

Lietuvos Respublikos Seimo *šeštoji sesija*

2023 m. balandžio 6 d. – gegužės 11 d.
259–271 posėdžiai

Stenogramos

20

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Šeštoji sesija

2023 m. balandžio 6 d. – gegužės 11 d.

259–271 posėdžiai

TURINYS

VI (PAVASARIO) SESIJA

2023 m. balandžio 6 d. – gegužės 11 d.

Rytinis posėdis Nr. 259 (2023 m. balandžio 6 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. balandžio 6 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	33
Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2326(2)ES priėmimas	34
Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 2, 4 ¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2327(2) priėmimas	34
Įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2328(2) priėmimas	34
Darbo kodekso 210 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2329(2) priėmimas	34
Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 10 ¹ , 12, 15, 17, 20, 22, 30, 32, 34, 35, 36, 37 straipsnių, aštuntojo ir vienuoliktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ² , 10 ² , 29 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2331(2)ES priėmimas	34
Žemės įstatymo Nr. I-446 13, 22, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2238(2) priėmimas	36
Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2239(2) priėmimas	36
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos pagrindinių tikslų NATO aukščiausiojo lygio susitikime Vilniuje“ projekto Nr. XIVP-2612 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (Ž. Pavilionis)	36
Seimo nario V. Semeškos kalba	39
Seimo nario R. Lopatos kalba	40
Seimo nario G. Surplio kalba	41
Seimo nario M. Matijošaičio kalba	41
Seimo nario L. Kasčiūno kalba	42
Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininku“ projekto Nr. XIVP-2586(2) svarstymas ir priėmimas	45
Seimo nario P. Gražulio kalba	45
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žvalgybos kontrolierių įstaigos vadovo paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-2608(2) svarstymas ir priėmimas	46
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Sauliaus Luko Kalėdos kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projekto Nr. XIVP-2064(2) svarstymas ir priėmimas	47
Šio nutarimo priėmimas	47
Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2326(2)ES priėmimo tęsinys	47
Šio įstatymo priėmimas	47
Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 2, 4 ¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2327(2) priėmimo tęsinys	48
Šio įstatymo priėmimas	48
Įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2328(2) priėmimo tęsinys	48

Šio įstatymo priėmimas	48
Darbo kodekso 210 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2329(2) priėmimo tęsinys	48
Šio įstatymo priėmimas	48
Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 10 ¹ , 12, 15, 17, 20, 22, 30, 32, 34, 35, 36, 37 straipsnių, aštuntojo ir vienuoliktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ² , 10 ² , 29 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2331(2)ES priėmimo tęsinys	48
Šio įstatymo priėmimas	48
Žemės įstatymo Nr. I-446 13, 22, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2238(2) priėmimo tęsinys	48
Šio įstatymo priėmimas	48
Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2239(2) priėmimo tęsinys	49
Šio įstatymo priėmimas	49
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos pagrindinių tikslų NATO aukščiausiojo lygio susitikime Vilniuje“ projekto Nr. XIVP-2612 priėmimo tęsinys	49
Šios rezoliucijos priėmimas	49
Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2237(2) svarstymas	49
Kelių įstatymo Nr. I-891 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2184(2) svarstymas	49
Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. I-108 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2377(2) svarstymas	50
Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projekto Nr. XIVP-2578 pateikimas (D. Asanavičiūtė)	50
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo paskirto papildomo komiteto Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 3 priedu įstatymo projektui Nr. XIVP-1185 svarstyti atsisakymo“ priėmimas	54
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo paskirto papildomo komiteto Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 3, 10, 12 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1104 ir Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 8 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1105 svarstyti atsisakymo“ priėmimas	55
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo paskirto papildomo komiteto Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 6, 14, 14 ¹ , 14 ³ , 14 ⁴ , 15, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2334 svarstyti atsisakymo“ priėmimas	57

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, teisingumo ministrės E. Dobrowolskos, finansų ministrės G. Skaistės, švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės, sveikatos apsaugos ministro A. Dulckio, energetikos ministro D. Kreivio, kultūros ministro S. Kairio, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, krašto apsaugos ministro A. Anušausko, susisiekimo ministro M. Skuodžio bei ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės atsakymai į Seimo narių klausimus	59
Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininku“ projekto Nr. XIVP-2586(2) priėmimo tęsinys	68
Šio nutarimo priėmimas	69

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žvalgybos kontrolierių įstaigos vadovo paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-2608(2) priėmimo tęsinys	69
Šio nutarimo priėmimas	69

Vakarinis posėdis Nr. 260 (2023 m. balandžio 6 d.)

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2, 4, 7, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2592, Tautinio paveldo produktų įstatymo Nr. X-1207 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2593, Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiiais, nesąžiningų veikslių draudimo įstatymo Nr. XII-1907 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2594, Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2595, Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2596, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2597, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veikslių draudimo įstatymo Nr. XI-626 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2598, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 3 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2599 ir Melioracijos įstatymo Nr. I-323 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2600 pateikimas	70
Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2613, Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2614 ir Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2615 pateikimas (A. Anušauskas)	70
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 11, 45, 53, 71, 74, 77, 140 straipsnių ir III dalies pavadinimo pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2531(2) pateikimas (J. Razma)	74
Įstatymo „Dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo“ Nr. XIV-1680 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2561 pateikimas (A. Kupčinskas)	75
Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2387 pateikimas (A. Gedvilienė)	77
Miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-887(4)VK ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-888(4)VK pateikimas (J. Baublys)	79
Miškų įstatymo Nr. I-671 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1718 pateikimas (L. Jonauskas)	81
Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2613, Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2614 ir Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2615 pateikimo tęsinys	85
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 11, 45, 53, 71, 74, 77, 140 straipsnių ir III dalies pavadinimo pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2531(2) pateikimo tęsinys	85
Įstatymo „Dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo“ Nr. XIV-1680 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2561 pateikimo tęsinys	85
Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2387 pateikimo tęsinys	85
Miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-887(4)VK ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-888(4)VK pateikimo tęsinys	85
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 16 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1966(2) pateikimas (A. Bagdonas)	86

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2371 pateikimas (K. Starkevičius)	89
Maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2055(2) pateikimas (T. Tomilinas)	90
Žemės įstatymo Nr. I-446 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2545 pateikimas (S. Jovaiša)	94
Seimo savaitės (2023-04-17 – 2023-04-21) – 2023 m. balandžio 18 d. (antradienio) ir 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	94

Rytinis posėdis Nr. 261 (2023 m. balandžio 18 d.)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Jono Mačio 85-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro R. R. Survilos kalba	96
Signatarų klubo prezidentės B. Valionytės kalba	98
Seimo nario priesaika	98
Informaciniai pranešimai	99
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. balandžio 18 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	99
Informaciniai pranešimai	100
Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2373(2) priėmimas	100
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2177(2)ES svarstymas	100
Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3, 12, 13, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ¹ , 4 ² straipsniais, V ¹ , V ² skyriais įstatymo projekto Nr. XIVP-2279(2) svarstymas	100
Seimo nario A. Kupčinsko kalba	101
Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbiui sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 6, 6 ¹ , 12, 13 ir 13 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2418(2) svarstymas	101
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	102
Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 4, 5, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-703(2) svarstymas	102
Seimo nario A. Vinkaus kalba	103
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-704 ir Žemės įstatymo Nr. I-446 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-705 svarstymas	104
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Armėnijos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2393(2) svarstymas	104
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kataro Valstybės susitarimo dėl oro susisiekiimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2394(2) svarstymas	104
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2395(2) svarstymas	104
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Brazilijos Federacinės Respublikos sutarties dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2464(2) svarstymas	105
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2581 pateikimas (T. V. Raskevičius)	105

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2, 4, 7, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2592, Tautinio paveldo produktų įstatymo Nr. X-1207 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2593, Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XII-1907 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2594, Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2595, Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2596, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2597, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2598, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 3 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2599 ir Melioracijos įstatymo Nr. I-323 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2600 pateikimo tęsinys (K. Navickas)	106
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2648, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2649 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2650 pateikimas (J. Razma)	107
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2648 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	108
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2649 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	108
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2650 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	108
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. kovo 21 d. nutarimo Nr. XIV-1817 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Petriui Gražuliui pagrįstumui iširti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2652 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. Slušnys)	108
Šio nutarimo priėmimas	112
Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2373(2) priėmimo tęsinys	113
Šio įstatymo priėmimas	113
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2177(2)ES svarstymo tęsinys	133
Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3, 12, 13, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ¹ , 4 ² straipsniais, V ¹ , V ² skyriais įstatymo projekto Nr. XIVP-2279(2) svarstymo tęsinys	113
Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 6, 6 ¹ , 12, 13 ir 13 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2418(2) svarstymo tęsinys	113
Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 4, 5, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-703(2) svarstymo tęsinys	113
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-704 ir Žemės įstatymo Nr. I-446 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-705 svarstymo tęsinys	114
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Armėnijos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2393(2) svarstymo tęsinys	114

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kataro Valstybės susitarimo dėl oro susisieki mo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2394(2) svarstymo tęsinys	114
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2395(2) svarstymo tęsinys	114
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Brazilijos Federacinės Respublikos sutarties dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2464(2) svarstymo tęsinys	114
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2, 4, 7, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2592, Tautinio paveldo produktų įstatymo Nr. X-1207 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2593, Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XII-1907 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2594, Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2595, Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2596, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2597, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2598, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 3 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2599 ir Melioracijos įstatymo Nr. I-323 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2600 pateikimo tęsinys	115
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2581 pateikimo tęsinys	115
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2648 priėmimo tęsinys	115
Šio nutarimo priėmimas	115
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2649 priėmimo tęsinys	116
Šio nutarimo priėmimas	116
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2650 priėmimo tęsinys	116
Šio nutarimo priėmimas	116
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 4, 67, 140 ⁸ , 140 ¹² straipsnių pakeitimo ir 140 ¹¹ , 140 ¹⁷ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2385(2)ES svarstymas	116
Seimo nario V. Bako kalba	117
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2361(2) svarstymas	120
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 60 ir 66 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2224(2) svarstymas	121
Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 19 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VIII skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-2322(2) svarstymas	121
Seimo nario A. Pociaus kalba	121
Darbo kodekso Nr. XII-2603 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1883 svarstymas	122
Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1740(2) svarstymas	122
Seimo nario K. Vilkausko kalba	123
Seimo nario V. Pranckiečio kalba	123

Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2634 pateikimas (E. Dobrowolska)	124
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytos 1994 m. rugpjūčio 9 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2635 pateikimas (E. Dobrowolska)	124
Kelių transporto kodekso 18 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1594 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2475 pateikimas (I. Haase)	124

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Verygos pareiškimas	125
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2361(2) svarstymo tęsinys	126
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 60 ir 66 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2224(2) svarstymo tęsinys	126
Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 19 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VIII skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-2322(2) svarstymo tęsinys	126
Darbo kodekso Nr. XII-2603 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1883 svarstymo tęsinys	126
Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1740(2) svarstymo tęsinys	126
Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2634 pateikimo tęsinys	127
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytos 1994 m. rugpjūčio 9 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2635 pateikimo tęsinys	127
Kelių transporto kodekso 18 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1594 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2475 pateikimo tęsinys	127

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	127
Seimo nario K. Mažeikos pareiškimas	128
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2616 pateikimas (K. Starkevičius)	129
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1930(2) pateikimas (G. Burokienė)	130

Vakarinis posėdis Nr. 262 (2023 m. balandžio 18 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Krašto apsaugos ministro Arovydo Anušausko pranešimas

Krašto apsaugos ministro A. Anušausko kalba	131
Krašto apsaugos ministro A. Anušausko atsakymai į Seimo narių klausimus	134
Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo (projekto Nr. XIVP-2496GR) (<i>Respublikos Prezidento grąžinto Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimas (K. Budrys)	137

Pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatymo Nr. XIV-789 3, 4, 7 ir 12 straipsnių ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2631 ir Biomedicininį tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 2, 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2632 pateikimas (A. Pečkauskas)	142
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 2, 4 ¹ , 8 ⁴ , 8 ⁵ , 9 ¹¹ straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2630 pateikimas (A. Pečkauskas)	145
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2616 pateikimo tęsinys	147
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1930(2) pateikimo tęsinys	147
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2379 pateikimas (L. Jonauskas)	147

Posėdis Nr. 263 (2023 m. balandžio 20 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. balandžio 20 d. (ketvirtadienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	149
--	-----

Lietuvos Respublikos Seimo narių interpeliacija Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui Kęstučiui Navickui

Interpeliacijos iniciatorių atstovo Seimo nario K. Mažeikos kalba	150
Žemės ūkio ministro K. Navicko atsakymai į interpeliacijos klausimą	152
Žemės ūkio ministro K. Navicko atsakymai į posėdžio metu Seimo narių užduotus klausimus	153
Seimo nario G. Surplio kalba	159
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	160
Seimo nario V. Fiodorovo kalba	161
Interpeliacijos iniciatorių atstovo Seimo nario K. Mažeikos baigiamoji kalba	162
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 6, 19, 24, 27, 28, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19 ¹ ir 19 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2355(2)ES priėmimas	162
Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projekto Nr. XIVP-2621 pateikimas (G. Skaistė)	163
Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui Kęstučiui Navickui“ projekto Nr. XIVP-2657 pateikimas (B. Matelis)	169
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 6, 19, 24, 27, 28, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19 ¹ ir 19 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2355(2)ES priėmimo tęsinys	170
Seimo savaitės (2023-04-24 – 2023-04-28) – 2023 m. balandžio 25 d. (antradienio) ir 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	173
Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui Kęstučiui Navickui“ projekto Nr. XIVP-2657 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	175
Šio nutarimo priėmimas	178
Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo (projekto Nr. XIVP-2496GR) (<i>Respublikos Prezidento grąžinto Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymas ir priėmimas	178
Seimo nario J. Jaručio kalba	178
Seimo nario V. Mitalo kalba	179
Seimo nario V. Semeškos kalba	179
Šio įstatymo priėmimas	182

Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 1, 2, 4, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 23, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23 ¹ straipsniu ir nauju IX skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-2383(2) ir Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2384(2) svarstymas	182
Seimo nario T. V. Raskevičiaus kalba	182
Seimo nario V. Bako kalba	184
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 6, 19, 24, 27, 28, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19 ¹ ir 19 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2355(2)ES priėmimo tęsinys	189
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 4, 67, 140 ⁸ , 140 ¹² straipsnių pakeitimo ir 140 ¹¹ , 140 ¹⁷ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2385(2)ES priėmimas	189
Šio įstatymo priėmimas	190

Rytinis posėdis Nr. 264 (2023 m. balandžio 25 d.)

Informaciniai pranešimai	191
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. balandžio 25 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	192
Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 1, 2, 4, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 23, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23 ¹ straipsniu ir nauju IX skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-2383(2) priėmimas	193
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2384(2) priėmimas	196
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 3, 93 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2420(2)ES priėmimas	196
Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2421(2) priėmimas	196
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 3, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2422(2) priėmimas	196
Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 1, 2, 5, 58, 59, 63 straipsnių ir 6 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2392(2)ES priėmimas	196
Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. I-108 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2377(2) priėmimas	197
Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 2, 4 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2442(2)ES priėmimas	197
Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2237(2) priėmimas	197
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2297(2) priėmimas	198
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 1, 3 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2400(2) priėmimas	199
Kelių įstatymo Nr. I-891 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2184(2) priėmimas	200
Šio įstatymo priėmimas	200
Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 1, 2, 4, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 23, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23 ¹ straipsniu ir nauju IX skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-2383(2) priėmimo tęsinys	201
Šio įstatymo priėmimas	201

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2384(2) priėmimo tęsinys	201
Šio įstatymo priėmimas	201
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 3, 93 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2420(2)ES priėmimo tęsinys	201
Šio įstatymo priėmimas	201
Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2421(2) priėmimo tęsinys	201
Šio įstatymo priėmimas	201
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 3, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2422(2) priėmimo tęsinys	201
Šio įstatymo priėmimas	201
Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 1, 2, 5, 58, 59, 63 straipsnių ir 6 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2392(2)ES priėmimo tęsinys	202
Šio įstatymo priėmimas	202
Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. I-108 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2377(2) priėmimo tęsinys	202
Šio įstatymo priėmimas	202
Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 2, 4 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2442(2)ES priėmimo tęsinys	202
Šio įstatymo priėmimas	202
Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2237(2) priėmimo tęsinys	202
Šio įstatymo priėmimas	202
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2297(2) priėmimo tęsinys	202
Šio įstatymo priėmimas	203
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 1, 3 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2400(2) priėmimo tęsinys	203
Šio įstatymo priėmimas	203
Bausmių vykdymo kodekso 96 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2404(2) priėmimas	203
Šio įstatymo priėmimas	203
Baudžiamojo proceso kodekso 308 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2405(2) priėmimas	203
Šio įstatymo priėmimas	203
Baudžiamojo kodekso 141, 156, 176, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 189 ¹ , 190, 192, 195, 196, 197, 199, 199 ² , 200, 201, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 224 ¹ , 246, 248, 253, 255, 256, 267, 267 ¹ , 277, 281 straipsnių ir XXIX skyriaus pavadinimo pakeitimo, Kodekso papildymo 253 ² , 256 ² , 260 ¹ , 266 ¹ , 267 ² , 267 ³ , 276 ⁴ , 282 ¹ straipsniais ir Kodekso 186, 298 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4856(3)ES priėmimas	203
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 6, 19, 24, 27, 28, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19 ¹ ir 19 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2355(2)ES priėmimo tęsinys	205
Šio įstatymo priėmimas	205
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2356(2) priėmimo tęsinys	205
Šio įstatymo priėmimas	205

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 16, 18, 35, 38, 41, 41 ¹ , 46, 50 straipsnių ir 1, 2, 3 priedų pakeitimo, Įstatymo papildymo 19 ¹ ir 41 ² straipsniais ir III skyriaus papildymo vienuolikuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2401(2)ES svarstymas	205
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2372(2) svarstymas	206
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 46, 47 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2616(2) svarstymas	206
Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo Nr. VIII-822 2, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2588(2) svarstymas	207
Seimo narės V. Targamadzės kalba	207
Seimo nario E. Pupinio kalba	208
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 5, 8, 9, 10, 12, 12 ¹ , 15, 17, 21, 22, 23, 26, 30, 43 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2341(2)VK svarstymas	209
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2576(2) svarstymas	210
Akcijų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1185(2)ES NKL svarstymas	210
Seimo nario V. Gapšio kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	211
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	212
Seimo nario M. Lingės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	213
Seimo nario S. Gentvilo kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	214
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2670, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2669, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2668, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2671 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2676 pateikimas ir svarstymas (J. Razma)	216
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2670 priėmimas	217
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2669 priėmimas	217
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2668 priėmimas	217
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2671 priėmimas	218
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2676 priėmimas	218
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2670 priėmimo tęsinys	218

Šio nutarimo priėmimas	218
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2669 priėmimo tęsinys	218
Šio nutarimo priėmimas	218
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2668 priėmimo tęsinys	218
Šio nutarimo priėmimas	219
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2671 priėmimo tęsinys	219
Šio nutarimo priėmimas	219
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2676 priėmimo tęsinys	219
Šio nutarimo priėmimas	219
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 5, 8, 9, 10, 12, 12 ¹ , 15, 17, 21, 22, 23, 26, 30, 43 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2341(2)VK svarstymo tęsinys	219
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2576(2) svarstymo tęsinys	219
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1185(2)ES NKL svarstymo tęsinys	220
Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo Nr. XI-1336 1, 2, 7, 8, 26, 29, 34, 36, 37, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2644 pateikimas (A. Anušauskas)	220
Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projekto Nr. XIVP-2659 pateikimas (J. Razma)	220
Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1916 svarstymas	223
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XI-1249 „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių iš asociacijų rinkimų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2580(2) svarstymas	224

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Gedvilo pareiškimas	224
Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	225
Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	226
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	226

Vakarinis posėdis Nr. 265 (2023 m. balandžio 25 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Energetikos ministro Dainiaus Kreivio pranešimas

Energetikos ministro D. Kreivio kalba	228
Energetikos ministro D. Kreivio atsakymai į Seimo narių klausimus	230

Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2634(2) svarstymas	233
Įstatymo „Dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama 1997 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutartis dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo, ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2549(2) svarstymas	233
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 139, 143, 144, 145, 154, 157, 158, 159, 160, 171 ⁴ , 172, 174, 178, 180 ⁶ , 186 ² , 202 ¹ straipsnių ir dvidešimt ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 161 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-2435(2) svarstymas	234
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 21 ¹ , 373, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 421, 484, 576, 577, 579, 581, 584, 587, 588, 589, 594, 608, 609, 616, 617, 619, 620, 621, 627, 644, 666, 671, 673, 675, 676, 678 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 422 ¹ , 565 ¹ , 574 ¹ straipsniais ir 591, 677 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1869(2)ES ir Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1870(2) svarstymas	234
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 147 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2280(2) svarstymas	234
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2410(2) svarstymas	235
Seimo narės L. Nagienės kalba	235
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2558(2) svarstymas	236
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2196(2) svarstymas	236
Seimo narės M. Ošmianskienės kalba	237
Seimo narės L. Nagienės kalba	238
Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2613(2), Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2614(2) ir Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2615(2) svarstymas	238
Seimo nario A. Pociaus kalba	239
Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2296(3) ir Farmacijos įstatymo Nr. X-709 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2463(2) svarstymas	239
Seimo nario A. Vinkaus kalba	240
Seimo nario A. Matulo kalba	240
Seimo nario A. Verygos kalba	241
Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2607 pateikimas (A. Armonaitė)	242
Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2634(2) svarstymo tęsinys	244
Įstatymo „Dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama 1997 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutartis dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo, ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2549(2) svarstymo tęsinys	244
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 139, 143, 144, 145, 154, 157, 158, 159, 160, 171 ⁴ , 172, 174, 178, 180 ⁶ , 186 ² , 202 ¹ straipsnių ir dvidešimt ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 161 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-2435(2) svarstymo tęsinys	244

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 21 ¹ , 373, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 421, 484, 576, 577, 579, 581, 584, 587, 588, 589, 594, 608, 609, 616, 617, 619, 620, 621, 627, 644, 666, 671, 673, 675, 676, 678 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 422 ¹ , 565 ¹ , 574 ¹ straipsniais ir 591, 677 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1869(2)ES ir Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1870(2) svarstymo tęsinys	244
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 147 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2280(2) svarstymo tęsinys	245
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2410(2) svarstymo tęsinys	245
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2558(2) svarstymo tęsinys	245
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2196(2) svarstymo tęsinys	245
Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2613(2), Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2614(2) ir Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2615(2) svarstymo tęsinys	245
Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2296(3) ir Farmacijos įstatymo Nr. X-709 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2463(2) svarstymo tęsinys	246
Etikos ir procedūrų komisijos išvada dėl projektų Nr. XIVP-1766(2) ir Nr. XIVP-1767(2)	248
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 šeštojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2625 ir Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 2, 22, 52, 79, 90, 90 ¹ , 93, 116, 158, 158 ² , 161, 174 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2626 pateikimas (G. Skaistė)	250
Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 5, 6, 7, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2628 ir Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2629 pateikimas (S. Gentvilas)	251
Asmenų, represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams, teisių atkūrimo įstatymo Nr. I-180 3, 4, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2645, Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo Nr. VIII-342 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2646 ir Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2647 pateikimas (A. Bilotaitė)	251
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 10, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2606 pateikimas (I. Pakarklytė)	252
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2636VK, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 6, 8, 10, 12, 19, 22, 23 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2637VK, Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2638VK, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2639VK, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2640VK, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 3, 6 ¹ , 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2641VK ir Garantijų darbuotojams jų darbaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 7, 8, 14, 19, 20 straipsnių pakeitimo ir 6, 15 ir 21 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2642VK pateikimas (V. Šilinskas)	255
Kelių transporto kodekso 2, 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2653 pateikimas (R. Vaitkus)	256
Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2044 pateikimas (A. Palionis)	256

Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2175 pateikimas (L. Jonauskas)	257
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2636VK, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 6, 8, 10, 12, 19, 22, 23 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2637VK, Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2638VK, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2639VK, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2640VK, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 3, 6 ¹ , 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2641VK ir Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 7, 8, 14, 19, 20 straipsnių pakeitimo ir 6, 15 ir 21 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2642VK pateikimo tęsinys	261
Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 5, 6, 7, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2628 ir Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2629 pateikimo tęsinys	261
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 10, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2606 pateikimo tęsinys	261
Kelių transporto kodekso 2, 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2653 pateikimo tęsinys	262
Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2044 pateikimo tęsinys	262

Rytinis posėdis Nr. 266 (2023 m. balandžio 27 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. balandžio 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	263
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 16, 18, 35, 38, 41, 41 ¹ , 46, 50 straipsnių ir 1, 2, 3 priedų pakeitimo, Įstatymo papildymo 19 ¹ ir 41 ² straipsniais ir III skyriaus papildymo vienuoliktuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2401(2)ES priėmimas	263
Metrologijos įstatymo Nr. I-1452 2, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 38 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2447(2)ES priėmimas	263
Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 6, 6 ¹ , 12, 13 ir 13 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2418(2) priėmimas	264
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 46, 47 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2616(2) priėmimas	265
Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 4, 5, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-703(2) priėmimas	265
Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2634(2) priėmimas	266
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Armėnijos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2393(2) priėmimas	266
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kataro Valstybės susitarimo dėl oro susisiekiimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2394(2) priėmimas	266
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2395(2) priėmimas	266
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Brazilijos Federacinės Respublikos sutarties dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2464(2) priėmimas	267

Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 19 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VIII skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-2322(2) priėmimas	267
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2448 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	267
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2587 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	269
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2361(2) priėmimas	269
Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Lietuvos Respublikos Seimo nario rinkimų vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projekto Nr. XIVP-2659(2) svarstymas	270
Seimo savaitės (2023-05-08 – 2023-05-12) – 2023 m. gegužės 9 d. (antradienio) ir 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	270
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20 ¹ , 20 ² , 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ , 20 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2540 pateikimas (L. Nagienė)	271
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 16, 18, 35, 38, 41, 41 ¹ , 46, 50 straipsnių ir 1, 2, 3 priedų pakeitimo, Įstatymo papildymo 19 ¹ ir 41 ² straipsniais ir III skyriaus papildymo vienuoliktuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2401(2)ES priėmimo tęsinys	273
Šio įstatymo priėmimas	273
Metrologijos įstatymo Nr. I-1452 2, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 38 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2447(2)ES priėmimo tęsinys	273
Šio įstatymo priėmimas	274
Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 6, 6 ¹ , 12, 13 ir 13 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2418(2) priėmimo tęsinys	274
Šio įstatymo priėmimas	274
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 46, 47 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2616(2) priėmimo tęsinys	274
Šio įstatymo priėmimas	277
Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 4, 5, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-703(2) priėmimo tęsinys	278
Šio įstatymo priėmimas	278
Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2634(2) priėmimo tęsinys	278
Šio įstatymo priėmimas	278
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Armėnijos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2393(2) priėmimo tęsinys	279
Šio įstatymo priėmimas	279
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kataro Valstybės susitarimo dėl oro susisiekimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2394(2) priėmimo tęsinys	279
Šio įstatymo priėmimas	279
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2395(2) priėmimo tęsinys	279
Šio įstatymo priėmimas	279
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Brazilijos Federacinės Respublikos sutarties dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2464(2) priėmimo tęsinys	279
Šio įstatymo priėmimas	279

Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 19 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VIII skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-2322(2) priėmimo tęsinys	279
Šio įstatymo priėmimas	279
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 52 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2319(2) priėmimas	280
Šio įstatymo priėmimas	281
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1179 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2320(2) priėmimas	281
Šio įstatymo priėmimas	281
Baudžiamojo kodekso 141, 156, 176, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 189 ¹ , 190, 192, 195, 196, 197, 199, 199 ¹ , 199 ² , 200, 201, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 224 ¹ , 246, 248, 253, 255, 256, 267, 267 ¹ , 277, 281 straipsnių ir XXIX skyriaus pavadinimo pakeitimo, Kodekso papildymo 253 ² , 256 ² , 260 ¹ , 266 ¹ , 267 ² , 267 ³ , 276 ⁴ , 282 ¹ straipsniais ir Kodekso 186, 298 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4856(3)ES priėmimo tęsinys	282
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2361(2) priėmimo tęsinys	286
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 60 ir 66 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2224(2) priėmimo tęsinys	286
Šio statuto priėmimas	286
Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Lietuvos Respublikos Seimo nario rinkimų vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projekto Nr. XIVP-2659(2) svarstymo tęsinys	286
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2448 pateikimo tęsinys	287
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2587 pateikimo tęsinys	287
Seimo savaitės (2023-05-08 – 2023-05-12) – 2023 m. gegužės 9 d. (antradienio) ir 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	287
Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projekto Nr. XIVP-2621(2) svarstymas	287
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	287
Seimo nario M. Lingės kalba	288
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	289
Seimo nario K. Adomaičio kalba	291
Seimo nario E. Gentvilo kalba	292
Seimo nario G. Palucko kalba	293
Baudžiamojo kodekso 141, 156, 176, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 189 ¹ , 190, 192, 195, 196, 197, 199, 199 ¹ , 199 ² , 200, 201, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 224 ¹ , 246, 248, 253, 255, 256, 267, 267 ¹ , 277, 281 straipsnių ir XXIX skyriaus pavadinimo pakeitimo, Kodekso papildymo 253 ² , 256 ² , 260 ¹ , 266 ¹ , 267 ² , 267 ³ , 276 ⁴ , 282 ¹ straipsniais ir Kodekso 186, 298 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4856(3)ES priėmimo tęsinys	297
Šio įstatymo priėmimas	298
Administracinių nusižengimų kodekso 108, 115, 122, 125, 137, 187, 205, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 113 ¹ , 187 ¹ , 474 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4857(3) priėmimas	298
Baudžiamojo proceso kodekso 122, 151, 167 ir 225 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4858(4) priėmimas	299

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4859(3) priėmimas	299
---	-----

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, sveikatos apsaugos ministro A. Dulquio, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, energetikos ministro D. Kreivio, susisiekimo ministro M. Skuodžio ir aplinkos ministro S. Gentvilo atsakymai į Seimo narių klausimus	299
---	-----

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario D. Gaižausko pareiškimas	305
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	307
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės pareiškimas	307
Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	308
Seimo narės R. Tamašunienės pareiškimas	309
Seimo nario A. Verygos pareiškimas	309

Vakarinis posėdis Nr. 267 (2023 m. balandžio 27 d.)

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71, 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2452 pateikimas (A. Butkevičius)	311
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 46 ¹ , 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2451 pateikimas (A. Butkevičius)	312
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2456 pateikimas (R. Baškienė)	313
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2487 pateikimas (V. Bakas)	317
Darbo kodekso 115 ir 122 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2605 pateikimas (T. Tomilinas)	320
Administracinių nusižengimų kodekso 108, 115, 122, 125, 137, 187, 205, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 113 ¹ , 187 ¹ , 474 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4857(3) priėmimo tęsinys	325
Šio įstatymo priėmimas	325
Baudžiamojo proceso kodekso 122, 151, 167 ir 225 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4858(4) priėmimo tęsinys	325
Šio įstatymo priėmimas	325
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4859(3) priėmimo tęsinys	325
Šio įstatymo priėmimas	325
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71, 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2452 pateikimo tęsinys	325
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 46 ¹ , 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2451 pateikimo tęsinys	326
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2456 pateikimo tęsinys	326
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2487 pateikimo tęsinys	326
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2651 pateikimas (V. Targamadžė)	327

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 28 ir 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2295 pateikimas (L. Nagienė)	330
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2536 pateikimas (L. Nagienė)	332
Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-977(2) pateikimas (L. Kukuraitis)	334
Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2658 pateikimas (L. Kukuraitis)	340

Rytinis posėdis Nr. 268 (2023 m. gegužės 9 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. gegužės 9 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	344
Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2613(2) priėmimas	345
Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2614(2) priėmimas	345
Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2615(2) priėmimas	345
Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo Nr. VIII-822 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2588(2) priėmimas	345
Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projekto Nr. XIVP-2621(2) priėmimas	346
Akcijų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1185(2)ES NKL priėmimas	346
Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Lietuvos Respublikos Seimo nario rinkimų vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projekto Nr. XIVP-2659(2) priėmimas	349
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XI-1249 „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių iš asociacijų rinkimų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2580(2) priėmimas	350
Skolų išieškojimo įmonių įstatymo projekto Nr. XIII-1741(3) svarstymas	350
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2627 pateikimas (R. Juška)	350
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2701 pateikimas (V. Semeška)	350
Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2613(2) priėmimo tęsinys	356
Šio įstatymo priėmimas	356
Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2614(2) priėmimo tęsinys	356
Šio įstatymo priėmimas	357

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2615(2) priėmimo tęsinys	357
Šio įstatymo priėmimas	358
Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo Nr. VIII-822 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2588(2) priėmimo tęsinys	358
Šio įstatymo priėmimas	358
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1185(2)ES NKL priėmimo tęsinys	358
Šio įstatymo priėmimas	358
Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Lietuvos Respublikos Seimo nario rinkimų vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projekto Nr. XIVP-2659(2) priėmimo tęsinys	358
Šio nutarimo priėmimas	358
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XI-1249 „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių iš asociacijų rinkimų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2580(2) priėmimo tęsinys	358
Šio nutarimo priėmimas	359
Skolų išieškojimo įmonių įstatymo projekto Nr. XIIP-1741(3) svarstymo tęsinys	359
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2627 pateikimo tęsinys	359
Seimo nutarimo „Dėl Armano Abramavičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-1269(3) svarstymas	359
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2581(2) svarstymas	360
Administracinių nusižengimų kodekso 29, 212, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 188 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2572(2) svarstymas	360
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 208, 210, 211, 589, 611 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188 ³ , 217 ² straipsniais įstatymo Nr. XIV-1660 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2573 svarstymas	360
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2574(2) svarstymas	360
Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2575(2) svarstymas	361
Žemės įstatymo Nr. I-446 9 ¹ straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-2020 svarstymas	361
Žemės įstatymo Nr. I-446 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2434 svarstymas	362
Žemės įstatymo Nr. I-446 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2460(2) svarstymas	362
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo V skyriaus papildymo dvidešimt aštuntuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1708, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 5, 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1709 ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1710 svarstymas	363

Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projekto Nr. XIVP-485(2) svarstymas	364
Seimo nario A. Vinkaus kalba	364
Seimo nario L. Slušnio kalba	365
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2675 pateikimas (R. Šarknickas)	365
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Broniaus Algimanto Repšio peticijos“ projekto Nr. XIVP-2672 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	366
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Prano Kuconio peticijos“ projekto Nr. XIVP-2673 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	367
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Audronės Remeikienės peticijos“ projekto Nr. XIVP-2674 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	367
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Vytauto Jonaičio peticijos“ projekto Nr. XIVP-2697 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	368
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Egidijaus Gaudėšiaus peticijos“ projekto Nr. XIVP-2698 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	368
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2705 pateikimas (J. Razma)	369
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo V skyriaus papildymo dvidešimt aštuntuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1708, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 5, 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1709 ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1710 svarstymo tęsinys	369
Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projekto Nr. XIVP-485(2) svarstymo tęsinys	369
Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projekto Nr. XIVP-2621(2) priėmimo tęsinys	372
Šio įstatymo priėmimas	377
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2675 pateikimo tęsinys	377
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Broniaus Algimanto Repšio peticijos“ projekto Nr. XIVP-2672 priėmimo tęsinys	377
Šio nutarimo priėmimas	377
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Prano Kuconio peticijos“ projekto Nr. XIVP-2673 priėmimo tęsinys	377
Šio nutarimo priėmimas	377
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Audronės Remeikienės peticijos“ projekto Nr. XIVP-2674 priėmimo tęsinys	377
Šio nutarimo priėmimas	378
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Vytauto Jonaičio peticijos“ projekto Nr. XIVP-2697 priėmimo tęsinys	378
Šio nutarimo priėmimas	378
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Egidijaus Gaudėšiaus peticijos“ projekto Nr. XIVP-2698 priėmimo tęsinys	378
Šio nutarimo priėmimas	378

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario R. Žemaitaičio pareiškimas	378
Seimo nario V. Semeškos pareiškimas	379
Seimo nario E. Zingerio pareiškimas	380

Vakarinis posėdis Nr. 269 (2023 m. gegužės 9 d.)

Valstybės saugumo departamento direktoriaus Dariaus Jauniškio atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 209 straipsnį)

Valstybės saugumo departamento direktoriaus D. Jauniškio kalba	381
Valstybės saugumo departamento direktoriaus D. Jauniškio atsakymai į Seimo narių posėdžio metu užduotus klausimus	382
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Liną Pernavą Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriumi“ projekto Nr. XIVP-2704 pateikimas (K. Budrys)	388
Kandidato į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus pareigas L. Pernavo kalba	389
Kandidato į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus pareigas L. Pernavo atsakymai į Seimo narių klausimus	392
Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 3, 8, 20, 21, 36, 54, 55, 56, 57 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 55 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2664ES ir Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1596 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2665 pateikimas (A. Armonaitė)	396
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13, 17 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2654 pateikimas (L. Kasčiūnas)	397
Mecenavimo įstatymo Nr. XIII-1198 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2666 pateikimas (S. Kairys)	400
Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 3, 8, 20, 21, 36, 54, 55, 56, 57 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 55 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2664ES ir Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1596 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2665 pateikimo tęsinys	403
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13, 17 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2654 pateikimo tęsinys	403
Seimo nutarimo „Dėl Viešojo saugumo stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2663 pateikimas (V. Dmitrijev)	404
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 11 ¹ , 12, 16, 18, 19, 21, 24, 25 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2688 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 6, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2689 pateikimas (M. Navickienė)	408
Baudžiamojo kodekso 270 ir 277 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2661 pateikimas (S. Gentvilas)	412
Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 28, 30, 37, 46, 50, 62, 63, 64, 64 ¹ straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2 priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-2667 pateikimas (L. Kasčiūnas)	415
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių, 2 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2699 pateikimas (J. Skačkauskas)	415
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2426 pateikimas (R. Tamašunienė)	417
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 4, 40 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2680 pateikimas (A. Žukauskas)	420
Seimo nutarimo „Dėl Viešojo saugumo stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2663 pateikimo tęsinys	423

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 11 ¹ , 12, 16, 18, 19, 21, 24, 25 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2688 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 6, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2689 pateikimo tęsinys	423
Baudžiamojo kodekso 270 ir 277 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2661 pateikimo tęsinys	423
Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 28, 30, 37, 46, 50, 62, 63, 64, 64 ¹ straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2 priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-2667 pateikimo tęsinys	424
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių, 2 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2699 pateikimo tęsinys	424
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2426 pateikimo tęsinys	424

Rytinis posėdis Nr. 270 (2023 m. gegužės 11 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. gegužės 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	426
Seimo nutarimo „Dėl Armano Abramavičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-1269(3) priėmimas	428
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 5, 8, 9, 10, 12, 12 ¹ , 15, 17, 21, 22, 23, 26, 30, 43 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2341(2)VK priėmimas	428
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2576(2) priėmimas	429
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2463(2) priėmimas	429
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1337 svarstymas	430
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2066(5), Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projekto Nr. XIVP-2067(4), Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2068(4), Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2069(4), Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 28, 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2070(4), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 32, 67 ir 70 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2071(4), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2072(4), Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 16, 18, 21 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2073(4), Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2074(4), Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2075(4), Nacionalinės teismų administracijos įstatymo Nr. IX-787 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2076(4), Kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 6, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2077(4), Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 7, 9, 19, 22, 25 ir 28 straipsnių, V skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2078(4), Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 6, 8, 12, 26, 27 straipsnių ir šeštojo skirsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2079(4), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2080(3), Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 11, 12, 18, 30, 33, 51, 52, 55 straipsnių ir priedo pakeitimo ir 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2082(4), Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 26, 27 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2084(4), Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 22, 23, 26, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2087(4), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2088(4),	

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 13, 22, 26, 27, 28 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2089(4), Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 ir 5 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2090(4), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo ir 22 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2091(4), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20, 35, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2092(4), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2093(3), Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2094(4), Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2095(4), Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2096(4), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2097(4), Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2098(4), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2099(4), Valstybės politikų darbo užmokesčio įstatymo projekto Nr. XIVP-2100(4), Prezidento įstatymo Nr. I-56 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2101(4), Teisėjų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2102(4) ir Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII-730 2, 7, 8, 9, 11, 13, 14 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2103(4) svarstymas	430
Seimo nario D. Griškevičiaus kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	432
Seimo narės G. Burokienės kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	433
Seimo nario A. Syso kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	434
Seimo nario K. Adomaičio kalba (<i>Laisvės frakcijos vardu</i>)	435
Seimo nario A. Vyšniausko kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>) ...	436
Seimo nario A. Mazuronio kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	437
Seimo narės R. Tamašunienės kalba	438
Seimo nario K. Masiulio kalba	439
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 139, 143, 144, 145, 154, 157, 158, 159, 160, 171 ⁴ , 172, 174, 178, 180 ⁶ , 186 ² , 202 ¹ straipsnių ir dvidešimt ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 161 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-2435(2) priėmimas	447
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 5, 8, 9, 10, 12, 12 ¹ , 15, 17, 21, 22, 23, 26, 30, 43 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2341(2)VK priėmimo tęsinys	448
Šio įstatymo priėmimas	448
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2576(2) priėmimo tęsinys	448
Šio įstatymo priėmimas	448
Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2296(3) priėmimas	448
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 52 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2468 ir Baudžiamojo kodekso papildymo 118 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2469 pateikimas (L. Kasčiūnas)	450

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	453
Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	454
Seimo nario E. Zingerio pareiškimas	454

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, sveikatos apsaugos ministro A. Dulquio, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, energetikos ministro D. Kreivio, ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės, finansų ministrės G. Skaistės, žemės ūkio ministro K. Navicko, krašto apsaugos ministro A. Anušausko ir aplinkos ministro S. Gentvilo atsakymai į Seimo narių klausimus	455
Seimo nutarimo „Dėl Armano Abramavičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-1269(3) priėmimo tęsinys	461
Šio nutarimo priėmimas	461

Vakarinis posėdis Nr. 271 (2023 m. gegužės 11 d.)

Įstatymo „Dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama 1997 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutartis dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo, ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2549(2) priėmimas	462
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 21 ¹ , 373, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 421, 484, 576, 577, 579, 581, 584, 587, 588, 589, 594, 608, 609, 616, 617, 619, 620, 621, 627, 644, 666, 671, 673, 675, 676, 678 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 422 ¹ , 565 ¹ , 574 ¹ straipsniais ir 591, 677 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1869(2)ES priėmimas	463
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1870(2) priėmimas	463
Administracinių nusižengimų kodekso 29, 212, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 188 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2572(2) priėmimas	463
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2574(2) priėmimas	463
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2558(2) priėmimas	463
Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3, 12, 13, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ¹ , 4 ² straipsniais, V ¹ , V ² skyriais įstatymo projekto Nr. XIVP-2279(2) priėmimas	464
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 147 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2280(2) priėmimas	465
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2372(2) priėmimas	465
Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1740(2) priėmimas	465
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2410(2) priėmimas	467
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2196(2) priėmimas	468
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 6, 14, 14 ¹ , 14 ³ , 14 ⁴ , 15, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2334(2) svarstymas	468
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 18, 19, 23 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2685 pateikimas (A. Žukauskas)	469

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2678 ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75 ¹ , 75 ² , 75 ³ , 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76 ¹ , 76 ² , 83 ¹ straipsniais pakeitimo įstatymo Nr. XIV-654 3 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1258 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2679 pateikimas (A. Žukauskas)	469
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XIII-2791 „Dėl Šv. Jono bažnyčios su bokštu atkūrimo Klaipėdoje projekto“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-2686 pateikimas (A. Petrošius)	470
Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1928 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2354 pateikimas (A. Širinskienė)	471
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2066(5) svarstymo tęsinys	472
Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2068(4) svarstymo tęsinys	474
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2069(4) svarstymo tęsinys	474
Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2072(4) svarstymo tęsinys	474
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2066(5) svarstymo tęsinys	475
Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projekto Nr. XIVP-2067(4) svarstymo tęsinys	476
Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2068(4) svarstymo tęsinys	477
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2069(4) svarstymo tęsinys	477
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 28, 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2070(4) svarstymo tęsinys	478
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 32, 67 ir 70 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2071(4) svarstymo tęsinys	478
Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2072(4) svarstymo tęsinys	479
Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 16, 18, 21 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2073(4) svarstymo tęsinys	479
Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2074(4) svarstymo tęsinys	479
Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2075(4) svarstymo tęsinys	480
Nacionalinės teismų administracijos įstatymo Nr. IX-787 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2076(4) svarstymo tęsinys	480
Kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 6, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2077(4) svarstymo tęsinys	480
Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 7, 9, 19, 22, 25 ir 28 straipsnių, V skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2078(4) svarstymo tęsinys	481
Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 6, 8, 12, 26, 27 straipsnių ir šeštojo skirsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2079(4) svarstymo tęsinys	481
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2080(3) svarstymo tęsinys	481
Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 11, 12, 18, 30, 33, 51, 52, 55 straipsnių ir priedo pakeitimo ir 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2082(4) svarstymo tęsinys	481

Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 26, 27 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2084(4) svarstymo tęsinys	481
Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 22, 23, 26, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2087(4) svarstymo tęsinys	481
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2088(4) svarstymo tęsinys	482
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 13, 22, 26, 27, 28 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2089(4) svarstymo tęsinys	482
Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 ir 5 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2090(4) svarstymo tęsinys	482
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo ir 22 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2091(4) svarstymo tęsinys	482
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20, 35, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2092(4) svarstymo tęsinys	483
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2093(3) svarstymo tęsinys	483
Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2094(4) svarstymo tęsinys	483
Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2095(4) svarstymo tęsinys	483
Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2096(4) svarstymo tęsinys	483
Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2097(4) svarstymo tęsinys	484
Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2098(4) svarstymo tęsinys	484
Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2099(4) svarstymo tęsinys	487
Valstybės politikų darbo užmokesčio įstatymo projekto Nr. XIVP-2100(4) svarstymo tęsinys	487
Prezidento įstatymo Nr. I-56 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2101(4) svarstymo tęsinys	487
Teisėjų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2102(4) svarstymo tęsinys	487
Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII-730 2, 7, 8, 9, 11, 13, 14 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2103(4) svarstymo tęsinys	488
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 139, 143, 144, 145, 154, 157, 158, 159, 160, 171 ⁴ , 172, 174, 178, 180 ⁶ , 186 ² , 202 ¹ straipsnių ir dvidešimt ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 161 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-2435(2) priėmimo tęsinys	488
Šio statuto priėmimas	489
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1337 svarstymo tęsinys	489
Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2296(3) priėmimo tęsinys	489
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 52 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2468 ir Baudžiamojo kodekso papildymo 118 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2469 pateikimo tęsinys	496
Įstatymo „Dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama 1997 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutartis dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo, ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2549(2) priėmimo tęsinys	496

Šio įstatymo priėmimas	496
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 21 ¹ , 373, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 421, 484, 576, 577, 579, 581, 584, 587, 588, 589, 594, 608, 609, 616, 617, 619, 620, 621, 627, 644, 666, 671, 673, 675, 676, 678 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 422 ¹ , 565 ¹ , 574 ¹ straipsniais ir 591, 677 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1869(2)ES priėmimo tęsinys	496
Šio įstatymo priėmimas	496
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1870(2) priėmimo tęsinys	497
Šio įstatymo priėmimas	497
Administracinių nusižengimų kodekso 29, 212, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 188 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2572(2) priėmimo tęsinys	497
Šio įstatymo priėmimas	497
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2574(2) priėmimo tęsinys	497
Šio įstatymo priėmimas	497
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2558(2) priėmimo tęsinys	497
Šio įstatymo priėmimas	497
Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3, 12, 13, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ¹ , 4 ² straipsniais, V ¹ , V ² skyriais įstatymo projekto Nr. XIVP-2279(2) priėmimo tęsinys	497
Šio įstatymo priėmimas	497
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 147 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2280(2) priėmimo tęsinys	498
Šio įstatymo priėmimas	498
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2372(2) priėmimo tęsinys	498
Šio įstatymo priėmimas	498
Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1740(2) priėmimo tęsinys	498
Šio įstatymo priėmimas	498
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2410(2) priėmimo tęsinys	498
Šio įstatymo priėmimas	498
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2196(2) priėmimo tęsinys	498
Šio įstatymo priėmimas	498
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 6, 14, 14 ¹ , 14 ³ , 14 ⁴ , 15, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2334(2) svarstymo tęsinys	499
Seimo nario Z. Balčyčio kalba	499
Seimo nario A. Petrošiaus kalba	500
Seimo nario A. Bagdono kalba	501
Seimo nario S. Gentvilo kalba	502
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 18, 19, 23 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2685 pateikimo tęsinys	504

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2678 ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75 ¹ , 75 ² , 75 ³ , 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76 ¹ , 76 ² , 83 ¹ straipsniais pakeitimo įstatymo Nr. XIV-654 3 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1258 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2679 pateikimo tęsinys	504
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 papildymo 8 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2601, Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2602 ir Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 108 ³ ir 108 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2603 pateikimas (K. Adomaitis)	505
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 2, 9 ² , 9 ⁵ ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2590(2) ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 70 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2591 pateikimas (V. Kernagis)	508
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2705 svarstymas	510
Seimo savaitės (2023-05-15 – 2023-05-19) – 2023 m. gegužės 16 d. (antradienio) ir 18 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	510
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	512

SANTRUMPOS

- DFVL* – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
DPF – Darbo partijos frakcija
LF – Laisvės frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
NKL – teisės aktas, įgyvendinantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytus išipareigojimus
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 259 STENOGRAMA

2023 m. balandžio 6 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pavaduotojai V. MITALAS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos, kviečiu užimti vietas. Pradedame balandžio 6 dienos, ketvirtadienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės. Užsiregistravo 110 Seimo narių.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. balandžio 6 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Prašyčiau iš darbotvarkės dėl tam tikrų aplinkybių išbraukti 2-10 klausimą, Civilinio proceso kodekso 98 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1455. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Iniciatorė prašo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau reikalaujančių balsuoti. Dėkui, pritarta.

Taip pat atkreipiu dėmesį, kad rezervinis 4 klausimas, projektas Nr. XIVP-2545, nėra įrašytas į darbų programą. Ar galime bendru sutarimu pritarti jo svarstymui šiandieną? Dėkoju, pritarta.

V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Siūlau atkreipti dėmesį, kad tik vakar vakare yra atsiradę trys protokoliniai nutarimai, tai r-1, r-2 ir r-3 klausimai – Seimo protokoliniai nutarimai dėl įstatymų, kitaip sakant, atleidžiant Kaimo reikalų komitetą nuo pareigos svarstyti visiškai kaimiškus reikalus. Manau, kad tai yra ydinga, tai yra neteisinga, tai pažeidžia mūsų teises, mūsų žmonių teises ir tai yra važiavimas volu per Statutą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymo nenuskambėjo. Kadangi mes jau pradėjome spęsti dėl pasiūlymų, dėl išbraukimo R. Budbergytės prašymą jau įvykdėme, tai siūlau apsispręsti dėl darbotvarkės ir po to, po balsavimo, suteiksiu žodį. (*Balsas salėje*) Jau pradėjome balsuoti, jau dėl R. Budbergytės apsisprendėme, jūsų nebuvo prie mikrofono, tai šiek tiek nesužiūrėjote laiko.

V. PRANCKIETIS (LSF). Siūliau išbraukti, mano pasiūlymas buvo išbraukti.

PIRMININKĖ. Ar frakcijos vardu jūs siūlote išbraukti?

V. PRANCKIETIS (LSF). Demokratų frakcijos vardu siūlau išbraukti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, siūlau balsuoti ir apsispręsti dėl darbotvarkės. Balsuokime. Kas pritariate darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Balsuojame.

Balsavo 119: už – 72, prieš – 8, susilaikė 39. Darbotvarkei pritarta.

Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas Viktorai, buvęs Seimo Pirmininke, jūs visą Žemės ūkio ministeriją atidavėte Aplinkos ministerijai, Žemės ūkio ministerija tapo tik Aplinkos ministerijos departamentu. Kur jūs buvote? Žemės reikalus tvarko Aplinkos ministerija, karves greitai melš Aplinkos ministerija, kiek ūkis turi turėti žemės, nustato Aplinkos ministerija. Pasileiskite greičiau jūs, šitas komitete, nes jūs nieko nedarote, nieko neveikiate.

PIRMININKĖ. Buvo paminėta V. Pranckiečio pavardė. Prašau, gerbiamas Viktorai.

V. PRANCKIETIS (LSF). Dėkoju už komplimentą ir priimu jį Žemės ūkio ministerijos vardu. Taip, jie kažkada pasirašė susitarimą perduoti tuos klausimus ir Seimas už juos balsavo. Ir jūs balsavote. Manau, kad tai yra neteisingi žingsniai, kuriuos bus galima ateityje atitaisyti, nes arba

Žemės ūkio ministerijos visos funkcijos turi būti perkeltos į Aplinkos ministeriją, arba Aplinkos ministerija turi grįžti į žemės ūkį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, pereiname prie pagrindinės darbotvarkės.

10.05 val.

Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 pakeitimo įstatymo projektas XIVP-2326(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo pakeitimo įstatymo projektas XIVP-2326(2). Tai yra priėmimo stadija. Priėmimo stadijoje neturime jokių registruotų pataisų, pasiūlymų, tačiau yra daug straipsnių.

Taigi nuo 1 straipsnio iki 40 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Ar galime visam 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ar galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėl jo taip pat nėra pasiūlymų ir pataisų. Ačiū, pritarta ir 2 straipsniui.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku. Primenu, kad šiandien balsavimas yra nuo 11 val. 15 min.

10.06 val.

Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 2, 4¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2327(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės lydimasis 1-2.2 klausimas – Juridinių asmenų registro įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2327(2). Priėmimo stadija. Sudaro keturi straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.07 val.

Įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2328(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2328(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Šį įstatymo projektą sudaro du straipsniai. Pirmasis naujos redakcijos. Jame yra 27 straipsniai, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš tų 27 straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ar galime visam 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ar galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai. Tuoj patikrinsime, ar yra užsirašiusių kalbėti dėl motyvų. Ne, nėra. Taigi balsuosime numatytu laiku.

10.08 val.

Darbo kodekso 210 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2329(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-3.2 klausimas – Darbo kodekso 210 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2329(2). Priėmimo stadija. Šį projektą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra.

10.08 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 10¹, 12, 15, 17, 20, 22, 30, 32, 34, 35, 36, 37 straipsnių, aštuntojo ir vienuoliktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8², 10², 29¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2331(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Šilumos ūkio įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2331. Priėmimo stadija. Kviečiu A. Kupčinską į tribūną, nes yra Teisės departamento išvada. Pri-

ėmimas pastraipsniui. Nuo 1 straipsnio iki 7 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl 8 straipsnio yra keturios Teisės departamento pataisos, keturi pasiūlymai. Ar galėtumėte pristatyti komiteto nuomonę dėl kiekvieno iš jų?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Taip, komitetas visiems keturiems pritarė bendru sutarimu. Pasiūlymų daugiau nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti pagal Teisės departamento pastabas suredaguotam 8 straipsniui? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Nuo 9 straipsnio iki 24 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 25 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Analogiškai pritarta. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime ir šiam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų dėl viso įstatymo, darbotvarkės 1-4 klausimo, užsirašė kalbėti R. Vaitkus. Motyvai už.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, labai malonu ir džiugu, kad pagaliau įstatyme yra kalbama ir apie atliekinę šilumą. Įtvirtinamos naujos sąvokos: „atliekinę šilumą generuojantis asmuo“, „atliekinę šilumą generuojantis įrenginys“. Ypač šiuo metu yra svarbu kalbėti ir diskutuoti apie tai, nes yra daug bendrovių, įmonių, prekybos centrų, organizacijų, duomenų centrų, didelių energetikos koncernų, ta pati „Mažeikių nafta“ turi daug atliekinės šilumos ir gali efektyviai ją panaudoti energetikos sektoriuje. Taip sprendžiamas atliekinės šilumos supirkimo klausimas.

Taip pat svarbu, kad vietos savivaldai yra nustatyta galimybė ilgesnį laikotarpį savivaldybės specialiajame plane pagal nurodytus principus planuoti šilumos ūkio plėtrą. Įtvirtintas dešimties metų laikotarpio planavimas ir nustatyti dviejų lygių šilumos ūkio planavimo dokumentai, tai yra šilumos ūkio specialusis planas ir šilumos tiekimo įmonės dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros investicinis planas. Taip pat įtvirtinti šilumos kainodaros principai, skatinantys investicijas į inovacijas ir šilumos tiekimo sistemų modernizavimą, sprendžiami dekarbonizacijos klausimai ir problemos. Kolegos, kviečiu palaikyti įstatymo projektą ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Skardžius – motyvai prieš.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Išties šis projektas orientuotas į šilumos tiekimo verslą. Yra daug teigiamų dalykų, tačiau negaliu sutikti su esmine nuostata, kad, tenkinant vartotojų šilumos poreikius, vartotojams bus teikiama ne mažiausiomis sąnaudomis pagrįsta šiluma, o pagrįsta būtinosiomis sąnaudomis. Tai reiškia, kad verslas, konkuruodamas dėl šilumos tiekimo, galės, suderinęs su savivaldybe, tas kainas išpūsti. Čia, manau, yra toks esminis skirtumas nuo buvusio reglamentavimo. Tikrai nekvestionuoju dėl atliekinės šilumos ir įvairių kitų dalykų, teigiamų dalykų, atsiradusių šiame įstatyme. Bet su šita nuostata negaliu sutikti, nes, panašiai kaip energetikoje, elektros energetikoje, tiekiant šilumą atsiranda galimybė išpūsti kainas vartotojams. Aš manau, kad tikrai šilumos tiekėjai, susitarę su kolegomis savivaldybėse, pasinaudos šia esmine nuostata.

Be abejo, atsiranda tokie taršūs šilumos šaltiniai kaip skystasis kuras. Matome, kad Vilniuje prireikė deginti mazutą dėl itin išbrangusių dujų. Todėl įstatyme atsiranda šios nuostatos. Taip pat aš nematau, kad įstatyme būtų kietasis atgautasis kuras, tai yra mes turime mechaninio, biologinio apdoravimo įrenginius, išleidome 1 mlrd. litų visiems dešimčiai įrenginių, mokame didžiulius kaštus, atseit tvarko atliekas. Bet jie nepagamina kietojo atgautojo kuro, nes jis nėra sertifikuotas. Ir čia mes galėtume turėti pigią šilumą. Kad atsirado kažkokia pareiga reguliuoti...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Taip, aš tiesiog susilaikysiu balsuodamas už šį projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, niekur nereikia tokio planavimo kaip šilumos ūkyje. Visi atsitiktiniai, nors ir labai pigūs, prisijungimai, atvirkščiai, kainuoja gana brangiai, nes

šiuo metu gal ir pigi šiluma, bet dėl neplaningo įjungimo, savaime suprantama, iš pagrindinio tiekėjo sulaukiame tam tikrų problemų, nes ji vis tiek turi tam tikrus pajėgumus išlaikyti. Šiuo metu įstatyme įrašyta tam tikro planavimo penkerių metų perspektyva, be atsitiktinumų, iš tikrųjų yra geras dalykas.

Taip pat svarbu ir tai, kad apskritai atsiranda dešimties metų planavimas, nes, kaip parodė praktika, iš tiesų tas planavimas, reikalingas šilumos ūkiui, nėra vienadienis dalykas. Su tam tikra perspektyva, su tam tikra atsakomybe, su tam tikru naujų sistemų įdiegimu, tai diktuoja laikmetis, arba saulės energijos, arba kitos energijos panaudojimu.

Taip pat svarbu, kad vis dėlto VERT'as jungiasi ir bus priežiūra tam tikrų namų, nes nemo-kamo nieko nėra. Aišku, valstybė kompensuoja žmonėms, kurie gyvena namuose, aišku, galbūt kompensuoja ir tiems, kurie gyvena daugiabučiuose namuose, kur neprižiūrimas pakankamai šilumos ūkis. Tai iš tiesų valstybė turi prižiūrėti tokius pastatus ir pasakyti, jeigu nesitvarkote, tai, savaime suprantama, tam tikros sankcijos turės atsirasti. Turime pritarti tam įstatymo projektui, nes, kiek suprantu, ir asociacijos yra tam pritarusios, ir Šilumos tiekėjų asociacija taip pat. Tai už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuodami numatytu laiku.

10.15 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 13, 22, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2238(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2238(2). Priėmimo stadija. Šį projektą sudaro penki straipsniai. Pasiūlymų nėra dėl vieno iš jų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.16 val.

Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2239(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-5.2 klausimas – Žemės reformos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2239(2). Sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta, ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.16 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos pagrindinių tikslų NATO aukščiausiojo lygio susitikime Vilniuje“ projektas Nr. XIVP-2612 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos pagrindinių tikslų NATO aukščiausiojo lygio susitikime Vilniuje“ projektas Nr. XIVP-2612. Pranešėjas – Ž. Pavilionis. Kviečiu į tribūną.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, Seimo nariai, liko iš esmės 3 mėnesiai iki Vilniaus NATO viršūnių susitikimo. Jeigu mes norime, kad pasiektume rezultatų, kuriais didžiuotumės ne tik mes, bet ir mūsų broliai ir sesės ukrainiečiai, mes turime veikti kaip vienas kumštis. Nuo Prezidento iki diplomato bet kokioje NATO valstybėje, nuo 1 iki 141 Seimo nario, kairė ir dešinė, bet kada – dieną, naktį, paklausus klausimo, ko jūs siekiate, mes turime atsakyti vienu balsu, įvardinti savo pagrindinius tikslus ir, aišku, argumentus. Derybos laukia labai sunkios. Tai gali paliudyti ir mūsų ministras, neseniai grįžęs iš NATO ministrų susitikimo.

Taigi kokie argumentai, su kuo mes einame į Vilniaus viršūnių susitikimą? Visų pirma, noriu pabrėžti ir apie tai mini profesorius R. Lopata įvairiuose savo pasisakymuose, mes nenorime nieko naujo. Mes norime, kad būtų įgyvendinta tai, dėl ko yra sutarta. Bukarešte buvo sutarta, kad Ukraina taps NATO nare. Per 15 metų ji netapo. Madride buvo sutarta dėl priešakinės gynybos. Mes norime matyti rezultatus, nes laikas tikrai tixsi ne mūsų naudai. Mes pasisakome prieš pilkąsias saugumo zonas. Mes norime paneigti, kad Rusija turi veto teisę dėl Ukrainos narystės. Mes manome, kad Ukraina prisidės prie mūsų saugumo, padarys NATO stipresnę. Mes norime atkreipti viso pasaulio dėmesį, kad pagrindiniai Rusijos užsienio politikos tikslai šiuo metu yra

kaimyninių valstybių okupacija, aneksija, kad ji didina savo karinį buvimą, kad ji grasina dislokuoti branduolinį ginklą dar ir Baltarusijoje.

Tai kokie yra mūsų pagrindiniai tikslai? Visų pirma – mūsų nacionalinio saugumo tikslai, susiję tiesiogiai su Lietuva. Tai, apie ką nuolat šneka Laurynas, – atgrasymas per paneigimą. Mes visi: nuo kairės iki dešinės, norime, kad iki brigados dydžio vieneto būtų padidintas sąjungininkų buvimas Lietuvoje. Mes visi norime, kad čia būtų sukurta integruota oro ir priešraketinė sistema, kad oro policija, kurią dabar turime, taptų oro gynyba. Mes visi norime, kad Lietuvoje būtų dislokuota iš anksto sąjungininkų karinė įranga. Tačiau dėl Ukrainos mes visi norime, kad Ukraina būtų pakviesta į NATO, tai, kas neįvyko per 15 metų.

Kalbant apie Šiaurę, mes visi džiaugiamės Suomija, bet visi darysime viską, kad Švedijos stojimo ratifikavimo protokolai būtų užbaigti, kad procesai būtų užbaigti Vengrijoje ir Turkijoje, kad mes galėtume pasveikinti ir mūsų brolius švedus.

Ketvirtas punktas. Mes darysime viską, kad finansavimas gynybai būtų padidintas ne mažiau kaip 2 % – 2 % yra tik grindys, bet ne lubos – ir kad būtų užtikrintos ilgalaikės investicijos į gynybos pramonę.

Ir paskutinis punktas. Mes pasisakome už tai, kad NATO išplėstų savo bendradarbiavimą su Indijos vandenyno ir Ramiojo vandenyno regionu, kur konfliktas lygiai taip pat gali kilti.

Mielieji, prašau jūsų pritarti šiai rezoliucijai kuo vieningiau. Aš esu dėkingas už visų institucijų paramą ir pagalbą rengiant tą tekstą, už visų partijų, už visų komitetų – tiek Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto, tiek Užsienio reikalų komiteto – narių paramą jį rengiant. Labai ačiū, tikiuosi jūsų paramos, nes kartais mes nelabai tikimės, bet būtent tas lietuvių užsispyrimas, jeigu jis yra reiškiamas vieningai, pasiekia rezultatų. Tą įrodėme ne kartą ir, aš manau, tikrai visi džiaugsimės Vilniaus viršūnių susitikimo rezultatais, jeigu veiksime vieningai, kaip vienas kumštis. Ačiū, Pirmininke.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai. Pirmas klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas pranešėjau. Iš tiesų palaikau rezoliuciją ir jos tekstą, bet kartu rezoliucija išsiųs ir labai aiškų signalą užsienio partneriams, kad Lietuvos parlamentas pritaria šiam tekstui ir tikrai nori paspartinti Ukrainos integraciją į NATO. Bet yra skeptikų, kurie sako, kol valstybė kariauja, neva nėra galimybių žengti į NATO. Suprask, kaip čia kariaujanti valstybė prisijungs prie NATO? Tai gali peraugti į platesnio masto konfliktą. Ką jūs atsakytumėte tiems valstybių lyderiams, kurie krūpčioja ir bijo teroristo, ir nežengia tokio ambicingo žingsnio, kaip mes siūlome žengti pasaulio lyderiams priimant Ukrainą į NATO?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Atsakyčiau buvusio Britanijos premjero žodžiais, kad mes, neišplėsdami NATO į Ukrainą ir Sakartvelą, išprovokavome karą patys, mes sukūrėme pilką zoną, kuri traukia agresorių užkariauti Ukrainą. Tai yra mūsų atsakomybė. Ir kol mes nepriimsime sprendimo pakviesti Ukrainą į NATO, tol karas tęsis.

PIRMININKĖ. Klausia L. Kasčiūnas, jo salėje dabar nematau. Klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Jūsų vertinimu, kolega, kiek šioje rezoliucijoje iškelti tikslai galėtų sutapti su kitų mūsų kaimynų iš regiono keliamais tikslais ir prisidėti prie geresnio jų įgyvendinimo NATO *samito* metu?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš manau, istoriškai yra sunkiausias būtent 2 punktas dėl Ukrainos. Mes turime įrodyti savo pačių pavyzdžiu, kad NATO politika Baltijos ar net Vidurio Europos šalių atžvilgiu yra visiškai sėkminga. Vakarai užbrėžė labai aišką strateginį brūkšnį. Baltijos šalys yra mūsų – Rusija, net negalvok apie jas. Taip nepasakėme Ukrainos atžvilgiu, tai turime pasakyti. Aš jaučiu vis daugiau paramos, tiesą pasakius, jaučiu vis daugiau paramos parlamentų lygiu, politikų lygiu, kur yra renkami žmonės, kurie turi sąžinę ir atsakomybę. Džiaugiuosi, kad mūsų Pirmininkė inicijavo parlamentų vadovų susitikimą birželio 1–3 dienomis, kur mes dar kartą apeiliuosime į politikų sąžinę. Tada, aš tikiuosi, politikai kreipsis į savo administracijas, savo vyriausybes ir pasakys: na, gal užteks tos *realpolitik*, gal užteks investuoti į autokratinis režimus ir jiems nuolaidžiauti, gal užteks keliaklupsčiauti prieš Putiną? Nes jūs visi išgirdote Miunchene jo kalbą ir išsigandote, jūs pamanėte, kad NATO plėtra į Ukrainą išprovokuos karą. Įvyko atvirkščiai – jūsų sprendimas neišplėsti NATO į Ukrainą išprovokavo karą, nejaugi jūs iki šiol to nesupratote?

PIRMININKĖ. Klausia V. Semeška. Ruošiasi A. Lydeka.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, tikrai pritariu rezoliucijai, ji yra laiku ir vietoje, gana griežta ir aiški, sveikintina, ypač dėl Ukrainos. Toks paprastas mano klausimas. Ar nevertėtų mums į rezoliuciją įtraukti, ar galbūt buvo diskutuota įtraukti, ką mes, Lietuva, padarėme, ir pažymėti, kad mes planuojame įsteigti tokį junginį kaip diviziją ir skirti ne mažiau kaip 2,5 %, galbūt 3 % nuo BVP? Ar nebūtų tai stipriau – demonstruoti ne tik, ko mes prašome ir tikimės iš NATO, tačiau ką mes patys jau pažymime, esame įsipareigoję padaryti? Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Visiškai sutinku, tačiau tai yra skirtingo žanro dokumentai. Čia mes sutariame, ką padarysime per 3 mėnesius diplomatinuose frontuose bandydami įtikinti kitas NATO valstybes pritari, kad tai būtų vieninga NATO šalių nuomonė ir dėl Ukrainos, ir dėl priešakinės gynybos.

Tai, ką jūs sakote, yra nacionaliniai tikslai, kurie susiję tiek su mūsų biudžeto planavimu, tiek su konkrečiais infrastruktūriniais projektais, kurie truks tam tikrą laiką, kurie taip pat yra susiję su pritarimu, pavyzdžiui, mūsų mokesčių reformai, nes iš kur tie pinigai infrastruktūrai. Čia yra visiškai kiti debatai.

Aš dabar siūlau pamiršti tuos skirtumus ir susikoncentruoti į tai, ką mes turime pasiekti kalbėdami Berlyne, Paryžiuje, Vašingtone, Londone, kalbėdami vienu balsu. Dabar jokių skirtumų būti negali. Mes dabar turime veikti kaip viena Lietuva. Kitaip mūsų niekas neišgirs. Kitaip mus padalins specialiai, kad mes to rezultato nepasiektume. Manau, to tikrai nenorime.

PIRMININKĖ. Klausia A. Lydeka. Ruošiasi R. Šarknickas.

A. LYDEKA (LSF). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Žygimantai, pristatydamas šią rezoliuciją nepadėkojote aktyviai prisidėjusiems kitiems nariams, kitų partijų, tokių kaip Liberalų sąjūdis, kaip valstiečiai, kitų partijų atstovams, kurie aktyviai dirbo rengiant šią rezoliuciją. Bet paklausti norėčiau labai paprastai: gal galėtumėte visiems mums, Seimo nariams, patikslinti, paaiškinti, kodėl į rezoliuciją neįtraukti kur kas ambicingesni siekiai iš šio *samito*?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Padėkojau, tiktai pačioje pabaigoje palikdamas pagrindinius padėkos žodžius pabaigai. Visiems padėkojau, bet dar kartą tikrai dėkoju ir manau, kad būtent mūsų vieningumas balsuojant už šią rezoliuciją yra svarbiausias.

Dėl ambicijų. Manau, kad ši rezoliucija bus ambicingiausia NATO parlamento rezoliucija, kurią jūs pamatysite iki pat NATO viršūnių susitikimo. Parodykite man nors vieną parlamentą, kuris šiandien visais balsais, tikiuosi, pasakys, kad Ukraina privalo būti pakviesta į NATO už 3 mėnesių. Nors vieną. Todėl, broliai ir seserys, mums reikės labai rimtai dirbti, kad tai taptų ne tik mūsų parlamento pareiškimu, bet ir lenkų, ir švedų, ir visų kitų mūsų mielų draugų, ypač didžiosiose sostinėse, pareiškimais. Jeigu ne viso parlamento, tai gal atskirų užsienio reikalų komitetų ar NSGK pareiškimu, ar parlamentų pirmininkų, ar politikų pasisakymais, bet tai yra labai svarbus darbas, kurį padarysime iš karto po to, kai balsuosime.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi E. Zingeris.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš taip pat noriu padėkoti liberalams, Lietuvos valstiečiams ir žaliams, kurie prisidėjo prie šios rezoliucijos. Praėjusioje kadencijoje Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga labai aktyviai dirbo prie to, kas susiję su geopolitine situacija Europos širdyje – Ukrainoje.

Aš jūsų norėjau paklausti, ar buvo galvota, bandyta kalbėtis su Latvija, Estija ir Lenkija dėl šios rezoliucijos regiono mastu, kad būtų gal net dar stipriau, negu šiuo metu būtume vieni? Ačiū jums.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Nuolat kalbame savo profesionaliu Užsienio reikalų komiteto lygiu, tačiau kalbėti kaip parlamentas su parlamentu galėsime, kai parlamentas turės poziciją. Jeigu mes, keli Seimo nariai iš Užsienio reikalų komiteto, pakalbame vienas su kitu, tai nėra tiek daug ir taip stipru kaip visos Tautos balsas, kuris, tikiuosi, bus pareiškėtas šiandien. Tik priėmę tą rezoliuciją, kreipsimės į kitų šalių parlamentus siekdami tos paramos. Ir regiono, ir gal net dar plačiau, nes, manau, šiandien mus remia šiuo klausimu ne tik įprastiniai mūsų regiono sąjungininkai. Jaučiu tokią paramą ir Londone, ir Kanadoje, ir pusėje Berlyno, ir pusėje Paryžiaus, ir daugiau negu pusėje Vašingtono, ir net pietinėse šalyse, kurios jaučiasi mums labai artimos, ypač po tos migrantų krizės, nes visi mes esame puolami ir visi turime tą savo laisvę ginti.

PIRMININKĖ. Klausia E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Bičiuliai, aš, kaip vienas iš rengėjų, ir pasveikinęs Ž. Pavilionį, visus raginčiau balsuoti šiandien už šią turbūt istorinę rezoliuciją. Tai rezoliucija, kuri, man atrodo, per 32 nepriklausomybės metus po mūsų įstojimo į Europos Sąjungą ir NATO yra centrinė, pagrindinė. Todėl parlamente jos tikslai galėtų būti nesiorientuojantys į tą skurdą, kuris yra aplink mus, ypač pietinėse šalyse, politinį skurdą link Ukrainos klausimo galutinio sprendimo, išgelbėjant ją per NATO narystę. Todėl čia iš tikrųjų puikus tekstas, tenka pasveikinti.

Man tik du dalykai, kuriuos ir Vilius paminėjo, ir kai kurie kiti, aš balsuosiu už, bet diskusijų metu iškilo klausimas dėl galimybių stogo mums viduje, tai yra Lietuvos...

PIRMININKĖ. Emanueli, laikas.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). ...mums viduje, ir kartu dėl esamų galimybių. Tai dėl galimybių viduje, ta divizija, mes prieš porą metų dar abejojome dėl oro apsaugos. Aš manau, aš siūlau šį tekstą įvertinti labai gerai, bet kartu mano klausimas yra dėl tų dviejų punktų. Labai jums ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Gerai. Atsakysiu dar kartą dėl galimybių viduje. Čia toks tipiškas lietuviškas noras, kad NATO išspręstų už mus visas problemas. Mielieji, patys jas turime spręsti, patys turime didinti savo gynybos biudžetą, investuoti į infrastruktūrą ir tada problemas, dauguma problemų, kurias mes perkeliame ant kitų NATO sostinių pečių, bus išspręstos savaime.

Čia kalbame tik apie tai, ką mes galime padaryti su sąjungininkais per 3 mėnesius iki Vilniaus susitikimo. Ir kalbant apie tai, ką jūs sakote, kad esant sąlygoms, Vilniaus susitikime tikrai mums bus pastatytas paminklas, jeigu mes pakviesime Ukrainą narystės. Visa tai, kas vyks po pakvietimo, jau nebus mūsų laikotarpis, tai bus laikotarpis labai svarbus iki Vašingtono NATO *samito*, kuris, manau, gali būti dar svarbesniems sprendimams priimti, ir dar kiti *samitai* bus, bet padarykime tai, ką mes galime dabar, per 3 mėnesius padarykime, kad Ukraina būtų pakviesta narystės NATO. Tai bus iš tikrųjų, kaip sakė Emanuelis, tai būtų istorinis pasiekimas, prilygstantis Kovo 11-ajai.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Žygimantai. Klausimų laikas baigėsi. Dabar pereiname prie diskusijos. Diskutuoti užsirašė šeši Seimo nariai. Aš siūlyčiau susitarti dėl laiko limitu. Skirkime, kaip įprasta tokiais atvejais, 20 minučių, tačiau aš norėčiau, kad kiekvienos frakcijos, atskirų frakcijų galėtų pasisakyti žmonės. Turime keturias frakcijas ir joms teikime prioritetą. Pirmasis kalba... Ar galime taip sutarti? 20 minučių ir kviečiame iš skirtingų frakcijų. Pirmasis kalba V. Semeška. Ruošiasi R. Lopata.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai ne frakcijos vardu, čia mano asmeninis pasisakymas. Visiškai pritariu, kad tai yra istorinė rezoliucija ir jeigu mums pavyks pasiekti pagrindinį tikslą, tai yra įtikinti mūsų partneres ir mūsų sąjungininkes pakviesti Ukrainą prisijungti prie Šiaurės Atlanto organizacijos, tai nebus paminklas tik metalinis, tai bus istorinis įvykis ateities kartoms. Todėl visiškai pritariu, kad mes ne tik turime pasistengti, mes turime šį stebuklą įvykdyti.

Tai yra toks pats stebuklas, kaip įvyko Kovo 11-oji. Ukraina turi būti pakviesta į NATO. Ir čia dėl to nėra jokio ginčo, ir aš tikiuosi, kad visi, tiek kairėje, tiek dešinėje, tiek žali, tiek raudoni, tiek geltoni, dėl to sutariame ir šio tikslo siekiame. Ukraina, be jokios abejonės, besąlygiškai nusipelnė šiandien būti pakviesta artimiausiu metu į NATO. Visi juk sutinkame, kad būtent Ukraina kariaudama gina ir mus. Žūsta sūnūs, prievartaujamos moterys ir jos nepakvietimas į NATO reiškia visos organizacijos pralaimėjimą.

Be jokios abejonės, mes rezoliucijoje prašome daugiau NATO sąjungininkų Lietuvoje ir tai yra gerai, mums reikia NATO sąjungininkų Lietuvoje ir Lietuva investuoja milijonus eurų, ir planuoja investuoti šimtus milijonų į infrastruktūrą. Yra įregistruotas ir įteisintas naujasis poligonas, tikrai tai yra labai svarbu. Ką aš ir minėjau savo klausime pranešėjui, dar svarbiau būtų taip pat nepamiršti, kad NATO ir esame mes, ir būtent pažymėjimas to, kad Lietuva taip pat ketina ženkliai prisidėti, tai yra įsteigti tokį taktinį vienetą diviziją, taip pat ne mažesnę biudžeto dalį, tai yra ne mažiau kaip 2,5 %, dar geriau 3 % nuo BVP skirti ilguoju periodu – dar labiau sustiprintų mūsų šią rezoliuciją. Bet išklausęs pranešėjo supratau, kad tai yra galbūt ne šios rezoliucijos dalis.

Kolegos, labai kviečiu visus vieningai balsuoti ir nešti šį signalą į mūsų kaimynės Baltijos seses, į Latviją. Čia ypatingas darbas, matyt, laukia mūsų Užsienio reikalų ministerijos, Užsienio reikalų komiteto, kad mūsų šis stebuklas, kurio mes siekiame, tai yra Ukrainos kvietimo į NATO, būtų įgyvendintas. Todėl dėkoju rengėjams. Rezoliucija yra laiku ir vietoje. Kviečiu pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kviečiu R. Lopatą. Ruošiasi G. Surplys.

R. LOPATA (*LSF*). Pone Pirmininke. Šiandien svarstome rezoliuciją dėl Lietuvos pozicijos NATO viršūnių susitikime. Joje, be kita ko, numatyta įgyvendinant Madrido vadovų susitikimo įsipareigojimą gerokai padidinti sąjungininkų sausumos pajėgas, nuolat dislokuotas Lietuvoje, iki brigados dydžio.

Priminsiu, kad brigados dydžio įsipareigojimas jau buvo sutartas Prezidento ir Vokietijos kanclerio memorandume, todėl rezoliucijoje tai yra deklaratyvus įsipareigojimas tam, kas jau yra įsipareigota anksčiau. O ypač stebina Užsienio reikalų komiteto pirmininkas kaip tokios pozicijos autorius, kuris sako „ženkliai iki brigados“. Seimo parlamentinių partijų susitarime dėl gynybos stiprinimo buvo susitarta, kad sieksime divizijos dydžio NATO pajėgų. Todėl aš pateikiu pataisą, nurašytą tiesiai iš partijų susitarimo: „Ženkliai padidinti sąjungininkų sausumos pajėgas, nuolat dislokuotas Lietuvoje, iki brigados dydžio, o artimiausioje įmanomoje ateityje – ne mažiau kaip diviziją, 20 tūkst. sąjungininkų karių su įranga, technika ir atsargomis.“

Vakar vykusiam URK'o posėdyje pirmininkas net nepateikė mano pasiūlymo svarstyti. Girdejau argumentus, kad negalima rašyti skaičių arba kad divizija įsipareigota tik karo atveju. Jei skaičių nenorima rašyti, vietoj jų galima įrašyti diviziją. Ir divizijos, jei Užsienio reikalų komiteto pirmininkas būtų paskaitęs susitarimą, yra susitarta siekti artimiausioje įmanomoje ateityje, ne karo metu. Jei vyks karas, divizijos neužteks. Aš nenoriu agituoti, kad vienintelis sprendimas Lietuvai yra divizijos dislokavimas. Mano intencija tėra, kad tie, kas balsuoja, laikytųsi partijų susitarimo, ir nieko daugiau. Ši rezoliucija iš esmės daugiau nieko esminio ir nesukuria, kas nebūtų aišku ir taip. Ką iš tiesų ši rezoliucija sako naujo, tai nužemina mūsų siekį nuo divizijos iki brigados. Su tuo ir sveikinu. Siekti to, kas jau buvo sutarta.

Jei rimtai galvotume apie gynybą, svarbu būtų pradėti kalbėti su NATO apie NATO priešakinę diviziją kaip tikslą. Ne Suvalkų koridorius – V. Putino strategų požiūriu gali būti ir visa Lietuva. Jei kalbėtume apie NATO diviziją, tai beveik automatiškai reikštų ir divizijos, ir visos Lietuvos oro gynybą. Šis bandymas nužeminti susitarimo kartelę yra blogas precedentas partijų susitarimams, kurie, kaip čia demonstruojama, yra nieko verti. Tai yra viso įdirbio, kurį buvo atlikęs NSGK ir jo pirmininkas, pažeminimas. Tai gali iš tikrųjų turėti rimtų pasekmių ateities tarppartiniams susitarimams ir apie tai reikėtų pagalvoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Replikuoti norėtų Ž. Pavilionis. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Taip, matau, kad Seimo narys skaito iš anksto parengtą tekstą ir nereaguoja į tai, ką aš jam atrašiau į tą tekstą ir sureagavau. Noriu priminti, kad tai, apie ką jis kalba nacionaliniame susitarime, tai yra 8 punktas, aš jį cituoju: „Artimiausioje įmanomoje ateityje turime būti pajėgūs priimti ne mažiau kaip 20 tūkst. sąjungininkų karių su įranga.“ Tai yra garantuoti sklandų priimančios šalies paramos užtikrinimą. Šiuo metu kovojame, kad brigadą galėtume priimti. Jis kalba apie diviziją. Tai yra mūsų nacionalinė atsakomybė. Nepainiokite to su tikslais, kuriuos mes turime įtvirtinti Vilniaus viršūnių susitikime. Labai prašau paskaityti pačių pasirašytą dokumentą. Ir būtų gerai, kad profesorius dalyvautų bendruose Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pokalbiuose, kur buvo tai konkrečiai aptarta.

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamas Žygmantai, greičiausiai vėl reikės pasėdėti ant atsarginių suolo kiek už jūsų rezoliucijas, kurios nesuderintos su valdančiąja dauguma, su liberalais. Man atrodo, kad pastabos yra labai jau taiklios ir į jas turėtumėte atsižvelgti. Aš siūlyčiau po svarstymo tikrai padaryti pertrauką ir įrašyti tas pastabas, kurias siūlo Seimo narys ponas R. Lopata.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega Petrai Gražuli, aš tiesiog patikslinsiu, jog Užsienio reikalų komitete šiai rezoliucijai pritarta vienbalsiai ir ji derinta su visais Užsienio reikalų komiteto nariais. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš vis dėlto norėčiau, Seimo Pirmininke, ir į jus kreiptis kaip į tikrai didelį autoritetą valdančiojoje daugumoje. Gal jūs užsienio politikos klausimus su valdančiąja dauguma išsiaiškinkite vieną kartą už uždarytų durų, kad nedarytume gėdos ir NATO partneriams, ir patiems sau. Nes dėl brigados vyksta diskusijos viešai, kurios iš esmės sugriovė mūsų santykius su Vokietija ir, matyt, brigados atsiradimą, ir dabar vėl matome tą santykių aiškinimąsi. Na, būkite žmonės, bent jau tokius klausimus ne salėje aiškinkitės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau gerbiama G. Surplį į tribūną.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Pratešdamas prieš tai buvusią diskusiją noriu išreikšti savo poziciją, kad, mano manymu, mūsų šita rezoliucija, dėl kurios mes šiandien diskutuojame, niekaip neprieštarauja partijų susitarimui dėl nacionalinio saugumo ir gynybos, kadangi ten įvardintas ilgesnis tikslas. Čia mes kalbame apie derybinį mandatą visiems mūsų pareigūnams, kurie derės dėl Vilniaus NATO viršūnių susitikimo sprendimų.

Norėčiau atkreipti dėmesį štai į ką. NATO 75 metus saugojo taiką Europoje, tačiau šiandien, kai liepsnoja Ukrainos ligoninės, vaikų namai, gyvenamieji namai, NATO neapsigins tik mojuodama Šiaurės Atlanto sutarties 5 straipsniu prie sienų su Baltarusija arba Rusija. Apie tai ir turi būti Vilniaus NATO viršūnių susitikimas, apie tai yra ir ši mūsų rezoliucija – apie tvirtas saugumo garantijas Lietuvai, Europai ir Ukrainai. Ir pagrindinė šios rezoliucijos pridėtinė vertė yra pirmiausia ta, kad ji pasiekta labai plačiu susitarimu tarp Seime atstovaujamų partijų atstovų. Tikrai diskusijų buvo ne viena, tačiau tai, kas pasiekta, yra pasiekta bendru sutarimu ir labai plataus spektro.

Dar kartą kartoju, ši rezoliucija yra Seimo mandatas visiems Lietuvos atstovams, kurie dalyvaus derybose dėl Vilniaus NATO viršūnių susitikimo susitarimų. Tai leidžia tikėtis, gerbiami kolegos, jeigu mes šiandien vieningai pritarsime, kuo aš tikrai tikiu, tai leidžia tikėtis, kad nuo to, kaip mes kaip Seimas išsakysime savo aiškius prioritetus NATO viršūnių susitarimui Vilniuje, ir Lietuvos Prezidentas, ir užsienio reikalų ministras, ir krašto apsaugos ministras, ir kiti Lietuvos atstovai pagaliau kalbės vienu balsu nebesiginčydami tarpusavyje ir išsakys vieningą poziciją, kad mes laukiame Vokietijos fizinės brigados Lietuvoje, mes esame pasiruošę pakviesti Ukrainą į NATO, mes jau skiriame 2,5 % Lietuvos krašto gynybai ir labai tikimės, kad 31 NATO valstybė Vilniuje bus pajėgi išsipareigoti skirti bent 2 %.

Taigi kviečiu pritarti ir labai tikiuosi, kad mes šiandien vieningai suformuosime tą mandatą, kuris leis išvengti būtent štai tokių padiskutavimų viešojoje erdvėje, kokius matėme šįryt ir kokių girdėjome prieš tai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu M. Matijošaitį. Ruošiasi L. Kasčiūnas.

M. MATIJOŠAITIS (*LF*). Gerbiami kolegos, NATO viršūnių susitikimas mums yra istorinis dėl trijų priežasčių. Pirmoji, kad vyks Vilniuje, antroji, kad vyks Vilniuje, tai yra Lietuvoje, pirmą kartą, trečioji, kad Ukraina jau nuožmiai kaunasi, 14-ą mėnesį ginasi nuo Rusijos agresijos.

Paskutinė priežastis mums suteikia mandatą siekti ambicingiausių tikslų, nes kada, jei ne ši kartą, mes kitąkart turėsime tokį šansą. Kitais metais NATO viršūnių susitikimas vyks Jungtinių Amerikos Valstijų sostinėje Vašingtone, todėl racionaliai žvelgiant tikėtina, kad didžiosios valstybės visgi pasilaikys, rezervuos šiek tiek ambicijų, kad pasiūlytų ir pristatytų su dideliu politiniu trenksmu kitais metais.

Dėl to išsikelkime ambiciją ir ši rezoliucija, turiu pripažinti, yra, kaip ir Ž. Pavilionis paminėjo, tinkamai subalansuota ir iš tikrųjų užsibrėžusi turbūt tiek, kiek mes racionaliai galime šiuo laikotarpiu prašyti. O prašyti... Aš išskirsiu tris punktus, kurie, mūsų frakcijos manymu, yra labai svarbūs. Tai yra, kaip ir minėta jau ne vieno atstovo, politinis kvietimas į NATO Ukrainai. Tai yra keli žingsniai ar bent žingsnis po Bukarešto susitarimo. Jeigu tai pasieksime, tai bus būtent tai, kas minėta, turbūt istorinis, nuo ko ir pradėjau, pasiekimas.

Antras dalykas. Sveikiname Suomiją, jos narystę NATO jau ratifikavo tiek Vengrija, tiek Turkija ir tai, akivaizdu, padidina mūsų gynybos pajėgumus regione – Rytų, Šiaurės Rytų Europoje. Su Rusija padidėja siena šimtais kilometrais. Mūsų pajėgumai padidėja šimtais naikintuvų, apskritai Skandinaviją sudarys po pirkimų 500 naikintuvų pajėgumų, kurių Baltijos šalys tiesiog neturi. Dėl to šie pajėgumai galės būti koordinuojami. Vadinasi, Baltijos šalių oro erdvė galės būti apsau-

gota iš Skandinavijos ir koordinuojami kariniai pajėgumai, karo laivynas akivaizdžiai bus daug stipresnis ir Baltijos jūra tampa NATO ežeru.

Trečias punktas yra Rytinio flango stiprinimas, tai mums tiesiogiai aktualu, bet norėčiau pažymėti, kad turėtume kalbėti ne tik apie brigadą, bet apskritai žiūrėti į kompleksinę gynybą. Tai yra žemė, oras, jūra, kibernetika ir kosmosas, nes Rusija turi pajėgumus pulti keliomis dimensijomis ir būdais vienu metu ir gynyba turi būti irgi atliepta sistemiškai.

Ši rezoliucija iš tikrųjų buvo derinama tarp Užsienio reikalų komiteto, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto ir visi viską matėme. Tiek *draftus*, tiek penktadienį buvo sutarta kartu su ministerijų, prezidentūros atstovais, kad ši rezoliucija yra svarbus diaugiapartinis mandatas, kuris suteiks mums struktūrą vykstant į sostines ir vizitus, priimant svečius iš užsienio NATO valstybių čia išdėstyti savo pozicijas ir savo tikslus, juos kartoti. O diplomatija jau yra toks dalykas, kad reikia kartoti nuolat, nuolat, kad mes pasiektume bent šį tą.

Tačiau liko dar nebaigtų darbų, tokių kaip parlamentinių partijų užsienio politikos susitarimas. Manau, kad sutelkime savo energiją ir intelektą iki liepos mėnesio, kad pasirašytume tai. Tai yra darbas pradėtas nei daug, nei mažai – prieš 13 mėnesių, jeigu gerai atsimenu. Ganėtina galbūt per ilgas dokumentas buvo tada, pasistenkime padaryti trumpesnį, bet tokį, kuris atlieps parlamentinių partijų užsienio politikos viziją ir ves šalį į priekį.

Taip pat trūksta kryptingos krašto gynybos plano ir tai, kad krašto apsaugos tarnyba būtų patraukli. Čia jau labiau vidaus politikos klausimas. O šiandien aš kviečiu palaikyti šią rezoliuciją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiama Seimo Pirmininke, labai ačiū. Aš pabandyčiau tikrai labai trumpai ir konkrečiai. Be abejo, labai pritariu, kad tai yra labai stiprus dokumentas. Nedažnas turbūt NATO valstybių parlamentas padaro tokius sprendimus, kurie brėžia strategines kryptis. Mes tai darome, tai yra džiugu, gerai, kad tai darome. Tikrai neabejoju, kad mes šiandien visi vieningai subalsuosime.

Noriu pasakyti galbūt kai kuriuos dalykus, kurie buvo šiek tiek paminėti čia kontekste. Suprantu, kad visi mes siekiame kuo daugiau sąjungininkų čia, Lietuvoje, vietoje. Mes visi suprantame, kad tai yra tas atgrasymo efektas, galintis atgrasyti mūsų rytinį priešą nuo bet kokių bandymų patestuoti 5 straipsnį, nuo bet kokių bandymų, sakykime, planuoti tam tikras intervencijas, invazijas ir panašiai. Bet yra tam tikras realizmas, yra suvokimas, kas iš tikrųjų gali būti padaryta ir kas yra realu. Kai mes kalbame apie partijų susitarimą, kalbame apie tuos įrašytus 20 tūkst., mes turime labai aiškiai atskirti, kas turima galvoje. Galvoje turima – 20 tūkst. priimti karo metu, kai nereikia, sakykime taip, apgyvendinimo infrastruktūros tokios, kokios reikėtų taikos metu esančiai brigadai arba divizijai. Kitaip tariant, norint, kad divizija ateitų mums į pagalbą karo metu, nebūtinai jai reikalingi kokie nors prabangūs ar kokie nors kitokie infrastruktūriniai objektai. Jie ateina, jie apsigyvena palapinėse ir jie gina Lietuvą, padeda mums gintis kartu, jeigu taip tiksliau.

Kai kalbame apie infrastruktūrą, apie nuolatinę arba rotacinę buvimą čia, tai mes kalbame apie pasirengimą priimti ilgesniam laikui. Su treniravimosi erdvėmis, apgyvendinimo kokybe ir visais kitais dalykais. Čia reikia labai aiškiai atskirti. Be jokios abejonės, turėti čia brigadą jau būtų labai daug. Labai gerai, kad tai parašyta rezoliucijoje. Aš manau, kad tai yra mūsų tikslas, jo turėtume ir siekti.

Apie tuos aspektus, kurie yra įtvirtinti, kuriuos reikia turėti galvoje, kurie yra be galo svarbūs, aš noriu pasakyti dar kelis dalykus. Be priešakinių pajėgų stiprinimo kaip atgrasymo, mes sakome mūsų sąjungininkams, kad atgrasyti yra pigiau negu ginti, kitaip tariant, daugiau būkite čia tam, kad nereikėtų ginti, nereikės kariauti, nes jūs atgrasysite. Tai yra vienas dalykas.

Antras be galo svarbus dalykas yra oro gynyba. Mūsų idėja, ambicija ir tikslas, kad oro policijos misija, dabar esanti Šiauliuose, iš esmės skirta tam, kad stebėtų, fiksuotų, praneštų apie incidentus, taptų oro gynybos misija, kad lėktuvai būtų kitokios kovinės parengties ir kitokio mandato veikti. Tai yra be galo svarbu, tu keli į kitą lygį.

Antras labai svarbus dalykas, jį mes irgi stipriai bandome kelti į NATO lygmenį, yra tai, kad Lietuvoje, Baltijos šalyse atsirastų, kad ir rotaciniu pagrindu, ilgojo nuotolio oro gynybos sistema

arba sistemos. Jos galėtų judėti po Baltijos šalis, turėtume tvarkaraštį, kaip jos juda, ir tai jau rodytų, kad Baltijos šalys saugomos, jų dangus irgi saugomas. Tai yra be galo svarbu, jūs tai žinote.

Ir dar vienas labai svarbus dalykas, jis irgi yra įtvirtintas rezoliucijoje, kad mes turime turėti regioninius planus, paremtus realiais resursais, realiais pajėgumais. Ne popieriniais, ne virtualiais. O tai reiškia, kad nuo 0 dienų per 10 dienų tiek ir tiek pajėgų ateina į pagalbą Lietuvai, jei jau matome, kad yra krizė. Ne invazijos aktas, bet jau formuojasi pagal žvalgybinius duomenis krizė, rodanti, kad yra intencija mus pulti. Tada mažiausiai per 10 dienų... daugiausiai ar per tam tikrą trumpesnę laiką kuo daugiau pajėgų ateitų pas mus mūsų ginti. Ir taip toliau: Nuo 10 iki 30, nuo 30 iki 180. Man atrodo, rezoliucijoje tai labai gerai išdėstyta. Man atrodo, visai turime gerą strateginę paveikslą, ko siekiame, ir visi kartu, matyt, galime paremti šią rezoliuciją, aš tikrai raginu tai daryti. Labai ačiū, Pirmininke.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi užsirašę diskutuoti pakalbėjo tiek, kiek buvo skirta laiko. Dabar pereiname prie motyvų. Pirmasis už kalba A. Ažubalis. Prašom.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Kolegos, daug nesikartodamas pasakysiu vieną dalyką. Čia kai kas iš kalbėjusių sakė, kad ši rezoliucija nieko naujo nesako ir nužemina mūsų tikslus. Aš galiu tiek pasakyti. Kadangi dabar beveik nuolat dalyvauju diskusijose su NATO valstybių parlamentariais kaip delegacijos NATO Asamblėjoje vadovas, galiu pasakyti, kad tai, kas įrašyta, viršija daugelio valstybių šiuo metu, sakyčiau, priimtas politines nuostatas. Vien jau pakvietimas, tegu be iškart sekusios Ukrainos ratifikacijos, kai kam įvaro šoką. Nekalbu apie 2 % nors nuo 2025 metų, tačiau galiu pasakyti, kad dalis valstybių ir dabar nori turėti saugumą kitų sąskaita. Ir tai yra ne viena valstybė. Todėl šiuo atveju Lietuvos lyderystė, kurią aš čia matau, iš tikrųjų yra rimta, teisinga ir labai ambicinga, pagal NATO politines nuotaikas, kurios šiuo metu vyrauja.

Ir paskutinį dalyką pasakysiu apie Seimo partijų intelektualinį potencialą. Aš išgirdau naują, kad naujo politinio tarppartinio susitarimo dėl užsienio politikos Seimui trūksta, todėl reikalingi kažkokie tarpininkai iš šalies. Kolegos, aš manau, kad mes visi turime savo frakcijose ir partijose gana talentingų ir išprususių žmonių, kurie galės pasiekti tarppartinį susitarimą dėl užsienio politikos, kuris nebus, sakyčiau, ką čia gerai pasakė kolega iš Laisvės frakcijos, ilgas, o bus labai konkretus, esmingas...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). ...ir teikiantis mums visiems naudą ir bendrą sutarimą dėl ilgos perspektyvos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. P. Gražulis – motyvai prieš.

P. GRAŽULIS (MSNG). Taip, tai, ką ponas A. Ažubalis pasakė, manau, kad nė viena nors kiek patriotiška save laikanti partija ir žiūrinti Lietuvos interesų užsienio politikoje niekada nesutars su konservatoriais, kurie nori užkariauti visą pasaulį ir nešti ten taiką, o kai pas mus yra demokratija, aš noriu jums priminti pono Barolio, Europos Sąjungos užsienio reikalų komisaro, žodžius: „Mažiau kalbų, daugiau darbų.“

Žiūrėkite, kas yra. Jūs kalbate apie tai, kad Ukraina taptų NATO nare dabartinėje NATO Asamblėjoje. Ar jūs žinote, ką vakar NATO generalinis sekretorius pasakė? Kol karas nesibaigs, kol Ukraina nelaimės, apie jokią narystę negalime ir kalbėti. Geriau jūs priimkite rezoliuciją ir paraginkite tą gerokai papuvusią Europą, kad skirtų tiek ginklų, tiek ginkluotės ir tokios ginkluotės Ukrainai, kad ji greičiau laimėtų. O dabar po vieną tanką, po vieną kažkokį naikintuvą nusiunčia, ir tas karas tęsiasi ir dar ilgai tęsis.

Kitas dalykas, ponai konservatoriai, ką jau kalbėti apie brigadą? Prezidentas kalba viena, užsienio reikalų ministras – trečia, ketvirta kalba krašto apsaugos ministras, o L. Kasčiūnas išvis nesupranta, ką kalba. Tai aš pasiūliau, klausykite, bent priimkime rezoliuciją mes viduje, kad nebūtų tokių ginčų, skirtingų nuomonių, tai, kas nuo mūsų priklauso, kad reikalinga Lietuvai Vokietijos brigada. Nepriimame tos rezoliucijos, nesusitariame. Kad čia viduje nekalbėtų skirtingai kiekvienas pareigūnas. Ką jūs šnekate? Jau priims Ukrainą į NATO bloką. Na, svaigstate...

PIRMININKĖ. Laikas!

P. GRAŽULIS (MSNG). ...kažkokiais nesąmoningais – tiesiog nesuprantu.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, suprantu, jūs citavote poną Ž. Borelį, ne Barolį.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Borelį, Borelį.

PIRMININKĖ. Taip. G. Surplys kalba vėl. Prašom. Motyvai už.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Aš norėčiau kreiptis į poną Petrą, savo mielą kaimyną. Petrai, labai prašau pritarti šiai rezoliucijai, nes kitaip Vilnius gali tapti tik NATO *samito* konferencijų centru ir viešbučių aikštele. Jeigu mes norime suformuoti tvirtą poziciją ir pasiekti kokių nors rezultatų, mes turime jų siekti vieningai. Ir dėl šios rezoliucijos tikrai labai daug šalių sutaria, kad štai tie penki yra mūsų kertiniai tikslai. Tai jeigu mes galėtume dėl šito susitarti čia, Seime, vadinasi, mes galėtume labai tvirtai derėtis su savo partneriais.

Dabar dėl brigadų ir kitų dalykų. Jeigu mes galime sutarti ir visi vieningai reikalauti, kad būtume ginami fiziškai čia esančios brigados, kas yra preliminariai sutarta Madrido NATO viršūnių susitikime, manau, kad to ir reikėtų siekti, o ne dabar pradėti dar kelti tikslus, kurie gali būti ilgalaikiai, taip ir yra numatyta, bet supraskime, kad dabar šia rezoliucija mes sprendžiame renginio, kuris vyks po 3 mėnesių, mandato klausimą. Tai tiesiog susitelkime ir padarykime šį vieningą pratimą dėl Ukrainos. Taip ir yra įrašyta: pakviesti į NATO, kai tam bus tinkamos sąlygos. Tai čia yra formuluotė, dėl kurios irgi buvo daug iečių sulaužyta, bet ji yra ambicinga ir, aš manau, mes turime jos laikytis.

Ir galiausiai dėl to užsienio susitarimo, kuris čia kažkur paraleliai plaukioja diskutuojant dėl rezoliucijos. Aš manau, kad jeigu mes šiandien vieningai čia pabalsuojame dėl tokio svarbaus mandato, mes parodome, kad iš principo partijos sutaria ir mums kokių nors šalutinių susitarimų su mediatoriais galbūt nelabai ir reikia. Labai kviečiu palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš tikrai nebūsiu prieš tą rezoliuciją, tačiau aš noriu atkreipti dėmesį tų Seimo narių, kurie bus gal kokiam nors organizaciniame komitete. Vis dėlto pažiūrėkime į mūsų Seimo aplinką organizuodami *samitą*. Jeigu mes norime pasikviesti vokiečių brigadą, ko gero, vokiečiai čia atvažiuos pasižiūrėti, kaip mes ruošiamės. Pažiūrėkite, kokios priegios prie Seimo, kokia Nepriklausomybės aikštė. Baisu. Mes turime pasirūpinti tų žmonių saugumu, kurie čia bus. Liko 3 mėnesiai. Aš nežinau, galbūt Seimo Pirmininkė turi kokių nors žinių, bet šiandien yra gėda, jeigu mes paliksime taip, kaip yra. Tai aš į tai noriu atkreipti dėmesį. Tikrai dar yra laiko ir galbūt reikia susitarti su kokiais nors rangovais. Žinau, kažkokie planai yra parengti ir kažkokie projektai yra, bet, kaip dabar yra, taip tikrai neturi būti. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. A. Lydeka – motyvai už.

A. LYDEKA (*LSF*). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Kviečiu visus kolegas vieningai balsuoti už šią rezoliuciją. Noriu tik atkreipti dėmesį į tokias rašytas ir nerašytas taisykles, kad, organizuojant aukšto lygio tarptautinius renginius, *samitus*, konferencijas, priimančioji šalis mažai gali turėti įtakos darbotvarkei, tai yra svarstomiems klausimams ir turiniui. Tad Seime šis surastas sprendimas vieningai mums priimti tokį teisės aktą, tokią rezoliuciją bus labai geras mandatas toliau dirbant tiek Prezidentui, tiek Vyriausybei, tiek konkrečiai ministrams, užsienio reikalų ministrui, krašto apsaugos ministrui ir kitiems Lietuvos atstovams, kad kuo labiau remdamiesi šiuo mandatu galėtum daryti įtaką ir *samito* darbotvarkei, ir baigiamųjų dokumentų turiniui.

Atkreipiu dėmesį, kad šioje rezoliucijoje yra paliesti du svarbiausi mūsų, Lietuvos, nacionaliniai interesai. Vienas yra kalbant apie Lietuvos saugumą ir gynybą, kitas – apie kariaujančią valstybę Ukrainą, kurią mes visi vienareikšmiškai remiame, ir tos valstybės perspektyvą NATO. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir motyvai už – D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Manau, visi sutinkame, kad vienas iš svarbiausių mūsų tikslų yra vis dėlto galutinai panaikinti pilkąsias saugumo zonas Europoje ir Ukrainos narystės NATO neapibrėžtumą, nes vien iliuzija, kad Rusija tariamai turi veto teisę, yra vienas iš labai stiprių veiksmų, skatinančių tolesnę Rusijos agresiją, kuriančių tolesnę iliuziją, kad ji gali valdyti mūsų regioną, kad ji gali vykdyti imperinę plėtrą į mūsų regioną. Rusija neturi veto teisės dėl NATO plėtros ir todėl vienas iš tikrai labai svarbių tikslų yra, kad mes, lietuviai, turime labai tvirtai stovėti už Uk-

rainos pakvietimą į NATO. Kaip jau pasakė kolegos, būtent mūsų vienybė, nacionalinė vienybė – visų politinių partijų, visų valstybės institucijų, regiono vienybė, visos NATO vienybė yra tai, kas mums gali leisti užtikrinti mūsų saugumą šiame labai sunkiame dešimtmetyje.

Manau, kad visi sutinkame, kad Vilniuje vykiantis NATO *samitas* gali tapti tiesiog, na, konferencija, bet gali tapti istoriniu lūžiu. Ir mes galime labai ženkliai prisidėti prie to, kad NATO *samito* Vilniuje darbotvarkė atneštų ne tik esminių pokyčių mūsų pačių saugumui, susijusių su Lietuvos, apskritai Baltijos regiono, visos rytinės NATO dalies priešakine gynyba ir tvirtu, absoliučiu garantavimo principu – atgrasymas per paneigimą, nes tik užtikrindami, kad net nekiltų minties kėsintis į mūsų teritoriją, į mūsų saugumą, mes galime būti saugūs. (*Balsai salėje*) Matau, kad kolegos labai emociškai reaguoja į šią rezoliuciją. Tai rodo, kad visiems ji labai rūpi.

Dar labai svarbu, kad mes taip pat galime aktyviai iki pat *samito* dirbti, kad Švedija vis dėlto taip pat kuo greičiau taptų NATO nare ir Vilniaus *samite* galėtume tai švęsti, pagaliau Baltijos jūra taptų NATO ežeru, nes tai vienas iš svarbiausių mūsų visų saugumui veiksnių. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, visi motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

11.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininku“ projektas Nr. XIVP-2586(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininku“ projektas Nr. XIVP-2586(2). Svarstymo stadija. Kviečiu gerbiama komiteto pranešėja I. Haase, kad pristatytų komiteto išvadą po svarstymo. Priemu, svarstome 1-7 klausimą – projektą Nr. XIVP-2586.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, 2023 m. balandžio 5 d. svarstė komiteto išvadą dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininku“ projekto. Projektui buvo pritarta visais 9 balsais, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Diskusijoje užsirašė kalbėti vienas Seimo narys. Kalba P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, aš irgi jaučiuosi šiek tiek prisidėjęs prie to, kad Prezidentas teiktų poną G. Godą Konstitucinio Teismo teisėju. Buvau sunerimęs, nes Seimo užkulisiuose Seimo nariai kalbėjo, kad, ko gero, gali teikti buvusį Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką konservatorių poną S. Šedbarą Konstitucinio Teismo pirmininku. Kaip jūs žinote, dabartinėje kadencijoje jis yra nemažai priėmęs nutarimų, būdamas Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininku, kad vienas ar kitas teisės aktas ar prieštarauja, ar neprieštarauja Konstitucijai, o nuo šitokios Teisės ir teisėtvarkos komiteto pozicijos priklauso, ar teisės aktas gali būti svarstomas Seime, ar negali būti svarstomas Seime. Be abejonės, ateis toks metas, kai tais klausimais bus kreiptasi į Konstitucinį Teismą ir tada ponas S. Šedbaras...

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, aš atsiprašau, pertraukiu, tačiau yra kalbama apie gerbiama kandidatą į Konstitucinio Teismo pirmininkus.

P. GRAŽULIS (MSNG). Ponia Pirmininke, jūs nepertraukite manęs. Apie ką aš noriu, ir kalbu. Mano reikalas. Jūs čia man ne kažkokia mokytoja esate.

PIRMININKĖ. Jūs kalbate visiškai ne į temą.

P. GRAŽULIS (MSNG). Į temą. Jūs man nesate mokytoja. Vienu žodžiu, aš noriu pasidžiaugti, kad vis dėlto Prezidentas skyrė poną G. Godą Konstitucinio Teismo pirmininku. Bet dabar konservatoriai jam jau kerštuoja. Vienas kerštas – ištraukė, kad jis 1988 metais apie gegužės mėnesį įstojo į Komunistų partiją, ir dabar jau jį terorizuoja. Taip pat greičiausiai dėl to, kad jis ne S. Šedbarą skyrė Konstitucinio Teismo pirmininku, o poną G. Godą, sudarys komisiją ir aiškinsis, ar teisėtai, ar neteisėtai dabartinis Prezidentas prašė saugumo vadovo rinkti apie jo aplinkos kai kuriuos asmenis informaciją. Keršto banga prasidėjo.

Bet aš noriu vis tiek pasidžiaugti. Šį kartą Prezidentas tikrai parodė kietą savo ranką, bet matome tikrai nė kiek ne mažiau neapykantos iš konservatorių bloko Seime.

PIRMININKĖ. A. Navickas norėtų replikuoti. Prašau.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Viktorija, aš labai didžiuojuosi jūsų kantrybe, bet pagal Statutą jūs turite teisę nurodyti, kai žmogus kalba ne pagal temą, ir netgi pašalinti iš salės žmogų, jeigu jis nesilaiko Statuto. Bet aš suprantu, kad P. Gražuliui turbūt tai negalioja. Bet Didįjį ketvirtadienį jis visada moka ką nors gražaus pasakyti.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Andriau, aš tikrai žinau, bet norisi vengti kraštutinių priemonių.

P. Gražulis buvo paminėtas. Prašau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Taip, dar vienas mokytojas atsirado. Žiūrėk, kur K. Bartoševičius yra, ir nedangstyk. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Norėčiau kreiptis į gerbiamą pretendenta, ar norėtumėte pasisakyti? Ne. Dėkoju. Priėmimo stadija. Motyvai už – kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Pirmininke, tikiuosi, kad savo pasisakymu nesukelsiu poreikio imtis kraštutinių priemonių. Kolega Petras tikrai geriausiai tinka laidose „Šamokslo teorija“, jeigu dar nenumirė tos laidos. O aš pasakysiu, kad mes, Liberalų sąjūdžio frakcija, buvome vientelė frakcija, kuri susitiko su pretendentu ponu G. Goda. Iš tiesų paliko... ir žinome iš ankstesnės veiklos kaip profesionalų Konstitucinio Teismo teisėją, profesionalų teisininką. Tikrai turėjome daug klausimų, į juos sulaukėme profesionalių atsakymų. Tai aš agituojau visus kolegas pasisakyti už pretendento kandidatūrą slapto balsavimo metu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, su Konstitucinio Teismo teisėju gerbiamu G. Goda buvome susitikę Teisės ir teisėtvarkos komitete ir tikrai paliko įspūdį kuo geriausiai: profesionalas, žinantis ir išmanantis savo darbą. Ir čia tų šamokslo teorijų, tokių negarbingų, menkinančių ir žeminančių, tiesiog apgailėtina klausyti, bet tie, kurie Seime jau yra ne vienerius metus, matyt, jau pripratę. Man dar rėžia ausį, bet, matyt, neteks ilgai klausyti. Toks asmuo apskritai yra... Klausimas, ar yra garbingas šios salės veikėjas.

Bet grįžtant prie Konstitucinio Teismo teisėjo, visus kviečiu balsuoti ir palaikyti. Ir čia nėra jokio ginčo, ar mūsų frakcijoje ir partijoje, mes tikrai pritariame šiai kandidatūrai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Matau, kad P. Gražulis, ką tik diskusijoje kalbėjęs už kandidata, dabar užsirašė kalbėti prieš. Kadangi tai prieštarauja visam tam, ką iki tol pasakėte, aš vis dėlto siūlyčiau judėti į priekį. Kolegos... Gerai, kalbėkite už. Prašom.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš tik norėjau pasakyti prieš konservatorius, bet tikrai pasisakau už G. Godą. Aš linkėčiau konservatoriams, kad taip, ką kalba, ir balsuotų slapto balsavimu ir kad nesudarintų daugiau jokių komisijų prieš Prezidentą ir nerengtų jam apkaltos. Tai mano būtų toks palinkėjimas, kad Prezidentui nerengtų apkaltos. Gerbiami konservatoriai, o jūs pakentėkite pusantų metų, baigiasi jūsų kadencija ir ponas... Nereikės jums čia sėdėti, man atrodo, tauta pasirinks kitaip.

PIRMININKAS. Motyvai už – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiamas Gintaras Goda, aš tiesiog noriu jums padėkoti, kad jūs imatės šių sunkių ir atsakingų pareigų. Sėkmės jums, ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, turime standartiškai patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Slaptas balsavimas yra numatytas 13 valandą. Nuo 13 valandos iki 13 val. 20 min.

11.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žvalgybos kontrolierių įstaigos vadovo paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-2608(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žvalgybos kontrolierių įstaigos vadovo paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-2608(2). Kviečiu pranešėją L. Kasčiūną, kad pristatytų Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą. Ruošiasi D. Kepenis, jis pristatys Žmogaus teisių komiteto išvadą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, tik trumpai pasakysiu, kad mes vakar svars-tėme ir pritarėme kandidatūrai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Žmogaus teisių komitetas, apsvarstęs kandidatūrą, taip pat pri-tarė vienbalsiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Ar gerbiamas kandidatas norėtų pasisa-kyti? Ne. Priėmimo stadija. Motyvai. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Taigi, apsispręsimė per numatytą slapto balsavimo laiką. Patvirtinkime protokolą. Jis yra standartinis. Ar galime pri-tarti bendru sutarimu? Dėkoju.

11.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Sauliaus Luko Kalėdos kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XIVP-2064(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Sauliaus Luko Kalėdos kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XIVP-2064(2). Kviečiu pranešėją gerbiama R. Morkūnaitė-Mikulėnienė, ji pristatys Europos reikalų komiteto išva-dą. Gerbiama Radvilė, reikėtų pristatyti Europos reikalų komiteto išvadą dėl projekto Nr. XIVP-2064.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Gerbiama kolegė, vakar vykusio posėdžio metu bendru sutarimu pritarėme minėtai kandidatūrai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat norėčiau pakviesti I. Haase, kad pristatytų Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl kandidato.

I. HAASE (TS-LKDF). Gerbiama kolegė, Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomas ko-mitetas, svarstė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Sauliaus Luko Kalėdos kan-didatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektą. Projektui pritarta: 6 balsai – už, prieš nebuvo, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Ar gerbiamas pretendentas norėtų pasi-sakyti? Ne. Dėl motyvų priėmimo stadijoje. Nėra užsirašiusių.

Kadangi mes jau pasiekėme balsavimo intervalą, tai ir kviečiu balsuojant apsispręsti dėl 1-9 klausimo – Seimo nutarimo projekto Nr. XIVP-2064, tai yra priėmimas pastraipsniui. Sudaro vie-nas straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Tuomet kviečiu kolegą užimti vietas ir balsuoti dėl 1-9 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl pri-tarimo Sauliaus Luko Kalėdos kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisė-jus“ projekto Nr. XIVP-2064(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 117: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 10. Taigi nutarimas (projektas Nr. XIVP-2064) priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*) Sveikiname ir linkime sėkmės.

11.17 val.

Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2326(2)ES (priėmimo tęsinys)

Kitas balsavimas. Grįžtame į pačią darbotvarkės pradžią. Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – Vie-nos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2326(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 124: už – 124, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2326) priimtas. (*Gongas*)

11.18 val.

Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 2, 4¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2327(2) (priėmimo tęsinys)

Apsispręskime dėl lydimojo 1-2.2 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-2327(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 129: už – 129, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Juridinių asmenų registro įstatymo pakeitimas priimtas. (*Gongas*)

11.19 val.

Įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2328(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-3.1 klausimas – įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ įstatymo projektas Nr. XIVP-2328(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 127: už – 127, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2328) priimtas. (*Gongas*)

11.20 val.

Darbo kodekso 210 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2329(2) (priėmimo tęsinys)

Apsispręskime dėl 1-3.2 klausimo, lydimojo projekto Nr. XIVP-2329. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 127: už – 127, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2329) priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 10¹, 12, 15, 17, 20, 22, 30, 32, 34, 35, 36, 37 straipsnių, aštuntojo ir vienuoliktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8², 10², 29¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2331(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Šilumos ūkio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2331. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 128: už – 122, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2331) priimtas. (*Gongas*)

11.22 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 13, 22, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2238(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2238(2). Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 127: už – 126, prieš nėra, susilaikė 1. Žemės įstatymo pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.22 val.

Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2239(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.2 klausimas – lydimasis projektas Nr. XIVP-2239(2). Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 128: už – 127, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2239) priimtas. (*Gongas*)

11.23 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos pagrindinių tikslų NATO aukščiausiojo lygio susitikime Vilniuje“ projektas Nr. XIVP-2612 (priėmimo tęsinys)

Dabar apsispręskime balsuodami dėl 1-6 klausimo – Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos pagrindinių tikslų NATO aukščiausiojo lygio susitikime Vilniuje“ projekto Nr. XIVP-2612. Kas pritariate tam, kad priimtume rezoliuciją be pataisų, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 129: už – 129, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi Seimo rezoliucija „Dėl Lietuvos pagrindinių tikslų NATO aukščiausiojo lygio susitikime Vilniuje“ priimta vienbalsiai. (*Gongas*) (*Plojimai*)
Darbotvarkės 1-7 klausimas. Atsiprašau, dėl šito mes apsispręsimė slaptu balsavimu.

Dabar, kadangi apsvairstėme visus klausimus, kuriuos buvome iki balsavimo intervalo pradžios apsvairstę, siūlau tęsti mūsų darbotvarkę ir taip pat tęsti balsavimo intervalą balsuojant po kiekvieno klausimo.

11.24 val.

Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2237(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2237(2). Svarstymo stadija. Kviečiu Kaimo reikalų komiteto pranešėją J. Gudauską, kad pristatytų komiteto išvadą dėl Žemės ūkio pakeitimo įstatymo. Prašau.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas kaip pagrindinis kovo 22 dieną nusprendė pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIVP-2237(2) ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu 6 – už. Komitetas patobulino įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir STT pastabas. Siūlo tobulinti įsiterpusio valstybinės žemės ūkio paskirties žemės ploto apibrėžimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Galbūt po svarstymo galime bendru sutarimu pritarti? Nematau prieštaraujančių. (*Balsas salėje*) Norite balsuoti? (*Balsas salėje*) Balsuojame. Gerai, balsuokime dėl 1-10 klausimo – Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2237 po svarstymo.

Balsavo 126: už – 122, prieš nebuvo, susilaikė 4. Po svarstymo pritarta.

11.27 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2184(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-11 klausimas – Kelių įstatymo Nr. I-891 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2184(2). Kviečiu L. Mogenienę, kad pristatytų Ekonomikos komiteto išvadą.

L. MOGENIENĖ (DFVL). Gerbiama Pirmininke, kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė šį projektą kovo 29 dieną ir bendru sprendimu pritarė įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą.

Diskutuoti užsirašiusių nėra. Pataisų nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Taigi galime apsispręsti balsavimu dėl 1-11 klausimo – Kelių įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Balsuokime.

Balsavo 116: už – 115, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

11.28 val.

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. I-108 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2377(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-12 klausimas – Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2377(2). Svarstymo stadija. Pranešėja – E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, kovo 29 dieną Švietimo ir mokslo komitetas svarstė šį klausimą ir bendru sutarimu pritarė patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Pataisų nėra. Dėl motyvų užsirašiusių po svarstymo taip pat nėra. Taigi balsuokime dėl 1-12 klausimo – projekto Nr. XIVP-2377.

Balsavo 114: už – 114, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Po svarstymo pritarta vienbalsiai.

11.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIVP-2578 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 1-13 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIVP-2578. Pateikimas. Pranešėja – D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos ir gerbiamos kolegės, noriu pristatyti nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektą. Seimo valdybos 2022 m. birželio 8 d. nutarimu iš visų frakcijų suburta darbo grupė ilgai svarstė, kartu pasitelkė ir konstitucinės teisės specialistus, diasporos organizacijų atstovus, dėl galimos ir siūlomos Konstitucijos 12 straipsnio formulotės, taip pat ir dėl Pilietybės konstitucinio įstatymo, jis šį rytą jau yra įregistruotas ir matomas.

Taigi šiame nutarime siūloma paskelbti privalomą referendumą dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo kitų metų gegužės 12 dieną. Pateikiama tokia formulotė: Lietuvos Respublikos pilietybė įgyjama gimstant ir kitais Konstitucinio įstatymo numatytais pagrindais ir tvarka. Konstitucinis įstatymas taip pat nustato Lietuvos Respublikos pilietybės netekimo pagrindus ir tvarką. Taip pat siūloma pavesti Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai valstybės biudžeto lėšomis referendumo agitacijos laikotarpiu informuoti visuomenę apie referendumu spręsti teikiamo klausimo svarbą valstybės ir tautos gyvenime. Kolegos, kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis. Ruošiasi L. Nagienė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, tikrai reikia pasidžiaugti, kad Teisės departamentas neižiūrėjo jokių problemų ir pritarė šiai formulotei. Kadangi jūs daug dalyvavote svarstant su konstitucinės teisės žinovais, tai ar iš tiesų į Konstitucinį įstatymą galima įrašyti tokią formulotę, kad ir visais kitais atvejais? Čia kyla klausimas, nes paprastai visada buvo traktuojama, kad formulotės turi būti tikslios, baigtinės ir visos surašytos. Ką apie tai kalba konstitucinės teisės žinovai? Ačiū.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Būtent tokia formulotė ir buvo pasiūlyta konstitucinės teisės žinovų. Kodėl? Todėl, kad Lietuvos Respublikos pilietybė įgyjama gimimu, tai yra pirmas ir pagrindinis sakinytis, tačiau yra ir kitų atvejų, jau dabar numatytų Pilietybės įstatyme, kada Lietuvos pilietybę galima atkurti. Tai tie patys tremtiniai, tremtinių palikuonys, išvykę iš Lietuvos iki okupacijos, vaikai, gimę užsienyje ir Lietuvoje ir įgiję iki pilnametystės kitos valstybės pilietybę, ir kiti atvejai, jau numatyti dabartiniame Pilietybės įstatyme, susiklosčius tam tikroms istorinėms

aplinkybėms ir vykdant teisingumą. Todėl ir yra numatyta Konstitucijoje kiti Konstitucinio įstatymo numatyti pagrindai ir tvarka.

Konstitucinis įstatymas, kaip minėjau, taip pat apsvarstytas darbo grupėje ši ryta, jau yra registruotas Teisės aktų informacinėje sistemoje. Jame yra labai aiškiai nusakyta ir apibūdinta, kokiais atvejais Lietuvos Respublikos pilietis galės turėti ir kitos valstybės pilietybę, tai yra 7 straipsnis. Tarp kitko, yra tie patys kriterijai, kaip ir buvo 2019 metų referendume. Tai yra valstybės narystė Europos Sąjungoje ir (ar) valstybės dalyvavimas Europos ekonominės erdvės sutarime, taip pat Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje ir narystė Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje. Tačiau yra labai aiškūs apribojimai, kada Lietuvos Respublikos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijų neatitinka tos valstybės, kurios kartu yra Baltarusijos ir Rusijos sąjunginės valstybės, Eurazijos ekonominės sąjungos, Kolektyvinio saugumo sutarties organizacijos, Nepriklausomų valstybių sandraugos, Šanchajaus bendradarbiavimo organizacijos ir kitų buvusios SSRS pagrindu sukurtų politinių, karinių, ekonominių ar kitokių valstybių sąjungų ar sandraugų narės. Tai yra aiškūs apribojimai, kada gali būti tie kiti atvejai, kai asmuo gali turėti Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietybę.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi S. Tumėnas.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Manau, ne viena lietuvių šeima, kuri gyvena ne Lietuvoje, bet šaknys yra lietuviškos, yra išvažiavusi, dalis norėtų turėti dvigubą pilietybę, dalis galbūt planuoja ir sugrįžti po kažkurio laikotarpio, bet jau pilietybė jo yra kita. Taip, manau, kad mes, lietuviai, tikrai pasiryžę tam referendumui. Bet kaip padaryti, kad tai sėkmingai įgyvendintume? Yra labai aukšta riba. Ar nemanote mažinti referendumo narių skaičiaus būtent pataisa dėl Referendumo įstatymo dar?

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Jūs turite mintyje referendumo kartelę?

L. NAGIENĖ (DFVL). Taip, referendumo kartelę. Nes virš milijono surinkti, tai žinote, kad nebūtų kaip jau vieną kartą ir vėl neįvykęs, jeigu mes to kriterijaus nepasieksime.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Jūs esate visiškai teisi, kad pagal Konstitucijos pirmąjį skirsnį taikoma labai aukšta kartelė, tai yra visų rinkimų teisę turinčių 50+1. Bet turėkime mintyje, kad Konstitucijos pirmasis skirsnis yra mūsų valstybės pagrindai: kalba, suverenumas, priklausomybė Europos Sąjungai, teritorijos nedalomumas ir taip toliau, todėl pažeminę pirmojo skirsnio kartelę, nes 12 straipsnis yra būtent pirmajame skirsnyje, mes galime iš tikrųjų turėti pavojingą situaciją, kai gali būti rengiami referendumai, pasikeitus kažkokioms aplinkybėms ir dėl kalbos, ir dėl suvereniteto, nepriklausomybės, priklausomybės Europos Sąjungai ir panašiai. Čia buvo tokių pasvarstymų, pakalbėjimų apie tai, kai buvo svarstomas Referendumo įstatymas. Mes prieš priėmimą turėjome ir plačių diskusijų, bet tai yra pavojinga mūsų valstybei, o kad teisiškai pakeistume kartelę vieno straipsnio, tai yra taip tiesiog nedaroma. Todėl šios kalbos apie kartelės mažinimą tiesiog padėtos į šalį.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi V. Ažuolas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kolegė L. Nagienė palietė tą didžiausią problemą, kuri daugiausia pesimizmo ir kelia Pasaulio lietuvių bendruomenei, kai ta kartelė tokia pat, kuri buvo ir tada, kai buvo daugiau milijonu žmonių, gyvenusių, bet išsibarsčiusių po pasaulį ir išvykusių iš Lietuvos. Tačiau ne apie tai.

Aš visiškai pritariu, kad keičiame tą nuostatą ir kad pilietybė įgyjama gimstant – šventas dalykas, tačiau toliau prasideda teksto analizės diskursas, manyčiau. Mes išbraukiame sakinį „išskyrus įstatymu numatytus atskirus atvejus“, kad neatsirastų įvairiausių čia galimybių, tačiau lieka „ir kitais Konstitucinio įstatymo nustatytais pagrindais“. Lingvistiškai ir visaip kitaip diskutuojant...

PIRMININKĖ. Laikas!

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...tai yra tas pats, ar atskiri atvejai, ar kiti nustatyti atvejai. Atsiranda tik Konstituciniame įstatyme numatyti atvejai, o su to Konstitucinio įstatymo atvejais mes...

PIRMININKAS. Laikas!

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...ne per daug dar ir susipažinti spėjome, jeigu jis šįryt pasirodė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, na, visų pirma Konstitucijos formuluotė yra ne tik lingvistikos ar kalbininkų dalykas, bet yra teisės žodynas ir teisės terminai, todėl buvo pasirinkta būtent tokia *terminuotė* ir būtent tokie sprendimai.

Dabar dėl tų kitų atvejų. Na, žiūrėkite. Mes dabar turime 11 kitų atvejų, tai yra kad pilietybė įgyjama gimimu, bet kartais pilietybė įgyjama išsaugant, turint lietuvišką kilmę. Tas pats: mes turime dabar iki 1940 metų okupacijos išvykusią tikrai didelę dalį mūsų buvusių piliečių ir jų palikuonių arba tremtinių ir jų palikuonių, kurie jau įgiję kitas pilietybes gimimu, pavyzdžiui, JAV gimę ar gimę, sakysime, toje pačioje Rusijoje tremtinių vaikai ir vaikaičiai. Jie gimimu įgyja kitos valstybės pilietybę. Taigi mes įstatymais numatome pilietybės, kuri priklausė jų tėvams, išsaugojimą arba gražinimą, nes mūsų pilietybė paveldima pagal tėvų liniją, ne pagal gimimo vietą. Tai čia jums, ko gero, aš atsakiau į klausimą, nes jeigu mes...

Kodėl dabar išbraukiame „atskirais atvejais“? „Atskirais“ arba „retais atvejais“ ir „kitais atvejais“ yra didžiulis skirtumas. Konstitucinis Teismas keturis kartus pasakė, kad atskiri atvejai yra labai reti atvejai. Mes turime tą 11 labai retų atvejų ir daugiau plėsti, deja, mes negalime. Buvo bandymas gerbiamojo Žygimanto, rodos, 2017 metais įstatymu pabandyti įteisinti galimybę po nepriklausomybės išvykusiems turėti Lietuvos Respublikos pilietybę ir kitų mums draugiškų valstybių pilietybę. Na, Konstitucinis Teismas pasisakė, kad, deja, tai būtų jau nebe atskiras arba retas atvejis ir įstatymu mes to padaryti negalime. Vadinasi, mes einame vėl prie to paties pratimo, tai yra keisti Konstituciją referendumo būdu.

Tikrai, kolegos, aš labai raginu nepolitizuoti šito dalyko, susitelkti. Gerbiama Laima sakė, kartelė yra be proto aukšta – čia reikia mūsų visų susitelkimo, prašyti artimųjų ateiti, dalyvauti, balsuoti, nes kito kelio mes neturime. Jeigu ši kartą nepavyks referendumo būdu, na, nežinau, ar trečią kartą tai galės būti vykdoma bent jau artimiausiu metu. Todėl, mieli kolegos, prašau kaup-tis ir kartu susiėmus įvykdyti šitą referendumą, kad jis būtų sėkmingas.

PIRMININKĖ. Toliau užsirašė klausti V. Ažuolas, tačiau jo salėje nematau. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Visų pirma aš norėjau pasveikinti Dalią dėl ryžto tęsti tas pastangas, nes mes ką tik šioje salėje kalbėjome apie vienybę ir būtinybę mums susivienyti dėl Ukrainos pergalės ir tapimo NATO nare, bet lygiai taip pat mums svarbu suvienyti visą mūsų tautą (bent trečdalis jos yra už jūrų marių, įvairiose šalyse) tam, kad laimėtume apskritai tą karą dėl ateities, įsitvirtintume ateityje. Žiūrint į Izraelį, žiūrint į Airiją, į tuos visus pavyzdžius, tai yra vienintelis kelias, kuris tas tautas padarė stiprias. Kaip jūs manote, gerbiama Dalia, dabar, kai, atrodo, visas dėmesys yra kažkur kitur, Rytų fronte, kodėl tai yra svarbu daryti, kodėl mes neturime pamiršti šito savo strateginio tikslo susivienyti visai lietuvių tautai, kad ir kur ji būtų?

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Manau, jūs puikiai žino-te, kaip yra, kad būtent karo metu mūsų diaspora, kaip tada, sovietų okupacijos metu, labai aiškiai stėjo į Ukrainos pusę, stovėjo mitinguose prie Rusijos ambasadų, reikalavo savo vyriausybės padėti Ukrainai. Tai tikrai labai labai didelė jėga užsienyje.

Bet taip pat buvo aiškiai identifikuota, kad žmogaus, kuris neturi tos valstybės pilietybės, deja, politikai neišgirsta. Pavyzdžiui, parašė Kongresui laišką turintis ir Amerikos, ir Lietuvos pi-lietybę, atsakė per 30 dienų, sureagavo, parašė tas, kuris turėjo tik Lietuvos pilietybę, atsakymo niekada ir negavo. Vadinasi, mūsų įtaka būtent užsienio vyriausybėms didelė, mūsų įtaka užsie-nio politikai didelė ypač tada, kai to labai reikia, šiuo atveju Ukrainai, o jeigu atsitiktų ir Lietuvai, neduok Dieve, nelaimė, taip pat ir Lietuvai. Todėl kiekvienas pilietis yra brangus, ypač jei yra lo-jalus Lietuvai ir yra mūsų kilmės žmogus, lietuvių kilmės žmogus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas klausti baigėsi. Motyvai. Visi užsirašė kalbėti už, bet suteikiu žodį A. Bagdonui – motyvai už. Vienas – už, vienas – prieš.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. 2019 metais vy-kusio referendumo dėl Lietuvos pilietybės išsaugojimo įgijus kitą rezultatai yra daugiau nei aiškūs. Daugiau kaip 70 % balsavusių Lietuvos žmonių pritarė tokiam siūlymui, tačiau balsuojančių už tam, kad Konstitucija būtų pakeista, balsų pritrūko. Įvertinę visas padarytas klaidas šiandien renkamės kitą būdą – balsuosime dėl privalomo referendumo, kurio tikslas – pakeisti Konstitu-

cijos 12 straipsnį bei konstituciniu įstatymu įtvirtinti galimybę neprarasti Lietuvos pilietybės igijus kitą.

Net neabejoju, kad dauguma Seimo narių šiandien balsuos už šį nutarimą, jis nepaprastai svarbus mūsų piliečiams, šiuo metu gyvenantiems ne Lietuvoje, tačiau norintiems išsaugoti ryšį su Lietuva. Kviečiu jau šiandien skleisti žinią, žinią dėl referendumo, kuris vyks 2024 metais kartu su Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimais, bei suteikti galimybę mūsų bendrapiliečiams visavertiškai gyventi kitoje šalyje, stovėti ant žemės dviem kojomis, būti visaverčiais tos šalies gyventojais, tačiau neprarasti ryšio su Lietuva. Kadangi trečios galimybės mes tikrai nebeturėsime, kviečiu visus būti vieningus ir ne tik palaikyti šį nutarimą dėl referendumo surengimo, bet ir tapti šio referendumo ambasadoriais ne tik Lietuvoje, bet ir už Lietuvos ribų, ypač kalbant, diskutuojant, lankantis, bendraujant su Lietuvos diaspora. Kviečiu vieningai palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Aš tikrai nesu prieš ir tikrai visą laiką palaikiau ir palaikysiu referendumą. Prisidedu prie to, ką Andrius sakė, kad reikia padaryti viską, kad tas referendumas įvyktų. Tačiau norėjau pasiūlyti, kad mes pratęstume klausimo laiką, nes kalbame apie referendumą, o jis yra susijęs su Konstitucijos 12 straipsniu, iš kurio dabar po komisijos pusantų metų darbo yra išbraukiama esminė nuostata, kad Lietuvos Respublikos pilietis negali vienu metu būti ir Lietuvos Respublikos, ir kitos valstybės piliečiu, ir viskas paliekama migloje konstitucinio įstatymo, kurio mes dar nematėme. Žinote, man tai šiek tiek priminė kažkada buvusią reklaminę kampaniją, kai Škotija išleido 3 mln. eurų, dirbo komisijos ir išėjo su šūkiu *Welcome to Scotland*.

Lieka labai daug neatsakytų klausimų. Aš labai raginu, Dalia, jus ir visą komisiją tikrai pagalvoti ne tik apie teisinę kazuistiką, bet ir apie tai, ką pilietybė duoda žmogui, ką atima. Aš manau, kad tokiu būdu mes galime daugiau žmonių pritraukti į referendumą, o ne kaip tik juos išgąsdinti tuo, kad mūsų Konstitucija liks nuogesnė išbraukus šitą pastraipą, šitą paragrafą ir palikus viską konstituciniame įstatyme, kurį paskui konstitucinė Seimo dauguma gali pakeisti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas Giedriau, kadangi jau motyvai yra, mes dabar tikrai negrįšime prie ankstesnės stadijos. Aš siūlau pabalsuoti. Matau, kad dvi Seimo narės stovi prie mikrofonų, jeigu bus noras pasakyti replikas po balsavimo, pasakysime. Balsuokime dėl 1-13 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projekto.

Balsavo 106: už – 101, prieš – 1, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Teisės ir teisėtvarkos komitetas – pagrindinis. Siūloma svarstyti birželio 13 dieną. Ar galime pritarti? Nematau... Siūlymas svarstyti birželio 13 dieną. (*Balsai salėje*) Siūlymas yra birželio 13 dieną. Teisės ir teisėtvarkos komitetas gali pasisakyti, tačiau toks yra pasiūlymas.

Kviečiu I. Haase – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę. Kokią datą siūlytumėte dėl klausimo svarstymo?

I. HAASE (*TS-LKDF*). Gal siūlyčiau gegužės 17 dieną.

PIRMININKĖ. Gegužės 17 dieną. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsas salėje*) Gegužės 18 dieną, nes tą dieną mes turėsime posėdį. Ar galime pritarti? Teisės ir teisėtvarkos komitetas – pagrindinis. Dėkoju.

Dabar replikos po balsavimo. Pirma kalba A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš vis tiek, kadangi vyksta vieša transliacija ir kad neliktų žmoniems neaiškumų, savo gilia nuostaba nusistebėsiu, nes čia, salėje, ką tik nuskambėjo pastabos dėl formuluočių, kaip neva nesuderintų, nežinomų Seimo nariams. Kadangi buvau darbo grupėje, noriu pasakyti, kad visos frakcijos buvo išklaustytos, visos galėjo teikti pasiūlymus. Iš minėtų frakcijų, kurių Seimo nariai kalbėjo, pasiūlymų nebuvo gauta ir buvo patvirtinta, kad viskas yra gerai.

Kolegos, jeigu laiku nesidomėjome ir kažko nesužinojome, tai paskui neklaidinkime visuomenės kalbėdami, kad kažkas yra nesuderinta, nes tikrai visi sprendimai buvo priimti bendru sutarimu. Labai ačiū komisijos, darbo grupės pirmininkei, kuri ne važiavo buldozeriu, o maksimaliai į viską atsižvelgė.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, noriu... Miela Dalia, paklauskite. Noriu pasakyti, kad pereitą kartą, kai įvyko referendumas, tie, kurie sako – nepasisekė, taip, bet aš sakau, kad pasisekė, nes iš atėjusių balsuoti 73 % balsavo už. Nepavyko mums įtikinti tam tikrą grupę ir labai atsakingų žmonių, kurie kai kam darė įtaką, kad nebalsuotų. Tai aš linkiu jums ištaisyti tas klaidas, kurias mes padarėme. Yra sakoma: klysti žmogiška, o klaidą laiku ištaisyti yra dieviška. Laikykites, Dalia, dieviško varianto ir jums seksis. Mums visiems seksis, nes nuo šios dienos kiekvienas jūsų žingsnis bus labai atsakingas dėl referendumo sėkmės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, replikos išsakytos. Kadangi šiuo metu matau, kad... Taip, S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, kad leidote. Ar nebūtų galima pastiprinti svarstymą dar Pasaulio lietuvių ir Seimo komisijai, nes greitai ta komisija rinksis?

PIRMININKĖ. Mes jau apsisprendėme dėl komiteto.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Na, kaip antras dar.

PIRMININKĖ. D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Dėl komisijos yra jau seniai priimtos rezoliucijos, tai čia nieko naujo komisija nepasakys.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, gerbiami kolegos. Matau, kad nėra užsirašiusių Seimo narių dėl pareiškimų, vadinasi, mes turime dar 10 minučių iki Vyriausybės valandos.

11.51 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo paskirto papildomo komiteto Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 3 priedu įstatymo projektui Nr. XIVP-1185 svarstyti atsisakymo“ projektas (priėmimas)

Siūlau pratęsti balsavimo laiką ir apsvastykime rezervinius klausimus. Rezervinis 1 klausimas. Kviečiu S. Gentvilą į tribūną. Prašom. Pratęsiu 10 minučių balsavimo laiką. Tai yra iki 12 valandos.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiame protokolinio nutarimo projektą dėl Akcizų įstatymo. Kadangi Kaimo reikalų komitete yra paimta šiek tiek ilgoka pauzė, o pavasario darbų programoje numatyta ši projektą priimti jau kovo mėnesį, tai susiję su RRF'o pinigų atlaisvinimu, pats projektas pavasario darbų sesijos programoje pažymėtas NKL raidelėmis ir jos yra referencija į tai, kad tai yra svarbus projektas dėl RRF'o pinigų atlaisvinimo, kuris yra sustabdytas.

Kaimo reikalų komitetas jau 15 mėnuo turi galimybę apsvastyti projektą, pateikti pasiūlymus, teikti išvadas, neigiamas. Tačiau to nepadarė. Taip pat priminsiu, kad yra vykę kompromisiniai pasitarimai su Biudžeto ir finansų komiteto ir Kaimo reikalų komiteto pirmininkais dėl ūkininkams aktualių žaliujo ir raudonojo dyzelino apmokestinimo, tai į kompromisus tikrai bus einama. Kalbama apie tai, kad tikrai neviršytų Europos Sąjungos minimalių normatyvų.

Tačiau klausimas yra aktualus, kad mes jį priimtume ir atlaisvintume RRF'o lėšas, todėl prašytume šiuo metu apsiriboti Biudžeto ir finansų komitetu ir išbraukti KRK iš papildomų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų po vieną. Už kalba premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Išties Vyriausybė gana dažnai susilaukia kritikos, kad užtrunka išvadų pateikimas, bet tai, kas vyksta su šiuo įstatymo projektu papildomame komitete, sunkiai pavadintina normaliu. Jeigu komitetas išties norėjo klausimą apsvastyti, turbūt galėjo to klausimo svarstymo imtis šioje sesijoje. Vietoj to vakar komitetas priėmė gana keistą sprendimą kreiptis į visas keturias puses ir ten tame sąraše pritrūko tik „Sportloto“, kuris galėtų pateikti savo nuomonę dėl įstatymo projekto.

Akivaizdu, kad nėra noro įstatymo projektą svarstyti. O, kaip sakė ministras S. Gentvilas, tai yra projektas, kuris yra susijęs su žaliuoju kursu. Atitinkamai, būdamas susijęs su žaliuoju kursu,

jis yra susijęs su planu „Naujos kartos Lietuva“ arba, paprastai kalbant, su RRF'o lėšomis, kurios yra suplanuotos Lietuvai, bet šiuo metu yra neatlaisvinamos ir nepervedamos, nes nėra priimami sutarti sprendimai.

Vis dėlto prašyčiau leisti Seimui šį klausimą svarstyti normaliai plenariniame posėdyje tada, kai komitetai pateiks išvadas. Ir kadangi papildomas komitetas nepateikia tos išvados, Seimas jau Vyriausybę įpareigojo, kaip Vyriausybė turėtų pateikti savo išvadas tada, kai vėluoja. Būtų gerai, kad pats Seimas tokių dalykų nedarytų ir leistų pagrindiniam komitetui įstatymo projektą svarstyti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Dėkoju už tokią antireklama arba reklama Kaimo reikalų komitetui, kuris tikrai rūpinasi žemdirbių interesais. Kai yra klaidos daromos pačiame projekte ir projekte, kuris teikiamas šiandien, yra elementari klaida, kur yra rašoma, kad buvo numatyta sesijoje kovo mėnesį, bet iš tikrųjų yra įrašyta į balandžio mėnesį. Tai jau yra klaida, dėl kurios neturėtume pritari šiam projektui. O iš esmės paties projekto preambuleje parašyta: „Nesusiję su jokiais dokumentais.“ Šiandien aš girdžiu argumentus, kad turi būti atlaisvinamos lėšos. RRF'o lėšos nelabai yra kaip nors nukeliaujančios į žemės ūkį, tačiau mokesčių įstatymus žemės ūkiui mes darome. Aš labai noriu tikėti, kad pagrindinis komitetas tą ką kalbėjo, ir įrašys į pataisas, kad šiuo metu nei raudonojo, nei žaliojo dyzelino naudojimo sąlygos nebūtų niekaip keičiamos. Žemės ūkio ministerija, tos pačios Vyriausybės dalis, 2022 m. sausio 10 d. parašė, kad tie pasiūlymai svarstyti, įgyvendinti nuo 2029 metų, nuo 2030 metų. Taigi kodėl mes šiandien turime svarstyti ir priimti papildomų mokesčių įstatymus, aš niekaip nesu įsitikinęs ir dėl to mes klausiamo. Paklausėme ir Europos Komisijos. Raštas yra išsiųstas komisarui J. Voicechovskiui apie tai, kaip tai yra susiję su bendra Europos Sąjungos misija arba su bendra žemės ūkio politika visoje Europoje, ar taip bus įvesta ir kitose valstybėse arba kaip yra planuojama įvesti kitose valstybėse? Ačiū už dėmesingumą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame. Kas pritariate protokoliniam nutarimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 103: už – 72, prieš – 23, susilaikė 8. V. Ažuolas norėtų replikuoti.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Premjere, vienas prašymas, nustokite meluoti, kad jeigu nedidinsime mokesčių, negausime RRF'o lėšų. Totalus melas. Lenkai naudoja RRF'o lėšas ir mažina mokesčius. Jeigu jūs plane pati prisirašėte, kad didinsite mokesčius, tai ir pasakykite visai tautai, kad jūs pati į tą planą ten įsirašėte, ir nemeluokite, kad tą Europa liepia. Nustokite meluoti vieną kartą!

11.57 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo paskirto papildomo komiteto Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 3, 10, 12 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1104 ir Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 8 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1105 svarstyti atsisakymo“ projektas (priėmimas)

PIRMININKĖ. Kitas darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – protokolinis nutarimas. Kviečiu pranešėją A. Gedvilienę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Teikiu Seimui protokolinio nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo paskirto papildomo komiteto Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1104 ir Laukinės gyvūnijos įstatymo poros straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1105 svarstyti atsisakymo projektą.

Atsižvelgdami į Seimo statuto 50 straipsnio 5 dalies nuostatą, kad, nagrinėjant įstatymo projektą Seimo paskirtas papildomas komitetas savo išvadas turi pateikti Seimo paskirtam pagrindiniam komitetui ir Seimui, pažymime, kad 2021 m. lapkričio 23 d. po pateikimo Seimo plenariniame posėdyje buvo pritariama Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir Laukinės gyvūnijos įstatymo poros straipsnių pakeitimo įstatymo projektui

ir preliminariai numatyta projektus svarstyti Seimo posėdyje pavasario sesijoje kovo mėnesį. Įstatymų projektams svarstyti pagrindiniu komitetu paskirtas Aplinkos apsaugos komitetas, o papildomu – Kaimo reikalų komitetas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė šių metų kovo 8 dieną iš esmės pritarė įstatymų projektams. O Kaimo reikalų komitetas iki šiol nėra apsvaustęs ir pateikęs papildomo komiteto išvados dėl įstatymų projektų, todėl Aplinkos apsaugos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, yra priverstas ilgai laukti ir negali pradėti įstatymų projektų svarstyti komitete.

Atsižvelgdami į tai, prašome atsisakyti Kaimo reikalų komiteto, kaip papildomo komiteto, dėl šių dviejų įstatymų projektų ir atiduoti projektą svarstyti pagrindiniam komitetui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų už kalba I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Kailinių žvėrelių fermų projektas Seime yra nuo 2021 metų lapkričio mėnesio. Vadinasi, mes artėjame prie pusantrų metų ribos. Vyriausybės išvada užtruko ilgai, galiausiai gauta, tačiau Kaimo reikalų komitetas jau mėnesį niekaip nesuranda laiko šitam klausimui. Per tą laiką įvykdė 11 parlamentinės kontrolės klausimų įvairiausiomis temomis – nuo prieglaudų veiklos, gyvūnų gerovės klausimai štai, pasirodo, pasidarė įdomūs ir Kaimo reikalų komitetui, iki kitų pačių įvairiausių, bet štai šiam projektui laiko niekaip neatsiranda. Gaila, kad nepavyksta apsvaustyti.

Ir vis dėlto atėjo metas apsispręsti Seimui dėl kailinių žvėrelių fermų ir sugrąžinti šį klausimą į posėdžio salę. Diskusijos komitetuose turi vykti dabar, tad tikrai raginu palaikyti šį sprendimą ir galiausiai nebevilkinti šio klausimo, visiems mums apsispręsti Seimo salėje.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiami kolegos valdantieji, aš noriu paprašyti jūsų būti nuoseklius. Aš prisimenu diskusiją, kai buvo diskutuojama dėl Vyriausybės išvadų pateikimo, tai jūs radote milijoną argumentų, kodėl ne laiku, ne vietoje, ten turite visokių reikalų, ir nusprendėte, kad užtenka Vyriausybei pateikti pasiaiškinimą, kodėl tų išvadų negalite pateikti. Tai darykite analogiškai ir čia. Paprašykite komiteto pirmininko, kad jis jums paaiškintų, kodėl jis tų išvadų nepateikė, ir to užteks, galėsite įskaityti.

Kalbant apie turinį, Vyriausybė nusprendė mokėti apgailėtinus pinigus kaip kompensaciją augintojams, nes pasakė, kad neturi pinigų. Jeigu neturite pinigų, gal nereikia planuoti ir tokių darbų, kuriems pinigų nėra Vyriausybėje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Taigi balsuokime. Kas pritariate nutarimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 102: už – 74, prieš – 21, susilaikė 7.

Replika po balsavimo – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš ponui A. Verygai norėčiau pasakyti labai paprastą dalyką, kad Vyriausybė tikrai nemokės kompensacijų, kurios neatitinka nuostolių, kuriuos patiria uždaromi verslai. O tuos nuostolius galima įvertinti pagal finansines ataskaitas, kurios yra tikrai įmanomos pažiūrėti ir jums. Jeigu jūs jas detaliau pažiūrėtumėte, dar būtų klausimas, kas čia kam turėtų primokėti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau posėdžiui pirmininkaus P. Saudargas.

P. Gražulis labai nori vėl replikuoti.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas Viktorai, buvęs Seimo Pirmininke Pranckietis, dabar Kaimo reikalų komiteto pirmininke, mūsų visa mišri grupė reiškia jums gilią užuojautą ir kviečia jus į mūsų frakciją, mišrią mūsų frakciją, ir jūs tikrai būsite gerbiamas. Dabar jus ten žemina, niekina, neatsižvelgia į jūsų poziciją, laiko jus niekuo. Ateikite pas mus, tikrai būsite mylimas ir gerbiamas.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju. Per šoninį mikrofoną – A. Veryga. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Iš tikrųjų gal kitą kartą būtų gerai, kad premjerė ir neskubėtų, ir taip nesinervintų, nelėktų prie mikrofono, bet kadangi atėjo, aš priminsiu, kad pati Vyriausybė buvo užsakiusi vertinimą. Gal jūs galėtumėte pasakyti, kiek ten buvo įrašyta kompensacijos už vieną žvėrelį? Jeigu gerai prisimenu, ar ne 50 eurų. Jūs nusprendėte mokėti 1 eurą. Tai kam tada yra užsakomi tie visi vertinimai ir visos ekspertizės, jeigu jūs vienašališkai nusprendžiate 50 kartų sumažinti išmokas?

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, bet mes ne turinio klausimą dabar svarstome, o dėl komiteto. Dabar atsivėrė tokia gili diskusija. Aš gal siūlau baigti per šoninį mikrofoną. Ar galėtume? (*Balsai salėje*) Nebaigiame. Gerai. K. Mažeika stovėjo. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Na, iš tiesų tam, ką premjerė pasakė, labai tinka patarlė: už vieną muštą – du nemušti. Jeigu jau uždarome, tai uždarome, ir dar jie turi primokėti. Tai iš tikrųjų, premjere, jeigu yra apskaičiuota pagal metodiką, tai bent jau būkite sąžiningi ir laikykitės iki galo. Ir Kaimo reikalų komiteto pirmininkas, ir visi nariai vienbalsiai pritarė, kad būtų kreiptasi į Europos Komisiją, į kitas šalis, pagal kokią metodiką, pagal kokią praktiką, kad jeigu jau žmonės pas mus yra lygūs, ar dar yra lygesnių, kurie turi už kažką kita sumokėti. Na, to gyvulių ūkio tikrai nekurkite, o vadovaukitės esama europine praktika.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, bet iš tiesų čia dabar vos ne motyvai dėl balsavimo, o ne replikos. Gerbiamas V. Pranckietis – per šoninį mikrofoną. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Aš ne apie motyvus. Gerbiamasis, reikšdamas man užuojautą, prieš tai užsakykite mišias. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar V. Ažuolas – per šoninį mikrofoną.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš suprantu, kad čia Vyriausybės, ypač konservatorių, sprendimams didžiausią įtaką daro performansai. Performansai „Tuščių narvų“, prieš kailinius žvėrelius. Gerai, panaikinkime. Ką tik įvyko performansas prieš vištas. Panaikinkime. Ką dar naikinkime? Gal visą gyvulininkystę panaikinkite? Nesąmonių muziejus jau kažkaip atrodo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną taip pat kartais būna performansų. Gerbiama I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš pasistengsiu be performanso. Tiktai pakomentuosiu, kad ta studija, kurią užsakė Žemės ūkio ministerija, man labai gaila, bet žmonėms, kurie skaičius pažįsta ir geba analizuoti duomenis, tikrai nepagrindžia tų sumų, kurias kažkas įsivaizduoja kaip norimas gauti. Čia yra labai tipiška. Aš galiu paprašyti, kad jūs man sumokėtumėte už sėdėjimą su jumis salėje 150 eurų, bet tai nereiškia, kad jūs privalote tai daryti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Bet, gerbiamas Petrai, jūs jau kalbėjote šiuo klausimu per šoninį mikrofoną. Antrą kartą aš tikrai nesuteiksiu. Jūs jau... (*Balsas salėje*) Daugiau šiandien nekalbėsite? Gerai. Viešai patvirtinta – paskutinis P. Gražulio šiandien kalbėjimas per šoninį mikrofoną. Prašau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Žiūrėkite, aš sutikau žemdirbius, vaikščiojančius po Seimo koridorių, jie man pasakė, kai į žemės ūkį ateina Vyšniauskas, žemės ūkiui ateina lazdauskas. Aš nesakau raidės p. Vienu žodžiu, dėl visko kaltas ne žemės ūkio ministras ir ne premjerė, o už tas studijas, kurios nepasiteisino, premjere, atsiimkite pinigus.

PIRMININKAS. Labai dėkoju.

P. GRAŽULIS (MSNG). O mišias jau užprašėme.

PIRMININKAS. Ačiū. Finalinis P. Gražulio pasisakymas šiandien.

Gerbiamas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, kadangi šiandien pilnatis, paskelbkime memorandumą kalbėjimui per šoninį mikrofoną. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Man atrodo, išseko ir be memorandumo. Dėkoju už pasiūlymus.

12.07 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo paskirto papildomo komiteto Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 6, 14, 14¹, 14³, 14⁴, 15, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2334 svarstyti atsisakymo“ projektas (priėmimas)

Gerbiami kolegos, gal tada ta pačia dvasia dar pasvarstome rezervinį 3 klausimą, nes greitai eina protokoliniai nutarimai ir... (*Balsai salėje*) Kaip matau, sutinkate, netgi pirštais rodote, nors kitiems rekomenduoju to nedaryti. Aš pratėsiu tada dar balsavimo langą, kol apsvarstysime rezervinį 3 klausimą, iki Vyriausybės valandos ir galėsime tada jau paskui ramesniu tonu diskutuoti.

Tada kviečiu į tribūną rezervinį 3 klausimą gerbiama A. Gedvilienę taip pat pateikti, nes visi susiję. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Taigi protokolinio nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo paskirto papildomo komiteto Žuvininkystės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui svarstyti atsisakymo projektas. Atsižvelgiant į Seimo statuto 50 straipsnio 5 dalies nuostatą, kad nagrinėjant įstatymo projektą Seimo paskirtas papildomas komitetas savo išvadas turi pateikti Seimo paskirtam pagrindiniam komitetui ir Seimui, pažymėtina, kad 2022 m. gruodžio 22 d. po pateikimo Seimo plenariniame posėdyje buvo pritarta Žuvininkystės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir preliminariai numatyta projektą svarstyti Seimo pavasario sesijoje kovo mėnesį. Įstatymo projektui svarstyti pagrindiniu komitetu paskirtas Aplinkos apsaugos komitetas, o papildomu – Kaimo reikalų komitetas.

Vyriausybė kovo 29 dieną nutarimu Nr. 196 iš esmės pritarė įstatymo projektui. Kaimo reikalų komitetas iki šiol nėra apsvarstęs ir pateikęs papildomo komiteto išvados dėl įstatymo projekto, todėl Aplinkos apsaugos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, yra priverstas ilgai laukti ir negali pradėti įstatymo projekto svarstymo komitete. Todėl mes prašome atsisakyti Kaimo reikalų komiteto, kaip papildomo komiteto, svarstant šį klausimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar motyvai. Gerbiamas A. Vyšniauskas kalbės už. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šitas klausimas dėl verslinės žuvininkystės yra labai senas. Jau ne pirmą kadenciją buvo daugybė įvairių versijų ir dabar turime įstatymo versiją, kuri yra suderinta su Vyriausybe, su suinteresuotomis pusėmis ir dėl jo konfliktų labai daug nekyla. Tačiau labai gaila, kad Kaimo reikalų komitetas nesiima jo svarstymo, neteikia jokių pasiūlymų, tiesiog laiko stalčiuje.

Aš tiesiog noriu pasakyti, kad aš suprantu Kaimo reikalų komitetą, nes tai yra komitetas, kuris iš tikrųjų turi labai daug darbo, labai daug parlamentinės kontrolės ir, matyt, šiam klausimui svarstyti tiesiog neranda laiko. Aš labai rekomenduočiau šiandien išbraukti šią Kaimo reikalų komiteto prievolę ir toliau tęsti visus svarstymus Aplinkos komitete. Jis iš tikrųjų yra pajėgus įstatymą sutvarkyti taip, kad jame neliktų jokių jokių niuansų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas V. Pranckietis kalbės prieš. Prašom.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gerbiami melagiai, vakar Kaimo reikalų komitetas svarstė visus tuos tris klausimus, apie kuriuos ką tik čia buvo pasakyta, ir labai gaila, kad jūs negirdite, ką mes svarstome ir ko paklausėme Europos komisaro. Apie tai, kokia kiekvienu klausimu politika bus bendroji žemės ūkio politika Europos Sąjungoje. Šiandien ką tik girdėjote premjerės kalbą, ji apkaltino Žemės ūkio ministeriją neteisingai vertinant nuostolius žmonėms. Buvo pasiūlyta kaip už stovėjimo aikštelę, žinote, jeigu moki per valandą vieną eurą, tai atėmus aikštelę sumokėtų vieno euro kompensaciją. Labai yra keista.

Dėl Statuto 50 straipsnio 5 dalies. Ir taip jis neriboja pagrindinio komiteto svarstymo, nesulaukus papildomo komiteto išvados. Šitas šou buvo visiškai nereikalingas, jo galėjote net nedaryti, tiesiog svarstyti. Bet, gavę kovo 8 dienos Vyriausybės išvadą, net nesiėmėte kreiptis į STT dėl išvados, Vyriausybės išvadoje ir parašyta, kad reikia STT. Čia aš kalbu apie prieš tai buvusį projektą. Tai dabar sėkmės tęsiant šou.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar sėkmės balsuojant už projektą visiems palinkėsiu. Balsuojame. Ar prieš, ar už, ar susilaikote, jau čia kaip kieno valia. Balsuojame dėl Seimo protokolinio nutarimo, dėl rezervinio 3 klausimo, dėl Lietuvos Respublikos Seimo paskirto papildomo komiteto svarstyti Žuvininkystės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Priėmimas. Balsuojame.

Užsiregistravo 102, balsavo 101 Seimo narys: už – 69, prieš – 22, susilaikė 10. Protokolinis nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

Ir dabar gerbiamas S. Gentvilas per šoninį mikrofoną.

S. GENTVILAS (*LSF*). Nėra jaukūs šitie balsavimai, bet aš labai prašau Kaimo reikalų komitetą, jeigu jie pradeda svarstyti klausimus, pasikviesti Finansų ministeriją, projektų iniciatorius, išvadų rengėjus ir panašiai. Nes tai, kas vyko vakar Kaimo reikalų komitete, nebuvo pakviesta nei Finansų ministerija, nei Aplinkos ministerija, nei projektų iniciatoriai, o buvo tiesiai kreiptasi į Europos komisarą. Mes galime jums padėti susikalbėti su Komisija, galime duoti atsakymus, bet

labai prašome ne dirbti monologu, o kviesti tiek projekto iniciatorius, tiek ekspertus. Tikrai padėsime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tik aš labai prašau, gerbiami kolegos, mes jau vėluojame pagal darbotvarkę, kiek įmanoma glausčiau. Gerbiamas V. Pranckietis per centrinę mikrofoną. Prašom.

V. PRANCKIETIS (LSF). Penktadienį, gavęs ministro S. Gentvilo laišką, kuriame komitetas raginamas imtis svarstyti šiuos klausimus, pradėjus posėdį, komitetui pasiūliau įtraukti šiuos klausimus ir svarstyti. Jie buvo svarstomi. Taigi, ministre, atsižvelgiant į jūsų prašymą, tai buvo padaryta. Todėl visiškai išvedžiojimai yra labai nekuklūs.

PIRMININKAS. Dėkoju. (*Balsas salėje*) Labai ačiū. Dabar, gerbiami kolegos, pasitarkime truputį dėl darbotvarkės, nes jau 14 minučių, kai mes *įvažiavome* į Vyriausybės valandą. Slaptas balsavimas yra numatytas 13 valandą. Ar mes galėtume sutrumpinti Vyriausybės valandą iki 45 minučių ir laiku pradėti slaptą balsavimą? Ar visi sutinka taip? (*Balsai salėje*) Užtenka, ar ne? Daugumai, matau, užtenka. Gal balsuojame? Balsuojame. Yra mano siūlymas sutrumpinti iki 45 minučių tam, kad galėtume pabaigti pirmą valandą, kaip yra numatyta, nes taip pat slaptas balsavimas. Tuomet balsuojame dėl tokio siūlymo. (*Balsai salėje*) Mes taip kalbame, kai tariamės dėl pusvalandžio, šiuo atveju vis tiek daugiau opozicija užsirašė klausti pagal sąrašą. Jūs pažiūrėkite į sąrašą.

Dėkoju. Užsiregistravo 80, balsavo 80 Seimo narių: už – 48, prieš – 20, susilaikė 12. Kaip susitarėme, tada dirbsime, bet A. Skardžius dar nori repliką. Prašom.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, yra statutinė pareiga jums Vyriausybės valandą skelbti, jeigu dalyvauja ir pozicija. Bet jeigu pozicija nedalyvauja, galbūt užtektų ir 40 minučių arba pusės valandos opozicijai. Bet jūs čia pažeidžiate Statutą kaip tik galite ir kaip tik norite.

PIRMININKAS. Prašom. Gerbiami kolegos, kviečiu ministrus susėsti. Iš tikrųjų tik vienintelis gerbiamas V. Mitalas iš koalicijos, man atrodo, yra užsirašęs, o visi kiti – tik iš opozicijos. Bent šiek tiek protingumo kriterijumi vadovaujantis, visi yra opozicijos klausėjai.

12.14 val.

Vyriausybės valanda

Tada pradėdame Vyriausybės valandą. Pirmasis klausia gerbiamas A. Dumbrava. Prašom įjungti.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Norėčiau paklausti teisingumo ministrę. Gerbiama ministre, Visagine gegužės 7 dieną bus organizuojamas trečias merų rinkimų turas. Sakykite, ar jus tenkina ta situacija, su kuria susiduria Lietuva? Tai yra nonsensas, ko gero, rinkimų istorijoje, kada mes niekaip negalime išrinkti mero dėl visokių teisinių dalykų. Aš žinau, kad į ministeriją kreipėsi Lietuvos socialinių mokslų centro Teisės instituto teisininkai su prašymu pakeisti Baudžiamąjį kodeksą ir Rinkimų kodeksą. Prašau pasakyti, ar jūs pati manote, kad ką nors reiktų daryti? Ar toks teisinis nihilizmas ir toliau tęsis, kada nuteisti žmonės gali vėl dalyvauti rinkimuose ir tas pačias pareigas, kurias eidami jie padarė nusikaltimus? Kaip jums atrodo, ar tai yra gerai?

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju už klausimą. Aš turbūt atsakysiu pradėdama nuo to, ką šiandien jau turime Baudžiamajame kodekse. Baudžiamasis kodeksas, kai kalbama apie galimas poveikio priemones, numato jų alternatyvas. Galima kalbėti apie baudžiamojo poveikio priemonę, kai yra apribojama asmeniui teisė dirbti valstybės tarnyboje. Taip pat Baudžiamasis kodeksas jau dabar turi poveikio priemonę, kuri gali uždrausti kandidatuoti šiuo atveju, jeigu mes kalbėtume apie kandidatavimą ir politikus. Teismas turi diskreciją, vadovaujantis jau egzistuojančiu Baudžiamuoju kodeksu, taikyti vieną iš jų arba abi kartu, tai komentuoti teismo sprendimą, ar jis buvo tinkamas, ar netinkamas ir kaip jis buvo aiškinamas, negalėčiau vis dėlto gerbdama teismų nepriklausomumą. Teisminis klausimas yra: kurioje vietoje turbūt įvyko tai, kas įvyko, nes prielaidas taikyti abi poveikio priemones tikrai gali ir dabar jau teismai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiamas A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas finansų ministrei konkrečiai apie Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo projektą. Įsigilinus į jūsų pateiktą infor-

macija, aišku, dar paties naujo įstatymo projekto nematėme, vis dėlto, taikant nekilnojamojo turto mokesčių, yra labai svarbu išlaikyti dvi teisingumo dominantes, tai yra horizontaliąją, nustatant nekilnojamajam turto apmokestinimo vertę, ir vertikaliąją, nustatant mokesčių tarifus irgi apmokestinamam nekilnojamam turtui. Tai yra teisingumo principo laikymasis.

Pagal jūsų dabartinį variantą neišlaikoma nei horizontalioji, nei vertikali. Jeigu taikysime medianas, pagal atskirus rajonus, miestus, miestelius jūs pasidarysite analizę ir paskaičiuosite, tai reikš, kad tam tikrose vietovėse jokio mokesčio nemokės, o kai kur rajonuose turės tą mokesčių mokėti. Aš nežinau, ar analizė neatlikta. O vertikaliąją dominantę rodo tai, kad gyvenamajam būstui bus vienas tarifas taikomas, antram, trečiam, jeigu turi, vėl nustatys savivaldybės. Tikrai niekur neteko giliai susipažinti pasaulyje, Europoje su tokia taikoma tvarka. Atleiskite.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties nežinau, kur klausimas, nes šiaip visų... (*Balsai salėje*)

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Aš norėjau paklausti: kokie ekspertai rekomendavo taikyti tokią tvarką? Vakar su Lietuvos banku diskutavau, tai jie šimtu procentų irgi nepritaria.

PIRMININKAS. Bet laikas jūsų baigėsi.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Lietuvos bankas turi savo poziciją. Vis dėlto yra apmokestinimas ir taptų municipaliniu mokesčiu, jeigu būtų pritarta projektui. Tai reiškia, kad mokesčiai yra nustatomi savivaldybės mastu. Tai toje savivaldybėje pusė pirmų būstų būtų neapmokestinami, pusė pirmų būstų būtų apmokestinami. Jūsų teiginys, kad kai kuriose savivaldybėse niekas nemokės, turbūt neatitinka tikrovės, nes mokesčiai keliauja konkrečiai savivaldybei į biudžetą, tokiu atveju atsižvelgiama į aplinką, kurioje tas būstas yra. Antram būstui būtų taikomas tarifas, kurį irgi savivaldybė galėtų nustatyti pagal tam tikrus įstatyme numatytus kriterijus, o pirmam būstui būtų taikoma lengvata, lengvatinis apmokestinimas pagal pirmąją medianą – iki vidurinės tos savivaldybės vertės būtų neapmokestinama, kas virš vidurinės savivaldybės vertės, būtų apmokestinama. Tai natūralu, kad toje savivaldybėje esančių būstų aplinkoje iki vidurinio būtų neapmokestinama, virš vidurinio būtų apmokestinama. Sakyti, kad kažkur bus mokesčiai nemokamas, tiesiog yra netiesa.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiamas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas bus švietimo ministrei. Praeitą ketvirtadienį aš jos klausiau apie sporto federacijų finansavimą, žinau, kad ministrė pareiginga, žadėjo pasidomėti. Turbūt įsitikino, kad mano pasakyti žodžiai buvo teisingi, kad ne padidėjo, o sumažėjo.

Mano klausimas dabar iš panašios operos, apie sporto finansavimą, tai yra apie sportininkų apdovanojimus. Olimpinėms ir neolimpinėms sporto šakoms yra taikomi skirtingi kriterijai dėl varžybose dalyvaujančių šalių skaičiaus. Tai mano klausimas, kodėl taip padaryta? Vyriausybė skatina, kad lietuviai nedalyvautų tose varžybose, kur dalyvauja Rusijos ir Baltarusijos sportininkai, o tokiose varžybose dažniausiai jie dalyvauja, skaičius 16, nežinau, kodėl 16, kodėl ne 20 pasirinkote kaip kriterijų, jį reikėtų sumažinti iki 14, tada tikrai skatintų nedalyvauti... dalyvauti ir siekti rezultatų. Laukiu jūsų atsakymo.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, kolega. Tikrai pasidomėjau ir skaičius turiu, galvojau, prieisiu prie jūsų asmeniškai pasakyti. Taip, šiek tiek, labai nedaug sumažėjo finansavimas Orientavimosi sporto federacijai. Formulė nesikeičia, formulė automatiškai apskaičiuoja finansavimą, turbūt buvo prastesni rezultatai.

A. SYSAS (LSDPF). Buvo geresni rezultatai.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Jūs gal galvojate, kad geresni, bet, matyt, pagal kriterijus buvo prastesni. 164 tūkst. už rezultatus, 14 tūkst. 285 eurai už masiškumą (yra toks kriterijus) ir 8 tūkst. už vadybą. Tai čia galima pasižiūrėti pačią formulę. Aš patarčiau su Sporto agentūra detaliai pasižiūrėti, bet tikrai viskas pagal formulę.

O dėl skaičiaus, tai taip, yra nustatytas reikalavimas, kiek turi būti sportininkų varžybose. Aš labai tikiuosi, kad karas vieną dieną baigsis ir mes... Kaip sakant, dėl sąsajos su karu neturėtume kaitalioti kriterijų, kurie yra visuotiniai, čia tiesiog yra, kad turi būti 16. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Nepereikime jau į debatus, tai nėra toks žanras. Ačiū už atsakymą. Toliau klausimą užduos gerbiamas V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas sveikatos apsaugos ministrui. Neseniai lankėmės Kėdainių ligoninėje, sprendėme ir kalbėjome dėl vienu problemų, gaila, neturėjau tokios ataskaitos, kurią dabar matau, šiandien ir žiniasklaidoje yra klausimų apie atlyginimus. 2022 metais gruodžio mėnesį tiek Vyriausybė, tiek Seimas buvo apsisprendę, kad 2023 metams yra skiriami papildomi pinigai, kad medicinos darbuotojų atlyginimai augtų, taip? Visą laiką buvo, keleri metai tas augimas yra išlaikomas, kad galėtų augti atlyginimai. Bet aš pasiimu dabar Kėdainių ligoninės ataskaitą, joje yra lyginami 2021 ir 2022 metai, pavyzdžiui, gydytojui – minus 5 eurai. Čia, aišku, pokytis nėra didelis, bet vis tiek yra minusinis, ne plusinis. Slaugos personalui – minus daugiau negu 100 eurų, didelis pokytis atlyginimo prasme. Pasiimu administracijos palyginimą – plus 300 eurų. Kaip gali nutikti taip, kad, net įtraukus įstaigos vadovo atlyginimą šiais metais, nes praėjusiais metais buvo mažesnis (2021 metais buvo mažesnis, lyginant su 2022 metais), ir įstaigos vadovui skiriant beveik 80 tūkst. eurų metinį atlyginimą, bendras visos ligoninės, viso personalo vidurkis...

PIRMININKAS. Laikas.

V. FIODOROVAS (DPF). ...sumažėjo 30 eurų? Kaip taip gali būti, kai visa valstybės politika augina atlyginimus?

PIRMININKAS. Laikas.

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Matyt, mes galėsime su jumis patikrinti tuos skaičius, nes tokie dalykai gali nutikti tik tada, jeigu imame duomenis, kurie galbūt atspindi visai kitus dalykus. Žiūrėkite, sutarkime taip. Jūs dabar disponuojate kažkokiais skaičiais. Mano skaičiai yra tokie, kad tiek su parlamento pagalba, tiek pakeitus atitinkamus teisės aktus šiems metams kaip tik buvo galimybė jau nuo sausio 1 dienos visoms gydymo įstaigoms viską pakeisti, mūsų visą sistemą, kad jau nuo sausio 1 dienos augtų 8–10 %, ir nėra nė vienos grupės, kuriai turėjo neaugti. Kodėl jūsų skaičiai, dabar iš kažkur paimti, rodo, kad ten kažkam kažkas sumažėjo? Gal kažkokie priedai neįskaičiuoti, gal lygina su, sakykime, kovidu metu mokėtais kažkokiais priedais. Nežinau. Gal sutarkime, kad mes tiesiog pažiūrėsime, kokius jūs tuos skaičius turite, ir kartu su Valstybinės ligonių kasos pagalba susitikinsime. Gerai? Bet tikrai turėjo būti augimas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš norėjau truputį papildyti, bet ministras iš esmės pabaigoje jau tai pasakė. Labai svarbu, kad mes lygintume palyginamus duomenis, nes jūs puikiai žinote, kad 2020–2021 metais, kai kovidu pandemijos buvo pats pikas ir tikrai labai daug medikų buvo priskirta šitam darbui, aišku, pačios ligoninės vertino, kiek ir kuris, dėl to papildomo darbo ir papildomo krūvio, kuris buvo su tuo susijęs, buvo skiriami papildomi visiškai atskiri pinigai. Klausimas, ar tai skaičiavimuose atsispindi, ar tai neatsispindi, nes tai nėra visiškai tapati situacija, kokia yra šiuo metu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Norėčiau paklausti energetikos ministro. Europos Sąjungos šalys narės derina veiksmus koordinuodamos dujų įsigijimą 2023–2024 metų žiemai. Kaip mūsų Energetikos ministerija dalyvaus šioje koordinacijoje, nes Europos Sąjunga yra viena didžiausių vartotojų ir galėtų pasiekti ženklus susitarimus dėl įperkamos dujų kainos, kad nereikėtų kompensuoti? Kaip žinome, šiandieną Nyderlandų biržos kaina yra apie 45 eurus už megavatvalandę. Tai yra apie 50 centų už 1 kub. metrą. Mes mokame su kompensacija 2 eurus 50 centų, jeigu nebūtų kompensacijos. Mūsų kaina yra aukšta.

Gerbiamas ministre, kada jūs atsakysite į klausimą, kokia kaina Lietuva perka dujas iš „Equinoro“, kurio sutartis galioja iki 2024 metų pabaigos? Jūs prižadėjote, bet metus nesulaukiame.

PIRMININKAS. Laikas!

A. SKARDŽIUS (MSNG). 330 mln. kub. metrų kas metai. Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Europinė platforma pradės veikti gegužės mėnesį. Lietuva yra pateikusi paraišką dalyvauti šiuose pirkimuose. Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad Lietuvos buitinis vartojimas, kuris yra garantuojamas ir tiekiamas valstybės, nėra didelis, todėl įsitraukimas komercinių įmonių, kurios naudoja daugiau dujų, taip pat yra labai skatintinas. Tai tiek.

O dėl „Equinoro“ dujų, tai kaina yra dinaminė, jinai nuolat kinta pagal formulę. Aš tos formulės jums čia nepasakysiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiamas V. Mitalas. Prašau.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Ačiū už galimybę paklausti. Aš norėčiau gerbiama kultūros ministru užduoti klausimą.

Ar jums, kaip kultūros ministru, kaip nariui Vyriausybės, kuri deda visas pastangas padėti Ukrainai ir ukrainiečiams, yra priimtini jūsų kuruojamos Valstybinės kalbos inspekcijos vadovo pareiškimai ir inspekcijos inspektūros, kurių metu žadama tikrinti Ukrainos karo pabėgėlius Lietuvoje, kaip jie gerai moka lietuvių kalbą, palikę savo namus, savo šeimas Ukrainoje? Ar ta intencija atrodo logiška šiems žmonėms, kurie ir taip savo kasdienybėje turi didelių problemų ir net turbūt, reikia pasakyti, egzistencinių iššūkių, dabar imti ir prikabinti dar vieną problemą prie jų problemų sąrašo grasinant įpareigojimu laikyti egzaminą? Ar jums taip pat atrodo pagrįsti teiginiai, o gal esate kažkur girdėjęs, kad kažkas Lietuvoje yra pasakęs (ar nutylimai) – priima ukrainiečius kaip ekonominę mėsą? Jeigu ne, tai gal ką nors planuojate daryti? Ačiū.

S. KAIRYS. Ačiū už klausimą. Vakar viešai komentavau, kad man nesuprantami tokie inspekcijos vadovo teiginiai. Man nesuprantama, kaip ši inspekcija, būdama pavaldi Kultūros ministerijai, rašo raštus, formuluoja tam tikras pozicijas, kreipiasi į Seimo komitetą, kreipiasi į tris kitas ministerijas, Kultūros ministeriją iš esmės palikdama už borto. Ir aš nematau, kad politikos formavimas yra irgi būtent inspekcijos funkcija, tuo labiau kad Vyriausybė savo laikiniais sprendimais ir sprendžia tas problemas, kurios gal kažkiek nesutampa su pačiu Kalbos įstatymu. Mano galva, įstatymą žiūrėti yra viena, bet į bendrą paveikslą yra visai kas kita. Su šiuo vadovu ir šia diena dar laukia pokalbis, truputį pasitikrinti, ar vienodai matome situaciją, ar vienodai viską suprantame, nes, kaip ir vakar minėjau, ne kalba yra pavojuje, o žmonės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas sveikatos ministre, jums ne naujiena, kokią grėsmę žmonių sveikatai daro perteklinio cukraus vartojimas. Tai yra stichinė nelaimė, kuri veikia ne tik suaugusiuosius, ypač ši grėsmė liečia mūsų augančią kartą, mūsų vaikų sveikatą. Vengi... Saldūs spalvoti gėrimai, saldumynai dabar tapo jau manija.

Aš dabar nekalbu apie tai, kad ir prieinamumas sporto būrelių, sporto infrastruktūra negerėja, kad auga narkotikų vartojimas, ypač dabar jūsų koalicijos dėka. Bet tikrai nesunku suvaldyti perteklinį cukrų, kurio pramonė deda visur, kur tik galime jį rasti. Kokių priemonių artimiausiu metu asmeniškai jūs, jūsų ministerija žada imtis, kad sumažintų perteklinio cukraus vartojimą, kaip didžiulės grėsmės mūsų vaikų sveikatai problemą? Ačiū.

A. DULKYS. Supratau. Vietoj cukraus fabriko, nežinau ką, vakcinas gaminsime. Artimiausia mūsų priemonė, manau, jums patiks. Šį penktadienį kviečiame visus į laiptinių varžytuves. Kviesime visą viešąjį sektorių ir jaunimą, kuris... Na, mūsų paaugliai nedaug kuo čia skiriasi nuo Europos paauglių, bet vėliau, kai tampame suaugę, mes lėtiname judėjimą. Tai nuo šio penktadienio prasidės labai aktyvi akcija visur naudotis tik laiptinėmis, mažiau liftais, daugiau judėti. Tai darys savo pavyzdžiu šį penktadienį ryte ir ministras. Jūs irgi galite prisijungti tada. Aš manau, kad tai yra kur kas geresnė priemonė nei fabriko uždarymas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKAI (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš turėjau kitą klausimą, bet daug klausimų premjerė kelia, ką jūs kalbėjote apie tą studiją. Turbūt jūs žinote, kiek ji kainavo. Jeigu nežinote, tai galėsite įvardinti, kiek ten tų kotletų porcijų išeitų. Bet jeigu nepasitikite skaičiais, kurie toje studijoje yra, ir kad iš to buvo išleisti pinigai ir niekaip jų nesusigražinta, tai vis dėlto, jeigu tuos skaičius ministras pateikia Vyriausybei per Vyriausybės pasitarimą ir posėdį, bet Vyriausybė jais nesiremia, atmeta, tai ar tas... Jeigu nepasitikite skaičiais, ar vis dar pasitikite ministru?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kaip ten sako: kas apie ką, o kažkas apie pirtį. Tai jūs panašiai visada, kur sukęs, kur nesukęs, visada apie tą patį ministrą. Ministerija mums pateikė užsąsą studiją, nes ir buvo toks sprendimas užsąsą studiją. Kiek kainavo? Turbūt 30 tūkst. (*Balsai salėje: „Oho!“*) Su šituo „oho“ aš sutinku, nes kokybės požiūriu aš turbūt panašiai iš *palubinsko* nukabintų skaičių galėčiau parašyti studiją taip pat.

Nežinau, kas yra studijos rengėjai, ir man yra visiškai neįdomu, bet išvedžiojimai, kurie yra ten išdėstyti, kad tai maždaug yra toks verslas, kuris BVP mūsų struktūroje yra kažkaip toks reikšmingas, kad mes čia turime kalbėti apie šimtus ir galbūt kelis šimtus milijonų, nepykite, bet man tiesiog neišeina vadovautis tuo, kur akivaizdu, kad teiginiai, taip pasakysiu, pritempti.

Žemės ūkio ministerija nepasakė, kad tai yra jų skaičiai ar kad jie už tai prisiima atsakomybę. Tai ir buvo pateikta kaip studija. Bet tuomet kodėl užtruko Vyriausybės išvados rengimas? Todėl ir užtruko, kad kai buvo tarpinstitucinis derinimas, buvo daug žmonių, kurie kvestionavo tuos skaičius, ekonomistų nemažai ir kitų analitikų. Tie skaičiai buvo kvestionuojami ir dienų gale vis dėlto buvo nuspręsta, kad mes vadovausimės tuo, kas yra objektyvu, tai yra Statistikos departamento duomenimis, Duomenų agentūros finansinėmis ataskaitomis ir taip toliau, ir panašiai. Man labai gaila, kad, sakyčiau, čia nėra protingiausiai išleisti pinigai. Tik tiek, kad jie buvo atrinkti, spėju, pagal viešojo pirkimo procedūrą, o jau kokybę įvertinti paprastai tik *post factum* pavyksta tokiais atvejais. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Klausimas vidaus reikalų ministrei. Gerbiama ministre, kaip sekasi vykdyti centralizuotą nusikalstamumo prevenciją? Kai buvo atvejų dėl smurto su paaugliais, kai girdime, kad Klaipėdos mokyklose iš septynių šešiose randama narkotikų pėdsakų, jūs teigėte, kad po šito užsiimsite tuo aktyviau ir imsitės konkrečių priemonių. Kad nebūtų vien tik klausimas, bet pasiūlymai, tai skamba ir iš mūsų konferencijos, kurią organizavome anksčiau, dalyviai siūlo atgaivinti nepilnamečių inspektorius... Jie buvo apylinkių inspektoriai, tai galėtų būti prie seniūnijų inspektoriai, kurie vykdytų tą konkrečiai, operatyviai ir greitai. Ačiū iš anksto už atsakymus.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už tikrai svarbų klausimą. Noriu pasakyti, kad Vidaus reikalų ministerija yra parengusi naują nusikalstamumo prevencijos modelį ir jis turėtų keliauti, šiuo metu jau yra derinamas tarp institucijų ir turėtų būti artimiausiu metu Vyriausybėje svarstomas. Aš tikiuosi pritarimo, tada kelias į parlamentą. Noriu pabrėžti, kas susiję su nusikalstama veika, dažniausiai yra tapatinama tik su policijos funkcija, kad ji yra už tai atsakinga, bet visi suprantame, kad čia turėtų būti įtraukiama daugiau institucijų, kurios tikrai yra susijusios, tai yra ir švietimas, ir socialiniai reikalai. Todėl labai tikimės, kad šis naujas modelis leis įtraukti. O viso modelio esmė yra ta, kad kiekviena savivaldybė turi, matyt, skirtingą savo kriminogeninę situaciją ir kiekvienu atveju turi būti taikomi skirtingi metodai, skirtingos priemonės, skirtingų institucijų įsitraukimas. Aš labai tikiuosi to postūmio.

O kas susiję su narkotinėmis medžiagomis, kas dabar, kaip matome, paaiškėjo atlikus Nacionaliniam sveikatos centrui tyrimą mokyklose, pamatėme, kad yra tokios informacijos apie tai, kad tokia problema yra. Tikrai turėjau pokalbį su Policijos departamentu, konkrečiai su generaliniu komisaru, ir generalinis komisaras yra pavedęs savo padaliniais imtis tam tikrų papildomų priemonių, pirmiausia tam tikrų prevencinių priemonių, papildomo patruliavimo būtent prie mokyklų. Taip pat dėliojamės, artimiausiu metu turėsime planus apie tarpinstitucinį pasitarimą, ką galima būtų padaryti šioje srityje įtraukiant ir kitas institucijas, kurios atlieka tuos tyrimus, švietimo įstaigas, tą patį Nacionalinį sveikatos centrą tam, kad matytume visą paveikslą.

Bet jei kalbėtume apie narkotines medžiagas stambiu mastu, aš tikrai noriu pažymėti policijos didelį darbą, kuris yra susijęs su dideliu nusikalstamumu, tai pernai 10 tonų narkotinių medžiagų buvo išimta mūsų tarnybų dėka, dėl efektyvaus jų darbo. Bet aš tikiu, taip, mes tikrai dar pastiprinsime ir, kas susiję su mūsų vaikais, mūsų vaikų saugumu, tai yra prioritetas. Tikrai dirbime tuo klausimu dar intensyviau ir intensyviau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas V. Valkiūnas. Prašom.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, Pauliau, už suteiktą žodį. Mano klausimas krašto apsaugos ministrui. Prisidedu prie Amerikos generolo kritikos dėl, taip sakant, veiksnio, neveiksnio. Mano klausimas, štai poligonai 30 kilometrų nuo manomo priešo, infrastruktūra, tiltai, ar atlaikys 70 tonų krūvį? Turi atlaikyti. Kur bendradarbiavimas su Latvija pasienio zonose? Biržų ta gynybos zona turi būti Biržų rajonas, Rokiškio, Zarasų rajonas, o ne 30 kilometrų nuo numatomo prie-

šo. Ir ant tų upių turi būti tiltai, kuriais technika galėtų važiuoti, manevringumas. Pone ministre, koks čia reikalas dėl tokio neveiknumo...

PIRMININKAS. Laikas.

V. VALKIŪNAS (DPF). ...darbų imitacijos ir gyvenimo, klaidų? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Nesupratau klausimo, nes iš tikrųjų nežinau, jūs su Latvija ruošiatės kariauti ar su kuo? Šiuo atveju mano atsakymas būtų toks: nedarykite operatyvinių planų už kariuomenę, už kariškius. Nei jūs kariausite, nei ką, kariuomenė kariaus, Lietuvos žmonės, kurie bus mobilizuoti.

Jeigu kalbėtume apie karinį mobilumą, apie kelius, tiltus, taip, tai yra rimtas klausimas, bet jis yra sprendžiamas. Šiuo atveju paskutiniai sprendimai yra ir bus nukreipti būtent į karinio mobilumo klausimą, kad būtų privažiavimo keliai prie karinių poligonų, kad būtų stiprinami ir gerinami tie keliai, kurie eina link Lietuvos pasienio su Lenkija ir nuo Lenkijos pusės. Tai yra būtent kariuomenė dalyvauja tuos prioritetus nustatant ir sprendžiant. Šiuo atveju aš siūlau jums toliau su Latvija nekariauti, sudarykite taikos sutartį. Aš manau, kad atsakiau į antrąją jūsų klausimo dalį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiamas A. Gedvilas. Prašau.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiama švietimo ministre, praėjusią savaitę šalies gimnazijų vadovai rinkosi į Lietuvos gimnazijų asociacijos konferenciją. Atvyko su daug klausimų, išvyko su dar daugiau. Jie sako, kad mokiniams nesūlys rinktis nei filosofijos, nei ekonomikos, nei inžinerijos, nes nėra mokytojų, o gyvenimo įgūdžių ir dirbtinio intelekto mokys, kaip jau išeis. Jų teigimu, bet kurioje valstybėje pirma parengiama programa, tada naujų dalykų turinys, dar vėliau vadovėliai ir metodinė medžiaga, tuomet parengiami mokytojai ir tik tuomet naujovė paleidžiama į gyvenimą. O pas mus viskas vyksta lygiai atvirkščiai. Todėl Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją jie vadina mėgėjiška ir neprofesionalia. Ar pritariate tokiai kritikai ir kokių veiksmų imsitės?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Na, turbūt būtų solidu pacituoti, ką jūs cituojate, turbūt G. Serafino *postą* šiandien feisbuke, taip? Aš tikrai negaliu komentuoti, nes tai, ką jūs cituojate, paskaitykite, ką rašo vadovai, tai yra visiška nesąmonė. Vadovai niekada taip neteigė, ką jūs čia teigiate, buvo normali diskusija, keliami klausimai, pateikiami atsakymai ir normali konferencija. O tai, ką jūs cituojate, ką kažkas kažkur pasakė ir kiekvieną dieną sako, aš tikrai nesiruošiu komentuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiamas A. Vinkus. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Klausimas gerbiamai ministrei G. Skaistei. Laikas bėga ir netruks ateiti kitų metų valstybės ir savivaldybių biudžetų projekto formavimo pradžia. Aš, kaip ir mano kolegos, negaliu nesirūpinti savo rinkimų apygardoje esančiais objektais, kurie yra avarinės būklės, o finansavimo kelinti metai negauna.

Norėčiau, gerbiama ministre, jūsų paklausti, kokia numatoma tolesnė Valstybės investicijų programos strateginė politika, ar tos programos finansavimo apimtis bus mažinama, išliks stabili ar bus didinama? Ir kaip išeiti iš padėties, kai iš esmės yra finansuojami tik pradėti objektai, o nauji objektai, net ir tie, kurių būklė yra avarinė, negali būti finansuojami, nes jie pagal vykdomą politiką yra nauji?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Biudžetas dar tik pradedamas formuoti ir visų ministerijų prioritetai dar tik bus išskirti. Sudėjus visus prioritetus į vieną vietą, pažiūrėjus ekonomines projekcijas, kiek apskritai lėšų planuojama surinkti 2024 metais, tik tuomet bus aišku, kam ministerijos skiria didesnę prioritetą, ir tokiu atveju bus matyti didesnė ar mažesnė vienos ar kitos programos finansavimo apimtis. Šiuo metu dar šiek tiek per anksti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiama V. Targamadžė. Prašau.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Aš švietimo ministrei dėl valstybinio matematikos brandos egzamino. Pernai 35 % neišlaikė, dabar buvo bandomasis – 15,2 % ir 23 %. Klausimas, ar užduotys tikrai išliks objektyvios, nes praktika rodo, kad paprastai yra supaprastinamos užduotys? Yra atsakinga Nacionalinė švietimo agentūra tiek už mokytojų profesinį tobulėjimą, tiek už užduočių rengimą, vertinimą ir panašiai. Metai iš metų yra tas pats žmogus atsakingas – direktoriaus pavaduotoja. Girdėti įvairių interpretacijų, bet rezultatai negerėja. Ar bus atsakomybė šitų žmonių? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Profesore, nelabai supratau, už ką atsakomybė? Už prastus matematikos rezultatus ar už užduotis? Man atrodo, kas šiandien vyksta, jūs turbūt žinote,

jog yra dirbama su užduotimis, ko niekada nebuvo – įvedamas užduočių kalibravimas, ko niekada Lietuvoje nebuvo. Tai yra poslinkiai į tikrai labai teigiamą pusę.

Taip pat vyksta ir stiprinimas pačios Nacionalinės švietimo agentūros. Labai gaila, kad yra nuskurdintas šiandien viešasis sektorius tiek, kad jūs žinote, kokie yra atlyginimai su šituo Nacionalinės švietimo agentūros statusu, kur yra iš esmės neįmanoma net mokytojo prisikviesti. Kai mes visi mėgstame sakyti, kad mokytojo atlyginimas yra nepakankamas, tad palaikykime pokyčius, neprieštaraukime pokyčiams ir turėsime teigiamus rezultatus. Bet jų nebus rytoj.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Aš gal finansų ministrės norėčiau... Gal pataisyti šiek tiek buvusį premjerą A. Butkevičių, panašiai, ko jis klausė, tik kažkaip labai sudėtingai klausė su horizontaliomis, vertikalėmis dedamosiomis apie nekilnojamojo turto mokestį. Aš gal paklausu daug paprasčiau.

Žiūrėkite, gerbiama ministre, štai „Verslo žinios“ praeitą savaitę išspausdino tokią lentelę, kad pagal jūsų siūlomą modelį už Vilniuje, Fabijoniškėse, 56 tūkst. eurų butą nereikės mokėti nieko, Nidoje už 60 kv. metrų, 85 tūkst. – nieko, Juodkrantėje už 115 tūkst. vertės būstą nieko nereikės mokėti, Kaune, Vytauto prospekte – nieko, tačiau Varėnos miesto centre už 16,3 tūkst. eurų reikės mokėti 9,2 euro, Anykščiuose miesto centre taip pat už 19 tūkst. eurų vertės būstą reikės mokėti 12,4 euro už tokį būstą.

Gerbiama ministre, ar jūs tikrai manote, kad jūsų siūlomas modelis yra pats teisingiausias ne atskirų savivaldybių mastu, bet visos valstybės mastu, ir ką reiktų perduoti Varėnos ar Anykščių miestų liūdinčiams gyventojams, matantiems tokį nekilnojamojo turto mokesčio modelį, kokį siūlote jūs?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Perduoti turbūt nieko nereikia. Žmonės gali įstatymą patys pasiskaičiuoti ir išvadas daryti patys. Visgi, mūsų siūlymu, tai yra municipalinis mokestis. Tokiu atveju turtais yra lyginamas tos savivaldybės apimtyje. Mes galime turbūt lyginti su labai daug kuo. Mes galime pasilyginti ir su kaimyninėmis valstybėmis, dar su kažkuo, apskritimis. Turbūt tie lyginimai gali būti įvairiausi. Šiuo atveju, kadangi yra lengvatinis tarifas gyvenamajam būstui toje aplinkoje, kurioje žmogus gyvena, ir yra lyginama jo pirmojo būsto vertė, kuris yra apmokestinamas lengvatiniu tarifu, jo būstas yra lyginamas su jo kaimyno, su ta bendruomene, kurioje jis gyvena, būtent toje aplinkoje. Mokestis, kuris būtų surinktas, keliauja į tos savivaldybės biudžetą būtent aplink tą būstą esančiai infrastruktūrai išlaikyti. Tokiu atveju tai yra municipalinis mokestis. Man atrodo, lengvatinio tarifo taikymą nustatyti tos savivaldybės apimtyje yra teisingas pasirinkimas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Jeigu galėčiau papildyti. Kolega, o kokia yra alternatyva? Alternatyva yra turėti vieną medianą, arba vieną vidurkį, visai Lietuvai. Jūs labai puikiai suprantate, kokios bus tokio sprendimo praktinės pasekmės. Praktinės pasekmės bus tokios, kad mokestį mokės tikrai kažkokia dalis Vilniaus gyventojų ir tai savaime paneigs būtent tai, ką ministrė sakė, kad tai yra municipalinis mokestis, nustatomas pagal konkrečios savivaldybės kainų režius, nes už 56 tūkst. eurų Vilniuje nėra kažin koks labai prabangus butas. Turbūt jūs su manimi sutikssite. Pagal standartą, pagal medianą, pagal tai, kad pusė butų yra iki šitos vertės, kiekvienoje savivaldybėje tas pasirinkimas yra logiškas, nes priešingas sprendimas yra turėti vieną kokį nors slenktį, bet tas vienas slenkstis tada bus skaičiuojamas pagal Vilniaus miestą, pagal brangiausią turtą. Tai reiškia, kad tikrai Vilniaus mieste tas mokestis ir egzistuos gamtoje, nes niekaip kitaip tiesiog neišeis. Arba turės būti slenkstis labai žemai, o tai vėlgi bus didelė socialinė problema.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiama R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Mano klausimas tiek krašto apsaugos ministrui, tiek susisiekimo ministrui. Į dalį klausimo dėl karinio mobilumo pagerinimo krašto apsaugos ministras jau atsakė. Be abejo, pagrindinės jungtys, svarbūs infrastruktūros projektai bus finansuojami iš daugiametės Europos Sąjungos finansinės programos: jūsų paminėta „Via Baltica“, geležinkeliai, privažiavimai prie poligono. Bet paliekami, mano vertinimu, mūsų regiono krašto ir vietinės reikšmės keliai, tai yra nuolatiniai kariuomenės vilkstinių maršrutai. Abipus tų kelių miesteliuose, miestuose, kaimuose gyvena žmonės. Danga yra labai bloga. Tos išdaužos, asfalto nuolaužos krenta į kiemus, į

langus, tai sukelia dar didesnę triukšmą. Kaip bus sprendžiama? Ar tai bus tos programos apimtis, ar galbūt abu ministrai turi bendrą...

PIRMININKAS. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). ...programą šiems klausimams spręsti ir pagerinti? Taip pat ar planuojami aplinkkeliai dėl šitų žmonių, kurie nuolat susiduria su gyvenimo kokybės problema?

M. SKUODIS. Dėkui už klausimą. Gal mes viešojoje erdvėje, natūralu, daugiausia kalbame apie strateginius, didelius, dvejetainius paskirties projektus. Bet, kiek aš žinau, kaip tik šiuo metu su Krašto apsaugos ministerija darbinio lygmeniu yra peržiūrimas tas sąrašas, kalbant apie smulkesnius objektus, kuriuos reikėtų tvarkyti. Aišku, man jau čia reikėtų žiūrėti, kur koks konkretus kelias, kurį jūs galbūt turite galvoje, turėtų būti įtraukiamas. Bet tikrai šiuo atveju galiu užtikrinti, kad yra peržiūrima. Ten, kur šalia poligono, yra viena, bet yra kitų objektų, kur juda iš vieno į kitą. Sakau, to galutinio sąrašo dabar tiesiog neturiu prieš akis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Norėčiau išgirsti dviejų ministrų atsakymą – ekonomikos ir inovacijų bei švietimo, mokslo ir sporto. Gerbiamos ministrės, neseniai nuskambėjo toks skandalukas iš karjeros ir studijų mugės, parodos, organizuotos „Litexpo“. Ačiū Dievui, jis išsisprendė, bet iš pradžių nuskambėjo, kad buvo uždrausta užsienio universitetams pristatyti savo ekspozicijas, savo universitetus mūsų abiturientams. Įdomu, kas čia darosi. „Litexpo“ 98 % akcijų yra jūsų vadovaujamos ministerijos. Neseniai knygų mugėje buvo uždrausta pristatyti (pono O. Šurajevio pastangomis, atrodo) vieną knygą, išardytas stendas. Kieno čia iniciatyva vyksta tokie dalykai? Švietimo ministre, ar čia Lietuvos universitetai darė spaudimą, kad nebūtų užsienio universitetai pristatomi tose mugėse, ar čia Švietimo, mokslo ir sporto ministerija?

PIRMININKAS. Laikas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Kokia yra jūsų pozicija? Norėčiau išgirsti atsakymą.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Tikrai visi universitetai turi galimybę Lietuvoje prisistatyti studentams. Renginys, kuris buvo „Litexpo“, yra komercinis renginys, ministerija niekaip nesusijusi, užsakymą duoda universitetai, „Litexpo“ pateikia galimybę jiems prisistatyti. Čia ir reikėtų klausti pačių universitetų. Tikrai negaliu komentuoti apie kokį nors spaudimą. Nemanau, kad kas nors kam nors darė kažkokį spaudimą. Tikrai turi galimybę visi studentai susipažinti su... (*Balsas salėje*) Taip, bet, sakau, tai yra komercinis renginys. Užsienio universitetams irgi niekas nedraudžia daryti renginį. Aišku, labai gerai, kad yra viskas vienoje vietoje, bet čia jau reikia klausti pačių universitetų, kurie organizavo renginį.

A. ARMONAITĖ (LF). „Litexpo“ savo darbus organizuoja pats. Apskritai mes siekiame, kad Lietuvoje valstybės valdomos įmonės būtų maksimaliai atribotos nuo politikų įtakos. Tikrai jau seniai negyvename planinės ekonomikos laikais, kai tuometis Valstybinis plano komitetas užsimegdavo ir renginių organizavimu, ir ekonomikos planavimu, ir dar visokių mugių turiniu. Tikrai, žinokite, ne Ekonomikos ir inovacijų ministerijos čia yra reikalas. Mes dirbame savo darbus. „Litexpo“ organizuoja parodas, muges. Jeigu ten kokių nors ginčų kyla, tikiuosi, kad viskas bus išsiaiškinta ir taip kiekvienas dirbsime savo darbą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas G. Kindurys. Prašom.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas gal daugiau krašto apsaugos ministrui, nors, aišku, tai liečia ir finansus, ir gal visą Vyriausybę. Lietuvoje kelių savivaldybių teritorijoje yra kariniai poligonai ir, aišku, veikla juose kelia tam tikrų nepatogumų gyventojams. Pirmiausia turbūt triukšmas, ką minėjo gerbiama R. Tamašunienė, tai ir infrastruktūrai kenkia. Tikrai galima sakyti, kad kitose keliasdešimtyje savivaldybių žmonės gyvena komfortiškiau.

Sakykite, ar palaikytumėte tokią (iniciatyva bus) tų savivaldybių iniciatyvą, kad reikia ieškoti kokio nors sutarimo ar kompensacinių priemonių? Aišku, paprasčiausia būtų finansinės priemonės, kad kaip nors tas savivaldybes paremtume dėl to diskomforto, bet tikrai niekas neabejoja dėl tų objektų svarbos ir reikalingumo. Ar galima būtų tikėtis jūsų ar visos Vyriausybės bendradarbiavimo, ieškojimo kokio nors kompromiso?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Apie kokius nors kompensacinius mechanizmus tikrai nieko nepasakysiu. Aš tik tiek, kiek bendrauju su kariuomene, vis dėlto jų bendravimas su vietos bend-

ruomenėmis, savivaldybėmis yra labai glaudus ir stiprus. Informuojama apie planuojamas pratybas, yra išankstinė informacija apie visa tai, kas vyksta poligonuose, kad žmonės žinotų, dėl ko, pavyzdžiui, girdi sprogimų garsus ar šaudymą, ar dar ką nors.

Kitas dalykas, bet kuris buvimas didesnių karinių dalinių šalia tokių miestelių, kad ir laikinai, išties labai stipriai pagyvina vietinį verslą, labai stipriai. Ar tai būtų Pabradė, ar tai būtų kitos vietovės. Tie žmonės, kurie ten gyvena, užsiima tuo smulkiuoju verslu, išties žino šias aplinkybes. Negaliu pasakyti, kad jie tai jaučia kaip kokį nors kompensacinį mechanizmą, bet aplinkybės yra tokios, kad jiems padeda tą verslą išlaikyti ir ugdyti. Yra tiesiog ir kariuomenei keliamas reikalavimas bendrauti su bendruomenėmis, aiškinti žmonėms. Deja, išsaunamo ginklo triukšmo mes išvengti negalime, pratybų nutraukti negalime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Mano klausimas būtų finansų ministrei dėl RRF'o lėšų, nes jis jau mišiais baigia apaugti. Pavyzdys: buvusi valstiečių Vyriausybė buvo parengusi DNR planą, kuris buvo skirtas RRF'o lėšoms naudoti. Tenai tokių mokesčių didinimo įsipareigojimų, kokie dabar yra numatyti, nebuvo. Jis buvo neoficialiai suderintas.

Gera, jūs panaikinate tą planą, sukūrėte savo, bet kodėl į tą savo sukurtą planą jūs įrašėte mokesčių didinimus ir įsipareigojimus tą daryti? Šalia kaimynai lenkai naudoja RRF'o lėšas ir mažina mokesčius. Kodėl jūs tokiu būdu kuriate planą, kad didinsite mokesčius? Ar visos Europos Sąjungos valstybės didina mokesčius, norėdamos gauti RRF'o lėšų? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tų mitų yra labai daug, turbūt jūs labai ženkliai ir prisidedate, kad tų mitų būtų daugiau. Vienas iš tų mitų, kad DNR planas buvo suderintas su Europos Komisija. Planas nebuvo suderintas su Europos Komisija nei formaliai, nei neformaliai. DNR plane buvo tik investiciniai projektai, kurie turėjo būti įgyvendinami trumpuoju laikotarpiu. Tuo tarpu RRF'o instrumentas yra reformų ir investicijų sinergija, kai pirmiausia reikia atsiskaityti didžiąja dalimi už įgyvendintas reformas ir tik tuomet galima daryti investicinius veiksmus. Konkretus pavyzdys – Tūkstantmečio mokyklos. Priimami reguliaciniai sprendimai, po to ateina investicijos į tą pačią sritį tam, kad tuos reguliacinius sprendimus būtų galima priimti lengviau. Jūsų planas nebuvo pripildytas jokių reformų, tai tiesiog buvo investicijų sąrašas, kuris turėjo būti padarytas.

Kalbant apie įsipareigojimus, kuriuos mes prisiėmėme, tai įsipareigojimai turėjo atliepti arba RRF'o iškeltus tikslus, tai yra žalinimą ir skaitmenizaciją, arba šaliai narei atliepti Europos Tarybos skirtas rekomendacijas. Daugelį metų iki šiol daugeliui vyriausybių Europos Taryba teikia tas pačias rekomendacijas vienus metus po kitų. Tai yra susiję su aplinkosauginių mokesčių ir turto mokesčių bazės plėtra, kuri santykinai stipriai atsilieka nuo kitų Europos Sąjungos šalių vidurkio. Atliepiant tas rekomendacijas buvo pateikti tam tikri įsipareigojimai, jie taip pat yra užfiksuoti Vyriausybės programoje. Balsuodami už Vyriausybės programą turbūt visi galėjo savo nuomonę vienaip ar kitaip pateikti. Tai, kas yra RRF'o instrumente, yra suderinta su Vyriausybės programa, kadangi buvo rengta lygiai tuo pačiu metu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinį klausimą užduos gerbiama L. Girskienė, nes taip, ji susirpo... Prašau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Dėkui, kad leidote paklausti. Aš klausimą turiu teisingumo ministrei. Viešojoje erdvėje iš tikrųjų girdime, kad kritinė situacija, skundžiasi teismai – trūksta darbuotojų, infrastruktūra susidėvėjusi, atlyginimai, na, irgi tam tikro lygio. Noriu paklausti, kokia bus jūsų reakcija į pagalbos šauksmą, kokius veiksmus esate numatę gelbėdami teisėsaugos institucijas – tiek prokuratūrą, tiek teismus, nes, kaip suprantate, vienas iš stiprios demokratijos pamatinių ramsčių yra būtent stipri teisėsaugos sistema?

E. DOBROWOLSKA (LF). Labai ačiū. Kaip suprantu, klausimas yra tiek apie teismus, tiek apie teisėsaugos institucijas. Turbūt puikiai suprantame, kad tai yra nepriklausomos institucijos. Net jeigu žiūrėtume arba Teismų įstatymą, arba Prokuratūros įstatymą, jie atstovauja ir derasi dėl biudžeto savarankiškai, nė viena ministerija neatstovauja. Tas Teisingumo ministerijos pavaldumo ar netgi atstovavimo biudžeto derybose pokytis buvo panaikintas jau prieš kelis dešimtmečius. Teisingumo ministerija nėra tiesiogiai atsakinga ir nesidera dėl biudžeto.

Jeigu mes kalbėtume dėl teismų, čia pirmoji grandis, kuri nuskambėjo, tai nėra diskusijos, kad šiandieną teisėjų atlyginimai neatitinka tikrovės ir poreikių. Sprendimas yra, sprendimas jau yra pateiktas Seime, egzistuoja ir pateikimą įveikęs – valstybės tarnybos reforma. Noriu atkreipti dėmesį, kad teisėjų atlyginimai nėra tie atlyginimai, kur Vyriausybė galėtų tiesiog duoti daugiau pinigų. Jų atlygis yra reglamentuojamas koeficientais, kurie yra įrašyti į įstatymą. Jeigu mes nepakeisime įstatymo, tai tiesiog duoti daugiau pinigų... jų panaudoti teisėjai tiesiog negalės. Įstatymo projektas, kuris yra dalis valstybės tarnybos reformos, kuri yra Seime, atliepia Teisėjų tarybos, Nacionalinės teismų administracijos lūkestį. Pagal tą pateiktą reformą apie 40 % kiekvienai teisėjų grandžiai pakiltų atlyginimai. Jeigu mes kalbame apie teisėjų korpusą, sprendimas yra, jis yra Seimo rankose. Labai tikiuosi, kad jis bus priimtas pavasario sesijos metu tam, kad Vyriausybė, jau numčiusi tuos biudžetus, šiomet galėtų panaudoti.

Antra dalis, jeigu mes kalbėtume apie teismus, tai yra ne teisėjų atlyginimus, o kitą dalį. Šiandien mes jau turbūt 8 mėnesius praleidę kartu su teisėjais, Nacionaline teismų administracija kalbėdami dėl optimalaus teismų žemėlapiu, koku būdu galėtume įsivertinti ir Valstybės kontrolės teiktas rekomendacijas, kaip išdėlioti ir efektyvinti tą žemėlapi, bet kartu užtikrinti tinkamą finansavimą ir visam korpusui. Tai su šiais sprendimais taip pat tikiuosi ateiti į Seimą dar pavasario sesijos metu, kad galėtume pristatyti ir užtikrinti, kad ir antra korpuso dalis būtų finansuojama ir atlieptų nepriklausomumo poreikį.

Jeigu mes kalbėtume dėl teisėsaugos institucijų, turbūt prokuratūrą turėjote omenyje, tai prokuratūra pagal savo įstatymą tiesiogiai atstovauja derėdamasi dėl biudžeto su Finansų ministerija.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš dar kartą tą patį paminėčiau, ką minėjo ministrė apie teismus. Valstybės tarnybos reforma, kuri yra pateikta Seimui, apima visas viešojo administravimo institucijas: teises institucijas, teisėtvarkos, teisėsaugos institucijas, ir leistų nustatyti palyginamąjį atlygį visam viešajam administravimui. Būtų labai gerai, jeigu Seimas galiausiai prie šitų diskusijų grįžtų. Mes jau buvome net pasiryžę, kad pirmos dalies pokyčiai įsigaliotų nuo liepos 1 dienos, ir tie pinigai netgi buvo suplanuoti biudžete, juos mes būtume perskirstę, Seimui priėmus įstatymą. Na, panašu, kad diskusijos dėl labai nesuprantamų priežasčių trunka šiek tiek ilgiau, negu kad racionalu būtų, bet bent jau nuo 2024 metų tikrai visos tos darbo užmokesčio sistemos galėtų būti peržiūrėtos ir priartintos viena prie kitos tam, kad nebūtų taip, kad prokuratūra pyksta ant STT, STT ant teismų, teismai ant policijos, policija ant žvalgybos, nes kažkas kažkur išsirūpino sau kažkokias specialias sąlygas. Būtų gerai, kad į tokią harmoningą tarpusavio dermę sudėlioti apmokėjimo principai būtų priimti, tuomet tais metais atitinkamai biudžetas tikrai tam būtų numatytas. Būtume tą padarę dar ir šiomet, bet, gaila, diskusijos užtruko.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėkoju gerbiausiai premjerei, visiems ministrams. Baigiame Vyriausybės valandą.

Taip pat pranešu, primenu, kad šiandien yra žydų Velykų diena – tai išsilaisvinimo iš vergijos šventė. Taigi visus judėjų tikėjimo žmones sveikiname su Pesachu, su laisvės diena.

Taip pat atkreipiu dėmesį, primenu, kad balsų skaičiavimo grupę, nes tuoj eisime į slaptą balsavimą, sudaro: G. Burokienė, V. Gapšys, S. Lengvinienė, E. Sabutis, M. Skritulskas, R. Tamašunienė, V. Targamadžė, R. Vaitkus.

Dabar darome posėdžio pertrauką ir einame į slaptą balsavimą. Dėkoju, gerbiami kolegos.

Pertrauka

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, sveiki sugrįžę į posėdžių salę. Rytinio posėdžio metu turėjome slaptą balsavimą.

14.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininku“ projektas Nr. XIVP-2586(2) (priėmimo tęsinys)

Prieš mano akis balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininku“ priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduoti 93 biuleteniai, rasta biuletenių – 93, galiojančių – 93, negaliojančių nėra.

Už – 85, prieš – 3, susilaikė 5. Seimo nutarimas yra priimtas. (*Gongas*) Sveikinimai Konstitucinio Teismo pirmininkui. (*Plojimai*)

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žvalgybos kontrolierių įstaigos vadovo paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-2608(2) (priėmimo tęsinys)

Taip pat kitas balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žvalgybos kontrolierių įstaigos vadovo paskyrimo“, dėl N. Statkaus paskyrimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduoti 93 biuleteniai, rasta biuletenių – 93, galiojančių – 92, negaliojančių – 1.

Už – 80, prieš – 4, susilaikė 8. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*) Sveikinimai Žvalgybos kontrolierių įstaigos vadovui. (*Plojimai*)

Taigi skelbiu rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 260 STENOGRAMA

2023 m. balandžio 6 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Pradedame Seimo vakarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

14.02 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2, 4, 7, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2592, Tautinio paveldo produktų įstatymo Nr. X-1207 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2593, Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XII-1907 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2594, Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2595, Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2596, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2597, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2598, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 3¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2599, Melioracijos įstatymo Nr. I-323 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2600 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-1.1 klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimieji projektai. Kviečiu ministrą K. Navicką į tribūną juos pateikti. Prašom.

Prašom, dėl vedimo tvarkos J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu prašome šitą klausimą atidėti iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Jūs prašote pertraukos dėl šito klausimo iki kito posėdžio. Gerbiami kolegos, aš kviečiu balsuoti, apsispręskime balsuodami, ar tikrai pageidaujame tos pertraukos.

Balsavo 60: už – 44, prieš – 11, susilaikė 5. Pertrauka iki kito posėdžio.

Gerbiami kolegos, aš ir taip buvau pasiryžęs gana spėriai vesti posėdį. Aš tikiuosi, kad daugiau papildomų paskatinimų tai daryti dar greičiau nebus. Aš manau, kad mes judėkime toliau.

14.04 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2613, Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2614, Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2615 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-2.1 klausimas – Žemės įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir du lydimieji. Kviečiu krašto apsaugos ministrą A. Anušauską į tribūną juos pristatyti. Pateikimo stadija.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šių įstatymų tikslas yra pagreitinti privačių žemės sklypų paėmimo visuomenės poreikiams procedūras, siekiant užtikrinti sąjungininkams reikalingos karinės infrastruktūros sukūrimą. Šiuo metu karinė infrastruktūra gali būti vystoma

greitai ir efektyviai tik valstybinės žemės sklypuose, mes dėl to tuos įstatymus priėmėme pernai. Tačiau kartais būna nedideli sklypai, kurie ribojasi ir yra reikalingi, todėl šių įstatymų projektų esmė – sutrumpinamos žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros, sąjungininkams reikalingos karinės infrastruktūros pritaikymas ir sukūrimas įstatymu pripažįstamas ypatingos valstybinės svarbos projektu. Pats procesas sutrumpėja vieneriais metais. Šiuo metu reikia tvirtinti specialiuosius planus pagal Teritorijų planavimo įstatymą. Atsisakius kai kurių šių procesų, procesas sutrumpėja dar trejais metais. Ir žemės paėmimo visuomenės poreikiams pradžia yra karinės infrastruktūros projektas, kuris tvirtinamas Vyriausybės. Šiuo metu procedūros pradžia tvirtinama atskiru Vyriausybės nutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimai. Pirmoji klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, norėčiau paklausti, kiek dar trūksta mums karinės infrastruktūros plėtrai žemės? Ar neužtenka? Šiandien gal turite atlikę ir tyrimus, kiek yra dar laisvos valstybinės žemės, kurioje galėtume rengti poligonus? Kiek mes suprantame, atvykstantiems tai yra labai reikalinga. Koks buvo atliktas tyrimas? Kodėl mes vėl turime lįsti į privačias teritorijas, kur galbūt mes iš tos gyvenvietės, iš tų kaimų išstumsime žmones? Jie kūrė savo gyvenimą, pasistatė namus ir šiandien galbūt bus reikalinga... Jūs labai lengvai sakote: viskas sutrumpinama ir labai greitai bus paimama ši žemė infrastruktūros plėtrai, būtent karinei struktūrai įrengti. Tai aš noriu paklausti: kiek dar reikės ir kiek Lietuvoje dar trūksta tų poligonų?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pirmiausia tai yra susiję su jau pradėtais projektais. Tai ne nauji projektai. Tai yra jau pradėti. Pavyzdžiui, tiesiame karinio objekto apsauginę tvorą, įsiterpia privatus, pabrėžiu, kalbama apie negyvenamas teritorijas, negyvenami ir jokie neapgyvendinti sklypai... Ir net tokiam paprastam dalykui padaryti mes negalime projekto, pavyzdžiui, daryti privačioje žemėje. Reikia sutvarkyti teisiškai procedūras, įgyti tą teritoriją ir, be abejonės, tada galima pratęsti ir projektavimą, ir statybą.

Šiuo atveju yra mūsų sąrašė pora tokių vietų, galbūt jų gali būti ir daugiau, bet dabar tai yra susiję su jau vykdomais projektais. Jų skaičius negali būti begalinis. Vyriausybė atskiru nutarimu tvirtina jų skaičių. Ten dabar, jei neklystu, yra devyni projektai. Tai yra neatsiranda kokių nors naujų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, jeigu žiūrėtume į 1990–1995 metus, Lietuvoje buvo labai daug karinių poligonų ir šiandien tų teritorijų panaudojama turbūt gal koks 50 %, jeigu ne mažiau. Kodėl, taip sakant, nepanaudojote tų vietų, kurios anksčiau buvo poligonai ir ten galima tą daryti, juo labiau kad valstybinė žemė ir nereikia į privačius sklypus, kaip sakant, rankų kišti.

Ir kitas klausimas. Kodėl, pavyzdžiui, savivaldybė, kiti, kai nori iš privataus asmens paimti jo turtą, tai pradžioje sutaria su juo adekvačią kainą už tą turtą, abiem šalims yra priimtinos sąlygos ir tą turtą perduoda tas žmogus, ar tai būtų valstybė, ar savivaldybė, ar kitiems? O dabar gauname tokią situaciją, kad tas žmogus norės, nenorės, jam kažkokia statistinė kaina bus skirta ir iš jo tas turtas bus atimtas. Kodėl tie keliai tokie pasirinkti? Ir ar šis sprendimas padėtų lengviau įkurti Žemaitijoje karinį poligoną?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Su jokia Žemaitijos poligonu, kurio nėra, nėra nei projektų, nėra nei sklypų, tai išvis nėra susiję. Aš siūlau vis dėlto grįžti į realybę. Dar kartą kartoju: tai yra susiję su jau patvirtintu Vyriausybės objektų sąrašu. Tai susiję su jau vystomais infrastruktūros projektais. Tai nesusiję su jokia naujų kažkokių milžiniškų teritorijų nusavinimu, nėra nieko bendra, ką jūs kalbate. Aš dar kartą pabrėšiu, projekto esmė – penkeriais metais sutrumpiname visus tuos procesus, kur jūs sakote, paimkite ir susitarkite, savivaldybė ten patvirtins pagal Teritorijų planavimo įstatymą. Taip, per penkerius metus patvirtins ir patvirtina. 2014–2016 metais pradėtus projektus, kurie buvo susiję su jau esančių poligonų plėtra į tas karines teritorijas, kaip sakote, 1994–1995 metais priklausė, irgi karinės teritorijos buvo, mes tik šiais metais juos realizuojame. Sprendimai buvo priimti 2014–2016 metais. Kiek metų praėjo nekeičiant įstatymų? Praėjo septyneri–devyneri metai. Jeigu mes norime tokio tempo, galime nieko nekeisti ir toks tempas bus, bet mes kalbame apie tai, kad yra poreikis, valstybės poreikis, nacionalinio saugumo poreikis įgyven-

dinti projektus greitai ir skubiai, tai yra kad jie būtų įgyvendinti jau šiandien, šiais metais, o ne po septynerių metų.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ministre, pritariu jūsų išsakytoms idėjoms, bet gaila, kad, atrodo, 2007 metais mes buvome pateikę įstatymo projektą kaip Lenkija turi, jeigu yra svarbios paskirties objektai įgyvendinami valstybės, žemė paimama, nedelsiant pervedami pinigai įvertinus rinkos kainą ir tikrai projektai daug greičiau ir sėkmingiau įgyvendinami. Galėčiau pateikti du tokius pavyzdžius iš Lietuvos. Vienas pavyzdys yra blogas, tai Lazdijų žiedas, jūs matote, kur vieną namą įreminome dėl to, kad jis bylinėjosi teismuose ir prašė nerealių kainų. Tai, aišku, palikome jį toliau gyventi, bet aprėminome įvairiausiomis tvoromis. Antras objektas bus suskystintų gamtinių dujų terminalas, kai buvo pateikta 270 skundų teisme, bet priėmėme tikrai gerą sprendimą: objektas buvo pripažintas valstybinės reikšmės ir teismas visus nagrinėjimus atmetė. Jeigu būtų teismas pradėjęs nagrinėti, tai terminalas būtų statomas dešimt metų. Mano klausimas būtų toks. Ar jūs esate numatę rinkos verte žmonėms kompensuoti už žemę?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Pirmiausia, be abejonės, už kiekvieną paimamą turtą yra atlyginama, aš tiesiog įstatymą pacituosiu: „Projektą įgyvendinanti institucija Žemės paėmimo visuomenės poreikiams akte nurodytą atlygintą sumą perveda į žemės savininko nurodytą sąskaitą.“ Be abejo, kad atlyginama, be abejo, atlyginama. Tiesiog čia galbūt pats svarbiausias dalykas, pakartosiu, mums reikalingas projekto vystymo greitis. Tiesiog norime pasiekti tą greitį, kad nebūtų perteklinio bylinėjimosi, kuris projekto įgyvendinimą nukeltų daugybę metų į priekį.

PIRMININKAS. Klausia L. Girskienė. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamas ministre, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnyje yra aiškiai parašyta: nuosavybė neliečiama. Gal jūs galite paaiškinti, ar jūsų siūlomo įstatymo projekto pakeitimai neprieštarauja šitai konstitucinei nuostatai ir taip pat gal galite įvardinti tuos du atvejus, būtent kokios problemos iškilo? Susidaro išpūdis, kad procesai stringa dėl institucijų veiklos, o ne dėl privačių asmenų, kurių galbūt netenkina siūloma išmoka už visuomenės poreikiams paimamą turtą.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Pirmiausia, jeigu būtų prieštaravimų Konstitucijai, tai mes tą prieštaravimą jau būtume išgirdę, matyt, ir Teisės departamento išvadose. Teisės departamento išvadose yra daugiau techninių pasiūlymų, jokie prieštaravimai Konstitucijai nenustatė, neižvelgė. Dėl to aš turiu tik tokį atsakymą.

Antras dalykas. Kai atsiranda poreikis vystyti reikalingą karinę infrastruktūrą, na, iš tikrųjų, jūs suprantate, kad nebūtinai tai yra kainos klausimas. Jeigu, pavyzdžiui, žmogus tiesiog nenori to turto, sklypo, sakau, tai nėra kalbama apie kažkokias gyvenamąsias teritorijas. Tiesiog yra tam tikros žemės vietos, kurios ribojasi su jau esančiais kariniais objektais ir vystomais infrastruktūros projektais. Yra pačių įvairiausių aplinkybių.

Planavimo procesai, jeigu jie būtų vykdomi pagal esamus, dabar galiojančius įstatymus ir nebūtų padaryta ši išimtis, kaip minėjau, užtruktų penkerius metus. Tada net ir atlyginus vis tiek mes turėtume papildomus penkerius metus tvarkyti dokumentus. Niekas per daug neskuba šitoje srityje.

Norime tiesiog sulyginti tempus ir valstybinėje žemėje, kur dabar vykdomi infrastruktūros darbai, ir turėti galimybių, kad greta besiribojančiuose sklypuose, jei, kaip minėjau, pavyzdžiui, tvorą tiesiant mums įsiterpia privatus sklypas, mes nieko negalime daryti privačiame sklype, o vis tiek turime užtikrinti objekto apsaugą. Tie sklypai nėra dideli, dažniausiai labai labai maži, bet objektų tvarkymas ir vystymas dažnai būtent dėl to sustoja. Beje, mūsų sąjungininkų yra vienas iš reikalavimų, kad visi objektai, kuriuos statome jiems, turėtų tinkamą fizinę apsaugą.

PIRMININKAS. Dėkui. Kadangi keli projektai, duosime paklausti visiems. Klausia J. Jarutis. Prašau.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, pritariu aš šitiems įstatymų projektams. Valstybė turi turėti įrankių atlikti valstybei svarbių objektų statybą, plėtrą ir taip toliau.

Mano klausimas šiek tiek kitoks, žinoma, susijęs su poligonais. Kaip žinome, mes siekiame brigados buvimo, netgi šnekame apie divizijos kontingentą artimiausioje ateityje ar savo, ar tarp-

tautinį. Ar ministerija, ar kariuomenė galvoja apie naujus poligonus? Kiek suprantu, tuose poligonuose tikrai mes netilpsime su tokiais skaičiais. Ar yra planuojami kokie nors ar tarptautiniai bendri Baltijos šalių projektai, ar Lietuvoje naujo poligono vystymas perspektyvoje? Be to mes neturėsime galimybių priimti šitų darinių. Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Mes su kitomis Baltijos valstybėmis, be abejo, esame sudarę susitarimus, kad galėtume keistis ne tik patirtimi, ne tik dalyvauti vieni kitų mokymuose, bet ir prireikus naudotis vieni kitų poligonais. Papildomus poligonus numato vystyti Estija. Kuria naują poligoną Latvija, nes turėjo vieną. Kuria antrą poligoną naudodamiesi, beje, mūsų Seime priimtu Poligonų įstatymu, tai yra pasinaudodami mūsų patirtimi, kuria valstybinėje žemėje. Šiuo atveju aš galiu tikrai pasakyti tiek, kad naujų planų mes neturime, bet pagaliau baigėme, kaip ir minėjau, po 7–9 metų pertraukos esamų poligonų karinių teritorijų plėtros planus. Jie yra didinami, kaip buvo numatyta, kaip minėjau, 2014–2016 metais. Pagaliau šiais metais tuos projektus pabaigėme.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, tokio galbūt techninio pobūdžio klausimas. Kadangi čia būtų paimami žemės sklypai konkrečiai kažkokiai statybai, infrastruktūrai ir panašiai, bet kiti aplinkiniai sklypai irgi gali patekti į įtaką, nes gali būti įvairių apribojimų, sakykim, apsaugos zonos ar kokių nors linijų tiesimo, ar galbūt paties objekto apsaugos zonos. Ar apie tai negalvojote?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ne. Turiu pasakyti, visos apsaugos zonos yra tuose sklypuose. Niekas mes negalime jokioje besiribojančioje privačioje žemėje daryti. Tiesiog įstatymas to neleidžia.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Gerbiamas ministre, vis dėlto noriu paklausti. Yra numatyta teisinga kompensacija už paimamą žemę. Ta teisinga kompensacija – kokia metodika bus taikoma ją apskaičiuojant? Ir ar jūs galvojate galbūt pasiūlyti kitus būdus žmonėms kompensuoti už tą sklypą, kuris bus panaudotas kariniams tikslams. Ir dar noriu patikslinti Kęstučio klausimą, jeigu poligonas plečiasi ir (arba) atsiranda poligonams reikalingi statiniai ar kita karinė infrastruktūra, kitiems sklypams, kurie dabar neturi apribojimų, galimai taikomi kažkokie specialūs apribojimai. Kaip bus su tais žmonėmis, kurie šiuo metu į esančio poligono dydį... jau netaikomi tie apribojimai, bet kai poligonas padidės, tai apims dar vieną, sakykime, liniją tų sklypų, kuriems jau gali būti taikomi apribojimai?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pirmiausia turėjau pasakyti, kai kalbėjau apie poligono plėtrą, tenai nenumatyta, kad išsiplečia šaudyklos ar dar kas nors. Jos kaip buvo, taip ir lieka tose pačiose vietose. Išsiplečia karinė teritorija, kurioje gali manevruoti, pavyzdžiui, pėstininkai, vykdyti savo pratybas, judėti, bet negali naudotis ginklu. Tam yra specialiai skirtos vietos, kurios ir dabar funkcionuoja.

Dėl vertinimo, be abejonės, aš labai detalaus atsakymo tikrai nepateiksiu, nes įstatyme yra numatyti kriterijai, numatyta vertinimo tvarka, numatyta, kaip sudaroma vertinimo ataskaita, bet kokie ir kiek gali būti įvertintas kiekvienas konkretus sklypas, iš tikrųjų aš tokių atsakymų neturiu. Bet kokiu atveju viską, kaip tai daroma, kokia formule, įstatymas tai numato.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar motyvai už. Kalbės V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolegos, tikrai yra labai svarbios pataisos mūsų krašto saugumui. Pirmiausia reikia pasidžiaugti, kad mūsų kariuomenė ir stiprėja, ir auga, o tam reikalinga atitinkama infrastruktūra. Ir čia ne jokia paslaptis, kad tų karinių miestelių, kurie yra pastatyti, teritorijas reikia praplėsti, kad galėtume apgyvendinti daugiau karių, priimti daugiau sąjungininkų, statomos papildomos konteinerinės stovyklos ir tam reikalingi žemės sklypai.

Taip pat ne paslaptis, kad kai kurie guduruliai perpirko tam tikrus žemės sklypus prie tokių teritorijų ir šiandien reikalauja iš ministerijos, na, ne milijonų, bet šimtų tūkstančių eurų, kad tie sklypai atitektų kariuomenės reikmėms ir mūsų krašto saugumo reikmėms. Tokių pinigų nei valstybė, nei kariuomenė, nei Krašto apsaugos ministerija negali skirti, tačiau tiems asmenims turi būti atlyginta sąžiningai, rinkos kaina, ką ir numato visos mūsų tvarkos, kaip ir minėjo pats

ministras. Todėl siūlau neabejotinai pritarti šioms pataisoms, nes tai leistų sutrumpinti karinių miestelių ir karinių teritorijų plėtros procesus, taip pat užtikrinti karinių miestelių ir mūsų sąjungininkų saugumą, kaip šiuo atveju, tokiu, pavyzdžiui, kaip Šiaulių oro bazė, kur reikia aptverti oro bazę, o ten įsiterpęs ne vienas privatus sklypas.

Aš manau, kad tai tikrai svarbu mūsų saugumui ir kad mūsų sąjungininkai galėtų kuo greičiau ateiti, saugiai jaustis Lietuvoje ir kartu ginti mūsų NATO teritoriją. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalbės L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tikrai nesu prieš krašto saugumą, esu už saugumą, bet kai gerbiamas kolega sako, kad bus atlyginta rinkos kaina, patikėkite, teisės akte, įstatyme aš to visiškai nerandu, yra visiškai kitaip parašyta – turto vertinimo ataskaita. Turto vertinimo ataskaita nėra, kad rinkos kaina. Čia svarbiausias klausimas.

Kitas momentas, dėl kokios priežasties? Ar negalėjome mes kitaip spręsti? Ministras labai gražiai pasakė, tik plėtra, ne naujų objektų statyba. Tai gal galėjome kažkaip kitaip spręsti, kaip ir gerbiamas premjeras A. Butkevičius pasakė, kad gali gal Vyriausybė, tai yra ypatingos svarbos objektai, ir kitaip paimti turtą, ir sąžiningai apmokėti, kaip numatyta įstatyme – rinkos kaina. Tada tikrai sutrumpintų tą laiką. Aš tikrai esu už tai, kad Lietuvoje būtų saugu, bet reikėtų vis tiek peržiūrėti šitą įstatymą, nes dabar nekalbame, kad tai yra tik plėtra, mes kalbame ir skaitydama įstatymą suprantu, kad tai paliečia ir bet kokią objektą. Jeigu galvosime, kad reikės mums naujų poligonų, tai šią vietą mes ir paliesime, bet kada paimsime žemę. Ir derlingą galime paimti. Žmonės bijos, nes kai kurie statosi namus, galvos, kas nors ateis ir kada nors pasakys, čia turi būti poligonas. Aš tikrai... Galvokime, galbūt kitaip galėtume išspręsti tuos klausimus dėl plėtros. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

14.25 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 11, 45, 53, 71, 74, 77, 140 straipsnių ir III dalies pavadinimo pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2531(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo statuto dėl Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-2531. Pranešėjas – J. Razma. Kviečiu jį į tribūną pristatyti siūlomus Statuto pokyčius.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, prieš neilgą laiką čia aš stovėjau tribūnoje pristatydamas pirminį šio projekto variantą. Kaip žinome, tada buvo daug kritikos dėl vieno straipsnio. Juo buvo siūloma numatyti galimybę Etikos ir procedūrų komisijos sprendimus pakeisti Seimo nutarimais, priimtais didesne negu 71 balso dauguma. Atsižvelgęs į tą kritiką, aš parengiau antrą Statuto pataisų variantą, šios nuostatos neliko ir dabar teikiamo projekto turinyje tikrai yra labai nedaug. Iš esmės tik galimybė turėti komisijos narių pavaduotojus, kaip yra dabar dėl komitetų. Aš manau, tai yra logiška. Jei Statute yra bendra nuostata, kad komisijos dirba laikydamosi iš esmės tų pačių nuostatų kaip komitetai, tai ir šioje vietoje reikia juos sulyginti. Taip pat formalūs patikslinimai dėl to, kaip Seimo narys informuoja, kai negali dalyvauti komiteto ar komisijos posėdyje. O Etikos ir procedūrų komisijos sprendimų reikalų, kaip minėjau, nebeliečiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš suprantu, kad jūsų ta logika dėl komisijų pavaduotojų atsirado tik po to, kai porą kartų balsuodamas Seimo narys A. Bagdonas nepateisino valdančiųjų lūkesčių ir paskui buvo drožiamas savo paties partijos. Štai tada atsirado logika. Bet kur aš logikos nelabai suprantu, tai Etikos ir procedūrų komisijos narius valdančiųjų atstovus nominuoja opozicija, o opozicijos atstovus – valdantieji. Kai bus pakaitiniai nariai, aš taip suprantu, šiuo atveju jau bus tiesioginis valdymas, kai jau ne opozicija teiks pakaitinius valdančiųjų atstovus, bet tiesiog jau patys valdantieji. Čia logikos aš nesuprantu, nes vis dėlto reikėtų išlaikyti komisijos formavimo tvarką. Nes tikrai dalyvaudamas pakaitinis Seimo narys labai daug gali padaryti su tuo savo balsu.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vis dėlto, kiek aš prisimenu, projekte yra parašyta ta pati pavaduotojų delegavimo tvarka, kaip ir tikrųjų komisijos narių. Tiesiog gal mes abu atidžiai dar kartą perskaitykime, kaip ten parašyta. Jeigu yra kitaip, tikrai reikia pataisyti tą vietą, nes, aišku, principas ir

dėl narių, ir dėl pavaduotojų turi išlikti tas pats. O aš neįsivaizduoju, kad Liberalų sąjūdžio frakcija uždarytų A. Bagdoną kur nors, iš kur jis negali pabėgti, ir deleguotų į komisiją pavaduotoju kitą narį. Be to, jei ir paliksime Liberalų sąjūdžio frakcijai deleguoti tą pavaduotoją, turbūt jie kito tokio kaip A. Bagdonas vis tiek nesuras. Čia esmės nekeičia.

PIRMININKAS. Dėkui. Tikiuosi, paskaitysite bendrai tą vietą. Klausia R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Gerbiamas Jurgi, jūsų rūpestis dėl Etikos ir procedūrų komisijos narių tikrai perteklinis. Noriu patikinti, kad patys stipriausi ir išstvermingiausi yra deleguoti į Etikos ir procedūrų komisiją ir visada dalyvauja posėdyje. Ir būtinumo dėl tų pakaitinių tikrai nereikia. Kaip tik sukuriame tą regimybę, kad valdantieji taip bijo, jog tų šešių balsų nebus Etikos ir procedūrų komisijoje ir balsavimas dėl kokio nors Seimo nario elgesio svarstymo lems jų nenaudai. Vis dėlto nebalsuosiu už šią siūlomą Statuto pataisą. Dar noriu paklausti dėl Seimo narių dalyvavimo posėdžiuose įspėjimo. Dažniausiai ligos neplanuoja, dažniausiai tik dėl jos negali dalyvauti posėdyje. Jeigu dalyvauji renginyje, tai turi gauti frakcijos leidimą arba komiteto siuntimą, tada informuojama Etikos ir procedūrų komisija ir taip pateisinamas yra Seimo nario nedalyvavimas kuriame nors iš Seimo posėdžių. Bet informuoti prieš savaitę tik dėl ligos, aš suprantu, galiu. Tai kaip tu gali suplanuoti tą susirgimą net prieš savaitę? Tai irgi negaliu palaikyti ir tos dalies Statuto pakeitimo.

J. RAZMA (TS-LKDF). Na, ten jūs paskaitykite viską iki galo. Yra pasakyta: negalint informuoti iš anksto, savaitę po to tą galima padaryti. Ten gana normaliai, man atrodo, viskas surašyta ir nėra kokių nors neįveikiamų pasunkinimų Seimo nariui. Tiesiog turi būti tvarka ir komiteto pirmininkas vis dėlto turi žinoti, kas gali dalyvauti, kas negali, ar turės kvorumą. Tie dalykai turi būti Statute aprašyti. Jeigu jūs kur nors matote dar problemų dėl to informavimo, siūlykite savo variantus, bet ten tikrai yra pridėta išlyga, kad, negalėdamas informuoti, savaitę po to praneša, dėl ko negalėjo dalyvauti.

O dėl Etikos ir procedūrų komisijos aš nesiūlau tų pavaduotojų, tik, Etikos ir procedūrų komisija, jūs čia nesureikšminkite. Yra ir kitos svarbios komisijos, ir Antikorupcijos komisija. Etikos ir procedūrų komisija, žinoma, buvo atveju, vienas komisijos narys serga ir galbūt reikėjo jį pavaduoti. Dabar linkėčiau opozicijai vis dėlto greičiau surinkti parašus, jeigu čia mes visi norime elgtis korektiškai, kad būtų vietoj S. Šedbaro paskirtas kitas komisijos narys. Čia taip galima nieko nedaryti ir įsivaizduoti, kad įtvirtiname tą persvarą, bet, tikiuosi, ta situacija neprivers iš naujo formuoti Etikos ir procedūrų komisijos, jeigu ji toliau taip tęsis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi klausimai atsakyti. Ačiū pranešėjui. Dabar pasisakymai. Už kalbės E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų nemanau, kad pavadavimo neturėtų būti ir komisijose. Turėjau blogą patirtį dirbdamas Peticijų komisijoje, pirmininkaudamas, kuomet vienu metu buvo išvažiavę į komandiruotes nemažai žmonių. Peticijų komisija dirba taip, kad iš anksto planuoja savo posėdžius. Kadangi reikia sukviesti asmenis, mes prieš pusantros savaitės arba prieš dvi savaites siunčiame laiškus ir prašome atvykti į Peticijų komisijos posėdį, nes reikės dalyvauti. Šiuo atveju buvo tam tikrų problemų, tai yra teko atšaukti ir atsiprašyti visų žmonių, kadangi tuo metu niekas negalėjo vienas kito pavaduoti. Šiuo atveju nematau nieko blogo, jeigu bus pavadavimas tose komisijose, tikrai to reikia. Nesakau, kad tai būna nuolatos, bet būna tokių atvejų, kuomet komisijos turi taip pat dirbti, nes jos dirba suplanuotai, ypač suplanuotai kviečia į posėdžius asmenis. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Apsispręsimė balsuodami per balsuoti numatytą laiką.

14.33 val.

Įstatymo „Dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo“ Nr. XIV-1680 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2561 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – įstatymo „Dėl Reglamento įgyvendinimo“ projektas. Pranešėjas A. Kupčinskas. Kviečiu jį pristatyti įstatymo projektą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, teikiu projektą dėl rinkos sąlygų suvienodinimo energetikoje. Projektas susijęs su biokuro katilinėmis, kogeneracinėmis, kurios gamina elektrą. Praėjusiais metais, praėjusioje sesijoje gruodžio mėnesį, Europos Komisijai nustačius viršutinę ribą, tai yra 180 eurų už megavatvalandę (aišku, tuomet buvo visai kita situacija), buvo numatyta viršutinė riba. Tačiau ji buvo numatyta iš atsinaujinančių energetikos šaltinių gaminamai elektrai, apimančiai saulės elektrines, vėjo elektrines, taip pat biokuro kogeneracines elektrines. Buvo didelė skuba ir nebuvo pasižiūrėta, kad vis dėlto tos sąnaudos yra gana skirtingos. Jeigu galima sakyti, kad vėjas ar saulė nekainuoja, jie yra ar nėra, tai biokurą visada reikia sudoroti, jį atsivežti ir tos sąnaudos dažnai atsivežamos ir paskui pagaminta elektra gerokai viršija 180 eurų už megavatvalandę.

Reikia pasakyti, kad taip, problema gal apima tikrai 1 % rinkos dalyvių. Yra apie 57 tokios įmonės. Galima paminėti Panevėžio nuotekų valymo įrengimus, Šiaulių termofikaciją, Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro elektrinę, Marijampolės švartyno elektrinę, tačiau dažnai jos sprendžia, ar apskritai gaminti elektrą, nes kai nepapuoļi į tą nustatytą ribą, tiesiog elektra negaminama, o Lietuva dengia tą trūkstamą elektros kiekį leisdamą gaminti kogeneraciškai iš pačių dujų. Čia išeina paradoksas. Čia jau nėra nustatyta viršutinė kainos riba.

Atsižvelgdamas į tai aš dar taip pat noriu pasakyti, kad, pavyzdžiui, investicijos, jeigu pasižiūrėtume į 1 megavatą, tai 1 megavatas saulės elektrinės kainuoja beveik 1 mln. – 0,8 mln., 1 megavatas vėjo elektrinės – 1,4 mln., biokuro ir biodujų – jau 4,5. Vėl matome, kad išties tų biokuro katilinių, kurios veikia, nors ir gamina tikrai iki 1 % elektros energijos, situacija nėra tolygi ir tapati saulininkams ar vėjininkams. Trumpai būtų tiek.

Galėčiau dar išsiplėsti ir daugiau faktų ir skaičių pateikti, bet, jeigu bus pritarta po pateikimo, aš ir kiti kolegos, su kuriais esame bendri iniciatoriai, prašytume dar ir Vyriausybės išvados. Kaip Teisės departamentas sako, būtų gerai dar gauti ir VERT'o, jis ir vertintų tas visas sąnaudas, jeigu būtų pritarta, ir Konkurencijos tarybos. Ačiū, kad išklausėte.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Savaiame suprantama, turbūt gaminant bet kokią produkciją ar tą pačią energiją kaštai turi būti tokie, kad padengtų sąnaudas. Savaiame suprantama, tokio produkto realizuoti niekada negali. Tačiau klausimas, kaip tas įstatymas padės, jeigu, tarkim, kaina bus didesnė? Vis tiek turbūt kažkaip reikės tą energiją parduoti ir ne visada taip bus, kad galbūt bus dideli kriziniai momentai, kaip būdavo, kai galėdavai užsidirbti iš keliasdešimt kartų brangesnės energijos? Iš tikrųjų ar tikrai padės, o gal reikia ir kitų kokių nors svertų, tarkim, kaip padėti toms jėgainėms ir konkuruoti? Tarkim, galbūt kokius nors kitus kriterijus dalyvaujant pardavime taikyti? Ačiū.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą. Man teko diskutuoti su Nepriklausomų šilumos gamintojų asociacijos atstovais ir apie tai kalbėjome, bet jie būtent ir mato tokį būdą, kad jis galėtų pagelbėti. Kitų receptų, sakykime, jie kol kas nemato. Aišku, reikia pripažinti, kad kogeneracija iš biokuro jau turbūt yra nueinantis etapas, nes ir patys skaičiai rodo, kad tikrai 1 % elektros energijos pagaminamas šiuo būdu. Turbūt ateitis yra ir saulės, ir vėjo, ir kitos kogeneracinės, bet aš manau, kad reikia atliepti jų lūkesčius ir tai, ką jie sako, kad rinkos sąlygos nėra adekvačios ir tapačios.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, biokuro pilni miškai. Mes ne kartą esame šita tema diskutavę ir būtent dėl šilumos klausimo, nes nemažai katilinių naudoja biokurą. Tikrai, tuo labiau atpigina šilumą. Bet kadangi čia yra kalbama apie elektrą, tai iš tikrųjų sąnaudos, man atrodo, didelės ir pakankamos toms įmonėms gaunant biokurą. Tuo labiau kad kiti biokuro šaltiniai jau užsidarė. Aš manau, gal galėtume kalbėti ir apie didesnę valstybės dėmesį biokuro gamybai, būtent urėdijoms. Seniau jau mes kalbėjome apie tai, kad galėtų tikrai gauti technikos: biokuro malimo mašinų, skiedrovežių ir panašiai, kur paskui valstybei atneštų naudą ne tik šituo, bet ir kitu atveju – dėl šilumos gamybos. Ačiū.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, kolega. Jūs visiškai teisus, bet, kaip ir paminėjau, rinkos dalyviai renkasi, kur investuoti. Jeigu tu nori investuoti į biokuro gamybą, tai 1 megavatas tau atsiei-

tų maždaug 4,5 mln. Jeigu tu investuoji į saulės ar vėjo elektrines, tai tau 1 megavatas kainuoja 1,4 arba 0,8 mln. investicijų. Tai yra skirtumas ir tas investavimas į biokuro kogeneracines jėgaines yra gana rizikingas, galima sakyti, ir gal nėra toks patrauklus. Gal dėl to tos kogeneracijos iš biokuro yra tik 1 % Lietuvoje ir tai daugiausia susiję su sąvartynais, RATC'ais ir kitomis įmonėmis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų norėtų šnekėti R. Vaitkus, bet jo salėje nematau. Apsisprendime balsuoti numatytu laiku.

14.40 val.

Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2387 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Architektų rūmų įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėja – A. Gedvilienė. Kviečiu ją į tribūną.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Teikiu Architektų rūmų įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymą. Jeigu labai trumpai apie esmę, mes praeitoje sesijoje darėme daug parlamentinių kontrolių ir pastebėjome, kad tiesiog yra susiklosčiusi tokia situacija, kad aukščiausiasis Architektų rūmų subjektas, tai yra susirinkimas, renka architektą vadovą, rūmų vadovą, dažniausiai tai yra praktikuojantis architektas, turintis didelį autoritetą bendruomenėje, ir tas Architektų rūmų vadovas turi atlikti visas administracines pareigas Architektų rūmų administracijoje.

Tai mes tiesiog nusprendėme, kad nesusidarytų tam tikrų regimybų, kad Architektų rūmų pirmininkas viršija savo įgaliojimus arba galimai daro sprendimus, palankius jam pačiam, kad tokių situacijų tiesiog būtų išvengta, toks praktikuojantis architektas turėtų galimybę skirti administracijos vadovą ir pats nespręstų administracinių klausimų. Tokiu būdu mes išspręstume tas problemas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiama pranešėja, kaip jūs pakomentuotumėte 2020 metų Konstitucinio Teismo aiškinimą, kuriame jis abejoja šitomis visomis nuostatomis? Jo nuomone, bet kuris rūmų narys, išrinktas į rūmų vadovo poziciją, nebegalėtų vykdyti rūmų pirmininko funkcijų. Vienas dalykas.

Antras. Praeitą savaitę Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas pristatė ir visi pritarėme, pavyzdžiui, vienos komisijos pirmininkei leidome dirbti ir mokslinį pedagoginį darbą. Paprastu būdu tai išsprendėme. Ar čia panašiai nebuvo galima, paprasčiau tai padaryti?

Tie du dalykai. Kaip vertinate Konstitucinio Teismo nuostatą?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gal galite patikslinti konkrečią nuostatą, dėl ko? Dėl Architektų rūmų?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Taip. 2020 m. rugsėjo 11 d. nutarime sakė, kad šita nuostata vertinant atestuotus architektus prieštarauja Konstitucijos kai kuriems straipsniams. Ar jūs nesidomėjote tuo dalyku?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ne, nebuvo mūsų parlamentinės kontrolės objektas nagrinėti Konstitucinio Teismo nutarimus. Mes tiesiog vertinome pavyzdžius esamos situacijos, kai architektų vadovas dalyvauja viešuosiuose pirkimuose, tarkime, projektuoja, kartu reguliuoja tam tikrus teisės aktus, vykdo atestaciją, valdo administraciją. Susidaro toks įspūdis, kad kai kurie sprendimai gali būti susiję su paties rūmų vadovo priimamais sprendimais, kurie gali atsilipti jam pačiam palankiai arba nepalankiai. Tai tam, kad išvengtume tokių situacijų, reikia atskiro žmogaus, kuris būtų už tai atsakingas, o Architektų rūmų vadovas nusišalintų nuo tokių situacijų. Tokiu būdu mes tiesiog tų regimybų išvengtume.

PIRMININKAS. Klausia A. Mazuronis. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiama kolege, jūsų pataisa yra labiau kosmetinė, tai yra tokia, kuri tiesiog neveiks. Mes galime daryti tai, galime daryti dar kažką panašaus. Jeigu rūmų vadovas ir nusišalins nuo sprendimo, sprendimą priims administracijos direktorius, kurį tas rūmų vadovas skiria. Tai yra interesų konflikto situacija visiškai neišspręsta. Kodėl jūs iš esmės

nesprendžiate rūmų problemų? O problema yra ta, kad tiek regioninėse architektų tarybose veikiantys architektai, tiek rūmų vadovybėje veikiantys architektai neturėtų turėti galimybės dirbti rinkoje ir projektuoti, kaip yra Advokatų rūmuose. Advokatų rūmų vadovas nedirba kaip advokatas, negali praktikuoti advokatų veiklos, kad nešališkai atstovautų advokatų profesiniam interesui. Lygiai tas pat ir dėl Architektų rūmų. Yra ši problema ir yra privalomos narystės problema. Tų irgi jūs nesprendžiate Architektų rūmų problemų. O ši pataisa yra kosmetinė ir bus neveikianti. Todėl nemanau, kad jai reikia pritarti. Galime pritarti, galime nepritarti, bet ji nieko neišspręs.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Jūs turbūt žinote, kad rūmų narių susirinkimas renka rūmų vadovą. Rūmų nariai, natūralu, renka kompetentingą, autoritetingą atstovą. Dažniausiai tai yra praktikuojantis architektas. Nėra taip, kad mes turėtume daugybę architektų, kurie gerbiami architektų bendruomenėje, bet nepraktikuoja. Tai šiuo būdu mes stengiamės Architektų rūmams suteikti galimybę turėti tą vadovą, kuriuo pasitiki bendruomenė. Kita vertus, nuo jo atitraukti administracines funkcijas, kurios yra numatytos įstatyme.

Dabar dėl privalomos narystės, na, taip veikia savivalda. Jeigu mes kalbame apie didesnę architektų atsakomybę už projektuojamus objektus, jie turi dalyvauti šioje sąjungoje, nes mes jau nusprendėme, kad architektų profesija bus savireguliacinė. Kai tai nusprendi, faktiškai kito kelio, kaip tik privaloma narystė, nėra.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, mano nuomone, kad tada nereikia rinkti tokio Architektų rūmų pirmininko, kuris neatsisako praktikuoti, kuris toliau nori praktikuoti. Nori praktikuoti, nekandidatuok. Nes tada tikrai negali būti... nešališkai atstovauti rūmams, nešališkai pirmininkauti. Kaip ir Teisės departamentas rašo, jis turi tada teisę bet kokių atveju, net ir pasamdžius tą direktorių, bet tas... gauti informaciją su asmens duomenimis apie įvairius procesus, ir to skaidrumo jūs vis tiek neužtikrinsite.

Aš labai abejoju tada tokio pakeitimo reikalingumu. Faktiškai, aš net sakyčiau, tada tas konstitucingumas šio projekto, nors Teisės departamentas nieko nerašo, jie tik apie reglamentą mini, bet vis tiek...

PIRMININKAS. Laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...to efekto jūs nepasieksite, mano įsitikinimu. Nes tada tegul žmonės, kai...

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...kurie pasiryžta pirmininkauti, tada... Aš suprantu, kad pelningiau dirbti, praktikuoti kaip architektui. Arba tu vykdyk administracinį darbą, arba tu praktikuok. Bet negali būti ant kelių kėdžių.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Sutikite, kad šis įstatymo projektas yra, kaip čia, einantis link problemos sprendimo. Nes dabar yra tokia situacija, kai ir praktikuoja, ir yra rūmų vadovas su visomis įstatymo pavestomis funkcijomis. Mes bandome ieškoti sprendimų ir galvojame, kad tai vienas iš jų. Na, o architektų bendruomenei pasakyti, kad jūs išsirinkite tik tokį, kuris nepraktikuoja, sudėtinga pasakyti. Mes neturime galimybių pasiūlyti turbūt ir konkurencingą atlyginimą, kad žmogus išeitų iš praktikos ir pereitų tik į rūmų administravimą, į rūmų vadovavimą ir atstovavimą. Šiuo atveju mes sprendžiame situaciją pagal tą situaciją, kokią mes turime visoje valstybėje. Mes negalime pasiūlyti konkurencingų atlyginimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Dėl motyvų prieš kalbės A. Mazuronis. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Na, gerbiami kolegos, mes kalbame ne apie šiaip profesinę kažkokią savivaldą, bet mes kalbame apie profesinę savivaldą, kuriai mes savo sprendimu suteikėme nemažai viešojo administravimo funkcijų ir įgaliojimų. Ir yra labai svarbu, kad tokiai profesinei savivaldai vadovautų asmenys, neturintys interesų konflikto. Kai institucijos, tokios profesinės savivaldos, vadovas yra praktikuojantis architektas, jis neišvengiamai turi interesų konfliktą. Kai tokios institucijos struktūrinuose vienetuose kaip regioninės architektų tarybos veikia architektai, kurie irgi dalyvauja rinkoje, yra aibė situacijų, kai tie patys regioninių architektų tarybų architektai dalyvauja konkursuose, pralaimėję konkursus paskui per regionines architektų tarybas verti-

na tuos darbus, kuriems jie pralaimėjo. Spėkit, kaip jie įvertina tuos darbus? Tiesiog sustabdo tų projektų eigą todėl, kad pralaimėjo konkursus. Taip, beje, Konkurencijos taryba yra išaiškinusi, kad toks veikimo modelis prieštarauja konkurencijos principams, laisvos konkurencijos principams. Aplinkos ministerija turi tuos Konkurencijos tarybos išaiškinimus ir niekaip į juos nereaguoja, ir nieko nedaro.

Gerbiamieji, tai, ką mes dabar svarstome, yra figos lapelis, kuriuo bandoma prisidengti, neva mes čia kažką skaidriname, bet realiai mes šnekame apie pataisas, kurios nieko neišspręs. Kas iš to, jeigu tas pirmininkas nusišalins, o jo paskirtas administracijos vadovas priims sprendimus? Kaip, jūs įsivaizduojate, tai veiks praktikoje? Praktikoje tai veiks taip, kad tas administracijos vadovas vis tiek padarys tą patį, ką būtų padaręs institucijos vadovas. Kodėl Advokatų rūmuose jų vadovas turi nusišalinti? Todėl, kad Advokatų rūmai irgi turi viešojo administravimo tam tikras funkcijas ir labai svarbias funkcijas. Lygiai tas pats ir su Architektų rūmais. O ta privaloma narystė yra didžiausias absurdas, kuris buvo kažkada panaikintas ir kurį mes paskui gražinome, kuris nepadeda profesinei savivaldai tobulėti, o priešingai – ją verčia regresuoti, nes jeigu profesinė savivalda kuria pridėtinę vertę joje dalyvaujantiems asmenims, jie ir patys suinteresuoti joje dalyvauti ir dalyvauja. O jeigu profesinė savivalda tampa represiniu įrankiu, tada reikia tokių dalykų kaip privaloma narystė.

PIRMININKAS. Dėkui. Už kalbės S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Man atrodo, profesinė savivalda yra būtent vakarietiškos visuomenės bruožas, gildijos, luomai, bendri standartai ir visa kita yra atitolimas nuo valstybės vertikalės. Tai kuo toliau į Vakarus, tuo daugiau profesinių savivaldų, tuo daugiau privalomos narystės jose. Ir vienas iš pavyzdžių yra vokiškas, kur net visos įmonės yra priverstos būti Prekybos, pramonės ir amatų rūmų, arba *Chambers of Commerce*, privalomais nariais, net įmonės privalo būti. Mes nuosekliai vystome tą profesinę savivaldą. Pernai metais po įvairių Konstitucinio Teismo nutarčių pataisėme daug viešųjų ir privačių interesų konfliktų rūmų veikloje, čia dar vienas pataisymas. Na, su branda ateis tikrai didesnė kokybė, nes kai pasižiūriu, kaip valstybė atestuoja kitus specialistus, kartais yra baimės, kad valstybės rankose atestavimas irgi gali tapti kieno nors politiniu įrankiu. Čia profesinė bendruomenė yra gana plati, sveikinu naują rūmų pirmininką, išrinktą praeitą savaitę, rekordinis visuotinis susirinkimas, Kaune susirinko virš 500 architektų. Rūmai bręsta, bręsta bendruomenė ir standartas kyla, su parklupimais, bet tikrai į gerąją pusę. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkui. Apsisprendime balsuodami vėliau.

14.53 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-887(4)VK, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-888(4)VK (pateikimas)

Dabar 2-6.1 ir 2-6.2 klausimai – Miškų įstatymo ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektų paketo pateikimas. Kviečiu J. Baublį į tribūną pateikti šiuos projektus.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, leiskite pristatyti Miškų įstatymo 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 95 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

Įstatymų projektai parengti siekiant, pirma, sudaryti sąlygas lengviau planuoti ir vykdyti veiklą miško žemėje įrengiant nedidelės apimties inžinerinius tinklus; antra, numatyti, kad dalis į valstybės biudžetą sumokamų mokesčių už parduotą medieną būtų skiriama savivaldybėms keliams tvarkyti; trečia, numatyti, kad privačių miškų valdytojai moka 5 % atskaitymus už atliktus plynus kirtimus nuo pajamų už parduotą žaliavinę medieną; ketvirta, papildyti sąrašą bendrųjų miškų ūkio reikmių, kurioms finansuoti naudojamos iš privalomųjų atskaitymų gautos lėšos.

Šiuo metu miško žemėje galima įrengti tik miško infrastruktūrai priskiriamus inžinerinius statinius ar įrenginius, norint įrengti inžinerinius tinklus, kurie nepriskirti prie miško infrastruktūros, visais atvejais miško žemę reikia paversti kitomis naudmenomis. Toks reikalavimas tam

tikrais atvejais yra perteklinis, didina administracinę naštą, o atskirais atvejais netgi prisideda prie didesnio *numiškinimo*.

Įstatymų projektais siekiama įtvirtinti, kad miško žemėje galėtų būti įrengiami siaurose iki 10 metrų pločio žemės juostose išsitenkantis nedidelės apimties inžineriniai tinklai. Į 10 metrų plotį taip pat būtų įskaitomas inžinerinių tinklų apsaugos zonos plotis. Jei inžinerinis tinklas su jam nustatyta apsaugos zona viršytų 10 metrų plotį, kaip ir šiuo metu, turėtų būti vykdomas miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis.

Siūlomi pakeitimai išspręstų atliekų konteinerių, apšvietimo stulpų statymo problematiką ir kitą problematiką. Pagal šiuo metu galiojančią Miškų įstatymą miškų savininkų sumokami mokesčiai už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką yra įtraukiami į valstybės biudžetą ir naudojami tik bendrosioms miškų ūkio reikmėms finansuoti. Savivaldybių biudžetų šios lėšos nepasiekia.

Įstatymo projektu siūloma numatyti, kad dalis į valstybės biudžetą sumokamų mokesčių už parduotą medieną būtų skiriama savivaldybės vietinės reikšmės kelių tvarkymui. Tai būtų finansinė parama savivaldybėms ir suteiktų daugiau aiškumo tiek verslininkams, tiek ir žmonėms. Jie žinotų, kur kreiptis dėl miškavežių sugadintų kelių. Aplinkos ministerijos duomenimis, 2021 metais iš privalomųjų 5 % atskaitymų iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką buvo surinkta 13 mln. 350 tūkst. eurų. Privatiųjų miškų savininkai sumokėjo 4,4 mln. eurų, valstybinių miškų valdytojai – 8,8 mln. eurų.

Įstatymo pakeitimu siūloma numatyti, kad valstybinių miškų valdytojams nustatomi privalomieji 15 % atskaitymai nuo pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką, o privatiųjų miškų valdytojams 5 % atskaitymai. Atlikus plynus kirtimus, nuo pajamų už parduotą žaliavinę medieną surenkamos sumos paskirstomos taip: 50 % į valstybės biudžetą ir 50 % į savivaldybės, kurioje kertamas miškas, biudžetą, skirtą vietinės reikšmės kelių priežiūrai.

Taigi, gerbiami kolegos, prašau įstatymo projektams po pateikimo pritarti.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūsų nori paklausti J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, tikrai jūsų projekte yra pasiūlyta daug gerų dalykų. Jūs gal čia visų jų ir neatskleidėte trumpame pristatyme, bet man daugiausia abejonių tai dėl tų skirtingų 5 % ir 15 % atskaitymų nuo parduotos žaliavinės medienos. Vis dėlto ir Valstybinė miškų urėdija dirba kaip komercinė įmonė ir tuos 15 % ji iš esmės mintyse turės priskaičiuoti prie pardavimo kainos, o privatiniškai tik 5 %. Ar čia neiškreipiama konkurencija? Ar jūs derinate su Konkurencijos taryba savo projektą ir ar neprieštarautumėte, kad dabar Seimo sprendimu būtų paprašyta ir Konkurencijos tarybos išvados dėl jūsų projekto šitos nuostatos?

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, gerbiamas kolega, už labai gerą klausimą. Aš tik noriu priminti, kad pagal šiuo metu galiojančią Miškų įstatymą, taigi, cituoju: „Valstybinių miškų valdytojams dabar galiojančiame Miškų įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje numatyti privalomi 5 % atskaitymai nuo pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką bendrosioms miškų ūkio reikmėms ir 3 dalyje numatyta 10 % privalomieji atskaitymai bendrosioms valstybės biudžeto reikmėms tenkinti.“ Taigi procentai nesikeičia. Tiesiog yra sudedama 10 % ir 5 % ir gaunama 15 %. Nei privatiems miško savininkams, nei Valstybinei miškų urėdijai procentai nėra keičiami. Keičiamas tik paskirstymas tų procentų. O būtent Aplinkos ministerijos, nes būtent Aplinkos ministerija prisidėjo prie šio projekto parengimo, paprašė, kad būtų sujungti tie procentai, neišskirta 10 % ir 5 %, o pateikti kaip vienas procentas – 15 % atskaitymai.

PIRMININKAS. Klausia G. Kindurys. Prašom.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, sakykite, kokie motyvai jus paskatino privatiųjų miškų savininkams taikyti mokesčio įnešimus tik nuo plynų kirtimų. Ir ar nesvarstėte valstybiniams miškams taikyti ne nuo pajamų, o nuo pelno, nes, tarkime, skirtingi dalykai – pajamos ir pelnas. Kitą kartą pelno gali būti labai nedaug, o pajamos didžiulės. Tai dėl to mokesčio sumažėja pelnas.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Kodėl yra pasirinkta tik nuo plynų kirtimų, mano manymu, kad vis tiek plynuose kirtimuose daugiausia gaunama medienos ir būtent tais keliais išvežamas didžiausias kiekis, tai vienas momentas.

Antras, galbūt tai paskatintų būtent savininkus nevykdyti plynų kirtimų, bet atitinkamai atrankinius, retinimus ir panašiai. Tikiuosi, kad tai prisidės prie plynų miškų kirtimų sumažinimo.

O jūsų paminėti, kodėl nuo pajamų, o ne nuo pelno. Dar kartą pakartosiu, kad nekeičiame kitų, iš anksčiau galiojančių nuostatų, tiesiog pagrindinė nuostata dėl tinkamo paskirstymo, kad būtent ir savivaldybėms atitektų galimybė disponuoti šitomis lėšomis, nes būtent didžiausia problema atsiranda, kai išvežama mediena, miškavežiai sugadina kelius, verslininkai sumoka nemažą mokestį – 5 % nuo pajamų, ir dar iš jų reikalaujama, kad sutvarkytų sugadintus kelius. Kai šitos lėšos pateks į savivaldybės biudžetą, būtent savivaldybė galės sutvarkyti tuos kelius ir nebus tokią dvigubą naštą verslininkams, o gyventojai žinos, į ką kreiptis, kad keliai būtų pravažiuojami.

Didžiausia problema ta, kad vieni kitus kaltina, kad savivaldybė neužtikrina geros kelių būklės, o verslininkai negali turėti dvigubų išlaidų – mokėti nemažus mokesčius ir dar tvarkyti kelius po savęs.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, džiaugiuosi, kad girdite Lietuvos savivaldybių seniūnių asociacijos žodį, kad užregistravote, ir, man atrodo, šitas projektas yra tikrai naudingas ir teisingai parengtas. Nes būtent, kaip ir minėjote, vežant miškavežiais tiek privatiems kirtėjams, kuriems numatyta 5 %, ir paskui teisingai juos 50 ir 50... Tiek valstybinės miškų urėdijos veža ir miško keliais, o paskui veža į pagrindinius kelius savivaldybės keliais, kurie irgi gadinami, o paskui savivaldybė turi atstatyti savo lėšomis, nes kitu būdu tiesiog nėra.

Tikrai džiaugiuosi, man tik dėl tų pačių 10 metrų juostų, kur yra, jūs minėjote, kad gerai būtų, kad būtų galima statyti konteinerius, kabelius, kažkokius dalykus. Bet jos vis tiek turėtų būti jau esamos, ar jūs galvojate ir apie planuojamas tas juostas ateityje, pavyzdžiui, prie infrastruktūrinių objektų, jeigu kas nors kuriasi, ar jūs tik esamas turite omenyje?

J. BAUBLYS (LSF). Aš manau, ta nuostata galiotų ne tik esamiems, bet ir naujiems įrenginiams. Iškilus poreikiams, įrengti tą infrastruktūrą, aš manau, čia tiktų ir dviračių takams, ir, ką minėjau, šiukšliadėžėms, be abejo, jos būtų naujos įrengiamos. Gyventojai nesupranta, kai šalia kelio negali pastatyti savivaldybės šiukšliadėžių, kurios truputį toliau ir nuo gyvenamųjų namų, ir panašiai. Tokias problemas, gal ir smulkias, padėtų išspręsti. Taip pat naudodamasis proga noriu informuoti, kad ir šį įstatymo projektą, aišku, prieš tai buvusį variantą, 35 kolegos yra pasirašę, tarp jų ir jūs. Ačiū už palaikymą, ačiū už tuos parašus ir iniciatyvas. Tikiuosi, kad bus priimtas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už kalbės A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šiame įstatymo projekte tikrai yra koreguotinų dalykų, tai galima sutvarkyti svarstymo stadijoje. Tačiau šiandien Lietuvos savivaldybės, tvarkydamos savo viešąją infrastruktūrą, susiduria ne tik su biurokratiniais iššūkiais, bet ir su papildomomis sąnaudomis. Nesuprantama yra, kuomet savivaldybės, norėdamos rekonstruoti dviračių takus, pėsčiųjų takus, galų gale norėdamos įrengti požeminį konteinerį gyventojams, jei yra miško žemė, privalo rengti detaliuosius planus, rengti išmiškinimo procedūras ir sumokėti kompensaciją valstybei. Savivaldybė turi sumokėti kompensaciją valstybei už tai, kad nori rekonstruoti dviračių taką, kad nori įrengti požeminius konteinerius, kad nori sutvarkyti pėsčiųjų takus. Man atrodo, čia yra visiška nesąmonė, taip paprastai tariant. Man atrodo, kad šiuo įstatymo projektu tikrai galima tuos dalykus sutvarkyti, pagreitinti visas procedūras, stringančias savivaldybėse, ir sumažinti finansinę naštą. Ačiū. Kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, balsuosime balsavimo laiku.

15.07 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1718 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Miškų įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1718. Kviečiu L. Jonauską į tribūną jį pristatyti.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, projekto tikslai yra labai aiškūs ir paprasti. Tai yra padidinti miškingumą ir paskatinti žemę naudoti pagal jos paskirtį. Pagal dabartinį galiojantį reglamentavimą, ne miško ūkio paskirties žemė, apaugusi savaiminukais, gali būti inventorizuojama ir priskirta miškui, jei pasiekia 20 metų amžių ir iki to laiko dar atitinka miškui nustatytus kriterijus. Tačiau tuo atveju, jei, tarkime, Nacionalinė žemės tarnyba dėl apleistos žemės, dėl jos apleidimo, nedirbimo, nenaudojimo pagal paskirtį gali grąsinti baudomis, tai paskatina žemės savininkus iškirsti tuos savaiminukus. Tai tęsiasi kas 20 metų. Priėmus Miškų įstatymo pataisas 2012 metais, atsirado tas 20 metų terminas, bet, kiek man teko kalbėti su specialistais, tas terminas yra nukabintas, vaizdžiai tariant, iš lubų, jis nėra niekaip logiškai pagrįstas. Buvo motyvuojama tuo, kad žmonės yra išvažiuavę į užsienį, sunku juos surasti, nėra komunikacinių priemonių ir taip toliau. Dabartinės priemonės leidžia labai greitai ir efektyviai pasiekti visus žemės sklypų savininkus ir taip informuoti apie tai, kad jų žemė, jei jie nesiims kitų priemonių, tuoj gali būti apskaityta, inventorizuota kaip miškas.

Šiuo metu Nacionalinė žemės tarnyba savo žinioje turi beveik 38 tūkst. hektarų, apaugusių medynais. Jei ta žemė būtų inventorizuojama kaip miškas, ją būtų galima paversti mišku, atiduoti valstybės įmonei Miškų urėdijai ir taip jau tvarkyti kaip mišką, išgaliotų atskiras miškų apsaugos statusas, kur kas griežtesnis, taip paskatintume miškingumo didėjimą šalyje. Tiek trumpai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti Seimo nariai. Pirmoji klausia R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Taip, jūsų gražus tikslas miškingumą didinti, bet, man atrodo, pasirenkamos priemonės kaip tik bus miško žemės paskirties chaoso įvedimo priemonė. Jūs pasirenkate dvigubai mažinti medžių amžių, o net iki 15 metų medžiai priskiriami tokiems pramoniams, biokurui naudoti, plantaciniams miškams.

Antras dalykas. Mes turime žmonių, kurie kaimiškoje vietovėje žemės ūkio paskirties žemėje turi asmeninius ūkius. Būna, taip atsitinka, kad jeigu neišnuomoja ūkininkui arba išvyksta, kaip sakyti, į užsienį, jie apželia tais krūmokšniais. Ateityje žmonės gal sutvarkytų tą žemę? Jie moka už tai, kaip už blogai prižiūrimą žemę, papildomą mokesčių, bet tai yra žemės ūkio paskirties žemė, kuri ir ūkininkų paraginimu dažniausiai tokia tampa ateityje. Dabar žiūrėkite, vidury tokių nedidelių sklypų turėsime padrikus mažus sklypelius...

PIRMININKAS. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). ... su mišku. Man atrodo, netinkama priemonė. (*Šurmulyš salėje*)

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Gėlės M. Majauskui. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Rimties salėje. Atsakymas į klausimą. Man atrodo, leiskime atsakyti dabar.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Atsakysiu į klausimą. Iš tikrųjų teisingos pastabos, bet, kaip ir minėjau, tikslai yra paskatinti miškingumo augimą. Man atrodo, yra kiekvienos partijos programose miškingumo augimas užsibrėžtas, tik galbūt skirtingi procentai ir skirtingu lygiu yra tai, kiek ir kas nori, planuoja pasiekti. Bet kalbu apie tą laisvą valstybinę žemę, kuri įtraukta į laisvos valstybinės žemės fondą. Tai šiandien šios valstybinės žemės mes turime 38 tūkst. hektarų žemės, kur galėtų jau būti dabar miškas. Nebereikėtų laukti dar penkerių, ketverių, trejų metų, būtų galima inventorizuoti ir jau prižiūrėti, tvarkyti kaip mišką ir taip kelti jo ekonominę vertę. Tai iš karto susiejama ir su ekonomine nauda, kurią valstybė gaus iš to miško ateityje.

Kitas dalykas – panaudoti žemę pagal paskirtį. Kaip ir sakiau, ta žemė nenaudojama arba tiesiog apleista ir neduoda jokios naudos nei žemės savininkui, nei valstybei. Jeigu ta žemė būtų dirbama, tai būtų kuriama pridėtinė vertė ir valstybei, ir jos savininkui. Tas apleidimas ir jos kirtimas kas dešimt ar 15 metų biokurui iš tikrųjų visiškai nėra efektyvus variantas. Biokuro galima gauti iš tikrųjų iš valstybės miškų ir rezervas biokurui valstybiniuose miškuose yra tikrai labai didžiulis.

PIRMININKAS. Klausia V. Semeška. Prašau.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjas, ar aš teisingai supratau, kad iš principo čia būtų įvedamas tam tikras imperatyvas, tai yra jeigu savininkas neprižiūri žemės, ji apauga tam tikrais želdiniais, tai po dešimties metų automatiškai žemės ūkio paskirties bus įtraukiama į miš-

ko paskirties žemę, o anksčiau pats savininkas galės deklaruoti, kad žemė – miško paskirties žemė. Klausimas yra toks: ar čia dėl to, kad nebūtų neprižiūrėtų sklypų ir ta žemės ūkio paskirties būtų dirbama, ar siekis yra didinti Lietuvoje miškų ūkio paskirties plotus?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų tikslai yra du. Kaip ir minėjau, tai yra ir miškingumo didinimas, kas yra įrašyta ir į jūsų partijos, ir į Vyriausybės programą, tas yra ir mūsų politinėje programoje. Man atrodo, kad miškingumo didinimas yra visų mūsų tikslas.

Į antrą dalį irgi atsakysiu, kad šiandien ta žemė, kuri yra apleista, neduoda nei valstybei, nei žemės savininkui jokios naudos, todėl taip mes paskatintume ją dirbti. Šiuo metu reglamentavimas yra toks, kad ne miško paskirties žemės, kuriose savaiminukai užauga ir atitinka miškui keliamus kriterijus... Kaip miškas inventorizuojama yra, į apskaitą įtraukiama, kai yra 20 metų. Kaip ir minėjau, tai buvo padaryta dėl komunikacijos, kai buvo sudėtinga surasti žemės savininkus, išvažiavusius į užsienį ir taip toliau. Dabartinės komunikacinės priemonės tikrai leidžia pasiekti žemės savininkus labai greitai ir informuoti juos apie tai, kad jų žemė gali būti į apskaitą įtraukta kaip miškas. Tada tas gyventojas, tas žmogus imtųsi atitinkamų priemonių arba apsispręstų, ar savo žemėje nori turėti mišką, ne šiaip savaiminį, bet prižiūrimą, kuris duotų ateityje naudą ir orui, ir žmogui, ir valstybei, ir taip toliau, ar jis nori vystyti žemės ūkį ir užsiimti aktyvia žemdirbyste, pavyzdžiui.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Keistai skamba – naudoti žemę pagal paskirtį. Tos žemės paskirtis kol kas vadinama žemės ūkio paskirties žeme, kol iš tikrųjų neužaugo miškas. Tai normaliai ūkininkaujančios šalys saugo žemės ūkio paskirties žemę, nes iš tiesų iš to ir valstybė, ir visi uždirba kur kas daugiau. Ar nemanote, kad jūs apskritai paskatinsite žmones šiuo metu jaunuolynus iškirsti kuo greičiau, nes priešingu atveju, jeigu jie šiek tiek padels, praras žemės ūkio paskirties žemę, kurios paklausa ir kaina šiuo metu yra kur kas didesnė negu apskritai žemos kategorijos miško? Nes jūs iš esmės sakote – reikia atnaujinti, užsodinti miškų, bet tuose miškeliuose, užaugusiuose savaimė, žemos kategorijos medžiai – alksniai ir kiti dalykai. Iš tikrųjų ar jūsų norai neapsivers viršum kojom? Šiuo metu turime, kad ir po dešimt metų, bet miškai galbūt kažkada susitvarkys, o šiuo atveju būsime priversti, ypač ūkininkai, kurie turi kokius nors dar neiškirstus ir nerekultivuotus sklypus, kas brangiai kainuoja, kuo skubiau bus priversti iškirsti.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, kolega, už klausimą. Turiu atsakyti, kad pušimis, beržais savaimė apaugę ir miškais virstantys žemės ūkio sklypai dažnu atveju net yra geresnės kokybės, jų užaugę medynai, negu kad pasodinti, nes ta žemė dažniausiai, jeigu buvusi žemės ūkio paskirties ir ten sodinamas, užveisiamas naujas miškas, iš tikrųjų visai yra skirtingo pobūdžio, negu jau susiformavusi. Ekosistemos formuojasi ir taip toliau. Dėl kokybės. Iš tikrųjų beržai, pušys savaimė augančio miško tikrai yra ženkliai geresnės, bet kai kalbama apie baltalksnius, tai iš tikrųjų tokius miškus, arba tokias žemes, jeigu žemės savininkas nori įskaityti kaip mišką, reikia ugdyti ir tai reikia daryti profesionaliai. Jeigu nedarysi, bet kokiu atveju tas medynas, tas miškas nebus vertingas. Brandos amžių pasieks, tarkim, sulaukęs 30 metų, bus galima greičiau iškirsti, bet ekonominės naudos iš tikrųjų nebus. Čia mes kalbame apie žemės savininkus.

Tuo tarpu kitas argumentas yra labai aiškus. Šiandien Nacionalinė žemės tarnyba apdalina žemės savininkus ir grasina baudomis už tai, kad jie nenaudoja žemės pagal paskirtį, kad ta žemė yra apleista. O apleista ji tampa, kai ten atsiranda įvairių savaiminukų. Žmonės, išsigandę baudų, kai tą mišką tariamai pasiekia savaiminukais apaugusi žemė per 17–18 metų, tiesiog yra priversti nenorėdami gauti baudų nupjauti tuos savaiminukus. Tokiu būdu vėl ciklas kartosis 20 metų. Tuo tarpu, kaip ir minėjau, Nacionalinei žemės tarnybai Laisvos žemės fonde priklauso beveik 40 hektarų – 38 hektarai su viršum nenaudojamos žemės, kuri apaugusi medynais. Kuo greičiau mes tą žemę atiduosime miškų urėdijai, kuo greičiau pradėsime tvarkytis, tuo greičiau ten atsiras tvarus miškas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš norėjau paklausti tokio dalyko iš savo gyvenimiškos praktikos. Iš tikrųjų turime daugybę tokių apleistų sklypų, kurie yra apaugę savaiminiais krūmais ir medžiais

būtent gyvenamuosiuose kvartaluose. Išvykę žmonės, susipirkę po daugybę sklypų. Ar ta jūsų siūloma tvarka galiotų tikrai dėl žemės ūkio paskirties žemės, nors ir tokiose gyvenvietėse gali būti žemės ūkio paskirties žemė, ar ir dėl namų valdos žemės?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Labai geras klausimas. Iš tikrųjų šita tvarka galiotų tikrai dėl žemės ūkio paskirties žemės. Nors įstatyme nėra tai parašyta, bet yra nuoroda į aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro kartu sudarytą tvarką, kurioje yra aiškiai apibrėžta, kad galioja tik dėl žemės ūkio paskirties žemės. Tuo tarpu namų valdos, daugiabučių namų statybos, pramoninėse zonose ir taip toliau žemės apskaityti kaip miško nėra įmanoma, nepaisant to, kad ji būtų apaugusi 10–20, gal net ir 30 metų savaiminukais. Tie gyventojai, kurie turi namų valdos sklypus, gali būti ramūs – šitos įstatymo projekto pataisos jų tikrai nepalies.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis – A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, išties susidaro toks vaizdas, kad jūs sekate žemės ūkio ministro K. Navicko pėdomis, bet K. Navickas užsidirbo turbūt visam laikui pievų ministro pravardę. Ar jūs nemanote, kad dirbamą žemę, kuri gali generuoti tikrai didelę pridėtinę vertę auginant kultūras, jūs paversite tokių želdynukų žeme, užuot tikrai gavus pajamų į biudžetą ir vystant žemės ūkį? Ar jūs manote, kad čia didžiausia pridėtinė jūsų siūlomo projekto vertė bus iš žemės? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Kolega, gal tris ar keturis kartus pakartojau, kad įstatymo projekto tikslai yra du: vienas, paskatinti miškingumo didėjimą; antras, naudoti žemę, paskatinti ją naudoti pagal paskirtį. Kalbame apie žemės ūkio paskirties žemę. Kalbama apie tą žemę, kuri 17–18 metų nenaudojama ir apauga savaiminukais, tai yra blogis. Aš manyčiau, savininkas turėtų greičiau apsispręsti, ar nori matyti mišką. Jeigu ne mišką, tada dirbti tą žemę.

O dėl K. Navicko kelio, tai nežinau, kaip jūs jį vadinate, aš turiu savo kelią. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Už šį projektą kalbės J. Urbanavičius. Pradėkime gal nuo prieš. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, aš taip drąsiai nedaryčiau invazijos į žmonių privačią valdą. Jeigu iš tiesų žmogus turi 10 metų arba 12 metų mišką, kitą rytą pabudęs jis jau turės ne žemės ūkio paskirties žemę, o iš tikrųjų mišką. Gal žmogus nori rekultivuoti po kiek laiko. Aišku, rekultivavimas labai brangiai kainuoja, gal jis šiuo metu neturi pinigų.

Iš tikrųjų iš jo nusavinti mišką, kurį jis galėtų naudoti kaip žemės ūkio paskirties žemę, taip pat nežmoniška. Jeigu būtų svarstomas šis įstatymo projektas, galbūt reikėtų duoti pereinamojo laikotarpio kokius kelerius metus, kad žmonės nebūtų varomi daryti staigius veiksmus, kad tie žmonės nepradėtų dirbtinai likviduoti tuos želdynus, kurie dabar savaime užaugę. Manyčiau, vis dėlto susilaikysiu, nes, kaip ir sakiau, negalime taip elgtis su žmonėmis: vienu metu duodama 20 metų, o po kelių dienų žmogus sužinos, kad bus 10 metų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės J. Urbanavičius. Prašom.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, sakyčiau, galbūt leiskime šį projektą, jis ateis į Aplinkos apsaugos komitetą, jeigu reikės, mes sudėliosime saugiklius. Bet iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad vis tiek bus atsižvelgiama į privačią nuosavybę, į žmones atsi-klausiant ir tik tada paverčiant žemę mišku. Nes dabar sueina 20 metų, automatiškai užnešamas miškas ir tiesiog nieko negali padaryti.

Aš manau, vienas iš žingsnių. Aišku, Lietuvos miškininkystės didėjimas gali ir mažėti, ne visi žmonės norės tą mišką ten laikyti, bet galbūt valstybė pradės galvoti ir apie tam tikras kompensacijas, kad žmogui sumokėtų už miško įveisimą, už jo vertę. Tiesiog tuo keliu būtų einama.

Kolegos, aš siūlyčiau palaikyti ir mes dar galėsime plačiai padiskutuoti Aplinkos apsaugos komitete. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti dėl šio projekto pateikimo. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 105: už – 51, prieš – 3, susilaikė 51. Nepritarta.

Kas siūlo projektą tobulinti, balsuoja už, kas atmesti, balsuoja prieš.

Balsavo 109: už – 92, prieš – 17. Projektas gražintas tobulinti.

15.24 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2613, Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2614, Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2615 (pateikimo tęsinys)

Balsuojame dėl darbotvarkės 2-2.1, 2-2.2 ir 2-2.3 klausimų, tai yra Žemės įstatymo, Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įstatymo ir Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo projektų paketo pateikimo. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 109: už – 80, prieš – 5, susilaikė 24. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai.

Dėl pirmų dviejų – Aplinkos apsaugos komitetas. Dėl Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pagrindinis NSGK. Siūloma svarstyti balandžio 25 dieną. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime bendru sutarimu tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.25 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 11, 45, 53, 71, 74, 77, 140 straipsnių ir III dalies pavadinimo pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2531(2) (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 114: už – 66, prieš – 20, susilaikė 28. Po pateikimo yra pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 23 dieną. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.26 val.

Įstatymo „Dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo“ Nr. XIV-1680 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2561 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – įstatymo „Dėl Reglamento įgyvendinimo“ projektas Nr. XIVP-2561. Pateikimas. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 112: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 11. Po pateikimo yra pritarta.

Siūlomi komitetai. Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 25 dieną. Supratau, kad pranešėjas siūlė taip pat prašyti Vyriausybės išvados. Ar galime pritarti viskam bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

15.27 val.

Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2387 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Architektų rūmų įstatymo projekto pateikimas. Kas pritaria šiam klausimui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, – prieš arba susilaiko.

Balsavo 115: už – 73, prieš – 2, susilaikė 40. Po pateikimo yra pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 23 dieną. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.27 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-887(4)VK, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-888(4)VK (pateikimo tęsinys)

Dėl 2-6.1 ir 2-6.2 klausimų paketo – Miškų įstatymo ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektų pateikimo – kviečiu balsuoti.

Balsavo 113: už – 111, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po pateikimo yra pritarta.

Siūlomas pagrindinis komitetas dėl abiejų projektų Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 13 dieną.

Taip pat S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Kadangi liečia biudžeto klausimus, Vyriausybės išvados prašome.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvada yra prašoma. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Gerbiami kolegos, dar balandžio 4 dienos posėdyje svarstant Mokesčių administravimo įstatymą pagrindinis tada dėl darbotvarkės 2-7.3 klausimo, projekto Nr. XIVP-2574, turėjo būti Biudžeto ir finansų komitetas nurodytas. Galime fiksuoti bendru sutarimu, kad taip ir būtų, kaip parengtuose dokumentuose buvo fiksuota? Galime. Ačiū.

Liko mums tik keli klausimai. Aš siūlau, ar galime susitarti, kad balsuojame po kiekvieno klausimo, ir pabaigsime posėdį.

15.29 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 16 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1966(2) (pateikimas)

Tada darbotvarkės 2-9 klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo projektas Nr. XIVP-1966(2). Pranešėjas – A. Bagdonas. Kviečiu į tribūną pristatyti klausimą.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, pristatau jums Alkoholio kontrolės įstatymo 16 ir 18 straipsnių siūlomus pakeitimus. Vienas iš siūlymų yra toks, jei rugsėjo 1-oji, kai draudžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais parduotuvėse, sutampa su savaitgaliu, sutampa su šeštadieniu ar sekmadieniu, o pati šventė vyksta pirmadienį, kad ta diena, kuomet draudžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais, būtų perkeliama į pirmadienį, kuomet vaikai, vaikų tėvai, pedagogai eina į mokyklą su gėlėmis, kad tą dieną ir būtų draudžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais.

Antras siūlymas yra atstumas nuo tos vietos, kur yra prekybos vieta alkoholiniais gėrimais, tai yra kavinė ir nuo jos esantis, jeigu taip paprastai tariant, staliukas. Man atrodo, šis siūlymas yra daugiau techninis, nes mes, ypač vasarą, matome nemažai lauko kavinių, ir kavinių savininkai, turintys didesnes erdves, kur jie galėtų erdviau tuos staliukus išdėlioti, na, yra priversti matuoti tuos metrus. Ypač tą matėme Vilniuje, kada Vilnius buvo atvira lauko kavinė, kuomet buvo norima atstumus tarp staliukų padidinti tam, kad klientai jaustųsi saugūs, tai tuo metu projektas buvo registruotas ir apie tai kalbama. Tai yra daugiau techninis pakeitimas ir aš siūlyčiau šiems pakeitimams pritarti, nes jie niekaip nei padidina alkoholio vartojimo, nei sumažina, tačiau suteikia aiškumo, jeigu kalbėtume apie atstumą nuo stalelio ir pačios prekybos vietos, suteikia aiškumo ir panaikina dviprasmybes, kuomet verslas, prekiaudamas šeštadienį, atsiprašau, neprekiaudamas šeštadienį rugsėjo 1 dieną arba sekmadienį rugsėjo 1 dieną, pirmadienį jaučiasi irgi prastai, nes mato, kad vaikai eina į ugdymo įstaigą su gėlėmis. Man atrodo, suteikime aiškumo ir kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. O dabar kviečiu užduoti klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Razma pirmasis norėtų paklausti. Žodis jam.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Dėl tos rugsėjo 1-osios. Na, aš suprantu jūsų siekius, bet, kiek žinau, yra taip, kad kai kurios mokyklos, nepaisant to, ar yra šeštadienis, vis tiek tą mokslo metų pradžią daro rugsėjo 1-ąją. Kitos kelia į pirmadienį, į darbo dieną. Ar jūs vis dėlto nemanote, kad šalia šito projekto gal reikėjo kažkaip tvirtai ar Švietimo įstatyme įrašyti, kad mokslo metų pradžia arba pirma darbo diena, arba tiesiog lygiai rugsėjo 1-oji, nepaisant to, ar tai yra šventinė diena, ar darbo diena, nes to neišsprendus vis tiek jūs ten neužtikrinsite, kad visos pradėjusios mokslo metų pradžią mokyklos nepakliūtų į dirbančių alkoholio parduotuvių situaciją.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas kolega, už klausimą. Mano giliu įsitikinimu, jeigu mes perkeliame, jeigu rugsėjo 1-oji kalendorinė diena yra šeštadienis ar sekmadienis, tą draudimą į pirmadienį, tai toks sprendimas parlamente turėtų būti priimtas. Su jūsų pastaba iš dalies

būtų galima sutikti, bet daugiau kaip 90 % ugdymo įstaigų, valstybinių ugdymo įstaigų, savaitgaliais nedirba ir tą dieną visgi perkelia į pirmą darbo dieną, tai yra į pirmadienį. Jeigu yra kelios pavienės privačios ugdymo įstaigos, kurios visgi nusprendžia savaitgalį daryti rugsėjo 1-osios šventę, tai man atrodo, kad mes vis tiek turėtume žiūrėti į daugumą ugdymo įstaigų. Na, pagrindinis tikslas, kad tą dieną, kuomet ugdymo įstaigoje yra šventė, tą dieną ir draustume prekiauti alkoholiniais gėrimais tiek parduotuvėse, tiek visose kitose vietose, išskyrus, aišku, viešojo maitinimo įstaigas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Veryga. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Aš sutinku su kolegos Jurgio klausimu ir manau, kad jis yra labai taiklus, negalima šitaip spėlioti ir sukurti teisinį neaiškumą savivaldybėms, juo labiau kad jūs įstatyme neįrašote, kiek procentų mokyklų turėtų kaip elgtis, nes turi būti teisinis aiškumas, o pardavimo įstaigos nežinos, jos gali ar negali parduoti, kaip joms reikia elgtis. Tai turi būti aiškumas ir reikėtų to papildomo įstatymo projekto, kuris numatytų, kada mokslo metai visgi prasideda, visur vienodai tada tokiu atveju.

O dėl atstumo aš noriu paklausti. Jūs atstumą didinate. Kaip atstumo didinimas atitinka Alkoholio kontrolės įstatymo tikslą mažinti alkoholinių gėrimų prieinamumą ir mažinti alkoholinių gėrimų vartojimą?

A. BAGDONAS (LSF). Galbūt pradėsiu nuo antro klausimo. Visi turbūt suprantame, kad ne skaičius staliukų, prie kurių galima ir valgyti maistą, ir išgerti sultis, didina ar mažina alkoholio suvartojimą arba ne. Jeigu mes turime patalpą A 100 kvadratų, tai joje gali būti ir 20 staliukų, ir 30, o galbūt gali būti 30, bet didesniais atstumais vienas nuo kito. Ar tai didina alkoholio suvartojimą? Aš manau, kad ne.

Ką jūs sakėte apie reglamentavimą, įstatymu ir būtų reglamentuota, kad ne rugsėjo 1-ąją, jeigu yra šeštadienis, ne rugsėjo 1-ąją, jeigu yra sekmadienis, o artimiausią darbo dieną būtų draudimas prekiauti alkoholiniais gėrimais. Įstatyme, man atrodo, verslo subjektams visiems būtų aiškiai įrašyta. Ir žiūrėdami per parduotuvės langą, kai matome vaikus, einančius į ugdymo įstaigą su gėlėmis, tą dieną mes neprekiautume alkoholiniais gėrimais parduotuvėse. Man atrodo, kad pati idėja tuomet ir būtų pasiteisinusi – tą dieną suvartoti alkoholinių gėrimų gerokai mažiau ir vaikams nerodyti pavyzdžio bent vieną dieną per metus.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Čepononis. Prašau.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke. Kadangi mano klausimą Jurgis iš tikrųjų paklausė, aš noriu ne paklausti, bet noriu tik pasidalinti mintimis, nes domėjausi statistika. Mes matome, kada dabar yra rugsėjo 1-oji ir iš vakaro arba prieš dvi dienas kiek išperka to alkoholio, tai šito įstatymo pataisa man yra visiškai nepriimtina, nes, kaip ir minėjau, jeigu šeštadienis, tai šeštadienį, kiekviena mokyklos bendruomenė sprendžia, kada jinai švęs. Taigi labai ačiū, bet į mano klausimą jūs jau atsakėte.

PIRMININKAS. Dėkui. Tada klausia...

A. BAGDONAS (LSF). Jeigu galima, aš papildysiu. Aš jus norėčiau nuraminti, kad jeigu balsuosite už šį įstatymo projektą, tai sekmadienį galima įsigyti alkoholinių gėrimų (išvakarėse) tik iki 15 valandos. Jų bus nuperkama tikrai mažiau, jeigu rugsėjo 1-oji bus perkelta į pirmadienį ir tą dieną bus draudžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais.

PIRMININKAS. Puiku. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, kiek aš suprantu, jūs vadovavotės daugiau emocija, bet ne kaštų ir naudos analize, nes neskaičiavote, kiek Lietuva per sveikatos apsaugą ir kitus dalykus praras ir kiek sutaupys, jeigu mes toliau eisime atvirkštiniu keliu, neguėjome. Ir jeigu jūs taip rūpinatės vaikais, einančiais į mokyklą su gėlėmis, tai kodėl jūs nedidinate dienų skaičiaus, sakykim, rugsėjo 1 dieną, rugsėjo 2 dieną, rugsėjo 3 dieną apskritai uždrausti prekiauti alkoholiu, kad vaikai tikrai saugiai ir iš anksto neprisipirktų?

Antras klausimas. Kodėl 80 metrų? Kaip jūs čia nusprendėte, kad ne 40, o 80 yra priimtina vieta? Gal pajūryje galima, ten pliažai, kur plačiau ir už 200 metrų pastatyti staliuką?

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju už klausimą. Pradėsiu nuo antrosios dalies. Man atrodo, kad leidimas verslui pastatyti staliuką nuo pačios pardavimo vietos, kaip ir minėjau, visiškai nedaro

įtakos alkoholio pardavimo kiekiui. Jūs sakote, 200 metrų. Na, 200 metrų yra neracionalus atstumas, nes sąnaudos aptarnaujant tą staliuką bus gerokai didesnės nei gaunamas pelnas iš prekybos toje maitinimo vietoje. 80 metrų atstumas buvo pasirinktas toks, kuris tenkintų, kaip ir minėjau, Vilniuje esančias lauko kavines, kad verslui nereikėtų matuoti kiekvieno staliuko, kokių atstumu jis yra nuo pardavimo vietos. Ypač, kaip ir sakiau, tai yra aktualu pajūryje. Ten lauko kavinės užima tikrai nemažą dalį viešojo maitinimo sektoriaus ir staliukai yra išdėstyti pakankamai plačiai, erdviai tam, kad tie žmonės, kurie ilsisi Lietuvos kurortuose, jaustųsi komfortiškai. Tai tikrai neprisideda nei prie alkoholio pardavimų padidinimo, nei prie pamažinimo.

Jūs minėjote apie kaštų ir naudos analizę. Jeigu mes rugsėjo 1-ąją, kuri yra savaitgalį, kai vyksta prekyba, perkeliame į artimiausią darbo dieną, turbūt nereikia būti kažkokiu genijumi, kad dienos pakeitimas darant tam tikrą diagnozę, ar čia šeštadienį parduosime daugiau alkoholinių gėrimų, ar pirmadienį, yra vienos dienos pakeitimas, tačiau jis, mano nuomone, yra labai prasingas.

PIRMININKAS. Klausia L. Slušnys. Prašom.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Išties tai įdomi problema, kurią sprendžiate. Žiūrint į kalendorių, tokia situacija pasikartoja tik kas penkerius šešerius metus geriausiu atveju. Čia yra maždaug, jeigu imtume šeštadienius ir sekmadienius, tuomet kas penkerius šešerius metus. Ir suprantu, kad nelabai suprantu iš viso, kurioje vietoje yra didžioji problema, kad vieną kartą per penkerius šešerius metus sukrinta datos. Tiesa, reikia pripažinti, 2023 metai kaip tik tokie ir yra metai, kai sutampa sekmadienis, šie metai yra. Tačiau gal galėtume keisti įstatymą ir pasiūlyti, jeigu jau taip rūpinamės, aš siūlyčiau jums, Andriau, pasiūlyti, tris dienas prieš ir tris po, tai būtų gal racionaliau, jeigu kalbame apie vaikų apsaugą nuo alkoholio vartojimo.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas kolega, už užduotą klausimą. Jūsų ir mano racionalumas tikrai skiriasi. Aš siūliau sekmadienį nedrausti prekiauti alkoholiniais gėrimais iki 20 valandos, tai yra įprasta ir kitomis dienomis. Jūs tą dieną siūlėte apskritai uždrausti ir neprekiuoti norint išvengti neblaivių darbuotojų pirmadienį darbe. Bet, man atrodo, mes einame visai kitu keliu, mes einame tuo keliu, kai mes skatiname sąmoningumą ir kiekvienas žmogus, turintis gerą darbo vietą, gerą darbą, į darbą pirmadienį ateis blaivus, jeigu kalbėtume apie draudimus ir visus kitus dalykus.

Man atrodo, kad šis siūlymas yra pakankamai logiškas, ir jeigu žmonėms kyla neaiškumų dėl to, kad vieną ar kitą įstatymo projektą yra priėmęs Seimas, o tokių tikrai pasitaiko, man atrodo, padarykime aiškumą ir visiems bus aišku, kad pirmą darbo dieną, jeigu rugsėjo 1 diena išpuola šeštadienis ar sekmadienis, mes tiesiog ir neleiskime prekiauti alkoholiniais gėrimais. Ir tai bus tam tikras simbolis, kad jeigu vaikai eina į mokyklą, tą dieną mes neleiskime parduotuvėse prekiauti alkoholiniais gėrimais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Už kalbės I. Kačinskaitė-Urbonienė. Aš nematau jos darbo vietoje. Prieš – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, mes čia išgirdome daug visokių bandymų įtikinti, kad tai niekaip nedarys įtakos vartojimui, kad tai nieko nekeičia, kad 80 metrų yra gerai, 200 metrų būtų blogai ir taip toliau. Visa tai yra tik kalbos, vertinimo nėra jokio. Aš, gaila, nepaklausiau, kam konkrečiai, čia kokiam ar tinklui, ar kam čia reikia, kas čia tuos metrus paėmė ir suskaičiavo? Tada būtų labiau aišku, kam būtent prireikė 80 metrų, o ne 65, ne 70 metrų.

O dėl rugsėjo 1-osios, kolegos, vis dėlto mes negalime diskriminuoti, nesvarbu, ar tai privačios, ar neprivačios, ar tai yra 10 %, ar tai yra 5 % moksleivių. Visgi įstatymo nuostata turi galioti taip, kad ji nediskriminuotų nė vieno, nes šito sprendimo tikslas – kad būtų paliestas kiekvienas vaikas, kuris dalyvauja mokslo metų šventėje. Manau, kad ta nuostata galėtų būti tokia, dėl kurios būtų galima pritarti, bet pats projektas yra neaiškus, kaip ir minėjau, sukuria dviprasmybių, diskriminuoja kai kuriuos vaikus ir savivaldybes, kurios tą dieną apsispręstų pasilikti savaitgalį. Manau, kad būtent tokiam projektui, kaip yra dabar, pritarti ir negalima, ir nereikia.

Tas antrasis siūlymas dėl metrų yra liberalizuojantis, o Alkoholio kontrolės įstatymas aiškiai deklaruoja valstybės siekį mažinti alkoholinių gėrimų vartojimą, o ne sukurti kokias nors patogesnes sąlygas, arčiau, patogiau, gražiau ir panašiai. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Už kalbės E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos Aurelijaus argumentacija nuskambėjo, kad tas projektas yra liberalizuojantis. O tai ko jūs tikėjotės? Natūralu, kad liberalas A. Bagdonas teikia liberalizuojantį projektą. Jūsų reikalas yra gąsdinti ant kiekvieno kampo, kaip, pavyzdžiui, aš prisimenu, kaip buvo gąsdinama, kad čia tuoj Seimo nariai posėdžių metu per pietų pertrauką eis į Seimo bufetą, gers, girtuokliaus ir taip toliau. Gal ir vaikščiojo, ponas V. Pranckietis mojuoja, bet manau, kad jis ne apie save kalba. Kiek aš pastebėjau ir kiek esu klausęs, niekas nevaikšto ir negeria. Nors alkoholis yra štai čia pat, už 20 metrų ar už kiek, niekas nepuola. Nustokite, Aurelijau, gąsdinti tautą liberalizmu, liberalizavimu ir alkoholiniais gėrimais.

PIRMININKAS. Kviečiu apsispręsti ir balsuoti. Kas pritariate Alkoholio kontrolės įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 78: už – 49, prieš – 14, susilaikė 15. Po pateikimo yra pritaria. Pagrindiniu komitetu siūlomas Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 13 dieną.

Replika po balsavimo – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Kadangi A. Veryga jau antrą kartą leidžia sau mane apkaltinti kažkokiais susitikinėjimais su lobistais, su verslo atstovais, tai jeigu tokių duomenų turite, aš prašau juos įvardinti. Nes šiandien radijo laidos metu jūs apskritai iškraipėte faktus. Jūs sakėte, kad šio projekto 3 punktą yra dėl reklamos, kad aš siūlau atlaisvinti reklamą ir taip toliau. Jei jūs meluojate, jei suklydote, prašau viešai tai paneigti, o jei turite kokių nors faktų, juos taip pat pateikite ne tik Seimo nariams, bet ir visiems Lietuvos žmonėms. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kalbės A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš prašau Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados prašo. Ir taip pat A. Veryga buvo paminėtas.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėl vieno dalyko iš tikrųjų aš turiu atsiprašyti, nes rytą tiek aš, tiek žurnalistai suklydome, paskaitėme senesnę versiją. Čia pripažįstu ir tikrai nematau jokių problemų atsiprašyti, nes senoje versijoje buvo reklama paliesta, aš būtent apie tai ir kalbėjau.

O dėl kažkieno motyvų. Pasakykite, ar jūs pats suskaičiavote juos, ar juos kas nors pasiūlė? Manau, kad tai yra labai normalus klausimas. Nes absoliuti dauguma kavinių dabar telpa ir niekur nesiskundžia. Kas netelpa? Gal jūs galite pasakyti? Čia nėra jokios problemos įvardinti, kur netelpa, ar pajūryje, ar Vilniuje ir panašiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuskambėjo pasiūlymas dėl Vyriausybės išvados. Kviečiu apsispręsti ir balsuoti, ar pritariame dėl Vyriausybės išvados.

Balsavo 90: už – 25, prieš – 49, susilaikė 16. Išvados neprašome. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 13 dieną. Galime tam pritari? Galime. Pritarta bendru sutarimu.

15.48 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2371 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas, tai yra Statybos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. K. Starkevičius yra pranešėjas. Prašau pateikti šį įstatymo projektą.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena. Gerbiami kolegos, aš labai trumpai pristatysiu. Mes priėmėme tikrai gerą energetikos įstatymų paketą ir numatėme, kad iki 30 kilovatų įrengtosios galios elektros energijos gamybos įrenginių techninės priežiūros procedūros yra supaprastintos – iki 100 kilovatų, o Statybos įstatyme yra tik iki 30. Čia yra korekcija. Aš daugiau, nežinau, nieko nenoriu komentuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Norinčių paklausti nėra. Ačiū pranešėjui.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Gal galime po pateikimo pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritaria bendru sutarimu. Siūlomas pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 13 dieną. Galime tam pritari? Ačiū, pritaria.

Kolegos, aš informuoju, kad 2-10, 2-12 klausimų mes nespėjome, nėra surinkta 29 Seimo narių parašų dėl naujos redakcijos. Dar liko 2-13 klausimas ir du rezerviniai.

15.50 val.

Maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2055(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Maisto įstatymo projektas Nr. XIVP-2055. Kviečiu T. Tomiliną į tribūną. Galite ateiti su maistu. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš atsiprašau, maniau, kad dar bus pristatymas. Gerbiami kolegos, noriu jums tokį labai velykinį projektą pristatyti kaip tik Didįjį ketvirtadienį, kai šią savaitę, Didžiąją savaitę, mes laiminame, šventiname maistą bažnyčioje. Krikščioniška tradicija tikrai sako, kad šią savaitę mes turime dalintis su tais, kas to maisto stokoja, kas gyvena sunkiau nei mes. Bažnyčia kviečia tai daryti nuolat.

Teikiu jums Maisto įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kurio tikslas – paskatinti daugiau maisto atiduoti labdarai iš prekybos tinklų. Prekybos tinkluose susidaro tam tikras kiekis – apie 48 tūkst. tonų per metus perteklinio maisto, kurį reikia utilizuoti. Kai kurie tyrimai (jums yra išsiųsti laiškai) sako, kad šiuo metu tas kiekis yra mažesnis, tačiau aš remiuosi oficialia Žemės ūkio ministerijos informacija. Taip pat mes žinome skaičius, Aplinkos apsaugos komitete apie tai diskutuojame, kiek maisto yra išdalinama per įvairiausias labdaros organizacijas, tai yra 5–6 tūkst. tonų. Taigi yra didžiulis atotrūkis tarp švaistomo maisto ir to maisto, kuris yra atiduodamas skurstantiems. Sumanymas yra paskatinti didesnę kiekį prekybos tinkluose susidarantį maisto atiduoti labdarai.

Pirminis projektas pagal Teisės departamento išvadas prieštaravo Konstitucijai, mes jį pataisėme. Dabar Teisės departamentas tokio prieštaravimo neįžvelgia. Mes jį pataisėme būtent pagal tai, kaip rašė teisininkai, – šalia prekybos tinklų pareigos perduoti vis dar tinkamą vartoti maistą mes įrašėme ir valstybės pareigą pasirūpinti tokio labdaros tinklo plėtra. Ten yra atskira nuostata būtent dėl to, kad aplinkos ministro nustatyta tvarka valstybė padeda tokį labdaros tinklą plėsti. Beje, tai yra ir jūsų Vyriausybės programoje, rodos, priemonių plane yra numatyta būtent tą maisto švaistymo problemą spręsti. Taigi viskas sutampa – tikslai ir ketinimai. Čia yra beveik visų frakcijų Aplinkos apsaugos komiteto narių projektas, tai yra bendras kūrinys. Mes siūlome eiti Prancūzijos, Rumunijos ir Čekijos keliu. Šios šalys reikalauja, kad, prieš išmetant, prieš atsikratant maistu, prieš perduodant maistą utilizuoti privaloma tvarka, tas tinkamas vartoti maistas, tai gali būti ir sviestas, ir grietinė, ir mėsos kokie nors fasuoti produktai, tai gali būti ir vaisiai, daržovės, duona, privaloma tvarka būtų pasiūlomas labdaros organizacijoms. Mes visi žinome pavadinimą „Maisto bankas“, tačiau ir kiti labdaros organizatoriai padeda skurstantiems ir dalina tą tinkamą vartoti maistą, tačiau jau besibaigiančio galiojimo. Dažniausiai Lietuvoje tai vyksta paskutinę maisto produkto galiojimo dieną. Šiuo projektu, aš esu tikras, mes judėsime link situacijos, kai tie maisto produktai bus atiduodami gal kiek anksčiau negu paskutinę jų galiojimo dieną, nes atsiras universalesnė prekybos tinklų pareiga pasiūlyti maistą labdarai. Atsiras valstybės, kaip minėjau, pareiga plėsti labdaros tinklą ir padėti investuoti į to tinklo plėtrą.

Tokiu būdu gali būti kelios labai aktualios, ypač tokios beprecedentės infliacijos laikais, kelios aktualios pasekmės gali atsirasti. Pirmiausia, anksčiau negu paskutinę dieną maistas bus atiduodamas labdarai. Galės atsirasti daugiau nuolaidų, nukainotų prekių. Galbūt tos nuolaidos bus aukštesnės. Mes turime išnaudoti visas įmanomas reguliacines priemones, kad mažintume maisto kainas arba didintume pigesnio maisto prieinamumą. Tai yra mūsų, kaip įstatymų leidėjų, pareiga.

Nėra taip paprasta išsivysčiusios rinkos ekonomikos sąlygomis daryti vienokią ar kitokią įtaką prekybos tinklų kainų politikai. Tai yra beveik neįmanoma. Taip, Konkurencijos tarybos ranose yra priemonės, yra keli įstatymai, kurie reguliuoja tą pakankamai sudėtingą, pakankamai stipriai oligopolizuotą rinką. Tačiau būtent labdaros skatinimas, būtent tas ekologinis tikslas, kai mes tam tikromis universaliomis reguliacinėmis priemonėmis skatiname daugiau, visų pirma,

skatiname didžiuosius prekybos tinklus rūpintis to maisto išsaugojimu, gali (netiesiogiai, bet gali) prisidėti prie to, kad galiojančio pigesnio maisto, vis dar tinkamo vartoti maisto prieinamumas bus didesnis ir mes padėsime didesniai kiekiui žmonių, kurie susiduria su rimtais finansiniais sunkumais šiais neramiais laikais.

Taigi aš labai prašau jūsų leisti šitą projektą svarstyti. Žinoma, jis nėra tobulas. Mes visi gir-dime ir pastabų, bet tokiu būdu mes tikrai išreikštume rūpestį, kaip minėjau, prieš Velykas mūsų skurstančiais. Tokių žmonių tikrai yra labai daug. Eilės prie „Maisto banko“ didėja. Labdaros organizacijos deklaruoja ir jums yra išsiųstas laiškas, ten yra ir nacionalinio skurdo tinklo, labdaros organizacijų, „Maisto banko“ nuomonė apie tai, kad būtina svarstyti šį įstatymo projektą, būtina galvoti apie sistemos tobulinimą, nes tikrai to pigesnio maisto poreikis yra didžiulis, ypač Lietuvoje. Aš tik primenu, kad mes pagal infliacijos lygį esame tarp pirmųjų neigiama prasme Europoje, tai mus tiesiog mobilizuoja. Mes privalome ieškoti įvairiausių sprendimų. Negali tiesiog lobistinės organizacijos laiškas sustabdyti bent jau tokio svarbaus projekto svarstymo.

Kokie bus kompromisiniai sprendimai, aš tikrai negaliu pasakyti. Mes ieškosime komitetuose, komitete to sprendimo, kaip būtų geriausia reguliuoti. Mes specialiai užsakėme Seimo kanceliarijos Informacijos analizės skyriaus tyrimą. Mes remiamės kitų šalių praktika, kuriose galioja jau tokie sprendimai. Bent jau kelių šalių duomenys rodo, kad toks reguliavimas tikrai prisideda prie didesnio maisto aukojimo, ir tai labai pozityvu. Tačiau, kaip minėjau, mūsų išskirtinė situacija, kai, taip, ekonomika auga, taip, mes turime augantį BVP, bet kartu turime labai stiprią kainų problemą ir kainų ir algų neatitikimo problemą. Dėl to, jeigu mes sugebėtume padėti bent keliems šimtam tūkstančių žmonių tokiu projektu, tai, manau, mes jį privalome svarstyti.

Buvo argumentas tarp prieštaraujančių, kad viską reikia daryti tiktai skatinamosiomis priemonėmis, nieko negalima daryti privalomais sprendimais, tai yra imperatyviais reguliavimais, tačiau aš šiais metais jau nebetikiu. Tikrai ten, kur įmanoma, ten, kur tai yra adekvatu, reguliacinės priemonės taip pat daro didelį poveikį. Mes tikrai žinome, kad mūsų prekybos tinklai nesiskundžia savo kažkokiomis mažomis galimybėmis, jie tikrai valdo didžiulius maisto srautus. Didelis kiekis, nemažas kiekis maisto, kuris vis dar tinkamas vartoti, keliauja utilizuoti, tai yra į įvairius bioreaktorius biodujoms gaminti. Aš tos technologijos gerai neišmanau, bet, mano galva, maistas visų pirma turi patekti ant žmonių stalo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra norinčių klausti. Pirmas klausia A. Gedvilas. Prašom.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiamas pranešėjau, tikiu jūsų gerais norais, bet, mano manymu, ne iki galo teisingai ir gerai orientuotas šis teikiamas projektas, nes remiantis stebėsenos rezultatais daugiausiai – net 55 % maisto atliekų sudaro namų ūkiai. Taigi akivaizdu, kad ne prekybininkai yra pagrindiniai maisto švaistytojai. Tai kodėl mes nesprendžiame tikrosios priežasties ir problemos ir kodėl nėra teikiama pirmenybė skatinamosioms, o ne prievartinėms priemonėms? Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Žinote, aš seniai netikiu tuo mitu, kad viską sureguliuos laisva rinka, tik duokite verslui laisvę ir viskas bus gerai. Ne. Mes čia sėdime tam, kad reguliacinės priemonės taip pat būtų protingos, proporcingos ir turėtų poveikį įvairioms gyvenimo sritims. Jeigu mes dėl ekologijos ir aplinkosaugos galime uždrausti plastikinius maišelius prekybos centruose, tai, patikėkite, ir paskatinti aukoti daugiau maisto. Kaip minėjau, 6 tūkst. tonų yra per mažai, tiesiog poreikis yra daug didesnis, daug daugiau skurstančiųjų, kurie ateina to maisto. Galėtų kur kas daugiau išdalinti. Prekybos centrai turi to maisto, bet jis keliauja į bioreaktorius. Tai nėra tvaru, tai nėra, sakyčiau, net moralu.

Taip, žinoma, namų ūkiuose susidaro dar daugiau atliekų. Jūs, kaip Aplinkos apsaugos komiteto vienas iš vadovų, tikrai žinote, mes kartu dedame pastangas, kad ir rūšiavimas atsirastų namų ūkiuose, kad būtų investuojama į vartotojų švietimą. Visa tai yra daroma. Ši iniciatyva konkrečiai susijusi su ta rinka, kuri gali gana lanksčiai prisiderinti prie reguliavimo, nes tai yra žaidėjai, kurie gali sau leisti tikrai paaukoti. Jie gali arba sudeginti maistą, tinkamą vartoti, tai yra atiduoti į bioreaktorius, aš čia tą deginimo metaforą ne vietoj pavartoju, atiduoti utilizuoti arba atiduoti labdarai. Jie turi pasirinkimą. Ir jeigu mes... (*Balsas salėje*) Skatinamosios priemonės yra parašytos, įstatymas pakeistas, pažiūrėkite naują formuluotę, antrąjį variantą, ten yra ne tik vartotojų, ne tik prekybininkų, bet ir valstybės pareiga investuoti į šitą labdaros tinklo plėtrą. Tai mes

numatome ir yra atsižvelgta į Teisės departamento pastabas. Kaip suprantu, Aplinkos ministerija gana pozityviai į tai žiūri.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, tikrai sveikintinas jūsų rūpestis tramdyti maisto švaistymą. Bet gal jūs sutiksite, kad jūsų pasiūlytas projektas parengtas nekokybiškai ir neaiškiai. Jūs čia rašote, kad privalėtų informuoti paramos gavėjus maisto tvarkymo subjektas. Informuos kokį mažą paramos gavėją, tas sakys, kad aš tikrai tavo 5 tonų susikaupusių vaisių nepaimsiu, ir viskas baigsis. Ar nereikėtų galvoti, kad kur nors būtų bendra interneto svetainė, kur visi skelbtų pranešimus apie tai, ką gali pasiūlyti, labdaros organizacijos čia fiksuotų, ką paima?

Paskui jūs rašote, kad kuriama kažkokia maisto švaistymo mažinimo sistema. Bet jūs neparašote, kas ją kuria, tik liepiate aplinkos ministrui nustatyti finansinės paramos teikimo tvarką tai sistemai. Tikrai čia projektas, man atrodo, visiškai žalias ir neaiškus. Gal komitetas, jeigu pritarisime, ką nors iš to ir padarys.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas Jurgi, tikrai buvo gana sudėtinga balansuoti tarp pirmojo projekto, kuris tiesiog remiasi kitų šalių formuluotėmis, ir dėl jo Teisės departamentas pateikė pastabų, kad negalima su juo judėti. Mes jį pataisėme taip, kad tikrai neprieštarautų teisininkai, ir šis projektas yra kur kas kokybiškesnis negu pirmasis.

Nesutiksiu su jumis, kad tos formuluotės yra kuo nors neaiškios, nes pirmiausia jos galioja kai kuriose šalyse. Jos galioja. Beje, Vokietija dabar eina tuo pačiu keliu. Labdaros organizacijos kviečia, kad ir vokiečiai taip pat tą labdaros pasiūlymo privalomumą įteisintų įstatymu. Vokietija yra federalinė valstybė, ten gana sudėtinga tokius dalykus priimti, bet Prancūzija ir Čekija pūkiausiais su tokia formuluote susitvarko.

Mes turime gana detalius labdaros teikimo poįstatyminius aktus, juose yra viskas aprašyta iki detalių, kokia duona, pienas ir taip toliau. Viskas aprašyta, kaip tai yra daroma. Ir šiuo metu jau yra ta sistema. Ji funkcionuoja. Mes tik koreguojame šį režimą iš visiškai savanoriško, kuris yra, beje, tas aukojimas. Reikia pasakyti, kad aukojimo sistema turi tokią gana rafinuotą mokesčių paskatos sistemą. Aukodami maistą prekybos tinklai gauna tam tikras mokesčių lengvatas. Tai viskas funkcionuoja.

Visas klausimas yra tik, ar mes paskatinsime didesnę mastą, ar mes padidinsime tuos kiekius, kurie šiandien yra nepakankami ir jų tiesiog neužtenka skurstantiesiems. Tai signalizuoja labdaros organizacijos, skurdo mažinimo organizacijų tinklas ir kitos su ta skurdo problema dirbančios organizacijos.

Vėlgi aš nesutiksiu, kad ministro tvarka nėra sistema. Ministras tikrai, manau, galėtų, būtent aplinkos ministras, nustatyti šios tvarkos įgyvendinimo detales. Kaip minėjau, yra jūsų Vyriausybės priemonių plane būtent maisto, aš dabar nepaminėsiu galbūt formuluotės tiksliai, bet tai yra maisto švaistymo mažinimo, jeigu ten parašyta ne sistema, bet strategija, bet nuo to, žinote, nesiskiria. Kaip pavadinsi, nepagadinsi, esmė lieka ta pati.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Savickas. Atsisako. Klausia V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, iš tiesų čia nėra ginčo, kad visi siekiame mažinti maisto švaistymą, tačiau vėl mes per imperatyvą, per prievartą prekybos tinklus norime įpareigoti, kad jie privalėtų pasiūlyti labdaros ir paramos gavėjams. Tų labdaros ir paramos gavėjų yra įvairių ir daug. Staiga prekybos tinklai gali taip pat labai greitai įkurti savo labdaros ir paramos gavėjų organizacijas, kurios nebūtinai tą darys, bet bus joms pasiūlyta.

Ten, kur yra prievarta, ten iš karto bus ieškoma kelių, kaip tą prievartą apeiti. Ar nebūtų geriau paskatinti, ką ir dabar jau prekybos tinklai daro, ir padėti jiems siūlyti labdaros organizacijoms, o ne priversti skiriant dar tam tikrą administracinį resursą, nes reikės ir apskaitą daryti, ir kasdien prižiūrėti, ir sąrašus daryti, ką pasiūlyti, kam pasiūlyti ir kada pasiūlyti. Vėl apsunkinama reali rinka ir rinkos dalyviai.

Koks čia būtų komentaras? Galbūt savanoriškumo principu ir skatinimo principu, o ne prievartos ir bizūno principu? Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Žiūrėkite, gera politika remiasi įvairių skatinamųjų ir privalomųjų priemonių balansu. Negalima sakyti, kad privalomosios priemonės vienareikšmiškai neveikia.

Jos veikia. Ir šiandien mes turime signalų būtent iš labdaros organizacijų, iš ekspertų, kurie dirba su skurdo problema, kad tikrai yra didžiulis potencialas. Yra didelis kiekis maisto, kurį mes atiduodame į bioreaktorius, kolegos! Tai yra labai rimta. Mes maistą panaudojame energijos gamybai. Sviestą, grietinę, sūrelius ir taip toliau. Duoną, kai ji gali atsidurti labdaros organizacijos lentynose arba skirstymo tinkluose. Jeigu tik yra potencialas, papildomas reguliavimas kartu, aš parėžiu, šis projektas yra patobulintas kartu su Vyriausybės pareiga padėti šitą sistemą plėsti, man atrodo, yra puikus kompromisas. Pirminis variantas buvo, taip, toks bukas draudimas išmesti tinkamą vartoti maistą neatidavus labdarai, tai mes jį stipriai patobulinome. Teisės departamentas neturi kritinių pastabų ir mes turime su tuo judėti, ypač tokia proga, aš tikrai jūsų labai prašau. Jeigu mes matysime, kad niekaip neįmanoma tų interesų suderinti, na, komitete gali tas projektas visada užstrigti, tačiau nepraleisti, aš kažkaip sunkiai įsivaizduoju, kad jis būtų nepraleistas vien dėl to, kad mes teoriškai sakome, kad geriau prekybos tinklus dar labiau pamaloninti, dar labiau paskatinti visokiausiomis nuolaidėmis. Ne, kartais stambiems reikia ir pareigų, ne tik teisių.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar motyvai dėl šio klausimo pateikimo. Už kalbės A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, pranešėjas ką tik daug kalbėjo apie socialinę šito klausimo pusę, bet, man atrodo, mums, kaip Aplinkos apsaugos komiteto atstovams, labai svarbi ir aplinkosauginė pusė. Štai Žemės ūkio ministerija 2021 metais užsakė studiją ir buvo nurodyta, kad 400 tūkst. tonų maisto per metus yra sunaikinama. Net 50 tūkst. tonų maisto yra sunaikinama būtent iš prekybos vietų. Man atrodo, tai svarbus dalykas yra.

Kas dar? Europos Sąjunga ir jos šalys narės iki 2030 metų įsipareigojo sumažinti maisto, tenkančio vienam asmeniui, švaistymą per pusę. Man atrodo, priemonė, kurią mes siūlome šiuo metu, yra vienas iš būdų tą pasiekti ir tą jau rodo kitos Europos Sąjungos valstybės. Šis konkretus modelis yra nusižiūrėtas iš Prancūzijos, jis jau veikia ir puikiai veikia. Suprantu, kad kolegoms kyla daug klausimų dėl konkretaus surašymo, galbūt čia yra ir restoranai ar kiti dalykai gali atrodyti tarp eilučių, bet mes komitete tikrai pritarus šiam projektui sužiūrėsime, sutvarkysime, paliksime didžiuosius, ieškosime būdų, kaip išspręsti tą skaidrų labdaros atidavimą ir kaip nutaikyti tikrai paramos gavimą skurstantiesiems. Kviečiu palaikyti, pasitikėti komitetu, kuris bus paskirtas pagrindiniu, ir papildomu, tikrai sužiūrėsime, kad tikslas būtų pasiektas. O tikslas, mano galva, šiuo atveju turi būti ir aplinkosauginis, tai yra maisto švaistymo klausimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Pradėsiu nuo žodžių „atimti“ ir „padalinti“. Jeigu šis įstatymo projektas yra kompromisinis, ar yra kompromisas su tais, iš kurių, sakome, kad atimsime? Tai yra pirmasis žingsnis pereinant prie kitų žingsnių. Kiti žingsniai tada gali būti: apžiūrėsime ūkininkus, per daug užaugino bulvių ir išmeta arba užaugina per mažų svogūnų, tie irgi netinka prekybai, tai irgi atimkime ir padalinkime. Aš manau, kad daug geresnė iniciatyva turėtų būti skatinant, ir taip, kaip buvo pernai per krizę, kada turėjome stovyklose daug atvykėlių. Nuvažiavome pas juos ir paklausėme, valgo labai daug morkų ir labai daug svogūnų. Paskambinau trims ūkininkams, jie paklausė, ar 20 tonų nestandartinių svogūnų užteks? Vadinas, pas juos būna tokie likučiai, kuriuos jie turi taip pat utilizuoti. Ar tada eisime toliau ir žengsime tokius žingsnius, o gal pirmiausia paklauskime tų, iš kurių turėtume paimti, ar jie su tuo projektu sutinka? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu apsispręsti balsuojant, ar pritariame šiam projektui po pateikimo.

Balsavo 80: už – 62, prieš – 1, susilaikė 17. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, papildomais – Ekonomikos komitetas ir Energetikos darnios plėtros komisija. Siūloma svarstyti gegužės 9 dieną.

Prašau. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Kaip parašyta ir Teisės departamento išvadoje, kadangi čia bus kuriam aplinkos ministro nustatyta sistema, programa, ją reikės finansuoti, tai prašome Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir Vyriausybės išvada. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

16.15 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2545 (pateikimas)

Ir rezervinis 4 klausimas – Žemės įstatymo 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pra-nešėjas – S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Kolegos, prižadu, bus trumpiausias šios dienos pri-statymas.

Šių metų sausio mėnesį mūsų komitetas išvažiuojamajame posėdyje išgirdo tam tikrų pasta-bų, susijusių su žemės paėmimu visuomenės poreikiams. Ten yra keletas etapų. Savivaldybė no-ri tiksliai žinoti, nuo kurio etapo galioja tas 12 mėnesių terminas. Mes, skirtingų frakcijų Seimo nariai, nusprendėme, kad reikia jiems padėti ir registravome tokį nedidelį vieno sakinio, tiesiog pusės sakinio pakeitimą, kad visuomenės poreikiams paimamo turto vertinimo ataskaita galioja 12 mėnesių nuo jos parengimo dienos iki žemės paėmimo visuomenės poreikiams projekto pa-tvirtinimo. Tik tiek.

PIRMININKAS. Ačiū.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Nėra norinčių...

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ir gero, pergalingo šiandien krepšinio.

PIRMININKAS. Nėra norinčių paklausti, pasisakyti taip pat nėra norinčių. Gal galime ben-dru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, papildomu – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 13 dieną.

16.16 val.

Seimo savaitės (2023-04-17 – 2023-04-21) – 2023 m. balandžio 18 d. (antradienio) ir 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Paskutinis klausimas – savaitės, prasidedančios balandžio 17 diena, posėdžių darbotvarkės tvirtinimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jūs galite jau susipažinti su numatytais darbotvar-kėmis, kurios gal tokios, sakyčiau, ramios, ir surašyti projektai, kuriuos jau mes iš esmės matėme. Dabar jie antradienį daugiausia svarstymo stadiją pasiekiantys. Yra ir nemažai opozicijos atstovų teiktų projektų, tarp jų Statuto dvi pataisos, teiktos opozicijos atstovų, ar Darbo kodekso pataisos, penketas tarptautinių sutarčių ir taip toliau. Nieko aš čia gal ypatingo negalėčiau išskirti antra-dienio darbotvarkėje.

Ketvirtadienį, matyt, šiek tiek išskirtinis projektas bus Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektas. Preliminariai kalbėjome su žemės ūkio ministru, galbūt būtent ketvirtadienį galėtų būti ir jo atsakymai į interpeliacijos klausimus. Nors 21-oji diena jam yra paskutinė atsakymui pateikti ir galėtų jis tai daryti dar kitą savaitę, bet galbūt tai atliksime 20 dieną. O kiti projektai – priėmi-mai ketvirtadienį, tai čia nieko ypatingo aš gal nepasakysiu apie juos.

PIRMININKAS. Dėkui. Yra norintis vienas paklausti – V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gal turite žinių, kada bus įtrauktos į darbotvarkę Medžioklės įstaty-mo pataisos dėl naktinių taikiklių, projektas, kuris Aplinkos apsaugos komitete guli 15 mėnesių? (*Juokas, plojimai salėje*)

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, čia jūs turite puikią galimybę padaryti atsakomąjį veiks-mą Aplinkos apsaugos komitetui, jeigu pasiūlysite protokoliniu nutarimu Aplinkos apsau-gos komitetą eliminuoti kaip papildomą komitetą svarstant šį projektą, nes aš neturiu žinių, kad tas projektas tame komitete kažkaip greitai būtų apsvarstytas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti darbotvarkei? Ačiū, pritarta ben-dru sutarimu. (*Balsai salėje*) Gerbiamas kolega, manau, gera darbotvarkė, galime pritarti bendru sutarimu. Atėjome į posėdžio pabaigą.

Dar E. Zingeris. Prašau.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš dėkingas visiems už pasveikinimus su sutampančiomis Velykomis ir su išsilaisvinimu iš vergijos, nes tai yra tokia šventė. Dykumoje Mozė kepė tokius plotkelius, kuriuos dalino, be druskos, kadangi nebuvo. Kadangi pasveikino posėdžio pirmininkas, tai aš norėčiau perduoti jums toliau padalinti ir jums pačiam šį laisvės simbolį. Kadangi laisvėje nebuvo net druskos, tai čia yra be druskos.

PIRMININKAS. Ačiū.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Šitas išsilaisvinimas iš Egipto tinka ir mums, kadangi tai yra laisvės simbolis, pabėgimas nuo pavergėjų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dar replika – G. Surplys. Prašom.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Kolegos, aš irgi norėjau visiems palinkėti gražių ir ramių Velykų. Pagalvokime apie savo nuodėmes, įkvėpkime naujos vilties. Ir norėčiau dar palinkėti sėkmės Mykolui. Ne iš mūsų frakcijos, iš mišrios, bet vis tiek geras žmogus. Mykolai, sėkmės! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Tikrai linkime sėkmės M. Majauskui naujose veiklose. Ačiū už bendrą darbą.

Taip pat dar noriu visiems palinkėti ir kito aktualaus dalyko šiomis dienomis, ne tik gražių Velykų, bet ir visada prisiminti, kada ir į kokią partiją mes įstojome, kada išstojome arba neišstojome. Sėkmės jums visiems. Posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*) Ir registruojamės.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 261 STENOGRAMA

2023 m. balandžio 18 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame balandžio 18 dienos, antradienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 77 Seimo nariai.

10.01 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Jono Mačio 85-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Gerbiami kolegos, šios dienos posėdį pradedame Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro J. Mačio 85-ųjų gimimo metinių paminėjimu. Kviečiu signataro atminimą pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju. Kviečiu į tribūną Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą R. R. Survilą pasidailinti mintimis apie Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą J. Mačį.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Rimvydo Raimondo Survilos kalba

R. R. SURVILA. Gerbiamieji Seimo nariai, kaip ir daugelis Lietuvos žmonių, seku jūsų darbą ir todėl esu dėkingas, kad šiame savo darbe randate akimirką prisiminti tuos, kurie 1990 metų kadencijoje tempė taip pat labai sunkų vežimą. Kažkuo randu analogijos tarp jūsų ir mūsų, nes problemų turite daug. Daugiau turbūt negu daugelis iki šiol buvusių seimų: epidemija, karo pavojus, pabėgėliai, krizė. Bet, ačiū Dievui, susitvarkote.

Dar noriu pasakyti, padėkoti už tai, kad sudaroma galimybė išleisti knygas apie mūsų signatarus, ir jos ne tik biografinės, bet sudaro foną, leidžia suvokti, kas buvo tada. O tada buvo įdomu. Buvo įdomūs įvykiai, buvo įdomi pradžia.

Pradėsiu nuo pabaigos. Galų gale turime pripažintą drąsą žinomą valstybę. O pradėjome nuo tada ir pradėjo lietuvių tauta, komandiravusi čia Aukščiausiąją Tarybą, taip pat J. Mačį, labai tikrą, pasiruošusį, gilių įsitikinimų suvalkietį, kuris atliko savo pareigą puikiai ir kitą gyvenimą taip pat dirbo (dabar tokia jau per daug nuvalkiota frazė) Lietuvai. Visi dirbo Lietuvai, bet ne visi vienodai.

O pradžia buvo tokia. Jis buvo dar anų, prieškarinių, laikų pilietis, gimė prieš karą. Kaip ir daugeliui, nepavyko. Dėl suprantamų priežasčių tėvui teko pasitraukti į užsienį. Mama liko viena su šešiais vaikais. Kaip ir daugelis mamų, viską paaukojo, kad tie vaikai užaugtų ir taptų garbingais, tikrais piliečiais ir žmonėmis. Baigė mokyklą. Matydamas savo šeimos padėtį, labai norėjo būti traktorininku, vos baigęs vidurinę mokyklą. Mama vos ne diržu vertė jį mokytis. Mamos visada teisos. Taip ir atsitiko. Jis mokėsi toliau, baigė technikumą, baigė Žemės ūkio akademiją ir galų gale tapo mokslų daktaru, agrarinių mokslų daktaru. Štai ką lemia mamos laiku panaudotas diržas.

Pakeliui į Aukščiausiąją Tarybą jis gavo gerą mokyklą ir tvirtai tam pasiruošė. Pirmiausia jis augo Suvalkijos kaime, matė partizanų veiklą, matė sribų siautėjimą, matė, kaip sunkiai teko dirbti mamai ir visiems kitiems, bridusiems pirmuosius kolūkinio kaimo kelius. Viskas į naudą tur-

būt. Jis regėjo ir trėmimus. Niekas nežinojo apie tėvą, bet mokėsi, siekė, buvo užsispyręs ir galų gale pradėjo darbinę veiklą. Tai normali žemės ūkio specialisto veikla – agronomas, pirmininko pavaduotojas. Beje, kolūkis vadinosi „Į komunizmą“. Bet turbūt buvo pernelyg atviras ir pernelyg pasitikintis, mėgo prieštarauti oficialiai nuomonei, nestojo į partiją, buvo viliojamas, bet atsikratė KGB pažadų, todėl neteko gana aukštų pareigų būdamas jau pirmininko pavaduotoju.

Vėliau jau ėjo į mokslą, dėstė technikumė. Paskui ėmėsi disertacijos, dirbo bandymų stotyje mokslininku. Taigi ne į šitą salę – į geresnę salę jis įžengė jau būdamas pasiruošęs, subrendęs, tvirtų pažiūrų. Atėjo čia, kaip jis man pasakojo, gana nedrąsiai, nes šie rūmai buvo įpratę prie kitokių deputatų, kitokių kalbų. Darbuotojai buvo įsibaiminę, kaip čia bus toliau, ką čia veiks ta nauja Aukščiausioji Taryba. Daugiausia atėjo gerai išsilavinę žmonės, išrinkti Tautos, bet turėjo pradėti ne nuo balto lapo, o nuo nešvaraus lapo. Nuo balto lapo būtų galima pradėti naujoje valstybėje, o ta valstybė jau buvo gerokai panešiota, jeigu iki nepriklausomybės atkūrimo ją iš viso buvo galima vadinti valstybe. Ėmėsi veiklos, tapo Agrarinės komisijos pirmininko, čia esančio pono E. Grakausko, pavaduotoju ir ėmėsi to, ką išmanė, žinojo. Bet vis tiek tai buvo sunku ir netikėta. Kokios tada buvo aplinkybės? Nuo vasario... už nepriklausomybės atkūrimą jau kitą naktį buvo tankų kolonos apie Aukščiausiąją Tarybą. Šalyje tas pat. Priimdami įstatymus nežinojome, ar grįšime į namus, ar teks juos svarstyti toliau, nes padėtis buvo tokia. Ne mūsų, bet ana valstybė buvo bankrutuojanti. Turbūt pasakysiu tik vieną skaičių – naftos kaina tuo metu buvo 10 dolerių. Kaip žinote, dabar važiuoja už 80–90, kartais ir už 130, todėl bankrotas buvo čia pat. Suprantama, kad, būdami tos imperijos dalis, ūkį turėjome tokį, kokį galėjome turėti. Taigi reikėjo pradėti iš naujo.

J. Mačys mokėjo tai, ką daugelis ne taip gerai mokėjo. Priimti įstatymus ir toliau juos bandyti įgyvendinti mokėjo daugelis, bet kalbėti su žmonėmis, nuteikti juos, paprašyti būti kantriems, nes šito labai reikėjo, be Tautos palaikymo neįmanoma buvo, aišku, jokia Aukščiausiosios Tarybos veikla. Jis pateikė daug naudingų pasiūlymų. Žinoma, kaip ir visada, ne visi pasiūlymai buvo įgyvendinami. Aplinkybės buvo ypač nepalankios, todėl jis pats dažnai buvo nepatenkintas ir turėjo aiškintis nuvažiuavęs į savo rinkimų apylinkę, kodėl taip, o ne kitaip, bet niekada neabejojo, kad tik nepriklausomoje Lietuvoje gali gyventi laisva lietuvių tauta ir tik tokia šalis turi ateitį. Tai jam leido išbristi per visus tuos vingius ir sunkumus ir per tuos dvejus su puse metų nuveikti darbai vis tiek garantavo judėjimą tolyn, pasaulio pripažinimą ir galimybes atkurti žemės ūkį ir visą ūkį nelengvai, bet per gana trumpą laiką.

Štai palyginu Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios signatarus po 20 metų, po 30 metų, kas buvo tiems ir kas buvo kitiems. Šalis pasiekė labai daug: ir gyvena ilgiau, ir visos sąlygos, aplinkybės yra visai kitos. Mes esame žinomi, vėl pripažinti, vėl vertinami.

O Jonas, baigęs kadenciją, rado savo labai svarbią ir reikalingą vietą Vilkaviškyje, dirbo toliau. Jo iniciatyva buvo sodinami ažuolai J. Basanavičiaus tėviškėje, jo iniciatyva buvo pastatyti paminklai V. Kudirkai, J. Basanavičiui Vilkaviškyje, sutvarkytas miestas, vystomas kaimas.

Dažnas prisiminimuose J. Mačį pažymi kaip sąžiningą, besąlygiškai Lietuvai atsidavusį žmogų, turėjusį tvirtus nusistatymus. Jis buvo įsitikinęs, kad Lietuva ateitį gali turėti tik nepriklausomoje valstybėje, ir kvietė prie to prisidėti visus.

Jonas didelį dėmesį skyrė žemės ūkio reformos klausimams. Jo darbas buvo sunkus, svarbus ir reikalingas.

Puikūs prisiminimai, didelis apgailestavimas, kad nespėjo nuveikti visų darbų, o buvo ėmęs ūkininkauti, statėsi sodybą, buvo kupinas optimizmo, bet atsitinka taip, kaip ir dažnai mums atsitinka. Pagarba ir paminėjimas šito teikia džiaugsmą ir pasitenkinimą, kad tiek tokių žmonių yra Lietuvoje.

Tiek norėjau pasakyti apie šitą nuostabų žmogų ir dar palinkėti jums sėkmingos šios kadencijos ir tęsti darbus, kuriuos jums sutrikdė visi šitie įvykiai, jie neleido jums vykdyti programų ir pasiekti to, ko jūs siekėte. Manau, kad J. Mačys tam tikrai pritartų. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju signatarui R. R. Survilai. Kviečiu į tribūną Signatarų klubo prezidentę B. Valionytę.

Signatarų klubo prezidentės Birutės Valionytės kalba

B. VALIONYTĖ. Gerbiama Seimo Pirmininke, Seimo nariai, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, minime 85-ąsias Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro J. Mačio, tikro gilių šaknų sūduvio, žinančio savo praeitį ir šaknis, gimimo metines, atminimą.

J. Mačio šeima buvo tikrai labai patriotinė, motina buvo partizanų ryšininkė, tėvas – aktyvus tarpukario nepriklausomos Lietuvos administracijos darbuotojas. Tėvas pasitraukė į Vokietiją kartu su vokiečiais, po to atsidūrė Amerikoje. Motina užaugino visus šešis vaikus. J. Mačys su tėvu susitiko tikrai 1992 metais, prieš mirtį. Tokia trumpa šeimos gyvenimo istorija, ji yra labai iškalbinga. Reikia suprasti, kiek patriotiškoje šeimoje okupuotoje Lietuvoje užaugusiam Jonui reikėjo stiprybės, dvasinės tvirtybės pasiekti tai, ką jis pasiekė, turint mintyje ir mokslo sritį, kaip reikėjo laviruoti žinant, kad motina yra čia ir yra partizanų ryšininkė.

Taigi, J. Mačys, labai gerai žinodamas savo šaknis ir patriotiškai išauklėtas, lygiai taip pat ir savo šeimą kūrė, puoselėjo ją, mylėjo ir auklėjo. J. Mačys užaugino tris vaikus: sūnų Dainių ir dvi dukras. Šiandien su mumis yra sūnus Dainius ir dukra Aušra. Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubas dovanoja J. Mačio šeimai R. Ničajienės gražų „Laisvės vėją“. Prašau Dainių ir Aušrą išsaugoti šitą relikviją. Su mumis dar yra anūkas, Aušros sūnus, labai norėčiau palinkėti jam vieno paprasto dalyko – esate paženklintas senelio ir privalote nešti ir puoselėti pačius geriausius senelio linkėjimus ir jo šaknis. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju B. Valionytei, signataro J. Mačio artimiesiems, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarams – visiems, dalyvavusiems šiame minėjime. Skelbiu minėjimą baigta.

10.19 val.

Seimo nario priesaika

Dabar į tribūną norėčiau pakviesti Konstitucinio Teismo pirmininką G. Godą pradėti Seimo nario prisaikdinimo procedūrą.

G. GODA. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiama Seimo nariai, Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija 2023 m. balandžio 4 d. priėmė sprendimą Nr. Sp-90 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario M. Majausko įgaliojimų pripažinimo nutrukusiais nesuėjus terminui ir Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato pripažinimo K. Navickui“. Juo nusprendė pripažinti, kad atsiradus laisvai Seimo nario vietai Seimo nariu tampa Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatų sąrašė, pagal kurį buvo išrinktas buvęs Seimo narys, pirmas Seimo nario mandato negavęs kandidatas K. Navickas. Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas paskelbtas Teisės aktų registre 2023 m. balandžio 4 d. Taigi jis įsigaliojo ir minėtas Seimo narys gali prisiekti Seimo plenariniame posėdyje.

Prieš priimdamas Seimo nario priesaiką, turiu paaiškinti kai kurias Konstitucijos ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta, kad išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą.

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas ir nėra vien iškilmingas priesaikos žodžių ištarimas ar priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką išrinktasis Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiomis aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija.

Konstitucijos sudedamosios dalies – Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką minėtas tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas, po to vardinis priesai-

kos tekstas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be paskutinio priesaikos teksto sakinio.

Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Pasirašytas vardinis priesaikos lapas perduodamas priėmusiam priesaiką Konstitucinio Teismo pirmininkui. Jis jį patikrina ir paskelbia Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, pavardę. Vardinį priesaikos lapą priėmęs priesaiką asmuo perduoda Seimo Pirmininkui saugoti Seime.

Pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo nario priesaiką, Seimo salėje visi stovi. Suprantama, ši pareiga netaikoma tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jos vykdyti.

Taigi norėčiau pradėti priesaikos priėmimo procedūrą. Prašom stoti. Kviečiu prisiekti Seimo narį K. Navicką.

K. NAVICKAS. Aš, Kęstutis Navickas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadedu man Dievas!

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys K. Navickas prisiekė 2023 m. balandžio 18 d. Seimo plenaryniam posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinuu prisiekusį Seimo narį K. Navicką. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dar kartą nuoširdžiai sveikiname naują prisiekusį Seimo narį, linkime sėkmės darbuose.

10.25 val.

Informaciniai pranešimai

Norėčiau perskaityti balsų skaičiavimo grupės sudėtį: T. Bičiūnas (Socialdemokratų partijos frakcija), A. Gedvilas (Mišri Seimo narių grupė), V. Jukna (Darbo partijos frakcija), M. Matijošaitis (Laisvės frakcija), L. Nagienė (Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“), R. Petrauskienė (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija), J. Varkalys (Liberalų sąjūdžio frakcija), A. Veriga (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija). Ši balsų skaičiavimo grupė dirbs nuo šios dienos iki gegužės 18 dienos.

Ir taip pat esame gavę K. Navicko prašymą dėl priėmimo į Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją, jam yra pritarta.

10.26 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. balandžio 18 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, pereiname prie kitos darbinės dalies. 1-3 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Nematau pasiūlymų dėl darbotvarkės. Ar tai reiškia, kad galime darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Ne, G. Burokienė norėtų pasisakyti. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Aš dar kartą siūlau pagalvoti, ar nebūtų galima išbraukti iš darbotvarkės 2-8.1 klausimą ir lydimąjį, nes vienas straipsnis faktiškai visiškai pakeistų Vietos savivaldos įstatymo naują redakciją. Siūlau dar kartą teikėjams pagalvoti ir suderinti su nauja redakcija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Frakcijos vardu G. Burokienė siūlo išbraukti 2-8.1 klausimą bei lydimuosius. (*Balsai salėje*) Aš suprantu, kad vis dėlto siūlo išbraukti, ne tik pagalvoti, Vietos savivaldos įstatymą bei lydimuosius. Turėtume apsispręsti dėl to balsuodami.

Kas pritariate išbraukimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 107: už – 56, prieš – 39, susilaikė 12. Klausimas išbrauktas iš šios dienos darbotvarkės, taigi nesvarstysime.

Taip pat noriu paprašyti pritarti tam, kad svarstytume rezervinį 1 klausimą – projektą Nr. XIVP-2581. Šis klausimas nebuvo įtrauktas į darbų programą. Ar galime pritarti svarstymui bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Ar galime pritarti visai darbotvarkėi bendru sutarimu? Nematau reikalaujančių balsuoti. Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Darbotvarkės 1-4 klausimas...

10.28 val.

Informaciniai pranešimai

Labai atsiprašau, primena man Sekretoriatas, kad privalau pristatyti ir paskelbti, kad Prezidentas priėmė dekretą ir pateikė dekretą Seimui dėl Lietuvos Respublikos Seimo priimto Lietuvos Respublikos ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo gražinimo Lietuvos Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti. Kaip žinoma, šios dienos popietinėje darbotvarkėje šį klausimą jau turime.

10.28 val.

Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2373(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2373(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Šį įstatymo projektą sudaro trys straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime tam numatytu laiku. Primenu, kolegos, kad šiandien balsavimas nuo 11 val. 20 min. Pirmasis balsavimo laikas.

10.29 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2177(2)ES (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2177(2). Svarstymo stadija. Kviečiu pranešėją V. Mitalą.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas net kelis kartus svarstė šį Pelno mokesčio įstatymo pakeitimo projektą ir nusprendė pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam Pelno mokesčio įstatymo pakeitimo projektui, atsižvelgdamas į Teisės departamento pastabas ir komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Pasiūlymų nėra. Diskusijoje užsirašiusių kalbėti nėra ir dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas neužsirašė kalbėti. Taigi apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.30 val.

Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3, 12, 13, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 4¹, 4² straipsniais, V¹, V² skyriais įstatymo projektas Nr. XIVP-2279(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2279(2). Svarstymo stadija. Kviečiu A. Kupčinską, kad pristatytų komiteto išvadą. Taip pat prašysiu L. Kasčiūno ruošti pristatyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas tikrai aktyviai diskutavo dėl šio įstatymo projekto. Girdėjome įvairių nuomonių, tačiau po įvairių svarstymų bendru sutarimu pritarėme.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu L. Kasčiūną, kad pristatytų Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nuomonę šiuo klausimu.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mes, kaip papildomas komitetas, svarstėme ir balsavome taip: 5 – už, prieš – 1, susilaikė 1, tai kaip ir pritarta. Taip pat pasiūlėme pagrindiniam komitetui dėl įstatymo projekto surengti klausymus dalyvaujant už elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimą, įskaitant kibernetinį saugumą, atsakingų institucijų atstovams. Nesu tikras, kaip įvyko pagrindiniame komitete, bet, tikiuosi, tie klausymai vyko ir visos rizikos buvo aptartos. Šiuo atveju tiek ir norėčiau pasakyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymų dėl įstatymo projekto nėra gauta. Diskusijoje užsirašė kalbėti A. Kupčinskas. Kviečiu į tribūną.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, ką minėjo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas, pačių tokių išsamių klausymų surengti mes, aišku, nespėjome, bet į komitetą pasikvietėme ir kibernetinio saugumo ekspertus, ir kitus atstovus, INFOBALT'o atstovus ir matome, kad ištis tos elektroninės autentifikacijos ir pasirašymo Lietuvoje tikrai galėtų būti tobulesnių, inovatyvesnių, daugiau būdų notifikuota, negu yra dabar notifikuotas tik vienas būdas. Aišku, matome, kad institucijos, dvi ministerijos susitarė ir visas tas kuravimas ir politikos nustatymas turėtų būti vienoje institucijoje, o ne taip, kaip yra dabar – ir Vidaus reikalų ministerijoje, ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje. Suprantama, kad viena institucija turėtų rūpintis visais skaitmeninimo dalykais. Tačiau pagrindinės lėšos tiek iš RRF'o, tiek iš būsimos Europos Sąjungos perspektyvos yra būtent Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, todėl jeigu tarpinstitucinis bendradarbiavimas yra įvykęs ir Vyriausybė pritarė šiam įstatymo projektui, natūralu, kad jis judėtų į priekį.

Tačiau yra vienas niuansas, kad Europos Komisija derina eIDAS reglamentą, vadinamąjį skaitmeninimo reglamentą, ir jis turėtų būti priimtas gegužės mėnesį. Todėl po svarstymo, man atrodo, turėtume dar sulaukti to reglamento patvirtinimo, nes ir Europos Sąjunga bando eiti tuo subendrintu keliu, tai yra kad autentifikacijos saugūs būdai, piliečių prisijungimo prie elektroninių valdžios vartų būdai būtų visiems aiškūs ir daugiau mažiau vienodi visose Europos Sąjungos šalyse. O, aišku, ir mums reikėtų labiau tobulinti tas paslaugas, nes matome, kad elektroniniai valdžios vartai pas mus galėtų būti tikrai vieni vartai, o ne taip, kad dabar norėdamas prisibelsti į tuos elektroninius valdžios vartus turi pereiti aštuonių ar devynių žingsnių kombinaciją, pereiti pro aštuonerius vartus. Šiuo atveju tikrai mes, kaip ir estai, galėtume nustatyti trijų žingsnių politiką, tai yra autentifikavimas ir paskui trijų žingsnių politika, pasirašymas. Tai taupytų ir mūsų piliečių laiką.

Galiu pasakyti, kad estai, pavyzdžiui, yra notifikavę tris elektroninio autentifikavimo ir pasirašymo būdus, tačiau tikrai vienas būdas susietas su identifikacijos kortele, su valstybės tapatybės pažymėjimu, leidžia dalyvauti rinkimuose ir balsuoti elektroniniu būdu. Taigi norėtusi, kad mes dabar šiuo įstatymo projektu ne tikrai formaliai nustatytume vieną instituciją, kuri ateityje bus atsakinga už skaitmeninimą, bet norėtusi, kad ir patys piliečiai pajustų elektroninio skaitmeninimo naudą ir pažangumą priėmus šį įstatymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau niekas neužsirašė kalbėti diskusijoje. Po svarstymo taip pat neturime užsirašiusių kalbėti dėl motyvų. Taigi apsispręsimė numatytu balsavimo laiku.

10.36 val.

Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 6, 6¹, 12, 13 ir 13¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2418(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo preambulės ir kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2418(2). Pranešėjas – K. Starkevičius. Kviečiu gerbiama Kazį, kad pristatytų Ekonomikos komiteto išvadą. Kolegos, paraginkite. Taigi K. Starkevičius pristatys Ekonomikos komiteto išvadą dėl 1-7 klausimo, projekto Nr. XIVP-2418(2).

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskusijoje kalbėti užsirašė A. Skardžius. Kviečiu į tribūną.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, mane šiek tiek stebina tokie sprendimai – su vėliava, *ura*, ir viskas. Pagalvokime, ką mes čia darome. Štai tikrai nesuprantu, kad energetinis saugumas aukojamas dėl komercijos, ir tai galimai prieštarauja trečiajam energetikos paketui, kuris reglamentavo, kad gamyba turi būti atskirta nuo perdavimo. Mes vėluodami 2013 metais įgyvendinome energetikos trečiojo paketo nuostatas ir atskyrėme gamybą nuo perdavimo, tačiau ši nuostata vėl gražinama.

Aš suprantu, „Litgridas“ patiria didelius nuostolius. Keista, kad 2022 metų veiklos rezultatai yra neigiami, nors energetikos ministras ir minėjo, kad mes čia pritempsime, perskaičiuosime ir pakoreguotas nuostolis taps pelnu. Galbūt taip padarys, tai ne pirmas kartas. Bet dabar kaupiklius, kurie buvo įsigyti už europines RRF'o lėšas, už 100 mln., 200 megavatų galios keturi kaupikliai bus instaliuoti, ir buvo jų tikslas, kad jie įsijungs tada, kada tinklui reikės, na, kaip pirminis rezervas per milisekundės dalis užtikrins tinklo patikimumą iki sinchronizacijos su kontinentine Europa.

Puiku! Tačiau kaip vienu metu galės kaupiklis įsijungti ir užtikrinti tinklo patikimumą, jeigu jis tuo metu galbūt bus išsikrovęs arba nepilnai įkrautas? Juk jį šiuo įstatymu atiduodame, aukodami energetinį saugumą, komercinei veiklai vienam UAB'ui, tai yra „Litgridui“. Jis galės vykdyti komercinę veiklą. Kada elektros energija pigi – užkrauti, o kada brangi – atiduoti tą elektros energiją tinklui. Tai absoliuti komercija ir čia bus tikrai pakenkta deklaruojamam saugumo tikslui, kad tai būtų pirminis rezervas, kur per milisekundės dalis įsijungs.

Čia labai gudriai bandoma apžaišti Teisės departamento išvadą, kad ši paslauga turėtų būti perkama iš rinkos. Taip, „Litgridas“ dabar perka iš rinkos trūkstamą elektros energiją, kurios reikia jam padengti savo patiriamais nuostoliams, dabar jis tiesiog gaus iš kaupiklio, o to kaupiklio visi kaštai bus perkeliama vartotojams. Čia turbūt esminė tokia nuostata, kad paliekama nuostata, kad Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka pripažįstamos ekonomiškai pagrįstomis paskirtojo kaupimo sistemos operatoriaus sąnaudos ir įtraukiamos į reguliuojamų paslaugų kainas, vadinasi, ir visa amortizacija kaupiklių, kurie įsigyti iš dotacijos, bus perkeltama mums į tarifą, vadinasi, mums išbrangins elektros kaštus. Elektra ir šiaip yra brangi ir dabar vienas UAB'as galės pelnytis.

Bet čia nėra dar esminis dalykas, esminis yra tai, kad būtent elektros tinklo saugumas aukojamas dėl komercijos, ir čia nieko keista, juk tai yra „Litgridas“. Aš manau, kad energetikos ministras, atėjęs į tribūną ir pristatęs šį projektą, tikrai nesuprato, ką jam į rankas įdavė „Litgridas“, siekdamas sau naudoti, o vartotojams tai bus papildomi kaštai.

Kolegos, aš tikrai nusivylęs ir Ekonomikos komiteto kompetencija svarstant šį projektą. Išvada teikė Teisės departamentas, Europos teisės departamentas. Su rinkos dalyviais nebuvo net pasikonsultuota, apmaudu, bet tai yra Lietuva ir yra dabartinė valdančioji dauguma.

PIRMININKĖ. Diskutuoti daugiau niekas neužsirašė. Dėl motyvų po svarstymo taip pat užsirašiusių nėra. Apsispręsimė per numatytą balsavimo laiką.

10.42 val.

Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 4, 5, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-703(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-703(2). Vėl kviečiu į tribūną pranešėją K. Starkevičių, jis pristatys Ekonomikos komiteto išvadą.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas apsvartė ir pritarė bendru sutarimu šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Skardžių, kad pristatytų komiteto išvadą – Audito komiteto išvadą.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiamoji Pirmininke, gerbiami kolegos, Audito komitetas siūlo šį įstatymo projektą atmesti. Tokį sprendimą komitetas priėmė atsižvelgdamas į tai, kad deklaruojant sieki sudaryti sąlygas efektyvesnei Šventosios jūrų uosto vystymo plėtrai siekiama Šventosios jūrų uosto direkcijai suteikti teisę sudaryti uosto žemės nuomos sutartis, tačiau nėra atsklei-

džiama esamo teisinio reguliavimo problematika. Todėl (...), kurios turėtų būti keičiamas galiojantis reglamentavimas, pagal kurį sprendimą dėl Šventosios jūrų uosto žemės nuomos priima savivaldybės taryba, o dabar siekiama suteikti direkcijai, permesti šią funkciją, dalinti Šventosios jūrų uosto žemę, valstybės turtą, direkcijai. Savivaldybė nusiplauna rankas, sakys: šis kvailas Seimas mums atidavė teisę parceliuoti Šventosios jūrų uosto žemę. Juolab kad šiuo projektu kuriamas precedentas ir teisėkūroje įtvirtintos taisyklės išimtis, kad valstybės turtas patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti juo yra perduodamas valstybės ir savivaldybių funkcijoms vykdyti, tačiau ne savivaldybės įmonei tiesiogiai.

Taip pat Audito komitetas siūlo atkreipti dėmesį į tai, kad įstatymo projektas, neatskleidus jo tikslų, neatitinka Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje įtvirtinto efektyvumo principo, reiškiančio, kad sprendimais, susijusiais su valstybės turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, turi būti siekiama maksimalios naudos visuomenei, o ne kam nors perleidžiama ši teisė, kad paslapčia galėtų tvarkytis su valstybės turtu.

Balsavimo rezultatai buvo tokie: už – 2, prieš šį įstatymą – 4. Todėl komitetas siūlo atmesti. Labai gaila, kad pagrindinis komitetas į šią nuostatą neįsiklausė ir sukuria precedentą, kad valstybės valdoma įmonė galės disponuoti valstybės turtu ir parceliuoti jį.

PIRMININKĖ. Norėčiau pakviesti gerbiamą M. Lingę, kad pristatytų Biudžeto ir finansų komiteto išvadą. Taip pat prašyčiau ruošti VVSK pranešėją. R. Juška galės pristatyti. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas praėjusių metų birželio 22 dieną apsvartė minimą įstatymo projektą. Priėmė sprendimą iš esmės pritarti projektui ir siūlyti jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo Teisės departamento, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Specialiųjų tyrimų tarnybos siūlymus. Taip pat atkreipti dėmesį į Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pateiktą nuomonę. Šiai išvadai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu R. Jušką, kad pirmininkas pristatytų Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą dėl šio klausimo.

R. JUŠKA (LSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Komitetas apsvartė. Priėmė sprendimą iš esmės pritarti įstatymo projektui Nr. XIVP-703 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, Vyriausybės pastabas ir suinteresuotų subjektų siūlymus. Jiems komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pristatytos visų komitetų išvados. Pasiūlymų nėra gauta. Diskusijoje kalba A. Vinkus. Kviečiu į tribūną. (*Balsas salėje*) Taip, tribūnoje. Dėl Šventosios jūrų uosto įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, mes girdėjome pranešėjo, įstatymą pristačiusio ir dabar komentarus, išsamiai šiandien pristačius teikiamą svarstyti Šventosios jūrų uosto įstatymo pakeitimo projektą. Dabartiniu metu Šventosios jūrų uosto žemę, akvatoriją ir uosto infrastruktūrą patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja ja Palangos miesto savivaldybė. Tą žinau ir iš savo patirties, kai turėjau garbės dirbti apygardoje, kurioje buvo ir Šventosios miestas, Palangos miestas. Kaimyninės Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją, žemę, uosto infrastruktūros objektus ir kitą priskirtą ar sukurtą turtą patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja juo Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija. Kaip rodo praktika, Klaipėdos valdymo modelis davė teigiamą įtaką efektyvesnei uosto vystymosi plėtrai ir administravimo funkcijai vykdyti. Kadangi turime konkrečią skirtingų valdymo modelių patirtį ir jos pagrindu galimybę lyginti, kuris iš jų yra naudingesnis, tokia situacija supaprastina mūsų apsisprendimą. Taip aš manau.

Taigi siūlymas perduoti Šventosios uosto žemę, akvatoriją ir uosto infrastruktūrą patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti ja Uosto direkcijai, o tokios įsteigtos įmonės savininko teises ir pareigas pavesti įgyvendinti Palangos miesto savivaldybės administracijai yra logiškas ir pagrįstas.

Ir dar akcentuoju. Mano nuomone, labai teisinga, kad pačiame įstatyme, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo ar galimų skirtingų įstatymo nuostatų interpretacijų, yra numatomos ir išvardi-

jamos konkrečios funkcijos, kurias vykdys įsteigta savivaldybės įmonė, ir saugikliai, kuriais įmonė privalės vadovautis nuomodama uosto žemę. Taip pat projekte numatomi ir apribojimai uosto žemės naudotojams. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskutuoti užsirašiusių nėra. Motyvai. Už kalba A. Vinkus. Gerbiamas Antanai, ar kalbėsitė už? Jau nebe. Gerai, dėkoju. Daugiau dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė balsuodami numatytu laiku.

10.51 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-704, Žemės įstatymo Nr. I-446 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-705 (svarstymas)

Turime apsispręsti taip pat dėl turimų svarstyti lydimųjų 1-8.2 ir 1-8.3 klausimų. Juos komitetai siūlo atmesti. Kviečiu pranešėją K. Starkevičių, kad pristatytų komiteto išvadą dėl lydimųjų. Gerbiamas Kazy, ar galėtumėte pristatyti komiteto išvadą dėl 1-8.2 ir 1-8.3 klausimų?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Šiems dviem siūlome nepritarti, juos atmesti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti dėl šių siūlymų nereikia. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Apsispręsimė vėliau.

10.51 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Armėnijos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2393(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Armėnijos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2393(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas – Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Ž. Pavilionis. Kviečiu į tribūną. E. Zingerio nėra.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Komitete pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje kalbėti užsirašiusių nėra, o dėl motyvų po svarstymo? Taip pat niekas neužsirašė.

10.52 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kataro Valstybės susitarimo dėl oro susisiekimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2394(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-10 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kataro Valstybės susitarimo dėl oro susisiekimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2394(2). Vėlgi kviečiu gerbiama Užsienio reikalų komiteto pirmininką.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Taip pat komitete pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių taip pat neturime. Dėl motyvų po svarstymo niekas neužsirašė. Balsuosime numatytu laiku.

10.53 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2395(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2395(2). Svarstymo stadija. Komiteto nuomonė.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Taip pat pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė.

10.53 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Brazilijos Federacinės Respublikos sutarties dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2464(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-12 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Brazilijos Federacinės Respublikos sutarties dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2464(2). Pranešėjas – E. Zingeris. Šiuo atveju pranešėjas jau stovi tribūnoje. Prašom pristatyti Užsienio reikalų komiteto nuomonę.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, komisijos sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Visi balsavo vienbalsiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę gerbiamą I. Haase, kad pristatytų Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonę šiuo klausimu.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomas komitetas, kovo 29 dieną apsvarstė įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Brazilijos Federacinės Respublikos sutarties dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ratifikavimo“ projektui Nr. XIVP-2464. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra, dėl motyvų taip pat užsirašiusių nėra. Apsisprendime balsuoti numatytu laiku. Primenu, kad pirmas balsavimo intervalas – nuo 11 val. 30 min.

10.55 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2581 (pateikimas)

Kadangi 1-13 klausimas jau reikalauja balsuoti, tai norėčiau pakviesti gerbiamą T. V. Raskevičių, kad pristatytų rezervinį 1 klausimą. Rezervinis 1 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2581. Pateikimo stadija.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Laba diena, gerbiami kolegos. Šių metų kovo 23 dieną Lietuvos Respublikos Seimas pritarė Religinių bendrijų ir bendruomenių įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, kuriuo nustatoma patikslinta procedūra ir terminai, kaip Seimas nagrinėja ir priima sprendimus dėl nutarimų projektų religinėms bendrijoms suteikti valstybės pripažinimą arba nesuteikti. To paties balsavimo metu Seimui nepakako balsų pritarti atitinkamai Statuto pataisai, kuri įtvirtintų subjektą, kuris registruoja ir Seimui teikia svarstyti tokius nutarimus. Todėl šiuo projektu siūloma papildyti Lietuvos Respublikos Seimo statuto 70 straipsnį, reglamentuojantį Žmogaus teisių komiteto veiklos prerogatyvas, 9 dalimi, ją pacituosiu: „Atsižvelgus į Teisingumo ministerijos išvadą ir įvertinus dėl jos pateiktas religinės bendrijos pastabas, rengti Seimo nutarimų dėl valstybės pripažinimo suteikimo religinėms bendrijoms, atsisakymo religinei bendrijai suteikti valstybės pripažinimą ar religinei bendrijai suteikto valstybės pripažinimo atšaukimo projektus ir juos svarstyti.“

Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad Religinių bendrijų ir bendruomenių įstatymo 6 straipsnio pakeitimai įsigalioja nuo gegužės 1 dienos. Šiuose pakeitimuose numatyta, kad dėl religinių bendrijų, dėl kurių jau yra gauta Teisingumo ministerijos išvada, Seimas turi priimti sprendimą per 3 mėnesius. Todėl šios Statuto pataisos yra reikalingos, kad būtų įgyvendinta minima įstatymo nuostata. Jeigu turėtumėte papildomų klausimų, mielai į juos atsakysčiau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti K. Masiulis, tačiau jo salėje šiuo metu nėra. Daugiau klausti neužsirašė.

Motyvai po pateikimo. Taip pat nėra. Apsisprendime balsuoti numatytu laiku.

10.58 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2, 4, 7, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2592, Tautinio paveldo produktų įstatymo Nr. X-1207 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2593, Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XII-1907 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2594, Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2595, Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2596, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2597, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2598, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 3¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2599, Melioracijos įstatymo Nr. I-323 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2600 (pateikimo tęsinys)

Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą K. Navicką, kad pristatytų 1-20 klausimą. Tai yra kompleksinis klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo projektas Nr. XIVP-2592 bei lydymieji. Prašau.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Lydimųjų yra labai daug, nes yra susiję su ta bendra bėda, kad mes į įstatymus įrašome konkrečios įstaigos pavadinimą. Natūralu, kad jeigu keičiasi statusas, tai ir pavadinimas, todėl tiek daug ir lydymųjų. Šio įstatymo pakeitimo esmė yra labai paprasta ir labiau techninė, nes priėmus Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymą viešajai įstaigai Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūrai buvo numatyta kontrolės funkcija – kontroliuoti, kaip įgyvendinamas įstatymas. Bet pagal mūsų įstatymų sandarą viešosioms įstaigoms tokia funkcija negalima, tai gali daryti tik biudžetinės įstaigos ir valstybės tarnautojo statusą turintys pareigūnai. Dėl to mes, turėdami šitą organizaciją, siekiame ją perorganizuoti į biudžetinę įstaigą, o tas funkcijas, kurios yra priskirtos labiau viešosioms įstaigoms, padalinti tarp kitų organizacijų: tai, kas susiję su kooperatyvais, į valstybės įmonę Žemės ūkio duomenų centrą, o tai, kas susiję su parodų organizavimu ir eksporto skatinimu, perkelti į viešąją įstaigą „Ekoagros“. Tokia būtų esmė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmas klausia A. Palionis. Ruošiasi A. Sysas.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš labai trumpą klausimą. Gal nėra blogai, kad įmonės yra įrašomos į įstatymą, tada Seimas ir sužino, kokios reformos yra daromos ministerijoje. Bet aš noriu paklausti dėl funkcijų perkėlimo. Aš suprantu, kad „Ekoagros“, kuri dabar ekologinių ūkių sertifikatus išduoda ir kontroliuoja ekologinius ūkius, turės užsiimti ir sau nebūdinga veikla – eksporto skatinimu. Ar tai yra jos kompetencijos?

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū. Tinkamas klausimas ir turi būti ir sąžiningas atsakymas. Ir dabar į KVIRPA'ą, jūs tikrai gerai žinote, viskas sumesta, kas įmanoma, – nuo kultūros paveldo dalykų, kooperatyvų priežiūros ir panašiai. Tai irgi reikėtų išgryninti. Aš sutinku, kad gal nėra pagal funkcijas tinkamiausias sprendimas perkelti į įstaigą „Ekoagros“. Sutarimas yra toks, kad KVIRPA'os gerai veikiantis visas institutas, kuris tikrai sulaukia pagyrų ir yra vertinamas ypač maisto gamintojų bendruomenės, liktų ir maksimaliai išlaikytų autonomiškumą su savo autonomišku biudžetu ir valdymu. Toks dalykas yra, nes mes... Visų pirma ir Vyriausybės programoje nėra naujos įstaigos steigimo. Galbūt geresnis kelias tiesiog steigti naują įstaigą, bet mes turime suktis su tuo, ką turime. Dėl to toks sprendimas priimtas. Bet mes tikrai nematome ir jokių būdu nesiekiamo susilpninti šitos funkcijos, nes dabar KVIRPA'oje yra viskas, kas įmanoma. Tai irgi nėra gerai.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Supratau, kad viskas nėra gerai.

Mano klausimas būtų, kaip ilgai šita reforma išsilaikys: iki kito žemės ūkio ministro, visą kadiciją, ar, taip sakant, kai tik ateina naujas žmogus, tai arba iškart, arba po kiek laiko viską permala? Jūsų nuomone, kaip ilgai išsilaikys jūsų siūlomas variantas? Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Jis išsilaikys tol, kol įstatyme bus numatyta prievolė kontroliuoti, kaip užtikrinamas prekybos sąžiningumas, tai yra prekybos... perdirbėjų arba prekybininkų laikymasis sutartų sąlygų. Šitas įstatymas yra, jis yra reglamentinis.

Turiu pakartoti, kad šita funkcija yra visiškai nauja. Kadangi mes neturėjome įstaigos, tai teikiant įstatymą dėl nesąžiningos prekybos visose pastabose ir visuose įsipareigojimuose buvo, kad mes pertvarkysime savo įstaigą į biudžetinę įstaigą, tas priklauso pagal įstatymą. Šitas įstatyminis pagrindas yra daug stipresnis negu vien politinis dalykas. Šią reformą mes darome tikrai dėl neišvengiamos būtinybės, o ne dėl strateginio ar politinio angažuotumo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Dėl motyvų po pateikimo niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuoti... Užsirašė? Atsiprašau, ne ten žiūrėjau. A. Navickas kalba už.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Labai dėkui. Aš labai trumpai. Aš tik noriu pasakyti (nors aš tikrai neįsipareigoju remti visus K. Navicko projektus, bet šiaip pavardė teisinga): tai, kad mūsų frakcijoje bus trys Navickai, sudaro labai gerą pamatą gerai bendradarbiauti. Šį kartą siūlau balsuoti ne tik dėl pateikėjo pavardės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Palionis.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Negaliu sakyti, kad visiškai prieš, ir nesu tikras, kad tos reformos nereikia, bet ką tik išgirdome iš ministro žodžių, kad KVIRPA'ai priekaištų nėra. Kiek aš žinau, ir eksporto skatinimas vyksta tikrai gera linkme, džiaugiasi ir mūsų maito pramonės gamintojai ir darbai. Dabar visus jos nuopelnus ir visą sukauptą kompetenciją mes kaip ir braukiame ir atiduodame visai kitai įstaigai, kuri tuo net neužsiėmė. Man tai labai keistas dalykas. Aš suprasčiau, jei įmonėje būtų problemų ir darbai nevyktų, tada aš sutikčiau, kad kažkur reikėtų ieškoti naujos organizacijos, kuri tuo užsiimtų, bet kai darbas vyksta puikiai, tai tas... Na, nelabai atitinka šie dabar atnešti sprendimai situaciją, kuri vyksta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

11.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2648, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2649, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavadootojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2650 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas, kurį galėtume dabar apsvarstyti, yra rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-2648. Kviečiu J. Razmą pristatyti šį pasiūlymą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji Pirmininke, gerbiami kolegos, gal leiskite man pristatyti iš karto visus tris Seimo nutarimų projektus, be minėto, taip pat dėl Seimo komitetų narių skaičiaus ir dėl komitetų narių pavadootojų, nes jie tikrai vienas su kitu visiškai susiję ir vienas nuo kito visiškai priklausomi. Čia tik buvo įrašyti į darbotvarkę kaip atskiri, bet tai reikėtų traktuoti kaip paketą.

Dėl komitetų sudėties yra formalūs pakeitimai. Siūloma išbraukti M. Majauską iš atitinkamai Europos reikalų ir Kultūros komitetų sudėties, nes jis nebėra Seimo narys, ir taip pat siūloma naujajį Seimo narį K. Navicką įrašyti į Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą. Šiandien Seniūnų sueigoje patiksliname frakcijų atstovavimo kvotas tame komitete, yra atitinkamas frakcijos teikimas ir siūloma tai patvirtinti.

Dėl mano paminėtų siūlomų komitetų sudėties pakeitimų keistūsi ir komitetų narių skaičius trijuose komitetuose. Europos reikalų ir Kultūros komitetuose būtų vienu nariu mažiau dėl M. Majausko išbraukimo ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete dabar būtų 13 narių, vienu daugiau dėl to, kad ten įrašomas naujasis Seimo narys.

Ir trečiasis nutarimo projektas dėl pavaduotojų patvirtinimo irgi susijęs su tuo, kad išbraukiame M. Majauską iš tų Seimo narių sąrašo ir numatome pavaduotojus K. Navickui.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

11.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2648 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, pirmiausia turime apsispręsti dėl rezervinio 2 klausimo, projekto Nr. XIVP-2648. Klausiti niekas neužsirašė. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat neturime. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

Diskutuoti užsirašiusių svarstymo stadijoje nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas pastraipsniui. Šį pakeitimą sudaro trys straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

11.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2649 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 3 klausimas ką tik buvo pristatytas, projektas Nr. XIVP-2649. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Ar po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo užsirašiusių taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas pastraipsniui. Projektą sudaro vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Balsuosime netrukus.

11.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2650 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 4 klausimas, projektas Nr. XIVP-2650, taip pat ką tik buvo pristatytas. Dėl motyvų po pateikimo užsirašiusių nėra. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas pastraipsniui. Šį pakeitimą sudaro trys straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

11.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. kovo 21 d. nutarimo Nr. XIV-1817 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Petriui Gražuliui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2652 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Petriui Gražuliui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo projektas. Į tribūną kviečiu L. Slušnį.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo Nr. XIV-1817 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Petriui Gražuliui pagrįstumui iširti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo. Pagrindinis dalykas, kas yra išdėstoma, pirma, kad pasitraukė dvi Seimo narės iš komisijos, tai I. Haase ir Guoda. Vietoj jų įrašomos L. Girskienė ir L. Pociūnienė iš Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos. Taip pat dėl to, kad yra paprašyta atlikti vaizdo įrašo ekspertizę Teismo ekspertizės centro, mes prašome pratęsti komisijos darbą iki gegužės 17 dienos, kad būtų galima atlikti tyrimą ir jau pateikti išvadą kartu su nutarimo projektu ir kitais dokumentais Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmoji klausia A. Širinskienė. Ruošiasi P. Gražulis.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš labai džiaugiuosi, kad Seimo narės išgirdo mano žodžius, kad asmuo negali būti ir teisėjas, ir liudytojas tuo pačiu atveju ir lygiai taip pat negali būti priėmęs anksčiau tuo klausimu sprendimų, ir pasitraukė iš komisijos. Situacija atrodo tikrai labai kurioziškai, kuomet, tarkime, ponias I. Haase buvo ir Etikos ir procedūrų komisijos narė, priėmė sprendimus dėl P. Gražulio, ir dabar yra apkaltos komisijos narė, ir kartu dar buvo tos pačios komisijos liudytoja ir liudijo pati sau.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). G. Burokienė taip pat.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Tikrai labai sveikinu, bet kartu jūs pripažinote, kad apkaltos klausimą nagrinėjo neteisėtos sudėties, neatitinkanti procesinių standartų komisija, ir šitas pasitraukimas tai labai aiškiai rodo. Tai ką jūs dabar darysite? Apkaltos procesą iš naujo kartosite? Paprastai konstitucinė justicija taiko procesines nuostatas teismuose, kai pradedama byla, tokiu atveju pasikeitus teismo sudėčiai yra nagrinėjama iš naujo, teisėjai turi susipažinti. Aš manau, šita procesinė nuostata turėtų būti ir čia užtikrinta.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Nežinau, čia turbūt daugiau ne klausimas, o replika. Bet atsakysiu taip. Pirmiausia, tai ne pirmas kartas, kai specialiojoje komisijoje yra keičiami nariai, ir praeitoje kadencijoje, mano žiniomis, buvo. Čia nėra neįprastas reiškinys. Tikrai džiaugiuosi, kad jeigu iškilų kažkokių klausimų dėl galimo kažkokio politinio susidorojimo, išankstinių nuostatų ir žmonės atsiėmė savo kandidatūras ir narystę šitoje komisijoje, aš nematau didelės problemos. Mes tęsime darbą taip, kaip tęsėme, taip, kaip dirbome, ir vis tiek dėl išvadų balsuos nauja komisija. Visa medžiaga yra, su ja susipažinti yra įmanoma. Taigi čia nematau didelės problemos, kad reikėtų naują komisiją arba naują apkaltos procesą daryti, nebent būtų nustatyti kažkokie nauji pažeidimai, bet čia jau yra kitos komisijos reikalas.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamas pranešėju, jūs nusprendėte kreiptis į ekstrasensus, nes patys nežinote – balsavau ar nebalsavau. Bet ar ekstrasensams užteks to laiko nustatyti ir įžvelgti, ar tikrai balsavau ar nebalsavau. Antras dalykas, jeigu nusišalino du Seimo nariai, kurie buvo Etikos ir procedūrų komisijoje, balsavo, išsakė nuomonę, o kaip *prakuroras* T. V. Raskevičius gali dalyvauti, būti ir *prakuroru*, ir teisėju šitoje komisijoje. Lygiai ir jūs esate viešai pasakę ir komisijoje savo nuomonę mano atžvilgiu, kad aš esu balsavęs, tai ar jūs galite būti šitoje komisijoje?

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Pirmiausia tai aš nesu išsakęs. Antra, dėl T. V. Raskevičiaus. Jis yra, net pasakysiu taip, nei I. Haase, nei G. Burokienės, beje, pastaroji buvo ir išvadų rengėja Etikos ir procedūrų komisijoje, gerbiu jų pasirinkimą, bet aš negaliu jų pastumti. Tai yra tokie patys Seimo nariai. Tai ne mano galia. Man yra tik pavesta šitoje specialiojoje komisijoje pirmininkauti pačios komisijos narių sprendimu, ir tiek. Visi Seimo nariai čia yra lygūs. Tai dėl T. V. Raskevičiaus aš neturiu net jokio atsakymo. Jeigu jis pasitrauks, mes pakeisime ir jo kandidatūrą, bet aš asmeniškai tikrai nematau jokių galimybių ką nors jam prikišti arba kad jis yra neobjektyvus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau klausimų pranešėjui nėra.

Dėl motyvų po pateikimo prieš kalba R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Ko gero, didelė gėda jums šią dieną, jaučiate gėdą kaip Seimo Pirmininkė posėdžiaudama tribūnoje, klausydamasi komisijos

nario tokių atsakymų. Per 15 metų mano darbo Seime aš dar tokio cirko nesu matęs. O cirkas yra toks, kad sako, pačios komisijos narės pasitraukė. Tai gal jūs pirma pasišnekėkite su sekretoriatu, kodėl jūsų nurodymu sekretoriatas skambino frakcijų seniūnams ir nurodė šitiems žmonėms pasitraukti ir duoti naujiems žmonėms. Matyt, melavimas iš plenarinių posėdžių salės tribūnos yra labai nesuderinamas su Seimo nario mandatu. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas, kokį dabar čia cirką jūs išdarinėjate su konstitucine... ir su Konstitucinio Teismo keturiais prieš tai išaiškinimais. Tai jūs akivaizdžiai dundate į Konstitucinį Teismą ir visas šitas jūsų faršas, arba visa šita nesąmonė, ką jūs darote su ta komisija, bus pripažinta prieštaraujanti Konstitucijai. Aš dar kartą kartoju. Per savo metų darbą Seime ir tuometinio Seimo Pirmininko A. Paulausko patarėju darbo metu aš tokio *bardako* šitoje komisijoje nemačiau. Jūs gal galų gale sustokite, paimkite pertrauką šitos komisijos arba ją išvis panaikinkite.

Ir kai pranešėjas komisijos pirmininkas kalba, aš nežinau, ar turės nagrinėti iš naujo komisijos darbą, tai, gerbiamas pranešėju, pasitarkite su savo teisininkais, kad jeigu yra sudaroma nauja kolegija, nauja sudėtis, visi procesiniai veiksmai yra iš naujo nagrinėjami. Tai šiandien jūs paskirdami tris naujus komisijos narius būsite priversti iš naujo visus kviesti ir iš naujo susipažinti. Ar jūs suvokiate, ką jūs šiandien čia darote? Aš jums linkiu, kad tas *bardakas*, kuris yra nelietuviškas žodis, toliau tęstųsi ir toliau Seimo ir jūsų visų valdančiųjų reitingai toliau važiuotų į apačią. Nes jūs patys viską darote, kad iš jūsų žmonės kurtų memus. Aš niekaip negaliu suvokti ir paaiškinti šito jūsų dalyko. Sėkmės šitame *bardake*, ką jūs darote.

PIRMININKĖ. Motyvai už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš kviečiu palaikyti nutarimo projektą. Dvi komisijos narės, reaguodamos į išsakomus priekaištus, apsisprendė, kad bus geriau nedalyvauti joms toje komisijoje. Nors man atrodo, kad galėtų dalyvauti, bet aš gerbiu jų tokį apsisprendimą ir kviečiu jį palaikyti.

Tikrai aš nematau problemų, kaip minėjo ir pranešėjas, naujiems komisijos nariams susipažinti su visa jau šiuo momentu komisijoje turima medžiaga. Yra daromi įrašai, visi dokumentai yra. Taigi nauji nariai galės dirbti visavertiškai, aš manau, ir objektyviai priimti sprendimus. Ir tikrai tai yra ne pirmas atvejis, kai specialiojoje komisijoje, nebaigus jai darbo, yra keičiami nariai. O P. Gražulio gynėjai, kadangi vis tiek, matyt, klausimą nagrinės Konstitucinis Teismas, galės Konstituciniame Teisme visus įmanomus priekaištus išsakyti. Taip sakant, visada bet kokie procedūriniai netikslumai yra kaltinamojo naudai, tai tuo turėtumėte tik džiaugtis.

Tik aš norėčiau apginti sekretoriata, neva jis čia darė įtaką ir iš anksto reikalavo pakeitimų. Mano žiniomis, vis dėlto sekretoriatas po to, kai komisijos narės apsisprendė pasitraukti, frakcijų seniūnų prašė deleguoti kitus narius, nes reikia parengti atitinkamą nutarimo projektą. Tai nereiktų bent čia išvelgti kažkokių sąmokslų teorijų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiami kolegos. Motyvai išsakyti. Repliką – M. Puidokas ir po to pereisime prie balsavimo. Toliau posėdžiui pirmininkaus P. Saudargas. Mindaugas pirmasis prie mikrofono stovėjo. Prašom.

M. PUIDOKAS (MSNG). Dėkui, Pirmininke. Iš tikrųjų mano siūlymas, jeigu jau yra performuojama ir keičiama apkaltos komisija, daryti tą iki pabaigos ir teisiškai. Pamenu, buvau K. Pūko apkaltos komisijoje ir dėl straipsnyje išsakytos iš tos komisijos nuomonės turėjau pasiūlyti iš jos narių. Tai analogiškai galioja situacija ir T. V. Raskevičiui – jis ne viename viešame pasisakyme tiek žodžiu, tiek raštu yra išsakęs savo išankstinę nuomonę dėl Seimo nario P. Gražulio. Natūralu, kad tiek jis, tiek kiti komisijos nariai, kurie tokią nuomonę yra išsakę viešai, turėtų iš komisijos narių pasitraukti, nes jų buvimas iš principo kompromituoja patį apkaltos komisijos darbą. Jeigu ponas T. V. Raskevičius pats nepriims tokio sprendimo, gal kiti patarkite jam?

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju. Dabar per šoninį mikrofoną – gerbiama G. Burokienė. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Kadangi buvo paminėta mano pavardė, noriu tiesiog patikslinti, kad buvau priversta pasiūlyti, kaip sakant, savanoriškai priverstiniu būdu paskambinus pirmininkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar per šoninį mikrofoną – gerbiamas T. V. Raskevičius. Prašom. **T. V. RASKEVIČIUS** (LF). Aš tik norėčiau gerbiamo P. Gražulio paprašyti gerbti lietuvių kalbą, nes lietuvių kalboje žodžio „prakurorai“ nėra, yra tik „prokurorai“. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar, kaip minėjo gerbiama Pirmininkė, pereisime prie darbinės dalies, prie balsavimų.

Taigi gal nuo šito ir pradėkime, tai yra nuo rezervinio 5 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. kovo 21 d. nutarimo Nr. XIV-1817 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Petru Gražuliui pagrįstumui iširti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2652. Pateikimas. Balsuojame dėl komisijos sudarymo po pateikimo. Balsuojame.

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 75, prieš – 19, susilaikė 27. Taigi sprendimas yra priimtas, po pateikimo pritarta.

Svarstymas. Diskusijoje nėra užsirašiusių kalbėti, dėl motyvų taip pat. Palaukite, tuoj pažiūrėsime. Gerbiama A. Širinskienė dėl motyvų yra užsirašiusi kalbėti prieš. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Man labai didelė naujiena, kad iš pradžių yra paskelbiama, jog Seimo narė pati pasitraukė, paskui Seimo narė pasako, kad gavo nurodymą pasitraukti iš komisijos pirmininko, tikrai meluoti yra labai negarbinga. Lygiai taip pat, manau, negarbinga daryti uždarus komisijos posėdžius pirmininkui motyvuojant tuo, kad atviri posėdžiai nėra niekam naudingi, nors, matyt, atviri posėdžiai yra geriausias žmogaus teisių standartas, apsaugantis nuo piktnaudžiavimo ir kartu nuo šališkumo.

Išties yra labai įdomu žiūrėti kad ir vieno kolegos pono T. V. Raskevičiaus pasisakymus, kur jis komentuoja viešai apkaltos proceso posėdžius, tarkime, vakar „Lietuvos ryto“ televizijos laidoje, kai įstatymas labai aiškiai sako, kad tai daryti gali tik komisijos pirmininkas arba asmenys, kurie turi komisijos pirmininko ar komisijos įgaliojimus. Tai komisija tokių sprendimų nėra priėmusi. Aš jau nekalbu, kad apkaltos procese labai keistai atrodo asmuo, kuris pats rinko parašus ir dabar vėlgi yra teisėjas byloje, nagrinėja savo paties parašytą tekstą, jo teisingumą. Šiuo atveju, deja, tikrai apkaltos proceso nešališkumo, jo objektyvumo Seimui, turiu pripažinti, nepavyksta išlaikyti. Tas toks melavimas keičiant komisijos narius labai aiškiai tai parodo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas P. Gražulis kalbės už. Prašau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Iš tikro tai, ką pasakė A. Širinskienė, yra labai keistoka pozicija. Ir keistoka apskritai valdančiųjų pozicija. Pats ponas T. V. Raskevičius sakė, kai buvo surinkti parašai dėl J. Sejonienės, kad Konstitucinis Teismas nėra išsakęs nuomonės, ar registravimas, ar neregistravimas, ar kitoks balsavimas prieštarauja Konstitucijai, ką darė J. Sejonienė. Būtų labai logiška kreiptis į Konstitucinį Teismą ir išsiaiškinti, bet konservatoriams tiesa nereikalinga. Jie iš kažkio burbulo, smulkmenos daro didžiulę problemą. Tikrai labai keista. Jei šita komisija turi teisėjo, teismo statusą, tai kaip prokuroras ponas T. V. Raskevičius, rinkęs parašus, viešai kaltinęs mane, gali būti teisėjų kolegijoje? Jūs atsakykite. Bet gal į tą klausimą atsakys Konstitucinis Teismas?

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju. Aš dar sudarysiu progą gerbiai J. Sejonienei per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Kadangi mano pavardė bene keturis ar penkis kartus paminėta, tai labai ačiū. Abejoju, ar tai buvo motyvai už, bet aš sutinku, gerai, jei mane į Konstitucinį Teismą, tai tuomet pridėkite ir A. Širinskienę. (Balsai salėje)

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju. Dabar vyks balsavimas po svarstymo. Balsuojame po svarstymo dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo dėl komisijos sudarymo, jei sutrumpintume pavadinimą.

Užsiregistravo 123, balsavo 123: už – 67, prieš – 11, susilaikė 45. Taigi po svarstymo yra pritarta.

Gerbiamas Petrai, aš nebesudarysiu sąlygų per šoninį mikrofoną kiekvieną stadiją kalbėti. Ir dėl motyvų, ir dėl svarstymo, ir diskusijos, ir replikos. (Balsai salėje) Tai yra pirmininko teisė. Gerbiamas kolega, jūs visą laiką einate prie mikrofono ir iš esmės tą patį kalbate.

Dabar pastraipsniui eisime. Procedūra. (*Balsas salėje*) Užsirašykite dėl motyvų ir kalbėkite. Iš tikrųjų visą laiką kiekvienu... Dabar pastraipsniui. 1 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu pritariti? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu pritariti 2 straipsniui? Dėkoju, pritarta.

Dabar dėl viso motyvai. Taigi už – gerbiamas A. Navickas. Prašau.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Dėkui. Pirmas dalykas. Aš norėčiau pabrėžti, kad komisija nėra formuojama. Yra keičiami du nariai. Šiuo atveju jie keičiami dėl to, kad ponias, kurias viskas tiko, kai komisija buvo formuojama, paskui pradėjo rasti klaidų. Ir dabar toliau ieško klaidų.

Antra. M. Puidoko ir P. Gražulio santykiai, meilė T. V. Raskevičiui neturėtų užgožti jų sveiko proto. Aš suprantu, kad jie išsimylėjo, bet visgi tai turi turėti ribas.

Trečia. Jeigu melas būtų apkaltos priežastis, pono R. Žemaitaičio tikrai čia, Seime, nebūtų. Man atrodo, kad toks sistemingas melavimas per mikrofoną, vis pasakojant, kad pirmą kartą gyvenime jis girdi tuos pačius cirkus, jei jis pats savęs pasiklausytų, suprastų, kad jis yra absoliutus cirkas, kurį, deja, Seime mums tenka kęsti, nes Konstitucija liepia kęsti net ir tokius žmones.

Šiaip tai aš nelabai suprantu. Aš manau, kad buvo prasta priežastis ir ponias I. Haase, ir G. Burokienei pasitraukti, nes, kaip matome, čia buvo paprasčiausiai vienos komisijos narės gudaravimas sukelti dar ugnį. Ir viskas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau prieš kalbės gerbiamas P. Gražulis. Štai prašau kalbėti.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiama Seimo narė J. Sejonienė sako, su mielu noru, kad būtų kreiptasi į Konstitucinį Teismą dėl jos veiksmų, dėl jos balsavimų, registravimų. Gerbiama Sejonienė, jūs turėjote tą progą. Aš buvau surinkęs parašus. Kodėl jūs agitavote? Visi jūsų kolegos balsavo prieš. Jūs dar parodote tik savo veidmainystę. Konservatoriai dar kartą pasako, kad jiems tiesa visiškai nereikalinga. Jie visais šiais skandalais, kuriuos dabar nuolat kelia, pučia dėl Prezidento buvimo Komunistų partijoje skandalą, nori užgožti pedofilų klaną ir K. Bartoševičių, savo kolegą. Viskas aišku man, labai man aišku. Jiems tai nėra blogis čia. Komisiją sudaro bet kokiu atveju, bet pedofilų klaną... reikia užglaistyti, nutildyti, kad apie jį niekas nekalbėtų.

PIRMININKAS. Dėkui. Už – gerbiamas E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš pasisakau už šitą nutarimą. Žmonės turi teisę apsispręsti, ar galų gale yra vienokia ar kitokia įtaka, bet aš sąžiningai pasakysiu: Guoda Burokiene, norėčiau jūsų dėmesį atkreipti. Kai jūs prie šoninio mikrofono priėjote ir pasakėte, kad jūs apsisprendėte išeiti iš komisijos po to, kai pirmininkas jums paskambino, tai aš kaip apie pirmininką pagalvojau apie R. Karbauskį. Paskui A. Širinskienė sako: komisijos pirmininkas, suprask, L. Slušnys. Tai jūs pasakykite, koks pirmininkas jums skambino: ar R. Karbauskis, ar L. Slušnys? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Čia dabar nėra klausimų ir atsakymų žanras. Jūs neprivalote į tą klausimą atsakyti. Jeigu jūs norite pabaigti savo pasisakymą, mes dar įjungsimė mikrofoną, bet jeigu jau viską pasakėte, dėkui tada už motyvus. Dabar balsuosime, nes daugiau nebuvo norinčių kalbėti.

Balsuojame dėl komisijos sudarymo. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 125, balsavo 124: už – 67, prieš – 12, susilaikė 45. Sprendimas yra priimtas. (*Gongas*)

Gerbiamasis R. Žemaitaitis per šoninį mikrofoną pasidalins išvalgomis su mumis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų aš negaliu nesižavėti E. Gentvilu, jis visą laiką taip preciziškai randa, kaip įgnybti koalicijos partneriams konservatoriams: pabrėžkite, kad jis dėl to Lino skambino tuo atveju, kad Linas nurodymą davė, kad ne Ramūnas. Šaunuolis, Eugenijau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Matau, kaip trykšta susižavėjimas.

Dabar, gerbiama kolegos, einame toliau pagal darbotvarkę. Darbotvarkės 1-4 klausimas. (*Triukšmas salėje*) Kas atsitiko? (*Balsai salėje*) Dar nori gerbiama A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš dėl protokolo – balsavau prieš.

PIRMININKAS. Balsavote prieš dėl šio klausimo. Gerai, dėl protokolo užfiksuojame, bet tai nekeičia rezultato bet kokiu atveju.

11.32 val.

Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2373(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, skelbiu darbotvarkės 1-4 klausimą – Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2373(2). Balsuojame. Priėmimas. Dabar bus daug balsavimų iš eilės, daug priėmimų. Susikaupkime, užimkime darbo vietas, nes tikrai iš eilės bus nemažai balsavimų.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 126, balsavo 126: už – 122, prieš – 1, susilaikė 3. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.33 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2177(2)ES (svarstymo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-5 klausimas – Pelno mokesčio įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2177(2). Balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 125, balsavo 125: už – 120, prieš – 1, susilaikė 4. Po svarstymo yra pritarta.

11.34 val.

Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3, 12, 13, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 4¹, 4² straipsniais, V¹, V² skyriais įstatymo projektas Nr. XIVP-2279(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-6 klausimas – Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo daugelio straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo projektas Nr. XIVP-2279(2). Svarstymas. Balsuojame po svarstymo. Mačiau, kolegos atkreipia dėmesį, kad galime galbūt pagreitinti balsavimą. Tai, jeigu nieko prieš, mes kitus balsavimus greičiau paleisime.

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 98, prieš – 1, susilaikė 22. Taigi, po svarstymo yra pritarta.

11.35 val.

Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbu sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 6, 6¹, 12, 13 ir 13¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2418(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-7 klausimas – Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbu sinchroniniu režimu įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2418(2). Balsuojame. Atkreipiu dėmesį, kad laikas pagreitintas, taigi būkime savo vietose ir balsuokime.

Užsiregistravo 118, balsavo 114: už – 89, prieš – 1, susilaikė 24. Po svarstymo pritarta.

11.35 val.

Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 4, 5, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-703(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Šventosios jūrų uosto įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-703(2). Taip pat balsuojame po svarstymo. Viskas yra aptarta, svarstyta, belieka tik balsuoti. Dėl Šventosios jūrų uosto.

Užsiregistravo 118, balsavo 112: už – 106, prieš nėra, susilaikė 6. Pritarta po svarstymo.

11.36 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-704, Žemės įstatymo Nr. I-446 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-705 (svarstymo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-8.3 klausimas – lydimasis Žemės įstatymo 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-705. Atsiprašau, dar darbotvarkės 1-8.2 klausimas – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo projektas Nr. XIVP-704. Ir Žemės įstatymo 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-705. Čia siūloma atmesti. Balsuojame už abu iš karto.

Užsiregistravo 117, balsavo 112: už – 106, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 6. Sprendimas priimtas – po svarstymo atmesti.

11.37 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Armėnijos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2393(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Armėnijos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2393(2). Taip pat po svarstymo balsuojame.

Užsiregistravo 125, balsavo 120: už – 120, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Vienbalsiai pritarta po svarstymo.

11.37 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kataro Valstybės susitarimo dėl oro susisieki mo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2394(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kataro Valstybės susitarimo dėl oro susisieki mo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2394(2). Po svarstymo taip pat balsuojame.

Užsiregistravo 122, balsavo 119 – visi 119 balsavo už. Taigi, pritarta po svarstymo.

11.37 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2395(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2395(2). Taip pat balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 122, balsavo 120 – visi 120 balsavo už. Taigi, taip pat pritarta po svarstymo.

11.38 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Brazilijos Federacinės Respublikos sutarties dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2464(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Brazilijos Federacinės Respublikos sutarties dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2464(2). Taip pat balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 121, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Taigi, pritarta po svarstymo.

11.39 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2, 4, 7, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2592, Tautinio paveldo produktų įstatymo Nr. X-1207 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2593, Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XII-1907 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2594, Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2595, Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2596, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2597, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2598, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 3¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2599, Melioracijos įstatymo Nr. I-323 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2600 (*pateikimo tęsinys*)

Dabar imsime darbotvarkės 1-20 klausimų bloką. Taigi 1-20.1 klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2592. Balsuojame po pateikimo. Ir kartu balsuojame dėl visų lydymųjų – Tautinio paveldo, Ūkio subjektų, Nesąžiningos prekybos praktikos, Pluoštinių kanapių, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją, Mažmeninės prekybos, Kooperatinių bendrovių, Melioracijos įstatymų. Už visą paketą.

Užsiregistravo 80, balsavo 75: už – 68, prieš – 1, susilaikė 6. Taigi, taip pat pritarta po pateikimo. Dėl visų šių projektų siūlomas pagrindinis komitetas – Kaimo reikalų komitetas. Kaimo reikalų komitetas. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 8 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi šis klausimas išspręstas. Dabar keliaujame prie rezervinių.

11.40 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2581 (*pateikimo tęsinys*)

Rezervinis 1 klausimas. Balsuojame dėl Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2581.

Užsiregistravo 117, balsavo 113: už – 89, prieš – 4, susilaikė 20. Taigi yra pritarta po pateikimo. Siūlomas pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti gegužės 9 dieną. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

11.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2648 (*priėmimo tęsinys*)

Toliau rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2648. Priėmimas čia būtų. Likęs balsavimas priėmimo stadijoje dėl komitetų.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 115: už – 107, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 8. Taigi nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

11.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2649 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2649. Taigi rezervinis 3 klausimas dėl komitetų narių skaičiaus. Taip pat priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 119, balsavo 114: už – 103, prieš – 3, susilaikė 8. Taigi šis nutarimas taip pat yra priimtas. (*Gongas*)

11.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2650 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-2650. Taigi nutarimas dėl komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 109, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 8. Nutarimas taip pat yra priimtas. (*Gongas*)

Taigi rezervinius baigėme, nes dėl rezervinio 5 klausimo jau balsavome anksčiau.

11.42 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 4, 67, 140⁸, 140¹² straipsnių pakeitimo ir 140¹¹, 140¹⁷ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2385(2)ES (svarstymas)

Dabar grįžtame į pagrindinę darbotvarkę. Likęs 1-13 klausimas, ten buvo pasiūlymų. Dėl jų reikia taip pat apsispręsti. Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projektas Nr. XIVP-2385(2). Gerbiamas Ž. Pavilionis – Užsienio reikalų komiteto nuomonė. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Užsienio reikalų komitetas įstatymo projektą svarstė savo posėdžiuose kovo 15 dieną ir balandžio 5 dieną ir pasiekė tikrai gražius kompromisinius sprendimus. Už tai aš norėčiau padėkoti Žmogaus teisių komiteto pirmininkui Tomui ir ministrei Agnei, Seimo kontrolierei ir visiems kitiems, kurie teikė šias pastabas. Taigi komitetas bendru sutarimu priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju už jūsų išvadą. Dabar kviečiame gerbiamą... Dėkoju gerbiamam Žygimantui, dabar jūs galite užimti savo vietą.

Kviečiame T. V. Raskevičių taip pat pateikti Žmogaus teisių komiteto išvadą. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerbiami Seimo nariai ir narės, Žmogaus teisių komitetas minimą įstatymo projektą svarstė šių metų kovo 23 dienos posėdyje. Komiteje buvo priimtas sprendimas pritarti įstatymo projektui, siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kontrolierių įstaigos, Jungtinių Tautų pabėgėlių agentūros, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus, Žmogaus teisių stebėjimo instituto, Seimo narių ir Žmogaus teisių komiteto pateiktus siūlymus, kuriems

pritarė Žmogaus teisių komitetas, ir pritarti komiteto išvadai. Šis sprendimas komitete buvo priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju už komitetų išvadų pristatymus. Dabar diskutuoti kviečiu gerbiamą V. Baką dėl šio įstatymo projekto. Prašom į tribūną.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, iš tiesų šiuo įstatymu „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ siūloma įtvirtinti tokias dvi gana archajiškas nuostatas. Pirmoji, kad pabėgėliai, kurie patenka į Lietuvos Respublikos teritoriją, galėtų būti 6 mėnesiams sulaikyti pabėgėlių centruose ar punktuose. Ir antroji, kad galimybės apskusti tokį sprendimą iš esmės nelieka.

Čia yra didžiulė problema, kurią geriausiai galbūt iliustruoja pono T. V. Raskevičiaus pasakymas, aš pacituosiu jį, tai yra mes komitete pritarėme per sukąstus dantis. Tai čia galima pasakyti, kad tuose sukąstuose dantyse – tiek paties Žmogaus teisių komiteto, valdančiųjų, tiek Nacionalinio saugumo ir gynybos ir Užsienio reikalų komitetų – liko žmogaus teisių tarptautinė sistema. Juk niekas negali sulaikyti žmogaus be teismo sprendimo. Mes ratifikavome Europos žmogaus teisių ir laisvių konvenciją, mes priėmėme Konstituciją, mes prisiėmėme įsipareigojimus pagal Europos Sąjungos teisę ir nėra situacijos, kurioje mes sulaikome žmogų 6 mėnesiams, kaip čia siūloma daryti, be teismo sprendimo.

Mes pasimokėme prieš keletą mėnesių, kai mūsų pabėgėlių vadinamuosiuose centruose ar sulaikymo vietose buvo sulaikomi nepilnamečiai vaikai, moterys, pažeidžiami asmenys, bet visa tai buvo daroma ministrės įsakymu. Dabar, matyt, ministrė supranta, kad už tai gali grėsti ir baudžiamoji atsakomybė, jeigu nereaguos į pastabas, ir bando, siūlo tą gėdingą praktiką įteisinti Seimo sprendimu. Iš tiesų aš mačiau Žmogaus teisių komiteto bandymus taisyti tą įstatymą, deja, pasiūlymams nebuvo pritarta, todėl tokiam įstatymui, kuriame paneigiama ir konvencija, ir Konstitucija, negalima pritarti.

Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad šį įstatymą kritikuoju ne tik aš čia, bet jį kritikuoja visos pagrindinės žmogaus teisių organizacijos ir institucijos. Štai apie tai kalba Seimo kontrolierių įstauga, apie tai kalba Jungtinių Tautų pabėgėlių agentūra, Lietuvos Raudonasis Kryžius, Žmogaus teisių stebėjimo institutas, nevyriausybinės organizacijos, tokios kaip „Sienos grupė“.

Iš tikrųjų reikia pasakyti, kad per tuos dvejus su puse metų taip ir nepavyko suvaldyti migracijos krizės nesimant archajiškų priemonių. Normaliu atveju mes turėtume įsteigti tą vadinamąjį pabėgėlių priėmimo centrą, kur būtų sudarytos bent jau civilizuotos sąlygos laikyti žmones, bet Vidaus reikalų ministerija, žadėjusi tą padaryti prieš maždaug metus, nepadarė nieko, kad tie sprendimai būtų padaryti. Aišku, Europos Sąjungos parama, tam skirti pinigai išleisti, bet rezultato nėra jokio.

Antra. Šiais pasiūlymais ir projektais mes vėl užkrauname Valstybės sienos apsaugos tarnybai vykdyti visiškai jai nebūdingas funkcijas, tai yra ką turėtų padaryti politikai, vidaus reikalų ministrė, Užsienio reikalų ministerija ir ministras. Deja, tai gula ant pasieniečių pečių. Todėl, gerbiami kolegos, aš kreipiuosi ir į socialdemokratų, kurie turėtų būti siejami su žmogaus teisių standartais, ir į savo kolegas...

PIRMININKAS. Dėkoju, bet baigėsi laikas. Kreipkitės trumpai į juos.

V. BAKAS (DFVL). ...ir vis dėlto nepalikti žmogaus teisių tarp kažkieno dantų.

PIRMININKAS. Dėkoju, labai ačiū. Dabar kviečiu gerbiamą Užsienio reikalų komiteto pirminką Ž. Pavilionį į tribūną atgal ir apsvarstysime pasiūlymus.

Gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį, kad šiaip jau baigėsi mūsų balsavimo laikas, bet aš siūlau pratęsti, kol apsvarstysime šitą klausimą, nes yra keli pasiūlymai, pabalsuojame ir dėl viso projekto. Gerai? Sutariame, kad pratęsiame balsavimo laiką tiksliai šio klausimo svarstymo laikui.

Taigi dėl 2 straipsnio yra Seimo nario T. V. Raskevičiaus pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Gerbiamas Tomas Vytautas dabar pristatys siūlymą. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Kolegos, mano pasiūlymas yra susijęs su tuo, kad Užsieniečių teisinės padėties įstatyme užsieniečių apgyvendinimas nesuteikiant jiems teisės... riboti yra vis dar įvardijamas kaip alternatyvi sulaikymui priemonė. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, taip pat ir Lietuvos teismai yra pripažinę, kad toks užsieniečių apgyvendinimas nesuteikiant jiems teisės judėti yra laikomas *de facto* sulaikymu. Todėl mano pasiūlymas yra iš įstatymo straipsnių, kur

alternatyva sulaikymo priemonių yra įvardijamas toks apgyvendinimo būdas, tokį apgyvendinimo būdą braukti, tiesiog įvardinant kaip sulaikymą. Tai didesnės praktinės reikšmės neturės, nes tiek sulaikymą, tiek apgyvendinimą nesuteikiant teisės judėti Lietuvoje sankcionuoja tik teismas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Komitetas bendru sutarimu visais balsais siūlo nepritarti šiam siūlymui, nes, kaip pamatysite vėliau, mes suradome labai gerų kompromisų. O nepritarti todėl, kad, panaikinus tokią priemonę – sulaikymo alternatyvą, norint suvaržyti užsieniečio laisvę teismui liktų vienintelė priemonė – sulaikymas. Tai reiškia, kad dažniau tektų kreiptis į teismą dėl užsieniečių sulaikymo. Tokiu atveju užsieniečių laisvė būtų suvaržyta dar labiau. Taigi komitetas siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar motyvai už, prieš. Už – gerbiamas T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš tikrai nesuprantu komiteto argumentų, kad užsieniečiai būtų sulaikomi dar labiau, nes mes turime laikytis bendro žmogaus teisių principo, kad žmogaus laisvė yra apribojama tiksliai teismo sprendimais. Jeigu yra problema dėl teismų finansavimo, dėl teisėjų darbo, tai sprendime tai teismų reforma ir teismų įvairiais įstatymais, didinkime teisėjams algas ir taip toliau. Jeigu teismo apkrovimas yra problema, tai tikrai ne šio įstatymo objektas.

Kalbant apie bendrus principus, tai tuo mes ir skiriamės nuo visų režimų Rytuose, kad mes čia preciziškai laikomės žmogaus teisių. Taip, mes turėjome tą tokią ekstremalią situaciją ir mes reagavome pernai greitai, turėjome reaguoti greitai, bet jau praėjo daug laiko, mes jau turime partirties, matome, kad tikrai per ilgai laikėme tuos žmones ir tikrai buvo daug kančios, daug įvairių situacijų, kurių neturėjo būti. Pasimokę iš savo praktikos turėtume humanizuoti tuos procesus ir tikrai įtvirtinti teismo, kaip pagrindinės laisvę ribojančios institucijos, teises ir pareigas. Šiuo atveju vėl einame tuo hibridiniu būdu, bandome administracinius sprendimus čia galutinai įteisinti. Tai nėra geras kelias. Siūlau tiesiog laikytis demokratinių principų ir pritarti Žmogaus teisių komiteto pirmininko pasiūlymui. Manau, kad tas kelias humanizuoti tuos visus procesus, susijusius su masine migracija ekstremalios situacijos metu, tikrai išspręstų ir mes turėtume papildomą argumentą, kad, taip, mes demokratinė šalis, kuri mato savo klaidas, jas taiso ir žiūri į žmogų kaip į vertybę, kaip į tikslą savaime pagal geriausias humanistines Vakarų Europos tradicijas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš pasiūlymą kalbės gerbiama A. Bilotaitė. Prašau.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, noriu pirmiausia pažymėti tai, kad šita alternatyvi sulaikymui priemonė gali būti pritaikoma tik tada, kai ją skiria teismas. Tai yra labai svarbu pažymėti.

Antras dalykas, kad šita nuostata atsirado iki pradėtos neteisėtos migracijos krizės. Tai nėra naujas dalykas, atsiradęs dėl krizės.

Trečias dalykas. Jeigu mes atsisakytume šitos alternatyvios priemonės, tai reiškia, kad liktų vienintelė labai griežta priemonė, tai yra sulaikymas.

Paskutinis, ką noriu pabrėžti, kad šita alternatyvi sulaikymui priemonė neprilygsta ir negali būti sulyginama su sulaikymu. Tai yra visiškai skirtingi dalykai. Prašyčiau tikrai neklaidinti ir tiesiog palikti taip, kaip yra siūloma pagrindinio komiteto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl T. V. Raskevičiaus pasiūlymo, jam komitetas nepritare. Balsuojame. Dabar balsuojame dėl Seimo nario T. V. Raskevičiaus pasiūlymo dėl 2 straipsnio, kuriam komitetas nepritare. Balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 49, prieš – 12, susilaikė 44. Taigi, pasiūlymui nėra pritarta.

Toliau. Dėl 3 straipsnio taip pat buvo Seimo nario T. V. Raskevičiaus pasiūlymas. Prašom pristatyti. Bet komitetas pritarė iš dalies, tai gal jus tenkina? Prašom pasakyti mums.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Pasiūlymo esmė yra susijusi su tuo, kad pagal pasienio procedūrą esančius užsieniečius apgyvendinant be teisės laisvai judėti toks sprendimas vis dėlto būtų įforminamas atitinkamu administraciniu sprendimu, suteikiant teisę per 14 dienų tokį sprendimą apskusti. Dėkoju Užsienio reikalų komitetui, kuris pritarė iš dalies, o pritarta iš dalies dėl to, kad aš siūliau administracinį sprendimą daryti motyvuotą. Sutarėme, kad užteks tiesiog ir paprasto

administracinio sprendimo pažymos, nekvestionuojant galimybės tą skusti teisme. Sutinku ir balsuoti neprašau.

PIRMININKAS. Sutinkate, dėkoju. Nereikalaujate balsuoti, vadinasi, komiteto nuomonė pritari iš dalies tinka.

Toliau buvo taip pat Žmogaus teisių komiteto pasiūlymas dėl šio straipsnio. Jūs taip pat pristatysite, taip? Prašom pristatyti. Jam komitetas nepritarė, tai gal čia bus kita situacija. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Komiteje buvo pritariama mano siūlymui, kad motyvuotu sprendimu, bet kadangi pagrindinis komitetas surado kompromisinį sprendimą, tai nemanau, kad dėl Žmogaus teisių komiteto siūlymo būtų tikslinga balsuoti, nes iš esmės jis yra integruotas.

PIRMININKAS. Aišku, ir dėl šito nereikia balsuoti. Dėkoju. Išsprendėme dėl 3 straipsnio.

Toliau buvo gerbiamo T. V. Raskevičiaus pasiūlymas dėl 6 straipsnio. Prašom pristatyti. Įjunkite mikrofoną. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Tik kad suprasčiau, dėl kurio siūlymo konkrečiai.

PIRMININKAS. 6 straipsnis, 140¹⁹ straipsnio pakeitimas. Čia yra išbraukiama „užsieniečio apgyvendinimas Valstybės sienos apsaugos tarnyboje ar kitoje tam pritaikytoje vietoje“.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Tai 7 straipsnis, ne 6 straipsnis, man atrodo.

PIRMININKAS. Taip.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Kadangi Seimas jau apsisprendė ir mano pasiūlymui dėl 2 straipsnio nepritarė, manau, kad būtų netikslinga balsuoti dėl šito, nes tada, esant dviem skirtingiems teisiniams režimams, kurtume skirtingą teisinę situaciją. Aš tada pasiūlymą atsiimu.

PIRMININKAS. Taip, mūsų 6 straipsnis, jūs keičiate 7 straipsnį, taip. Nereikia balsuoti. Tenkina, kaip yra nuspręsta pagrindinio komiteto. Viskas, tada visi straipsniai įveikti. Dėkojame komiteto pirmininkui.

Dabar dėl viso įstatymo už kalba T. V. Raskevičius. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Iš esmės šio įstatymo projektu yra įgyvendinamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimas, priimtas 2022 metų birželio mėnesį. Pagrindinis dalykas, kuris yra keičiamas šiais pakeitimais, yra tai, kad užsieniečiams, kurie yra Lietuvos Respublikos jurisdikcijoje, nėra ribojama teisė pateikti prieglobsčio prašymą.

Kalbant dėl motyvų, oponentai ar kolegos išsakė daug argumentų už ir prieš dėl sisteminių pakeitimų, reikalingų migracijos politikoje. Šitos Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pataisos iš esmės iš tikrųjų atsižvelgia į tarptautines teisės normas ir daro mūsų prieglobsčio politiką labiau suderinamą tiek su Europos Sąjungos teisiniu reguliavimu, tiek su tarptautiniais žmogaus teisių standartais, todėl kviesčiau kolegas šį įstatymą palaikyti ir apsispręsti dėl jo priėmimo stadijoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš gal tiesiog prieš nenorėčiau net ir kalbėti, bet man bus keista, jeigu Konservatorių frakcija palaikys, nes Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas L. Kasčiūnas žino, kad šitas projektas yra nesuderintas su Europos Sąjungos institucijomis. Baisiausia yra tai, kad dėl šito teisės akto bus numatytos baudos. Gerai, jeigu po 2024 metų spalio mėnesio valdančiojoje daugumoje bus socialdemokratai, nežinau, valstiečiai ar „Vardan Lietuvos“, tokiu atveju jie baudas turės mokėti, bet jeigu valdančiojoje daugumoje bus konservatoriai, Liberalų sąjūdis, o Laisvės partijos nebus, bus jums kiaulė pakišta.

Man kartais keisti tokie dalykai, kada jūs komitete padarote pakeitimus, salėje dabar ką tik nubalsavote už Seimo nario pasiūlymus – tai yra visai kitas projektas negu tas, kokį buvote nusuntę į Europos Sąjungos institucijas. Kaip jūs vėl pradėsite iš naujo derinti? Aš suprantu, kad šiandien įvyksta svarstymas, padarote pertrauką, vėl siunčiate naują projektą, vėl derinate ir vėl priėmimas. Ir, neduok Dieve, jeigu per priėmimą dar bus kokių nors pasiūlymų, ką jūs iš naujo derinsite? Žiūrėkite, kaip jūs balsavote, nes jūs ką tik balsavote už kolegos Seimo nario pasiūlymą. Sėkmės balsuojant prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega, bet aš nelabai supratau, už kokio Seimo nario pasiūlymus mes čia nubalsavome. Nepastebėjau tokių balsavimų. Buvo, kur pritari iš dalies, suti-

ko ir viskas. Gerbiamas L. Kasčiūnas nori per šoninį mikrofoną. Man atrodo, ten nepritarėme. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš suprantu, kai išgirstate žodžius „užsienietis“, „emigrantas“, iš karto pagalvojate apie L. Kasčiūną ir NSGK. Bet, žinokite, prie šito įstatymo projekto aš iš viso neprisiliečiau, komitetas net nedalyvavo. Tiesiog pažiūrėkite.

PIRMININKAS. Ačiū. R. Žemaitaitis pasižymės, matys. Dabar A. Bilotaitė per šoninį mikrofoną. Jūs prisilietėte prie įstatymo. Prašom.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tiesiog norėčiau paprašyti, kad neklaidintumėte parlamento...

PIRMININKAS. Kažkaip neveikia arba jūs gal arčiau.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Noriu paprašyti, kad neklaidintumėte parlamento, nes po Europos Teisingumo Teismo sprendimo tikrai buvo visos nuostatos derintos su Europos Komisija, konkrečiai su komisare, ir atsirado šitas projektas. Tikrai prašom nekalbėti nesąmonių. Aš suprantu, kad jums patinka tai daryti. Šitas įstatymas yra labai reikalingas, mes reaguojame ir tai, man atrodo, yra tinkama šiame kontekste. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kaip suprantu, be aistrų čia nepraeis. Gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Gerbiamas Laurynai, aš nesakiau, kad jūs prisilietėte, jūs, ko gero, puikiai žinote šitą įstatymo projektą ir kad gresia baudos. O ką pasakė vidaus reikalų ministrė, tai jeigu jūs derinate su Europos Sąjungos institucijomis, gal galite pateikti tą raštą ir suderintą projektą? Nes prie aiškinamojo rašto ir prie projekto šita informacija nėra pateikta, todėl mes Seimo salėje ir kalbame, kad informacija apie suderinimą nebuvo pateikta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar visi išsakėme replikas, dėl motyvų išsakyta. Balsuosime dėl viso projekto. Dar norite kalbėti? Teisingai, dėl motyvų. Gerbiamas V. Bakas, kažkaip buvome lyg ir įjungę. Ne, palaukite, jūs mus klaidinate. Čia svarstymo stadija, po vieną. Tai jau prispaudėte ir mane suteikti daugiau žodžio, bet iš tikrųjų ne. Balsuojame.

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 75, prieš – 8, susilaikė 25. Po svarstymo yra pritarta.

Atkreipiu dėmesį, kad kitas balsavimo langas dabar jau 12 val. 30 min., taip, kaip numatyta darbotvarkėje. Dar Ž. Pavilionis per šoninį mikrofoną. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Dar kartą dėkoju už šią vienybę ir priimtus kompromisus įstatyme. Bet labai prašyčiau įstatymą svarstyti skubos tvarka, nes jis turi įsigaliooti gegužės 3 dieną, kad spėtų pasirašyti ir Prezidentas, būtų labai gerai, jeigu būtų skubos tvarka.

PIRMININKAS. Dėkoju. Galime pritarti bendru sutarimu? Negalime. Tada reikia balsuoti. Grižtame balsuoti. Kolegos, dėl skubos. (*Balsai salėje*) Kolegos, dabar balsuosime. Buvo paprašyta skubos tvarkos. Atkreipiu dėmesį, kad dar dabar balsuosime. Per šoninį mikrofoną paprašė skubos. (*Balsai salėje*) Dėl šio klausimo prašom balsuoti, dėl skubos. Balsuojame, už ar prieš, kaip jau jums atrodo. Kitas balsavimo langas 12 val. 30 min. Taip. Kitas balsavimo langas.

Užsiregistravo 98, balsavo 97: už – 57, prieš – 19, susilaikė 21. Skubos tvarkai pritarta. Dabar jau tikrai baigiame šitą klausimą svarstyti. Viskas aišku.

12.04 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2361(2) (svarstymas)

Kitas klausimas. Darbotvarkės 1-15 klausimas – projektas Nr. XIVP-2361(2). Kviečiu gerbiama I. Haase pateikti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projekto. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, balandžio 5 dieną svarstė Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projektą. Jam buvo pritarta bendru sutarimu. Balsavi-

mo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Sprendimas: pritarti komiteto patobulintam Seimo statuto projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar motyvai už, prieš. J. Razma kalbėtų už. Jis yra, taip, salėje. Prašom priėti prie savo mikrofono ir pasisakyti už.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ne paslaptis, ta Statuto pataisa labiausiai reikalinga Socialdemokratų frakcijai pagal jos norus deleguoti į tam tikrą komitetą savo atstovą. Prognozė tokia, kad bus Seime komitetas, kuriame bus tik šeši nariai. Ką padarysi, jei frakcijos nelabai rodo dėmesį atskiroms sritims, tokia realybė. Aš manau, nebūtų ir geras variantas, jei mes ten nenorinčius Seimo narius prievarta būtinai nukreiptume. Ar šeši, ar septyni nariai, aš manau, čia nėra toks didelis skirtumas. Dėl to, kad lyginis skaičius. Na, lyginių skaičių komitetų mes turime ne vieną. Na, ne šeši, yra aštuoni, dvylika ir panašiai. Pirmininko balsas čia viską išsprendžia. Pagaliau ir nelyginiam skaičiui esant ne visada visi komiteto nariai būna, tai ypatingos problemos taip pat nėra. Priėmę pataisas, turėsime platesnį spektrą dėl komitetų narių skaičiaus ir turėsime platesnes galimybes išspręsti frakcijų norus dėl delegavimo į komitetus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš – T. V. Raskevičius. Nėra salėje. Vadinasi, motyvai baigti. Balsuosime tam numatytu metu.

12.07 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 60 ir 66 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2224(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-16 klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto keletu straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-2224(2). Taip pat kviečiu gerbiamą I. Haase, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę, pateikti išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis, svarstė Lietuvos Respublikos Seimo statuto 60 ir 66 straipsnių pakeitimo projektą Nr. XIVP-2224 ir bendru sutarimu pritarė išvadai. Sprendimas: pritarti komiteto patobulintam Seimo statuto projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų... Diskutuoti nėra nieko. Tuo pažiūrėsime, ar yra kas nors užsirašęs dėl motyvų. Nėra. Vadinasi, balsuosime tam numatytu laiku.

12.09 val.

Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 19 ir 60 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VIII skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-2322(2) (svarstymas)

Dabar 1-17 klausimas – Vadovybės apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2322(2). Pranešėjas – gerbiamas L. Kasčiūnas, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mūsų komitetas apsvarstė tikrai mūsų požiūriu labai svarbų žingsnį. Man atrodo, po to galėtų būti pavyzdys. Tą ir daro Vidaus reikalų ministerija, nes kurs dabar tarnybų rezervus. Čia Vadovybės apsaugos tarnybos rezervo įkūrimas – iš principo toks yra sumanymas šių pataisų. Mes visi bendru sutarimu tam priariame ir nekantriai laukiame priėmimo stadijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju komiteto pirmininkui. Dabar svarstymo diskusija. Gerbiamas A. Pocius užsirašęs. Prašom. Į tribūną tuomet prašom. Diskusija. Turite 5 minutes iš Seimo tribūnos. Prašom.

A. POCIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, aš norėčiau pasisakyti, kad šio įstatymo atsiradimas yra tikrai būtinybė. Galiu pagrįsti tai būtent istoriniais įvykiais, kai 1990 metais Lietuva atkūrė nepriklausomybę ir, pamename, įvairios organizacijos, tokios kaip „Jedinstvo“ ir čia veikiančios kitokios priešiškos Lietuvai organizacijos, prie Seimo vykdė įvairias protesto akcijas, 1991 m. sausio 8 d. bandymą įsiveržti į Aukščiausiosios Tarybos pastatą, kad nuverstų teisėtai išrinktą valdžią. Tokiu atveju Vadovybės apsaugos departamentui buvo reikalingos

papildomos pajėgos. Taikos metu, vykdydami tas užduotis, jie sėkmingai susitvarko su tomis užduotimis, bet būtent tokių ekstremaliųjų situacijų atvejais arba, sakykime, galimų riausių atvejais yra reikalingos papildomos pastiprinimo pajėgos. Tokias dabar jau tuos daugiau kaip 30 metų Lietuva turi – savo Vadovybės apsaugos tarnybą. Iš jos išėjo į užtarnautą poilsį atitarnavę nustatytą metų laiką žmonės gerai parengti, bet jie nėra panaudojami, nes nėra teisinio pagrindo, kaip juos būtų galima pašaukti esant būtinybei.

Šis įstatymas būtent ir suteiktą galimybę pašaukti juos vykdyti tam tikras papildomas užduotis. Artėja NATO viršūnių susitikimas Vilniuje, kuris, kaip žinome, vyks liepos mėnesį, ir būtent Vadovybės apsaugos tarnybai klius taip pat didžiulis krūvis ir atsakomybė apsaugoti ne tik mūsų pareigūnus, kurie dalyvaus šiame svarbiame susitikime, bet ir iš užsienio atvykusius pareigūnus. Aš manau, kad šis įstatymas yra tikrai laiku. Remdamasis savo praktika, galiu pasakyti, kad tiek kariuomenė, tiek kitos organizacijos, kurios susiduria su specialiu parengimu, kai vykdomos tam tikros specialios užduotys, tas rezervas, kaip kariuomenės mobilizacinis rezervas, mančiau, ši tarnyba turėtų turėti, kaip ir kitos Vidaus reikalų ministerijos pavaldumo organizacijos, rezerva, kur žmonės jau yra parengti toms užduotims ir yra sukaupę tam tikrą parengimo patirtį. Raginu pritari šiam įstatymo projektui ir jį palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų niekas nėra užsirašęs. Balsuosime per tam numatytą laiką.

12.13 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1883 (svarstymas)

Dabar 1-18 klausimas – Darbo kodekso 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1883. Gerbiamas G. Kindurys, Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėjas. Svarstymas. Prašome į tribūną. Komiteto išvada.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolegų, komitetas bendru sutarimu priėmė sprendimą įstatymo projektą gražinti iniciatoriams tobulinti, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos trišalės tarybos nuomonę ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus. Tik atkreipsiu dėmesį, kad Trišalė komisija siūlė nepritarti projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas nenorėjo užsirašyti, dėl motyvų taip pat niekas. Balsuosime dėl to per tam numatytą laiką.

12.14 val.

Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1740(2) (svarstymas)

Dabar 1-19 klausimas – Žemės gelmių įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1740(2). Aplinkos apsaugos komiteto pranešėjas – gerbiamas R. Vaitkus. Prašome į tribūną pateikti komiteto išvadą.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas kaip pagrindinis balandžio 5 dieną svarstė įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritari komiteto pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas pastabas patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 1.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar Kaimo reikalų komiteto pirmininkas gerbiamas V. Pranckietis. Prašau, jūsų komiteto išvada.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas 2022 m. gruodžio 21 d. nusprendė atmesti iniciatorių pateiktą Žemės gelmių įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1740 atsižvelgdamas į Vyriausybės nuomonę ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, joms komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu – 7 už tai, kad būtų atmetas.

PIRMININKAS. Dėkoju už išvadą.

Dabar pereiname prie diskusijos, į ją užsirašė net keturi Seimo nariai. Taigi pirmas – gerbiamas K. Vilkauskas. Prašom į tribūną.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, artėja miškasodis ir, matyt, daugelis iš jūsų važiuos sodinti miško, o važiuoti reikia ne kuo nors kitu, o miško keliukais. Taigi, kolegos, Miškų urėdija yra tikrai ūkinė organizacija ir turi daug darbų. Minėjau, kad ne tiktai mišką sodina, bet ir prižiūri mišką, kai reikia, jį ir kerta, tam labai svarbu yra miško keliai. Iki šiol miškų urėdijos turėjo tiesiog pirkti iš privačių karjerų žvyrą, o šituos pinigus jos galėjo panaudoti tikrai kitoms reikmėms ir ūkiškai atsižvelgdamos į savo funkcijas.

Dabar šiuo įstatymo projektu viskas gražinama labai teisingai, tvarkingai į tas vėžes, kurios ir buvo iki 2020 metų. Tai yra urėdijos, kurios turi savo mažuosius žvyro karjerus, tikrai galės tais resursais naudotis. Tuo labiau kad nėra didelių karjerų, yra 0,5 hektaro ir tikrai 3 metrų. Po to jie visi būna labai tvarkingai sutvarkomi ir iš to gauna naudą ir valstybė, ir pati urėdija, ir žmonės, keliaujantys tais keliais. Aš manau, gerbiami Seimo nariai, atsižvelkime į tai, kad tai yra labai praktinis, ūkinis projektas, ir siūlau balsuoti už. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau kviesčiau diskutuoti gerbiama J. Urbanavičių, bet aš jo nematau salėje. Tada gerbiamas V. Pranckietis kviečiamas į diskusiją. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Pati idėja, kad būtų kuo remontuoti kelius, yra gera, bet jei kalbėtume apie tai, kokias išvadas parašė Teisės departamentas, apie tai, kokią išvadą parašė Aplinkos ministerija, mes visiškai negirdime tų išvadų. Manau, kad čia Kaimo reikalų komitetas labai aiškiai ir vienbalsiai pasisakė už tai, kad, kaip rašoma Teisės departamento išvadoje, kyla abejonių, ar projektu siūlomas teisinis reguliavimas prisidėtų prie miškų – vieno pagrindinių gamtos turtų – išsaugojimo, o miškas būtų naudojamas tokiu būdu, kuris mažintų neigiamą poveikį aplinkai. Svarstytina, ar projekto nuostatos atitinka aukščiau išdėstytą Konstitucinio Teismo doktriną. Ką siūlo dar Teisės departamentas, kad pagal projektu siūlomą teisinį reguliavimą mažuosius karjerus Miškų urėdija galėtų įrengti bet kuriuose girininkijai priklausančiuose miškuose, taip pat ir esančiuose saugomose teritorijose. Tai yra bet kur.

Konstitucinis Teismas 1998 m. birželio 1 d. nutarime yra konstatavęs, kad „miškas yra vienas pagrindinių gamtos turtų, jis yra vienos bendros ekosistemos dalis, tarnauja visuomenės ir žmonių gerovei, saugo kraštovaizdžio stabilumą“ ir taip toliau. Taigi, man yra visiškai nesuprantamas toks reiškinys, kai Aplinkos ministerija reiškia vieną nuomonę, Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkė taip pat tai nuomonei pritaria, o komitetas vis dėlto nubalsuoja pritari išardyti miškų vientisumą, įrengiant ten karjerus. Gal paieškokime karjerų kur nors laukuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau diskusijoje kalbėtų gerbiamas P. Gražulis, bet jo taip pat salėje nematau. Taigi, diskusiją galime baigti.

Taip pat galime pasidžiaugti, pasveikinti. Matau delegaciją, taip pat ir du „Azovo“ kariai iš Ukrainos lankosi Seime, galime jais pasidžiaugti. (*Plojimai*) Dėkoju.

Dabar grįžtame prie mūsų darbotvarkės. Motyvai už – gerbiamas J. Urbanavičius. Bet taip pat jo salėje nematau. Tada gerbiamas P. Gražulis, jo taip pat nėra salėje. Gal gerbiamas K. Mažeika yra salėje? Ne, ir jo nėra. O gerbiamas K. Vilkauskas? Taip, yra, drausmingai lankosi. Prašom įjungti mikrofoną. Tuoj jums įjungsime ir jūs kalbėkite. Nepavyksta įjungti. Štai, prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Noriu padėkoti Aplinkos apsaugos komitetui, kad tikrai principingai pažiūrėjo į šitą klausimą ir pritarė šio projekto tolimesniai keliui. Tai yra, dar kartą pakartosiu, labai svarbu, nes šiuo projektu mes giname visuomeninį interesą ir valstybinį interesą. Ta pinigų dalis, kuri nueina privatiems žvyro karjerams, tikrai gali atrasti vietą miškų urėdijose, bus galima atlikti daugiau gerų ir naudingų darbų. Saugomų teritorijų tie karjerai faktiškai neliečia, nes miškų urėdijos yra atsakingos, prieš tai jau buvo įsirengusios karjerus tik ten, kur jie buvo suderinti su saugomų teritorijų atitinkamais reglamentais. Manau, tie karjerai, kurie jau yra, turi teisę veikti ir atnešti visiems visuotinę naudą. Ačiū. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, prieš niekas nenorėjo kalbėti. Balsuosime tam numatytu laiku.

Toliau. Visi rytinės darbotvarkės klausimai, kaip matau, yra sėkmingai išspręsti. Keliaujame prie popietinės darbotvarkės.

12.22 val.

Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2634 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas (galbūt jį būtų galima apsvarstyti) – įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2634. Gerbiama ministrė E. Dobrowolska. Prašom. Pateikimas.

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju už galimybę pateikti. Šio įstatymo projekto tikslas yra panaikinti išlygą, ribojančią galimybę efektyviai reaguoti Lietuvai į iškilusias išorines grėsmes migracijos srityje ir spręsti kilusius ginčus šioje srityje Tarptautiniame Teisingumo Teisme, jei kitos ginčo sprendimo priemonės būtų neefektyvios. Be to, šiuo metu galiojančio įstatymo straipsnyje numatyta išlyga dėl ginčų perdavimo Tarptautiniam Teisingumo Teismui tapo netikslinga ir po 2012 m. rugsėjo 18 d. priimto įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos pareiškimo pagal Jungtinių Tautų Chartijos pridėto Tarptautinio Teisingumo Teismo statuto 36 straipsnio 2 dalį“. Jam įsigaliojus Lietuva pripažino privalomąją Tarptautinio Teisingumo Teismo jurisdikciją. Šiuo įstatymu buvo iš esmės nustatytas horizontalus požiūris į Tarptautinio Teisingumo Teismo jurisdikcijos pripažinimą tarpvalstybiniams ginčams dėl tarptautinės teisės pažeidimo spręsti. Siūloma padaryti ir atsisakyti šios formuluotės, tai yra išlygos, siekiant turėti galimybę pasinaudoti visomis įmanomomis teisinėmis Lietuvos interesų gynimo priemonėmis.

Dėl šio projekto Vyriausybė yra paprašiusi Seimo skubos procedūros, taip pat yra pateikta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, kuri tikrai komitete būtų aptarta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi jūsų niekas nenori paklausti. Dėkoju gerbiausiai ministrei. Dėl motyvų (tuoj pažiūrėsime, ar yra užsirašiusių) niekas nėra užsirašęs. Taigi balsuosime tam numatytu metu.

12.24 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytos 1994 m. rugpjūčio 9 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2635 (pateikimas)

Tada galbūt darbotvarkės 2-4 klausimas, gal jūs labai toli nepabėkite, gerbiama ministre. Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytos 1994 m. rugpjūčio 9 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2635. Pateikimas. Prašom.

E. DOBROWOLSKA (LF). Įstatymo projekto tikslas yra ratifikuoti Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytos 1994 metais, pakeitimo protokolą, pasirašytą praeitų metų rugpjūčio 31 dieną Vilniuje. Pakeitimo protokolą priskirtinas ratifikuotinų sutarčių kategorijai. Pakeitimo protokolą inicijavo Kazachstano Respublika siekdama išplėsti savo centrinių institucijų ratą ir nustatyti šių institucijų kompetencijų ribas, pateikdama pasiūlymą centrinės institucijas, jų funkcijas ar kontaktinius duomenis nurodyti ne pačioje sutartyje, bet įtraukti nuostatą, kad šia informacija keičiamasi diplomatiniais kanalais. Atitinkamai ratifikavus, bendradarbiavimas būtų paprastesnis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat jūsų niekas nenori paklausti. Viskas visiems yra labai aišku šiuo klausimu. Netgi nenori kalbėti nei už, nei prieš. Taigi apsispręsime balsuodami.

12.25 val.

Kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1594 pripažinimo netekusių galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2475 (pateikimas)

Galbūt dabar galėtume pristatyti darbotvarkės 2-8 klausimą – Kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2475. Gerbiama I. Haase, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė. Pateikimas. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia siūlau priimti Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą. Čia gal būtų daugiau techninis pakeitimas, nes suderinama įstatymo redakcija. Kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1594 pripažintas netekusiu galios. Įstatymas buvo priimtas 2022 m. lapkričio 24 d. ir turi įsigaliooti 2024 m. sausio 1 d. Tačiau 2022 m. gruodžio 13 d. priėmus įstatymą Nr. XIV-1665 šis dabar svarstomas ir teikiamas įstatymo projektas prarado aktualumą, todėl, kaip ir minėjau, čia yra techninis pakeitimas, nesuderinama įstatymo redakcija.

PIRMININKAS. Dėkui už pateikimą. Jūsų irgi niekas nenori paklausti. Labai gaila. Dėl motyvų irgi niekas nenori kalbėti. Tada balsuosime, tiesą sakant, jau visai netrukus.

Galbūt mes dar kažką galėtume spėti apsvarstyti, nes turime kelias minutes. Kas nors galbūt jaučiate, kad esate pranešėjas ir norėtumėte savo projektą... Mes bandome žiūrėti. Galime pareiškimus atlikti, bent jau vieną pareiškimą. Kas pirmas užsirašęs skaityti pareiškimus? Tuoj žiūrime.

Gerbiamas A. Veryga. Ar galime jus pakviesti į tribūną? Kaip tik prieš balsavimą. Bus labai įkvėpimas mums balsuoti. Jūsų pareiškimas. (*Balsai salėje*) Prašom iš salės nereplikuoti labai garsiai. Galima, bet šiek tiek tyliu. Dabar kalbės pranešėjas. Dabar pareišk pareiškimą. Prašom.

12.27 val.

Seimo narių pareiškimai

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolegos, aš norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į vieną turbūt tokią sistemine problemą, kuri pasireiškė įvairiausiomis formomis. Ir Seime mes su ja susiduriame, kalbėdami apie vaistų trūkumą pacientams, turėjome diskusiją apie lignoninių vaistines, dabar turėsime balsuoti ir apsispręsti dėl to, ar vaistinėje turėtų ar neturėtų būti vaistininkas, ar užtenka farmakotechniko. Visa tai yra sisteminiai klausimai, susiję su Lietuvos farmacijos sektoriumi. Aš norėčiau šiek tiek apie juos pakalbėti, atkreipti jūsų dėmesį ir galbūt paraginti apsispręsti, priimant sprendimus, kai mums teks už juos balsuoti.

Į ką dabar Lietuvoje paversta arba verčiama vaistininkystė? Turbūt visi turite vaikystės prisiminimą, kai nueinate į officiną, atsimenate kvapą, atsimenate, kaip ten viskas atrodo, atsimenate, kad ši profesija buvo susijusi su tokiu panašiai kaip gydytojo šventumu, kai žmogus, stovintis ten officinoje, jums paduoda vaistus, pristato, tie vaistai net ir būdavo gaminami, jei kas nors išrašydavo ir užsakydavo.

O kaip yra dabar? Dabar mūsų vaistinės, deja, bet tampa nebe vaistinėmis, o parduotuvėmis. Ir ne tik dėl to, kad jos atsiduria prekybos centre ir ten įėjus nebėra to jausmo, kad tu esi vaistinėje, labiau gal į sporto salę ar ūkinių prekių parduotuvę, ar kosmetikos parduotuvę tai yra panašu, bet ir dėl to, kad vaistininkas yra verčiamas pardavėju. Šiandien frakcijoje mes turėjome susitikimą su Vaistinių asociacijos darbuotojų atstovais, jie buvo atėję kalbėtis apie Seime stumiamą sprendimą dar kartą atidėti sprendimus, kad vaistinėje turėtų būti vaistininkas, ir ten liktų tik farmakotechnikas. Jie kalbėjo apie tai, dėl ko jie rinkosi vaistininko profesiją, ko jie tikėjosi studijuodami ir kuo jie yra paversti dabar. Jeigu Seime bus dar kartą prastumtas šis sprendimas ir vaistinėje liks tik farmakotechnikai, klaidingai gąsdinant Seimo narius, kad bus atleidžiami farmakotechnikai, bus uždarnos vaistinės, jeigu taip ir atsitiks, tai nebus nieko kito, kaip tik dar vienas vaistinių tinklų, kurie yra tapę oligopolijomis, šantažas mūsų atžvilgiu, pacientų atžvilgiu ir tai bus jų atsakomybė, jei kas nors ką nors uždarys. Jeigu jūs vis dėlto manote, kad vaistinei yra svarbi farmacinė rūpyba, kai žmogui yra patariama apie vaistus, tai ten turėtų būti komanda. Ten turėtų būti ir vaistininkas, ir farmakotechnikas. Jeigu mes manome, kad tokių komandų reikia Lietuvoje, ne per daug, o trūksta maždaug tūkstančio farmakotechnikų, tai jų dar reikėtų papildomai parengti, kad būtų įdarbinti vaistinėse, tikrai jų neišstums nė vienas vaistininkas.

Dar daugiau. Jeigu mes ir toliau priimsime tokius sprendimus, mes sukursime mūsų jaunimui klaidingą įsivaizdavimą, kad geriau nestudijuoti farmacijos, kurios studijos yra ilgiau trunkančios, jeigu tai yra mokamos studijos, gerokai brangesnės, daug paprasčiau yra įgyti farmakotechniko specialybę ir tikėtis, kad Seimas ir dar, ir dar, ir dar kartą atidės sprendimą, kurią įgaliotų ir įpareigotų mus priimti Europoje galiojančios direktyvos. Su apgailestavimu noriu pasakyti, kad mes vaistininkystę paverčiame verslu, o vaistininką verčiame pardavėju. Dar daugiau, tokiu

būdu mes nuskriaudžiame ne tik vaistininkystę, bet nuskriaudžiame pirmiausia ir savo pacientus, kuriais nebegalime tinkamai pasirūpinti.

Taigi kai ateis, kolegos, laikas balsuoti dėl šito sprendimo, aš siūlau nepasiduoti gąsdinimams, pasielgti principingai ir padaryti taip, kad vaistinėje būtų vaistininkas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam A. Verygai. Dabar kviečiu gerbiamus kolegas susėsti į vietas. Pradėsime balsavimus. Tam yra dabar numatytas balsavimų langas. Gerbiami kolegos, susėdame ir balsuojame.

12.33 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2361(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-15 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 44 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2361(2). Balsuojame po svarstymo. Pradedame balsavimus. Šis balsavimas dar ilgo balsavimo laiko. O dėl kitų gal galime susitarti, kad jau visi sėdės savo vietose ir galime trumpą paleisti? Galime, ar ne? Tai dėl kitų tada, atkreipiu dėmesį, reikės greitai mygtukus spausti. Šis buvo dar standartinis.

Užsiregistravo 102, balsavo 102: už – 76, prieš – 2, susilaikė 24. Taigi po svarstymo yra pritarta.

12.34 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 60 ir 66 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2224(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar 1-16 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 60 ir 66 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2224(2). Balsuojame taip pat po svarstymo. Atkreipiu dėmesį, kad sutrumpintas balsavimo laikas, tai prašom būti savo vietose ir balsuoti.

Užsiregistravo 103, balsavo 100: už – 83, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 17. Po svarstymo pritarta.

12.34 val.

Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 19 ir 60 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VIII skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-2322(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau 1-17 klausimas – Vadovybės apsaugos įstatymo 2, 19 ir 60 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VIII skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-2322(2).

Balsuojame. Yra sutrumpintas balsavimo laikas, prašome būti savo darbo vietose ir balsuoti.

Užsiregistravo 105, balsavo 103: už – 100, prieš nėra, susilaikė 3. Taigi po svarstymo yra taip pat pritarta.

12.35 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1883 (svarstymo tęsinys)

Toliau 1-18 klausimas. Aš atkreipiu dėmesį, kad mes balsuosime už sprendimą gražinti iniciatoriams tobulinti. Taigi balsuojame dėl Darbo kodekso 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1883, už sprendimą gražinti iniciatoriams tobulinti. Balsuojame.

Užsiregistravo 111, balsavo 111 ir visi 111 balsavo už tai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti.

12.36 val.

Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1740(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-19 klausimas – Žemės gelmių įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1740(2). Balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 77, prieš – 12, susilaikė 21. Taigi po svarstymo taip pat pritarta.

12.36 val.

Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2634 (pateikimo tęsinys)

Keliaujame toliau. Darbotvarkės 2-3 klausimas – įstatymo dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru ratifikavimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2634.

Užsiregistravo 108, balsavo 105: už – 102, prieš – 1, susilaikė 2. Po pateikimo yra pritarta.

Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju. Matyt, ministrė to ir norėjo paprašyti. Ar jūs dar norėtumėt ką nors pasakyti? Prašau.

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėl svarstymo datos. Siūlyčiau numatyti kitą antradienį, 25 dieną.

PIRMININKAS. Kitą antradienį? Čia pas mus buvo kita data. Ar galime tada bendru sutarimu pritarti 25 dienai, numatyti kitą antradienį? Matau, niekas neprieštarauja. Tada pakeičiame, kad 25 dieną. Pagrindiniu komitetu siūlomas Užsienio reikalų komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Gerai, klausimas išspręstas.

12.37 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytos 1994 m. rugpjūčio 9 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2635 (pateikimo tęsinys)

Toliau 2-4 klausimas – įstatymo dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose pakeitimo protokolo ratifikavimo projektas Nr. XIVP-2635.

Užsiregistravo 110, balsavo 109: už – 109. Visi balsavo už. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Užsienio reikalų komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti gegužės 16 dieną. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

12.38 val.

Kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1594 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2475 (pateikimo tęsinys)

Mes dar taip pat apsvaistėme 2-8 klausimą, tai yra Kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2475. Balsuojame po pateikimo.

Užsiregistravo 106, balsavo 103: už – 101, prieš nėra, susilaikė 2. Taigi po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti gegužės 23 dieną. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Daugiau klausimų mes nesame apsvaistę. Dabar toliau tęsime pareiškimus ir jau daugiau nebalsuosime, nebent dar atliksime vieno ar kito įstatymo pateikimą, bet balsuosime jau po pietų. (Balsai salėje) Kada numatyta, kolegos, kada darbotvarkėje numatyta, tada ir balsuosime, jau po pietų. Sako, 15 val. 10 min.

12.39 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar D. Kepenis kviečiamas į Seimo tribūną perskaityti pareiškimą. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, na, prieš Velykas kreipiausi į sveikatos apsaugos ministrą su kvietimu pasirūpinti vaikų sveikata. Klausimas buvo apie perteklinio cukraus vartojimą, nes jis yra viena iš pagrindinių mūsų vaikų nutukimo priežasčių. Nutukimas, kaip žinote, yra faktorius Nr. 1 pagrindinėms ligoms, kuriomis šiandien skundžiasi mūsų tautiečiai, tai yra širdies kraujagyslės, tai yra vėžys, tai yra dar daug kitų ligų, cukraligė. Minist-

ras, pamenate, atsakė labai paprastai ir aiškiai, kad dabar jis organizuoja laiptines, vaikščiojimą laiptais, ir jis turbūt, ko gero, statys vakcinų fabrikus. Daugiau nieko naujo nesugalvota.

Jeigu panagrinėtume, ką daro mūsų ministerija, atrodytų, kad tikrai tiek ir tedaro. Bet juokai turėtų eiti į pabaigą, nes Seimo kadencijos... Stebėdamas, kaip kinta mūsų vaikų antsvoris, galiu pasakyti, kad prieš dvi kadencijas mūsų vaikų antsvoris buvo dvigubai mažesnis negu šiandien. Šiandien jau 9 % mūsų vaikų yra nutukę. Dar triskart tiek turi antsvorį. Pavyzdžiui, Norvegijoje, Danijoje arba Izraelyje tokių 7–9 metų vaikų yra apie 6 %, Lenkija turi jau gerokai daugiau – 14 %, ispanai – 16 %, Amerikoje 19 % tokio amžiaus vaikų yra nutukę. Triskart tiek turi antsvorį. Tai reiškia, kad visi šitie vaikai yra potencialūs būsimi širdies kraujagyslių, diabeto, vėžinių susirgimų dalyviai.

Ši tendencija nesustabdoma. Ji kinta tiesiog kasmet. Tai yra katastrofa. Reikia šaukti, kad tai yra artėjanti tragedija, ir reikia stabdyti visomis įmanomomis pajėgomis. Deja, kai mes 2016 metais pradėjome kalbėti apie alkoholio vartojimą, visi pradėjo šaukti, kad čia bus draudimai, draudimai ir reikia šviesti, šviesti ir dar kartą šviesti. Pasidomėkite, kiek šiandien mes investuojame į mūsų vaikų, jaunimo, suaugusiųjų švietimą dėl rizikos faktorių, dėl to, kaip reikėtų gyventi. Ten yra katino ašaros.

Kada buvo kalbama apie narkotikų propagavimą naujuoju būdu, buvo garantuota, kad bus mestos visos pajėgos, kad sveika gyvensena, kūno kultūra ir sportas dabar bus pagrindinis mūsų valdančiųjų tikslas. Deja, ir čia taip pat katino ašaros. Visi vaikai už savo sporto būrelius turi mokėti iš savo tėvų kišenės. Niekas nesikeičia.

Pamenate, jeigu kalbame dabar apie tai, ką siūlo ministras, čia vėl skiepyti ir dar kartą skiepyti, tai prieš trejetą metų mes pasakėme, kad tai nėra išeitis. Imunitetas – svarbiausias dalykas. Ar skiriama dėmesio? Nerasite niekur – nei Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, nei Sveikatos apsaugos ministerija apie tai kol kas dar nepradėjo kalbėti.

Dabar apie perteklinį cukrų kalbant vėl galima čia pradėti šaukti, kad čia yra sąmokslo teorija, kad nieko panašaus čia nėra, kad ramiai gyvenkime. Noriu pasakyti, kad tie žmonės, kurie taip šneka, iš tikrųjų mus bando apgauti. Dabar kalbėdami apie tai, kad mūsų strateginiai partneriai, į kuriuos mes lygiuojamės, lenkai, amerikiečiai, matome, yra jau mus aplenkę kelis kartus vaikų nutukimo ir ligotumo prasme. Jeigu mes ir toliau į juos lygiuosimės, katastrofa tikrai jau už durų.

Mano šio pasisakymo tikslas yra, kad užtenka kalbėti, reikia nebe šiandien, jau vakar reikėjo daryti. O jeigu šiandien nedarome, rytoj tikrai išeities jau jokios nebeturėsime. Vieni gulės ligoninėje, kiti juos lankys ir dejuosime, kad galėjome, galėjome, bet ir vėl nieko nepadarėme. Ministrui ir visiems valdantiejiems linkiu daug sėkmės šioje veikloje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir dabar kviečiu gerbiamą K. Mažeiką į tribūną pareiškimo. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų mano žinutė turbūt yra žemdirbiams ir premjerei. Ji vakar žurnalistams pasakė, kad žemės ūkio ministrui yra kritinis momentas ir jis bus vertinamas pagal tai, kaip vyksta deklaravimas. Ir jau šiandien turbūt galima pasakyti: premjere, galite rašyti savo įsakymą, kad tas ministras nepateisina lūkesčių, nes atsivertę šiandien Žemės ūkio ministerijos tinklalapį matome parašyta, kad deklaravimas prasidės rytoj, nors realiai deklaravimas prasidėjo vakar. Iš tiesų tokie loginiai nesutapimai verčia susimąstyti apie kompetenciją turbūt visos ministerijos vadovybės, politinės vadovybės. Nuo tada, kai pirmadienį prasidėjo deklaravimas, jau du kartus yra keisti ministro įsakymai. Kiek žinau iš ministerijos vidaus, tai dar nėra galutinis variantas. Įsivaizduokite, kaip turi jaustis ūkininkas, kuris vakar arba šiandien deklaravo savo pasėlius. Kaip turi planuoti savo pajamas, deklaracijas tie, kurie net nežino, kokie pakeitimai dar laukia. Iš tiesų procesas jau prasidėjęs. Visi žinome diskusijas dėl 3 metrų pievų, pasėlių pakraščių prie griovių, upelių. Pernai visi ūkininkai buvo nuraminti, kad nereikės... na, dar šiemet, 2023 metais, bus išimčių dėl 2022 metais pasėtų pasėlių ir 2023 metais vykdomos veiklos.

Paaikšėjo, kad tikrai taip nėra. Ministro įsakymas buvo, kad jei deklaruosite pasėtus žieminius pasėlius, jau bus pažeidimas. Tada suskubo ministerija per naktį taisyti įsakymą. Šiandien jau lyg ir žieminius pasėlius dar galima deklaruoti arčiau nei 3 metrai, tačiau vasarinių sėti arčiau nei 3 metrai jau negalima. Žemdirbiai vėl suglumę. Kiek girdime iš ministerijos vidaus diskusijų,

tai dar nėra galutinis variantas. Kaip elgtis žemdirbiui, kai šiandien jau yra išdygę pernykščiai, žieminiai, pasėliai ir jau sėjami dabar vasariniai pasėliai? Užtenka turbūt paskambinti ir paklausti žemės ūkio skyriuose dirbančių specialistų, padedančių žmonėms deklaruoti. Turbūt jie atsakys, kad per visus šiuos deklaravimo metus tokio chaoso dar nėra buvę. Jie gali pasakyti, kad mokymai vyko tris kartus nuotoliniu būdu visiems Lietuvoje esantiems žemės ūkio skyrių specialistams ir deklaruojantiems pasėlius. Pakeitimų lygiai taip pat yra daugiausiai per visą Lietuvos istoriją. Prasideda pirmos dienos, o dar normalios tvarkos, normalaus proceso niekas nežino.

Kolegos, iš tiesų kiekvienam vienmandatininkui svarbu, pasidomėkite savo apygardose, savivaldybėse, kaip šiandien kenčia žemės ūkio skyrių specialistai, kokie iššūkiai jų laukia. Eilės šį kartą tikrai, panašu, bus ne mažesnės nei žmonių, kurie laukia eilėse dėl šildymo kompensacijos. Tai taip pat vėlavo gerą mėnesį. Panašu, kad lygiai taip pat bus. Bet ar žemdirbių kantrybė tikrai atlaikys?

Iš tiesų kreipiuosi į premjerę, kad ji išgirstų ne tik ūkininkus, kurie jau antri metai kalba apie Žemės ūkio ministerijos visišką negebėjimą kuruoti tą sritį, čia kalbu apie politinį lygmenį, turbūt reikėtų išgirsti tuos žemės ūkio skyrių specialistus. Jie šiandien turi atlikti didžiausią ir juodžiausią darbą – net nežinodami, kokie bus galutiniai ministerijos sprendimai, jau dabar turi deklaruoti pasėlius. Premjere, iš tiesų išgirskite žmones, dirbančius žemės ūkio srityje, ir pagaliau priimkite sprendimus, nes kuo toliau, tuo chaoso daugiau. Ar galų gale jums reikia, kad traktoriai vis dėlto tą eisimą sustabdytų visoje Lietuvoje? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Ir tai jau buvo paskutinis pareiškimas.

12.50 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2616 (pateikimas)

Dabar mes jau galime toliau svarstyti įstatymus. Balsuoti nebalsuosime, bet tiesiog padarysime pateikimus. Kadangi pranešėjų nėra ir žiūrime, kurie bus, galime imti darbotvarkės 2-9 klausimą – Elektros energetikos įstatymo 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2616. Matau, yra gerbiamas Ekonomikos komiteto pirmininkas K. Starkevičius, jis galėtų mums pristatyti įstatymą. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena dar kartą, gerbiami kolegos. Šio įstatymo tikslas – sudaryti galimybę nepriklausomiems elektros energijos tiekėjams vienašališkai pakeisti sutarties sąlygas, jeigu šiais pakeitimais yra mažinama elektros energijos tiekimo kaina vartotojui. Čia šį įstatymo projektą teikiame visas komitetas, vieningai visi komiteto nariai. Šiuo metu – gal dabar yra šiek tiek pasikeitę? – yra apie 500 tūkst. elektros vartotojų, kurie turi galimybę, bet nėra susimąžinę kainų. Logiškai suprantame, dėl ko – galbūt kadangi yra kompensavimas. Nuo liepos 1 dienos kompensavimo mechanizmo jau nebus, nenumatyta tam lėšų, tada jie pajaus tą kainų skirtumą. Tai dabartiniu metu valstybė, aš tik primenu, kompensuoja, jeigu neviršija 56 euro centų, viską į apačią – iki 28 centų yra kompensuojama. Nuo liepos 1 dienos tai nebus daroma, tada tai pajus mūsų vartotojai, tikrai pajus šios kainos šuolius. Dabar mes turime gražius 2 mėnesius, kad tam pasiruoštume. Tai aš tiek trumpai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar jūs baigėte, ar nebaigėte?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Baigiau.

PIRMININKAS. Baigėte? Gerai.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Tik norėsiu skubos tvarkos.

PIRMININKAS. Gerai. Dabar pirmas klausų E. Pupinis, bet jo salėje nėra. Tada klausimą užduos gerbiamas A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega Kazy, aš manau, teigiamai daugelis Seimo narių vertins jūsų pateiktą pasiūlymą. Norėčiau paklausti: gal reikėtų įstatyme numatyti tokią nuostatą, kaip yra daroma kai kuriose Europos šalyse, Vakarų Europos šalyse, kai valstybė nustato vadinamąją aukščiausią, tai yra lubų, elektros energijos kainą elektros

energijos tiekėjams? Bet į žemėjančią pusę leidžiama patiems elektros energijos tiekėjams mažinti, sudarant sutartis su vartotojais. Manau, tai būtų lanksti forma, atsirastų ir didesnė konkurencija tarp elektros energijos tiekėjų, o jeigu tu tam tikros viršutinės ribos neišlaikai, tai ką padarysi, tada prarandi rinką. Ačiū. Kokia jūsų nuomonė būtų?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš manau, mes rytoj ar kada komitete svarstysime, tai tikrai aš šitą klausimą iškelsiu ir mes padiskutuosime su visais specialistais, kurie dalyvaus. Kviečiame ir jus dalyvauti. Greičiausia rytoj ir svarstysime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pirmiausia noriu pasakyti, kad labai pritariu šiai idėjai, sveikinu visą Ekonomikos komitetą, kad ėmėsi šių veiksmų. Tą klausimą pati kėliau sausio pabaigoje, vasario pradžioje, buvome susitikę su ministru D. Kreiviu ir „Igničio“ atstovais. Klausiau: tai kiek gyventojai dabar permoka už tai, galėdami susimąžinti, vis dėlto nesusimąžino įkainių, pasikeisdami sutartis ir panašiai? Sakykite, ar jums jau teko diskutuoti su ministerijomis, su Finansų ministerija, Energetikos ministerija, galbūt net su pačiu „Igničiu“, kuris turi daugiausia klientų, vadinkime, kaip nepriklausomas tiekėjas? Koks jų požiūris yra? Ar jums neatrodo, kad ši iniciatyva jau turėjo ateiti iš Vyriausybės, kad mes pernelyg ilgai užtrukome pateikti šią iniciatyvą apskritai ir žmonės jau kurį laiką permoka už elektros energiją?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Kaip čia reikia pasakyti? Gerai, kad jūs jau sausio mėnesį kėlėte šį klausimą, tada gal jau buvo tos tendencijos, bet dar nebuvo tokių ryškių tų kainų skirtumų. O turbūt lėmė žmogiškasis faktorius, kai per daug nepalietė to žmogaus, nes dalį kompensuoja valstybė. Jie paprasčiausiai to rūpesčio neteikia. O šios kompanijos, kurios tiekia elektrą, ar tai „Ignitis“, ar kitos būtų, niekada nebuvo suinteresuotos ir nebūtų. Todėl čia reikia tokio švelnaus bizūnelio. Galvoju, mes tikrai greitai priimsime ir žmonės tikrai supras, kad galima pasirinkti ir pigesnę kainą. Nes dabartiniu metu rinkoje, aš gal netiksliai pasakysiu, bet kažkur panašiai nuo 21 cento iki 24 centų tie tiekėjai siūlo.

O dėl diskutavimo su Vyriausybe, su ministerijomis, tai aš tikrai... Nebuvo jokios reakcijos, kai mes šitą užregistravome, kad čia ką nors blogai padarėme. Mano manymu, mes galime operatyviau, kas, matome, blogai, sutvarkyti.

PIRMININKAS. Dėkoju už atsakymus. Niekas daugiau nebenori paklausti. Dėkoju gerbiavam pirmininkui. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė kalbėti. Tada apsispręsime balsuodami tam numatytu laiku.

12.56 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1930(2) (pateikimas)

Dabar dar galima spėti apsvarstyti 2-10 klausimą – Elektros energetikos įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1930(2). Gerbiama G. Burokienė mums pateiks. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, įstatymo projektu siūlome daliai vartotojų, kurie norėtų pasibaigus sutarčiai grįžti pas visuomeninį tiekėją bei atsisakyti, sakykime, baudų, kurie gauna garantinį tiekimą... Nes manome, kad tie vartotojai, kurie nepasirinko jokio tiekėjo, iki 2026 metų gauna garantinį tiekimą, tai yra gauna visuomeninį tiekimą, o kiti, kurie pasirinko, yra nuskriausti, nes ryškiai didesnes sumas moka. Tai būtų tiek, jeigu trumpai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas R. Žemaitaitis, bet jo salėje nematau. Dėkoju pranešėjai. Dėl motyvų taip pat niekas nėra užsirašęs kalbėti. Taigi apsispręsime balsuodami tam numatytu metu.

Kažin ar mes čia daugiau ką galime spėti apsvarstyti, be to, aš nematau ir pranešėjų kitų įstatymų. Taigi manau, kad skelbsime rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

Galime registruotis, jeigu norite. Prašom. Paleidžiu, užsiregistruosime, susiskaičiuosime.

Užsiregistravo 13 Seimo narių. Visiems gerų pietų ir pasimatysime vakarinio posėdžio metu.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 262 STENOGRAMA

2023 m. balandžio 18 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, pradėsime vakarinį Seimo posėdį. Pradėsime nuo registracijos.

Užsiregistravo 63 Seimo nariai.

Kaip žinote, rytiniame posėdyje dirbome labai sparčiai ir spėjome išnagrinėti beveik visus vakarinio posėdžio projektus. Dabar orientuokimės, kad balsavimo intervalas gali būti apie 15 valandą, galbūt šiek tiek po 15 valandos, jeigu čia kai kurie kolegos surinks 29 parašus ir norės pateikti projektą. Skelbkime, kad balsavimo pradžia bus 15 valandą.

Pradedame vakarinės darbotvarkės 1 klausimą – Vyriausybės pusvalandį. Jį užpildys krašto apsaugos ministras ir mūsų klausimai jam. Prašau, ministre.

14.01 val.

Vyriausybės pusvalandis

Krašto apsaugos ministro Arovydo Anušausko pranešimas

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, dėkoju už galimybę pristatyti krašto apsaugos sistemos aktualijas. Pastaruoju metu viešojoje erdvėje tikrai daug kalbama apie Lietuvos kariuomenės pajėgumus, sąjungininkų buvimą, piliečių pasirengimą. Tai išties rodo, kad žmonės nėra abejingi Lietuvos gynybai. Realiai jau trečius metus Vyriausybės programoje įtvirtinti prioritetai yra įgyvendinami, todėl šiandien noriu akcentuoti tai, kas buvo padaryta ir kur link judame.

Pradėsiu nuo kariuomenės plėtros – mūsų esminio prioriteto. Modernizacijos tempas nestoja, pernai metai buvo rekordiniai pagal užbaigtus projektus ir naujas svarbias pasirašytas sutartis, tokias kaip kovinių dronų, salvinčių sistemų „Himars“, savaeigių haubicų, papildomų visureigių JLTV. Labai pasiteisino tarpvyriausybiniškas įsigijimų modelis *Government to Government*. Ir toliau stengiamės juo remtis.

Koordinuojamės su Baltijos valstybėmis dėl bendrų įsigijimų, tokių susitarimų yra septyni. 2023 metais planuojama įsigijimo sutarčių už 750 mln. eurų. Jos daugiametės, čia ne per vienerius metus, be abejo, išleidžiami pinigai.

Pagrindiniai nauji projektai. Valstybės gynimo taryboje patvirtintas nutarimas pagreitinti vidutinio nuotolio oro gynybos sistemos antrąjį etapą, tai yra naujos baterijos įsigijimą, trumpojo nuotolio mobilių oro gynybos sistemų, elektroninių kovos sistemų ir bepiločių orlaivių sistemų.

Kokybiškai naujas infrastruktūros plėtros etapas. Į plėtrą žiūrime kompleksiskai vertindami savo kariuomenės ir sąjungininkų poreikius. Trys nauji kariniai miesteliai, naujo Rūdninkų poligono ir kitų poligonų plėtra, ginkluotės, technikos priežiūros, sandėliavimo infrastruktūra, infrastruktūra priešakinėms pajėgoms. (*Šurmulyš salėje*) Visa tai yra sudėta į bendrą infrastruktūros vystymo planą ir šiuo metu vystoma...

Šiaip labai sunku skaityti ir kalbėti, aš kartais pats savęs negirdžiu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nors mūsų tikrai nedaug, bet pokalbiai per daug intensyvūs, sunku klausyti ministro. Aš prašyčiau pokalbius perkelti į poilsio erdvę, nes tiems, kurie nori atidžiai klausyti, tikrai yra sudėtinga.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Šiuo metu vystoma apie 200 didesnių ir mažesnių projektų, jiems skiriama apie 10 % gynybos biudžeto. Vien šiemet tam skirta daugiau kaip 130 mln. eurų, didelę jų dalį užbaigsime 2024 metais.

Personalo srityje daug dėmesio skiriama karių pritraukimui, išlaikymui tarnyboje, plėtojame finansiškai ir kitais aspektais patrauklų socialinį paketą. Numatoma šaukimo sistemos plėtra, nes tai yra pagrindinis kariuomenės papildymo ir rezervo formavimo šaltinis. Po šaukimo reformos padidintas šauktinių skaičius, diferencijuotas tarnybos laikas leistų padidinti aktyviojo rezervo karių skaičių nuo 27 tūkst. iki 50 tūkst. ir parengti mums reikalingų kvalifikacijų personalą. Svarbu ir rezervo organizavimas, ir parengimo kokybė. Visi aktyviojo rezervo kariai dabar yra priskirti konkrečioms kariniams vienetams.

Didiname kartotinio rengimo apimtį. Per dvejus metus padidinome tris kartus. Toliau turėtų augti nuo 3 tūkst. iki 5 tūkst. Šiuo metu Lietuvos kariuomenė išties yra stipresnė. Tai matome per įvairius pjūvius – aprūpinimą, infrastruktūrą, personalą.

Ilgalaikis tikslas, apie kurį jau paskelbta, apie kurį kalbame, – divizijos formavimas Lietuvos kariuomenėje. Tai visapusiškas iššūkis, bet kartu ir mūsų kariuomenės natūralus plėtros etapas ir deklaracija sąjungininkams, kad esame pasirengę jau kitai svorio kategorijai ir dabar, be abejojimo, einame ir judame link politinio sutarimo dėl to.

Dėl NATO kolektyvinės gynybos ir pasirengimo priimti sąjungininkus. Šiuo metu, palyginus su pernai, prieš prasidedant karui Ukrainoje, Lietuvoje turime pusantro karto daugiau sąjungininkų. Tai yra nuo 2,5 tūkst. iki 3 tūkst. Pridėjus atvykstančius į pratybas skaičiai būna dar didesni. Pavyzdžiui, per NATO viršūnių susitikimą turėsime gerokai virš 3 tūkst. sąjungininkų Lietuvoje.

Artėjant Vilniaus viršūnių susitikimui strateginis tikslas nesikeičia – NATO priešakinė gynyba. Dar vienas svarbus elementas – oro priešraketinė gynyba, rotacinio oro gynybos modelio užtikrinimas, kuris leistų didesnę sąjungininkų orlaivių ir antžeminių oro gynybos sistemų buvimą Lietuvoje. Tikimės, kad NATO viršūnių susitikimas įtvirtins šiuos sprendimus.

Vokietijos brigada yra priešakinės gynybos dalis. Politiniu ir ekspertiniu lygmeniu nuo lapkričio mėnesio, arba 5 mėnesius, vyksta konsultacijos siekiant visos Vokietijos brigados buvimą Lietuvoje. Aptartos infrastruktūros vystymo vietos, kad iki 2026 metų pasirengtume priimti vieneta. Vienoje iš tų vietų – Rūdninkų poligone – jau šį rudenį planuojama pradėti parengiamuosius statybos darbus. O pačiame poligone, kuriam Seime įstatymu buvo pritarta prieš metus, atlikti visi parengiamieji darbai: žymėjimas, kirtimai, su „Oro navigacija“ suderinti oro erdvės kontrolės klausimai. Lapkričio mėnesį atidarytos trys šaudyklos, o šį mėnesį pradėdami vidiniai keliai, jų tiesimas. Beje, kelias už poligono ribų nuo Pirčiupių iki Jašiūnų taip pat bus rekonstruojamas, nes yra susijęs su patekimu į šį poligoną.

Beje, kartu su Vokietija kalbamės ir dėl išankstinio amunicijos įrangos dislokavimo plėtojant tam skirtus amunicijos sandėlius. Jau yra prasidėjusi jų statyba. Iš viso reikia 70 sandėliavimo vietų.

Lapkričio 1 dieną, arba prieš 5 mėnesius, įsigaliojo įstatymo pakeitimai, leidę sutaupyti dvejus su puse – trejus metus tvarkant statybai reikalingus dokumentus. Jeigu būtume Seime nepriėmę šių dokumentų, faktiškai tos statybos būtų prasidėjusios tik 2026 metais.

Pasirengti, be abejonės, svarbu ne tik kariuomenei, bet ir visai valstybei. Kaip minėjau, pernai buvo priimti priimančiosios šalies infrastruktūros plėtrai reikalingi teisės aktai. Šiuo metu komitetuose svarstomas paketas dėl galimybės pagreitinti privačių žemės sklypų, kurie yra susiję su dabar jau egzistuojančiomis karinėmis teritorijomis, paėmimo visuomenės poreikiams procedūras. Tai nėra dideli sklypai, iš tikrųjų keliolikos hektarų.

Greta karinės infrastruktūros turime gerinti ir civilinę infrastruktūrą, būtina sąjungininkams atvykti, ir kartu su Europos Sąjungos karinio mobilumo iniciatyva dirbame, esame identifikavę, nustatę prioritetus. Gavome, ko gero, didžiausią finansavimo sumą iš visų Europos Sąjungos valstybių – apie 120 mln. eurų. Be abejonės, šiame kontekste noriu paprašyti ir Seimo paramos palaikant Finansų ministerijos solidarumo mokestį, kuris numato, kad dalį bankų pelno būtų galima panaudoti dvigubos paskirties karinio mobilumo ir karinės infrastruktūros projektams finansuoti.

Visuomenės parengimas. Apie tai išties daug kalbame Ukrainos karo kontekste, tikrai yra daug ko pasimokyti, ypač ukrainiečių valios tvirtumo. Piliečių rengimas pilietiniam pasipriešinimui darbotvarkėje yra jau kelerius metus. Pradėjome nuo nulio, iki 2020 metų apskritai mažai apie tai kalbėta ir beveik nieko nedaryta. Šiuo metu turime strategiją, kurios planas parengtas sau-

sio mėnesį ir baigiamas derinti Vyriausybėje, per balandžio mėnesį plano projektą tikimės suderinti su Nacionalinio saugumo komisija ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Šiame plane, galiu pasakyti, pastaruoju metu buvo paskelbta ne visai tiksli informacija, paėmus tikrai vieną iš kriterijų apie piliečių rengimą pilietiniam pasipriešinimui, jį galima pamatuoti, buvo paskelbta, kad parengta 3 tūkst., bet tai tikrai yra vieno kurso, o kursų, pačių įvairiausių, yra septyni. Išties 2022 metais, dar nepriėmus plano, nepatvirtinus, buvo parengta 27 tūkst. 377. Šiais metais planuojame apie 35 tūkst., tai yra realūs skaičiai, bet, kaip minėjau, planą išties reikia patvirtinti.

Didelis dėmesys yra skirtas ir Šaulių sąjungai. Tiesiog atkreipsiu dėmesį, kad Šaulių sąjungos finansavimas išaugo penkis kartus, kaip ir šaulių skaičius išaugo 40 %. Kartu pilietinio pasipriešinimo įgūdžiai yra ugdomi ne tik konkrečiuose kursuose, tačiau ir mokyklose yra patvirtinta atnaujinta privalomo pilietiškumo pagrindų dalyko programa. Visuomenės rengimui ir švietimui bus panaudotos pažangios priemonės. Rudenį turėtų startuoti Krašto apsaugos ministerijos parengta mokymų platforma. Joje bus galima mokytis, tikrinti žinias ir gauti mobilizacijos, pilietinio pasipriešinimo ir priimančios šalies paramos temų suvokimą patvirtinantį sertifikatą. Ši priemonė galės būti pasitelkta ne tik savanoriškam visuomenės švietimui, bet ir integruotam valstybės tarnautojų edukavimui.

Galėčiau paminėti dar vieną temą, nes Krašto apsaugos ministerija tikrai čia aktyviai dalyvauja, tai yra parama Ukrainai. Šiuo metu parama siekia 454 mln. eurų. Ieškome dabar būdų, kaip inicijuoti ir naujus pirkimus. Skiriame lėšų ir tarptautiniams fondams. Rengiame ukrainiečius, pernai parengėme 500 ukrainiečių karių, šiemet planuojame jų parengti 1 tūkst. 600, o galbūt iki 2 tūkst. Iš tikrųjų ne visada galime pasakyti, kiek bus jų parengta, bet mūsų išsipareigojimas – teikti Ukrainai paramą iki pergalės prieš agresorių.

Krašto apsaugos ministerijai yra priskirtos kitos reikšmingos sritys – tai kibernetinio atsparumo stiprinimas. Čia aš turiu pasakyti, kad kibernetinis saugumas yra visų atsakomybė, todėl siekiame stiprinti ir pačių institucijų, ir privataus sektoriaus gebėjimus, kad augtų kibernetinio saugumo kultūros lygis. Pernai tūkstančiai žmonių galėjo lankyti kibernetinio saugumo kursus ir išties patobulinti savo įgūdžius.

Nacionaliniame kibernetinio saugumo centre įgytas ir pradėtas naudoti virtualus kibernetinio saugumo pratybų poligonas, organizuojamos tarptautinės ir nacionalinės pratybos. Kartu rengiame ir nacionalinę kibernetinio saugumo plėtros programą, čia tikrai ne Krašto apsaugos ministerijai, čia jau visai valstybei. Planuojama dalį programos veiklų finansuoti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšomis, skirti 40 mln. eurų. 2022 metais įsigaliojo teisės aktai, užtikrinantys, kad kritinei infrastruktūrai, įskaitant 5G infrastruktūrą, būtų naudojama tik patikimų gamintojų įranga.

Beje, sustiprintas mobilizacinis... su kibernetiniu saugumu ir mūsų kertiniu valstybės ryšiu mobilizacinis parengimas. Praėjusiais metais buvo patikrinta, kaipgi ši sistema veiktų krizės sąlygomis, ar yra pakankamai elektros generatorių ar kitų galimybių, ar yra rezervų. Tie trūkumai buvo nustatyti ir dabar didžioji dalis jų yra užpildyta, papildyta ir pakeista. Krašto apsaugos ministerija prieš vykiantį NATO viršūnių susitikimą organizuoja kibernetiniam saugumui skirtus renginius. Vienas iš jų, beje, vyksta kaip tik šiandien.

Dar galėčiau, aišku, minėti ir Lietuvos vadovaujamas Greitojo reagavimo pajėgas, ir tarpusavio pagalbos kibernetinio saugumo srityje projektus. Dalyvauja aštuonios valstybės. Iš tikrųjų šis projektas, vadinamasis PESCO projektas, atliko svarbų vaidmenį padedant Ukrainai savo laiku, tai yra prieš metus, Ukrainos prašymu dėl kibernetinės paramos.

Taip pat veikia Regioninis kibernetinės gynybos centras, kuris bendradarbiauja su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Ukraina, Sakartvelu, Lenkija. Ir pagrindinės jo veiklos kryptys – kibernetinių grėsmių analizė, informacijos apsikeitimas ir praktinių rekomendacijų teikimas. Siekiama, kad prie šio centro veiklos prisijungtų ir Tolimųjų Rytų šalys, pavyzdžiui, Pietų Korėja, siekiant išplėsti kibernetinio saugumo grėsmių pažinimo lauką.

Nacionalinis koordinavimo centras, kurio užduotis Lietuvoje vykdo Krašto apsaugos ministerija, įsteigtas nuo šių metų pradžios, yra vienas iš 27 Europos Sąjungos nacionalinio koordinavimo centrų, kurių tinklas ir nauja Europos Sąjungos agentūra, Europos kompetencijų centras siekia sutelkti ir koordinuoti investicijas į mokslinius tyrimus, technologijų pramonės plėtrą, kad

Europos Sąjungos šalys įgytų technologinį suverenumą, gebėtų apsaugoti savo kritinę infrastruktūrą ir mažiau priklausytų ne nuo Europos Sąjungos kritinių šalių technologijų. Centras 2023–2024 metais planuoja finansuoti vykdomus kibernetinio saugumo projektus.

Taip, tai aš dabar baigsiu, nes yra keliolika klausimų, gal sugebėsiu į juos atsakyti. Dėkui už dėmesį.

PIRMININKAS. Prieš suteikdamas žodį klausiantiesiems, tiesiog pasiūlysiu Seimo nariams plovimais pasveikinti čia atvykusią Lenkijos lietuvių delegaciją (kaip matote, įvairaus amžiaus), stebinčią pustuštę mūsų salę. Smagu matyti mielus lietuvius. (*Plovimai*)

Dabar klausimai eilės tvarka. Pirmas klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, prieš kelias dienas vienoje televizijos laidoje jūsų partijos kolegos kalbėjo apie tai, kad gyventojų gynybos teisinė bazė yra parengta, bet vykdymas yra labai prastas. Manau, kad buvo turima mintyje jūsų vadovaujama institucija, nes šiandien gyventojai visiškai nepasiruošę karo atvejui. Apie tai buvo pasakyta ir tai buvo patvirtinta. Bet norėčiau paklausti iš kitos pusės.

Štai jūs jau ne kartą patvirtinote, kad, deja, mūsų jaunimas, kuris ateina į karinę tarnybą, kas antras netinka tarnybai dėl sveikatos. Ar galite dabar pasakyti, kad jūsų Švietimo ministerijos kolegos, kurie planavo biudžetą mūsų jaunimo sveikatinimui, ar tris kartus daugiau skyrė, ar ne? Nes 3 % nieko nereiškia. Turi būti tris kartus padidinta, kad būtų sustabdytas nuosmukis ir kad pradėtų sveikata gerėti. Ar tas prasidėjo, ar mes toliau *durnių* voliojame? Kito klausimo kitaip negaliu čia pasakyti.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ką daro kitos ministerijos, šiuo atveju aš neatsakysiu, nes atskau už savo ministerijos kuruojamus klausimus, bet situacija išties su jaunimo sveikatingumu yra sudėtinga.

Kita vertus, darant šaukimo reformą, aš labai tikiuosi, ten yra dar papildomų punktų, apie kuriuos galėčiau ir dabar pasakyti, pavyzdžiui, kad sveikatos patikrinimus atliktų šeimos gydytojai, tai yra remtūsi visa ligos istorija ir nekurtų prieš šaukimą naujos ligos istorijos. Tokie dalykai, deja, yra dažni.

Šiaip jau savanorių, kurie yra pašaukiami į tarnybą, skaičius vis tiek egzistuoja, be abejonės, priešingu atveju mes neįvykdytume šaukimo planų, tačiau, žinoma, norisi tarnybą padaryti patrauklesnę. Tam yra siūlomi pakeitimai, kur yra diferencijuojamas tarnybos laikas skirtingų kategorijų asmenims, kur yra sudaromos galimybės be išimčių ir studentams atlikti savaitgaliais, kas antrą savaitgalį atlikti karinę tarnybą savanorių daliniuose ar jaunųjų vadų kursuose juos išplečiant. Tai iš tikrųjų būtų didelės galimybės ir būtų sumažintas išimčių skaičius.

Išimčių skaičius apima 27 tūkst. jaunuolių. Tai nereiškia, kad jie visi tiktų karinei tarnybai. Matyt, procentas jų tinkamumo būtų toks pat kaip ir kitų, bet vis dėlto tam tikra dalis tikrai tiktų ir, ko gero, būtų apmokyti, ir žinotų, ką daryti krizių atveju, taip pat žinotų, be abejo, savo paskirties vietas būdami aktyviojo rezervo nariai.

PIRMININKAS. Klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū. Mano klausimas bus iš gynybos ir saugumo srities. Žmonės nežino, karo atveju ką reikia daryti, taip pat kaip organizuoti pilietiniam pasipriešinimui. Girdėjau, ir Šaulių sąjunga negali prisiimti visos atsakomybės, nors jai dažnai deleguojama. Apmokyta maždaug 3 tūkst., rodos, žmonių tikrai. Mokyklų vadovų, kai paklausiau, atsakymas buvo: karo atveju ką vesime į stadioną. Žinokite, tai yra netvarka. Net mes, Seimo nariai, esame neinstruktuoti, kaip mes turėtume elgtis. Tai kada, kiek žinau, lėšų yra pakankamai, gal trūksta intelektualinio potencialo ar patirties, sakykite, gal galima tuos klausimus ir išspręsti? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pirmiausia turiu pasakyti, kad Krašto apsaugos ministerija Seimo narių neinstruktuoja. Bet mes, pavyzdžiui, Vyriausybės nariai, esame instruktuoti. Mes žinome, ką darysime tokiais atvejais ir kur darysime. Ir, beje, Seimas, kaip institucija, taip pat tai gali padaryti. Nes mus instruktavo būtent Vyriausybės kanceliarija.

Dėl to, kas ką žino, pavyzdžiui, krizių atveju ką daryti. Vidaus reikalų ministerija yra parengusi ir internetinį puslapį, ir informaciją, dabar pavadinimo nepasakysiu, „72 valandos“, atrodo, vadinasi. Žmonės turi patys domėtis tuo. Tikrai niekas neprivers nieko domėtis, jeigu patys nesi-domės, neskaitys, nežiūrės. Aš raginčiau iš tikrųjų domėtis. Tai nėra koks nors panikos kėlimas,

tiesiog tai yra žmonių edukavimas, kad jie žinotų, ką daryti. O aš manau, kad ir politikų pareiga informuoti, kad yra tokių galimybių sužinoti tą informaciją, pamatyti, paskaityti, įsiminti. Jeigu kas nori specialiai rengtis, viskas yra, tik reikia naudotis.

PIRMININKAS. Toliau klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Pone ministre, aš neklausiu, kodėl už dvejų metų jūs ruošiatės kariauti, o ne už dviejų dienų, jūs dėl to turbūt su Rusija susitarėte. Mano klausimas. Turiu duomenų iš patikimų šaltinių, kad daug šauktinių serga *spidu*. Juos toliau kariuomenėje įskaitote ar išbrokuojate? Paaškindite, kaip vyksta tas procesas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). O kas tai yra?

PIRMININKAS. Patikslinsite klausimą?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Lietuviškai.

V. VALKIŪNAS (DPF). *Spido* nežinote? Imuniteto deficitas. Kaip sakant, čia buvo reklamuota...

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš nežinau, klausykite, aš siūlau jums neskleisti gandų. Jeigu jūs neturite patikimos informacijos, na, atrodo iš tikrųjų kaip labai nerimtas politikas šiuo atveju. (*Balsas salėje*) Jūsų klausimai turi būti pagrįsti informacija. Koku *spidu*, apie ką jūs šnekate?! Tai totali nesąmonė! Aš galiu tą pasakyti čia, iš tribūnos, jums tiesiai. Nebūkite juokingas.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Pone ministre, aš labai konkrečiai paklausiu. Na, visuomenei tenkanti našta dėl krašto gynybos yra beveik 2 mlrd. Dabar žvelgiu į 2022 metų ataskaitą, Audito komitetas parengė: premijoms – beveik 12 mln. eurų, kvalifikacijai tobulinti – 2,5 mln., priedams – 24 mln. O Krašto apsaugos ministerija neturi visuotinio valstybės gynimo plano. Jūsų dabar sekamos pasakos čia, kad neva kancleris turi sureguliuoti Seimo nariams, na, tikrai netelpa į jokią logiką jūsų pateikti atsakymai. Gerbiamas ministre, kiek pinigų jūs išleidžiate viešiesiems ryšiams, Audito komitetas negavo. Ar tai irgi valstybės paslaptis? Ar biudžeto asignavimai skiriami asmeniškai jūsų, kaip būsimo konservatorių Prezidento, įvaizdžiui kurti? Galbūt rytoj mes gausime tuos duomenis iki Audito komiteto posėdžio? Norėtume žinoti. O apie planus prašom nesekti pasakų. Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Be abejo, kaip Seimo narys, matau, jūs visiškai neišprusęs. Valstybė turi valstybės gynybos planą, kariuomenė jį vykdo. Čia yra skirtingi etapai: taikos, krizės, karo. Bet kuriuo atveju tas planas yra. Mobilizacinis planas yra. Artimiausiu metu jis bus dar tikslinamas ir tobulinamas pagal esamus mūsų priimtus įstatymus. Tai yra planai egzistuoja. Tos struktūros, kurios atsakingos už jų vykdymą, taip pat yra ir tam yra pasiruošusios. Tai nereiškia, kad viskas yra nuostabu ir gerai, kad nereikia įdėti darbo. Tam ir yra žmonės, jų yra 20 tūkst. Aš siūlau išties labiau domėtis, ką daro tie 20 tūkst. žmonių, ką jie dirba, kodėl vieną kartą per metus jiems galima skirti premiją. Premija skiriama už darbą. Jeigu kas nežino, mes priedų už tarnybą, pavyzdžiui, kai buvo valdoma nelegalių migrantų krizė, kariams, jų vienu metu ten buvo 1,5 tūkst., o rotuojantis apėmė 10 tūkst., na, faktiškai visą kariuomenę, mes jiems negalėjome jokių priedų, nes Krašto apsaugos sistemos įstatyme nenumatyti jokie priedai. Mes už jų papildomą darbą pasienyje atliekant pasieniečių funkcijas turėjome galimybę tik premijuoti vieną kartą per metus. Negalima nei du kartus, nei tris kartus, nei dešimt kartų premijuoti. Dėl to, be abejo, buvo sumokėti tie pinigai. Ir aš dėl to jokio apgailestavimo nejaučiu. Žmonėms buvo sumokėta už jų papildomą darbą, papildomą tarnybą.

PIRMININKAS. Toliau klausia V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, tikrai turėjau garbės dirbti jūsų komandoje ir dar kartą naudodamasis proga dėkoju už tą pasitikėjimą. (*Balsas salėje*) Norėjau labai nuoširdžiai kolegoms pasakyti, kad jūsų indėlis stiprinant krašto apsaugą yra tiesiog istoriškas, kaip ir pats esate istorikas, nes padaryta labai daug. Ypač ta strategija, kuri yra numatyta kariuomenei stiprinti ir plėtrai iki divizijos lygio, yra neapsakomas kokybinis šuolis į ateitį, stiprinant mūsų krašto apsaugą.

Ministre, norėjau pasiteirauti: galbūt jau yra skaičiai ir perspektyva, kaip atrodys ta naujoji sukurtoji divizija, po kiek laiko jiniai realiai galėtų funkcionuoti, kokie maždaug galėtų būti kaštai? Dar kartą norėjau pasakyti, kad tas jūsų ryšys ir kokybinis santykis su Lietuvos kariuomene, su Lietuvos kariuomenės vadovybe būtent ir stiprinamas dėl tos mūsų visos krašto apsaugos vie-

nybės ir dėl vienodu balsu ėjimo link svarbiausių tikslų, tai yra kariuomenės ir eilinių karininkų, eilinių kariuomenės darbuotojų gerovės gerinimo. Ačiū jums dar kartą.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš atsakysiu trumpai. Dėl divizijos, tai pirmiausia turi būti priimtas Valstybės gynimo tarybos sprendimas. Tai yra dešimties metų projektas. Divizija nesukurama per vieną akimirką, per vienus metus ar penkerius metus. Divizijos vadovavimo elemento kūrimas prasidėjo prieš penkerius metus. Mūsų partneriai amerikiečiai mokė mūsų karininkus, ką reiškia vadovauti dideliam junginiui. Tai yra visai kitas dalykas, negu vadovauti nedideliame batalione ar net brigados dydžio padaliniui. Divizijos vienetas, priklausomai nuo politinio sutarimo, be abejo, reikalauja papildomų išlaidų, bet aš negalėčiau spekuliuoti nepriėmus politinio sprendimo, kokios tos išlaidos būtų, kokia tai divizija – lengvoji, sunkioji, šarvuota, pėstininkų. Priėmus tuos sprendimus, bus galima pasakyti konkrečiau.

PIRMININKAS. Toliau klausia V. Ažuolas. (*Balsas salėje*) Dar kelias minutes pridėsime, nes tema svarbi. Nėra. R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamasis ministre, aš manau, kad ištis Lietuvos žmonės nėra abejingi krašto apsaugai, tačiau susitikimuose, kuriuose tenka būti, dažnai jie išsako nerimą ir prašė jūsų paklausti, žinodami, kad šiandien jūs būsite tribūnoje, dėl galimo jų žemės paėmimo ir ypač dėl galimo naujo poligono steigimo. Ar vėl nekils nerimas taip pat ir Žemaitijoje, kalbant apie plėtrą, ar nebus paimta žemė poligonui steigti?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Vienareikšmiškai galiu atsakyti – galite nuraminti. Mes dabar steigiamo naują poligoną. Tai yra Rūdninkų poligonas. Darbas jį steigiant tai nėra vienu metų darbas. Nuo jo patvirtinimo praėjo 10 mėnesių. Prasidėjo išminavimas, miško kirtimas, atliktas žymėjimas, dėl oro navigacijos sutarta, šaudyklos atidarytos, keliai tiesiami, infrastruktūra pradeda statyti nuo rudens. Tai yra vienu metų darbas, bet laukia dar poros metų darbas, kol mes galėsime jį pritaikyti, kad jį visiškai naudotume.

Kitokia plėtra nenumatoma. Aš tiesiog poligonų temą praplėsiu taip, kad savo laiku pagal galiojančius įstatymus buvo priimti sprendimai dėl Gaižiūnių ir Pabradės poligonų plėtros. Tie sprendimai buvo priimti prieš aštuonerius metus, bet kadangi įstatymai nebuvo keičiami, norint greičiau įgyvendinti tą projektą, tai jie dabar baigiami įgyvendinti. Tai yra pats Pabradės poligonas padidintas nuo 2 tūkst. 200 hektarų iki 5 tūkst., su juo susijusi mokymo teritorija – nuo 6 tūkst. 700 hektarų iki 12 tūkst. 500 hektarų, Gaižiūnų poligonas – nuo 2 tūkst. 700 hektarų iki 5 tūkst. 500 hektarų, mokymo plotai taip pat patrigubinti. Tai yra galimybės, kur galėtų manevruoti batalionas ar keli batalionai, iš tikrųjų yra ir sąjungininkams, ir mums. Taip, mes negalime sukurti tokio dydžio poligono, kur galėtų vienu metu visa brigada būti ir treniruotis, bet tokius poligonus Europoje turi, jeigu neklystu, Lenkija, Vokietija, Rumunija – viskas, tai yra šalys, kurios turi visai kitokio dydžio teritorijas.

PIRMININKAS. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū. Gerbiamas ministre, ištis daug klausimų pristatėte, bet aš tik vieną tokį retorinį klausimą. Jūsų partijos pirmininkas pristatė, kad jūs galimas kandidatas į prezidentus. Tai ką, dabar, vadinasi, jūs koncentruositės į Prezidento rinkimų kampaniją ar vis dėlto dirbsite krašto apsaugos ministru, kaip ir dabar gerai dirbate?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Tai nesusiję su mano tema, kurią šiandien pristatau.

PIRMININKAS. Na, nuraminkite, kad eisite krašto apsaugos ministro pareigas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ne, tai aš ir einu.

PIRMININKAS. Seimo narys taip jaudinasi.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kas pasikeitė? Konstitucija pasikeitė, įstatymai? Niekas nepasikeitė.

PIRMININKAS. Gerai. A. Veryga ir L. Nagienei dar leisiu paklausti.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, aš visgi norėčiau tikėti, kad mes ruošiamės rimtai, turbūt neatsitiktinai ir karinės įrangos įsigyjame, ir mokome kariškius, bet jūs turbūt neblogiau nei aš žinote, kad bet kokiame atveju, jeigu būtų karinis konfliktas, tam reikėtų ir sveikatos sistemos. Mes, skirtingai negu Ukraina, neturime karo ligoninių, vadinasi, mums reikėtų naudotis civiline infrastruktūra. Deja, bet aš niekaip nesugebu išgauti iš mūsų sveikatos ministro, kas yra daroma ar padaryta, ar, kaip suprantu, nieko nėra daroma. Tai čia mano gal toks ar klausis-

mas, ar prašymas, galbūt jūs galėtumėte tiesiog su juo pabendrauti ir pabandyti įtikinti, kad visgi šita infrastruktūra yra reikalinga, jeigu prireiktų jos. Nes neužteks tik ginklų ir neužteks tik kareivių – jiems reikės ir sveikatos priežiūrą teikti.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš galiu pasakyti. Prieš 10 dienų būdamas Ukrainoje lankiausi karo ligoninėje – jiems irgi neužtenka karo ligoninių infrastruktūros, jie irgi naudojami civiline infrastruktūra, jie irgi mobilizavo gydytojus, kitą personalą, kad prižiūrėtų sužeistus karius. Jų medicinos srities lygis – kaip ir mūsų, turiu pasakyti, aukštas lygis. Išties 80 % karių grįžta į rikiuotę. Apimtis, taip, didelė. Sužeistų karių tokią apimtį, kokia Ukrainoje, gydyti pas mus gebėtų, ko gero, tikrai patys didžiausi centrai.

Kad ir kokią mes karinę mediciną turėtume, o mes esame numatę papildomai finansavimą, aš nepaminėjau, bet yra ir Karo medicinos tarnybos plėtra, tai yra įgyjant ir papildomos įrangos, ir tai, kas būtų naudojama, matyt, krizių atveju jau – išskleidžiamos lauko ligoninės ir panašiai. Šiuo atveju to skirtingo lygio medicinos įstaigos pagal NATO kriterijus (1, 2, 3 rolė), be abejo, egzistuoja, bet įrangos kol kas nepakanka. Bet kariai šiais metais turėtų būti tikrai visiškai aprūpinti tomis medicininėmis priemonėmis, kurias turi turėti kiekvienas karys. Kiekvienas karys. Jeigu dar neaprūpinta, tai, aš manau, bent jau pasižiūrėjau į planus, turi būti artimiausiu metu aprūpinta.

PIRMININKAS. Ir, kaip minėjau, paskutinė paklaus L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas vicepirmininke. Gerbiamas ministre, mano dabar džiuginanti tokia pataisa ir aš tikiuosi, kad ir jūs pritarсите. Vakarų Lietuvoje buvo numatyta steigti didžiulį poligoną, tačiau yra palikta rezervuota teritorija. Mes esame pateikę įstatymo projekto pataisą, kad jina būtų išbraukta kaip rezervuota teritorija. Aš tikiuosi, kad jūs tikrai palaikysite šitą projektą. Tai vienas toks mano aspektas.

Antras yra pasiūlymas dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams. Kaip tik perėjo projektas pateikimą ir skubos tvarka yra tvarkomas. Patikinkite mane, kai mes įstatymą skaitome, šitie ypatingos svarbos infrastruktūros projektai, būtent kariniai, bus teikiami... ir teiks, ir tvirtins Vyriausybė, o ne Seimas? Tikrai taip yra įstatyme numatyta?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Priimančios šalies projektus tvirtina Vyriausybė. Čia aš galiu patikinti, kad jie nėra susiję su jokiais rezervuotomis teritorijomis. Jeigu rezervavimo teritorijos dar yra pažymėtos tuose planuose, reiktų tai, matyt, pakeisti. Aš tik žinau, kokia ilga keitimo procedūra vyksta. Bet Krašto apsaugos ministerija, kariuomenė neturi poreikio tose teritorijose, tiesiog neturi poreikio.

Aš jau jums įvardijau, kas yra atlikta plečiant teritorijas. Visa tai, ką jūs dabar svarstote skubos tvarka, yra susiję su jau esamų karinių teritorijų žymėjimu ir plėtra, jau esamų. Jeigu ten šaulių aviacijos bazė, reikia pažymėti... Ne pažymėti – reikia ją elementariai aptverti. Norint turėti tam tikrą karinę techniką, iš mūsų sąjungininkai reikalauja fizinės apsaugos priemonių. Fizinės apsaugos priemonių elementariai. Tai yra visa tai, ką mes įrengėme pasienyje, mes turime įrengti ir aplink karinius dalinius. Kartais tiesiog neįmanoma to padaryti, kai yra įsiterpusi privati žemė, kažkada kažkaip, kažkokiais būdais, privatizuota, o gal ir sugrąžinta žemė. Viskas teisėta, tačiau mums reikia tuos sprendimus padaryti.

PIRMININKAS. Dėkui ministrui. 10 minučių ilgiau atakinėjote į klausimus, negu priklausytų.

14.41 val.

Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2496GR (pateikimas)

Dabar tuoj paskelbsiu kitą darbotvarkės klausimą – 2-2, tai yra Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2496. Prezidento gražintasis įstatymo projektas. Pranešėjas – K. Budrys, Prezidento vyriausiasis patarėjas. Kol jis ateis į tribūną, dėl vedimo tvarkos P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Taip, aš dėl vedimo tvarkos. Gerbiamas ministre, gal jūs galėtumėte paaiškinti visai Lietuvai, dėl ko atleidote poną Šemašką iš viceministrų? Ką jis tokio padarė: ar veikė ne Lietuvos labui, ne Lietuvos interesams? Taip paprastai iš tokių pareigų niekas neatleidžia.

PIRMININKAS. Gerbiamas Petrai Gražuli, klausimai jau baigėsi, jūs laiku neužsirašėte. Bet V. Semeškos pavardė buvo paminėta.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke...

PIRMININKAS. Ne taip buvo ištarta, bet vis tiek supratome.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Tikrai, dar kartą ir Petruai priminsiu. Labai paprasta. Semeška kaip meška. Ir ne Šemeška. Ir viskas.

O dėl ko mane atleido? Kad galėčiau ateiti ir į jus čia pažiūrėti, nes tas cirkas, kurį matau, tikrai yra unikalus. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Baigiame aiškintis apie meškas ir kviečiu Prezidento patarėją.

K. BUDRYS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, šiandieną norėčiau pristatyti Prezidento dekretą, kuriuo yra teikiamas veto ir pasiūlymai drauge su juo. Pradėsiu pristatymą nuo tam tikrų pagrindinių tezių, į ką atsispiriant šis veto buvo parengtas ir parengtas kreipimasis ir į Seimą.

Visų pirma dėl Ribojamųjų priemonių įstatymo kaip tokio. Įstatymas yra išties reikalingas, jis sukuria mums papildomus įrankius užsienio politikoje ir nacionalinio saugumo politikoje. Mes jį turėtume traktuoti rimtai. Visas paketas, kuris buvo parengtas drauge su Tarptautinių sankcijų įstatymu, lydymaisiais įstatymais, numatančiais administracinį, baudžiamąjį persekiojimą ir atsakomybę, yra teisingas sprendimas. Tačiau dėl ribojamųjų priemonių mes turėtume padaryti tam tikras korekcijas, kurios remtųsi tam tikrais principais, susijusiais su konstituciniu lygiateisiškumo principu, tai yra Rusijos ir Baltarusijos režimų prilyginimo principu, ir tam tikru nuoseklumu užsienio ir vidaus politikoje.

Visų pirma, atliepiant tam tikras diskusijas viešojoje erdvėje, norėtusi užbėgti už akių ir akcentuoti bei patikinti, kad Prezidento teikiami siūlymai niekaip nepaveiks demokratinės opozicijos, Baltarusijos ir Rusijos, veiklos Lietuvoje, jos statuso, galimybių prie jos prisijungti iš Baltarusijos ar Rusijos, šiuo metu tai reiškia gauti vizą, su ta viza gauti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje, gauti e. rezidento statusą, išigyti nekilnojamojo turto ir kitus dalykus, jeigu tai atitinka įstatyme jau dabar numatytas sąlygas, tai reiškia, kad jeigu tam tarpininkauja Užsienio reikalų ministerija ir tam yra humanitariniai pagrindai.

Taigi tas pagrindas išlieka ir opozicijos sąlygų niekaip neveikia tiesiogiai dėl Rusijos ir Baltarusijos išskyrimo. Ir pats įstatymas remiasi nuostata, kad tai yra karinės agresijos prieš Ukrainą ribojamųjų priemonių įstatymas, ir jo aiškinamajame rašte, kurį parengė įstatymo rengėjai, yra nurodyta, kad Baltarusija lygiai taip pat yra atsakinga už karinę agresiją prieš Ukrainą. Taip pat yra nurodyti prieš tai jau Seimo priimti dokumentai, kuriais šie režimai yra prilyginti.

Aš tik primenu, kad Baltarusijos statuso, kaip kad yra pasirodžiusios tam tikros ir ekspertų nuomonės, niekaip negalėtume lyginti su kitų valstybių, kurios remia kitomis priemonėmis Rusijos veiksmus, statusu, nes ataka prieš Ukrainą, agresija prieš Ukrainą buvo vykdoma taip pat ir iš Baltarusijos teritorijos. Pati pirmoji karo diena ir pagrindinė kryptis į Kijevą buvo vykdoma iš Baltarusijos teritorijos. Baltarusijos teritorija ir oro erdvė buvo naudojama raketoms paleisti, taip pat ir civilinei infrastruktūrai naikinti. Baltarusijos teritorija buvo naudojama karo nusikaltimams vykdyti. Aš tik priminsiu, kad ir Baltarusijos režimo lyderiai, dar prieš pradėdant karinius veiksmus, savo retorika formavo būsimą karo pagrindimą ir atkartoję Rusijos argumentus.

Kitas dalykas yra Baltarusijos ir Rusijos karinė integracija, ji neturi analogų su jokiais kitais santykiais, kuriuos turi Rusija su kitomis valstybėmis karinėje srityje. Jos sudaro vieną regiono karinę grupuotę, kuria remdamosi vykdo planavimą taip pat ir prieš NATO valstybes, ir prieš Lietuvą. Ja remdamosi *pratybina* įvairius planus, susijusius su Lietuvos okupacija ir taip pat galiama nestrateginio branduolinio ginklo panaudojimu mūsų teritorijoje, kaip mes ne kartą matėme pratybų „Zapad“ metu. Todėl čia Baltarusijos vaidmuo yra išskirtinis.

Kita grupė argumentų yra susijusi su Baltarusijos veiksmais prieš Lietuvą. Šis aspektas yra svarbus, nes Ribojamųjų priemonių įstatymas taip pat numato ir nacionalinio saugumo užtikrinimo priemones. Ir tie veiksmai, pradėdant 2021 metais, o dar ir anksčiau, yra nukreipti tiek prieš Lietuvą, tiek prieš mūsų sienos saugumą. Kalbant apie hibridines atakas, ir dabar mes nuolat patiriame tiek informacinio, tiek kitokio pobūdžio atakas tiek prieš Lietuvos institucijas, tiek, beje,

prieš konkrečius asmenis, kurie Lietuvoje taip pat rūpinasi ir Baltarusijos opozicijos veiklos sąlygomis. Tai vyksta šiuo metu.

Dar kita grupė, kurią tikrai reikia paminėti, – tai KGB veikla prieš Lietuvą ir prieš Baltarusijos opoziciją Lietuvoje. Tokios aršios operacijos, kurios yra vykdomos čia, Lietuvoje, pralenkia Rusijos tarnybų aktyvumą ir agresyvumą, kurį mes čia matome. Todėl nacionalinio saugumo požiūriu, vertinant ne karinio pobūdžio grėsmes, Baltarusijos režimo veikla prieš Lietuvą kelia net didesnę žalą negu Rusijos režimo veikla prieš Lietuvą. Todėl mes turime lygiai taip pat atliepti, galvodami, kokių papildomų priemonių mes turėtume imtis.

Dar vienas argumentas, kuris buvo išsakytas svarstymo metu komitetuose, buvo dėl tam tikrų mūsų verslo interesų apsaugos, kaip tai galėtų paveikti vieną ar kitą sektorių. Atkreipiu dėmesį, kad dabartinis įstatymas jau numato sąlygas, kaip tarpininkaujant Vyriausybės įgaliotai institucijai, ar tai būtų Ekonomikos ir inovacijų ministerija, ar kita, tarpininkauti sudarant sąlygas patekti į Lietuvą, vadinasi, gaunant vizą ir po to laikiną leidimą gyventi, leidžiantį dirbti Lietuvoje.

Taigi mes tiesiogiai niekam šiuo atveju sąlygų nesubloginame. Dėl to tampa dar didesnės svarbos klausimas dėl principingumo, kurį mes turime išlaikyti užsienio politikoje, tarptautinėje politikoje ir priimdami nacionalinius sprendimus. Vadinasi, jeigu mes ir savo partneriams, ir Europos Sąjungoje sakome, kad turi būti veidrodiniu principu taikomos sankcijos Baltarusijai, kaip mes jas numatome Rusijai, vadinasi, lygiai taip pat mes ir nacionaliniu lygmeniu turėtume analogiškai siekti vienodų principų ir apribojimų.

Dėl to Respublikos Prezidento dekretas remiasi konstituciniu asmenų lygiateisiškumo principu, kuris sako, kad įstatymų leidėjas turi pareigą nustatyti vienodą nediferencijuotą teisinį reguliavimą tam tikrų asmenų kategorijų, esančių vienodoje padėtyje, atžvilgiu. Prezidentas sako, kad Rusijos ir Baltarusijos veiksmai vykdant agresiją prieš Ukrainą yra analogiški, dėl to ribojamosios priemonės, kurios jau dabar įstatyme yra numatytos skirtingos Rusijai ir Baltarusijai, turėtų būti suvienodintos, ir kad nėra argumentų, kodėl prašymą gauti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje, įsigyti nekilnojamojo turto Lietuvoje ar vykdyti individualų papildomą išsamų patikrinimą... Baltarusijos piliečiams turėtų būti lengvesnės ar paprastesnės.

Taip pat atkreipiu dėmesį, kad nacionalinio saugumo požiūriu yra du svarbūs Prezidento siūlymai. Vienas iš jų yra individualus išsamus papildomas patikrinimas taip pat ir Baltarusijos piliečių, kertančių išorinę Europos Sąjungos sieną. Vadinasi, mes turime turėti įrankį, kad įsitikintume, kad Baltarusijos piliečiai tikrai nepritaria vykdomai karinei agresijai prieš Ukrainą, mes tą veikiantį įrankį turime ir turėtume išplėsti ir šioje srityje. Ir dar vienas papildomas įrankis, tai yra numatyti, kad Baltarusijos ir Rusijos piliečiai, kurie įgaliotų institucijų, kompetentingų institucijų būtų pripažinti pažeidę Tarptautinių sankcijų įstatymą ar Ribojamųjų priemonių įstatymą, automatiškai būtų laikomi keliančiais grėsmę nacionaliniam saugumui ir viešajai tvarkai. Ką tai duoda? Tai palengvina įrodinėjimą po to teismuose naikinant teisinį buvimą Lietuvoje pagrindą, tai yra vizą, leidimą laikinai gyventi Lietuvoje ar kitą pagrindą, kuriuo jie yra. Tai palengvintų mums procesus, sakykime, išsiunčiant iš šalies tuos asmenis, kurie pasirodytų negerbiantys mūsų įstatymų ar pritariantys karinei agresijai Ukrainoje. Dėl to šis įstatymas, Prezidento įsitikinimu, turi rodyti mūsų principus, turi rodyti mūsų vertybes, ne vien tik gebėjimą sutarti ir rasti kompromisą pačioje žemiausioje vietoje. Dėl to kviečiame pritarti Prezidento veto. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar klausimai. R. Tamašunienė klausia pirmoji.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, be abejo, lygiateisiškumo principas yra labai svarbus, bet Prezidentas, vetuodamas šį įstatymo projektą, pasirenka maksimalų ribojamųjų priemonių skaičių, ne mažiau, Baltarusijos piliečiams taip pat taikyti septynias skirtingas ribojamąsias priemones. Mano klausimas vis dėlto yra susijęs. Tikinate, kad niekaip nepaveiks Baltarusijos piliečių, kurie yra gavę vizas arba leidimą laikinai gyventi, arba e. rezidento statusą, jie yra atvykę būtent vadinamuoju humanitariniu koridoriumi, kuris, mano įsitikinimu, veikia iki šiol. Vis dėlto, kad ir kaip būtų, kad ir kaip mes skaitytume, visos tos ribojamosios priemonės palengvintų tokių žmonių išsiuntimo procedūrą arba turimo statuso panaikinimą mūsų atitinkamų tarnybų. Žmonės nuogaustauja, ar tikrai taip neįvyks. Aš noriu išgirsti, nes jūs tvirtinate, kad niekaip tai nepaveiks, tai kokiomis priemonėmis niekaip nepaveiks.

Kita mano klausimo dalis. Ir šiuo metu visos institucijos, vienoje jūs taip pat prieš tai tarnavote, yra įgaliotos kitų valstybių piliečius, kurie pažeidžia ar Lietuvos Respublikos teises, ar net ir tarptautinius įstatymus, išsiųsti iš valstybės. Žmonėms nusiunčiame žinutę, kuri juos labai gąsdina.

PIRMININKAS. Stipriai viršijote laiką.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ar neturėsime kitos situacijos, negu yra šiandien?

K. BUDRYS. Ačiū už klausimą. Dėl statuso ir buvimo Lietuvoje, ir galimybių gauti, ką ir dabar numato įstatymas, tai iš tiesų mes suprantame, kad tai yra susiję su Nepaprastosios padėties įstatyme esančių tam tikrų priemonių perkėlimu į taikos metą be nepaprastosios padėties, kuri greitai metu artėja. Vizą gauti Baltarusijos piliečiams ir šiuo metu yra apribotos galybės dėl nepaprastosios padėties, nebent yra viena ar kita tarpininkaujanti institucija. Užsienio reikalų ministerija tarpininkauja, kai yra humanitariniai pagrindai, jeigu asmuo yra persekiojamas režimo, visa tai išlieka ir dabar. Tas takelis išlieka, Užsienio reikalų ministerijai tarpininkaujant ta viza gali būti išduota, laikinas leidimas gyventi išduotas, statusas žmonių, kurie čia jau yra, nepasikeičia. Dėl to ir ateityje tai bus. Beje, įstatymas tokį patį takelį numato ir Rusijos piliečiams, palieka galimybę Rusijos piliečiams, persekiojamiems režimo dėl įvairių politinių pozicijų ar nepritariančiams karui, atvykti humanitariniais pagrindais į Lietuvą. Seimas tą galimybę paliko, Prezidentas sako, kad ji ir turi likti, nes persekiojami režimo žmonės Lietuvoje gavo prieglobstį, jų laukiame ir suteikėme sąlygas veikti ir prieš karą, mes ir dabar tai darome, ir darysime po karo ir tiek, kiek reikės, kol nebus demokratijos mūsų kaimynystėje. Tai vienas dalykas.

Antras, atsakant į klausimą dėl lengvesnio išsiuntimo. Taip, įrodinėjimo našta, kad vienas ar kitas įstatymo pažeidimas yra susijęs su grėsme nacionaliniam saugumui, teisme nėra paprastas dalykas. Tai nereiškia, kad buvimas Lietuvoje yra negalimas, todėl šita priemonė leistų sutruminti įrodinėjimą, na, tiesiog panaikintų įrodinėjimo našta, kad pažeidimas tarptautinių sankcijų, ribojamųjų priemonių yra pakankamas pagrindas išsiųsti. Čia susiejimas yra dėl to, kad kai yra grėsmė nacionaliniam saugumui, atsiranda pagrindas naikinti buvimo teisinį pagrindą. Čia su tuo yra susiję. Ar tai reiškia, kad jeigu yra humanitariniais pagrindais patekęs žmogus ir jis pažeidžia Tarptautinių sankcijų įstatymą, jis praras teisę čia būti? Taip, tai reiškia būtent tai, nes humanitariniu pagrindu yra pas mus patekusių lygiai taip pat ir KGB agentūros, kuri vykdė veiklą prieš Baltarusijos opoziciją, provokatorių, kurie po to grįžę atgal į Baltarusiją tiek vykdė ardomąją veiklą baltarusių opozicijoje, tiek šmeižė Lietuvą ir mūsų užsienio politiką ir panašiai. Mes tų atvejų turime ne vieną. Taip, turi būti įrankis, kuriuo mes galėtume naikinti buvimą šičia, Lietuvoje, iki to.

PIRMININKAS. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas pranešėjau, truputėlį keista. V. Putinas skelbia mobilizaciją, dabar elektroninę mobilizaciją, atima pasus, kad tie, kurie nenori vykti į frontą, negalėtų išvykti iš Rusijos. Neturėdami pasirinkimo ir nenorėdami remti V. Putino politikos žmonės bėga iš Rusijos. Lietuva griežtina tą pabėgimą, neįsileidžia tų žmonių. Ar mes čia remiame Ukrainą, ar V. Putiną?

Antras dalykas. Baltarusija, nežiūrint to, kad A. Lukašenka be galo stipriai mūsų valdančiųjų stumiamas į V. Putino glėbį, vis tik tai savo kariuomenės nepasiuntė į Ukrainą ir neiššovė nė vieno šovinio. Taip, Rusijos kariuomenė, ne Baltarusijos, ten kažkokius veiksmus padarė, bet ne be mūsų pastangų. Kaip galima lyginti V. Putiną su vykdoma politika Baltarusijos, kuri niekaip neįsitraukia į karą prieš Ukrainą? Kaip?

K. BUDRYS. Ačiū už klausimą. Pirma dalis dėl patekimo į Lietuvą Rusijos piliečių, kurie yra persekiojami režimo, nepritaria vykdomai politikai ir nori gauti prieglobstį Lietuvoje. Tos sąlygos išlieka galioti ir tai galima padaryti įstatymo numatyta tvarka ar pasienio kontrolės punkte, ar kreipiantis į mūsų diplomatinę atstovybę, sąlygos tos išlieka. Visi, kurie nepritaria karui, tai gali padaryti. Beje, čia labai teisinga ir pastaba – karas yra kaip niekada išryškinanti balta ir juoda situacija ir moraliniam pasirinkimui čia erdvės nėra ar pasilikti prie „man nerūpi“ pozicijos. Tai ir įtvirtina šis įstatymas, sakantis, kad jeigu jūs nepritariate tam, ką vykdo jūsų režimas, jūs turite formą tai išreikšti, ir mes Lietuvoje jums humanitariniais pagrindais suteiksime sąlygas toliau gyventi ar vykdyti veiklą, kurią jūs norite. To nepanaikina.

Nesutinku su jūsų teiginiu, kad Baltarusija niekaip nedalyvauja karinėje agresijoje prieš Ukrainą. Aš ką tik pateikiau įrodymus ir pavyzdžius ir pagrindžiau, kad jinai ten dalyvauja. Vienas dalykas.

Antras dalykas. Seimas ne kartą savo rezoliucijomis, taip pat šiuo įstatymu prilygino šiuos du režimus, kad jie yra dalyvaujantys. Tiesiog išskyrė, diferencijavo tam tikra apimtimi Baltarusijos ir Rusijos piliečius šitame įstatyme. Prezidentas sako: sulyginkime tai, išimčių turime pakankamai. Beje, išimčių yra daugiau negu ribojamųjų priemonių Ribojamųjų priemonių įstatyme. Niekieno mes papildomai teisių nepažeisime, bet būsime principingi.

PIRMININKAS. Klausia V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas patarėjau, iš tikrųjų dėkui už jūsų poziciją. Kadangi dalyvavau komitete rengiant šitą nutarimą ir mačiau, kaip jis keitėsi nuo pradinės būsenos, kuri labai panaši į dabartinę Prezidento poziciją, į tą variantą, kurį jūs matote, kuris yra su daugybe išimčių, tai norėčiau pasakyti, kodėl taip atsitiko. Todėl, kad iš tikrųjų pradėjus modeliuoti, o kaipgi tas priimtas mūsų nutarimas galėtų paveikti aplinką, paaiškėjo, kad jo pagrindiniais taikiniais tapo ne A. Lukašenkos režimas ir ne Baltarusijos integracija į Rusijos Federaciją, bet iš esmės tie žmonės, kurie šiandien gyvena Lietuvoje, dėl įvairių priežasčių iš tos Baltarusijos čia atvažiuavę, čia juos labiausiai tai veikia, įvairias žmonių grupes. Tarp jų ir tas grupes, kurias mano kolegos J. Jaručio rūpesčiu... kurie dirba Lietuvoje vairuotojais ir tikrai jokio čia didelio pavojaus nesudaro, bet 52 % mūsų *fūrų* vairuotojų yra Baltarusijos piliečiai. Kitaip sakant, šitas mūsų išimčių suradimas buvo ne tiek bandymas sušvelninti patį sumanymą, kiek tiesiog adaptacija prie tos realios situacijos, kurią mes šiandien turime.

Taigi mano klausimas ir yra, ar priemonių praplėtimas dėl Baltarusijos neduos priešingo rezultato, kaip mes komitete supratome? Dėkui.

K. BUDRYS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų visus skaičius turiu Baltarusijos piliečių, gyvenančių Lietuvoje, dirbančių įvairiose įmonėse, sektoriuose ir panašiai. Tikrai konsultavomės drauge su teisininkais, kokį turėtų poveikį čia jau dabar esantiems žmonėms, kurie pirmiausia pateko humanitariniais pagrindais. Teisininkų atsakymas – tiesioginio poveikio neturės, nes visos sąlygos išlieka, todėl aš kitokių situacijų modeliuojant nesu matęs, kaip tai galėtų paveikti čia, sakykim, veikiančius jau dabar, dirbančius, veikiančius, politine veikla užsiimančius asmenis. Vienas dalykas.

Kitas dalykas, taip, dėl tam tikrų kategorijų žmonių, kur įvardijote, darbuotojų, kurie dirba transporto sektoriuje, mes turime šiuo metu galimybę, įstatyme palikta Vyriausybės įgaliotai įstaigai tarpininkaujant sudaryti sąlygas čia atvykti, jeigu mes užpildome tam tikras nišas darbo jėgos, kur turime trūkumą. Taip, reikės tam tikro turbūt pereinamojo laikotarpio, bet galimybė išlieka, ne tai, kad mes visiškai paimame ir uždarome.

Dėl paties kompromiso, pačios kompromiso paieškos yra klausimas, kur mes neturėtume ieškoti kompromiso ir kad visi iki vieno būtų patenkinti, čia yra vieta tam tikram principingumui, Prezidento įsitikinimu. O dėl paties vertinimo, kaip tai atsilies toliau režimui, mes turėjome tokių svarstymų, sakykime, 2020 metais, 2021 metais, dar iki karo siūlant įvesti Baltarusijai sankcijas Europos Sąjungos lygiu, kalbant apie dideles įmones, ar mes bausdami tam tikrus žmones, kurie dirba įmonėse ir nebegaus pajamų, ir panašiai, arba apribodami, nežinau, eksporto galimybės Baltarusijos vienos ar kitos kategorijos prekių, nepastūmėsime į Rusijos glėbį. Taip, tos diskusijos turi būti ir tuo metu jos vyko, ir mes sakėme: ne, tai yra svarbesnis dalykas. Šiandien, vykstant karui, jos yra dar labiau pasislinkusios į principingumo pusę, taip, turės įvairių efektų, tačiau mums turėtų būti svarbu užsienio politikoje išlaikyti nuoseklumą, vieningumą ir rūpintis nacionalinio saugumo papildomomis priemonėmis. Taip, kai kurios kai kuriose vietose gali atliepti.

Iš tikrųjų to tiesioginio poveikio, papildomų sąnaudų kaštų prasme darbui institucijų, būtų turbūt Sienos apsaugos tarnybai papildoma veikla saugant išorinę sieną ir vykdant papildomai išsamų patikrinimą Baltarusijos piliečių, kurie kerta Lietuvos sieną. Čia tikrai būtų tam tikras poveikis. Tose išvardintose srityse apčiuopiamo jo nebūtų.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia J. Jarutis, nes jau baigėsi laikas, ir tada apsispręsimė.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis patarėjau, mes tikrai suprantaime Rusijos ir Baltarusijos grėsmes nacionaliniam saugumui, bet tas Ribojamųjų priemonių įstaty-

mas yra laikinas įstatymas ir jis galios iki kitų metų gegužės kažkurios dienos. Bet ar jūs tikrai dedate lygybės ženklą tarp Rusijos režimo, kurio veiksmus per 80 % visuomenės palaiko dėl karo Ukrainoje, ir Baltarusijos režimo, taip, kuris leidžia naudoti savo teritoriją pulti Ukrainą. Bet tos pačios visuomenės ir galbūt net karininkijos dėka vis dar nedalyvauja kare, tiesioginiame kare prieš Ukrainą. Tuo labiau kad su Baltarusija mus sieja beveik 700 kilometrų siena, kurią mes esame dabar pastatę, ginamės nuo to režimo, bet mes nesiginame nuo to režimo piliečių, kurie turi verslo santykius, asmeninius santykius, šeimyninius santykius Lietuvoje, ir šitas jūsų pakeitimas juos užkirstų visiškai, žinoma, laikinai, bet užkirstų. Ar tikrai tai yra lygybės ženklas tarp tų dviejų valstybių? Ačiū.

K. BUDRYS. Ačiū už klausimą. Labai gerai, kad paminėjote įstatymo laikinumą, taip, galiojimas numatytas metams, jeigu per tuos metus įvyks tai, ko mes visi laukiame, bus Ukrainos pergalė ir su visu tuo susiję procesai, pasikeitimai režimo kaimynystėje, mes galėsime svarstyti kitokias priemones. Nesutinku su teiginiu, kad tai užkerta kelią visiškai. Kelio tai neužkerta, mes taikome tam tikrus apribojimus. Taip, ap sunkina.

Ar galime dėti lygybės ženklą? Politiškai lygybės ženklą yra ne kartą padėjęs Seimas dėl Baltarusijos dalyvavimo. Taip, dėl pačios apimties ir už tai kylandios atsakomybės tai įvertins Tarpautinis Baudžiamasis Teismas, kiek kas prisidėjo prie karinės agresijos asmeniškai.

PIRMININKAS. Taip, dabar apsispręsimė, ką darome su vetuotu projektu. Nors užsirašė čia Seimo nariai įvairiai. D. Šakalienė – dėl vedimo tvarkos.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Kadangi tikrai daug kolegų yra užsirašę užduoti klausimus ir tai tikrai yra svarbus ir jautrus klausimas, kurį svarstome, siūlyčiau 10 minučių pratęsti svarstymą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Jeigu yra siūlymas frakcijos vardu, aš... (*Balsai salėje*) Ne frakcijos vardu. (*Balsai salėje*) Sako, kad siūlymas frakcijos vardu. (*Balsai salėje*) Aš tiesiog teiksiu balsuoti, ar pratęsiame klausinėjimą. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, kitaip. (*Triukšmas salėje*) Balsuojame, ar toliau klausinėti. Čia Sekretoriatas neteisingai paleido sistemą. Dabar balsuojame, kas už tai, kad tęstume klausinėjimą.

Tik 10 už tokią pasiūlymą, prieš – 51, susilaikė 18. Dėkui patarėjui.

K. BUDRYS. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar mes, kaip žinote, turime du kelius. Pirmas variantas – tai laikyti įstatymą nepriimtu. Ir kitas variantas – svarstyti įstatymą iš naujo. Čia aš dabar matau, kad įvairiai užsirašė. Aš prašyčiau pakelti ranką, ar yra nors vienas, kuris siūlo laikyti įstatymą nepriimtu? Nėra nė vieno. Kolegos, gal atsisakykime tų kalbų dėl motyvų ir bendru sutarimu priimkime sprendimą, kad projektą svarstome iš naujo. Šią savaitę, ketvirtadienį, apsispręsimė dėl šio projekto jau iš esmės.

Dabar belieka fiksuoti, kad kaip pagrindinis komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, papildomų komitetų nenumatome. Svarstymo data – balandžio 20 diena. Priimame bendru sutarimu. Pritarta. Baigiame šį projektą.

Atsiprašau, kad balsavimo pertrauka... Tiesą sakant, kadangi buvo skelbta balsavimo pertrauka, mes sprendimą kaip tik ir priėmėme. Turėjome tam teisę, nes pertrauka buvo... tai yra balsavimo intervalas buvo nuo 15 valandos. (*Balsai salėje*) Jokių papildomų komitetų neskirsime, nes yra trumpas laikas svarstyti. (*Balsai salėje*) Papildomas nenumatytas. Dėl vetuotų projektų paprastai papildomų komitetų neskiriame.

15.07 val.

Pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatymo Nr. XIV-789 3, 4, 7 ir 12 straipsnių ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2631, Biomedicininis tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 2, 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2632 (pateikimas)

Dabar liko iš rytinio posėdžio darbotvarkės 2-6 klausimas, dviejų projektų paketas. Pirmas iš to paketo Pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatymo kai kurių straipsnių ir IV skyriaus

pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – A. Pečkauskas, sveikatos apsaugos viceministras.

A. PEČKAUSKAS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, leiskite pristatyti jau turbūt įvardintą projektą, parengtą Sveikatos apsaugos ministerijos ir teikiamą Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Pagrindiniai abiejų teisės aktų projektų, kalbame apie abu, tikslai – užtikrinti prašomų pakartotinai naudoti sveikatos duomenų atitiktį prašyme nurodytam pakartotiniam sveikatos duomenų naudojimo tikslui; užtikrinti pagrįsto atlyginimo dydžio už sveikatos duomenų atranką, surinkimą, apdorojimą, sujungimą, nuasmeninimą, pseudoniminimą ir naudojimąsi Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platforma nustatymą; suvienodinti duomenų subjektų sutikimų, reikalingų atliekant mokslinius tyrimus su sveikatos duomenimis, sąlygas.

Esminės turbūt trys problemos, ką sprendžiame, ką siekiame spręsti šiais teisės aktais. Lietuvos Respublikos pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatyme nenumatyta galimybė prašyti pagrįsti prašomų pateikti sveikatos duomenų atitiktį tikslui, dėl kurio jų prašoma. Todėl Vyriausybės įgaliota institucija, šiuo atveju Valstybės duomenų agentūra, negali vertinti šios atitikties. Kyla rizika, kad bus prašoma nepagrįstai daug, didelės apimties duomenų, o tai pažeistų Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą.

Antra. Pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatyme numatyta, kad už sveikatos duomenų atranką, surinkimą, apdorojimą, sujungimą, nuasmeninimą, pseudoniminimą ir naudojimąsi minėta platforma leidimo turėtojas moka atlyginimą, kurio dydį nustato Valstybės duomenų agentūra, vadovaudamasi Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu ir jo pagrindu Vyriausybės patvirtinta tvarka. Tačiau Valstybės duomenų agentūra, apskaičiuodama atlyginimą už teikiamas paslaugas, negali pritaikyti juose nustatyto atlyginimo skaičiavimo metodų, nes dabar galiojančio įstatymo atveju atlyginimas turi būti skaičiuojamas ne už Valstybės duomenų agentūros informacinėse sistemose tvarkomų duomenų teikimą, o už kitų asmenų, tai yra sveikatos duomenų valdytojų, pateiktų duomenų tvarkymą. Dėl to šiuo metu Valstybės duomenų agentūra paslaugas teikia neatlygintinai.

Ir trečia. Pagal Sveikatos draudimo naudojimo įstatymo 12 straipsnį, „norint sveikatos duomenis, kurie buvo surinkti teikiant sveikatos priežiūros paslaugas, pakartotinai naudoti biomediciniuose tyrimuose tikslais, asmens sutikimo dalyvauti biomediciniame tyrime (taigi ir pakartotinai naudoti jo sveikatos duomenis) reikia, o norint naudoti kitų mokslinių tyrimų tikslais – ne“.

Įstatymų projektais siekiama suvienodinti nelygiavertę mokslinių tyrimų padėtį, siekiant tokių pačių sąlygų vykdyti mokslinius tyrimus ir jų metu pakartotinai naudoti sveikatos duomenis. Taigi teisės aktų projektų esmė – numatyti galimybę neišduoti leidimo pakartotinai naudoti sveikatos duomenis ar atsisakyti jį tikslinti. Jei pareiškėjo prašomi sveikatos duomenys neatitinka prašyme nurodyto sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo tikslo, prašomi sveikatos duomenys, jų apimtis akivaizdžiai yra pertekliniai ar nepagrįsti, ir šios atitikties vertinimo kriterijus nustatys Valstybės duomenų agentūra. Atskirą atlyginimų mokėjimo už sveikatos duomenų atranką, surinkimą, apdorojimą, sujungimą, nuasmeninimą, pseudoniminimą ir naudojimąsi minėta platforma tvarką, leidimo turėtojo mokamo atlyginimo dydį nustatytų Valstybės duomenų agentūra Vyriausybės nustatyta tvarka. Numatoma, kad atlyginimas būtų mokamas ne už duomenų, o už paslaugų teikimą.

Biomediciniuose tyrimuose etikos įstatymo projektu numatoma, kad biomedicininį tyrimą galima atlikti be asmens sutikimo dalyvauti šiame tyrime, jei jis atliekamas su sveikatos informacija, surinkta iki prašymo be leidimo atlikti tyrimą pateikimo, ir jei ši informacija tvarkoma vadovaujantis pakartotinai Sveikatos duomenų naudojimo įstatymu, tai yra užtikrinant sveikatos informacijos saugą naudojimą.

Ir antra, atitinkamai pakartotinai Sveikatos duomenų naudojimo įstatymo numatyta, kad sveikatos duomenys, kurie buvo surinkti sveikatos priežiūros tikslais, pakartotinai naudoti gali būti teikiami neturint duomenų subjekto sutikimo ir biomediciniuose tyrimuose vykdytojams. Taip suvienodinama buvusi nelygiavertė mokslinių tyrimų padėtis. Dar daugiau, biomediciniuose tyrimuose vykdytojams neturint duomenų subjekto sutikimo pakartotinai naudoti sveikatos duomenis,

gali būti teikiami ir sveikatos duomenys, kurie buvo surinkti kitais tikslais, ne tik sveikatos priežiūros.

Ir nauda visuomenei, priėmus teisės aktų projektus. Valstybės duomenų agentūra galės užtikrinti sveikatos duomenų kiekio mažinimo principą, kad būtų teikiami pakartotinai naudoti tik atitinkamam tikslui reikalingi sveikatos duomenys. Valstybės duomenų agentūra gaus atlyginimą už su pakartotiniu sveikatos duomenų naudojimu susijusias teikiamas paslaugas, kurios šiuo metu yra teikiamos neatlygintinai.

Ir trečia, bus suvienodintos mokslinių tyrimų sąlygos dėl duomenų subjekto sutikimo vykstant mokslinius tyrimus, įskaitant ir biomedicininis tyrimus, kai jų metu pakartotinai naudojami sveikatos duomenys, surinkti sveikatos priežiūros tikslais. Dėl to galėtų būti vykdoma daugiau ir platesnį tiriamųjų asmenų ratą apimančių biomedicininis tyrimų, kurių rezultatai galėtų būti naudingi ligų ir sveikatos sutrikimų diagnostikai, gydymui ar jų prevencijai.

Svarbu paminėti, kad papildomų valstybės ar savivaldybės biudžetų ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų įstatymui įgyvendinti nereikės ir įstatymų įsigaliojimas numatomas 2023 m. rugsėjo 1 d.

Tai, kolegos, kviesčiau pritarti po pateikimo šiems įstatymų projektams, kurie yra tikrai svarbūs, siekiant visiškai įgyvendinti pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo mechanizmą, kuris turbūt buvo sukurtas dar praėjusiais metais. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas viceministre, aš porą klausimų turėčiau. Pirmas būtų, kiek jau yra pasinaudota galimybe kreiptis ir gauti duomenis tam vadinamajam pakartotiniam naudojimui, ar tai būtų moksliniai tyrimai, ar verslas galbūt kreipėsi? Kiek jų gavo? Ar tos jūsų pataisos jau yra susijusios su kokiomis nors praktinėmis problemomis, kurios iškilo to proceso metu?

O kitas klausimas būtų, kam būtų taikomas tas mokestis? Aš suprantu, kad agentūra, kuri parengtų duomenis, gautų tą mokestį, bet ar jį mokėtų ir viešosios institucijos, pavyzdžiui, mokslo institutai, universitetai, magistrantai? Ar čia būtų tik verslo subjektams? Ar yra kokia nors diferenciacija galbūt tų, kurie kreiptųsi? Ačiū.

A. PEČKAUSKAS. Labai ačiū už klausimus. Pirmasis turbūt yra susijęs su skaičiais. Iki šio momento turbūt per ne visus metus turime šešis kreipimusis dėl pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo, jeigu neklystu, absoliuti dauguma atkeliauja būtent iš mokslininkų, moksliniais tikslais. Turbūt paminėtina ir tai, kad Pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatymas turi labai aiškų baigtinį sąrašą, ar ne, kam tie duomenys gali būti naudojami. Tai atsakymas yra šeši, didžioji jų dalis jau yra sutvarkyta. Jie buvo įvairaus sudėtingumo, buvo ir visiškai paprastų prašymų, kur turbūt pora duomenų paketų, bet buvo ir tikrai sudėtingų, kur reikėjo tiek laiko, tiek gerokai įdėti pastangų ir pasukti galvą, kaip tuos duomenis sugeneruoti ir pateikti būtent pareiškėjams.

Na, o antras klausimas turbūt yra susijęs su tuo, kas turėtų mokėti tas rinkliavas. Tai čia, matyt, reikėtų suprasti tai, kad rinkliava yra renkama ne už pačius duomenis, tai yra tikrai svarbu atskirti, o už pačią paslaugą, kurią suteikia Valstybės duomenų agentūra. Tai reiškia, žmonių darbas skiriamas duomenims surinkti, jiems pseudoniminti, anonimizuoti ir pateikti pareiškėjams. Matyt, tas apmokėjimas būtų taikomas nediferencijuotai, ar tai būtų inovacijos, ar tai būtų mokslinės institucijos, ar tai būtų kitos dedamosios.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas viceministre, mano tekstas iš gyventojų priėmimo arba iš gyvenimo kasdienybės. Yra atvejų, kai gyventojai kreipiasi ir prašo atsakyti, kokios priežastys, kad informacija apie duomenis, apie tuos dalykus, kurių neturėtų žinoti įvairios institucijos, nuteka. Tai yra jeigu žmogus tik tiriasi, įtaria, kad serga onkologine liga, o jau draudimo kompanija iš kažkur sužino, nutekina informaciją ir to asmens nebedraudžia, nes pasako, kad tu esi pavojaus, rizikos zonoje, o tas žmogus dar net neturi tos diagnozės, dar tik tyrimai vyksta. Kaip tai atsitinka, kad tokie dalykai vyksta? Mes čia daug gražiai šnekame apie duomenų apsaugą, apie pažeidžiamumą, nepažeidžiamumą, o gyvenime vyksta toks biznis, pasakysčiau. Ačiū.

A. PEČKAUSKAS. Labai ačiū. Na, mes apie Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą ne tik daug ir gražiai kalbame, bet ir tikrai labai daug darome, kad jis būtų įvykdytas ir tie duomenys būtų apsaugoti visais lygmenimis, kai kalbame apie sveikatos priežiūros sistemą – tiek e. sveikatos lygmeniu, tiek gydymo įstaigų lygmeniu. Tai čia tikrai yra dedama daug pastangų.

O kalbant apie jūsų įvardytus atvejus, na, iš tikrųjų turbūt Sveikatos apsaugos ministerija nėra gavusi kokių nors nusiskundimų ar aiškios informacijos apie jūsų įvardytą atvejį. Natūralu, jeigu tokios informacijos gautume, galėtume aiškintis, žiūrėti, kurioje vietoje ta informacija nuteka. Bet, sakau, tikrai kokio nors kreipimosi mes neturime ir į Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą tikrai žiūrime labai rimtai tiek ir mes, tiek ir mums pavaldžios institucijos.

PIRMININKAS. Dabar motyvai. Vienintelis dėl motyvų užsirašęs A. Veryga pasisakys prieš.

A. VERYGA (LVŽSF). Na, ne kategoriškai prieš, nes iš principo reikia sutvarkyti šituos reikalus, bet pasakysiu, dėl ko aš turiu nuogąstavimų, su tuo ir mano klausimas buvo susijęs, vienas iš klausimų. Aš tikrai nepritariu tam, kad žmonės, kurie daro mokslinius tyrimus, iš tikrųjų turėdami nedidelį atlygį dar turi papildomai ieškoti pinigų. Dažniausiai nemenkai kainuoja tokios paslaugos, kai reikia iš esmės gauti kažkokius duomenis iš valstybės jau surinktų ir apmokėtų duomenų struktūrų. Jeigu jau yra klausimas, kad reikia šitiems žmonėms atlyginti už darbą, kai tie duomenys yra apdorojami, atrenkami, kaip jūs teisingai paminėjote, tai neturėtų keliauti iš doktorantų, iš menkai mokamų, sakykime, gal mokslo institucijų, kurioms tikrai yra problema tokiems apmokėjimams rasti pinigų.

Šią klausimą reikėtų kitaip išspręsti. Galbūt tada Valstybės duomenų agentūrai reikėtų numatyti ir skirti ar papildomų pinigų, ar papildomų etatų, kad tiems žmonėms, kurie nori vystyti mokslinius tyrimus, nereikėtų patiems papildomai už tai sumokėti. Tai su tuo ir yra susijusi mano rezervacija ir pastebėjimas. Aš balsuosiu, manau, už šią projektą, bet, ko gero, mums reikėtų pamąstyti, šią nuostatą pakeisti ir neužkrauti mokesstinės naštos tiems, kurie iš tikrųjų ir dabar sunkiai randa pinigų moksliniams tyrimams.

PIRMININKAS. Balsuosime iš karto dėl dviejų projektų: Nr. XIVP-2631 ir Nr. XIVP-2632, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 99: už – 85, prieš – 1, susilaikė 13. Po pateikimo pritarė. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Svarstymo data būtų numatoma birželio 6 diena. Pritariame bendru sutarimu.

15.21 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 2, 4¹, 8⁴, 8⁵, 9¹¹ straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2630 (pateikimas)

Dar vienas viceministro teikiamas projektas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2630. Tikiuosi, viceministras trumpai pristatys esmę, neskaitydamas ilgo Vyriausybės aiškinamojo rašto, ir apsispręsimė. Prašau.

A. PEČKAUSKAS. Gerai. Labai ačiū. Pasistengsiu tikrai greitai ir aiškiai pristatyti. Šio teisės akto projekto tikslas. Siekiant spręsti spartaus kaitinamojo tabako gaminių vartojimo augimo problemą, 2022 m. birželio 29 d. priimta Europos Komisijos deleguotoji direktyva, kuria dėl tam tikrų išimčių panaikinimo kaitinamojo tabako gaminiams iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva Nr. 2014/40/ES. Ją valstybės narės yra įpareigojamos perkelti į nacionalinę teisę iki 2023 m. liepos 23 d., o naujasis reglamentavimas turi būti taikomas nuo šių metų spalio 23 dienos. Taigi šiuo teikiamu projektu siekiama perkelti Europos Komisijos deleguotosios direktyvos nuostatas į Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymą.

Ko siekiama? Dviejų tikslų. Pirmas. Įvesti draudimą tiekti į Lietuvos Respublikos rinką pridėtinio kvapo ar skonio kaitinamojo tabako gaminius, kurių bet kuriuose komponentuose, pavyzdžiui, filtruose, popieriuje, pakuotėse, kapsulėse, ar bet kuriuose techniniuose elementuose

yra kvapiųjų medžiagų, leidžiančių pakeisti atitinkamų tabako gaminių kvapo ar skonio stiprumą ar jų dūmo sodrumą, jis jau taikomas cigaretėms ir cigaretėms sukti skirtam tabakui.

Antras. Kaitinamojo tabako gaminiams, jei jie yra rūkomojo tabako gaminiai, tai yra vartojami pridedti, taikyti griežtesnius ženklavimo reikalavimus pateikiant informacinį pranešimą ir kombinuotus įspėjimus apie galimą žalą sveikatai.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal šį teikiamą projektą kaitinamojo tabako gaminiai, kurie vartojami pridedti, turės atitikti ženklavimo reikalavimus, kurie numatyti 8 straipsnyje, o tie, kurie vartojami nepridedti, turės, kaip ir iki šiol, atitikti ženklavimo reikalavimus, numatytus taip pat 8 straipsnio 5 dalyje.

Pabaigoje nauda visuomenei priėmus teisės akto projektą. Europos Komisijos deleguotosios direktyvos įgyvendinimas valstybėms narėms yra labai svarbus žingsnis sprendžiant kaitinamojo tabako gaminių vartojimo augimo problemą Europos Sąjungos lygiu. Tikimasi, kad direktyvos taikymas Europos Sąjungos lygiu leis mažinti kaitinamojo tabako gaminių patrauklumą ir vartojimo paplitimą, ypač tarp jaunų asmenų.

Tiek trumpai. Labai vilioosi pritarimo šiam įstatymo projektui. Jis yra tikrai svarbus žvelgiant į tendencijas ir visuomenės sveikatos perspektyvas. Ačiū.

PIRMININKAS. Du Seimo nariai nori paklausti. Pirmasis – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Viceministre, aš noriu paklausti jūsų gal labiau nuomonės. Jūs teisingai paminėjote, kad priklausomai nuo to, ar tie produktai yra naudojami pridedti, ar ne, jiems galios skirtingas žymėjimas. Aš suprantu, kad direktyva yra toks minimalus reikalavimas, kurio negali neįgyvendinti, ji yra privaloma įgyvendinti. Bet ar jūs negalvojate, kad būtų logiška teikti tokius pat žymėjimo reikalavimus, jei jau atnešėte įstatymo projektą, visiems tiems gaminiams, nes dabar dažnu atveju visuomenė yra, sakykim, gudriai paklaidinama ir pradedama šnekėti apie tai, kad vieni ar kiti produktai yra neva mažiau žalingi ar panašiai? Ar negalvotumėte, kad būtų galima iš karto sudėti į įstatymo projektą, kad žymėjimas abiem grupėms būtų vienodas?

A. PEČKAUSKAS. Aš manau, kad apie tai galėsime diskutuoti dar ir Sveikatos reikalų komitete ir šį klausimą turbūt išsamiai paliesti. Svarbiausia turbūt žinutė yra ta, kad jau yra žengiamas žingsnis dėl kažkokio ženklavimo. Nebūtina turbūt ir to, na, galbūt drastiškiausio varianto, kuris šiuo metu matomas ant degančių, kaip jūs įvardijote, produktų. Manychiau, kad čia turbūt yra esminis dalykas, kad mes vis dėlto žengiamo į priekį reguliuodami ir šią kategoriją tabako gaminių, kurie iki šiol nebuvo kategorizuojami.

O kitas aspektas, matyt, irgi yra gerai žinomas, kad nei Pasaulio sveikatos organizacija, nei kitos turbūt autoritetingos organizacijos ar juo labiau nepriklausomi tyrimai nėra įrodę, kad kaitinamieji tabako gaminiai turi kokią nors mažesnę žalą negu tabako gaminiai, kurie yra nekaitinami, tai yra dega. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir R. Tamašunienė dar paklaus.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Gerbiamas viceministre, jūs paminėjote, kad teikiamų įstatymų projektų bus juntama visuomenei nauda, ypač tabako gaminių paplitimas tarp jaunų žmonių... Iš tiesų verta įvertinti Lietuvos situaciją ir paplitimą tarp nepilnamečių, tarp jaunų žmonių, ir naudojimą tų gaminių. Tas žymėjimas tikrai turėtų būti, mano vertinimu, griežtesnis.

O antras dalykas, ko jūs nepaminėjote, o norėčiau išgirsti: kokia bus kontrolė tiek žymėjimo, tiek būtent prieinamumo tų tabako gaminių, ypač nepilnamečiams ir tarp jaunimo?

A. PEČKAUSKAS. Labai ačiū. Jūs palietėte gerokai platesnį klausimą, kuris išeina ir už šiandienos pokalbio ribų. Matyt, duomenų turime. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas yra pateikęs gana nemažai duomenų, kad kaitinamojo tabako gaminių naudojimas, ypač tarp jaunų žmonių, yra gerokai auganti tendencija šiose vietose. Taip, jūs esate visiškai teisi, kad šis žingsnis yra kaip siekis valdyti ir kontroliuoti šią situaciją.

O atsakant į antrą klausimą, turbūt kaip ir kitiems gaminiams, kurie šiuo metu yra naudojami, kai kalbame apie tabaką, kontrolės mechanizmai bus identiški ir tiems gaminiams, nes natūralu, kad jie, kaip ir jų nomenklatūra, taip ir jie patys, jų reguliavimas perkeliamas į tą patį įstatymą, kuriuo yra reguliuojami ir kiti tabako gaminiai.

PIRMININKAS. Dėkui, viceministre. Dėl motyvų niekas nepageidauja kalbėti. Balsuosime, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo: už – 105, prieš – 1, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu skiriamas Sveikatos reikalų komitetas. Svarstymo data numatoma birželio 15 diena. Pritariame bendru sutarimu.

15.29 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2616 (pateikimo tęsinys)

Rytiniame posėdyje buvo pateikti du projektai, bet dėl jų nebuvo balsuota. Dabar susikaupkite, balsuosime dėl dviejų iš rytinio posėdžio likusių Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projektų. Pirmiausia balsuosime dėl projekto Nr. XIVP-2616, kurį pateikė K. Starkevičius, tai Elektros energetikos įstatymo 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 107: už – 106, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas. Svarstymo data būtų... Girdėjome, kad yra skubos prašymas, tai išklausysime K. Starkevičių.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš pristatydamas šį klausimą prašiau skubos, aš noriu, kad kitą savaitę. Mes spėsime.

PIRMININKAS. Gerai, ar galime bendru sutarimu pritarti skubai? Matau, kad yra pritariama. Pritarta bendru sutarimu. Svarstymo datą mes numatysime kitą savaitę, antradienį, tai yra balandžio 25 dieną. Apsisprendėme dėl šio projekto.

15.31 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1930(2) (pateikimo tęsinys)

Toliau taip pat nebuvo balsuota dėl Elektros energetikos įstatymo 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1930(2), jį pateikė G. Burokienė.

Balsavo 110: už – 54, prieš – 24, susilaikė 32. Projektui nepritarta. Nedideliu skirtumu, bet nepritarta. Gal bendru sutarimu gražiname tobulinti? Yra įvairių minčių. Tada už – gražinimas tobulinti, prieš – atmetimas.

Už – 59, prieš – 54. Gražiname tobulinti.

15.32 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2379 (pateikimas)

Ir liko paskutinis mūsų darbotvarkės klausimas ir paskutinis energetikos projektas, kurį galime svarstyti. Kadangi L. Jonauskas surinko reikiamus parašus, tai, tikiuosi, guviai pristatys savo įstatymo projektą Nr. XIVP-2379.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolegos, labai ilgai neužtempsiu. Pagal galiojantį teisinį reglamentavimą elektros energija pažeidžiamiausiems vartotojams, tiems, kurie gauna socialinę paramą pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems asmenims įstatymą, gali būti atjungta, kai skola viršija 3 bazines socialines išmokas. Siūlau tiesiog pakelti dydį iki 10 bazinių socialinių išmokų, kada elektra galėtų būti atjungiamiausiems vartotojams. Tai reiškia, kad pakilus elektros energijos kainai pažeidžiamiausiems vartotojams elektra gali būti atjungta, jeigu skola viršija 147 eurus šiandien, siūlau tą ribą pakelti iki 480, kad per mėnesį ar per 2 mėnesius susikaupusi skola už padidėjusią elektros energijos kainą nesmegtų dar labiau ir šitos šeimos neliktų be šildymo ir be elektros. Ačiū.

PIRMININKAS. Du Seimo nariai pageidauja klausti. Pirmoji R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamas kolega, pastebėtina, kad atsakingi žmonės pirmiausia stengiasi sumokėti mokesčius. Aš džiaugiuosi jūsų jautrumu dėl socialiai remtinų žmonių ir tų, kuriems sunku. Jūs siūlote nuo 3 iki 10 bazinių dydžių padidinti galimą įsiskolinimą. Sakykite, kodėl 10, o ne 8 ar 15? Tai būtų pirmas klausimas.

Ir antras. Ar svarstėte, kad šitas jūsų siūlymas galbūt kaip tik ir paskatins žmones neskubėti sumokėti mokesčių, o elgtis taip, lyg ir laukti, kol susidarys ta didesnė suma? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Geras klausimas. Kaip ir minėjau, pakilus elektros energijos kainai, pasiekti tą sumą, skolą iki 147 eurų tikrai galima labai lengvai ir net ilgai nelaukiant ar specialiai atidėliojant. Todėl siūlymas yra kelti. Ar pakėlimas iki 10 bazinių socialinių išmokų nepaskatins dar labiau atidėlioti ir taip toliau, tai čia klausimas atviras. Kitas mano kolegos G. Palucko projektas, kurį jis, matyt, kitame posėdyje pateiks, yra apie tai, kad būtų galimybė išdėlioti tas skolas ir vienu metu sukaupia didesnė skola nesmogtų dar labiau tiems vartotojams.

PIRMININKAS. S. Jovaiša taip pat klausia.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Energetinės bendrovės dabar kuriamos tam, kad 80 % būtų kompensacija. Tas mechanizmas jau pakeliui. Dabar mano klausimas: kaip pasikeis situacija, jeigu bus atjungta energija, o skola didesnė? Prijungimo mokestis gi dar prisideda vėl iš naujo. Tai čia kaip tik mažesnė suma yra tam, kad žmogus susikauptų ir ją apmokėtų ir atjungimas neįvyktų. Didesnei skolai jis tuo labiau nesurinks tų pinigėlių, kurie leistų jam normaliai funkcionuoti. Ar iš tikrųjų čia tas siūlymas geras, kyla abejonių. Kaip jūs atsakytumėte? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Geras klausimas. Man abejonių nekyla. Jeigu žmogus šiandien neturi galimybės sumokėti tos išmokos, kas yra numatyta įstatyme, tos sumos, tai yra 147 eurai, iš tikrųjų būtų verta palaukti, ypač jeigu mes kalbame apie šildymo sezoną ir jis neturi jokių alternatyvų ir šildosi elektros energija, kalbant ir apie daugiavaikes šeimas, ir taip toliau. Tai ta suma iš tikrųjų ir per 1 mėnesį gali 500 eurų sukapsėti. Šiuo atveju, mano galva, toks saugiklis iš tikrųjų yra reikalingas. Jeigu tik Seimas drįs ir pritarš šioms pataisoms ir vyks diskusija, man atrodo, mes dar galėsime taisyti ar reguliuoti, ar ten nuo 10 paslinkti iki 8 arba, kaip kolegė klausė, kodėl ne 15 bazinių socialinių išmokų. Tai čia, man atrodo, Seimo apsisprendimas. Bet pats principas yra tą kartelę šiek tiek pakelti ir žmonių nestumti į dar didesnę bedugnę.

PIRMININKAS. Dėkui pranešėjui. Klausimai baigėsi. Dabar dėl motyvų.

Prieš kalbės V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Kolegos, man atrodo, kad mes čia trupučiuką komunistuojame, nes, matyt, ne tik už elektra, tuomet ir už vandenį, ir už šildymą, ir galbūt už maistą kelkime tiems, kurie nori išlaidauti ir ne iš karto sumokėti. Ir kaip tada tas lygiateisiškumas tiems žmonėms, kurie vis dėlto moka, moka sąžiningai ir laiku? Dar daugiau... (*Balsas salėje*) Sąžiningai. Labai ačiū, profesoriau, visada jūsų klausau.

Dar daugiau. Labai svarbu taip pat atkreipti dėmesį, energetikos ministras taip pat čia pasakė, kad socialiai remtiniams bus kompensuojama 80 % visų tų išlaidų. Manychiau, kad čia tikrai nereikia pritari, tas komunistavimas veda į niekur. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, apsispręsimė balsuodami. Kas pritaria projektui, balsuoja už, kas nepritaria, – prieš ar susilaiko.

Už – 46, prieš – 17, susilaikė 39. (*Balsai salėje*) Nelygu, kažkas dešimtį prilygino nuliui. Ne taip, nepritarta projektui. Spręsimė, ar gražinti tobulinti, ar atmesti. Už – gražinti tobulinti, prieš – atmesti.

Balsavo: už – 53, prieš – 51. Taigi šis projektas gražinamas iniciatoriams tobulinti. Tuo šios dienos plenarinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 263 STENOGRAMA

2023 m. balandžio 20 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Gerbiami kolegos, pradedame balandžio 20 dienos Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 114 Seimo narių.

14.00 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. balandžio 20 d. (ketvirtadienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ką tikrai Seniūnų sueigoje gerokai ją pakoregavome. Tik dėl vieno pasiūlymo, socialdemokratų pasiūlymo, nebuvo priimtas sprendimas Seniūnų sueigoje, matyt, A. Sysas – dėl to paties. Taigi, nuskambėjo siūlymas išbraukti iš šios dienos darbotvarkės 2-7.1 klausimą – Visuomenės informavimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2355 bei lydimąjį. Apsispręskime balsuodami dėl šio pasiūlymo. Kas pritariate Socialdemokratų frakcijos siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 118: už – 59, prieš – 44, susilaikė 15. Lygu. Taigi, reikia perbalsuoti. Dar kartą formuluju: kas pritariate, kad Visuomenės informavimo įstatymo projektą išbrauktume, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 117: už – 58, prieš – 47, susilaikė 12. Nepritarta. Klausimas lieka šios dienos darbotvarkėje.

Turime apsispręsti dėl visos darbotvarkės. Tikriausiai reikėtų balsuoti. Ar pritariate bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Negirdėti, gerbiamas kolega, prašom pasakyti.

L. JONAITIS (LSDPF). Mano balsą prašom įskaityti už.

PIRMININKĖ. Dėl protokolo – bus įskaitytas už. Dėkui. (*Šurmulyš salėje*) Ar galime bendru sutarimu pritarti darbotvarkei? Reikalaujate balsuoti. Apsispręskime dėl darbotvarkės. (*Balsai salėje*) Palaukite. M. Puidokas nori pasisakyti, prašom.

M. PUIDOKAS (MSNG). Gerbiama Pirmininke, iš tikrųjų ir per praeitą balsavimą balsavo gerbiamas kolega už, tai tikrai prašyčiau perbalsuoti, nes vieno balso skirtumas.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega pasakė dėl protokolo, kad būtų įskaitytas jo balsas, ką ir padarėme.

M. PUIDOKAS (MSNG). Frakcijos vardu tada prašome perbalsuoti, juo labiau kad vieno balso skirtumas. Prieš tai jisai balsavo už. Tiesiog nesuveikė. Mišrios grupės frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Seimo Pirmininke, aš priminsiu vieną situaciją iš pernai rudens. Kai aš paprašiau mano balsą įskaityti kažkaip ten už, tai buvo dėl verslinės žvejybos draudimo Kuršių mariose, jūs teisingai mano atžvilgiu replikavote: Eugenijau, jūs visiškai nebalsavote. Šiuo atveju kolega L. Jonaitis taip pat visiškai nebalsavo. (*Balsai salėje*) Taigi aš nematau čia jokio pagrindo, žmogus nebalsavo, tai nebalsavo.

PIRMININKĖ. Prašom. L. Jonaitis.

L. JONAITIS (LSDPF). Pirmą sykį balsavau už, antrą sykį nesusiveikė. (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Nesusiveikė. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Gerbiama Pirmininke, tai nėra įstatymo priėmimo klausimas, kad vienu balsu už ar prieš, tai yra tiesiog dėl klausimo įtraukimo arba neįtraukimo į darbotvarkę. Manau,

tikrai čia nėra pasaulio pabaiga. Jeigu yra kažkoks atsitiktinumas, kad Seimo narys nepaspaudė, tai, manau, perbalsuokime ir nedarykime iš to dramos. Jeigu ne šiandien, tai kitą posėdį tą klausimą apsvaistysime.

PIRMININKĖ. Aš visiškai sutinku, kad problemos daryti nereikia. P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiama Pirmininke, kaip jūs žinote, iki pietų neveikė balsavimo sistema, gal visa sistema. Čia dabar reikia patikrinti, gal klysta, gal ne taip balsuoja. Bet jis dvasiškai tikrai balsavo, o fiziškai neišėjo balsuoti.

PIRMININKĖ. Įskaitysime dvasinį balsavimą. A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Taupydamas laiką noriu padėkoti J. Jaručiui, jo dėka išbraukti visi rezerviniai klausimai, sutrumpinta šios dienos darbotvarkė. O dėl šito klausimo Seimas apsisprendė – vieno balso persvara lieka darbotvarkėje. Viskas, ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, siūlau apsispręsti dėl darbotvarkės. Kaip suprantu, norėtumėte balsuoti. Taigi, kas pritariate šios dienos darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 121: už – 61, prieš – 38, susilaikė 22. Darbotvarkei pritarta. Dėkoju.

14.07 val.

Lietuvos Respublikos Seimo narių interpeliacija Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministru Kęstučiui Navickui

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Lietuvos Respublikos Seimo narių interpeliacija žemės ūkio ministru K. Navickui. Pranešėjas – K. Mažeika. Kviečiu kolegą į tribūną. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Laba diena, kolegos, situacija iš tiesų nėra tradicinė. Turbūt Lietuvos istorijoje nežinau kito atvejo, kai tam pačiam ministru tą pačią kadenciją du kartus būtų keliami fundamentiniai klausimai. Jeigu praeitos interpeliacijos metu dar buvo galima sakyti, kad galbūt yra kažkokių bėdų dėl ministro nesupratimo, nes jis tikrai nėra žemės ūkio srities specialistas, galbūt dėl silpnos komandos, dėl kažkokių nepadarytų praeities darbų, tai dabar dvejus su puse metų ministras jau turi ministerijos vairą, turi portfelį, turi komandą, ji keitėsi ne vieną kartą, ir turbūt faktai kalba už save.

Jeigu kas nors bando, premjerė bando pasakyti, kad su ministru viskas gerai, čia yra kažkokie asmeniškumai, tai turbūt reikia pasakyti skaičius. Premjere, skaičius sakau jums. Iš tiesų nuo ko viskas prasidėjo, tai yra nuo pieno krizės, ji vis dar tęsiasi jau kelintas mėnuo ir jokių sprendimų nėra. Karvių skaičius nuolat mažėja, ūkių skaičius mažėja – ir vidutiniai, ir stiprūs ūkiai netgi užsidaro, karvių skaičius sumažėjo apie 20 tūkst. per tuos dvejus metus. Tai yra didžiulis smūgis visam žemės ūkio sektoriui, visiems kaimo žmonėms, kurie užsiima žemės ūkiu kaip pagrindine arba papildoma veikla. Netgi skaičiai apie ekologinius ūkius kelia nerimą, nes ir tų ekologinių ūkių sumažėjo 2 %. Tai kur tie pažadai prieš dvejus metus, kad bus remiami smulkiausi, kad bus plėtra, kad bus ieškoma naujų rinkų? Tų pažadų mes šiandien nė vieno nematome ir negirdime. Turbūt paskutinis premjerės pasakymas, kad ministru dar yra galimybė dirbti, jeigu deklaravimo procesas vyks tvarkingai, teisingai, pagal numatytą planą, dėl ko ministerija ilgai dirbo, lyg ir tų pakeitimų kaip ir visada yra. Kiekvienais metais pakeitimų yra. Bet šiandien jau yra ketvirta diena, rytoj bus savaitė, kai vyksta pasėlių deklaravimas. Vakar viešojoje erdvėje lyg ir buvo nuraminti galbūt Seimo nariai prieš interpeliacijos klausimus, galbūt žemdirbiai, kurie dar neapsilankė žemės ūkio skyriuose, tačiau, gerbiemieji, premjere, nė vienas ūkininkas pasėlių dar nėra deklaravęs. Procesas yra įstrigęs, procesas nevyksta. Procesas nevyksta ne tik dėl techninių klūčių, tačiau ir dėl tų sprendimų, kurie vyksta, galima pasakyti, naktimis.

Jeigu nuvyksite į bet kurią Lietuvos žemės ūkio skyrių, kur specialistai, patyrę specialistai, padeda žmonėms deklaruoti pasėlius, jūs išgirsite tą patį, kad nė vienas žmogus šiandien negali deklaruoti pasėlių. Nuraminimas, kad kitą savaitę ar dar kitą savaitę bus kokios nors korekcijos, bus papildymų, yra tikriausiai opiumas liaudžiai, tas turbūt tikrai neišgelbės tos situacijos. Turbūt tai, ką, premjere, jūs teigėte suteikdama tą paskutinį šansą, dabar matome, kad tas darbas

nebuvo padarytas. Jeigu paklaustumėte žemės ūkio skyriaus specialistų, žmonių, kurie deklaruoja pasėlius, jums pasakytų, kad jokių realių mokymų nebuvo – buvo trys nuotoliniai mokymai. Apie naujoves net nebuvo normalios kalbos, nes ministerijoje nėra pakankamos kompetencijos žmonių, kurie pasakytų, atsakytų į tuos klausimus.

Turbūt reikia paminėti pačios interpeliacijos procesą, kai prasidėjus pieno krizei klausimais buvo užversti Seimo nariai vienmandatininkai. Matėsi, kad tų klausimų yra daug – buvo virš 100 klausimų. Vėliau bandėme sisteminti, stambinti klausimus – buvo virš 50 klausimų. Dar vėliau bandėme dar labiau stambinti – iki 15-os ir taip toliau, galiausiai liko vienas klausimas, nes turbūt atsakymų nesitiki niekas.

Šioje salėje yra ne tik opozicijos, bet ir valdančiosios daugumos žmonių, kurie yra pasakę neformaliai, kad mes tikrai balsuotume kitaip, bet mums liepė. Nuoširdžiai kalbant, tai iš tiesų yra problema ir tai nėra kažkoks politinis klausimas – tai yra tiesiog žmogaus, kuris negeba dirbti, negeba *atstovėti* tos srities, kuri jam yra patikėta... Kolegos, vakar komiteto posėdyje, jeigu kas nematėte, galite pasižiūrėti, taip pat beveik 100 klausimų buvo iškelta vien dėl deklaravimo problemų, dėl sistemų, dėl turbūt esminių klaidų, dėl sluoksnių, dėl visokių techninių dalykų, kurie stabdo procesą, ir specialistai negali normaliai atlikti savo darbo, negali deklaruoti pasėlių, o laikas bėga.

Žinome, kad pasibaigus deklaravimo procesui ūkininkams gresia sankcijos, kad iš tiesų žmonės turės turbūt ne vieną kartą ir ne du kartus apsilankyti dar kartą žemės ūkio skyriuose. Tiems žmonėms, kurie iki šiol turėjo savo darbuotojus, arba patys ūkininkai deklaruodavo pasėlius, tai yra faktiškai šiandien neįmanoma. Tai reiškia, eilės prie žemės ūkio skyrių bus panašios kaip rudenį dėl kompensacijų dėl šildymo. Turbūt prognozės tokios. Tiems, kurie yra vienmandatininkai, matau, kolega A. Čepononis, matau, S. Jovaiša, kurie turbūt kaimuose savo apygardoje gali užsukti į žemės ūkio skyrius ir pamatyti realią situaciją, turėtų sąžinė prabilti, nes ūkininkai tikrai ne vieną kartą beldėsi ir į jų duris prašydami pagalbos, nes iš tiesų situacija šiandien yra kritinė. Premjere, jūsų komandoje turbūt kompetentingiausias asmuo buvo I. Jankauskas, kuris paliko savo pareigas. Tas jo pareiškimas turbūt atsako į daugybę klausimų, nes Vyriausybėje nežinau kito žmogaus, kuris bandė tą situaciją spręsti, bandė kažkaip padėti tiems žemdirbiams spręsti tas krizines situacijas, bet šiandien to ryšio visiškai nėra, tos kompetencijos visiškai nėra. Ministerija šiandien, na, palikta, Žemės ūkio ministerija palikta Aplinkos ministerijos kišenėje, kur sprendimų jie negali savarankiškai priimti. Tai, matyt, daro įtaką visų žemdirbių situacijai, tai yra ir konkurencingumui rinkoje, ir kitiems dalykams.

Turbūt geriausias pavyzdys yra Lenkijos žemės ūkio ministras, kuris, matydamas savo bejėgiškumą, išnaudotas galimybes ir daugiau jų neturėjimą, na, tiesiog pasielgė vyriškai. Pasielgė taip, kaip turėtų pasielgti tikrai save gerbiantis ministras ir neįsikibti į tą portfelį, kuris yra iš tiesų laikinas bet kuriuo atveju.

Tai norėdamas palinkėti, kad tos žalos nebūtų daugiau daroma, kreipiuosi turbūt pirmiausia į valdančiuosius, nes knyga „Gyvulių ūkis“ šioje kadencijoje buvo minima turbūt daug kartų, daugiau negu Šventasis Raštas, ir cituojami įvairūs... Turbūt kalbama įvairiomis temomis, bet žemės ūkyje šiandien, galiu pasakyti, iš tiesų tas gyvulių ūkio terminas žeidžia pirmiausia žemdirbius, nes ministerijoje yra mitas ir turbūt jau taisyklė, kad visi gyvuliai yra lygūs, bet yra ir lygesni. Manau, tą taisyklę galima pritaikyti šiandien pirmiausia Žemės ūkio ministerijos politinei vadovybei, kuri iš tiesų elgiasi taip, kaip jiems atrodo, kad socialiniai partneriai yra kažkur užribyje, ir sprendimų, kurių reikia šiandien žemės ūkiui, nėra.

Kalbant apie turbūt paskutinis momentas, apie gyvūnų gerovę, kuri dar kol kas yra po kilimu, bet jau deklaruojantieji šiandien mato, kokie laukia iššūkiai, kokios laukia problemos. Ir ne tik paukštiniai, kurie taip pat turės laikyti vištas palaidas, bet ir visi, kurie turi gyvulių, vištų namuose, deklaruoja bandas, jiems bus tokių dalykų, tokių siurprizų, kur iš tiesų sunku suprasti, kas tas taisyklės rašė.

Iš tiesų, kolegos, kviečiu nenumoti ranka ir nevertinti taip politiškai, o pažiūrėti principingai ir išgelbėti Lietuvos žemės ūkį, kuris su kiekviena diena traukiasi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Interpeliacijos procedūrą, nagrinėjimo tvarką aprašo Statutas. Vadovaujantis 221 straipsnio 2 ir 3 punktais, interpeliaciją gavusio pareigūno atsakymams skiriama iki 30 minučių. Prašau.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiami Seimo narės ir nariai, iš tikrųjų paklausius kolegos K. Mažeikos pristatymo atrodo, kad gyvename virtualioje realybėje.

Ši rytą turėjome konsultacijas su ūkininkų bendruomene būtent dėl deklaravimo dalykų. Galiu dar kartą pasakyti: niekas nevyksta, kas nebuvo planuota, neplanuotų dalykų kol kas mes neturime. Kad sistema pirmas 2 savaites veiks iš dalies, mes informavome iš anksto, ir tas yra. Ir tas yra dėl kelių dalykų, reikia pabrėžti.

Vienas iš jų. Buvo minėti kažkokie naktiniai sprendimai ir panašiai. Tiek deklaravimo sistema, tiek apskritai, matyt, valstybės įgyvendinimo politika labai daug priklauso nuo duomenų kokybės. Šiuo atveju kalbu apie vandens apsaugos juostas. Įstatymas veikia jau daugelį metų, bet kai pradedi taikyti praktikoje, supranti, kad reikia grįžti prie liniuotės ir pateikti aiškias taisykles, kad ūkininkai galėtų suprasti, nes siekiant įgyvendinti tai, kas yra suplanuojama prie stalo, realybėje atrodo visai kitaip. Ir iš tikrųjų buvo ilgai, nes turiu priminti, kad vandens apsaugos arba paviršinio vandens apsaugos direktyvos įgyvendinimas yra kitos institucijos – Aplinkos ministerijos, bet susiduriame su tuo, kad, kai nusileidžiame iki įgyvendinimo lygmens, problemos būna realesnės. Mes ieškojome, suradome, surasime palankius sprendimus, tikrai ne vieną esame suradę palankesnę sprendimą ūkininkų naudai, jie bus. Kiek leidžia reglamentas ir kiek galima padaryti techniškai, tie pakeitimai jau yra padaryti, dar vienas laukia. Tikiuosi, kad dėl to niekas nestrigs ir dėl to išloš apskritai visas žemės ūkis.

Kalbant apskritai apie atsistatydinimo institutą, ir šiandien kaip tik prieš porą valandų kalbėjau su Lenkijos naujuoju ministru, galima tai įvertinti ir taip, kad jeigu tai būtų daugiau nei vienos dienos naujiena, tai gal būtų galima matyti ir prasmės, bet tikėtis, kad visuomenės dėmesys aplinkosauginiams dalykams, gyvūnų gerovei keisis, mažės, tikriausiai būtų naivu.

Pasižiūrėjus į Vakarų Europos valstybes, pavyzdžiui, Vokietiją, jau koalicinėje sutartyje yra parašyta, kad tiesioginės išmokos turės būti susietos su viešosiomis gėrybėmis. Jungtinė Karalystė išėjo iš Europos Sąjungos, neturi to tiesioginio instrumento, bet vis tiek naudoja panašias schemas, jau dabar eina link to, kad aplinkosaugai dėmesio būtų daugiau. Čia toks truputį nuokrypis į tai, kam reikia ruošti.

Tai, kas yra dabar, tai yra poslinkis. Taip, yra poslinkis žemės ūkyje link aplinkosauginių dalykų, gyvūnų gerovės dalykų, bet kol kas tai yra švelnus poslinkis. Kalbant ne politinėmis frazėmis, darbinuose dalykuose, darbinuose susitikimuose randame ir, manau, rasime bendrą sutarimą taip pat ir su ūkininkų bendruomene.

Kalbant apie atotrūkį tarp ūkininko kaip maisto gamintojo, kas iš tikrųjų yra labai svarbu, šventa ir rimtas indėlis į mūsų visuomenę, vis tik atsiranda tas skirtumas ir nesupratimas, kodėl atsitinka taip, kad ūkininkas pradeda būti nevertinamas dėl šitų dalykų. Yra dvi priežastys, ir aš savo darbo pradžioje tai esu užsibrėžęs – mažinti skirtumus ir stereotipus tarp aplinkosaugininkų bendruomenės ir žemės ūkio. Iš tikrųjų galima aiškiai pripažinti, kad tų stereotipų yra, bet taip pat reikia, matyt, ir ūkininkams būti atviresniems ir išeiti iš savo informacinio arba savo bendruomenės lauko ir girdėti, ką kalba miesto gyventojai. Ieškodami bendrų sprendimų, ir čia iš tikrųjų galiu pasidžiaugti ir kolegos S. Gentvilo pagalba, tikrai jau padarėme ir, manau, dar padarysime tiek visuomenei, tiek ir ūkininkams palankius sprendimus.

Kalbant apie kelis dalykus, kuriuos norėčiau dar pabrėžti, nes ir kolega Kęstutis kalbėjo trumpiau, tai ir aš pabandyčiau trumpinti savo kalbą, tai yra dar vienas dalykas, į kurį, aš manau, reikia atkreipti dėmesį. Tai yra, aišku, valstybės tarnybos ydingumas. Čia mes turime tikrai judėti link valstybės valdymo pertvarkos, nesudaryti sąlygų, kad socialinis saugumas gali pateisinti nekompetenciją ar nepasiektus rezultatus. Iš tikrųjų džiaugiuosi, kad tai galėsiu dabar daryti ir per Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą.

Jeigu galėčiau atsukti laiką, ar daryčiau tą patį? Aišku, kad daryčiau tą patį. Ir skaidrinimas, ir įmonių efektyvinimas, ir tikrai kai kuriais atvejais valstybės valdomų kolūkių turėjimas tikrai nėra tai, ką mes galėtume turėti, ir valstybė neturėtų, matyt, mokėti už tai, kas nėra valstybės funkcija.

Šiek tiek apie laikotarpį, kuris laukia, apie kurį jau truputį užsiminiau. Yra taip: visas deklaravimo laikotarpis, poslinkis nuo 2023 metų, nuo šių metų, iki 2027 metų, visoje Europos Sąjungoje yra iki 25 % nuo pirmojo voko ir 35 % nuo antrojo voko, tad turi būti įrodomos ir suprojektuotos aplinkosauginės priemonės. Ir tos priemonės yra ne tik tai, kad išsaugotume gyvąją gamtą, bet yra taip pat ir tai, kad išsaugotume tą patį dirvožemį, kuris yra mūsų žemės ūkio pagrindas. Kai kurios priemonės, kurias mes suprojektavome, kurias mes numatėme, yra 80 % iš to viso voko, jos visos yra numatytos gamybinėms priemonėms, gamybinėms, tausojamosioms priemonėms. Todėl manau, kad tai yra geras subalansavimas tarp tikslų ir tarp subalansuotos gamybos.

Kalbant apie krizę, apie pieno krizę pakalbėsiu atskirai, sutinku, kad ji yra. Galime pasižiūrėti į skaičius. Skaičiai rodo, jeigu jau žiūrėtume į ilgalaikes perspektyvas, kad nuo 2004 metų mūsų žemės ūkio sukurta bendroji pridėtinė vertė yra 3,5 karto didesnė. Žiūrėdami visą tą laikotarpį, kad galėtume sakyti, kad kažkada, ar praeiti metai buvo kriziniai, tikrai to negalime matyti skaičiais. Nesakau, kad galėtume tuo pasidžiaugti ir tuo kalbą baigti, nes nukritusios ne tik pieno kainos, nukritusios ir grūdų kainos, o praeitų metų energijos sąnaudos, trąšų sąnaudos tikrai buvo didelės, tai nereiškia, kad laukia pats lengviausias laikotarpis. Todėl mes stebime su visa atsakomybe ir dėmesingumu. Būname kartu su ūkininkais, nepaliekame jų, su jais būsim ir ateityje. Pieno krizė, jau ne kartą buvo minėta, tai – tikriausiai laiku nepriimtų sprendimų pasekmė.

Kooperacija. Net 2016 metais Komisija atliko struktūrinius visos Europos Sąjungos vertinimus, ten yra ir Lietuva paminėta, išvados yra aktualios, kad pas mus nesikooperuodami maži ūkiai neturi tinkamos derybinės galios apginti savo interesus. Maža kooperacija, mažas kooperacijos procentas tikrai yra didelė problema, ir dabar turėdami šią krizę mes ir skiriame pirmiausia patiems smulkiusiems ūkiams, kad jie išliktų gyvybingi, – 8 mln. paskirtų pinigų pieno krizei spręsti yra skirti maždaug truputį daugiau nei 90 % ūkininkų.

Kalbant apie struktūrinius dalykus, kurie ne vienoje strategijoje buvo paminėti, tai mes radikaliai pakeitėme ir įstatymą, ir sąlygas, ir finansavimo prioritetus kooperatyvams. Susitarėme kadencijos pradžioje, kad pieno sektorius yra ta sritis, kur reikia pasiekti, kad bent pieno gamyba nemažėtų. Tam buvo skirta 144,5 mln. eurų. Rezultatui pasiekti, žinoma, reikia ir ūkininkų įsitraukimo, taip pat reikia įsitraukimo tiek opozicijos, tiek pozicijos. Atsakant į tą vieną klausimą, kuris buvo pateiktas, aš manau, kad nesame mes blogame kelyje. Nėra sudėti blogi pamatai ar kokie nors sprendimai, kurie mus iškreiptų europinėje rinkoje, išsiskirtume mes iš kitų Europos valstybių.

Kalbant apie terminą, prašau, kad jis būtų skirtas iki šios kadencijos pabaigos, o jeigu norime pasidžiaugti rezultatais, ir visi to norime, aišku, tikiuosi, kad supratę rinkėjai suteiks tą mandatą ir ateityje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas ministre, prašom likti tribūnoje. Dabar iki 30 minučių yra skiriama klausti. Pirmasis klausia G. Surplys. Ruošiasi K. Mažeika.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Klausimų iš tikrųjų yra daug, jie taip ir liko turbūt neatsakyti. Bet aš galbūt susitelksiu į du klausimus. Pirmiausia, ministre, dėl tų 8 mln., skirtų ūkininkams. Mano žiniomis, 2022 m. birželio 29 d. buvo išleistas reglamentas dėl pagalbos ūkininkams, reaguojant į Rusijos invaziją į Ukrainą. Pagal tą reglamentą mes galėjome vienam ūkininkui skirti iki 15 tūkst. eurų. Klausimas: kodėl ta priemone nebuvo pasinaudota? Gal galite atsakyti?

Kitas dalykas. Jūs raštu pateikdamas atsakymus rašote, kad žemės ūkio produkcija didėja, eksportas didėja, tačiau, mano žiniomis, pieno eksportas per praeitus metus nukrito dvigubai. Ar jums šie skaičiai žinomi? Jeigu taip, turbūt tai nederu su jūsų pateikta informacija, kad žemės ūkio produkcija ir eksportas auga, nes pieno sektorius dabar giliausioje krizėje, deja, jis stipriai krenta. Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū. Aš tik pasitikslinsiu. Giedriau, kalbate apie 2021 metų reglamentą? (*Balsai salėje*) Praėjusių metų birželio mėnesį. Ačiū, tuomet išgirdau. Čia apie tą patį reglamentą. Taip. Apie tą patį buvo šitas klausimas net mūsų KPP priežiūros komitete, kad galima likučius panaudoti, lyg ir pagal šitą reglamentą galima panaudoti likučius. Kodėl nebuvo skirta iš šitos paramos pernai? Todėl, kad nebuvo poreikio skirti iš šitos paramos. Pagal reglamentą mes

skiriame paramą sodams, paukštienos, kiaušinių ir kiaulienos sektoriams. Jeigu mes norėtume šiais metais juo pasinaudoti, jo galiojimas pasibaigęs, mes neturime galimybės, to užklausėme oficialiai. Iš Komisijos pirmadienį gavome atsakymą, kad pagal šią reglamentą daugiau programos mes negalime teikti. Toks atsakymas. Turiu atsakymą raštu. Jeigu netikite, tikrai bus galima pateikti.

Kalbant apie pieno rodiklius, aš dabar neturiu skaičių prieš save, bet turėkite mintyje, kad pas mus (greičiausiai gali būti, aš tik nenoriu spekuliuoti, bet taip gali būti) tarpinio pieno produkto mažėja, bet mes iš tikrųjų daugiau ir daugiau turime tų kietųjų sūrių, puskiečių sūrių pieno produktų. Čia reikia pasitikrinti. Tikrai nesunku, nes statistiškai yra tie duomenys, irgi bus galima pažiūrėti. Aš neturiu prieš save skaičių, nespekuliuosiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi K. Vilkauskas.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, jeigu jau sakote, kad padėti geri pamatai, ir jeigu kalbate apie pamatų statybą, tai turbūt suprantate, kad ant pelkės pamatai niekada nebūna gerai padėti. Turbūt tokia trumpa replika. Bet jūs daug kalbate apie kooperatyvus, apie kooperaciją, apie derybines galias, tai gal galite pasakyti tiksliai, kiek per šiuos dvejus su puse metų inicijavote ir perkirpote juostelių, kiek buvo įkurta kooperatyvų jūsų dėka? Kokių derybinių galių jiems suteikėte, kad jie tapo ypač stiprūs?

Ir dar kitas klausimas. Kodėl teigėte savo pasisakymuose, kad Lietuvoje pieno perdirbimo įmonių yra per daug ir turi mažėti, nes mums svarbu kaip nors išlaikyti darbo vietas, gamybinius pajėgumus ir kitus dalykus? Trumpai kol kas tiek. Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū. Čia viskas yra truputį iš konteksto ištraukta. Pradėsiu nuo pelkių, pelkių pamatų. Čia jūsų požiūris ir aš jo tikrai nekomentuosiu. Bet turime mes Bendrą klimato kaitos energetikos planą, kuriame yra sudėtos visos priemonės, tarp jų ir žemės ūkiui. Tame plane, man pradėdant dirbti, buvo numatyta, kad žemės ūkio CO₂ išmetimai turi mažėti 11 %. Žemės ūkis turi tokią unikalią galimybę, kad jis gali ir absorbuoti. Prasmė ta, kad jis neturi būtinai mažinti išmetimų, kas žemės ūkyje mūsų atveju būtų tikrai blogai, reikėtų mažinti gyvulininkystę, o mes to nenorime ir mes nuo pat pradžių pasakėme, kad mes elgsimės priešingai – mes judėsime link didėjimo. Tai kompensavimo mechanizmas yra absorbavimo pajėgumų stiprinimas, o geriausia ir didžiausia absorbcija yra šlapynės. Tą jūs puikiai turėtumėte žinoti, bet gaila, kad neklausote. Ministro veikla yra ne kooperatyvų įsteigimas. Kooperatyvų veiklai vykdyti turi būti suteikta kuo palankesnė politika. Tas ir padaryta, tą aš ir sakiau savo kalboje.

O dėl perdirbimo įmonių aš nesakiau, kad jų yra per daug. Aš turiu patikslinti jūsų klausimą, nes kontekstas yra toks: kai mes kalbėjome dėl pieno, kai prasidėjo pieno krizė, tai sakėme, aš sakiau, kad jeigu mūsų pieno perdirbimo įmonės neišlaikys gyvybingų ir vidutinių ūkių, gali atsitikti taip, kad pieno joms visoms dirbti visu pajėgumu Lietuvoje neužteks, juolab kad atsiranda regione didelis konkurentas – Estijoje statoma įmonė, kuri konkuruos dėl papildomo 30 % žaliavinio pieno, įvežamo į Lietuvą. Toks yra kontekstas.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi V. Fiodorovas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas ministre, dabar jūsų pasisakymuose girdime apie trumpąsias grandines. Aišku, ir iki jūsų labai daug buvo kalbėta. Dabar užsimenate jau apie logistiką ir apie logistines grandines. Ar vis dėlto turite aiškų ir nuoseklų planą, o ne vien tik abstrakčias šnekas, kaip tai bus vykdoma ir kiek bus įtraukiamos savivaldybės ar, sakykime, nevyriausybinės, bendruomeninės organizacijos, įvairios pagyvenusių žmonių asociacijos ir taip toliau? Kaip tą mechanizmą įsivaizduojate ir kaip jis, jūsų nuomone, turi veikti kuo greičiau ir kuo sklandžiau? Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Nuoširdžiai ačiū už klausimą. Tikrai ačiū. Kai aš pradėjau dirbti, mes iš karto pasakėme, kad mes norime, kad ūkininkų maistas, ūkininkų užaugintas arba perdirbtas, arba paruoštas maistas greičiau atsirastų savivaldybės, valstybės valdomų viešųjų įstaigų: darželių, mokyklų, ligoninių, globos įstaigų, virtuvėse. Ir iš karto numatėme tam tikrą programą, finansavimo priemones, kad tokie dalykai būtų įsteigti. Esminė tokio veiksmo sėkmės sąlyga, kad yra reikalingas savivaldybės įsitraukimas. Pradėjome nuo... Susidomėjimas nebuvo labai didelis iš pradžių. Turėjome kelias savivaldybes įvairiuose regionuose, bet dabar mes jau turime

du projektus. Tai yra ne tik Žemės ūkio ministerijos nuopelnas, bet taip pat ir didelė padėka Kau-no rajono, regiono savivaldybėms, ūkininkams, kurie į šį projektą įsitraukę. Tikiuosi ir labai lin-kiu jiems kuo geriausios sėkmės, manau, kad tai yra geras žingsnis, nes pirmi žingsniai, pirmi projektai, pirmi konkretūs išsipareigojimai jau pradėti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Fiodorovas. Ruošiasi A. Širinskienė.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Ministre, labai gaila, kad vis dar neišgirdau pakan-kamai argumentų, kodėl turėčiau persigalvoti dėl savo balso dėl interpeliacijos.

Du klausimai jums. Minėjote apie pareigą likti poste. Tai ta pareiga likti poste yra dėl žem-dirbių, kurie, akivaizdu, jums nepasitiki, ar vis dėlto dėl partijos? O kitas klausimas yra toks: ko-kia buvo jūsų pozicija dėl tų 30 mln. eurų paramos Lenkijai ir kitoms valstybėms (na, šiek tiek mažiau ten paramos buvo) dėl tų kritusių grūdų kainų? Čia Europos Komisijos parama buvo. Ko-kia buvo jūsų asmeninė pozicija, ministerijos pozicija ir ar nesvarstėte tokiu keliu bandyti eiti dėl tų pačių kritusių pieno kainų Lietuvoje? Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ne mano darbas jus įtikinėti, ypač ne pakeisti jūsų įsitikinimus. Tam ir yra, matyt, jūsų darbas – būti opozicijoje ir užduoti nepatogius klausimus. (*Juokas, balsas salėje: „O koks jo darbas yra, ar ne?“*) Kalbant apie paramą, čia ne tik Lenkijoje, ten buvo visas para-mos paketas, vadinamasis pasienio šalių ūkininkų pagalbos paketas. Įėjo ir Rumunija, Bulgarija, Lenkija, aš neatsimenu, ar įėjo Slovakija, Vengrija, lyg ir ne. Mes pasisakėme visą laiką nuosekliai, kad tam neprieštaraujame, tai yra ir mūsų balsas, bet kad šita situacija yra ne tik pasienio, prašo-me žiūrėti plačiau į tai.

Kalbant apie mūsų prašymą... Europos Komisijos atsižvelgimą į mūsų prašymą dėl pieno krizės, tai mes jau spėjome šitą paketą ir dabar dirbame dėl antro, rengiame antrą paketą. Tai iš tikrųjų argumentus, skaičius tiek politiniu lygmeniu... Mano ir Latvijos ministro susitikimas su komisaru, bet ir techniniame direktorių susitikime šitos konsultacijos vyksta. Tikiuosi, kad Komi-sija mus išgirs.

PIRMININKĖ. Klausia A. Širinskienė. Ruošiasi E. Pupinis.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Na, išties labai kurioziškai nuskambėjo, kaip jūs atsakėte K. Mažeiki-kai į jo pajuokavimą apie pelkes ir namelius, atskaitydamas paskaitą apie šlapynes ir ekologiją. Tikrai panašu į tą anekdotą, kai studentas į biologijos pamoką ateina pasiruošęs apie drugelius, o jam klausimas apie drambliuką ir jis tada sako: ausys yra kaip drugelio, tai aš papasakosiu apie drugelius. Tai labai nerimta. Bet mano klausimas yra apie jūsų viceministro pono E. Giedraičio pareiškimus, nes jūs ką tik aiškinote dabar, kad su deklaravimu viskas gerai, o aš štai skaitau va-landos senumo straipsnį, jis, cituoju, skamba taip: „E. Giedraitis pripažįsta, kad dalis sistemos dar neveikia, todėl jei reikės, deklaravimas bus pratęstas.“ Tai jūs viceministrą atleidote ar nuomonių nesuderinote, ar kas čia vyksta, kai informacija...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). ...mums yra pateikiama viena, o šnekate kitaip?

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Agne. Aš pakartosiu, ką sakiau kalboje, ir pakarto-siu dabar tiesiogiai jūsų klausimą. 2 savaites sistemoje nebus galima galutinai pateikti paraiškos, mes apie tai informavome iš anksto, čia nėra nieko nenumatyto. Mes matėme ir žinojome, kad duomenis iš kitų institucijų, kurios nepavaldžios Žemės ūkio ministerijai, mes gausime paskutinę minutę. Taip ir buvo. Ir todėl, žinodami, kad gali būti duomenys klaidingi, kad gali būti neatitiki-mų, mes šioms 2 savaitėms viską esame pasirengę, kad braižytume, plotus įbraižytume. Tą gali-ma daryti, bet koregavimui, nes kai kurios korekcijos yra susijusios ir gali būti susijusios ne su taisyklių keitimu, mes turime numatę tas 2 savaites.

PIRMININKĖ. E. Pupinis išsibraukė. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi Zigmąs... Netyčia išsi-braukė. E. Pupinis. Ruošiasi V. Ažuolas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Nežinau, kažkodėl dingo užsiregistravi-mas. Gerbiamas ministre, norėčiau paklausti vieno tokio dalyko. Iš tikrųjų turbūt natūralu, kad mažieji ūkiai... Per 15 metų turbūt 70 tūkst. ūkių sumažėjo, kur laikė nuo vienos iki dviejų kar-vių. Natūralūs procesai vyksta ir turbūt visame pasaulyje taip yra, kad tie ūkiai stambėja. Tačiau per daug nedidėja ir tie didieji ūkiai, imant per 15 metų, kur didieji ūkiai. Na, atrodo, jie turėtų

didėti, tačiau žinome, kad nemažai pasitraukė, perėjo iš gyvulininkystės į sėjamasias kultūras. Ar iš tikrųjų nemanote, kad vis dėlto tokie balansai, kurie susiję su tam tikra parama, nėra iki galo teisingi? Kaip jūs manote, kas skatina vis dėlto daugiau užsiimti sėklininkyste ir grūdinėmis kultūromis, o ne iš tikrųjų dirbuotis pieno ūkiuose, nes...

PIRMININKĖ. Laikas!

E. PUPINIS (TS-LKDF). ...technologijos kaip ir leidžia tai daryti automatizuojant procesus? Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Pirmiausia efektyvumas pačios technologijos. Augalininkystės ūkiuose reikia mažiau darbo jėgos, yra didesni laiko tarpai, kai nereikia nuolatinės priežiūros, ir ilgą laiką pasaulio rinkose vyravusios palankios grūdų supirkimo kainos. Tai dalykai, kurie yra lemiami nepriklausomai nuo lokals Lietuvos ar Lietuvos žemės ūkio politikos.

Aš ne iš jūsų pirmo girdžiu, tas pasakymas dažnai skamba, kad lyg ir net ir dabar mūsų strateginiame plane numatytos visos kompleksinės priemonės yra palankesnės augalininkams, o ne gyvulininkams. Nėra visiškai taip, nes augalininkų priemonės daugiausia išsprendžiamos plote. Gal dėl to matyti to visko kompleksškumas ir visa kita. Bet mes gyvūnų gerove, ne vien ploto priemonėmis, susieta parama pieniniams galvijams šitas priemones numatėme, padidinome, lyginant su praeitu laikotarpiu. Bėda yra ta, kad rezultata – išmoka – ūkininkai gaus tik metų pabaigoje, tai yra kaip ir pažadėta, taip įtraukta, suprojektuota. Šiandieną mes neturime to rezultato, kuriuo galėtume pasidžiaugti, tada gal būtų lengvesnis ir šios dienos interpeliacijos procesas.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi Z. Balčytis.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, aišku, labai liūdna, kad kitos ministerijos nepateikė reikiamų sluoksnių laiku ir dėl to žemdirbiai dabar jais negali naudotis. Bet iš tikrųjų ką jūs darysite? Jūs juk žinote, kad šiais metais bus paleista palydovinė ūkininkų sekimo sistema. Visi pasėliai bus automatiškai iš palydovo sekami. Jau pernai teko patirti, kas tai yra, kai išrašomos įvairios nuobaudos dėl sistemos klaidų. Ką šiuo atveju darysite, kad ūkininkai negautų tokių nuobaudų ne dėl savo kaltės?

Kitas konkretus klausimas. Jūs remiate ir skatinate kooperaciją, bet kai pripažinti kooperatyvai nori kreiptis dėl europinės paramos, jie gauna atsakymą, kad jeigu tai kooperatyvo turtas ir kooperatyvo teritorija, tokiam kooperatyvui europinė parama nebus skiriama. Jeigu tai būtų ūkininko kiemas ir ūkininko atskira sodyba, gautų paramą. Kodėl netgi taisyklės yra nukreiptos prieš kooperatyvus?

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Palydovinės nuotraukos – tinkamas klausimas. Jau iš šito deklaratyvio laikotarpio aš jums galiu dar kartą pabrėžti ir atsakingai pasakyti – tikrai tikrinsime ir su ličiuote, nes braižant prie stalo atrodo vienaip. Kai pristato man, kaip ministrui, kai pristato mums, kaip politikams, atrodo viskas idealu, viskas ten turėtų veikti, kol nenuėini į vietą ir nepamatai. Nors gyvename XXI amžiuje ir turėtume prie tų technologijų eiti, bet tikrai pasitikrinsime.

Dėl kooperatyvų. Tai čia reikia būti... Aš norėčiau klausimo tikslumo, nes pagal klausimo logiką sakyčiau, kad kalbate greičiausiai apie investicijas į valdas, nes yra kelios priemonės. Ten, kur kooperatyvai gali gauti, ir gauna, ir eina, o yra, kur tu turi investuoti į savo ūkį. Investicijos į valdas yra ūkininkui skirtos, tai yra kooperatyvo nariui, bet ne pačiam kooperatyvui kaip tokiam. Jeigu būtų perdirbti, tada kooperatyvas gautų ir į savo turtą, ir visa kita.

Ką mes pakeitėme ir kas ilgą laikotarpį tikrai buvo kliūtis, tai vadinamasis 2 % pelningumo rodiklis. Mes jį pakeitėme. Jis dabar yra įvairesnis ir tikrai dėl to sąlygos yra geresnės.

PIRMININKĖ. Klausia Z. Balčytis. Ruošiasi R. Budbergytė.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas ministre, iš jūsų pasisakymo vis dėlto man yra likę patys pagrindiniai klausimai, nes aš atstovauju Šilutės apygardai. Žinote, kokios tai yra žemės ir kokie buvo pasiturintys arba, kitaip sakant, gerai ūkininkaujantys žemdirbiai. Šiandien situacija yra tokia, kad beveik pusė ar netgi ir daugiau yra atsidūrę, tikrai nesakyčiau šiandien, kad prie bankroto, bet labai sudėtingoje finansinėje situacijoje, nes yra nesprendžiama keletas klausimų.

Pirmas – dėl kainų smulkiesiems pienininkams. Jie buvo susirinkę, aš manau, kad ir į jus kreipėsi, ir buvo pažadėta, kad vis dėlto bus ieškota paramos.

Antras – dėl deklaravimo sistemos. Praeitą penktadienį taip pat buvau Šilutėje. Pirmiausia, šios žemės ūkio reformos išdava, kad nebesusigauo, kas už ką atsakingas. Nacionalinės žemės tarnybos atstovas tiesiog dalyvaudamas šiame posėdyje, mūsų susitikime, pasakė: mes nežinome, kaip reikia deklaruoti.

PIRMININKĖ. Laikas!

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Nežinome, kaip reikia deklaruoti, nes neturime aiškių instrukcijų ir aiškių principų.

Ir trečias. Kaip galėjo atsitikti, kad Estijoje statoma pieno supirkimo įmonė, o Lietuvoje supirkimo įmonės bankrutuoja, kai, atvirksčiai, estai niekada nebuvo žemės ūkio šalis? Ačiū.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Jeigu kalbate apie Lukšių pieninę, žinote, kokios ten priežastys. Ir ne tik dėl to, kad nukrito pieno kainos. Aš nenorėčiau plėtotis, nes kai politikai kišasi į verslo santykius, tai šiuo atveju žiūri ir akcininkai, jie gins savo interesus.

Dėl pieno kainos. Aš dabar neturiu skaičių su savimi, bet tikrai nesunku pasidalinti. Kiek aš pamenu, Šilutė ūkininkų skaičiumi daugiausia Lietuvoje gaus paramos pagal šią mūsų schemą, antra bus Šilalė. Ūkininkų, kurie gali gauti ir kurie gaus paramą, kaip sakiau, yra per 90 %. Kompensacija yra numatyta, paraiškos yra renkamos. Ūkininkai turi žinoti, kad ta galimybė yra, nes tą daro žemės ūkio skyriai.

Dėl žemės ūkio skyrių. Mes tikrai darėme ne vieną susitikimą. Čia turbūt ir K. Mažeika sakė, kad niekas nieko nežino. Lengva tikriausiai atstovauti visiems žemės ūkio specialistams, bet 13 dieną jau buvo jiems pirmiausia ir mokymai, tai yra realiai su sistema, ir tikrai bus. (*Balsai salėje*) Tai... Ir tikrai bus daugiau. Mes esame sutarę, iš tikrųjų žemės ūkio skyriai puikiai žino. Šias pirmas 2 savaites jie nekviečia ūkininkų deklaruoti, dabar vyksta daugiau per savarankišką deklaravimo sistemą. Kaip ir sakiau, mes skatiname, kad ateitų kuo įvairesnių ūkių, kad mes matytume, ar neišlenda kokių nors gilesnių bėdų. Bet dar kartą pakartojau, ši dalis buvo numatyta, buvo informuotos visos suinteresuotos šalys.

PIRMININKĖ. Klausia R. Budbergytė. Ruošiasi V. Jukna.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Gerbiamas ministre, esant tokioms aukštomis maisto produktų kainoms, panašu, kad jos nesiruošia nusileisti į buvusį lygį, jos išliks tikriausiai, net ir sumažėjusios, sunkiai įkandamos mūsų gyventojams, norėčiau jūsų paklausti. Vyriausybės programos prioritetuose vienas iš svarbiausių dalykų yra trumpųjų maisto tiekimo grandinių plėtra. Jūs daug kalbate apie tai, kad ministerija ir jūs pats asmeniškai darote. Tačiau iš tiesų tam reikalingi tam tikri revoliuciniai pokyčiai tiek ir pačioje gamyboje, tiek ir vartojimo srityje. Sakykite, jūs pats asmeniškai kaip ministras kokius tuos konkrečius užraktus pritaikėte, kad tie rezoliuciniai pokyčiai vyktų iš tiesų taip, kad žmonės galėtų per metus, dvejus pajaušti, kad iš tiesų dėl to mažėja maisto produktų kainos? Ačiū.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Aš buvau užsiminęs apie pirmuosius projektus Kauno rajone. Antro neatsimenu, bet Kauno, sakykime, regione, kur su milžinišku įsitraukimu Kauno rajono savivaldybės, mes tikimės, kad tas trumpųjų grandinių projektas bus sėkmingas.

Dėl užraktų ir pokyčių, ką mes padarėme ir ką dabar dar darome iki šiol reaguodami į pieno krizę. Mes iš karto pasakėme, kad reikia, be tų neišvengiamų trumpalaikių priemonių, pagalbos, tiesioginės, kurią mes skyrėme, reikia tikrai daug ir struktūrinių pokyčių. Tai viena. Kalbant apie susietąją paramą, yra numatyta papildoma išmoka kooperatyvo nariams. Net ir dabar, esant tiesioginei paramai, jeigu ūkis dalyvauja kooperacijoje, jam papildomai mokama 10 %. Skatinimo priemonės mes ir dabar priimame.

Kalbant apie teisingesnę kainą, jau baigėsi laikotarpis ir gavome pastabų iš įvairių grupių, jau viešai girdėjote apie Pieno įstatymo dalykus, nes mes matome, kad yra galimybė dar vis piktnaudžiauti. Nors buvo nerašytas susitarimas dar man nesant ministru, kiti ministrai, dirbę prieš mane, sakė, kad kooperatyvams nebus sumažintos kainos, jeigu jie atveža prie perdirbimo įmonės tą patį kiekį, bet matome, kad taip nėra. Tai šiuo atveju mes nematome kitos išeities kaip taisyti įstatymo mechanizmą. Aš tikiuosi, kad šią savaitę baigsime derinimo pažymą ir galėsime su tuo įstatymu keliauti į Vyriausybę. Tai tikrai netrukus turėtų atsirasti ir Seime.

PIRMININKĖ. Klausia V. Jukna. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

V. JUKNA (DPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aš du klausimus turiu. Į vieną jau iš dalies atsakėte, tai dėl Europos Komisijos paramos pieno sektoriui. Tik norėčiau dar patikslinti, kada galėtų būti tas antrasis paketas paleistas ir į kokią sumą mes galėtume ten pretenduoti, kokios mūsų galimybės? Tai būtų vienas klausimas.

Ir antras klausimas, dėl gyvulių veislininkystės sistemos norėčiau paklausti. Jau turbūt žinote, svarstėme ne kartą ir Kaimo reikalų komitete dėl Žemės ūkio duomenų centro veiklos tam tikrų sutrikimų. Gerai, kad darbai vyksta, turime grafiką ir šiuo metu tai sprendžiama. Žinoma, gaila, kad visus metus tai kažkaip buvo sustoję. Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad vis dėlto veislinių telyčių, pieninių veislinių telyčių, eksportas sumažėjo beveik 3,5 karto, mėsinų galvijų, veislinių gyvulių eksportas faktiškai iš viso nevyksta.

PIRMININKĖ. Laikas.

V. JUKNA (DPF). Ar numatote veislininkystės sistemos pertvarkymą, stiprinimą ir efektyvumą tam, kad mūsų veislinių gyvulių rinka pajudėtų į priekį? Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimus. Dėl paramos atsakymas. Aš dabar neatsimenu tiksliai, kada turi būti priimtas sprendimas, bet antradienį yra numatyta AGRIFISH taryba Liuksemburge ir ten turėtų paaiškėti bent jau kryptis. Kaip jūs girdėjote vakar, nauja iniciatyva jau iš pačios Europos Komisijos atėjo, kad dar papildomai yra įliejama 100 mln. eurų pagelbėti toms pasienio valstybėms. Tai, aišku, problemos mastas, kažkaip vis bando, mūsų tą tokią kaip ir mažą smulkmę Europos Komisija pamiršta, bet mes dirbame ne tik, kaip sakiau, techniniu direktorių lygmeniu, bet ir kitais kanalais. Tikrai daug padeda ir ambasadorius prie Europos Komisijos.

Dėl veislininkystės. Mes nemanome, aš pats nemanau, tikrai tą esu sau pažadėjęs, sau ir bendruomenei, kad aš nemanau, kad buvo geras sprendimas Veislininkystės tarnybą perteikti Maisto ir veterinarijos tarnybai. Taip atsitiko, kad ją galima švelniai sakyti, suvalgė. Ir kai mes matome, kai mes pradėjome kelti veislininkystės programų kokybę, aš atsimenu ir jūsų komentarą, na, tikrai kai kuriais atvejais neatlaiko kritikos. Kai turėsime galimybę, teisinį pagrindą įsteigti Žemės ūkio agentūrą, dėl kurios įstatymas jau yra pateiktas svarstyti, tai vienas iš pirmųjų žingsnių yra susigražinti, stiprinti, ir tam yra neformalus sutarimas ir su Maisto ir veterinarijos tarnyba. Bet lygiagrečiai mes rengiame apskritai visą veislininkystės strategiją. Reikia apsispręsti dėl prioritetinių veislių, reikia pasiekti, kad riboti valstybės ar europiniai išteklių nueitų ten, kur yra geriausias rezultatas, kur mes galime, turėdami didelį pagrindą ir potencialą, vystyti veislininkystę Lietuvoje, kad mes iš to laimėtume visi.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis. Ir paskutinė dar spės paklausti L. Nagienė.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas ministre, mano toks klausimas – jūs labai maloniai atsiliepiate apie naują Lenkijos žemės ūkio ministrą, jūs ką tik sakėte: buvo labai gražus, šiltas pokalbis su nauju Lenkijos ministru, o kaip jūs vertinate buvusį Lenkijos ministrą, kai užteko penkiems ūkininkams papiketuoti ir atsistatydinti? Prieš jus piktuoja tūkstančiai Lietuvos ūkininkų.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Na, ne penki, ne penki tie ūkininkai buvo. Ir čia aš nenoriu tikrai net truputį, gal jūs, nenoriu net sarkazmo, nes aš perteiksiu ir buvusio ministro situaciją, ir dabartinio Lenkijos ministro nuotaikas. Jie puikiai supranta, jie yra vieni iš pagrindinių sąjungininkų Ukrainos. Ir tas jų sprendimas ginti savo ūkininkų interesus, jie puikiai įvardina, yra be išėities, tai yra išėities neturėjimo žingsnis. Ir dėl to čia sakyti, kad skaičius nulėmė, nulėmė daug gilesnės problemos ir jie patys tai puikiai supranta. Šioje vietoje toks ir būtų komentaras.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas ministre, mano klausimas bus vis tiek apie pasėlių deklaravimą. Prašom pasakyti, jūs ne pirmą dieną dirbate ir įsivaizduojate, ką reiškia viešasis pirkimas, ir jūs pasirašėte sutartį, kas diegia programinę įrangą. Konkrečiai jūs darėte užsakymus ir davėte užduotis. Kiek kainavo programinė įranga? Dabar, kai klausomės jūsų viceministro, jis sako: labai atsiprašome, bet negalėjome testavimo padaryti, netestavome programos. Tokią informaciją kalba viešai per televiziją, per žinias jūsų viceministras. Netestuota programa. Man pasakykite, kas yra atsakingas ir kokios sankcijos numatytos, jeigu ne laiku jums buvo pateikta programinė įranga?

Ir antras dar vienas trumpas klausimas – dėl depolitizavimo. Jūs sakote, labai geros valdyse nos. Kas svarbiau: geras specialistas ar patikrinti, kad jis yra nepartinis? Kaip jums atrodo?

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Dėl programinės įrangos atsakysiu. Noriu nepamiršti dėl programinės įrangos. Yra naudojamos ne programine įranga. Problema yra ne programinė įranga, o duomenys, kurie atsiranda nauji. Jeigu išsivaizduotumėte, kaip atrodo, jeigu taip fiziškai būtų, tai būtų sudėta žemėlapis ant žemėlapiu. Tarkime, ir visa esmė yra tokia – ne programinės įrangos, o duomenų, kuriuos mes gauname, tikslumas. Kai kuriuos duomenis mes leidžiame ranka taisyti ir tas buvo aptarta, pavyzdžiui, kraštovaizdžio elementus. Ne visus mato sistemos automatiškai. Ūkininkas, jeigu turi pavienį medį, gali įbraižyti. Jeigu yra maža kūdra, jis gali įbraižyti. Tai čia yra natūralu, tai yra natūralu. Čia toks būtų komentaras. Aš ką ir sakau, mes kai kuriuos sluoksnius gavome prieš pat deklaravimą. Bet mes to tikėjomės, tą matėme ir tas buvo planuota.

Dėl to, ar priklausymas partinei struktūrai, ar specialistas? Aišku, specialistas, net klausimo nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas klausiti baigėsi. Dabar diskusija. Pirmąjį kviečiu kalbėti G. Surplį. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, interpeliacija nėra paprastas ministro atsakymas į klausimus. Interpeliacija yra toks žanras, aprašytas Seimo statute, ir aš norėčiau atkreipti dėmesį į vieną dalyką. Tiek atsakydamas į klausimus raštu, tiek šiandien atsakydamas į klausimus žodžiu, mano galva, ministras nepateikia atsakymo į tą vieną vienintelį klausimą, kuris buvo užduotas. Klausimas, klausimas, gerbiami kolegos, ypač tie, kurie dirbsite redkolegijoje, kuri rengs, kuri spęs, ar atsakytą į klausimus, ar ne, nors valdančiųjų čia nedaug matau, tai nežinau, ar tas žmogus, ar žmonės, kurie dirbs komisijoje, iš tikrųjų girdėjo tuos atsakymus, bet klausimas buvo, kiek turi tęstis žemdirbių streikai, kad ministras atsistatydintų? Tai atsakymas, kurį mes išgirdome ir kurį mes perskaitėme, atsakymas yra: aš norėčiau pabaigti kadenciją ir norėčiau dirbti dar vieną kadenciją. Kaip tai suprasti? Kad žemdirbiai turi streikuoti dar dvi kadencijas ar kad ministrui yra dzin, taip negražiai kalbant, dėl Lietuvos žemdirbių ir jų problemų?

Be ministro pasvarstymų raštu ir žodžiu apie tai, kokia gražia linkme eina mūsų žemės ūkis, mes išgirdome tokių labai įdomių teiginių. Jie irgi turėtų būti įdomūs tai komisijai, kuri spęs, ar ministras atsakė į tą vieną vienintelį klausimą. Tie teiginiai yra tokie. Pasirodo, Žemės ūkio ministerija per kovidą mus išgelbėjo, kad mes turėtume maisto. Man labai įdomu, kokiais konkrečiais žingsniais tai buvo daroma, bet, pasirodo, jai turime būti dėkingi už duoną kasdieninę per COVID pandemiją. Išgirdome apie kažkokius šaldytuvus Žemės ūkio ministerijoje, jie, pasirodo, turėjo būti papildyti. Štai dabartinės kadencijos metu tokia šaldytuvų diplomatijos praktika, ar kaip čia pavadinti, pasirodo, buvo nutraukta. Mano supratimu, mes tikrai šiandien atsakymo į tą vieną vienintelį klausimą neišgirdome. Todėl kviečiu komisiją atitinkamai nuspręsti ir leisti mums, Seimo nariams, sąžiningai slaptu balsavimu, kaip tai numato Seimo statutas, priimti sprendimą dėl to, ar ministras gali toliau tęsti savo darbus.

Gerbiamieji, kalbant apskritai apie situaciją, kad nebūtų tų gražių vaivorykštės spalvų, kuriomis ministras nupiešė mūsų žemės ūkio situaciją, noriu pasakyti, kad šiaip jau K. Navickas šiandien atlaiko trečią interpeliaciją, ne antrą, bet trečią. Tai turėtų sudominti mūsų agentūrą „Factum“, fiksuojančią rekordus Lietuvoje. Aš nejuokauju, aš nešaržuoju, aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad šiaip jau politikai turėtų būti telkiantys, telkiantys savo sritį, telkiantys politinius kolegas, bet panašu, kad K. Navickui to padaryti nesiseka. Į tai irgi turėtume atkreipti dėmesį.

Na ir galiausiai žemės ūkis. Žemės ūkis ir ūkininkai, kurie šiaip jau ministro atsakymuose buvo visiškai pamiršti. Jeigu kalbėtume apie pieno sektorių, mes ir turime situaciją su streikais, mes ir turime situaciją su ūkininkų traktorais keliuose, blokuojami keliai, kad eismas vyktų lėčiau. Tai yra legalu, nebaudžiama, bet tiesiog taip vyksta. Mes turime tuos 8 mln., pabarstytus žemdirbiams, ir turbūt keliolika milijonų po 15 tūkst. vienam ūkininkui – kaip ministras sakė, tiesiog buvo pavėluota, pavėluota pateikti paraišką. Buvo galima pasinaudoti Europos Sąjungos lėšomis, bet mes pavėlavome pateikti paraišką. Mes turime galybę priemonių, kaip žemdirbiai gali modernizuoti savo įrangą ir didinti savo produkciją, didinti savo gerbūvį, tačiau, deja, praeitą mėnesį, paskutinę kovo dieną, Žemės ūkio ministerija priima sprendimą nepanaudotas ūkio mo-

dernizacijai lešas, 4 mln. eurų, atiduoti techninei pagalbai, kitaip tariant, ministerijos ir jos pavaldžių įstaigų reikmėms. Jeigu mes kalbame apie tai, kad žemdirbiams gerinti sąlygas būtina, bet nesugebame sukurti priemonių net dėl tų Europos Sąjungos pinigų, kurie gali būti panaudoti žemdirbių būklei gerinti, turbūt lieka tas paskutinis klausimas, kad iš tikrųjų, kaip ministras ir įvardijo, prioritetas yra tik pelkių išsaugojimas, šlapynių plėtra. Tai ir rodo tie keli tūkstančiai eurų, kuriuos planuojama mokėti už šlapynių hektarą, jeigu konkrečiai, beveik 5 tūkst. 967 eurai už hektarą. Mano galva, kiekvienas, kuris šiandien nebalsuos už interpeliaciją, šiandien ar kitame posėdyje, tiesiog pritaria šiam prioritetui ir turėtų tai atvirai ir pasakyti Lietuvos ūkininkams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kviečiu R. Žemaitaitį. Ruošiasi V. Fiodorovas.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Na, ko gero, šitą interpeliaciją būtų galima pavadinti „Būk ramus, čia Kęstutis plius“ arba, kaip sako Teksase ant tų jaučių jodinėjantys, vargšas Kęstutis, jau antrą kartą ant to jaučio jodinėja ir panašu, kad dar pusantų metų toliau jodinės, nes niekas čia neįvyks. Būk, Kęstai, ramus, kaip sakant, premjerė tikrai pasistengė, Laisvės partijai rankas išsukinėjo, Liberalų sąjūdis, čia bandęs kelti balsą, ir tie visi yra nuraminti, net V. Pranckietis (vargšas) gavo antausį praeitą savaitę, ir dyzelinis kuras padidėjo, viskas. Nėra čia ko per daug pergyventi. Bet iš tiesų keletą dalykų, ko gero, gerbiamas Kęstuti, reikėtų aptarti, kas iš tiesų yra blogai. Blogai yra gal ne tiek jumyse, bet, matyt, jūsų komandoje. Dabar dėl to, ką jūs kalbėjote apie grūdų sektorių prieš tai atsakydamas į mano klausimą. Jums analogiškai buvo galima pritaikyti tai, ką padarė šiandieną lenkai, vengrai, bulgarai, rumunai, protestuodami todėl, kad ukrainietiški grūdai patenka į Lenkijos vidaus rinką ir iš esmės ją išbalansuoja. Kaip jūs žinote, praėjusių metų mūsų kviečių tonos užauginimas mums, ūkininkams, kainavo 170 eurų. Trašas mes pirkome po 700–900 eurų. Ukrainiečiams netaikomi jokie aplinkosauginiai reikalavimai, ukrainiečiams netaikomos jokios sankcijos. Kaip jie pirko iš Baltarusijos trašas, taip ir perka. Šiuo metu aš lygiai taip pat, kaip ūkininkas... per Ukrainą baltarusiškas trašas perki už 130 dolerių ir atsiveži šičia į Lietuvą, kai Lietuvoje šiuo metu kainuoja 430 eurų. Aš jums galiu pasakyti – visos sankcijos yra apeinamos per Ukrainą ir kuo toliau, tuo... Puikiausiai Ukraina yra ta tarpinė šalis, kuri iš Baltarusijos mums, lietuviams, padeda įsigyti trašų.

Kada jūs kalbate, kad nebuvo galima susiderėti su Europos Sąjunga, tai jūs visą šitą dalyką galėjote kuo puikiausiai panaudoti, nes karinio konflikto įvykiai Ukrainoje atsirideno iki mūsų pieno sektoriaus.

Leisiu šiek tiek pašaržuoti jus. Jūs esate atsakingas už naujų rinkų paiešką. Tapdamas ministru, jūs šitoje tribūnoje labai aiškiai tada komunikavote (yra stenograma, galime pasižiūrėti), sakėte, kad vienas iš pagrindinių mano uždavinių bus siekis ieškoti naujų rinkų. Jūs turite tokią vertybių politiką ir užsienio reikalų ministrą, guru G. Landsbergį. Prieš 3 savaites, tiksliau, prieš 3 mėnesius jis planavo kelionę į Indiją ir planuoja Indijoje atidaryti konsulatą. Jums žinotina, kad šiandien Indijoje jau antras mėnuo yra didelė krizė žemės ūkio sektoriuje, pieno kainos šoka į viršų, dėl ko jūs galėtumėte pieno miltelius importuoti į Indiją ir sėkmingai tenai padėti susireguliuoti. Tai vienas dalykas.

Dabar antras dalykas. Jūs ką tik padėkojote S. Gentvilui. Tikrai yra dėl ko padėkoti, nes dabar mes, užuot turėję vieną žemės ūkio, aplinkos ministrą, turime du aplinkos ministrus. Jūs dėkojate S. Gentvilui, o S. Gentvilas V. Pranckietį *išdūrė*, kaip sakant, ant posūkio užnešė taip, kaip B. Vanagą, kuris Dakare apsivertė dėl nemokėjimo vairuoti, ir išėjo taip, kad šiandieną žaliajį kursą įgyvendina Biudžeto ir finansų komitetas. Šį trečiadienį jie sėkmingai pasiūlė padidinti akcizą. Taip, šiandien Biudžeto ir finansų komitetas žaliajam kurui, raudonajam kurui siūlo nedidinti, bet bendram kurui jie didina. Aš esu apskaičiavęs bendrą išraišką, kad po vakarykščio Biudžeto ir finansų komiteto posėdžio maisto produktų kaina po 2024 metų parduotuvėje pakils 24 euro centais. Aš jums, ministre, pasakysiu: pasiskaičiuokite, ko jūs neskaičiuojate?

Jūs trims grandims padidinate. Pieno perdirbimo įmonė važiuoja pas ūkininką paimti pieno produktų. Ji vairuoja ir važiuoja dyzeliu. Ne žaliuoju dyzeliu, ne akciziniu dyzeliu, bet padidinto akcizo. Jis perveža į pieno perdirbimo įmonę, pieno perdirbimo įmonė padaro produktą, produktą paima *fūra*, *fūra* veža į logistikos sandėlį. Tai jau antra grandis. Trečia grandis – iš logistikos sandėlio ima mažos mašinos, daro paskirstymą į mažas parduotuves. Trims grandims jūs automatiškai padidinate būtent savikainą. Tai yra 24 %. Aš norėčiau, kad jūs atsiimtumėte šitą dalyką.

Dabar jūs kalbate apie maisto kainas – kyla maisto kainos. Aš praeitą savaitę vėl tradiciškai buvau Ispanijoje ir šnekėjausi su jų politikais: kaip jūs reguliuojate? (Atostogauju ir kartais gyvenu.) Aš galvoju, kaip jūs kovojate su šitais dalykais? Jie šiandieną, matydami ekonominį sunkmetį ir ekonominę gyvenimo būklę, automatiškai mažina mokesčius ūkininkams.

Ką jie padarė su bankais, ko jūs nedarote su premjere I. Šimonyte? Jie derasi su bankais, kad ūkininkams, kurie šiandien ima paskolas projektams įgyvendinti, Europos Sąjungos struktūrinių fondų pinigus, būtų mažesnė palūkanų norma. Aš pats praeitą savaitę užpildžiau paraišką kaip ūkininkas gauti paramą vienam Nacionalinės mokėjimo agentūros projektui įgyvendinti. Man atėjo iš banko pasiūlymas – 4,7 %...

PIRMININKĖ. Laikas!

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). ...metinių palūkanų. Jūs įsivaizduojate, Ispanijoje ūkininkas gauna už 3,1%, mes gauname už 4,7 %.

Gerbiamas ministre, aš sakau, būk ramus, čia tikrai niekas neįvyks, niekas nepasikeis, restoraną užsakyk, bet esminis dalykas – išgirsk, ką kalba ir opozicija, ir pozicija, ir ką kalba ūkininkai.

PIRMININKĖ. V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Ministre, tai nėra vienos dienos tema, jūs suprantate. Tai yra daugiau negu metus besitęsianti jūsų ir žemdirbių, jūsų sektoriaus istorija. Šiandien, kaip ir minėjau, nieko neišgirdau, kodėl turėčiau balsuoti prieš interpeliaciją. Žemdirbių nepasitenkinimas tęsiasi daugiau nei metai. Labai gaila, kad buvusios Vyriausiosios rinkimų komisijos pavyzdžiu paseka iš tikrųjų ne visi ir tas pavyzdys nėra užkrečiantis. Bet galbūt... Bet galbūt dar yra laiko tam.

Šioje kadencijoje nebuvo tiek žmonių nepasitenkinimo nė vienu sektoriumi, kiek žemės ūkio sektoriumi. Jau seniai buvo pamiršti masiniai žemdirbių protestai, mitingai, jie pastaraisiais metais atgijo, žinoma, ne veltui. Protestuoja žemdirbiai, ypač smulkieji ir vidutiniai. Protestuoja faktiškai visas žemės ūkio sektorius. Kelis kartus klausiau ministro, ar jis jaučia žemdirbių paramą, žemdirbių palaikymą – tiesaus atsakymo nei šiandien, nei prieš kelias savaites (kai ministras buvo šioje tribūnoje, klausiau) aš negavau. Akivaizdu, kad nebent tik tie žemdirbiai, kurie yra priklausomi nuo mažareikšmės ministro paramos, jį palaiko. Kiti iš esmės protestuoja ir tikisi, kad ši interpeliacija pasibaigs sėkme, nors mes visi akivaizdžiai matome, kad tos sėkmės gali ir pritrūkti.

Seimo nariams pateiktuose atsakymuose ministras K. Navickas tikina, kad jo padėti geri pamatai žemės ūkiui pertvarkyti ir klestėti, o tai turėtų sustiprinti ir konkurencingumą žemės ūkyje. Jis teigia jaučiantis pareigą likti poste ir tęsti darbus, bet vėlgi šiandien klausiau ministro, ministras šito klausimo vengia. Įdomu, kam jis tą pareigą jaučia – ar vis dėlto žemdirbių bendruomenei, žemės ūkio srities sektoriaus darbuotojams, specialistams, verslininkams, ar visgi pareigą savo partijai ir partijos vadovams?

Nesu nei žemės savininkas, nei ūkininkas, tačiau tenka bendrauti su daugybe ūkininkų Lietuvoje, ypač Kėdainių rajone. Gerbiami konservatoriai, tie žmonės, kurie protestavo čia prieš kelias savaites už šitų langų, tikrai nėra opozicijos čia suvaryti. Daugybė, teko pastebėti, ūkininkų, žemės ūkio specialistų, kurie čia buvo atvažiavę, yra būtent konservatoriai. Vieni pagrindinių žmonių, kurie lipo į tribūną, buvo būtent konservatoriai. Jeigu negirdite opozicijos, išgirskite bent jau savus. Juk žemdirbiai bijo, kad klaidų, trukdančių sėkmingai veikti, bus tiktai daugiau. Apie tai buvo kalbama tribūnoje per visus mitingus, bet gaila, kad mes kalbame, kad ministras ir ministerija vis dėlto dirba gerai ir problemų nematyti. Jūs nematote tų problemų.

Dabartinis deklaravimo sėkmės ar nesėkmės laukimas man atrodo keistai. Ne kartą iš šitos tribūnos kalbėta apie ministro mylimas pelkes, jų išsaugojimą ir milijonus, skiriamus toms pelkėms. Daug kalbama apie pieną ir kiek jo buvo išpilta ant gatvių, kelių, į laukus, apie drastiškai kritusias kainas ir apie mažai pastangų suvaldyti tą situaciją ir tą krizę. Daugybė kitų problemų. Ministras kalba, kad kalbėjo su Lenkijos žemės ūkio ministru apie atsistatydinimo institutą, bet pamiršo paminėti apie buvusį žemės ūkio ministrą, kuris dėl menkesnių problemų pasitraukė iš savo posto ir tiesiog nematė galimybės tęsti darbų. Gaila, kad mūsų politikoje, gaila, kad mūsų Seime ir Vyriausybėje viskas vyksta kitaip.

Įdomu bus pažiūrėti, ar Seimas ir valdantieji balsuos už žemės ūkio sektoriaus lūkesčius, už ūkininkų lūkesčius, ar už keistas ambicijas visomis įmanomomis priemonėmis išsaugoti postą ir poste ministrą, nepaisant nesusikalbėjimo su ūkininkais ir visų problemų žemės ūkio sektoriuje. Aš, kaip ir minėjau, neišgirdau nieko, kad galėčiau balsuoti prieš interpeliaciją. Tikiuosi, kad Seimas pasielgs panašiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi užsirašę diskutuoti pasisakė. Dabar pagal Statutą galėtų kalbėti ministras, bet jis nebenori pasisakyti. Tuomet kviečiu K. Mažeiką tarti baigiamąjį interpeliacijos teikėjų žodį.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, Pirmininke. Iš tikrųjų šiandien kaip niekada turbūt tampa aktuali prieš 80 metų išleista knyga. Turbūt prisimenate „Gyvulių ūkio“ (aišku, kas skaitėte, kolegos) esmę, kai gyvuliai išveja ūkininką iš jo namų ir jo fermos. Gyvuliai nustato septynias taisykles, septynis priesakus. Kaip niekada situacija panaši ir šiandien. Cituoju: „Pienu mes pasirūpinsime, draugai, – sako paršas Napoleonas.“ Panašiai vyksta ir šiandien – situacija pieno sektoriuje kažkas rūpinasi, bet patys pieno gamintojai yra palikti likimo valiai. Toliau kalbant apie pieną, tas pats sako: „Atvirai kalbant, daugelis kiaulių nemėgsta nei pieno, nei obuolių. Piene ir obuoliuose, tai įrodyta ir mokslo, draugai, esama medžiagų, tiesiog būtinų kiaulių jėgoms palaikyti. Kiaulės – protinio fronto darbininkės. Ant kiaulių pečių gula visa organizavimo ir vadovavimo ūkiui našta. Dieną ir naktį jos rūpinasi jūsų gerove. Ar žinote, kas nutiktų, jeigu kiaulės staiga nustotų eiti pareigas?“

Po ilgų darbų ūkyje, knygoje maždaug dvejų su puse metų laikotarpis, galiausiai iš septynių priesakų lieka užrašytas tik vienas priesakas: „Visi gyvuliai yra lygūs, bet kai kurie gyvuliai yra lygesni už kitus.“ Galiausiai už lango susibūrę gyvuliai pagaliau suvokė, kas gi nutiko kiaulių fizionomijoms. Jie žvalgėsi čia į kiaules, čia į žmones, vėl į kiaules, vėl į žmones, bet dabar jau negalėjo atskirti, kas yra kas.

Tai, gerbiami valdantieji, atskirkite, kas yra kas.

PIRMININKĖ. Dėkui už literatūros pamokėlę. Gerbiami kolegos, pagal Statutą mes turėtume apsispręsti dėl redakcinės komisijos, kuri ruoš Seimo nutarimą, sudėties. Aš perskaitysiu, įvardinsiu, kas yra deleguotas.

Iš Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos – A. Norkienė, ji interpeliacijos pateikėja. Iš Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ – K. Mažeika, taip pat interpeliacijos pateikėjas. Darbo partijos frakcija – V. Valkiūnas, jis taip pat pasirašė po interpeliacijos tekstu. Mišri Seimo narių grupė – A. Palionis, taip pat interpeliacijos pateikėjas. Socialdemokratų partijos frakcija – E. Sabutis. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – A. Jakavonytė, S. Jovaiša, B. Matelis, J. Sejonienė. Liberalų sąjūdžio frakcija – R. Vaitkus ir Laisvės frakcija – M. Matijošaitis.

Pirmiausia ar galime patvirtinti tokią komisijos sudėtį bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju. Kviečiu komisiją susirinkti man kairėje, jums dešinėje salės pusėje ir aptarti, parengti nutarimo projektą, kurį vėliau pateiksite Seimui.

G. Surplys norėtų pasisakyti. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū. Aš labai atsiprašau, jeigu pasakysiu ne tą, ką reikia, bet jeigu neklystu, A. Jakavonytė, prieš tapdama Seimo nare, dirbo Žemės ūkio ministerijoje. Ar čia nebus interesų konflikto? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. K. Masiulis nori replikuoti. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš po šitos 9 klasės literatūros pamokos pradėjau suprasti, kad kai kas ūkininkauja, o jų interesų konflikto nėra čia. Gal jie iš viso turėtų nusišalinti nuo balsavimo?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, kviečiu susirinkti komisiją ir parengti nutarimo projektą.

15.23 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 6, 19, 24, 27, 28, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19¹ ir 19² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2355(2)ES (priėmimas)

O per tą laiką mes galėtume apsvarstyti paskutinį klausimą – 2-7.1, tai yra projektą Nr. XIVP-2355(2) ir lydymąjį. Kviečiu V. Kernagį, kad pristatytų Kultūros komiteto išvadą. Prašom.

A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš frakcijos vardu norėčiau dėl šio klausimo paprašyti pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu prašote pusvalandžio pertraukos. Apsispręskime balsuodami. Galbūt galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju. Pusvalandžio pertrauka bendru sutarimu dėl darbotvarkės 2-7.1 ir 2-7.2 klausimų.

K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, Pirmininke. Aš dėl komisijos. Paaiškėjo, kad kolega Valdemaras yra išvykęs į renginį. Gal pakeisti kitu nariu, ar kaip? Nežinau tvarkos.

PIRMININKĖ. Be jokios abejonės. Darbo partijos frakcija turėtų deleguoti savo narį. Prašom.

V. FIODOROVAS (*DPF*). V. Giraitytė.

PIRMININKĖ. Gerai. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu tokiam teikimui? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Tuomet patvirtiname tokią sudėtį. Siūlyčiau dabar apsvarstyti rezervinį 1 klausimą. Nėra dar, ar ne? Gerai.

15.26 val.

Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektas Nr. XIVP-2621 (pateikimas)

Na, gerai, tuomet eikime iš eilės. Siūlau pateikti 2-6 klausimą – Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektą Nr. XIVP-2621, jei ministrė G. Skaistė yra pasirengusi tai padaryti. Prašom. Kviečiu į tribūną. Skaidrės yra parengtos. Prašom.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Sveiki. Noriu pristatyti Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektą. Įstatymo parengimo priežastys yra susiklosčiusios dėl išskirtinių aplinkybių, kurios susiformavo finansų sektoriuje, ir taip pat finansavimo poreikių, kurie yra identifikuoti Lietuvoje.

Turbūt išskirtinės aplinkybės susiformavo pradžioje dėl to, kad buvo pandemijos laikotarpis. Valstybės narės visoje Europos Sąjungoje taikė dosnias valstybės pagalbos priemones tiek verslui, tiek žmonėms, todėl euro zonos bankuose susiformavo netipinis likvidžių lėšų perteklius. Taip pat dėl Rusijos pradėto karo Ukrainoje paspartėjo infliaciniai procesai, dėl to Europos Centrinis Bankas ėmėsi ryžtingai didinti pagrindines palūkanų normas, jos taip pat daro įtaką bankų pelningumui. Taip pat dėl šių priežasčių kredito įstaigos neįprastai didelę dalį savo lėšų laiko centriniame banke, už jas Europos Centrinis Bankas moka būtent tas padidintas palūkanas. Dėl tų pačių priežasčių, dėl Rusijos pradėto karo Ukrainoje ir geopolitinės įtampos, susiformavo poreikis paspartinti NATO sąjungininkų gynybinių pajėgų dislokavimą Lietuvoje ir investuoti į karinio mobilumo ir karinės infrastruktūros projektų finansavimą. Tam taip pat reikalingos didelės lėšos.

Jei dabar pažvelgtume į prognozuojamą pelną, jau šiais metais jis buvo didesnis, nes IV ketvirtį Europos Centrinis Bankas pradėjo sparčiai didinti palūkanų normas. Normaliais laikais bankų pelną Lietuvoje, finansų įstaigų pelną Lietuvoje sudarydavo apie 250–300 mln. eurų, o pastaraisiais metais, 2022 metais, kai, kaip minėjau, IV ketvirtį jau matėme pirmuosius ženklus susiklosčiusios situacijos, bankų pelnas, bendrai paimtas, buvo 468 mln. eurų. Na ir prognozuojama, kad 2023 metais, panašu, kad ir 2024 metais, jeigu pasitvirtins tos prielaidos, kurios dabar laikomos centrinėmis, bankų pelnas galėtų siekti ir daugiau kaip 1 mlrd. eurų.

Dabar žvelgiant turbūt į susiklosčiusias aplinkybes, kaip minėjau, yra susiformavęs netipiškai didelis likvidžių lėšų perteklius bankuose. Tarkime, šiuo metu 11 mlrd. eurų yra daugiau indėlių, nei išduota paskolų. Didelė dalis šių lėšų yra laikoma centriniame banke. Centrinis bankas moka Europos Centrinio Banko nustatytas aukštas palūkanų normas, kur rizika yra minimali, tačiau ateinančios viešosios lėšos į bankų sektorių yra gana didelės.

Dabar žvelgiant į mūsų siūlymą, mūsų siūlymu tokio įnašo mokėtojai būtų kredito įstaigos ir filialai, taip pat įnašo bazė, tai yra nuo ko yra skaičiuojamas solidarumo įnašas, būtų grynujų palūkanų pajamos, tai yra skirtumas tarp palūkanų pajamų ir palūkanų išlaidų, kurios daugiau kaip 50 % viršija vidutines ketverių metų grynujų palūkanų pajamas, kurios susiformavo per ketverių metų vidurkį. Už 2023 metus būtų skaičiuojama pagal 2018–2021 metų grynujų palūkanų pajamų vidurkius, už 2024 metus – pagal 2019–2022 metų grynujų palūkanų pajamų vidurkius.

Tai suponuoja, kad tai yra slenkantis vidurkis, dėl to turbūt jau ir pasibaigus įstatymo galiojimui net ir bazė, nuo ko yra apmokestinamas šitas solidarumo įnašas, tiesiog nebeliktų, nes, pasibaigus išskirtinėms aplinkybėms, tiesiog tos aukštos grynosios palūkanų pajamos taptų nebeegzistuojančios arba tiesiog palyginimas su praėjusiais laikotarpiais nebūtų toks didelis, kad būtų dar apmokestinamoji bazė, nuo kurios būtų galima skaičiuoti tokį solidarumo įnašą. Todėl savo esme šitas įstatymas yra laikinas ir, mūsų siūlymu, jis galiotų dvejus metus. Na, ir taip pat bazė yra padauginama iš koeficiento, atspindinčio veiklos Lietuvoje apimtis.

Reaguojant turbūt ir į Europos Centrinio Banko išsakytas pastabas yra siūloma, kad įnašas būtų mažinamas, jeigu grynosios palūkanų pajamos sumokėjus įnašą liktų mažesnės nei praėjusių metų palūkanų pajamos, padidintos 15 %. Įnašo tarifas nuo tos bazės, kuri yra virš 150 % pastarųjų ketverių metų vidurkio, būtų 60 %. Tai reiškia, kad to, kas viršija 150 % ketverių metų vidurkio, 40 % liktų bankams, na, o tuo tarpu 60 % būtų kaip solidarumo įnašas. Vėliau skaidrėse parodysiu, kaip vizualiai tai atrodo. Siūloma, kad įstatymas galiotų dvejus metus.

Na, ir pagrindiniai pakeitimai po derinimo su visuomene ir su institucijomis, kad visgi atkreipiant dėmesį į tai, kad siūlomas įstatymas galėtų paveikti ir kreditavimo apimtis, kurios yra taikomos Lietuvoje, kad visgi nebūtų poveikio ekonomikai, siūloma, kad solidarumo įnašas nebūtų taikomas naujoms kreditavimo sutartims, tai yra sutartims, kurios sudarytos nuo šių metų pradžios, nuo tos bazės nebūtų skaičiuojama. Taip pat atsisakyta 400 mln. eurų Lietuvos Respublikos rezidentų indėlių ir kitų lėšų ribos, nes bankai kreipėsi turbūt ir į Konkurencijos tarybą, ir į Europos Komisiją, sakydami, kad diskriminavimas didžiųjų finansų įstaigų atžvilgiu mažųjų, tuo tarpu sudarant mažiesiems finansų rinkos dalyviams geresnes sąlygas nei didiesiems, juos diskriminuoja, tai dėl to buvo atsisakyta 400 mln. eurų Lietuvos Respublikos rezidentų indėlių ir kitų lėšų ribos.

Įstatymas būtų taikomas visiems finansų rinkos dalyviams, kurie gauna didesnes grynąsias palūkanų pajamas, nei yra nustatyta įstatyme, tai yra ketverių metų vidurkį padauginus iš pusantro karto. Na, ir taip pat atsisakyta papildomo lydimosio Pelno mokesčio įstatymo pakeitimo.

Ir kaip vizualiai atrodo siūlomas įnašas, tai pilka zona šioje skaidrėje yra grynosios palūkanų pajamos tų kredito įstaigų, kurios nepasiekia ribos ir solidarumo įnašo apskritai nemokėtų, šviesiai mėlyna riba yra tų kredito įstaigų grynosios palūkanų pajamos, kurios pasiekia ribą, tačiau nuo šios dalies solidarumo įnašas nėra skaičiuojamas, nes jis neviršija ketverių metų vidurkio, padauginto iš pusantro karto. Tuo tarpu tamsiai mėlyna ir labai šviesiai mėlyna dalis atspindi tą vietą, tai yra bazę, nuo kurios yra skaičiuojamas solidarumo įnašas. Tai nuo tos bazės 40 % liktų bankams ir 60 % keliautų į valstybės biudžetą. Tai yra tamsiai mėlyna dalis, taip sakant, ledkalnio viršūnė, yra ta dalis, kuri pasiektų valstybės biudžetą, o tuo tarpu visos kitos pajamos liktų finansų sektoriuje. Ir dėl to turbūt yra vertinama tiek Lietuvos banko, tiek ir mūsų pačių, kad visgi finansų stabilumui šio įnašo įvedimas pasekmių neturėtų. Na, ir akivaizdu, kad ši skaidrė yra padaryta remiantis skaičiavimais, tam tikromis prielaidomis ir tik pasitvirtinus toms prielaidoms, kurios šiandien atrodo labiausiai tikėtinos, tai yra dėl terminuotų indėlių apimties, dėl terminuotų indėlių palūkanų augimo, dėl kitų parametrų, tik jiems išsipildžius galėtų išsipildyti toks scenarijus ir būtų surenkama tam tikra lėšų suma.

Žvelgiant į kitas aplinkybes, kurios taip pat yra šiuo laikotarpiu išskirtinės, manome, kad karas Ukrainoje paspartino ne tik tuos infliacinius procesus, bet ir mūsų poreikius investuoti į karinę infrastruktūrą ir į pasirengimą priimti NATO sąjungininkus Lietuvoje. Investicijos reikalingos tikrai ženklios ir per ganėtinai trumpą laikotarpį, manome, kad Ukraina šiandien laiko frontą už mus, bet visgi turime pasinaudoti tuo laikotarpiu ir investuoti dideles lėšas, kad būtų galima užtikrinti, kad sąjungininkai galėtų atvykti saugiai, greitai ir prisijungti prie mūsų gynybos sistemos.

Siūlomas lėšų panaudojimo tikslas – karinio mobilumo ir dvigubo panaudojimo civilinėms ir karinėms reikmėms, tai yra transporto infrastruktūros, taip pat karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, pritaikymo ar sukūrimo projektams finansuoti.

Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kad atskirais įstatymais, kurie nėra valstybės biudžeto įstatymas, galima numatyti paskirtį, kam bus panaudotos lėšos, tačiau tai turi būti skirta ypatin-

giems, ilgalaikiams strateginiams, visuomenei svarbiems uždaviniams konkrečiu, apibrėžtu laikotarpiu, tačiau ne nuolatinėms funkcijoms finansuoti. Tai reiškia, kad turi būti apibrėžtas konkretus panaudojimo laikotarpis, kuris trunka ilgiau negu vienus metus, tačiau galima apibrėžti, kad tai yra investicijos, kurios turi savo terminuotą panaudojimą, ir tai nėra nuolatinės funkcijos, kurias prisiima valstybė, nes pajamos taip pat yra nenuolatinės.

Iš pradžių buvo identifikuota pagal karinio mobilumo ir dvigubo panaudojimo transporto infrastruktūros projektų sąrašą 963 mln. eurų poreikis investiciniams projektams, kurie planuoti ar rengti projektai *Connecting Europe Facility* priemonei, tai yra europinė priemonė, kad būtų galimas jos dalinis finansavimas. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad čia europinė priemonė ir kad visai Europai yra skirta 1,5 mlrd. eurų septyneriems metams, todėl natūralu, kad Lietuvos dalis, kurią galėtume gauti iš tos priemonės, yra santykinai nedidelė. Todėl mūsų siūlymas yra investuoti būtent į šiuos projektus.

Taip pat buvo apskaičiuota, kad galimas solidarumo įnašo surinkimas per dvejus metus galėtų būti 410 mln. eurų. Siūlome šias lėšas skirti būtent šiems projektams finansuoti.

Taip pat yra identifikuoti dar Krašto apsaugos ministerijos papildomi poreikiai poligonų parengimui, kad būtų galima greičiau priimti sąjungininkus. Jie yra prie šios sumos dar papildomai.

Kalbant apie projektus, kurie buvo identifikuoti, turbūt pirmiausia yra kelių, kurie yra reikalingi atvykti sunkiajai ginkluotei, rekonstravimas. Tai yra pirmiausia keliai nuo Lenkijos „Via Baltica“, taip pat alternatyvus kelias iš Lenkijos link Vilniaus, taip pat yra geležinkelių signalizacijos įrengimas iš Lenkijos link Kauno, taip pat yra įvairių krovos stotelių, taip pat tiltų, kurie reikalingi sunkiajai technikai važiuoti per mūsų kelius. Jie yra, tarkim, šiuo metu autostradoje identifikuoti. Taip pat yra keliai prie Rūdninkų poligono, Pabradės poligono. Taip pat yra oro uostų infrastruktūros projektų padarant taip, kad galėtų atvykti didesni orlaiviai į mūsų oro uostus, taip pat laivų terminalo projektas, įvairių krovos stotelių, aplinkkelis prie Jonavos ir kitų infrastruktūros projektų, kurie yra reikalingi sąjungininkams priimti Lietuvoje. Toks yra mūsų siūlymas ir laukčiau jūsų klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų užsirašė klausti daug Seimo narių. Pirmasis klausia A. Bagdonas. Ruošiasi A. Butkevičius.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiama ministre, šandien Seimo seniūnų sueigos posėdžio metu šis klausimas buvo pavadintas bankų nuskalpavimo mokesčiu ir tai tikrai nedžiugina. Nors pastaraisiais metais daugelis iš mūsų tikrai turime priekaištų Lietuvoje veikiantiems bankams, toks apmokestinimas, vadinamas solidarumo mokesčiu, yra pavojingas precedentas mūsų šalyje. Manau, kad mūsų vienas iš pagrindinių tikslų turėtų būti konkurencija bankų sektoriuje ir kad Lietuvos gyventojai gautų kuo kokybiškesnes ir prienamą paslaugas. Manau, kad tokie valdžios sprendimai nerimą kelia ne tik Lietuvoje šiuo metu veikiantiems verslams, bet ir planuojantiems investuoti Lietuvoje. Bet kuris sektorius, kuriam šiuo metu sekasi sėkmingai arba geriau nei kitiems, gali išvelgti pavojų, kad valdžia bet kada gali sugalvoti juos papildomai apmokestinti.

PIRMININKĖ. Laikas!

A. BAGDONAS (LSF). Klausimas būtų, ar nemanote, kad šis laikinas įstatymas gali turėti daugiau neigiamų pasekmių nei teigiamų? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Visų pirma, aš to nevadinčiau bankų skalpavimo mokesčiu ir jokiū būdu nesutikčiau, kad bankų sektorių yra siekiama kaip nors nubausti dėl vienokio ar kitokio žmonių nepasitenkinimo šio sektoriaus veikla. Man atrodo, jiems net patogiau, kad yra toks naratyvas, kad yra politikų, kurie bando nubausti blogus bankus. Bet iš principo šis įstatymas yra pasekmė išskirtinių aplinkybių, kurių nematyti aš tiesiog negaliu. Tas pats buvo padaryta ir energetikos sektoriuje, kai fiksuoti kaštai lieka tokie patys, o kainos šoka į viršų dėl priežasčių, nesusijusių su sėkmingais verslo sprendimais. Tokiu atveju akivaizdu, kad tas pelnas yra labiau laikytinas ekonomine renta nei sėkmingų verslo sprendimų rezultatu.

Sakyčiau, bankų sektorius nėra niekuo ypatingas, tiesiog yra išskirtinės aplinkybės, lemiančios tai, kad Europos Centrinis Bankas, vykdydamas savo monetarinę politiką ir pirminį savo uždavinį suvaldyti infliaciją, taip pat lemia ir tai, kad viešieji pinigai iš centrinių bankų be jokios

rizikos keliauja į komercinių bankų išdus. Mano siūlymas: tiesiog tą naudą, ateinančią iš įvairių susiklosčiusių aplinkybių, galima būtų solidarai padalinti tarp valstybės. Ji taip pat prisidėjo prie tokios situacijos susiformavimo dėl dosnios valstybės pagalbos, o tai taip pat mažina ir bankų kredito riziką. Mūsų siūlymas: investuoti į tai, kas yra bendras viešasis gėris, tai yra į krašto apsaugą, svarbią mums visiems, taip pat į investicinę aplinką. Ne kartą teko susitikti su įvairiais investuotojais. Esminiai jų keliami klausimai yra būtent krašto saugumas ir energetinis saugumas. Man atrodo, investicijos į šias sritis stiprina mūsų investicinę aplinką ir padeda pritraukti papildomų investuotojų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi T. Tomilinas.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiama finansų ministre, mano klausimas būtų gal iš dviejų dalių. Pirma, jūs ruošiatės apmokestinti grynųjų palūkanų pajamas, pritaikius tam tikrą koeficientą. Bet taip pat aš norėčiau sužinoti, kaip bus apmokestinami finansų sektoriaus dalyviai, generuojantys dalį pajamų užsienyje? Yra iškilę kai kurių klausimų, kad tokios įmonės, tokie subjektai, dirbantys Lietuvoje, išvengs apmokestinimo ir jų konkurencinės sąlygos bus geresnės, palyginti su tomis finansų institucijomis, kurios iš esmės generuoja pajamas Lietuvoje. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kadangi rengiant šį įstatymą turbūt esminė prielaida, kad išskirtinės aplinkybės susiklostė Lietuvoje, todėl sprendimai dėl solidarumo įnašo bazės yra susiję su jų veikla Lietuvoje. Vadinasi, Lietuvos rezidentų indėliai, Lietuvos rezidentų gaunamos palūkanos ir jų skirtumas yra įnašo bazė, o ne apskritai bankų vykdoma veikla kitose valstybėse, nes tai nėra susiję su išskirtinėmis aplinkybėmis, susiformavusiomis būtent Lietuvoje. Todėl mūsų siūlymas apmokestinti, na, įnašo baze laikyti tas grynąsias palūkanų pajamas, kurios yra susijusios su bankų veikla Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas, ruošiasi E. Rudelienė.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama ministre, ar jums neatrodo, kad silpniausia šio pasiūlymo dalis yra 4 straipsnis? Jame aiškiai, imperatyviai yra nurodoma, kur papildomos biudžeto pajamos bus nukreiptos. Taip jūs supriešinate Lietuvos kariuomenės ir krašto apsaugos finansavimą su viena konkrečia gyventojų grupe, kenčiančia šiandien nuo išaugusių palūkanų dėl įvairiausių nuo jų nepriklausančių priežasčių. Ar tikrai nevertėtų svarstyti siūlymo nukreipti tuos pinigus į valstybės biudžetą? Jūs, Vyriausybė, ir mes, Seimas, jį skirstome pagal žmonių poreikius, pagal žmonių prioritetus. Taip neutralizuotume tą supriešinimą. Mano galva, mes neišvengiamai pagimdysime dalies visuomenės tam tikrą nusistatymą prieš Lietuvos saugumą, Lietuvos karines išlaidas. Kam to reikia?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tada kyla klausimas: o kieno yra krašto apsauga, kam ji reikalinga, ar ji reikalinga man, ar ji reikalinga visiems Lietuvos žmonėms? Jeigu ji reikalinga visiems Lietuvos žmonėms, natūralu, kad tai yra bendras gėris ir jį reikia finansuoti iš bendrų biudžeto įnašų. Man atrodo, kad mūsų pasiūlymas yra atliepiantis būtent tas išskirtines aplinkybes, kurios susiformavo ne šiaip sau, tai yra Rusijos invazija į Ukrainą padiktavo, kad tam tikri projektai turi būti įgyvendinami sparčiau, ir reikia tikrai gerokai didesnių lėšų.

Taip pat atkreipčiau dėmesį į Europos Centrinio Banko nuomonę, taip pat į Konstitucinio Teismo sprendimus, kad lėšos, jeigu jos yra nurodomos konkrečiai įstatymo projekte, negali būti skirtos tęstinėms funkcijoms finansuoti. Vadinasi, turi būti labai konkretus trumpalaikių investicijų sąrašas, kuris turi būti finansuojamas, ir tokiu atveju gali nurodyti finansavimo paskirtį jau konkrečiai įstatyme.

PIRMININKĖ. Klausia E. Rudelienė. Ruošiasi K. Vilkauskas.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Ačiū, ministre, už pristatymą. Taip, ištis bankų pelnai išspūdingi ir, atrodo, lyg turėtume taikyti solidarumo mokesť. Bet sakykite, ar tik bankų pelnai šiandien yra tokie išspūdingi, ar nėra kitų verslo šakų, kurios taip pat turi išspūdingus pelnus pastaruosiu metu? Ar mes nesiunčiame tokios žinutės Lietuvos investuotojams, kad Lietuvoje gali būti, sakote, nevadinate to mokesčiu, bet kad ir kaip būtų, solidarumo mokesťis ar solidarumo taikymas, tai vis tiek yra mokesťis ir tai yra dideli pinigai.

Antra klausimo dalis būtų: kodėl nuo gegužės 1 dienos netaikomas net tas 6 mėnesių laikotarpis, kuris lyg ir turėtų būti taikomas, keičiant mokestinę sistemą? Tokie būtų klausimai.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Gal pradėsiu nuo antrojo. Išskirtinės aplinkybės yra susiformavusios čia ir dabar, jos yra susiformavusios jau nuo 2022 metų IV ketvirčio. Matome, kad bankų pelnai praėjusiais metais išaugo iki 468 mln. eurų būtent kaip IV ketvirčio pasekmė. Tai yra todėl, kad Europos Centrinis Bankas ėmėsi ryžtingai didinti palūkanų normas, akivaizdu, kad už perteklinį likvidumą, kurio, kaip minėjau, bankai tikrai turi daug, be jokios rizikos pinigai, viešieji pinigai, taip pat keliauja į komercinius bankus. Taigi netipinė situacija yra dabar: jeigu tiesiog taikysi 6 mėnesių terminą, tikėtina, kad situacija bus pasikeitusi, o terminas, kuomet įstatymas galioja, nebus toks efektyvus.

Konstitucinis Teismas taip pat buvo identifikavęs, kad net ir mokestiniai įstatymai gali įsigaliooti per trumpesnę laiką negu 6 mėnesiai, jeigu yra susiformavusios išskirtinės aplinkybės. Išskirtines aplinkybes Vyriausybė yra pasitvirtinusi su Valstybės kontrole, jos buvo identifikautos dėl situacijos, kuomet vyksta karas Ukrainoje, yra išaugę poreikiai finansuoti tiek iš Ukrainos atvykstančius karo pabėgėlius, tiek ir karinę infrastruktūrą, karinę ginkluotę, o tam reikalingos lėšos yra būtent dabar. Dėl tų susiformavusių išskirtinių aplinkybių manome, kad įstatymą reikia priimti dabar ir jo įsigaliojimas neturėtų būti atidėtas pusei metų.

O kalbant apie kitus sektorius, kurie uždirba didelius pelnus, tai, kaip minėjau, nėra bankų sektorius koks nors išskirtinis, kad mes jį kažkaip mylime ar nemylime, ir dėl to yra priimami sprendimai. Sprendimai priimami dėl to, kad susiklostė išskirtinės aplinkybės, kurios nepriklauso nuo bankų pastangų. Tai reiškia, kad Europos Centrinio Banko politika, kuri yra vykdoma, priklauso nuo Europos Centrinio Banko sprendimų. Iš dalies situacija susiklostė tokia, kad reikia didinti palūkanų normas, nes yra pasistūmėję infliaciniai procesai dėl karo Ukrainoje. Valstybės pagalba pandemijos metu taip pat buvo ženkliai, tikrai valstybė prisidėjo daug, kad ir kredito rizika mažėtų, ir bankų perteklinis likvidumas taip pat susiformuotų. Tai jie susiformavo ne dėl bankų kokių nors proaktyvių pastangų, bet tiesiog todėl, kad tokia situacija.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama ministrė, mano klausimas šiek tiek panašus į gerbiamo T. Tomilino, tik kitu kampu. Dabar visiškai sutinku, kad kariniam mobilumui reikia lėšų, kadangi tai yra ypatingos paskirties lėšos. Bet kodėl mes dalies, na, sakyčiau, gal ir nedidelį procentą, negalėtume nukreipti į mūsų vidinius resursus? Yra Pilietinio pasipriešinimo strategija, kur dabar jau, matyt, bus galų gale mėnesio laikotarpiui sudarytas veiklos planas. Turime Pasienio tarnybą, turime karius savanorius, turime šaulius. Tai mūsų Pilietinio pasipriešinimo strategijoje pagrindinis tikslas ir yra atsparumas, pilietinė valia priešintis. Tuo labiau ir policijos pareigūnai, ir Migracijos tarnyba, prokuratūra, teismai irgi labai skundžiasi dėl tų lėšų trūkumo, ypač žmogiškajam potencialui apmokėti. Ar negalėtume dalies nukreipti būtent šioms ypatingoms sąlygoms ir į šias sritis? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tęstiniai poreikiai turi būti numatomi valstybės biudžete, nes tai yra tęstiniai įsipareigojimai, kurie nesibaigs pasibaigus šiam laikotarpiui, kuomet ateina papildomos lėšos iš solidarumo įnašo. Todėl solidarumo įnašo lėšos tiek dėl Konstitucinio Teismo išaiškinimo, tiek dėl Europos Centrinio Banko rekomendacijų yra numatomos tiems sprendiniams, kurių poreikiai yra trumpalaikiai ir kurie neturės tęstinio poveikio ilgalaikėms reikmėms numatant valstybės biudžete, nes tokiu atveju mokesčiai, iš kurių surenkamos tos lėšos, turėtų būti nuolatiniai ir nelaikini.

Mūsų siūlymas yra vis dėlto nukreipti į terminuotus poreikius, kurie yra čia ir dabar, tuo tarpu atkreipiant dėmesį, kad, tarkime, tos pačios Šaulių sąjungos finansavimas nuo šios kadencijos pradžios išaugo penkis kartus. Investicijos į pilietinį pasipriešinimą, į visuotinę sąmoningumą tikrai yra. Man atrodo, tos diskusijos taip pat galėtų būti formuojant valstybės biudžetą kitiems metams. Mes padidinome krašto apsaugos finansavimą nuo 2 % iki 2,5 % bendrojo vidaus produkto, tai yra tikrai nemažos lėšos, kurias Krašto apsaugos ministerija gali nukreipti savo reikmėms stiprindama ir pasipriešinimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas klausti baigėsi. Motyvai po pateikimo. Už kalba A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų prašau atkreipti dėmesį, kad surinktos lėšos turi tikslią paskirtį. Jos būtų naudojamos karinio mobilumo, karinės transporto infrastruktūros projektams, tai yra siekiant užtikrinti priimančios šalies paramą, kad mūsų sąjungininkai turėtų galimybę laiku ir greitai pasiekti Lietuvą. Matėte žemėlapi, kuriame parodyti tie infrastruktūros projektai, jais naudosis ne tik kariai, ne tik kariuomenės, bet, be abejonės, ir civiliai gyventojai. Atsižvelgiant į geopolitinę situaciją ir iššūkius regione, yra poreikis užtikrinti karinį mobilumą, tai yra tiesioginę sąsają su mūsų nacionaliniu saugumu. Todėl aš kviečiu visus balsuoti už, pritariu po pateikimo ir, be abejo, dar kartą atkreipiu dėmesį, kad įstatymo veikimo laikas yra ribotas. Aš manau, kad jo priėmimas tikrai užtikrins ir mūsų nacionaliniam saugumui svarbių infrastruktūros projektų įgyvendinimą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš, aišku, kalbu žinodamas, kad mano kalba gal to lūžio taško ir neišprovokuos, bankus apmokestinti Seimas mėgsta. Suprantu, kad poreikis finansuoti šalies gynybos stiprinimą tikrai yra. Suprantu, kad Europoje susiklostė išskirtinė padėtis bankų sektoriuje. Bet ar matydami kapšą pinigų ir bandydami jį paimti tokiu būdu į valstybės biudžetą mes nepadarysime sau meškos paslaugos, kuri yra didesnė už tą kapšą pinigų? Aš tik keletą minčių pasakysiu šia tema.

Siūloma įvesti mokestį bankams – vienam sektoriui, kuris ir dabar moka didesnį pelno mokestį nei visi kiti verslo subjektai. Sektoriui, kuriam buvo žadėta laikinai įvesti padidintą pelno mokestį, bet Seimas nutarė įvesti nuolat, taip sulaužydamas anksčiau duotą pažadą. Siūloma įvesti mokestį nuo pajamų už palūkanas, ne nuo bendro kažkokio veiklos rezultato, kuris vienoje ar kitoje srityje gali būti neigiamas ar teigiamas, bet šis pasiūlymas to visiškai nevertina. Įvedamas mokestis nuo pajamų už palūkanas. Siūloma įvesti mokestį jau nuo gegužės 1 dienos. Visi mokesčiai, kuriais bloginama mokesčių mokėtojų padėtis, turi būti priimti bent 6 mėnesiai iki įsigaliojimo. Visi verslo reguliaciniai pakeitimai – laikantis dviejų datų taisyklės, išlaikant bent 3 mėnesių terminą. Dabar siūloma nei to, nei ano nepaisyti. Maža to, sprendimas, atrodo, per 1 dieną nuo Lietuvos banko idėjos virto oficialia pozicija ir sprendimu – nederintu, nepristatytu, palopant vieną kitą dalyką nuo pirmosios redakcijos, bet tik tiek.

Man toks kelias neatrodo priimtinas. Seimas gali sukurti, nors jis gal jau yra sukurtas, pagilinti, sakyčiau taip, precedentą, kuris bylos, kad jei pamatome kažką, kas didelį pelną neša, imkime ir apmokestinkime tą papildomai. Aš balsuosiu prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvai išsakyti, apsispręskime balsuodami dėl Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projekto Nr. XIVP-2621. Balsuojame.

Balsavo 127: už – 107, prieš – 6, susilaikė 14. Po pateikimo pritaria.

Vyriausybė siūlo šį klausimą svarstyti skubos tvarka. Siūloma svarstyti balandžio 25 dieną. Turime apsispręsti dėl komiteto. Ar galime pritariu skubos tvarkai bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl skubos tvarkos. Kas pritariate skubos tvarkai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 123: už – 67, prieš – 22, susilaikė 34. Skubai pritaria.

Turime apsispręsti dėl komiteto. Matyt, pagrindiniu komitetu reikėtų siūlyti Biudžeto ir finansų komitetą. Ir tiek. Ar galime pritariu bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritaria bendru sutarimu.

Toliau posėdžiui pirmininkaus P. Saudargas. Norėtų replikuoti pirmiausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Na, labai keista, kai liečia bankus, tai visi liberalai, dar ir Laisvės partija kažkaip už bankus. Galimai, gali būti ne tik Eligijus dėžutę gavo. Gal visiems paruoštos dėžutės iš bankų?

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Taip. Dar per šoninį mikrofoną gerbiamas V. Bakas. Sveiki, gerbiami kolegos, su kuo nesimatėme. Prašau.

V. BAKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš noriu kreiptis į G. Skaistę ir noriu jums tiesiog pasakyti, kad šitas įstatymas nėra bankų solidarumo mokestis. Tai yra būsto

paskolų turėtojų mokestis. Ir noriu jūsų paklausti, kodėl žmogus, turintis būsto paskolą, prie krašto apsaugos turi prisidėti daugiau negu jūs, kuri neturite būsto paskolos?

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat gerbiama R. Tamašunienė per centrinį mikrofoną. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš taip pat noriu paprašyti Biudžeto ir finansų komiteto svarstant šį Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektą apsvarstyti Biudžeto ir finansų komitete įstrigusį mūsų pateiktą bankų aktyvų apmokestinimo įstatymą ir kartu tuomet teikti Seimui po svarstymo visus susijusius su bankų mokesčiais pateiktus įstatymų projektus, būti vienodai teisingiems tiek opozicijos teikiamiems įstatymų projektams, tiek daugumos. Labai tikėsimės, kad kartu atsiras pakete.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – gerbiamas K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų skuba turbūt yra tas saugiklis, kur panašu, kad tas įstatymas nebus priimtas, nes jeigu mes pritarėme pradžioje po pateikimo, tai tik su sąlyga, kad bus pritarta kitiems pasiūlymams, nes laikinas įstatymas. Mes prisiminkime: 2008–2009 metais irgi buvo laikinas įstatymas dėl PVM padidavimo ir mes iki šiandien dienos turime tą laikinumą. Nieko nėra pastoviau už laikinumą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Bet aš nelabai suprantu, kaip skuba galėtų sutrukdyti teikti pasiūlymus. Tikrai turėsite galimybę.

Gerbiama premjerė I. Šimonytė per šoninį mikrofoną. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš turiu du komentarus. Visų pirma, tai, ką kartais kalba politikai, nėra įstatymas, nes tai, kad kai kurie politikai kalbėjo, jog mokesčių pakėlimai yra laikini, nebuvo parašyta įstatymuose. Beje, jūs buvote valdžioje, jeigu turėjote galimybę, galėjote tą PVM atgal sumažinti. Problema ta, kad neturėjote galimybės ir... (*Balsai salėje*) Taip, būtumėte... Kitoje kadencijoje sumažinsite.

Dabar gerbiamam Vytautui vis dėlto dėl tų paskolų mokėtojų ir taip toliau, ir panašiai. Būsto paskolų turėtojai, tarp kurių esu ir aš, moka tokias palūkanas, kokios yra numatytos sutartyje. Ir nuo to, ar šis mokestis bus, ar nebus, nei mano mokamos palūkanos, nei jūsų mokamos palūkanos nesumažės, nes jos yra tokios, kokios sutartos sutartyje. Todėl jūs turite tokį apsisprendimą: arba palikti visą šią rentą bankų sektoriuje, arba dalį tos rentos vis dėlto skirti bendrajam gėriui, jis šiuo metu yra pats svarbiausias ir vienintelė universali gėrybė, kokia apskritai ekonomikoje egzistuoja. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Bet jūs, gerbiami kolegos, po antrą kartą. (*Balsai salėje*) Gerai. K. Mažeika per šoninį mikrofoną. Buvo paminėtas.

K. MAŽEIKA (DFVL). Labai trumpai. Premjere, žinokite, kaip ir praeitoje kadencijoje žemės ūkio problemas sprendėme ir ministrą tikrai drąsiai, nereikėjo interpeliacijos, patys atstatydino Vyriausybėje, lygiai taip pat ir mokesčiai šioje kadencijoje tikrai būtų buvę sumažinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiama premjere, aš dėkoju už jūsų reakciją ir komentarą. Tikrai esu tikras, kad reikia priversti bankus, kurie, neįdėdami jėgų, kokių nors pastangų, gauna perteklinius pelnus, bet neturi būti apmokestinami paskolų turėtojai, kurie dažniausiai yra jaunos šeimos. Tai yra ciniška. Jeigu mes teikiame tokius projektus, tai kartu turi eiti projektai, kurie sumažintų palūkanų našta. Pavyzdžiui, gyventojų pajamų mokesčio lengvata padėtų atlaikyti tiems jauniems žmonėms tą bankų, na, šiuo atveju bankų politiką, viršpelnius.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau niekas nenori pasisakyti per šoninius mikrofonus.

16.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui Kęstučiui Navickui“ projektas Nr. XIVP-2657 (pateikimas)

Tada grįžkime prie mūsų darbotvarkės. Grįžtame prie Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui Kęstučiui Navickui“ projekto Nr. XIVP-2657. Kviečiame į tribūną Seimo narių grupės, kuri buvo sukurta apsvarstyti atsakymus į interpeliacijos klausimus, pirmininką B. Matelį pristatyti grupės rezultatus, ar tenkina, ar netenkina atsakymai. Prašau.

B. MATELIS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, jūsų sudaryta grupė posėdžiavo ir nusprendė, kad ministro K. Navicko atsakymams pritaria. Už tai, kad tenkina ministro atsakymai, balsavo šeši komisijos nariai, už tai, kad netenkina, – penki komisijos nariai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Palaukite šiek tiek, gerbiamas Bronislovai, jūsų užsirašė paklausti keletas Seimo narių. Nors jūs viską labai konkrečiai ir aiškiai pristatėte, bet, matyt, dar liko neaiškumų. Jūsų nori paklausti gerbiamas G. Surplys. Prašau.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, Pauliau, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Bronislovai, aš grįšiu prie klausimo, kurį pateikiau diskusijos metu. Ar jūs manote, kad ministro atsakymas į klausimą, kiek turi tęstis ūkininkų streikai, kad jis atsistatydintų dėl sudėtingos situacijos žemės ūkio sektoriuje, atsakymas, kad norėčiau užbaigti šią kadenciją ir dirbti dar ketverius metus, tikrai yra patenkinamas? Ačiū.

B. MATELIS (TS-LKDF). Aš į jūsų klausimą nieko negaliu atsakyti. Mane nei tenkina, nei patenkino asmeniškai mane. Komisija neturėjo kokių nors dar papildomų įgaliojimų vėl iš naujo svarstyti visus debatus. Posėdžiaudamos iš tikrųjų pasisakė visos pusės, tačiau balsavimu buvo priimtas toks sprendimas, koks buvo. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą galėtų iš vietos užduoti gerbiamas K. Mažeika. Jūs esate užsirašęs, bet jūs norite stovėdamas? Gerai. Tuomet prašome per šoninį mikrofoną. Jūs iš vietos nebeklausite? Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Suteikite žodį.

PIRMININKAS. Įjungiau. Prašom kalbėti.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tikrai klausiu iš vietos, bet turiu prašymą frakcijos vardu. Po to, kai čia girdžiu pranešimus, prašome pusvalandžio pertraukos dėl šio klausimo, nes tai, ką kalba komisijos pirmininkas, na, pozicijoje tikrai kilo sumaištis ir mes turime pasitarti, ar čia jis tikrai kalba tai, ką mes kalbėjome už to stiklo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar norime balsuoti dėl pusvalandžio pertraukos, ar bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu, tai tada pertrauka. Jūs užsirašęs, jūs liekate. Pratęsimė procedūrą nuo tos vietos, kur ją sustabdėme. Pusvalandžio pertrauka. Dėkoju gerbiama B. Mateliui. Dėl šio klausimo darome pusvalandžio pertrauką.

16.06 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 6, 19, 24, 27, 28, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19¹ ir 19² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2355(2)ES (priėmimo tęsinys)

Tuomet gal galime apsvarstyti Visuomenės informavimo įstatymą, dėl kurio taip pat buvo padaryta pusvalandžio pertrauka ir ji baigėsi. Aš kviečiu gerbiama V. Kernagį, Kultūros komiteto pranešėją, į tribūną pristatyti komiteto išvadą. Bet turbūt... (*Balsai salėje*) Priėmimas. Einame pastraipsniui. Tiesiog komentuosite komiteto... Tuoj mes jums duosime dokumentą, kad jūs turėtumėte. Štai, prašom. Taigi, eisime pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Toliau. Dėl 5 straipsnio buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Toliau. Dėl 8 straipsnio... (*Balsai salėje*) Ar galime tada nuo 1 iki 7 straipsnio imtinai pritari bendru sutarimu? Galime. Dėkoju.

Tada 8 straipsnis. Dėl jo buvo pasiūlymas. Gerbiamasis kolega J. Jarutis stovi prie šoninio mikrofono. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu prašau Visuomenės informavimo įstatymo klausimą atidėti iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tame pačiame posėdyje negalima skelbti dviejų pertraukų dėl to paties klausimo. Negalime pagal Statutą tame pačiame posėdyje imti pertraukų. Šiaip galimos dvi per klausimo svarstymą, bet tame pačiame posėdyje jau buvo padaryta pertrauka. Taigi negalime realizuoti jūsų siūlymo.

Grįžtame prie 8 straipsnio, dėl kurio buvo Seimo narių B. Pietkiewicz ir T. Tomilino pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Komiteto nuomonės paprašyčiau. (*Balsai salėje*) Sekundėlę, leis kime pristatyti. Viskas savo laiku. Gerbiama Beata Pietkiewicz, prašom pristatyti pasiūlymą.

B. PIETKIEWICZ (MSNG). Gerbiami kolegos, pirmą kartą įstatymuose buvo įtvirtinta, kad mes suteikiame finansavimą tautinių mažumų žiniasklaidai. Kiek tai yra svarbu šiomis dienomis, tikrai aš neaiškinsiu, nes kiekvienas iš mūsų tą žino, bet norime tuo pasiūlymu kartu su T. Tomilinu praplėsti Medijų fondo tarybos narių skaičių ir pasiūlyti, kad tautinių mažumų bendrijoms atstovautų Tautinių mažumų bendrijos tarybos narys ir Trišalės tarybos narys. Manau, kad tai yra labai svarbu ir logiška, kad būtų žmonės, kurie atstovautų tautinių mažumų interesams.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė yra nepritarianti šitam siūlymui, nes jau prie prioritetinių sričių yra priskirtos tautinės mažumos ir šito fondo veikloje privalomai bus skiriamas dėmesys tautinėms mažumoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys pasiūlymą, kad mes jį galėtume?.. Galite pakelti rankas? Turbūt bus, manau, kad atsiras. Tuomet svarstome.

Motyvai už. Kalba gerbiamas T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, pirmiausia noriu kreiptis į opozicijos atstovus. Mes turime mažai galimybių keisti įstatymo formuluotes, nes vis tiek madas diktuoja dauguma. Ir viskas, ką mes galime padaryti, tai yra išplėsti atstovavimą kolegialiam organe, kuris valdys tą Medijų tarybą, ir tokiu būdu padidinti visuomenės įtaką ir sumažinti tuo metu dominuojančios politinės daugumos įtaką tai tarybai. Mūsų visų bendras interesas – kad tos politinės įtakos būtų mažiau, o būtų daugiau visuomenės įtakos ir visuomenės atstovavimas būtų sustiprintas.

Trišalė taryba – visų pirma labai puikiai funkcionuojanti institucija, atstovaujanti verslui, profsajungoms, tai yra darbo žmonėms, ir ji tikrai gali atlikti tą funkciją, tai yra deleguoti tam tikrus nepriklausomus žmones į Medijų tarybą. Tikrai nėra jokio argumento, kuo Meno kūrėjų asociacija yra blogesnė arba geresnė už Trišalę tarybą. Tiesiog yra atstovavimas plečiamas ir taip jūs garantuojate didesnę nepriklausomybę nuo bet kokios politinės įtakos, ko jūs ir norite išvengti.

Lygiai tą patį aš galiu pasakyti valdantiejiems: jūs gerai padarėte, kad įtraukėte tam tikras garantijas tautinių mažumų spaudai, to reikia, kovoti prieš propagandą reikia, bet didžiausias baimės opozicija visada turi, ir jūs, kai būsite opozicija, turėsite, kad įtakos, politinės įtakos, žiniasklaidai būtų kuo mažiau. Todėl platesnis atstovavimas neturėtų jūsų gąsdinti ir dėl to gerai ir aiškiai reglamentuotos struktūros, tokios kaip Tautinių bendrijų taryba bei Trišalė taryba, tikrai galėtų sustiprinti...

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas.

T. TOMILINAS (DFVL). ...Medijų tarybos veiklą.

PIRMININKAS. V. Juozapaitis kalbės prieš. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Pirmiausia aš noriu nuraminti poną T. Tomiliną ir visus abejojančius ir priminti, kad kai įsigalios šis įstatymas, ko gero, ateis ir kita valdžia. Šis esminis skaidraus žiniasklaidos finansavimo pakeitimas turbūt yra išdava daugelio metų turbūt nepasitenkinimo ir pačios žiniasklaidos, ir tų pačių regioninių žiniasklaidos atstovų, ir taip toliau. Iš tikrųjų tai, kas buvo padaryta per tuos dvejus metus, tai Kultūros ministerija, inicijavusi šį naują įstatymo kūrimą, turėjo daugiausia iš visų įstatymų rengimo procedūrų susitikimų su įvairiausiomis įmanomomis suinteresuotomis grupėmis.

Taigi klausimas buvo absoliučiai įmanomai plačiai išdiskutuotas. Mūsų komitete buvo mažiausiai dvejį klausymai, kurių metu taip pat visi priėjo prie vienos išvados. Vakar mes tame mūsų komitete svarstėme būtent šias pataisas ir tikrai, jeigu kolegos neatsiima savo žodžių, ir ponas S. Tumėnas kalbėjo, kad iš tikrųjų jau dabar ne laikas kaip nors dar kažką plėsti, nes mes nebesustosime ir ta begalybė niekada nesustos.

Nežinau, ar Trišalė taryba ir žiniasklaidos finansavimas turi tiesioginį ryšį. Jeigu čia būtų problemų ir tikrai žiniasklaidos grupės ar atstovai būtų nepatenkinti, tai jie čia stovėtų ir sakytų, kad yra kažkokių esminių problemų. Šis modelis, kuris yra dabar kuriamas, iš tikrųjų yra racionaliausias, bent jau šioje situacijoje. Ir aš labai kviečiu nepritarianti būtent šiai nuostatai, nes, kaip ir minėjo išvadų rengėjas V. Kernagis, tos tautinių mažumų finansavimo garantijos šitame kontekste yra būtent šitame įstatyme. Šiuo metu sakau, nepritarkime...

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). ...o bendram rašau už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi dabar balsuodami apsispręsimė. Kas už pasiūlymą, ką tik apsvarstyta, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja prieš arba susilaiko. Atkreipiu dėmesį, kad šiuo metu balsuojame dėl B. Pietkiewicz ir T. Tomilino pasiūlymo dėl 8 straipsnio.

Užsiregistravo 115, balsavo 113: už – 43, prieš – 34, susilaikė 36. Taigi pasiūlymui nėra pritarta.

Toliau dėl šio straipsnio buvo Teisės departamento siūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime tada visam 8 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 9 straipsnio nebuvo pasiūlymų.

Dėl 10 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta.

Dėl 11 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Taip pat kitas Teisės departamento, jam komitetas pritarė. Ar galėtume 11 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Taigi pastraipsniui yra apsvarstyta. Dėkoju komiteto pranešėjui gerbiamam V. Kernagiui.

Galime dabar diskutuoti. Už kalbės gerbiama E. Rudelienė. Motyvai. Prašom.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, išties kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą, nes įstatymas yra svarbus ir keičia, galima sakyti, seniai nusistovėjusia... nuo 1996 metų veikiančią Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondą. Steigiamas naujas Medijų fondas. Jame yra atstovai iš skirtingų institucijų, kokybiškai žiniasklaidai bus užtikrinamas skaidrus finansavimas. Kuo dar labai svarbus šis įstatymas? Kad būtent regioninė žiniasklaida, tautinių mažumų žiniasklaida taip pat galės užsitikrinti finansavimą savo leidybai ir informacijos sklaidai savo bendruomenėse. Ačiū. Kviečiu balsuoti už. (*Balsas salėje: „Itikinai, Edita.“*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, suprantu, kad ateina laikas, kai reikia daryti tam tikrus pokyčius, bet iš to, ką aš girdėjau ir kuo domėjausi, aš negirdėjau, kad dabartinė tvarka, kuri buvo steigėjui ar dalininkui, būtų bloga. Labai keista, kai dabar steigėjai ar dalininkai yra labiau informacinių priemonių atstovai, tai yra Visuomenės informavimo etikos asociacija ir Kultūros periodinių leidinių asociacija. Pagal ankstesnę tvarką, na, dabartinę veikiančią tvarką buvo Lietuvos meno kūrėjų asociacija. Man nesuprantama, kodėl mes ir valdantieji, kurie propaguoja kultūrą kaip vieną iš svarbiausių dalykų, ką reikėtų remti, išmeta šią asociaciją iš steigėjų ir dalininkų. Aš suprantu, kad gali kam nors nepatikti vienas ar kitas vadovas. Bet visi jie turi kadencijas. Jų kadencijos baigtųsi. Dėl to, kad kažkam nepatinka vienos iš asociacijų vadovas, tada reikia keisti visą tvarką. Nežinau, ar tai duos daugiau naudos. Todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas V. Kernagis. Prašom.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Ačiū. Aš galbūt A. Sysui iškart atsakysiu. Tai bus ir mano pasisakymas už, kalbant apie steigėjus. Jeigu gerbiamas A. Sysas atsidarytų kad ir internetą ir palygintų tas dvi asociacijas, tai yra Meno kūrėjų asociaciją ir Periodinių kultūros leidinių asociaciją, ir pažiūrėtų, kas gi sudaro tas asociacijas, jis turbūt aiškiai pamatytų, kad vieną iš dalininkų, tai yra Kultūros periodinių leidinių asociaciją, sudaro tokie leidiniai kaip „Literatūra ir menas“, „Šiaurės Atėnai“, „Septynios meno dienos“ ir taip toliau. Tai yra tie leidiniai, kurie rašo apie gilią kultūrą, pasiekiančią galbūt mažai žmonių akių, bet be galo svarbią mūsų valstybingumui. Jeigu atsiverstų Meno kūrėjų asociacijos puslapį, jis pamatytų, kad tą asociaciją sudaro Architektų sąjunga, Dailininkų sąjunga, Rašytojų sąjunga ir kitos sąjungos, kurios neturi nieko bendro su kultūrine žiniasklaida. Galbūt tada nereikėtų kalbėti tokios netiesos.

Taigi kviečiu visus palaikyti šį įstatymo projektą, nes fondas yra perdarytas. Senasis fondas, būkim *biedni*, bet teisingi, žinome, kaip veikė, kam jis pinigų skirstė. Čia bus gana skaidru. O Meno kūrėjų asociacija bus taryboje ir turės pakankamai galios paveikti fondo kryptį, jei tas fondas važiuos ne ten, kur reikia. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas J. Sabatauskas. Gerbiamas Juliau Sabatauskai, prašom kalbėti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų įdomus buvo gerbiamo Vytauto pasisakymas taip sumenkinant kūrėjus, Rašytojų sąjungos, Dailininkų sąjungos ir taip toliau. Suprantu, kad norisi remti labiau tuos didžiuosius žiniasklaidos ryklius, šiek tiek galbūt pa-

metėti ir regioninei žiniasklaidai, bet iš tiesų, kad būtų paskatinti patys kūrėjai, kurie kuria, kad tas, kaip jūs sakėte, skurdus puslapis būtų turtingesnis. Kai mažai turi, tai ir nesi labai turtais kvepiantis. Todėl aš nepritariu šitam – tokiai dalininkų ir steigėjų sudėčiai. Raginu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas A. Navickas. Prašau.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Šiaip tai norėčiau, kad „Šiaurės Atėnai“, „Literatūra ir menas“, „Me-tai“ būtų rykliai, kaip sako J. Sabatauskas, nes būtent tokie rykliai dabar ir sieks paramos. Jeigu pažiūrėtumėte į įstatymo projektą, tarp prioritetų nėra tų komercinių dienraščių, kurie ir dabar mėgo teikti projektus, tiesą pasakius, mano supratimu, ir nelabai sąžiningai, nes valstybė šiaip tu-rėtų remti būtent nekomercinius projektus. Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas turėjo daug problemų, nežinau, ar čia yra geriausias būdas jį pertvarkyti, bet pertvarkyti jį buvo būtina, priimti sprendimus irgi dabar reikia, nes reikalingas naujas modelis. Nesu toks optimistas, kad, priėmus iš karto naują modelį, čia viskas susitvarkys, manau, bus daug problemų, bet ėjimas ta kryptimi reikalingas srityje, kurią labai sunku iš tikrųjų finansuoti, nes čia daugiausia iš tikro trūksta finansų, trūksta didelių investicijų, kad kultūros leidiniai nebūtų vien tik elgetos, kurie turėtų elgetauti. Tikrai pritariu šiam įstatymui ir manau, kad jo teisinga kryptis. Dėkoju abiem Vytautams ir Liudvikai, kad labai daug prisidėjo jį rengiant. Manau, kad kontrolė, tobulinimas, skaidrumas turėtų padėti jam veikti kuo geriau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas P. Gražulis. Prašau. Kortelė neįdėta, jūs ją kažkur gal atidavėte?

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, aš manau, kad esminės problemos neišsprend-džiame šio įstatymo pataisomis. Turėtų būti, vyrauti tokia nuostata, kad nei tas, kas gauna lėšas, nei asociacijos – niekas neturėtų dalyvauti komisijoje. Vis dėlto neliks, nebus nieko skaidriau, ko-misija, kuri skirsto, turėtų visiškai nebūti susijusi su jokia interneto, televizijos, su bet kokia ži-niasklaidos priemone. Tie tarybos nariai turėtų būti visiškai nepriklausomi. Tada, tikėtina, tas fondas lėšas dalins skaidriau. Dabar, manau, to skaidrumo nėra kiek daugiau nebus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiama L. Pociūnienė. Prašau.

L. POCIŪNIENĖ (TS-LKDF). Vienas dalykas, kuo tikrai norėčiau nusistebėti, – čia kai kurie įstatymo projekto oponentai pasakė, kad neteko girdėti, kad anas senasis fondas būtų veikęs pra-stai. Žinote, 2021 metais tarptautinėje konferencijoje mes labai smulkiai išnagrinėjome visas pro-blemas, susijusias su žiniasklaidos rėmimu, būtent to senojo fondo veikloje atradome daug bėdų ir supratome, kad pačią struktūrą ir modelį būtina keisti. Mano galva, didžiausia senojo fondo bėda buvo steigėjai ir steigėjų neveiknumas. Pastaruoju metu tiesiog buvo nebeįmanoma netgi priimti elementarių sprendimų steigėjų susirinkimuose, na, liudininkai neleis sumeluoti. Žinoki-te, tikrai problemos jau buvo pribrendusios.

Tai, ką mes darome dabar, stovi ant labai rimtų pamatų, tai yra pirmiausia visas žiniasklai-dos laukas buvo išitraukęs, kad išdiskutuotų, kaip padėti reikėtų taisyti, kur yra didžiausios bė-dos. Šis projektas atliepia poreikį taisyti tas bėdas, labai tikiuosi, kad galbūt ne vienu mostu, bet tos bėdos ims taisyti. Labai kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsakytos.

Balsuosime dėl paties Visuomenės informavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-2355.

Užsiregistravo 69, balsavo 69 – visi 69 balsavo už, bet, kad priimtume įstatymą, balsų trūks-ta. Vadinas, atidedamas balsavimas, kol salėje turėsime 71 balsuojantį parlamentarą. Tada nėra prasmės turbūt balsuoti ir dėl lydimujo. Atidėsime tada ir lydimąjį.

16.26 val.

Seimo savaitės (2023-04-24 – 2023-04-28) – 2023 m. balandžio 25 d. (antradienio) ir 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Dabar turime dar šiek tiek laiko, kol ateis pertrauka. Siūlyčiau apsvarstyti rezervinį 1 klausimą. Galbūt gerbiamas J. Razma galėtų pateikti savaitės, prasidedančios balandžio 24 diena, Sei-mo posėdžių darbotvarkę? Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiandien ne per ilgiausiai posėdžiavome, tai teks tai kompensuoti kitą antradienį. Į antradienio rytinę darbotvarkę yra perkelti iš esmės visi projektai, kurie netilpo šiandien, kai Seniūnų sueigoje su opozicija draugiškai sutarėme, kad nesvarstome tų priėmimų, kurie gali dar palaukti. Dėl to antradienio darbotvarkė ilgoka ir užsitęs galbūt iki kokios 19 valandos, bet žinant, kad po to yra tuščia savaitė, kai mes neposėdžiausime, tikrai ateinančią savaitę reikia padirbėti kiek ilgiau.

Ketvirtadienio rytinė darbotvarkė iš esmės liko beveik tokia pat, kaip buvo, o vakariniame posėdyje – opozicinės Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ darbotvarkė, ji nėra labai ilga. Gal trumpai aš tiek apie darbotvarkes.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nors jūs ir trumpai, bet nori pasitikslinti keletas kolegų. Jums klausimą nori užduoti gerbiamas K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip. Aš tikrai noriu pasitikslinti ir noriu paprašyti, kad būtų įtrauktas Energetikos įstatymo papildymo projektas. Mes rytoj komitete tikrai priimsime, yra numatyta skubos tvarka. Jis tikrai išdiskutuotas ir ten nekils didelių ginčų. Gerai, kad šis įstatymas jau pradėtų įsigalioji kuo anksčiau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip, jo svarstymas yra įrašytas į antradienį. Manau, kad ketvirtadienį būtų galima įrašyti priėmimą. Aš dar pasitikrinsiu, ar tikrai jis nėra įrašytas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir dar klausimą nori užduoti gerbiamas A. Mazuronis. Prašau.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Dar, suprantu, neatsakė į prieš tai buvusį klausimą, Jurgis dar ieško.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš atsakau, kad yra įrašytas ketvirtadienį K. Starkevičiaus projektas, tai klausėją raginačiau ateityje atidžiau pasižiūrėti. Jis yra darbotvarkės 1-5 klausimas, ketvirtadienį priėmimas.

PIRMININKAS. Jūs užduosite klausimą, gerbiamas Andriau Mazuroni, ar čia jūs tikrai norėjote paklausti, ar atsakė pranešėjas į prieš tai buvusį klausimą? Tik tiek. Labai ačiū. Tada baigėme. Norite klausti? Tai įjunkite mikrofoną. Tada nelabai supratau, kaip jūs čia naudojotės savo teise klausti.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui.

PIRMININKAS. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Gerbiamas pirmininke, jūs šiek tiek neišgirdote, kad gerbiamas Jurgis dar buvo neatsakęs į prieš tai buvusį klausimą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai dabar atsakiau iki galo.

A. MAZURONIS (DPF). Dabar atsakėte. Taip, labai dėkui. Gerbiamas Jurgi, aš norėjau tokį klausimą, kurio Seniūnų sueigoje klausiau, jūs neatsakėte. Gal žinote jau tikslias datas, kada bus konkretūs įstatymų projektai dėl mokesčių reformos čia, posėdžių salėje? Lyg ir buvome šnekėję, kad finansų ministrė padarys pristatymą, gal sisteminių, ir diskusiją šiuo klausimu. Kažkada Seniūnų sueigoje lyg šnekėjome ir jūs lyg ir buvote žadėję tokį Vyriausybės pusvalandžio formatu, kaip mes čia darome kartkartėmis. Ar planuojama tą daryti, ar neplanuojama?

J. RAZMA (TS-LKDF). Kolegos, mokestinio paketo pateikimas mūsų sesijos darbų programoje yra numatytas gegužės mėnesį. Aš manau, turime pagrindo tikėtis, kad taip ir bus. Kadangi tai jau gana greitai, aš nemanau, kad būtų tikslinga daryti tokį dvigubą pristatymą. Ministrė netrukus pateiks tuos projektus ir tikrai, manau, darbotvarkėje galėsime planuoti daug laiko, kad ji padarytų išsamų pristatymą, atsakytų į visus klausimus. Kokį nors išaiškinimą daryti savaitę prieš tai nebūtų daug logikos.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Ar dabar yra norinčių išsakyti motyvus dėl šio klausimo? Tuoju sistema įsijungs. Ne, niekas nenori kalbėti. Tada galbūt galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkoju. Pritarta bendru sutarimu darbotvarkėi.

Taigi iki pusvalandžio dar trūksta beveik 4 minučių, 3 minučių su trupučiu. Ar mes pradėdame svarstyti ir P. Gražulis galbūt galės paklausti per tas minutes? (*Balsai salėje*) Ar galime pradėti svarstyti, ar Seimas leidžia bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai, dėkoju. Tada kviečiu grįžti gerbiama B. Matelį į tribūną. Sudarysime galimybę paklausti gerbiama P. Gražuliui ir toliau spėsime, ką daryti. (*Balsai salėje*) Ir dar...

16.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministru Kęstučiui Navickui“ projektas Nr. XIVP-2657 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

P. GRAŽULIS (MSNG). Dėl ministro viskas aišku: tris kartus vertė – neišvertė. Liko. Dabar trečias kartas. Aš manau, ir konservatoriams nepavyko išversti, neišvers ir dabartinė opozicija. Bet man kitas klausimas rūpi, panašiai kaip A. Kubiliui. Ką mes palaikome: V. Siegel ar L. Suodaitį?

PIRMININKAS. Jūs retorinį klausimą uždavėte ar B. Mateliui? (*Balsai salėje*) Jeigu jūs matote reikalą ir būdą atsakyti, prašom atsakyti, jeigu ne, tai... Gerbiamas pranešėjas.

B. MATELIS (TS-LKDF). Galiu atsakyti tik tiek, kad mūsų sudaryta komisija tokio klausimo nesprendė. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar liko nepaklauses ir gerbiamas K. Mažeika, nes jis per šoninį mikrofoną kitus dalykus siūlė, o klausimo taip ir neuždavė, nors buvo užsirašęs. Tuoj mes įjungsime. Vieną sekundėlę, jau sistema buvo nuėjusi į priekį be mūsų žinios, tuoj grąžinsime ir jūs galėsite paklausti. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų kodėl aš paprasčiau pusės valandos pertraukos? Nes kolegų reikėjo paklausti. Kyla klausimas, gerbiamas pirmininke, ar tikrai jūs buvote blaivaus proto, niekieno neverčiamas ir neveikiamas, ir teigėte, kad išgirdote ministro atsakymą į klausimą, gal galite jį pagarsinti, kiek laiko dar reikia, kiek laiko turi tęstis žemdirbių protestai, kad ministras vis dėlto priimtų sprendimą trauktis pats? Jeigu jūs teigiate, kad išgirdote, tai pasakykite, kiek? Labai ačiū.

B. MATELIS (TS-LKDF). Komisija iš tiesų atsižvelgė į vykusius debatus. Penki komisijos nariai mano, kad tie atsakymai nepatenkino, o šeši komisijos nariai manė, kad ministro atsakymai buvo tinkami, ir jie buvo jais patenkinti. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėkojame pranešėjui. Jūs galite užimti savo darbo vietą. Dabar periname prie svarstymo stadijos. Diskusija. Tačiau niekas nenori diskutuoti. (*Balsai salėje*) Visada yra užsirašymas iš anksto. Ir tada periname į priėmimo stadiją, kur galėtume išsakyti motyvus. Prieš gerbiamas K. Mažeika. Štai dar galėsite išsakyti nuomonę. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Turbūt paskutinis klausimas ir išlieka, nes nei komisijos pirmininkas... Jis pasakė: manome, kažkas mano, kažkam kyla kažkokie klausimai. Tai vis dėlto klausimas nėra atsakytas. Kolegos, turbūt priimkite sprendimą balsuodami kiekvienas ne tik pagal tai, kaip jums liepia, bet pirmiausia pagal savo protą ir širdį.

Turbūt išliko vienintelis klausimas: kaip dabar per balsavimą pasielgs Seimo narys K. Navickas, balsuodamas dėl žemės ūkio ministro K. Navicko likimo. Turbūt reikėtų jam nusišalinti ir eiti ruoštis kitai kadencijai ar, nežinau, ką jis ruošiasi veikti. Iš tikrųjų toks pasiūlymas, kad vis dėlto ministras turėtų nusišalinti, nes atsakymo nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiama I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Nelabai aišku, kodėl čia ministras turėtų nusišalinti. Čia galima išvedžioti, kad gal ir visi kiti ministrai turėtų nusišalinti, ir aš turėčiau nusišalinti. Dievas žino, visi ūkininkai tada turėtų nusišalinti, nes čia kai kurie net stovėdami tribūnoje deklaravo aiškiai, kad yra ūkininkai. Tai galbūt asmeninį kažkokį klausimą sprendžia.

Žiūrėkite, mes čia jau antrą kartą esame toje pačioje istorijoje, bet visą laiką, nepaisant visų diskusijų, akivaizdu, kad pretenzijos yra rečiau dalykinės ir dažniau emocinės. Ir tos emocinės pretenzijos, bent jau tai, kas ateina iš bendruomenės, su kuria tikrai man tenka bendrauti, yra mažai susijusios su tuo, kas yra žemės ūkio ministras, o labiau yra susijusios su tuo, kad pokyčiai, kurie dabar vyksta dėl žaliojo kurso, kuris yra ir Europos Sąjungos politika, ir Lietuvos Respublikos Seimo ir Vyriausybės politika, kelia tikrai nemažai iššūkių. Tie iššūkiai yra ypač sudėtingi tuose sektoriuose, kuriuose nuo 1990 metų emisijos yra sumažėjusios ir jas reikia dar toliau mažinti, kadangi 2005 metų bazė tai įpareigoja. Ir čia yra tam tikra galbūt ir diskriminacija šių sektorių, lyginant su transportu, kur emisijos visą laiką tik augo.

Reikia išties labai taikliai ir kalibruotai tas priemones taikyti. Bet, žinote, pasakyti, kad atstaidinkime ministrą, nes mums nepatinka žaliojo kursas, taip pat netinkama. Netinkama ir pasa-

kyti, kad mums patinka pasaulinės kainos tada, kai jos auga per metus 50 %, tada viskas yra labai gerai, bet nepatinka pasaulinė konjunktūra tada, kai kainos pradeda mažėti, nes įtampos pasaulinėse rinkose sumažėja. Na, čia ministras toks, kitoks, aš noriu priminti, kad pieno klausimu keli seimai jau kelias krizes sprendė ir vėl mes esame ten pat, kur esame.

Man atrodo, kad visi gali dirbti geriau, įskaitant ir ministrą. Bet siūlau palaikyti nutarimo projektą ir daugiau negaišinsiu jūsų laiko. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš noriu čia ir lietuvių liaudies dainą: kiek rovē – neišrovė, kiek skynė – nenuskynė, užtai, kad ji – tėvynė, užtai, kad jos nenuskynė... Sakiau, rovē konservatoriai, rovē valstiečiai, vis tiek jis žydi, klesti, gražiai atrodo. Aš manyčiau, kad čia visai ne tai esmė.

Pasirodo, kad gerbiamas dabartinis ministras K. Navickas ne visai vadovauja. Man žemdirbiai sako, kad Žemės ūkio ministerijai vadovavo ir vadovauja ponas A. Vyšniauskas. Ir sako man irgi tokį gražų eilėraštį: atėjo Vyšniauskas, o kaimui *py...auskas*, sako. Bet sugriovė kaimą, A. Vyšniauskas pabėgo į Teisės ir teisėtvarkos komitetą, o ministrą paliko vieną.

Bet gal dabar jau, kai jis bus Teisės ir teisėtvarkos komitete, jeigu ten dar buvo likučių teisingumo, jau ten irgi neliks, viskas bus sugriauta atėjus A. Vyšniauskui, man atrodo, dabar tikrai ministrui bus lengviau. Jau dabar galės vadovauti savo galva, jau dabar teisę tvarkys A. Vyšniauskas, ir aplinką galės šiek tiek pasikeisti, nes ten suformavo A. Vyšniauskas. Tikrai aš manau, kad geriau dirbs, negu dirbo, ir netrukdydys jam A. Vyšniauskas. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Bet bandykime kalbėti bent kiek adekvačiau.

Gerbiamas A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Petrai, jaučiuosi įvertintas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar už kalbės gerbiama A. Jakavonytė.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Atsiprašau. (*Triukšmas salėje*) Pone Gražuli, gal galėčiau aš dabar kalbėti?

PIRMININKAS. Dabar suteikiau žodį A. Jakavonytei. Prašom. Nešaukite, gerbiamas Petrai, aš suteikiau žodį gerbiausiai A. Jakavonytei. Prašom kalbėti.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Gal leisite, pone Petrai, ir man pasakyti? Ne vien jūs galite kalbėti šitoje salėje. Žinote, dirbau ilgai ne su vienu ministru Žemės ūkio ministerijoje. Ir dabar, kai vis kaltinate, kad ne ministras vadovauja, deja, dauguma darbuotojų puikiai atsiliepia apie ministro darbą ir ministro vadovavimą. Tą patį patyriau ir aš. Aš nesakau, kad visi, bet dauguma. (*Šurmulys salėje*) Jūs žinote, kad yra ir kitų nuomonių. Tačiau jeigu ministras visą laiką turi skirti atsimušinėti į jūsų interpeliacijas, kiek laiko jis turi dirbti normaliai, kad dirbtų kaip žmogus? Tai, manau, tas irgi. (*Šurmulys salėje*)

O kad pieno kainos... Aš atsiprašau, žinokite, gal galite patylėti?

PIRMININKAS. Kolegos, rimties salėje. Susikaupkime. Dabar yra motyvai. Išsako A. Jakavonytė. Prašom.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Aš, žinokite, irgi turiu balsą, kaip ir P. Gražulis.

PIRMININKAS. Prašom tęsti.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Aš manau, kad tie cirkai, kurie dabar nuolat vyksta, tai tikrai čia kaip šou programos, kad jums gal reikėtų geresnį savo ministrą pasistatyti, bet manau, kad leiskime šitam ministrui dirbti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną P. Gražulis norėjo pasakyti vieną žodį. (*Balsas salėje*) Tai sakinį ar žodį? Sakėte, vieną žodį. Vieną sakinį. Na, prašom.

P. GRAŽULIS (MSNG). Vieną sakinį. Ne aš norėjau, čia įvertinau A. Vyšniauską, čia žemdirbiai prašė perduoti.

O kas čia kalbėjo, niekaip...

PIRMININKAS. Čia jau antras sakinytis, atsiprašau. Dėkoju. Vienas sakinytis pasakytas.

Dabar prieš kalbės gerbiamas R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Linksma čia. Ne veltui sakė, užtemimas vakar ar šiandien vyksta. Bet trys epizodai. Labai gerai ir premjerė ši kartą, tikrai labai taikliai pasakė savo repliką. Tokiu atveju, kai bandė K. Masiulis sakyti apie nusišalinimą, tai, Kęstuti Masiuli, jūs irgi valgotė mor-

kas, kopūstus ir burokėlius pabrangusius, irgi nusišalinkite, nes, žinokite, jis irgi prisidėjo, kad Kelmėje A. Vaupšo ūkiui padidėjo išlaidos 29 %, nes ekologijos reikalavimai atsirado.

Bet rimtai kalbant dėl deklaracijos, vakar vakare aš pabandžiau pats deklaruoti, tai realiai pusantros valandos užtruks, kol galų gale prisijungiau prie duomenų bazės. Ir ties ketvirtu žingsniu išmetė pranešimą, kad, deja, turime informuoti, turėsite papildomai pateikti dokumentų. Tokio chaoso, koks vyko ir vyksta dabar su deklaracija, tikrai, ko gero, sunku... Bet šiandien ministras pasakė, kad po 2 savaitių sistema veiks.

Tai mes susėdome su Bilionių, Šilalės, Šilutės miesto žemės specialistu ir pabandėme pasižiūrėti, kiek užtruks šiandien užpildyti deklaraciją. Praeitais metais per metus vienas specialistas užpildydavo iki 700 deklaracijų, pagal naują deklaraciją, kur jutube, beje, galite pažiūrėti, kaip galima pildyti, yra mokomoji instrukcija ten įdėta, o šiuo metu arba šiais metais bus galima užpildyti tik iki 300 deklaracijų, mažiau nei pusę deklaracijų. Gerbiamas ministre, manau, kad jūs greičiau atšaukite tą savo nesąmoningą tvarką ir grįžkite prie senos deklaracijų tvarkos.

Antras dalykas, dėl ko, ko gero, verta pakalbėti, tai šiandieną jūs sakote, ekologiniai ūkiai, žalioji kursas, ką premjerė labai gerai pasakė. Tik premjerė, ko gero, dar neturi statistikos, kad per šiuos metus, per praeitus metus, 2022 metus, Lietuvoje ekologinių ūkių sumažėjo 2,3 % būtent dėl jūsų šitų aplinkosauginių žaliųjų kursų, kurie yra perspektyvoje numatomi. Todėl, kad nei paramos nėra numatyta, ir, kaip žinote, praeitą savaitę Nacionalinė mokėjimo agentūra, Žemės ūkio ministerija paskelbė šaukimus. Aš tikrai siūlyčiau, gerbiama premjere, pasižiūrėkite, kam tie šaukimai yra nutaikyti arba į kokią kryptį jie bus pasiekti...

PIRMININKAS. Laikas!

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Tai tikrai kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas. Už kalbės gerbiamas K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai nesuprantu, kas čia dedasi salėje. Manau, kad ministro ar politiko interpeliacija yra labai rimtas procesas, kuriame turėtų būti išdėstomi rimti argumentai, rimtai svarstomi, rimtai į juos atsakoma, o aš matau cirką. Šokinėja ir laksto vienas komediantas, kitas veikėjas iš tribūnos, užuot pateikęs argumentus, tokią primityvią literatūrinę aliuziją į Dž. Orvelą, vertą aštuntos devintos klasės literatūros skaitinių, ir tai dar nesuprantama, kuo ji siejasi, ilga, ilga. Jeigu nėra argumentų, gal nereikėtų ir interpeliacijų? Jeigu tos interpeliacijos reikalingos tik tautai pajuokinti, tai jūs ir taip randate būdų tautai juokinti per šoninį mikrofoną. Deja, aš tai matau nuosekliai, aš nesuprantu, kodėl reikėtų tada balsuoti už tą komediją kaip interpeliaciją? Tai yra komedija.

Mano argumentai: aš balsuoju prieš jūsų interpeliaciją, manau, kad ministrui nėra ko atsistatydinti ir nėra ko atstatydinti dėl šitos jūsų sukeltos komedijos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir prieš kalbės gerbiamas G. Surplys. Prašau.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, Pauliau. Aš gerbiams kolegoms ir gerbiamai premjerei norėčiau pasakyti, kad ne prieš žaliąjį kursą yra šita interpeliacija, o prieš nekompetenciją ir neįtardumą. Tai, ką mes matome pastaruosius dvejus su puse metų, yra klaidų ir atitaisymų kelias, kuris tiesiog ūkininkus įvarė į desperaciją.

Ministras pradėjo nuo to, kad liepė kiekvienam ūkininkui atkurti pievas. Paskui pasitaisė, kai ūkininkai nesuprato, ko iš jų reikalaujama, kad ne, visoje Lietuvoje turės būti balansas. Tada žemės ūkio ministras davė kartu su Vyriausybe, ačiū Vyriausybei ir partijai, 8 mln. eurų žemdirbiams, pasirodo, pavėlavęs pasinaudoti Europos Sąjungos parama, kuria buvo galima pasinaudoti skiriant ūkininkams iki 15 tūkst. eurų vienam ūkiui. Europos Sąjungos investicinės priemonės ir RRF'as, kurie galėjo būti išmaniai panaudoti žaliajam kursui ir, sakyčiau, pelningai įdiegti, yra panaudojami arba šlapynėms, arba nepanaudojami, nes taip surašyta, kad ūkininkai tiesiog negali kreiptis tos paramos ir nemato tam reikalo.

Kooperatyvai, apie kuriuos čia daug kalbėta ir sulaužyta iečių, gauna irgi keliolika centų už pieno kilogramą ir dar, kaip šiandien išgirdome, negali kreiptis Europos Sąjungos paramos dėl to, kad taip surašyti reikalavimai. Tas deklaravimas, dėl kurio, premjere, sakėte, kad spresite ministro likimą, jau dabar vyksta taip, kaip vyksta, ir aš tiesiog pačiuosiu ūkininko žinutę, kurią gavau šiandien: „Sveiki, siunčiu konkrečius pavyzdžius, kaip ŽŪM sumovė deklaravimą. (Čia

cituoju). Ūkininkui pabandžius deklaruoti jau pasėtą lauką, programa neleido įbraižyti palaukės, kurią pernai buvau deklaravęs. Ūkininkui beliko persėti lauko kraštą, nes dirbti reikia dabar, o ne kada bus paruošta programa ar pakeistos taisyklės.“ Tad nepykite, bet tie streikai, gerbiamam Kęstučiui irgi sakau, kurie čia vyksta, ne be reikalo vyksta. Tiesiog reikia pamatyti realią situaciją ir pabalsuoti pagal sąžinę už interpeliaciją. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas A. Skardžius. Tikrai jūs ten užsirašėte?

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Na, išties žmogus pirmą savaitę Seime ir iš karto toks puolimas, aš nesuprantu. Aš norėčiau padėkoti gerbiamam ministru K. Navickui už jo rūpinimąsi nendrinukėmis. Septynioms nendrinukėms buvo išleisti 4 mln. eurų pervežant jas iš Baltarusijos pelkių, na, be abejo, tai buvo padaryta su Baltijos aplinkos forumu kartu. Na, o dabar ministras jau skyrė 16 mln. pelkėms įveisti. Kiek dabar tų nendrinukių atskris iš Baltarusijos pelkių? Turbūt net ir koncertina ar tvora nesumaišys joms. Aš manau, tikrai yra didelis rūpestis ministro ir tikrai aš jį palaikau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, dėkoju. Motyvai išsakyti ir dabar galime balsuoti, apsispręsti dėl nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministru Kęstučiui Navickui“. Darbo grupė atliko darbą ir siūlo 1 straipsnį, yra tik iš vieno straipsnio, tad gal iš karto apsispręskime dėl viso nutarimo, pritarti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro K. Navicko atsakymui į Seimo narių grupės interpeliaciją. Taigi balsuojame, ar pritariame šiam sprendimui.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 65, prieš – 58, susilaikė 1. Taigi yra pritarta nutarimui. Jis yra priimtas. (*Gongas*)

Per šoninį mikrofoną gerbiama I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš tik vieną repliką. Neminėsiu kolegos, kad jis paskui nebėgtų prie šoninio mikrofono, bet jeigu žalioji kursas būtų tik apie ekologinius ūkius, patikėkite, gyvenimas būtų labai paprastas. Deja, taip nėra. Bet tai irgi iliustruoja tai, ką jūs patys apie žemės ūkį žinote. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau nematyti kalbančių. Taigi klausimas yra baigtas.

16.51 val.

Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2496GR (svarstymas ir priėmimas)

Toliau grįžtame į savo darbotvarkę. Darbotvarkės 2-3 klausimas – Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2496. Tai yra Prezidento gražintas svarstyti įstatymas. Taigi dabar vyksta diskusija. Gerbiamas J. Jarutis kviečiamas į tribūną diskutuoti. (*Balsas salėje*) Taip, jūs teisingi, šiek tiek stabtelkite. Prašom, gerbiamas komiteto pirmininke. Norėjome jus apeiti, neduoti jums pateikti komiteto išvados. Prašom pateikti komiteto išvadą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų turėjome įdomų posėdį. Nedažnai tenka spręsti dėl Prezidento veto, nors kartais ir tenka. Diskusija įvyko. Balsai pasiskirstė. Noriu dabar labai tiksliai suformuluoti, ką mes nusprendėme. Formulavimas dėl balsavimo buvo toks: siūlyti Seimui priimti visą Lietuvos Respublikos ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymą be pakeitimų. Formulavimas buvo toks. Už – 6, prieš – 2, susilaikė 1. Toks sprendimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Labai ačiū už komiteto išvadą.

Dabar kviečiamas diskutuoti gerbiamas J. Jarutis. Prašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, poezijos čia nebus daug, kaip dėl prieš tai buvusių klausimų. Tiesiog aš, kaip pilietis ir kaip jau antrą kadenciją Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys, tikrai suprantu grėsmes, kurias kelia nacionaliniam saugumui tos dvi mūsų kaimyninės valstybės. Bet vis tik su visa pagarba Prezidento institucijai negaliu dėti lygybės ženklo tarp

šių dviejų valstybių. Mūsų šiame Seime valstybe agresore, teroristine valstybe pripažinta Rusija yra tiesiogiai užpuolusi nepriklausomą šalį Ukrainą. Daugiau kaip 80 % jos visuomenės palaiko šitą veiksmą. Iš principo Rusijoje neegzistuoja opozicija, nė karto negirdėjome nė jokie protesto prieš karą, vykstantį jau antri metai, kai tuo tarpu mūsų kitos kaimynės, Baltarusijos, režimas, taip, leidžia Rusijai iš jos teritorijos daryti tam tikrus veiksmus apšaudant Ukrainą. Bet Baltarusijos visuomenė... Baltarusija yra ne tik mūsų kaimynė, ne tik mes su Baltarusija turime turbūt ilgiausią Europos Sąjungos išorės sieną, mus sieja šimtametė istorija. Baltarusijos visuomenė po paskutinių Baltarusijos prezidento rinkimų, kurių visas demokratinis pasaulis nepripažįsta galiojančiais, išsakė savo nuomonę dėl tų suklastotų rinkimų. Protestai, represijos tęsėsi keletą mėnesių. Deja, tenka pripažinti, kad A. Lukašenkos režimui naudojant savo represines priemones pavyko juos numalšinti, bet Baltarusijos opozicija gyva, jos visuomenė. Ši opozicija dabar yra pas mus reziduojanti ir kitose Europos Sąjungos šalyse, bet aš tikiu, kad šita visuomenė subręs ir sukils, galų gale pasuks demokratijos keliu. Taigi, šis laikinas Ribojamųjų priemonių įstatymas, koks jis buvo priimtas, daro tam tikras išlygas labai neženkliai daliai Baltarusijos piliečių, tai yra susijęs su verslu, su verslo interesais Lietuvoje ir mūsų galų gale verslo interesais, tai kviečiu nepritarti. Deja, turiu prašyti nepritarti Prezidento veto ir palaikyti įstatymą tokį, koks jis yra priimtas šiame parlamente. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kviečiu diskutuoti R. Žemaitaitį. Ar jis yra kur nors netoliese? Nematau aš jo, jo nėra, tai gal tada gerbiamas V. Mitalas galėtų? Prašom į tribūną.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kalbėsiu trumpai. Man atrodo, kad mes dalyvaujame dabar diskusijoje, kurioje net nebūtinai turėjome dalyvauti. Aš manau, kad, devynis kartus nepamatavus, buvo taip skersai ir įstrižai karpomi sankcijų ribojimo įstatymai, atėję iš Vyriausybės. Man atrodo, kad iš Vyriausybės jie atėjo gana neblogi. Buvo atlikta keletas patobulinimų, prie jų Seimas ir sustojo, bet, žiūrint į procesą šiek tiek atgal, buvo kilęs tas noras Seime mums svarstant spausti stabdžius, iš esmės sustabdyti visiems pilietybės išdavimo procesus, kurie gi nėra nei greiti, nei paprasti, nei kaip nors lengvabūdiškai atliekami, sustabdyti laikinų leidimų išdavimą ir taip toliau.

Man atrodo, kad visi mes esame vienoje pusėje, puikiai suprantame, kad tiek Rusijos, tiek Baltarusijos režimai yra autokratiniai, kad jie yra pavojingi Lietuvai, kad jie taiko represijas prieš savo žmones. Puikiai suprantame, kad turime daryti viską, kas mūsų galioje, kad padėtume Ukrainai laimėti, ir kartu puikiai suprantame, kad turime stengtis kuo labiau apsaugoti Lietuvą nacionalinio saugumo aspektu. Aš vertinu, kad visų šitų dalykų balansą mes pakankamai jau esame išdiskutavę Seimo salėje. Kai kurie sugriežtinimai, kurie būtent Seime ir atsirado, vėliau buvo kaip pasiūlymai, kuriuos taip pat ir mes teikėme, sakykime taip, atsukti atgal. Man atrodo, liko tik gana logiškas reguliavimas, kurio griežtinti toliau, kaip siūlytų Prezidentas, aš nematau prasmės ir nematau būtinybės, todėl manau, kad Seimas turėtų atmesti Prezidento veto ir likti prie to įstatymo, už kurį Seimas ir pasisakė priėmimo stadijoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kviečiu į tribūną diskutuoti gerbiamą V. Semešką. Prašom.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, baltarusiai tiek Lietuvoje, tiek pačioje Baltarusijoje ir toliau kovoja už šalies teisę būti nepriklausoma valstybe, už demokratinę valstybę. Visiškai neseniai, 2020 metais, mes visi išėjome į gatves kartu su Baltarusijos opozicija ar baltarusių tauta, paremdami juos kovoje prieš A. Lukašenkos režimą. Nemaža dalis baltarusių šiandien apsigyveno Lietuvoje būtent bėgdami nuo to režimo ir kuria pridėtinę vertę kartu su Lietuvos piliečiais Lietuvos valstybės labui. Žinoma, Baltarusija šiandien *de facto* dalyvauja kariniuose veiksmuose, suteikdama savo teritoriją prieš suverenią valstybę Ukrainą, tačiau baltarusių dauguma, priešingai nei Rusijos piliečių dauguma, išėjo į gatves ir siekė savo valstybės pertvarkymo į demokratinę valstybę. Net neabejoju, kad pasitaikius pirmai geresnei progai vėl stos į kovą prieš vietinį režimą. Aš manau, kad būtų sąžininga šiandien išskirti juos nuo Rusijos piliečių, kurie palaiko agresiją prieš Ukrainą, taip paremti juos sunkioje kovoje, ilgoje kovoje už demokratiją, už laisvę ir nevaržyti jų, nelyginti jų su rusais.

Būtent šiandien buvo susirinkusi grupelė Baltarusijos piliečių, gyvenančių Lietuvoje, su plakatais „Baltarusija – ne Rusija“. Jie kreipėsi prašydami atsižvelgti į jų situaciją, į jų norą tapti de-

mokratine valstybe, vakarietiška valstybe. Mes, neatsižvelgdami tiek į opozicijos lyderės S. Cichanouskajos prašymą, tiek į mūsų užsienio reikalų ministro prašymą, tiesiog pamintume visus baltarusių opozicionierių prašymus. Todėl tikrai kviečiu atmesti Prezidento veto ir likti prie to sprendimo, dėl kurio Seimas yra apsisprendęs. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija įvyko. Ir dabar einame prie priėmimo stadijos. Motyvai už – gerbiama A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Išties, kolegos, matyt, susidaro toks vaizdas, kad Seimas yra pats savo ankstesnių sprendimų įkaitas, pamiršęs tuos anksčiau išsakytus sprendimus. Prisiminkime, labai vieningai priiminėjome tikrai gražias ir prasmingas rezoliucijas, kuriomis buvo smerkiamas karas Ukrainoje, teigdami, jog Baltarusija, kaip ir Rusija, yra šalis agresorė. Šiandien kolega V. Mitas ką tik kalbėjo, net užsirašiau, vėlgi pripažino, kad abu autoritariniai režimai kenkia Lietuvai. Jūs man pasakykite, kodėl deklaruojant gražius žodžius, kad abu režimai kenkia Lietuvai, staiga atsiranda skirtingas tų režimų traktavimas? Turime kažkokią stebuklingą sankcijų baltarusiškoms trąšoms problema, niekaip negalime sukontroliuoti sankcijų vykdymo ir nuolatinių skandalų dėl jų. Dabar vėl klausimai yra susiję su Baltarusija ir sankcijomis Baltarusijos piliečiams, vėl kažkaip stebuklingai atsiranda praktikoje kitoks traktavimas.

Išties, aš manyčiau, kai patys deklaruojame, jog režimai yra vienodi, autoritariniai, kenkėjiški ir vykdo agresiją, tai, matyt, tiems režimams ir žmonėms, kurie... Matėme, matyt, apklausas ir kaip atrodo Baltarusijos ir Rusijos režimo rėmimas tarp piliečių – deja, bet dauguma žmonių tą režimą neišvengiamai ir vienur, ir kitur remia. Aš tikrai nematau logikos taikyti skirtingas priemones tokiu atveju tiems žmonėms, kurių valstybes agresores mes vienodai smerkiame.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, leiskite jus paraginti nepritarti Prezidento veto, atmesti jį. Argumentai mano būtų štai kokie. Mes tikrai, kaip Lietuva, šimtus metų stengiamės atskirti baltarusių tautą nuo Rusijos imperijos, nuo rusų tautos. Tai yra jeigu ir yra koks nors mūsų politikos geopolitinis nuoseklumas nuo pat didžiųjų kunigaikščių laikų, tai būtent šis tikslas. Šiandien mes esame laimėję kovą už žmonių protus šitoje valstybėje, tai yra Baltarusijoje, ir visuomenė yra aiškiai nusiteikusi prieš savo režimą, visiškai nusiteikusi prieš karą, iš esmės palaiko Ukrainą. Tik, taip, Baltarusijos žmonės vis dar yra savo diktatoriaus įkaitai, nelegitimaus prezidento, kaip mes kažkada buvome vienos ar kitos imperijos įkaitais. Šiandien mes turime aiškiai duoti signalą Baltarusijos visuomenei, kad mes matome jų ryžtą kovoti už demokratiją, mes netapatiname jų su rusais, kurių šiandien, deja, didžioji dalis (su aiškiais išimtimis) yra už karą, todėl būtų labai keista nusiųsti šitą signalą ir viską sumaišyti, tikrai prarasti reputaciją, kurią mes per ilgus šimtmečius uždirbome būtent tarp tos tautos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Bet tik, gerbiami kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį, kad jūs, kaip visada, kalbėjote už veto ir prieš veto, bet per pirmąjį balsavimą turėsite balsuoti iš tikrųjų atvirai, nes mes per pirmąjį balsavimą balsuosime... (*Balsas salėje*) Ne, visada taip būna pagal Statutą. Pirmiausia balsuosime, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. Po to nesusipainiokite. Dabar jau kaip užsirašėme, taip kalbame, bet po to nesusipainiokime.

Dabar už kalba gerbiama D. Šakalienė. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Akivaizdu, kad, matyt, ir užsirašymui turėjo įtakos tai, kad šis klausimas, atrodo, tapo apipintas labai daug emocijų. Norėčiau tiesiog atkreipti dėmesį, kad kai kurie objektyvūs faktai, atrodo, tapo nebesvarbūs.

Pirmas dalykas. Siūlyčiau neklaidinti: opozicijai, disidentams, žmonėms, kurie kategoriškai priešinasi karui prieš Ukrainą, kurie kategoriškai priešinasi A. Lukašenkos režimui, nei dabar esančio įstatymo redakcijoje, nei Prezidento pasiūlymuose nėra sukuriama prieštaravimų, tai yra stabdymo jiems patekti į Lietuvą ar išsiuntimo, kaip čia buvo gąsdinama, iš Lietuvos.

Lygiai taip pat mes turėtume įvertinti tai, kad revoliucija, kuri buvo Baltarusijoje ir kurią mes visi palaikėme ir dabar palaikome, vis dėlto buvo nukreipta prieš A. Lukašenkos režimą. Mes labai norėjome, kad tai būtų judėjimas Vakarų kryptimi, NATO, Europos Sąjungos kryptimi, bet to nebuvo, ir mes turime pripažinti tai, kaip vyko šis procesas. Mes turime vilčių ir visada jų turėsime, bet tas procesas vyko šiek tiek kitaip.

Dar vienas svarbus momentas. Iš tiesų yra didelis skirtumas tarp to, kiek Baltarusijos piliečių ir kiek Rusijos piliečių palaiko Rusijos invaziją į Ukrainą (aktyviai padeda taip pat ir Baltarusija), tai yra du iš trijų Rusijos piliečių ir vienas iš trijų Baltarusijos piliečių. Vis dėlto tai yra ganėtinai didelė visuomenės dalis ir į tai reikia atkreipti dėmesį.

Dar labai svarbu. Iš tikrųjų, jeigu mes kalbame apie šio įstatymo esmę ir pasiūlymų esmę, vis dėlto pusė priemonių, ribojamųjų priemonių, taikoma piliečiams abiejų valstybių: Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečiams, o pusė – tik Rusijos Federacijos. Nėra taip, kad dabartinės ribojamosios priemonės yra tik vienos valstybės piliečiams.

Tiesiog norėčiau, kad visi tvarkingai susidėliotume, apie ką iš tiesų tai yra. Kaip bebūtų priimtas sprendimas dėl veto, manau, mažų mažiausiai pasiūlymas dėl asmens, dalyvaujančių tarptautinių sankcijų apėjimo schemose, vis dėlto išsiuntimo iš Lietuvos, leidimų atėmimo yra puikus pasiūlymas ir tada turėtume svarstyti apie jo vėlesnį priėmimą.

Dar kartą kartoju: opozicijos ir disidentų palaikymas yra nekvestionuojamas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kalbės gerbiamas R. Žemaitaitis, bet sako, kad jo nėra. Tada gerbiamas A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Matyt, nelabai aš noriu čia per daug kartoti. Gerbiami kolegos, nesinaudokime... Aš nežinau, kas daro tas apklausas, kur pritaria du trečdaliai ar vienas trečdalis. Nežinau, kokios apklausos būtų Lietuvoje, jeigu už savo nuomonę iškart būtum pasodintas į kalėjimą. Nežinau, kokios apklausos būtų, kokie santykiai būtų. Todėl nemanipuluokime tokiais skaičiais.

Visai nesunku buvo išeiti šiandien prie Baltarusijos piketuotojų, kurie buvo atėję prie Seimo, buvo galima tiesiogiai išgirsti jų istorijas, kodėl jie čia atsirado. Turbūt ne iš gero gyvenimo bėga iš savų namų, palikdami turtą, gimines, kartais vaikus, mamas, tėvus, nes režimas daro viską, kad bet koks laisvas žodis būtų sunaikintas ir uždaryta į kalėjimus. Todėl dėti lygybės ženklą tarp Rusijos piliečių, kurie tikrai eina kovoti prieš Ukrainą, ir Baltarusijos piliečių, kurie bėga nuo režimo, užgrobusio valdžią, yra šiek tiek skirtingi dalykai.

Aš manau, kad mes turime gana gerai veikiančias struktūras, specialiąsias struktūras, kurios prižiūri sieną, kurios žiūri ir analizuoja, kas vyksta čia, Lietuvoje. Noriu pasakyti: kas buvo mitinge, pastebėjo, kad mus fotografavo mažiausiai penki įtartini tipai su tamsiais akiniais ir dideliais fotoaparatais – visu rakursu. Tai Lietuvoje turbūt veikia ne tik Baltarusijos KGB, bet Mosadas, MI-1 ar MI-6 ir visokios kitokios tarnybos. Todėl, gerbiami kolegos, atmeskime tą veto ir dirbkime kitus darbus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš taip pat kalbės gerbiamas K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kaip ir kolega A. Sysas, buvau susitikęs su Baltarusijos žmonėmis aikštėje, irgi girdėjau įvairių nuogastavimų. Taip, jie supranta, ką mes norime pasakyti, bet jie buvo su plakatais, kad mes mylime Lietuvą, mes norime čia gyventi. Ir kitiems Baltarusijos žmonėms, kurie pabėgo nuo karo režimo, baigiasi leidimas laikinai gyventi, ir kiti, galbūt nežinodami situacijos, kaip ten gali būti, nuogastauja, kad gali negauti leidimo nuolat gyventi ir jiems reikėtų grįžti atgal į režimą, kur jų laukia įvairios represijos.

Aš manau, turime atsižvelgti į tuos žmones, jų skaičius nedidelis. Manau, kad geriau reikia stiprinti VSD patikras, sustiprinti Migracijos tarnybos darbą ir šis klausimas tikrai gali būti išspręstas paprastesniu būdu. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tada kalbės gerbiamas A. Mazuronis. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, iš tiesų nekartosiu to, ką pasakė prieš tai kalbėję kolegos, bet pritariu jų pozicijai, kad iš tikro, matyt, šiuo atveju reikėtų atmesti Prezidento veto. Tai jokiū būdu nėra koks nors pasistumdymas tarp parlamento ir Prezidento. Tiesiog akivaizdūs argumentai ir elementari logika diktuoja tokį sprendimą.

Čia daug kas buvo pasakyta. Diskusijos jau vyko kurį laiką ir viešojoje erdvėje. Mes girdėjome įvairiausias argumentacijas apie būtinybę padėti opozicijos atstovams, disidentams. Bet aš jums pasakysiu atvirai: mane opozicijos atstovai ar disidentai šiek tiek mažiau jaudina, nei jaudina tie jauni žmonės, kuriuos aš čia matau kiekvieną dieną, kurie dirba aukštą pridėtinę vertę kuriančiose įmonėse, IT įmonėse, kurie uždirba didelius atlyginimus, kurie moka didelius mokes-

čius, kurie čia jau augina vaikus, kurie čia jau yra paėmę banko paskolas, išsigiję nekilnojamojo turto, visiškai integravęsi. Man asmeniškai yra daug nesmagiau dėl tų žmonių, kad juos mes ketiname bausti už tai, ką jų valstybėje daro jų išprotėjęs vadovas, diktatorius, nežinau, kaip jį pavadinti, čia daug įvairiausių tų apibrėžimų būna.

Man atrodo, tų žmonių už tai bausti negalima. Todėl Prezidento veto man asmeniškai yra visiškai nesuprantamas šiuo atveju. Čia joks politikavimas, dar kartą pakartosiu, bet elementari logika ir sąžiningas požiūris į situaciją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Taigi balsuosime. Ir dabar balsuosime taip, kaip aš atkreipiau dėmesį, kaip tokiais atvejais balsuojama. Ar priimti visą įstatymą be pakeitimų, tai yra iš esmės atmesti Prezidento veto. Taigi balsuojame, ar priimti įstatymą be pakeitimų, tokį, kokį Seimas buvo priėmęs. Tikiuosi, visiems aišku.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 99, prieš – 7, susilaikė 2. Taigi įstatymas yra priimtas be pakeitimų ir siūlymų. (*Gongas*)

17.14 val.

Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 1, 2, 4, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 23, 26 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 23¹ straipsniu ir nauju IX skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-2383(2), Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2384(2) (svarstymas)

Taigi šį darbotvarkės klausimą įveikėme. Toliau 2-4.1 ir 2-4.2 klausimai. Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2383(2). Taigi čia svarstymas. Kviečiu į tribūną gerbiamą L. Kasčiūną, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką. Prašom pateikti komiteto išvadą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Dabar turbūt iniciatoriai kalbės ar man komentuoti, gerbiamas pirmininke?

PIRMININKAS. Komiteto išvadą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Komiteto išvada. Atsižvelgėme į kai kuriuos pasiūlymus, priėmėme kai kuriuos Žmogaus teisių komiteto kompromisinius pasiūlymus, į kai kuriuos Seimo narių pasiūlymus atsižvelgėme ir pritarėme iš dalies. Mano požiūriu, tai yra kompromisinis variantas. Aš irgi asmeniškai gal norėčiau griežtesnio, bet ką jau padarysi. Turime bendrą sutarimą Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete. Pritarta po svarstymo.

PIRMININKAS. Jau pristatėte, ar ne? Dėkoju.

Dabar Žmogaus teisių komiteto pirmininką T. V. Raskevičių prašom pagarsinti komiteto išvadą. Iš karto prašom dėl abiejų projektų.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerbiami kolegos, Žmogaus teisių komitetas Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo projektą ir lydimąjį įstatymo projektą svarstė balandžio 12 dienos posėdyje ir įstatymų projektams buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kviečiame grįžti gerbiamą L. Kasčiūną ir pastraipsniui... Labai atsiprašau, gerbiamas kolega, šiandien mes su jumis sunkiai susikalbame. Atsiprašau.

T. V. Raskevičius kviečiamas į diskusiją. Dabar dar vyks diskusija ir tada jau mes grįšime prie pasiūlymų.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerbiami kolegos, gal norėčiau pradėti nuo to, kad niekas nesiginčia, kad Lietuva ir kaimyninės valstybės yra atsідūrusios hibridinės atakos smagalyje. Iš esmės ta hibridinė ataka pasireiškia tuo, kad yra naudojama instrumentalizuota migracija siekiant destabilizuoti padėtį regione. Ir ta ypatinga situacija, kai migrantų srautai prie mūsų sienos tampa iššūkiu mūsų nacionaliniam saugumui, reikalauja, kad mes, kaip teisinė valstybė, permąstytume savo prieglobsčio suteikimo procedūras ir kartu stiprintume valstybės sienos apsaugą. Iš esmės šitoje situacijoje mes sprendžiame rebusą, kaip saugoti valstybės sieną ir kartu užtikrinti žmo-

gaus teisių apsaugą, nepaneigiant pačios teisės į prieglobstį procedūros, ir kaip nepaversti Lietuvos pereinamuoju kiemu, tačiau sugebėti atskirti, atrinkti ir apsaugoti tuos, kuriems iš tiesų reikia tarptautinės apsaugos.

Žmogaus teisių komitetas, svarstydamas šitą projektą, kuriuo įteisinama su tarptautine teise niekaip nesuderinama apgrėžimo praktika, siekia surasti ir sudėlioti tam tikrus saugiklius, kurie, egzistuojant šitai sudėtingos geopolitinės situacijos padiktuotai teisinei realybei, leistų identifikuoti bent jau tuos užsieniečius, kuriems iš tiesų reikia prieglobsčio arba laikinosios apsaugos. Žmogaus teisių komitete mes sutarėme dėl šitų dalykų, kad apgrėžimas yra netaikomas tam tikrais išimtiniais atvejais. Visų pirma, kai užsienietis traukiasi nuo ginkluoto konflikto, kai užsienietis traukiasi nuo persekiojimo ir kai užsienietis bando į Lietuvos Respublikos teritoriją patekti dėl humanitarinių priežasčių. Taip pat pavyko sutarti, kad apgrėžimas yra taikomas tik pasienio teritorijoje. Ir labai džiaugiuosi, kad šitiems saugikliams pritarė ir pagrindinis Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas.

Įstatymo projektas taip pat numato vieną labai svarbų dalyką, kad kiekvieno užsieniečio, kuris bando neteisėtai kirsti sieną, situacija yra vertinama individualiai. Jeigu nuoširdžiai, man yra labai sunku įsivaizduoti, kaip įmanoma kokybiškai atlikti individualų žmogaus situacijos vertinimą, kai, pavyzdžiui, viduryje nakties pasienietis pasienio teritorijoje sulaiko neteisėtai kirtusį asmenį, jam prožektoriumi šviečia į veidą ir bando nustatyti, ar toks žmogus bėga nuo persekiojimo, ar ne. Mūsų pasieniečiai sako, kad turi tam reikiamas kompetencijas, ir aš neturiu jokio pagrindo netikėti valstybės pareigūnais, jeigu jie nemeluoja.

Sienos ir jos apsaugos įstatymo projektas yra bandymas reaguoti į sudėtingą geopolitinę situaciją ir jos sąlygotus migracijos procesus, o kiekvienam užsieniečiui yra pažadėtas individualus situacijos vertinimas. Todėl aš galiu sakyti, kad popieriuje įstatymas atrodo pakenčiamai. Tačiau man šiandien kyla klausimas, ar mes galime tikėti ir pasitikėti, kad įstatymas būtų taikomas taip, kaip yra parašyta, kad apgrėžimas Lietuvos pasienyje turės vadinamąjį žmogišką veidą.

Aš jums, mieli kolegos Seimo nariai, norėčiau parodyti keletą skaičių. Praėjusiais metais Lietuvos–Baltarusijos pasienyje buvo fiksuota 11 tūkst. 417 apgrėžimo atvejų. Iš šitos statistikos (ir čia yra ne mano sugalvoti, čia yra VSAT'o oficialiai skelbiami duomenys) apgrėžimas taikytas buvo 11 tūkst. 211 kartų. Vadinasi, 206 atvejais asmenims buvo leista kirsti sieną ir pateikti prieglobsčio prašymą. Dabar pažiūrėkime, kam buvo leista kirsti sieną ir pateikti prieglobsčio prašymą. Čia žmonės išrašyti pagal jų pilietybės valstybę. Absoliuti dauguma yra Rusijos arba Baltarusijos piliečiai, o kitų tautybių žmonės sudaro tikrai pavienius atvejus. Čia matysis šiek tiek aiškiau. Įsileistų Rusijos ir Baltarusijos piliečių – 172 atvejai, 28 žmonės turėjo Europos Žmogaus Teisių Teismo pritaikytas laikinasias apsaugos priemones ir dėl kitų priežasčių buvo įleisti šeši žmonės. Vadinasi, šešioms žmonėms buvo atliktas individualus vertinimas, trims iš tų žmonių buvo amputuotos galūnės.

Matydamas šituos skaičius norėčiau prisiminti ir vieną atvejį, kai net žmonės, turintys EŽTT laikinasias priemones, buvo pasienyje atstumti, tai buvo keturi Kubos piliečiai. Tiems piliečiams po to, kai jie buvo įleisti į Lietuvos Respublikos teritoriją, nors buvo atstumti keletą kartų, Lietuvos valstybė suteikė prieglobstį. Matydamas šituos skaičius šiandien galiu konstatuoti tikrai vieną faktą – mūsų pasienyje nevyko, nevyksta ir nevyks joks individualus vertinimas. Žmonės yra atstumiami pagal jų veido odos spalvą, kai baltiems žmonėms leidžiama kirsti sieną, o tie žmonės, kurie turi kitokį veido odos atspalvį, yra atstumiami.

Vidaus reikalų ministrė, komentuodama teikiamą įstatymo projektą, sakė, kad mums reikalinga teisinė siena, sauganti mus nuo A. Lukašenkos hibridinės atakos. Tai, kad šiandien mes pasienyje migrantus apgrėžiame pagal veido odos spalvą, tai, kad šiandien mes prie sienos apgrėžiame mažamečius vaikus, tai, kad mes renkames lengviausią sprendimą išspirti visus garsiai šaukdami, kad mus puola, iš tiesų stato didelę ir tvirtą sieną.

PIRMININKAS. Laikas!

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Sieną, už kurios žmogaus teisės, liberali demokratija ir vakarietiškos vertybės – tai, kas mus pirmiausia skiria nuo *batkos* ir *putlerio*, neegzistuoja. Aš šiandien visų labai atsiprašau, bet šitos sienos statybose aš nedalyvausiu. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Dalyvauti diskusijoje kviečiu gerbiama V. Baką. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Iš tiesų pirmiausia norėčiau pasveikinti T. V. Raskevičių, pagaliau apsišprendusį, kurioje sienos pusėje jis yra. Pratešdamas mintį apie sienos statybas, aš noriu kreiptis visų pirma į ministrę, kuri šiaip nelabai suvokia, kurioje pusėje stato sieną. Ji mano, kad sieną stato prie Baltarusijos sienos. Iš tikrųjų ta siena, kurią stato ponias A. Bilotaitė, yra kažkur šalia Vokietijos, nes ta siena mus atiboja nuo tarptautinės žmogaus teisių sistemos. Ko norėjo V. Putinas ir A. Lukašenka, tai visų pirma jo hibridinės atakos taikiny, ką esu sakęs, daugybę mėnesių nėra vien fizinė siena, jo taikiny yra žmogaus teisių sistema. Ir šiandien šitie du veikėjai ponios A. Bilotaitės rankomis tą sieną mums siūlo pastatyti ir balsuoti už tai, kad Lietuva pasitrauktų iš Jungtinių Tautų, visų pirma, konvencijomis sureguliuotos Europos Sąjungos žmogaus teisių sistemos, ir mus palikti toje Rytų teisės, dominuojančios Rusijos teisės žmogaus teisių sistemoje.

Kai aš prieš keletą metų prie Lietuvos pasienio atvežiau Prancūzijos gynybos komiteto pirmininką, kartu su manimi dalyvavo pasieniečiai, pristatydamas tą sieną aš jam pasakiau – už šitos ribos baigiasi demokratija. Už šitos ribos, kuri jungia Lietuvą ir Baltarusiją, yra skardis. Tai visų pirma demokratijos ir žmogaus teisių skardis. Ponia A. Bilotaitė su savo rėmėjais stumia mus dabar į tą skardį. Aš tikrai kviečiu nepritari šiai pataisai. Šiandien sureagavo ir Lietuvos... Ne pataisai, o pačiam pataisų paketui. Šiandien sureagavo Žurnalistų sąjunga, sureagavo tarptautinės žmogaus teisių organizacijos, mūsų nacionalinės organizacijos, Seimo kontrolierių įstaiga. Pasakė, kad šios pataisos, kuriomis įteisinamas absoliutus atstūmimas, niekaip nedera su žmogaus teisių sistema. Dar daugiau, ponias A. Bilotaitė atima iš Lietuvos žmonių dalį valstybės teritorijos, kurią mes vadiname pasienio ruožu. Siekiama įteisinti tokį režimą, kad ten negalėtų patekti nei savanoriai, nei žurnalistai. Dalis teritorijos yra atimama iš visos Lietuvos. Ji paverčiama smurto teritorija, kurioje niekas negalės nei įvertinti žmonių pažeidžiamumo, vaikų, moterų, vyrų. Nors ir formaliai, kaip sako Laurynas, čia yra rastas kompromisas, bet niekas negalės įsitikinti, atlikti monitoringo, kaip mes laikomės to vertinimo. Todėl, gerbiami kolegos, aš siūlau nepritari pataisoms, jomis iš mūsų atimama dalis mūsų valstybės teritorijos.

Ir trečia mintis. Šiomis pataisomis įteisinami pasieniečių rėmėjai. Atrodo, skamba gražiai, bet tų rėmėjų siūloma pagrindinė paskirtis yra naudoti smurtą prieš pabėgėlius. Pagal A. Bilotaitės logiką, Lietuvoje turi atsirasti žmonių, kuriems bus išdalintos guminės lazdos, arba prievartos naudojimo priemonės, kurie galės būti galbūt tomis rankomis, kurias naudos žmonėms atstumti. Aš abejoju, ar tokių žmonių Lietuvoje atsiras. Aš tikrai nuoširdžiai abejoju. Nebent nacionalsocialistinės organizacijos (jų, beje, Lietuvoje yra, jų atstovų yra ir Seime), kurios galbūt galės atsiskleisti arba parodyti savo potencialą. Bet aš nenorėčiau, kad mūsų šalies teritorija, dalis teritorijos būtų paversta į smurto teritoriją.

Ir paskutinė mintis. Mes supriešiname žmogaus teisių sistemą ir nacionalinį saugumą. Ir čia, Laurynai, jūs darote klaidą. Aš tik noriu priminti. Kai mums siūloma pasirinkti tarp žmogaus teisių ir nacionalinio saugumo, tai mūsų Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme kaip pagrindinis nacionalinio saugumo objektas pirmu punktu įtvirtintos žmogaus ir piliečio teisės, laisvės bei asmens saugumas. Nacionalinio saugumo objektas yra žmogaus teisės. Negalima jų išbraukti. Jūs mažinate nacionalinį saugumą, atsisakydami žmogaus teisių. Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos preambulėje kalbama apie žmogaus...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega.

V. BAKAS (DFVL). ...teisių apsaugą.

PIRMININKAS. Nepažiūrėjau, jūs ne frakcijos vardu, dėkui, jau laikas. Dėkoju.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū.

PIRMININKAS. Taigi diskusija įvyko. Dabar jau kviečiame gerbiama kolegą L. Kasčiūną į tribūną ir svarstysime pasiūlymus. Taigi čia buvo dėl 3 straipsnio Seimo nario T. V. Raskevičiaus pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Tai gal sudarykime galimybę T. V. Raskevičiui, bet jūs tik iš savo vietos galėsite ta galimybe pasinaudoti ir pasakyti, ar jus tenkina komiteto pritarimas iš dalies jūsų siūlymui. Įjunkite. Įjungtas, gal jūs kortelę kur nors?.. Ar neįjungėme? Palaukite, tuoj, tuoj, čia sistema. Tai jūs dabar jau įdėkite kortelę ir tegul ji būna. Mes vis bandome įjungti ir nesusinchronizuoja.

Dabar veikia. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū, dėkoju. Mano pasiūlymas buvo susijęs su įstatymo 4 straipsnio 13 dalimi, kur buvo tikslinamos išimtys, kada nėra taikoma apgrėžimo praktika, tai yra kada apgrėžimas vyksta pasienio teritorijoje, bėgant nuo persekiojimo, kaip apibrėžta Jungtinių Tautų pabėgėlių teisių konvencijoje, ir taip pat plečiama ne karinės agresijos, bet ginkluoto konflikto sąvoka. Žmogaus teisių komitetas mano pasiūlymui pritarė iš dalies ir Žmogaus teisių komiteto suredaguotai ir registruotai pritarė NSGK. Mane toks pasiūlymas tenkina.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi tenkina, balsuoti nereikės.

Toliau buvo, tuoj atsiversime. Keičiamas visas 13 straipsnio IX skyrius. Yra gerbiamo Seimo nario V. Bako pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Tai gerbiamam V. Bakui įjungiu mikrofoną. Jūs galite pristatyti.

V. BAKAS (DFVL). Čia dėl kurio straipsnio?

PIRMININKAS. Čia yra dėl 13 straipsnio.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Dėl 32, man atrodo.

PIRMININKAS. Pagal mūsų projektą tai yra 13 straipsnis, bet jūs keičiate visą IX skyrių, taip išeina, kad yra to skyriaus 32 straipsnis.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Vytautai, tie straipsnių numeriukai, kuriuos keitėte.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, mano pasiūlymo esmė yra keturi pasiūlymai, bet jie tarpusavyje susiję, kad mes, numatydami šiame įstatyme valstybės sienos apsaugos rėmėjų institutą, numatytume teises rėmėjams ne tik naudoti smurtą, kaip siūloma dabar, bet ir atlikti tris papildomas funkcijas: pirma, padėti pasieniečiams identifikuoti pažeidžiamus asmenis. Tai čia VSAT'o kompetencijos trūksta, tą liudija Mykolo Romerio... atliktas išsamus tyrimas ir kiti, ir apie tai kalbėjo T. V. Raskevičius. Padėti atpažinti. Antra, padėti pasinaudoti prieglobsčio procedūromis. Trečia, suteikti reikalingą pagalbą. Tokia yra mano pasiūlymų esmė.

Noriu pasakyti būtent apie rėmėjus, kuriuos dabar pasiskolino VSAT'as iš policijos. Jeigu pasižiūrėsite kaip pavyzdį Policijos rėmėjų įstatymą, tai ten pirmame punkte kalbama apie jų teises ne naudoti smurtą, o padėti apsaugoti žmogaus teises ir laisves. Tokia yra tikro demokratinės valstybės rėmėjo paskirtis.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tai aš gal tada, gerbiamas posėdžio pirmininke, kadangi...

PIRMININKAS. Taip, komiteto nuomonę.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). ...pakomentuosiu, nes čia yra...

PIRMININKAS. Čia iš esmės yra susiję du pasiūlymai iš eilės, taip? Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip. Tai dėl vieno mes tik pasakome, kad ten keista buvo nuoroda į kitą straipsnį, todėl mes sakome, kad ji yra perteklinė ir klaidinanti. Už tai balsavo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto 7 nariai, o prieš – 0. Kitaip tariant, mes nepritariame pirmam iš tų keturių Seimo nario V. Bako pasiūlymų.

PIRMININKAS. Tai ir antram jūs nepritariate.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Jeigu leisite tęsti, tai ir antram nepritariame, nes, atsižvelgus į Teisės departamento pastabas, to straipsnio, dėl kurio Vytautas siūlė pataisą, tiesiog nebeliko.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Jie yra visiškai susiję, vienas be kito negali, tai dabar mes juos svarstome abu. Už pasiūlymus kalbės T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš visiškai nesuprasiu jūsų, valdančiųjų, pozicijos, kai nepritariate tokiam elementariam šios visos situacijos, tam atstūmimo politikos humanizavimui, kokį siūlo kolega V. Bakas. Tai niekaip nepaneigiantis paties atstūmimo fakto veiksmas, tai yra įtraukimas nevyriausybinėjų organizacijų, Raudonojo Kryžiaus, „Carito“ arba kitų savanorių, kurie tiesiog kaip papildomos akys galėtų žiūrėti, kaip vyksta tie atstūmimai, matyti, kur yra daromos klaidos, ir padėti valstybei tvarkytis su nelegalia migracija. Jeigu mes suteikiame teises tik tiems paramilitariniams junginiams, kurie norėtų pakariauti ten prie sienos nueiti, tai galbūt mes sprendžiame kažkokią problemą.

Bet kodėl mes nematome, esame akli prieš tą situaciją, kad ten vyksta humanitarinė tragedija kai kuriais atvejais? Mes išstumiamo šeimas su vaikais žiemą į mišką, ir tai yra faktai – aš pats savo akimis mačiau vieną tokį atvejį. Būkime atviri sau. Mes visur, visame pasaulyje, deklaruojame,

kad laikomės aukščiausių žmogaus teisių standartų, mes reikalaujame kitų valstybių keisti politiką, keisti režimus ir tai yra mūsų lyderystės esmė – mes esame už žmogaus teises visame pasaulyje, net šiame regione norime būti lyderiais. Išmuškime argumentą iš mūsų priešų, kad čia yra nesistengiama gerinti situacijos, nesistengiama pakeisti, humanizuoti, šiek tiek sušvelninti tos atstūmimo politikos. Niekas jai iš principo neprieštaruoja, bet man nesuvokiamas tas nenoras patobulinti tai, ką būtina tobulinti. Aš jums... Nežinau, dabar turbūt neturiu laiko, bet pateiksiu statistiką, kiek kartų yra kviesta greitoji prie sienos.

PIRMININKAS. Laikas. Jau ir baigė kalbėti. Dėkui, kolega. Dabar prieš kalbės L. Kasčiūnas, bet tai kaip jūs prieš kalbėsite, jeigu esate...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Toks gyvenimas.

PIRMININKAS. Toks gyvenimas. Prašom pasakyti savo nuomonę dabar.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš tik noriu kai ką patikslinti. Niekas netrukdytų... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Jis kalba kaip Seimo narys, kaip komiteto atstovas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). ...Raudonajam Kryžiui ir kitoms organizacijoms būti VSAT'o rėmėjais, ne apie tai kalba. Tik į V. Bako pasiūlymą, apie kurį jis kalbėjo, yra iš dalies atsižvelgta Žmogaus teisių komiteto pasiūlyme ir mes jam pritarėme. Tiesiog jis savo pasiūlyme siūlė, kad rėmėjai turėtų daugiau humanitarinių gebėjimų ir įsipareigojimų negu VSAT'o pareigūnas, su kuriuo jie bus prie sienos. Na, tai yra tiesiog teisiškai neraštinga ir tiek.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju. Dabar per centrinį mikrofoną gerbiamas E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Dėl vedimo tvarkos. Mes kartais sakome, kad negerai, kad komiteto atstovas tribūnoje rodo, kaip balsuoti, o dabar jam vienam kaip dviem asmenims suteikėte žodį dar ir pasisakyti. Aš nemanau, kad gera tokia praktika, kai pranešėjas stovi tribūnoje, o kartu tampa ir pataisos komentatoriumi.

PIRMININKAS. Ir aš nemanau. Pritariu ir priimu pastabą, kad geriau būtų buvę, jeigu L. Kasčiūnas būtų nuėjęs į savo vietą. Mes būtume įjungę jam mikrofoną ir jis būtų pakalbėjęs tenai, nes jis šiuo metu kalbėjo, aš du kartus patikslinau – kalba kaip Seimo narys, užsirašęs kalbėti dėl motyvų. Jis užsirašė anksčiau būdamas savo vietoje, o šiuo metu jis stovi tribūnoje kaip pranešėjas. Tai tą mes aiškiai suformulavome, bet taip, nebuvo labai elegantiška, aš taip pat prisiimu dėl to kaltę.

Per šoninį mikrofoną – gerbiamas V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Čia kadangi L. Kasčiūnas ne pagal Statutą kalbėjo, tai jis klaidina Seimą, nes aš nesiūlau jokių teisių rėmėjams, aš siūlau, kad jie gali padėti pasieniečiams kartu ir atpažinti pažeidžiamus asmenis. Jokių savarankiškų funkcijų čia nėra, ten yra žodžiai „padėti atpažinti pažeidžiamus asmenis“.

PIRMININKAS. Jūs vėl dėl motyvų kalbate. Dar per šoninį mikrofoną gerbiama A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Na, paprastai, gerbiamas pirmininke, būna du išvadų rengėjai. Aš siūlau tiesiog Laurynui atsisėsti į savo vietą, o kitas išvados rengėjas tegul pristato išvadą. Šiuo atveju tikrai labai dviprasmiškai atrodo, kai kitais atvejais nebūdavo tokių galimybių pasisakyti. Manau, turėtų būti vienodi standartai.

PIRMININKAS. Taip, dėkoju. Taip, iš tikrųjų pripažįstu, juk ir atsiprašiau, kad įvyko kolizija, nes iš tikrųjų užsirašė, matyt, anksčiau, galbūt neprognuodamas to, kad stovės tuo metu kaip pranešėjas. Na, ką darysi. Daugiau, jeigu bus dar kur nors užsirašęs šiame etape L. Kasčiūnas, mes jam žodžio nebesuteiksime arba paprašysime tada atsisėsti į savo vietą.

Gerai, jau pamiršome turbūt, dėl ko mes diskutuojame – dėl pasiūlymo. Dabar balsuosime iš karto dėl dviejų Seimo nario V. Bako pasiūlymų, kurie susiję. Prašom balsuoti. Juos ką tik aptarėme, jiems komitetas nepritarė. (*Šurmulytės salėje*) Taip, balsuojame dėl V. Bako pasiūlymų, jiems komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 102, balsavo 102: už – 31, prieš – 22, susilaikė 49. Taigi pasiūlymams nėra pritarta.

Toliau. Man atrodo, buvo du gerbiamo V. Bako pasiūlymai. Jiems komitetas, kiek aš atsime nu, pritarė iš dalies. Taip, buvo iš eilės du pasiūlymai, jiems komitetas pritarė iš dalies. Ar jie irgi tarpusavyje susiję, ar čia atskiri?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Susiję.

PIRMININKAS. Susiję. Tai prašom, gerbiamas Vytautai, pasakyti savo nuomonę. Galbūt jus tenkina pritarimas iš dalies. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Komitetas, matyt, pats turėtų paaiškinti, ką jis turi mintyje, kad pritarė iš dalies, nes, mano vertinimu, jiems nėra pritarta. Tie pasiūlymai susiję taip pat su mano siūlymu suteikti VSAT'o rėmėjams teisę padėti pasieniečiams atlikti humanitarinę funkciją. Jeigu komitetas pasakytų, kam jis pritarė, tada aš galėčiau sureaguoti.

PIRMININKAS. Supratau. Bet kokių atveju prieš tai mes jau neigiamai nubalsavome, tai dabar nebent Laurynas paaiškins, ką komitetas turėjo omenyje. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė Žmogaus teisių komiteto pasiūlytam 34 straipsnio 3 dalies 2 punkto patikslinimui, pagal kurį VSAT'o rėmėjų pareigos papildytos pareiga suteikti ne tik nukentėjusiems asmenims, bet ir į Lietuvos Respubliką neįleidžiamiems užsieniečiams neatidėliotiną medicinos ar kitą būtinąją pagalbą. Tą ir siūlė V. Bakas iš platesnio konteksto.

PIRMININKAS. Ar dabar, išklauses komiteto pirmininko paaiškinimą, gerbiamas V. Bakas sutinka su pritarimu iš dalies?

V. BAKAS (DFVL). Kadangi tai yra...

PIRMININKAS. Turėdamas omenyje, beje, ir aną balsavimą.

V. BAKAS (DFVL). Mes turime svarstyti tą komiteto pasiūlymą. Dabar svarstome mano pasiūlymus, tarp kurių yra ne tik medicininė pagalba, bet ir pagalba atpažįstant pažeidžiamus asmenis, pagalbą suteikiant, padedant įgyvendinti prieglobsčio procedūras. Tai yra kur kas platesni pasiūlymai.

PIRMININKAS. Gerai. Supratau. Jūs vis tiek norite balsuoti dėl visos apimties savo pasiūlymo. Mes tokią sąlygą tikrai sudarysime. Jeigu nubalsuosime prieš, tada liks komiteto variantas.

Dabar motyvai už, prieš dėl pasiūlymų. Gerbiamas T. V. Raskevičius prieš pasiūlymą. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Kolegos, kadangi tiek pagrindinio komiteto pranešėjas, tiek pats pataisos rengėjas nelabai sugeba Seimui paaiškinti pasiūlymo esmę, tai aš pabandysiu.

Ponas V. Bakas pasieniečių rėmėjams siūlo suteikti funkcijas, kurios nėra būdingos patiems pasieniečiams. (*Balsai salėje: „Tą ir sakiau.“*) Pasienečio rėmėjas gali daryti tik tai, ką daro pats pasienietis. Todėl reikia spręsti... Čia dabar atrodo, kad mes dėl esmės sprendžiame, bet čia yra labiau apsisprendimas dėl teisinės formos. Todėl tiek Žmogaus teisių komitete, tiek Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete buvo bandoma, ieškoma tokių formuluočių, kurios leistų tam tikra apimtimi plėsti rėmėjo vykdomas funkcijas, bet tik ta apimtimi, kuria yra suderinamos su paties pasieniečio funkcijomis. Čia pritarimas pasiūlymui iš dalies yra iš esmės tik apie tai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar gerbiamas V. Bakas negali kalbėti už savo pasiūlymą, nebent kas nors kitas norėtų. Aš dar sudarysiu gerbiamam J. Sabatauskui galimybę per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Labai sunku svarstyti pasiūlymus ir balsuoti, kai komitetas yra visiškai neraštingas. (*Balsai salėje*) Pasako, kad pritaria iš dalies, tačiau nepateikia jokios formuluotės, kokia atsiranda po komiteto svarstymo. Taip turi būti. (*Balsai salėje*) Ne! Yra tik V. Bako pasiūlymas. Kur jūs matėte, kad būtų pateikta formuluotė? Jos nėra.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, bet projekte yra.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Po kiekvieno pasiūlymo tokia formuluotė turi būti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mielas Juliau, skaitykite tekstą, ten ir yra formuluotė.

PIRMININKAS. Tekste yra formuluotė ir mes dėl jos ir balsuosime. Viskas.

Kolegos, motyvai išsakyti. Dabar bus balsuojama dėl V. Bako pasiūlymo. Kas balsuos už, tai balsuos už visą pasiūlymą, o jeigu balsuosime prieš arba susilaikysime, liks komiteto nuomonė pritari iš dalies. Ar aišku? Balsuojame dėl V. Bako pasiūlymo. (*Balsai salėje*) Tikrai turi būti jūsų sistemose. (*Balsai salėje*) Negaliu, dabar pirmininkauju. Negaliu ateiti ir parodyti. Gerai, dėkoju.

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 18, prieš – 40, susilaikė 47. Pasiūlymui nėra pritarta.

Ir vėl per šoninį mikrofoną gerbiamas V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Turiu ponui T. V. Raskevičiui pasakyti, jis dvejus su puse metų pirmininkauja komitetui, noriu paklausti: ar vykdyti pažeidžiamų asmenų prieglobsčio prašytojų rizikų

vertinimą nėra VSAT'o funkcija? Tada kieno ta funkcija? Kai atstumia, kas ten dar dalyvauja, kosmonautai, gerbiamas Raskevičiaus?

O jūsų noriu paprašyti perskaityti tada komiteto formuluotę, kam jis pritaria iš dalies, nes kompiuteriuose kiekvieno Seimo nario nėra komiteto formuluotės, kuriai jis pritarė, ir tai klaidina visus kolegas. Paskaitykite, kam yra pritarta, jeigu galite. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Seimas apsisprendė. Dėkoju. Pritarta komiteto nuomonei pritari iš dalies. Komiteto išvada visada yra aiški.

Dabar toliau svarstome... Ar yra dar pasiūlymų? (*Balsai salėje*) Tai čia susijęs, mes dėl abiejų apsisprendėme. Jie yra susiję, apsisprendėme iš dalies. Visi pasiūlymai yra apsvarstyti. Dabar dėl viso projekto už kalba L. Kasčiūnas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų, žinote, kartais labai lengva atsistoti neva į teisuolių pusę, pradėti kalbėti kilmingai, iškilmingai apie žmogaus teises, bet kartu įžeidinėti savo kolegas, menkinti ministrę, menkinti savo kolegą Seimo narį, su kuriuo dirbote kažkada tame pačiame komitete, vadinti, lyginti su nacionalsocializmu ir panašiai. Žinote, reikia turėti ribas. Jeigu nežinote, kas buvo nacionalsocializmas, aš jums galiu padovanoti knygą ir pamatysite, kas darėsi tenai konclageriuose. Prašau kartais truputį politikuoju neperžengti ribų.

Dabar apie atstūmimo politiką. Tai neišvengiamas sprendimas. Sakyčiau, kompromisinis, bet neišvengiamas sprendimas. Ir noriu jums pasakyti labai aiškiais skaičiais. Pirmia, kai mes pradėjome taikyti apgrėžimo, dabar tai vadinasi neįleidimo, politiką, srautai nelegalių migrantų, kuriais naudojosi A. Lukašenka, jo režimas ir žmonių gabentojai, krito dramatiškai. Ir krito srautai, mielas Vytautai, ir vaikų, ir senelių, ir pažeidžiamų grupių, nes atėjo signalai kitų bendruomenių: nevažiukite per Lietuvą, nes bus sunku, nerizikuokite savo likimais.

Tokiu būdu mes ir atgrasome nuo nelegalios migracijos. Tokiu būdu nelegali migracija būtent šiame regione sumažėjo 30 %, nes mes visi kartu, net ir opozicija, išskyrus galbūt kai kuriuos kelis politikus, tikrai suprasdami, kad tai neišvengiamybė, rėmėme šią apgrėžimo politiką. Tam tikra prasme ji apsaugojo ir mūsų valstybės garbę, ir mūsų valstybės orumą. Ir neleido A. Lukašenkai toliau daryti biznio, plėsti nelegalios migracijos srautų ir menkinti mūsų, ir skaldyti mūsų visuomenės.

Labai prašau, tikrai kompromisinis variantas, atstūmimas galės būti vykdomas tikrai pasienio ruože, kas yra vėlgi kompromisinis variantas. Daugiau dėmesio pažeidžiamoms grupėms, daugiau dėmesio individualiam vertinimui, daugiau dėmesio toms šalims, kuriose vyksta ginkluoti konfliktai. Taigi manau, kad priimkime, pritarime ir judėkime pirmyn. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar prieš kalbės gerbiamas T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš tik primenu L. Kasčiūnui, kad jis tvorą pastatė, kuri turėtų atlikti tą funkciją, už labai daug milijonų. Bet šiandien mes kažkodėl net nedrįstame kalbėti apie atstūmimo politikos humanizavimą, tai yra pritaikymą toms situacijoms, kurios iš tiesų yra humanitarinės ir iš tiesų reikalauja papildomo dėmesio, nes ten yra vaikų, nes ten yra ligonių, nes ten yra pabėgėlių. Nevadinkite visų žmonių tiesiog įrankiais, nes taip, jie tampa režimo įkaitais ir jais pasinaudojama, tačiau ten yra žmonės. Žinote, šiandien jūsų valdančiosios koalicijos narys jus apkaltino faktiškai rasistine politika, tai tikrai turėtumėte suklusti.

O aš tik pateiksiu keletą skaičių. Mes turėjome 5 tūkst. žmonių Lietuvoje, iš jų didžioji dauguma šiuo metu yra turbūt Vokietijoje. Tai ar reikėjo juos metus laiko kankinti tose stovyklose, čia didelis klausimas. Taip, buvo pakankamai sėkminga išsiuntimo arba grąžimo atgal politika, ir mes neprieštaravome daugeliui jos aspektų. Tačiau tarp tų 5 tūkst. žmonių buvo keli šimtai žmonių, kurie gavo prieglobstį. Vadinasi, jie bėgo iš Sirijos, kurioje vyko žiaurus karas, jie bėgo iš Jemeno, kur yra badas šiuo metu ir vyko baisus karas. Paskutinį dešimtmetį buvo chaosas. Kalbėkime apie pasaulį. Jeigu mes norime, kad visas pasaulis kalbėtų apie mus ir Ukrainos kančias, tai mes kalbėkime apie pasaulį, kas ten dedasi. Nedemonizuokime žmonių, kurie bėga nuo karų, nuo chaoso, nuo nestabilumo savo šalyse. Aš mačiau šeimas, žiemą išmetamas į mišką. Man teko matyti nuo smurto, nuo pareigūnų smurto nukentėjusius žmones stovyklose.

PIRMININKAS. Laikas.

T. TOMILINAS (DFVL). 22 kartus per paskutinį 2022 metų pusmetį yra...

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas.

T. TOMILINAS (DFVL). ...kviesta greitoji prie sienos. Kolegos, būkime labiau humaniški. Niekas iš principo neprieštarauja apgrėžimo politikai.

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas. Viskas. Gerbiami kolegos, viskas. Vienas – už, vienas – prieš ir dabar balsuojame. Susikaupkime balsuoti dėl Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo projekto Nr. XIVP-2383(2) ir lydimojo Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-2384(2). Balsuojame dėl abiejų projektų.

Užsiregistravo 100, balsavo 100: už – 69, prieš – 7, susilaikė 24. Taigi po svarstymo yra pritar-ta. Dėkoju.

Dabar prašo skubos tvarkos. Ar galime bendru sutarimu pritari skubos tvarkai? Dėkoju, pritar-ta. (*Balsas salėje*) Ar jūs norite per šoninį mikrofoną? Palaukite. Pirmas stovėjo V. Bakas prie šoninio mikrofono. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Aš noriu galbūt sureaguoti į Lauryno aistringą kalbą. Žinote, visais laikais stovėti žmogaus teisių pusėje buvo nepopuliaru. Daug populiariau pasiimti lazda, sukurti smurto zonas ir tenkinti savo trūkumus ir nepilnavertiškumą, kaip tai daro, deja, šio įstatymo autoriai. Ir žeminu ne aš jus, jūs žeminate valstybę ir kuriate papildomas problemas traukdami nuo žmogaus teisių sistemos. Mes įgarsiname tik tai, ką jau yra pasakę daugybė mūsų tarptautinių partnerių.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju.

V. BAKAS (DFVL). O dėl knygos, žinote, jūs pasilikite ją sau, aš tikrai nesiruošiu pakartoti jū-sų sėkmės istorijos (...).

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas kolega, jau tikrai išsakyta replika. Gerbiamas J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, man atrodo, kad dėl skubos nėra ko balsuoti, yra antradienio darbotvarkėje ir tam nereikia jokios skubos.

PIRMININKAS. Aš suprantu, kad faktiškai čia nėra daug racionalumo. Bet ar komiteto pir-mininkas sutinka su tuo, kad nereikia? (*Balsai salėje*) Tinka. Čia galbūt komitetas norėjo užsitikrin-ti, kad niekas jo neišbrauks. Bet jeigu tinka, suplanavome taip, tai tegu tinka. Gerai.

17.54 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 6, 19, 24, 27, 28, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19¹ ir 19² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2355(2)ES (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dabar galime grįžti prie darbotvarkės 2-7.1 klausimo ir tada dar kartą ban-dome balsuoti dėl Visuomenės informavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2355. (*Balsai salėje*) Nela-bai supratau. Balsuojame dėl Visuomenės informavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2355. Jau vieną kartą balsavome, nebuvo salėje pakankamai Seimo narių. Gal dabar jau pakankamai susirinko.

Taigi užsiregistravo 68, balsavo 68: už – 67, prieš – 1, susilaikė 0. Taigi nėra pakankamai. Ati-dedame balsavimą. Bandysime kitą kartą balsuoti.

17.55 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 4, 67, 140⁸, 140¹² straipsnių pakeitimo ir 140¹¹, 140¹⁷ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2385(2)ES (priėmimas)

Gerai, toliau darbotvarkės 2-5 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2385. Pranešėjas – gerbiamas Ž. Pavilio-nis, Užsienio reikalų komitetas. Bet čia nėra pataisų, tiesą sakant, galime ir nekviesti jo į tribūną. Pasiūlymų nebuvo. Ar galime 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 straipsniams, dėl kurių nebuvo jokių pasiūlymų, pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritar-ta.

Dabar motyvai. Už – gerbiamas K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Nekalbėsiu.

PIRMININKAS. Atsisako. Prieš – gerbiamas R. Žemaitaitis, jo, kiek pamenu, nebuvo salėje. T. Tomilinas – prieš tada. (*Balsai salėje: „Irgi atsisako.“*) Irgi nematau, kažkur vaikšto. Gerbiamas V. Bakas irgi vaikšto. Ar kas nors norėsite dėl motyvų kalbėti? Ne. Balsuojame tada. Nieko nebuvo savo vietoje, apsispręsimė balsuodami.

Balsuojame dėl įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2385.

Šio įstatymo priėmimas

Taigi užsiregistravo 98, balsavo 98: už – 93, prieš – 3, susilaikė 2. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*) Ir šia linksma gaida, man atrodo, visus šios dienos projektus apsvaistė, tad linkiu gero artėjančio savaitgalio, geros dienos.

Galbūt norite užsiregistruoti, tai galime tą atlikti. Vieni nori, kiti nenori. Tie, kurie nenori, gali nesiregistruoti ir taip išreikšti savo nesiregistravimą nespausdami mygtuko. Dėkoju, geros dienos, kolegos. Posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

Užsiregistravo 89 Seimo nariai.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 264 STENOGRAMA

2023 m. balandžio 25 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Labas rytas. Pradedame rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registracija.

Užsiregistravo 104 Seimo nariai.

Kol pradėsime svarstyti pirmąjį klausimą – darbotvarkės tvirtinimą, noriu paskelbti keletą pranešimų. Prašyčiau šiek tiek susikaupti, nes, kaip žinote, savaitgalį netekome istorikės, 2008–2016 metų Lietuvos Respublikos Seimo narės, liberalės, principingos politikės, kovojusios už žmogaus teises, – D. Kuodytės. D. Kuodytė viena iš pirmųjų ėmė mokslškai tyrinėti Lietuvos partizaninį judėjimą. Buvo viena iš Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įkūrėjų ir ilgametė jo vadovė. Ji buvo daugelio istorinę vertę turinčių leidinių, knygų, dokumentinių rinkinių, straipsnių autorė, bendraautorė, redaktorė ir leidėja. Pastaruoju metu dirbo Varėnos rajono mero patarėja, kuravo švietimo, kultūros ir socialines sritis.

Kviečiu pagerbti buvusios parlamentarės D. Kuodytės atminimą tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju.

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Pagal Referendumo įstatymo 11 straipsnio 4 dalį, TAR sistemoje paskelbus Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimą įregistruoti iniciatyvinę grupę referendumui paskelbti, Seimo Pirmininkas artimiausiame Seimo posėdyje praneša Seimui apie piliečių iniciatyvą. Taigi, kai 2023 m. balandžio 20 d. Lietuvos Respublikos Vyriausioji rinkimų komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos referendumo konstitucinio įstatymo 10 straipsnio 2 dalimi, 11 straipsniu, 12 straipsnio... atsižvelgdama į 16 Lietuvos Respublikos piliečių, turinčių rinkimų teisę, reikiama iniciatyvą privalomam referendumui paskelbti, ją jie patvirtino atvykę į Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdį, įregistravo 16 Lietuvos Respublikos piliečių, turinčių rinkimų teisę, iniciatyvinę grupę privalomam referendumui dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 9 ir 147 straipsnių pakeitimo įstatymo paskelbti. Taigi vykdome Referendumo įstatymo prievolę.

Dar vienas pareiškimas. Jį teikia Lietuvos Respublikos Seimo Mišri Seimo narių grupė. Tai yra pareiškimas dėl darbo opozicijoje. Perskaitau pareiškimo tekstą. „Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 26 straipsnio 3 dalimi, nustatančia, kad Mišri Seimo narių grupė, kurią sudaro ne mažiau kaip 7 Seimo nariai, turi visas šiame statute nustatytas frakcijos teises, bei 41 straipsnio 1 dalimi, suteikiančia teisę Seimo frakcijai pasiskelbti opozicine, – Seimo narių frakcijos arba jų koalicijos, nesutinkančios su Vyriausybės programa, gali pasiskelbti opozicinėmis. Informuojame, kad nuo 2023 m. balandžio 25 d. Mišri Seimo narių grupė skelbiasi opozicine. Sieksime dialogo su kitomis Seimo frakcijomis bei konstruktyviai oponuosime valdančiajai daugumai, gerbdami demokratijos, skaidrumo ir viešumo principus, remsime ir teiksime teisės aktų projektus, užtikrinančius nuoseklią Lietuvos regionų raidą, socialinę bei ekonominę valstybės piliečių gerovę.“ Štai toks pareiškimas.

Ir po tokių pranešimų dabar vienas džiugus momentas. Skelbiame, kad mūsų kolega T. Tomilinas balandžio 22 dieną šventė gražų jubiliejų – 40 metų. Visi nuoširdžiai sveikiname. (*Plojimai*)

10.05 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. balandžio 25 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar pradėsime svarstyti darbotvarkės projektą. Matau, kad L. Girskienė tuo klausimu nori pasisakyti.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Labas rytas. Frakcijos vardu prašom išbraukti iš darbotvarkės 2-12.2(3) klausimą, kol nebus apsispręsta dėl 2-12.1 klausimo.

PIRMININKAS. 2-12 tai yra tas klausimas, kuris ateina ir iš Seniūnų sueigos, dėl kurio balsai atitinkamai pasidalino. Ten buvo kolegės A. Širinskienės dar kitas siūlymas – įrašyti Administracinių nusižengimų kodekso projektą, kurį nagrinėjo Etikos ir procedūrų komisija ir pasiūlė Seimui apsispręsti, ar nereikia grįžti į svarstymo stadiją. Seniūnų sueigoje aš gal ir nesugebėjau tinkamai paaiškinti situacijos, kodėl Administracinių nusižengimų kodekso negalima įrašyti šiandien į darbotvarkę, nepriklausomai nuo to, kaip balsuotų Seimas dėl Etikos ir procedūrų komisijos išvados. Jeigu Seimas balsuotų, kad pritaria Etikos ir procedūrų komisijos išvada ir turi būti grįžtama į svarstymo stadiją dėl šio projekto, tai turėtų būti grįžtama į svarstymo stadiją komitete, nes mes negalime balsuoti Seime svarstymo stadijoje už ankstesnę komiteto išvadą, kuri buvo parengta svarstymo stadijai, buvusiai be ekspertinių išvadų. Tai dėl to jokių būdu šio projekto negalime įrašyti į darbotvarkę.

O dėl Baudžiamojo kodekso išbraukimo, žinoma, gali būti sprendžiama. Čia jau yra Seimo apsisprendimo reikalas, ar šiandien mes jį paliekame, ar nepaliekame. Komitetas į Baudžiamojo kodekso projekto svarstymo stadiją buvo gražintas prievartiniu būdu, kadangi Seimas apsisprendė, jog turi grįžti. Žodžiu, tas projektas gali būti darbotvarkėje, bet gali būti Seimo valia, kad jis gali būti ir išbrauktas.

Prašau. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSG). Pirmininke, jeigu jūs jau sakote, kad reikia grįžti į svarstymo komitete stadiją, tai Etikos ir procedūrų komisija dėl Baudžiamojo kodekso antrojo varianto yra pasisakiusi, kad yra įvykęs pažeidimas. Vadinas, dėl antrojo varianto turi būti grįžtama, jeigu Seimas apsispręs. Tai aš atsiprašau, tada visiškai nesuprantu logikos, kodėl šiandien darbotvarkėje turėtų būti Baudžiamojo kodekso trečiasis variantas, kuris, negana to, buvo, vėl dar kartą Seimui padarius klaidą, parengtas komitete. Nepamirškite, kad jis komitetui buvo gražintas pagal Statuto 153 straipsnį, kuris sako, kad gražindamas komitetui iš naujo rengti Seimas turi priimti protokolinią nutarimą ir pateikti gaires, kaip reikia komitetui parengti. Jūs paskaitykite tą Statuto 153 straipsnį. Tokių gairių nebuvo, bet, na, matyt, čia ateityje tas klausimas bus keliamas. Bet bet kuriuo atveju, aš manau, jis turėtų būti išbrauktas, nes nėra jokio pagrindo tą projektą turėti.

PIRMININKAS. Aš dar kartą paaiškinu, kad dėl Baudžiamojo kodekso pataisų projekto komitetas sugrįžo į svarstymo stadiją ir įvykdė Etikos ir procedūrų komisijos reikalavimą apsvartyti ekspertines išvadas. Na, dėl susiklosčiusių aplinkybių komitetas veikė taip, lyg dėl šio projekto Seimas būtų pritaręs Etikos ir procedūrų komisijos išvadai. Jeigu mes šiandien balsuosime, pritardami Etikos ir procedūrų komisijos išvadai dėl Baudžiamojo kodekso, gausime tą patį išvados variantą, nes jis ekspertines išvadas apsvartė. Dėl to jis gali būti, bet yra frakcijos siūlymas išbraukti, tai dėl to balsuosime, nes išbraukti jį taip pat galime. Čia mūsų valia. Daugiau pasiūlymų nematau. Balsuosime dėl opozicinės Mišrios grupės frakcijos pasiūlymo išbraukti... (*Balsai salėje*) Taip, gerai, patiksliname, kad valstiečiai siūlė, bet Seniūnų sueigoje siūlė ir A. Širinskienė. Čia, matyt, yra du siūlytojai. Balsuosime, ar išbraukti iš darbotvarkės 2-12.2 klausimą – Baudžiamojo kodekso 259 ir 269 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1767(3).

Už balsavo 57, prieš – 35, susilaikė 21. Vieno balso persvara projektas yra išbraukiamas.

Dabar ar galime bendru sutarimu patvirtinti darbotvarkę, nes daugiau pastabų nebuvo? Patvirtiname bendru sutarimu.

10.12 val.

Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 1, 2, 4, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 23, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23¹ straipsniu ir nauju IX skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-2383(2) (priėmimas)

Pradedame svarstyti darbotvarkės 1-2 klausimą. Pirmiausia pagrindinis Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo įvairių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2383(2). Priėmimo stadija. Kviečiu į tribūną... Bet, kaip mane informavo Sekretoriatas, pastabų, pasiūlymų dėl projekto nėra, tai iš esmės komiteto atstovas ir neturėtų ką pasakyti. Sutariame, kad dėl atskirų straipsnių nebalsuojame ir apsispręsimė dėl viso projekto. Pritariame, kad nebalsuojame dėl atskirų straipsnių ir spresime dėl viso projekto.

Prieš tai išklausysime motyvus. L. Kasčiūnas – už.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų esame svarbaus apsisprendimo finalinėje stadijoje. Tik dar kartą priminsiu, kad Lukašenkos pradėtą nelegalios migracijos instrumentalizavimo procesą mums pavyko pirmiausia sustabdyti pradėjus įgyvendinti apgręžimo politiką. Ši politika pasiteisino. Lukašenkai iš rankų iškrito koziriai, sumažėjo nelegalios migracijos srautai. Iš tikrųjų kalbama apie tai, statistika liudija, kad apie 20 tūkst. nelegalių migrantų buvo apgręžta. Kiek jų būtų patekę į Lietuvą, jeigu mes būtume nevykdę apgręžimo politikos, turbūt gali pasakyti tik tai geri prognozuotojai, bet tą skaičių reikėtų dauginti bent jau kelis kartus.

Diskuotuojant su projekto oponentais, akivaizdus yra vienas dalykas – nėra jokios alternatyvos. Alternatyvos nesūlo nei mūsų kolegos parlamentarai, turintys kitokią nuomonę, nei nevyriausybininkai. Taip, jie siūlo alternatyvą, bet ji yra labai paprasta – Lietuva be sienų. Tokia vizija ir tokia alternatyva būtų rojus tam pačiam Lukašenkai ir jo sėbrams, nelegaliu žmonių gabenimu užsiimantiems žmonėms ir, be abejo, visiems tiems, kuriems norisi silpninti Lietuvos saugumą. Todėl siūlau drąsiai stoti į Lietuvos valstybės pusę, į Lietuvos saugumo pusę, į Lietuvos žmonių pusę ir padaryti tai, ką turime padaryti – įtvirtinti (dabar jau taip vadinsis) atstūmimo politiką, ji yra su tam tikromis išimtimis, su tam tikrais apribojimais. Vadinu tai kompromisiniu variantu, bet neišvengiamu šiandieniniame geopolitiniame kontekste. Labai tikiuosi visų susitelkimo ir kuo daugiau balsų už šį projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Pasisakys T. Tomilinas – prieš.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, L. Kasčiūnas pasakė daug netiesos. Nėra šitoje salėje žmonių, kurie pasisako už Lietuvą be sienų, tačiau mes daugybę kartų čia, šioje salėje, įrodėme, kad L. Kasčiūnas klydo, ir balsavome prieš jo pasiūlymus.

Vienintelis dalykas, ko siekia dalis opozicijos ir dalis valdančiųjų, yra humanizuoti tas procedūras, kurios vyksta prie sienos. Šiandien akivaizdu, kad klaidų, kai dirbama su žmonėmis ekstremaliomis sąlygomis, neišvengta. Mes matėme vaikus, išmetamus į mišką žiemą, ir mes matėme daugybę sprendimų teismų, kurie pripažino, kad vienas ar kitas žmogus turi teisę į prieglobstį Lietuvoje.

Gerbiami kolegos, mes esame tarptautinės bendruomenės nariai, mes privalome laikytis visų tarptautinių konvencijų. Taip, iš Irako, iš Sirijos, iš Jemeno, iš Kubos, iš Kamerūno, iš kitur karais atvyksta ir pabėgėlių, kurie gauna statusą. Beje, prašau pažiūrėti į balkoną, pamojuokite šitiems jauniems žmonėms. Jie irgi galėjo žūti pernai miške, bet gavo prieglobstį Lietuvos valstybėje. Ar ten matote ragus, ar matote iltis? Ne, ten yra žmonės, paprasti žmonės, kurie gavo valstybės apsaugą, nepaisant visko, ką dabar kalbėjo L. Kasčiūnas.

Jūsų valdančiosios koalicijos atstovas praeitą savaitę pasakė, kas vyksta prie sienos. Realiai ten nevyksta jokios individualizuotos procedūros – tiesiog pagal odos spalvą atstumiami žmonės. Šitas klaidas reikia taisyti, todėl šis įstatymas yra netinkamas. Dėl tinkamo įstatymo galima tartis ir buvo teikiami siūlymai, bet jūs to nenorėjote. Siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Už pasisakys A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, mūsų visų bendromis pastangomis vaizdas, kuris buvo prie Baltarusijos ir Rusijos sienos 2021 ir 2023 metais, neatpažįstamai pasikei-

tė. Šiandien turime vieną moderniausių sienos apsaugos sistemų visoje Europos Sąjungoje. Turime fizinį barjerą, antidroninę įrangą, NATO standartus atitinkančią ginkluotę ir turime beveik viską, ko reikia, kad būtų operatyviai reaguota į sienos pažeidimus. Trūksta tik vieno komponento – teisinės sienos, kurią iškilus didelei hibridinei grėsmei būtų galima aktyvuoti tą pačią akimirką.

Kai sprendėme dėl fizinio barjero būtinybės, visi kolegos, nepriklausomai, ar pozicija, ar opozicija, pritarė, kad alternatyvos nėra, nes gyvename šalia nenuspėjamos kaimynystės ir tikrai yra tikėtinos naujos grėsmės, režimo planuojami nauji dalykai. Šiuo metu turime informacijos apie tai, kad nuolatos vyksta derybos dėl naujų skrydžių iš Irano ir Irako. Praeitą savaitę įvyko skrydis iš Irano, Teherano, į Minską. Nežinia, kada vėl gali atsinaujinti reguliarūs skrydžiai.

Taigi, grėsmės išlieka tikrai realios. Todėl privalome turėti ne tik fizinę, bet ir teisinę sieną. Tai būtų mūsų aiškus atsakas, kad Europos Sąjungos išorės siena neteisėtai migracijai yra uždaryta. Atsakas bus dar stipresnis, jeigu mes priimsime Valstybės sienos apsaugos įstatymą, kuriame po ilgų derybų tikrai atsirado balansas tarp mūsų nacionalinio saugumo ir žmogaus teisių aspektų, aiškiai apibrėžtas bendradarbiavimas su nevyriausybinio sektoriaus pasieniečiais. Taip pat siūlau palaikyti šitą sprendimą, nes šiame geopolitiniame kontekste mes neturime kitų alternatyvų. Mes privalome gintis ir tam mums reikalingi įrankiai. Estai ir suomiai jau turi priėmę savo parlamentuose tokį teisinį reglamentavimą.

PIRMININKAS. Laikas!

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Latviai rengia. Ir mes galime tą turėti ir netapti silpnąja grandimi. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalbės T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). 2021 metų vasarą pradėtas taikyti apgrėžimas buvo vidaus reikalų ministrės politinis sprendimas ir tiesioginė jos politinė atsakomybė. Šiandien ministrė nori, kad tą atsakomybę vietoj jos prisiimtų Seimas. Apgrėžimo praktikos įteisinimo įstatymo aš, kaip Žmogaus teisių komiteto pirmininkas, nepalaikysiu.

Visų pirma apgrėžimas bet kokia savo forma ir bet kokiam teisiniam režimui, ar tai būtų ekstremalioji situacija, ar nepaprastoji padėtis, yra nesuderinamas su tarptautine teise. Visų antra, individualus vertinimas, apgrėžiant žmones mūsų pasienyje, nevyko, nevyksta ir nevyks. Apgrėžimo išimtis yra taikoma išimtinai Rusijos ir Baltarusijos piliečiams, o visi kiti, dažniausiai tai yra tamsesnės veido odos spalvos žmonės, yra išspiriami lauk. Ir vienintelis būdas šiandien kirsti Lietuvos ir Baltarusijos sieną yra turėti arba laikinąsias EŽTT apsaugos priemonės, arba nušalusias galūnes, po to jas reikia amputuoti.

Tačiau, kolegos, aš norėčiau, kad balsuodami šiandien mes susimąstytume dar apie vieną dalyką: teisinė valstybė yra grindžiama teisingo proceso principu. Kiekvienas žmogus, nesvarbu, ar jis į mūsų valstybę atvyko teisėtai, neteisėtai, ar ant skraidančio kilimo, turi teisę stoti prieš valstybės institucijas, jeigu yra reikalas – prieš teismą, ir apsiginti. Teisingas procesas reikalauja, kad visi teisiniai klausimai būtų sprendžiami pagal aiškias taisykles ir principus, o su kiekvienu žmogumi būtų elgiamasi sąžiningai. O apgrėždami žmones prie sienos mes visų pirmiausia kapituojame kaip teisinė valstybė, nes nesuteikiame progos žmogui paprasčiausiai gintis. Ir man dėl to šiandien yra labai labai liūdna.

PIRMININKAS. Už kalbės V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien išgirdau net iš dviejų kolegų pasisakymus apie odos spalvą. Ir tai yra tikrai protu nesuvokiami pasisakymai. Kuo čia dėta odos spalva ir mūsų, Lietuvos, Europos Sąjungos, saugumas, mūsų, Lietuvos piliečių, apsauga nuo teroristinių režimų, nuo diktatoriškų režimų siekio paveikti mūsų gyvenimą, paveikti mūsų šeimų gyvenimą ir padaryti jį kiek įmanoma nestabilesnį ir nesaugesnį? Ar tai reiškia, kad mes neturime nuo to apsiginti?

Manau, kad turime teisę apsiginti. Lietuva yra tikrai valstybė be sienų demokratinėms valstybėms ir toms valstybėms, kurios pasisako už laisvą gyvenimą, už demokratinę santvarką, tačiau ne toms, kurios manipuliuoja kitais žmonėmis, naudoja juos kaip šovinius, kaip įrankius. Lietuva turėtų tuos šovinius neva čia priimti, globoti ir rūpintis jais. Tam yra atskiri punktai, kur gali ateiti prieglobsčio ieškantys asmenys ir parašyti tokį prašymą, tačiau jie eina karpyti mūsų

sienos, pastatytos už mokesčių mokėtojų pinigų, lipa per tvoras, stumiami per tvoras. Aš manau, kad šis įstatymas yra laiku ir vietoje, todėl kviečiu besąlygiškai palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš pasisakys V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Pirmiausia noriu sureaguoti į opozicijos pasiūlymus. Vien dėl šio įstatymo buvo mažiausiai šeši pasiūlymai. Taip pat ir dėl ankstesnio įstatymo, kur buvo įtvirtintas neteisėtas įkalinimas. Taip pat buvo siūloma, jūs paskaitykite žmogaus teisių organizacijų, Seimo kontrolieriaus, Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisaro biuro pasiūlymus. Tai yra aš tiek pasiūlymų, tiesą sakant, retai kur esu matęs dėl kurio nors įstatymo.

Bet tie pasiūlymai susiję su tuo, kas nepatinka ir ministrei, ir Laurynui, tai yra su siekiu apsaugoti žmogaus teisių sistemą. Šiandien ministrė, vėl kalbėdama apie teisinę sieną, net nesupranta, kokią sieną ji stato. Gal kada nors supras. Iš tikrųjų ji stato sieną, kuri yra tarp Lietuvos ir tarptautinės žmogaus teisių sistemos. Deja, kai mes nubalsuosime, jeigu nubalsuosime už šį projektą, Lietuva atsidurs kitoje sienos pusėje, negu yra tarptautinė žmogaus teisių sistema. Tokią sieną A. Bilotaitė siūlo pastatyti, atriboti po kelių dešimčių nepriklausomybės metų, nubraukti visas mūsų visuomenės pastangas kurti ir integruotis į tarptautinę žmogaus teisių sistemą. Čia yra didžiausia žala. Ponui V. Semeškai galiu pasakyti, kad didžiausias nestabilumas yra tada, kai viršenybę paima teisinis nihilizmas, kai nelieka taisyklių, kai taisyklės griaunamos. Tuos vaikus, moteris, bėgančius nuo karo, nuo persekiojimo, pavadinti šoviniais, tai yra mažų mažiausiai ciniška.

PIRMININKAS. Laikas!

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš siūlau nestatyti sienos nuo tarptautinių žmogaus teisių sistemos ir nepalaikyti šio projekto. Mes esame pakankamai stiprūs, mūsų demokratija stipri, kad galėtume atlaikyti šį migracijos iššūkį, laikydamiesi teisės viršenybės.

PIRMININKAS. R. Baškienė kalbės už.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Aš, kaip demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ atstovė, iš tiesų išsaku pagarbą visų tautų žmonėms ir jų teisėms. Tačiau mes negalime neįvertinti šitos situacijos, kurioje esame, negalime neįvertinti tų grėsmių ir to pavojaus, kuris neseniai mūsų buvo jaučiamas, ir savo valstybės sienos gynyba yra kiekvieno mūsų taip pat ir garbės reikalas. Tad tenka priminti visiems apie veikiančius priėmimo punktus, apie teisinius dalykus, kurie egzistuoja, ir labai tvarkingai padėti tiems žmonėms, kurie prašosi pagalbos. Bet bent koks stūmimas, invazija ar politiniais interesais siekis mūsų valstybės sieną pažeisti iš tikrųjų yra neteisėti dalykai. Todėl aš balsuosiu už šį įstatymo projektą. Dėkoju.

PIRMININKAS. R. Žemaitaitis kalbės prieš.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, aš gal ir nekalbėčiau prieš, jeigu ne praeitą savaitę ir užpraeitą savaitę gerbiama vidaus reikalų ministrė A. Bilotaitė nebūtų pažadėjusi pateikti suderintą tekstą su Europos Sąjungos institucijomis. Praėjusią savaitę, kai buvo svarstymo stadija, aš vėl pasisakiau prieš ir sakiau, kad ministerija ir ministerijos pozicija, buvo viešai pasakyta, pabrėšiu, viešai buvo pasakyta, kad bus suderinta ar bus pateikta informacija, kaip vertina tokį įstatymo projektą Europos Sąjungos institucijos, bet to mes taip ir nesulaukėme. Keista. Gal iš tiesų ir nėra ką rodyti. O antras variantas, gal tas atsakymas yra neigiamas ir apie tai, ką šiandien žmonės kalba užsirašę prieš, apie tai, ko gero, ir kalba.

Kitas įdomus iš tiesų dalykas yra tas, kad visiškai nereikšmingas dalykas yra perkeliamas į įstatymą. Tai yra vykdytas perkeliamas į įstatymą, kai pačiai ministrei užtektų savo įsakymo, jeigu jau norėtų, galėtų Vyriausybės nutarimu tą padaryti ir suteikti tuos įgaliojimus. Bet, deja, visa politinė atsakomybė bus užkrauta ant visų Seimo narių ir kolektyviškai mes visi atsakysime.

Trečias įdomus dalykas, tai yra teisinis dalykas, tai galimos baudos, ko Lietuva gali sulaukti. Kažkodėl ministerija, nė viena institucija, kuri atsakinga už to įstatymo įgyvendinimą, nekalba, o kas bus, jeigu bus pritaikytos Lietuvai sankcijos ir kas bus įpareigotas grąžinti. Įdomu yra tai, kad S. Gentvilas, kalbėdamas „Žinių radijui“ kalbėjo, kad jeigu mes nepadidinsime akcizų, tai Europos Sąjungoje nuo 2025 metų Lietuvai gresia pusės milijardo bauda. Bet kad grės už šį įstatymo projektą mums bauda, apie tai nė vienas ministras nekalba. Todėl tikrai kviečiu balsuoti prieš ir Seimo nariai neturėtų prisiimti atsakomybės už vienos ministrės darbą. Čia iš tikrųjų keista, kad įstatymo lygmeniu mes tokius dalykus bandome daryti.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš tiesiog pamiršau užakcentuoti. Gerbiami kolegos, mes dažnai primame sprendimus...

PIRMININKAS. Kolega, ne dėl motyvų nekalbama per centrinį mikrofoną. Labai atsiprašau. Laikykimės tvarkos.

10.29 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2384(2) (priėmimas)

Dabar lydymieji projektai. Pirmasis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pataisų projektas, čia du straipsniai. Dėl jų jokių pastabų, pasiūlymų nėra. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių, pritariame jiems bendru sutarimu. Dėl viso projekto niekas neužsirašė, balsuosime per numatytą intervalą. Šį paketą apsvarstėme.

10.29 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 3, 93 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2420(2)ES (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 1-3 klausimas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2420(2). Priėmimas. Vėl jokių pastabų ir pasiūlymų negauta.

Yra keturi straipsniai. Niekas nereikalauja dėl atskirų straipsnių balsuoti. Pritariame jiems bendru sutarimu. Dėl motyvų pažiūrėsime, ar kas nors pageidauja. Nėra užsirašiusių.

10.30 val.

Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2421(2) (priėmimas)

Lydimasis – Finansų įstaigų įstatymo 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2421(2). Taip pat nėra jokių pastabų ir pasiūlymų. Vienas straipsnis. Pritariame jam bendru sutarimu ir balsuosime dėl viso projekto per numatytą intervalą.

10.30 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 3, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2422(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.3 klausimas – Mokėjimų įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2422(2). Taip pat priėmimas. Keturi straipsniai. Dėl atskirų straipsnių niekas nereikalauja balsuoti. Pritariame jiems bendru sutarimu. Dėl viso projekto balsuosime per numatytą intervalą.

10.31 val.

Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 1, 2, 5, 58, 59, 63 straipsnių ir 6 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2392(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo nauju straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2392(2)ES. Taip pat priėmimas. Yra devyni straipsniai. Nėra jokių pastabų nei pasiūlymų, niekas nereikalauja dėl atskirų straipsnių balsuoti. Pritariame jiems bendru sutarimu. Balsuosime per numatytą intervalą.

10.31 val.

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. I-108 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2377(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2377(2), taip pat priėmimas. Vienas straipsnis. Nėra jokių pastabų nei pasiūlymų. Pritariame jam bendru sutarimu ir balsuosime per numatytą balsavimo intervalą. Dėl motyvų niekas nebuvo užsirašęs.

10.32 val.

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 2, 4 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2442(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2442(2)ES. Priėmimo stadija. Gerbiamas V. Kanopa atstovauja komitetui.

Dėl 1 ir 2 straipsnių nėra jokių pastabų ir pasiūlymų. Pritariame jiems bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komiteto atstovas pakomentuos ją ir komiteto sprendimą.

V. KANOPA (*LSDPF*). Buvo pateikta teisininkų pastabėlė, kuriai komitetas, 6 balsavus už, pritarė. Balsavo vienbalsiai.

PIRMININKAS. Dėkui. Pritariame 3 straipsniui su komiteto integruota Teisės departamento pastaba. Taigi pritarėme visiems straipsniams. Dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Balsuosime per numatytą intervalą.

10.33 val.

Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2237(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2237(2). Priėmimo stadija. Vėl kviečiu į tribūną pranešėją J. Gudauską. Nematome. Gerbiamas V. Kanopa vėl talkins.

1 straipsnis. Čia buvo Teisės departamento pastaba.

V. KANOPA (*LSDPF*). Komiteto nuomonė buvo pritarti. Už – 7, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkui. Bendru sutarimu pritariame 1 straipsniui su integruota Teisės departamento pastaba. Taip pat bendru sutarimu pritariame 2 straipsniui.

Dėl viso projekto už pageidauja kalbėti E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, tai tikrai šaunus pasiūlymas, kurio teikėjas buvo kolega J. Gudauskas. Iš tikrųjų daug reformos klausimų išspręsta, tarkime, visi žemės ūkio paskirties sklypai naudojami pagal paskirtį. Turbūt džiaugiamės, kad ir tie tarp žemės sklypų įsiterpę sklypai yra sąžiningai atiduodami tiems, kurie dirba žemę, o ne kažkam, kurie galbūt spekuliuoja žeme. Taip pat likęs dar vienas variantas, kai ne tarp sklypų, o tarp valstybinės žemės arba valstybės objektų įsiterpę sklypai, neturintys atskirų privažiavimų. Iš tikrųjų tikrai geras reformos žingsnis, jis dar labiau turbūt pagal paskirtį privers žeme naudotis ir turbūt investuoti į ją, nes bus tam tikras užtikrinimas – kai žmogus, vis dėlto įsigijęs žemės ūkio paskirties žemę, ją kaip nuosavą prižiūri ir tvarko, rezultatai visada išeina geresni. Pritariu tam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Taip pat dar du Seimo nariai nori agituoti už, nors čia niekas neagituoja prieš. R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Taip, iš tiesų aš daug nekalbėsiu ir neakcentuosiu to, ką kolega E. Pupinis ką tik pasakė. Tai yra atskirų žmonių problemos, bet jų išsprendimas padėtų kartu išspręsti ir tikslingesnį, nuoseklesnį, geresnį žemės ūkio paskirties žemės naudojimą, ir jos apsaugą, ir ben-

draž veikimą. Mes padėtume žmonėms. Jeigu šitas įstatymas yra skirtas padėti išspręsti problemas, tikrai reikia už jį balsuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir K. Mažeika – taip pat už.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Taip, komitete daug diskutavome su Nacionalinės žemės tarnybos specialistais, ūkininkų asociacijomis. Viena, tai yra tai, ką kalbėjo kolegos – padėti išspręsti jau dabar esančias problemas, bet kitas dalykas – tai būtų įrankis išvengti ateities problemų, nes jau dabar matome atvejų ir girdime pavyzdžius, kai iš tiesų valstybinės žemės sklypelį, kurio atsisako vienas ūkininkas dėl įvairių priežasčių, nesvarbu, ir, užuot būtų išnuomota tam žmogui, kuris dirba šalia, tame pačiame plote tą žemę, tiesiog atsiranda gudresnių, kurie išsinuomuoja tą sklypą ir taip iš tiesų kenkia tam ūkininkui, tam kitam žemės savininkui, kurio plote yra tas įsiterpęs sklypelis.

Atsiranda daugybė ir teisinių ginčų, ir reikalavimų suteikti privažiavimą. Tai iš tiesų turbūt kelia sumaištį, kurios paprasčiausiai priėmus šį įstatymą būtų galima išvengti. Iš tiesų kviečiu kolegas palaikyti ir padėti tašką būtent tokių problemų atsiradimui ateityje. Kviečiu palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Pasisakymai baigti. Balsuosime per numatytą intervalą.

10.37 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2297(2) (priėmimas)

Tada pradėdame kito Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2297(2) svarstymą. Priėmimas. Pranešėjo nekviečiu, nes jokių pasiūlymų ir pastabų negauta. Du straipsniai. Dėl atskirų straipsnių niekas nereikalauja balsuoti. Pritariame bendru sutarimu.

Dėl motyvų prieš nori kalbėti R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Mielie kolegos, aš ne tiek prieš, bet noriu pabrėžti, kad vis dėlto mokslo ir studijų, ir kitos institucijos, viešosios įstaigos 30 metų miegojo ir neatliko reikiamų veiksnių, kad suformuotų jų veiklai būtinus sklypus ir taip teisėtai disponuotų ta žeme. Dabar, kai dar vis tęsiasi žemės gražinimas, ypač jis nėra baigtas miestuose, įstaigos, tokios kaip Baltojoje Vokėje esanti Sėklininkystės ir agrarinė institucija, nusprendžia, kad jiems reikia suformuoti sklypus. Aš iš tikrųjų manau, kad pirmiausia reikėtų atsiskaityti su piliečiais, jiems gražinti.

Antras momentas: kadangi jau įstatymas šiandien bus priimtas, kad tos institucijos realiai įvertintų joms būtiną žemės poreikį. Sakykim, žemės ūkio veiklos mokslinei institucijai būti Vilniaus mieste, mano vertinimu, tikrai yra didelė prabanga, kai mes turime Kaune Žemės ūkio akademią, taip pat ūkininkų, kurie nori priimti selekcininkus ir sėklininkystės mokslininkus į savo ūkius, tad ne visai racionalus tas disponavimas žeme. Bet kadangi yra bendras toks pritarimas ir tokia valstybės pozicija, vis dėlto linkėčiau, kad tos institucijos įvertintų realų disponuojamos žemės poreikį, o visa kita atitektų piliečiams, kurie laukia žemės gražinimo natūra miestuose. Ačiū.

PIRMININKAS. E. Pupinis – už projektą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aišku, gaila, kad tos pilnos restitucijos taip ir nepavyko padaryti. Tai turbūt neįmanoma, nes istorinis laikmetis padarė savo: kai kur kūrėsi įstaigos, institucijos, kai kur objektai išaugo. Nepaisant to, čia dar ir tas dabar siūlomas įstatymas tam tikroms valstybinėms institucijoms, įstaigoms, kontroliuojamoms valstybės, suteikti žemės sklypus. Na, jos yra būtinos, nes priešingu atveju tas institucijas reikėtų perkelti. Savime suprantama, atsiradus arba gražinus į privačias rankas tam tikras teritorijas, naudojamas arba mokslo tikslais, arba kokiai nors eksperimentinei plėtrai ir taip toliau, jos gali būti perparduotos kitais tikslais. Šiuo atveju yra vienintelė problema, kad galbūt ir būtų galima gražinti, bet iš tikrųjų rinkoje valstybei atpirkti sklypus, esančius arti institucijų, būtų labai sudėtinga. Manychiau, vis dėlto yra priimta ir kitų teisės aktų, būtų galima dabar vėlgi pasinaudoti nuosavybės atkūrimo įstatymais, dabar patobulintais, ir žemės sklypus gauti kai kuriose kitose teritorijose, ne pirmos kategorijos, bet tam tikrais miškais. Sprendimai yra priimami. Šiuo atveju tie piliečiai, kurie dabar susidurtų su ta situacija dėl šio įstatymo, nebūtų kokie nors vieninteliai, yra tikrai daug

žmonių. Bet šiuo atveju mes vis dėlto turėtume žiūrėti valstybės interesų. Aš pritariu šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Taigi motyvai išsakyti. Apsispręsimė dėl projektų per numatytą balsavimo intervalą.

10.41 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 1, 3 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2400(2) (priėmimas)

Dabar apsispręsimė dėl kito projekto – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2400(2). Priėmimas. Kviesčiau į tribūną... (*Balsas salėje*) Komiteto atstovas vis tiek būtų reikalingas, bet pirmiausia suteiksiu žodį pagrindinei pasiūlymų teikėjai I. Pakarklytei. Jos pasiūlymams, kaip matau, komitetas nepritarė. Ar reikalaujate dėl jų balsuoti? Nuo to...

I. PAKARKLYTĖ (LF). Aplinkos apsaugos komiteto posėdžio metu buvo rastas toks kompromisinis susitarimas, kad Aplinkos ministerija kartu su Savivaldybių asociacija suderins tas visas pataisas plačiau ir šios sesijos metu sugrįš prie to klausimo. Mes aiškiai atsakysime ir suderinsime pasikeitusį Vietos savivaldos įstatymą su Gyvūnų gerovės įstatymu: kas kur atsakingas, kada meras, kada administracija, kada savivaldybės taryba. Ministerijos pažadas yra, tikiuosi, bus įgyvendintas. O dabar dėl motyvų...

PIRMININKAS. Jūs atsiimate visus pasiūlymus?

I. PAKARKLYTĖ (LF). Taip, atsiimu.

PIRMININKAS. Tuomet mes galime nebekviesti komiteto atstovės į tribūną, nes daugiau pasiūlymų negauta. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Keturi straipsniai. Dėl jų apsisprendžiame pritardami bendru sutarimu.

Dėl motyvų. Yra pasisakančių už. Pirmasis – R. Vaitkus.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitete svarstėme šį projektą, buvo plačios diskusijos. Turime visi suvokti, kad taip pat turime užtikrinti gyvūnų teisę į tinkamą gyvenimą. Gyvūnų gerovės įstatymas pasaulyje mena bemaž 50 metų. Įvairios konvencijos užtikrina, įpareigoja tai daryti. Kelerių metų statistika rodo, kad didžioji dalis globojamų gyvūnų yra paukščiai. Beveik 60 % laukinių gyvūnų, kuriems reikia pagalbos, yra užmigdomi. Šiuo metu nėra gebančių suteikti geras, kvalifikuotas, kokybiškas ir greitas paslaugas paimtiems įvairių grupių laukiniams gyvūnams, tai ropliams, paukščiams, žinduoliams. Iš gamtos paimtų beveik 60 % ir daugiau laukinių gyvūnų dėl įvairių priežasčių yra užmigdomi. Stinga infrastruktūros, specialistų ir, žinoma, finansavimo. Sudėtingesniais gyvūnų globos klausimais tenka kreiptis pagalbos ir į užsienio specialistus. Pagal įvairią statistiką, bemaž 2013 ir 2018 metais 48,4 % paimtų gyvūnų buvo nugaišinti. Taigi tikrai Gyvūnų globos centro įsteigimas ir jo būsimoji veikla su profesionalių specialistų, veterinarų suteikiamomis paslaugomis bus derama centro veikla. Tikrai, kolegos, prašau palaikyti ir balsuoti už šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. I. Pakarklytė taip pat pasisako už.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Akivaizdu, kad pastaraisiais metais stipriai auga dėmesys gyvūnų gerovei, tiek laukinių, tiek naminių, tiek gyvūnų augintinių, ūkinių gyvūnų. Ryškiausiai tai matoma gyvūnų augintinių srityje. Atėjo ir laukinių gyvūnų eilė dėl šio projekto. Tai svarbu ir tikrai džiaugiuosi, kad bus stiprinama laukinių gyvūnų, iš gamtos paimtų gyvūnų ar konfiskuotų gyvūnų, laikina priežiūra. Tikiuosi, kad šis projektas yra tik pradžia, nes laukinių gyvūnų srityje, rūšių išsaugojimo srityje mes turime dar labai daug ką nuveikti, nėra aiškios strategijos, yra nepakankamas saugomų teritorijų tinklas, nėra numatytų migracijos koridorių gyvūnams. Taigi tų temų, kurios susijusios su laukinės gyvūnijos išsaugojimo sritimi, yra labai daug. Šio centro įsteigimas yra vienas iš tokių žingsnių.

Kitas momentas, kurį norisi paminėti, tai yra kad centrui būtų užtikrinami finansai ir toliau, kad nebūtų, kad įsteigiama įstaiga lieka su nepakankamu finansavimu, nepakankamu specialistų

skaičiumi. Šį projektą palaikysiu, bet tai yra tik vienas iš tų pirmų žingsnių. Tikrai raginčiau juo neapsiriboti, o toliau turėti sisteminių ir strateginių požiūrį į laukinės gyvūnijos išsaugojimą Lietuvoje.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Atsirado prieš – V. Valkiūnas. Prašom.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kiek aš suprantu, vėl reikės lėšų laukinių gyvūnų gerovei visur. Užmirštama žmonių gerovė, vadinasi, atimsime iš pensininkų, ilginsime pensinį amžių, nedidinsime pensijų, nes lėšos bus nukreipiamos visai kita linkme. Aš manau, kad yra subalansuotas žmogaus ir gyvūno santykis, tą ir turime palikti, o kai pinigų neturime, neišsigalvoti, kad dar reikia perskirstyti iš biudžeto. Čia galbūt kas nors suinteresuotas, vėl kuriamos visokios organizacijos, tai pavadinant lėšų, pinigų įsisavinimu, nors iš tiesų tai yra lėšų, kaip čia pasakyti, atėmimas. Netikslingas atėmimas, kurį galbūt daugeliu atvejų galima sulygtinti su nusikalstama veika. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar tikrai jau visi pasisakė. Dėl projektų balsuosime netrukus.

10.48 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2184(2) (priėmimas)

Ir dabar Kelių įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2184(2). Priėmimo stadija.

Aš gal pats trumpai pasakysiu komiteto apsisprendimą dėl Teisės departamento pastabos. Komitetas pritarė Teisės departamento pastabai dėl 2 straipsnio ir atitinkamai pakoregavo. Dėl 1 straipsnio pastabų nebuvo. Pritariame bendru sutarimu. 2 straipsniui su integruota Teisės departamento pastaba taip pat pritariame bendru sutarimu.

Dėl viso projekto pageidauja kalbėti kol kas trys Seimo nariai, visi už. Pats projekto autorius G. Kinduryš.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų šiuo įstatymu bus leista urbanizuoti teritorijas, dėl užstatymo ar kitų priežasčių nustatant siauresnes kelių ar jų ruožų kelio juostas. Dėl to bus sudarytos sąlygos ir galimybės galų gale užregistruoti tuos kelius registre, ko dešimtmečiais dėl natūralių priežasčių, o daugiausia dėl užstatymo, nepavyko padaryti. Tai jau leis šiuos kelius projektuoti, įrengti įvairias priemones ar įrenginius, tai yra bus sudarytos galimybės efektyviau juos valdyti. Tiesiog kviečiu palaikyti. Dėkoju ir Ekonomikos komitetui už idėjos palaikymą ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Taip pat L. Nagienė – už.

L. NAGIENĖ (DFVL). Keliai, tikriausiai, pirmininke, yra svarbiausi. Šiandien jei mes esame susitikime su bendruomenėmis ir panašiai, tai dažniausiai mes kalbame apie kelius. Iš tikrųjų Lietuvoje gal ne tiek daug yra kelių, kurie neatitinka reikalavimų. Tikrai labai gera išimties atveju padaryta įstatymo pataisa, todėl tikrai kviečiu palaikyti, kad kuo mažiau būtų diskusijų, kad žmonės nekenėtų būtent dėl to, kad jie nėra prižiūrimi, tie keliai neįregistruoti, teisiškai nesutvarkyti. Tikrai palaikykime šį projektą. Labai teisinga buvo Teisės departamento pastaba, kad įstatymo nustatyta tvarka būtų parengta kuo greičiau, iki birželio 30 dienos. Tikrai palaikome šį įstatymą ir, manau, visi supranta, kad kelias ir gatvė yra labai svarbūs.

PIRMININKAS. Dėkui. Pasiekėme balsavimo intervalo laiką, tai galime dabar iš karto ir balsuoti, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 115, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Dabar sugrįšime į darbotvarkės pradžią, prie jau aptartų projektų, ir balsuosime paėiliui dėl jų priėmimo. Turbūt neprieštarausite, kad balsuosime greituoju būdu? Visi susikaupe. Ne iš karto, po vieną, de ja.

10.52 val.

Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 1, 2, 4, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 23, 26 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 23¹ straipsniu ir nauju IX skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-2383(2) (priėmimo tęsinys)

Pirmiausia Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo pataisų projekto Nr. XIVP-2383(2) priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 86, prieš – 8, susilaikė 20. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.53 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2384(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2384(2). Priėmimas. (*Balsai salėje: „Per greitai!“*) Niekas neprieštaravo, kad greituoju būdu balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115: už – 104, prieš nėra, susilaikė 11. Viskas gerai čia vyksta. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.53 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 3, 93 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2420(2)ES (priėmimo tęsinys)

Toliau – Finansinių priemonių rinkų įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2420(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 125: už – 124, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.54 val.

Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2421(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis – Finansų įstaigų įstatymo 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2421(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 125: už – 124, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.54 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 3, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2422(2) (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis paketo projektas – Mokėjimų įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2422(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 127: už – 127, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.55 val.

Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 1, 2, 5, 58, 59, 63 straipsnių ir 6 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2392(2)ES (priėmimo tęsinys)

Toliau – Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2392(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119: už – 118, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.55 val.

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. I-108 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2377(2) (priėmimo tęsinys)

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2377(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 125: už – 125, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.56 val.

Nesažiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 2, 4 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2442(2)ES (priėmimo tęsinys)

Nesažiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2442(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97: už – 90, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2237(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau – Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2237(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 126: už – 123, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2297(2) (priėmimo tęsinys)

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2297(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91: už – 87, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.58 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 1, 3 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2400(2) (priėmimo tęsinys)

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2400(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123: už – 120, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.58 val.

Bausmių vykdymo kodekso 96 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2404(2) (priėmimas)

Dabar pradėsime nagrinėti projektus, kurių nebuvo aptarę. Darbotvarkės 1-11.1 ir 1-11.2 klausimai.

Pirmiausia Bausmių vykdymo kodekso 96 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2404(2). Priėmimas. Pastabų, pasiūlymų negauta. Vienas straipsnis. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Dėl jo apsisprendžiame bendru sutarimu ir balsuojame, ar priimame įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123: už – 122, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.59 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 308 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2405(2) (priėmimas)

Lydimasis – Baudžiamojo proceso kodekso 308 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2405(2). Vienas straipsnis. Pastabų, pasiūlymų negauta. Dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl viso projekto. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122: už – 119, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.00 val.

Baudžiamojo kodekso 141, 156, 176, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 189¹, 190, 192, 195, 196, 197, 199, 199¹, 199², 200, 201, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 224¹, 246, 248, 253, 255, 256, 267, 267¹, 277, 281 straipsnių ir XXIX skyriaus pavadinimo pakeitimo, Kodekso papildymo 253², 256², 260¹, 266¹, 267², 267³, 276⁴, 282¹ straipsniais ir Kodekso 186, 298 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4856(3)ES (priėmimas)

Dabar jau ne taip skubiai balsuosime. Tai yra Baudžiamojo kodekso daugelio straipsnių ir pavadinimo pakeitimo ir taip toliau įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4856(3). Priėmimo stadija. Čia jau reikalinga komiteto atstovė tribūnoje. Kviečiu I. Haase.

1 straipsnis. Dėl jo yra A. Petrošiaus pasiūlymas. Jeigu autorius jo neatsisako, tada suteikiame galimybę pasisakyti.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Šio teisės akto projekto 141 straipsnyje yra apibrėžiama, kas yra laikoma šeimos nariais pagal Baudžiamąjį kodeksą nusikalstamosiose veikose. Mano nuomone, ta apibrėžtis yra nepakankama. Šeimos nariais yra laikomi nusikalstamą veiką padariusio asmens tėvai, tėviai, vaikai, įvaikai, taip pat broliai, seserys ir jų sutuoktiniai bei partneriai. Manychiau, kad tokia pat grandinė turėtų būti iš abiejų pusių abiejų sutuoktinių atžvilgiu, kad būtų išvengta tokių situacijų, kai, sakykime, antroji santuoka, kartu gyvena pilnametis vaikas ir prieš jį smurtaujant ar padarius kitą nusikalstamą veiką būtų netaikoma griežtesnė atsakomybė, nors pagal Baudžiamąjį kodeksą savo esme ta atsakomybė turėtų būti taikoma.

Teisės ir teisėtvarkos komitete argumentacija nukrypo į partnerystės institutą. Žinoma, kad partnerystės institutas Lietuvoje šiandien negalioja, tai pagal analogiją geriausiu atveju sugyventiniams ši nuostata galėtų būti taikoma. Šiandien tikrai kalbame tik apie sutuoktinius iš esmės ir apie tas situacijas, kurias apibrėžiame. Tai tikrai yra kvalifikuojamoji norma. Tuomet, kai nusikalstama veika yra padaroma prieš šeimos narį ar artimą giminaitį, įprastai yra taikoma griežtesnė atsakomybė. Baudžiamajame kodekse taip pat yra nuostatų, kai už nepranešimą ta atsakomybė gali būti netaikoma lygiai taip pat, kaip ir šeimos nariams. Šiuo atveju ta šeimos narių grandinė turėtų būti iš abiejų sutuoktinių pusės taikoma iki tos pačios linijos.

PIRMININKAS. Patikrinsime, ar yra 29 Seimo nariai, remiantys pasiūlymą. Taip, yra net 70 Seimo narių.

Dabar išklausome komiteto išvadą dėl šio pasiūlymo.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Komitetas svarstė nurodytą A. Petrošiaus pasiūlymą ir pasiūlymui vienbalsiai buvo nepritarta: 7 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Pagrindiniai motyvai yra, kad šiam įstatymui suderinti vyko keturi klausimų posėdžiai. Būtent tų posėdžių metu, dalyvaujant kompetentingų institucijų atstovams, ir Teisingumo ministerijos, teismų, Generalinės prokuratūros, teisėsaugos institucijų, mokslo įstaigų, akademinės bendruomenės, ši sąvoka ir buvo papildyta Vilniaus universiteto Teisės fakulteto pasiūlymu, kad šios sąvokos, pabrėžiu, turėtų galioti visam kodeksui, o ne tik vienam skirsniiui, apie kurį kalba ir pats pranešėjas.

Dar norėčiau pabrėžti, kad pasiūlymas yra praplėstas tais subjektais, kurie visiškai negyvena su galimai daromos nusikalstamos veikos asmeniu. Taigi jau taikant praktikoje susidarytų labai negraži, negera ir neteisinga situacija. Todėl komitetas nepritarė ir prašau taip pat kolegų nepritariti nurodytam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Projekto autoriui, deja, dėl motyvų kalbėti neleidžiama. Daugiau Seimo narių užsirašiusių dėl motyvų, nėra. Iš karto balsuosime dėl pasiūlymo.

Balsavo 106: už – 59, prieš – 12, susilaikė 35. Pasiūlymui yra pritarta.

Dabar klausiu pranešėjos, ar tai yra pasiūlymas, kuris ką nors iš esmės keičia projekte ir ar jūs naudojotės teise imti pertrauką, gražinti į komitetą, ar galime tęsti?

I. HAASE (*TS-LKDF*). Taip, aš pasinaudosiu ta teise gražinti į komitetą ir svarstyti komitete dar kartą šitą pasiūlymą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Tuoj patitiksinsime dar dėl Statuto. (*Balsai salėje*) Tik sutarsime, ar pagal 1 dalį, ar pagal 3 dalį jūs imate pertrauką. 3 dalis sako, kad jeigu įstatymo projekto priėmimo Seime metu nebuvo priimti įstatymo principų... tai šiuo atveju to nėra, nes...

I. HAASE (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gal...

PIRMININKAS. Tuomet pagal 1 dalį. (*Balsai salėje*) Prašom, ministrė dėl vedimo tvarkos.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Norėčiau atkreipti dėmesį, kad šitas pasiūlymas yra išimtinai dėl vieno straipsnio, jis niekaip nekeičia esmės. Jis nėra susijęs su kitais straipsniais, tikrai mes galime eiti į priėmimo stadiją, tai yra išimtinai dėl vieno straipsnio, nėra horizontalus ir keičiantis. Tai gal TTK pirmininkė galėtų...

PIRMININKAS. Jūs apeliuojate į pranešėją, kad ji atsisakytų tos galimybės ir kad dirbtume toliau. Dar leisime pasisakyti R. Tamašunienei.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Man atrodo, pranešėja yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė ir nereikia į ją apeliuoti. Kolegė ponia Irena tikrai priėmė teisingą sprendimą: pritarus tam

pasiūlymui reikėtų grįžti į komitetą, nes komitetas tam pasiūlymui nebuvo pritaręs. Aš labai kviesčiau kolegas įvertinti, kad labai teisingai pranešėja pasielgė. Tas įstatymo projektas su priimta pataisa turėtų grįžti į komitetą.

PIRMININKAS. Kolegos, iš tikrųjų čia tas grįžimas į komitetą yra neilgas. 1 dalyje yra pasakyta, kad ne ilgiau kaip iki artimiausio Seimo posėdžio dienos, tai čia būtų grįžimas į komitetą rytoj ir ketvirtadienį projekto priėmimas būtų tęsiamas, jeigu pasinaudotume ta pertraukos galimybe. Balsuoti čia nereikia. Jeigu pranešėja ima pertrauką, Seimas čia nieko negali spręsti. Pasiūlymu, pranešėja neatsisako pertraukos, kaip suprantu? (*Balsai salėje*)

I. HAASE (TS-LKDF). Taip, neatsisakau.

PIRMININKAS. Neišgirdome.

I. HAASE (TS-LKDF). Neatsisakau.

PIRMININKAS. Gerai. Viskas – pagal 158 straipsnio 1 dalį skelbiama pertrauka. Grįšime prie šio projekto ketvirtadienį. (*Šurmuly salėje*) Akivaizdu, kad praleidžiame ir lydimuosius projektus.

11.08 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 6, 19, 24, 27, 28, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19¹ ir 19² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2355(2)ES (priėmimo tęsinys)

Dabar nagrinėjame, tiksliau, nėra ką nagrinėti, iš karto balsuojame dėl darbotvarkės 1-13 klausimo – Visuomenės informavimo įstatymo kai kurių straipsnių priėmimo. Balsuojame dėl projekto Nr. XIVP-2355(2). Dėl šio projekto buvo atidėtas balsavimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95: už – 85, prieš nėra, susilaikė 10. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.09 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2356(2) (priėmimo tęsinys)

Ir lydimasis – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2356(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116: už – 101, prieš nėra, susilaikė 15. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.10 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 16, 18, 35, 38, 41, 41¹, 46, 50 straipsnių ir 1, 2, 3 priedų pakeitimo, Įstatymo papildymo 19¹ ir 41² straipsniais ir III skyriaus papildymo vienuoliktuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2401(2)ES (svarstymas)

Dabar dar balsavimo intervalas ir balsuosime dėl projektų, kurie dar tilps į šį intervalą, iš karto. Tęsiame pagal darbotvarkę. Darbotvarkės 1-15 klausimas – Aviacijos įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-2401(2). Svarstymo stadija. Taikoma skubos tvarka. Pranešėjas – A. Kupčinskas. Iš klausysime komiteto išvadą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gerbiamas posėdžio pirmininke, komitetas svarstė skubos tvarka. Paskutiniame posėdyje priėmė tam tikrus pakeitimus ir bendru sutarimu palaimino projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti nėra užsirašiusių. Pasiūlymų taip pat nėra. Dėl motyvų? Nėra užsirašiusių. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo šiam projektui.

Balsavo 115: už – 114, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta po svarstymo.

11.11 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2372(2) (svarstymas)

Kitas – Aviacijos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2372(2). Svarstymo stadija. A. Kupčinskas turėtų pateikti išvadą ir dėl šio projekto. Atsiprašau, A. Bagdonas, suklydau. A. Kupčinskas yra projekto autorius.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė šį klausimą ir pritarė patobulintam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė, pasiūlymų nėra. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo šiam įstatymo projektui.

Balsavo 115: už visi 115, prieš ir susilaikiusių nėra. Pritarta po svarstymo.

11.13 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 46, 47 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2616(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-17 klausimas – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2616(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas K. Starkevičius turėtų pateikti komiteto išvadą.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti yra užsirašęs A. Skardžius, bet atsisako. Dėl motyvų – E. Pupinis už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Kadangi gerbiamas A. Skardžius užsirašė prieš, tai aš užsirašiau už, nes tikrai socialiai jautrus įstatymo projektas, nors susijęs su energetika. Žmonės turėtų žinoti, kad vis dėlto tie, kurie neprieina, galbūt neturi prisijungimo prie savo nepriklausomų tiekėjų, iš tikrųjų jie neturi dabar galimybės operatyviai keisti sutartį, nors mes turbūt visi gauname į savo kompiuterius tam tikrus pranešimus, kad pasirašytume sutartis. Deja, ne visi žmonės turi tas galimybes.

Šiuo įstatymu išsprendžiama tai, kad atsiranda galimybė be kokių nors papildomų suderinių su paslaugos tiekėju, tai yra elektros energijos pirkėjais, tas kainas mažinti. Tai iš tikrųjų šaunus įstatymo projektas. Ir ačiū komitetui, kad vis dėlto socialiai jautriai žiūri į didelę dalį mūsų vartotojų.

PIRMININKAS. A. Skardžius pasisakys prieš.

A. SKARDŽIUS (MSG). Ačiū, pirmininke. Kaip galima sutikti su tokiu siūlymu? Pasižiūrėkime, ką pasiūlė ministerija ir autoriai: 12, 24 mėnesiams ar ilgesniam terminui fiksuotas sutartis numato šis teikimas, taip pat numato tai, kad operatorius galės... nepriklausomas tiekėjas sumažinti kainą vartotojui. Mes kalbame apie rinkos liberalizavimo pasekmes. Nevykusio rinkos liberalizavimo pasekmes. Panašiai kaip tas Mozė – 40 metų išvedęs tautą iš Egipto klajoja ir ieško tikslo. O tikslo taip ir ten nerai.

Laisvoji rinka nebus sukurta tokiomis priemonėmis. Vienam monopolininkui reikėjo pasidinti elektros energijos tiekimo kainą, kuri buvo 0,15 euro cento, kai jis buvo visuomeniniu tiekėju. Dabar niekas nesuskaičiuos, kiek tiekimo dedamoji centais išaugo. Visa ta našta krenta vartotojui. O mažinant konkurenciją monopolininkas galės kryžmiškai subsidijuoti savo dempingą. Čia yra dempingas ir ne kas kitas prieš dar likusius du „laisvosios rinkos“ (sakau – kabutėse) dalyvius, tai yra prieš „Enefitą“ ir „Elektrumą“. Visi kiti jau bankrutavo. Mes neturime laisvosios rinkos. O dar sudarome galimybes monopolininkui dempinguoti ir atimti tuos likusius 15 %, kurie priklauso dar dviem tokiems sąlyginai nepriklausomiems tiekėjams. Aš pasisakau prieš tokius metodus laisvojoje rinkoje.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime, ar pritariame projektui po svarstymo. Dėl vedimo tvarkos? Ar tikrai? Gerai, prašom dėl vedimo tvarkos.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tik noriu patikslinti, kad nebūtų klaidinama. Ten numatyta intervalai, kaip jūs sakėte, bet yra numatyta, kad sutartyse gali būti ir kitos sąlygos. Tik tie intervalai numatyti dėl to, kad vartotojai geriau matytų ir būtų pateiktos vienodos sąlygos. Tai aš tą patikslinu.

PIRMININKAS. Gerai, patikslinote. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 117: už – 113, prieš – 1, susilaikė 3. Po svarstymo projektui yra pritarta.

P. Gražulis – replika po balsavimo.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš noriu kreiptis į Ekonomikos komitetą. Kadangi esu registruojantis dėl šio įstatymo pataisą, kad ne tik buitiniai vartotojai turėtų teisę nutraukti sutartis, kai ženkliai keičiamos kainos, bet kad ir juridiniai galėtų nutraukti sutartis. Nes kai buvo pikas, aukščiausios kainos, sudarė sutartį penkeriems, aštuoneriems, ketveriems metams ir dabar juridiniai asmenys negali nutraukti sutarčių ir turi mokėti pagal tas aukščiausias kainas. Todėl aš manau, kad K. Starkevičius, komiteto pirmininkas, atsižvelgs į mano pasiūlymą ir šią pataisą panagrins.

PIRMININKAS. Spręsimė visi priėmimo stadijoje dėl jūsų pataisos, ne vienas K. Starkevičius. Bet tai bus jau kitą dieną, šį ketvirtadienį.

11.19 val.

Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo Nr. VIII-822 2, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2588(2) (svarstymas)

Kitas projektas – Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2588(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas E. Pupinis pateiks Švietimo ir mokslo komiteto...

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė šį įstatymo projektą, gavo daug pasiūlymų, apsvaistė ir bendru sutarimu pritarė šiam Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Papildomi komitetai. K. Starkevičius pateiks Ekonomikos komiteto išvadą. Nėra. Ai, prašom, yra K. Starkevičius. Jeigu dar ruošiasi, tai galbūt V. Aleknaitė-Abramikienė pateiks Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė šiam įstatymui, 7 balsavus už, 2 susilaikius.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar Ekonomikos komiteto išvada. Ar sulauksime K. Starkevičiaus šioje tribūnoje? Kaip suprantu, V. Fiodorovas pateiks Ekonomikos komiteto išvadą. Prašau.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pasikeitėme su K. Starkevičiumi. Ekonomikos komitete įstatymo projektas buvo svarstytas. Nuspręsta pritarti įstatymo projektui ir komiteto išvadoms, kartu pažymint, kad dabartinėje siūlomoje įstatymo redakcijoje trūksta nuostatų dėl aiškių darbdavių ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos priemonių, skirtų neformaliajam suaugusiųjų mokymui ir integracijai. Sprendimui pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar diskusija. Du Seimo nariai yra užsirašę. Pirmoji yra V. Targamadžė. Kviečiu į tribūną.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Vieno langelio principas yra gerai, 58 mln. taip pat gerai, tai, kad trys ministerijos – Socialinių reikalų ir darbo, Ekonomikos ir inovacijų bei Švietimo, mokslo ir sporto sujungia pajėgas, taip pat yra gerai. Bet kelia nerimą du aspektai. Pirmas – tai kokybė. Jeigu yra trys ministerijos, o individualių mokymosi paskyrų sistemoje skelbiamų neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programų kokybės užtikrinimo tvarką nustato Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, čia reikėtų suderinti, taip būti negalėtų. Ir taip pat yra finansavimas. Susidaro įspūdis, kad bus dvi tvarkos. Jeigu žiūrėsime 9¹ straipsnio 3 dalį, tai finansavimo tvarką bei konkurso organizavimo tvarką tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras, suderinęs su socialinės apsaugos ir darbo ministru bei ekonomikos bei inovacijų ministru. Tačiau yra ir kitas punktas, jame rašoma, kad suaugusiųjų, kurie mokosi pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programas, mokymąsi finansuoti pagal Vyriaus-

sybės patvirtintą finansavimo metodiką. Taigi reikia suderinti, turi būti labai vieninga sistema, nes vis dėlto trys ministerijos jungia pajėgas. Aš tikrai siūlau patobulinti projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. E. Pupinis taip pat pasisakys diskusijoje.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų komitetas tikrai labai atsakingai žiūrėjo į šį įstatymo projektą. Savaiame suprantama, kad tas projektas atsirado ne šiaip sau, dėl kokių nors neaiškių pamąstymų, bet iš tikrųjų daug kartų buvo gauta tam tikrų pastabų iš Valstybės kontrolės, taip pat pastabų iš Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, kad mūsų neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi sistema gana padriška. Ačiū ministerijai, kad vis dėlto ryžosi parengti įstatymo projektą. Anksčiau tai deklaravome kaip vieno langelio principą, dabar tai turi pavadinimą – individualios mokymosi paskyros. Visas mokymosi procesas bus koncentruotas į vieną duomenų bazę, kuri bus vystoma LAMA BPO pagrindu. Aišku, laukia nemažas darbas. Vėlgi yra reikalavimų iš vadinamojo RRF'o, Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo fondo. Tam skirtas finansavimas. Bet finansavimas skiriamas su tam tikra sąlyga, kad sistema vis dėlto dirbtų efektyviai ir būtų gana aiškiai prieinama piliečiams. Tai struktūra taip pat gana aiški. Individualių mokymosi paskyrų valdytoja bus Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, tačiau visą šį procesą koordinuos Vyriausybė. Savaiame suprantama, kad turbūt mokymasis taip pat turi būti atitinkamai reglamentuotas – numatyta, kad jis vis dėlto atlieptų mūsų rinkos poreikius. Turbūt visi tikimės, kad, priėmus mūsų strateginius tikslus vystyti aukštesniąsias technologijas, aišku, turbūt ir tie tikslai, kurie bus suformuluoti, taip pat bus daugiau orientuoti į aukštesnes technologijas ir aukštesnes pridėtines vertes.

Taip pat džiugu pasakyti (čia buvo nemažai diskusijų), kad atsižvelgta ir į mūsų senjorų tam tikrus poreikius. Buvo tam tikrų baimių, kad vis dėlto bus per daug reglamentuota ta dalis, tai yra tokių projektų, daugiau susijusių su socializacija, kuo šiuo metu užsiima trečiojo amžiaus universitetai. Vėlgi atsiranda tokios dvi sritys mokyti senjorus. Jeigu jie norės tobulėti profesionaliame srityje, galės dirbti ir naudoti šią sistemą, tačiau šalia paliekama ir kita galimybė – tam tikros Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir savivaldybių nustatytos tvarkos, kai galbūt ir konkurso būdu, galbūt ir taip, jeigu nebus konkurencijos trečiojo amžiaus universitetui, bus vykdomos socializacijos programos, kur senjorai vykdys tas veiklas, kurias ir vykdo dabar, ir papildomai bus skiriamas finansavimas ne tik iš savivaldybių, kurios dabar vykdo tokią savarankišką funkciją, bet ir iš valstybės biudžeto. Siūlau pritari ti tam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Diskusija baigta. Dabar apsispręsimė dėl pasiūlymų. Kviečiu į tribūną pagrindinio komiteto atstovą. Pirmiausia Ekonomikos komiteto pasiūlymas dėl 6 straipsnio. Prašau. Kas iš Ekonomikos komiteto pristatys pasiūlymą? Signalizuokite, kas yra... V. Fiodorovas. Prašau.

V. FIODOROVAS (DPF). Komitetas iš dalies šiam pasiūlymui pritarė. Viskas ten gerai.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip, pirmam komitetas pritarė iš dalies, tai iš tikrųjų atsispindi 1 straipsnyje.

PIRMININKAS. Ar tenkina pritarimas iš dalies? Tenkina, tada čia balsuoti nereikia.

Dėl 2 dalies yra kitas Ekonomikos komiteto pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Prašau dabar dėl šio pasiūlymo – ar jūs teikiate, ar atsiimate?

V. FIODOROVAS (DPF). Teikiame, teikiame pasiūlymą. Komitete buvo apsispręsta, kaip ir minėjau, bendru sutarimu. Čia buvo esmė ta, kad pati Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovė savo pristatymo metu skaidres naudodama visur minėjo Ekonomikos ir inovacijų ministerijos indėlį į įstatymą ir įstatymo vykdymą, bet tame įstatyme Ekonomikos ir inovacijų ministerijos indėlio mes taip ir neįžvelgėme. Norėjosi, kad atsirastų aiškios, konkrečios nuostatos dėl Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir darbdavių. Ekonomikos komitetas manė, kad tai yra teisingas pasiūlymas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiam siūlymui. Iš tiesų, kaip ir minėjau, yra formuojamas vieno langelio principas. Pagal šį pasiūlymą iš tikrųjų Ekonomikos komitetas turi turėti viename langelyje savo langeliuką. Komitetas nesutinka, kad tai būtų priimta, nes iš esmės, kaip ir minėjau, turi būti viena sistema. Pritarus šiam siūlymui, kaip tik būtų išvengta to tikslo, kad reikalai su kitomis ministerijomis nebūtų derinami. Iš tikrųjų Ekonomikos ir inovacijų ministerija turėtų savo atskirąją nuomonę.

Galiu pasakyti tikrai viena, kad iš tikrųjų Ekonomikos ir inovacijų ministerija tokiems tikslams turės ir kitas programas, kurios bus visai nepriklausomos nuo individualių mokymosi pasyry. Manau, čia turėtų būti viena sistema, todėl nepritariame šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Dėl pasiūlymo dėl motyvų niekas nenori pasisakyti. Ekonomikos komitetui teikiant pasiūlymą, turime balsuoti, ar pritariame aptartam Ekonomikos komiteto pasiūlymui.

Balsavo 105: už – 26, prieš – 32, susilaikė 47. Pasiūlymui nepritarta. Ir yra Seimo narių V. Mitalo ir A. Armonaitės pasiūlymas dėl 12 straipsnio. Prašau autorių pasisakyti.

V. MITALAS (LF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Tas pasiūlymas buvo iš tikrųjų apie tai, kad būtų galima turėti įstatyme išsipareigojimą tęsti ir vystyti kvalifikacijos tobulinimo kofinansavimą darbdavio lėšomis, bet aš suprantu, kad čia buvo daug diskusijų, tai neprašau balsuoti ir atsiimu pasiūlymą.

PIRMININKAS. Autoriai pasiūlymą atsiima. Pasiūlymus aptarėme, dabar galime apsispręsti dėl viso projekto. Motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Galų gale priėjome prie neformalaus suaugusiųjų švietimo. Mes žinome, kad net ir Valstybės kontrolės yra labai daug pastabų ir kad neįgyvendinome, jau vėluoja teisės aktai. Faktiškai būtų galima skirti jau ir dabar pinigų, bet jeigu nebus pakeistas įstatymas, vėl bus chaosas ir faktiškai neturėsime vieningos sistemos. Mūsų tikslas yra, kad, kaip sako, pirmu smuiku grotų Švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Ji ir sukuria tą vieną langelį, individualias paskyras kiekvienam suaugusiajam, kuris nori įgyti kitas kompetencijas, įgyti daugiau žinių. Jis galės prisijungęs prie to langelio, jeigu atitiks programas (jos lygiai taip pat bus konkursinės), pasirinkti vieną ar kitą programą, pagal kurią galės gilinti savo žinias. Todėl tikrai kviečiu šiam projektui pritarti.

Vienas dalykas, nepamirškime, praėjusiais metais mes trečiojo amžiaus universitetams neskyrėme nė vieno euro. Tiek, kiek savivaldybės pačios prisidėdavo, buvo gerai, todėl čia yra numatytas finansavimas ir trečiojo amžiaus universitetams, kurie lygiai taip pat pagal kai kurias programas galės dirbti. Kviečiu palaikyti. Jeigu ir bus spragų po to įstatymo, galėsime vieną ar kitą klaidą pamatę galbūt ir atitaisyti. Tikrai nenubraukime, manau, kad vieningai mes galime šitam projektui pritarti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Dar yra balsavimo intervalas ir galime apsispręsti, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 113: už – 110, prieš – nėra, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo vicepirmininkas P. Saudargas.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, sveiki, ko dar nemačiau. Kadangi balsuoti liko 1 minutė, tai, manau, jau baigėsi. Per tą laiką mes nebespėsime nieko apsvastyti ir balsuoti. Tada balsuosime jau per kitą balsavimo langą, jis prasidės 12 val. 20 min.

11.34 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 5, 8, 9, 10, 12, 12¹, 15, 17, 21, 22, 23, 26, 30, 43 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2341(2)VK (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 1-19.1 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2341(2). Svarstymas. Sveikatos reikalų komiteto išvadą pristatys gerbiamas A. Matulas. Prašom, gerbiamas komiteto pirmininke, į tribūną.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas svarstė jūsų paminėtą įstatymo projektą ir priėmė sprendimą sujungti Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (trumpinu, straipsnių neskaitysiu) projektą Nr. XIVP-865 ir Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2341 ir teikti Seimui svarstyti patobulintą įstatymo projektą Nr. XIVP-2341(2), pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIVP-2341(2) ir komiteto išvadai. Už tokį sprendimą komitetas balsavo bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju komiteto pirmininkui. Dabar kviečiu gerbiama M. Maldeikį pateikti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą. Ne, gerbiamas komiteto pirmininkas M. Lingė pagarsins išvadą. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas kaip papildomas svarstė Sveikatos draudimo įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektą praėjusių metų lapkričio 23 dieną ir priėmė sprendimą (bendru sutarimu jam buvo pritarta) iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui, pasiūlyti pagrindiniam Sveikatos reikalų komitetui projektą patobulinti, atsižvelgiant į Respublikos Vyriausybės pateiktas pastabas ir pasiūlymus, ir projekto nuostatas suderinti su Seime svarstomo Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektu ir jo nuostatomis. Kaip minėjau, pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam komiteto pirmininkui. Dabar svarstysime pasiūlymus, jeigu mums pavyks be balsavimo juos apsvarstyti, o taip gali pavykti. Aš tuoj pagarsinsiu, kad dėl 7 straipsnio yra Seimo narės J. Sejonienės pasiūlymas. Jam komitetas nepritarė, bet lyg ir Seimo narė indikavo, kad ji atsiima pasiūlymą. Įjunkite mikrofoną, pasakykite savo nuomonę, gerbiama Jurgita Sejonienė. Tuoj, sekundę. Bandome, technika stringa. Tuoj. Dabar prašom.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jūs viską teisingai įvardino, aš atsiimu savo pasiūlymą ir nereikia dėl jo balsuoti.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju. Tada mes galime eiti toliau, labai ačiū.

Dėl to paties 7 straipsnio buvo gerbiamojo Seimo nario A. Matulo pasiūlymas, jam komitetas nepritarė iš dalies. Ar tenkina toks?..

A. MATULAS (TS-LKDF). Mane tenkina.

PIRMININKAS. Gerai. Tai irgi nereikia balsuoti. Labai gerai. Žiūriu, ar dar buvo pasiūlymų. Kol kas nematau. Daugiau pasiūlymų nebuvo, ar ne? Taip, komiteto pirmininke, teisingai sakau? Jeigu pasiūlymų nebuvo, tada galime pereiti prie diskusijos. Diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų dėl viso įstatymo taip pat nematau norinčių kalbėti. Vadinasi, viską apsvarstėme, lieka tik balsavimas. Jį atliksime numatytu laiku.

11.38 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2576(2) (svarstymas)

Toliau lydymasis 1-19.2 klausimas – Farmacijos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2576(2). Sveikatos reikalų komiteto pranešėjas gerbiamas Z. Streikus galbūt galėtų išvadą pateikti. Jo nėra. Tada komiteto pirmininkas gerbiamas A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir paskyrė pranešėju gerbiamąjį Z. Streikų, bet, kaip visada, kolegos nori, bet kartais pamiršta, todėl pristatau aš, kad komitetas bendru sutarimu pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIVP-2576(2) ir komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl šio projekto pasiūlymų nebuvo. Diskutuoti taip pat niekas nenori. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Vadinasi, balsuosime tam numatytu laiku.

11.39 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1185(2)ES NKL (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 1-20 klausimas – Akcizų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1185(2). Svarstymas. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas M. Lingė. Galbūt kviesčiau gerbiama Mindaugą. Gerbiami kolegos, ar galite atkreipti M. Lingės dėmesį, kad jis galėtų mums pateikti išvadą dėl Akcizų įstatymo. Mačiau, kad jus užkalbino. Akcizų įstatymo projektas. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas balandžio 19 dieną apsvarstė Akcizų įstatymo pateiktą projektą, rengė prieš tai klausymus. Buvo išklaustytos įvairios suinteresuotos pu-

sės. Buvo gauta keletas Seimo narių pasiūlymų, dėl jų, atrodo, pavyko rasti kompromisus ir dalinius pritarimus. Apie juos atskirai kalbėsime. Bet bendra išvada: komitetas nutarė pritari ti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam Akcizų įstatymo keletu straipsnių, skirsnio pakeitimo, 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 3 priedu įstatymo projektui, atsižvelgdamas į Teisės departamento pateiktas pastabas, bei komiteto pasiūlymams, jiems komitetas pritarė, ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nebuvo, susilaikė 4.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dabar diskusija. Gerbiamas V. Gapšys pirmasis frakcijos vardu kviečiamas diskutuoti. Prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiami kolegos Seimo nariai. Manau, kad šis klausimas yra vienas iš tų, kurie tikrai jautriai veiks ir mūsų visuomenę, ir mūsų ekonomiką. Todėl mes turėtume į tą diskusiją leisti įsigilinę į duomenis ir skaičius. Ne tik emociškai sakydami, kad mes turime išspręsti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo klausimą, bet ir pasirinkti teisingas priemones tai pasiekti. Niekas neabejoja, kad klimato kaita yra svarbus veiksnys, į kurį mes turime atsižvelgti ir turime mažinti taršą. Tačiau pasižiūrėkime, ar tos priemonės, kurias pasirinko Vyriausybė, padės tai išspręsti.

Aš noriu atkreipti dėmesį į šio Akcizų įstatymo, kuris buvo pateiktas dar 2021 metų pabaigoje, aiškinamąjį raštą tam, kad pažiūrėtume, ką sako skaičiai ir ką surašė pati Vyriausybė. Taigi, vienas iš punktų skelbia, kad atliktoje studijoje „Transporto sektoriaus išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo priemonių efektyvumo vertinimas ir prognozių modeliavimas“ (skamba tikrai sudėtingai) rekomenduojama įtraukti papildomus mokesčius degalams. Dėl rekomendacijos atlikta gyventojų ir pavežėjų apklausa atskleidė, kad lūžio taškas, kai gyventojai pradėtų aktyviai svarstyti taršių automobilių atsisakymą, būtų, kai degalų kaina už litrą siektų 1,50–1,80 euro. Degalų kainai pakilus iki 2 eurų už litrą, 33,2 % gyventojų svarstytų alternatyvius keliavimo ir susisiekimo būdus. Čia tokius skaičius įrašė pati Vyriausybė, Aplinkos ministerija, atlikusi studiją.

Tačiau neilgai trukus mes turėjome periodą, sunkų mums ekonomiškai ir jautrų visuomenei periodą, kai degalų kaina faktiškai visus 2022 metus, Energetikos agentūros duomenimis, ir išsilaikė šiuose režiuose, tai yra tarp 1,50–1,80 euro, o kai kuriais atvejais buvo pakilusi daugiau negu 2 eurai už litrą benzino ar dyzelino.

Ką tai... Mes klausėme, opozicijos atstovai, aš pats asmeniškai klausiau: kaip tai pakeitė mūsų vartotojų požiūrį? Ar pasikeitė, ar sumažėjo, ar mes pakeitėme taršius automobilius į mažiau taršius? Deja, atsakymai, tiesą sakant, taip ir liko nepateikti, tiksli statistika galbūt ir nesuskaiciuota, tačiau pasižiūrėję į automobilių registracijas matome, kad mes užregistravome dyzelinių automobilių daugiau per 2022 metus, negu elektrinių iš viso yra užregistruota. Vien elektra varomų elektrinių automobilių yra apie 8 tūkst. lengvųjų automobilių užregistruota, o dyzelinių automobilių buvo užregistruota daugiau per vienus metus, negu elektrinių iš viso yra užregistruota.

Mes turime pasižiūrėti į tuos dalykus atidžiau. Šiuo atveju mes, man atrodo, paskubomis tiesiog priimame sprendimus. Apkrausime gyventojus mokesčiais ir užkelsime tą naštą. Taip, pasakysite, kad teršėjas moka, bet sumokės visi per pakilusias kainas, padidėjusią infliaciją, nes būtent pavežėjų paslaugos tai atspindės. Kaina tiesiog kils. Persikels ta kaina visur: ir į maisto produktus, ir į kitus produktus. Todėl mokėsime mes visi – teršiame ar neteršiame. Šiuo atveju mes turėtume būti žymiai atidesni ir įsigilinti į tą problemą.

Dar daugiau. Taip iki galo ir neaišku, kaip mes skatinsime kitus transporto būdus, rūšis, kad mes galėtume sumažinti tą taršą ir pasiekti tuos tikslus, nes galiausiai į klausimą taip ir nėra atsakyta. Ar mes esame įsitikinę, kad mes pasieksime tuos sumažinimus, kuriuos esame įsipareigoję, nes šiandien didelė tikimybė yra ta, kad gal ir sumažės tarša, bet galiausiai mes vis tiek turėsime mokėti europines baudas už rodiklių nepasiekimą. Ką tai reiškia? Galbūt priemonės yra pasirinktos neteisingos. Todėl mes, kaip frakcija, diskutavome apie tai, mes suprantame aplinkos taršos klausimo svarbą, mes esame pasiruošę atviroms ir gilioms diskusijoms, tačiau tikrai nepasiruošę palaikyti neišdiskutuotų, neįvertintų ir pačios Vyriausybės pateiktų prieštaringų projektų, kai aiškinamajame rašte rašo, kad jau turėjo įvykti tas pokytis, kad turėjo taršių automobilių imti staiga atsiskirti, tačiau 2022 metų rezultatai rodo kitus dalykus. Todėl neįvertinus... Manau, kad tai Vyriausybės nepasiruošimas, nepasirengimas tokiai svarbiai temai ir, deja, galiausiai bus

taip, kad mes iš visų gyventojų per akcizą paimsime mokestį, kurį skirsime baudoms sumokėti, nes Vyriausybė tiesiog pasirinko blogas priemones aktualiai problemai spręsti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar gerbiamas A. Butkevičius kviečiamas diskutuoti. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, aš galbūt pratęsiu Vytauto kai kurias išsakytas mintis dėl to, kad dirbame tame pačiame Biudžeto ir finansų komitete. Gal pradėsiu nuo to, kad mums, komiteto nariams, nuolat buvo kalbama, kad 2021 metais bus baigta rengti visa mokestinė reforma ir bus sisteminis požiūris įvertinus ir koks bus poveikis ekonominei ir socialinei situacijai mūsų Lietuvoje, jeigu toks paketas būtų priimtas. Tačiau yra 2023 metai, kol kas mes matome iš konteksto, kad iš mokestinės reformos yra išimtas vienas įstatymo projektas, tai yra Akcizų įstatymas. Kyla klausimas, kodėl taip elgiamasi ir kodėl yra skubama, nors šitas įstatymo projektas yra užregistruotas, kaip žinote, jau 2021 metais. Atsakymas yra labai paprastas, nes Europos Komisija pareikalavo Lietuvos, kad konkrečiai būtų pateiktas ir Seime pradėtas svarstyti įstatymo projektas, kuris yra susietas su klimato kaita arba žaliosios transformacijos numatytais pokyčiais.

Manau, kad gilindamiesi į šitą įstatymo projektą mes matome pastaruoju metu labai aktyvų aplinkos ministrą, aš tikrai sveikinu jį kaip vieną, manau, iš aktyviausių Vyriausybės kabineto ministrų, kuris tiesiog pristato šitą įstatymo projektą, bet, mano manymu, tai yra fiskalinės politikos klausimas ir šitą klausimą turėtų pristatyti Finansų ministerija, nes šiame įstatymo projekte kalbama apie CO₂ kaip dedamosios dalies įvedimą į bendrąjį akcizų tarifą tik nuo 2025 metų, o kol kas ten, kas buvo suplanuota didinti nuo 2023 metų, apie CO₂ dedamąją jokios kalbos nebuvo. Aišku, Biudžeto ir finansų komitete buvo nutarta, kad apie 2023 metus mes jau nekalbame, perstumiamė arba perslenkame į 2024 metus šį įstatymo projektą ir 2024 metais akcizų didinimo dedamoji dalis... tik yra kalbama apie tarifų didinimą gazoliui, arba vadinamajam raudonajam kurui, nuo 20 iki 60 eurų, be jokios CO₂ dedamosios dalies. Todėl aš tokią išvadą ir darau, kad vis dėlto turėtų Finansų ministerijos atstovai aiškiai pasakyti, kokią įtaką toks akcizo didinimas turės apskritai mūsų šalies ekonomikai, nes Lietuva yra tranzitinė šalis. Kaip Biudžeto ir finansų komitete buvo pasakyta, kad mažiausioje Kalvarijos savivaldybėje dyzelino yra maždaug parduodama, lyginant su bendru pardavimu Lietuvoje, beveik 8 %. Tai rodo, kad tranzitiniai automobiliai, kurie vyksta į Vidurio ir Vakarų Europą per Lietuvą, dyzelino prisipila Kalvarijoje. Mes šitų automobilių srautų tikrai nesumažinsime. Tai verčia mus pačius užduoti klausimą sau patiems, kaip elgsis Lenkija su akcizų tarifų politika, nuo 2024 metų taip pat ir Latvija.

Mes puikiai žinome, kad Lenkija buvo tam tikram laikotarpiui akcizo tarifą sumažinusi labiau, negu leidžia Europos Sąjunga. „Via Baltica“ degalinėse dyzelino suvartojimas, arba prisipylimas, paprastai pasakius, buvo sumažėjęs 20 %. Mums, aš manau, irgi yra svarbu, kad per mūsų teritoriją vykstančios transporto priemonės vis dėlto paliktų dalį lėšų mūsų valstybėje. Tokią praktiką anksčiau buvo bandoma taikyti derinant, kaip sakiau, ir mokesčių tarifų dydžius.

Dabar kalbant apie žaliąją transformaciją, vis dėlto reikia pripažinti, kad Aplinkos ministerija yra parengusi Klimato kaitos priemonių plane tam tikrą paramą žmonėms, kurie atsisakys vadinamojo raudonojo kuro, pereis prie šilumos siurblių arba saulės energijos. Aišku, šita parama galėtų būti didesnė, nes, atlikus skaičiavimus, ji sudaro maždaug apie 30 %. Bet man kyla klausimas, kur kitos, horizontaliai žiūrint iš Vyriausybės pozicijos, ministerijos, tai yra Ekonomikos ir inovacijų ministerija, taip pat ir Energetikos ministerija? Jeigu kai kurie lankysitės, man po Velykų teko būti Strasbūre, tai RRF'o lėšos yra labai puikiai pritaikomos netgi nacionalinėje, pavyzdžiui, Prancūzijos žemės ūkio programoje tam tikroms priemonėms taikant, pereinant prie naujų technologijų ir taip toliau.

Girdėjome, Biudžeto ir finansų komitete buvo kalbama, kad Energetikos ministerija artimiausiu metu pateiks, bet tos kalbos vyksta faktiškai jau nuo 2022 metų pradžios. Tada būtų daug lengviau politikams diskutuoti ir su verslo organizacijomis, ir su visuomene, kad jūs imkite ir naudokite lėšas, kurios yra numatytos ir susietos ir su mokesčių tam tikrų tarifų didinimu, bet ir su parama verslui, žmonėms gaunant tas lėšas ir mažinant veiklos sąnaudas, išigyjant tam tikras priemones, suteikiant valstybės finansinę paramą. Bet kol kas lygiagrečiai mes tokių paketų, tokių priemonių šiandien neturime. Todėl, aš manau, ir aplinkos ministrui, kuris pateikė kai ku-

riuos pasiūlymus, tikriausiai į rankas buvo įduotas įstatymo projektas, kad būtų pristatomas tiek politikams, tiek ir kitoms suinteresuotoms grupėms įtikinti, kad toks įstatymas būtų priimtas.

Demokratų sąjunga „Vardan Lietuvos“ šitam įstatymo projektui nepritarė dėl mano anksčiau paminėtų argumentų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kviečiu kitą diskutantą į tribūną – gerbiamą M. Lingę. Prašom išsakyti savo nuomonę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš čia noriu kviesti labai toli nenutolti nuo esmės. Tarša nėra vien aplinkosaugos rūpestis. Ne Briuselio grasinimai turėtų, matyt, būti mums esminis botagas ir skatinimas, ne RRF'o praradimai turi būti lemiamas veiksnys, tai vis dėlto bendra mūsų atsakomybė. Sunkiai įsivaizduotina, kad, pavyzdžiui, šią dieną Sveikatos reikalų komiteto narius, balsuojančius už paskatas nieko nekeisti, ypač žinant faktą, kad visoje Europos Sąjungoje dėl prastos oro kokybės per anksti miršta daugiau nei 300 tūkst. žmonių per metus... Rūpestis gyventojų sveikata būtų veidmainiškas, jei domina tik pasekmės, o ne priežastys. Šiandienos siūlymai yra dėl priežasčių šalinimo.

Taip pat sunkiai įsivaizduoti galima ir Švietimo ir mokslo komiteto narius, balsuojančius už didesnę taršą. Šiandieninis prieš reikštų vien politinę aritmetiką, kartu ir apsimetinėjimą, kad sveikata, atsakomybės ugdymas – tai yra tik kalbos ir tai tik tuščios deklaracijos.

Europos reikalų komitete mandata vome ne vieną poziciją, remiančią šiltnamio efekto sukėliančių dujų mažinimą, nuoseklumo ir valios reikia ir dėl konkrečių sprendimų. Apeliuojant į Atėities komitetą tokios apeliacijos išvis nėra poreikio, nes šis komitetas demonstravo pavyzdį ir kone daugiausia iš kitų skyrė dėmesio žaliajo kurso pertvarkos klausimų nagrinėjimui. Taigi, ko siekiame pakeitimais. Pirmiausia – teisingumo. Vieni sektoriai, kuriems šiuo metu yra taikomi apyvartiniai taršos leidimai, privalomai moka už taršą ir išmetamą CO₂. Kiti, nors ir teršia, bet tebėra dar privilegijuoti. Transporto sektorius sudaro 43 %, žemės ūkio sektorius – 30 % visų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančių sektorių išmetamų šiltnamio efektą sukėliančių dujų kiekio.

Antra. Daugiau teršiantys turi mokėti daugiau arba keisti elgesį. Europos Sąjungos lygiu esame įsipareigoję iki 2030 metų sumažinti šiltnamio efektą sukėliančių dujų emisijas 21 %, palyginti su 2005 metais. Įsipareigojimo nepasiekimas bus sankcionuojamas – beveik 700 mln., o tai reikštų, jeigu mes šiandien nepriimtume siūlomų sprendimų ir nieko nedarytume, tas mažėjimas tebtų tiktai 9 %. Pokyčiai yra ne tik apie našta, bet ir apie galimybes. Tikslams pasiekti yra numatyta virš 9 mlrd. eurų subsidijų iš įvairių fondų atsinaujinančios energetikos vystymui (matome jau ir dabar didelį proveržį): katilų keitimui gaunantiems šildymo paramą net iki 85 % yra kompensuojama, renovacija 100 % dengiama šilumos kompensacijas gaunantiems gyventojams, elektromobilių įsigijimo skatinimo priemonės, ir taip būtų galima vardinti dar daugiau smulkesnių, bet tos suplanuotos iniciatyvos ir tikrai tai yra paskata mažinti taršą ir keisti mūsų didžiausių teršėjų elgesį.

Socialinio klimato fondo galimybės – 87 mlrd. Europos Sąjungos naujas susitarimas, principai labai aiškūs. Daugiau lėšų grįš per fondą, mažiau teks įmokėti, jeigu patys rodysime geresnius taršos mažinimo rezultatus. Kompromisai dėl žemdirbių geriau atspindi regionines tendencijas ir gerins konkurencinę aplinką. Tuos kompromisus pavyko pasiekti Biudžeto ir finansų komitete reaguojant į komiteto narių A. Palonio ir kolegos J. Pinskaus pateiktą pasiūlymą. Apskritai žiūrint, naudojimo tendencijos neleidžia nieko nedaryti. Šildymui skirtu dyzelinio kuro per 2004–2020 metus pardavimas išaugo daugiau negu tris kartus. Suprantame, kad transformacijai reikia laiko ir paskatų, finansinės pagalbos ir finansinio spaudimo, todėl džiugu, kad pasiektas sutarimas, kad šildymui skirtu dyzelino, kuris atitiktų dabar Latvijos ir Lenkijos tendencijas, be abejonės, būtų suvienodintas ir su žemės ūkio paskirčiai naudojamu dyzelino akcizo tarifais.

Svarbu, kad siekdami žaliajo kurso išsaugotume konkurencingumą. Buvo skaičiuotas iniciatorių poveikis infliacijai. Lietuvos banko duomenimis, akcizų įtaka turėtų 0,1 %, o su CO₂ dedamąja – 0,3 %. Iš tikrųjų nebeatideliokime sprendimų, CO₂ dedamoji išgalios tiktai nuo 2025 metų, tačiau laikas eina, todėl yra išdėstyti pasiūlymai, kad tai būtų laipsniškai, neturėtų kokio nors labai staigaus efekto ir būtų einama nuosekliai po truputį.

Iš tikrųjų paskutinis, mano finalinis kvietimas yra lygiuotis į Vakarus. Šiuo atveju ar Lenkija turi CO₂ mokestį? Taip, ji turi nuo 1990 metų. Kartu su Suomija buvo pirmosios Europoje. Estija turi nuo 2000 metų, Latvija nuo 2004 metų. Ar tokį mokestį turi Baltarusija ar Kaliningradas? Ne. Ar mums jos yra pavyzdys? Būkime kaip Lenkija, Latvija, Estija ar visa Skandinavija. Todėl kviečiu eiti ir judėti į priekį ir priimti Vyriausybės siūlytus sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau diskutuoti kviečiu S. Gentvilą. Manau, kad tai jau paskutinis, nes laikas baigėsi, čia mes ir taip gerokai užtempšime. Bet dar frakcijos vardu paskutinis pakalbės, kaip tik bus visi pakalbėję frakcijos vardu. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, vidutinis lietuvių amžius šiandien, jeigu imsime medianą 50 % į viršų, 50 % žemyn, yra 36 metai. Tai vidutinis lietuvis vyras bylos dar iki savo darbinės patirties pabaigos, kad mes gyvensime klimatui neutraliame žemyne. Ir tai yra ne tolima ateitis, o mūsų dar darbinė patirtis. Savo pasisakymą vis dėlto norėčiau grįsti pavyzdžiais iš Žemaitijos. Jeigu šiandien nuvažiuosite į Tauragę, aplankysite vieną didžiausių Tauragės darbdavių „Jupiter Bach“, suvoksitė, kad atsinaujinanti energetika kuria šimtus, tūkstančius Lietuvos darbo vietų. Mažoje Tauragės gamykloje gaminami vėjo energetikos bokštų cilindrai, nosys. Ten dirba beveik 300 tauragiškių.

Nuvažiokite į Plungę, paklauskite neseniai atsidariusio „Oginski hotel“ savininkų, kas yra pagrindiniai jų lankytojai. Atrodo, regioninis miestas, puikus viešbutis. Vėjo energetikai, inžinieriai, kurie instaliuoja vėjo ar saulės energetiką, gyvena. Per pastaruosius ketverius metus Aplinkos apsaugos agentūra išdavė teigiamų poveikio aplinkai vertinimo paraiškų už 4 gigavatus. Tai sudaro apie 5 mlrd. suplanuotų investicijų. Lietuva tikrai negyvens ir nesukurs savo gerovės, kaip mes kalbame, iš prekybos Kalvarijos degalinėje, Lietuva kurs gerovę žengdama atsinaujinančios energetikos keliu. Mūsų įmonės taps pasaulio lygiu konkurencingos. Mes galime byloti šitokią transformaciją biokuro sektoriuje. Per 15 metų vos iš 10 % biokuro mes sugebėjome transformuoti ir naudoti beveik 90 % biokuro, šiandien konsultuoti ir savo technologijas pardavinėti kitoms Rytų ir Vakarų Europos valstybėms. Mes bylojame sėkmės istoriją ištiso sektoriaus, kurį sukūrėme čia, Lietuvoje, atsisakydami gamtinių dujų. Šiandien yra žingsnis su šiuo paketu eiti nuosekliai pirmyn, iki 2030 metų atsisakant iškastinio kuro. Vyriausybės vardu Finansų ministerijos ir Aplinkos ministerijos pateiktas projektas būtent tai daro – sukuria investicinę aplinką mūsų ekonomikai transformuoti.

Bet čia noriu pabrėžti ir labai atsakingai pasakyti. Įstatymas jau pusantrų metų yra Seime. Visos paramos schemos yra paleistos: tiek teisingos pertvarkos gyventojų atžvilgiu, tiek teisingos įmonių ir biudžetinio sektoriaus pertvarkos. Tai, kas Europos Sąjungos mastu vadinama *just transition*, Lietuvoje turėtų vadintis teisinga pertvarka. Mes jai esame pasiruošę. Gyventojams jau yra išdalinti 46 mln. eurų paramos pakeisti taršius šildymo katilus, kas tai bebūtų, ar raudonojo dyzelino, ar anglies, ar kitokie katilai, gamtinių dujų. Gyventojams yra išdalinta milijardinė parama pastatams renovuoti. Netrukus startuoja eilinė valstybės parama, 40 mln., saulės jėgainėms ant pastatų stogų įsigyti. Ir tai yra nuosekli, teisinga pertvarka, kai mes remiame gyventojų ir verslo persiorientavimą.

Šitas paketas nebus Lietuvos deindustrializacijos projektu. Dažnai yra grasinama, kad mes savo pramonę įterpsime ir padarysime ją nekonkurencingą. Per šiuos pusantrų metų mes kartu su Europos Sąjungos aplinkos ir finansų ministrais priėmėme teisės aktus, kurie garantuos, kad Lietuvos pramonė nebus iškonkuruota, tokia kaip „Akmenės cementas“, „Orlen Lietuva“ ar trąšų gamyklos. Prieš dvi savaites Europos Parlamente galutinai nubalsuota už pasienio anglies apskaitymo mechanizmus, *carbon border adjustment* mechanizmus, leidžiančius Lietuvos pramonei apsisaugoti nuo konkurencijos iš išorės, iš trečiųjų šalių, iš šalių, kuriose produkcija pagaminama žymiai taršiau, nemokant aplinkosaugos mokesčių ir naudojant pigų iškastinį kurą.

Lietuva yra padariusi namų darbus ir sukūrusi paramos schemas ir pramonei transformuoti. Šiandien klausimas, ar mes esame pasiruošę žengti ateities perspektyva, padaryti tai, ką padarė islandai 1970 metais? Šimtu procentų priklausė nuo iškastinio kuro importo. 1971–1972 metais, kilus naftos krizei, suvokė, kokį turtą laiko pas save, ir pradėjo transformuoti. Šiandien Islandija yra ne tik du megaaliuminio fabrikus turinti valstybė, bet ir povandeniniais kabeliais į Škotiją ir

Norvegiją elektrą eksportuojanti šalis. Lietuva lygiai tą patį padarys 2028 metais, kai pradės eksportuoti atsinaujinančią energetiką į kitas šalis. Mes iš to uždirbsime pinigų, o ne eksportuosime... ne mokėsime beveik 6 mlrd. eurų kas metus už iškastinį kūrą, importuojamą į Lietuvą. Šie projektai, galiu drąsiai teigti, yra suderinti su Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, Atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija ir yra palaikomi šimtų Lietuvos įmonių, kurios laukia tos konkurencinės aplinkos, leisiančios joms suklestėti čia, Lietuvoje, eksportuoti, kad kas tai būtų, ar autobusai, ar elektriniai autobusai, ar įkrovimo stotelės, ar galų gale biokuro technologijos, į kitas valstybes, kurios seks mūsų pavyzdžiu.

Kviečiu paremti tai, projektas tikrai suderintas. Gerbiami kolegos, tiek Vytautai Gapšy, tiek Algirdai Butkevičiaus, jūsų pasisakymai, kad nėra pasirengta, nėra teisingi, nes tiek paramos schemos yra parengtos, tiek buvo suteikta galimybė pusantrų metų diskutuoti. Kviečiu pritarti projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijos ir šiaip klausimo svarstymo laikas jau gerokai išseko. Tai gi dabar pereisime prie pasiūlymų. Ar mums pavyks be balsavimo juos apsvastyti, nes čia yra siūloma pritarti iš dalies? Jeigu autoriai sutiks, tai gal mums pavyks apsvastyti.

Dabar dėl 7 straipsnio buvo Seimo narių A. Palionio ir J. Pinskaus pasiūlymas, jam komitetas iš dalies... Nežinau, kuris, gal gerbiamas A. Palionis pasakytų savo nuomonę, mes žinotume, ar mes galime judėti į priekį, ar čia reikės pasiūlymus...

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mes visiškai dėl savo pasiūlymo, kur komitetas pritarė iš dalies, sutinkame.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tada galėsime be balsavimo judėti į priekį taip, kaip komitetas pritarė iš dalies. Atsimenu, taip pat buvo dar vienas jūsų pasiūlymas.

A. PALIONIS (MSNG). Tai su tuo pasiūlymu, aš ir sakau, visiškai sutinkame.

PIRMININKAS. Susijęs, taip. Dėkui. Tada labai dėkoju. Ir buvo dar didelės, labai didelės, grupės Seimo narių, iš jų pirmasis pasirašė gerbiamas A. Gedvilas, jam komitetas taip pat iš dalies pritarė. Ar jus tenkina toks, nes čia ne vienas pasirašęs sėdi salėje? Nežinau, ar kas nors galėtų čia ir?.. Ir A. Skardžius, mačiau, ir V. Jukna, ir V. Gapšys, ir daugelis pasirašė. Kas galėtų tada – gal pakelkite ranką? – iš teikėjų? Čia 20 Seimo narių teikė. Ir I. Kačinskaitė-Urbonienė, ir V. Giraitytė-Juškevičienė, V. Fiodorovas, J. Jarutis, M. Puidokas. Čia labai daug dėl įsigaliojimo. Tai dabar... (*Balsai salėje*) Bet ar?.. Komitetas pritarė iš dalies. Jeigu tenkina, tai mes būtume įveikę iš esmės tada pasiūlymus, nes čia pats paskutinis pasiūlymas pačioje pabaigoje dėl 19 straipsnio, čia dėl įsigaliojimo. Gerai, komitetas pritarė iš dalies. Dabar komiteto... I. Kačinskaitė ir A. Skardžius sako, kad pritaria. Taip, tai susiorientavome pagaliau visi. Dėkoju. Tada visi pasiūlymai apsvastyti ir galėtume išsakyti motyvus, jeigu būtų norinčių. Greičiausiai bus.

Taip, gerbiamas K. Adomaitis kalbės už. Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami Seimo nariai, iš tiesų pritariu daugeliui išsakytų argumentų. Visų pirma, kad iškastinis kuras negali būti pigus, nes tai yra grėsmė mūsų pramonei. Biometanas, pagamintas Lietuvoje, elektrą, pagaminta Lietuvoje, turi būti patrauklus alternatyvus kuras. To nebus, jeigu mes negalėsime įtvirtinti, kad šio kuro yra kur kas patrauklesnė kaina negu iškastinio kuro, kurį turime importuoti. Jeigu mes neįtvirtinsime laipsniškai atsirandančios CO₂ dedamosios, o ji ilgą laikotarpį užtikrins, kad elektrą ir biometaną, ir kitas alternatyvus kuras taps vis patrauklesni...

Antra, pigus iškastinis kuras padaro mus pažeidžiamus ir dėl energetinės nepriklausomybės. Mes, visų pirma, esame priklausomi nuo OPEC valstybių, nuo tokių kaip Saudo Arabija ar nuo tokių kaip Rusija, kuri žaidžia prie OPEC galinių durų, jos manipuliuoja tam tikrais kainų šuoliais, o juos mes esame priversti mokėti. Kaip čia minėjo V. Gapšys, karo metu ta kaina užkilo ir mes tikrai negalėjome greitai persiorientuoti. Esame priklausomi nuo tokių manipuliatorių kaip OPEC ar Rusija, bet eidami ir palaipsniui brangindami, palaipsniui žaliąjį mokesťį įvesdami mes tikrai galime paskatinti visus persiorientuoti prie kitokio kuro naudojimo.

Ir, galiausiai, aišku, neignoruo kime klimato kaitos ir laukiančio Europos Sąjungos taršos mokesčio, laukiančio Europos Sąjungos sprendimo. Mes kaip valstybė tikrai sulauksime laiko, kai turėsime pirkti tuos taršos leidimus, ir jeigu mes nesiimsime veiksmų jau dabar, tikrai turėsime

didelius debatus, iš kur tuos pinigus paimti. Kviečiu labai nesigąsdinti, kad didės kuro kainos. Akcizas ir CO₂ dedamoji yra fiksuotos kainos mokesčiai. Palyginus su infliacija, palyginus su natūraliu atlyginimų augimu, tai nebus didelės sumos ir galbūt netgi nelabai pasijus.

PIRMININKAS. Laikas.

K. ADOMAITIS (LF). Pagrindinis šio sprendimo motyvas yra kainų asignavimas...

PIRMININKAS. Laikas.

K. ADOMAITIS (LF). ...kad visą laiką iškastinis kuras turi būti brangesnis negu žaliosios alternatyvos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Na, tikrai argumentai tie, kuriuos išsakė ponas Kasparas, nesigąsdinkite, kad didės kainos, manęs neįtikino. Turbūt kaip ir neįtikino daugelio čia sėdinčių atstovų, taip pat neįtikino nei mūsų transporto pramonės, nei kitų atstovų. Ką reiškia, kad didės kaina? Vadinasi, kuro kaina didės, tai didės ir *bulkutės* kaina, ir pieno kaina, ir dešros kaina, ir bet ko kito kaina didės. Ar Lietuva bus konkurencinga su tomis kainomis? Aišku, kad ne, jau nekalbant apie paties kuro kainą. Vis dėlto mes gyvename ne kažkur beorėje erdvėje, mes esame susieti, susaistyti su kaimynais latviais, lenkais, kur betarpiškai kurą pilsis transporto įmonės ir paliks mokesčius ten, o terš čia, Lietuvoje. Aš manau, kad nėra geras variantas.

Gerbiamas ministras, na, tarsi fokusininkas iš skrybėlės ištraukia, iš mokestinės skrybėlės ištraukia vieną triušiuoką ir sako: va, štai, svarstykite, kolegos. Na, taip negerai, mes norėtume turėti bendrą mokestinę reformą, bendrą vaizdą. Finansų ministrė sako, kad tai nebus mokestinis įstatymas, ministras sako, kad tai žalieji tikslai, atėjęs į tribūną, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas sako: nebijokime. Galbūt reikėtų pakartoti jo buvusios viršininkės žodžius „nedrebinkime kinkų prieš Briuselį“ – taip sakė D. Grybauskaitė kažkada. Vis dėlto mes turime žiūrėti savo pramonės, savo verslo ir savo žmonių, mes esame konkurentai visiems ten Europos Sąjungoje esantiems ir mums reikia sisteminio požiūrio į apsirūpinimą energetiniais ištekliais – ne sėdėti ant dujų adatos, mums reikia turėti savo prioritetus elektros energijos, šilumos ir transporto sektoriuose. Nuo to ir pradėkime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime jau visai netrukus per tam numatytą laiką. Dabar jau darome pauzę dėl šio klausimo.

Rytinės darbotvarkės klausimai jau yra įvykdyti. Tai gal tada rezervinius pasvarstykime. Gerbiamas J. Razma yra, galėtų mums pristatyti, kaip visada, keletą rezervinių.

Turbūt tada rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo dėl pirmalaikių rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą projektas Nr. XIVP-2659. Ar ne, ne? Ne šita. Kuriuos tada norite? Rezervinius 4.1, 4.2 klausimus, taip? (*Balsai salėje*) Kaip jūs norite, prašom, kurį spėsitė, tą ir siūlykite, jūsų visi rezerviniai.

12.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2670, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2669, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2668, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2671, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2676 (*pateikimas ir svarstymas*)

J. RAZMA (TS-LKDF). Kadangi opozicijos šventa teisė kuo greičiau turėti savo atstovų pakeitimus komitetuose, komisijose ir delegacijose...

PIRMININKAS. Tai rezervinis 4 klausimas, taip?

J. RAZMA (TS-LKDF). Rezervinis 4 klausimas, kompleksinis.

PIRMININKAS. Gerai, prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia penki projektai, jie visi susiję su tuo, kad A. Nekrošius atsisakė Seimo nario mandato ir, kaip žinome, tapo meru. Dėl to Valstiečių ir žaliųjų frakcija siūlo kai kuriuos pakeitimus. Kai kur tiesiog išbraukėme jo pavardę.

Pirmiausia iš Ekonomikos komiteto išbraukiama jo pavardė. Frakcija nieko naujo nesiūlo. Pastebėsiu, kad dabar susitvarko ir balansas tame komitete – po lygiai bus valdančiųjų ir opozicijos atstovų. Ekonomikos komitete G. Burokienė pakeis pasitraukusį Seimo narį. Atitinkamai keičiasi minėto Ekonomikos komiteto narių skaičius: vienu mažiau – vietoj 13 – 12.

Komisijose taip pat daromi pakeitimai. Iš Energetikos ir darnios plėtros komisijos išbraukus A. Nekrošių čia įrašomas V. Ažuolas. Delegacijose taip pat pakeitimai. Kadangi A. Nekrošius buvo Seimo delegacijoje su Lenkijos Seimo ir Senato narių atitinkama delegacija toje asamblėjoje, vietoj A. Nekrošiaus įrašomas G. Surplys.

Taip pat keičiamas, šiek tiek koreguojamas Seimo komitetų narių pavaduotojų sąrašas. Čia ne tik Valstiečių ir žaliųjų frakcijos, bet ir Darbo partijos frakcijos pateiktos kai kurios korekcijos. Paprastai mes nekvestionuojame frakcijų pasirinkimo dėl pavaduotojų. Siūlau visus tuos pakeitimus patvirtinti.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju. Gerbiami kolegos, galbūt mes galime visiems keturiems susijusiems projektams po pateikimo pritarti bendru sutarimu vienu kartu, tai yra rezerviniams 4.1, 4.2, 4.3 ir 4.4 klausimams? Gerai. Dėkoju, pritarta.

Dabar svarstymas. Svarstymo stadijoje niekas neužsirašęs diskutuoti. Galėtume tada po svarstymo pritarti visiems keturiems rezerviniams 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 klausimams? Atsiprašau, ir rezerviniam 4.5 klausimui. Jis pabėgęs į kitą lapą. Taip, rezervinis 4.5 klausimas. Taigi labai atsiprašau, patikslinu – penkiems po svarstymo pritariame bendru sutarimu. O priėmimus jau darysime atskirai, nes reikia balsuoti. Tvarkingai balsuosime, bet liko dar pusantros minutės.

12.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2670 (priėmimas)

Dabar svarstome rezervinį 1.4 klausimą. Motyvai. Niekas nenori kalbėti. Čia vienas straipsnis yra.

12.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2669 (priėmimas)

Dabar kitas yra rezervinis 4.2 klausimas. Niekas nenori dėl motyvų kalbėti. Čia yra iš dviejų straipsnių. Ar galime 1 ir 2 straipsniams pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

12.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2668 (priėmimas)

Dabar rezervinis 4.3 klausimas. Irgi vienas straipsnis yra. Bendru sutarimu galime pritarti? Niekas motyvų nenori sakyti.

12.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2671 (priėmimas)

Rezervinis 4.4 klausimas. Taip pat dėl motyvų niekas neužsirašęs. Yra vienas straipsnis. Ar galime straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

12.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2676 (priėmimas)

Ir rezervinis 4.5 klausimas. Taip pat dėl motyvų niekas nenori kalbėti, tačiau yra aštuoni straipsniai. Pasiūlymų nebuvo. Ar galime 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ir 8 straipsniams bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta.

Dabar liko pusė minutės iki balsavimo lango pradžios. Gal galime pradėti dėl rezervinių balsuoti, jeigu visas Seimas sutinka? Čia, man atrodo, per tą pusę minutės ir apsisuksime su rezerviniais.

12.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2670 (priėmimo tęsinys)

Taigi rezervinis 4.1 klausimas. Jau atėjo balsavimo laikas, tai pradedame balsuoti. Trumpuoju būdu balsuojame. Gerai? Rezervinis 4.1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektas Nr. XIVP-2670.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 98: už – 93, prieš – 1, susilaikė 4. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2669 (priėmimo tęsinys)

Dabar rezervinis 4.2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2669. Balsuojame. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 101, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2668 (priėmimo tęsinys)

Dabar rezervinis 4.3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ projektas Nr. XIVP-2668. Taip pat priėmimas. Likęs tik balsavimas. Viską apsvairstėme.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 109, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

12.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2671 (priėmimo tęsinys)

Dabar rezervinis 4.4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ projektas Nr. XIVP-2671. Taip pat priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 112, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2676 (priėmimo tęsinys)

Dabar rezervinis 4.5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2676. Taip pat priėmimas. Balsuojame, priėmimo stadija, dėl rezervinio 4.5 klausimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 113, visi 113 balsavo už. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.22 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 5, 8, 9, 10, 12, 12¹, 15, 17, 21, 22, 23, 26, 30, 43 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2341(2)VK (svarstymo tęsinys)

Dabar grįžtame prie darbotvarkės 1-19 klausimo. Taip pat likęs balsavimas. Darbotvarkės 1-19.1 klausimas, projektas Nr. XIVP-2341. Balsuojame po svarstymo. Sveikatos draudimo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-2341. Sveikatos draudimo įstatymas. Po svarstymo.

Užsiregistravo 120, balsavo 115: už – 113, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

12.23 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2576(2) (svarstymo tęsinys)

Ir lydymasis darbotvarkės 1-19.2 klausimas – Farmacijos įstatymo projektas Nr. XIVP-2576(2). Taip pat balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 119, balsavo 117: už – 113, prieš nėra, susilaikė 4. Taip pat po svarstymo yra pritarta.

12.23 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1185(2)ES NKL (svarstymo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 1-20 klausimas – Akcizų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1185.

Užsiregistravo 116, balsavo 114: už – 69, prieš – 20, susilaikė 25. Taigi po svarstymo taip pat yra pritarta.

Dabar, gerbiami kolegos, dar iki pareiškimų tikrai yra laiko ir dar yra balsavimo langas, reikėtų dar tada iš eilės toliau svarstyti, bet yra prašymas, ministras turi išvykti į užsienį.

12.24 val.

Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo Nr. XI-1336 1, 2, 7, 8, 26, 29, 34, 36, 37, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2644 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-17 klausimas, jeigu aš neklystu, Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo ir taip toliau įstatymo projektas Nr. XIVP-2644. A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, projekto tikslas – patikslinti teisinį reguliavimą, kai nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais tvarkomi asmens duomenys perduodami trečiosioms valstybėms arba tarptautinėms organizacijoms, pavyzdžiui, tvarkant ir perduodant asmens duomenis bendrų karinių pratybų ar kitų bendradarbiavimo renginių atvejais. Projektu taip pat išplečiama kompetentingos institucijos sąvoka, nes asmens duomenis nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais gali tvarkyti ne tik valstybės institucijos, bet ir kiti subjektai, pavyzdžiui, savivaldybės institucija ar įstaiga, sudarydama civilinį mobilizacinį personalo rezervą pagal Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymą.

Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabos yra redakcinio pobūdžio, tai projekto esmės nekeičia.

PIRMININKAS. Dėkoju už pateikimą. Dabar, jeigu niekas neužsirašė dėl motyvų, tada balsuokime, esame pasiekę balsavimo langą. Gal bendru sutarimu po pateikimo? Gerai, pritariame bendru sutarimu po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ir siūloma svarstyti birželio 13 dieną. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Šį klausimą apsvairstėme.

12.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projektas Nr. XIVP-2659 (pateikimas)

Dabar aš siūlyčiau rezervinius paimti. Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projektas Nr. XIVP-2659. Gerbiamas J. Razma turbūt galėtų pristatyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vėl grįžtame prie buvusio mūsų kolegos A. Nekrošiaus. Šį kartą dėl jo apsisprendimo mes turime laisvą apygardą, kurioje šiuo metu neišrinktas Seimo narys, tai Raseinių–Kėdainių rinkimų apygarda. Siūloma ten skelbti rinkimus. Seimo Pirmininkė pasiūlė gana ankstyvą datą – liepos 30 dieną. Bet jau galiu prognozuoti, kad, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas, akivaizdu, kad pagrindiniame komitete teks tą datą šiek tiek nutolinti, nes, matyt, būtų problemų pagal naują Rinkimų kodeksą tvarkingai organizuoti visas procedūras. Ta data galėtų keistis, kaip jau komitetas nuspręs. Bet iš principo svarbu šiandien priimti sprendimą, pritarti po pateikimo, kad naujų rinkimų organizavimo procesas būtų pradėtas.

PIRMININKAS. Dėkoju už pateikimą. Jūsų nori paklausti keletas Seimo narių. Gerbiama V. Giraitytė-Juškevičienė pirma. Prašom. Jos nėra. Tada D. Griškevičius. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Pranešėjas jau kaip ir užsiminė, kad teikiama data turbūt nesuderinama su dabar galiojančia įstatymine baze. Bet tada klausimas, kaip mums, Seimo nariams, dabar, matant vieną projektą, žinote, jūsų pamąstymas, kad galbūt data skirsis, kaip balsuoti, nes vis dėlto šiuo metu mes matome datą, kuriai tikrai būtų sunku pritarti, nes matome ir Teisės departamento išvadas. Galbūt tada verta pakoreguoti ir tada grįžti į posėdžių salę jau su pakoreguota data?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Kolegos, tai būtų toks beprasmiškas laiko gaišinimas du kartus man stovėti tribūnoje. Aš jau iš karto pasakau, kad pagrindinis komitetas, kaip norės, tą datą pakoreguos. Aš manau, kad pakoreguos išmintingai, kad viskas derėtų su naujuoju Rinkimų kodeksu. Aš ir kviečiu balsuoti iš principo, kad nauji rinkimai Raseinių–Kėdainių apygardoje rengiami. O datą parinks komitetas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas J. Jarutis. Prašom.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Iš dalies jūs ir atsakėte į mano kolegos klausimą. Bet vis dėlto, teikdami tokį įstatymo projektą, manau, rengėjai bent jau turėjo sužiūrėti tas datas ir terminus, kada jau galima anksčiausiai rengti tuos Seimo nario rinkimus. Aišku, tikime, kad komitetas pataisys, kaip reikia, bet, kaip kolega sako, šiandien balsuoti yra problemiška, matant skaičius. Tai galbūt aš irgi pritarčiau. Bet, aišku, čia mano ne klausimas, pasisakymas, kad galbūt reikia atnešti tikslų projektą į Seimą. Nesunku čia, gerbiamas Jurgi, pastovėti.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Man visiškai nesunku, bet vis dėlto, taip sakant, jus gaisinti dar kartą su ta pačia idėja gal nebūtų labai racionalu. Ir vis tiek, jeigu aš įrašysiu kitą datą, komitetas ją gali pakeisti, kaip nori. Tai aš tos kitos datos, teisingesnės, niekaip negalėsiu užfiksuoti. Jeigu galėčiau, jeigu būtų kokia nors mano pirminė galia, tada reikėtų naudotis. Tiesiog, man atrodo, sprendime iš principo, o datą komitetas parinks.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą nori užduoti gerbiamas J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano irgi buvo panašus klausimas. Irgi keista, kad toks projektas buvo registruotas neįvertinus nei Rinkimų kodekso nustatytų reikalavimų, sudarant tam tikras rinkimų komisijas, be to, neįvertinus praeitos kadencijos patirties, kai buvo išrinkti 3 Seimo nariai: 2 – merais ir 1 – Europarlamento nariu ir tose apygardose buvo paskelbti nauji rinkimai rugsėjo mėnesį. Tada tam naujai išrinktam Seimo nariui, jeigu, tarkime, jį išrinktų liepos 30 dieną ar rugpjūčio viduryje, nereiktų laukti visą mėnesį, kada prisiekti artimiausiame posėdyje, tik rudens sesijoje. Tai keista, kodėl tai nebuvo įvertinta ir pagalvota.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Šiuo atveju buvo pasižiūrėta į kitas nuostatas, net dėl tokių rinkimų kaip dabar vienoje apygardoje. Jeigu apskritai yra neeiliniai rinkimai ar Prezidento nauji rinkimai, tai yra pasakyta, kad jie rengiami ne vėliau kaip po trijų mėnesių. Ten, aišku, yra kita motyvacija, bet atrodė, kad gali būti ir čia per tris mėnesius surengti. Bet dabar, susipažinus su Teisės departamento pastabomis, akivaizdu, kad reikia šiek tiek vėlinti tą datą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiama L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, vicepirmininke, aš noriu paklausti, juk tai ne pirmas atvejis. Jūs dabar konstatuojate faktą, kad lyg ir buvo tokių atvejų, ir žinojote, ir teikėte tokią datą, kuri visiškai prieštarauja mūsų įstatymui, kuris buvo priimtas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Tą prieštaravimą mums atskleidė Teisės departamentas. Kaip minėjau, į šitą aplinkybę mes nebuvome atkreipę dėmesio. Tiesiog buvo siekis, kad tie rinkimai vyktų kuo greičiau, kad tos apygardos piliečiai turėtų savo atstovą kuo greičiau. Kaip minėjau, buvo remtasi analogija su kitais atvejais, kai yra pasakoma, kai rinkimai turi būti surengti ne vėliau kaip per tris mėnesius. Aš neatmetu, kad ateityje, jeigu mes tobulinsime Rinkimų kodeksą, tas vietas mums reikės dar pažiūrėti, kad tokie rinkimai galėtų būti surengiami ir greičiau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, siūlau nelaužyti iečių ir pritarti šiandien šitam projektui, suprantant Teisės departamento išvadas, kurios prives prie kitos datos. Tačiau, gerbiamas

Jurgi, jūs sakote, čia yra Seimo Pirmininkės pasiūlyta data, bet jūs irgi esate vienas iš teikėjų, tai komitetas, matyt, su jumis asmeniškai derins tą galimą rinkimų datą. Kokią datą jūs pats matytumėte, nes komitete jūs turbūt atstovausite projekto teikėjams? Kaip jūs įsivaizduojate tą galimą datą?

J. RAZMA (TS-LKDF). Paminėjau Seimo Pirmininkę, nes iš tikrųjų aš tą antrą parašą uždėjau, kai Seimo Pirmininkės parašas ir data jau buvo. Čia viskas yra teisingai.

O kokia data galėtų būti, tai galėtų būti bent porą savaitių vėlyvesnė, aš taip įsivaizduoju, kad būtų galima tilpti į tuos terminus, kuriuos akcentavo Teisės departamentas. Kaip aš minėjau, laikaisi pozicijos, kad rinkimai būtų kuo greičiau, bet kaip komitetas nuspręs. Jis gali nuspręsti ir gerokai vėlesnę datą įrašyti. Tai čia jau ne mano valioje, čia viskas komiteto valioje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinį klausimą užduos gerbiamas V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, gal galite pasakyti, dėl kokių konservatorių kandidatų taip skubinate rinkimus? Gal bijote, kad jis išsižadės konservatorių, ar kokios kitos priežastys, nes šiaip pagal visus įstatymus ir tvarkas, rinkimai turėtų vykti vėliau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Na, su savo Raseinių skyriaus atstovais mes ilgokai čia aiškinomės, manau, viską išsiaiškinome ir gal jūsų skelbiamų pavojų dėl perbėgimo dabar nematome. Nesijaudinkite, viskas bus gerai su tais mūsų kandidatais. Ar anksčiau, ar vėliau jie startuos, kaip priklauso.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Dabar motyvai už – V. Semeška. Prašau.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamas pranešėjau, gerbiami kolegos, tikrai siūlau pritariti po pateikimo ir komitete bus galima, betarpiškai kalbantis su Vyriausiąja rinkimų komisija, surasti tinkamą datą, kuri atitinka ir Rinkimų kodeksą. Čia, manyčiau, net nėra ginčo, kad į laisvą Seimo nario vietą turi būti išrinktas kitas asmuo. Manysčiau, kad komitete tikrai šią problemą išspręsimė. Kviečiu palaikyti po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Iš tikrųjų prieš kalbu ne todėl, kad nereikia tų rinkimų, bet todėl, kad taip nemokėsiškai parengtas projektas – neįvertintas Rinkimų kodeksas, kuris ką tik neseniai šviežiai įsigaliojo. Kita vertus, neįvertinti, ar čia buvo tyčia taip daroma – liepos 30 dieną rengti rinkimus, per patį piliečių atostogų įkarštį, kad rinkimuose dalyvautų geriausiu atveju koks 20 % rinkėjų? Koks čia atstovavimas tada, kai 9 % ar 10 % rinkėjų išrinks savo atstovą į Seimą.

Aš manyčiau, kad komitete turėtų būti... Iš kitos pusės, rudens sesijoje tik priesaika tam žmogui galėtų būti, tad komitete turėtų būti ne ankstesnė kaip rugsėjo mėnesio data, kad būtų įvertinti visi ir teisės kriterijai, ir protingumo kriterijus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai yra išsakyti. Dabar balsuosime po pateikimo dėl pirmalikių rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą.

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 68, prieš – 28, susilaikė 25. Taigi po pateikimo yra pritarata.

Dabar gerbiamas A. Vyšniauskas – per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, projekte nurodyta, kad pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, bet kalbėjome su komiteto pirmininku, kad galbūt galėtų būti Teisės ir teisėtvarkos komitetas, nes Rinkimų kodeksas yra ten. Matome, kad diskusijoje greičiausiai galėsime dar išjudėti ir į Rinkimų kodekso pataisymus dėl datų, nes ruošime didelį paketą, artimiausiu metu pristatysime ir Seimui. Jeigu leistumėte Teisės ir teisėtvarkos komitetui būti pagrindiniam, būtų labai šaunu, mes rytoj viską išspręstume.

PIRMININKAS. Dėkoju. Iš tiesų argumentai logiški. Ar Seimas galėtų bendru pritarimu? Ne, norite balsuoti. Gerai. Tai yra, kaip suprantu, dvi alternatyvos – Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Taip? Norite balsuoti. Apsispręskime tada alternatyviai balsuodami. Kas už, tai už pasiūlymą, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kas prieš, tada – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Balsuojame alternatyviai. Kitų pasiūlymų nebuvo, vadinasi, už – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, prieš – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 68, prieš – 52. Taigi Teisės ir teisėtvarkos komitetas yra pagrindinis komitetas.

Siūloma svarstyti balandžio 27 dieną. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi šį klausimą įveikėme.

12.40 val.

Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1916 (svarstymas)

Gal spėsime dar rezervinį 2 pasvarstyti iki pranešimų. Jaunimo politikos pagrindų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1916. Čia pranešėja būtų gerbiama V. Aleknaite-Abramikienė, Socialinių reikalų ir darbo komiteto... Svarstymas. Čia bus greičiausiai atmesti. Čia trumpai. Prašau.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Gal ne visai trumpai. Aš tiesiog paaiškinsiu, kad vienas mūsų kolega pasiūlė įrašyti į Jaunimo politikos pagrindų įstatymą pakeitimą, kad jaunimu būtų laikomi asmenys ne iki 29 metų, bet iki 35 metų. Komitetas svarstė šį pasiūlymą ir padarė išvadą, kad jokios konkrečios pridėtinės vertės šis pakeitimas neatneštų. Tie įstatymai, kurie reglamentuoja pirmojo būsto įsigijimą ar kitų lengvatų gavimo galimybę, yra atskiri. Juose numatytas didesnis amžius, ypač, sakykim, dėl būsto įsigijimo – iki 36 metų. O mūsų įstatyme numatytas 29 metų amžius tiesiog atitinka Europos Sąjungos vidurkį. Turint omenyje šio įstatymo vykdymo specifiką, kad tai susiję su jaunimo centrais, kur ir taip asmenys yra nuo paauglių iki 29 metų, amplitudė yra gana didelė. Kažin ar būtų prasminga dar matyti tuose centruose ir asmenis, kurie jau patys turi vaikų, gal net ir paauglių kai kuriais atvejais? Todėl komitetas nusprendė, kad šį įstatymo projektą reikia atmesti. Atmesti manė 7, būtų linkę pritarti – 2. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar motyvai. Bet jūs užsirašėte už, prieš turbūt dėl projekto. Iš esmės balsuosime dėl komiteto siūlymo atmesti. Na, nesvarbu. Išsakykite savo argumentus. Svarbu, kad vienas būtų vienoje pusėje, kitas kitoje.

Už kalbės gerbiamas A. Bagdonas. Turbūt už projektą, bet prieš siūlymą. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Dažnai mes vadiname jaunimą Lietuvos ateitimi. Tačiau ne, jie gyvena dabar čia, tarp mūsų, ir jie yra Lietuvos dabartis. Europinė patirtis numato, kad apatinė jaunimo apibrėžimo riba yra nuo 12 metų iki 16 metų, viršutinė riba yra nuo 24 metų iki 35 metų. Lietuva, kaip ir komiteto atstovė paminėjo, yra pasirinkusi tiesiog vidurkį. Man atrodo, jeigu kalbėtume apie jaunas šeimas, kurioms yra suteikta galimybė įsigyti pirmąjį būstą su tam tikra parama, yra numatyta 35 metų viršutinė riba. Tas suvienodinimas tikrai būtų prasmingas. Tuo labiau kad jauni žmonės, 30–32 metų, tuomet galėtų gauti tam tikrą subsidiją arba lengvatą, tiksliau, subsidiją verslo pradžiai. Tie, kurie nespėjo sėkmingai integruotis į gyvenimą.

Pačiai pabaigai. Tokios valstybės kaip Graikija, Rumunija, Kipras, galų gale ta pati Ukraina, šiuo metu kovojanti dėl savo nepriklausomybės, yra pasirinkusi 35 metų viršutinę ribą. Taip neatima iš tų jaunų žmonių gauti tam tikras lengvatas, stažuotis Europos Sąjungoje.

Aš visgi kviečiu nepalaikyti komiteto siūlymo, o dar padiskutuoti šiuo klausimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar prieš kalbės gerbiamas D. Griškevičius. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Kaip ir gerai pastebėjo posėdžio pirmininkas, pasisakau už patį projektą. Kviečiu palaikyti komiteto išvadą ir nepritarti teikiamam sprendimo projektui pirmiausia dėl kelių priežasčių. Sprendimo autorius mini, kad išplečia jaunimo galimybes pailgindamas amžių, tačiau nekalba apie iš tikro galimas pasekmes. Tai yra tai, kad finansavimas (pavadinkime taip) jaunimo eilutėms vargu bau ar didėja. Tai reiškia, kad realiai tas tikrasis jaunimas, kurį mes šiandien suvokiame taip, kaip suvokiame jau nemažai metų, yra nusistovėjusios ribos, iš esmės turės mažiau galimybių gauti paramą būtent ar tam pirmajam būstui, ar kitoms priemonėms. Manau, kad tai realiai blogina jaunimo padėtį, todėl tikrai pritarti tam negalima.

Kitas ne mažiau svarbus dalykas. Ne viena jaunimo organizacija, tiek politinė, tiek nepolitinė, jau pasisakė dėl šio sprendimo projekto, išreiškė savo nuomonę. Jaunimo organizacijos to-

kiam projektui nepritarė. Kviečiu Seimo narius išgirsti jaunimo organizacijų nuomonę ir nepritarėti šio sprendimo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar, gerbiami kolegos, balsuosime dėl komiteto siūlymo atmesti projektą. Kas balsuoja už, balsuoja už komiteto siūlymą atmesti. Rezervinis 2 klausimas – Jaunimo politikos pagrindų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1916. Balsuojama dėl komiteto siūlymo atmesti. Kas balsuoja už, palaiko komitetą, kas balsuoja kitaip, matyt, palaiko projektą.

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 85, prieš – 12, susilaikė 15. Projektas yra atmestas.

12.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XI-1249 „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių iš asociacijų rinkimų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2580(2) (svarstymas)

Toliau dar spėsime apsvarstyti rezervinį 3 klausimą, kol dar balsuoti galime, – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XI-1249 „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių iš asociacijų rinkimų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIVP-2580(2). Gerbiamas V. Juozapaitis, Kultūros komiteto pirmininkas, tribūnoje. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, toks formalus šis pakeitimas. Kaip minėjau pristatymo metu, reikia pakeisti nuostatus, nes pasikeitė pavadinimai komitetų, tiksliau, atsirado Kultūros komitetas, kuris dabar nėra įrašytas, yra senas pavadinimas. Čia formalumas. Mūsų komitetas svarstė ir bendru sutarimu pritarė šiam įstatymo projektui... nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra norinčių pasisakyti, išsakyti motyvus svarstymo stadijoje? Lyg ir nebuvo. Ne, nėra. Dėkoju. Galime tada balsuoti. Dar spėjame. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu siūlytė? (*Balsai salėje*) Ne, girdžiu, kažkas reikalauja balsuoti. Balsuojame, tikrai spėsime balsuoti. Naudojamės balsavimo langu, todėl galime naudotis šia išskirtine galimybe paspausti mygtukus. Manau, kad tai paskutinis balsavimas iki pertraukos.

Užsiregistravo 108, balsavo 107: visi 107 balsavo už. Taigi, po svarstymo yra pritarta.

12.47 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar, gerbiami kolegos, nieko nebespėsime apsvarstyti, pareiškimai. Seimo narių pareiškimai iki pertraukos buvo keturi, tai gal šiek tiek užimsime ir pertraukos laiko, bet turime išklausti Seimo narius. Prašom. Kas čia buvo pirmas? Dabar mums irgi lėtai technika veikia. A. Gedvilas. Prašom gerbiama A. Gedvilą į tribūną. Pareiškimas. Prašom.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiami kolegos, šių metų balandžio 7 dieną gavau Seimo Etikos ir procedūrų komisijos raštą, kuriuo esu raginamas korektiškai reikšti savo mintis ir vengti tam tikrų frazių ar žodžių. O kad būčiau tikslus, turiu pacituoti: „Komisija 2023 m. balandžio 5 d. posėdyje, įvertinusi gautą informaciją, ragina jus korektiškai reikšti savo mintis ir vengti frazių ar žodžių, kurie visuomenėje gali būti suprantami kaip menkinantys, stigmatizuojantys ar diskriminuojantys asmenis, sergančius psichikos ligomis, turinčius psichikos ar fizinę negalią, ir gali prisidėti prie nekorektiškų stereotipų visuomeninėje platinimo.“ Kaip jūs greičiausia žinote, taip komisija reagavo į mano frazę, kuria turėjau apsiginti nuo neadekvačiai besielgiančio žmogaus išpuolio, įvykusio čia, Seime, kovo 14 dieną.

Atsižvelgdamas į tai, kad pati Seimo Etikos ir procedūrų komisija pasielgė neetiškai, retransliuodama vaizdo įrašą su įžeidimais Seimo narių atžvilgiu vartojant necenzūrinę leksiką ir neapykantos kalbą, taip didindama jos sklaidą bei peržiūrų skaičių, o pati nesiėmė kokių nors veiksmy, išskyrus politinį susidorojimą su manimi, pamačiusi tokią filmuotą medžiagą; atkreipdamas dėmesį į tai, kad didžioji dalis komisijos darbo yra įslaptinta, ypač svarbiausia komisijos darbo

dalį, komisijos išvadų svarstymas, nors esu tikras, kad būtent Etikos ir procedūrų komisija turi demonstruoti aukščiausią skaidrumą, objektyvumą ir viešumo standartą; pabrėždamas, kad pati Etikos ir procedūrų komisija nematė reikalo imtis kokių nors veiksmų, kad apgintų Lietuvos Respublikos Seimo narius ir pačią Seimo instituciją nuo panašių išpuolių ateityje, o visą atsakomybę numetė Seimo kanceliarijai, taip pat komisija nesiėmė jokių veiksmų dėl tų Seimo narių, kurie išrašė leidimą apsilankyti Seimo rūmuose minėtam neadekvačiai besielgiančiam asmeniui ir taip prisidėjo prie išpuolio prieš kitus Seimo narius organizavimo, o atsakomybę taip pat permetė Seimo kanceliarijai; akcentuodamas, jog ne pirmą kartą esame liudininkai to, kad, užuot atlikdama savo tiesiogines funkcijas, numatytas Seimo statute, faktiškai komisija tapo represiniu įrankiu susidoroti su neįtikusiais Seimo nariais, o pačių komisijos narių kompetencijos kelia rimtų abejonų dėl sugebėjimo atlikti jiems patikėtas funkcijas; laikydamas nelogišku ir nepagrįstu komisijos įvertinimą ir raginimą, kad galėjau pažeisti Valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje įtvirtintus valstybės politikų elgesio principus, vienas iš kurių – teisingumo principas, įpareigojantis politikus vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisant jų tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, išsilavinimo, religinių įsitikinimų, politinių pažiūrų, amžiaus ir kitų skirtumų; galiausiai, pabrėždamas, kad pati Etikos ir procedūrų komisija dirba galimai pažeisdama Seimo statutą, kuriame yra numatyta, kad komisiją sudaro 11 Seimo narių, tačiau šiuo metu komisijoje dirba tik 10 Seimo narių, pareiškiu, kad minėtą Seimo Etikos ir procedūrų komisijos raginimą man laikau nepagrįstu ir neteisėtu. Todėl neketinu jo vykdyti ir pasilieku sau teisę bendrauti su tais žmonėmis, su kuriais noriu bendrauti, ir su tais žmonėmis, kurie man bus priimtini, ir tik tokia forma, kokia yra tinkama susiklosčiusioje situacijoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau pareiškimą perskaityti kviečiu gerbiamą D. Kepenį.

D. KEPENIS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, mieli kolegos, nepasakysiu nieko naujo. Kasmet Lietuvos gyventojų sveikata vis labiau prastėja ir teikiamos priemonės neduoda jokie efekto. Seimo nutarimas „Dėl sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių“ visiškai nevykdomas, lygiai taip pat kaip nevykdoma ir rezoliucija „Dėl gyventojų imuniteto stiprinimo“. Štai kelios iliustracijos. Kasmet nuo širdies ligų miršta beveik 22 tūkst. Lietuvos gyventojų, tai yra daugiau negu pusė... Širdies ligos tapo pagrindine Lietuvos ir pasaulio gyventojų mirties priežastimi. Praėjusiais metais daugiau nei pusė visų mirčių, 52 %, Lietuvoje įvyko dėl širdies ir kraujagyslių ligų. 2021 metais beveik 21 % darbingo amžiaus vyrų ir beveik 14 % moterų mirė nuo išeminių širdies ligų ir insulto, vadinasi, darbingi žmonės. Dar daugiau, 2020 metais nuo šių ligų mirė 22 tūkst. 835 žmonės, o emigravo 23 tūkst. 103. Tad nuo širdies ligų miršta beveik tiek pat gyventojų, kiek emigruoja iš Lietuvos.

Ši kraupi statistika vis auga. Verta pabrėžti, kad nutukimas dėl genetinių ir kitų ligų pasitaiko vos 1–2 % visų atvejų, visa kita – netinkamos gyvensenos pasekmė. Dažnai tokį žmonių gyvensenos pasirinkimą lemia švietimo, sveikos gyvensenos įgūdžių trūkumas, netinkama pačios valstybės ligų prevencijos politika. Drąsiai galima teigti, jog netinkama gyvensena, netinkama mityba, kurios sraigalyje atsiduria cukraus prisotinti produktai, yra pagrindinė priežastis, dėl kurios ilguoju laikotarpiu Lietuva praranda vis daugiau žmonių.

Ar mes lauksime, kad būtų kaip Amerikoje, kurioje praėjusiais metais karinei tarnybai netiko 77 % jaunimo? Priminsiu, Lietuvoje daugiau negu pusė jau netinka. Dėl ko? Dėl nutukimo, narkotinių medžiagų vartojimo ir psichologinių problemų. Daugumą jaunuolių netiko kariuomenei dėl visų šitų trijų priežasčių kartu sudėjus. Ši kraupi statistika JAV per penkerius metus padidėjo net 6 % ir nėra priežasčių jai mažėti.

Štai mes ir toliau norime dar daugiau laisvių, dar mažiau atsakomybių. Tuo keliu mes ir patraukėme. Ir čia mūsų lyderiai yra neoliberalai, laisviečiai, kurių priešakyje ministrė A. Armonaitė. Daugiau narkotikų, daugiau galimybių nusipirkti pasenusį maistą. Užtai mes keliausime į kosmosą. Su kuo? Kaip? Dėl svorio ir promilių negalėsime net patekti į tą kosminę laivą. Šią situaciją reikia stabdyti nedelsiant. Ko gi mes laukiame?

Todėl rytoj, trečiadienį, balandžio 26 dieną, 13 valandą, organizuoju spaudos konferenciją. Į ją pakviečiau medicinos, mitybos, sveikos gyvensenos specialistus, kurie pasidalins savo išvalgo-

mis apie tai, kaip reikia stabdyti vis labiau didėjantį cukraus ir jo gaminių prieinamumą ir kaip formuoti tolesnę Lietuvos sveikatos politiką.

Mielieji, apie baltąją mirtį kalbėsiu nuolat. Jūs kiekvieną savaitę kabinetuose priimate cukraus, alkoholio, narkotikų, alkoholio barų kultūros lobistus. Tą matau kiekvieną dieną. Kodėl nepriimami sveikatos lobistai? Jie čia nelaukiami. Ne ligų, o sveikatos! Nes jums dar nežinomas V. Storosta – Vydūnas, Lietuvos genijus, sakė: „Žymiai svarbiau sveikatą tausoti, nei ligas gydyti.“ Tai va tuo keliu mes vis ruošiamės, ruošiamės, bet dar nepatraukėme. Tai gal pats laikas pradėti? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau kviečiu gerbiamą V. Ažuolą į tribūną perskaityti pareiškimą. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, gyvename tokiu įdomiu laikotarpiu, kai valdžioje esantys valdantieji politikai – liberalkonservatoriai kartu su laisve – uoliai naikina valstybės pagrindą į tradicinės šeimos institutą įvesdami genderizmo sąvokas, kitus dalykus, kurie tai griaua. Bet jie netgi nesustoja. Jie eina toliau.

Ką tik sužinojome, kad kai politikas ištaria priesaiką ir žodžius „Lietuvos Respublika“, tai priesaika tampa iš karto negaliojanti. Vadinasi, net valstybingumą – Lietuvos Respubliką taip pat reikia ir iš politikų priesaikos ištrinti. Ir kas tai padarė? Tai padarė politikai, šiandien esantys valdžioje. Jie nesustoja, eina toliau. Bet, žinoma, kaip galima pasitikėti politikais, kurie nuolat meluoja ir nuolat viena sako, kita daro.

Prisimename praeitus metus, energetikos sritį, kuri labai skaudžiai paveikė žmones, nes už energetiką teko labai daug mokėti. Negana to, kad prievarta žmones išvarė sudaryti brangias sutartis, prievarta jie ten buvo sustumti, kokios mantros buvo kartojamos, kai nuolat užduodavau klausimą energetikos ministrui, premjeriui, kiek Lietuva turi elektros gamybos pajėgumų, ar Lietuva gali apsirūpinti elektra pati savo turimais pajėgumais? Ir premjerė, ir energetikos ministras nuolat kartojo: ne, pajėgumai sunaikinti, prarasti, mes tų pajėgumų nebeturime, todėl kai rinkoje labai šoka kainos, mes nieko negalime padaryti.

Na va, visai neseniai sužinojome, kad Lietuva pabandė veikti energetinės salos pagrindu – įjungė visus savo pajėgumus, ką turi, ir pasirodo, kad tų gamybos pajėgumų užtenka Lietuvai. Ir net įjungus tuos visus pajėgumus kaina buvo simbolinė faktiškai. Štai ir atsakymas visiems tiems, kurie dabar labai brangiai mokate už elektrą visuomeninio tiekimo – 28 centus (ji gali būti po 12–14 centų), kuriuos privertė brangias sutartis pasirašyti – po 30–50, virš 50 centų, bet visa tai yra tik šių valdančiųjų atstovų – liberalkonservatorių veiksmų pasekmės.

Vadinasi, kai pernai mes turėjome labai brangią elektrą, galėjome įjungti savo energetinius pajėgumus ir ta kaina būtų nukritusi. Mums nereikėtų brangiai mokėti. Bet vietoj to buvo padaryta viskas atvirkščiai: kaina tyčia sukelta, mūsų elektros energetikos pajėgumai buvo neįjungti ir po to dar skirta šimtai milijonų kompensacijoms. Bet pasekmės viso to, kad tos kompensacijos mokamos iš visų mūsų mokesčių mokėtojų pinigų ir kažkam leido susikrauti šimtamilijoninius pelnus. Ir nieko.

Kiekvienoje srityje bus tas pats. Niekas nesustos, eis toliau, kad tik tam tikra *šai*ka, tam tikra bendruomenė, kuri prieina prie valdžios, galėtų uždirbti tik daugiau. Tai ką, žiūrime tą gražų filmą, kaip eisime toliau, kas bus toliau, bet už viską teks sumokėti visiems žmonėms. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar gerbiamas V. Valkiūnas. Galite iš tribūnos viską išsakyti, ką galvojate. Prašom, pareiškimas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Sunku viską išsakyti per 5 minutes. Iš pirmo žvilgsnio Seime ir Vyriausybėje surinkti rimti vyrai ir moterys, tačiau praktika rodo, kaip pasakius, kad ir keistų įvykių. Noriu pakalbėti ir pareikšti savo pastabas dėl žaliajo kurso.

Klimato kaita Lietuvai geras dalykas ar ne? Ūkininkai galbūt pasakys, kad taip, nes pradėjo apdirbti žemes jau balandžio mėnesį, o ne gegužės ar birželio. Tai ką, mes turime kenkti savo valstybei? Man keistai atrodo aplinkos apsaugos ministro elgesys, kai stumiami ir akcizo, ir kiti mokesčiai, išsipareigojimai dėl CO₂ sumažinimo. Jau buvo kiti ministrai išsipareigoję iki 2020 metų sumažinti išmetimus 20 %. Praėjo 2020 metai, vėl jau nespėjo ateiti – kai 40 %.

Iš kur tos iniciatyvos, kas atsakys už galimai debiliškus įsipareigojimus, kokia nauda mūsų žmonėms? Jie sako – Europos Komisija pareikalavo. Kokia teise? Ar mes pavaldūs Europos kažkokiai komisijai? Mes, ką, kolonija kažkokios mistinės organizacijos? Ką, mes, Seimo nariai, pavaldūs Briuselio komisarams, kurių jokia tauta nerinko? Kaip mes užkoduoti, kaip mes kalbame – prašysime, paverksime, prašysime pasigailėjimo, ministrai ir kiti kalba, kad nebaustų. Mes ką, lupeta, į kurią galima kojas nusivalyti? Kalbama, kad mes prarasime lėšas, kad atnaujintume energetiką. Nauda, ne nauda, matote, milijardai, reikia tarp savų pasidalinti, galbūt mafijozinių struktūrų, kurios tvirtėja ir tvirtėja.

Kalbame apie biokurą. Biokurą pirkome iš Latvijos, iš Baltarusijos, dabar niokojami miškai, ir Latvijoje, ir Lietuvoje viską iškertame, matosi, kaip padidėjo, nes reikia biokuro, iš kitur negausime, bet išlaikyti tą procentą reikia.

Užterštumas. Sako, užteršia automobiliai. Ir aštuntame, ir devintame dešimtmetyje Japonijoje tankumas automobilių ir gyventojų buvo didžiausias pasaulyje, bet kažkodėl ir gyvenimo lygis, ir ilgiausius gyvenimo metus gyveno Japonijoje. Vadinasi, kažkas ne visai tiesa.

Aš pagal save žinau, atrodo, jau švino benzine būdavo, maudydavomės tose švino ir benzino jūrose ir, kaip sakant, turėjome persismelkti. Pasitikrinau, ne, viskas norma, už metų dar pasitikrinau, dar sumažėjo. Taigi daug melo visose šiose kalbose.

Ministras sako, Lietuvos deindustrializacija. Tai reiškia naikinti pramonę. Kai aplinkos ministras kalba, kad reikia naikinti pramonę, ir niekas neoponuoja jam, tai kur mes ridenamės? Kai yra sintetiniai degalai, ekologiški bus, tai kodėl Lietuva nori, kad bėgtų nuo gerovės valstybės? Kur mes norime pabėgti su šita doktrina? Todėl aš kviečiu pabusti. Aišku, kaip kolega D. Kepenis sako, sveikas gyvenimo būdas, bet tai priklauso nuo maisto, mitybos, diagnostikos, medicina ne taip išsivysčiusi, bet tai nereiškia, kad mes turime aukoti lėšas iš biudžeto visokioms, taip sakant, fantazijoms, kurias prifantazavo tie vadinami žalieji. Kai aš buvau Biržų meras, tie žalieji irgi laktė su visokiais projektais, tai aš jiems greitai parodydavau duris, nes matėsi, ko jie nori. Jie nori praturtėti, norėjo ir nori, išnaudodami Lietuvos lėšas visai tai struktūrai. Todėl nepasiduokime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi šia džiugia gaida ir baikime savo rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 265 STENOGRAMA

2023 m. balandžio 25 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, sveiki sugrįžę į Seimo salę. Pradedame balandžio 25 dienos vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

14.01 val.

Vyriausybės pusvalandis

Energetikos ministro Dainiaus Kreivio pranešimas

Gerbiamieji Seimo nariai, po pietų pirmasis klausimas yra Vyriausybės pusvalandis. Jame dalyvauja energetikos ministras D. Kreivys. Kviečiu jį į tribūną pristatyti energetikos aktualijas ir taip pat atsakyti į jūsų klausimus, jeigu tokių būtų. Matau, kad klausimų tikrai yra. Prašau, ministre.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Nesuveikė, vadinasi, nesiregistruosime. (*Balsai salėje*) Gerai.

Gerbiami Seimo nariai, dėkoju už galimybę, kad galiu pasidalinti... (*Balsas salėje*) Kaip aš galiu garsiau, jeigu jūs visi kalbate?

PIRMININKAS. Gerai, gerai. Viskas! Ramybės Seimo salėje. Duokime ministrui kalbėti.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Mikrofonai įjungti? O gal buvo išjungti?

Gerai. Dėkui už galimybę, kad galiu būti su jumis ir pristatyti elektros ir dujų rinkų situaciją, prognozuojamas kainas, taip pat mūsų energetikos sektoriaus svarbiausias naujienas ir įvykius.

Pradėsiu nuo elektros ir dujų rinkų apžvalgos. Didmeninėje rinkoje šiuo metu elektros kainų dinamika yra labai didelė. Kainas turime, jeigu žvilgteltume į praėjusius metus, žemesnes kartais ir tai lėmė keletas faktorių. Pirmiausia, turime rekordinį hidroenergetikos lygį Dauguvoje, Latvijoje, kovo mėnesį turėjome rekordinę vėjo energetiką, rekordiškai turime instaliuotos atsinaujinančios galios. Gale parodysiu skaidrę, kiek mes šiandien turime.

Taip pat reikia pastebėti, kad paleistas veikti Suomijos Olkiluoto trečiasis reaktorius, jis gamins 14 % elektros energijos, o kartu mums reikia pastebėti, kad Vokietija pastaruoju metu išjungė paskutinius tris savo branduolinius reaktorių. Tokia yra situacija rinkose.

Jeigu žvilgtelsime į kainas, tai Lietuva pagal kainų lygį yra pasislinkusi į Šiaurės Europos pusę. Mes žaliuojame kainų lygiu kartu su Skandinavijos šalimis, o Lenkijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje pastaruoju metu kainos yra aukštesnės, apie 100–120 eurų už megavatvalandę lygio. Taigi, kodėl tokios kainos, papasakojau.

Kas gali lemti II pusmečio kainas ir kainų dinamiką? Vasarą išdžiūna Dauguva, išdžiūna Skandinavijoje hidroenergetikos resursai. Taip pat vėlgi prisimename, kad esant dideliems karščiams yra mažinamas ir jungčių pralaidumas, taip pat vėjo kiekis vasarą mažėja. Taip pat planuojame, kad šią vasarą elektros kainų dinamika gali būti šiek tiek kitokia, tačiau bet kuriuo atveju jiniai nebus tokia bloga, kokia buvo praėjusiais metais.

Didmeninių kainų mažėjimas tiesiogiai atsispindi. Valstybės kompensacijų mūsų gyventojams buvo planuota, kad I pusmetį kompensacijoms reikės apie 260 mln. eurų. Galime pasidžiaugti, kad, preliminariais vertinimais, kompensacijų reikės keturis kartus mažiau, tik apie 65 mln. eurų. Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad kompensuojant elektros tiekėjams už patiektą elektros energiją, sumažintą gyventojams, tiekėjams kompensuojamos tikrai realios įsigijimo kainos. Taip pat noriu pasidžiaugti, kad tiekėjai reaguoja į nukritusias kainas rinkoje, aktyviai jas mažina, ragina gyventojus persirašyti sutartis palankesnėmis sąlygomis ir taip toliau.

Seime šiuo metu yra svarstomas įstatymas, kuris leis tiekėjams vienašališkai sumažinti kainas būtent tuo atveju, jeigu tiekėjas nori sumažinti kainas, tiekėjas galės tą padaryti. Noriu priminti, kad kainos bus peržiūrimos gegužės pabaigoje, VERT'as pradės vertinti kainas. Tikimybė, kaip ir buvo rodyta, yra du tokie ruožai. Turbūt vienas – pagal optimistinį scenarijų kainos svyruos tarp 60–80, o pesimistinį scenarijų – kainos galėtų svyruoti tarp 120–150 eurų už megavatvalandę. Vadinasi, valstybės intervencijos į elektros energijos kainas II pusmetį nereikės, bet, kaip minėjau, Vyriausybė yra visada pasiruošusi padėti žmonėms, jeigu atsiras toks poreikis. Gegužės mėnesio pabaigoje ta dinamika bus daug aiškesnė.

Dujos. Balandžio mėnesio kaina biržose svyravo apie 50 eurų ir, palyginti su paskutiniu ketvirčiu, yra sumažėjusi per pusę. Kainų lygis yra praėjusių metų rudens lygio iki to didžiojo šuolio. Vertinant ateities sandorius, prognozuojamas III ketvirtis – nuo 44 iki 50, o IV ketvirtis – 53, 58, 60 eurų už megavatvalandę. Taigi, jeigu žiūrėsime, ką turėjome praėjusių metų III ir IV ketvirčius, tai kaina sumažėjo penkis šešis kartus. Tai yra drastiškas mažėjimas ir tai lėmė tokie faktoriai, kad Europa vartojo 55 mlrd. kub. metrų dujų mažiau, 13 %, Lietuva beveik iki 40 % buvo sumažinusi savo elektros vartojimą... dujų vartojimą. Elektros vartojimas Lietuvoje mažėjo 14 % praėjusiais metais.

Žiemą Europa baigė su rekordiškai pilnomis saugyklomis. 55 % – tai likutis yra dvigubai didesnis, kaip matome, negu praėjusiais metais. Inčukalno dujų saugykla šiuo metu turi 35 %, yra šiek tiek aukštesnis negu praėjusių metų lygio. Turint omenyje, kad šiuo metu regione turime du terminalus, Klaipėdoje ir Suomijoje, mūsų regiono dujų tiekimo saugumas yra aukščiausio lygmens.

Tai pat noriu pabrėžti, kad ministerija turi parengusi rizikos vertinimo ir valdymo planus. Terminalas Klaipėdoje yra užimtas dešimt metų į priekį ir netgi vienkartiniai kroviniai, kuriems yra palikta šiek tiek erdvės, yra užsakyti ateinančius kelis ketvirčius į priekį. Situacija yra tikrai gera.

Kalbant apie dujų kompensacijas gyventojams, planuota buvo 130 mln. eurų, preliminariais vertinimais, reikės 40 % mažiau, panašiai kaip ir elektros atveju, kadangi dinamika buvo žymiai aukštesnė, dar prireiks 80 mln. eurų. Dabar taikomas tarifas po kompensacijų (besišildantiems yra 0,92 euro už kub. metrą) atitinka kainų lygį, o jis yra 58–60 megavatvalandžių dujų įsigijimo kainos. Dujų... prielaidų dujų tarifo mažėjimui pagal dujų kainų prognozę dar nematome, tačiau didėjimo taip pat nebus. Taip pat noriu pabrėžti, kad dujų kainos, tie 50 ar 60 eurų, ne visai atitinka visas įsigijimo kainas, nes įsigijimo kainas papildomai lemia dar ir kiti veiksniai, tokie kaip įsigijimo būdas, kainos apdraudimo sandoriai, *hedžinimai*. Dujų kainos yra draudžiamos, siekiant išlaikyti stabilų lygį. Išdujinimo balansavimas ir saugojimo saugyklose sąnaudos, nes terminale dujos irgi nugaruoja ir taip toliau. Valiutų svyravimai ir kiti.

Išvada tokia, kad siekiant išlaikyti esamą dujų tarifą gyventojams kompensacijų vis dar gali reikėti, todėl Vyriausybė yra pasiruošusi dar papildomai 50–60 mln. eurų pagalvę. Tai bus padaryta iš I ketvirčio sutaupymo.

Biokuras. Biokuro statistiką matome, lygiai taip pat kainos juda žemyn, tačiau matome, kad gegužės mėnesį kaina formuojama 20,33 euro už megavatvalandę. Praėjusiais metais tokiu pat metu buvo 21,51, tai yra 4 % žemesnė, tačiau tikėtina, kad kainos lygis šiais metais biokuro bus žemesnis, nes dujų kaina yra žemesnė. Kita vertus, Miškų urėdija padidino biokuro tiekimą.

Šiek tiek apie paramą gyventojams. 2023 metais yra planuojama 0,5 mlrd. paramos priemonių gyventojams. 0,5 mlrd. – tai tikrai milžiniška suma. Ir 135 mln. yra skirta privatiems asmenims: saulės elektrinėms įrengti – 92 mln. eurų, 40 mln. eurų bus netrukus skirta įsirengti elektrinėms ant stogų, vėliau bus skirti 32 mln. eurų nutolusioms, jeigu bus poreikis, bus galima paskirti dar apie 20 mln. eurų žmonių elektrinėms ant stogų. Vėjo elektrinėms bus taip pat parama, baterijoms, elektros automobilių įkrovimo stotelėms. Seniems, neefektyviems, taršioms katilams keisti bus skiriama iki 30 mln. eurų.

Priemonės, kuriomis galės pasinaudoti energetinės bendrijos ir savivaldybės. Kaip matome, vėl elektrinės, vėjo elektrinės, energetinės bendrijos, skirtos nepritekliuje gyvenantiems žmonėms, baterijos, stotelės ir taip toliau.

Dar skaidrėje nėra 600 mln. eurų RRF'o paskolinių pinigų, kurie bus skirti dar šiais metais verslui įsirengti saulės arba vėjo elektrines savo veiklos kaštams mažinti. 0,5 mlrd. dotacijų, 600 mln. paskolų vien šiais metais, tai 1,1 mlrd. eurų investicijoms į atsinaujinančią energetiką. Tokie pinigai į energetiką kaip parama dar niekad nebūvo investuojami.

Noriu taip pat pasidžiaugti mūsų saulės ir vėjo energetikos plėtra. Viena iš tų priežasčių, kodėl šiais metais turime geresnę kainų dinamiką, – ir atsinaujinančios energetikos plėtra. Per metus, tik per vienus metus papildomai instaliuota 700 megavatų generacijos. Jeigu išlaikysime tą dinamiką, tai tikrai 2030 metais ne tik padengsime visą savo poreikį, bet ir galėsime elektros energiją eksportuoti.

Saulės energijos instaliuotoji (žalias stulpelis) galia pasiekė 665 megavatus. Tikėtina, kad šiais metais saulės elektrinių galia pasieks 1 gigavatą. Tai tikrai yra absoliutus rekordas. Kaip minėjau, nuo kadencijos pradžios skaičiai yra didesni penkis ir daugiau kartų. Per dvejus metus gaminančių vartotojų skaičius išaugo trigubai – nuo 18,8 iki 54 tūkst. gamintojų. Tai vėlgi didelis pasiekimas.

Trumpai apie nepriklausomo veikimo bandymą. Kaip matome, ši šeštadienį įvykęs bandymas iš esmės yra didžiulis žingsnis į mūsų energetinę nepriklausomybę, į mūsų sinchronizaciją. Jo metu Lietuvos energetikai, „Litgridas“, patys valdė dažnį. Nepriklausomo veikimo bandymas nereiškia, kad mes turime atjungti ir jungtis. Nepriklausomo veikimo bandymas sako, kad mes turime valdyti dažnį patys. Mes ir dažnį valdėme patys, ir elektros energiją gaminomės patys. Džiugu, kad mes elektros energijos galime pasigaminti Lietuvoje. Taip, tai kainos... gaminome iš dujų. Taip, kai kurie mūsų įrenginiai, kaip Elektrėnuose septintasis ir aštuntasis blokai, yra pasenę, gamina elektrą labai didelėmis kainomis, bet mes jos galime pasigaminti. Labai džiaugiuosi, kad šiai Vyriausybei pavyko išsaugoti septintąjį ir aštuntąjį blokus, kuriuos buvo numatyta supjaustyti. Jie dabar gamina, dar papildomai bus investuota, jų resursas bus padidintas, turėsime generatorius, kurie užtikrins Lietuvos saugumą.

PIRMININKAS. Gerbiamasis ministre, aš tik primenu, kad jau 17 minučių kalbate, tai jei galite...

D. KREIVYS (TS-LKDF). Yra daug apie ką papasakoti.

PIRMININKAS. Žinoma, žinoma. Prašom.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Jau baigiu, baigiu, paskutinė skaidrė. Petrai, kantrybės. Gerai. Kaip minėjau, dideliais žingsniais einame energetinės nepriklausomybės link. Gegužės mėnesį turėsime trijų studijų rezultatus, tikiuosi, jie padės latviams ir estams apsispręsti. Lietuva yra apsisprendusi dėl pagreitinotos sinchronizacijos. Turėsime adekvatumą, turėsime sistemos stabilumą ir turėsime kainas. Noriu priminti, kad ankstesnės studijos aiškiai rodo, kad kainos po sinchronizacijos Lietuvoje mažės 7 %, Latvijoje – taip pat 7 %, o Estijoje – 14 %.

Taigi ačiū visiems už dėmesį. Esu pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmoji klausia L. Girskienė. Ruošiasi L. Nagienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena, ministre. Mane domina energetinės bendrijos. Jūs labai trumpai užsiminėte. Mes komisijos posėdyje apie jas kalbėjome. Atsimenu, buvo išsakyta nemažai pastabų, kad vis dėlto dar nėra rastas tinkamas modelis energetinėms bendrijoms sklandžiai veikti. Ir susitikimuose su pramonininkais, su savivaldybių atstovais buvo diskusijų. Noriu pasiteirauti, kokia dabar yra situacija? Ar yra pakoreguota teisinė bazė ir ar apskritai yra bent viena bendrija pradėjusi kurtis?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Energetinių bendrijų įstatymas yra priimtas kartu su „Proveržio paketu“. Jos gali funkcionuoti. Kalbant apie priemonę, kuri numatyta ir skirta energetinėms bendrijoms, kurios mažins nepritekliuje esančių žmonių išlaidas, tai ši priemonė sparčiai juda į priekį. Dirbame su visomis savivaldybėmis, susitikome tiek su Savivaldybių asociacija, tiek su savivaldybių administracijomis. Priemonė beveik parengta, savivaldybės raginamos kooperuotis, kad būtų lengviau surasti sklypus su atitinkamomis galiomis. Savivaldybės turi artimiausiu metu, turbūt per ateinančias kelias savaites, pateikti savo aiškius poreikius – kooperuojasi su kuo nors ar nesikooperuoja, kokios jiems galios reikalingos. Operatorius ESO, „Litgrid“ kartu su NŽT yra pasirengę iš karto ieškoti sklypų. Ten, kur galių šiek tiek pritrūks, mes pasirengę investuoti RRF'o pi-

nigus, kad tas galias išplėstume. Priemonė juda visu tempu į priekį, aš tikiuosi, kad iki vasaros pradžios ji bus paleista.

PIRMININKAS. Dėkui. B. Pietkiewicz – dėl vedimo tvarkos.

B. PIETKIEWICZ (MSNG). Labai ačiū, pirmininke. Labai prašau ministro, jeigu yra galimybė, pasidalinti skaidrėmis su Seimo nariais. Labai ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerai.

PIRMININKAS. Taip, tikrai, atsiųskite į Sekretoriatą, galėsime pasidalinti. Prašau L. Nagienę.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, supratau, kad visas bendrijų aprašas jau yra patvirtintas įsakymu. Tai vienas mano toks... Jeigu pasakysite taip ar ne, mes galėsime pasižiūrėti, susirasti.

Mano toks konkretus klausimas, prašom atsakyti. Didžiausi skundai, žinome, yra dėl prisijungimo. Kad ir kaip būtų, kad namų ūkiai galėtų dar daugiau plėstis, ar negalvojate keisti iš viso, aš turėjau asmeniškai diskusiją su ESO, ir kaip padaryti, kaip mes galėtume įstatymą pakeisti ar apmokestinti kaip nors gaminančius vartotojus nuliniu VIAP'o mokesčiu? Gal yra kokių pamąstymų? Iš tikrųjų tai būtų galbūt ir naudingiausia, nes dabar susipriešina kaimynai: vienas sumoka 15 ar 20 tūkst., o kitam nereikia mokėti. Štai šiuo atveju galbūt galvoja ką nors ministerija pakeisti? Kokia jūsų nuomonė? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū. Dėl aprašų. Tai turbūt pagrindinės lėšos bus paskirtos VIP agentūrai, agentūra daro savo inžinerinę priemonę, kurioje bus visi reikalavimai ir tiekėjai surašyti. Pati ministerija rengia visą pagalbos mechanizmą vieno langelio principu, kad galėtų atėjusios savivaldybės gauti visą reikiamą pagalbą. Ministerija visus aprašus, kurie perdėlios pinigus į lentynėles, jeigu tai dar nėra padaryta, yra visiškai bebaigianti. Kaip minėjau, vasaros pradžioje priemonė turi būti paleista ir daugybė kitų priemonių iki šio mėnesio galo turi būti paleistos.

Dėl ESO. Dėl ESO viena naujiena yra tokia: planuojama, kad bus panaikintas tas principas, kad kai tau reikia papildomos galios, tu turi investuoti pinigus, ESO pasiima infrastruktūrą, o paskui kitiems yra nemokama. ESO keis algoritmą, maždaug apskaičiuos potencialą to regiono, kiek gali prisijungti, ir bus išdėliojama... Yra nesudėliojama, kad prisijungimas ten tūkstantis ar... Atsižvelgiant net standartizuota, kad už tiek kilometrų – tiek, už tiek kilometrų – tiek, viskas yra labai aišku, aiški kainodara. Tai tikrai bus didelis palengvinimas, manau, tas procesas bus kur kas sklandesnis. Ir tikrai dirbame su ESO.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, kažkaip jūs kukliai nutylėjote apie viršpelnių grąžinimą. Buvo daug kalbų apie tai, kad vyksta derybos su Švedija, kiek aš suprantu, beviltiškos derybos, nieko mes ten negausime, bet aš labiau norėčiau paklausti apie vadinamuosius perkrovų mokesčius, kur Lietuvos mokesčių mokėtojai sumokėjo daugiau kaip 500 mln. Kur jie nukeliavo ir kodėl, nes „Litgridas“ paskelbė, kad perkrovų pajamas sudaro 270 mln.? Spalio mėnesį jie pažadėjo 142 mln. grąžinti vartotojams. Kaip tai bus padaryta?

Paskutinis galbūt klausimas, kad tie pinigai vėl nekeliautų Švedijos valstybei, o liktų Lietuvoje. Dėl Energetikos ministerijos ateities sandorių bus įstatymas padarytas ar nebus, kad mūsų gamintojai galėtų planuoti truputį toliau į ateitį, o ne gyventi tik šia diena? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ateities sandoriai? Kas tai yra ateities sandoriai? Nežinau... Gal... (*Balsas salėje*) Gerai.

Tada dėl švedų. Noriu priminti, kad reglamentas neturi atgalinio veikimo galios. Kai reglamentas buvo priimtas, tuo metu kainos buvo žemos ir numatytą reglamente lubų – 180 – nepasiekė iki šios dienos. Tai turbūt vienas aspektas.

Kitas aspektas. Nuėjus į Komisiją ji aiškiai nurodė, kad švedai yra ta šalis, kuri turi sudaryti sutartį, ir ta sutartis bus sudaryta. Tiktai viena bėda, kad reglamentas galioja pusę metų, iki liepos mėnesio. Bet ir nėra tokių kainų, dėl kurių mums turėtų grąžinti viršpelnius.

Kalbant apie perkrovų įplaukas, „Litgridas“... Aš dabar milijonas į milijoną skaičiais nepasakysiu, 80 mln. „Litgridas“ grąžino mažindamas tarifą. Dalis pinigų – 70 mln. ar šiek tiek daugiau – yra „Litgrido“ sąskaitose, jie bus investuojami infrastruktūrai plėsti ir sinchronizacijos projektų pabrangimams padengti.

Taip pat noriu pasakyti, kad dauguma „Litgrido“ skaičių prognozių nepasitvirtino, nes lėšų iš perkrovų, kadangi kainos nukrito ir kainos su Švedijos zona susilygino, „Litgridas“ nebesurinko. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Gapšys. Prašau.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamas ministre, grįžtu šiek tiek prie žemiškesnių dalykų, galbūt net ir paprastesnių. Visai neblogai pasiteisino nutolusių saulės elektrinių vartotojų modelis. Dabar mes matome galimybes išsinuomoti vėjo elektrinių dalis, bet nėra galimybės jų nusipirkti, tų dalių, taip, kaip su saulės elektrinėmis yra. Kiek girdžiu, yra teisinio reglamentavimo problema, kad jos negali būti teisiškai suvokiamos kaip skaidomos dalimis. Aš manau, kad tai turbūt tikrai dar šios sesijos metu būtų padaromas dalykas, kad galėtume turėti dar vieną modelį, kaip galėtų gaminantys vartotojai nusipirkti, pasigaminti elektros. Ar yra tai svarstoma, ar tai yra tikrai teisinė problema? Gal dar kokių nors yra ir ar tai padarysite greitai?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Yra svarstoma. Yra turbūt daugiau negu tikrai teisinių problemų, bet yra svarstoma. Modelis bus kitoks negu saulės elektrinių. Prie jo šiuo metu dirbama.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, reikia pasveikinti jus su puikiai pavykusi izoliuoto darbo bandymu. Tikrai gera viešųjų ryšių kampanija. Tik, aišku, kiek jinai kainavo mums, elektros vartotojams, nes puikiai suprantame, kad be Latvijos ir Estijos rezultatas vis tiek bus toks pat. Ar čia buvo skirta latviams ir estams padrąsinti? Kiek žinau, yra, net jūs minėjote, atrodo, net trys studijos yra rengiamos, kaip be latvių ir estų būtų galima veikti izoliuoto darbo režimu. Tad ar ne paprasčiau ir pigiau būtų mums visiems, kad jūs gražiai galėtumėte su kolegomis latviais ir estais susitarti, kartu be didelio *piaro* padaryti tuos bandymus ir greičiau sinchronizuotis? Jeigu galima, gerbiamas ministre, apie kaštus.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Kaštai papildomas... Kadangi generacija buvo dujinė, tai skaičiuojama, kad vidutiniškai galėjo kainuoti iki 2,5 mln. eurų dujų generacija Lietuvoje. Kadangi kainas formavo Lietuvoje atsinaujinanti energetika, skirtumas turi būti padengtas. „Litgridas“ jį padengs gamintojams. Tai nėra dideli pinigai.

Noriu pastebėti, kad Lietuva daro bandymus kiekvienais metais, tai yra eilinis bandymas, jis turėjo būti rudenį. Dėl labai aukštų dujų kainų mes jį perkėlėme į pavasarį. Tai vienas aspektas. Sistemą turime bandyti, turime būti tikri, kad jinai veikia sėkmingai. Taip pat sistemos išbandymas leidžia mums daryti kitus žingsnius, tokius kaip išėjimas iš BRELL'o, jeigu to prireiks, ar panašiai.

Su latviais ir estais, kaip minėjau, gegužės mėnesį bus pabaigtos studijos, daromos latvių ir estų prašymu. Prieš tai tokios panašios studijos jau buvo padarytos. Kadangi jie norėjo dar įsitikinti, tai darėme dar vienas. Aš manau, kad po studijų pabaigos argumentų, baimių latviai ir estai turės mažiau.

PIRMININKAS. Klausia R. Vaitkus. Prašom.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ačiū, ministre, už pristatymą. Malonu, kad rinkoje kainos tikrai patrauklios ir verslui, ir gyventojams. Dabar nei įstatyme, nei prijungimo sąlygose nėra apibrėžtos aplinkybės, kurioms esant būtų ribojama gamyba. Ar yra rengiami aprašai ir reglamentai, kokioms sąlygoms esant būtų tai padaryta, nes verslas dabar susiduria su tokia problema – gaunant paskolas bankuose, bankai sako: ne, jūs galite neįvykdyti savo įsipareigojimų? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Tinklo valdymas yra tinklo operatoriaus prerogatyva. Operatorius kartu su reguliatoriumi tas sąlygas turėtų ir apibrėžti. Politiškai ministerija tokių dalykų negali dėti. Aiškus turbūt vienas aspektas, kad dar tolimas kelias iki ribojimo, be abejo, turint omenyje, kad galių kiekis yra rezervuotas didžiulis, bet kiek pastatys, nėra visiškai aišku. Matėme, Olandijoje ši savaitgalį kaina buvo minus 500. Turime suprasti, kad jeigu operatorius neturi teisės riboti generacijos, tokiu atveju neigiamą kainą dengia kiti gamintojai. Ypač tie, kurie užtikrina sistemos saugumą. Šiuo atveju ribojimai yra neišvengiami, jie neišvengiami visoje Europoje. Vidutiniškai yra apskaičiuota, kad pikų „nupjovimo“ skaičius galėtų siekti 12–20 % maksimaliai. Dėl

metodologijų, kaip tą padaryti, manau, kad tą darys, bet visoje Europoje tai yra nauji dalykai ir visos metodikos, kaip tą padaryti, turi būti labai gerai įvertintos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, jūs minėjote, kad dėl atpigusios elektros energijos valstybė sutaupė beveik 200 mln. eurų, o su dujomis dar daugiau, nereikėjo išmokėti gyventojams. Gal yra prasmė tas sutaupytas lėšas investuoti į gyventojų saulės elektrinių įrengimą, atpiginti jiems tą ir ateityje sumažinti visas grėsmes tokiu būdu, nes jeigu mes to nedarysime, tos grėsmės taip ir liks? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Kaip minėjau, valstybė, Vyriausybė, be šitų pinigų, planuoja į atsinaujinančios energetikos plėtrą šiais metais investuoti 1,1 mlrd. eurų ir vien gyventojams šiais metais yra skirta beveik 140 mln. eurų vien dotacijų. Tikrai, jeigu gyventojai sugebės tiek investuoti, tiek skirtos paramos panaudoti, tai bus didžiulis dalykas. Kadangi valstybė skolinosi kompensacijoms, manau, kad turbūt tuos pinigus reikia labai saugoti. Tu niekada nežinai, kaip gali atsitikti ir kas gali atsitikti ateityje.

PIRMININKAS. Dėkoju. 15 minučių klausti yra išnaudota. Ačiū ministru už Vyriausybės pusvalandį.

14.35 val.

Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2634(2) (svarstymas)

Einame prie darbotvarkės 2-2 klausimo, tai yra įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“. Kviečiu G. Surplį į tribūną, svarstymo stadija, pristatyti išvadą. Dėl vedimo tvarkos Z. Balčytis. Prašom.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų mes turėjome pusę valandos. Ateityje reiktų kažkaip numatyti tokį reglamentą, kad ministras ne pusę valandos mums pristatytų, nes mūsų klausimai yra iš gyvenimiškos praktikos, ir daugelis, kas uždavė... Tai būtų toks prašymas ateityje dėl šio žanro, kad nebūtų išnaudojama pusė valandos pristatyti, kai dar skaidrių nebuvo galima net įžiūrėti.

PIRMININKAS. Dėkui už pastabą. Tik pasakysiu, kad nors ministras ir kalbėjo ilgiau negu 15 minučių, klausti ir atsakyti mes skyrėme papildomai 15 minučių. Tai yra tikrai daugiau negu pusvalandis, kuris yra numatytas pagal Statutą.

Giedriau, prašom pristatyti komiteto išvadą dėl įstatymo projekto.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, Vytautai. Užsienio reikalų komitetas svarstė šį klausimą balandžio 19 dienos posėdyje ir bendru sutarimu visi pritarėme.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti dėl šio įstatymo projekto nėra norinčių. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Apsisprendime balsuodami balsuoti numatyti laiku.

14.36 val.

Įstatymo „Dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama 1997 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutartis dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2549(2) (svarstymas)

Matau, kad G. Surplys dar ir dėl darbotvarkės 2-3 klausimo, kito įstatymo. Tai yra įstatymo „Dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama Lietuvos ir Vokietijos sutartis dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo, ratifikavimo“ projektas. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Analogiškai tą pačią dieną komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų nėra norinčių pasisakyti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.37 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 139, 143, 144, 145, 154, 157, 158, 159, 160, 171⁴, 172, 174, 178, 180⁶, 186², 202¹ straipsnių ir dvidešimt ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 161 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-2435(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo statuto dėl Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo ir pripažinimo netekusiu galios projektas. Pranešėja – I. Haase, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė. Kviečiu ją į tribūną pristatyti komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvarstė nurodytą įstatymo projektą. Teisės ir teisėtvarkos komitetas komiteto išvadai pritarė. Už – 4, susilaikė 3, prieš nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Svarstymo stadija. Diskutuoti nėra norinčių. Yra tik norinčių pasisakyti dėl motyvų. Prieš kalbės A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Mieli kolegos, ištis projektas, kuris reiškia labai didelius apribojimus užsakyti ekspertinį vertinimą, nes jeigu taip, kaip kartais būna Seimo svarstymo metu, būtų pakeista projekto esmė, opozicija nebegalėtų jau kreiptis dėl pakitusio turinio įstatymo projekto ekspertinio vertinimo. Manychiau, kad ištis reikėtų palikti galimybę pasitelkti ekspertus, juo labiau kad opozicinės frakcijos, neturėdamos Vyriausybės mechanizmo tų ekspertų pasitelkti, turi ribotą galimybę. Tikrai labai prašom balsuoti prieš ir išlaikyti tas Statuto normas, kurios jau ne vieną dešimtmetį ištis užtikrina ekspertinio vertinimo pasitelkimo galimybę visose stadijose.

PIRMININKAS. Motyvai yra išsakyti, apsispręsimė balsuodami balsuoti numatytu laiku.

14.39 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 21¹, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 421, 484, 576, 577, 579, 581, 584, 587, 588, 589, 594, 608, 609, 616, 617, 619, 620, 621, 627, 644, 666, 671, 673, 675, 676, 678 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 422¹, 565¹, 574¹ straipsniais ir 591, 677 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1869(2)ES, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1870(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-5.1 ir 2-5.2 klausimai – Administracinių nusižengimų kodekso ir susijęs Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo projektas. Svarstymo stadija. Iš pradžių I. Haase kviečiama pristatyti ANK išvadą... dėl Administracinių nusižengimų kodekso projekto.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas svarstė nurodytą projektą. TTK išvadai pritaria bendru sutarimu. Už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir M. Lingė. Biudžeto ir finansų komitetas svarstė abu šiuos įstatymų projektus. Prašom pristatyti BFK išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Mokesčių administravimo įstatymą praėjusių metų rugsėjo 28 dieną ir priėmė sprendimą pritari iniciatorių pateiktam įstatymo straipsnių pakeitimo projektui. Šiam sprendimui pritaria bendru sutarimu.

O kaip papildomas komitetas svarstė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimus ir priėmė sprendimą pritari iniciatorių pateiktam projektui ir pasiūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento pateiktas pastabas. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

14.41 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 147¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2280(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – taip pat Administracinių nusižengimų kodekso straipsnio ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2280(2). Kviečiu I. Haase pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas apsvarstė nurodytą įstatymo projektą ir komitetas pritarė išvadai. Už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje nebuvo norinčių dalyvauti. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti, balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

PIRMININKAS. Sekasi gerai, gal ir anksčiau pavyks užbaigti posėdį.

14.41 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2410(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Sodininkų bendrijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2410(2). Taip pat svarstymo stadija. Keletas komitetų svarstė. Kviečiu E. Sabutį, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto atstovą, pristatyti komiteto išvadą.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Komitetas projektą svarstė balandžio 19 dieną: pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kaimo reikalų komitetas pranešėjas – V. Pranckietis. Jo salėje nemačiau. Gal kas iš Kaimo reikalų, ai, gerbiamas V. Pranckietis gal galėtų pristatyti Kaimo reikalų komiteto išvadą dėl Sodininkų bendrijų įstatymo?

V. PRANCKIETIS (LSF). Kaimo reikalų komitetas, kaip papildomas, rodos, komitetas, svarstė ir projektui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat svarstė Energetikos ir darnios plėtros komisija. J. Urbanavičiaus nematau. Gal kas nors iš... R. Vaitkus mums padės atsakyti į tai, kokia komisijos išvada dėl šio įstatymo projekto. Prašom.

R. VAITKUS (LSF). Energetikos ir darnios plėtros komisija balandžio 5 dieną svarstė įstatymo projektą ir buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar bendra diskusija. Joje kalbės L. Nagienė. Kviečiu ją į tribūną. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, žinote, tikriausiai jau dešimt metų tą karštą bulvę mėtėme. Keliai priklauso ne mums, sodininkų keliai yra jūsų problema. Čia savivaldybės. Reikia nuvalyti, niekam nebeprisiklauso. Susitvarkykite patys, atsivežkite žvyro patys, tvarkykite patys. Tai šiandien tikrai norisi padėkoti visiems komitetams ir komisijai, kad galų gale apsisprendė ir pateikė svarstyti, ir pritarė šitai įstatymo pataisai.

Pirmiausia yra tai, kad mes žinojome, kad norint perimti kelią buvo uždėta našta, kad reikia suformuoti žemės sklypą, o žemės sklypo suformavimas kainuoja didžiulius pinigus. Sodininkai vėl iš savo, kaip sakoma. Važiuoja, lyg ir valstybė turėtų užtikrinti, važiuoja į mokyklas, važiuoja autobusai, tačiau negalėdavo suformuoti to sklypo ir perduoti savivaldybei. Buvo įvairiausi apribojimai, susirinkimai, protokolų pateikimai. Turi nueiti įregistruoti, o nueini įregistruoti į Registrų centrą, Registrų centras sako – ne, atsiprašome, mes negalime jums įregistruoti.

Šiandien ta įstatymo pataisa tikrai yra labai gera, aš manau, kad tikrai bus išspręstas sodininkų bendrijų kelių perėmimas, savivaldybėms tik pareiškus norą, ir atitinka visus reikalavimus, kurie yra apibrėžti įstatyme. Šiandien bus galimybė perduoti sodininkų kelius savivaldybei. Perėmusi galės atlikti matavimus, paprasčiausiai įteisins tą kelią, prižiūrės. Aišku, jie kėlė klausimą, kaip žinome, ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete lygiai taip pat buvo keltas klausimas dėl finansavimo. Tai Susisiekimo ministerija įsipareigoja – pagal kelių ilgį lygiai taip pat bus skiriami pinigai sodininkų bendrijų keliams perimti, pirmiausia jiems perimti, atlikti matavimams, antras momentas – ir priežiūrai pagal kelių ilgį.

Tikrai šiandien sodininkams (aš manau, po svarstymo priėmimas galbūt ir nebeužstrigs) džiugu yra pranešti, kad galų gale ledai pajudėjo ir mes išspręsimė tą dilemą, kas yra kelias ir kam jis priklauso. Nebus taip, kad ne man priklauso, o valstybei, o iš tikrųjų tai yra valstybės keliai, tai yra savivaldybės keliai, juos turėtų ji ir prižiūrėti. Kviečiu tikrai šiandien palaikyti ir po svarstymo pritarti šitam projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau nėra norinčių kalbėti diskusijoje. Yra du A. Kupčinsko pasiūlymai, jiems komitetas nepritarė. Ar jūs, Andriau, prašytumėte dėl jų balsuoti? Ne. Atsiimate, taip suprantu. Supratau. Tada mes neturime daugiau pasiūlymų, dėl ko spręsti, galime kalbėti dėl motyvų. J. Urbanavičiaus nėra.

Už kalbės A. Kupčinskas. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tuo tikslu ir atsiėmiau savo pasiūlymą. Ištis gerbiama Laima jau kalbėjo, yra šioks toks proveržis, bet nesakyčiau, kad čia didelis žingsnis. Šioks toks žingsnis žmogui, bet tikrai ne milžiniškas šuolis sodininkų bendrijoms, nors bandoma taip ir parodyti. Tie 400 tūkst., kuriuos skirs Susisiekimo ministerija, jeigu pasižiūrėsime, taip, yra šioks toks žingsnelis, kaip sakau, bet tikrai ne šuolis, nes 400 tūkst. padalinę 60 savivaldybių, na, gausime po 6, 8 arba *maximum* iki 10 tūkst. vienai savivaldybei. Man atrodo, kelių sodininkų bendrijų kelių registracija, kadastriniai matavimai kainuos gerokai brangiau, na, tikėkimės, bent jau savivaldybių sąnaudas padengs. Bet vis tiek tas klausimas dėl sodininkų bendrijų kelių asfaltavimo lieka atviras. Iš dalies judame į priekį, bet tikrai to nepavadinčiau milžinišku šuoliu žmonijai ar sodininkų bendrijoms. Ačiū.

PIRMININKAS. Suprantu, kad mažas žingsnis žmogui, mažas žingsnis ir sodininkų bendrijoms, perfrazuojant žinomą posakį. Tai dėl šito žingsnio apsispręsimė per balsavimo intervalą.

14.48 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2558(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2558(2). B. Pietkiewicz pristatys komiteto išvadą dėl šio įstatymo projekto. Prašom.

B. PIETKIEWICZ (MSNG). Gerbiami kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė šį klausimą balandžio 19 dieną ir bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2558(2) ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime per balsavimo intervalą.

14.49 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2196(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2196(2). Taip pat svarstymo stadija. J. Džiugelis turėtų pristatyti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą, bet jo salėje nematau. Gal kas nors iš Socialinių reikalų ir darbo komiteto norėtų pristatyti išvadą? (*Balsai salėje*) Gerai. Duokite man, gal aš tada pristatysiu išvadą. Matau, kad nėra tokių savanorių, kurie labai veržtųsi pristatyti šią išvadą.

Pagrindinis Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Už – 7, prieš – 2, susilaikė 1.

Taip pat šį įstatymo projektą svarstė Biudžeto ir finansų komitetas. Aš kviečiu pirmininką M. Lingę pristatyti išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas sausio 18 dieną apsvaustė minėtą įstatymo projektą ir priėmė sprendimą iš esmės pritariti pateiktam projektui ir pasiūlyti pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui patobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Vyriausybės pasiūlymus. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat Neįgaliųjų teisių komisija svarstė. Prašau M. Ošmianskiene pristatyti komisijos išvadą.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Komisijos išvada buvo pritariti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui tobulinti projektą pagal Seimo

kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymus. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar jūs likite tribūnoje, nes diskusija, esate užsirašiusi kalbėti. Prašau.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Gerbiami Seimo nariai, Lietuvoje egzistuoja tokia situacija, kad yra asmenų su sunkia negalia grupė, kuri yra išskirtinai diskriminuojama kitų žmonių atžvilgiu ir gauna ypač mažas šalpos neįgalumo pensijas – šiuo metu viso labo 184 eurus. Šis dydis yra vienodas tiek labai sunkią negalią turintiems, tiek vidutinę negalią turintiems, o lengvą negalią turintys apskritai negauna nieko.

Be to, šie asmenys įsidarbinimo atveju savo šalpos neįgalumo pensijų netenka. O visi kiti asmenys su negalia teisę gauti ir toliau netekto darbingumo pensijas arba šalpos pensijas išlaiko.

Kas gi tai per asmenys? Kaip pavyzdys yra Oksana – žmogus, turintis net du aukštuosius, tačiau dėl begalės ligų negalintis dirbti. Anksčiau buvo visai kiti reikalavimai, buvo daug griežtesni ribojimai, ką gali ir ko negali priimti darbdaviai, būdavo reikalingi medicininiai išrašai. Dėl šių priežasčių ši moteris negalėjo ilgai dirbti ir turėti net minimaliojo darbo stažo. Dabar jai jau apie 40 metų ir ji gyvena iš 184 eurų.

Žaneta ilgą laiką gyveno ilgalaikės globos įstaigoje. Šiuo metu jina gyvena apsaugotame būste. Tai irgi 40-metė moteris, neturėjusi galimybės įgyti net minimaliojo darbo stažo. Šiuo metu jina nori dirbti, nori kabintis į gyvenimą, tačiau įsidarbinimo atveju net puse etato jina šią išmoką praranda. Dažnu atveju tai yra psichikos negalią turintys asmenys, kurie negalią įgauna būdami vyresni negu 24 metų, ir jie tikrai nekalti dėl to, kad ši negalia ištiko juos būnant vyresnio amžiaus.

Taip pat ši situacija liečia ir karo pabėgėlius iš Ukrainos, juos mes priimame ir norime jiems padėti. Kaip pavyzdys – žmogus, nuolat dializuojamas ir gaunantis 184 eurus, tikrai nori sau padėti ir įsidarbinti, ir padirbti daliniu etatu, tačiau vos įsidarbinęs šią išmoką jisai praranda. Trumpą laiką padirbęs jis susirgo ir gavo laikiną nedarbingumą dėl ligos. Tokiu atveju jis liko ir be darbo užmokesčio, ir be neįgalumo pensijos pašalpos. Tad jam beliko tik išeiti iš darbo ir toliau gauti šalpos neįgalumo pensiją.

Yra įvairių ir jaunų žmonių, kurie baigę mokslus išvyksta pasaulio pasižiūrėti. Yra meno žmonių, kurie taip pat ilgą laiką neturėjo darbo sutarčių. Noriu atkreipti dėmesį, kad šie žmonės, būtent sunkią negalią turintys žmonės, Lietuvoje gyvena absoliučiam skurde. Absoliutaus skurdo riba šiemet yra 354 eurai, o jie gyvena iš 184 eurų. Jie taip pat negali pretenduoti ir į socialinę pašalpą, nes pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą viršija reikiamus reikalavimus. Papildomų tikslinių kompensacijų, kurias dažnai gauna žmonės su negalia, šie žmonės taip pat ne visada gauna, ypač jeigu kalbame apie psichikos negalią, nes tikslinės kompensacijos dažniausiai skiriamos savarankiškumą praradusiems, labiau fizinę negalią turintiems asmenims. Todėl, viena vertus, aš tikrai džiaugiuosi, kad Vyriausybė pritarė šiam mano įstatymo projektui. Jie pasiūlė savo dydžius, diferencijavo pagal negalią. Kita vertus, visa širdimi džiaugtis negaliu, nes, net priėmę šį įstatymą, mes Lietuvoje vis dar turėsime sunkią negalią turinčių asmenų, gyvenančių absoliučiam skurde. Mano supratimu, tai yra skandalingai gėdinga mūsų šaliai.

Kitas klausimas yra šio įstatymo įsigaliojimas. Mes komitete truputėlį tokiu *ad hoc* būdu nubalsavome, kad tai būtų nuo rugpjūčio mėnesio, nors buvo žadėta, kad įsigalios nuo liepos mėnesio. Aš manau, kad mes turėsime komitete dar persvarstyti ir perbalsuoti, nes dėl „Sodros“ nepasirengimo žmonės už 2 mėnesius neteks jiems labai svarbių pajamų, kiekvienas euras yra išties reikšmingas. „Sodra“ buvo teikusi pasiūlymą, kad jie galėtų įgyvendinimą... kad įstatymo įsigaliojimas galėtų būti nuo liepos, o įgyvendinimas nuo lapkričio. Taip jie sutiktų sumokėti visas išmokas nuo liepos mėnesio. Mano supratimu, šis variantas tikrai yra geresnis, nes šiems žmonėms tie papildomi keli šimtai eurų yra aukso vertės.

PIRMININKAS. Laikas!

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Todėl šiandien kviečiu palaikyti, be abejojimo, įstatymo projektą, bet nepamiršti, kad vis dėlto reikia ir toliau judėti. Palikti absoliučiam skurde gyventi visišką negalią turinčius žmones yra tiesiog skandalinga.

PIRMININKAS. Dėkui. Taip pat diskutuoti užsirašė L. Nagienė. Kviečiu į tribūną L. Nagienę.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pasižiūrėjus į šitą įstatymo pataisą, gerbiau mai Monikai reikia pasakyti ačiū. Atkreipė dėmesį į asmenis, šiandien neturinčius stažo ir negalinčius gauti didesnės išmokos. Tačiau lygiai taip pat teko susidurti, kaip ir Monika minėjo pavyzdžius, tokių pačių pavyzdžių iš savo regiono galėčiau ir aš pateikti. Yra žmonių, turinčių lengvą negalią ir taip pat negaunančių išmokos. Jei imtume ir pasižiūrėtume Socialinio draudimo įstatyme, tie, kurie turi nuo 45 % iki 60 % netekto darbingumo, gauna išmoką. Gauna išmoką iš Socialinio draudimo fondo biudžeto, jei jie turėjo atitinkamą stažą. Bet susidūriau su tokiomis pačiomis situacijomis, kai asmuo dėl kažkokios priežasties, galbūt iš anksto nenustatė jam neįgalumo, turi nuo 45 % iki 60 % ribos negalią. Šiandien šiame įstatyme nėra numatyta, kad jam būtų skiriama išmoka. Todėl manau, kad mes dar turėtume pateikti ir siūlymų, dėl šito papildyti, kad ir lengvą negalią turintys asmenys taip pat būtų nors minimaliai... kad ir 184 eurų gautų tas papildomas lėšas, reikalingas medikamentams įsigyti, nes jis fiziškai nėra aktyvus.

Kitas momentas. Yra pateiktas įstatymo projektas, gaila, kad jis nebuvo sujungtas, dėl dirbančiųjų. Mes dabar lyg ir skatintume, kad dirbtų žmogus, bet jei jisai pradeda dirbti, jam sustabdoma šalpos pensijos mokėjimą. Ta taip pat pateikta įstatymo pataisa, gaila, kad SRDK neperėjo, dar nėra svarstytas tas projektas. Būtų buvęs kartu ir svarstymas, tai būtų buvę teisinga, būtume atkreipę dėmesį, kad reikia skatinti negalią turinčius žmones lygiai taip pat ištraukti į darbo rinką, kad jie galėtų dirbti ir kartu gautų tokią mažą išmoką. Tai tikrai būtų buvę džiugu. Siūlau palaikyti šį esamą projektą, o ketvirtadienį, manau, tikrai neteiksite svarstyti, o mes siūlysim dar po pateikimo papildyti šį projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusija baigta. Dėl motyvų už R. Žemaitaitis nori kalbėti. Atsisako žodžio.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Galiu šiek tiek. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties, viena vertus, net ir stebiuosi, kad Socialinių reikalų ir darbo komitete atsirado žmonių, kurie balsavo prieš ir net susilaikė. Šis įstatymo projektas, arba ši problema, kurią iškėlė mūsų kolegė Monika, iš tiesų yra esminė. Ta problema buvo apleista ne vienerius metus. Keistas yra kitas dalykas – kad valdančioji dauguma kartu su Vyriausybe net nesiėmė šio pasiūlymo ir šio projekto teikti. Buvo paliekama Seimo nariui individualiai šį dalyką spręsti. Ko gero, gėda ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, ir apskritai Vyriausybei, ir pačiai premjerei, nes tiesiog per dvejus metus, kai ji yra premjerė, nors ji sakė, kad bus atsižvelgta į visas socialines grupes, ta asmenų grupė, gana didelė asmenų grupė, buvo palikta kažkur nuošalyje, kažkur šone. Kolegos, kviečiu palaikyti Monikos pasiūlymą, tam ir komitetas pritarė, ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

15.02 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2613(2), Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2614(2), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2615(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-10 klausimai, tai yra Žemės įstatymo, Žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymų projektų svarstymas. A. Gedvilienė pristatys Aplinkos apsaugos komiteto poziciją pirmais dviem klausimais.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Seimo Aplinkos apsaugos komitetas šių metų balandžio 19 dienos posėdyje svarstė šį įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritariti komiteto pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas pastabas patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Buvo pritarta bendru sutarimu Žemės įstatymo 45 straipsnio pakeitimui. O dėl lydimojo teisės akto, tai yra dėl Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, buvo priimtas atitinkamas sprendimas. Balsai pasiskirstė taip: už – 5, prieš – 2, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Dėkui. NSGK išvada. L. Kasčiūno nematau. Gal gerbiamas A. Pocius galėtų pristatyti NSGK išvadą, o tada galėtumėte taip pat pasisakyti diskusijoje dėl Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo projekto svarstymo?

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas buvo susirinkęs šiuo klausimu, išvada yra pritarti. Jokių pasiūlymų negauta – bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Išvados pristatytos. Aš kviečiu jus į tribūną pasisakyti, nes esate užsirašęs kalbėti diskusijoje. Prašom.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Tęsiu šią temą. Mieli kolegos, visi puikiai įsivaizduojame ir žinome, kokioje geopolitinėje situacijoje esame. Mes negalime pavargti nuo karo Ukrainoje, negalime pavargti nuo mūsų kaimynės Baltarusijos, nuo jų visų neteisėtų veiksmų prieš mūsų valstybę. Aš turiu omenyje hibridines atakas, kibernetines atakas. Visa retorika, kurią pasaulyje vykdo Rusija ir Baltarusija, įpareigoja, be abejonės, mus, kaip NATO šalį, kaip Europos Sąjungos šalį, galvoti apie mūsų valstybės saugumą, apie mūsų piliečių saugumą. Manau, kad mes, norėdami čia, Lietuvoje, turėti kiek įmanoma daugiau NATO sąjungininkų ir mūsų partnerių, turime daryti savo namų darbus. Tie namų darbai yra būtent užtikrinti tinkamą infrastruktūrą mūsų atvykstantiems kolegoms, kad jie galėtų gyventi normaliomis sąlygomis, kad jie galėtų sandėliuoti atsivežamą karinę techniką, atsivežamą amuniciją, šaudmenis ir visa kita, kas yra reikalinga tam, kad gintų NATO teritoriją, kad gintų Lietuvos teritoriją ir Lietuvos žmones. Tam reikalinga kai kurių karinių dalinių plėtra, kaip žinome, taip pat poligonų plėtra, kad atvykę mūsų sąjungininkai galėtų normaliai treniruotis, normaliomis sąlygomis galėtų gyventi ir užtikrinti tą pareigą, kurios jie imasi atvykę.

Taigi yra tokia situacija Lietuvoje, kad prie kai kurių karinių dalinių, kurie anksčiau priklausė sovietinei kariuomenei, kai kurie asmenys sugebėjo kažkaip privatizuoti tam tikras teritorijas, kai kuriuos pastatus, kurie šiuo metu yra labai reikalingi dabartinės Lietuvos kariuomenės reikmėms. Tie pastatai ar tos teritorijos, aišku, dabar turėtų papulti į Lietuvos kariuomenės, taip sakančią, interesų zoną, poligono ar karinio darinio plėtrą, bet kai kurie asmenys, kaip sakiau, ne visai galbūt teisėtai (stebėtina, kaip jie ten privatizavo kai kurias teritorijas) dabar pasikelia kainas, norėdami parduoti savo tuos turimus objektus tiesiog fantastinėmis kainomis. Kad taip nebūtų, tikrai reikia skubos tvarka pakeisti galiojančią tvarką, kad valstybės reikmėms tuos objektus, pastatus būtų galima paimti Lietuvos valstybės žinion. Būtent Krašto apsaugos ministerijos yra tokie siūlymai. Krašto apsaugos ministras būtent siūlo paskubinti šią situaciją, būtent to ir prašo mūsų sąjungininkai, atvykstantys čia, kad būtų parengta infrastruktūra ir įrengta taip, kaip ir prieš tai minėjau, – pagal visus būtinus poreikius.

Taigi dabartinės procedūros tam, kad paimtų žemę iš gyventojų, gyvenančių šalia tų teritorijų, užtruktų apie trejus metus, todėl yra inicijuojama pakeisti kai kuriuos įstatymus, kad tos procedūros sutrumpėtų ir būtų galima tai padaryti kiek įmanoma greičiau. Tiek ir norėjau pasakyti. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar dėl pataisų. Yra L. Nagienės du pasiūlymai. Aš suprantu, kad ji prašys balsuoti, taip? Dėl to spręsimė per numatytą balsavimo intervalą. Ir kalbėsime dėl motyvų šiek tiek vėliau.

15.08 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2296(3), Farmacijos įstatymo Nr. X-709 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2463(2) (svarstymas)

Gerbiami kolegos, 2-11 klausimas, taip, du susiję projektai – Farmacijos įstatymo pakeitimų įstatymų projektai. Pranešėja turėtų būti P. Kuzmickienė. Kviečiu pristatyti Sveikatos reikalų komiteto išvadą dėl dviejų Farmacijos įstatymo pakeitimų.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas siūlo pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavome praeitame komiteto posėdyje, rezultatas buvo toks: įstatymo projektui pritarė 6, prieš balsavo 2, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Dėkoju. Čia abu pristatėte?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Ne.

PIRMININKAS. Atskirai.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Bet labai panašus vis dėlto balsavimo rezultatas. Vėlgi komitetas pritaria viskam ir balsavimo rezultatas buvo toks pat: 6 – už, prieš – 2 ir susilaukė 3.

PIRMININKAS. Dėkoju. Išvada pristatyta. Dėl šių projektų, kadangi svarstymo stadija, yra diskusija. Pirmasis užsirašė kalbėti A. Vinkus. Kviečiu jį į tribūną.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, dėl šios pataisos, kuri pristatyta pono A. Matulo ir kitų, gauname labai daug laiškų dėl farmakotchnikų likimo, dėl vaistinių likimo, dėl farmakotchnikų darbo. Labai labai jautrių laiškų. Aš noriu... kadangi mano nuomonė sutampa su beveik kiekvienu sakiniu, ką čia parašė Kartenos miestelio, mano apygardos, vaistinės savininkė.

Ji rašo: „Mano vaistinė vadinasi UAB Kartenos vaistinė ir yra įsikūrusi Kretingos rajone, Kartenos miestelyje. Pirmoji vaistinė miestelyje buvo įsteigta daugiau nei prieš 100 metų, tai yra 1906-aisiais. Būtų labai gaila, jei tokią ilgą istoriją turinti vaistinė, mačiusi visko, dėl valdžios nenoro leisti dirbti farmakotchnikams, turintiems ilgą darbo stažą vaistinėje, užsidarytų. Vaistinėje dirbu aš ir mano kolegė farmakotchnikė, ji šioje vaistinėje dirba 46 metus. Jei ji nebegalės dirbti, esant mano nuotolinei priežiūrai, aš viena nepajėgsiu dirbti visas savaitės dienas nuo ryto iki vakaro, o trumpiau dirbanti vaistinė nesugebės išsilaikyti ir bus priversta bankrutuoti. Tad kalbame ne tik apie farmakotchnikę, kuri nebegalės viena dirbti vaistinėje, bet ir apie pačios vaistinės išlikimą, nes puikiai žinau, kad antro vaistininko į šį miestelį aš neprisikviesiu. Nėra galimybės varžytis su miestų atlyginimais, jeigu ir netrūktų specialistų. Labai prašome Seimo narių suprasti mažų netinklinių vaistinių darbą, likimą miestelių, iš kurių jau išsikraustė bankų skyriai, pašto skyriai, kai kur net mokyklos ir ambulatorijos. Labai prašau palikti mums vaistines dėl mūsų galimybės dirbti savo darbą, likti savo miesteliuose, kad mūsų pacientai turėtų galimybę įsigyti vaistų ir pasikonsultuoti.“

Kai aš su kai kuriais kolegomis šjryt tariausi, sako, tokių laiškų yra pilna. Tikiu, ir aš gavau labai daug, bet aš laikau savo šventa pareiga paskelbti savo rinkėjos laiško turinį, su kuriuo aš sutinku, ir esu visiškai pasiruošęs pareikšti savo nuomonę nė kiek nežeidamas kitaip mąstančių, bet kviečiu, kad visi pagalvotume apie tuos žodžius, kuriuos aš jums dabar pasakiau. Aš balsuosiu už pataisą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu A. Matulą kalbėti diskusijoje. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, kartais darosi net ir nepatogu eiti į tribūną ir kalbėti ta pačia tema norint apginti, kaip gerbiamas A. Vinkus sakė, tą silpnesnį žmogų, silpnesnę žmonių grupę, nes tie kiti žmonės, gerbiami, labai reikalingi, tiesiog yra daugiau organizuoti, turiu galvoje universitetus arba tam tikras profesines sąjungas.

Aš labai trumpai noriu priminti, kad 2006 metais Europos Parlamentas priėmė direktyvą, kuria įpareigojo farmakotchnikų veiklą kontroliuoti ir šalims narėms paliko nusistatyti, kaip jos tą kontrolę vykdys: ar nuotoliniu būdu, ar tiesiogiai. Jau praeitą kartą sakiau ir dabar sakau: Suomija, Švedija, Portugalija, Danija, kurios tikriausiai yra demokratijos lopšiai ir ekonominio klestėjimo šalys, ypač Skandinavijos ir Danija, pasirinko nuotolinę kontrolės būdą, bet mes kažkodėl, atsižvelgdami į universitetų pageidavimą, kur čia jie nė kiek nenukentės nuo to, tam tikrų vaistininkų ir, netgi drįsčiau pasakyti, vaistinių tinklų, nes vaistinių tinklai, liepos mėnesį įsigaliojus įstatymui, vaistinių tinklai, turėdami daug vaistų, tikrai susikilnos tą personalą tikriausiai taip, kaip jiems patogiau.

Bet tokie žmonės kaip R. Krivickas iš Romainių vaistinės, direktorius, vaistininkas, rašo: „Kaune ir Kauno rajone turiu septynias vaistines.“ Septyniose vaistinėse, kiek supratau, dirba du vaistininkai ir aštuoni farmakotchnikai. Jis ieško vaistininkų, niekur jų neranda. Aišku, nuo liepos 1 dienos gal dar bus sunkiau jų surasti, kiek besiūlysi. Jis rašo: kadangi farmakotchnikas vienas visą darbo dieną negalės būti vaistinėje, o kito darbuotojo įdarbinti nebus galimybės, nes neranda arba biudžetas neleis, jis bus priverstas uždaryti penkias vaistines.

A. Bukėnienė rašo: vaistininkė, turi dvi vaistines, dirba kitame rajone kaip vaistininkė ir turi vaistinę Panevėžio rajone, Pajstrio miestelyje. Šalia dirba išpūdingo lygio šeimos gydytojas. Vaistinėje dirba farmakoteknikė. Štai daktarė sako: „Aš vieną dieną nebent galėsiu atvažiuoti iš kito rajono į tą vaistinę, bet įstatymas nuo liepos 1 dienos reikalauja, kad visą darbo laiką visas dienas turės dirbti šalia vaistininkas. Aš Pajstrio vaistinę uždarysiu.“ Tokių vaistinių ir tokių problemų susikurs žymiai daugiau.

Mes siūlome: nuo liepos 1 dienos tegul įsigalioja įstatymas. Didžioji dauguma vaistininkų... farmakoteknikų dirbs su vaistininkais. Bet tie, kurie baigė iki 2006 metų ir turėjo teisėtus lūkesčius, licencijas, dirbo vieni, turi didžiulį stažą, nes per 30 metų jokių skundų mes nesame gavę dėl padarytų klaidų ar neteisingai išduoto recepto iš farmakoteknikų, jie palaiapsniui per kelerius metus išeina į užtarnautą poilsį ir mes pasielgiame demokratiškai išsaugodami tų žmonių darbą. O tie, kurie jau studijavo ir baigė studijas žinodami, kad direktyva įsigaliojo, jie jau žinojo, kad turės dirbti esant tam tikrai rimtesnei kontrolei.

Labai prašau, kolegos, išreikšti empatiją ir savo rankomis, parlamentarų rankomis vis dėlto nepersikirstyti rinkos nuskriaudžiant pačią galbūt pažeidžiamiausią žmonių grupę. Labai ačiū. Aš tikiuosi jūsų teisingo balsavimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu A. Verygą dalyvauti diskusijoje. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, girdėjau čia prieš tai, kolega Antanas minėjo pažeidžiamiausią grupę. Pažeidžiamiausia grupė sveikatos sistemoje yra ne darbuotojai, tai yra pacientai. Man visiškai nesuprantama, kai kalbant apie regionus yra daroma prielaida, kad regionuose pacientams užtenka vaistinės be vaistininko, mokyklos be mokytojo, nes mokyklos tuoj taps geltonųjų autobusų parkais, ligoninių be gydytojų, nes ten jau yra darbinamos licencijos nebe gydytojo, o gydytojo ten jau nerasite, nes licencija yra reikalinga tikrai tam, kad ligoninė gautų licenciją teikti tam tikras paslaugas. Dabar atėjo laikas vaistinei be vaistininkų. Silpniausia grandis šioje sistemoje, kolegos, yra ne farmakoteknikai, o pacientai, kurie visuose miestuose ir miesteliuose nusipelno gauti kokybiškas ir vienodas paslaugas.

Kiek galima meluoti apie tą nuotolinę priežiūrą? Ji Lietuvoje nevyksta. Iš viso nevyksta. Tai pripažįsta patys farmakoteknikai. Jūsų minimose valstybėse – Suomijoje, Švedijoje ir panašiai – taip pat tokio modelio nėra. Kokius pateikė atsakymus vaistininkai, tai vienintelėje Danijoje yra viena vaistinė, kur kažkas panašaus vyksta, ir ten vaistinių yra ženkliai mažiau, ir tai suprantama turbūt tokia kontekste, ar ne?

Kai sakoma, kad nėra nė vieno skundo, aš, kolegos, norėčiau jus paraginti pasižiūrėti apsinuodijimų statistiką. Antras pagal apsinuodijimų lygį po alkoholio yra apsinuodijimas vaistais. Ką tai reiškia? Ar tai rodo pakankamą farmacinės rūpybos paslaugą, ar ne? Žinoma, kad neturime mes tokio registro, kad galėtume pasakyti, kad būtent ten, kur farmakoteknikas dirba, taip atsitiko, bet negalime ir priešingai pasakyti. Kai mes sakome, kad niekas niekuo nesiskundė, o kuo čia pasiskusi, jeigu tu net nesupranti apie vaistų suderinamumą ir panašių dalykų.

Matau, kad kolegė Jurgita purto galvą. Miela Jurgita, ar sutiksite, kai kitu klausimu kas nors iš rajono X ateis ir pasakys, kad šitoje ligoninėje nėra tokios profesijos gydytojo. Sutiksite, kad ten dirbtų tikrai slaugytoja, nes nėra? Toli važiuoti reikės. Tai mes ne tam Lietuvoje turime aukštąjį išsilavinimą, universitetinį išsilavinimą, turime licencijas, kad dabar tokiu būdu spręstume šiuos klausimus.

Dar daugiau, vaistininkystė daugybę metų Lietuvoje buvo naikinama sistemingai. Oligopolijų susikūrimas nulėmė tai, kad dabar valstybė yra šokdinama tokiu pasakymu „neapsimoka“: neapsimoka kokių nors vaistų turėti ir jų ištiesai jos neturi, neapsimoka budinčios vaistinės ir jų nėra ir taip toliau. Dabar neapsimoka vaistininkai, apsimoka farmakoteknikai, nes tai yra pigesnė profesija. Lietuvoje, jeigu mes kalbame apie tai, kad vaistinėje turėtų dirbti komanda, tai yra vaistininkas ir farmakoteknikas, trūktų apie tūkstantį šitos profesijos atstovų ir jų reikėtų parengti dar papildomai. Aš buvau registravęs siūlymą komitetui ir komitetas iš esmės tik pirmininko balsu nusprendė, kad nereikia tos komandos.

Dabar gal galėtumėte, pirmininke, man pasakyti, kuo skiriasi farmakoteknikas po 2006 metų arba gydytojas iki 2006 metų arba po 2006 metų? Jeigu aš baigiau studijas, pavyzdžiui, iki 2006

metų ir esu psichiatras, tai gal aš ir chirurgu galėčiau dirbti arba akušeriu ginekologu po 2006 metų? Kaip jūs sugebate susieti metus su profesine kvalifikacija? Koks skirtumas yra tarp tų specialistų? Jie yra rengti iš esmės dirbti vaistininko padėjėju. Būtų gerai, kad mes nesumaltume sistemų, nes, paminėsite mano žodį, kitas siūlymas, kuris bus atneštas čia į šitą Seimą, kad rajonų ligoninėse neprivalo būti gydytojas, nes jų ten ir taip trūksta, ir užsidarys ligoninės.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusija šiuo klausimu baigta. Yra registruota pasiūlymų. Dėl jų spėsime per balsavimo intervalą ir balsuosime dėl viso paketo. Dėl vedimo tvarkos A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Taip, aš noriu pasakyti tokią ne repliką, bet porą žodžių. Aš labai gerbiu prelegentą, kuris dabar kalbėjo, ir didžiuojuosi, kad kartu su juo dirbu. Bet aš norėčiau pasakyti, kad buvęs ministras buvusiam ministrui tegul neaiškina, kad vienas žino, kitas nežino, kas yra pažeidžiamiausi. Pažeidžiamiausius mes žinome ir aš nekartosiu, bet aš noriu tik pasakyti, kaip sakoma, palikime ligoniams ir medikams, tuo labiau kad ketvirtadienį artėja Medicinos darbuotojų diena, palikime viltį, palikime gailestingumą ir teisingumą. Ir labiau vieni kitus supraskime.

PIRMININKAS. Labai ačiū už tokią repliką.

Gerbiami kolegos, bus per balsavimo laiką ir darbotvarkės 2-12 klausimas – Etikos ir procedūrų komisijos išvada ir motyvai, bet dėl to apsisprėsime per balsavimo intervalą. Iki intervalo dar liko 5 minutės.

Kol visi čia susirinks į salę, aš pakviesiu A. Armonaitę pristatyti darbotvarkės 2-20 klausimą, nes turiu tokį prašymą.

15.25 val.

Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2607 (pateikimas)

Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2607. Pateikimo stadija. Aš suprantu, kad kol kas nėra daug norinčių klausti, gal greitai ir spėsime. Prašom.

A. ARMONAITĖ (LF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Noriu jums pristatyti mano, L. Kasčiūno ir V. Mitalo teikiamą Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuris iš esmės mums leis laisvosiose ekonominėse zonose pritraukti projektus, susijusius su gynyba. Toks draudimas galioja nuo 1994 ar 1995 metų. Mes tai norime pakeisti.

Iš esmės galiu pasakyti, kad Lietuva iki šiol ilgus dešimtmečius apskritai savo gynybos pajėgumus grindė įsigijimais iš sąjungininkių, tai yra labai gerai, bet mes norime naikinti kliūtis Lietuvos įmonėms kurti technologijas čia, tas technologijas, kurios yra naudojamos gynyboje, gynybos pramonėje. Naikindami kliūtis matome keletą įstatymų projektų, vieną iš jų aš čia ir pristatau.

Atsižvelgiant į įstatymo pakeitimus, bus sudaromos galimybės laisvosiose ekonominėse zonose vykdyti ūkinę komercinę veiklą, susijusią su valstybės saugumo ir gynybos užtikrinimu, skatinamos gynybos ir saugumo pramonės investicijos ir sudaromos sąlygos šios pramonės įmonėms investuoti ir vykdyti ūkinę komercinę veiklą tiek laisvosiose ekonominėse zonose, tiek kitoje teritorijose. Didinamas gynybos ir saugumo pramonės konkurencingumas, skatinamos vietos ir tiesioginės užsienio investicijos.

Yra keletas Teisės departamento pataisų, į jas atsižvelgsime komitetuose. Kviečiu palaikyti šį projektą. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ryte posėdžio pirmininkas neinformavo, kad šis klausimas nėra įrašytas į Seimo pavasario sesijos darbų programą. Galbūt mes galėtume pritarti, kad įrašome ir svarstome vis dėlto šitą klausimą? Galėtume. Pritarta bendru sutarimu.

Trys klausimai. Pirmasis klausia A. Navickas. Prašom.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kadangi numanėte, kad mano klausimas labai provokuojantis, tai bandėte labai vėlai įjungti. O gerbiamai Aušrinei tikrai turiu klausimą, susijusį galbūt daugiau su matematika negu su tomis zonomis. Ar tai pirmasis jūsų projektas, teikiamas kartu su L. Kasčiūnu?

A. ARMONAITĖ (LF). Bijau suklysti, bet gal, bijau, kad net ir ne.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiama ministre, yra žinoma, kad karo pramonė ilgą laiką buvo demonizuojama kaip tokia užsiimanti blogu darbu – kaip prostitucija, kaip prekybos žmonėmis tokia rūšis. Ir štai dabar žengtas pirmas puikus žingsnis ta linkme, kad laisvosiose ekonominėse zonosose bus galima įsikurti ir karo pramonei. Gal jūsų ministerija taip pat planuoja palengvinti šioms įmonėms gauti paskolas iš bankų?

A. ARMONAITĖ (LF). Taip, iš tikrųjų jūs esate visiškai teisus, gynybos pramonės įmonės buvo eliminuotos iš daugybės teisinių programų, jeigu galima taip pasakyti, negalėjo naudotis tomis pačiomis naudomis kaip kitos pramonės šakos. Dar daugiau, finansų sistemoje galiojo labai daug ribojimų. Aš galiu pasakyti tik vieną labai paprastą dalyką, kad tai, kas priklauso nuo valstybės, tie finansiniai instrumentai, kuriuos valstybė turi, tarkime, mūsų nacionalinė plėtros įstaiga INVEGA jau ne tik kad neturi tų apribojimų gynybos įmonėms, bet netgi turi specialias programas, kuriomis gali pasinaudoti gynybos pramonės įmonės.

Pavyzdžiui, „MILInvest“ rizikos kapitalo fondas, 13 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų yra programa investicijoms į technologijas, į projektus. Suprantu, kad tai palyginti nėra didelis biudžetas, nes yra labai brangios technologijos, tačiau vis dėlto tai jau yra pradžia nuo visiško apribojimo pretenduoti į priemones iki specialių priemonių, skirtų šitiems projektams.

Galiu pasakyti, kad tokių specifikuotų finansinių instrumentų bus daugiau. Apie juos iš tikrųjų pranešime. Plačiau kalbant, Ekonomikos ir inovacijų ministerija yra parengusi gynybos pramonės stiprinimo gaires, kur yra ne tik vizija, bet ir konkretūs veiksmai, kurie kartu su kitomis institucijomis mums padės stiprinti savo įmones ir savo gynybos pramonę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Mano toks klausimas: LEZ'ai tie visi, ribotos kontrolės zonos. Ribota finansinė nauda tose zonosose, išskyrus GPM'ą ten, na, įdarbinę žmonių, bet žiūrint, kai atlyginimai nedideli, tai ir minimizuota nauda. Šiandien net aplinkos apsaugos ministras garsiai pasakė, kad Lietuvoje pramonę reikia naikinti. Kodėl būtinai reikia, kad LEZ'e būtų visas tas, o ne kad valstybei visa nauda būtų ir ta pramonė veiktų? Ar čia jūs susitarėte su aplinkos apsaugos ministru, kad Lietuvoje lyg ir likviduojame pramonę, bet LEZ'e, specialiose zonosose ji liks?

A. ARMONAITĖ (LF). Gal nuo pat pradžių pabandyčiau atsakyti į šį klausimą, kas yra gynybos pramonė, kokios tai yra įmonės. Tai nėra kokios nors kitos įmonės. Tai yra tos pačios pramonės įmonės. Jos dažniausiai yra inžinerinės pramonės įmonės, kurios gamina aukštos pridėtinės vertės produkciją, dalis tų įmonių gamina tiek civilius komponentus, technologijas, jeigu galiu taip pasakyti, tiek ir karo pramonėje naudojamus gaminius. Tai aš nenorėčiau, kad mes priešintume tradicinę pramonę, inžinerinę pramonę, dar atskirtume kažkur gynybos pramonę. Tai yra mūsų pačių verslas, kuriam reikia panaikinti kliūtis. Ši pramonės šaka pernelyg stigmatizuojama, ir įvairūs teisiniai instrumentai, pavyzdžiui, šis veikimas laisvosiose ekonominėse zonosose, diskriminavo tas įmones. Tad kviečiu ribojimus naikinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už. Kalbės V. Semeška. Prašom.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, be jokios abejonės, šios įstatymo pataisos turėjo atsirasti prieš gerą dešimtmetį, kai Rusija įsiveržė į Ukrainą, – laisvosios ekonominės zonos galėjo būti pritaikytos tikrai gynybos pramonei ir aukštomis technologijoms vystyti. Mes turėtume aiškiai suprasti, kad gynybos pramonė nėra vien tik parakas, šaudmenys, tačiau yra ir lazerių technologijos, elektros optikos, puslaidininkių pramonė, informacinių sistemų technologijos, kibernetinis saugumas, 3D, dirbtinis intelektas, ir turi būti lygiai taip pat kaip ir kitai pramonei sudarytos vienodos sąlygos vystytis ir kurtis.

Ypač aktualu šiandien, kai Lietuvoje žengiami pirmieji žingsniai. Taip pat ir valstybė investuoja į gynybos pramonę. Todėl bet kokie apribojimai gynybos pramonėje turėtų būti panaikinti. Aš labai sveikinu ministerijas, kad susigriebta būtent dabar, ir kviečiu palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš norinčių kalbėti nėra. Dabar balsavimo intervalas, tad kviečiu susikaupti. Bet gal šitam projektui galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Ar norite bal-

suoti? Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Negalime? Balsuojame, gerai. Balsuojame dėl pritarimo po pateikimo. Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-260.

Balsavo 107: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 6. Po pateikimo yra pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 25 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.34 val.

Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2634(2) (svarstymo tęsinys)

Tai pradėdame balsavimus. Iš pradžių buvo darbotvarkės 2-2 klausimas – įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru“ ir taip toliau projektas Nr. XIVP-2634. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo. Stengsimės dėl tų klausimų, dėl kurių nebuvo pasiūlymų, šiek tiek trumpesnę balsavimo laiką taikyti.

Balsavo 122: už – 120, prieš – 1, susilaikė 1. Po svarstymo yra pritarta.

15.35 val.

Įstatymo „Dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama 1997 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutartis dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2549(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama Lietuvos ir Vokietijos sutartis. Gal galime tą...

Replika po balsavimo – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš atsiprašau. Prašom mano balsą įskaityti už.

PIRMININKAS. Supratau. Protokole jūsų balsas bus įskaitytas už. Kviečiu balsuoti dėl pritarimo po svarstymo. Darbotvarkės 2-3 klausimas – projektas Nr. XIVP-2549.

Balsavo 120, visi 120 buvo už. Pritarta.

15.36 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 139, 143, 144, 145, 154, 157, 158, 159, 160, 171⁴, 172, 174, 178, 180⁶, 186², 202¹ straipsnių ir dvidešimt ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 161 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-2435(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2435. Kviečiu balsuoti dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 123: už – 67, prieš – 25, susilaikė 31. Yra pritarta.

15.37 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 21¹, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 421, 484, 576, 577, 579, 581, 584, 587, 588, 589, 594, 608, 609, 616, 617, 619, 620, 621, 627, 644, 666, 671, 673, 675, 676, 678 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 422¹, 565¹, 574¹ straipsniais ir 591, 677 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1869(2)ES, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1870(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso ir Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo projektai. Susiję klausimai. Kviečiu balsuoti dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 115: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 11. Pritarta.

15.37 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 147¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2280(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimas. Kviečiu balsuoti dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 115: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 22. Pritarta.

15.38 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2410(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 2-7 klausimas – Sodininkų bendrijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Buvo kolegos pasiūlymų, bet jis neprašo dėl jų balsuoti. Tai mes taip pat apsisprendžiame dėl pritarimo po svarstymo. Kas pritaria šiam įstatymo projektui, kviečiu balsuoti.

Balsavo 122: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 14.

15.38 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2558(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2558(2). Kviečiu balsuoti dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 124, visi 124 balsavo už. Pritarta po svarstymo.

15.39 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2196(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2196. Taip pat kviečiu balsuoti dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 123, visi 123 balsavo už. Dabar šiek tiek lėčiau.

15.43 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2613(2), Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2614(2), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2615(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Žemės įstatymo, Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įstatymo ir Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pakeitimo įstatymų projektai. Čia yra pasiūlymų dėl Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto, juos pateikia L. Nagienė. Dabar kviečiu komiteto pirmininką į tribūną ir kviečiu L. Nagienę pristatyti savo pasiūlymą dėl 1 straipsnio.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Visiems atrodo, kad aš esu prieš žemės paėmimą ir taip toliau, bet aš noriu tikrai vieno paprašyti, kad siekiant užtikrinti konstitucines vertybes – asmens teisės į nuosavybę tinkamą apsaugą, konstitucinės teisinės valstybės valdžių padalijimo, asmenų lygiateisiškumo principus – siūloma nustatant teisinį reguliavimą numatyti, kad ir karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, pritaikymo ir su-

kūrimo projektai ypatingos valstybinės svarbos projektais būtų pripažįstami Seime. Dabar tiktai Vyriausybė pripažins. Čia vienintelis, ką mes ir siūlome.

Visi mano pasiūlymai ir eina lygiagrečiai žiūrint. Mano pirmas pasiūlymas, kad pritaikymo ir sukūrimo projektą tvirtina Seimas. Antras pasiūlymas yra, kad Krašto apsaugos ministerija rengia ir suderinusi su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija teikia Vyriausybei karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, sąrašą kartu su motyvuotu karinės infrastruktūros ir jai pritaikyti ar sukurti reikalingos teritorijos pagrindimu. Dabar sako, kad užtruks. Jeigu pagrindimas yra, nereikės jokių detaliųjų ir taip toliau, bet kad eitų viskas ir tai būtų tvirtinama Seime. Toks yra prašymas ir dėl Mobilizacijos įstatymo taip pat. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs sutinkate, kad dėl abiejų jūsų pasiūlymų kartu spręstume? Gerai. Ar yra dešimt Seimo narių, gal neklausiu. Iš karto komitetas tegul pakomentuoja savo poziciją. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiama iniciatore, mes kaip tik šiandieną svarstėme šį jūsų pasiūlymą. Abiem jiems, deja, nepritarėme bendru sutarimu. Už nepritarimą balsavo 6 posėdyje dalyvavę Seimo komiteto nariai. Mes tvirtiname ir laikomės nuostatos, kad Vyriausybė tvirtina karinės infrastruktūros sąrašą, tačiau projektą ne dėl to laikome ypatingos valstybinės svarbos, jie tokiais laikomi, nes jie skirti priimančiosios šalies paramai užtikrinti. Numatoma, kad Seimas, o ne Vyriausybė priima sprendimą, tačiau ne individualų, o dėl visų minėtuose įstatymuose nustatytus kriterijus atitinkančių projektų.

Taip pat noriu informuoti, kad pirmumas bus teikiamas visada valstybinės žemės plotams. Antra, stengiamasi neįtraukti į teritoriją privačios žemės sklypų. Trečia, jei, įvertinus alternatyvias teritorijas, privačių žemės sklypų įtraukimas į teritoriją neišvengiamas, stengiamasi įtraukti kuo mažesnę privačios žemės sklypo plotą. Laikydami šitų nuostatų vis dėlto nepritariame abiem jūsų pasiūlymams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl šių pasiūlymų dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Kviečiu apsispręsti ir tada kartu balsuoti dėl dviejų L. Nagienės siūlymų, kuriems komitetas nepritaria. Kas už, tas už L. Nagienės pasiūlymus, kas prieš arba susilaiko, tas turi kitą nuomonę.

Balsavo 120: už – 49, prieš – 22, susilaikė 49. Pasiūlymams nepritarta.

Dėl viso projekto nėra norinčių kalbėti.

Aš kviečiu apsispręsti ir balsuoti dėl visų trijų paketo – 2-10 klausimo, įrašyto į darbotvarkę. Kas pritaria po svarstymo, kviečiu balsuoti už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 121: už – 112, prieš – 2, susilaikė 7. Pritarta po svarstymo.

15.44 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2296(3), Farmacijos įstatymo Nr. X-709 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2463(2) (svarstymo tęsinys)

2-11 klausimo projektų paketas – Farmacijos įstatymo pakeitimai. Čia mes išdiskutavome viską, išskyrus vieną pasiūlymą. Yra Seimo nario A. Verygos siūlymas dėl projekto Nr. XIVP-2296(3). Kviečiu tada komiteto pranešėją į tribūną, o gerbiamą Aurelijų pristatyti savo pasiūlymą.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, visi turbūt sutinka, kad vaistinė nėra parduotuvė, tiktai vaistams skirta, ir ten turėtų būti suteikiamos farmacinės rūpybos paslaugos – kalbame ir apie vakcinaciją, ir apie tam tikrų tyrimų galbūt vertinimą, vaistų pradžią ir kitus dalykus, kurie yra išimtinai susiję su vaistininko kompetencija. Taip pat šiandien spaudos konferencijoje iš vaistininkų girdėjome, kad visgi neretu atveju jie yra netgi ir vieni pališkami, neturi galimybės nueiti į tualetą, neturi pietų pertraukos galimybės ir kitų dalykų.

Tam, kad nebūtų išvaikyti, kaip dabar sakoma, farmakotechnikai, kas nors nebūtų atleistas, kad mes, kaip valstybė, aiškiai pasakytume, kad farmacinės rūpybos paslauga turi būti teikiama, aš pateikiau siūlymą, kad nuo 2029 metų, vadinasi, po šešerių metų, turint galimybę parengti pakankamą skaičių specialistų, vaistinėje privalėtų dirbti komanda, tai yra du žmonės, iš kurių vie-

nas turėtų būti vaistininkas. Komitete tik pirmininko balso persvara šiam siūlymui nebuvo pritar-
ta, bet manau, kad jeigu mes, kaip valstybė, nubrėžiame aiškias gaires, kad mes vaistinę matome
ne kaip vaistų parduotuvę, kur nereikia kompetencijos, o matome kaip tokią dar vieną iš sveikatos
priežiūros įstaigų, manau, kad tokiam siūlymui reikėtų pritari ir aiškiai pasakyti, kad ten turi
būti specialistų komanda.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikykite, kad dešimt Seimo narių yra, kad šitą pasiūlymą svarsty-
tume. Prašom, kokia būtų komiteto pozicija?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas šiam siūlymui nepritarė remdamasis duomenimis,
kad trūksta tiek vaistininkų, tiek farmakoteknikų ir tokį pasiūlymą įgyvendinti būtų labai sudė-
tinga arba neįmanoma.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar dėl šio pasiūlymo už kalbės T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, išiklausykite į pasiūlymo esmę. 2029 metai – tai ne
rytoj ir ne poryt. Tai yra strateginis sprendimas, kuris iš esmės tenkina abi puses, ir tos aršios ko-
vos, kurios dabar verda Sveikatos reikalų komitete, gali baigtis, jeigu iš esmės bus pritar-
ta šiam pasiūlymui. Aš tikrai kviečiu labai rimtai svarstyti pasiūlymą, jam neužteko vieno pirmininko
balso, vadinasi, Sveikatos reikalų komiteto nariai labai sąmoningai jį palaikė.

Mes tikrai rizikuojame, kad vaistinėse nebeliks paslaugos, o liks tiktai vaistininko nuotrauka.
Labai stipriai pataikaujame verslui, nors ši sritis yra stipriai reguliuojama. Tai yra reguliuojama
sritis, kaip ir bet kokia kita stipriai specializuota sritis, nuo kurios priklauso mūsų sveikata, mūsų
žmonių sveikata. Tai ne šiaip sau. Netgi degalinė uždirba daugiau iš kavos negu iš degalų faktiš-
kai dėl ko? Todėl, kad tai nėra kaip nors stipriai... (*Balsas salėje*) Iš dešrainių taip pat. Nėra taip
stipriai mus veikianti sritis. O vaistinė neretai yra ta pagrindinė, pirma grandis, su kuria susidu-
ria kiekvienas susirgęs žmogus, ir kokybiška paslauga ten, į ką mus stumia ir Europos Sąjunga,
yra principinis dalykas. Ten turi būti specialistai.

Europos Sąjunga ne veltui įvedė visas šitas direktyvas. O kodėl mes iš viso diskutuojame
apie tai? Todėl, kad Europos Sąjungoje yra priimti sprendimai dėl specialistų buvimo vaistinėje.
Nebūtų šitos temos, jeigu nebūtų Europos politikos šia prasme. Siūlau pritari labai geram kom-
promisui.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės L. Slušnys. Prašom.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Panašu, kad vaistinių verslui mes nustaty-
sime naujus standartus. Vaistinės ilgainiui nuo 2029 metų, ko gero, pradės dirbti kaip pirminės
sveikatos priežiūros centrai, nes mes turėsime didžiausias komandas. Iš viso nežinau, gal mes ne
vaistines, gal mes pirminės sveikatos priežiūros centrus perkelkime į vaistines ir turėsime koman-
dą, turėsime viską. Tai iš viso nelabai įsivaizduoju, kaip galima verslui iškelti šitokius reikalavi-
mus. Po du. Kodėl po du? Kaip kiškis iš kepurės ištraukiami du vaistininkai. O gal trys, o gal vi-
sus keturis mes iš karto į bet kurią vaistinę įdėkime, tai bus didelė komanda, labai *faina*, pasitinka
su plakatais ir panašiai?

Išties tai yra kažkoks nelogiškas sprendimas. Mes kaunamės ir ginčijamės dėl farmakotech-
nikų, kurie iš principo... irgi neturime visiškai, mes nežinome, ką su jais daryti, kurie buvo iki
2006 metų. Dabar įrašome vaistininkus, kad jų daugės, nors nežinome, kaip bus su tais vaistin-
kais ateityje, jų parengimu.

Aš suprantu ir sutinku, kad iš viso vaistininko profesija kaip tokia mūsų Lietuvoje ir iš viso
per civilizaciją nyksta kaip poreikis. Anksčiau vaistininkas turėjo vienokią funkciją, šiandien visi
jie tampa pardavėjais. Mes norime jiems suteikti daugiau galių. Bet, suteikiant galių, aš siūlau
galvoti ne apie tai, po kiek jų dirbs, o suteikti galias, ką jie gali daryti, tada bus kažkoks logiškas
sprendimas, apie kurį galėsime kalbėtis. Balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Dėkui. Apsispręskime dėl A. Verygos siūlymo. Kas pritaria jam, balsuoja už,
kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Balsavo 114: už – 47, prieš – 22, susilaikė 45. Pasiūlymui nepritarta.

Gerbiami kolegos, dabar motyvai dėl viso projektų paketo. Už kalbės J. Sejonienė. Prašom.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Man iš tikrųjų keista, kodėl šitas pro-
jektas kelia tiek daug aistrų. Man keista, kodėl kolegos, nors ir netiesiogiai, bet apkaltina farma-

kotechnikus dėl didelio apsinuodijimų skaičiaus. Mes daugiau turime farmacininkų. Gal tada farmacininkai kalti, vaistininkai, kad daug apsinuodijimų vaistais? Bet, aišku, kalba ne apie tai.

Kalbame apie tai, kad projektas iš esmės kalba apie šiek tiek daugiau negu 100 žmonių. Aš tikiuosi, kad čia kalbama iš esmės apie regionus. Tikiuosi, kad tų farmakotechnikų, kurie baigė mokslus iki 2006 metų, tai yra iki direktyvos įsigaliojimo, tikrai nemaža dalis dirba regionuose. O regionai yra, buvo ir bus problema ir kuo toliau, tuo sunkiau ją bus spręsti. Gyventojų ten vis mažiau. Vaistų perka jie irgi mažiau ir tas vaistines išlaikyti tikrai sunkiai apsimoka. Pritraukti ar farmakotechniką, ar vaistininką į tuos regionus yra problema, kaip ir gydytojus, ir mokytojus.

Antra. Matyt, kad mažosios vaistinės, kurios neišlaiko dviejų etatų... Matyt, dalis farmakotechnikų turės būti atleisti ir į jų vietas priimti vaistininkai, nepaisant to, kad tie žmonės daugelį metų sėkmingai dirbo pasitelkę telefoninę superviziją ir skundų dėl jų darbo bent jau aš nesu girdėjusi. Tai dėl to, kad tikiuosi, kad tai bus laikinas sprendimas bent regionams, kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, man atrodo, kad šitas įstatymas yra tiesiog ciniškas verslo kaštų mažinimas darbuotojų sąskaita ir nieko daugiau. Nėra čia jokio rūpesčio dėl regionų politikos, čia tokia priedanga. Puikiai žinome, kam naudinga būtent tokia formuluotė, kokia yra siūloma.

Mes turime šansą pagerinti situaciją ir tuo šansu turbūt nepasinaudosime, jeigu jūs pritarсите šitam projektui, ir tikriausiai vaistinėje turėsime vaistininko nuotrauką, bet paslaugos nebeturėsime. Vis labiau tas visas veiksmas vaistinėje panašės į apsipirkimą prekybos centre ir nieką daugiau. O mes turėjome šansą pagerinti ir socialinę padėtį žmonių, dirbančių vaistinėse, nes dabar ta situacija yra gana tragiška.

Aš tikrai jus raginu nueiti į bet kurią vaistinę Vilniuje ir pakalbėti su vaistininkais, jie neretai priversti dirbti vieni, kaip jie dirba, kaip jie ilsisi, kiek jie turi įvairiausių paslaugų. Mes turėjome tokį šansą, bet turbūt nepasinaudosime, nežinau, kaip jūs nubalsuosite. Aš tikrai raginu balsuoti prieš ir dar pratęsti diskusijas komitete, nes kompromisai gimsta, yra siūlomi gana protingi sprendimai, tai verta Seimui dar kažkiek laiko tam skirti.

Mes taip pat turėjome šansą pasiūlymais pasiekti, kad jeigu regionuose užsidarys viena kita vaistinė, tai galbūt atsiras galimybė patiems vaistininkams, nepriklausomai nuo tinklų, įsteigti vaistinę viename ar kitame mažame miestelyje. Tai taip pat būtų įmanoma, jeigu mes sukurtume protingą reguliavimą. Dabar einama lengviausiu keliu, tiesiog apeliuojama į verslo kaštus, į verslo naudą ir nežiūrima nei į kokybę, nei į didžiulius vaistininkų prašymus išgylinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl šio įstatymų projektų paketo. Kas pritaria po svarstymo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Balsavo 121: už – 64, prieš – 25, susilaikė 32. Po svarstymo yra pritarta.

Gerbiami kolegos, 2-12.1 klausimas. Replika po balsavimo – R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties, kolegos, kurie kalbėjote prieš, tikrai man susidaro toks vaizdas, kad jūs neskaitėte Lietuvos į Europos Sąjungą stojimo, įstojimo į Europos Sąjungą... Buvo toks derybininkas, šaukė vyrai už Petrą, tai buvo P. Auštrevičius. Jeigu jūs pasidomėtumėte ir peržiūrėtumėte protokolus, būtent P. Auštrevičius įvarė mus į šią situaciją ir nesutiko taikyti pereinamojo laikotarpio. Būtent šis žmogus padarė taip, kad šiandien farmakotechnikai, liaudiškai kalbant, yra už borto. Siūlyčiau pasiskaityti, ką vyriausiasis derybininkas tuo metu pridarė, prieš bandydami ką nors taisyti.

PIRMININKAS. Gerai, dėkui. Replikos išsakytos.

15.57 val.

Etikos ir procedūrų komisijos išvada dėl projektų Nr. XIVP-1766(2) ir Nr. XIVP-1767(2)

Dabar 2-12.1 klausimas, tai yra Etikos ir procedūrų komisijos išvada dėl ANK pakeitimo ir kodekso papildymo straipsniu įstatymo projekto. Kviečiu A. Norkienę, Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkę, pristatyti išvadą tribūnoje.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Etikos ir procedūrų komisija vasario 8 dienos posėdyje priėmė sprendimą, teikė išvadą, gavusi kelių Seimo narių skundą. Jį išnagrinėjome ir teikėme išvadą, kurioje yra konstatuojami trys dalykai. Bet aš tikiuosi, kad jūs visi susipažinote su mūsų išvada. Aš tik įgarsinsiu mūsų patį sprendimą, kurį, vadovaudamiesi Statuto 145 straipsnio nuostatomis, ir teikiame.

Etikos ir procedūrų komisija nustatė, kad 2022 m. gruodžio 15 d. Seimo plenariniame posėdyje, svarstant Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 71¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-1766(2) ir Baudžiamojo kodekso 199, 259 ir 269 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1767(2), nesikreipus dėl teisinio reguliavimo poveikio vertinimo išvados, buvo pažeistos Seimo statuto 145 straipsnio nuostatos. Siūlome Seimui spręsti dėl šių minėtų įstatymų projektų procedūros pradėjimo iš naujo nuo tos stadijos, kuomet buvo padarytas pažeidimas. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Dėkui. Išgirdome Etikos ir procedūrų komisijos protokolą, sprendimą, kurio esmė yra svarstyti iš naujo nuo tos stadijos, kuomet buvo padarytas pažeidimas. Dabar motyvai, ar pritarti Etikos ir procedūrų komisijos išvadai. Už kalbės R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas Seimo posėdžio pirmininke. Kartais yra malonu, kai tu esi teisus. Aš prisimenu, kai buvo svarstomas šitas įstatymo projektas ir kokios Seime virė diskusijos. Kolegos iš dešinės pusės tiek man, tiek kolegei A. Širinskienei, tiek kitiems, kurie aiškino, kad buvo procedūrinis pažeidimas, nes tuo metu pirmininkavo J. Razma, mojo ranka ir sakė, čia nesąmones darote, ką čia nusišnekate, viskas gerai, ir toliau buldozeriu varė šitą projektą. Mes bandėme sakyti, kad, kolegos, jūs, gerbiamieji, sustokite, jūs darote esminį Statuto pažeidimą. Bet jūs nesustojote, jūs toliau varėte buldozeriu ir šiandien turite situaciją, kokią turite. Už – 4 ir realiai prieš – 3 arba susilaikė.

Man apskritai keista, kad patys matydami, kokį šiurkštų Statuto pažeidimą padarėte, jūs šiandien dar bandote užsirašyti ir siūlyti balsuoti prieš. Keista, kad jūsų politiniame pasitarime buvo nuspręsta griežtai atmesti Etikos ir procedūrų komisijos išvadą ir visiems jūsų Seimo nariams, frakcijų nariams yra duotas įpareigojimas balsuoti prieš arba susilaikyti.

Aš pažiūrėsiu, kaip balsuosite, gerbiama kolege. Čia jums kaip ir su narkotikais. Prieš narkotikus jūs vienoje televizijoje šaukėte, koks blogas dalykas, o prieš dvi savaites aiškinote, kaip reikėtų tą projektą priimti dėl šventos ramybės. Nuomonių keitimas irgi yra šiek tiek keistokas dalykas.

Antras dalykas yra Konstitucinio Teismo išaiškinimas, jau ne vienas, kad įstatymas pripažįstamas antikonstituciniu, kai jis yra priimamas pažeidus procedūras. Šiuo atveju nesvarstytas klausimas dėl išvados yra vienas iš procedūros pažeidimų.

Todėl tikrai kviečiu, kolegos, pritarti Etikos ir procedūrų komisijai, nekelti čia chaoso, grįžti į tą stadiją ir pradėti iš naujo nagrinėti. Na, nebent jums yra toks brangus tas įstatymo projektas koalicijoje, taip jūs bijote, kad pabėgs koalicijos partnerė Laisvės partija, gal galite jūs taip balsuoti, bet nesijaudinkite, Laisvės partija tikrai nuo jūsų niekur nepabėgs ir iki kadencijos pabaigos jie su jumis tikrai bus.

PIRMININKAS. Dėkui už raminimus. Prieš kalbės T. V. Raskevičius. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerbiami kolegos, Seimo opozicija, atstovaujama A. Širinskienės, norėjo kaip geriau, bet, žinokite, ir išėjo geriau. Labai iš tikrųjų yra geras ir principingas Etikos ir procedūrų komisijos sprendimas, nes įvertino procedūriškai Statute reglamentuotą teisinio poveikio vertinimo instrumentą. Būtent dėl tokio vertinimo ir buvo inicijuotos Statuto pataisos, kurios šitą institutą reglamentuoja, būtent kurioje stadijoje yra atliekamas šitas teisinio poveikio vertinimas ir kokią pridėtinę vertę jis kuria svarstant ekspertiškai projektą komitete.

Tačiau dažniausiai susirūpinimą kelia tai, kad opozicija ekspertinį vertinimą dėl nevienareikšmiškai visuomenės vertinamų projektų užsako ne svarstant šiuos projektus pagrindiniame komitete, o būtent tada, kada siekiama, jau pradėjus Seimo salėje svarstymą šių klausimų, siekiama šiuos klausimus vilkinti. Analogišką situaciją matėme dėl šių dabar nagrinėjamų projektų, analogišką situaciją matėme ir dėl Civilinės sąjungos įstatymo projekto. O kas paradoksaliausia, kai vis dėlto yra užsakomas teisinio poveikio vertinimas, tie žmonės, kurie užsako, piktinasi eks-

pertiniame vertinime pateiktomis išvalgomis, nes tos išvalgos neatitinka jų nuomonės ar vertybinių laikysenos.

Todėl aš labai siūlyčiau Seimui apsispręsti ir *nesimakliavoti* administraciniuose ir procedūriiniuose kuluaruose, priimti šiandien sprendimą nepritari Etikos ir procedūrų komisijos išvadai balsuoti dar kartą ir pagaliau Seime sukaupti politinę valią ir pasakyti aiškiai tiek mums, tiek visai visuomenei, kokios Seimas laikosi pozicijos dėl šių klausimų. Mano pasiūlymas yra šiandien balsuoti prieš ir artimiausiu metu Seime spręsti svarstymo stadijoje dėl šių projektų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu apsispręsti balsuojant. Kas pritaria Etikos ir procedūrų komisijos išvadai, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 123: už – 72, prieš – 37, susilaikė 14. Etikos ir procedūrų komisijos išvadai yra pritar-ta. (*Plojimai*) Aidi plojimai Seimo salėje.

Mes balsavimo intervalą baigėme. Tiksliau, jį tęsiasi, bet balsavome dėl visų klausimų, kurie buvo pristatyti.

Replika po balsavimo – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Tiesiog po šio balsavimo tik akcentuosiu, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas turi grįžti į svarstymo stadiją komitete dėl Administracinių nusižengimų kodekso projekto, o dėl Baudžiamojo kodekso, mano supratimu, jis iš esmės tai, ką reikia, yra atlikęs, nes svarstymo komitete stadijoje įvertino ekspertines išvadas.

PIRMININKAS. Dėkui už patikslinimą. Taip, jūs tą patį sakėte ir posėdžio pradžioje.

R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų matyti, kad konservatorių krikdemiškas flangas yra labai stiprus ir vieningas. Labai ačiū jums, krikdemai, kad išlaidėte savo pozicijas ir balsavote už Etikos ir procedūrų komisiją. Tikiuosi, kad toliau krikdemų flangas, kada bus svarstomas pagrindinis įstatymo projektas, irgi taip tvirtai laikysis savo pozicijos ir vertybių neparduos kažkokiems narkotikų baronams.

PIRMININKAS. Taip, visos replikos yra išsakytos.

16.08 val.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 šeštojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2625, Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 2, 22, 52, 79, 90, 90¹, 93, 116, 158, 158², 161, 174 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2626 (*pateikimas*)

Dabar kviečiu darbotvarkėje 2-14.1, 2-14.2 pažymėtus klausimus, tai yra Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo ir Draudimo įstatymo projektus, pateikti G. Skaistę.

Po balsavimo neturiu nieko kito, tik atsistatydinti iš pirmininko pareigų ir perduoti jas J. Jaručiui. Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Laba diena. Noriu pristatyti Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo ir Draudimo įstatymo pakeitimus. Tai yra dviejų direktyvų perkėlimas.

2021 metais priimtoje direktyvoje reglamentuojami klausimai, susiję su nukentėjusiųjų trečiųjų asmenų apsauga, kai draudimo bendrovė bankrutuoja ar yra likviduojama, taip pat nustatoma žalos atlyginimo įstaigų teisė susigrąžinti už bankrutuojantį kitos šalies draudiką išmokėtas draudimo išmokas. Direktyvoje valstybėms narėms pavedama iki 2023 m. birželio 23 d. įgalinti subjektą, kuris pasirašytų...

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Atsiprašau, gerbiama Skaiste. Turiu paprašyti sustoti. Noriu kolegas informuoti – dar balsavimo laiko yra 12 minučių, tai šitą klausimą mes galėtume... Jeigu galite, dar neišeikite arba tada jau be jūsų pabalsuosime. Atsiprašau. Prašau tęsti toliau.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). ...įgalinti subjektą, kuris pasirašytų susitarimą su kitų Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotais subjektais dėl išmokėtų žalos atlyginimo sumų gražinimo tvarkos. Šio įstatymo projekto tikslas – įgalinti Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų

biurą iki šių metų gruodžio 23 dienos sudaryti minėtą susitarimą su kitų Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotomis institucijomis.

Taip pat Draudimo įstatymo keitimas perkeliant direktyvą. Įvertinus Europos Komisijos paklausimą dėl senos direktyvos tinkamo perkėlimo ir įgyvendinimo nacionalinėje teisėje ir nustatčius, kad direktyvos tam tikrų straipsnių įgyvendinimas nevisiškai atitinka minimalias nuostatas, siūloma patikslinti įstatymą ir užtikrinti, kad draudimo produktų platintojų atlygio tvarka neprieštarautų jų pareigai veikti kuo labiau atsižvelgiant į draudėjų, apdraustųjų naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesus. Taip pat užtikrinti kitų suinteresuotų šalių skundų nagrinėjimą, užtikrinti informacijos, susijusios su atliekamais mokėjimais pagal draudimo sutartį, draudėjams teikimą ir kitų reikalavimų pagal direktyvą taikymą. Taip pat užtikrinti prie kolektyvinio grupinio draudimo sutarčių prisijungusių asmenų teisių ir interesų apsaugą. Ir Draudimo įstatyme vartojamas sąvokas suderinti su Finansinės apskaitos įstatyme vartojamomis sąvokomis.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Niekas nenori paklausti, kalbėti taip pat. Motyvai už, prieš? Minutėlė! Niekas, ne? Gal galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymas gegužės 23 dieną. Galime pritarti? Ačiū. Abiem įstatymų projektams.

Darbotvarkės 2-15 klausimas, tai yra darbotvarkės 2-15.1, 2-15.2... (*Balsai salėje*) Nėra pranešėjo, eikime toliau.

16.11 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 5, 6, 7, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2628, Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2629 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-16.1 klausimas – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 5, 6, 7, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2628 ir lydimasis darbotvarkės 2-16.2 klausimas – Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2629. Kviečiu į tribūna S. Gentvilą. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji Seimo nariai, teikiame Vyriausybės vardu dviejų įstatymų projektus, tai Planuojamos ūkinės veiklos poveikio ir Žemės gelmių įstatymų projektai. Jie yra teikiami siekiant suderinti buvusių įstatymų nuostatas su naujomis savivaldybių merų funkcijomis ir iš esmės perduoti buvusio įstatymo suteiktą galią – iš savivaldybės vykdomosios institucijos perduoti galias ir funkcijas merui arba jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui. Projektas yra vienas iš daugelio projektų, kuriuos praeitą savaitę pateikėme, tai teritorijų planavimo įstatymų projektai. Lygiai taip pat norėtume, kad naujieji savivaldybių merai pradėtų darbą aiškiai žinodami savo įgaliojimus. Projektas gana techninis. Mielai atsakyčiau į klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Deja, jūsų klausiti niekas nenori. Ačiū už pristatymą. Kalbėti, nuomonių išsakyti, kiek suprantu, taip pat niekas nenori. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 23 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

16.13 val.

Asmenų, represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams, teisių atkūrimo įstatymo Nr. I-180 3, 4, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2645, Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo Nr. VIII-342 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2646, Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2647 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-18.1, 2-18.2, 2-18.3 klausimai. Asmenų, represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams, teisių atkūrimo įstatymo Nr. I-180 3, 4, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2645. Kviečiu ministrę A. Bilotaitę. Gerbiamoji ministre Agnė Bilotaite, kviečiu pristatyti klausimą. Taip pat lydimąjį Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymą. Prašom, gerbiamoji.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ir trečias – Valstybinių pensijų įstatymo projektas. Prašom.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiuo įstatymo projektu yra siūloma atsisakyti Vidaus reikalų ministerijos atliekamos funkcijos, kuri jai nėra būdinga, tai yra pažymėjimo apie tremtį išdavimo, kaip nebūdingos Vidaus reikalų ministerijai ir perteklinės, ir nustatyti, kad ištremtų asmenų teisės atkuriamos Lietuvos ypatingojo archyvo išduodamų pažymų apie tremtį pagrindu. Taip pat yra pažymėtina, kad ištremtųjų asmens bylos ir visa susijusi archyvinė medžiaga Vidaus reikalų ministerijos archyve nėra saugoma, ji yra perduota Lietuvos ypatingajam archyvui.

Siūlomas teisinis reguliavimas sumažins administracinę naštą pareiškėjams, nes dėl tremties faktą patvirtinančio dokumento išdavimo bus galima kreiptis tiesiogiai į Lietuvos ypatingąjį archyvą ir šio archyvo pažymose apie tremtį bus pateikiama visa archyve esanti informacija, kurią pareiškėjas galės pateikti įvairioms valstybės institucijoms.

Taigi, kolegos, tikrai siūlau palaikyti, nes tai tikrai palengvins administracinę, biurokratinę naštą ir, manau, bus tikrai nuo to visiems tik geriau.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Deja, jūsų paklausti niekas nenori. Nuomonių išsakyti... (*Šurmulyš salėje*) Kol kas nerodo užsirašiusių. Nuomones išsakyti nėra norinčių. Galime pritarti bendru sutarimu visiems trimis įstatymų projektams? Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti birželio 6 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Grižtame prie darbotvarkės klausimų nuo 2-15.1 iki 2-15.7, nemažai įstatymų projektų. Linas norėtų pristatyti? Ne šitą. Linai, o jūs kurį? Ai, supratau, atsiprašau, dar nėra viceministrų, kol kas atidedame.

16.16 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 10, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2606 (pateikimas)

Tuomet darbotvarkės 2-19 klausimas – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 10, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2606. Pranešėja – I. Pakarklytė. Prašom, gerbiama Ieva. Ir dar, kol nepradėjo, dėl Valstybinių pensijų įstatymo, jį pristatė gerbiama ministrė, kaip papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Neprieštarausite turbūt, nes aš neįvardijau. Ačiū.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Laba diena, gerbiami kolegos. Pristatau Gyvūnų gerovės įstatymo pataisas. Šiuo teisės aktu yra siūloma neleisti veisti, parduoti ir eksponuoti parodose gyvūnus augintinius, kuriems buvo dėl estetinių priežasčių karpytos ausys, uodegos ar kitos kūno dalys. Projekto tikslas yra mažinti žiauraus elgesio su gyvūnais atvejų skaičių, kai jiems ne dėl medicininių priežasčių yra karpomos ausys, uodegos, kitos kūno dalys. Priminsiu, kad jau nuo 2004 metų, vadinasi, beveik 20 metų, gyvūnų ausų, uodegų *kupiravimas*, trumpinimas, yra įstatymu draudžiamas Lietuvoje. Tai draudžiama beveik 20 metų. Tos procedūros yra neleidžiamos ir laikomos žiauriu elgesiu su gyvūnais.

Galbūt trumpai priminsiu, kodėl taip buvo nuspręsta, kodėl šalis taip apsisprendė, kad vis dėlto tos procedūros ne tik sukelia skausmą atlikimo metu, bet ir turi ilgalaikių pasekmių. Uodegų trumpinimas gali lemti padidėjusią agresiją, sunkumus socializuotis. Uodega svarbi išlaikyti balansą gyvūnui, tad turi neigiamų pasekmių ir gyvūno judėjimui. Ausų karpymas taip pat turi daug rizikų. Ši procedūra dažnai tampa infekcijų priežastimi, pažeidžiamas apsauginis barjeras. Žodžiu, veterinarų nuomonė čia yra vieninga, dėl to buvo apsispręsta prieš 19 metų. Tačiau nepaisant to, kad mes turime jau daugelį metų galiojantį tokį reguliavimą, vis dar pasitaiko jo apėjimo atvejų. Maisto ir veterinarijos tarnyba nustato tų pažeidimų, kad nėra laikomasi įstatymų. Vidutiniškai keliolika per metus jų būna nustatoma. Aišku, yra gerokai daugiau.

Įgyvendinama kontrolę Maisto ir veterinarijos tarnyba pati pripažįsta, kad esamas reguliavimas turi tas kelias spragas, būtent tai, kad tokius gyvūnus yra leidžiama veisti, leidžiama parduoti ir eksponuoti parodose. Ir patys siūlo, kad, jei vis dėlto norime efektyvesnio reguliavimo,

turime tas spragas ištaisyti. Priėmus tokį įstatymo projektą, sumažėtų paskatų tokius gyvūnus augintinius veisti, parduoti, dalyvauti parodose.

Dar gal paminėsiu, kad tokios procedūros iš principo yra atliekamos nebent trečiosiose šalyse, tai yra realiai Rusijoje ir Baltarusijoje. Iš ten įvežami tie gyvūnai augintiniai.

Tiek trumpai apie patį projektą. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš suteikdamas žodį norinčiam paklausti, noriu pasitarti. Baigėsi balsavimo langas. Mums iš viso liko apsvarstyti, atrodo, šešis šios dienos darbotvarkės klausimus. Aš norėčiau paskelbti kitą balsavimą, paskutinio balsavimo langą, tai būtų 17 valandą. Neprieštarausite? Gerai. Aišku. Ačiū.

Jūsų nori paklausti R. Žemaitaitis. Prašom, gerbiamasis. 17 valandą kitas balsavimo langas, atsiprašau, o buvo 18 valandą. Valanda anksčiau. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama Ieva, kolege, drauge, iš tiesų aš nesitikėjau, kad jūs tokį projektą pateiksite, nes esmė ta, kad absoliutus teisinis reguliavimas yra, išskyrus tai, kad jūs tik drausite parodose dalyvauti. Bet nežinau, kolege, kadangi projektas buvo rengtas kitų institucijų ir jūs jį pasirašėte, čia yra vienas sakinys: „išskyrus gyvūnų kastravimą ir kitus teisės aktuose numatytus atvejus.“ Jeigu jūs pasiskaitysite vientisai visą teisės aktą ir būtent 12 straipsnį, ir 19 straipsnio 5 ir 6 dalių straipsnius, jūs man atsakykite, kaip jūs užtikrinsite kastruoto šuns gaudymą, kontroliavimą ir panašiai? Yra įdomus dalykas, nes jūs sakote, kad čia bus draudžiama ir persekiojama, ir panašiai, ir panašiai. Ką jūs darysite su tais katu-kais ir šunimis jūsų kastruotais? Jūs suprantate, kad ši nuostata gyvenime nebus įgyvendinta?

I. PAKARKLYTĖ (LF). Dėkoju už klausimą. Ta nuostata yra įgyvendinama 19 metų, tik tiek, kad yra likusių spragų ir kasmet Maisto ir veterinarijos tarnyba nubaudžia už tokius atvejus, už tas nelegaliai įvykdytas procedūras. Tai mes kalbame, kad kai ne dėl medicininių priežasčių jos yra atliekamos, o kai neva dėl estetinių, nes neva tai kam nors yra gražu, žiaurus elgesys su gyvūnais. Projektas yra mano rengtas, tik tiek, kad jį palaiko. Taip, jį palaiko tiek nevyriausybininkai, tiek kontrolės institucijos.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia A. Širinskienė. Prašom, gerbiamoji.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš, kolege, dabar jums perskaitysiu jūsų sakinį, ką jūs parašėte: „Draudžiama veisti gyvūnus, kuriems atliktos veterinarinės procedūros“, vardinatė jas ir rašote: „išskyrus gyvūnų kastravimą“. Tai man tikrai labai įdomu pažiūrėti, kaip kastruotą gyvūną galima veisti, nes jūs leidžiate veisti kastruotus gyvūnus. Bet kitas dalykas čia yra draudimas, kurį reikia įgyvendinti. Tai jūs pasakykite man, jeigu yra gaidys su nupjauta skiautere arba šuo su patrupinta uodega, kaip šeimininkas turės užtikrinti, kad pavasarį lakstydamas lauke jis imtų ir nepradėtų veistis? Tai su žvake bėgios iš paskos paskui šunį ar kas čia turės įvykti, nes visi suprantame, kad draudimą reikia įgyvendinti? Tai kaip mano kaimynei, kuri turi kačiuką, tarkime, su pakirptu kažkuo, dabar bėgioti ir užtikrinti?

I. PAKARKLYTĖ (LF). Tikrai įdomu, su kuo kačiukas pakirptu, nes nelabai tokių procedūrų yra, bet pati visa formuluotė yra paimta jau dabar egzistuojanti: siekiant pakeisti gyvūnų išvaizdą ir gyvūnų fiziologines funkcijas. Visa ta formuluotė tiesiog paimta nekeičiant įstatymo. Tik dar akcentuosiu, kad mes nuo 2004 metų turime tokį reguliavimą, tačiau yra kelios techninės spragos, kuriomis pasinaudojama. Pavyzdžiui, pasakoma, kad tas gyvūnas su nukirptomis ausimis buvo įsigytas kur nors trečiojoje šalyje, kur tokios procedūros yra galimos. Realiai būna ir tokių atvejų, tačiau dažniausiai gali būti ir tiesiog nelegaliai Lietuvoje atliekamos. Mes turime kasmet asmenų, kurie už tai yra nubaudžiami, už tai yra skiriamos baudos. Galite pasižiūrėti tą statistiką, tie atvejai kasmet yra tiriami. Galų gale išėjusi į gatvę jūs pamatysite nemažai tam tikrų veislių *kupiruotų* šunų. Turint omenyje, kad nuo 2004 metų jau tas įstatymas galioja, tai, ko gero, tikrai tie šunys vėliau įsigyti yra.

PIRMININKAS. Klausia A. Veryga. Ruošiasi R. Šarnickas.

A. VERYGA (LVŽSF). Aš norėčiau gerbiamos kolegės paklausti: ar čia jau jūsų galutinis projektas, ar bus po to dar kas nors? Ir pasakysiu, kodėl taip klausiu. Šuo yra kildinamas iš vilko. Iš esmės visos kitos veislės, pavyzdžiui, mopsai, buldogai, yra išvestos, jie dūsta, knarkia, vargsta, nepabėga, basetai nepabėga, nes pilvas žeme velkasi ir ausys, ir panašiai. Tai ar kitas projektas

bus toks, kuris leis veisti tik laikas, vokiečių aviganius, tai yra tokius šunis, kurie yra panašūs į vilkus ir iš esmės nenutolsta nuo gamtos? Ačiū.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Dėkoju už klausimą, tik nelabai suprantu, kaip jis susijęs su šituo projektu, nes mes kalbame apie procedūras, kurios yra atliekamos nelegaliai, neva dėl estetinių priežasčių. Tai nelabai matau, koks čia būtų ryšys, bet šioje srityje jeigu priimtume tokį reguliavimą ir neleistume parduoti, veisti, eksponuoti parodose, tai šita dalis, manau, būtų išspręsta kartu su didesne kontrole ir Maisto ir veterinarijos tarnybos įsitraukimu.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi V. Pranckietis.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ar nemanote, kad parodos taip pat yra gyvūnų kankinimas, kai vasarą karštyje jie dūsta, alpsta dėl parodos, dėl pinigų ir panašiai? Man atrodo, kad tai irgi yra vienas iš tų kankinimo būdų, kai šunys yra dėl šventės rodomi, bet kol jie laukia eilės pasirodyti, tai tuose karščiuose dūsta, alpsta ir panašiai, kaukia ir visa kita. Ačiū.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Dėkoju už klausimą. Gerbiamas kolega, jeigu jūs parodose ir tarptautinėse parodose matote tokius pažeidimus, tai tikrai reikėtų apie juos pranešti ir atlikti pačiam kokius nors veiksmus. Man alpstančių gyvūnų matyti neteko, bet jeigu jums tenka, tai raginu kreiptis į atsakingas institucijas.

PIRMININKAS. Klausia gerbiamas V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Sakote, suderinta su veterinarais. Aš kalbėjau apie šuns penktą pirštą užpakalinės kojos, jo operuoti jaunam negalima, o po to įaugus nagui reikia daryti dideles operacijas, dideles invazijas, o tai ir kainuoja, ir kankinimas. Tai vienas toks klausimas, kad pamąstytumėte.

Toliau. Sakote, su veterinarais suderinta, aš tikrai paklausiu Veterinarijos gydytojų asociacijos, kas yra suderinta ir kas yra nesuderinta.

Ir trečias mano būtų toks klausimas, į jį atsakymo labai reikėtų. Kodėl manote, kad kastravimas yra gyvūnų gerovės užtikrinimas? Ačiū.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Dėl pirmo klausimo. Projekte kalbama apie procedūras, atliekamas ne dėl medicininių priežasčių (čia atsakymas labai aiškus), o dėl neva kažkokių išsigalvojamų estetinių priežasčių, dėl ko gyvūnas atrodo agresyviau.

Dabar dėl to, ar suderinta su Veterinarijos gydytojų asociacija. Taip, suderinta, ne vienas pasitarimas šia tema buvo ir aiškiai išsakyta pozicija buvo.

Taip pat dėl sterilizacijos ir kastracijos. Tai yra viena iš beglobių gyvūnų kontrolės priemonių, bet tai nėra šio įstatymo projekto objektas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonę prieš nori išsakyti gerbiama A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Na, aš suprantu, kai sutikimas žmonių seksui nepaėjo ir nėra projekto, tai bent jau sutikimą gyvūnams daugintis įregistruojame. Bet kolegė taip ir nesuprato klausimo, matyt, nepaskaitė ir savo pačios projekto, nes kuomet parašai, kad gali veisti kastruotus gyvūnus, tai gal reikėtų vis dėlto išsiaiškinti teikiant projektą, kad kastravimas garantuoja gyvūno nevaisingumą. Tai kaip gali tokiam gyvūnui tada leisti veistis? Aš jau nekalbu apie tas kuriozines situacijas, kuomet gyvūno šeiminkui teks užtikrinti, kad tas gyvūnas, kuriam ten uodegytė yra pakirpta, o tai tikrai yra nelegalu ir yra teisinga, kad nelegalu, kur nors pavasarį nepabėgtų ir nepradėtų veistis be šeiminko leidimo. Tikrai labai sunku įsivaizduoti, kaip tokią nesąmonę žmogui teks užtikrinti. Aš dėl to ir klausiu: ar dėl to reikės bėgioti paskui gyvūną ir saugoti, kad jis kažkur kažko nepasigautų pavasarį?

Aš manau, kolege, tikrai būtų verta pataisyti tą teisės aktą ir, matyt, atsisakyti tokių teisinių nuostatų, kurios kelia šypsena, kai jas paskaitai. Siūlau tikrai kitą kartą registruojant projektus, na, juos atidžiai perskaityti, nes pačią geriausią idėją galima paversti tokiu patyčių objektu tiesiog parašius frazes, kad bus galima veisti gyvūnus, kurie yra kastruoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Balsuojama bus 17 valandą dėl šito ir kitų klausimų. Dėl vedimo tvarkos R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš tik sureaguosiu trumpai į I. Pakarklytės... Aišku, jos ketinimai gal yra geri, bet mano klausimas ir buvo susijęs su tuo, kad į žmonių reakcijas organizatoriai ne-reaguoja. Dėl to ir klausimas buvo.

PIRMININKAS. Aišku. Ačiū.

16.30 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2636VK, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 6, 8, 10, 12, 19, 22, 23 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2637VK, Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2638VK, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2639VK, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2640VK, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 3, 6¹, 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2641VK, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 7, 8, 14, 19, 20 straipsnių pakeitimo ir 6, 15 ir 21 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2642VK (*pateikimas*)

Gerbiamieji, teikiu 2-15.1 klausimą ir daug įstatymo lydimųjų projektų. Tai yra Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2636. Kviečiu pranešėją viceministrą V. Šilinską į tribūną. Taip pat kartu bus pristatyti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2637 ir kiti. Prašau.

V. ŠILINSKAS. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamasis pirmininke. Šiandien Lietuvos Respublikos Vyriausybė teikia svarstyti Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo pakeitimus ir su tuo susijusius įstatymų pakeitimus. Pakeitimai daromi dėl to, kad nuo 2019 metų ar nuo 2018 metų Valstybės kontrolė nuolat teikė rekomendaciją, kad turi būti pakeičiama tai, kaip sudarome „Sodros“ biudžetus, ir sakė, kad yra neteisinga, jog mes atskirai sudarome „Sodros“ biudžetą ir Garantinio ir Ilgalaikio darbo išmokų fondų biudžetus. Vienas iš pasiūlymų buvo kartu rengti šiuos biudžetus.

Kitas pasiūlymas. Kadangi atskirų Valstybinio socialinio draudimo fondo rūšių įmokos yra nustatyti atskiri dydžiai, tai ir apskaityta atitinkamai turi būti atskirai. Iki šiol ta problema būdavo sprendžiama iš dalies, aiškinamuosiuose raštuose teikiant biudžetą būdavo atskirai apskaičiuojama, kiek kuris biudžetas surinko, bet Valstybės kontrolė vis tiek sakydavo, kad reikia iki galo sutvarkyti. Vadinas, ir apskaitos dokumentuose pagal kiekvieną biudžeto rūšį turi būti atskirai apskaitytos pajamos ir išlaidos.

Būtent įgyvendinant šiuos pakeitimus yra teikiami įstatymų projektai. Kartu pakeitimais bus suderinti tam tikri techniniai pakeitimai su Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu. Tokie pakeitimai. Tikiuosi, kad priimsite. Dėkoju.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. T. Tomilinas. Nėra. Tada A. Sysas. Prašau, gerbiamas Algirdai. Prašau. Kortelė įdėta?

A. SYSAS (LSDPF). Įdėta, įdėta.

PIRMININKAS. Tvarka. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, aš suprantu šitą techninį įstatymų pakeitimą, bet mes visą laiką diskutuojame apie tuos du fondus – tiek ilgalaikio bedarbių išlaikymo, tiek kitą fondą, apie jų racionalesnį panaudojimą. Kodėl nepasinaudojome proga ir nepakoregavome šitų įstatymų kartu? Ačiū.

V. ŠILINSKAS. Man irgi apmaudu, kad nepasinaudojome proga ir nepakoregavome, bet darbdaviai ir darbuotojai kol kas nesusitaria dėl to, kaip reikėtų panaudoti. Vis dėlto gerbiame. Kadangi abudu fondai įkurti sutarus darbdaviams ir darbuotojams, tai jie ir turi susitarti, kaip reikėtų panaudoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Minėjote techninius pakeitimus ir kartu minėjote atskirų rūšių įmokas. Prašau pasakyti, ar nėra svarstomi (galbūt ne šio įstatymo pagrindu, bet ateityje) įmokų vienos ar kitos rūšies pakeitimai? (*Balsas salėje*)

V. ŠILINSKAS. Šiuo metu nesvarstomi. Nežinau, bent jau aš tokių negirdėjau, tokių svarstymų neturime.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausti nėra norinčių. Ačiū, viceministre. Nuomonės už, prieš. Taip pat nėra. Bus balsuojama maždaug 17 valandą.

16.33 val.

Kelių transporto kodekso 2, 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2653 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Kelių transporto kodekso 2, 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2653. Prašau. R. Vaitkus.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Jo siekis – sudaryti galimybes savivaldybėms funikulierių ir kabamųjų lynų kelių trasas pripažinti reguliariaisiais miesto susisiekimo maršrutais siekiant taikyti vienodą bilietų sistemą dabartiniams viešojo transporto maršrutams ir dar neįtrauktiems į šią sistemą. Šiuo metu yra trys funikulieriai, tai du Kaune – Žaliakalnio ir Aleksoto, Gedimino kalno funikulierius, ir kabamųjų lynų kelias Druskininkuose.

Lietuvos Respublikos Seimo 2021 metų klimato kaitos darbotvarkėje vienas iš uždavinių yra mažinti oro taršą, triukšmo lygį, populiarinti, didinti ekologišką transportą. Būtent funikulieriai ir kabamieji linai, keltuvai kabamųjų lynų atitinka šiuos reikalavimus. Šiam įstatymo projektui pritarė ir Susisiekimo ministerija, ir Savivaldybių asociacijos nuomonė yra teigiama. Šį projektą teikiu su grupe kolegų. Na ir atsakysiu į jūsų klausimus. Prašau palaikyti ir pritarti šiam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Norinčių paklausti nėra. Bet problemėlė – šis įstatymo projektas nebuvo įrašytas į Seimo pavasario darbų programą. Galime pritarti ar lauksime? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu. Ačiū, pritarta. Nori išsakyti nuomonę. A. Kupčinskas – už. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš dalies, aišku, nors nemaža dalimi susiję ir su Kaunu, noriu šiek tiek paaiškinti situaciją. Kaune vienas funikulierius priklauso „Kauno autobusams“ ir iš dalies jie padengia to funikulieriaus sąnaudas. O kitas, Žaliakalnio funikulierius, priklauso „Kauno liftams“, ir tai yra privati kompanija. Jau anksčiau, prieš gerą dešimtmetį, buvo teiktas analogiškas įstatymo projektas, tada iki galo nesulaukė palaikymo. Anksčiau mes taikydavome tokį kompensacinį mechanizmą, kad būtent „Kauno liftus“ atleisdavome nuo žemės nuomos mokesčio arba mokėdavo jie minimalų ir kompensuodavo iš dalies tas savo patirtas išlaidas.

Dabar šioje situacijoje, aišku, „Kauno liftai“ faktiškai neveikia arba veikia tik kelias valandas per parą. Tai nėra patogiu nei gimnazistams, ar tai būtų Jono Jablonskio gimnazijos ar „Saulės“ gimnazijos, nei tikintiesiems, kurie į Prisikėlimo bažnyčią keliasi, nes paprasčiausiai savaitgaliais pats funikulierius nedirba. O nedirba dėl to, kad negauna jokių kompensacijų iš savivaldybės.

Iš dalies tai išspręstų nemažai klausimų, nes tiek gimnazistai, tiek tikintieji turi važiuoti aplinkui, naudotis autobusais, troleibusais. Jeigu jie galėtų priklausyti arba įeiti į bendrą vieno bilieto sistemą, tikrai paskirstytų reguliariau srautus ir išeitų į naudą tiems patiems keleiviams, jie galėtų rinktis patogesnę maršrutą. Ačiū.

16.37 val.

Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2044 (pateikimas)

PIRMININKAS. Ačiū už nuomonę. Kviečiu į tribūną gerbiamą A. Palionį, kad pristatytų darbotvarkės 2-22 klausimą – Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2044. Prašom.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu pristatyti minėtą įstatymo projektą. Šį projektą parengti paskatino labai paprasta situacija. Jau n metų Lietuva turi Apribojusių savo galimybę lošti asmenų registrą, kuris galioja azartiniam lošimams, tai yra lošimų namams ir

nuotoliniams lošimams. Gyvenimas pasikeitė, loterijomis tapo ne tik bilietėlių pirkimas parduotuvėje ar internetu, bet atsirado ir momentinių loterijų, kai galima lošti internete.

Noriu tik atkreipti Seimo narių dėmesį, kad šis projektas tikrai negalioja loterijos bilietų pirkimui, nes Apribojusių savo galimybę lošti asmenų registro esmė, kad žmonės, kurie yra pagauti azarto, įsirašo į tą registrą ne mažiau kaip pusei metų, jeigu patys nurodo, jeigu nenurodo – dvejiems metams. Įsirašę į tą registrą jie negali lošti nuotolinių azartinių lošimų, bet loterijos, kadangi yra dabar ir nuotolinės, yra „Blitz loto“, tai ne „Teleloto“, ne „Eurojackpot“, ne „Kenoloto“, o kur jūs iš karto galite statyti ir iš karto galite išlošti ar pralošti. Pasiūlymo esmė, kad Apribojusių savo galimybę lošti asmenų registras, kurį iki šiol tvarko Lošimų priežiūros tarnyba, galiotų ir šioms nuotolinėms loterijoms.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti M. Danielė. Prašom, bet lyg ir nematau. Tada ačiū. Nuomonių išsakyti nėra norinčių.

16.39 val.

Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2175 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-23 klausimas – Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2175. Prašom. L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Finansinės paramos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo pataisas. Jos panaikintų diskriminacinę nuostatą, kuri šiandien užkerta kelią jaunoms šeimoms, gyvenančioms Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Palangoje, Birštone, Druskininkuose, Neringoje, pasinaudoti galimybe ir gauti paskatą įsigyti pirmąjį būstą, ir taip iš tikrųjų atvertų galimybes visoms jaunoms šeimoms, kurios gyvena šiuose miestuose, pasinaudoti programos lėšomis.

Suprantu, kad programai reikės papildomų pinigų, tačiau iš esmės šita diskriminacinė nuostata, matyt, atsirado iš to, kad siekiant geresnių tikslų, regionų plėtros tikslų, buvo priimtas įstatymas, tačiau šiandien jis nebeatitinka aktualijų. Situacija yra tokia, kad yra nustatyta nekilnojamojo turto riba, brangstant nekilnojamajam turtui, kiekvienais metais vis daugiau nekilnojamojo turto teritorijų pasiekia tą ribą ir ten jaunos šeimos nebegali įsigyti būsto. O tokią ribą pasiekė ir jau pasiekia ir Utena, ir Trakai, taip pat Panevėžys ir kai kurios žiedinės savivaldybės, tai yra Klaipėdos rajono zonos, Vilnius rajono zonos ir taip toliau. Tai reiškia, kad tik laiko klausimas, kada dar didesnė dalis Lietuvos teritorijų, kur gyvena jaunos šeimos, norėtų gyventi, pateks į tą teritoriją, kur jaunos šeimos nebegalės pasinaudoti paskata įsigyti pirmąjį būstą.

Kalbant apie regionų plėtrą, iš tikrųjų nežinau, kaip reikėtų prikaltinti Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje gimusius, augusius žmones važiuoti dėl galimybės, ieškoti galimybės gauti paskatą šeimai, gauti lengvatinę paskolą gyventi, tarkime, Rokiškyje, Zarasuose ar kituose miestuose. Iš tikrųjų, jeigu jauna šeima nori gyventi savo gimtajame mieste, tai reikėtų tą ir užtikrinti. Juo labiau, kalbant apie regionų politiką, per pastaruosius trejus metus užsidarė 132 mokyklos, virš 10 darželių, rajonuose uždaromos ambulatorijos, uždaromi akušerijos skyriai, vaikų ligų skyriai. Todėl tą šeimą dirbtinai varyti kur nors į rajoną iš tikrųjų yra sudėtinga ir šiuo atveju tikrai prašom palaikyti, kad tą pateikimo stadiją projektas pereitų, ir diskutuoti apie tai, kad jaunoms šeimoms, nepriklausomai kur jos gyvena, turėtų būti galimybė gauti tą paskatą, nepriklausomai nuo miesto, kuriame jie gyvena. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. E. Pupinis, prašom, pirmasis. Ruošiasi D. Griškevičius.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš karto aš klausimą. Ar įmanoma, kad tada turėtų likti vienas įstatymas? Dabar paramą reguliuoja ir Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms šeimoms įstatymas, ir Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas. Tai iš tikrųjų tas įsigyti ar išsinuomoti taip pat leidžia pirkti būstus visoje Lietuvoje.

Tačiau išėjo toks kuriozas, kad tu paramą pasiimi, pavyzdžiui, Utenoje, o būstą įsigyji Vilniuje. Iš tikrųjų ana Vyriausybė ar dauguma pasiūlė kažkaip subalansuoti tuos reikalus, kad iš tikrųjų būtų galimybė paremti daugiau tuos, kurie nori gyventi regionuose. Šiuo atveju vienintelė buvo problema, kurios praeitą kadenciją neišsprendėme, tai normatyvinės vertės, kuri iš tikrųjų žaidžia įdomų žaidimą. Imame pagal Nidos būsto kvadratinio metro kainą, pritaikome 65 %, kad neviršytų kitame mieste, bet kai kuriuose miestuose nevienodos kainos.

Tai ar tada nemanote, jeigu toks siūlymas, daryti vieną įstatymą arba iš tikrųjų nelįsti prie šito įstatymo, o vis dėlto palikti paramą regionams, nes iš tikrųjų ir ten turi gyventi žmonės ir taip ne visi pinigai turi atkelti į priemiesčius, o galbūt kažkas likti ir regionuose? Juk paprastai tie visi pinigai iškeliauja iš regiono ir tampama aplink miestus esančių gyvenviečių gyventojais?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, labai geras klausimas. Iš esmės galima diskutuoti, kiek įstatymų turi likti. Kuo mažiau, tuo būtų paprasčiau šiuo atveju susigaudyti jaunos šeimoms. Pritaikant, diskusijos galėtų būti komitete.

O atsakant į klausimą, ar turėtų likti taip pat? Tai aš manau, kad tikrai neturėtų likti taip pat, todėl ir teikiu šitas įstatymo pataisas. Neturėtų likti dėl to, kad jauna šeima Birštone, toje pačioje Klaipėdoje, tuose pačiuose Gargžduose yra lygiai tokia pati kaip Zarasuose, Rokiškyje ar dar kur nors. Aš dar kartą pakartosiu: kaip tu jauną šeimą priversi užlaužęs rankas, suteikdamas finansinę paskatą, tarkime, 13 tūkst. eurų, važiuoti iš Kauno gyventi į Skuodą? Aš labai abejoju, kad taip nutiks, todėl ta diskriminacinė nuostata turėtų būti panaikinta. Galbūt mes per metus turėsime tūkstančiu daugiau šeimų, kurios pasinaudotų šia paskata. Ir nematau nieko blogo, juo labiau kad yra aiški riba, iki kokios finansinės sumos galima naudotis ta paskata. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar D. Griškevičius nori klausti? Domai? Ne. R. Baškienė tada klausia. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamas kolega, parama jaunos šeimoms – tai buvusios Vyriausybės idėja. Iš tikrųjų ji sulaukė labai didelio palaikymo ir ne viena jauna šeima džiaugėsi galimybe, būtent kalbant apie regionus.

Jūsų teiginiai, kad štai regionuose neliks mokyklų, neliks visų kitų paslaugų įstaigų. Ir atsitiks dėl to, kad jaunos šeimos nesikurs regionuose. Tai patį tikslą jūs norite naikinti, ar teisingai supratau, kad tai regionui nebėra svarbu? O antras dalykas ir pagrindinis – jau ir dabar nepakan-ka lėšų, nes iš tiesų paraiškų yra kur kas daugiau, negu yra galimybių. Tai iš kur vis dėlto surasite tų lėšų? Iš kur paimsite, iš kokio fondo, galbūt sumažinsite? Ar svarstėte apie tai?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū už klausimus. Tikrai nesu prieš regionus ir manau, kad visos šeimos, nepriklausomai, iš kur jos yra ir kur nori gyventi, Lietuvoje yra ir turi būti lygios. Tai šitas aspektas yra labai svarbus. O jaunai šeimai nurodinėti, kur ji turi gyventi, man atrodo, kad tikrai nei Seimo, nei Vyriausybės, nei kitų žmonių reikalas. Ji turėtų pasirinkti.

Aš manau, kad šitas įstatymas regionų tikrai neišgelbės, tam reikalingos kompleksinės priemonės ir daug daugiau pinigų, negu pareikalautų šito projekto įgyvendinimas. Aš tikrai siūlyčiau palaikyti jaunas šeimas, nesvarbu, kurioje Lietuvos vietoje, kuriame kampelyje jos gyvena, taip pat ir regionuose, nes ta normatyvinė vertė, apie kurią kalbėjo gerbiamas E. Pupinis, 65 %, apima vis daugiau ir daugiau regionų nuo Birštono iki Utenos ir visų kitų rajonų. Ačiū.

PIRMININKAS. Domas. Domai, norite klausti? Ne. Tada klausia I. Šimonytė. Gerbiama premjere, prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Man beveik nereikėtų klausti, nes jau ponia Rima paklausė to paties dalyko, ko aš norėjau paklausti. Kai šis įstatymas buvo sumanytas, jis buvo sumanytas kaip siūlymas šeimoms keltis į regionus. Aišku, politikai dažniausiai galvoja, kad jie yra protingesni už žmones, ir žmonės kėlėsi į tuos regionus, kurie yra arti miestų. Tai čia su tomis paslaugomis, dėl kurių jūs čia raudate, nelabai ką turi bendro. Bet atsitiko taip pat prognozuojamas dalykas, kad nepraėjo nė keleri metai, kai pritrūko pinigų šitai priemonei, nes priemonė pasirodė be galo populiari.

Jūs dabar tą priemonę norite dar labiau plėsti. Jūs norite padaryti, kad dar daugiau žmonių turėtų lūkesčių. Tie, kurie kuriasi miestuose, vadinasi, paneigdami pradinį įstatymo tikslą. Bet gal čia jūs su tuo tikslu nebuvote kaip nors susijęs, tai tą aš dar galėčiau suprasti. Bet jūs vis dėl-

to neatsakėte poniai Rimai, iš kokių lėšų jūs tas jaunas šeimas ketintumėte palaikyti, jeigu jau dabar Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai kasmet nepakanka šitoms priemonėms suplanuoto biudžeto?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama premjere. Čia ne aš raudu iš tribūnos, o Vyriausybė turėtų raudoti dėl tos statistikos, apie kurią aš ir kalbu. 132 mokyklos uždarytos per trejus metus.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kuo čia dėtos mokyklos?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Tai čia ne aš raudu, premjere. O iš kokių lėšų, tai akivaizdu, kad iš biudžeto lėšų. Matyt, kad jūsų raudantys Vilniaus rinkėjai turėtų irgi tokius pat klausimus užduoti ir klausti, kuo jie skiriasi nuo žmonių, kurie gyvena Skuode ir kituose rajonuose. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Pranckietis klausia. Ruošiasi A. Bagdonas.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Į daug klausimų atsakėte, bet visą laiką taip ir nesupratau, ar jūs rūpinatės regionais, ar rūpinatės vilniečiais, kad jie gautų paramą, arba visais Lietuvos žmoniėmis? Būtų turbūt labai gera visiems padalinti pinigų už dyką, ir ta pati idėja būtų priimta visų labai gerai ir visada, jeigu galiu gauti už dyką pinigų. O pirminė idėja, ir čia jau buvo minėta kolegijų, buvo atgaivinti regionus. Tai ir siūlykite pirkti sodybas, vienkiemius ir ten auginti vaikus, kad nenumirtų tos mokyklos, apie kurias jau tris kartus pasakėte, atsakinėdamas į klausimus. Tai ką siūlote? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Tai, ką siūlau, aišku iš įstatymo projekto. O klausimas, už ką aš – tai už jaunas šeimas.

PIRMININKAS. A. Bagdonas klausia.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Dėkoju už įstatymo projektą, kuris, aš manau, yra teisingas ir aktualus šiandien. Mano klausimas būtų: ar bandėte skaičiuoti, kiek šiandien trūksta lėšų, nes mes girdejome ne iš vienos savivaldybės, kad tų lėšų trūksta? Na ir jeigu priimsime įstatymo projektą, kiek tų lėšų papildomai reikės? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Akivaizdu, kad programai populiarėjant iš tikrųjų tų lėšų trūksta. Praeitais metais programa pasinaudojo daugiau negu 1 tūkst. 200 šeimų, kiekvienais metais programa vis populiarėja. Mano skaičiavimais – mano skaičiavimais – poreikis būtų apie 3 tūkst. jaunų šeimų per metus, jeigu būtų panaikinta ta diskriminacinė nuostata ir visos Lietuvos jaunos šeimos galėtų pasinaudoti ta programa, nepriklausomai, ar Neringoje, ar Trakuose, ar kur jie begyventų. Papildomas lėšų metinis poreikis būtų 26 mln.

PIRMININKAS. Klausia E. Rudelienė. Ruošiasi paskutinį klausimą D. Griškevičius.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Į dalį klausimų galbūt ir atsakėte, vis minute Trakus. Iš tiesų, mano galva, jauna šeima, gyvenanti Trakuose ar Trakų rajono kažkuriame kaime, taip, ji yra jauna šeima. Bet žiūrint į visą šitą įstatymą ir matant, kiek gali pasinaudoti, ir kiek matėme, kad trūksta, buvo sukelti dideli lūkesčiai jaunoms šeimoms ir ne visos galėjo pasinaudoti šia parama. Ar nematote, kad bus dar daugiau lūkesčių, nes, pavyzdžiui, namui įsigyti, jeigu jau kalbame apie Trakus, pačiuose Trakuose, na, tai tie 20 % kažkuriame Trakų rajono kaime gali būti ir visas namas, o čia tiktai paramos būtų tokia dalis. Galbūt reikėtų vis dėlto maksimalią paramos sumą tada kažkokią įvesti, jeigu keičiate Būsto įstatymą? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Įstatyme yra numatyta maksimali paramos suma, ji siekia 87 tūkst. eurų, pasinaudojus 15 %, jeigu jauna šeima be vaikų, neturi vaikų, tai parama pinigine išraiška siekia šiek tiek daugiau negu 13 tūkst. eurų. Ji yra visur vienoda, nepriklausomai nuo to, kur būstas yra perkamas, kokioje Lietuvos vietovėje.

PIRMININKAS. Ir klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga praeitoje kadencijoje tikrai davė didelę paspirtį regionams, kad jaunos šeimos galėtų įsigyti būstus, ir tai tikrai davė didžiulį efektą. Bet aš vis tiek noriu išgirsti tą klausimą, kaip ir uždavė I. Šimonytė, R. Baškienė: iš kur tos lėšos galėtų ateiti? Na, vis tiek, jeigu jūs atnešate projektą, turbūt ir yra idėjų pasakyti, kur tos lėšos yra, kad jų būtų galima daugiau skirti ir padėti jaunoms šeimoms įsigyti būstus? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Kaip reikalauja teisėkūros procesai, visą laiką aiškinamajame rašte nurodoma, iš kur yra manoma paimti pinigus. Taip ir šitam įstatymo projektui yra numatyti lėšų šaltiniai, jie nesikeičia. Šiuo atveju tik ta dalis dėl regionų. Aš pritariu buvusios Vyriausybės

sprendimui ir šitam įstatymo projektui, jis yra labai teisingas, tik nekilnojamajam turtui brangstant ir vertei didėjant vis daugiau regionuose ir rajonuose esančių centrų nebeįtampa į šį įstatymą, vadinasi, jaunos šeimos nebegali pasinaudoti įstatymu ir programos lėšomis. Būtent dėl to reikėtų iš esmės apsispręsti, ką daryti. Jeigu manome, kad diskriminuojame, tai galbūt tiesiog reikia arba visiems panaikinti tą programą, arba visiems atverti galimybes. Kaip sakiau, jaunų šeimų suskaičiuoti statistiką galima, na, tiesiog suteikti galimybę visiems pasinaudoti lėšomis, o ne saujelei žmonių.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Linai, jūs atsakėte į visus klausimus. Yra nuomonių išsiskyrimas. Nuomonę už nori išsakyti A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, daugelis iš jūsų tikrai pasisakė, kad praėjusioje kadencijoje kaip viena iš priemonių gaivinti regionus buvo priimtas būtent šis įstatymo projektas. Tačiau, man atrodo, labai svarbu kalbėti ir apie jaunąsias šeimas – ne tik regionų gaivinimas turėtų būti prioritetas, bet turėtų būti prioritetas ir jaunos šeimos, kurios susituokia, kurios kuria gyvenimą kartu, kurios augina vieną ar du, o galbūt ir daugiau vaikų. Būtent joms reiktų gyvenimo pradžioje padėti įsigyti būstą, visiškai nesvarbu, kokioje Lietuvos vietoje jie gyvena. Neturėtų žmogus, gyvenantis Palangoje, Neringoje ar Vilniuje, keltis į kitą vietą, nepaisant to, kad jis toje vietoje gimė. Man atrodo, būtų teisinga palaikyti tokią siūlymą. Svarstant kitų metų biudžetą aš tikrai kvieščiau ir premjerę, ir finansų ministrę, ir visą Vyriausybę visgi pagalvoti apie tos priemonės finansavimo padidinimą. Akivaizdu, kad priemonė veikia, jaunos šeimos naudojami ta priemone ir lieka gyventi čia, Lietuvoje, o ne išvažiuoja dirbti ir gyventi į kuria nors kitą pasaulio valstybę. Aš balsuosiu už ir kviečiu kitus palaikyti šitą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš kalba D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju. Esu rinktas Šiauliuose. Šiaulių miestas yra viena iš tų teritorijų, kur būtent ši paramos priemonė nėra taikoma. Žiūrint siaurai, atrodo, galėčiau dabar agituoti už šį sprendimo projektą, tačiau jei žiūrime valstybiškai ir matome situaciją, dėl ko vis dėlto pati idėja kilo, prisimenant dar ir praėjusią kadenciją, kam yra taikyta ši priemonė, akivaizdu, kad pritarti tam negalima. Akivaizdu, kad didieji miestai – Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai – kur kas lengviau pritraukia savo gyventojus, tas pačias jaunas šeimas. Jei mes pritartume šią bazę išplėsti, akivaizdu ir tai, kad lėšų ir dabar trūksta. (*Balsas salėje*) Man Linas sufleruoja, 500 šeimų jau dabar laukia eilėje, nes trūksta finansų valstybės biudžete. Jei mes išplėstume gaunančiųjų bazę, akivaizdu, kad regionuose tie patys žmonės, kuriems ir yra taikyta šita priemonė, turėtų dar mažiau šansų gauti šį finansavimą.

Todėl vis dėlto kviečiu kolegas vertinti valstybiškai, žiūrėti atsakingai į šitą klausimą. Vis dėlto, nepaisant to, kad esame opozicijoje, kai kurie demokratai dabar kolegos, kviečiu savo frakcijos narius nepalaikyti šio įstatymo, nes, kaip sakau, turi vyrauti vis dėlto valstybinis požiūris ir turime prisiminti būtent įstatymo gimimo aplinkybes. Ar ši priemonė dabar yra tobula? Turbūt ne, bet jeigu mes norime plėsti bazę, tada mes tikrai turime atsakingai pagalvoti, o iš kur bus tie finansai ir iš kur mes tuomet kam nors neskirsime pinigų.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Aš ruošiausi suteikti žodį gerbiamai premjerei. Vis tiek reikia to atsakymo, iš kur tie pinigai. Prašom, gerbiamoji.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kadangi mano eilė pasisakyti prieš nepriėjo, bet aš vis dėlto turiu privilegiją kalbėti per mikrofoną, kai man atrodo reikalinga, aš norėčiau, kad Seimas labai aiškiai suprastų, ką jis daro, jeigu pritaris šiam įstatymo projektui. Žmonės, kurie dabar laukia kompensacijų įsigiję būstą regione, lauks jų tikrai dar ilgiau, nes eilė padvigubės. Ši privilegija, kuri buvusios Vyriausybės pasirinkimu sąmoningai dabar yra suteikiama žmonėms, pasirinkusiems gyventi regione, tiesiog bus išskiesta tarp didesnio būrio gavėjų. Toks pasirinkimas. Nes pinigai iš biudžeto neatsiranda. Pinigus kažkas į biudžetą atneša. Tam, kad jūs ir mes visi paskui čia galėtume svetimus padalinti, kažkas savus turi sumokėti.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere, už išsakytą nuomonę.

Gerbiami kolegos, iki balsavimo lango liko 2 minutės. Balsuojame? Neprieštaraujate? Gal šitą apsvaistytą klausimą palikime pabaigai, nes jis yra labai svarbus. (*Balsai salėje*) Galime balsuo-

ti? Gerai. (*Balsai salėje*) Gerai. Gal galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Gerai, aišku. Juokauju. Prašau balsuoti. Minutėlę! Tuoj, dar įgarsinsiu darbotvarkės 2-23 klausimą – Finansinės paskatos pirmąjį būstą išigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymas. Prašau. Stabdykime laiką. Ką tik aš atsiklausiau, aš iš jūsų šurmulio supratau, kad pritariate. (*Balsai salėje*) Gerai, palaukime 45 sekundes ir paleisime balsavimą. Šiek tiek neapskaičiavome. Nedaug, paklaida nedidelė. Teisingai, žmonės skaičiuoja savo laiką, teisingai.

Taigi skelbiu balsavimą dėl Finansinės paskatos pirmąjį būstą išigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo projekto. Prašom.

Užsiregistravo 96, balsavo 94: už – 17, prieš – 36, susilaikė 41. Po pateikimo nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas manote, kad reikia tobulinti, balsuojate už, kas manote, kad reikia atmesti, balsuojate prieš.

Už tobulinimą – 31, prieš – 63. Atmesta.

17.01 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2636 VK, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 6, 8, 10, 12, 19, 22, 23 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2637 VK, Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2638 VK, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2639 VK, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2640 VK, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 3, 6¹, 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2641 VK, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 7, 8, 14, 19, 20 straipsnių pakeitimo ir 6, 15 ir 21 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2642 VK (*pateikimo tęsinys*)

Kitas klausimas, kurį teikiu balsuoti, yra darbotvarkės 2-15.1 klausimas ir daug lydimųjų – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2636 ir daug susijusių įstatymų projektų. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 102, balsavo 101: už – 99, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Visiems, ir lydimiesiems, galime pritarti bendru sutarimu? Ir svarstymo data – gegužės 18 diena. Ačiū.

17.02 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 5, 6, 7, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2628, Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2629 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-19 klausimas. Atsiprašau. (*Balsai salėje*) Darbotvarkės 2-16.1, 2-16.2 klausimai – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2628 ir Žemės gelmių įstatymo projektas. Prašom.

Užsiregistravo 103, balsavo 103: už – 101, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Ir siūloma svarstyti gegužės 23 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.04 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 10, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2606 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 10, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2606.

Užsiregistravo 98, balsavo 98: už – 62, prieš – 6, susilaikė 30. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 6 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.05 val.

Kelių transporto kodekso 2, 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2653 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Kelių transporto kodekso 2, 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2653. Pranešėjas buvo R. Vaitkus. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 102, balsavo 101: už – 101, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai. Siūlomas komitetas – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Dėl vedimo tvarkos – A. Bagdonas. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Norėtume paprašyti Vyriausybės išvados dėl šio įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Dėl Transporto įstatymo?

A. BAGDONAS (LSF). Taip.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu dėl Vyriausybės išvados? Ačiū, pritarta.

17.06 val.

Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2044 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-22 klausimas – Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2044.

Užsiregistravo 98, balsavo 96: už – 36, prieš – 19, susilaikė 40. Po pateikimo nepritarta, kaip matote. Alternatyvus balsavimas. Kas manote, kad reikia tobulinti, balsuojate už, kas manote, kad reikia atmesti, balsuojate prieš.

Užsiregistravo 98: už – 51, prieš – 47. Nutarta, kad pranešėjas tobulintų įstatymo projektą. Taip, gerbiamas Andriau.

Gerbiami kolegos, apsvarstyti visi klausimai. Tradiciškai registruojamės.

Užsiregistravo 99. Skelbiu 2023 m. balandžio 25 d. vakarinį posėdį baigtą. (*Gongas*) Gero vakaro visiems.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 266 STENOGRAMA

2023 m. balandžio 27 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Prašom užimti vietas. Pradedame balandžio 27 dienos, ketvirtadienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės. Užsiregistravo 110 Seimo narių.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. balandžio 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Nematau norinčių pasisakyti. Tuomet atkreipiu dėmesį į du dalykus, kad, pirmiausia, darbotvarkės 2-8 klausimas, projektas Nr. XIVP-2295, nėra įrašytas į darbų programą. Ar galime bendru sutarimu pritarti jį svarstyti šiandien? Dėkoju. Taip pat balsavimo laiką siūlau šiek tiek paankstinti, nes gana greitai prieisime prie įstatymų projektų, dėl kurių yra pasiūlymų. Siūlyčiau balsavimo intervalą pradėti nuo 10 val. 45 min. Ar galime pritarti tokiam pakeitimui? Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti šios dienos darbotvarkei? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

10.01 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 16, 18, 35, 38, 41, 41¹, 46, 50 straipsnių ir 1, 2, 3 priedų pakeitimo, Įstatymo papildymo 19¹ ir 41² straipsniais ir III skyriaus papildymo vienuoliktuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2401(2)ES (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Aviacijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2401(2). Priėmimo stadija. Norėčiau pakviesti A. Kupčinską, Ekonomikos komiteto pranešėją, kad pristatytų išvadą dėl kai kurių Teisės departamento pastabų. Priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 14 pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 15 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Labas rytas, gerbiama Pirmininke, kolegos. Komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 15 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Ir dėl straipsnių nuo 16 iki 19 pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų priėmimo stadijoje užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku, kaip ir minėjau, nuo 10 val. 45 min.

10.03 val.

Metrologijos įstatymo Nr. I-1452 2, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 38 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2447(2)ES (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Metrologijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2447(2). Priėmimo stadija. Pasiūlymų nėra. Priėmimas pastraipsniui. Kaip ir minėjau, dėl straips-

nių nuo 1 iki 10 pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų dėl Metrologijos įstatymo pakeitimo užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.03 val.

Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbu sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 6, 6¹, 12, 13 ir 13¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2418(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbu sinchroniniu režimu įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2418(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Pasiūlymų nėra gauta dėl nė vieno iš septynių straipsnių. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti Seimo nariai. P. Gražulis – motyvai už.

P. GRAŽULIS (MSNG). Atsisakau.

PIRMININKĖ. P. Gražulis atsisako kalbėti. A. Skardžius – motyvai prieš.

P. GRAŽULIS (MSNG). Palaukite, palaukite.

PIRMININKĖ. Jūs ką tik atsisakėte. A. Skardžius.

P. GRAŽULIS (MSNG). Palaukite, noriu pasakyti. Yra mano pasiūlymas, kodėl jis nėra svarstomas?

PIRMININKĖ. Galbūt ne apie tą galvojate, gerbiamas Petrai. A. Skardžius – motyvai prieš.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Aš tikrai galvoju apie tai – apie energetinį saugumą. Šie kaupikliai, kuriems iš RRF'o pinigų buvo atseikėta 100 mln. eurų, buvo įsigyti energetinio sistemos saugumo tikslu. O dabar tie kaupikliai perduodami perdavimo tinklų operatoriui „Litgridui“, kad darytų biznelį. Galbūt dėl to, kad energetikos ministras pažiūrėjo į tai, kad per maži pelnai arba per dideli „Litgrido“ nuostoliai, ir įstatyme aiškiai parašyta: „Litgrido“ technologinėms sąnaudoms mažinti. Tad, gerbiamieji kolegos, kaip ta sistema veiks?

Šie kaupikliai buvo įsigyti tuo tikslu, kad jeigu mūsų priešai kažkur nutrauktų mums elektros energijos tiekimą, jie per keletą milisekundžių įsijungtų ir palaikytų sistemą, kol po 15 minučių pradėtų veikti Kruonio generatoriai. Dabar ministras siūlo, kad šie kaupikliai būtų biznio dalis, išsikrautų ir išsikrautų. Tai jeigu juos reikės panaudoti, kai jie bus išsikrovę, kas tada bus? Išlaidavimas pasilieka taip pat vartotojams. Po sinchronizavimo, be abejo, jie bus neberekalingi, su tuo sutinka visi, jie bus perduoti daryti biznelį galbūt vėjo parkų laimėtojams, kurie laimės tuos vėjo parkų jūroje konkursus, kažkokiam privačiam verslui.

Bet šiuokart, aš manau, bus pakenkta sistemos energetiniam saugumui tam, kad vieną kitą centą papildomai užsidirbtų „Litgridas“ ir taip pagerintų savo veiklos rezultatus. Tai yra nusikalimas energetiniam saugumui. Siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, aš turiu kardinaliai priešingą nuomonę, tiesą pasakius, nes technologinis šių akumuliatorių panaudojimo algoritmas tikrai nekeltų jokio pavojaus mūsų energetinei sistemai. Dar daugiau – „Litgrido“ kaštai yra sudėtinė elektros energijos kilovatvalandės dalis, todėl mažindami technologines sąnaudas, nuostolius ir mažindami tuos kaštus mes mažiname elektros kainą buitiniam vartotojui.

Kalbant apie įvairius bizniukus, irgi yra paskleista netiesa, nes būtent rezervų galios, balansavimo ir dažnio palaikymo tinkle paslaugos bus teikiamos rinkoje, tai yra tame procese galės dalyvauti visos privačios įmonės. Iš tiesų po sinchronizavimo šis technologinis įrenginys bus ir turi būti perleistas sąlygomis, komercinėmis sąlygomis, privačioms struktūroms, privačioms įmonėms, valstybės įmonėms, „Litgridas“ ar kitos, tuo neturėtų užsiimti, nes tai būtų konkurencijos iškreipimas. Todėl, kolegos, kviečiu palaikyti šias įstatymo pataisas, nes jos nekeltų jokios grėsmės mūsų energetinės sistemos saugumui. (*Balsas salėje*)

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. (*Balsas salėje*) Apsispręsime balsuodami numatytu laiku. Labai prašau, gerbiamas Valdemarai Valkiūnai, netriukšmauti.

10.08 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 46, 47 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2616(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2616(2). Priėmimo stadija. Jau dėl 1 straipsnio yra P. Gražulio pataisa, taigi turėsime dėl jos apsispręsti balsuodami. Ir šį projektą tuomet keliamo į balsavimo intervalą.

10.08 val.

Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 4, 5, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-703(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Šventosios jūrų uosto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-703(2). Priėmimo stadija. Čia yra gauta Teisės departamento pastabų. Norėčiau pakviesti gerbiamąjį K. Starkevičių, kad pristatytų komiteto išvadas. Gerbiamas Kazy, ar galėtumėte pateikti Ekonomikos komiteto išvadas dėl Teisės departamento pastabų? Kalbama apie Šventosios jūrų uosto įstatymo pakeitimo projektą.

Dėl 1 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento pastabos. Prašom pristatyti komiteto nuomonę.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas šioms pastaboms nepritarė, nes mes matome, kad šiuo metu savivaldybė ir neturi sutarčių su uostu, o ateityje sutartis sudarys jau mūsų valstybinis uostas, čia yra ateitis. Taigi čia tos pastabos, ačiū už pastebėjimus, visiškai nėra aktualios.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti 1 straipsniui tokiam, kaip komiteto nuomonė yra? Prašau pranešėją dar likti tribūnoje, nes dar yra Teisės departamento pastabų.

Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Nematau reikalaujančių balsuoti, dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra gauta Teisės departamento... gautos trys Teisės departamento pastabos. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, tuoj. Dėl 2... 5 straipsnio, taip?

PIRMININKĖ. Taip.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Manytina, kad šiame įstatyme ir apskritai įstatyme nėra tikslinga nustatyti sutartinių santykių nutraukimo ypatumų, sutartys keičiamos ir nutraukiamos Civiliniame kodekse ir pačiose sutartyse nustatytais pagrindais. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime 2 straipsniui... Taip, reikėtų taip pat pristatyti dvi kitas Teisės departamento pastabas, nuomones dėl dviejų kitų, joms komitetas pritarė.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Dabar yra kita pastaba. Mes taip pat pritarėme, nes šio straipsnio 1 dalyje nurodytas Lietuvos valstybės turtas negali būti perduotas nuosavybės teise kitiems asmenims, jis negali būti įkeistas ar kitaip suvaržytos daiktinės teisės į jį, juo garantuoti, laiduoti ar kitu būdu juo užtikrinti savo ar kitų asmenų prievolių įvykdymą. Mes čia esame pritarę.

Dar kita pastaba. Taip pat esame pritarę bendru sutarimu, nes šio straipsnio 1 dalyje nurodytas Lietuvos valstybės turtas. Čia yra kaip ir lydimoji.

Ir dar viena pastaba („Uosto valdymas“ – 7 straipsnis), kad savininko teises ir pareigas įgyvendina Palangos miesto savivaldybės vykdomoji institucija.

Tai štai buvo tokie patikslinimai. Ir dar yra 5 straipsnis. Čia Teisės departamento pastaba, bet mes jai pritarėme ir šiuo metu projekte tai jau yra. Viskas, visos pastabos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti 2 straipsniui, kaip jį suredagavo komitetas? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

3 straipsnis. Dėl jo yra gauta viena Teisės departamento pastaba, komiteto pirmininkas jau pristatė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, 3 straipsniui pritarta.

Dėl 4 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Komiteto pirmininkas pristatė. Ar galime pritarti 5 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti A. Skardžius. Kalba prieš.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiami kolegos, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo įstatymas neleidžia tokių fokusų išdarinėti, kai valstybės turtas bus perduodamas valdyti valstybės įsteigtai įmonei, savivaldybės įsteigta įmonei šiuo atveju. Tai precedentas, kuriuo, manau, jeigu jis pavyks, pradaryti tas duris ir įkišti tarp valstybės turto valdymo pradarytų durų koją, tai jos bus plačiai atvertos ir visos savivaldybės galės perduoti valstybės turtą valdyti savo įsteigtoms įmonėms, kurios valdys be jokių taisyklių, nes nėra jokių taisyklių, jokios atsakomybės dėl to turto valdymo.

Tai valstybės turtas gali būti valdomas neefektyviai arba jis prarastas, arba išdalintas asmenims. Prisiminkite garsųjį Vilniaus atvejį – „Siemens“ arenos 60 hektarų sklypą. Vyriausybė perdavė vilniečiams šį sklypą sporto ir rekreacijos reikmėms, iškėlė žmones, kompensavo, įrengė infrastruktūrą už dešimtis milijonų litų tuo metu, o savivaldybė gražiai išdalino užstatymo teises savo draugams 99 metams, laikinai.

Galite nuvažiuoti čia, „Siemens“ arenos sklype suskaičiuoti, kiek yra sporto ir rekreacijos objektų. Visi privatūs gyvenamieji namai, *ofisai* ir visa kita. Stovi vienintelė „Avia Solutions“ salė ir galbūt dar vandens pramogų parkas. Viskas. Tai kur mes einame, brangieji?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

10.15 val.

Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2634(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2634. Priėmimo stadija. Yra vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.15 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Armėnijos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2393(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Armėnijos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2393(2). Priėmimo stadija. Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.16 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kataro Valstybės susitarimo dėl oro susisiekimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2394(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kataro Valstybės susitarimo dėl oro susisiekimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2394. Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė.

10.16 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2395(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-10 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2395(2). Priėmimo stadija. Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.17 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Brazilijos Federacinės Respublikos sutarties dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2464(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-11 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Brazilijos Federacinės Respublikos sutarties dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2464(2). Šį pakeitimą sudaro vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė.

10.17 val.

Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 19 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VIII skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-2322(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 19 ir 60 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VIII skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-2322(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Šį pakeitimą sudaro penki straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašė kalbėti L. Kasčiūnas – motyvai už. L. Kasčiūno nėra. Taigi dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti.

10.19 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2448 (pateikimas)

Dabar galėtume apsvarstyti pateikimus, tai yra 1-19 klausimą – Atmintinų dienų įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIVP-2448. Kviečiu J. Razmą perimti pirmininkavimą.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Kaip Pirmininkė ir paminėjo, dabar sutaupę laiko apsvarstysime rytinės darbotvarkės pabaigoje esančius klausimus. Pirmiausia Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2448. Pra-nešėja – Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, nevyriausybinis sektorius yra ypač svarbus kiekvienai visuomenei. Mes dar kartą turėjome progą tuo įsitikinti per pastaruosius metus, kai buvo įvairios krizės – tiek COVID-19 pandemija, tiek hibridinė A. Lukašenkos ataka, tiek, žinoma, ir karas Ukrainoje, kai nevyriausybinis sektorius iš tiesų labai negailėjo nei jėgų, nei laiko, nei resursų ir daugeliu atvejų netgi lyderiavo padėdamas tiems žmonėms, kuriems labiausiai reikia pagalbos. Siekiant pagerbti ir priminti visuomenei apie šių organizacijų įnašą į valstybės ir visuomenės gerovę, pilietiškumo skatinimą, valstybės stiprinimą, siūloma Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymo pakeitimu įtvirtinti atmintinų dienų sąrašą Pasaulinę nevyriausybinių organizacijų dieną. Šis pasiūlymas yra aptartas ir jį palaiko Nacionalinė nevyriausybinių organizacijų koalicija. Įstatymo projektu siūloma Pasaulinę NVO dieną minėti vasario 27 dieną. Ši diena yra pasirinkta dėl to, kad pirmą kartą buvo pasiūlyta minėti šią dieną 2010 metais Lietuvoje vykusio devintojo Baltijos jūros regiono NVO forumo metu, kai Lietuvos ir kitų Baltijos jūros regiono šalių nevyriausybinių organizacijų iniciatyva buvo priimta rezoliucija, o pirmasis oficialus Pasaulinės nevyriausybinių organizacijų dienos renginys įvyko 2014 m. vasario 27 d. Suomijos užsienio reikalų ministerijoje, dalyvaujant Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų ir kitų institucijų ir organizacijų atstovams. Šiuo metu Pasaulinė NVO diena yra minima bent 89 pasaulio valstybėse.

Kaip teikėja tikiuosi, kad tokios atmintinos dienos nustatymas pirmiausia atkreips visuomenės dėmesį į įvairiose viešosios politikos srityse veikiančių nevyriausybinių organizacijų indėlį, jų

veiklos svarbą ir pasiekimus, taip pat paskatins ir įkvėps Lietuvos visuomenę aktyviai dalyvauti pilietinių organizacijų veikloje, taip didinant visuomenės atsparumą, ir skatins savanoriškos veiklos plėtrą. Esu pasirengusi atsakyti į jūsų klausimus ir prašau pritari šiai iniciatyvai.

PIRMININKAS. Pirmas klausia V. Rakutis. Ruošiasi R. Šarknickas.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, tikrai labai palaikau šitą žingsnį, nes mūsų demokratinėje visuomenėje nevyriausybinės organizacijos atlieka didžiulį vaidmenį. Tas vaidmuo iš tikrųjų yra kur kas didesnis negu valstybinių įstaigų suvokimas apie tai, ką jos gali padaryti, todėl labai pritarčiau jūsų šitai iniciatyvai ir norėčiau tiktai paklausti tokį klausimą. Ar yra koks nors sumanymas, kuris leistų geriau valstybei remti visuomenines organizacijas, nes jos dažnai susiduria su įvairiomis problemomis? Viena iš tų pagrindinių problemų, ypač didelių organizacijų, kaip išlaikyti nuolatinę infrastruktūrą, nes jos iš esmės gali gyventi tiktai iš laikinų projektų, skirtų konkrečioms akcijoms. Ar yra koks nors sumanymas, kaip galėtų valstybė bent palengvinti našta toms didelėms organizacijoms išlaikyti savo infrastruktūrą?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą ir idėjos palaikymą. Suprantama, nevyriausybinės organizacijos labai skiriasi – nuo labai tikrai didelių, tradicinių, galima sakyti, iki visai mažų. Ir jų misijos yra skirtingos, tačiau vaidmuo dažnai net nepriklauso nuo organizacijos dydžio, labiau nuo jos aktyvumo ir įsitraukimo į vienos ar kitos problemos sprendimą ar į vieną ar kitą sritį. Mano manymu, šiuo metu dialogas, diskusija tarp valstybinių institucijų ir nevyriausybinų organizacijų, partnerystė yra gana gera, bet, žinoma, ją reikia stiprinti.

Ir aš pati, kaip Seimo Pirmininkė, stengiuosi pagal galimybes su nevyriausybinėmis organizacijomis ir su jų koalicija susitikti, išklausti jų pageidavimus ir jų matymą. Ir vienas iš tokių nuolatinių pasvarstymų yra, kad ir Seimas kaip institucija, Seimo komitetai, komisijos pagal galimybę, na, turėtų būti kuo labiau atviri nevyriausybinų organizacijų atstovams, nes tikrai dažnai jie turi ką pasakyti, kuo pasidalinti ir prisidėti prie kokybiškesnio teisėkūros proceso. Aš pasinaudodama tuo, kad dabar pristatau šį projektą, ir noriu paraginti dar kartą visus, nors žinau, kad tikrai dauguma komitetų tą jau dabar daro.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Per paskutinius dešimt metų nevyriausybinės organizacijos išties atlieka gana didelį vaidmenį, net kartais pralenkia tam tikras valstybines įstaigas, kurios yra pavaldžios savivaldybėms. Tai mes jaučiame socialinėse srityse, medicinoje, moksle ir panašiai. Tikrai remiu jūsų šią idėją, šį projektą. Noriu paklausti. Greičiausiai svarstymo stadijoje arba priėmimo stadijoje, ko gero, jūs sulauksite klausimo, kaip ir aš sulauksiu antradienį dėl sutartinių, kurios irgi yra įtrauktos į UNESCO atmintinų dienų sąrašą, ar ne per daug tų atmintinų dienų? Aš asmeniškai sakau, tikrai jų ne per daug, jų yra tiktai 77 per 365 dienų laikotarpį. Ką jūs atsakysite į tai, kai sulauksite tokio klausimo? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Išties klausimas kyla kiekvienam, matyt, ir man pačiai, teikiančiai tokią iniciatyvą, kyla klausimas, ar ji išties prasminga. Kiekvieną kartą, žinoma, iniciatoriai turi pasverti tai. Manau, kad turėti tarp atmintinų dienų nevyriausybinėms organizacijoms skirtą dieną yra prasminga. Manau, kad tokios dienos įtvirtinimas atmintinų dienų sąraše duoda dar vieną atspirties tašką pačioms šio sektoriaus nevyriausybinėms organizacijoms organizuoti konferencijas, diskusijas, renginius aplink tą datą. Manau, kad tai irgi yra tam tikra pagalba, kurią mes, kaip Seimas, galime suteikti. Aš matau prasmę, suprantama, Seimas apsispręs, ar tai verta daryti. Dėkui.

PIRMININKAS. Pirmininkė turbūt luktels tribūnoje. A. Bagdonas už ir tada Pirmininkė pristatys kitą projektą.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, išties NVO sektorius mūsų gyvenime kuria ypatingus dalykus ir mes tą pamatėme tada, kai valstybė susidūrė su tam tikrais iššūkiais: matėme COVID-19 pandemiją, kokią paramą gali surinkti būtent šis sektorius, prasidėjus karui Ukrainoje, taip pat matėme, kiek gali mobilizuoti žmones nevyriausybiniis sektorius, surinkti lėšų, jas nugabenti, pristatyti.

Iš tiesų nevyriausybiniis sektorius mūsų gyvenime turi vis didesnę reikšmę. Aš labai džiaugiuosi, kad būtent šios kadencijos Seimas skiria ypatingą dėmesį nevyriausybiniam sektoriui.

Mes dar praėjusiais metais įstatymu įtvirtinome, kad 1,2 % nuo jau sumokėto GPM būtų galima skirti tik nevyriausybiniam sektoriui. Liko dar kelios dienos, tad kviečiu visus Lietuvos žmones pasinaudoti ta galimybe.

O šiandien net neabejoju, kad įstatymo projektui, kurį teikia Seimo Pirmininkė, mes tikrai pritarisime ir ši diena bus įtvirtinta kaip Pasaulinė nevyriausybinių organizacijų diena. Kviečiu visus vieningai palaikyti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Prieš niekas nenori kalbėti. Dėl projektų balsuosime numatytu laiku.

10.27 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2587 (pateikimas)

Kitas projektas, kurį teikia Seimo Pirmininkė, taip pat Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2587. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiamo įstatymo projekto tikslas – akcentuoti emancipacijos idėjų svarbą, formuoti lygiavertiškumo principais grįstą Lietuvos visuomenės viziją ir praktiką, įtvirtinti atmintinų dienų sąrašą Nacionalinę emancipacijos dieną. Nacionalinę emancipacijos dieną siūlome minėti vasario 17 dieną. Ši data pasirinkta, nes 1918 m. vasario 17 d. vyko pirmoji akcija nepriklausomybę paskelbusioje Lietuvoje, ja reikalaujama pripažinti moterų indėlį atkuriant Lietuvos valstybę.

Moterys buvo labai aktyvios Lietuvos tautinio atgimimo dalyvės. 1905 metais jos dalyvavo Didžiajame Vilniaus Seime, 1907 metais sušaukė pirmąjį Lietuvos moterų suvažiavimą, o 1917 metais kartu su kitais delegatais priėmė Petrapilio konferencijos deklaraciją, įtvirtinusią lygias moterų teises su vyrais būsimajame Seime. Nepaisant to, 1917 metais moterys negalėjo dalyvauti Vilniaus konferencijoje, kur buvo išrinkta Lietuvos Taryba. Po 1918 m. vasario 17 d. surengtos akcijos organizuotas ir moterų įtraukimą į Lietuvos Tarybą remiančiųjų parašų rinkimas. Nors tarybos sudėties tuomet pakeisti nepavyko, 1918 metų lapkritį Laikinojoje Konstitucijoje moterims įtvirtinta rinkimų teisė. Taigi būtent aktyvių moterų F. Bortkevičienės, G. Petkevičaitės-Bitės ir kitų dėka Lietuva atsidadė tarp pirmųjų Europos šalių, sulyginusių vyrų ir moterų balsavimo teises.

Lietuvoje vasario 17 diena, kaip Nacionalinė emancipacijos diena, neformaliai minima jau aštuonerius metus. Kas metus aktyviau visuomenininkų pastangomis organizuojamos konferencijos, diskusijos, parodos, filmų peržiūros ir kitos iniciatyvos. Taigi ši iniciatyva jau dabar sulaukia vis platesnio nacionalinių institucijų, visuomenininkų bei žiniasklaidos atstovų dėmesio. Tikiuosi, kad šis dėmesys tik stiprės. Dėl to, žinoma, ir teikiu šią dieną įrašyti į atmintinų dienų sąrašą. Labai tikiuosi jūsų pritarimo šiai iniciatyvai. Esu pasirengusi atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Klausimų nėra. Gal buvo galima tikėtis, kad vyrai Seimo nariai čia aktyviai klaus, bet taip neįvyko. Dabar motyvai. Niekas neužsirašė dėl motyvų. Balsuosime per numatytą intervalą. Grįžta pirmininkauti Seimo Pirmininkė.

10.31 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2361(2) (priėmimas)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Gerbiami kolegos, dabar siūlyčiau apsvarstyti 1-15 klausimą – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projektą Nr. XIVP-2361. Priėmimo stadija.

Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime šiam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ne, atsiprašau, negalime pritarti bendru sutarimu. Taip, žinoma. Dėl motyvų nėra. Kadangi keičiamas Statutas, reikia 71 Seimo nario pritarimo, atidedame šį klausimą iš karto iki balsavimo intervalo. Jis prasidės jau už 15 minučių.

10.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Lietuvos Respublikos Seimo nario rinkimų vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projektas Nr. XIVP-2659(2) (svarstymas)

Dabar norėčiau pasiūlyti apsvarstyti 1-18 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Lietuvos Respublikos Seimo nario rinkimų vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projektą Nr. XIVP-2659. Tai yra svarstymo stadija. Norėčiau pakviesti gerbiama I. Haase, kad pristatytų Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Lietuvos Respublikos Seimo nario rinkimų vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projektą. Bendru sutarimu buvo pritarta, kad pirmalaikiai rinkimai būtų paskelbti nuo rugsėjo 3 dienos.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Pasiūlymų nėra. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų po svarstymo. V. Semeška – motyvai už.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, mes komitete tikrai bendru sutarimu sutarėme tą datą, kuri atitinka Rinkimų kodeksą, ją rekomendavo ir Vyriausioji rinkimų komisija. Dėl to ginčo nėra. Aš manau, kad mes visi patvirtinsime šias datas ir bus išrinktas Seimo narys, kuris jau rugsėjo gale galės prisiekti ir prisijungti prie mūsų. Kviečiu palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

10.33 val.

Seimo savaitės (2023-05-08 – 2023-05-12) – 2023 m. gegužės 9 d. (antradienio) ir 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Dabar norėčiau pakviesti gerbiama J. Razmą, kad pristatytų rezervinį 1 klausimą. Tai yra savaitės, prasidedančios gegužės 8 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Seniūnų sueigoje aptarėme kitos savaitės, tai yra dar kitos savaitės, turbūt reiktų sakyti, darbotvarkę. Kaip žinote, artimiausia savaitė bus be plenariųjų posėdžių. Posėdžiai prasidės tik gegužės 9 dieną, antradienį. Čia numatoma pasiūlyti keletą priėmimų. Tai Žemės įstatymo pataisos dėl krašto apsaugos poreikių ir lydimieji. Baigsime apsispręsti dėl Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo pataisų. Taip pat dėl Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projekto ir daug diskusijų keliančių Akcizų įstatymo pataisų dėl žaliojo kurso. Taip pat apsispręsimе dėl pirmalaikių Seimo rinkimų paskelbimo Raseinių–Kėdainių apygardoje. Vakar komiteto pasiūlyta rinkimų data leidžia neskubėti priimti nutarimo, tai priimsime, kaip minėjau, gegužės 9 dieną. Taip pat Seimo statuto pataisų priėmimas. Toliau projektų svarstymo stadija, iš jų turbūt reikšmingiausia yra naujos redakcijos Valstybės tarnybos įstatymo projekto su 37 lydimaisiais svarstymo stadija. Po pietų pertraukos įvairūs projektai: iš pradžių – svarstymo stadija, po to – keletas pateikimų, daugiausia tai Vyriausybės teikiami projektai. Rezerve – Peticijų komisijos išvados.

Ketvirtadienį, kaip įprasta, priėmimai. Pirmiausia sveikatos srities projektų, tarp jų Farmacijos įstatymo pataisos dėl farmakoteknikų tolesnio darbo galimybių ir kiti projektai, pasiekę priėmimo stadiją. Po pietų pertraukos taip pat dar tęsime priėmimus, o pateikimai nukelti kiek vėliau, į darbotvarkės pabaigą. Tai daugiausia Vyriausybės projektai.

Kol kas darbotvarkės nelabai ilgos trukmės. Tikiuosi, kad bus papildytos, nes dar pakaks laiko iki jų įgyvendinimo pradžios. Tai tiek apie darbotvarkę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausiti niekas nenorėjo. Kolegos, ar galime bendru sutarimu patvirtinti kitos savaitės darbotvarkę? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu.

Dabar norėčiau pasiūlyti, kadangi dar turime 8 minutes iki balsavimų intervalo pradžios, kad galbūt gerbiama L. Nagienė norėtų pristatyti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą, tai yra darbotvarkės 2-10 klausimą, projektą Nr. XIVP-2540. Tai yra pateikimas. Galima? Dėkui.

10.37 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20¹, 20², 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹, 20³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2540 (pateikimas)

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, pritarus Lietuvos vėjo elektrinių asociacijos siūlymui, 2022 m. birželio 23 d. buvo priimtas Energetikos įstatymas – numatyta, kad atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokos mokėjimas taikomas ne visiems elektros energijos iš atsinaujinančių šaltinių gamintojams, o tik tiems, kurie leidimą gaminti elektros energiją gaus po šių metų liepos 1 dienos. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad, vadovaujantis konstituciniu sąžiningos konkurencijos laisvės principu, rinkoje veikiantiems ar norintiems veikti ūkio subjektams turėtų būti užtikrinamos vienodos įėjimo į rinką ir veikimo joje sąlygos. Visiems vienodai turėtų būti taikomas įstatyme numatytas gamybos įmokos mokėjimo reikalavimas bei kiti šiai veiklai taikomi reikalavimai.

Priėmus minėtą įstatymą, pagal kurį rinkoje jau įsitvirtinusiems ūkio subjektams netaikomas gamybos įmokos mokėjimo reikalavimas, o naujai į rinką ateinantiems taikomas, tai gali reikšti, kad rinkoje jau veikiantiems ūkio subjektams įtvirtinama ankstesnių teisių išsaugojimo išlyga. Kaip pažymi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, tokia išlyga, kuomet jau rinkoje veikiantiems subjektams leidžiama tęsti jų ūkinę veiklą netaikant naujai priimtų reikalavimų, taikytinų naują veiklą pradedantiems subjektams, gali sudaryti sąlygas rinkoje jau veikiančių ir naujai į ją siekiančių patekti subjektų išlaidų disbalansą ir užkirsti kelią patekti į atitinkamą rinką. Todėl manytina, kad esamas teisinis reguliavimas sudaro išskirtines sąlygas gamintojams, kurie leidimą gaminti elektros energiją gavo iki šių metų liepos 1 dienos, ir taip jie privilegijuojami. Atitinkamai naujiems atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamintojams sudaromos ženkliai blogesnės konkurencinės sąlygos, pasunkinamas naujokų patekimas į rinką, nes jiems gali būti sudėtingiau nei esamiems vykdyti veiklą, gali mažėti paskatų pradėti atitinkamą veiklą, ir taip jie diskriminuojami.

Įstatymo nuostata buvo priimta motyvuojant jau veikiančių gamintojų ir bendruomenių teisėtų lūkesčių galimu pažeidimu. Čia noriu atkreipti visų dėmesį, kad teikiama esamų vėjo vystytojų parama vietos bendruomenėms yra ženkliai, net keliolika kartų, mažesnė negu lėšos, surenkamos iš atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokos, kuri bus privaloma naujoms elektrinėms. Be to, esami vėjo energetikos vystytojų ir bendruomenių susitarimai dėl paramos yra savanoriški, juos sudaryti nėra įstatyminio pagrindo. Taigi, abejotina, kad bendruomenės, jau turinčios sutartis su atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamintojais ir toliau gausiančios keliolika kartų mažesnę paramą, negu galėtų gauti, jeigu gamybos įmoka būtų taikoma jau rinkoje esantiems atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamintojams, turi turėti lūkestį ir išlaikyti esamą situaciją.

Manytina, kad nuostata vienašališka, iškreipia situaciją rinkoje. Toks teisinis reguliavimas – visam laikui netaikyti atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokos mokėjimo esamiems gamintojams – nėra proporcingas ir neatitinka sąžiningos konkurencijos principų. Todėl siekdami užtikrinti teisinio reguliavimo atitiktį konstituciniams proporcingumo ir sąžiningos konkurencijos principams šiuo projektu siūlome numatyti, kad elektros energijos gamybos įmokos mokėjimas taikomas visiems elektros energijos iš atsinaujinančių šaltinių gamintojams nuo šių metų liepos 1 dienos. Turiu atsakymą ir iš Konkurencijos tarybos. Tokia mano nuostata. Prašom, atsakyti dabar į jūsų pateiktus klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti trys Seimo nariai. Pirmas klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama kolege, jūs siūlote taikyti teisės nuostatas, kurios įsigalioja dabar, atgaline tvarka, buvusiam laikotarpiui, ir įžvelgiate, kad turėtų būti lygios sąlygos. Bet įsivaizduokite situaciją, kokia buvo prieš dešimtmetį ar daugiau, kiek kainavo instaliuoti vieną megavatą, tarkime, vėjo energetikoje, kiek kainuoja dabar, koks yra našumas tų turbinų, kurios buvo instaliuotos prieš dešimtmetį, ir dabar yra – visai kiti generaciniai pajėgumai, visai kitos technologijos. Didesnės technologijos – kaštai mažesni. Dabartiniai instaliuotojai

patiria kur kas mažesnius kaštus, gauna didesnę generaciją iš tos pačios galios, didesnę kiekį su-generuotos elektros energijos. Čia nematote kokio nors skirtumo?

PIRMININKĖ. Laikas!

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gal reikėtų sulyginti ar kaip?

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū už klausimą. Noriu atsakyti, kad jie šitą bendruomenės mokestį ir moka už pagamintą kilovatvalandę – 0,0013 euro cento. Tai yra ne tai, kiek instaliuota ir panašiai – už pagamintą. Taip yra nustatyta įstatyme ir tam mes neprieštaraujame. Konkurencijos taryba taip ir išaiškino.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Masiulis. Ruošiasi G. Paluckas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Turėjau du klausimus, vieno A. Skardžius paklausė. Manęs jūsų atsakymas netenkina. Aš manau, kad iš tikro įstatymai negali veikti atgalios. Vien jau dėl to man tai netinka.

Kita klausimo dalis dar liko neatsakyta. Noriu paklausti taip: paprastai yra sudaroma sutartis tarp dviejų subjektų – valstybės ir to investuotojo, jeigu sutartyje tai nėra įrašyta, negalima *atgal įrašyti* tokių dalykų. Sutarties principas yra – jeigu dėl ko nors sutarėme, tai taip ir yra. Visiems laikams.

L. NAGIENĖ (DFVL). Aš nežinau tokių sutarčių tarp valstybės ir gamintojo. Yra įstatymas ir įstatymas numato. Ačiū, Kęstuti, už klausimą, bet nesupratau jūsų klausimo.

PIRMININKĖ. Klausia G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama kolege, iš jūsų komentarų susidaro įspūdis, kad verslo plane galima atsieti investicijas ir pajamas. Kitaip tariant, tos patirtos investicijos yra ir tam tikri teisėti lūkesčiai įgyvendinti tam tikrą verslo projektą, pradėtą tam tikru laiku, esant tam tikrai teisinei aplinkai, tam tikram teisiniam reguliavimui, gali būti atsietos nuo suplanuotų pagal tuos teisės aktus pajamų. Tai dabar išeina labai keista situacija, kai investicijos yra daromos tikintis tam tikros grąžos ir tam tikrų pajamų, bet vėliau sakote: žinote, tų pajamų jūs jau neturėsite. Tai vis dėlto keičia teisinių lūkesčių principą ir vis dėlto įstatymas, *taikomas atgal*, turi pasekmes visam investiciniam projektui, kuris buvo daromas. Ar šiuo atveju jums, teikiančiai šį siūlymą, taip neatrodo?

L. NAGIENĖ (DFVL). Iš tikrųjų daug kas sako „teisėti lūkesčiai“ ir lyg ir moka mokestį jie bendruomenėms pagal susitarimus. Kas nors man pasako, kad langus kažkas pakeitė. Žinote, teisėtų lūkesčių dabar taip pat turėjo gamintojas, kuris galbūt dvejus ar trejus metus savo planus tvirtino, lygiai taip pat jis iš pradžių nežinojo, kad bus vėjo jėgainėms nustatytas mokestis.

Aš manau, kad yra konkurencija ir Konkurencijos įstatymo mes neturėtume pažeisti. Konkurencijos taryba tą ir išaiškino, tai yra prieštaravimas tarpusavio konkurencijai. Todėl mes ir teikiame šitą įstatymo pataisą. Manau, kad šitie mokesčiai turi būti mokami. Gali būti jis mažesnis, gali nustatyti komitetas ir mažesni. Jeigu ką, mes galime teikti siūlymus, bet šiandien palyginus, kokį mokestį dabar sumokėtų nuo kilovatvalandės vėjo jėgainės, kurios po liepos 1 dienos pasims leidimą, ir tos, kurios lyg ir turi bendruomenėms mokestį... 1 tūkst. eurų, 500 eurų, aš apklausiau mūsų bendruomenės, kiek jos gauna iš vėjo jėgainių, esančių šalia 5 kilometrų spinduliu, tai yra tokios sumos. O realiai tos sumos būtų ženkliai didesnės, jeigu būtų 0,0013 euro cento.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. G. Kindurys – motyvai už.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų būtų teisinga, kad visi atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamintojai mokėtų minėtas įmokas. Ypač noriu atkreipti dėmesį, kad ir Konkurencijos taryba už tai pasisakė. Iš principo šitas mokestis ir buvo įvestas tam, nes sukuria tam tikrą diskomfortą bendruomenei, vienai gal mažesni, kitai gal didesni, bet iš principo yra taip. Todėl teisinga, kad tą mokestį solidariai mokėtų šiame įstatyme minimi gamintojai. Tikrai, juk ir pats mokestis nėra toks didžiulis. Taigi kviečiu tikrai palaikyti. Manau, kad šis įstatymas tikrai yra labai teisingas ir būtina jį priimti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Skardžius – motyvai prieš.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Pasirodo, jau nieko švento šioje žemelėje nebeliko. Jau galima įstatymus *taikyti atgal*, kaip nori – skersai, išilgai važiuoti per Konstituciją. Gerbiamieji kolegos, aš priminsiu, kaip atsirado šis mokestis bendruomenėms.

Pirmųjų vėjo parkų, kurie buvo statomi, šis mokestis buvo savanoriškas, gerosios verslo praktikos ir patys vystytojai savivaldybėms mokėjo šį mokestį, pasiūlė savivaldybėms, kad galėtų bendruomenėms pagelbėti įvairiomis reikmėmis, patys nusistatė kartu su savivaldybėmis tą mokestį ar derybų būdu, ar tiesiog, sakykime, tam tikro susitarimo būdu.

Aš vis dėlto atkreipčiau dėmesį į kitą dalyką. Dar 2011–2012 metais... (*Šurmulyš salėje*) Kolegos mieli, kolegės mielos, kalbu per mikrofoną. Jūs labai liberaliai elgiatės. Pirmininkė nemato, aišku, užsiėmusi, diskutuoja su kažkuo, nežiūri savo frakcijos narių, ką jie daro čia. Gerbiamoji Pirmininke!

PIRMININKĖ. Taip, klausau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Kreipiausi į jus, tiesiog jūsų frakcijos nariai atsistojo prieš mane, kad aš čia nematyčiau ir negalėčiau kalbėti.

PIRMININKĖ. Aš esu įsitikinusi, kad tikrai ne specialiai.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Aš tiesiog atsisakau, gerbiamoji Pirmininke, dalyvauti tokiaame svarstyme. Dėkui.

PIRMININKĖ. Motyvai, kad ir kaip ten būtų, išsakyti. Dabar balsuosime. Pirmiausia balsuokime dėl šio klausimo, kuris buvo dabar pateiktas. Primenu, tai yra darbotvarkės 2-10 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektas Nr. XIVP-2540. Taigi prašom užimti vietas, balsuojame po pateikimo. Kas pritariate L. Nagienės pristatytam įstatymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 116: už – 48, prieš – 8, susilaikė 60. Projektui nepritariama. Dabar turėtume apsispręsti, ar gražiname iniciatoriams tobulinti, ar atmetame projektą. Taigi, kas už tai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas už tai, kad projektą atmetume, balsuojate prieš.

Balsavo 120: už – 70, prieš – 50. Projektas gražintas iniciatoriams tobulinti.

10.52 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 16, 18, 35, 38, 41, 41¹, 46, 50 straipsnių ir 1, 2, 3 priedų pakeitimo, Įstatymo papildymo 19¹ ir 41² straipsniais ir III skyriaus papildymo vienuoliktuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2401(2)ES (priėmimo tęsinys)

Dabar persikeliame į pačią darbotvarkės pradžią. Darbotvarkės 1-2 klausimas – Aviacijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2401. Balsuokime. Balsuojame.

Balsavo 113: už – 113, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Aviacijos įstatymo pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Metrologijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2447. Balsuojame.

Taip, A. Gedvilas. Prašom. Replika po balsavimo.

A. GEDVILAS (MSNG). Pirmininke, norėjau, kad įskaitytumėte balsą, aš spaudžiau, bet kažkodėl nenusispaudė.

PIRMININKĖ. Gerai, įskaitysime dėl protokolo. Dėkoju. Balsuojame dėl darbotvarkės 1-3 klausimo – projekto Nr. XIVP-2447... (*Balsai salėje*) Galime perbalsuoti, jeigu daug kam nesuveikė. (*Balsai salėje: „Nesuveikė.“*)

Gerai, kartojame balsavimą dėl Aviacijos įstatymo projekto Nr. XIVP-2401(2). Balsuojame dar kartą. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121: už – 121, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.54 val.

Metrologijos įstatymo Nr. I-1452 2, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 38 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2447(2)ES (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Metrologijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2447. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122: už – 122, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Metrologijos įstatymo pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.55 val.

Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 6, 6¹, 12, 13 ir 13¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2418(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Elektros energetikos sistemos sujungimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2418(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121: už – 115, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2418) priimtas. (*Gongas*)

10.55 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 46, 47 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2616(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Elektros energetikos įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2616(2). Čia yra gauti Seimo nario pasiūlymai. Turėsime apsispręsti dėl jų. Kviečiu K. Starkevičių į tribūną. O dėl 1 straipsnio yra gautas Seimo nario P. Gražulio pasiūlymas. Prašom, gerbiamas Petrai, pristatyti jį.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, be abejonės, sveikinu už šią iniciatyvą, kad tiekėjams suteikiama teisė, jeigu elektros kaina krenta biržoje, jie galėtų vienašališkai buitiniams vartotojams mažinti kainas. Tačiau mano pasiūlymo esmė yra tokia, kad neišskirtume buitinių, kad visi – jeigu elektros kaina rinkoje krenta, kad būtų mažinama elektros kaina visiems vartotojams, tai yra ir juridiniams asmenims. Gaila, kad komitetas svarstė mano pataisą dėl šio įstatymo ir nepritarė. Manau, kad neišsigilino į esamą problemą, nes daugelis įmonių, kai buvo labai aukštos kainos, fiksavo penkeriems, septyneriems, aštuoneriems metams kainas, sutartis ir kainoms kritus jos negali mokėti mažesnėmis kainomis. Daugelis įmonių bus priverstos bankrutuoti. Todėl aš prašau Seimo pritarti mano pataisai ir nedaryti, kaip čia yra, išlygų buitiniams vartotojams, kad visi vartotojai galėtų pasinaudoti šita išlyga.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys P. Gražulio pasiūlymą? Gal pabalsuokime. Pasiūlymo svarstymą, atsiprašau, pasitaisau. Ar yra 29, palaikantys pasiūlymo svarstymą?

Yra. Taigi prašom, gerbiamas komiteto pirmininke, pristatyti komiteto nuomonę.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, komitetas vakar svarstė. Pataisos autorius P. Gražulis negalėjo prisijungti dėl užimtumo, tai aš dabar paaiškinsiu. Europos Sąjungos reguliavimo lygmeniu yra išskiriami atskiri subjektų segmentai. Tai tie, kuriems teisiniais santykiais elektros energijos tiekimo rinkoje objektyviai gali būti taikomas skirtingas reguliavimas. Tai yra buitinių ir verslo subjektų reguliavimas gali būti reglamentuojamas skirtingai. Pažymėtina, kad verslo subjektai turi daugiau informacijos apie padėtį elektros rinkoje nei buitiniai vartotojai, daugiau galimybių bei patirties derėtis sudarydami elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis su nepriklausomais tiekėjais. Todėl manytume, kad papildomas reguliavimas teisės aktuose šiuo metu nėra tikslingas.

Ir dar. Verslo subjektai, sudarydami sutartis su nepriklausomais tiekėjais, tiesiogiai derasi dėl kainos ir sąlygų ir neprivalo rinktis iš buitiniams vartotojams siūlomų atsiskaitymo už elektros energiją planų. Tie planai yra kur kas lankstesni. Ir vakar... Tikrai mes negavome pasiūlymų iš verslo kokių nors asociacijų. Vakara buvo vienos verslo asociacijos forumas ir nė vienas priėjęs nepasakė, kad čia kas nors dabar blogai reguliuojama. Aš tikrai manau, kad ateityje, jeigu matysi-

me, galėsime žiūrėti, bet dabar tikrai pritarkime dėl buitinių vartotojų, nes jų yra apie 500 tūkst. O nuo liepos 1 dienos nebus subsidijavimo. Komitetas siūlė nepritari bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto nuomonę. Jeigu galėtumėte, dar likite tribūnoje, nes turėsime apsispręsti vėliau dėl kitų pasiūlymų.

R. Žemaitaitis kalba už šį pasiūlymą. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų vakar Petras negalėjo dalyvauti, nes Aplinkos apsaugos komitete Aistė buvo jį užspaudusi ir neišleido, jie labai aktyviai ten svarstė ir nagrinėjo klausimus.

Dėl Petro pasiūlymo. Iš tiesų jis turėtų būti svarstytinas. Aš net vietoj pirmininko Kazimiero iš tikrųjų gal net ir pertrauką daryčiau ir daryčiau klausymus atskirai dėl Petro pasiūlymo, nes yra subjektų ir juridinių asmenų, kurie sudarydami elektros tiekimo sutartį ar pasirašydami sutartį negali jos peržiūrėti ir negali keisti. Tiesiog dėl savo silpnesnių pozicijų, dėl „Igničio“ ir kitų tiekėjų stipresnės pozicijos jie negalėjo pasirinkti kito tiekėjo, ir sutartis yra trejų, ketverių, penkerių ir septynerių metų. Ir mūsų frakcijoje Petras pateikė keletą pavyzdžių. Manau, kad būtų logiška, jeigu įstatyme ir fiziniams, ir juridiniams asmenims atsirastų ir galiotų ta pati nuostata.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, na, tikrai labai įdomus pasiūlymas net ir visiems mėgstantiems įvairių rūšių koldūnus, bet aš vis dėlto manyčiau, kad dėl koldūnų nereikėtų sugriauti elektros rinkos. Siūlyčiau tikrai nepalaikyti šitos pataisos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi apsispręskime balsuodami dėl P. Gražulio pasiūlymo. Kas palaikote, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Dėl P. Gražulio pasiūlymo.

Balsavo 115: už – 45, prieš – 38, susilaikė 32. Pasiūlymui nepritarta.

Ar galime pritarti visam 1 straipsniui? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra P. Gražulio pataisa, bet ji, kaip suprantu, analogiška. Kadangi dėl jos apsisprendėme, tai nebereikia jos svarstyti. Ar galime visam 2 straipsniui pritarti? Dėkui. Ar galime 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Vėlgi P. Gražulio analogiška pataisa. Ar galime 3 straipsniui? Dėkui, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento pastabos. Prašom, gerbiamas pirmininke, pristatyti.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Teisės departamento pasiūlymui dėl 4 straipsnio mes esame pritarę ir antram esame pritarę iš dalies. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 4 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pasiūlymus? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai dėl viso. K. Mažeika kalba prieš.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Pats projektas galbūt nėra blogas, bet ką reiškia – gali siūlyti mažinti kainą? Šiandien tenka girdėti viešojoje erdvėje pačių nepriklausomų tiekėjų mintis. Jie patys nesupranta, kaip jiems gali siūlyti, negali siūlyti, kokia forma gali siūlyti. Ir turbūt tiems 500 tūkst. žmonių, kuriuos šis projektas galėtų paliesti, suteikiama tokia viltis, kad kažkas jiems kada nors gal kažką pasiūlys.

Manau, jeigu jau norime padėti tiems žmonėms, tai turėtų būti konkrečiai. Turime turbūt gerų pavyzdžių su VERT'u. Ji peržiūri kainas ar kas pusmetį, ar kas ketvirtį ir tada privalo pasiūlyti. Manau, ta prievolė turėtų būti imperatyvi ir ne tokia savanoriška. Dabar turbūt nerisime nė vieno verslininko, ypač tarp nepriklausomų tiekėjų, kad atsisakytų didesnio pelno. Na, ta galimybė suteikta turbūt bus tokia kažkur tarp eilučių, bet turbūt pats žmogus turės ieškoti galimybės, kaip tą kainą susimąžinti.

Ir reikia pasakyti, kaip žmonės yra viliojami pasirinkti tiekėją. Yra skambinama turbūt iš visų tiekėjų po kelis kartus per savaitę arba kartais net per dieną ir to atgalinio grįžtamojo ryšio tikrai tikėtis yra sunku. Bet jeigu įstatyme būtų numatyta tokia prievolė, kad tiekėjai turėtų pasiūlyti, tada būtų tikrai daug paprasčiau, daug lengviau ir žmonėms turbūt daug lengviau pasirinkti ir apsispręsti. Šiuo atveju tikrai yra geriau negu nieko, bet tikrai nėra taip gerai, kaip galėtų būti.

PIRMININKĖ. Motyvai už – G. Paluckas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kolegos, mes geriname vartotojų situaciją. Geriname. Gal pasiūlymai nėra tobuli, bet jeigu turėjome geresnių, galėjome per visą šitą svarstymo ir pateikimo procedūrą registruoti geresnius. Dabar jie yra apsvarstyti su rinkos dalyviais. Ne visi juos sutinka irgi išskėstomis rankomis, tačiau vartotojams situacija gerės dėl trijų esminių punktų.

Pirmas dalykas. Galės palyginti pasiūlymus skirtingų tiekėjų. Anksčiau tokios realios galiybės neturėjo, nes net VERT'o skaičiuoklės buvo nesuvokiamos, nesuprantamos.

Antras dalykas. Bent vienas nepriklausomas elektros energijos tiekėjas taikys šitą praktiką, tai yra mažins įkainius, ir mes galime nutuokti kuris. Kiti, kurie tos praktikos nenorėtų taikyti vien dėl konkurencinių aplinkybių, turės sekti iš paskos to didžiausio tiekėjo. Atitinkamai, jeigu mes turėsime ateityje dar genialesnių ir geresnių pasiūlymų, visada įstatymą galėsime keisti. Šis įstatymas pastaruoju metu keičiamas, nežinau, jau kelintą kartą, ir greičiausiai dėl tų liberalizavimo padarytų spragų mes dar turėsime ne kartą grįžti, bet šiandien kviečiu balsuoti už, nes jis gerina vartotojo situaciją dėl santykio su nepriklausomais energijos tiekėjais, kad jie galėtų mažiau juos spausti, mažiau piknaudžiauti savo dominuojančia padėtimi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, Pirmininke. Ačiū, kad jūs pasitaisėte. Tikrai motyvai prieš. Čia jokio gerinimo nematau. Išleidote džiną iš butelio nepasiruošę (aš turiu omenyje, liberalizavimo džiną iš butelio) ir jis dabar klajoja. Mes kalbame apie pasekmes nevykusio sprendimo, vadina mo rinkos liberalizavimu. Visi vartotojai – 85 % – sugrįžo pas visuomeninį tiekėją, kuris save pavadino „Igničio“ nepriklausomu tiekėju, tik, aišku, už kainą, kartais didesnę, negu tiekė iki tol. 15 % rinkos priklauso dviem užsienio taip pat monopolininkų *dukterinėms* įmonėms – „Enefit“ ir „Elektrum“, bet jie neturi tokių konkurencinių galimybių. Jiems nėra tokia palanki situacija – kaip „Ignitis“ gali pasisemti iš bet kurios savo daugelio kišenių ir dempinguoti kainas. Mes jau matėme du bankrutavusius – „Prienų energiją“, „Perlą“. Matysime ir netenkančius vartotojų „Enefit“ ir „Elektrum“. Kas liks? Laisva rinka su vienu monopolininku. Mes šito siekiame? Baikime žaisti tą laisvą rinką, išanalizuokime priežastis, kurios lėmė, kad buvo kuriama rinka, o išėjo kaip visada – sukilo kainos elektros vartotojams. Tiek nepadariai sukilo nereguliuojamos kainos, kad dabar įstatymu turime priimti mažinti kainas, nes vartotojai tiesiog į tokią politiką nusispjovė ir moka tiek, kiek reikia. Kiek išrašo sąskaitą, jie moka.

PIRMININKĖ. Laikas! Dėkui.

Motyvai už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Tai yra rinkos liberalizavimo pasekmės ir bandome kažkiek tas skyles lopyti, bet iš principo turėtų būti vienas rinkos dalyvis – valstybė, kuri užpirtų visiems Lietuvos vartotojams elektros pačia mažiausia kaina ir ją parduotų su visiškai mažu pelnu. Juk tai pagal Europos Sąjungos direktyvas yra universalioji paslauga, kurios pagrindinis tikslas – ne pelno siekti, o suteikti paslaugas – kiek galima pigesnę elektros energiją. Mes, be abejonės, nuėjome kitu keliu – atidavėme į privačias rankas. O privatininko pagrindinė misija – pelno siekimas. Padarėme kiekvieną Lietuvos pilietį – pensininką, senuką biržos ekspertu. Jis turi numanyti, kas bus po pusės metų, po mėnesio, kaip keisis rinkos kainos. Tikrai absurdiškas kelias.

Bet šiuo įstatymu sudarome galimybę vartotojams, krentant... tai yra elektros tiekėjams, krentant biržoje kainai, vienašališkai mažinti buitiniams vartotojams elektros energiją. Tai yra mažas žingsnis į priekį. Vis tiek reikia pritarti. Bet iš principo Lietuva nuėjo laukinio kapitalizmo keliu liberalizuodama elektros rinką.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiamas Petras kalbėjo už, bet pasisakė prieš. Aš balsuosiu už šį įstatymą, bet noriu pasisakyti prieš. Man atrodo, einame iš tiesų negeru keliu, nes buitiniai vartotojai jau visą laiką galėjo nutraukti sutartį. Ką mes sprendžiame? Ne liberalizavimo problemą – mes sprendžiame neteisingą valstybės kompensacijų mechanizmą. Kadangi šiuo metu kompensuojame labai didelę kainą, buitiniai vartotojai nenutraukia sutarčių, nesimažina tos kainos, todėl išlie-

ka labai didelis valstybės kompensacijų poreikis. Šitas įstatymas padės tai ištaisyti. Todėl balsuosiu už. Bet mes turime iš principo pergaltoti, kaip mes organizuojame kompensacijas tokiose krizinėse situacijose, kai elektros kaina labai pakilo.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Dar kartą pasisakysiu. Aš noriu tiems, kurie kalbėjo, kad čia kalta dabartinė valdžia, pasakyti, kad šis liberalizavimo įstatymas buvo priimtas 2018 metais. Kiekvienas pasižiūrėkime, kaip tada balsavome, kokia Vyriausybė balsavo. Priežastis, kodėl dabar toks tas kainų šuolis buvo, šokas buvo, visi suprantame – tai Rusijos sukeltas karas Ukrainoje, dujų brangimas. Kodėl mes šitą argumentą vėlgi pamirštame?

Kas dar yra gerai šiame įstatyme? Mes pastebėjome dar vieną dalyką ir giname buitinius vartotojus. Buitiniai vartotojai yra ir individualūs, ir kokie nors maži, savo turintys, veikiantys pagal Mažųjų įmonių įstatymą subjektai. Jiems dabartiniu metu, nors ir Civilinis kodeksas nenumato, bet yra numatytos tam tikros baudos, lyg ir tam tikri paskatinimai numatyti, tačiau slypi ir nuobaudos. Ateityje to elektros tiekėjai, sudarydami sutartis, jau negalės sutartyse numatyti.

Dar kartą aš noriu pabrėžti, kad įstatymas *atgal negalioja*, čia nereikia... Kartais elektros pardavėjai sako, kaip mes čia darysime? Bet naujoms sutartims visa tai jau galios. Taigi, jei matome rinkos situaciją, operatyviai reaguojame. Noriu pasakyti, kad šitą projektą teikė visas komitetas, visi komiteto nariai, esantys komitete. Ačiū kolegoms už tai.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Aš čia girdėjau įvairių argumentų, kai kurie labai keisti. Girdėjau du žodžius: „rinką“ kaip baubą ir „liberalizavimą“ kaip blogybę. Aš norėčiau priminti tiems, kurie kalba apie rinką kaip blogybę. Tuomet, kai rinkos nebuvo, mes turėjome socializmą. Tuomet tik deficitas buvo ne deficitas. Deja, koldūnų pasirinkti laisvai negalėjome, buvo tik vienos rūšies. Dabar yra galimybė rinktis įvairias skirtingas prekes, produktus įvairiose srityse.

Tas pats atsitiko ir su elektros rinka. Tik čia vartotojas neturi patirties teisingai pasirinkti. Jei jisai kitus produktus moka pasirinkti, tai čia reikia jį pratinti ir padėti jam. Šis įstatymas gina vartotoją, kad jisai galėtų lengviau pasirinkti produktus.

Mano supratimu, naudingiausias kelias būtų naudoti biržos kainą, elektros biržos kainą, bet tada turi turėti kitokį skaitiklį ir sutikti su kainų svyravimu, kas daugeliui žmonių nepriimtina. Daugeliui žmonių gal priimtina turėti kokią nors pastovią kainą, fiksuotą kainą. Visa tai irgi šitas įstatymas ir nustato, kaip galima padėti žmonėms, kad jie neužsifikuotų kainos jiems nepalankaus lygio. Liberalizmas čia nėra joks baubas. Liberalizmas atveria daugybę galimybių ir verčia net tas įmones, kurios galėtų piktnaudžiauti savo dominuojančia padėtimi, to nedaryti, o veikti žmonių labui.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti, apsispręskime ir balsuokime dėl darbotvarkės 1-5 klausimo – Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-2616(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123: už – 122, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2616) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Aš noriu padėkoti konservatoriams už koldūnų reklamą, gal reikės liniją kokių gražuolių ar Gražulio koldūnų išleisti. Ačiū jums už geras idėjas.

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, čia dažnai kyla priekaištų buvusiai kadencijai, kad štai 2018 metais įvyko liberalizavimas, „Igničio“ akcijos buvo parduotos, buvo 300 mln. „Independence“ nuomai papildomai skirta. Taip, valdančiųjų dauguma žinojo ar nežinojo, bet toks ministras, kurio tai tiesioginė kryptis, ponas V. Šapoka, buvęs finansų minist-

ras, dirbo išvien su iniciatoriais visų tų procesų. Jis Vyriausybės posėdžio metu užsitraukdavo cigarą, galėdavo daug ką sau leisti. Daug ko Seimas ir nežinojo. Tokie dalykai daromi, nesvarbu, ar dešinė, ar kairė valdžioje, nes yra interesų grupės, yra interesas, todėl viskas ir vyksta. Tiesiog noriu pasakyti: auginkime pelnus monopolininkui ir vaidinkime laisvą rinką.

PIRMININKĖ. Premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš į istorinius diskursus nesileisiu, bet vis dėlto vieną pastabą ponui Artūriui turėčiau. Kai ponas Artūras čia sakė, kad jeigu nebūtų liberalizacijos, tai viskas būtų buvę labai gerai, tai aš siūlau jums pažiūrėti, kokia yra VERT'o patvirtinta visuomeninio tiekimo kaina. Tai, kad žmonės nemoka tos kainos, yra tik todėl, kad valstybė pusę kainos kompensuoja, o ne todėl, kad yra liberalizavimas.

PIRMININKĖ. Replikos išsakytos. Judame toliau. Jau viskas.

11.18 val.

Šventosios jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 4, 5, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-703(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Šventosios jūrų uosto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-703(2). Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121: už – 113, prieš nėra, susilaikė 8. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-703) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų norėčiau premjerei priminti. Jeigu „Igničiui“ duotų nurodymą sudaryti tiesioginę sutartį, pavyzdžiui, su vėjo gamintojais, galima nupirkti už 7 centus, pridėti 7 centų perdavimo mokestį ir visuomeninė kaina būtų 14 centų. O dėl jūsų sprendimų tai nevyksta. Tai padėkokite savo sprendimams.

11.19 val.

Įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2634(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Kolegos, balsuokime. Darbotvarkės 1-7 klausimas – įstatymo „Dėl Protokolo dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, papildančio Jungtinių Tautų Organizacijos konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, ratifikavimo“ Nr. IX-1397 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2634(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122: už – 122, prieš nebuvo, niekas nesusilaikė. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2634) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš norėjau premjerei patarti, kadangi jau A. Kubilius pastatė Astravo atominę elektrinę...

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, replika po šio balsavimo – dėl neteisėto migrantų įvežimo į Jungtinių Tautų...

P. GRAŽULIS (MSNG). Na, galiu ir po kito pasakyti. Aš manau, kad jeigu...

PIRMININKĖ. Aš atsiprašau, aš nutraukiu diskusijas, jos nėra apie tą klausimą, dėl kurio mes balsavome. Čia ne tas klausimas. (*Balsai salėje*)

11.20 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Armėnijos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2393(2) (priėmimo tęsinys)

Kolegos, balsuokime. Darbotvarkės 1-8 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Armėnijos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2393(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118: už – 118, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2393) priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kataro Valstybės susitarimo dėl oro susisiekimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2394(2) (priėmimo tęsinys)

Apsispręskime balsuodami dėl 1-9 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-2394. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123: už – 123, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2394, atsiprašau, 95... 94) priimtas. (*Gongas*)

11.22 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2395(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau apsispręskime dėl 1-10 klausimo – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2395. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122: už – 122, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2395) priimtas. (*Gongas*)

11.22 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Brazilijos Federacinės Respublikos sutarties dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2464(2) (priėmimo tęsinys)

Apsispręskime dėl 1-11 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-2464. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122: už – 122, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2464) priimtas. (*Gongas*)

11.23 val.

Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 19 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VIII skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-2322(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-12 klausimas – Vadovybės apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2322(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 124: už – 124, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2322) priimtas. (*Gongas*)

11.24 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 52 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2319(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-13.1 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2319(2). Norėčiau pakviesti gerbiamą L. Kasčiūną į tribūną, jis pristatys ir komiteto išvadą, ir, matyt, taip pat savo pasiūlymus. Tai yra priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Yra gauta Seimo nario pasiūlymų. Gerbiamas Laurynai, gal galėtumėte pristatyti pasiūlymus ir...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Čia susiję su tuo, kad po to sprendimo dėl keturių žvaigždučių reikėjo suvienodinti ir koeficientus. Tiesiog toks sprendimas...

PIRMININKĖ. Kiekvieną pasiūlymą atskirai, jeigu galima?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, miela Pirmininke. Pakeisti projekto pavadinimą – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėl pavadinimo apsispręsimė pabaigoje. Dabar dėl pasiūlymo dėl 1 straipsnio.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Kariuomenės vadą Lietuvos Respublikos Konstitucijos nustatyta tvarka skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas. Kariuomenės vadu skiriamas karininkas, turintis ne žemesnį nei brigados generolo (flotilės admirolo) laipsnį. Šitą mes keičiame, išdėstome taip: „Kai kariuomenės vado nėra arba jis laikinai negali eiti pareigų, jį pavaduotoja gynybos štabo viršininkas arba krašto apsaugos ministro įsakymu paskirtas kitas karininkas, turintis ne žemesnį nei brigados generolo (flotilės admirolo) laipsnį.“ Už – 9, visi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar yra 29, kurie pritariate šio klausimo svarstymui, galbūt galime bendru sutarimu? Galime. Dėkoju. Tuomet komiteto nuomonė.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Pritarti, visi 9 – už.

PIRMININKĖ. Gerai. Matau, kad A. Pocius norėtų kalbėti už. Prašau.

A. POCIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Tikrai džiaugiuosi, kad šis įstatymas jau pasiekė priėmimo stadiją. Iš savo karčios patirties galiu pasakyti, kad ir dabartinis kariuomenės vadas, kuris šiuo metu yra generolas leitenantas, turintis tris žvaigždes, manau, nelabai smagiai jaučiasi būdamas Briuselyje tarp savo kolegų, kurie turi visą generolo laipsnį ir antpečiuose yra keturios žvaigždės. Manau, kad Lietuva, jau beveik 20 metų būdama NATO nare, tikrai gali ir turi turėti būtent visą generolo laipsnį. Aš manau, reprezentuos atsakingai.

Dar kitas momentas. Čekija kažkada buvo delegavusi į NATO Karinio komiteto pirmininkus dabartinį Čekijos prezidentą P. Pavelą, taip pat yra buvę ir kitų, mažesnių, šalių tokių atvejų, kai tampa NATO Karinio komiteto nariais, ir Nyderlandų dabartinis NATO Karinio komiteto atstovas – admiras R. Baueris. Gali būti ir mažesnių šalių karininkai NATO Karinio komiteto vadovais, jų karinis laipsnis turėtų būti keturių žvaigždžių generolo arba admirolo laipsnis. Taigi aš siūlau pritarti, ačiū už palaikymą. Sėkmės visiems.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, galbūt galėtume pritarti šiam pasiūlymui bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Ar galime bendru sutarimu pritarti naujai atsiradusiam 1 straipsniui? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio yra Seimo nario L. Kasčiūno pasiūlymas. Prašau pristatyti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mano pasiūlymo esmė buvo tokia nuosaike. Paskyrus karininką kariuomenės vadu, jam suteikiamas generolo leitenanto (viceadmirolo) laipsnis, o, ištarnavus generolu leitenantu (viceadmirolo) ne mažiau kaip dvejus metus, gali būti suteikiamas generolo (admirolo) laipsnis. Mano pasiūlymui komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti šio pasiūlymo svarstymui? Galime. Kaip suprantu, komitetas pritarė iš dalies. Taigi apsispręskime dėl to, ar galime komiteto suredaguotam... Jums tinka komiteto suredaguotas?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Tikrai taip, jis dar stipresnis.

PIRMININKĖ. Gerai. Taigi, kolegos, ar galime bendru sutarimu priimti 3 straipsnį, suredaguotą pagal komiteto nuomonę? Ačiū, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra taip pat L. Kasčiūno pasiūlymas. Prašau pristatyti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip, gerbiama Pirmininke. Tiesiog į profesinės karo tarnybos karių tarnybinių atlyginimų koeficientus įtraukiamas generolas (admirolas) ir tada keičiami kai kurie kiti koeficientai. Šiam pasiūlymui komitetas pritarė vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Gerai, dėkui. Galime bendru sutarimu svarstyti? Ačiū. Ar galime bendru sutarimu pritarti tokiai redakcijai? Nematau prieštaraujančių. Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ar galime pritarti ir pavadinimo pakeitimui, apie jį buvo kalbėta pradžioje pristatymo? Ar galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai. Galbūt galime tiesiog balsuoti, nes, atrodo, nėra jokio nuomonių išsiskyrimo? Taip. Balsuojame dėl projekto Nr. XIVP-2319. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118: už – 118, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2319) priimtas. (*Gongas*)

11.30 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1179 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2320(2) (priėmimas)

Apsisprendime dėl lydimojo. Tai yra projektas Nr. XIVP-2320. Čia taip pat yra priėmimo stadija. Dėl 1 straipsnio yra gautas vienas L. Kasčiūno pasiūlymas. Vėl kviečiu jį į tribūną. Dar teks truputį padirbėti. Dėl 1 straipsnio yra gauta viena L. Kasčiūno pataisa. Prašau pristatyti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Miela Seimo Pirmininke, viskas irgi susiję su koeficientais generolo (admirolo) ir tada keičiasi visi kiti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Galime. Prašom, komiteto nuomonė.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Pritarta visų bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Taip, galime. Visam 1 straipsniui pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra taip pat gauta L. Kasčiūno pataisa. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Vėlgi susijusi su tais pačiais koeficientais ir lentelės papildymais.

PIRMININKĖ. Ar galime svarstyti bendru sutarimu? Galime. Prašom, komiteto išvada.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Pritarti iš dalies. Buvo šiokių tokių korekcijų, bet pritarti.

PIRMININKĖ. Ar jūs pritariate komiteto išvadai?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Tikrai taip.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti 2 straipsniui, kaip jį suredagavo komitetas? Dėkui, pritarta. Viskas. Galime patikrinti, ar yra užsirašiusių dėl motyvų. Nėra. Taigi balsuojame dėl lydimojo 1-13.2 klausimo, projekto Nr. XIVP-2320.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121: už – 121, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIVP-2320) priimtas. (*Gongas*)

11.32 val.

Baudžiamojo kodekso 141, 156, 176, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 189¹, 190, 192, 195, 196, 197, 199, 199¹, 199², 200, 201, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 224¹, 246, 248, 253, 255, 256, 267, 267¹, 277, 281 straipsnių ir XXIX skyriaus pavadinimo pakeitimo, Kodekso papildymo 253², 256², 260¹, 266¹, 267², 267³, 276⁴, 282¹ straipsniais ir Kodekso 186, 298 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIII-4856(3)ES (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-14.1 klausimas – projektas Nr. XIII-4856.

Posėdžiui toliau pirmininkaus J. Razma.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Prieš pakviesdamas į tribūną Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę I. Haase, aš trumpai paaiškinsiu aplinkybes, pats pripažindamas padarytą klaidą, kai buvo paimta pertrauka iš karto po balsavimo dėl mūsų kolegos A. Petrošiaus pasiūlymo, jam Seime buvo pritarta. Tiesiog Statutas tokiu momentu pertraukos paimti neleidžia. Ji gali būti paimta tik tada, kai apsisprendžiama dėl visų projekto straipsnių, o mes tuomet net dėl 1 straipsnio nebuvome baigę apsispręsti. Todėl pripažinę klaidą mes grįžtume šiandien į tą momentą, kai klaida buvo padaryta. Tai yra į momentą, kai buvo balsuota dėl A. Petrošiaus pasiūlymo, ir toliau tęstume projekto priėmimą.

Kviečiu į tribūną I. Haase. Dabar po mano jau minėto apsisprendimo dėl pasiūlymo reikia apsispręsti dėl 1 straipsnio. Dėl 1 straipsnio dėl motyvų nematau norinčių kalbėti. Balsuojame, ar pritariame 1 straipsniui. Taip, balsuojame dėl 1 straipsnio, dėl jo yra A. Petrošiaus pasiūlymas.

Balsavo 113: už – 76, prieš – 18, susilaikė 19. Pritarta 1 straipsniui.

2, 3, 4 ir kiek čia dabar yra tų straipsnių, dėl jų nėra jokių pastabų ir pasiūlymų, tuoj pažiūrėsime. (*Balsai salėje*) Iki 54 straipsnio imtinai nėra jokių pasiūlymų. Niekas nereikalauja balsuoti dėl minėtų atskirų šio projekto straipsnių? Nematau. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Negalime. (*Balsai salėje*) Bet niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių, ar yra? (*Balsai salėje*) Dėl kiekvieno straipsnio? Vis dėlto kas reikalaujate balsuoti, gal galėtumėte nurodyti, dėl kurio straipsnio reikalaujate balsuoti? (*Balsai salėje*) Dėl visų? (*Balsai salėje*) Prašyčiau priėti prie mikrofono salėje ir pasakyti tiksliai, o ne taip nemotyvuotai. (*Balsai salėje*) Prašom, K. Mažeika.

K. MAŽEIKKA (DFVL). Pirmininke, mes ten juokavome, kad jūs ateisite, pradėsite pirmininkauti ir prasidės chaosas, taip iš tikrųjų ir nutiko. Jeigu jūs girdite, kad kolegos salėje prašo balsuoti iš eilės, nuo 1 straipsnio, 2, 3, 4 ir taip toliau, tai jūs ir klausykite, ką sako kolegos.

PIRMININKAS. Jūs puikiai žinote, kad tokius dalykus reikia pasakyti priėjus prie mikrofono, o ne esant išjungtiems mikrofonams. (*Balsai salėje*) Balsuojame tada dėl visų straipsnių iš eilės. Balsuosime greituoju būdu. 2 straipsnis. (*Balsai salėje*) Taip, turėsime 53 balsavimus.

Balsavo 72: už – 69, prieš – 2, susilaikė 1. Pastebėsiu, kad balsuojant dėl atskirų straipsnių 71 dalyvaujančio nereikia.

E. Gentvilas dėl vedimo tvarkos.

E. GENTVILAS (LSF). Kolega K. Mažeika turėjo teisę paprašyti savo vardu taip balsuoti, aš neprieštarauju, tačiau aš frakcijos vardu siūlau dėl tų straipsnių, dėl kurių nėra pasiūlymų, jeigu yra pritarimas bendru sutarimu, nebalsuoti kad ir sutrumpintu režimu.

PIRMININKAS. Gerbiamas Eugenijau, vis dėlto Statutas sako, jeigu yra prašančių balsuoti dėl atskirų straipsnių, tada mes turime pagal Statutą tą ir daryti. Jūs negalite čia persverti visos savo galingos frakcijos svoriu šito prašymo. (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl 3 straipsnio.

Balsavo 73: už – 72, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Pritarta.

4 straipsnis. Balsavo 71: už – 71, prieš ir susilaikiusių nėra. 4 straipsniui pritarta.

5 straipsnis. Balsavo 70: už – 70, prieš ir susilaikiusių nėra. Pritarta.

Toliau 6 straipsnis. Balsavo 72: už – 72, prieš ir susilaikiusių nėra. Pritarta.

7 straipsnis. Už – 68, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Pritarta.

8 straipsnis. J. Sabatauskas dėl vedimo tvarkos.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Skelbdamas straipsnį, už kurį balsuojame, pasakykite bent straipsnio pavadinimą. Labai prašom.

PIRMININKAS. Man atrodo, kad visi turite galimybių sekti monitoriuose.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš tai matau, bet ne visi tai supranta. Ačiū.

PIRMININKAS. Visi turite technines galimybes matyti monitoriuje. Tai kam mes perkame tuos monitorius, jeigu jais nemokame naudotis. (*Juokas salėje*)

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Kolegos, jeigu jums malonu juoktis iš manęs, juokitės. Bet jeigu norite priimti įstatymą, darykite, kaip aš prašau.

PIRMININKAS. Gerai, čia dar ilgiau užgaisime aiškindamiesi. Galėsime pasakyti tuos pavadinimus.

Toliau 9 straipsnis – 184 straipsnio pakeitimas. Tiesa, nepaskelbiau rezultatų, bet jų mano monitorius nerodo. Už – 68. 9 straipsnis – 184 straipsnio pakeitimas.

Už – 71, prieš ir susilaikiusių nėra.

10 straipsnis – 186 straipsnio pripažinimas netekusiu galios.

Prieš tai dėl vedimo tvarkos – premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Juliau, ar tikrai jūs galvojate, kad dabar salėje žino, už ką balsuoja, kai pasakomas pavadinimas straipsnio, kuris yra kito straipsnio, turinčio numerį, pakeitimas? Ar čia tikrai reikia tam gaišti laiką?

PIRMININKAS. J. Sabatauskas dėl vedimo tvarkos. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama premjere, už klausimą. Iš tiesų, kai pasakomas tik numeris, tikrai ne visi kolegos nusimano apie Baudžiamąjį kodeksą. Būtų gerai, kad būtų pasakytas pavadinimas – vagystė, turto iššvaistymas ir panašiai, tada būtų tikrai aiškiau. Aš tai žinau, bet ne visi tai žino.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, tikrai Statutas nenumato galimybės, kad posėdžio pirmininkas balsuojant dar ir perskaitytų straipsnio tekstą.

Dabar A. Matulas pirmas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ar jums ne gėda? Kolega Mažeika, ar jums ne gėda šitaip elgtis parlamente? Žmonės, kurie stebi, iš mūsų tyčiojasi. Negi neatsiranda iš opozicijos nė vieno žmogaus, kuris paprotintų šitą žmogų. Bet kadangi, atrodo, tai neįvyks ir jūs suvokimo, kur jūs esate, neturite, tai kol kas savo vardu, bet prašysiu frakcijos, kad po pietų dėl visų pateikimų, kur yra jūsų pavardė, kad sutaupytime laiko, nes dabar mes jo prarasime, darytume pertauką iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Dar kartą K. Mažeika dėl vedimo tvarkos.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Tikrai man ne gėda, kolega, Sveikatos reikalų komiteto pirmininke. Kad jūs rodote pirštu prie smilkinio, tai jums, kaip Sveikatos reikalų komiteto pirmininkui, manau, reikėtų irgi pasitikrinti sveikatos įstaigoje dėl savo psichinės sveikatos, jeigu jūs čia taip...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos!

K. MAŽEIKA (DFVL). Aš norėjau parodyti tą gestą ir atsiimti savo pasiūlymą, nes matau, kad tiems kolegoms socialdemokratams tapo aiškiau, ir opozicija pamatė, kas kaip balsuoja. Dabar esminis dalykas įvyko. Dėl kitų, kur nėra pasiūlymų, ką teikiau, prašau, atsiimu savo pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ir A. Širinskienė dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Manau, kad tam konservatorių kolegai, kuris čia sukioja pirštus prie smilkinio ir diskriminuoja žmones, turinčius tam tikras negalias, turėtų būti gėda, ypač kaip Sveikatos reikalų komiteto pirmininkui ir ypač kaip žmogui, drįstančiam Etikos ir procedūrų komisijoje dar paskui ir kitus teisti.

Grįžtant prie reikalo esmės, gerbiamas pirmininke, situacija yra tokia, kad dalis straipsnių tikrai nekelia kontroversijų, ten kuoliukų išėmimas ir sankcijų panaikinimas. Tai dėl to mes turime labai greitą balsavimą ir prašome, kad jūs pasakytumėte straipsnio pavadinimą. Tai padėtų tikrai lengviau apsispręsti.

PIRMININKAS. Taip, bet, kaip suprantu, vis dėlto mes atsisakome tolesnio balsavimo pagal kiekvieną straipsnį, kai iniciatoriai atsiėmė tą pasiūlymą. Dabar balsuosime dėl viso straipsnių

bloko nuo 11 iki 54 imtinai, nes, matyt, čia bendru sutarimu jų nepriimsime. Už visą šių straipsnių visumą.

Balsavo 73: už – 73, šiems straipsniams pritarta.

Dabar 55 straipsnis ir mes čia turime šiokią tokią problemą dėl įsigaliojimo datos, komiteto pirmininkė turbūt pakomentuos tą situaciją.

I. HAASE (TS-LKDF). Kadangi įsigaliojimo data yra nurodyta gegužės 1 diena, savaime aišku, kad neįmanoma bus įsigaliojti tam įstatymo projektui, todėl ją reiktų koreguoti. Atsižvelgdama į tai, prašau gerbiama Seimą pertraukos dėl visų straipsnių priėmimo ir viso paketo, kad galima būtų atlikti tą įsigaliojimo datos suderinimą.

PIRMININKAS. Tik aš turėčiau pasitikslinti, turbūt mes jūsų prašymą dėl pertraukos galėsimė realizuoti, jeigu balsuosime ir pritarsime šiam straipsniui. Dabar dar truputėlį per anksti. Nors ir paminėta tam tikra problema dėl įstatymo įsigaliojimo datos, dabar esančios, bet mes neturime kitos išeities, tiesiog turime balsuoti už 55 straipsnį, kaip jis surašytas.

Balsavo 70: už – 70, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Dabar aš gal pirmininkės prašysiu pakartoti tą prašymą dėl pertraukos, koku straipsniu remiatės, ir tada apsispręsimė.

I. HAASE (TS-LKDF). Taip, gerbiamas pirmininke, tai Statuto 158 straipsnio, kuris reglamentuoja pertrauką įstatymo projekto priėmimo metu, 1 dalimi, kuri skamba: pranešėjo reikalavimu, jeigu jis mano, kad priimtiems pasiūlymams suderinti reikia dar vieno pagrindinio komiteto posėdžio, po balsavimo dėl visų straipsnių gali būti padaryta priėmimo pertrauka, bet ne ilgesnė kaip iki artimiausio Seimo posėdžio dienos. Atsižvelgiant į tai, kaip aš ir minėjau, kad paskutiniame 55 straipsnyje nurodyta įsigaliojimo data yra per anksti, būtina suderinti ne tik šio įstatymo projekto įsigaliojimo datas, bet ir visų kitų lydymųjų projektų. Todėl ir prašau pertraukos.

PIRMININKAS. Taip, yra paprašyta pertraukos. J. Sabatauskas nori tuo klausimu pasisakyti. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš dabar tikrai nesuprantu, ką jūs čia padarėte. Pirmiausia nubalsavote už straipsnio priėmimą su gegužės 1 diena, dabar komiteto pirmininkė vėl prašo suderinti. Su kuo? Datą reikia keisti, o ne suderinti. Na, darote vėl liapsusą ant liapsusų. Nereikėjo balsuoti už įsigaliojimo datą. Mes jau priėmėme tą straipsnį, viskas. Ką tik nubalsuota. Ką jūs čia keisite?

PIRMININKAS. Po grįžimo komitete...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Viskas. Atiduokite Prezidentui. Jis turi vieną rytojaus dieną pasirašyti.

PIRMININKAS. A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Gerbiamas pirmininke, šis straipsnis, kuriuo dabar remiantis prašoma pertraukos, yra suderinti straipsnius tarpusavyje. Tai prie ko jūs tą datą derinsite? Prie straipsnio, kuris vadinamas „kalendorius“? Na, greičiausiai taip nebus. Gal jūs vadovaukitės 261-u, kuris leidžia, atrodo, pirmininkui siūlyti sprendimus dėl nenumatytų situacijų. Tiesiog paprašykime komiteto pataisyti tą datą. Dabar lygioje vietoje...

PIRMININKAS. Jei jūs leisite man vadovautis Statuto 261 straipsniu, tai mes, pastebėję, kad Prezidentui pasirašyti yra mažai laiko, galime grįžti dar kartą prie šio straipsnio 1 dalies. Ar galime bendru sutarimu sutarti? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Pažeidimo nebus, nes Statuto 261 straipsnis, ypač patarus kolegei A. Širinskienei, tikrai čia gali būti pritaikytas. Ar būtų bendras sutarimas, vadovaujantis 261 straipsniu, grįžti dar kartą prie 55 straipsnio, laikyti mūsų balsavimą, taip sakant, dėl to straipsnio priėmimo neįvykusiu ir pasitarti, ką darome dėl datos? Pritaria visi? Gerai. Tuomet grįžtame prie šio straipsnio 1 dalies. Klausiu pirmininkės, kokią datą jūs pasiūlytumėte? (*Balsas salėje*) Žinau, kad yra įregistruotas pasiūlymas, bet jis čia nieko negali lemti, nes neišlaikytų tų statutinių terminų, tiesiog žodžiu pasakykite.

I. HAASE (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, siūlyčiau datą – birželio 1 dieną.

PIRMININKAS. Yra pasiūlyta įsigaliojimo data – birželio 1 diena. Ar būtų kokių nors pastabų? (*Balsai salėje*) Komitetas posėdyje vis tik apsvarstė tą momentą ir pritarė, nors ir abejotinu pagrindu. Siūlau balsuoti, kad būtų...

Kolegė A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Pirmininke, jūs pats ryte sakėte, kad viso komiteto posėdžio rezultatus anuliuojate. Jau Seniūnų sueigoje buvo pripažinta, kad yra pažeidimas. Komiteto visas vakarykštis sprendimas visos apimties... pasakėte, kad pažeistas Statutas. Jei įsigaliojimo data yra birželio 1 diena, tai gal tikrai darykime pertrauką, komitetas apsvartys ir kitą savaitę tvarkingai priimsime? Vėl užsiveliame.

PIRMININKAS. Galima daryti ir taip, kaip jūs sakote, bet vėl dėl pertraukos ėmimo čia iškils niuansų. Jeigu jau aš vadovaujuosi 261 straipsniu, užbaikime reikalą iki galo. Komiteto sprendimas, kaip minėjau, čia nieko nelemia. Komiteto pirmininkė dabar pasiūlė datą. Mes sprendžiame tą problemą dabar pagal mano pasiūlytą variantą, vadovaudamiesi 261 straipsniu.

Dėl vedimo tvarkos – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS. Galime iš viso išbraukti datą ir įstatymas galiotų nuo Prezidento pasirašymo dienos.

PIRMININKAS. Galbūt galima ir taip, bet korektiškiau yra vis dėlto datą numatyti. Dėl išlygų viskas yra pasakyta šiame straipsnyje.

Dėl vedimo tvarkos – V. Mitalas. Prašau.

V. MITALAS (LF). Gerbiami kolegose, ieškodami sutarimo, kad ir opozicija, ir pozicija tikrai sutiktų, kaip mes šių įstatymų projektų paketą priimame, galbūt mes galime paprašyti pertraukos iki kito posėdžio, jei opozicija sutiktų. Per pertrauką susirinktų Teisės ir teisėtvarkos komitetas, apsvartytų tą datos klausimą. Tuomet mes galėtume priimti su Teisės ir teisėtvarkos komiteto sprendimu šio pasiūlymo įsigaliojimo datą dar šios dienos vakariniame posėdyje. (*Balsai salėje*) Jei galėtų, jei sutiktų. Jei ne, tuomet, natūralu, ieškosime kitų būdų.

PIRMININKAS. Gerbiamas Vytautai, manau, kad opozicija čia labai neprieštarauja dėl tos birželio 1 dienos.

Prašau. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Ačiū gerbiama Vytautui. Jis iš tikrųjų pasiūlė tą labai reikalingą placebą nuraminti aistroms. Komitetas galėtų susirinkti per pietų pertrauką ir priimti sprendimą dėl datos. Dėl to galime daryti pertrauką. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūs manote, kad čia dar reikia šiek tiek komitete tą situaciją aptarti, nors, man atrodo, čia paprastas dalykas. Jei mes fiksuojame kaip nestandartinę situaciją, yra pasiūlyta racionali data, komitetas, nors ir neteisėtu sprendimu, vis tiek yra aptaręs tą situaciją ir tai datai pritaręs, aš tikrai siūlau vis dėlto spręsti dabar. Aš remiuosi 261 straipsniu ir tada siūlau spręsti dabar. Balsuojame dėl 1 dalies – dėl pasiūlytos birželio 1 dienos datos.

Dar A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Pirmininke, jūs savęs pasiklauskite iš šalies. Jūs ką tik pasakėte, kad komitetas neteisėtu sprendimu yra aptaręs, ir dabar, neteisėtu sprendimu aptarus, Seimas balsuoja ir priima įstatymą. Kas pasikeis, jeigu per pietų pertrauką susirinks komitetas? Juo labiau kad opozicija, žinote gi, gali surinkti parašus ir prašyti stabdyti pasirašymą. Ar jūs laiko turėsite?

PIRMININKAS. Jeigu jūs jau čia kaip opozicija tikrai prašote tos pertraukos, tai tada aš vėl... Kadangi dabar dirbame pagal Statuto 261 straipsnį, aš pasiūlau štai tokį variantą: kad būtų neilga pertrauka, kad Seimas suteiktų teisę per Vyriausybės valandą komitetui susirinkti, nes vis tiek Seimo nariai ir komiteto nariai nelabai būna toje Vyriausybės valandoje, ir pasibaigus Vyriausybės valandai mes pabaigtume svarstyti šį projektą. Siūlau balsuoti dėl tokio varianto.

Balsavo 89: už – 85, prieš – 2, susilaikė 2. Kaip minėjau, čia buvo toks kompleksinis pasiūlymas, tai yra pertrauka, leidžianti komitetui dirbti per Vyriausybės valandą, ir sutarimas, kad pratęsiame šio klausimo priėmimą po Vyriausybės valandos, atitinkamai pratęsdami posėdžio laiką galbūt kokiomis 20 minučių.

I. HAASE (TS-LKDF). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar tęsiame mūsų darbą.

Darbotvarkės 1-15 klausimas. Taip, aš girdžiu premjerės pastabą. Panašu, kad teks daryti Vyriausybės pusvalandį, nes... Nors laikas nesibaigė, bet gerai, apsispręskime, kad būtų aišku iš karto.

V. Targamadzė – dėl vedimo tvarkos.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Aš noriu pasakyti, kad pusvalandis ir pusvalandis galų gale yra Vyriausybės valanda. Vien tas pavadinimas ką sako? Mes niekada nespėjame paklausti. Prašom vienareikšmiškai vienam pačiam nepriimti sprendimų.

PIRMININKAS. Premjerė – dėl vedimo tvarkos.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad paprastai visi, kas būna užsirašę paklausti, paklausia ir dar dažnai mes išeiname anksčiau, negu Vyriausybės pusvalandis turi pasibaigti. Kadangi diskutuoti dėl bankų solidarumo mokesčio yra užsirašę nemažai žmonių, aš sunkiai įsivaizduoju, kaip per likusias kelias minutes mes galime apsvarstyti visus likusius klausimus ir dar turėti Vyriausybės valandą.

K. MAŽEIKKA (DFVL). Ne, ne. Drįstu prieštarauti. Premjere, tikrai pusvalandis reiškia signalą, kad galės paklausti penki Seimo nariai, ypač žinant kai kurių ministrų atsakymo laikus. Iš tikrųjų pasižiūrėkite, kiek yra užsiregistravusių Seimo narių paklausti, tai kažin ar per tą valandą sušpėsime. Tikrai siūlau nekaltuoti ir galų gale, pirmininke, tikrai nepriimkite vien savo nuožiūra sprendimų.

PIRMININKAS. Balsuojame, ar Vyriausybės valanda trunka tik pusvalandį ir klausia opozicijos atstovai. Dabar visos frakcijos ir Mišri grupė, kaip žinome, yra opozicinės. Tai balsuojame už šitą pasiūlymą, kad būtų tik pusvalandis.

Balsavo 108: už – 60, prieš – 41, susilaikė 7. Taigi Vyriausybės valanda sutrumpėja iki pusvalandžio.

12.00 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2361(2) (priėmimo tęsinys)

Eilės tvarka darbotvarkės 1-15 klausimas – Seimo statuto pataisų projektas Nr. XIVP-2361(2), jį pateikė O. Leiputė. Priėmimas. (*Balsai salėje*) Vienas straipsnis. Balsuojame dėl 1 straipsnio. Atkreipiu dėmesį, kad priimant Statutą reikia 71 balso už.

Balsavo 75: už – 53, prieš – 5, susilaikė 17. Nepritarta 1 straipsniui. Taigi, Statuto pataisos nepriimtos.

12.01 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 60 ir 66 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2224(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas Statuto pakeitimo projektas. Seimo statuto 60 ir 66 straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-2224(2), jį teikia A. Nekrošius. Priėmimas. Čia yra du straipsniai. Pirmiausia balsuojame dėl 1 straipsnio.

Balsavo 102: už – 100, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta 1 straipsniui. Ir 2 straipsnis.

Balsavo 101: už – 101. Priimtas ir 2 straipsnis.

Dabar dėl viso Statuto projekto, jį sudaro du straipsniai.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 106: už 105, prieš nėra, susilaikė 1. Statutas priimtas. (*Gongas*)

Dabar darbotvarkės 1-17 klausimas... (*Balsai salėje*) Man primena Sekretoriatas, kad vis dėlto mes turime tęsti balsavimą. Pratešiamo balsavimo intervalą, nes yra projektų, kurie jau buvo aptarti prieš tai.

12.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Lietuvos Respublikos Seimo nario rinkimų vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projektas Nr. XIVP-2659(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 1-18 klausimas. Liko tik balsavimas. Seimo nutarimo dėl pirmalaikių Seimo nario rinkimų Raseinių–Kėdainių apygardoje projektas Nr. XIVP-2659.

Balsavo 108: už – 95, prieš – 10, susilaikė 3. Po svarstymo projektui pritarta.

12.03 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2448 (pateikimo tęsinys)

Taip pat dar yra Seimo Pirmininkės pateikti projektai. Pirmas – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2448. Dėl Nevyriausybių organizacijų dienos.

Balsavo 95: už – 90, prieš nėra, susilaikė 5. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu būtų skiriamas Švietimo ir mokslo komitetas, kaip papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Numatoma svarstymo data – gegužės 23 diena. Galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Priimame bendru sutarimu.

12.03 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2587 (pateikimo tęsinys)

Kitas projektas tokiu pačiu pavadinimu – projektas Nr. XIVP-2587. Dėl Emancipacijos dienos.

Balsavo 100: už – 78, prieš – 4, susilaikė 18. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomų nesiūloma. Svarstymo data taip pat būtų siūloma gegužės 23 diena. Priimame bendru sutarimu.

12.04 val.

Seimo savaitės (2023-05-08 – 2023-05-12) – 2023 m. gegužės 9 d. (antradienio) ir 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Ir buvo pateikta kitos savaitės darbotvarkė. Tai formaliai mes galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritariame bendru sutarimu.

12.04 val.

Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektas Nr. XIVP-2621(2) (svarstymas)

Dabar grįžtame prie projektų, kurie nebuvo pradėti svarstyti. Mano jau paminėtas darbotvarkės 1-17 klausimas – Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektas Nr. XIVP-2621(2). Išklau-sysime pagrindinio komiteto pranešėją M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas vakar apsvaistė minėtą įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui. Už balsavo 11, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dabar turėtų būti diskusija. Nemažai užsirašiusių. Gal sutiksime, kad apsiritume pasisakančiais frakcijų vardu? Jeigu kuris nors frakcijos atstovas neužsirašė frakcijos vardu, bet nėra nieko užsirašiusio frakcijos vardu, taip pat leisime pasisakyti. Tai yra G. Paluckas. Būtų šeši pasisakantys. Tinka taip? Nematau prieštaraujančių. Fiksuojame, diskusijos laikas būtų, tikėkimės, ne daugiau kaip pusvalandis.

Kviečiu A. Butkevičių, pirmąjį užsirašiusį. Aš dar atsiprašu pranešėjo, dėl balsavimo laiko, girdžiu, yra klausimų. Aš jį pratęsiau neapibrėžtai. Fiksuokime, kad balsavimo laikas yra pratęsiamas iki to momento, kol baigsis rytinis posėdis. Tai yra po Vyriausybės valandos, kaip minėjau, mes trumpam grįšime prie Baudžiamojo kodekso. Tikėtina, kad tai bus maždaug apie pusę dviejų. Šį kartą pertrauka bus trumpa.

Algirdai, prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šitas įstatymo projektas, kuris šiuo metu pateiktas Seimui, vėl parodo, kad mes kovojame su tam tikromis pasekmėmis, bet ne su priežastimis. Kodėl darau tokią išvadą? Todėl, kad jeigu mes pažiūrėsime, kokia pastaruoju metu buvo vykdoma monetarinė politika euro zonos šalyse, kokią politiką vykdė Europos Centrinis Bankas, nuo kurio priklauso ir nacionalinių bankų makroekonominės politikos vykdymas, tai pastebėsime, kad kažkodėl Švedijos bankų, komercinių bankų, pelningumas išaugo

labiausiai, lyginant su euro zonos šalyse esančių kitų komercinių bankų pelningumu. Tai rodo, kad per proceso laikotarpį tikriausiai nebuvo priimti tam tikri sprendimai, kurie galėjo būti anksčiau, pavyzdžiui, didinant indėlių palūkanas matant, kad pinigų kiekis, ypač pandemijos laikotarpiu, išaugo 3 trln. euro zonos šalyse, o to nebuvo ilgą laikotarpį. Manau, kad jeigu tam tikros priemonės būtų įvestos, fiksuotų palūkanų taikymas, ypač tiems namų ūkiams, kurie yra paėmę paskolas pirmajam būstui įsigyti, ir jeigu Lietuvos bankas būtų atidžiau kontroliavęs, kokias pajamas komerciniai bankai gauna iš teikiamų finansinių paslaugų... Jeigu įvertinsime finansinių paslaugų įkainių dydžius, tai pamatysime, kad kai kurie dydžiai tikrai yra labai dideli.

Praktinis gyvenimas parodo tai, kad mes, kaip Seimo nariai, kai susitinkame su visuomene... Net paprasti žmonės pateikia tokius pavyzdžius, kad padarius finansinį pavedimą ir senyvo amžiaus žmogui paprašius, kad komercinis bankas padarytų išrašą, vien už išrašo padarymą dar reikia susimokėti 5 eurus. Vadinasi, tiek komerciniai bankai *biedni* pasidarė, kad jau bet kokiomis sąlygomis, suteikdami bet kokią finansinę paslaugą, renka pinigus. Vieną dalyką tikrai reikia pripažinti, kad komerciniai bankai išskirtinai Baltijos šalyse sukaupe didžiulius pelnus dėl blogai vykdomos monetarinės politikos, arba, paprastai liaudiškai pasakius, blogai vykdomos pinigų politikos ir valdymo.

Man kelia didesnę susirūpinimą, kaip mes gyvensime toliau. Europos Centrinis Bankas faktiškai po 15 metų patyrė nuostolį. Audituotas jų pelnas yra nulinis, ataskaitoje rodoma. Bet reikia vertinti tai, kad jis 1,6 mlrd. eurų atsikėlė iš rezervinio fondo banko likvidumui užtikrinti ir faktiškai turėjo būti nuostolis, kaip rašoma finansinėje audito ataskaitoje: Europos Centrinio Banko patikrintos finansinės ataskaitos už 2022 metus rodo, kad Europos Centrinio Banko pelnas buvo lygus nuliui. Nulis išėjo, kaip sakiau, 1,6 mlrd. panaudojus iš rezervų. Taip pat šis rezultatas rodo tai, kad iš finansinės rizikos rezervo fondo buvo paleista 1 mlrd. 627 mln., skirti padengti per metus patirtiems nuostoliams.

Dabar keliavime į Lietuvos banką. Lietuvos banko pateiktoje informacijoje matome, kad 18 mlrd. eurų yra laikoma, taip pasakytume, komercinių bankų pertekliniam likvidumui palaikyti. Už 18 mlrd. laikomų pinigų centriniame banke yra mokamos 3 % palūkanos. Palūkanos reiškia, kad komercinių bankų pelningumas dar toliau augs. Tai yra vienas faktas. Bet man kyla kitas klausimas: o kas laukia ateityje – kitais metais, dar kitais? Įvertinus Europos Centrinio Banko superkamas obligacijas, kurias pradėjo supirkinėti 2014 metais, 2014 metai parodė, kad skolinimosi kaina buvo nulinė arba minusinė.

Mielieji, pasakykite, kuris iš jūsų sutiktų skolinti pinigus, pasakius, kad grąžinsite man mažesnę pinigų sumą? Nes pinigai irgi kainuoja. Ekonomistai, kurie yra analitikai, tą puikiai suprantą ir galvoja, prie kokių mes pasekmių prieisime ir sulauksime. Konkrečiai kalbant apie tai, kokią įtaką galės turėti viešųjų finansų politikai Lietuvoje, 2025 metais mūsų skolinimosi kaina gerokai išaugs. Skolos priežiūros išlaidos didės. Bet dar didesnis smūgis bus suduotas dėl tam tikrų priimtų sprendimų ir pandeminiu laikotarpiu, ir praeitais, ir užpraeitais metais – didžiausią smūgį pajusime 2026 metais, kai tikrai išaugs ir skolos priežiūros išlaidos, skolos kaina didės. Taip pat privers ir mus priimti tam tikras fiskalines priemones, jei norėsime amortizuoti tam tikrus finansinius įsipareigojimus tiek dėl socialinio, tiek švietimo, tiek dėl kitų mūsų numatytų prioritetų, kuriuos turėsime finansuoti.

Aišku, būtų galima ilgai kalbėti apie pinigų kiekio įliejimą į rinką, bet čia pasakysiu tik tai, kad 2020–2022 metais Lietuvos įmonės, palyginti su kitų euro zonos šalių, valstybių sukauptais indėliais bankuose, buvo lyderės. Taip pat ir fizinių asmenų indėliai Lietuvoje irgi santykinai buvo patys didžiausi, lyginant su Europos Sąjungos vidurkiu. Tai rodo, kad tai įtakos turėjo ir sparčiausiam infliacijos augimui Baltijos šalyse, vykdant tokią monetarinę politiką. (Matau, laikas baigėsi.) Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Leiskite pradėti ne nuo bankų, bet nuo restoranų, juo lab kad ir pietų metas čia pat. Trumpai papasakosiu gyvenimišką nutikimą. Vardai yra pakeisti, bet, kaip sakoma, redakcijai žinomi. Restorane solidus klientas sulaukė užsakyto kepsnio, tokio, kokį paprastai visada užsisako ir visada sulaukia. Kartais jis būna didesnis, kartais mažesnis, bet

visada būna. Tačiau nebaigus jo valgyti pro atsivėrusias restorano duris padavėjai iš aplinkinių restoranų apysočiam klientui pradėjo nešti neužsakytus, neprašytus, netikėtus kepsnius. Vienas serviuoja EURIBOR'o dovanėlę, kitas – likvidumo staigmeną, trečiasis – ilgai brandintą kovidinį. Išalkusiam ir turinčiam gerą apetitą įveikti vieną papildomą, na, normalu. Trečią įmanoma, bet nerekomenduotina. Ką daryti su ketvirtu? Galima prašyti supakuoti išsinešti, bet galima atiduoti labiau išalkusiam. Jei gaila atiduoti visą, galima bent pasidalinti, juk visi tie papildomi lyg iš dangaus nukritę. Dalintis didelio noro nėra, kepsnius solidusis restorano klientas pats mėgsta, o va kitiems užteks ir bandelių su lašinukais, net daugiau lašinukų žada įdėti, vietoj dviejų – net tris su puse, su sąlyga, kad ir toliau patikėsime savo pinigus, kurie dar daugiau *steikų* solidžiajam užtikrins. Gal kiek patirštinta, bet kažkur girdėta, o girdėta visai neseniai. Dieną prieš paskelbiant vieno banko ketvirčio 215 % išaugusias pajamas iš grynųjų palūkanų klientai kviečiami patikėti indėlius net už 3,5 % metinių palūkanų.

Kitas bankas, paragintas Lietuvos banko, prieš skelbdamas praėjusių metų pelnus išsiunčia klientams pranešimą, na, kad atsisako suplanuotų paslaugų įkainių didinimo. Ekonominės rentos atveju reikėtų nuoširdesnio solidarumo, tokio, kuris atkurtų ir piliečių pasitikėjimą bankų sistema, o ji, anot apklausų, po ilgo laiko įgijo minuso ženklą sektoriuje, kuriam pasitikėjimas reiškia ne tik stabilumą, bet ir tuos pačius pelnus. Tikrasis solidarumas yra apie pagalbą, pagalbą savo valstybei, kuri šiandien turi iššūkių dėl savo geopolitinės padėties. Ši pagalba stiprintų tai, kas mums šiuo metu svarbiausia – nacionalinį saugumą. Būtent tai, kas labiausiai prisidėtų prie šalies patrauklumo, investicinės aplinkos. Karo grėsmės akivaizdoje turbūt niekas nenuneigs investuotojų atsargių žvilgsnių į mūsų regioną būtent dėl saugumo ir geopolitinės padėties.

Greta patrauklumo daug kalbama ir apie konkurencingumą. Svarbus momentas. Įnašas būtų laikinas ir taikomas iki 2025 metų vidurio. Solidarumo įnašo projektas pataisytas, kad atlieptų tiek Konkurencijos tarybos, tiek Europos Centrinio Banko ir kitų institucijų pastabas, kurios eliminuoja nuogaštavimus dėl konkurencingumo situacijos. Naujoms paskoloms įnašas nebus taikomas, atsisakyta 400 mln. indėlių kriterijaus, įvesti papildomi saugikliai. Aktualus klausimas, ar galime atskiru įstatymu numatyti finansavimą kitiems poreikiams, negu siūlo iniciatoriai, Vyriausybė? Atsakymas būtų trumpas – deja, ne. Atskiru įstatymu numatomas finansavimas turi labai aiškius ir siaurus konstitucinius rėmus. Dėl išskirtinių aplinkybių, kurias apibrėžia Vyriausybė, o Valstybės kontrolė patvirtino aplinkybių išskirtinumo atitiktį, galima naudoti tik ypatingos svarbos poreikiams, tokiems, kuriuos Konstitucinis Teismas apibrėžė dar 2020 metais byloje leisdamas atskiru įstatymu numatyti finansavimą nacionalinės svarbos projektams, kuriems einamųjų metų biudžete nėra numatyta pakankamai lėšų. Toks konkretus objektas – karinis ir civilinis mobilumas ir jo infrastruktūra. Svarstant įnašo projektą vis nuskambėdavo konkrečių įmonių pavadinimai, pavyzdžiui, „Thermo Fisher“, įmonės, sumokėjusios šiemet virš 200 mln. eurų pelno mokesčio, spekuliatyviai klausiant, ar ir ši įmonė netaps viršpelnių taikiniu. Netaptų, nes esminis situacijos skirtumas, kad tai ne iš ekonominės rentos, o uždirbti pelnai. Ne viršpelniai taikinyje, o galimybės ir toliau naudotis pelno mokesčio lengvatomis *termofišeriams*. Apie tai kiti Vyriausybės mokestinės pertvarkos siūlymai, leisiantys išlaikyti paskatas, kad Lietuva taptų ir toliau išliktų patrauklia aukštosioms technologijoms ekosistema.

Ir pabaiga. Laikinojo solidarumo įnašo įstatymas sukonstruotas taip, kad neturėtų neigiamo poveikio finansų sistemos stabilumui ir nesukeltų neigiamų pasekmių šalies konkurencingumui. O bankai nėra tik verslas. Tai visuomenei ir valstybei ypač svarbus sektorius, atliekantis ir socialinę funkciją, ypač kai daugėja valstybėje tikslų, kuriems įgyvendinti pasitelkiamos kredito institucijos, pavyzdžiui, grynųjų ribojimas, atlygis į sąskaitas, įvairios išmokos į sąskaitas. Dėl to privalomai auga visuomenės ir kredito įstaigų santykių poreikis, tad ir socialinės atsakomybės lūkestis iš sektoriaus yra didesnis. Apie tai yra laikinojo solidarumo įnašas, kurį ir kviesčiau palaikyti.

PIRMININKAS. Toliau diskusijoje kalbės R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties, gerbiami kolegos, įdomus projektas. Čia kalbama apie solidarumo mokestį bankams. Aš tai jį kitaip pavadinčiau, aš tai jį pavadinčiau – iš tikrųjų tai solidarumas ubagams. Pamėginsiu paaiškinti kodėl. Pagal Eurostato duomenis ir pagal Lietuvos statistikos departamento pateiktą informaciją šiuo metu Lietuvoje iki

30 % gyventojų yra paėmę įvairaus pobūdžio paskolų. Tai yra vartojimo kreditai, kreditai, lizingai ir kiti panašūs įsipareigojimai.

Ką tai reiškia? 30 % žmonių šiandieną bus priversti kompensuoti 70 % žmonių mokesčius. Kaip jūs tai traktuojate? Aš tai traktuojau kaip visiškai naują mokesčių. Kaip jį pavadinti? Nekilnojamojo turto mokesčiu, automobilio mokesčiu, kompiuterio mokesčiu, vaiko pinigų mokesčiu. Kodėl? Vieni paėmė būsto kreditą, kiti paėmė kreditą, kad galėtų už mokslą, studijas sumokėti, tretį nusipirko naujesnę mašiną, kad pakeistų ir prisidėtų prie CO₂ emisijos mažinimo, o ketvirtį gal išvažiavo pailsėti ir net gydytis. O štai puikuoliai konservatoriai sako: žiūrėkite, čia solidarumo mokestis. Ubagams jūs tą mokesčių taikysite, o ne elitui. Ir kodėl? Todėl, kad dėl jūsų valdžios neveiklumo per paskutinius pusantrų metų bankų pelnai ir iškilo iki tokio lygio, koks yra šiandieną.

Kažkodėl jūs kalbate, kad tai turi būti kariuomenei skiriami pinigai. Ką mes matome šiandieną apie planuojamą NATO renginį ir Krašto apsaugos ministerijos planuojamus taškyti pinigus? Ogi „Litexpo“ parodų rūmuose pirkimai vyksta keturis kartus brangiau, negu galima pirkti rinkoje. Ir jūs kalbate apie solidarumo mokesčių! Ar jūs kvaili esate, ar jūs idiotais kitus laikote? Aš tai nesuprantu jūsų premjerės ir jūsų visos Vyriausybės.

Kitas yra įdomus dalykas. Šiandieną paskelbti duomenys, kad Lietuvoje, palyginus su praėjusiais metais, beveik 100 tūkst. žmonių yra priversti gyventi iš 510 eurų gaunamų pajamų. Ką tai reiškia? Kad didžioji dalis tų žmonių dirba privačiame sektoriuje, tai yra versle, tai yra žmonės, kurie gauna minimalias pajamas, minimalų mėnesinį atlyginimą. Reikia pažymėti tai, kad tie žmonės, kurie šiandieną uždirba 510 eurų, yra arba neįgalieji, arba turi nesunkų neįgalumą ir realiai dirba puse etato, 0,75 etato.

Ką jūs šiandien darote? Jūs šiandieną taikydami solidarumo mokesčių priversite įmones mažinti darbuotojams planuojamą atlyginimo kėlimą. Ogi kodėl? Todėl, kad paskolos ir palūkanų norma išliks tokia pati, kokia yra dabar. Jūs man pasakykite, ką jūs šiandieną planuojate tokiais projektais pasiekti ir padaryti?

Kitas dalykas. Kažkodėl nematau, kad solidarumo mokestis būtų pritaikytas „Igničiui“, nematau, kad solidarumo mokestis pritaikytas kitoms jūsų sukurtoms įmonėms, kurios užsiima oligopoliniu valdymu. Jūs vėlgi kažką bandote man paaiškinti, kad jūs taikysite solidarumo mokesčių? Ai, teisingai, pamiršau – gi D. Kreivio mamutė gaus dividendų iš „Igničio“. Teisingai, pamiršau, ir buvęs finansų viceministras G. Norkūnas gaus kapeikų už „Igničio“ akcijas. Teisingai, solidarumo mokestis, solidarizuokimės su ubagais. Mes, milijonieriai, gauname dividendus, mes iš to uždirbame, o jūs, vargšai, toliau sumokėkite.

Dabar yra kitas dalykas. Tikrai ne prieš, kad bankai būtų šiek tiek papurtyti. Bet ką aš skaitau, yra tokia knyga apie Hitlerį. Siūlyčiau paskaityti ir pasidomėti jos priešistore, kaip buvo sunaikinta visa Vokietijos nacija arba Vokietijos žmonės. Ogi atsitiko taip, kai Hitleris pirma paėmė šviesuolius, visi stovėjo nuošalyje ir stebėjo, kaip žudomi šviesuoliai, kultūros veikėjai, mokytojai, pedagogai ir kiti. Po to, kai atėjo, paėmė kunigus, kita pusė vėl toliau stovėjo. Kai atėjo, paėmė gydytojus – dar stovėjo. Ir kai galų gale atėjo vienišą mamą paimti su trimis vaikais, kai buvo jau visa šeima išžudyta, ji pradėjo žvalgytis, sako: o kas gi mane gins? Nebebuvo kam ginti, nes po vieną išsmaugė.

Tai tas solidarumo mokestis yra pirmas kąsnis, kurį šiandien darote. Kas gali būti garantuotas, kad kitais metais jūs nepritaikysite žemės ūkio mokesčiui? Kas gali būti garantuotas, kad jūs nepritaikysite transporto mokesčiui? Kas gali būti garantuotas, kad jūs sveikatos sektoriui nepritaikysite, kur jau jūsų frakcijos nariai, konservatoriai, siūlo keisti Sveikatos draudimo įstatymo 39 straipsnį ir panaikinti priemokas, nes yra akivaizdu, kad jau šiandien pat nori tuos pinigus pasiimti?

Dar vienas yra dalykas, ko niekaip nesuprantu, nebuvo pritarta nei mano siūlymui, nei kitiems siūlymams. Labai logiškas, paprastas, elementarus siūlymas iš verslo. Jeigu Europos Centrinis Bankas kartu su bankais didina EURIBOR'ą, jeigu EURIBOR'as yra šiandien 1 %, tai pelno mokestis nuo EURIBOR'o turi būti 10 %. Jeigu yra nuo 1 % iki 1,5 %, tai yra 15 %. Nuo 1,5 % iki 2 % – 20 %, nuo 2 % iki 2,5 % – 25 %. Ką tai reiškia? Mes priverstume bankus dirbtinai nekelti ir

nesusitarti dėl EURIBOR'o normos didinimo. Jeigu mums pavyktų šį dalyką padaryti, tokiu atveju mes šiandien turėtume 3,2–3,7 procentinę paskolos normą, tai, ką, be kita ko, turi šiandien Ispanija.

Dabar sako: kaip sureguliuoti bankus? O ką gi darė Finansų ministerija su Lietuvos banku? Ogi nieko. Jūs pasižiūrėkite, jeigu šiandien žmogus, jaunuolis, nori pasiimti kreditą būstui įsigyti, jis, norėdamas fiksuoti palūkanas, šiandien realiai net šansų neturi normaliomis sąlygomis paimti. Siūlyčiau aš jums pažiūrėti, kokia yra Anglijoje, Airijoje, Olandijoje ir Danijoje metodika taikoma. Mes taikome nefiksuotą palūkanų normą. Bet nė viena valstybinė institucija, nė vienas ministras, nė vienas Vyriausybės atstovas arba jo deleguotas asmuo nesugebėjo su Lietuvos banku susėsti ir pasišnekėti.

Kitas yra dalykas, jeigu vėl taip žiūrint: ką šis mokestis darys? Gerai, mes surenkame pinigų, perskirstome, padaliname. Bet realiai trūkstamą pinigų dalį turės vartotojai sumokėti per vartojimo paskolas, tai yra per maisto produktus, per kitus dalykus. Ir vėlgi šiandien sėdime visi lengviausiai, tvarkingiausiai.

Ir pabaiga. Labiausiai man patiko mano kolegos šičia anekdotas apie restoraną ir maisto išsiėšimą. Ogi ar ne ta pati valdančioji dauguma gruodžio mėnesį 80 mln. išdalino savo elitui, kad galėtų nemokamai pavalgyti „Submarine“, jį patys ir pakūrė, matyt, trečiadienį. (*Balsai salėje*) Augis sako: taip. Matyt, Augi, buvai.

Gerbiamieji, jūs man paaiškinkite. Jūs 80 mln. gruodžio mėnesį savo elitui išdalinate, o dabar ubagams norite pritaikyti solidarumo mokestį. Ar jūs suvokiate, kad šiandien tie jauniausi asmenys, kurie ir yra paėmę būsto kreditus, labiausiai ir nukentės. Reikia pritarti, kad pirmą paskolą būstui paėmę žmonės, kai šeimos nariai įsigyja sau būstą gyventi, – jiems ir reikia proporcingai mažinti palūkanų normą, kad šiandien tas jaunas žmogus neišvažiuotų iš Lietuvos į Norvegiją, Švediją, Olandiją ar Daniją. Kai jis išvažiuos, po pusės metų išveš savo žmoną, kartu ir savo vaikus. Taip realiai gyventojų skaičius sumažės dar 40 tūkst.

Gerbiamieji, su solidarumo ir ubagų mokesčiu!

PIRMININKAS. K. Adomaitis – kitas diskusijos dalyvis.

K. ADOMAITIS (LF). Aš norėčiau pradėti nuo ekonominės rentos sąvokos, kuri čia buvo paminėta prieš tai Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko. Skaitau jos apibrėžimą internete, kad ekonominė renta gaunama naudojant tokius gamybos veiksnius, kurių pasiūla yra ribota. Norėjau visų paklausti vis dėlto, ar tas vakcinų gamintojas, kuris pandemijos metu gauna didžiulius užsakymus ir niekas neturi tokių pajėgumų, kokius jis turi, ar tai nėra ekonominė renta? Ar medienos žaliavų kainos, kurios užkyla didžiuliais tempais, ir medienos pasiūla yra labai ribota, ir visi uždirba labai didelius pelnus iš to, ar tai nėra ekonominė renta? Ar karo situacijoje karinės įrangos užsakymai, kur vėlgi negali padidinti greitu metu gamybos pajėgumų, ar tai nėra ekonominė renta?

Dar daugiau, apibrėžimas sako, kad ekonominės rentos sąvoka gali būti pritaikyta ir kai kurių kategorijų žmonių, pavyzdžiui, garsių dainininkų, sportininkų, išradėjų pajamų susidarymo mechanizmui. Pagal tokią argumentaciją, mes iš tiesų galime drąsiai keliauti ir tokius mokesčius taikyti bet kuriam žmogui, bet kuriam sektoriui.

Prekybos centrai. Aš buvau uždavęs šitą klausimą per Vyriausybės valandą finansų ministrei, taip pat tuo metu pakomentavo ir premjerė, ar neketiname pagal bankų solidarumo mokestį taip pat kelti mokesčių ir prekybos centrams. Mane nuramino, kad prekybos centrai buvo tirti, Lietuvos bankas atliko tyrimą ir buvo nustatyta, kad jų pajamos yra pagrįstos, nėra nepagrįsto pelno. Man nesuvokiamas iš viso tokio tyrimo atsiradimo pagrindas. Ką galima tikėtis tuo tyrimu iširti? Kainos yra nustatomos konkurencijos būdu rinkoje. Kaip tu gali išsiaiškinti, kas yra pagrįsta, kas nepagrįsta? Tai suponuoja tik vieną dalyką. Bet kuris sektorius gali būti ištirtas, išanalizuotas ir bet kada gali būti pasakyta, kad šitas sektorius turi neplanuotų pajamų. Prekybos centrai gali nusiraminti, nes Lietuvos bankas ištyrė, kad su jais viskas gerai. Bet kuris sektorius tegul dreba, Lietuvos banko analitikų klaviatūros, kaip sakyti, dirba, kuo baigsis, pažiūrėsime.

Apie patį mokestį. Bet kurio mokesčio svarbiausias yra teisingumas. Mes kalbame ir apie mokesčių reformą. Mes tuoj ją svarstysime ir Seime. Gali būti įvairių teisingumo kriterijų. Galime

sakyti, kad visi turi prisidėti po lygiai, galime sakyti, kad turtingesni gali prisidėti daugiau, galime sakyti, kad moka teršėjas. Visa tai yra pagrįsti argumentai. Bet negali būti argumento išsirikinti vieną sektorių ir pasakyti, kad jis yra kuo nors kaltesnis už kitus ar kuo nors blogesnis už kitus. Tai yra Robino Hudo argumentas (su visa pagarba Robinui Hudui) – atimti iš turtingesnio ir duoti savo nuožiūra kam nors vargingesniai. Tai nėra teisinės valstybės požymis (su visa pagarba Robinui Hudui) – tai yra labiau mūsų valstybės silpnumo požymis.

Nekvestionuoju gynybos gelbėjimo, bankai patys siūlo įvesti gynybos mokestį. Jei tikrai yra toks poreikis, gal mes nerizikuokime valstybės nepriklausomybe, investuokime į viską, ko mums reikia kariniam pasirengimui, bet įveskime sąžiningą, vienodą mokestį. Ar tai būtų koks nors visuotinis gynybos mokestis, ar tai būtų netikėto pelno mokestis, kaip siūloma bankams, nustatyti kokį nors didesnę... jeigu įmonė uždirba daugiau negu per pastaruosius ketverius metus, tai tas papildomas pelnas papildomai apmokestinamas. Galbūt. Neškime tokius siūlymus. Jų formuluo-tės bent jau turėtų sąžiningumo dalį.

Nekartosiu, ką jau anksčiau sakė mano frakcijos kolega V. Mitalas. Šitas įstatymas yra priimamas paminant bet kokius teisėkūros principus, bet kokius terminų laikymosi principus. Nekalbu apie tai, kokius signalus mes siunčiame užsienio investuotojams apie mūsų mokestinės aplinkos stabilumą.

Kolegos, kviečiu nepalaikyti, kviečiu skatinti bankų konkurenciją, kviečiu Lietuvos banką viešinti jų taikomas palūkanas, imtis priemonių, kad būtų taikomos fiksuotos palūkanų normos gyventojams ir verslui. Buvo pateikta pavyzdžių, kaip tai taikoma Danijoje. Nesiimkime tokio būdo įvesti naujus mokesčius.

PIRMININKAS. Dėkui, kad sutaupėte laiko. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai pasistengsiu sutaupyti laiko. Pradėsiu reaguodamas į kolegos R. Žemaitaičio pasisakymą. R. Žemaitaitis, kaip visada, meluoja. „Submarine“ užsiedė antradienį, o R. Žemaitaitis sako, kad trečiadienį. Mano manymu, tai esmingas dalykas. Perduokite R. Žemaitaičiui, kad visa jo kalba yra ne visai patikima.

O aš, kalbėdamas apie šitą bankų mokestį, pavadintą solidarumo įnašu, galiu prisipažinti, kad man kaip liberalui yra juoda diena. Su visomis abejonėmis, kurias kolegos, o ypač K. Adomaitis, jau išdėstė, iš tiesų mes visiškai nevertiname privačios iniciatyvos pagrindu besiremiančių verslų. Bankai yra žmonių nemėgstama verslo rūšis, todėl nuo bibliinių palūkininkų laikų stengiamasi kaip nors atsiskaityti su bankais ir valstybės pastangomis atimti dalį jų pinigų. Pavadinta solidarumo įnašu, suprask, bemaž *laisvanoriškas*, savanoriškas bankų pinigų atidavimas. Visi žinome, kad taip nėra. Valstybė tiesiog pasinaudoja savais numatytais kriterijais, kas gali būti vertinamas kaip turintis nepagrįstai didelius pelnus, kas negali. Lietuvos banko atlikta prekybos centrų analizė lyg ir duoda vertinimą, bet, klausykite, valdžios institucijos pačios nusistato kriterijus ir nusprendžia, kas turi padidintus pelnus, kuriuos reikia papildomai apmokestinti, kas neturi.

Jeigu pažiūrėtume, kaip mes elgiamės apskritai su verslu, tai vėlgi tas pats bankų verslas turėjo laikiną apmokestinimą, padidintą apmokestinimą nuo 15 iki 20 %, tas laikinumas tapo nuolatiniu. Vakarykštė informacija apie Švedijos teismų sprendimus dėl miško savininkų: kompensuojama, jeigu valstybė pritaiko kokius nors apribojimus. Mes Lietuvoje net nesusimąstome apie tai, kad turi būti teisingai kompensuojama, jei kokiam nors savininkui įvedami papildomi apribojimai. Apmokestinti mėgstame, mokame ir sugebame padaryti tai labai greitai.

Ar stipriname esamus bankus tokiu būdu? Ar stipriname konkurenciją bankininkystės sektoriuje? Ar sudarome galimybę padidėti tai konkurencijai? Mano manymu, tikrai ne. Tai yra silpnoji šio papildomo apmokestinimo pusė. Ar apskritai mes didiname Lietuvos patrauklumą bet kokių investuotojų akyse? Manau, kad ne, nes Lietuva yra ta valstybė, kuri gali nuspręsti, pavyzdžiui, Lietuvos banko sprendimu, kad čia yra nepagrįstai dideli pelnai. Ar apskritai Lietuvos valstybė atrodo patikimas partneris bet kokių investuotojų akyse, įskaitant ir lietuviško kapitalo investuotojų akyse? Juk, jeigu lietuviškas kapitalas, tas pats „Thermo Fisher“ nutars, kad gal geriau dėl visa ko tęsti investicijas ne Lietuvoje, o kitoje šalyje, kur tokių triukų nebūna, mes pamatysime, kad lazda turime ne su dviem, o su keliais galais, bet tie kai kurie kiti galai yra ne tokie skanūs.

Šiandien aš suprantu, kad yra skanu papildomai apmokestinti, spręsti dėl kai kurių poreikių. Man nepriimtina, kad atsiranda dabar pageidavimų koncertas, kaip čia gražiai išleisime tuos

pinigus, kaip pamylėsime vienas ar kitas gyventojų grupes. Kaip suprantate, būdamas skeptiškas dėl šio papildomo apmokestinimo, aš vis dėlto pritariu ir suprantu, kad ir be manęs, ir be liberalų bus priimtinas papildomas apmokestinimas, aš vis dėlto sutinku su Vyriausybės pasiūlytu modeliu, kad kariniam mobilumui stiprinti, šalies gynybiniam pajėgumams stiprinti turi būti nukreipti tie pinigai, kurie atsiras, kaip matome, apie 410 mln. eurų. Taigi, turėdamas skeptišką požiūrį į paties apmokestinimo principą, tada, kai bus kalba, kur nukreipti tuos pinigus, aš palaikysiu Vyriausybės nusibrėžtą liniją. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis dalyvis – G. Paluckas. Tikėkimės, taip pat neužtruks.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, iš tiesų ši diskusija tinka parlamento plenarinių sesijų salei, nes mes iš esmės diskutuojame apie politinės filosofijos etiką, apie moralę, apie gėrį ir blogį. Iš anksčiau pasisakiusių kolegų, jeigu praleisime tuos anekdotus ar įvairius palyginimus, ar metaforas, vis dėlto ryškėja labai aiški takoskyra: ar aplinkybės, kuriomis gautas pelnas, yra moralios, ar ne? Ar kiti sektoriai yra saugūs, ar ne? Štai čia, kolegos, ir yra esminis dalykas. Esminis dalykas, kurį mes turime įvertinti. Ar šis pelnas, kuriuo dabar giriasi bankai, yra uždirbtas, ar atsirado kaip šalutinė aplinkybė dėl to, kad yra taikomos tam tikros kovos su infliacija priemonės. Yra akivaizdu, jog bankai nepajudino nė piršto, kad uždirbtų tuos papildomus pinigus. Ir Europos Sąjungos valstybės taip pat vienos jau yra priėmusios tuos sprendimus, kitos svarsto ir priims būtent iš moralinių paskatų, kad tie pinigai, kurie nėra uždirbti, kurie, kaip liaudis sako, krenta iš dangaus, turi būti perskirstyti siekiant viešojo gėrio.

Dar daugiau, aš priminsiu, jog bankų finansinės paslaugos šiuo metu nėra tiesiog dar viena komercinė paslauga, iš esmės tai yra jau neišvengiama viešoji paslauga. Jeigu tuo abejojate, pamėginkite sumokėti baudą, gauti atlyginimą ar atlikti kokią nors kitą operaciją. Taip, bankų paslaugos jau panašėja į vandens tiekimo, nuotekų šalinimo ir panašiai paslaugas. Todėl jos privalo būti reguliuojamos, jos privalo būti padidinto dėmesio centre ir atitinkamai turi būti užtikrinta, kad jeigu susiklosto aplinkybės, kai pribyra daugiau pinigų, negu patys bankai įdėjo pastangų, tie pinigai būtų perskirstyti, dar kartą sakau, viešosioms reikmėms. Visi kiti samprotavimai apie bankų sektoriaus saugumą arba tvarumą yra šiuo atveju laužti iš piršto, nes mūsų bankų sistema laikosi tvirtai, mūsų bankai savo likvidumą užtikrina laikydami net trečdalį grynųjų pinigų centrinio banko sąskaitose. Tai tikrai yra nepalyginami dydžiai, šnekant apie kai kuriuos rizikingus Amerikos bankus, apie kuriuos mes visi antraštes skaitome, apie jų istorijas, ir šiek tiek nuogaštaujujame.

Todėl, kolegos, aš tikrai kviečiu labai atsakingai pasižiūrėti į šį klausimą, nes nuo to atsispyrę mes visuomenei parodysime, kaip vertiname tuos moralės dalykus – ar stipresni turi nešti daugiau, ar iš tikrųjų tą valstybės išlaikymo ir viešųjų paslaugų išlaikymo našta mes toliau laikysime ant darbo užmokesčio, ant tų žmonių, kurie ir ekonomiškai, ir finansiškai silpnesni. Todėl tikrai kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą, nes ne viena šalis taip darė, ir mes tai turime padaryti stengdamiesi įgyvendinti pirmiausia socialinį teisingumą. Ačiū. (*Balsas salėje: „Teisingai!“*)

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar svarstysime pasiūlymus. Kviečiu į tribūną pagrindinio komiteto atstovą, pirmininką M. Lingę. Pirmiausia yra A. Palionio, J. Pinskaus, V. Ažuolo pasiūlymas. Kuris pristatys? A. Palionis pristatys.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pasiūlymo autoriai suprasdami geopolitinę situaciją ir karo Ukrainoje akivaizdoje pritaria, kad turėtų būti skiriama dalis lėšų ir kariniam mobilumui stiprinti, ir infrastruktūrai gerinti, bet mes taip pat suprantame ir tą asmenų grupę, kurie šiuo metu moka žymiai didesnes palūkanas bankams. Todėl siūlome lygiomis dalimis padalinti kariniam mobilumui ir gyventojų palūkanoms, palūkanoms, sumokėtoms už pirmą įsigytą būstą, kompensuoti. Trumpai tiek.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas šiam pasiūlymui nepritarė vadovaudamasis šiais motyvais. Pirmiausia, vadovaujantis Konstitucinio Teismo išaiškinimu, atskiru įstatymu ne valstybės biudžeto finansavimas gali būti nustatytas tik ypatingiems visuomenės ir valstybės tikslams apibrėžtą laikotarpį. Kai lėšų reikia daugiau, negu galima skirti per vienus biudžetinius metus, specialiu įstatymu, pabrėžiu, ne Valstybės biudžeto įstatymu išlaidas galima numatyti tik konkrečiai api-

brėžtam visuotinai svarbiam tikslui pasiekti. Pabrėžtina, kad Europos Centrinis Bankas savo nuomonėje dėl projekto taip pat pažymėjo, kad būtina aiškiai atskirti išskirtinį pajamų pobūdį ir Vyriausybės bendrojo biudžeto lėšas, siekiant išvengti jų panaudojimo bendrais fiskalinės konsolidacijos tikslais.

Taigi būtent projektu yra siūloma nurodyti finansavimo iš solidarumo mokesčio surinktų lėšų poreikį karinio mobilumo ir dvigubo naudojimo (civilinėms ir karinėms reikmėms) transporto infrastruktūros plėtrai. Tuo tarpu tokio pobūdžio išlaidų (ne ypatingiems, ne strateginiams, ne visuomenei svarbiems tikslams ir uždaviniams) finansavimas turėtų būti nustatytas ne tokia specialia įstatyme, o Valstybės biudžeto įstatyme. Taigi, komiteto nuomonė balsuojant: už pasiūlymą balsavo 2, prieš – 5, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Dabar motyvai. Už pasiūlymą – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų visos opozicinės parlamentinės partijos inicijavo Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimą, kuriuo kviečiame gyventojus rinkti parašus tam, kad įgyvendintume labai panašią pataisą, kokią dabar siūlo kolegos Seimo nariai. Kadangi įstatymas vadinasi solidarumo, tai kviečiame solidarizuotis bankus, kartu valdančiąją daugumą su gyventojais, kurie per pastaruosius metus sumoka daugiau palūkanų bankams už paskolas būtent būstui įsigyti. Pastarieji metai tikrai kėlė mums daug iššūkių, bet ne tik karinės agresijos kontekste, ne tik energetinių iššūkių kontekste, bet ir ekonominiai išbandymai lėmė tai, kad gyventojai patyrė didesnes išlaidas už būtinausias prekes ir paslaugas, taip pat ir mokėdami už būstus. O pagrindinės pajamos tikriausiai yra surinktos iš įvairių mokėtojų, taip pat ir gyventojų, kurie kylant palūkanų normoms mokėjo didesnes paskolas.

Kviečiame visus solidarizuotis su žmonėmis ir palaikyti šią įstatymo pataisą, taip pat žiūrėti į tuos mūsų valstybės strateginius tikslus, kas mums svarbu – išlaikyti mūsų gyventojų gerovę ir taip pat, žinoma, užtikrinti saugumą. Todėl ir tie strateginiai tikslai dėl krašto apsaugos stiprinimo nenukentėtų, nes pusė lėšų nukeliautų ir tai sričiai. Taigi būtų galima taip teigti – nušauti du zuikiai vienu šūviu. Todėl agituojau už ir kviečiu balsuoti kolegas Seimo narius.

PIRMININKAS. G. Skaistė pasisakys prieš.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Turbūt būtų galima diskutuoti, kas labiausiai prisideda prie bankų pelno: ar žmonės, kurie pasiskolino, turi paskolas ir moka kintamas palūkanas, ar verslai, kurie taip pat moka kintamas palūkanas, o galbūt tie žmonės, kurie turi terminuotus indėlius ir turi nustatytas itin mažas palūkanų normas, gauna labai mažas palūkanas iš bankų, o galbūt tai yra valstybė, kuri prisidėjo pandemijos metu padėdama tiek verslams, tiek žmonėms ir dėl to susiformavo bankų perteklinis likvidumas.

Šiandien Lietuvos bankų sistemoje yra 11 mlrd. eurų daugiau pinigų indėliais, negu išduota paskolų. Tokiu atveju tie 11 mlrd. eurų tiesiog be jokios rizikos guli Europos... guli centriniame banke, už jį jie gauna Europos Centrinio Banko nustatytas palūkanas. Tai reiškia, kad viešieji pinigai iš centrinių bankų, tai yra viešieji pinigai, tai nėra žmonių sunešti pinigai iš turimų paskolų palūkanų, tai yra viešieji pinigai, kurie be jokios rizikos keliauja į komercinius bankus.

Vis dėlto mes manome, kad tokiu atveju susiformavus tikrai išskirtinėms aplinkybėms, tą jau minėjo ir komiteto pirmininkas, tokios lėšos turėtų būti panaudotos visuotinai svarbiems strateginiams valstybės tikslams įgyvendinti. Šiuo atveju tai yra krašto apsauga, nes būtent išskirtinės aplinkybės susiformavo ne tik dėl Vyriausybės pandeminės pagalbos ir perteklinio likvidumo, bet taip pat ir dėl infliacinių procesų, kurie paspartėjo būtent karinės invazijos metu.

Mes tikrai turime didesnius poreikius būtent krašto apsaugos finansavimui, tai yra visuotinė, universalinė ir visiems reikalinga gėrybė. Man atrodo, toks paskirstymas tiesiog būtų pats teisingiausias pasirinkimas dabartiniame kontekste solidariai prisidedant prie to, kas valstybei yra gyvybiškai svarbu ateinančiu metu. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl aptarto pasiūlymo.

Balsavo 91: už – 30, prieš – 47, susilaikė 14. Pasiūlymui nepritarta.

Savo turiniu panašus yra P. Gražulio pasiūlymas, bet jis vis tiek parašytas kitais žodžiais. Suteikiu laiko pasisakyti P. Gražuliui.

P. GRAŽULIS (MSNG). Pirmininke, iš principo gal mintis ta pati, tik mano gal trumpiau ir aiškiau. Man labai keista, kad premjerė, finansų ministrė sako, kad palūkanos gyventojams nesikeičia. Taigi netiesa. Labai išaugo palūkanos, faktiškai beveik 20... 50 %, ir ypač yra vadinamoji programa jaunoms šeimoms būstui įsigyti, dalį investicijų finansuoja Vyriausybė. Štai dabar tos išaugusios paskolos tą visą paramą, galima pasakyti, suvalgo. Aš siūlau, kad tiems, kurie pasiėmę paskolą pirmam būstui, Vyriausybė dengtų tą palūkanų pabrangimą.

Antras dalykas. Bankams turtus sunėša kas? Tie, kurie pasiėmė paskolas. Tie sunėša jiems turtus ir pelnus. Žinoma, reikėtų pasidžiaugti už šį įstatymo projektą, kad bent 50 %... dalį atiduos krašto apsaugai, bet aš manau, kad dalį reikėtų padengti ir toms šeimoms, kurios pasiėmė būsto paskolą pirmam būstui. Tai liestų didžiausią skaičių jaunų šeimų. Todėl aš manau, kad tikrai turėtume pritarti tokiam įstatymo projektui, nes dalis jaunų šeimų praras tuos būstus, jie neišsimokės tų sumų, nes palūkanos išaugo. Prašau atsižvelgti į pataisą ir pritarti.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė buvo nepritarti. Argumentai tie patys, kaip ir dėl prieš tai buvusio. Labai trumpai.

Būtent yra priimamas atskiras įstatymas, kuris numato finansavimą, o tokio finansavimo apibrėžtys yra labai aiškiai ribojamos Konstitucijos, kai einama ir tikslinama ne per valstybės biudžetą, o atskiru įstatymu, tai yra limituojama, kam gali būti naudojamos. Tai dėl tų ypatingų aplinkybių, kurios yra patvirtintos ir Vyriausybės nutarimu, Valstybės kontrolė tuos kriterijus yra patvirtinusi, kad tos ypatingos aplinkybės egzistuoja ir yra tinkamos.

Šiuo atveju galima naudotis ir ta Konstitucijos išimtimi, kuri leidžia apibrėžti, kai trūkumas lėšų atskiriems ir ypatingos svarbos projektams finansuoti, poreikis siekia daugiau, negu yra numatyta per vienerius biudžeto metus, tokios išlaidos yra pateisinamos. O būtent siūlomas finansavimas kariniam ir civiliniam mobilumui stiprinti, stiprinant mūsų nacionalinį saugumą, ir atitinka tuos poreikius. Kaip pabrėžtina, kad specialiuosiuose įstatymuose, koks yra Solidarumo įstatymo projektas, visos kitos reikmės, kurios nėra strateginės reikšmės, kurios yra kasdienio reguliavimo klausimai, iš tikrųjų yra svarbu, kad būtų toks finansavimas aptariamam valstybės biudžete...

Taigi balsuota: už – 2, prieš – 5, susilaikė 3. Šiam pasiūlymui nebuvo pritarta.

PIRMININKAS. Motyvai dėl šio pasiūlymo. I. Šimonytė – prieš.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Man atrodo, kad, net siūlant ką nors populistiško, vis tiek reikėtų truputį aplinka pasidomėti. Aš noriu atkreipti dėmesį, kad po to, kai Lietuvos paskolų turėtojai labai stipriai nukentėjo ir gana sunkiai turėjo išgyventi pasaulinės krizės laikotarpį, nes iki to laiko skolinosi ne visada įvertindami savo galimybes, atsitiko ne vienas dalykas.

Pirmiausia, išgaliojo atsakingo skolinimo nuostatai, jie reikalauja jau 12 metų bet kurio kreditoriaus, bet kurio banko atsakingai įvertinti gyventojų, kurie ima kreditą, galimybes kreditą aptarnauti ir užtikrinti, kad nei kredito suma neviršytų tam tikrų ribų, nei pajamų dalis, kuri yra reikalinga atiduoti kas mėnesį kreditui aptarnauti, neviršytų tam tikrų ribų. Tam yra taikomi palūkanų normų šokai, tai yra maždaug tai, kas dabar atsitiko, kai nuo nulinių palūkanų staiga palūkanos pasidarė nebe nulinės. Tai tikrai yra labai didelis saugiklis, kuris apsaugo žmones nuo palūkanų normų didesnės įtakos jų finansinei padėčiai. Juoba kad, skirtingai nuo 2008–2009 metų, žmonių pajamos pastaruoju laiku visada auga, o ne mažėja, kaip buvo krizės metu.

Antras dalykas. Yra Nekilnojamojo turto kredito įstatymas, kuris reguliuoja kreditų gavėjo teises. Tais atvejais, kai susidaro kokios nors ypatingos aplinkybės, kai kokia nors nenumatyta, nenugalima jėga kaip nors sutrukdo žmogui tinkamai aptarnauti kreditą, yra numatyti ir atidėjimo mechanizmai, ir kiti mechanizmai, kuriuos bankai privalo užtikrinti.

Todėl, man atrodo, nereikia bandyti dabar apsimesti, kad mes gyvename 2009–2010 metų laikotarpiu. Taip, palūkanos auga, nemalonu. Bet taip pat auga pajamos, skolinimosi standartai yra gerokai pakilę, daug griežtesni ir todėl siūlyčiau į tai atsižvelgti.

PIRMININKAS. A. Palionis už pasiūlymą.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai neplanavau kalbėti dėl motyvų, bet išgirdus finansų ministrės ir premjerės argumentus dabar susidaro toks įspūdis, kad viešuosius finansus, kurie yra bankuose, tai valstybė gali paimti ir padalinti palūkanas kariniam mobilumui,

o žmonės, kurie moka bankams palūkanas ir bankų pelnai išauga dėl to, kad bankai elgiasi, sakyčiau, nesąžiningai, nemokėdami didesnių palūkanų už terminuotus indėlius, negali gauti kompensacijos. Tai jeigu, konservatoriai, žiūrėte ne socialiai jautriai žmonių atžvilgiu, tada ir balsuokite taip.

PIRMININKAS. Gerai, balsuosime dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 98: už – 35, prieš – 49, susilaikė 14. Pasiūlymui nepritarta. Replika po balsavimo – premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau atkreipti dėmesį pono A. Palionio į tai, kad kai žmogus pasirašo paskolos sutartį, galbūt ir jūs tokią turite, aš tikrai tokią turiu, tai jeigu nėra fiksuotos palūkanos, jeigu žmogus nesirenka fiksuotų palūkanų, tai, ką jis turi sutartyje, yra EURIBOR'as, kuris niekaip nuo žmogaus nepriklauso, ir marža, kuri yra sutarta su banku. Bet nežinau, ar kuriam nors paskolos gavėjui kas nors yra garantavęs, kad EURIBOR'as iki jo paskolos pabaigos bus nulis. Deja, tai yra tie dalykai, kurie nepriklauso net nuo konkretaus banko, tai priklauso nuo situacijos rinkoje ir nuo monetarinės politikos sprendimų. Tai čia, taip sakant, su gailumu ar ne gailumu neturi nieko bendro, žmonės pasirašo sutartis patys priimdami tokias sąlygas.

PIRMININKAS. Neturime laiko. Gaila, kad šita diskusija vėl užvesta. Replika po balsavimo – A. Palionis.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Jeigu nebūtų bankų solidarumo mokesčio, tai niekas ir neprašytų, kad kažkas kompensuotų, ką išpareigojau bankui paimdamas paskolą.

PIRMININKAS. Dabar apsispręsimė dėl viso projekto. Vienas – už, vienas – prieš. A. Gedvilas – už.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiami kolegos, noriu pasakyti, kad tai yra vienas iš nedaugelio tikrai naudingų ir protingų teisės aktų projektų, kurie buvo svarstomi šioje salėje nuo Seimo kadencijos pradžios. Tiesa, tenka apgailestauti, kad šią idėją mes pradėjome svarstyti tik dabar. Nesinori taip sakyti, tačiau tam, kad atkreiptume dėmesį į bankų viršpelnio problemą, pasirodo, mums reikėjo tokio globalaus sukrėtimo kaip karas Ukrainoje. Nors iš tikrųjų tokio įnašo ir paramos mūsų valstybei ir žmonėms reikėjo žymiai anksčiau, bent jau nuo pandemijos pradžios, kai šalies verslai buvo dusinami apribojimų, o žmonės, netekę pajamų, buvo nepagrįstai uždaryti namuose.

Bankams atrodo normalu, kad sunkiais laikais valstybė turi juos gelbėti, tačiau apie savo pačių atsakomybę ir socialinę pareigą prisidėti prie valstybės, kurioje jie funkcionuoja, gerovės ir solidarumo su žmonėmis, kurie jiems sukuria pelnus, kažkodėl pamiršta. Juk iš esmės bankų uždirtbti pinigai sukuriama ne kažkokiomis naujomis technologijomis, inovacijomis arba aukštą pridėtinę vertę turinčiu darbu, o tomis pačiomis priemonėmis, kurios buvo naudojamos ir prieš kelis šimtmečius. Deja, tikrai ne visos iš jų yra etiškos ir sąžiningos, kaip antai laiku nesumažintos palūkanos, nemokamos palūkanos už indėlius, per didelės palūkanos, skaičiuotos už paskolas, užšaldyti pinigai, imami nepagrįstai dideli mokesčiai už kasdienes ir bankams privalomas paslaugas ir panašiai. Esant tokioms nesąžiningoms bankų darbo su klientais sąlygoms, kurios buvo toleruojamos ir valstybės, bankai nebuvo suinteresuoti efektyvinti savo veiklos, o verslai ėmė susidurti su problemomis atidarydami sąskaitas. Todėl jau seniai daugelis Lietuvos verslų, boikotuodami bankų savivalę, priversti atidaryti sąskaitas kitose šalyse, jiems sudaromos neįmanomos darbo sąlygos. Dalis Lietuvos bankų dėl perteklinių pajamų jau seniai nebeatlieka savo tiesioginių funkcijų, nebeina pas klientą, išsidirbinėja, apkrauna žmones nesuprantamais ir nepagrįstais reikalavimais, nesistengia prisitaikyti prie rinkos ir yra labai arogantiški. Todėl aš ir pasisakau už šį įstatymo projektą, taip pat raginu ir jus balsuoti ir palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. R. Žemaitaitis – prieš. Nėra. A. Bagdonas – prieš.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, tokio precedento per visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį dar nebuvo. Parlamentas rimtai nusiėtikė apmokestinti vienos verslo šakos pelną du kartus, pavadindamas šį apmokestinimą solidarumo mokesčiu. Apmokestinti skubos tvarka, nekreipti dėmesio į Teisėkūros pagrindų įstatymą, kuriame nustatyta bendra taisyklė – nauji įvedami mokesčiai turėtų įsigaliooti ne anksčiau kaip po 6 mėnesių. Šis banko solidarumo įnašas buvo pavadintas bankų nuskalpavimu. Toks epitetas geriau atitinka įstatymo turinį negu romantiška sąvoka „solidarumas“.

Man šie žodžiai priminė nepriklausomybės laikotarpį, kuomet verslininkai mokėdavo solidarumo mokestį, tačiau jį rinko ne valstybė – jį rinko tuo metu siautėję reketininkai. Pasirodo, perimti turtą iš buožių vis dar vilioja netgi praėjus beveik 100 metų po Spalio revoliucijos. Kuriamė iš tiesų pavojingą precedentą, kuris pablogins mokestinę bei investicinę aplinką mūsų šalyje. Svarbiausia, šis sprendimas niekaip nepadidins konkurencijos bankų sektoriuje, niekaip nepagerins paslaugų kokybės, kainų. Aš tikrai kviečiu laiku sustoti ir nebalsuoti už šį įstatymo projektą, nepaisant to, kaip jis populiariai beskampėtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo šiam projektui. Kol vyksta balsavimas, pasakysiu, kad būtų racionalu dabar mums baigti apsispręsti ir dėl Baudžiamojo kodekso pataisų, nes Teisės ir teisėtvarkos komitetas baigė savo darbą, kad nereiktų rinktis dar kartą balsuoti po Vyriausybės pusvalandžio. Dabar vyksta balsavimas, visi yra ir tikrai visi žino. (*Balsai salėje*) Kol nenutrūko, tai viskas gerai.

O dabar taip. Balsavo 101: už – 85, prieš – 8, susilaikė 8. Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Dabar dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Replika po balsavimo. Man keista, kad visi liberalai, Laisvės partija – ne už žmogų, bet už bankus, ir taip solidariai, kaip šitas siūlomas solidarumo mokestis. Bet, kita vertus, noriu pasakyti ir valdančiajai daugumai: nenurašykite visko karui Ukrainoje. Prisiminkite pandeminius laikus, kaip ribojote verslą, kaip ėmėte paskolas, kaip už prastovas mokėjote ir kiek reikėjo prisispausdinti pinigų. Tikrai ne vieną milijardą. Taigi atsakomybė ir tenka jums, kad nemokėjote suvaldyti pandeminės krizės, ji buvo tikrai labai prastai valdoma.

13.03 val.

Baudžiamojo kodekso 141, 156, 176, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 189¹, 190, 192, 195, 196, 197, 199, 199¹, 199², 200, 201, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 224¹, 246, 248, 253, 255, 256, 267, 267¹, 277, 281 straipsnių ir XXIX skyriaus pavadinimo pakeitimo, Kodekso papildymo 253², 256², 260¹, 266¹, 267², 267³, 276⁴, 282¹ straipsniais ir Kodekso 186, 298 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4856(3)ES (*priėmimo tęsinys*)

PIRMININKAS. Taip, kolegos, kaip minėjau, dabar grįžtame prie Baudžiamojo kodekso kai kurių straipsnių pataisų įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4856(3)ES. Į tribūną kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę. Ji pasakys, ką komitetas veikė ir nuveikė.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas apsvarstė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4856(3) ir pagrindinio komiteto papildomai išvadai komiteto 9 narių balsais pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš minėjau, kad kaip ir bendru sutarimu eliminuojame balsavimą priimdami 55 straipsnį, bet, kad būtų viskas švaru, iš pradžių pabalsuokime, kad atšaukiame savo balsavimą, pritardami pirminės redakcijos 55 straipsniui. Ar bendru sutarimu tą fiksuojame? Bet balsuokime, nes čia visokių procedūrinių niuansų yra, bus tvarkingiau.

Už – 75, prieš nėra, susilaikė 4. Atšaukiame 55 straipsnio priėmimą.

Dabar pagal komiteto siūlymą apsispręsimė iš naujo. Prašau, pirmininke, suformuluoti.

I. HAASE (TS-LKDF). Tai čia kito komiteto.

PIRMININKAS. Kaip? Dėl 55 straipsnio kokį jūs teikėte siūlymą? Pakartokite.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėl 55 straipsnio. Įstatymo projekte Nr. XIIIIP-4856(3) numatyta įstatymo įsigaliojimo data – 2023 m. birželio 1 d. Priimta bendru sutarimu – 9 komiteto nariai.

PIRMININKAS. Kas dėl šito pasiūlymo dėl motyvų? Nematau norinčių pasisakyti. Dabar balsuosime iš naujo dėl 55 straipsnio su birželio 1 dienos komiteto pasiūlyta data 1 dalyje, o 2, 3, 4 dalys nesikeičia.

Už – 71, prieš nėra, susilaikė 6.

Dabar motyvai dėl viso šio projekto priėmimo. Prašau. E. Dobrowolska – už.

E. DOBROWOLSKA (LF). Labai noriu padėkoti visiems, kurie prisidėjo. Tai nėra tik Teisingumo ministerijos projektas – tai yra didžiulis Teisės ir teisėtvarkos komiteto darbas. 3 mėnesiai

klausymų, visų teisėsaugos institucijų įtraukimas, visų straipsnių suderinimas tiek su VU Teisės fakultetu, tiek su teisėsaugos institucijomis, policija, prokuratūra. Per 20 metų mes šito darbo nesugebėjome padaryti, nesugebėjome priimti Baudžiamojo kodekso specialiosios dalies tokios apimties, kad būtų proporcinga, peržiūrėti tų Baudžiamojo kodekso dalių, kurios tarpusavyje nederėjo arba buvo neracionalios dėl sankcijų prasmės.

Aš girdžiu ir žinau, kad gerbiama A. Širinskienė turbūt kalbės dėl motyvų prieš. Aš galiu užtikrinti, kad šiandien šis pakeitimas, kuris apima daug straipsnių, atitinka visų pusių lūkesčius. Milžinišką darbą padarėte jūs kartu, būtent komitetas, kartu diskutavome ir radome tuos sprendimus. Ir net kontrabandos dalis, kontrabandos straipsnis nemažina MGL, kontrabandos atsakomybė dėl pradžios, kada ji taikoma, nekeičiama, yra graduojama tik atsakomybė.

Šitas projektas nėra apie narkotikų dekriminalizavimą – tai yra apie baudžiamąją politiką, kurią girdi teisėsauga, kurią girdi ir mūsų akademikai. Mes galime priimti labai racionalų sprendimą, kuris iš esmės garantuos, kad baudžiamoji politika iš tikrųjų taps kraštutine priemone. Ačiū visiems.

PIRMININKAS. Ir Seimo narė A. Širinskienė – prieš.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Gerai, kad ministrė žino, apie ką kalbėsiu. Matyt, pradėsiu nuo to, kad ji sakė, kad projektas pateisins visų šalių lūkesčius. Šio projekto vertė, jeigu būtų galima taip pasakyti, ir aiškinamasis raštas sako, kad yra apie 1 tūkst. žmonių, kuriems palengvinamas įkalinimas arba jie paleidžiami į laisvę. Kol kas negirdėjome jokio papasakojimo ir paaiškinimo, kaip tie žmonės, staiga atsidūrę gatvėje, bus integruoti į visuomenę, o gal jie yra integruojami dabar.

Jeigu žiūrėtume į kontrabandos straipsnį, išties būtų melas, kad nesikeičia žemutinės ribos. Kai kur žemutinės ribos keičiasi, tarkime, kai kalbame apie ypač didelio masto kontrabandą, kur kontrabandos vertė keičiama nuo 250 MGL, tai yra nuo 12,5 tūkst., iki 900 MGL, tai yra 45 tūkst. Vadinas, žmogus turės didesnę garantiją negauti aštuonerių metų įkalinimo bausmės. Panašiai vyksta ir su kitomis veikomis, kurios nėra panašios į vištos vagystę ir apima ekonominius nusikaltimus prieš valstybę ir finansų tvarumą. Pavyzdžiui, muitinės apgaulė, neteisėtas disponavimas akcizinėmis prekėmis, įvairios nusikalstamos veikos, pavyzdžiui, nusikalstamas bankrotas, kai yra pažeidžiami ne tik tam tikri valstybės lūkesčiai, bet nusikalstamo bankroto atveju dažniausiai pažeidžiami ir asmenų lūkesčiai. Visų pirma, darbuotojų lūkesčiai gauti atlyginimą. Šiuo atveju tikrai, manyčiau, nepateisinama sakyti, kad visuomenės raidos ar valstybės finansinės situacijos... pagerindami kontrabandininkų sąlygas mes tikrai prisidėsime prie ko nors. Nėra taip – mes keliame iš esmės grėsmę visuomenei ir valstybei.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame, ar priimame šį Baudžiamojo kodekso pataisų projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71, balsavo 67: už – 65, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

13.11 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 108, 115, 122, 125, 137, 187, 205, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 113¹, 187¹, 474¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIII P-4857(3) (priėmimas)

Lydymasis – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo kai kuriais straipsniais įstatymo projektas. Priėmimas.

Turbūt niekas nereikalaus dėl atskirų straipsnių balsuoti. Galime pritarti visiems straipsniams iki 12 straipsnio su dėl 9 straipsnio komitete priimta Teisės departamento pastaba? Galime bendru sutarimu? Pritariame. Dėl 12 straipsnio aš vėl, vadovaudamasis Statuto 261 straipsniu, prašau fiksuoti, kad įstatymo įsigaliojimo data yra 2023 m. birželio 1 d., nes turi būti įsigaliojimo datos suderintos su pagrindiniu projektu. Klausiu, ar galime pritarti bendru sutarimu 12 straipsniui su birželio 1 dienos data? Pritariame bendru sutarimu.

Dabar motyvai dėl viso įstatymo projekto. Nematau. Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Užsiregistravo 67, balsavo 64. Nėra pakankamai. Bet tai yra lydimasis projektas, aš manau, mes galime pajudėti į priekį su kitais lydimaisiais. Gal per tą laiką atsiras daugiau Seimo narių.

13.13 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 122, 151, 167 ir 225 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4858(4) (priėmimas)

Dabar būtų lydimasis projektas – Baudžiamojo proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4858(4).

Penki straipsniai. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė ir suredagavo. Galime bendru sutarimu priimti nuo 1 iki 4 straipsnius bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Priimame bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio vėl ta pati situacija. Čia buvo data – gegužės 1 diena. Bet aš, vadovaudamasis Statuto 261 straipsniu, prašau tuomet fiksuoti, kad būtų birželio 1-osios data, nes reikia suderinti su pagrindinio įstatymo projekto įsigaliojimo data. Galime ir 5 straipsniui pritarti su birželio 1-osios data? Nematau prieštaraujančių. Pritariame bendru sutarimu.

Bandome balsuoti, kaip seksis, ar priimsime šį projektą. Balsuojame dėl viso projekto Nr. XIIIIP-4858(4).

Užsiregistravo 69, balsavo 66: už – 65, prieš nėra, susilaikė 1. Trūksta.

13.15 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4859(3) (priėmimas)

Liko paskutinis lydimasis – Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4859(3). Du straipsniai.

1 straipsniui pritariame bendru sutarimu. Dėl jo pastabų nebuvo.

Dėl 2 straipsnio ta pati situacija. Remdamasis minėtu Statuto straipsniu, prašau fiksuoti įstatymo įsigaliojimo birželio 1-osios datą, nors, minėjome, projekte buvo likusi gegužės 1-osios data. Galime priimti bendru sutarimu 2 straipsnį su birželio 1-osios data? Pritariame bendru sutarimu.

Dar vienas eksperimentas – balsuojame dėl viso projekto Nr. XIIIIP-4859(3).

Užsiregistravo 70, balsavo 66. Deja, nepakako užsiregistravusių. Galbūt per popietinį balsavimo intervalą bus galima pakartoti balsavimus dėl šių lydimųjų, kai bus daugiau Seimo narių.

13.16 val.

Vyriausybės valanda

Dabar Vyriausybės pusvalandis. Kviečiu ministrus užimti vietas. Klausia tik opozicinių frakcijų atstovai. (*Šurmulyš salėje*) Klausiate, girdžiu, kada popietinis? Popietinis posėdis 14 valandą. Darbotvarkę mes patvirtinome. (*Balsai salėje*) Balsuosime taip pat, kaip darbotvarkėje parašyta. Viskas išlieka.

Dabar pradėdame Vyriausybės pusvalandį. A. Vinkus yra pirmas klausiantysis frakcijos vardu.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamieji, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos įpareigotas kreipiuosi į sveikatos ministrą. Pirmiausia, gerbiamas ministre, noriu jus ir visus salėje esančius Seimo narius medikus nuoširdžiai pasveikinti šiandieną su Medicinos darbuotojų diena.

Drįstu paklausti, ministre. Viena iš aktualiausių sveikatos priežiūros sistemos problemų yra eilės pas specialistus ir šeimos gydytojus. Viena iš aplinkybių, komplikuojančių šią padėtį, yra tai, kad šeimos gydytojai siunčia pacientus konsultuotis į aukščiausio tretinio lygio įstaigas, aplenkdami antrinio lygio konsultantų grandį, nes neturi kitos išeities. Tokia situacija susidaro todėl, kad antrinio lygio įstaigose trūksta kardiologų, neurologų, hematologų ir kitų specialistų.

Gerbiamas ministre, jūsų paskutiniai vizitai į ligonines reikalingi. Aš pats mačiau ir Skuode, ir Kretingoje tai, su koku dėmesiu diskutuojate ir taip toliau, bet patys matote, kad patekti ligoniniui pas specialistus nėra lengva. Gerai suprantame, kad šią problemą išspręsti labai nelengva, bet nieko nedaryti irgi nebūtų teisinga. Nieko nedarant eilės išaugs dar daugiau. Tokių situacijų regioninėse ligoninėse, kaip buvo Klaipėdos jūrininkų ligoninėje, gali būti bet kur, jeigu nebus sprendžiama ta problema.

Ką, gerbiamas ministre, galite šiuo klausimu pasakyti, kokias priemones bandote įgyvendinti ir kokie strateginiai planai šioje srityje numatomi žiūrint į perspektyvą? Ačiū.

A. DULKYS. Labai ačiū. Prisidedu prie jūsų sveikinimų visai bendruomenei.

Gal iš pradžių labai trumpai apie tuos ilgalaikius dalykus, nes jie kažkaip mažiau visus ir domina, nes kam reikia daug laiko padaryti, tai ne taip gerai skamba, bet medikus parengti trunka labai ilgai. Pakeitėme valstybinio užsakymo komiteto veiklą, kad į ateitį būtų orientuotas būtent tų specialybių užsakymas, kuris Lietuvai yra svarbesnis. Bet čia aš ir sustosiu, nes dabar kur kas svarbiau, ką galime padaryti šiandien, čia ir dabar. Mes visų pirma pasižiūrėjome savo finansavimo galimybes, pasižiūrėjome, ką rodo ligonių kasų duomenys, ir toms įstaigoms, kuriose yra didžiausios eilės pastaruoju metu, būtent jūsų vardintose srityse, yra padidintas finansavimas. Tai yra vienas dalykas.

Antra pusė yra, kad mes pakeitėme tam tikrus viršsutartinių paslaugų apmokėjimo dalykus, tai reiškia, kad toms jūsų minėtoms, kur yra ilgiausios eilės, kur daugiausia žmonėms trūksta paslaugų, visos viršsutartinės sumos, esame garantavę, bus sumokėtos. Tokiu būdu paskatiname gydymo įstaigas priimti atitinkamus sprendimus, kad pasinaudotų ta galimybe. Tai darome ne kartą per metus, kaip buvo anksčiau, dabar tas viršsutartinės sumas peržiūrime ir du kartus per metus. Tai čia buvo antra priemonė.

Trečia finansinė priemonė. Taip pat būtent jūsų minėtų specialybių problematikai numatėme ir didesnę apmokėjimą, padidinome mokėjimą už kompleksines paslaugas. Tai reiškia, kad būtent jūsų minėtose srityse. Turime tokius tris finansinius instrumentus, kuriuos dabar išbandome. Praeis pusmetis, matysime, ar šios priemonės davė kokią nors naudą, ar nedavė, koks yra efektas.

Paminėjote Klaipėdą. Klaipėda, vis tiek turiu dar pasakyti vieną žodį – Klaipėdoje yra unikalioji situacija. Tomis mūsų pasiūlytomis priemonėmis tretinio lygio įstaigos jau naudojasi. Jeigu ten buvo, pavyzdžiui, 28 kardiologai, tai dabar žinau, kad dar tris įdarbins. Bet kodėl Klaipėdos miesto savivaldybės valdomoje poliklinikoje nėra nė vieno šito specialisto, tai čia atviras klausimas. Kiek žinau, vietinių gydymo įstaigų vadovai ir su naujuoju meru ruošiasi apie tai kalbėti. Yra suplanuotas ir mano susitikimas su miesto meru, kad irgi aptartume tą problemą. Stabdau čia save. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašysiu ministrų atsakinėti kiek įmanoma trumpiau, nes opozicijos atstovai skundžiasi, kad nespėja paklausti. Klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū. Kadangi švietimo, mokslo ir sporto ministrės nėra, tai bendras rūpestis, paklausiu premjerės. Kas yra daroma, kad mokytojo profesija vis dėlto taptų prestižinė, nes artėja tas laikas? Prie Vyriausybės yra sudaryta grupė biurokratinei naštai mažinti, jūsų patarėja vadovauja, pusantrų metų dar niekas nėra padaryta. Linksta nuo šitų dalykų.

Toliau. Pasirengimas įtraukiamam ugdymui kelia labai didelį nerimą, nes trūksta ir keltuvų, ir liftų, ir taip toliau, trūksta specialistų. Mokytojų pagalbininkų yra menkas atlygis ir jie yra nepasirengę. Ir, galų gale, Konstitucinio Teismo sprendimas dėl 21 ir 31 vaiko vėl rodo, kad mokyklos naikinamos ir jokie patrauklumo važiuoti į regionus jauniems specialistams nebus. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš turbūt tai vertinčiau kaip jūsų teiginį, nes jūs tiesiog interpretavote Konstitucinio Teismo nutarimą. Konstitucinis Teismas pasakė visai ką kita. Konstitucinis Teismas pasakė, kad tinklo kriterijai turi būti nustatyti įstatyme. Konstitucinis Teismas nepasisakė dėl konkrečių kriterijų ir kaip jisai juos vertina. Taigi, tai yra visai kitas dalykas. Man, žinoma, šiek tiek apmaudu, kad po 20 metų, kai galioja tokia Švietimo įstatymo nuostata, kuri numato, kad tinklo taisyklės nustato Vyriausybė, kažkodėl dabar staiga jums ar dar kam nors šovė mintis į galvą kreiptis į Konstitucinį Teismą. Buvo ne viena Vyriausybė, kurioje jeigu ne jūs pati, tai jū-

sų frakcijų kolegos tikrai dirbo, ir tas Švietimo įstatymas su visomis Vyriausybės taisyklėmis kažkaip nekliuvo. Konstitucinis Teismas priėmė tokį sprendimą, vadinasi, kriterijus teks perkelti į įstatymą taip, kaip paprašė Konstitucinis Teismas, ir tokį įstatymo projektą Vyriausybė, be jokios abejonės, Seimui pateiks tvirtinti.

Tačiau, kalbant apie tai, ką jūs kaip kažkokį priekaištą išdėstėte, kad neva nieko nedaroma dėl to, kad mokytojas taptų prestižine profesija, tai aš noriu atkreipti dėmesį, kad buvo nemažai dirbama prie nacionalinio švietimo susitarimo. Turiu pasakyti, kad kol kas Vyriausybei, manau, neblogai sekasi to susitarimo laikytis. Visų pirma, tie įsipareigojimai, kurie yra susiję su darbo užmokesčiu, tikrai bus įvykdyti 2024 metais taip, kaip yra numatyta Vyriausybės priemonių plane, – dėl to jūs turite mano žodį ir taip tikrai bus padaryta.

Kiti dalykai yra labiau susiję su tuo, kad turi atsirasti žmonių, pavyzdžiui, švietimo pagalbos specialistų turi atsirasti. Jų gi negali pridrožti iš oro, kad jie staiga iš kažkur imtų ir atsirastų. Tam yra ir priėmimo tvarkos keičiamos, ir atitinkamai aukštojo mokslo valstybės finansavimas numatomas, ir daug dalykų vyksta, bet tai tikrai nepasidarys per porą metų, nes tai nebuvo daroma jau daugybę metų.

Bet tie sprendimai, kurie yra padaromi paprasčiau, konkrečiai tie, kurie yra susiję su prestižu tiek, kiek jį mes galime įvertinti darbo užmokesčiu, taip, šituos įsipareigojimus Vyriausybė tikrai įvykdys.

PIRMININKAS. Premjerė atsakė gana išsamiai. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Mano klausimas bus socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, didžiausias skurdo rizikos lygis praėjusiais metais buvo tarp 65 metų ir vyresnio amžiaus asmenų. Per praėjusius metus jis padidėjo dar 3,6 %. Gal galėtumėte pakomentuoti, ar Vyriausybės taikytos priemonės neveikė? Ką planuojate daryti ateityje, kad šis rodiklis ne augtų, o mažėtų? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš tik noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad pateiktame rodiklyje ir pateiktame vertinime atsispindi 2021 metų žmonių pajamos. Tai 2021 metais, puikiai atsimenate, nuo liepos mėnesio įsigaliojo vienišo asmens išmoka, kuri dar ne iki galo atsispindėjo pagyvenusio amžiaus žmonių skurdo rodikliuose, todėl apskritai yra problema, kad tie skurdo rodikliai labai stipriai atsilieka laike, būtent 2021 metų pajamų aspektą čia turiu mintyje.

Ką rodo santykinis rodiklis apskritai? Jis rodo, kad kai kyla bendras pajamų lygis, dirbančiųjų pajamų lygis, kuo daugiau jis kyla, tuo labiau santykinai atrodo mažesnės kitos pajamų rūšys.

Bet taip pat norėčiau paminėti, kad yra kitas labai svarbus Lietuvai rodiklis. Europos Sąjungos socialinio ramsčio kontekste mes esame įsipareigoję iki 2030 metų pasiekti, kad skurdo ir atskirties riziką patiriančių asmenų skurdo lygis pasiektų 19 %. Šis rodiklis nuolat mažėja ir jeigu mes lygintume 2020 ir 2021 metus, tai Lietuvoje skurdą ir atskirtį patiriančių asmenų 27 tūkst. sumažėjo. Aš tikrai tikiu, kad šiuos iškeltus sau tikslus mes pasieksime.

O šitie rodikliai, kurie buvo šiandien pristatyti, turbūt apskritai vertinant tuos skurdo lygio rodiklius per visus 18 metų, kiek jie yra matuojami, keitėsi labai neženkliai. Svyravimas yra nuo 18,6 iki 22,9. Skirtingais metais skirtingi tie skaičiai būna, bet iš esmės jie labai stipriai nesikeičia.

PIRMININKAS. J. Pinskus turėtų klausti toliau.

J. PINSKUS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų energetikos ministrai, bet gal galimai būtų ir premjeri.

600 mln. eurų RRF'o lėšų energetikos projektams. ES patvirtino 600 mln. eurų 2020 m. gegužės 20 d. Panaudota šiandien – nulis. Problemos – ministerijos negebėjimas parengti finansavimo priemonių aprašų.

Antra – RRF'o lėšos. RRF'o lėšos, struktūrinės paramos lėšos – 400 mln. Panaudota šiandien tik 60 mln. Pradžia patvirtinta 2021 metais. Vėlavimas didžiulis.

Dar, maža to, labai neramu dėl Regionų plėtros programos pinigų – 1 mlrd. 674 mln. eurų. Vėluojama jau trejus metus. Sektorinės priemonės ir finansavimo gairės vos 7 iš 14 ministerijų yra patvirtintos. Visas Regionų plėtros programos procesas stringa dėl ministerijų neveikimo. Vidaus reikalų ministerijos, kaip pagrindinės programos įgyvendintojos, prasto koordinavimo. Realiai projektas nėra prasidėjęs, nė vienas euras iš programos nepasiekė regionų. Jūs puikiai suprantate,

kad toks didžiulis šitokių lėšų vėlavimas yra didžiulis nuostolis Lietuvos ekonomikai ir visai valstybei. Premjere, ką jūs į tai?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Kalbant apie vėlavimus ar nevėlavimus, pirmiausia reikia labai gerai suprasti grafiką – tiek RRF'o, tiek struktūrinės paramos. Koku grafiku jos yra tvirtinamos Europos Komisijoje, ir priemonės, ir priemonių grafikai, ir taip toliau. Tai RRF'o priemonių paketas dar galutinai nėra patvirtintas Europos Komisijoje, kad mes galėtume išvis jas naudoti. Šiandien priemonės dar yra derinamos su Komisija. Planuojama, kad pirmos priemonės bus paleistos pavasario pradžioje. Šiais metais planuojama, kad priemonių iš viso bus kartu su RRF'o paskolomis, kur papildomai prisidėjome, beveik 1,1 mlrd.

Dar kartą noriu pakartoti, kad Lietuva energetikos priemonėmis buvo viena pirmųjų šalių Europos Sąjungoje, pateikusių visų projektų sąrašą Komisijai tvirtinti. Pirmieji.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Jūs minėjote 2020 metų gegužės mėnesį. 2020 metų gegužės mėnesį jokio RRF'o būti negalėjo.

PIRMININKAS. Neįjungtas premjerės mikrofonas, matyt, nes kažkaip nesigirdėjo. Gerai. Toliau klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas premjerei. Daug kalbama apie socialinę bankų atsakomybę, solidarumą. Aš pritariu, kad reikia kariniam mobilumui stiprinti, ypač tiltams, kur karinė technika važiuos, važiuoja per tiltus, kurie griūna ir be technikos.

Mano klausimas dėl bankų filialų rajonuose, regionuose, nes bankų filialai Lietuvos likviduojami, o užimtumas ir, taip sakant, aš manau, neblogai buvo apmokamos darbo vietos. Ar jūs nemanote, kad juos reikėtų sugrąžinti į kiekvieną rajoną, kad būtų, jeigu nori dirbti su to rajono mūsų piliečiais, bankas nori dirbti, bendradarbiauti, ta socialinė atsakomybė, ir turi turėti tuos filialus? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Man atrodo, tamsta esate buvęs verslininku, bent jau anksčiau, tai turbūt žinote, kad kai žmonės ką nors daro, tai jie kaštus skaičiuoja. Kiekviena rajone laikyti bankų skyrius su ten dirbančiais žmonėmis, kuriems reikia mokėti atlyginimus, jeigu į skyrių užėina vienas ar du žmonės per dieną, na, nebūtinai yra tai, ką įmonė norėtų daryti, nes kažkas už tai turėtų sumokėti ir, tikėtina, bankų kitos paslaugos nuo to būtų tik brangesnės.

Šiaip jau daug dalykų yra seniai išėję į internetinę erdvę: internetiniai bankai, kredito kortelės, debeto kortelės, mokėjimai, yra galimybė išsigryninti pinigų parduotuvėse ir taip toliau, ir panašiai, telefonu galite mokėti. Man atrodo, kad čia nėra tas kelias, kuriuo kas nors eina ir kas nors ateis. Grynieji pinigai greitai iš viso pradings, tai, nežinau, kam tuos skyrius bankai turėtų atidaryti.

Bankai, kaip ir bet kokia kita institucija, skaičiuoja savo kaštus ir veikia ten, kur turi klientų srautą, kur turi bent jau tiek klientų, kad galėtų padengti fiksuotus kaštus, kurie su skyriumi yra susiję. Man atrodo, čia nei su griūvančiais tiltais, nei su niekuo neturi nieko bendro. Vis tiek tokius dalykus reikia skaičiuoti. Net ir parduotuvių nėra ant kiekvieno kampo.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Noriu pasveikinti mus visus su šaunaus tautiečio A. Valujavičiaus žygdarbiu, jis per 4 mėnesius įveikė Atlantą. Beveik 2 tūkst. 900 valandų šis šaunuolis irklavo ir paskyrė savo šį žygį S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio 90 metų jubiliejui, jį švėsime vasarą.

Kaip buvo sutiktas Aurimas Amerikoje, mes visi girdėjome, 2 paras tabalavo prie krantų, bet gal galime atšvęsti šį garsų skrydį mūsų tautiečių vasarą, na, tikrai gražiai ir pagerbti savo lakūnus taip, kaip dar niekada negerbėme, nes jaunimui dabar labai trūksta patriotinio auklėjimo. O galbūt paskirkime visą dešimtmetį ir sutikime šimtmetį taip, kad mūsų lietuviai būtų tikrai tvirti vyrai, tokie kaip Aurimas?

Norėjau paklausti užsienio reikalų ministro to klausimo, bet turbūt premjerė dar geriau žino negu jis: ką mes čia galime gero padaryti, kad lietuviai būtų tikri patriotai ir gerbtų savo didvyrus? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Man atrodo, lietuviai yra tikri patriotai. Čia tiktai jums visą laiką kažkaip atrodo, kad patriotas turi visais klausimais su jumis sutikti. Žmogus puikiausiai gali būti

patriotas ir turėti atskirais klausimais kitokią nuomonę nei jūs. Paprastai tikrai švenčių, kurios įprasmina ir mums svarbius žmones, ir mums svarbias datas, netrūksta Lietuvoje. Yra gražių tradicijų, jos yra visuomeninės, tęsiamos. Pavyzdžiui, himno giedojimas liepos 6 dieną – čia jokia valdžia nesugalvojo. Patys žmonės sugalvojo ir puikiausiai tą tradiciją visi plėtojame. Man atrodo, čia turint išmonės ir turint noro tikrai galima tų švenčių turėti ir daugiau, bet tokių kažkokių oficiozinių dalykų, man atrodo, reikia kuo mažiau. Geriausiai žmonės prisimena, švenčia ir mini ne tada, kai jiems valdžia liepia, o tada, kai jie patys mato prasmę ir kai jiems tai yra svarbu. Manau, kad tokių progų mes tikrai turime labai daug.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas premjerei. Premjere, gal galite pasakyti, kas jūsų Vyriausybėje dabar yra patarėjas žemės ūkio klausimais, gal jau turite? Iš tikrųjų vakar dienos situacija nuteikia labai neramiai, kai iš viso daugiau nei pusė turbūt jau Žemės ūkio ministerijai pavaldžių įstaigų yra be vadovų. Veterinarijos tarnyboje jau antras korupcijos skandalas ir jokių priemonių nematome, nieko negirdime. Jūs sakėte, jeigu pasėlių deklaravimas nebus sklandus, tada imsitės priemonių. Kada ta diena ateis, kai jūs imsitės priemonių, nes panašu, kad dabar nėra žmogaus, vadovo, atsakingo už turbūt pagrindinę funkciją, tai yra pinigų išmokėjimą už pasėlių deklaravimą? Plius nėra nė vieno ūkininko, kuris būtų jau deklaravęs pasėlius. Kada ta diena išauš, kai jūs pasakysite, kad jau gana? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš suprantu, kad jūs labai jaudinatės dėl Nacionalinės mokėjimų agentūros vadovo, bet, šiaip ar taip, jis vis tiek į darbą šiais metais beveik nebuvo atėjęs. Čia ne dėl mūsų kaltės institucija yra be vadovo. Gal dabar jau bus galima institucijai surasti nuolatinį vadovą.

Dabar su Veterinarijos tarnyba yra tokia situacija. Juk mes prašėme Seimo ir Seimas pakeitė įstatymą suteikdamas galimybę konkurse dalyvauti nebūtinai žmogui, turinčiam veterinarinį išsilavinimą, ko seniai nebuvo. Čia buvo šios sesijos pradžioje. Tikrai konkursas bus. Paskelbsime konkursą ir atrinksime. Čia ne Žemės ūkio ministerijai pavaldi šita institucija, o, deja, Vyriausybei. Nemanau, kad taip turėtų būti, bet taip yra. Vadovą atranka ir konkursą skelbia Vyriausybė. Tą konkursą tikrai paskelbsime. Norėtume sutvarkyti tam tikrus galbūt struktūrinius dalykus, kuriuos būtent šitie korupcijos skandalai išaiškino, tam, kad naujam vadovui jau nebereikėtų pasukti pačiam per visą šitą reikalą eiti. Bet tikrai atrinksime naują vadovą ar vadovę per skaidrų konkursą ir tikiuosi, kad pavyks atrinkti žmogų, kurio moralinės savybės nekels jokių abejonių.

Dėl savo patarėjo žemės ūkio klausimais, tai kol kas dar naujo žmogaus neturiu. Kai tik tai turėsiu, jus informuosiu. Deklaravimas dar vyksta. (*Balsas salėje*) Žinoma, lauksiu rezultato. Kaip ten sako: kai dugną dėsi, tada ir žiūrėsi.

PIRMININKAS. Gerai.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Bet melioracijos griovių ir griovių pavadinimų klausimą vis dėlto išsprendė, ar ne? Išsprendė.

PIRMININKAS. Gerai. Išsiaiškinome dėl melioracijos griovių.

Dabar aiškinsimės, ko nori paklausti K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Artėja vasara ir noriu paklausti susisiektimo ministro. Trakų rajonui buvo žadėtas keturių juostų kelias išvažiuojant, bet vietoj keturių juostų mes gavome dar vieną kamštį. Prie kelio Vilnius–Trakai statomi trys didžiuliai logistikos centrai. Automobilių, planuojama, padidės 2 tūkst. ir visa tai reguliuos mažas šviesoforiukas.

Gerbiamas ministre, ar nemanote, kad reikėtų susirinkti Vilniaus savivaldybei, Trakų rajono savivaldybei, jums inicijuoti ir padaryti pasitarimą, ir spręsti šitą klausimą? Artėja NATO *samitas*, važiuos svečiai ir visi stovėsime kamščiuose nepatekdami į pačią gražiausią Lietuvos vietą – Trakus.

Antras klausimas gerbiamam aplinkos ministrui irgi dėl Trakų. Trakai šiferiniais stogais. Buvo kaimams numatyta šiferių keitimo programa, bet ji sustojo, o Trakai išvis nepateko, nes iki 6 tūkst. Kaip galvojate, ar pratęsite tą programą ir ar Trakai pakliūs? Ačiū.

M. SKUODIS. Ačiū. Dėl Trakų – šiek tiek istorijos. Man atrodo, 2018 metais Vilniaus miesto savivaldybė, Trakų rajono savivaldybė ir Automobilių kelių direkcija pasirašė bendradarbiavimo

sutartį dėl viso kelio sutvarkymo. Kiek žinau, nuo to laiko nė viena pusė nėra pajudėjusi nė kiek į priekį. Aš tikiuosi, kad mes turėsime artimiausiu metu susitikimus su visais atsakingais žmonėmis ir žiūrėsime, ką daryti. Bet šiaip didžiausias kamštis yra prie Vilniaus ir tenai yra sudėtingiausia situacija. Man atrodo, kitą savaitę aš esu suplanavęs susitikimą su Trakų rajono meru, tai mes ir šitą klausimą aptarsime.

PIRMININKAS. Toliau klausia... (*Balsai salėje*) Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū už klausimą. Šiferio yra ne tik Trakuose, bet ir kitur. Bet aplinkos ministras apmokės atidavimo į sąvartyną sąskaitą šiferio stogų savininkams, o Žemės ūkio ministerija per savo Kaimo plėtros programą finansavo stogų pakeitimą. Klausimas šiuo atveju ne man, o Žemės ūkio ministerijai.

PIRMININKAS. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi švietimo ministrės nėra, klausimas, aišku, bus premjerei.

Jau šiek tiek pradėjome tą temą dėl Konstitucinio Teismo nutarimo. Faktiškai visus 2021 metus praleidome diskutuodami dėl švietimo kokybės ir taip toliau, tikrai, man atrodo, pasiekėme neblogų sutarimų, bet dėl tinklo taisyklių taip ir nepavyko sutarti, buvo labai daug aštrių kampų. Mes nuolatos akcentavome tuos kokybinius kriterijus, kurių mums lyg ir trūksta žvelgiant į visą mokyklų tinklą. Ar matote dabar galimybę po Konstitucinio Teismo išaiškinimo, kad tie kokybiniai kriterijai atsirastų Švietimo įstatyme? Tai vienas klausimas Ministrėi Pirmininkei.

Antras klausimas. Ar nematote rizikų „Tūkstantmečio mokyklų“ programos dėl to, kad pirmausia savivaldybės turėjo pasitvirtinti tinklus pagal Vyriausybės nustatytas taisykles, kurios dabar pripažintos antikonstitucinėmis, ir pagal tai po to buvo finansuojamos investicijos į mokyklas? Kokias rizikas čia išvelgiate?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš kokių nors rizikų tikrai nematyčiau. Dar kartą noriu pabrėžti, kad Konstitucinis Teismas nekvestionavo kriterijų, nepasakė, kad kriterijai, pagal kuriuos vyko tinklo pertvarka, yra kokių nors būdu netinkami. Vienintelis dalykas, kas buvo konstatuota ir todėl atidėtas įsigaliojimas taip pat ir į priekį, nuo sausio 1 dienos, kad Seimas galėtų priimti atitinkamus įstatymus. Buvo konstatuota, kad tai yra ne to lygmens teisės aktas ir bendruosius, netgi ne detaliuosius kriterijus turėtų nustatyti įstatymas, o toliau jau kokia nors detalizacija vis tiek yra įmanoma Vyriausybės nutarimuose.

Tikrai tą įstatymo pakeitimą parengsime. Kaip jūs teisingai paminėjote, kai mes kalbėjome apie švietimo susitarimą, mes iš karto sutarėme, kad dėl tinklo mes greičiausiai nesusitarsime. Jeigu mes norime susitarti dėl kitų dalykų, tai šitą klausimą reikia turbūt palikti jau politinei atsakomybei Vyriausybės, kuri tuo metu tą politinę atsakomybę turi tvarkyti taip, kaip jai atrodo tinkama. Kadangi išaiškėjo ta nauja aplinkybė, kad teks įstatymą patikslinti, tai mes tikrai pasiūlysiame įstatymo patikslinimą.

Kokie kriterijai galėtų būti tame įstatyme įvardinti, čia yra turbūt vis dar atviras klausimas. Kokybės kriterijai gali būti įvardinti, bet aš tada labai atvirai pasakysiu, kad jeigu tai bus rimti kokybės kriterijai, tai bus daug griežtesni kriterijai negu kad vaikų skaičius vienoje ar kitoje mokykloje, nes tada jau mes kalbėsime tikrai apie tą kartelę, kurią patenkinti turbūt bus dar sudėtingiau toms mokykloms, kurios šiuo metu atitinka kokią nors numerologinę taisyklę, bet klausimas, ar galės atitikti kokybės kriterijus, jeigu kokybės kriterijai bus rimti.

Grįš švietimo, mokslo ir sporto ministrė iš komandiruotės, mes, be jokios abejonės, tarsimės. Mano tikslas yra, kad įstatymo pakeitimas į Seimą ateitų dar pavasario sesijoje. Priimti jo greičiausiai nepavyks pavasario sesijoje, diskusija galės tęstis, sakykime, iki rudens, o rudenį būtų galima tą įstatymą priimti, kad jisai būtų pakeistas iki sausio 1 dienos ir dar Vyriausybė turėtų laiko priimti poįstatyminiams teisės aktams. Kokio detalumo ir kokio griežtumo kriterijai bus įstatyme, manau, čia yra dar klausimas, apie kurį reikia labai gerai pagalvoti, nes gali būti, kad tuomet reikalavimai tinklui bus dar griežtesni, negu šiuo metu nustatyti Vyriausybės nutarimu. Tikrai taip. Tikrai taip gali būti.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Dumbrava. Ir paskutinei po to suteiksime galimybę paklausti R. Baškienei, ji buvo anksčiau užsirašiusi, bet tuo metu nebuvo.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kadangi nėra užsienio reikalų ministro, gerbiama premjere, jums tada. Aš nežinau, čia galbūt atsakymo labai nebus, bet tiesiog, kad jūs žinotumėte. Mes neseniai priėmėme įstatymą, ribojantį Rusijos piliečių, Baltarusijos piliečių atvykimą į Lietuvą. Tačiau atsitiko taip, kad yra žmonių, tarkime, Zarasų krašte, gražiose vietose, kur jie nusipirkę nekilnojamąjį turtą, kažkokius butus, ir dabar yra sutarę, ar kaimynai sumokės, ar kokie pažįstami, tarkime, išlaidas už šildymą ir taip toliau. Dabar tie žmonės pradeda skųstis, sako: mes nebeturime pinigų už juos sumokėti, o pervedimų iš Rusijos taip pat nėra, negali atsiskaičiuoti su paslaugų teikėjais. Susidarė tokia situacija ir nežinome, kaip iš jos išeiti. Ką jūs galėtumėte patarti ar pasakyti? Aš suprantu, kad metus truks tas galiojimas, bet kas žino, kaip bus toliau. Susidarė tokia situacija kaip ir be išeities. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Galiojimas bus turbūt toks, kiek tęsis agresija. Tai čia kas jums gali atsakyti, kiek ji tęsis, nežinau, ar yra toks krištolinis rutulys, man ta specifinė situacija nėra žinoma. Bet aš kažkaip nesu tikra, kad čia tikrai yra būtina įstatymo dalykai, nes labai daug finansinių institucijų tiesiog atsisako komercinių sandorių su Rusijos ir Baltarusijos subjektais savo pačių pasirinkimu, nes nenori tokių operacijų prižiūrėti. Čia jau reikėtų specifiškai žiūrėti, kur yra problema, kokios ten yra tos operacijos ir dėl ko komerciniai bankai tokias operacijas atmeta. Gali būti, kad dėl pinigų plovimo prevencijos ir sankcijų reikalavimų, gali būti, kad ir dėl savo apsisprendimo tiesiog neaptarnauti Rusijos subjektų mokėjimų. Tokiu atveju kaupsis skola, o tada jau kreditorius spręs klausimą Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

PIRMININKAS. Kaip minėjau, paskutinė klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Labai ačiū už suteiktą galimybę paklausti. Norėčiau paklausti socialinės apsaugos ir darbo ministrės. Gerbiama ministre, pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo projektą nustatomi maksimalūs ir minimalūs vaiko priežiūros išmokų dydžiai. Girdėjome gerą žinią, kad Vyriausybė priėmė sprendimą padidinti 2 baziniais dydžiais minimalią išmoką tiems, kurie gauna mažas pajamas, tai yra neturi draudžiamųjų pajamų.

Ar nesvarstėte vis dėlto galimybės galvoti ir diskutuoti dėl maksimalių dydžių, vadinamųjų lubų nuo 2 iki 3, nes kai skaičiuojame pagal 30 %, pavyzdžiui, antrais vaiko gyvenimo metais, gali gauti ir dirbdamas tik 1 tūkst. 132 eurus. Kylant darbo užmokesčiui, iš tiesų susidaro toks poreikis pagalvoti ir apie tai, o surenkamų pajamų galimybių iš tiesų yra. Norėčiau jūsų nuomonės. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū jums už klausimą. Manau, kad lubų klausimas visada yra konceptualus. Daugelio išmokų mes turime tas lubas. Turbūt į tai reikėtų žiūrėti, sakyčiau, subendrintai. Tarkime, jeigu dabar mes norėtume kilstelėti lubas iki 3 VDU, papildomų lėšų poreikis būtų apie 30 mln. eurų. Bet čia yra kitas dalykas, kiek biudžeto, čia reikėtų susitarti, ar mes norime tai daryti, kada mes norime tai daryti ir kokia sąsaja būtų su visomis kitomis egzistuojančiomis lubomis.

Kalbant apie padidintas lubas užsidirbti vaiko priežiūros atostogų metu, kai jau yra gaunamos išmokos, vakar Vyriausybė taip pat priėmė sprendimą šias lubas pakelti iki 5 VDU. Dar net ir dosniau negu Seime registruotame siūlyme. Tikrai turime tą prioritetą kaip įmanoma geriau pasirūpinti šeimomis, auginančiomis vaikus, nemenkinti paskatų dirbti. Tam ir direktyvą dėl neperleidžiamų atostogų perkeliame, kad padidėtų gaunama suma į rankas toms šeimoms, kurios naudojami ta proga. O diskusija dėl lubų visada gali būti konceptuali. Be abejo, apie tai galėsime diskutuoti.

PIRMININKAS. Dėkui klaususiems ir dėkui ministrams, pateikusiems atsakymus. Vyriausybės pusvalandį baigiame. Na ir pareiškimai, jų, kaip visada, netrūksta.

Taigi, aš matau, mes rytinį posėdį baigsime net po 14 valandos, jis iš karto pereis į vakarinį posėdį. Kviečiame D. Gaižauską.

13.50 val.

Seimo narių pareiškimai

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties norėjau užduoti klausimą ir premjerei, bet man neužteko laiko. Bet galbūt mano pasisakymas taip pat suformuluos ir

klausimą, gal jį premjerė ir išgirs. Mano pasisakymo tema – būtent nacionalinis saugumas karinių grėsmių akivaizdoje ir tai, kaip Lietuva ruošiasi jas atremti, kaip mes stipriname savo nacionalinį saugumą įvairiose srityse.

PIRMININKAS. Pasistenkite garsiau, sunku girdėti.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Karas ištis jau diktuoja mums darbotvarę, ją koreguoja. Tai daro ne tik Lietuva – daro visos Europos Sąjungos valstybės, NATO partneriai ir taip toliau. Lietuva, reaguodama į karo Ukrainoje iššūkius, į visa tai žiūri labai rimtai. Taip, visos partijos pasirašė politinį susitarimą, kad būtent į nacionalinį saugumą, į šią sritį kreipsime maksimalų dėmesį. Stengsimės nekritikuoti vieni kitų, nes sprendimai labai svarbūs, dalis iš jų tikrai turi slaptumo žymas ir taip toliau, mes tikrai to susitarimo laikomės. Bet pamatėme, kad yra tam tikrų rizikų ir pavojų, jais valdantieji galimai naudojami. Vis dėlto po to, kai jau daugiau negu metai vyksta karas Ukrainoje, priėmėme sprendimą, kad reikia pradėti kalbėti viešai ir apie nesklaidumus. Tik tokiu būdu galbūt sukelsime dėmesį ir tos pačios žiniasklaidos, ir visuomenės. Dabar žiniasklaida įpratusi ir nori girdėti tik gerus sprendimus arba įvykius. Jei bandai kritikuoti, tai faktiškai arba juos praleidžia pro pirštus, arba net neakcentuoja.

Kalbant apie nacionalinį saugumą, sritys labai plačios. Kalbame ir apie Lietuvos kariuomenę, apie sąjungininkų atėjimą į Lietuvą, kokią infrastruktūrą reikia keisti ir panašiai. Kalbame apie logistiką, mobilumą. Turėtume kalbėti ir apie sveikatos sistemą. Apie tai visą laiką diskutuojame. Tai nereiškia, kad mes dėl visko sutariame, jei nėra viešos kritikos ir žmonės to negirdi. Tikrai diskutuojant yra ir nesutarimų. Bet mes jų neviešinome iki šiol. Norėčiau šiandienos pasisakyme aktualizuoti tik tam tikrus šios savaitės klausimus. Abu jie lietė mūsų nacionalinį saugumą, mus ne tik išgąsdino, bet ir tikrai sudarė tokias sąlygas, kad pasijaustumė labai nesaugiai.

Aš noriu pakalbėti apie vakarykštį bendrą Nacionalinio saugumo ir Sveikatos reikalų komitetų posėdį. Būtent šio posėdžio metu... Tema buvo šiek tiek išplėsta, parašyta, kad norime sužinoti situaciją, kaip sveikatos sistema pasirengusi išorės grėsmėms, terorizmo ir karo grėsmėms karo grėsmės akivaizdoje. Pasakysiu labai paprastai. Šio susitikimo metu sveikatos apsaugos ministras į visus klausimus, į techninius, į tai, kokia įranga, kiek ligoninės pasiruošę, koks bendradarbiavimas su karo medikais ir taip toliau, pateikė vieną atsakymą: „Manęs iki šiol niekas neinformavo apie karinių grėsmių scenarijus. Kadangi tos informacijos neturiu, aš negaliu paruošti sveikatos sistemos toms grėsmėms atremti.“ Iš pradžių galvojome, kad tik vienas toks posakis, atsakymo turinys, galbūt ministras nesugeba atsakyti, bet jis atsakinėjo į visus klausimus, susijusius su techniniais dalykais, kaip ligoninės, kaip sandėliavimas, kaip rezervas. O kas, jei puolimas, jei žiūrėtume, kaip Ukrainos atveju, pirmi raketų smūgiai būtų nukreipti į ligonines? Jei jos bus sugriautos, kaip evakuosite ligonius ir taip toliau? Atsakymas buvo vienas: „Kadangi iki šios dienos manęs Krašto apsaugos ministerija neinformavo apie galimus scenarijus...“. Ir taip toliau.

Jūs įsivaizduojate? Mums visiems buvo šokas, tikrai jautėmės nejaukiai. Kariškiai, kurie dalyvavo susitikimo metu, ir Krizių valdymo centro vadovas dar bandė taisyti padėtį, sakyti, kad visai neseniai buvo ir pratybos, kur buvo imituotas 5 straipsnio panaudojimas. Tuos galimus scenarijus, menamus scenarijus, atsižvelgus į karo įvykius Ukrainoje, jau buvo galima nuspėti. Ten dalyvavo Sveikatos apsaugos ministerijos atstovai – ministras nieko nežino, vėl kaip užsikirtusi plokštelė kartoja tą patį savo sakinį, kad aš nežinau karinių grėsmių, dėl to mūsų sistema nepasirengusi.

Įsivaizduojate? Buvo baugu, nes kai mes kalbame apie Lietuvos kariuomenės modernizavimą, jau šlifuojame tam tikrus kampus, arba tam tikras kliūtis, dėl ko Vokietijos brigada negali atvykti, kur poligonai, kur kariniai miesteliai statomi, nekalbu apie mobilumą, geležinkelio tiesimą ir taip toliau, bet sveikatos sistema – vienas iš pagrindinių elementų, jeigu įvyktų karas, kad mes galėtume, kaip sakyti, ne tik atremti, bet net ir kovoti. Reikalingos ir karinės pajėgos, ir logistika, ir kita infrastruktūra, bet be sveikatos sistemos, pirmosios pagalbos suteikimo – visiškai nulis, nes mes maža valstybė, mes turime telktis, kad ne tik karo gydytojas galėtų pirmąją pagalbą suteikti, bet ir ta infrastruktūra. Sistema, kuri yra mūsų Lietuvos valstybėje su visomis ligoninėmis, – nulis. Aš nehiperbolizuoju, sveikatos sistema – nulis, nesirengia.

Antras, noriu dar...

PIRMININKAS. Viskas, laikas. Ir taip mes jau esame...

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Tai uždegu šią lemputę bent dėl to, kas susiję su sveikatos sistema, ir prašau...

PIRMININKAS. Viskas, atsiprašau, išjungiu mikrofoną. Kitas pranešėjas – V. Valkiūnas. Gerbkime ir save, ir kitus, yra nustatytas laikas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Patvirtinama baidi išvada, kad liberalanarchizmas veiksmingai žygiuoja per Lietuvą. Kaip minėjo ir D. Gaižauskas, chaosas ir suirutė.

Kalbėsiu dėl priesaikos savivaldybės ir miesto tarybos nariams. Cituoju: „...(*vardas, pavardė*)“ – priesaikos priėmimo laiku – „prisiekiu gerbti ir vykdyti Konstituciją“ – kieno Konstituciją – Lietuvos, Norvegijos, Anglijos, Lenkijos, Ukrainos konstituciją? – „ir įstatymus“ – kieno įstatymus? – „sąžiningai ir garbingai atlikti savo pareigas ir susilaikyti nuo veiksmų, pažeidžiančių savivaldybės gyventojų teises“ – kokios savivaldybės? – „ir viešuosius interesus.“ Matote, ir čia chaosas. Kad ir kur imsi, visur tas anarchizmas, liberalizmas prie ko priveda? Todėl Darbo partija kviečia reaguoti ir nepasiduoti piktybinėms jėgoms, kurios kelia sumaištį ir nepasitikėjimą Lietuvos valstybe.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui, kuris įvertino laiko trūkumą. I. Kačinskaitė-Urbonienė – kita pareiškimo autorė. Aš atsiprašysiu Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“, kad šiek tiek vėliau prasidės jūsų darbotvarkės dalis, na, guosiuosi tuo, kad L. Nagienei mes sudarėme galimybę pirmoje dalyje pasireikšti. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū. Mano pareiškimas susijęs su tuo, ką klausiau gerbiamos Ministrės Pirmininkės, nes švietimo ministrės nėra, tai yra ką Vyriausybė ir Seimas darys po to, kai Konstitucinis Teismas išaiškino, kad Mokyklų tinklo kūrimo taisyklės, kurios buvo patvirtintos 2021 metų gruodžio pabaigoje, yra antikonstitucinės.

2021 metus mes tikrai beveik visus praleidome diskutuodami apie švietimą, ateitį, ko mes siekiame. Ir tokie svarbiausi stulpai, dėl kurių susitarėme, buvo bendradarbiavimas, atidavimas savivaldai daugiau funkcijų tvarkytis švietimą, didesnių įgaliojimų suteikimas. Vienas svarbiausių punktų buvo švietimo kokybė. Deja, iš karto pasirašius rugsėjo 1 dieną susitarimą dėl švietimo, Vyriausybė ėmėsi kurti Mokyklų tinklo taisykles ir jose įtvirtino tik kiekybinius kriterijus. Daugiau negu pusė savivaldybių, įvairios švietimo bendruomenės, organizacijos, didžioji dalis Seimo opozicinių partijų atstovų, pirmininkų sakė ir klausė, kaip šie kiekybiniai kriterijai bus susiję su kokybe, tai yra tais tikslais, kurių mes siekiame labiausiai sudarydami susitarimą dėl švietimo ir taip toliau. Deja, į tuos klausimus nebuvo atsakyta, o į pastabas neatsižvelgta.

Kas atsitiko po to? Dar blogiau, kad su tomis antikonstitucinėmis Mokyklų tinklo kūrimo taisyklėmis buvo susietas europinis ir valstybinis finansavimas. Buvo nuspręsta, kad maždaug 250 mln., arba ketvirtis milijardo, kelias tik į tas savivaldybes, kurios pasitvirtins mokyklų tinklą pagal Vyriausybės nustatytas taisykles, tai yra pagal tuos kiekybinius kriterijus. Dar kitas dalykas – kelias tik į tas mokyklas, kurios turi 200 ir daugiau mokinių. Vėlgi tik kiekybiniai kriterijai. Tiek Darbo partijos frakcija, tiek kitos frakcijos ne kartą pasakė, kad bus neteisėtai ir neteisingai uždamos regioninės mokyklos, žlugdoma regionų gyvastis, didės socialinė ir švietimo atskirtis, švietimo netolygumai.

Dabar iš tikrųjų ką mes ir matome, kaip ir išaiškino Konstitucinis Teismas, kad toks nutarimas buvo antikonstitucinis ir kad kriterijai turi būti įtvirtinti įstatyme. Aš sunkiai įsivaizduoju, kad įstatyme atsiras skaičiai, kad ten klasėje daugiau kaip aštuoni mokiniai ir panašiai. Vis tiek mes kalbėsime apie kažkokius kokybinius kriterijus, tai yra pasiekimų rodiklius, prieinamumo kiekvienam vaikui ir panašius kokybinius kriterijus, ir mes grįšime į 2021 metų pradžią, bet per tą laiką jau atsitiko tikrai labai negerų dalykų. Tai yra pradėta uždaryti kai kurias mokyklas, o tai kelia didelę bendruomenės demotyvaciją – tiek tėvų, tiek mokinių, tiek mokytojų. Bendruomenė yra susiskaldžiusi, įbauginta. Taip pat jau didėja ta švietimo atskirtis, nes didesnės lėšos sukonzentruotos į regionų centrus, į didesnes mokyklas. Mažesnės mokyklos jau iš pirmo srauto negavo finansavimo. Buvo įtvirtinta subjektyvi mokyklų priežiūra ir kontrolė. Aš apskritai galėčiau daryti išvadą, kad destabilizuota bendrojo lavinimo, arba švietimo ir ugdymo, sistema, kai mo-

kyklų likimą lėmė ne pasiekimai, o skaičiai – tiesiog mokinių skaičiai klasėse, mokinių skaičiai mokyklose.

Aš labai trumpai noriu padėkoti iniciatorei L. Nagienei ir visiems Seimo nariams, kurie kreipėsi į Konstitucinį Teismą, ir Konstituciniam Teismui už objektyvumą.

Dabar trumpi palinkėjimai, nes laiko liko nedaug: skubiai taisyti Vyriausybės nutarimą, grįžti prie kokybinių kriterijų čia, Seime, atšaukti neteisėtus sprendimus ir jų nekartoti su kolegijų tinklu, nes dar vieni antikonstituciniai sprendimai...

PIRMININKAS. Laikas baigėsi.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). ...jau yra pakeliui. Tai palinkėjimais ir baigiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, galbūt nereikėtų čia kalbėti, bet aną kartą neįvyko Vyriausybės valanda, šiandien vėl dingo pusvalandis, todėl tenka pakartoti tai ir užduoti tuos klausimus, kurių negalima laiku užduoti, o, svarbiausia, tikėtis, kad ateis į juos atsakymai. Tai, ką aš dabar pasakysiu, tikrai išsiųsiu raštu ir paprašysiu, kad būtų atsakyta raštu, jeigu neišeina žodžiu.

Apie ką kalbu? Raktinis žodis čia būtų „atsakomybė“. Lietuvos, visi suprantame, lieka vis mažiau ir mažiau. Kodėl? Ką bepaimtume... Štai vakar vyko konferencija Seime, susitiko Lietuvos sporto aktyvas. Inicatyva buvo Sveikatos reikalų komiteto, bet kažkas užmiršo įjungti transliaciją ir šiandien niekas Lietuvoje taip ir nesužinojo, apie ką šnekėjo kūno kultūros ir sporto specialistai, kokias problemas kėlė ir kaip siūlė jas spręsti. Niekas nesužinojo, nes nebuvo transliacijos. O ten buvo labai rimti klausimai. Visi puikiai žinome, kad pusė jaunuolių netinka karo tarnybai, jau daugiau negu pusė. O kodėl? O todėl, kad štai Lietuvoje 30 metų vyksta projektas „Sveika mokykla“. Niekas neužfiksavo, nuo ko jis prasidėjo ir kur dabar. Niekas nesuskaičiavo, kiek tada mūsų berniukai atlikdavo prisitraukimų arba mergaitės pritūpimų, ir dabar niekas nežino, nes niekas nelygina. Kaip galima ką nors pakeisti nežinant, ką reikia keisti? Bet apie tai niekas nesužinos, nes transliacijos nebuvo ir kelių valandų darbas nuėjo šuniui ant uodegos. Tie žmonės, kurie kalbėjo, ką žinojo, tą ir paliko sau žinoti toliau. (*Balsai salėje*)

Štai ko norėjau paklausti praeitą kartą sveikatos ministro. Federalinė maisto ir vaistų agentūra Jungtinėse Amerikos Valstijose pakeitė savo skiepijimo politiką ir nebeskiepys monovalentinėmis kovid vakcinomis. Mes kol kas skiepijame ir net neplanuojame ko nors keisti. Lietuvoje utilizuota arba planuojama utilizuoti beveik 3 mln. vakcinų dozių, padovanota arba planuojama dovanoti dar apie 2 mln. Kiek jos kainuoja, nesuskaičiuosite, nes kainos yra slaptos, nors oficialiai girdime: tai 20, tai 100 eurų už vieną. Padauginkite ir neberekės premjerei aiškintis, kur gauti 40 mln. eurų padėti pienininkams. Tai būtų maža dalelė to, kas yra iššvaistyta neūkiškai dirbant.

Ką dar reikėtų čia pasakyti? Štai girdėjote, prieš kelias dienas finišavo mūsų tautos didvyris, šių laikų didvyris. 2 tūkst. 900 valandų žmogus irklavo. Kai atplaukė prie kranto, porą parų tabalavosi, kad leistų jam išlipti į krantą. Neatsirado atsakingų žmonių, kad pasirūpintų, kas būna, kai toks galiūnas atplaukia į kitą šalį. Paskyrė savo šitą žygį S. Dariaus ir S. Girėno 90 metų žygio jubiliejui. Nebuvo atsakingų, nėra. Kažkas kažkam nepasakė ir nesikreipė.

Štai žiūrėkite, kalbame apie mirties priežastis. Daugiau negu pusė žmonių Lietuvoje miršta nuo širdies ligų, bet paaiškėja, kad daugybė žmonių piktinasi, sako: mano giminė numirė nuo vėžio, kito numirė nuo kitų problemų, nuo infekcijų, bet ką užrašė? Širdies ligą, nes čia yra brangiausi vaistai, čia galima daugiausia pinigų išplauti dėl šitos vienos ligos.

Bet Amerikoje trečioji mirties priežastis, skirtingai nuo mūsų... Mūsų trečioji po vėžio yra... Pirma yra širdies liga, po to vėžys ir po to išorinės mirties... Amerikoje taip pat: širdies ligos, vėžys, trečioji yra jatrogenija, tai yra dėl medicininių priežasčių. Amerikonai puikiai žino, kad apie ketvirtis milijono amerikiečių išeina į aną pasaulį dėl jatrogenijos, vadinasi, dėl medicininių priežasčių – ne tie vaistai buvo duoti, ne tokia operacija ir taip toliau.

Lietuvoje tokios problemos iš viso nėra. O jeigu mes perkeltume proporcingai į Lietuvą, tai tokių priežasčių būtų, apie 2,5 tūkst. žmonių miršta tik todėl, kad pradėjo gydytis. Būtų sau ramiai gulėję, ko gero, dar būtų gyvenę. Atsakingų už tai nėra. Aš raginu pradėti kalbėti apie atsakomybę.

Čia dar daugiau klausimų, bet tikiuosi, kad ministras į juos atsakys raštu. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. R. Tamašunieneį kviečiu perskaityti pareiškimą.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, 1994 m. balandžio 26 d. Lietuva ir Lenkija pasirašė draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutartį. Šiais metais, ši trečiadienį, šiai sutarčiai sukako 29 metai.

Sutartis – vienas reikšmingiausių dvišalio bendradarbiavimo dokumentų, jos nuostatos iš esmės pakeitė tarpusavio nepasitikėjimo atmosferą, padėjo pamatus sėkmingam abiejų valstybių integracijos procesui į NATO ir Europos Sąjungą. Dvišalių santykių svarbiausiose srityse: tarptautinio bendradarbiavimo, saugumo, ekonomikos, energetikos ir kitose, sutarties gero kaimyninio bendradarbiavimo principas tapo pamatine vertybe, sustiprinusia abi valstybes visomis prasmėmis, ir išaugo į strateginę partnerystę.

Šiandien Lietuva ir Lenkija vaidina svarbų vaidmenį, rodo lyderystę Europos ir pasaulio politiniuose procesuose ir priimant sprendimus naujuoju geopolitiniu laikotarpiu. Parama Ukrainai, siekiant bendros pergalės brutaliame kare, dar labiau suartino abi valstybes. Lietuvos ir Lenkijos parama Ukrainai, siekiant integracijos į Vakarų demokratijos struktūras, yra Vilniaus *samito* pagrindinis bendras tikslas, o pilietinės visuomenės išitraukimas į besąlygišką pagalbą nuo karo kenčiantiems ukrainiečiams šiandien pasaulyje yra ne tik vadinamas fenomenu, bet artimai susaisto abiejų valstybių piliečius, telkia mus bendriems tikslams, stiprina mūsų atsparumą ir pasirėmimą grėsmėms, tampa įkvėpimu visiems europiečiams. Atgijusi Abiejų Tautų Respublikos ir Gegužės 3-iosios Konstitucijos dvasia stiprina Liublino trikampio formatą ir Rytų Europos regioną.

Verta prisiminti, kad dvišalė sutartis – galiojantis ir įpareigojantis tarptautinis teisės aktas, kuriuo susitariančios šalys įsipareigojo lenkų ir lietuvių tautinėms mažumoms. Dvišalėje sutartyje, beje, kol kas vieninteliame teisės akte, apibrėžiama tautinių mažumų sąvoka ir garantuojama tarptautinius standartus atitinkančios teisės apsauga, principai ir standartai, apibrėžti tarptautinėse deklaracijose, konvencijose, paktuose ir kituose teisės aktuose.

Deja, 2010 metais buvo nutrauktas galiojusio Tautinių mažumų įstatymo galiojimas, o naujasis vis dar, deja, iki šiol neparengtas. Svarbu pabrėžti, kad šių metų kovo mėnesį Jungtinių Tautų komitetas savo pastabose rekomendavo Lietuvai imtis skubių veiksmų ir pagreitinti naujo Tautinių mažumų įstatymo priėmimą, imtis efektyvių priemonių visiškai apsaugoti tautinėms mažumoms, įskaitant jų kalbą, religiją, kultūrą ir tapatybę.

Mieli kolegos, Seime šiuo metu yra net penki Tautinių mažumų įstatymo projektai, jie dūla komitetuose. Tai jau politinės valios klausimas, greičiau – jos nebuvimas. Tautinių mažumų įstatymas veikia nuo pat pirmųjų nepriklausomos Lietuvos dienų, jis yra išbandytas ir patikrintas praktikoje. Galiojančių nuostatų nesiūloma iš esmės keisti ir šiandien. Taigi, jau seniai neturėtų likti baimių, nuogąstavimų ir menamų pavojų dėl šio įstatymo. Tokio įstatymo būtinumas valstybei ir bendrapiliečiams buvo įtvirtintas Aukščiausiosios Tarybos, įvertintas tarptautinės bendruomenės, bet svarbiausia – Europos institucijų, kaip pažangus teisės aktas, tačiau dabar likęs tik svarbių Lietuvos teisės aktų paveldo dalimi.

Nenoriu tikėti, kad mums, šių dienų politikams, trūksta drąsos, geranoriškumo ar supratimo, kad, kaip rašoma sutarties preambulėje, nuo amžių abiejų valstybių teritorijoje gyvenantys lietuviai ir lenkai nešė ir įneša nekintančių vertybių į abiejų tautų ir valstybių kultūrą bei yra įdėję esminį indėlį į Europos kultūros vystymą, kad abiejų valstybių nepriklausomybės atgavimas įpareigoja mus drąsiai mąstyti apie ateitį. Todėl šiandien raginu komitetus, juose dirbančius Seimo narius, tuos įstrigusius įstatymų projektus... Taip pat kreipiuosi į Vyriausybę, kad iki 30-ųjų dvišalės sutarties metinių, tai yra iki kitų metų balandžio 26 dienos, kai minėsime tikrai svarbaus dvišalio susitarimo metines, priimtume Tautinių mažumų įstatymą ir įgyvendintume savo sutarties įsipareigojimus ir lietuvių bei lenkų tautinėms mažumoms duotus pažadus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir paskutinis pareiškimas – A. Verygos pareiškimas.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Kadangi irgi nespėjau per Vyriausybės valandą paklausti, būčiau klausęs ekonomikos ir inovacijų ministrės.

Jūs visi žinote, kad šių metų gegužės 11–12 dienomis „Litexpo“ parodų rūmuose vyks tokia „Login“ konferencija, kuri yra pristatoma kaip tokio futuristinio progreso pristatymas, mąstytojų

pristatymo arena. Būčiau klausęs ministrės, kas sugalvojo ir kieno kvietimu į ją kaip vienas pagrindinių pranešėjų yra pakviestas pranešimą skaityti pasaulyje pristatomas kaip daktaras Mirtis. Tai yra gydytojas, kaip suprantu, sukūręs mirties kapsulę, savižudybei skirtą kapsulę, ir jo, pranešėjo, pristatymas yra: „Death capsule“. Taip angliškai ir yra pristatoma.

Aš noriu paklausti: kas sugalvojo Lietuvoje, nežinau, gal studentams ar moksleiviams, ar mąstytojams pakviesti tokį pranešėją, kuris iš esmės yra sukūręs prietaisą? Jo idėja yra pasidalinti šio prietaiso brėžiniais nemokamai, kad juos būtų galima panaudoti atsispausdinant tiesiog tam, kad, įėjus į šią kapsulę ir, kaip jis sako, paspaudus vieną mygtuką, deguonies kiekis būtų greitai sumažinamas ir žmogus be skausmo galėtų numirti? Tai mano toks retorinis klausimas šį kartą į orą: kas čia sumastė Lietuvoje tai pristatyti kaip didelę inovaciją?

PIRMININKAS. Šiuo pareiškimu baigiame rytinį posėdį. (*Gongas*) Kelių sekundžių pietų pertrauka. P. Saudargas tuoj pakeis mane ir pradės vakarinį posėdį.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 267 STENOGRAMA

2023 m. balandžio 27 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. SABATAUSKAS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos. Pradedame vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Taigi, kaip suprantu, pietūs jau pavalgyti, registruojamės. Prašom.

Užsiregistravo 64 Seimo nariai. E. Rudelienė per centrinį mikrofoną.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi posėdis prasidėjo vėliau, tiesiog noriu klausti. Kada bus balsavimas, gal galite pasakyti? Ar bus tik vienas popietinis, gal po visko, ar kada?

PIRMININKAS. Matote, parašyta 15 val. 20 min. Dabar aš staigiai dar nesuskaičiavau, kaip čia mums seksis eiti. Matote, šios dienos darbotvarkė yra gerokai sujaukta. Kol kas dirbkime tarsi nieko nebūtų įvykę, o dirbdami susitarsime, kolegos. Nieko negaliu. Taip, jeigu ką, žinoma, pratėsime.

Dabar... (*Balsai salėje*) Tai kad jau užsiregistravome. Ką tik 64 Seimo nariai užsiregistravo.

Opozicinės Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ darbotvarkė

14.18 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71, 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2452 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-1 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2452. Pateikimas. Gerbiamas A. Butkevičius mums mielai pateiks šį įstatymo projektą. Prašom į tribūną.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ frakcija parengė Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimus ir tikrai labai trumpai norėčiau pasakyti šito įstatymo projekto parengimo tikslą. Pirmiausia buvo atsižvelgta į pačius smulkiausius verslininkus, kurie nėra PVM mokėtojai. Šiuo metu aukščiausia PVM riba yra 45 tūkst. eurų ir jeigu 45 tūkst. eurų yra viršijama, tada tu jau tampi PVM mokėtoju. Mūsų įstatymo projekte, kurį šiuo metu pateikėme, yra numatyta didinti ribą iki 65 tūkst. eurų. Europos Komisija dabar yra net jau tikriausiai galutinai patvirtinusi, kad ši riba gali būti iki 85 tūkst.

Kolegos, aš noriu labai atsakingai pareikšti, kad 65 tūkst. yra pateikta ne dėl to, kad ar opozicinė frakcija teikia, ar dėl to, kad sugalvojome kur nors diskutuodami tokią sumą pasirinkti, bet yra atlikti tiesiog matematiniai paskaičiavimai įvertinus 2021 ir 2022 metų infliaciją. Taip pat turėjome susitikimą ir su Laisvosios rinkos instituto kai kuriais specialistais, ir su pačia vadove teko kalbėtis, taip pat teko kalbėtis ir su kai kurių universitetų profesūra, kad ar teisingai mes pritaikėme formulę, kai nustatėme didesnę PVM ribą įtraukdami vidutinę metinę infliaciją ar metinę infliaciją, nes, kaip žinote, infliacija labai sparčiai augo 2022 metais, bet jau ir 2021 metais buvo augimas. Tikrai galiu pasakyti, kad skaičiuodami radome bendrą sutarimą ir dėl to yra numatyta šiuo metu 65 tūkst. eurų.

Taip pat, jeigu žiūrėtume į tarptautinę praktiką, kai kurios šalys yra automatiškai įstatymuose numačiusios, kad pasibaigus metams, ypač tas akcentuojama dėl asmenų, kurie yra verslininkai, smulkūs verslininkai, ta apyvartos suma yra nuolat padidinama. Jeigu, aišku, infliacijos ro-

diklis yra aukštesnis, dažniausiai būna nustatyta riba 4 % pasibaigus metams. Tai toks šiandien yra mūsų to įstatymo projekto pateikimo tikslas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Iš tikrųjų antrąją savo pasisakymo dalimi kaip ir pradėjote kalbėti apie tai, ką aš norėjau paklausti, kad galbūt geriau būtų nustatyti ne konkrečią ribą įstatyme, o nustatyti formulę, kaip būtų apskaičiuojama ir ta riba didėtų arba mažėtų. Nežinau, priklausomai nuo ekonominės situacijos. Kodėl vis dėlto pasirinkote konkrečios sumos tą variantą? Tai vienas klausimas.

Ir antras klausimas susijęs. Ar manote, kad dabartinis priežiūros ir kontrolės mechanizmas yra pakankamas dėl PVM grobstymo, nes tai vis dar išlieka aktualia problema biudžeto surinkimo kontekste ir apie tai byloja keletas pavyzdžių iš kovidinio laikotarpio, kai buvo prisipirkta įvairių prabangių mašinų ir ne tik kad taip netikslingai panaudota parama, bet dar ir vykdyti PVM atskaitymai. Taigi dėl kontrolės, ar manote, kad jau dabar viskas sutvarkyta ir ji yra pakankama?

PIRMININKAS. Dėkui.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju už klausimą. Gyvenimo praktika yra parodžiusi, kad politikai labai nemėgsta, kad įstatymo projektuose, ypač Lietuvoje, prirašome tam tikrų formulių. Mano gyvenime taip buvo, nors aš formules mėgstu ir net mokslinę disertaciją rašydamas jas labai daug, atlikdamas įvairius skaičiavimus, taikiau. Tai dėl to būdavo atsisakyta. Jeigu būtų bendras sutarimas, aišku, būtų geriausia, kad Vyriausybė tokį variantą pasiūlytų, nes turėtų būti ir toks labiau aiškinamasis darbas atliktas.

Dabar dėl PVM grobstymo. Aš manau, kad tokiais PVM grobstymo dalykais vargu ar tokie smulkieji verslininkai, kurie daugiausia dirba su verslo liudijimais, kurių apyvarta siekia, kaip dabar yra, iki 45 tūkst., galėtų užsiimti.

PIRMININKAS. Dėkui už pristatymą. Dabar motyvai už – gerbiamas A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Be jokios abejonės, aš palaikau šį įstatymo projektą ir dar noriu pasakyti keletą dalykų. Lietuva dar 2021 metais gavo Europos Komisijos leidimą PVM viršutinę ribą padidinti nuo 45 tūkst. iki 55 tūkst. Praėjusiais metais tokį įstatymo projektą palaikė parlamentas, kad tokia riba galėtų būti pakelta. Žinoma, ji galėtų būti didesnė, tačiau Europos Komisijos leidimas buvo būtent dėl tokios sumos. Beveik metus iš Vyriausybės mes tos išvados taip ir nesulaukėme, tad parlamentas neturi galimybės svarstyti, bet džiugu, kad Vyriausybė vis dėlto įtraukė į mokesčių reformos paketą ribos pakėlimą iki 55 tūkst., nuo kada tampama PVM mokėtoju.

Tačiau kelia nerimą tai, kad jeigu nebūtų pritarta visam mokesčių reformos paketui, šis labai reikalingas smulkiesiems verslininkams įstatymas nugultų stalčiuose. Kviečiu palaikyti dabar atskirai teikiamą įstatymo projektą, kurį teikia kolega A. Butkevičius, ir tikiuosi, kad smulkieji verslininkai, kurie jau pernai laukė šito įstatymo projekto, visgi sulauks gerų žinių iš parlamento. Tai kviečiu palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti ir balsuosime numatytu laiku. Tikiuosi, kad būtent tuo laiku ir balsuosime.

14.24 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 46¹, 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2451 (pateikimas)

Taigi dabar darbotvarkės 2-2 klausimas – Pelno mokesčio įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2451. Vėlgi pranešėjas – gerbiamas A. Butkevičius. Na va, galėjote toli ir nenuieiti. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkui, posėdžio pirmininke. Pelno mokesčio įstatymo projektą Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ frakcija parengė ir teikia šiandien svarstyti, pateikimo procedūra. Turiu pasakyti, kad tai susieta su individualia veikla. Šiuo metu pelno mokesčio tarifo 5 % dydis yra taikomas įmonėms, kurios dirba pagal individualios įmonės statusą, kuriose dirba iki dešimties darbuotojų ir metinė apyvarta neviršija 300 tūkst. eurų. Turiu pasakyti, kad mes šitą skaičių norime padidinti nuo 300 tūkst. iki 445 tūkst.

Tikrai nekartosiu, ką kalbėjau pristatydamas Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projektą. Čia vėl buvo pritaikyta formulė, kurioje iš esmės dominavo 2021–2022 metų infliacijos rodikliai. Šitas skaičiavimas sutapo, kaip sakiau, ir su kai kurių mokslo institutuose dirbančių darbuotojų metodika ir skaičiavimais. Kaip matote, kitą sykį gali būti keista, kodėl ne 450 tūkst. Vien tik dėl to, kaip sakiau, kad pagal formulę išėjo toks galutinis rezultatas.

Manau, kad pastaruoju metu infliacija tikrai yra išaugusi, nors dabar po truputį mažėja, bet mažėja metinė infliacija ir vidutinė metinė infliacija, o mėnesinė infliacija, negalutiniais skaičiavimais, vis tiek šį mėnesį buvo dar 0,2 % aukštesnė, negu buvo praeitą mėnesį. Tai čia yra realusis infliacijos rodiklio atspindys. Manau, kad esant tokioms pačioms kiekybinėms apimtims individualios įmonės, kurios vykdė darbus, jau peržengia 300 tūkst. eurų ribas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Gerbiamas A. Skardžius klausia pirmasis. Jo nėra. Tada gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų tai labai palengvintų. Žinome, kad ypač mažos įmonės (man teko su jomis ne vieną kartą diskutuoti ir susitikti) tikrai laukia pakeitimų, nes tie 300 tūkst. jau yra senokai užfiksuota suma. Prašom pasakyti, gal turite skaičius, kiek maždaug turime Lietuvoje tokių įmonių, kurios turėjo tą lengvatą iki 300 tūkst. ir ne daugiau kaip 10 darbuotojų?

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Kai atlikome skaičiavimus, tikrai turėjome skaičius, bet šiuo metu negalėčiau atsakyti, nenoriu suklaidinti. Paskutiniu metu 300 tūkst. eurų buvo nustatyta 2014 metais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar motyvai. Už – gerbiama L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gerbiami kolegos, mes žinome, kad labai didelę pridėtinę vertę sukuria mūsų mažosios įmonės, kurios iš tikrųjų pačios sau sukuria darbo vietas. Ypač daug mažų įmonių mes turime regionuose. Žinome, kad dėl infliacijos ir pabrangus visoms paslaugoms ta suma, kuri buvo nustatyta 2014 metais, tikrai neatitinka realybės. Tikrai yra nedidelė, tai yra 145 tūkst. tik pakelta. Tikrai siūlau palaikyti, jei norime išsaugoti ir kad taip pat būtų konkurencingos mūsų įmonės, galėtų dirbti ir toliau sėkmingai mokėti mokesčius. Kartu mes išsaugosime ir mažinsime šešėlį. Bet jeigu mes paliksime tuos 300 tūkst... Iš tikrųjų mes žinome, kad dažnai nueinama ir į šešėlį. Tikrai kviečiu visus palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsime, kai bus balsavimo langas.

14.29 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2456 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-3 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2456. Gerbiama R. Baškiene kviečiu į tribūną pristatyti. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mielieji kolegos, pristatant šį įstatymo projektą būtina ir galima kalbėti apie demografinę situaciją Lietuvoje. Mūsų, Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“, komanda iš tikrųjų daug analizavo ir dirbo prie šio klausimo – įvertino mano paminėtos demografinės situacijos problemas, ypač mažėjantį gimstamumą, kuris yra drastiškas (galima sakyti, žvelgiant į skaičius, per dešimtmetį beveik 10 tūkst. sumažėjo gimimų skaičius), būtinybę kalbėti ir formuoti teigiamą požiūrį į šeimą kaip vertybę, kaip visuomenės pagrindą, būtinybę kalbėti apie paramą šeimoms, auginančioms vaikus. Kaip žinome, Lietuva gali pasiūlyti ganėtinai ilgomis motinystės atostogomis, vaiko priežiūros atostogomis, jas mes įteisiname papildomai pakeitę nuostatas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnis, kurį teikiame kaip pasiūlymą, nustato tvarką, kad kompensuojamas maksimalus darbo užmokestis negali viršyti dviejų šalies vidutinių darbo užmokesčių, galiojusių praėjusį ketvirtį iki nedarbingumo atsiradimo momento. Kaip jūs žinote, kiekvienas asmuo turi individualias vaiko priežiūros išmokos sąlygas ir individualią galimybę pagal uždirdamas pajamas. Štai aš noriu remtis vis dėlto „Sodros“ duomenimis

ir dar kartu akcentuoti, kad dalis žmonių, kurie neturi draudžiamųjų pajamų, gauna minimaliąją išmoką. Džiaugiuosi gerąja žinia, kurią pasakė socialinės apsaugos ir darbo ministrė patvirtindama, kad iš tikrųjų mes tuos žmones matome, pastebime ir vietoj 6 bazinių dydžių bus svarstomi ir teikiami čia Seimui 8 baziniai dydžiai. Tai tikrai pagirtina. Tačiau mūsų siūlymas yra vietoj 2 taikyti 3.

Aš turiu savo pasiūlymų ir mūsų komandos pasiūlymų, tiesiog turiu tam tikrų pagrindimų. Vertinant šiuos siūlymus, reikia atsižvelgti į pagrindinį dalyką, – o kaip gi šituos procentus, kuriuos nustato, žmogus gali pasirinkti: ar vaiką auginti vienerius metus ir gauti 60 % atlyginimo, buvusio kaupiamojo dydžio, išmoką? Tai sudarytų tam tikrą mėnesio išmoką, bet ji bus vėlgi atitinkamai įvertinta pagal maksimalius ir minimalius dydžius ir gali būti maksimaliai ne daugiau kaip 2 tūkst. 265 eurai. Tačiau jeigu vaiką pasirenka auginti iki dvejų metų, tai pirmųjų ir antrųjų metų laikotarpiu yra dar mažesnis procentas. Vėlgi, įrašius į tą pačią formulę, išeitų, sakau kaip pavyzdį, kad, vaiką auginant antraisiais metais, maksimalus dydis net ir dirbant būtų 1 tūkst. 132 eurai.

Dabar žmogui, kuris moka įmokas, dirba, kaip jūs žinote, socialinio draudimo įmoka – 19,5 %. Motinystės įmoka nėra didelė. Mes, beje, ją padidinome. Buvo 1,7 %, dabar 1,8 %. Čia šiuo atveju reikia iš tiesų pasižiūrėti, ar turime finansinę galimybę. Vėlgi komanda labai analizavo situaciją, ir ne tik kaip prioritetą matydama tikslą skatinti gimstamumą, bet ir gerbti žmones, kurie dirba, uždirba, moka įmokas, kad jie atitinkamai teisingai gautų ir vaiko priežiūros išmoką.

Įvertinome „Sodros“ galimybes ir „Sodros“ biudžetą. 2022 metais visų rūšių pajamos viršijo išlaidas. Lentelėje, kurią turiu rankose, ir pensijų, ir ligos, ir ypač motinystės, apie ką kalbame, – 2022 metais išlaidos 121 mln. viršijo pajamas. Vadinas, finansinis pagrindimas yra.

Noriu dar atkreipti dėmesį, kad yra taikomos įmokos lubos, įmokos lubos. Tie, kurie uždirba daugiau kaip 5 vidutinius mėnesinius darbo užmokesčius, arba per metus 60 vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių, didesnės negu ta suma įmokos mokėti nebereikia. Vadinas, mes vertiname ir gerbiame tuos daug uždirbančius, bet šiuo atveju mūsų dėmesys yra nukreiptas į tą viduriniąją klasę, į tuos žmones, kurie uždirbtų didesnę atlyginimą, bet net ne minimalų, o tokį, kad galėtų gauti didesnes vaiko priežiūros išmokas.

Vėlgi noriu atkreipti dėmesį į skaičius, nes jie iškalbingiausi. 2023 m. kovo 31 d. „Sodros“ rezervas sudaro 1 mlrd. 967 mln., planuojama, kad 2023 metais jis bus 2 mlrd. 274 mln. Iš tiesų rezervas reikalingas, į jį nesikėsinama. Aš sakau, pagrindinė statistika, leidžianti mums teikti šitą įstatymo projektą, yra skaičiai – įplaukų planas, įmokų faktas ir tiek, kiek panaudojame. Visa tai įvertinę, mes tikrai turime rezervą, „Sodros“ duomenimis, apie 81 mln. eurų vaiko priežiūros išmokoms, tai daliai, kur sukaupiame nustatytą lygį.

Šios galimybės leidžia teigti ir kreiptis į jus su prašymu, kad galėtume pritarti mūsų įstatymo projektui – vietoj 2 vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių taikyti 3, nes uždirbančių daugiau negu dabartiniai nustatyti 2 vidutiniai mėnesiniai darbo užmokesčiai yra maždaug apie 20 % Lietuvos gyventojų. Vėlgi statistika patikslintų tuos skaičius. Suprantu, kad šiuo atveju reikės Vyriausybės išvados, bet mes, atitinkamai įvertinę visas galimybes, tikrai turime pamatyti ir tuos žmones, kurie mokėdami mokesčius, pasirinkdami dirbti ir auginti vaiką galėtų gauti didesnę vaiko priežiūros išmoką. Trumpai būtų tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų užsirašė paklausti keletas Seimo narių. Gerbiamas E. Pupinis klausia pirmas. Prašom. Tuoj įjungsiu.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, turbūt visi norėtume, kad kuo daugiau gautų visi vaikus auginantys. Ko gero, norėtume to jūsų deklaruoto tikslo, kad tai paskatintų gimdymą, pagerintų demografinę situaciją. Deja, Lenkijos pavyzdys to nerodo. Visi priprato prie pinigų, labiau juos panaudoja atostogoms, atostogos trukdo užsiimti vaikų auginimu. Nematau, kad šis jūsų deklaruotas tikslas tikrai bus įgyvendintas. Jūs ir sakėte, kad apie 20 % galbūt pagerins gyvenimą. Šiuo atveju turbūt didesnė problema yra tiems, kurie gyvena palei grindis, o ne palei lubas. Galbūt reiktų labiau galvoti apie tuos, vis dėlto tiems labiau pagelbėti, kurie kažkada apskritai negavo to didesnio atlyginimo, nei apie tuos, kurie gavo padarius atlyginimus. Šiuo atveju turbūt ne čia pagrindinė problema.

Dar turbūt prisimenate tą neseną istoriją, kuomet visi semdavo maksimumą, nes mes nebuvome uždėję ribų. Nemažai žmonių net įtraukėme į tokią nelaimę žinomų žvaigždžių, jiems teko lankytis teismuose, nes dirbtinai paskutiniu momentu, na, dabar ilgesnį laikotarpį reikėtų mokėti didelį atlyginimą, kad gautų tas lubas. Koks vis dėlto pagrindinis tikslas, be tų visų pavojų, kurie gali būti? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega. Jūs išties išvardinote tą nerimą ir tą rūpestį. Be abejo, prisimenu tuos laikus, kai mes tikrai buvome sunerimę, ir kad buvo įvestos. Aišku, yra tarpybos, kurios turi stebėti, žiūrėti situaciją, ir piktnaudžiavimo būti negali. Yra nustatyta tvarka, kaip paskaičiuojamas kompensuojamasis dydis. Čia vėlgi viskas ir priklauso nuo to, kokias pajamas, kokias įmokas moka žmogus. Čia piktnaudžiauti nelabai ir išeina, nes per 12... turi būti ne mažiau kaip 12 mėnesių, už praėjusį ketvirtį ir taip toliau. Visa tai yra nustatyta įstatymu ir įkalta gana atsakingai ir tvirtai.

Atsakydama į jūsų klausimą, galbūt, sakyčiau, išties dalis šeimų gyventų turtingiau, ramiau, saugiau, bet jos siekia mokytis, atitinkamai daug dirbti, gauti didesnę atlyginimą, daugiau investuoti į būsimą vaikų gyvenimą. Taip, išmoka, kuri būtina toms šeimoms ir toms motinoms, kurios pagimdo vaikučius, neturėdamos socialinio draudimo stažo, maža. Taip, valstybė ir Vyriausybė eina tuo keliu. Ką tik paminėjau, kad tikrai labai sveikinu dėl padidintų ir minimalių išmokų. Tai trumpai būtų tiek.

O tikslas iš tikrųjų, jūs minite Lenkijos variantą. Aš viliuosi, kad, matydami tuos skaičius, mes tikrai paskatintume tuos žmones dar susimąstyti ir galbūt tegul vienu, keliais vaikais gimsta daugiau ir tuo Lietuva taip pat džiaugsis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiamas J. Džiugelis. Kadangi jo nėra, tai gerbiama L. Nagienė. Paprašysime gerbiamo V. Pranckiečio sudaryti galimybę L. Nagienei paklausti. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų įstatymo pataisą pati parašiau, ji yra galbūt ir logiška, nes infliacija yra vienaip ar kitaip, darbo užmokestis didėja. Ar neatrodo, kolege, pristatanti projektą, kad kai asmuo sumoka, riba yra nuo. Mokestinė bazė 60 VDU per metus, ar ne? O jis uždirbs dar daugiau, bet jam mes nustatome ribojimą – tik 3. Ar nereikėtų, nes kaip ir pensiją skiriant yra koeficientas 5 (yra vidutinis šalies darbo užmokestis), ar nemanote, kad ir šiuo atveju galbūt būtų reikėję irgi suvienodinti? Aš suprantu, dideli pinigai, bet, įvertinus gimstamumą, šiandien pas mus gimstamumas nedidės. Sutinku su ponu Edmundu, kolega pasakė, kad nedidės, tikrai su tuo sutinku, bet reikėtų atkurti teisybę ten, kur yra nuo sumokėtų mokesčių ir kur yra 60 VDU?

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Ir dabar yra nuo sumokėtų mokesčių, ir nepasiimsi daugiau. Komitete, manau, pritarus, mes galėsime svarstyti įvairius variantus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinė klausia gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom. Atsiprašau, K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, kad nepraleidote. Gerbiama kolege, tikrai labai gražūs, geri ketinimai, nes visi matome, kokios demografinės problemos. Aišku, čia yra signalas moterims, kad gimdytų, ir tikrai tas vaiko priežiūros koeficiento didėjimas yra geras dalykas. Ar negalvojate, kad tai irgi paskatintų, nes čia yra viena iš priemonių? Mes žinome visą tą demografinių klausimų paveikslą, bet ar nemanote, kad būtų galima padidinti vienkartinę išmoką gimus vaikui, nes čia irgi buvo projektų, buvo net drastiškų? Atsimenu, A. Guoga siūlė net 10 tūkst. eurų, jeigu gimsta vienas vaikas. Aišku, tiek negalima siūlyti, būtų nerealu, bet ar galvojate, kad gal būtų galima ir papildyti jūsų įstatymo projektą, kad ir gimus vaikui?

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Aišku, čia truputėlį kitas niuansas. Bet aš, atliepdama į jūsų mintį, galiu pasidžiaugti tomis savivaldybėmis, kurios savo iniciatyva prisideda prie vaiko gimimo savo savivaldybėje ir atitinkamai skiria tam tikrą finansavimą, krepšelius ar finansinę paramą. Galimi visokie būdai, jeigu mes tik turime tokių galimybių ir turime tokį tikslą. O aš manau, Lietuva privalo šį tikslą turėti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar dėl motyvų. Ne, I. Kačinskaitė-Urbonienė. Maniau, kad jau, nes perskaičiau vieną kartą. Prašom klausti.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų aš prisimenu, kad šia tema mes diskutavome maždaug prieš metus, kai buvo priimama nauja Vaiko priežiūros, motinystės, tėvystės išmokų tvarka. Tada irgi lyg ir visi sutarėme, kad mes esame suinteresuoti, kad kuo daugiau tėvų susilauktų vaikų ir, žinoma, norėtume skatinti tas šeimas, kurios neblogai uždirba. Man atrodo, kad čia yra viena iš priemonių. Kiek prisimenu, labai seniai galioja ta tvarka, kad yra motinystės išmokos lubos 2 VDU. Gal jūs žinote tiksliau, kiek laiko galioja ši nuostata, ir ar tai negalėtų būti vienas iš argumentų peržiūrėti?

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Išties metų nepasakysiu, bet tos pačios vadinamosios dviejų vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių lubos galioja ir ligai, galioja ir nedarbui. Vadinasi, mes turėtume gal ir kompleksiskai pasižiūrėti į viską. Bet kodėl aš paėmiau būtent šią siauresnę sritį? Tiek liga, tiek nedarbas yra daugiau trumpalaikės priemonės. Vaiko išmoka, kurią gauna motina, auginanti vaikus, ypač jeigu ji pasirenka dvejus metus, iš tikrųjų apima gana ilgą laiko tarpą.

Dargi mums iš tikrųjų reikėtų pagalvoti ir kitu aspektu, kad moteris, grįždama į savo darbą, kai išaldytas darbo užmokestis, ji grįžta į buvusį savo atlyginimą, kai per tą laikotarpį keitėsi ir valstybės nustatytas vidutinis darbo užmokestis, ir jos įmonės galbūt darbo užmokestis. Taigi požiūris į motiną, auginančią vaikus, iš tikrųjų turėtų būti labai kompleksinis, labai apgalvotas ir su noru padėti, kad ateityje ji galbūt vėl galvotų apie antrą ir trečią vaikutį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar jau tikrai atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų kviesčiau palaikyti šį projektą, rizikų nematau. Gerbiamas Edmundai, žinote, teko man dėl rizikų ir ne vienoje teismo byloje būti, kai tada iš tikrųjų įstatymo leidėjas visiškai neįžvelgė ir nematė, kokios buvo rizikos, kai buvo fiktyviai įkurtos įmonės, kurios paskutiniu metu mokėdavo, paskutinius 3, 4, 5 mėnesius „mokėdavo“ didžiulius atlyginimus, o iš tikrųjų net ir mokesčiai būdavo nesumokėti. Tikrai šiandien ištaisoma tai, kad... Mes žinome, aš garantuoju, reikėtų dar pažiūrėti tiksliai įstatymą, bet dešimt metų tie du vidutiniai darbo užmokesčiai yra įtvirtinti įstatyme, jau seniai. Įvertinus šiandien visą infliaciją, pasikeitus darbo užmokesčio dydžiui ir panašiai, aš manau, kad tie du vidutiniai darbo užmokesčiai tikrai gali būti, jeigu yra sumokėti mokesčiai. Tikrai galėtų būti trys ir mes po truputi augintume, prieitume prie tos ribos, kad asmuo galėtų gauti tai, nuo ko yra sumokėti mokesčiai. O galbūt ateityje po to irgi peržiūrėsime, dar kitais metais ar dar po dvejų metų peržiūrėsime tą ribą. Todėl kviečiu palaikyti šią įstatymo pataisą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiama M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Čia tas prieš skamba taip labai dramatiškai. Aš tikrai noriu padėkoti gerbiamai Rimai už tai, kad ir nuosekliai, ir nuoširdžiai bando rūpintis ir kelti tuos klausimus. Aš tikrai pritariu, kad reikia dėti maksimalias pastangas tam, kad Lietuvos šeimos turėtų palankią ir motyvuojančią, skatinančią aplinką ir priemones auginti kuo daugiau vaikų.

Bet realiai daug kartų girdėjau žodį „demografija“. Noriu, kolegos, visiems dar kartą tik pakartoti, ką sako ir tyrimai, ir mokslininkai, kad išmokos nėra tvari priemonė didesniai gimstamumui užtikrinti. Visiškai kiti faktoriai motyvuoja, tokie kaip darbo ir šeimos išipareigojimų derinimas, ką padarėme bendrai parlamente priimdami direktyvą dėl neperleidžiamų vaiko priežiūros atostogų, kartu ir didesnių išmokų Lietuvos šeimoms, taip pat artimesnė ugdymo įstaigų infrastruktūra, būsto klausimai, darbo vietų prieinamumas. Tai yra aplinka ir formos, kurios skatina šeimas turėti daugiau vaikų. Dėl demografijos aspekto negaliu sutikti tiesiog su paviršutiniu vertinumu.

Dabar grįžtu prie lubų klausimo. Buvo pasakyta daug ir teisingų dalykų, kad 2 VDU yra taisyklė ne tik šioje srityje, apie kurią jūs kalbate, todėl pritarčiau tam, kad galėtume svarstyti apie visų lubų pokyčius, kurie galėtų atsirasti valstybėje, bet tą turbūt reikia daryti savo laiku. Dabar paskaičiavome, kiek galėtų kainuoti šis pasiūlymas, kurį jūs iškėlėte, tai realiai būtų virš 30 mln. eurų „Sodros“ biudžeto. Mes dabar matome, kad iš „Sodros“ biudžeto galėtume išipareigoti papildomai finansuoti pakeitimų ne daugiau kaip už 8 mln. eurų būtent šioje dalyje tam, kad biudžetas išliktų subalansuotas. Kadangi Vyriausybė, mes jau vakar priėmėme tokį sprendimą siekdami irgi didinti išmokas tiems, kurie gauna mažiausias išmokas, tai tas pakėlimas iki aštuonių bazinių socialinių išmokų dydžio per metus kainuos apie 4 mln. eurų. Aš labai siūlyčiau dar vie-

ną aspektą, kurio nepaminėjau, kad papildoma galimybė dirbti ir užsidirbti vakarykščiu Vyriausybės sprendimu bus užtikrinama šeimoms ir nebus mažinama išmoka...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiama ministre.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). ...kai bus uždirbama iki minimalios mėnesinės algos. Tai aš siūlyčiau tiesiog diskusiją bendrinti, atidėti ją vėlesniam laikui, dabar negalėsiu jai pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas. Apsispręsimė balsuodami tam numatytu laiku.

14.49 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2487 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2487. Gerbiamas V. Bakas mums pateiks šį įstatymo projektą. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, kartu su kai kuriais iš jūsų teikiu šio Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 13 ir 31 straipsnių pataisas. Jų esmė yra leisti nepilnamečiams įsigyti dujinių įrenginių, kurie priskiriami D kategorijos ginklams. Šiuo metu pagal galiojantį įstatymą tokius įrenginius gali turėti tik tie asmenys, kurie yra sulaukę 18 metų, bet, kolegos, mes, matyt, šiomet visi girdėjome apie skaudžius atvejus, kai nepilnamečiai tapo smurto, priekabiavimo, išnaudojimo aukomis.

Štai oficialioji statistika rodo, kad 2022 metais registruota daugiau nei dešimtadaliu nusikaltamų veikų, kuriose nukentėjusieji yra nepilnamečiai. Todėl, žiūrint į šį kontekstą, į grėsmes, su kuriomis susiduria mūsų vaikai, mūsų paaugliai viešosiose vietose, iš esmės tokiu atveju jie lieka be jokių galimybių apsiginti nuo smurtautojų. Kaip matome, policija ne visada suspėja suteikti pagalbą arba užtikrinti prevenciją.

Matyt, daugelis iš mūsų turi paauglių vaikų arba anūkų. Iš tiesų, kai jie eina iš mokyklų, būrelių, laisvalaikio renginių namo, tai kelia tam tikrą susirūpinimą ir nerimą tėvams, ar tikrai vaikai gali saugiai grįžti namo. Daugelis tėvų, kaip mes matome ir viešojoje erdvėje, ir privačiuose pokalbiuose susitikdami su savo rinkėjais, kalba apie tai, kad įgytus vadinamuosius dujinius balionėlius duoda savo vaikams, kad jie galėtų reikalui esant apsiginti. Ir štai kas atsitinka tokiu atveju – pagal galiojantį reguliavimą jie patys tampa pažeidėjais, nors iš esmės kito pasirinkimo jie neturi. Šiomis pataisomis aš, įvertinęs ir tarptautinę praktiką, kviečiu padėti ir vaikams, ir tėvams užtikrinti saugumą, būti saugesniems ir tik savigynos tikslais turėti ir reikalui esant naudoti dujų balionėlius.

Buvo keletas reakcijų per šitas kelias savaites viešojoje erdvėje ir diskusijų metu, norėčiau taip pat į jas atsakyti.

Buvo dalies mokytojų, mokyklų atstovų vieša pozicija, kad štai kils kažkokių problemų mokyklose, bet užsienio šalyse yra tokia praktika: tokius įrenginius galima padėti į saugyklas, vidaus tvarkos taisyklėse numatyti ir neleisti jų neštis į pamokas ar patalpas, nes, pabrėžiu, šitie įrenginiai skirti ne mokykloms. Kai vaikas yra mokykloje, jis yra saugus. Problema yra tada, kai jis išeina už mokyklos ribų, ir čia yra rūpestis ir mokytojams, ir tėvams, ir patiems vaikams.

Dabar amžius. Dėl amžiaus įvairiose šalyse, ir Europos šalyse, yra įvairių praktikų. Pavyzdžiui, Vokietijoje leidžiama nuo 14 metų nešiotis ir savigynos tikslais naudoti. Vokietija šiaip yra... gana daug teisinės praktikos esame perkėlę į savo teisinę sistemą. Tai dėl amžiaus galime diskutuoti tikrai komitetų posėdžiuose ir pasižiūrėti – galbūt nuo 16 metų, galbūt nuo 15 metų, bet tikrai negali būti situacijos, kai paauglys, vaikas iki 18 metų, iš esmės neturi jokių būdų apsiginti.

Dabar stiprumas ir pavojingumas taip pat yra diskusijų objektas. Daugelyje šalių, pavyzdžiui, leidžiama vaikams įsigyti ne daugiau negu 5 % koncentracijos veikliosios medžiagos. Dėl to taip pat galime susitarti.

Mokymai. Yra pilietinio ugdymo pamokos, yra tėvai. Galų gale galima kalbėti su prekybininkais, kurie prekiauja tokiais dalykais. Gali būti ten poros valandų kursas, įtraukiant tą pačią

policiją, rėmėjus, kad išmokytų, kaip saugiai naudotis. Tai nėra labai sudėtinga. Yra keletas taisyklių.

Ir pavojus. Aš, perskaitęs literatūrą, niekur neradau (čia, aišku, medikai daugiau gali pasakyti), kad balionėlis sukeltų negrįžtamų pasekmių. Jis sudirgina akis, jis trumpam laikui nuginkluoja pažeidėją – lygiai tiek, kiek reikia tam vaikui apsiginti. Yra ir tų vadinamųjų paprikos pagrindu kuriamų balionėlių. Iš esmės tas sudirginimas praeina, bet jis tikrai atgraso ir bent laikinai nuginkluoja tą pažeidėją.

Gerbiami kolegos, aš kviesčiau pritarti po pateikimo, tikrai diskutuoti komitetuose, bet žengti žingsnį link mūsų vaikų saugumo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Užsirašė nemažai paklausti. Pirmas klausia gerbiamas K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų situacija kelia nerimą ir turbūt, gerai jūs pastebėjote, tai nėra mokykloje naudojamas daiktas, kas turbūt iš karto kelia pirmą tokių opų klausimą. Turbūt yra problema vaikams iš mokyklos patekti namo, iš mokyklos patekti į popamokines veiklas, sporto būrelius ir iš būrelių po to grįžti namo.

Tų problemų nėra toms šeimoms, tiems vaikams, kuriuos tėvai vežioja kaip taksistai ir tiesiog nesinaudoja viešuoju transportu, nepaleidžia vaikų individualiai pasiekti vienos ar kitos vietos. Turbūt čia nėra vaistas nuo problemos sprendimo.

Galbūt jūs, kaip buvęs Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas ir bendravęs turbūt su nemažai institucijų, galbūt dar yra daugiau priemonių dėl tos pačios policijos išitraukimo į tų pačių vaikų mokymą, švietimą...

PIRMININKAS. Laikas!

K. MAŽEIKA (DFVL). ...ir galų gale apsaugą jų tų kelionių metu? Kokios dar kitos papildomos priemonės būtų galimos?

V. BAKAS (DFVL). Problema ta, kad mes pastaruosius, ko gero, dešimt metųėjome policijos liekninimo keliu. Mes manėme, kad policininkus sistemoje galima pakeisti vaizdo kameromis ar kokiomis nors kitomis priemonėmis. Deja, dėl tokio požiūrio...

Beje, ėmėme pavyzdį ir iš kitų šalių. Aš atsimenu, pats būdamas policijos pareigūnu... tarsi būdavo sakoma, politikai, ypač kai susitikdavau kaip profsąjungos pirmininkas, sakydavo, kad Lietuvoje per daug policijos, reikia mažinti. Rodydavo į Europos šalis ir sakydavo: suraskite ten gatvėje policininką.

Bet laikai keičiasi. Europoje žmonės nori, kad policininkai grįžtų į gatves. Matyt, ir mes čia turime labai rimtai pasvarstyti, kad Lietuvos gatvėse policijos būtų daugiau, bet tai susiję su labai rimtais politinės valios sprendimais. Be abejo, policija galėtų padaryti daugiau, bet aš suprantu dabartinę situaciją, kad ne visada policija gali sureaguoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas J. Džiugelis, bet jo nėra salėje. Tada gerbiamas A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Ačiū už pristatytą projektą. Tikrai aš būčiau linkęs jį palaikyti, ir palaikyti dėl keleto priežasčių.

Pirmiausia, jūs čia jau teisingai paminėjote, kad visgi Lietuvoje ir policijos pareigūnų nuolat mažėja. Nors Lietuva girdavosi ir reitingais puikuodavosi kaip viena saugiausių valstybių, bet dėl pastarųjų turbūt savaitžių, mėnesių įvykių, kai matome, kad vaikai ir parkuose yra viliojami, išnaudojami ir galų gale nukenčia, matome ir nepilnamečių, kurie apskritai namo negrįžta, manau, kad tai būtų logiška priemonė.

Visgi dar norėčiau jūsų paklausti. Kaip jūs galvojate, kaip reikėtų užtikrinti, kad būtų mokama pasinaudoti ta priemone, nes ji, sakykim, kartais gali sukelti perdėto saugumo jausmą? Čia kaip ir ginklo turėjimas. Jeigu tu jo nemoki panaudoti, bet turi, įsivaizduoji, kad esi labai saugus. Tai reikėtų, kad visgi būtų mokomasi ir panaudoti tada tokią priemonę.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų tam yra būdų, kad, ir neskiriant kokių nors ypatingų išteklių, galima vaikus išmokyti, supažindinti, kaip su ta priemone elgiamasi. Aš minėjau, kad pradėdant nuo kokių nors pilietinio ugdymo pamokų, kurios yra įvairiose mokyklose, galų gale gynybos, apie kurią mes šnekame, privalomų pamokų, į kurias gali ir Šaulių sąjunga įsitraukti, ir policijos rėmėjai. Aš manau, pasitelkiant mokyklų tinklą, bendradarbiaujant su žmonėmis, turinčiais patirties, taip pat tais, kurie prekiauja šitais įrenginiais, galima tikrai nesunkiai,

taip pat kuriant audiovizualines priemones, išmokyti vaikus naudotis, paaiškinti apie grėsmes ir apie galimybes.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, tikrai yra įvardinta įvairių pavojų, tačiau kaip elgtis mokyklos viduje, tarkime, su tais balionėliais? Visko būna, visokių vaikų būna, kai kurie kai kada savęs netvardo tam tikroje situacijoje. Kai kada netgi būna problemų ir mokytojams. Iš tikrųjų ar nemanote, kad bent mokyklos viduje turėtų būti panašiai elgiamasi, kaip kai kas netgi su mobiliaisiais telefonais elgiasi, kažkur jie paliekami tam, kad į mokyklos patalpas nesineštų, nes kai kas, pavyzdžiui, bando pašmaikštauti tam, kad nebūtų vienos ar kitos pamokos? Iš tikrųjų kaip elgtis šiuo atveju, ar nereikėtų patikslinti jūsų įstatymo projekto?

V. BAKAS (DFVL). Aš visiškai su jumis sutinku ir jau dabar yra praktika privačiose mokyklose, kai netgi telefonai yra paliekami spintelėse, tą patį būtų galima padaryti ir su šiais balionėliais. Taip pat galima tą ir reikėtų šiek tiek kontrolės, kai įnešami narkotikai, ir daugelis mokyklų susiduria su tuo, kad galbūt vengia apieškoti mokinius. Taip tas klausimas yra išsprendžiamas. Šita priemonė skirta ne mokyklai, naudoti ne mokyklos viduje. Galima nustatyti dar daugiau ribojimų, pavyzdžiui, kai kuriose šalyse yra nustatomi ribojimai, kad negalima balionėlių, tokių dujinių įrenginių neštis, tarkime, į meetingus ar demonstracijas. Tą galime pataisyti, tikrai dėl to reikia kalbėti. Bet mano toks kvietimas pritari tiems idėjai, nes, ko gero, mums yra svarbiau tai, kad vaikas į namus grįžtų nesužalotas, grįžtų gyvas ir sveikas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori klausti gerbiamas K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jūsų teikiamo projekto pasekmė, kad Lietuvoje nėra prevencijos. Iš tikrųjų tikrai policija reaguoja, nes turime dėl to aiškias priežastis, kad per mažai pareigūnų. Iš tikrųjų, jeigu būtų nepilnamečių reikalų inspektoriai, vadinti anksčiau apylinkių, dabar seniūnijų galėtų būti inspektoriai, tam, kad žmonės jaustųsi saugūs vaikščiodami gatvėse ir panašiai, ir žinotų, kad bet kokiame atveju, žinant, kas linkęs yra nusikalsti ar prieš tuos pačius paauglius, visą laiką prevenciškai būtų dėmesio centre tie piliečiai ir asmenys. Bet mano klausimas. Ar iki šiol buvo, kadangi šiaip *de facto* jau tėvai nupirkę po visų tų atvejų ir anksčiau dar nešiojosi vaikai, bet ar buvo tokių atvejų, kad vaikui panaudojus, nes jis pats tiesioginės atsakomybės negauna, aišku, tėvai yra baudžiami, ar buvo tokių atvejų, kad buvo tėvai nubausti?

Ir dar kitas klausimas. Su paaugliais visai būna. Jie, be abejo, mokykloje taip nedarys, teisingai, reikia tuos balionėlius kur nors saugoti, kad mokykloje nekiltų pavojus, bet kad netaptų paauglių tarpusavio, sakykim, tokiu aiškinimosi įrankiu. Apie tai irgi reikėtų pagalvoti.

PIRMININKAS. Laikas!

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Dėkoju.

V. BAKAS (DFVL). Visiškai su jumis sutinku. Apie atvejus, kad būtų nubausti tėvai, aš negirdėjau Lietuvoje. Tačiau, kaip žinote, yra administracinė atsakomybė. Jeigu, pavyzdžiui, tikrai policija sugalvotų padaryti akciją, nors man tai sunkiai suvokiama, mes turėtume problemų, nes daugybė tėvų yra įgiję balionėlius... Aišku, aš tik dar kartą pritariu, kad, be abejo, mokyklos galėtų nustatyti ribojimus, kad jie nepatektų į klases, ir tai būtų logiška. Galų gale ir toks veiksmas... Reikia labai aiškiai pasakyti ir pristatant Seime, kad dujų balionėlio naudojimas turėtų būti teisėtas tik savigynos tikslais. Visais kitais atvejais yra teisinė atsakomybė. Tai būtų atsakomybė ir tėvams, ir patiems vaikams. Aš neteikiu pasiūlymo, kuris panaikintų atsakomybę, jeigu, pavyzdžiui, toks įtaisas būtų panaudotas be pagrindo, chuliganiškais tikslais ir panašiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas A. Skardžius nori paklausti. Prašom.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs minėjote, kad ir pareigūnu dirbote, ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vadovu, kuris, be abejo, formavo politiką, bet kodėl problema egzistuoja, o atsakingos institucijos lyg stručiai sukišusios galvas į smėlį, tik užpakaliai matyti? Ir mes taisome Ginklų ir šaudmenų įstatymą kalbėdami apie ką? Apie balionėlius. Juk treniruoto žmogaus pats kūnas yra ginklas. Rankinėje galima rasti žirkles, galima rasti plunksnakotį ir visa kita, taip pat galima panaudoti kaip ginklą, tik pasekmės būtų turbūt kur kas liūdnės. Tai kur problema, kur ta problema? Kodėl atsakingos institucijos, maty-

damos, kad yra tokia situacija – keliuose girti, stovi kameros, miestuose, nežinau, kiek yra kamerų, bet žmonės jaučiasi nesaugiai, miškuose gaisrai, nors kameroms išleidome, atrodo, 50 mln., ir visa kita... Ar mes nemokame, ar mes nematome, kas kokiame Londone daroma ar kur kitur, kaip sprendžiamos tos problemos?

V. BAKAS (DFVL). Čia gal daugiau pasisakymas.

PIRMININKAS. Prašom, prašom. Jeigu pavyks, atsakykite, laikas baigėsi.

V. BAKAS (DFVL). Žiūrėkite, aš gal nepriešinčiau pačios kriminogeninės padėties su teise naudoti dujų balionėlius. Pavyzdžiui, Vokietijoje, Kroatijoje, Italijoje, rodos, Čekijoje, JAV, kai kuriose šalyse galima naudoti nuo 14 metų. Kad ten kriminogeninė situacija būtų daug sudėtingesnė negu Lietuvoje, aš taip nepasakyčiau. Aš nemanau, kad policija čia visai neatlieka funkcijų. Ji daro didelį darbą ir tai rodo visuomenės pasitikėjimas.

Šitomis pataisomis mes viso labo suteikėme galimybę čia ir dabar, iškilus grėsmei, vaikui apsiginti nuo išpuolio. Nes net ir, tarkime, konflikto atveju policijai reikia kelių minučių, kad atvažiuotų, reikia žmogui dar paskambinti. Ji tiesiog nespėtų sureaguoti. Tai aš nepriešinčiau kriminogeninės situacijos su ta teise, kurią aš siūlau. Juo labiau dėl treniravimo, nepaisant, kad kai kas siūlo lankyti kovos menus, tai svarbu, bet apsiginti nuo gaujos paauglių arba agresyvių žmonių ir tai gali nepadėti. Ne visi pasiekia tokių meistriškumo aukštumų galbūt kaip jūs treniruodamasis. Tam reikėjo daug metų išmokti. Tai čia kviesčiau nepriešinti.

Beje, dar labai įdomi situacija yra ta, kad F2 kategorijos petardas, kur yra po 25 šūvius, galima įsigyti nuo 16 metų, o dujiniam balionėliui, kuris yra pati nekalčiausia savigynos priemonė, mes nustatome kažkokius didžiulius ribojimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų pasisakymo laikas baigėsi. Dabar už – K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų sunku sugalvoti argumentų, kodėl nereikėtų pritarti, juo labiau kad jau kuris laikas diskutuojame, kaip sumažinti balsuojančiųjų rinkimuose amžių. Jau dabar jaunimas turi teisę važiuoti važiuojamąja dalimi, dalyvauti eisme dviračiu nuo 14 metų, jeigu išklause kursą – nuo 12 metų. Dar turbūt naujausias, turbūt visi matome tuos mažuosius automobilius, kurie jau visai yra eismo dalyviai, lygiai taip pat nuo 16 metų, dar netgi nuo 15 metų tam tikros kategorijos.

Iš tiesų galima galvoti ne apie tokio amžiaus žmonių baimes, bet apie galimybes, tos iškeltos priežastys yra gana argumentuotos, ir suteikti galimybę, lygiai taip pat įvertinus visas aplinkybes, galbūt išklausius kursą, pritarti po pateikimo. Tada įtraukti ir policijos atstovus, įvertinti kitų šalių praktiką ir priimti tą sprendimą, kad jaunimas tuose rajonuose, miestuose, mikrorajonuose, kuriuose saugumo lygis tikrai sumažėjęs, turėtų galimybę jaustis saugesnis. Tikrai kviečiu pritarti ir tą diskusiją pratęsti svarstymo stadijoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Bagdonas. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, išties matome nemažai atvejų viešojoje erdvėje, kuomet nukentia nepilnamečiai, ir tai tikrai kelia nerimą. Noriu padėkoti įstatymo projekto iniciatoriams už šios problemos iškėlimą ir įstatymo projektą, kurį šiandien svarstome parlamente. Tačiau šiai priemonei pritarti tikrai negaliu, nes nepilnamečiai gali padidinti ne tik nelaimingų atsitikimų skaičių, nežinodami, kaip naudoti tas priemones, bet ir pačių nukentėjusių nepilnamečių skaičių. Manau, kad dabartinis reglamentavimas iš tiesų yra tinkamas, ir pilnamečiai žmonės, kurie patys atsako už savo veiksmus, o ne tėvai, kurie atsako už nepilnamečių veiksmus, galėtų tokius įrenginius naudoti. Manau, turėtume ieškoti prevencinių priemonių, kaip užkardyti galimus nusikaltimus, o ne kiekvienam nepilnamečiui duoti į rankas dujų balionėlį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuosime tam numatytu laiku.

15.10 val.

Darbo kodekso 115 ir 122 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2605 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-5 klausimas – Darbo kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2605. T. Tomilinas. Prašom į tribūną pateikti.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, leiskite jums pristatyti, palaukite, bandau parodyti ekrane aiškinamąjį raštą, man bus šiek tiek lengviau pristatyti iš teksto.

Gerbiami kolegos, vienas iš pagrindinių šiuolaikinio žmogaus iššūkių yra nuovargis darbe, jis gali nulemti ir perdegimą, ligas, net rimtas problemas šeimose. Didžiausią spaudimą darbo rinkoje, drįsčiau pasakyti, priversti kentėti būtent žmonės, kurie dirba pagal suminių darbo grafiką. Įprastas darbo režimas yra 8 darbo valandos, kaip jūs žinote, mes visi taip dirbame. Papildomas, viršvalandžiai yra apmokami papildomai Darbo kodekso numatyta tvarka. Tačiau, remiantis Valstybinės darbo inspekcijos duomenimis, praeitais metais iš 12 tūkst. patikrintų įmonių apie 3–3,5 tūkst. taikė suminę apskaitą.

Darbo teisės politika niekada nenumatė tokio scenarijaus. Kai mūsų, kas atsimenate, 2016–2017 metais buvo vykdoma rimta Darbo kodekso liberalizacijos reforma, visada buvo deklaruojama, kad darbas be apmokamų viršvalandžių, pagal suminių grafiką, pamainomis, kitaip tariant, bus išimtis ten, kur reikalinga tam tikra gamybos specifika, kur yra nuolat veikiančios staklės ar panašiai. Tačiau, deja, greičiausiai darbas pagal suminių grafiką, tai yra vengiant mokėti už viršvalandžius, tampa absoliučia norma ir mes turime, skaičiuodami pagal Valstybinės darbo inspekcijos tyrimą, apie 26 % ekonomikos, dirbančios pagal suminių grafiką. Tai jau faktiškai tampa taisykle kai kuriose srityse, kur reikia ir kur nereikia.

Mes nebeturime galimybių, pavyzdžiui, jūs žinote, kad pernai transporto sektoriuje vyko labai rimti streikai, mes nebeturime argumentų darbuotojams ir jie neateina dirbti paprasčiausiai, nes net keliamas atlyginimas netenkina darbuotojų. Net labai rimti atlyginimai transporto sektoriuje nevilioja darbo jėgos, nes iš tiesų suminis grafikas ir visa darbo sąlygų visuma tiesiog netenkina žmonių.

Kaip galima paaiškinti, kad Valdovų rūmuose žmonės dirba pagal suminių grafiką? Kodėl? Kodėl net pusiau valstybinės ar savivaldybės darbdaviai vengia mokėti elementarius viršvalandžius, kaip turi būti mokama pagal Darbo kodeksą? Standartiškai žmogus dirba 40 valandų per savaitę, kas papildoma, yra apmokama kaip viršvalandžiai. Dabar gi taikant suminę darbo apskaitą, patariant protingiems teisininkams, žmogus gali dirbti iki 52 valandų per savaitę ir iš esmės darbdavys turi galimybę išvengti už viršvalandžius mokėjimo per įvairiausias... dėl buhalterinės apskaitos specifikos.

Suminė darbo laiko apskaita tikrai gali būti taikoma, kaip minėjau, gamyboje, ten, kur yra tam tikras ekonomikos būtinumas, kur veikia, tradiciškai gamyboje dažnai veikia, ir profsąjungos, jos gali apginti žmogų nuo neteisingos apskaitos. Bet žymiai sunkiau užtikrinti darbo ir poilsio teisę įmonėse, kuriose nėra profesinių sąjungų ir ta suminė apskaita taikoma tiesiog išvengiant viršvalandžių.

Mūsų sumanymas yra paprastas – pakeisti Darbo kodekso normą ir įteisinti tokį principą. Jei įmonė... Jokiu būdu mes nesiūlome uždrausti suminės darbo laiko apskaitos, tai yra normali forma, ji kartais reikalinga, nes žmonės ir naktimis dirba, ir taip toliau, tiesiog įvesti taisyklę tam, kad apsaugotume žmogų, tam, kad žmogus turėtų galimybę, na, diskutuodamas dėl darbo laiko, dėl darbo apskaitos turėtų balsą įmonėje, tiesiog tai reglamentuoti kolektyviniu susitarimu. Tai būtų tam tikra apsauga, tai neuždraustų suminės laiko apskaitos kaip tokios, ją būtų galima įteisinti. Mes siūlome metus atidėti įstatymo įsigaliojimui tam, kad įmonės galėtų pasiruošti. Iš tiesų tas kolektyvines sutartis reikia parengti, reikia bendrauti su kolektyvu, reikia susitarti dėl įvairiausių nuolaidų vieni kitiems. Bet galiausiai, mano galva, tai, viena vertus, paskatintų socialinį dialogą, kita vertus, apsaugotų darbuotojus ten, kur jie turi būti apsaugoti.

Šiandien pasaulis diskutuoja apie dirbtinio intelekto, robotizacijos įtaką darbo rinkai. Mes Ateities komitete diskutuojame, kiek čia, kaip čia, kur pasaulis juda. Jungtinė Karalystė visai neseniai darė eksperimentą dėl 4 darbo dienų savaitės. Beje, tas eksperimentas iš esmės pasiteisino. Sutrumpinus darbo laiką, produktyvumas išaugo, jau nekalbant apie įvairiausių streso ir darbuotojų pasitenkinimo rodiklius, jie tikrai pagerėjo. Apie 39 % darbuotojų, dalyvavusių šiame eksperimente, patyrė mažiau streso, nes darbo dienų skaičius sumažėjo beveik dviem trečdaliais. Visas pasaulis, kitaip tariant, diskutuoja dėl darbo laiko trumpinimo, mes sau to leisti negalime,

mes dar besivystanti ekonomika, suprantama, kad ir į verslo interesus reikia atsižvelgti. Tačiau suminė darbo laiko apskaita yra būtent tas ribinis režimas, kai iš tiesų žmogus yra išnaudojamas Lietuvoje, iš tiesų turi mažai galimybių pakeisti įmonių politiką. Jeigu mes ir norime kalbėti apie mažesnę žmogaus krūvį, tai būtent reikėtų pradėti nuo tų įmonių ir tų darbų, kur yra taikoma suminė darbo laiko apskaita. Tai tiesiog ta vieta, kur laikas pradėti rimtas diskusijas dėl darbo teisės pokyčių po reformos.

Aš, preliminariai pristatęs šią idėją, tikrai sulaukiu ir verslo gana palankių, bent jau ne tokių negatyvių komentarų. Tiesiog verslas pasiruošęs diskutuoti Trišalėje taryboje, kalbėtis apie tai. Man teko kalbėti su liberalizavimo reformos kūrėjais. Jie irgi yra gana nustebę, kad kai kuriuose sektoriuose taip stipriai išplito suminė darbo laiko apskaita. Tai turėjo būti išimtis ir iš dalies neatitinka to susitarimo, kurį mes pasiekėme praėjusios kadencijos pačioje pradžioje, kai buvo liberalizuojama darbo rinka. kažkas stipriai laimėjo dėl šitos normos. Dabar laikas humanizuoti tą darbą ir pasiūlyti tam tikrų papildomų socialinių garantijų.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia gerbiamas E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Ačiū, gerbiamas kolega. Ieškant problemų, jų visada galima rasti. Na, ne visi elgiasi sąžiningai. Bet ir patys žmonės neprieštarauja tokiai sistemai, kuomet yra suminė darbo laiko apskaita. Na, tiesiog patogiau susidėlioja sau grafikus. Dėl to nieko blogo nemato. Jūs taip pat sakėte, kad reikia tikėtis daugiau iš kolektyvinių sutarčių, bet jūs apribojate tuo pačiu įstatymu vis dėlto ir tą maksimalią ribą nuo 52 iki 48. Tai sumažina galimybę taikyti tą suminę darbo apskaitos tvarką. Ar nemanote, kad galbūt būtų galima daugiau apeliuoti ir paskatinti kurti tam tikrą atstovavimą darbuotojams, negu riboti kokius nors dalykus, ir šiuo atveju jau įprastą formą vėl keisti, vėl kam nors galvoti, nes, kaip ir minėjau, kai kur viskas yra gerai ir žmonės yra patenkinti, kad gali taikyti patys, nes susikuria tam tikrą laisvesnę grafiką pagal savo poreikius? Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas kolega, aš tikrai netgi dariausi tokią nedidelę apklausą. Negaliu pretenduoti į tokią labai didelę sociologiją, bet 9 iš 10 žmonių, susidūrusių su tokiu režimu ar dabartiniame darbe, ar ankstesniame, nori pokyčių čia ir supranta, kad darbuotojų galios disproporcija yra didžiulė. Aš būtent tai ir siūlau, kad nieko... Aš nesiūlau drausti suminės apskaitos, tegul ji būna, bet tegul jina būna kolektyviniame susitarime, kur numatoma žmogaus galimybė normaliai planuoti savo gyvenimą. Dabar, kai kito mėnesio grafikus žmogus sužino prieš savaitę, tikrai labai greitai gali pasikeisti jo gyvenimas. Iš tikrųjų negali to savo gyvenimo normaliai planuoti, savo šeimos gyvenimo, savo galbūt sveikatos reikalų, na, suderinti šeimos ir darbo klausimų.

Tai yra iš esmės visoje Europos Sąjungoje vos ne pagrindinis politikos tikslas. Nuolat apie tai kalbama. Padarykime ką nors labai praktiško šia linkme. Mes visi diskutuojame, kodėl tie vaikai pradeda rūkyti mokyklose kažkokias keistas medžiagas. Turbūt dėl to, kad jų tėvai dirba po 52 valandas – dieną ir naktį. Tai viena iš priežasčių. Aš nesakau, kad tik dėl to, bet turbūt, jeigu paieškosime koreliacijų, tai rasime tą koreliaciją, kad ten, kur tėvo nėra, ten, kur nėra normalaus santykio, nes darbas atima visą gyvenimą, yra didžiulių problemų. Aš siūlau eiti labai inkrementišku, labai švelniu keliu, paskatinti čia kolektyvinius susitarimus ir taip tą balansą pasiekti.

Dėl valandų skaičiaus sutinku, galime diskutuoti, galime palikti galbūt dabartines maksimalias valandas. Čia jau yra Socialinių reikalų ir darbo komiteto klausimas sudėlioti tuos niuansus, bet dėl esminio principo tikrai reikėtų pradėti diskutuoti, kad suminė darbo laiko apskaita, tiksliau, darbas pamainomis, netaptų mūsų ekonomikos norma, nes taip mes diskredituotume net ir tas darbo rinkos liberalizavimo reformas, kurias darėme. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Pirmiausia Edmundui norėčiau pasiūlyti – pabandykite 52 valandas dirbti per savaitę suminiu grafiku ir pasižiūrėti, kokia savijauta. Suminė darbo laiko apskaita atsirado būtent dėl to, kad kažkas nori nemokėti viršvalandžių ir kitokiais būdais atsiskaityti. Mano klausimas pranešėjui: gal jūs darėte kokį nors tyrimą, kiek dėl suminės darbo laiko apskaitos yra pavogta darbo užmokesčio iš darbuotojų?

Antras klausimas. Suprantu, kad negaliu sakyti, kad mūsų kolektyvinės sutartys – misija neįmanoma, bet misija sudėtinga. Ar vis dėlto nereikėtų aiškiau apibrėžti Darbo kodekso įstatyme, kas gali naudotis sumine darbo laiko apskaita? Negali būti, kad visose šakose staigiai prireikė suminės darbo laiko apskaitos. Tai akivaizdžiai parodo mūsų gyvenimas. Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Ačiū, Algi. Dėkoju už jūsų energiją dėl šio klausimo ir norą keisti situaciją. Aš neturiu tokio tyrimo, bet galėčiau atsakyti remdamasis Pasaulinės sveikatos organizacijos ir Tarptautinės darbo organizacijos duomenimis ne apie pavogtus pinigus, kaip jūs sakote, bet apie pavogtą sveikatą. Šių garbingų tarptautinių organizacijų tyrimai sako, kad, per savaitę dirbant 55 valandas ar daugiau, 35 % padidėja insulto rizika (skaičiuokite sveikatos biudžetą), 17 % – tikimybė mirti nuo širdies ligos. Čia viskas palyginama su normaliu darbo grafiku. O kur dar yra žmonių psichinė sveikata, depresijos, priklausomybės, kaip minėjau, visokie vaikų rūkymo mišinukai ir panašiai, profesinis perdegimas? Skaičiuokime visus šiuos dalykus, jie kainuoja milijardus mums. (*Balsai salėje*) Ne, aš nesūčiau nedirbti, aš siūlau dirbti kaip visi balti... Čia blogas juokas, atsiprašau. (*Šurmulyš salėje*) Kaip visi žmonės, kurie prieš 100 metų išsikovojo 8 valandas.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju.

T. TOMILINAS (DFVL). O už papildomą darbą mokama papildomai.

PIRMININKAS. Gerbiamas Tomai, atsakyti irgi yra ribotas laikas.

T. TOMILINAS (DFVL). Atsiprašau, čia buvo nekorektiškai atsakyta.

PIRMININKAS. Prašom, gerbiamas K. Masiulis klaus, paskutinis klausimas. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke.

T. TOMILINAS (DFVL). Juodos apykaklės, matote.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš noriu jūsų paklausti tokio dalyko, jūs čia pasakėte tą žodį „balti“...

T. TOMILINAS (DFVL). Pajuokavau, atsiprašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Profesionalų vadyboje yra tos sąvokos „balti kalnieriukai“ ir „mėlyni kalnieriukai“.

T. TOMILINAS (DFVL). Būtent.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Šitas jūsų pokytis, aš iš esmės jam linkęs pritarti, daugiau į mėlynuosius nukreiptas. Bet dabar rinkoje labai daug yra tų baltų kalnieriukų žmonių, kurių darbo laiką labai sunku apskaičiuoti, ir tokių žmonių tabelių pildymas yra fikcija, nes yra daugybė *ofisų*, tarp jų ir Vilniuje, kur yra tik pusė darbo vietų, o kita pusė dirba namuose...

T. TOMILINAS (DFVL). Distanciškai, taip, taip.

K. MASIULIS (TS-LKDF). ...ir iš viso ten mažumas rasi, ten labai sunku susekti, apskaičiuoti. Net ir Seime daugybė žmonių dirba nuotoliniu būdu, teisybė? O tabeliai turbūt užpildomi ir visa kita. Aš manau, kad tai fikcija. Ar nereikėtų čia tokių didesnių pokyčių? Gerai, dėl mėlynų kalnieriukų sutinku, bet dėl tų baltų, kur jūs...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega!

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kažką kitaip reikėtų daryti.

T. TOMILINAS (DFVL). Kęstuti, aš prisipažinsiu, tikrai yra sunku atsakyti į šį klausimą. Taip, mūsų ekonomika sparčiai kinta, žmonės tikrai... Dalis rinkos tiesiog yra patys savo gyvenimą organizuojantys žmonės, dirbantys pagal individualią veiklą, pagal įvairiausias paslaugų sutartis – tikrai rinka labai įvairi. Visiems vieno standarto neprimėsi. Tačiau aš rodau tuos skaičius, kurie yra. Tikrai yra darbų, kur žmonės yra išnaudojami, kur, kaip jūs minite, tikrai tos normos turi didžiulę prasmę, žmogus skaičiuoja tas valandas ir jis nenori būti išnaudojamas, jei lyginasi su kitu kolega, kuris dirba pagal normalų grafiką. Kodėl viename muziejuje yra viršvalandžiai, o kitame muziejuje nėra viršvalandžių? Nelogiška, nelankstu. Aš sutinku, aš neturiu visų atsakymų, aš tikrai noriu būti atviras su jumis, ir tikrai reikia ieškoti papildomų dalykų. Mes darėme didžiulį liberalizacijos žingsnį į priekį, daug yra atlaisvinta tame Darbo kodekse, bet čia akivaizdžiai yra piktnaudžiaujama ir bandoma apgauti žmones, nemokant jiems už viršvalandžius.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiamas kolega, jūsų viso klausimo svarstymo laikas, 2 minutės, jau baigėsi.

T. TOMILINAS (DFVL). Atsiprašau.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Jau galite užimti savo darbo vietą. Dabar motyvai už, prieš. (*Balsai salėje*) Žinoma, galėsime balsuoti po motyvų, bet yra tam tikra tvarka. Gerbiamas A. Sysas kalbės už. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tai yra tam tikra dabartinio amžiaus rykštė, kai dalis žmonių paprasčiausiai yra išnaudojami. Matau Moniką, gerbiamą ministrę, ji galėtų papasakoti kolegoms, kurie abejoja, kad lietuvaičiai (Europos Sąjungos statistika aiškiai parodo) – tikrai vieni iš daugiausiai valandų dirbančių žmonių dėl viršvalandžių, dėl suminės darbo laiko apskaitos – čia ne išsigalvojimas. Tikrai mūsų tautiečiai dirba daug.

Skirtingai, su darbo užmokesčiu yra prasčiau – rodo visos statistikos. Būtent suminė darbo laiko apskaita yra ta landa, kuria naudojasi kai kurie darbdaviai. Sutinku, kad toks mokėjimo būdas turi būti, yra įvairūs budėjimai, viskas, bet jeigu jūs padarote analizę ir pasižiūrite, kokios sritys pradėjo jį naudoti, na, tikrai jo ten neturėtų būti, turėtų būti normalus darbo laikas. Jeigu yra viršvalandžiai, už juos turi būti sumokėta, ir viskas. Todėl Tomo pasiūlymas toks... Aš todėl ir klausiau apie kolektyvinę sutartį. Žinant, kad mūsų darbdaviai ypač šakinių kolektyvinių sutarčių pasirašyti nelabai nori, tai čia yra mūsų visų reikalas, jei norime išsaugoti darbo jėgą. Mes čia diskutuojame – iš trečiųjų šalių atvežkime, dar ką nors darykime, nes mūsų darbo jėga bėga, jeigu yra išnaudojama ir normaliai nemokamas darbo užmokestis.

Aš manau, kad prieš daugiau kaip 100 metų lietuvaičiai kovojo už 40 valandų darbo savaitę. Praeina 120 metų – mes vėl jiems įkalame 52, 56 ar 48 valandas. Na, kiti laikai. Todėl pritarkime tokiam siūlymui, o svarbiausia, pagalvokime, kaip apriboti išnaudojimą, kuris yra šiandien ne tik ukrainiečių, kitų tautybių, čia atvažiuojančių...

PIRMININKAS. Laikas.

A. SYSAS (LSDPF). ...bet ir lietuvaičių.

PIRMININKAS. Gerbiamas J. Razma kalbės prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš gal nesu čia labai kategoriškai prieš, bet kaip konservatorius atsargiai žiūriu į kokias nors naujas iniciatyvas pajudinti tokias esmines Darbo kodekso vietas. Puikiai prisimename, kiek dėl Darbo kodekso buvo diskutuota, derinta, ieškota kompromisų, kiek Trišalėje taryboje išvargta valandų, ir vėl dabar pradėti sukti viską iš naujo dėl atskirų nuostatų man neatrodo labai patrauklu.

Čia kalbama, aišku, apie tuos neigiamus atvejus, kai įžiūrimas ir tam tikras žmonių išnaudojimas, bet vis dėlto yra žmonių, kurie nori padirbėti daugiau, daugiau uždirbti. Ar mes čia neapribosime jų tam tikrų galimybių, mažindami maksimalų valandų skaičių? A. Sysas sako, kad Lietuva tuo ir išsiskiria. Ką padarysi, Algirdai, lietuviai yra išskirtinai darbštūs, žinome, kiek užsienyje dirba, sunkiai dirba, užsidirba, kartais čia grįžta, bet kiti nori ir čia užsidirbti. Todėl aš turbūt susilaikysiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, tai pagal tradiciją ir balsuokime. Pradėkime nuo šito projekto, kurį ką tik apsvarstėme, kuris buvo ką tik pateiktas, nes jau yra balsavimo laikas. Balsuojame dėl Darbo kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2605.

Užsiregistravo 97, balsavo 95: už – 53, prieš – 1, susilaikė 41. Po pateikimo yra pritarta.

Siūlomas komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ar tiktų šitas kaip pagrindinis? Ar jūs dar kažko norite, gerbiamas Tomai Tomilinai? Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Man atrodo, kad mes paprastai salėje prašome Trišalės tarybos išvados. Atsiliepiu į Jurgio nuogaštavimus.

PIRMININKAS. Ar galime sutikti bendru sutarimu? Dėkoju, sutarėme. Pagrindinis – SRDK. Siūlome Trišalės tarybos išvadas. Siūlome svarstyti birželio 20 dieną. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Gerbiamas K. Masiulis per šoninį mikrofoną.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Noriu atsiprašyti kolegų, nes pavartočiau nelietuvišką žodį „*kalnieriukai*“. Tai yra apykaklės.

PIRMININKAS. Gerai, atsiprašymas priimtas.

15.33 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 108, 115, 122, 125, 137, 187, 205, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 113¹, 187¹, 474¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4857(3) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, grįžkime šiek tiek atgal. Yra likęs tik balsavimas. Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4857(3). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 85, balsavo 76: už – 70, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 122, 151, 167 ir 225 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4858(4) (priėmimo tęsinys)

Toliau – Baudžiamojo proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4858(4). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 76, balsavo 70: už – 69, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4859(3) (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis lydymasis – Kriminalinės žvalgybos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4859(3). Balsuojame. Taip pat priėmimo stadija.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 79, balsavo 70: už – 70, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.35 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71, 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2452 (pateikimo tęsinys)

Toliau keliaujame – popietinė darbotvarkė. Darbotvarkės 2-1 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2452. Pateikimas buvo padarytas. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Užsiregistravo 101, balsavo 99: už – 35, prieš – 15, susilaikė 49. Taigi nėra pritarta.

Dabar ar gražiname iniciatoriams tobulinti, ar atmetame? Kas už – tai tobulinti, kas atmesti – tai minusas.

Užsiregistravo 104, balsavo 102: už – 57, prieš – 45. Taigi yra gražinamas tobulinti.

Dabar gerbiama premjerė per šoninį mikrofoną. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš tik norėčiau atkreipti dėmesį, kad šiais įstatymų projektais yra keičiami tie patys dalykai, dėl kurių pasiūlymų po poros savaičių Seimui pateiks Vyriausybė. Raginčiau kolegas nesiskubinti tobulinti, o tada jau tobulinti tuos projektus, kurie bus Seimui pateikti kaip per pasiūlymus. Dabar čia darbas dėl darbo išėina.

PIRMININKAS. Dėkoju. Supratome ateitį mūsų.

Dabar toliau taip pat apsvaistytas Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2456.

15.37 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 46¹, 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2451 (pateikimo tęsinys)

Atsiprašau, dar vieną praleidau, netyčia pasižymėjau, kad jau balsavome. Pelno mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2451. Per anksti pažymėjau, kad balsavome. Taigi Pelno mokesčio įstatymas.

Užsiregistravo 106, balsavo 106: už – 37, prieš – 22, susilaikė 47. Taigi nėra pritarta. Gerbiamas A. Butkevičius per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Aš norėčiau Ministrui Pirmininkei pasakyti, kad jūsų projektai dar niekur net nebuvo diskutuojami, kai mano projektai buvo įregistruoti jau Seime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už repliką.

Dabar apsispręskime alternatyviai, ar gražiname iniciatoriams tobulinti, tai – už, o jei atmetame, tai – minusas. Siūlytė greitesnį balsavimą.

Užsiregistravo 104, balsavo 102: už – 54, prieš – 48. Taigi gražintas tobulinti.

15.39 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2456 (pateikimo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 2-3 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2456. Taigi po pateikimo balsuojame.

Užsiregistravo 103, balsavo 102: už – 46, prieš – 5, susilaikė 51. Nėra pritarta. Balsuojame alternatyviai, ar gražinti tobulinti, ar atmesti. Prašom balsuoti.

Nesiregistravimas čia nepadės klausimų spręsti. Girdžiu replikas. Čia alternatyvus balsavimas, kaip nors vis tiek bus.

Užsiregistravo 101, balsavo 97: už – 68, prieš – 29. Taigi vėl gražinamas tobulinti iniciatoriams.

15.40 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2487 (pateikimo tęsinys)

Dabar Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2487. Ginklus šitas Seimas myli, kaip mes žinome. Balsuojame.

Užsiregistravo 95, balsavo 91: už – 56, prieš – 9, susilaikė 26. Taigi po pateikimo yra pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Ar visi sutinka? Dėkoju, pritarta. Papildomu – Žmogaus teisių komitetas. Ar tinka, galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūlytė svarstyti gegužės 23 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu?

Per šoninį mikrofoną – gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia mes kalbame apie ginklus turbūt sąlyginai. Ar tikrai čia tokiais klausimais užsiima Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas? Gal Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kuris su policija bendrauja, tiktų labiau?

PIRMININKAS. Bet aš klausiau, ar visiems tinka ir ar bendru sutarimu pritariame. Tai jūs tada nieko nesakėte. Seimas jau dabar apsisprendė. (*Balsai salėje*) Kaip nespėjote? Dabar gerbiamas A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Vyriausybės išvados reikėtų, o pirmininkė sako, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas netinka.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dar kartą gerbiama I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Šią kontrolės įstatymą visą laiką kuravo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kartais buvo Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Manau, kad nėra pagrindo, lieka kitas, tik ne Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pats svarstomas objektas gal ir keltų klausimų, bet įstatymas iš tikrųjų paprastai yra čia. Prašom, gerbiamas L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Man jau pradeda patikti idėja, tai mes sutinkame.

PIRMININKAS. Dėkoju. Juo labiau, gerbiami kolegos, mes ką tik bendru sutarimu tą ir nusprendėme. Aš nelabai suprantu, kodėl ta diskusija, tokia pavėluota, vyksta. Taigi visus klausimus išsprendėme, viskam pritarėme bendru sutarimu. Pritarėme.

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Darbo kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2605. Dėl šito mes jau balsavome, man atrodo, šito aš nepasižymėjau. Vadinasi, visus balsavimus mes jau atlikome.

15.45 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2651 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – projektas Nr. XIVP-2651. Kviečiu į tribūną gerbiamą V. Targamadžę. Pateikimas Profesinio mokymo įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiamas J. Sabatauskas, jeigu kas nors atkreiptų jo dėmesį. (*Balsai salėje*) Ne, tai dėl balsavimų galime susitarti. Vieną sekundę, gerbiama Vilija Targamadze. Pasitarime. Ar Seimas norėtų po kiekvieno balsuoti, ar taip, kaip numatyta, 16 val. 30 min.? Siūlo 16 val. 30 min., taip, kaip parašyta. Gerbiami kolegos, gerai, juo labiau kad aš paskelbiau, kas yra kitas posėdžio pirmininkas, tai ir nuspręstas, kas dabar toliau pirmininkaus – gerbiamas J. Sabatauskas. Atsiprašau, kad aš dar įsivėliau į diskusijas. Geros dienos.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Man jau galima ar ne?

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Dėl vedimo tvarkos – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Atsižvelgiant į tai, kad yra likę keturi klausimai, ir, jeigu balsavimas 16 val. 30 min., tai, kad nereikėtų laukti, mes per 20 minučių, manau, tuos keturis klausimus ir pabaigsime.

PIRMININKAS. Tai siūlote balsuoti po kiekvieno...

K. MAŽEIKA (DFVL). Po kiekvieno klausimo siūlau balsuoti, taip. Ačiū.

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau, kad mes laikytumės darbotvarkės, dėl kurios balsavome ryte, taigi balsavome. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, balsuojame dėl pateikto pasiūlymo balsuoti po kiekvieno projekto pateikimo. Balsavimas prasideda.

Užsiregistravo 74, balsavo 71: už – 36, prieš – 34, susilaikė 1. Pritarta pasiūlymui balsuoti po kiekvieno projekto pateikimo.

Prašom, gerbiamoji kolege Vilija Targamadze, jums žodis.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Profesinio mokymo įstatyme formaliojo profesinio mokymo programos... (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Labai atsiprašau. Kolegos, prašyčiau tylos!

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). ...mokomoji kalba nėra reglamentuota. Todėl siūlome Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte įteisinti, kad formaliojo profesinio mokymo mokomoji kalba yra lietuvių kalba. Įstatymo projekte yra numatyti atvejai, kai galima mokyti ir kita kalba. Pavyzdžiui, mokosi moksleiviai iš kitų šalių, dėstytojai iš kitų šalių ar yra jungtinės programos su kitomis šalimis.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme įtvirtintas vienas iš švietimo tikslų – užtikrinti valstybinės kalbos mokėjimą. Taip pat nustatyta, kad kiekvienam Lietuvos Respublikos piliečiui ir užsieniečiui, turinčiam teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, garantuojamas mo-

kymas valstybine kalba ir valstybinės kalbos mokymasis; asmens, turinčio teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, vaikams sudaromos sąlygos mokytis valstybine kalba ir esant galimybei mokytis jų gimtosios kalbos.

Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme analogiškai yra parašyta taip, kaip ir yra siūloma. Yra Teisės departamento pastabų, jos nėra esminės. Svarstymo metu būtų galima pako-reguoti. Taigi siūlau po pateikimo pritari. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji. Jūsų paklausti nori gana nemažai – net devyni Seimo nariai. Pirmasis – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama profesore, jūs ir paminėjote, kad Švietimo įstatymas daug ką reglamentuoja, jis yra bazinis įstatymas, jo įtaka apima ir Profesinio mokymo įstatymą, aišku, nekalbant apie Mokslo ir studijų įstatymą. Tai irgi yra kitas bazinis įstatymas. Ar verta dubliuoti, tarkim, tą pačią tvarką, kai Švietimo įstatymas tikrai labai gerai reglamentuoja? Ten taip pat kalbama, pavyzdžiui, apie teisę mokytis valstybės gimtąja kalba, garantuojamas mokymas valstybės kalba ir valstybinės kalbos mokymasis. Toliau – mokytojo teisės ir pareigos taip pat lietuvių kalba pateikti ugdymo turinį. Taip pat kitos švietimo teisės vėlgi kalba apie lietuvių kalbą – užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programų vykdymas, vėlgi užsienio valstybių, netgi čia paminėta. Ir aukštųjų mokyklų studijų programos gali būti vykdomos atsižvelgiant į tarptautinius susitarimus. Ar būtinai reikia į Profesinio mokymo įstatymą surašyti, kai turime Švietimo įstatymą? Ačiū.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Tada nereikėtų įrašyti ir Mokslo ir studijų įstatyme. Aišku, kad reikėtų įtvirtinti dėl formaliojo profesinio mokymo programų, kad prioritetas yra mūsų valstybinė kalba ir mokoma lietuvių kalba. Nepamirškime, koks yra ir kontekstas. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū pirmininkui. Aš tai turiu tokį pojūtį, kad šios pataisos yra iš principo dėl rusų kalbos. Kai kuriose profesinėse mokyklose, ir puikiai turbūt jas galėčiau išvardinti pats, tos rusų kalbos yra per daug. Gal reikia šitai aiškiai ir pasakyti? Tuo labiau kad ir jūsų pataisos, kurias pasižiūrėjau, sako ir dėlioja daugybę išlygų, prie kurių galima prisitaikyti net ir šitame kontekste.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū už klausimą ir pastabą. Nepamirškime, kad mes turime savo valstybinę kalbą, kurią turime gerbti ir įtvirtinti įstatymuose.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Labai trumpai. Profesore, noriu jūsų paklausti, nes tikrai nemanau, kad čia vien dėl rusakalbių yra problema. Yra ir daugiau tautinių mažumų Lietuvoje, ir jūs tikrai, žinau, šiek tiek ir diskutavote, ir žinote, galbūt galite atskleisti, kiek tai galėtų liesti galbūt ir kokia yra pozicija tautinių bendruomenių šiuo atveju, nes tikrai besimokančių turbūt yra nemažai? Ačiū.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū, aš negaliu skaičių pasakyti, nes tokių skaičių neradau. Bet iš tikrųjų tai būtų dar vienas iš motyvų mokytis valstybinę kalbą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Lengvinienė.

S. LENGVINIENĖ (LF). Ačiū. Lietuvoje trūkstant darbo jėgos, didėjant migracijų srautams į Lietuvą, o iš jų dauguma yra žemos kvalifikacijos darbuotojai, ar įteisinimas Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, kad formaliojo profesinio mokymo mokamoji kalba yra lietuvių kalba, neužkirs galimybės atvykusiems darbuotojams gauti kvalifikaciją ir mokytis lietuvių kalbos šiose įstaigose, tai užtikrina Švietimo įstatymas?

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū už klausimą. Iš tiesų ne, nes yra nurodytos išimtys. Yra nurodytos išimtys, jeigu yra dėstytojai iš kitų šalių ar jungtinės programos, ar mokosi moksleiviai, kurie yra iš kitų šalių. O jeigu jau laikinai gyvena, jie privalo valstybine kalba mokytis.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš iš tiesų norėčiau pasiteirauti, ar su šiomis pataisomis iš tiesų yra sprendžiama problema, tai yra menama problema. Gal jūs galėtumėte visgi patikslinti, kiek profesinio ugdymo įstaigų Lietuvoje yra ir koks skaičius nesivadovauja lietuvių kalba dėstymo procese?

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Šita pataisa yra susijusi su įstatyme įtvirtinta. Ar būtų viena mokykla daugiau, ar mažiau, ne čia esminis dalykas. Svarbiausia yra, kad mes įtvirtintume, kad mokymasis iš esmės vyksta lietuvių kalba su tam tikromis išimtimis.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Gerbiama Vilija, jūsų pateikiamas įstatymo projektas visomis prasmėmis yra blogas. Pirma, jau kolegų paminėta, yra užsieniečių, kurie nori dirbti ir kuo greičiau persikvalifikuoti, nes dažnai jų įgytos žinios ir kompetencijos neatitinka Lietuvoje keliamų reikalavimų. Amatą jie įgytų daug greičiau, jeigu būtų galimybė sudaryti platesnį kalbų spektro pasirinkimą visiems tiems žmonėms.

Antras dalykas yra mokiniai, baigę pagrindines tautinių mažumų mokyklas, kurie mokosi vėliau profesinėse mokyklose, greta savo profesijos baigia programą ir įgyja vidurinio ugdymo atestatą. Kaip dabar bus, jeigu jie mokėsi dešimt metų ir turėjo gimtąją kalbą, kaip jūs planuojate, įrašius tokią perteklinę nuostatą, bus organizuojamas tų vaikų mokymas? Vadinasi, profesinės mokyklos dar labiau neteks mokinių vien dėl tokių iniciatyvų, kurios yra tikrai perteklinės, nes, kaip ir minėjo gerbiamas E. Pupinis, yra viskas sureguliuota kituose įstatymuose.

PIRMININKAS. Primenu, klausti – 1 minutė. Prašom.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū už pastabas. Pirma, tiems, kurie atvyksta iš kitų šalių, jeigu jūs gerai skaitėte ir įdėmiai skaitėte, yra išimčių ir jie galės mokytis kita kalba. Kita vertus, yra mūsų valstybinė kalba ir jeigu mokosi ir tautinių mažumų mokyklose, jie turi mokytis ir valstybinę kalbą, taigi profesinėje mokykloje nebus jiems didelių problemų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Masiulis. (*Balsai salėje*)

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėjau irgi jūsų paklausti, jau čia klausimas, kuris buvo, ar čia ne dėl vienos mokyklos, bet...

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ne, čia ne dėl vienos mokyklos, čia yra principinis klausimas. Galų gale turime valstybinę kalbą, įteisinkime ir išmokime gerbti savo valstybinę kalbą.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Į daugumą klausimų jau atsakėte. Iš esmės aš tikrai pritarsiu jūsų įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūs atsakėte į visus klausimus labai trumpai ir konkrečiai. Pavyzdys visiems. Aš galvojau, kad nespės paklausti.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Tikrai labai prašau pritarti, o paskui svarstysime, taigi yra kitos stadijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų. K. Mažeika – už.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Kolegos, noriu tik atkreipti dėmesį, Valstybinė kalbos inspekcija yra nustačiusi, kad tie patys ukrainiečiai, apie kuriuos mes kalbame, kurie integruojami į darbo rinką, per 24 mėnesius turi išmokti lietuvių kalbos pradmenų. Vyriausybė dar ambičiau nustačiusi: per 12 mėnesių turi susikalbėti ir kažkokius pradmenis turėti, norėdami integruotis į mūsų darbo rinką.

Mielieji, jei jau mes karo pabėgėliams keliame tokias sąlygas, tai profesinėje mokykloje įgydami profesiją, ypač tie žmonės, kurie yra (su visa pagarba) vienos ar kitos tautinės mažumos, lygiagrečiai vis tiek turėtų būti motyvuoti kalbėti lietuviškai, mokytis lietuviškai ir dirbti, integruotis į Lietuvos darbo rinką. Tikrai kviečiu palaikyti, tęsti tą diskusiją ir populiarinti būtent lietuvių kalbą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Kaip čia jau buvo paminėta, iš tikrųjų galime daug ką prirašyti tuose įstatymuose, bet, kaip ir sakiau, Švietimo įstatymas gana gerai reglamentuoja. Kad būtų buvę kokių nors problemų, tai tikrai nebuvo. Kaip čia buvo minėta, tęstinis profesinis mokymas iš esmės vyksta lietuvių kalba. Tarkim, formalusis, kai atvažiuoja iš kitų šalių, vyksta kita kalba. Šiuo atveju tikrai gal ir būtų gerai viską dėstyti lietuvių kalba, bet ką daryti, kai darbo rinkoje reikalingi tam tikri žmonės? Dėl svarstymo, sakau, svarstyti galime, bet aš nematau priežasties.

O kalbant apie Aukštojo mokslo įstatymą, iš tikrųjų tai yra atskiras statusas, net aukštųjų mokyklų statutus mes tikriname. Todėl atskirai ir surašyta į Aukštojo mokslo įstatymą, nes tai yra

atskiras. O profesinis mokymas patenka į bazinio švietimo įstatymo įtaką. Šiuo atveju aš tikrai nematau reikalo, bet jei jau Seimas nuspręs, tai vis tiek Vyriausybės išvados reikėtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nuomonės dėl motyvų išsakytos. Kaip ir sutarėme, balsuojame po kiekvieno projekto. Balsuojame. Kas už tai, kad pritartume Profesinio mokymo įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2651 po pateikimo?

Užsiregistravo 71, balsavo 70: už – 30, prieš – 7, susilaikė 33. Projektui nepritarta. Turime apsispręsti, kas bus toliau su tuo projektu. Kas balsuoja už, – už tai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti, kas balsuoja prieš, – kad atmestume. Balsuojame.

Užsiregistravo 75, balsavo 75: už – 44, prieš – 31. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

15.59 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 28 ir 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2295 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Teritorijų planavimo įstatymo 2, 28 ir 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2295. Pateikimo stadija. Pranešėja – L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kas būtent paskatino rengti šią įstatymo pataisą, tai pirmiausia, prieš rengiant šią įstatymo pataisą, ne vieną kartą vyko diskusija tiek su Aplinkos ministerija, tiek su Žemės ūkio ministerija, tiek su Savivaldybių asociacija. Mes žinome, dabar sužinojome, ką reiškia rezervuota teritorija. Teritorijų planavimo įstatymo įgyvendinamuosiuose poįstatyminiuose teisės aktuose nėra net sąvokos „rezervuotų valstybės poreikiams teritorijų“. Tokios sąvokos šiame įstatyme nėra. Ši sąvoka „rezervuotų valstybės poreikiams teritorijų“, teisinis režimas numatytas tik 2030 metų Lietuvos bendrajame plane. Jame nurodoma, kad teritorijos, rezervuotos valstybės poreikiams, nesukelia jokių teisinių pasekmių apribojimų fiziniams, juridiniams asmenims disponuoti ir valdyti turta, nekilnojamąjį turta, ir kartu pažymima, kad šios teritorijos siejamos su investicijų rizika, plėtojant naujas ekonomines veiklas, didinant esamų ekonominių veiklų pridėtinę vertę.

Tai, kad teritorijų rezervavimas iš tiesų sukelia neigiamą poveikį investiciniam patrauklumui ir šių teritorijų vystymuisi, parodo esama praktika. Ir anksčiau buvusiose, ir šiuo metu rezervuotuose valstybės poreikiams teritorijose teritorijų rezervavimas valstybės poreikiams stabdo ekonominę ir ūkinę šių teritorijų vystymąsi, taip pat neigiamai veikia šiose teritorijose esančio nekilnojamojo turto vertę. Be to, teritorijos valstybės poreikiams rezervuojamos visą Lietuvos bendrojo plano galiojimo laikotarpį ir taip sukuria ilgalaikį teisinį neapibrėžtumą asmenims, turintiems nuosavybę rezervuotose teritorijose. Tai gali trukti ir kelis dešimtmečius.

Pagal esamą teisinį reglamentavimą, net ir aiškiai pasikeitus valstybės poreikiams rezervuotose teritorijose, nenumatytas specialus teritorijų rezervavimo panaikinimo mechanizmas. Tai lemia, kad praktikoje teritorijų rezervavimas, pasikeitus valstybės poreikiams, nėra panaikinamas. Taip asmenims, turintiems nuosavybę rezervuotose teritorijose, pratęsimos teritorijų rezervavimo pasekmės ir tokiais atvejais, kuomet teritorijų rezervavimas nebeatitinka valstybės poreikių ir yra akivaizdžiai nebereikalingas. Tokia teisiškai neapibrėžta situacija gali lemti mažesnę rezervuotos teritorijos investicinį patrauklumą, joje esančio nekilnojamojo turto vertės sumažėjimą, asmenų, turinčių nuosavybę rezervuotose teritorijose, neužtikrintumą, baimę investuoti į savo turimą nekilnojamąjį turta, plėtoti ten vystomą verslą ir panašiai. Akivaizdu, kad toks teisinis neapibrėžtumas neproporcingai riboja šių asmenų teises ir teisėtus lūkesčius, todėl šiuo projektu siūlau įstatyme numatyti rezervuotų teritorijų sąvoką ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams panaikinimo tvarką, pasikeitus valstybės poreikiams rezervuotose teritorijose Lietuvos bendrojo plano galiojimo laikotarpiu.

Siūloma numatyti pareigą planavimo organizatoriui panaikinti numatytų teritorijų rezervavimą, pasikeitus valstybės poreikiams rezervuotose teritorijose, susietose su valstybei svarbiais projektais. Tokiu atveju siūloma teritorijų rezervavimo panaikinimui taikyti tokią pačią supaprastintą koregavimo ir viešinimo tvarką, kokia šiuo metu ir yra numatyta.

Noriu atkreipti dėmesį dar į vieną labai svarbų pasiūlymą. Įstatyme numatyta teritorijų planavimo dokumentų viešinimo procedūra yra tokia sudėtinga ir formalizuota, kad suinteresuotai visuomenei, kuri net ir nuolat domisi teritorijų planavimo procesu, yra pernelyg sudėtinga laiku susipažinti su šia informacija. Tai jau remdamiesi praktika kalbame. Įstatyme yra numatyta speciali informavimo tvarka tuomet, kai žemės sklypas numatomas valstybei svarbiam projektui įgyvendinti arba rengiamas valstybei svarbaus teritorijų planavimo dokumento projektas. Tačiau kai valstybei svarbiam projektui rezervuojamos teritorijos, kalbu – rezervuojamos, šiose teritorijose gyvenantys ar nekilnojamojo turto turintys asmenys nėra niekaip papildomai informuojami. Nėra nustatyta, kaip apie galimas rizikas, plėtojant nekilnojamąjį turtą rezervuotose valstybės poreikiams teritorijose, turi būti informuojami tiek privatūs investuotojai, fiziniai, juridiniai, tiek ir, sakysime, kaip pačios savivaldybės per savo puslapius informuotų ir seniūnijas. Todėl projektu siekiame įtraukti atsakingus savivaldybių, seniūnijų atstovus į parengto teritorijų planavimo dokumento projekto viešinimo procedūras, taip pat numatyti pareigą informuoti ir privačius investuotojus, fizinius, juridinius asmenis apie galimas rizikas plėtojant nekilnojamąjį turtą rezervuotose valstybės poreikiams teritorijose, taip suteikiant galimybę įgyvendinti visuomenės teisę susipažinti su teritorijų planavimo dokumentais ir užtikrinti teisinio aiškumo principą. Kviečiu labai palaikyti šį projektą, nes yra dalis asmenų, teritorijos didžiulės yra rezervuotos ir laukia šio įstatymo pakeitimų. Laukiu klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Jūsų nori klausti trys Seimo nariai. Pirmas – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama pranešėja, kaip jūs manote, ką reikės daryti, jeigu nebus priarta jūsų pasiūlymui ir vėl tie žmonės, verslai, gyvenantys toje teritorijoje, liks nežinioje? Iš tikrųjų Žemaitijos pavyzdys mums parodė, kad ta teritorija atsiranda gana greitai ir atsiranda po paslapties skraiste, o šiandien, sakykime, net ten esantis verslas nebežino, net nebekalba apie plėtrą, nežino, ar iš viso galės dirbti, ar iš viso ten galės būti ir kaip tai bus atlyginama. Sakykime, pavyzdžiui, švelniakailiai žvėreliai, kaip dabar norima uždaryti. Pasiūlomas 1 euras ir toje teritorijoje atsiranda baimė, kad visiems bus pasiūlytas tik 1 euras ir liks be nieko.

L. NAGIENĖ (DFVL). Tokiu atveju, aš nežinau, mes dar kartą kreipsimės į Aplinkos ministeriją, ji yra bendrojo plano rengėja ir atsakinga, tokiu atveju turi koreguoti ir taisyti bendrąjį planą. Kito varianto mes nematome, mes jau išnagrinėjome ir turėjome ne vieną diskusiją su abiem ministerijomis.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, iš tiesų buvo nagrinėtas šis pasiūlymas, tačiau buvo gauta informacija ir Aplinkos ministerijos, kad vis dėlto tą atšaukimą gali daryti Vyriausybė, nes iš tikrųjų projektas yra įgyvendintas. Tarp kitko, projekto teritorija buvo parengta anos Vyriausybės, bet ne toje vietoje, kur buvo suderinta, po to buvo perkelta į kitą vietą, kur rastas gyventojų sutikimas. Tačiau vėlgi ar negalima paprasčiau reglamentuoti, reikia būtina viską rašyti į įstatymą?

Lygiai tokios pat problemos yra dėl viešinimo. Tai yra amžinos problemos, nes dažnai būna ne dėl to, kad viešiname kaip nors silpnai (būna ir dėl to), bet žmonės paprastai pradeda domėtis jau po to, kai pradeda projektą įgyvendinti, tada atsiranda daug nepatenkintų. Šiuo atveju žmonės mažai įsitraukia į viešąjį gyvenimą, jie paprasčiausiai nėra aktyvūs. Šiuo atveju irgi buvo diskusijų, ar tikrai viešinti ant kiekvieno stulpo, kiekvienam žmogui būtina paskambinti, ar gali ir kitų priemonių būti? Ačiū.

L. NAGIENĖ (DFVL). Pirmiausia ačiū, gerbiamas Edmundai, už klausimą. Galiu pasakyti, kad mes nuėjome pačiu paprasčiausiu keliu, kad nereikėtų taikyti visų procedūrų. Tai yra bendrojo plano koregavimo labai paprastą būdą įstatymo pataisoje mes numatėme.

Dėl viešinimo. Viešinimas, kai yra rezervuota teritorija, iš viso nebuvo numatyta viešinimo tvarka rezervuotos. Žinote, tuo laiku aš nei Seime buvau, nei savivaldybėje dirbau. Žinau, kad buvo tokių atvejų, kai visiškai to viešinimo... Punktyrinę liniją meras pastebėjo tik tada, kai jau buvo pateiktas ir patvirtintas bendrasis planas, tik tada punktyrinę liniją... Rezervuotos teritorijos viešinimo tvarka net nėra numatyta.

PIRMININKAS. Jūsų klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS. Ačiū. Pirmiausia dėkoju už tai, kad jūs tokį projektą rengėte, nes tas projektas kilo iš to, kad turėjome Peticijų komisijoje tokį skundą, pranešimą, nepasitenkinimą tuo, kad nubrėžta raudona linija bendrajame plane, kuri niekam nebereikalinga, ji smukdė žmonių turto kainą. Dėl viešinimo ten irgi buvo keliamas klausimas, kad žmonės net sužinoti negalėjo. Tai gal tikrai reikėtų pasirūpinti, kad žmonės privalomai sužinotų, kad jų turtas yra nuvertinamas? Todėl dėkoju jums ir klausti čia nėra ko, reikia pritarti projektui.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų jau paklausė visi, kurie norėjo klausti. Dėl balsavimo motyvų S. Gentvilas – už. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, aš manau, kad iš tikrųjų nėra problemos žemaičiams. Mes tuos aiškinamuosius raštus esame išsiuntę ir Notarų rūmams, ir regioninėms savivaldybėms, ir Bankų asociacijai, kad Lietuvos bendrajame plane numatyta rezervuota teritorija kariniam poligonui niekaip neriboja tų ūkininkų ar gyventojų nuosavybės. Lietuvos bendrajame plane, tai yra megadokumentas ir vienas iš trijų svarbiausių šalies strateginių dokumentų, yra parašyta, kad pasirinkus ir atlikus galimybių studiją poligono vieta bus nustatyta galimybių studijos metu.

Kaip visi gerai žinome, poligonas vystomas Rūdninkuose. Šiandien Aplinkos ministerijos, Statybų inspekcijos išaiškinimas visoms savivaldybėms ir Notarų rūmams sako, kad negalioja jokios rezervuotos teritorijos. Bet kadangi yra uosto rezervinė teritorija, yra teismų sprendimai dėl, pavyzdžiui, uosto rezervinės teritorijos taikymo ir nuosavybės ribojimų, kad valstybė negali iki begalybės turėti kažkokių rezervuotų teritorijų, mes esame linkę pasižiūrėti, man atrodo, Vyriausybės mastu, ar čia dar yra kažkur neaiškumų. Bet ligšioliniai mūsų išaiškinimai sako, kad nėra problemų.

Dar vieną dalyką noriu pabrėžti. Valstybinės svarbos projektams Lietuvos bendrasis planas negalioja. Jeigu tai yra karinis poligonas, jeigu tai yra dujotiekiai, jeigu tai yra išoriniai ar vidiniai uostai, jie yra valstybinės svarbos projektai ir Lietuvos bendrasis planas jiems negalioja. Todėl, ar tai būtų karinis poligonas... Ką tik priėmėme naujus Teritorijų planavimo ir Žemės įstatymus, pagal kuriuos privati nuosavybė bus akimirksniu paimama. Tokius objektus planuojant nereikia vadovautis Lietuvos bendruoju planu.

Šiuo atveju, aš manau, reikia nuraminti žemaičius, kad jų nuosavybė nėra niekaip ribojama. Valstybė yra apsisprendusi Rūdninkuose vystyti poligoną. O dėl galimų kažkokių interpretacijų išvengimo siūlau tiesiog Vyriausybės išvadoje pažiūrėti į dalyko esmę.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, daugiau nėra norinčių pasisakyti. Balsuojame dėl Teritorijų planavimo įstatymo 2, 28, 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2295. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 80, balsavo 80: 39 – už, prieš – 8, susilaikė 33. Nepritarta.

Balsuojame, ar gražinti iniciatoriams tobulinti, ar atmesti.

Užsiregistravo 85, balsavo 85: už – 58, 27 – prieš. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

Replika po balsavimo – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Labai ačiū. Tie, kurie balsavote prieš, tikriausiai neturite turto rezervuotoje teritorijoje. Nesvarbu, kad ministras pasakė, kad išplatintas pranešimas ir notarai turės, žinos ir panašiai. Pasikeitus bet kada kokiam notarui, jis tikrai net nežinos. Jis pasižiūrės, kad yra rezervuota teritorija, ir šito turto vertė yra visai kitokia. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū kolegei.

16.13 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2536 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2536. Patešėja – L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Noriu vėl ištaisyti seną Socialinio draudimo įstatymo projekto klaidą. Mes žinome, kad išankstinės pensijos jau yra seniai priimtos, tačiau ir man pačiai tokių atvejų net nebuvo, tik dirbdama Seime susidūriau su tokiu atveju.

Siekiant užtikrinti teisingai į išankstinę pensiją išėjusių asmenų turtines teises, šiuo projektu siūloma numatyti, kad, atnaujinus išankstinės pensijos mokėjimą, išankstinės pensijos dydis yra perskaičiuojamas išskaičiuojant išankstinės pensijos sustabdymo laikotarpį proporcingai tam laikotarpiui, kada jis gavo.

Vadovaujantis dabar esamu teisiniu reguliavimu, asmeniui paskirtos išankstinės pensijos mokėjimas gali būti sustabdomas ir atnaujinamas. Jeigu sustabdžius išankstinės pensijos mokėjimą asmuo tam tikrą laikotarpį gavo draudžiamųjų pajamų arba šiam laikotarpiui pasibaigus atnaujino paskirtosios išankstinės pensijos mokėjimą, tokiu atveju ši pensija perskaičiuojama Socialinio draudimo įstatyme nustatyta tvarka. Nors esamas teisinis reguliavimas numato, kad atnaujinant ir perskaičiuojant paskirtosios išankstinės pensijos dydį yra įvertinamas asmens įgytas stažas ir apskaitos vienetų skaičius, nėra atsižvelgiama į išankstinės pensijos sustabdymo laikotarpį. Taigi, pavyzdžiui, asmuo, kurio išankstinės pensijos mokėjimas buvo sustabdytas, nes asmuo gavo neįgalumo išmoką, įgijo teisę į kitą išmoką, pasibaigus išankstinės pensijos sustabdymo laikotarpiui išankstinės pensijos dydis nėra perskaičiuojamas, nepriklausomai nuo to, kiek truko sustabdymo laikotarpis.

Taigi, asmeniui sustabdžius išankstinę pensiją gali būti išmokama mažesnė išmoka, negu būtų buvusi išmokama išskaičiavus sustabdymo laikotarpį. Todėl šiuo projektu siekiame užtikrinti, kad asmenims, kuriems išankstinės pensijos mokėjimo laikotarpiu išankstinė pensija buvo sustabdyta, būtų perskaičiuojamas išankstinės pensijos dydis, įskaičiuojant sustabdymo laikotarpį.

Taip paprastai, ūkiškai pasakius, 12 mėnesių, tarkime, aš išėjau į priešlaikinę pensiją ir jos gavau 2 mėnesius, 10 mėnesių aš tapau neįgalus ir 10 mėnesių man buvo paskirta neįgalumo pensija, tai yra netekto darbingumo išmoka. Tokiu atveju, kai man sueina senatvės amžius, man yra perskaičiuojama senatvės pensija, tačiau įvertinamas visas 12 mėnesių laikotarpis, lyg aš būčiau pasinaudojusi priešlaikine pensija.

Taip yra įstatyme, tokia yra taisyklė ir tai yra labai nesąžininga mūsų išmokų gavėjų atžvilgiu. Labai prašau palaikyti. Gal nors šis projektas pereis.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Jūsų niekas nenori klausti. Jūs labai gerai viską išaiškinote. Dėl balsavimo motyvų prieš nori kalbėti J. Džiugelis. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Mieli kolegos, galbūt keletas aspektų. Pirmiausia, tai apskritai truputį kertasi su siekiu išlaikyti žmones ilgiau darbo rinkoje. Čia vienas dalykas.

Antras dalykas. Galbūt perskaičiavimo tvarka ir būtų svarstyтина, bet aš noriu patikinti, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija rudenį teiks įstatymų projektus, kompleksiskai žiūrės į pensijų klausimus.

Trečias dalykas, kodėl vis dėlto aš kviesčiau dabartiniame etape nepritarti. Iniciatoriai nenurodo, kiek reikės lėšų šiam įstatymo projektui įgyvendinti, o akivaizdu, kad perskaičiuojant lėšų reikės. Todėl manau, kad siekdami kokybiško teisėkūrinio proceso negalėtume pritarti šiam įstatymo projektui, bet pati problema svarstyтина ir pati ministerija tikrai teiks įstatymų projektus, sieks kompleksiskai spręsti šią problemą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Niekas daugiau nenori kalbėti. Aš taip supratau, repliką – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Labai ačiū. Jūs tikriausiai nesusidūrėte su skaičiavimais. Nepagrįstai yra nubaudžiamas tas žmogus, kuris gavo net ir netekto darbingumo išmoką. Jam priklauso didesnė išmoka, o mes jam sumažiname. Iš tikrųjų labai prašau gerai pasižiūrėti į skaičiavimus. Aš galėsiu jums atsiųsti pavyzdžių. Tikrai jūs neteisis taip aiškindamas.

PIRMININKAS. Kolegos, kadangi leidau kalbėti L. Nagienei, tai gerbiamai ministrei taip pat privalau leisti.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš tikrai akcentuoju tai, ką kolega J. Džiugelis teisingai pasakė, kad šią problemą imsis spręsti Vyriausybė. Kai tam ateis laikas, mes matysime tikrus finansinius srautus ir tikras galimybes šią problemą išspręsti. Dėl to šiame etape prašom nepalaikyti.

PIRMININKAS. Turėsite galimybę kartu spręsti. Kolegos, kadangi nuomonės išsakytos, turime balsuoti dėl Socialinio draudimo pensijų įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2536 pateikimo stadijoje.

Užsiregistravo 83, balsavo 80: už – 30, prieš – 4, susilaikė 46. Projektui nepritarta. Turime apsispręsti, koks tolesnis šio projekto likimas. Balsuojame. Už – už tai, kad būtų gražintas tobulinti, prieš – kad atmestas.

Užsiregistravo 81, balsavo 80: už – 47, prieš – 33. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

Replika po balsavimo – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gal čia tik kolegoms Seimo nariams, kurie dirba ir Vyriausybėje, vis dėlto ne visi Vyriausybėje dirba ir norėtusi, kad Seimo narių iniciatyvos teisė nebūtų ribojama ir pasakyta, kad bus sprendžiama kažkada, kada Vyriausybė nuspręs. Vis dėlto tai yra Seimas ir Seimas turi galimybę priimti ir be Vyriausybės. Tiesiog visada pagalvokite, laidydami tokias replikas.

16.21 val.

Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-977(2) (pateikimas)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dabar darbotvarkės 2-11 klausimas – Socialinės paramos mokiniams įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-977(2). Pateikimas. Pra-nešėjas – L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Gerbiami kolegos...

PIRMININKAS. Ar jūs abu pristatysite?

L. KUKURAITIS (DFVL). Prašom?

PIRMININKAS. Ar po vieną?

L. KUKURAITIS (DFVL). Po vieną, nes jie nesusiję.

PIRMININKAS. Po vieną. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Aš negaliu jų kartu pristatyti.

PIRMININKAS. Aš jau paskelbiau. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui, posėdžio pirmininke. Vėl trečiųjų maitinimas, ne pirmą ir ne antrą kartą. Bus skaidrių. Trumpai pristatau idėją. Priminsiu, kad, deja, irgi ne visi Seimo nariai žino, kad šiuo metu mes nemokamai maitiname priešmokyklinukus, pirmokus ir antrookus. Idėja yra užbaigti šią priemonę, kas ir buvo pažadėta šeimoms dar 2020 metais, kad nemokamai bus maitinami visi pradinukai. Dabar pati programa įstrigusi antroje klasėje. Daugelis tėvų klausia, apskritai visuomenėje neretai užduodami klausimai, kodėl tik antrokai? Kodėl tik iki antros klasės?

Dabar nemokamo maitinimo nauda. Ne kartą apie tai buvo kalbama. Yra tik du rimti kohortiniai tyrimai pasaulyje – JAV ir švedų. Švedų naujaisi duomenys – 2021 metų pristatymas 1959–1969 kartos, tai reiškia viso dešimtmečio švedų vaikų, tuo metu gavusių nemokamą maitinimą palyginimas su vaikais, kurie tuo metu negavo nemokamo maitinimo. Nauda yra absoliuti visose srityse. Pirmiausia – sveikata. Nemokamas maitinimas turi tiesioginę įtaką netgi vaikų ūgiui, netgi vaikų ūgiui. Tai reiškia, kad vystymasis, vaikų raida yra kur kas geresnė tų, kurie gauna nemokamą maitinimą. Antrasis – vaikų mokyklos lankymas irgi išauga. Vaikų mokyklos lankymas irgi išauga. Aš girdžiu, Linai, ką jūs darote, jūs sakote, kad negalima palyginti, bet lyginimas yra kohortinis, vadinasi, lygina su vaikais, kurie negavo, lygiai su tų pačių socialinių sąlygų vaikais, kurie negavo nemokamo maitinimo. Palyginimas yra tų pačių grupių, tik vieni gavo, kiti negavo. Vaikų, kurie gavo nemokamą maitinimą tą dešimtmetį, gyvenimo pajamos, lyginant su vaikais, kurie tuo metu negavo nemokamo maitinimo, buvo 3 % didesnės, bendrai paėmus, negu tų, kurie negavo. Tai reiškia – ekonominė nauda. Ir didžiausia nauda vaikams yra būtent iš I ketvirčio pajamų socialinę riziką patiriančių šeimų, mažesnes pajamas turinčių šeimų. Kitaip sakant, tai yra ir dėl sveikatos, ir dėl mokyklų lankymo, ir ekonominė nauda, ir socialinė nauda. Ir tai tyrimai, kokią įtaką nemokamas maitinimas turi visam gyvenimo ciklui.

Dabar situacija Lietuvoje. Vaikų nutukimas auga labai sparčiai, ypač per pandemiją. Jūs matėte turbūt ne kartą skaidres, kaip mes pradedame aplenkti netgi labiausiai nutukusias Vakarų pasaulio šalis. Šeimų finansinė situacija per praėjusius metus irgi ženkliai nukrito, nes infliacija, deja, tiek darbo užmokestį, tiek vaiko pinigus valgė negailestingai. Realusis darbo užmokestis buvo beveik 10 % mažesnis 2022 metais ir realieji vaiko pinigai – keliolika procentų.

Paprastai kritika yra iš trijų dalių. Pirma – tai yra švaistomas maistas. Sveikatos apsaugos ministerija yra parengusi rekomendaciją, kurios tikslas – visose mokyklose rekomenduoja švedišką stalą. Švedišką stalą iš tiesų taupo, jis yra ir sveikesnis, ir nešvaistomas maistas. Švedišką stalą naudojamas Skandinavijoje, naudojamas Estijoje, naudojamas visur mokyklose ir pasiteisina. Vaikai valgo sveikiau ir nešvaisto maisto. Dėl to, kad mes neįdiegėme rekomendacijų, neturėtume stabdyti nemokamo maitinimo programos apskritai.

Antroji kritika – mano vaikams nereikia arba ne visiems vaikams reikia nemokamo maitinimo. Tai irgi neatitinka realybės, nes jeigu pažiūrėtume vaiko pinigus, kiek vaiko pinigų pasiima jų tėvai ir jų šeimos, tai visi Lietuvoje, kurie irgi tuo metu šaukė, kad mums nereikia vaiko pinigų, pasiima, vadinasi, tuos vaiko pinigus naudoja. Vaiko pinigai, priminsiu, padarė didžiulę įtaką vaikų skurdui. Mūsų vaikų skurdas nuo 40 % santykinio nukrito iki 20 ir dar mažiau procentų santykinio per keletą metų dėl vaiko pinigų, o absoliutus skurdas nusileido mažiau negu 5 %, būtent dėl vaiko pinigų universalių išmokų. Taigi tai, kad mano vaikams nereikia arba ne visiems vaikams reikia, jeigu mes padarome universalias priemones, tai turi įtaką visiems vaikams, teigiamą įtaką.

Tai kainuoja. Švedai paskaičiavo, kad 1 euras, investuotas į nemokamą maitinimą, žiūrint į ilgąją perspektyvą ekonominiu, socialiniu ir kitais aspektais, sukuria 2 eurus vertės. Kitaip sakant, jeigu mes įdėsime 5 mln. eurų šiemet į trečiųjų maitinimą, tai ilgoji perspektyva ta, kad mes gausime 10 mln. iš tų vaikų, kurie sukurs vertę.

2023 metams reikia tik 5 mln. eurų. Žinome, kad šiemet turime labai daug pinigų, kurie tiesiog sutaupyti dėl elektros kompensacijų. 812 mln., kiek pamenu, buvo skirta. Taip, tai yra skolinami pinigai, bet skolinamės mes šiuo metu ir pensijoms, ir kitiems dalykams, socialinėms išmokoms mokėti 2 % nuo BVP. Klausimas, ar mes neturime 5 mln. savo vaikams tam, kad jie sukurtų 10 mln. vertę ateityje, ir ar visos mūsų priemonės, kurias mes atnešame į Seimą, turi tokį atsiperkamumą kaip nemokamas maitinimas? Tai dėl to kviečiu pritari.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Pristatėte, Linai, taip, tarsi pas mus vaikai badauja ir čia pamėle vaikšto gatvėmis, jau faktiškai mes turėsime numirusių iš bado. Tokie tyrimai pirmiausia turi šokių tokių manipuliacinių elementų, kai tyrėjai, ieškodami teigiamų atsakymų, mato tik palankius rezultatus. Šituos tyrimus aš žinau ir jie nėra visai validūs iki galo. Yra šalių kaip Norvegija. Nemaitina ne todėl, kad jie neturi pinigų, o todėl, kad nemato, kaip visiems vaikams ir jų šeimoms įtikti dėl maitinimo įpročių. Tai yra visiškai neįmanoma pateikti 500, pavyzdžiui, mokyklai skirtingą meniu ir iš pagarbos jie to nedaro. Ar nemanote, kad mes nesame tokie turtingi, kad iš nemokamo maitinimo šertume fermas ir, sakysime, iš 5 mln. palaidotume į atliekas 2 mln.? Ačiū.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui už klausimą. Aš savo pristatymu bandžiau atsakyti į šią kritiką tiek dėl švaistomo maisto, tiek dėl įtikimo šeimoms. Jeigu yra švedišką stalą ir vaikas pats renkasi, tada nebereikia mums įtikti. Eilės mokyklose, kur stovi tiek, kad vaikai nespėja per pertauką prieiti prie maisto, nes jam deda tai, ko jis nevalgys, yra ne tas sprendimas. Eilės mokyklose skurstančių vaikų, kuriems nemokamas maitinimas duodamas, o kiti bado pirštais ir sako: žiūrėkite, tie yra iš pažeidžiamų šeimų, – irgi ne tas sprendimas, kurį mes turėtume priimti.

Švedai, suomiai, estai šią priemonę įveda kaip vieną pagrindinių priemonių savo švietimo sistemoje, kaip vieną iš švietimo sistemos kolonų, kur mes sakome, kad tai geriausios švietimo sistemos pasaulyje. O mes šią koloną ignoruojame. Estijoje iki 12 klasių visus maitina nemokamai ir niekas neužduoda klausimų, o mums atrodo, kad yra per brangu. Man atrodo, ne.

PIRMININKAS. Jūsų klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Na, kolega Linas, jeigu būtų kalbėjęs apie vaikų psichinę sveikatą, turbūt būtų logiška ir suprantama, bet kai apie vaikų mėlynumą ir badą, labai keistai skamba iš kolegos, žinant situaciją.

Galbūt teko domėtis, kodėl vis dar daugelyje Lietuvos savivaldybių, kalbant apie vaikų maitinimą, nėra užtikrinamos tos trumposios grandinės, kad jie gautų sveiką maistą? Ir turbūt dėl tos formos, kurią jūs siūlote, švediško stalo, vėlgi mes galime galvoti, ką kolega sako, kai matome tautiečius ir kitus Turkijoje viešbutyje, kur švediškas stolas. Ten lėkštes prisideda daugiau negu telpa, paragauja visko po *biškį* arba net neragauja, tiesiog procese dalyvauja. Turbūt kalbėti apie vaikų kultūrą ir ugdymą irgi yra dalis to projekto, kad tie pinigai būtų naudojami efektyviai, bet apie tas grandines galbūt yra svarbiau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui. Iš tiesų – taip. Deja, mūsų mokyklos nepersiorientavo pagal Sveikatos apsaugos ministerijos teikiamas rekomendacijas arba labai maža dalis mokyklų persiorientavo, o tos, kurios persiorientavo, ir kalba, kad švaistymo nebėra. Vaikams tinka švediško stalo principas. Kodėl kitos neina iš paskos, iš tiesų yra jau savivaldybių ir administracijos, taip pat ir mokyklų administracijos atsakomybė.

Dėl to šitos programos mes neturėtume sustoti prie antrojų, tiesiog pasiekti, kad vaikai maitintųsi sveikai, tuo, ką jie nori valgyti, ir visi, nes nutukimas, kaip rodžiau, išaugo dvigubai per pastaruosius ketverius metus, dvigubai, vaikų nutukimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Jovaiša. Atsiprašau, R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Aš ir žiūriu. Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Linai, žinote, mes 2020–2021 metais faktiškai lenktyniavome dėl projektų pateikimo, mes prašėme nemokamo maitinimo (turiu omenyje Valstiečių frakciją, ir aš pati rengiau tuos projektus), nemokamo maitinimo visiems pradinukams, tai yra trečiokams ir ketvirtokams. Jūs prašėte tik trečiokams ir dabar projektą svarstome. Dabar labai aiškiai įvardijote sumą pinigų, kurią turi Vyriausybė, kuria disponuoja ir gali skirti. Lygiai vienodai su pinigais būtent šiam reikalui, tokiam kaip nemokamam maitinimui, kad būtų maitinami visi, buvo anksčiau. Kaip jūs manote, kodėl jums buvo leista taisyti, o mūsų projektas buvo atmestas, kokios priežastys, jūsų nuomone?

L. KUKURAITIS (DFVL). Rimante, jūs manęs klausiate, ką galvoja kiti. Apie tai aš neturiu komentaro. Man atrodo, šiuo metu tiesiog trūksta normalios politinės valios pabaigti socialinę programą, kurią pradėjome ir pažadėjome šeimoms. Tai yra toks prastas, labai prastas variantas, kai pradėtos programos vienoje kadencijoje nebaigiamos kitoje. Man atrodo, to mes neturėtume daryti, ypač socialiai jautriais klausimais. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Na, dabar gerbiamas kolega Linas šypsosis. Ačiū. Jūs kalbate apie normalią politinę valią. Aš jums priminsiu. Praeitą kadenciją jūs šitą normalią politinę valią taip pat išreiškėte nesutikdami su analogišku Irenos siūlymu prie pirmokų ir antrojų pridėti trečiokus ir ketvirtokus. O dabar jūs prisirinkote įvairiausių pavyzdžių ir įrodinėjate, kad tai jau yra gerai, ir darote tai antrą kartą.

Mano klausimas. Kaip jūs galvojate, ar neužtenka vaiko pinigų maitinimui nusipirkti? Lygiaverčiai su visais kitais galėtų maitintis taip, kaip jie nori, tiek morališkai, tiek sočiai. Ačiū.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju už klausimą. Dėl to, kaip uždavėte klausimą, tikrai tikiuosi tiek jūsų, tiek gerbiamos Irenos palaikymo šio projekto. Kodėl kas metus, o ne iš karto visus pradinukus? Turbūt atsakymas yra ir jūsų pusėje. Tiesiog nėra tiek pinigų, kad galėtume visus reikalingus 60 mln. ar kiek visiems pradinukams per metus sutelkti. Dėl to kas metus po vieną klasę po 15 mln. plius. Tokia buvo mintis. To ir siekiame. Deja, jau 2022 metais yra pertrauka. Bijau, kad 2023 metais irgi bus pertrauka. Kažkuriuo metu mes turbūt pasieksime tuos pradinukus, bet klausimas, ar tikrai to nenorite padaryti jūs? Čia viena.

Dėl vaiko pinigų ir nemokamo maitinimo santykio. Vaiko pinigai dabar yra apie 80–85 eurai. Kurie turite vaikų, pasakykite, kiek kainuoja maitinimas mokyklose. Kainuoja labai labai panašiai. Vadinas, kaštai... (*Balsai salėje*) Priklauso nuo mokyklos ir, aišku, nuo amžiaus. Bet kaštai, kuriuos tėvai patiria dėl vaikų, tai yra ir būreliai, ir apranga, ir visa kita jų veikla, už ją mokykloje irgi reikia primokėti – važinėjimas, kelionės, priemonės. Reikia išlaikyti vaikus. Ar tikrai 80 eurų gali viską padengti? Aišku, kad ne. Tuo labiau kad jie nuvertėjo. Kaip sakiau, 15 % pernai nuvertėjo vaiko pinigai, palyginti su kainų pokyčiais.

PIRMININKAS. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Man klausantis jūsų susidarė toks įspūdis, kad jūs pats ir atsakote į mano klausimą. Jūs sakote, nebuvo pritaria ta didesnei vaikų grupei, kad daugiau klasių būtų maitinama, nes trūksta pinigų. Kai dabar esate opozicijoje, labai lengva ranka galite tai siūlyti. Išeina taip: kol esi pozicijoje, jauti atsakomybę už valstybės biudžetą ir finansus ir supranti jų ribotumą, kai esi opozicijoje, nebejauti tos ribos. Ar ne taip išeina su tais siūlymais? Labai lengva žarstyti pasiūlymus, kai nesi atsakingas už biudžetą.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkui už klausimą. Dėl to mes ir laikomės tos pačios nuostatos, kurios laikėmės ir būdami valdžioje tuo metu, kai įvedėme programą, – įvedėme po vieną klasę. Ir dabar siūlymas yra įvesti toliau po vieną klasę. Ne viską iš karto, bet po vieną klasę. Vadinas, mes esame nuoseklūs. Deja, jūs nė vienai papildomai klasei nepritariate. Todėl ir sakau, ar tikrai mes turime sustabdyti šią programą prie antrojų? Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Labai ačiū. Gerbiamas kolega, šiaip tikrai graži ta idėja – vaikystė be skurdo, kad, nepriklausomai, kokioje šeimoje auga, vaikas apskritai nesuktų galvos nei dėl mokyimo priemonių, nei dėl maitinimo. Galima padaryti gerą žingsnį, siūlant sprendimą tuo keliu.

Mano klausimas yra susijęs su maitinimo kokybe. Štai tas nutukimas, apie tai jūs kalbėjote, maisto išmetimas, tai minėjo kolega. Iš tiesų kalbantis su vaikais, matyt, dažnas politikas ar tėtis išgirsta apie tai, kad kai kuriose mokyklose ta kokybė yra tokia prasta, kad vaikai nevalgo, nešasi iš namų sumuštinis, bandeles. Galbūt tas nutukimas ir sveikatos problemos čia ir atsiranda.

Aš norėčiau jūsų paklausti. Ar apskritai šiuo metu pakankamas tas kokybės monitoringas, tos priežastys, kodėl galbūt vaikai, nors ir skiriami pinigai, nesinaudoja tuo nemokamu maitinimu ne dėl to, kad jie gali ar negali įpirkti, bet dėl to, kad to, ką siūlo valgyklos, neįmanoma valgyti?

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju už klausimą. Iš tiesų labai svarbus ir aktualus klausimas, nes tai susiję ir su finansavimu, kiek yra skiriama nemokamam, pavyzdžiui, maitinimui, tai yra iki 2 eurų, priklausomai nuo to, ar yra pusryčiai ir kiti dalykai. Aišku, kad už tas lėšas gali padaryti ribotą kokybę. Tai čia vienas dalykas, kiek pats nemokamas maitinimas finansuojamas ir ar tėvams nereikia primokėti papildomai. Čia vienas klausimas.

Antras, aišku, dėl kontrolės ir tam tikro kokybės standarto. Džiugu, kad bent praėjusioje kadencijoje mokyklose buvo stipri intervencija į viešojo maitinimo kokybę ir buvo stengiamasi, kad ir cukraus mažiau būtų, ir kitų dalykų. Dabar, ar tai užtikrinama ir kiek užtikrinama, čia, aišku, priklauso nuo įgyvendinimo, bet dar viena problema šalia tos, kurią jūs paminėjote, yra ir ta, kad mūsų duoti eurai, kuriuos mes duodame vaikams, kad jie eitų ir pirktų mokyklose, neretai išleidžiami kioskeliuose, degalinėse, parduotuvėse, todėl iš ten taip pat ateina nutukimas. Deja, aš tą labai aiškiai liudiju ir apie savo vaikus, jie tiesiog neįperka maisto už tuos pinigus, kuriuos mes duodame, nes mokykloje kaina yra per didelė. Tada jie eina nusipirkti *čipsų* ir *pepsio*, nes tai yra pigiau nei karštas patiekalas. Supraskite, kokioje situacijoje atsiduria, kokį pasirinkimą turi ir tėvai, ir vaikai.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, jūsų paklausė visi, kurie norėjo paklausti. Dėl balsavimo motyvų prieš – L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Pirmiausia noriu pasakyti, kad vaikų skurdo lygis Lietuvoje yra žemesnis nei Europos Sąjungos vaikų, tai yra mes turime daug geresnę situaciją.

Kitas dalykas, mes tikrai negalime sakyti, kaip čia jau beveik nupiešė L. Kukuraitis, kad vaikai badauja, nes valstybė iš principo šiandien iki pilnametystės kiekvienam vaikui moka 85 eurus papildomų pajamų. Jeigu vaikas badauja, aš keliu klausimą, ką ta šeima veikia ir kiek jinai iš viso tada rūpinasi savo vaiku? Čia yra jau truputėlį toks irgi žaidimas žodžiais, nes tėvai privalo atsakyti už savo vaikus ir asmeniškai net nežinau, apie ką čia kalbama. Nemoki auginti vaikų, tai kas čia darosi, eik mokytis tada tuos vaikus auginti.

Trečias dalykas, beje, pirmokai ir antrokai labiau linkę paklusti suaugusiųjų spaudimui: tu turi pavalgyti, tu neišmesi maisto ir visa kita. Tai pirmos ir priešmokyklinės, žinokite, paklūsta labiau. Jūs pasižiūrėkite, kai jau yra trečiokai, ketvirtokai, tik nususuko suaugęs žmogus, jie labai

ramiai apsisukę kelias ir išmes maistą, kuris jiems nepatinka. Dėl to turėsime augantį maisto švaistymą ir jokių būdu neužtikrinsime jų sotumo. Turint galvoje, kad nuo 2025 metų tai padidintų biudžeto išlaidas 23 mln., aš beveik prognozuoju, kad iš tų 23 mln. kokius 12 mln., galbūt 10 mln. mes ramiai išleistume maistui utilizuoti, fermoms ar kam nors kitam. Aš tikrai siūlau nebalsuoti ir nešvaistyti pinigų, o galvoti apie kitas išeitis.

PIRMININKAS. Dėl motyvų už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai keista kalbėti, kai kolega, kuris yra Sveikatos reikalų komiteto narys, kuris žino situaciją dėl tų pačių vaikų nutukimo, kas buvo pristatyta, kuris puikiai žino situaciją, kad Lietuvoje pas penktas vaikas yra ties skurdo riba arba žemiau skurdo ribos, kalba apie maisto švaistymą. Šioje kadencijoje jų net nebuvo pateiktas nė vienas pasiūlymas, o tik iš opozicijos kolega Tomas pateikė iniciatyvą dėl maisto švaistymo ir visas kitas. Tikrai labai keisti argumentai.

Kolegos, jeigu jūs turite geresnių pasiūlymų, arba juos pateikite, arba pritarime kolegų Lino pasiūlymui, kur yra konkretūs skaičiai, Švedijos, Norvegijos pavyzdžiai, tai jūs visi puikiai žinote, ir tęskime diskusiją svarstymo metu. Teikite pasiūlymus dėl šio projekto arba tikrai nemulkininkime kolegų, o eikime kokio nors pokyčio keliu, ką jūs ir žadėjote. Kviečiu šiam projektui pritari ir tada kalbėti apie kitas iniciatyvas, papildomus pasiūlymus arba alternatyvas. Ačiū. (*Balsas salėje: „Teisingai.“*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Socialinės paramos mokiniams įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-977(2). Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 73, balsavo 72: už – 29, prieš – 7, susilaikė 36. Projektui nepritarta. Turime apsispręsti dėl šio projekto likimo. Kas balsuoja už – kad gražintume iniciatoriams tobulinti, kas prieš – kad atmestume.

Užsiregistravo 73, balsavo 72: už – 39, prieš – 33. Gražintas iniciatoriams tobulinti. Replika po balsavimo – V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Aš kas kartą stebiuosi Lino pasakymu ir nelabai... Ir dabar galvoju, kokius jis vaikus, kurios šalies, konsultavo, jeigu sako, kad 85 eurų... pavadinti tėtį ar mamą, kuriam neužtenka 85 eurų vaikui užauginti, yra kažkas už absurdo ribų, nes 85 eurus kainuoja vienas būrelis. Aš jau nekalbu apie visą tą vaikų sistemą, kurioje auga: aplinką, korepetitorius, įvairias priemokas, rinkimus. Atsibuskime. Jeigu mes tikrai kalbame apie demografinės problemos sprendimą, tai 85 eurai yra tai, dėl ko mums turėtų būti gėda šiaip jau.

PIRMININKAS. Kadangi paminėtas vardas, tai replikuos L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Aš tikrai turiu pasakyti, nesigirsiu, kiek vaikų užaugo mūsų šeimoje, tebūnie, suskaičiuokite patys, ir anūkai dabar. Aš galiu pasakyti tik tiek. Tikrai turėjau specialybę, kuri vienu metu buvo labai nepopuliari, vėliau populiari. Baigiau mokslus normaliai, kaip žmogus, ir neturėjau jokios paramos. Šita parama, kuri yra dabar, yra labai neseniai. Mano vaikai užaugo be jokios paramos, man jos nereikėjo ir žinojau, ką daryti. Žinokite, ir vaikai užaugo. Tai, ką aš kalbu, aš visą laiką galiu pasakyti drąsiai, kad tikrai nemanau, kad valstybei reikia švaistyti pinigus dėl to, kad kažkas susimąsto, kad taip yra patogu.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, pirmininke. Aš pratęsiau Lino pradėtą švaistymo temą. Man atrodo, Linas įvardino tokius pasakiškus skaičius, kad, pasirodo, mes kasmet iššvaistome apie 10 mln. maistui, remdami vaikų maitinimą. Taip išeina, kad dabar maitinami antrokai, pirmokai, parengiamosios klasės moksleiviai. Paskaičiuokite, kiekvienoje klasėje po 10 mln., taip išeina, galima sutaupyti 30 mln. eurų atsisakant šios paramos. Tai, Linai, lauksiu, kada užregistruosite tokį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – M. Maldeikis.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Dvi pastabos. Visų pirma, aš norėjau atkreipti dėmesį, kad mūsų opozicinė darbotvarkė, o opozicijos faktiškai nėra. Labai norėtusi pamatyti opoziciją, tada mes turėtume balsavimą, nes realiai balsavimas vyksta tuščioje salėje, be opozicijos. Tai netgi negali kaltinti valdančiųjų dėl to, kad opozicijos nėra. Priiminėjame...

Ir antras dalykas dėl tų visų pasiūlymų, kurių aš visą laiką klausausi. Aš tikrai turiu vieną svajonę – pamatyti, kai ateis jūsų Vyriausybė ir visi šitie pasiūlymai gulės mūsų lapuose, ir mes juos visus priiminėsime. Aš apie tai tikrai svajoju ir linkiu.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga praėjusią kadenciją darė didelį postūmį, būtent socialinį, įvairioms šeimoms ir panašiai. Dabar siūlyčiau tiesiog atkreipti dėmesį dėl 3 klasių, kad jau ne tik 3 klasėms reikia padėti, bet ir 4 klasėms, nes vaikščiodami po bet kurio miesto bendrabučius ir daugiabučius matome, kad skurdas yra augantis. Tai dėl to šis projektas buvo laiku ir teisingas dabar. Gaila, kad nėra pritarta. Įtariu, kad ir nebus.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš gal noriu pasakyti tik keletą dalykų. Žiūrėkite, diskusija tikrai yra svarbi. Ir šeimoms, ir vaikams yra reikalinga ir parama, ir pagalba. Ir ji yra. Mes matome, kad Lietuvoje vaikų skurdo rodikliai rodo, kad mes kaip valstybė su savo paramos mechanizmais atrodome geriau negu Europos Sąjungos vidurkis. Labai svarbu mums susitarti, ką už kokias lėšas geriausia mes galime padaryti dėl vaikų, dėl šeimų. Ar maitinimas trečiųjų ir ketvirtųjų toms pačioms šeimoms būtų efektyviausia, kai parama būtų 23 mln. eurų, ar ne? Ar tikrai tokia priemonė būtų mūsų šeimų žmonėms pati taikliausia? Man kyla abejonių, ar už tuos pačius pinigus mes negalėtume pasiūlyti kokių nors kitų dalykų, kurie labiau spręstų šeimų problemas.

Bet kitas dalykas, kuris man yra labai svarbus. Man yra gana keista, kai buvęs ministras teikia siūlymą dėl 2023 metų biudžeto. Vadinas, jeigu nuo liepos 1 dienos įsigaliojtu, jau patvirtinus, žinote, ką reiškia, ar ne, patvirtintas metinis biudžetas, reiktų kažkur ieškoti papildomų lėšų jau šiemet. Tai aš manau, kad tą daryti galėtume visi sutarti korektiškiau.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – L. Nagienė. (*Balsai salėje*)

L. NAGIENĖ (DFVL). Galima. Tiek jūs replikų sakote, tiek mes irgi taip pat.

Iš tikrųjų mes užmiršome savo žmones. Užmiršome savo šeimas ir savo vaikus. (*Nutrūkstata įrašas*)

PIRMININKAS. Atsiprašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ir labai gaila, kad M. Maldeikis taip kalbėdamas pasako: pasižiūrėkite, kokius čia įstatymus teikiate. Taip, teikiame tokius, kokie yra reikalingi, o ne išgalvoti ir ne svajonių įstatymai.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš, kaip buvęs mokyklos vadovas, ministrei noriu pasakyti: iš tiesų nereikia taupyti vaikų sveikatos sąskaita.

Antras dalykas, Lino pateiktas projektas – man net pritrūko. Aš vis dėlto teikčiau dėl ketvirtųjų ir trečiųjų iš karto, nes mes turime pradinę mokyklą, kurios organizuoja 1–4 klasių vaikų ugdymą. Mes, organizuodami taisyklingai vaikų maitinimą, švedišką stalą pasiūlydami, kuris yra ekonomišką, kuris ugdo maisto vartojimą, nešvaistymą, ir sutaupyti, ir nediferencijuotume vaikų į mažesnius, didesnius, nes jie visi yra pradinukai ir mokosi viename ugdymo centre.

PIRMININKAS. Kolegos, žiūriu, kad čia neišsenkanti replikų versmė. Iš tikrųjų aktuali tema, bet pirmiausia duosiu kalbėti tiems, kurie dar nekalbėjo. Štai paskutiniai trys kalbėtojai, kurie dabar stovi prie mikrofonų. Užfiksukite.

R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš pirmiausia noriu atkreipti dėmesį, kadangi nespėjau užsirašyti pirma kalbėti, pritarti už ar nepritarti, kad dėl ketvirtųjų yra įregistruotas mano ir kolegų pasirašytas projektas dėl to paties straipsnio. Man pačiai asmeniškai keista, kodėl nebuvo, kaip pagal Statutą reikalaujama, jei yra to paties įstatymo tie patys straipsniai, jie svarstyti kartu? Tiesiog būtų buvęs pateiktas ir šis projektas.

Antras dalykas. Rita kalba apie trečiuosius ir ketvirtuosius. Dar 2020 m. gruodžio 23 d. Rita buvo uždavusi klausimą ministrei M. Navickienei dėl trečiųjų ir ketvirtųjų. Atsakymas buvo: atsižvelgsime į ekonominę situaciją, visa kita ir žiūrėsime, kaip čia mums išeis. Ekonominė situacija dabar tokia, kad iš tikrųjų ne visi skaičiai pateikti dar buvo. Aš tikiuosi, gal po laisvos savaitės

man leis pateikti mūsų projektą dėl ketvirtokų, ir žiūrėsime. Iš tikrųjų rūpestis dėl vaikų ne visa da yra toks, aš taip manau, koks turėtų būti.

PIRMININKAS. Replika – L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju. Kadangi ministrė mane paminėjo, tai apie vaikų skurdą pasakysiu taip. Vaikų skurdas ženkliai sumažintas praėjusioje kadencijoje. Šiandien Statistikos departamentas, Valstybės duomenų agentūra pranešė, kad vaikų skurdas pradėjo augti šios kadencijos laikotarpiu. Tai dėl to, net jeigu jis yra mažesnis, turime toliau dėti pastangas jį mažinti arba bent jau užfiksuoti to lygio, kokio jis yra.

O dėl 5 mln., kurių šiomet reikėtų, tai ne kartą buvo pranešta, kad gegužės mėnesį bus ateita su biudžetu, nes 812 mln. – kompensacijoms už elektrą. Dėl jų reikia kažkaip spręsti. Turint galvoje, kad tai yra tik 5 mln. ir ne kartą jau ir pernai buvote gegužės mėnesį su biudžetu, tai 5 mln. galite atrasti. Sprendimą reikia daryti čia ir dabar, nes vaikų skurdas, šiandien pateiktais duomenimis, pradėjo augti.

PIRMININKAS. Ir paskutinę repliką – M. Maldeikis, nes buvo paminėtas.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Aš tiesiog apie politinį hipokritiškumą. Už tai, kad mes... už jūsų sėdi ministras, kuris visa tai, ką jūs dabar teikiate ir pats ministras teikė, – viską buvo galima padaryti jam esant valdžioje. Kodėl to nebuvo padaryta? Kodėl mes dabar sėdime, svarstome ir jūs sakote, kad mes elgiamės negerai? Kodėl jūs negalėjote to padaryti? Štai apie tai kalbame. Ir jeigu jūs gausite valdžią, aš net neabejoju, kad tai bus padaryta, bet aš jau per ilgai valdžioje, kad tikėčiau, kad jūs sėdėsite ir balsuosite už tai, ką jūs dabar siūlote, už 90 % projektų, kuriuos jūs siūlote.

PIRMININKAS. Pristatymo metu buvo minimi keli etapai.

16.57 val.

Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2658 (pateikimas)

Kolegos, pasitauptykite, žinokite, mūsų laukia dar vienas įstatymo projektas – Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2658. Pateikimo stadija. Pranešėjas – L. Kukuraitis. Gerbiamas kolega, prašau netrukdyti ten. (*Balsai salėje*) Aš paskelbiau pranešėją. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui, posėdžio pirmininke. Diskusija tikrai labai aštri, nes tikrai labai jautrūs klausimai. Džiugu, kad ji vyksta. Seimas turi spręsti šiuos klausimus, aš tikiuosi, teigiamai, o ne neigiamai, kaip, deja, buvo nuspręsta.

Bet Matui atsakysiu, kadangi irgi buvo paminėtas ministras jo pasisakyme per šoninį mikrofoną, kad mes ir darėme. Pasižiūrėkite statistiką, jūs gi faktų žmogus, pažiūrėkite, kada vaikų skurdas sumažėjo ir kas dabar vyksta. Tai čia vienas dalykas. Ir kada atsirado ši programa? Ji atsirado praeitoje kadencijoje. Tai mes ir darėme, ir toliau darysime.

Šis įstatymo projektas yra toks sudėtingas, kad reikia kelių skaidrių, kad išaiškintčiau, apie ką jis yra. Norime nustatyti kur kas aktualesnį minimalių vartojimo poreikių dydį, pagal kurį skaičiuojamos pagrindinės bazinės socialinės išmokos. Tai bazinė socialinė išmoka, šalpos pensijų bazė, tikslinių kompensacijų bazė ir valstybės remiamų pajamų dydis.

Nuo to, kaip mes nustatome MVPD, tą minimalių vartojimo poreikių dydį, priklauso beveik iki milijono žmonių, pažeidžiamiausių gyventojų, pajamos. Ir tai turime įsisąmoninti. Iki milijono žmonių, pažeidžiamiausių mūsų visuomenės grupių, pajamos. Ir čia parodyta, kad bazinė socialinė išmoka 16 % minimalių vartojimo poreikių dydžio, šalpos pensijų bazė – 54 % ir taip toliau.

Dabar kaip yra šiuo metu apskaičiuojamas, nustatomas tas minimalių vartojimo poreikių dydis? Socialinės apsaugos ir darbo ministerija apskaičiuoja ateinančių metų MVPD einamųjų metų pabaigoje, gruodžio mėnesį. Skaičiuojamos IV ketvirčio praėjusių ir iki III ketvirčio einamųjų metų vidutinės mažmeninės maisto prekių kainos. Bet kai nustatoma sąsaja su dydžiu, BSI, VRP, šalpos pensijų bazė ir taip toliau, remiamasi praėjusių metų MVPD. Ką tai reiškia?

Pavyzdžiui, 2023 metų, šių metų, MVPD yra nustatomas pagal 2021 metų IV, 2022 metų III ketvirčius, bet juo bus remiamasi 2024 metais, kai bus nustatoma BSI, VRP, šalpos pensijų bazė ir tikslinių kompensacijų bazė. Atsilikimas vidutiniškai yra dveji metai.

Klausimas toks, pusiau galvosūkis, kokio laikotarpio MVPD naudojamas šiuo metu, kai mes apskaičiuojame BSI tikslinę kompensaciją ir taip toliau? Tai yra 2020 metų IV ketvirčio laikotarpis, 2021 metų III ketvirčio. Šiuo metu (2023 metais) mūsų vaikų, senjorų, žmonių su negalia ir visų kitų išmokos yra susietos su 2020–2021 metų maisto kainomis, kokios maisto kainos buvo tuomet. Vadinasi, 30 % infliacija yra neįskaičiuojama. Vidutiniškai atsilikimas yra dveji metai.

Mūsų siūlymas yra pakoreguoti principą. Vadinasi, apskaičiuoti einamuosius metus šiek tiek perskirstant ketvirčius ir taip pat taikyti praėjusių metų MVPD nustatymą, kai skaičiuojamos BSI, VRP, šalpos pensijų bazės ir kitos bazės. Pavyzdys būtų, kad 2023 metų nustatomas pagal 2022–2023 metų kainų vidurkius, o naudojamas 2024 metais, ir vidutiniškai atsilikimas būtų nuo trijų ketvirčių iki metų trijų ketvirčių, vidutiniškai apie vienus metus. Kitaip sakant, sutrumpintas atsilikimas vienus metus. Tai ypač buvo skausminga šiais metais, praėjusiais metais, kai infliacija augo kartais rekordiškai, o žmonėms pajamos buvo didinamos 5 % ir mažiau. Dėl to siūlymas sisteminis. Jis, žinoma, kažkuriuo metu kainuotų pinigų, bet laikyti dvejus metus atsiliekančias išmokas žmonėms, tai yra pažeidžiamiausioms grupėms – vaikams, žmonėms su negalia, senjorams, mažas pajamas turintiems, globėjams, tėviams, gedintiems, vienišiesiems tėvams, artistams ir kitiems – iki milijono žmonių tiesiog, man atrodo, mes neturime tokios politinės teisės. Kviečiame pritari.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori klausti keturi Seimo nariai. Pirmasis – L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Aš tiesiog turiu klausimą. Man toks jausmas, kad šiandien eina, kolega, jūsų pasiūlymai tokie, kad, galvoju, jūs turbūt turite pinigų spausdinimo mašiną ir mielai apdovanosite dar didesniais projektais, pagal kuriuos vis didėja ir didėja biudžeto išlaidos. Pasakykite, kiek papildomai reikės pinigų per artimiausius metus, kiek kainuos toks pasiūlymas?

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui už klausimą. Pirmiausia reikia pasakyti, kad socialinė sritis Lietuvoje apskritai neprifinansuojama trečdaliu lyginant su Europos Sąjungos vidurkiu. Trečdalis mes neatiduodame, neperskirstome per socialinę sritį lyginant su Europa.

Šitų skaičių tiesiog negali paskaičiuoti, nes jie priklauso nuo kasmetinės infliacijos. Klausimas labiau moralinis, ar mes turime moralinę teisę dvejais metais atsilikdami pažeidžiamiausių grupių žmonėms išmokėti tą augimą, kurį padidina infliacija?

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Masiulis. Atsisako. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Man pirmiausia toks labai paprastas ir labai buitinis klausimas. Kaip jūs įsivaizduojate šito įstatymo įsigaliojimą nuo 2023 m. liepos 1 d.?

Dar kartą norėčiau, kad jūs vis dėlto patikslintumėte savo teiginius apie tai, kad praėjusiais metais baziniai dydžiai buvo indeksuoti 5 %. Jūs puikiai žinote, kad tai yra netiesa, nes baziniai dydžiai buvo vieną kartą indeksuoti nuo sausio 1 dienos ir antrą kartą buvo indeksuoti nuo birželio 1 dienos būtent todėl, kad būtų palaikyta šitų socialinių išmokų, kurios priklauso nuo baziinių dydžių, perkamoji galia. Pirmiausia norėčiau, kad jūs pripažintumėte, kad suklaidinote žmones, o toliau jau tiesiog visiškai praktiškai kaip buvęs ministras, valdęs biudžetą, pasakytumėte, iš kurios konkrečiai biudžeto eilutės ministrė M. Navickienė turėtų perskirstyti lėšas tam, kad būtų galima įvykdyti jūsų įstatymą?

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju už klausimą. Jeigu išsiskaitėte įstatymą, kaip skaičiuojamas MVPD, tai pats apskaičiavimas būtų šių metų, o kitais metais naudotume praėjusių. Taip yra įstatyme, bent jau žiūrint į mūsų korekciją. Tai reiškia, kad realiai įtaką turėtų tik kitų metų biudžetui. Čia pirma.

Antras dalykas. Kai jūs teigiate dėl indeksavimo, aš su jumis sutinku. Tikrai praėjusių metų birželio mėnesį buvo papildomos Vyriausybės pastangos padidinti tam tikrus dydžius, bet tai niekaip nesusiję su indeksacija. Bet padidinta tiek, kad vaiko pinigai, realūs vaiko pinigai, sakau, per praėjusius metus nuvertėjo 15 %. Ar mes pasivijome infliaciją? Ne, net Vyriausybės papildomomis pastangomis mes nepasivijome. Jeigu nebūtų Vyriausybės papildomų pastangų, atsiliki-

mas būtų virš 20 %. Todėl pagal šitą įstatymą yra privalu, kad mes pažeidžiamiausių grupių nevilkume dviem metais iš paskos, o išmokėtume tai, kas jiems priklausio.

PIRMININKAS. Klausia B. Matelis.

B. MATELIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, man susidarė toks išpūdis, jūs gal paneikite arba patvirtinkite, bet žvelgiant į tą klausimą, kuris buvo prieš tai jūsų pristatytas ir dabar, man susidaro išpūdis, ne tik man tikriausiai, kad jūs tiesiog manipuliuodami socialiai labai jautriais klausimais dalyvaujate tokiaime politiniame žaidime. Jeigu imtume prieš tai buvusį klausimą, jeigu opozicija būtų susirinkusi, jį būtų dabar priimtas toks, kokį jūs pateikėte. Jūs tą puikiai žinote.

Man dabar susidaro toks išpūdis, kad jūs (opoziciją turiu galvoje) gal čia esate tik opozicijos įrankis, tiesiog sutarėte pateikti tokius socialiai labai jautrius klausimus, vėliau visi sutarėte neatėiti į posėdžius, dėl jų nebalsuoti, kad vėliau galėtumėte sustoti į eilutę prie mikrofonų ir kaltinti prieš visą Lietuvą – štai kaip jūs balsavote, valdantieji! O kaip jūs balsavote? (*Balsai salėje*) Ką jūs padarėte, kad susirinktų opozicija ir tokį labai jautrų klausimą ir jums asmeniškai labai svarbų priimtumėte? Ką jūs padarėte?

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Gerai, dėkui, Bronislovai, aiškus klausimas. Džiaugiuosi, kad pripažįstate, jog tai jautrus klausimas. Džiaugiuosi, kad pripažįstate, kad tai yra dvejų metų problema, išmokų atsilikimas. Dėl balsavimo. Pasižiūrėkite, kaip balsavote jūs, ir bus aišku, jūs pritariate ar nepritariate. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų paklausė visi norintys paklausti. Dėl balsavimo motyvų L. Nagienė – už. Prašom, ponio Laima.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Labai ačiū. Galvojau, užsirašiusi buvau. Atsakydama ir gerbiausiai premjerei, aš manau, galėtume mes priimti šitą teisės aktą po pateikimo, galbūt diskutuoti dėl vieno dalyko, dėl vieno ketvirčio, jeigu imtume, pavyzdžiui, dabar dėl 2024 metų rodiklių aš galėčiau pasakyti, kad galėtume mes imti 2022 metų II, III, IV ketvirčius ir 2021 metų... (Kaip čia yra, užsirašiau.) Dėl 2023 metų skaičiavimo imtume ne visus metus, bet imtume tik I ketvirtį, imtume 2022 metų III–IV ketvirčius ir 2023 metų I ketvirtį, nes iš tikrųjų galbūt mes dar neturėsime II ketvirčio rodiklių. Todėl būtų visiškai logiška, nes yra kai kuriuose įstatymuose taip ir skaičiuojama, kiek aš žinau, net dėl nelaimingų atsitikimų skaičiavimo rodiklių ir visų kitų.

Gerbiamą premjerę, mes kalbame apie žmones, kuriems galėtume padėti, nes tikrai tie baziniai dydžiai yra labai svarbūs, o nesinorėtų, kad skurdas Lietuvoje augtų. Palaikykime dėl tų bazinių dydžių skaičiavimo visiškai normaliai imdami, vieną ketvirtį tikrai praleisdami. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tikrai pasakysiu, kad MVPD dabar jau yra padidėjęs istoriškai dideliu kiekiu, beveik 100 eurų. Ir jau dabar žinome, kad tas padidėjęs MVPD lems tikrai labai ženkliai pinigų sumą, šimtai milijonų šiaip yra skiriama, triženkliai skaičiai milijonų tam, kad mes galėtume jau dabar planuoti, kiek 2024 metais reikės pinigų visų bazinių socialinių dydžių tinkamam indeksavimui. Ir tai, kad nereikės papildomų lėšų 2023 metais, nėra tiesa, nes reikėtų iš naujo perskaičiuoti mažiausias pensijas gaunančiųjų priemokas. Tai yra ženklūs pinigai, kuriuos mes jau turėjome atrasti, kai perskaičiavome dabar padidėjusį MVPD. Tai nereikia sakyti, kad nereikėtų perskaičiuoti 2023 metų biudžeto, nes reikėtų.

Dabar kitas dalykas vėl yra dėl siūlomų įsigaliojimo datų. Patvirtinus įstatymo projektu siūlomas nuostatas dėl MVPD, jo galiojimas nesutaptų nei su kalendorinių metų, nei su biudžetinių metų pradžia ir pabaiga, taip pat atitinkamų metų patvirtintas MVPD galiojimas netektų tikslų galiojimo ribų, apskritai būtų labai sudėtinga projektuoti bet kokius pokyčius 2024–2026 metais. Tai bent jau tada turėjote rašyti įsigaliojimą nuo 2025 metų. Parašyti tinkamai, kad bus reikalingos papildomos lėšos, tada bent jau tas jūsų pristatymas būtų skambėjęs sąžiningai.

Bet iš principo aš noriu pasakyti, kad tai yra tikrai svarbus aspektas, kad baziniai socialiniai dydžiai nuolat indeksuojami ir juos indeksavome net du kartus praėjusiais metais. O kas dabar mūsų laukia 2024 metais jau su padidėjusiu MVPD, tai tikrai ženkliai išaugšiančios visų socialiai jautriausių grupių pajamos, nes ir taip indeksacija bus labai sparti ir nuo didesnės bazės.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2658. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 68, balsavo 67: už – 21, prieš – 11, susilaikė 35. Projektui nepritarta. Turime nuspręsti, koks šio projekto likimas. Kas balsuos už, balsuos už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, prieš – kad atmestume.

Užsiregistravo 69, balsavo 69: už – 29, prieš – 40. Projektas atmestas.

Replika po balsavimo – L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui. Aš tik noriu pasakyti premjerei, atsakydamas į jos klausimą, iš tiesų nebuvo visai korektiškas. Yra viena grupė žmonių, kuriems einamasis MVPD yra taikomas, tai mažos pensijos, teisingai, reikėtų šiek tiek pinigų. Dėkui, ministre, už patikrinimą. Dėkui.

PIRMININKAS. Kolegos, tai buvo paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas. Kadangi ką tik balsavome, turbūt nesiregistruosime.

Balandžio 27 dienos popietinis posėdis baigtas. (*Gongas*) Ačiū visiems, gero vakaro.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 268 STENOGRAMA

2023 m. gegužės 9 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame gegužės 9 dienos, antradienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 112 Seimo narių.

Gerbiami kolegos, prieš savaitę mus pasiekė liūdna žinia, kad mirė mūsų kolega Seimo narys K. Kuzminskas – tremtinys, daktaras, chirurgas, ilgametis Seimo narys, šviesus, doras ir principingas žmogus. Kviečiu jo atminimą pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju.

Gerbiami kolegos, kol pereisime prie darbotvarkės tvirtinimo, norėčiau pasinaudoti proga ir pasveikinti Seimo vardu tuos, kurie minėjo gražius jubiliejus. Pirmiausia norėčiau pasveikinti gerbiama P. Kuzmickienę su neseniai praėjusiu jubiliejumi. (*Plojimai*)

Taip pat norėčiau pakviesti ir nuoširdžiai pasveikinti savo ir Seimo vardu gerbiama S. Tumėną. (*Plojimai*)

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamieji, nuoširdžiai dėkoju. Sveikinu visus su praėjusia Spaudos atgavimo, knygos, žodžio diena. Tegul žodis mus visus sieja, o ne skiria. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ir norėčiau pasveikinti jauniausią jubiliatą A. Petrošių. (*Plojimai*)

10.03 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. gegužės 9 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Norėčiau pasiūlyti frakcijos vardu išbraukti du projektus iš šios dienos darbotvarkės. Pirmiausia klausimą 1-7, Seimo statuto pataisas. Taip pat norėtume išbraukti Užsieniečių teisinės padėties įstatymą, man atrodo, J. Džiugelio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, šiandien darbotvarkėje yra toks klausimas – Seimo narių pareiškimai. Labai norėtusi išgirsti Seimo nario užsiregistravimą, pamatyti ir išgirsti Seimo nario R. Žemaitaičio ar atsiprašymą, ar kokias nors kitas reakcijas į savo paties įrašus feisbuke, kurie sukėlė, sakyčiau, ir tarptautinį nepasitenkinimą, ir tikrai diplomatinį skandalą. Tai norėtusi tą matyti.

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis sako, kad yra užsirašęs. Dėkoju.

Gerbiami kolegos, daugiau pasiūlymų nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu, kad išbrauktume iš darbotvarkės 1-7 klausimą dėl Statuto? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Ir kitą 2-11 klausimą – Užsieniečių teisinės padėties įstatymą taip pat prašoma išbraukti iš darbotvarkės. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime pritarti bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Dėkoju. Taip pat prašau pritarti tam, kad šiandien svarstytume darbotvarkės 2-9, 2-10, 2-13, 2-14, 2-15 klausimus, visi jie nėra įrašyti į pavasario sesijos darbotvarkę, tačiau įtraukti į mūsų šiandienos darbotvarkę. Apie juos pakalbėjome ir per Seniūnų sueigą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Ar galime bendru sutarimu

patvirtinti šios dienos darbotvarkę? (*Balsas salėje: „Galime.“*) Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

10.05 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2613(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2613(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Šį pakeitimą sudaro trys straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų dėl šio projekto užsirašiusių nėra.

Gerbiami kolegos, primenu, kad balsavimo intervalas šiandien prasideda nuo 10 val. 50 min. ir tęsis apytikriai valandą.

10.06 val.

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2614(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.2 klausimas – lydimasis Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2614(2). Šį pakeitimą sudaro keli straipsniai. Taigi, priėmimas pastraipsniui. Dėl 1, 2... Atsiprašau, dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Seimo nario pasiūlymas, jį praleidžiame. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 4, 5, 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlytą pataisą aptarsime balsuoti numatytu laiku.

10.07 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2615(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.3 klausimas – Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2615(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 ir 2 straipsnių yra pasiūlymų, juos šiuo metu praleidžiame. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl kitko apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.08 val.

Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo Nr. VIII-822 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2588(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo Nr. VIII-822 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-2588(2). Norėčiau pakviesti E. Pupinį, komiteto pranešėją. Priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 5 pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Ar galėtumėte pakomentuoti?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama Pirmininke, Teisės departamentas siūlė šiek tiek patikslinti tą straipsnį konkrečiau išdėstant finansavimą vienu ar kitų programų. Komitetas pritarrė bendru sutarimu, kaip ir visam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galima būtų pritarti 6 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 straipsnių pasiū-

lymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų priėmimo stadijoje užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.09 val.

Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektas Nr. XIVP-2621(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektas. Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio yra M. Lingės pasiūlymas, jį apsvarstysime vėliau. Dėl 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

10.10 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1185(2)ES NKL (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 kai kurių straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1185(2). Priėmimo stadija. Norėčiau pakviesti gerbiamąjį M. Lingę, kad pristatytų komiteto komentarą dėl vienos Teisės departamento pastabos. Čia, matyt, kalbama apie pavadinimą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai techninis pataisymas. Kadangi įstatymu yra keičiamas 53 straipsnis, tai tiesiog atsiranda ir pavadinime šitas numeris.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Dėl kitų pakviesime jus jau balsuoti numatytu laiku.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 3 straipsnio buvo Seimo nario K. Adomaičio pataisa, bet ji atsiimta. Ar būtų galima pritarti bendru sutarimu 3 straipsniui? Ačiū.

Dėl 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 12 straipsnio yra dvi Seimo nario K. Adomaičio pataisos, apsvarstysime vėliau. (*Balsas salėje*) Irgi atsiimta posėdžio metu. Labai atsiprašau, atsiimtos posėdžio metu. Taigi 12 straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 13 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Nuo 14 straipsnio iki 19 straipsnio pasiūlymų taip pat nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Taigi mes neturime daugiau jokių pasiūlymų, kuriuos reikėtų apsvarstyti balsuoti numatytu laiku. Ar galime pereiti prie motyvų? Už kalba V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Su akcizais dedasi įdomūs dalykai, nes kai naftos kaina buvo 120 dolerių už barelį, degalai kainavo iki euro, kai už barelį 70–80 dolerių, kainuoja 1,5 ir beveik 2 eurus. Degalų gamintojai kažkodėl neprieštarauja. Tai irgi keisti dalykai dedasi Lietuvoje.

Dėl akcizų patvirtinimo šiuo įstatymu balsuos tie, kurie turbūt nori nuskurdinti valstybę, kad visos kainos pakiltų, kad būtų dar mažiau konkurencinga Lietuva. Tai ar čia iš Briuselio eina priedanga, kad žalumas, vėl visi žalieji lenda po žiemos kaip žiurkėnai iš landų ir nori, kaip sakoma, kad viskas pabrangtų, kad, neduok Dieve, Lietuva išsišoks, kad bus mažesnės kainos ir degalai pigesni. Todėl kas palaiko Lietuvos nuskurdinimą, tas balsuos už, o kas už Lietuvą, patriotai, balsuos prieš.

Aš užsirašiau už, nes visada yra numuiliinama ir diskriminuojama, visiems neduodama pasakyti. Todėl balsuokime prieš, jeigu mes už Lietuvą. Jeigu prieš Lietuvą, už kažkokius kitus interesus, tai už. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Gedvilas – motyvai prieš.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiamieji, šiandien mes priimame įstatymo projektą, kuriuo siūloma didinti akcizų tarifus. Šio sprendimo motyvai yra, kad iškastinis kuras turi būti brangesnis nei žaliosios alternatyvos, bet tada natūraliai kyla klausimas: kaip tai paveiks Lietuvos piliečius ir šalies ekonomiką? Jau dabar mes esame savotiški lyderiai tarp kaimynių šalių kainų politika. Jau seniai lietuviai važiuoja svetur pirkti maisto produktų, statybinių medžiagų, buitinių prekių ir tų pačių degalų. Retorinis klausimas: gerbiami kolegos, kaip jūs galvojate, kiek procentų padidės svetur apsipirkančių Lietuvos piliečių skaičius?

Mes kiekvienais metais tampame vis brangesne šalimi. Ir šiandien mes priimame įstatymo projektą, kuriuo siūloma didinti akcizų tarifus, jie, be abejonės, tiesiogiai darys įtaką tiek prekių, tiek paslaugų kainoms. Ar jums, kolegos, neatrodo, kad vis dėlto reikėtų vertinti tokius projektus bendrame kontekste? O gal šis Akcizų įstatymas yra tik aklas Europos Sąjungos reikalavimų ir įsipareigojimų vykdymas? Ar įstatymo projekto iniciatoriai prisiima atsakomybę sureguliuoti tokius procesus? Jau dabar Lietuvoje prekių kainos yra dirbtinai išpūstos, palyginti su kitomis Europos Sąjungos šalimis. Taip situacija iškrypo, kad maisto produktai tapo brangesni nei Skandinavijos šalyse. Priminsiu, kad transporto sektorius jau dabar palaipsniui sėkmingai perkelia savo veiklą į Lenkiją. Kuro akcizų didinimas tik paspartins visus šiuos procesus. Kaip jūs nesuprantate, kad mes tampame nebeatrauklia šalimi verslui. Jau nekalbu apie vis dar nepajėgia...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. GEDVILAS (MSNG). Tad siūlau šio įstatymo projekto nepalaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui, Pirmininke. Tik sureaguodamas gerbiamam Valdemarui, kad yra rizikų vertinant vienas su vienu santykiu, lyginant euro ir dolerio už naftą kainą, kursus ir dar vos ne iš dešimtmečio perspektyvos. Klasikams kai kuriems irgi nėra sekęsi lyginti vienas su vienu lito ir euro santykio.

Kalbant apie esmę. Pramonė jau moka už taršą apyvartinės taršos leidimais. Yra kitų sektorių, kurie, deja, turi privilegiją ir išimtis, nemoka, bet, deja, teršia aplinką, teršia, kaip transportas ar žemės ūkis. Tai ištis, matyt, bendra tendencija, europinė tendencija, kur esame prisiėmę ir įsipareigojimus, kad į tą žaliąją transformaciją būtų žiūrima ne vien kaip į tam tikrą naštos pavidalą, bet kaip ir į galimybes transformuoti, perorientuoti pramonę ir persiorientuoti prie mažiau taršių sprendimų. Tam skirta, suplanuota per ateinančią laikotarpį virš 6 mlrd. eurų. Tai yra tikrai ir galimybių metas Lietuvai.

Kartu supraskime ir mūsų pačių atsakomybę, jeigu nepriimti sprendimai bus tam tikra našta, turinti aiškia pinigine išraiška, finansinę išraišką ateities kartoms, kai tektų mokėti ir baudas už įsipareigojimų nevykdymą. Jeigu nesumažinsime emisijų, kiek esame numatę iki 2030 metų, Lietuvai gali grėsti 700 mln. eurų.

Norisi tiesiog akcentuoti ne vien tai, kad tai yra įsipareigojimai ar dėl bausmių, ar dėl kokių nors tokių atgrasančių sprendimų turėtume tai daryti, tai visų pirma yra ir pats sveikos aplinkos faktorius. Neignoruo kime fakto, kad dėl oro prastos kokybės Europoje kasmet miršta per 300 tūkst. žmonių per vienus metus. Ištis žiūrėkime nuosekliai, palaipsniui įsipareigojimai yra išdėstomi.

PIRMININKĖ. Laikas!

M. LINGĖ (TS-LKDF). Tuo keliu eina ir kitos valstybės, esančios aplink mus.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Tikrai sunku kalbėti prieš, bet iš tiesų, kolegos, pripažinkite, kad karalius yra nuogas. Kai Vilniuje yra deginamas mazutas, o Akmenėje – anglis ir apie tai net nekalbama, kalbama apie tai kaip apie laikinumą, bet nieko nėra pastoviau už laikinumą šiuo atveju.

Iš tiesų, kolegos, prieš dvejus su puse metų buvo laikas kalbėti apie pokyčius ir buvo kalbama, kad bus panaikintas taip kritikuojamas automobilių registracijos ar taršos mokestis, bus pasiūlyta nauja alternatyva, bet apie tai niekas nekalba. Ir toliau lieka tas pats registracijos mokestis ir dar siūloma užkabinti du papildomus akmenis visiems Lietuvos gyventojams po kaklu, tai yra būtent akcizas ir CO₂ dedamoji. Ką tai reiškia kiekvienam Lietuvos piliečiui? Tai reiškia, kad mes mokėsime už taršą, kurią sukelia transportas, tai yra pravažiuojantis transportas per Lietuvą.

Man labai gaila, apmaudu, keista ir pikta kartu, kai ministras kalba, kad mes suinteresuoti, kad kuo mažiau dyzelino piltųsi visi Lietuvoje, o važiuotų piltis į Latviją, Lenkiją ir tas pravažiuojantis krovininis transportas taip pat. Tai iš tiesų turbūt su tokiu požiūriu, politika ir tokiu buku skaičiavimu mes, na, atsitrenksime į sieną ir ta ekonominė krizė taps dar viena krize prie tų pabėgėlių, prie karo ir prie visų kitų, nes tai yra tiesus taikymas į dugną. Jeigu lenkai, latviai, estai ir kitos aplinkinės šalys nieko panašaus negalvoja ir net nesiūlo, arba estai siūlo labai nuoseklų, mažais žingsniais apskaičiuotą modelį, tai kokioje sąjungoje jie yra, kolegos, kokios baudos jiems gresia? Na, nepūskime to burbulo Lietuvos žmonėms, nemeluokime rimtai...

PIRMININKĖ. Laikas.

K. MAŽEIKIJA (DFVL). ...kad nieko nėra, o eikime nuosekliai ir negriaukime žmonių gyvenimų.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Viena vertus, pakartosiu tai, ką sakiau svarstymo stadijoje. Yra labai daug gąsdinimų, kaip čia viskas blogės ir panašiai, bet importiniai naftos degalai iš tiesų skandina Lietuvos ekonomiką ne mažiau negu kad visi kiti veiksniai sudėjus kartu. Naftos, degalų importo kainos priklauso nuo karo, priklauso nuo manipuliacijų, kartelinių susitarimų didžiųjų pasaulio naftos išgavėjų, tokių kaip Saudo Arabija, Rusija ir kitos šalys. Lietuvai mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, mažinti priklausomybę nuo tokių manipuliacijų būtina. Pažiūrėkime, palyginkime Jungtines Amerikos Valstijas ir Europą kaip tokią. Važiuoja žmonės, ir ten, ir ten naudojasi automobiliais, tiesiog Amerikoje yra didžiuliai automobiliai, naudojantys daug kuro, o Europoje mes išmokome, prisitaikėme ir turime automobilius, kurie yra mažesni, bet nuvažiuojame ten, kur mums reikia, ir tiek, kiek mums reikia. Tai lygiai ta kryptimi ir einame – taršos mažinimo ir šio akcizo pakeitimas, įskaitant ir atsirandančią CO₂ dedamąją, yra apie tai.

Man labai gaila, kad mes vis dėlto paliekame tam tikras lengvatas, kurios toliau kenkia CO₂ išmetimui, ir neįvedame naujų. Aš teikiau siūlymą, kad už pažangius biodegalus, pagamintus iš atliekų, kurios nesukuria papildomo CO₂, būtų atleista nuo CO₂ dedamosios ir taip mes sumažintume vis dėlto mūsų indėlį į klimato kaitą. Šiuo metu mes nepalikome jokių ribojimų žemės ūkiui naudoti tą dyzeliną ir tuo pačiu dyzelinu mes arsime laukus, iš jo gaminsime biodegalus pirmos kartos, kurie iš tiesų labai mažai prisideda prie CO₂ mažinimo. Tai tokių nesubalansuotų dalykų tikrai dar yra likę ir, neabejotinai, šitą Akcizų įstatymą tuo aspektu dar reikės taisyti. Tikiuosi, kad pavyks vietoj savo siūlymo pateikti naują įstatymo projektą ir jį mes galėsime išsamiai apvarstyti Seime ir sulaukti jūsų palaikymo.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. Žemaitaitis – motyvai prieš.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Suprasčiau, kodėl Kasparas kalba už. Vien todėl, kad dėl antrų tų vadinamųjų degalų, jie auksinės kokybės. Bet, kolegos, panašu, kad kalbantys už neįvertinate ir nesuprantate, kokioje konkurencingoje rinkoje jūs gyvenate. Šiandien Lenkijoje 1 tūkst. litrų benzino kainuoja 359 eurus, dyzelino – 330, Lietuvoje – 372 dyzelino, benzino – 466. Šiuo atveju po jūsų priimto įstatymo dyzelinas Lietuvoje kainuos 466 eurų, tai yra 94 eurais daugiau, negu kad kainuoja Lenkijoje. Tai aš neįsivaizduoju, kas turi būti valdančiosios daugumos galvose per tuštybę arba užauti vėjai, jeigu jūs nesugebate skaičiuoti ekonomikos. Šiandien Lietuva yra tranzitinė šalis Latvijai, Estijai, latviai, estai kerta savo šalį, kadangi pas mus kuras šiuo metu yra pigesnis negu ten, prisipila kuro ir jie važiuoja toliau į Europą. Dabar jūs priešingai visą dalyką darote. Jūsų teikiamas įstatymo projektas Lietuvą eliminuos iš tranzitinės šalies kuro prasme, dėl prisipylimo į bakus. Kas atsitinka? Jie prisipils lygiai 50 arba 100 litrų, kad *datrauktų* iki Lenkijos sienos, ir Lenkijos pasienyje išikūrusiose degalinėse prisipils kuro. Tokiu atveju jūs vėl prisidėsite ne prie ko kito, bet prie Lenkijos biudžeto kūrimo. Aš tiesiog noriu jums pacituoti ir paskaityti skaičius, ką jūsų Finansų ministerija, G. Skaistė, buvo darbo grupei pateikusi. Suma, kurios gali Lietuva netekti, yra 300 mln., tai yra oficialu, tai yra pateikta informacija ir tiesiog valdančiajai daugumai aš siūlyčiau pasiimti tą informaciją – ji jums tikrai bus labai naudinga. Ar Lietuvai, esant recesijai minus 3 %, šiandien 300 mln. yra daug ar mažai? Gal ir nedaug, aš nežinau, iš kur jūs tuos pinigus paimsite, bet žinant tai, kad uostas susitraukė 8 mln., II ketvirtyje planuoja dar apie 1 mln. susitraukti uosto krova, geležinkelių krova traukiasi, „Klaipėdos nafta“ minus 6 mln. ...

PIRMININKĖ. Laikas!

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). ...ir jūs dar didinate akcizus, todėl tikrai kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamasis Remigijau Žemaitaiti, jeigu būtų jūsų valia, jūs ir toliau nesankcionuotumėte Rusijos naftos, dujų ir taip toliau. Tai pasakėte per pastaruosius Klaipėdos mero rinkimus. Vidutinis Lietuvos gyventojas – ir kūdikis, ir senjoras – į užsienio sąskaitas perveda apie 2 tūkst. eurų per metus, 6 mlrd. eurų iš Lietuvos išsiunčiama į užsienio sąskaitas už iškastinį kurą, už importuojamą elektrą. Iki šiol, gerbiamas Remigijau, tai buvo siunčiama į Rytus. Už tai, už ką jūs agituojate, kad nebūtų sankcijų ir toliau būtų karo skrynios kraunamos.

Lietuva vis dar yra priklausoma nuo iškastinio kuro. Šiandien mes transformuojamės. Vyriausybė yra parengusi, paleidusi milijardines (ne vieno milijardo) priemones: Modernizavimo fondą, RRF, Teisingos pertvarkos fondą, Europos struktūrinę paramą, Klimato kaitos programą, programos yra milijonais prieinamos šiandien Lietuvos gyventojams pasikeisti saulės jėgainės, įsistatyti šilumos siurblius, pasikeisti į biokuro katilus, parama prieinama ir viešajam, ir privačiam sektoriui, tai Lietuva yra pasiruošusi transformacijai.

Dabar, gerbiami žemdirbiai, visi kompromisai priimti. Kaimo reikalų komitetas 2022 m. sausio 19 d. prašė protokoliniu pavedimu nesikišti į žaliąjį dyzeliną, nesikišti į raudonąjį dyzeliną. Padaryta. Kompromisai priimti, palaiminti ir Grūdų augintojų asociacijų, ir kitų asociacijų. Mes neišsišokame su žemdirbių apmokestinimu iš Lenkijos, Latvijos ir Estijos aplinkos. Mums, mūsų ekonomikai svarbu transformuotis ir, gerbiami žemdirbiai, kitą savaitę gresia sausra, tai yra ir klimato kaitos kova. Mes turime vykdyti tarptautinius išipareigojimus, vykdyti juos ir pirmieji...

PIRMININKĖ. Laikas!

S. GENTVILAS (*LSF*). ...priešakinėje linijoje bus būtent žemdirbiai, todėl kviečiu pritarti šiam paketui, nes jis yra nuoseklus ir kompromisinis.

PIRMININKĖ. A. Butkevičius – motyvai prieš.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, labai keista, kad dabar yra vykdoma mokesčių reforma ir bus lygtai pateikta jau po 2 savaitių Seimui, o Akcizų įstatymo projektas išbrauktas iš bendros mokesčių sistemos. Klausimas: mes vykdome sistemine mokesčių reformą ar tiesiog tik atskirus įstatymus svarstome ir priimame?

Antras dalykas yra vartojimo mokestis. Vartojimo mokestis palies visus vartotojus, vadinasi, padidins infliaciją.

Trečias dalykas – tai, kad mes esame tranzitinė šalis. Visada akcizų politika buvo derinama su kaimyninėmis šalimis, su Lenkija, Latvija, Estija, kokią vykdo tos šalys. Kokius akcizų tarifų dydžius, metodiką taiko. Šiuo atveju Lietuva yra nedidelė šalis ir, aš manau, mums liks CO₂, o degalai bus pilami Latvijoje arba Lenkijoje. Pavyzdžiui, šiuo metu Kalvarijoje, ji yra pati mažiausia savivaldybė, bet šitoje savivaldybėje 8 % dyzelino sunaudoja nuo viso respublikinio dyzelino suvartojimo kiekio. Tai rodo, kad tranzitinis transportas pasienyje pilasi kurą.

Kitas dalykas, reikia aiškiai pasakyti, kad šitas įstatymo projektas yra pateiktas dėl to, kad Europos Komisija, liaudiškai kalbant, atrištų finansavimą iš RRF programos. Aplinkos ministras dažnai kalba apie klimato kaitą, apie taršos mažinimą, jeigu jūs būtumėte automobilių taršos mokesčių pateikęs tokį, kur būtų kiekvienam automobilio savininkui reikėję mokėti nuo 70 iki 120 eurų, tikrai nebūtų kilę kliūčių ir būtume per metus gavę 160 mln. eurų, kuriuos būtume skyrę kelių rekonstrukcijai, keliams pertvarkyti. Manau, šiek tiek trūksta atsakingumo ir kitų dalykų.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti, apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Lietuvos Respublikos Seimo nario rinkimų vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projektas Nr. XIVP-2659(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Lietuvos Respublikos Seimo nario rinkimų vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projektas Nr. XIVP-2659(2). Priėmimo stadija.

Šį pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritar-
ti bendru sutarimu? Dėkoju, pritar-
ta bendru sutarimu. Užsirašiusių dėl motyvų nėra. Taigi, apsi-
spręsimė balsuoti numatytu laiku nuo 10 val. 50 min.

10.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XI-1249 „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių iš asociacijų rinkimų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2580(2) (priėmimas)

Kadangi dar turime sutaupę laiko, siūlau apsvarstyti klausimus iš rezervinės darbotvarkės. Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Seimo 2010 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XI-1249 „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių iš asociacijų rinkimų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2580(2). Priėmimo stadija.

Šį pakeitimą sudaro vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritar-
ti bendru sutarimu? Dėkoju, pritar-
ta bendru sutarimu. Užsirašiusių dėl motyvų nėra, apsispręsimė balsuodami.

10.31 val.

Skolų išieškojimo įmonių įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1741(3) (svarstymas)

Rezervinis 2 klausimas – Skolų išieškojimo įmonių įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1741(3). Svar-
stymo stadija. Norėčiau pakviesti komiteto pirmininką ir pranešėją M. Lingę. Tai yra svarstymo
stadija ir BFK sprendimas.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas prieš metus – 2022 m. gegužės 25 d. – svarstė minėtą įstaty-
mo projektą ir priėmė sprendimą gražinti įstatymo projektą iniciatoriams patobulinti, atsižvel-
giant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktas pas-
tabas ir pasiūlymus. Komitetas išdėstė daug įvairių pasiūlymų, kuo būtų galima papildyti šį įsta-
tymo projektą. Tokiam sprendimui komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto nuomonę. Užsirašiusių dėl motyvų nėra.

10.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2627 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo dėl 2018 m. gruodžio 20 d. nu-
tarimo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2627. Kviečiu pateikti gerbiama pranešėją Valstybės valdy-
mo ir savivaldybių komiteto pirmininką R. Jušką. Tai yra projekto pateikimas.

R. JUŠKA (LSF). Į Seimą kreipėsi Teisėjų taryba su prašymu pakeisti Seimo nutarimą dėl įstai-
gų sąrašo pagal grupes patvirtinimo. Teisėjų taryba prašo Regionų administracinę teisumą ir Vil-
niaus apygardos teisumą priskirti pirmajai įstaigų grupei. Abu teismai atitinka Valstybės tarnybos
įstatymo 2 priede nustatytus kriterijus, kad būtų priskirti pirmajai įstaigų grupei. Šių teismų veik-
los ir sprendimų galiojimo ribos – visa Lietuvos Respublikos teritorija. Atsižvelgdamas į tai, kas
paminėta, Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas inicijuoja Seimo nutarimo pakei-
timą. Siūloma Seimo nutarimo įsigaliojimo data – 2024 m. sausio 1 d., nes nuo tos dienos pradės
veikti reorganizuotas Regionų administracinis teismas. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą projektą, klausiti užsirašiusių nėra. Po pateikimo kalbėti
dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė, apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.35 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2701 (pateikimas)

Rezervinis 4 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 12 straipsnio pakeitimo įstaty-
mo projektas Nr. XIVP-2701.

Pranešėjas – V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai labai aktuali įstatymo pataisa. Kaip jūs visi žinote, šiuo metu visuomenėje garsiai ir dažnai aptarinėjama situacija, kuomet visuomenininkas A. Tapinas ir kiti žurnalistai atlieka plataus masto savivaldų tyrimus, kaip naudojamos mokesčių mokėtojų lėšos, tai yra tos lėšos, kurias tarybos nariai turėtų naudoti savo, kaip tarybos narių, veiklai. Akivaizdu, kad po šio tyrimo yra susvyravęs pasitikėjimas savivalda ir jos politikais, nes ydingas mokėjimo už savivaldybės tarybos nario veiklą reglamentavimas. Neveikiantis kontrolės mechanizmas savivaldybėse ir galimas netinkamas mokesčių mokėtojų lėšų naudojimas iki piktnaudžiavimo, atskleidžiant konkrečius faktus, verčia neatidėliotinai siūlyti sprendimus.

Vietos savivaldos įstatyme yra palikta diskrecija, arba teisė, pačioms savivaldybėms savo reglamentuose nusistatyti mokėjimo už savivaldybės tarybos nario veiklą dydį, tai yra sumą, pripažintinų išlaidų baigtinį sąrašą ir atsiskaitymo tvarką. Tačiau akivaizdu, kad ši sistema neveikia. Neveikia ir kontrolės mechanizmai savivaldybėse. Nors, kaip puikiai žinome, savivaldoje yra ir Tarybos kontrolės komitetas, ir Antikorupcijos komisija, Etikos komisija, Kontrolės ir audito tarnyba, tačiau matome, kad šie mechanizmai, institutai nesuveikia.

Todėl siūlome šio įstatymo pataisomis, atsižvelgdami į tai, kad vietos savivaldybės savo reglamentuose nusistato, kokios išmokos turėtų būti mokamos už veiklą, susijusią su tarybos nario veikla... Yra labai skirtingos. Vienos savivaldybės, pavyzdžiui, Plungės savivaldybė nusistačiusi 43 eurus, Kazlų Rūdos ar Raseinių savivaldybės nusistačiusios 50 eurų, tačiau yra ir tam tikrų savivaldybių, kurios nusistačiusios virš 1 tūkst. eurų, kaip Kauno rajono arba Kauno miesto. Mes matome, kad labai nevienodai visoje Lietuvoje yra pasiskirsčiusios tos išmokos, kurias mes vadiname kanceliarinėmis išmokomis, už savivaldybės tarybos nario veiklą mokamos išmokos. Todėl siūlome tam, kad būtų aiškumas, nustatyti išmokos lubas, tai yra iki 0,2 VMDU, tai sudarytų apie 378 eurus. Be jokios abejonės, savivaldybės ir šiandien gali nusistatyti mažesnes išmokas. Maksimalios lubos būtų 378 eurai.

Taip pat siūlome nustatyti baigtinį sąrašą su tarybos nario veikla susijusių atlygintinų, apmokamų išlaidų. Šiuo metu tikrai matome, kad savivaldose vyrauja įvairios istorijos, kur perkamos įvairios plovyklų paslaugos, technikos nuomos paslaugos, biuro nuomos paslaugos, remontų paslaugos iš susijusių asmenų, ir tikrai toks reglamentavimas nustatytus baigtinį sąrašą... aišku, ir baigtinis sąrašas būtų labai naudingas tuo požiūriu – tai yra atskaitomybė rinkėjams ir naudojant mokesčių mokėtojų, biudžeto lėšas.

Taip pat įstatymu siūlome įpareigoti savivaldybes viešai skelbti detalią informaciją apie kiekvieno tarybos nario išlaidas, kurias kompensuoja savivaldybė, nes pastebėjome, kad neretai, tiksliau, nemaža dalis savivaldybių šiandien apskritai neskelbia jokios informacijos apie išmokėtas išmokas, ir tai nėra visiškai priimtina – neužtikrina nei skaidrumo, nei efektyvumo, nei viešumo.

Taip pat siūlome tarybos nariams per kadenciją vis dėlto leisti įsigyti po vieną mobilųjį telefoną ir po vieną kompiuterį (per kadenciją), jie, žinoma, pasibaigus tarybos nario įgaliojimams galėtų būti gražinti, turėtų būti gražinti savivaldybės administracijai, kuri galėtų panaudoti mokymams, darželiams ar kituose socialiniuose projektuose.

Atsižvelgdami į tai, kad savivaldoje kontrolės mechanizmas neveikia, nes, kaip puikiai žinome, neretai Etikos komisiją ir Antikorupcijos komisiją sudaro savivaldybės dauguma, siūlome ne rečiau kaip kartą per dvejus metus įpareigoti savivaldybių administracijas atlikti tarybos narių veiklos apmokėjimo auditą. Jo išvados būtų skelbiamos viešai savivaldybės svetainėje.

Mes, mieli kolegos, šiandien turime pūliuojančią žaizdą ir ją reikia sutvarkyti nedelsiant. Aš puikiai suprantu, kad vyksta diskusija viešojoje erdvėje dėl apskritai tarybos nario apmokėjimo, tačiau mes turime atskirti du dalykus, tai yra apmokėjimą tarybos nariui už darbą, už tas valandas, ir išmokas, susijusias su tarybos nario veikla, vadinamąsias kanceliarines išmokas. Vis dėlto mes, šių pataisų teikėjai, manytume, kad išmokos, susijusios su tarybos nario veikla, kaip ir Seime, privalėtų likti, kad būtų apmokėtos tam tikros tarybos nario išlaidos, tačiau dėl paties modelio, kaip atlyginti už darbą tarybos nariui, už tas valandas, galima diskutuoti.

Šiandien atėjo tas momentas, kai ta žaizda privalo būti sutvarstyta, išgydyta, turi būti aiškus viešumas, atskaitomybė rinkėjui, todėl Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 2 dalis turi būti sutvarkyta kiek įmanoma greičiau.

Taip pat norėjau atkreipti dėmesį, kad yra tam tikrų savivaldybių, kurios sako, kad nieko keisti nebereikia, pavyzdžiui, Alytaus miesto savivaldybei tinka šitas modelis. Taigi priminsiu, kad mes, įstatymų leidėjai, buvome suteikę teisę savivaldai pačiai sureguliuoti, pačiai nustatyti savo tvarką ir pačiai kontroliuoti. Savivalda juk nuolatos mūsų prašo suteikti kiek galima daugiau teisių, pasitikėjimo. Tokios teisės ir toks pasitikėjimas buvo suteiktas, tačiau akivaizdu, kad tai neveikė. Todėl mes nustatydami tam tikras lubas, nustatydami baigtinį sąrašą, privalomą viešinimą, manau, tikrai padidinsime pasitikėjimą savivalda, nebus tos ydingos praktikos, kai savivaldybės nusistato išmokų dydžius, tikrai kartais didesnius, nuo 50 eurų iki 1 tūkst. 50 eurų. Bus tam tikros lubos ir bus aiškumas ir savivaldybių taryboms, ir visuomenei. Žiniasklaida tikrai gaus visą informaciją, kadangi savivaldybės turės viešai skelbti ataskaitas, tą daro ir Seimas, tas yra savaime suprantama.

Tai tiek trumpai. Prašau jūsų pritarti po pateikimo. Diskusijos toliau virtų, žinoma, VVSK. Aš manau, kad mums reikia kuo greičiau surasti sprendimą dėl išmokų už savivaldybės tarybos nario veiklą, kad tos žaizdos būtų tikrai sutvarstytos. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keli kolegos. Pirmasis klausia A. Bagdonas. Ruošiasi D. Griškevičius.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiamas kolega, išties džiugu, kad atkreipėte dėmesį, kad faktiškai visoje Lietuvos savivaldoje yra tam tikrų problemų dėl kanceliariinių lėšų naudojimo. Kaip jūs galvojate, ar nereikėtų apskritai pažiūrėti ir sukurti darbo grupę iš visų frakcijų, priimti sprendimus tiek dėl kanceliariinių lėšų naudojimo, tiek dėl darbo užmokesčio, kad tas sprendimas būtų kompleksinis pažiūrint iš visų pusių?

O jau kalbant dar apie jūsų sprendimą, ar negalvojate, kad, pavyzdžiui, Birštonui, Neringai VMDU 0,2 dydis yra tikrai pakankamas, bet yra didmiesčiai: Vilnius, Kaunas ir kiti didieji miestai, gal ten 0,4 galėtų būti, nes darbo apimtys tikrai skiriasi?

Ir paskutinė pastaba dėl panaudotų kompiuterių surinkimo. Ar tikrai savivaldai reikėtų tuo užsiimti – po ketverių metų nuolat rinkti senus kompiuterius?

PIRMININKĖ. Laikas.

A. BAGDONAS (LSF). Gal tiesiog tam tarybos nariui palikti ir tiek.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Labai ačiū, tikrai geros pastabos. Aš visiškai pritariu, kad dėl darbo apmokėjimo reikėtų diskutuoti, galbūt ir darbo grupę sudaryti, tačiau mes čia kalbame apie paprastą dalyką – apie kanceliariines. Jos, manyčiau, turėtų išlikti ir jų atsisakyti tikrai neturėtume.

Dabar kaip sutvarkyti tą žaizdą, kaip aš minėjau, kuo skubiau? Mes turėtume įvesti lubas, kurios yra truputį mažiau nei 400 eurų, tai yra tikrai pakankamas kiekis kanceliariinėms išlaidoms, nes tarybos nariai nuolat nedirba. Šiandien Vilniaus miestas moka po 300 eurų ar šiek tiek daugiau, kai kurios mažos savivaldybės moka po 150 eurų ir to visiškai pakanka, pavyzdžiui, Alytaus miestas. Aš manyčiau, kad tai yra diskutuotina suma, komitete galima diskutuoti, ar 0,2 pakanka. Mūsų nuomone, pakanka. Jeigu nepakanka, tai bus galima čia balsuoti kitaip.

Dėl darbo užmokesčio. Yra labai skirtingų savivaldybių. Kaip minėjau, Alytaus miesto savivaldybė sako, kad nieko keisti nereikia. Tai mes šiuo atveju irgi turėtume galvoti ir čia jau visiškai atskiras klausimas. Aš visiškai pritarčiau, jeigu reikia, ir darbo grupę galima sukurti, bet šiandien manyčiau, kad mums reikia tas žaizdas, kurios yra, sutvarkyti, pereiti pateikimo stadiją ir diskusiją perkelti kuo greičiau, nes, kaip ir minėjau, labai svarbu yra viešinimas. Tikrai nesmagu, kai įeini į savivaldybės svetainę ir nematai jokios informacijos apie savivaldybės tarybos nariui skirtų lėšų panaudojimą. Taip neturėtų būti. Aš manau, mes esame ta institucija, kuri turėtų nedelsdama tai užkardyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia D. Griškevičius. Ruošiasi E. Gentvilas.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju už iniciatyvą. Aišku, praėjusią savaitę diskutavome ir jūsų organizuotoje diskusijoje apie tai, kad dabar karštosiomis galbūt nereikėtų priimti sprendimų, nes karštosiomis galime pridaryti daug neapgalvotų dalykų ir iš esmės neišspręsti esamos, egzis-

tuojančios problemos, kuri, pripažįstame visi, yra. Pavyzdžiui, jūsų sprendimas yra didelės apimties ir kai kuriems dalykams iš esmės galima tikrai pritarti, kaip dėl to paties viešinimo, kaip dėl nepriklausomo audito. Bet yra ir tam tikrų tikrai diskutuotinių dalykų, pavyzdžiui, kaip jau minėtas dydžio klausimas, ypač apie savivaldybes kalbant. Galbūt į šį klausimą būtų galima žiūrėti vienaip, jeigu būtų žinomas kompleksinis sprendimas, nes jeigu imi tik dalį, tuomet iš karto kyla daug papildomų klausimų.

Vis dėlto ar negalvojate, kad būtų galima palaukti dar to sprendimo, nes, kaip minėjau, VVSK jau ėmėsi šio klausimo svarstymo iš esmės, laukia grįžtančios informacijos iš Savivaldybių asociacijos...

PIRMININKĖ. Laikas!

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). ...iš Vyriausybės atstovų. Galbūt dar verta palaukti?

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju Domui už pastebėjimus. Tikrai gal ir verta palaukti, bet aš vis dėlto manyčiau ir mes taip pat kartu spaudos konferencijoje matėme, kad tai yra neatidėliotinos problemos. Tai yra neviešinimas yra protu nesuvokiamas. Akivaizdu, kad savivaldybės tol, kol nėra įstatyme, ir toliau neviešina tų išlaidų. Mes tą tikrai galėtume nedelsdami sutvarkyti.

Lygiai taip pat išmokų lubos. Po pateikimo ateis į jūsų komitetą pataisos, jas pasirašė ir pavaduotojas B. Matelis. Aš manyčiau, jūs diskutuodami tikrai surasite geriausius sprendimus. Bet dėl kanceliarinių išlaidų, kurios neabejotinai turėtų likti, reikia šį punktą sutvarkyti kaip įmanoma greičiau. Aš net neabejoju jūsų kompetencija komitete, kad galėsite tai labai greitai padaryti.

Dėl darbo užmokesčio, ar jis toks turėtų būti, ar jis neprasilenks su tuo, kad paskui į savivaldą nebeateis nei mokytojai, nei teisininkai, nei verslininkai, nes bus mokamas tam tikras atlyginimas ir jie galbūt jau nebegalės dirbti kitų darbų, nes bendras valandų skaičius išaugs, tai čia jau tikrai yra daug platesnė diskusija, kuri reikalauja ir laiko, ir dėmesio. Aš manau, kad jūs tai padarysite gana greitai.

Kanceliarinės išlaidos turi likti, nes tai yra su tarybos nario veikla susijusios išlaidos, bet tas problemas reikėtų išspręsti, žaizdą užgydyti. Aš manau, kad mes tikrai visi kartu rasime bendrą sutarimą Seime dėl to. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi L. Nagienė.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega Viliau, labai gera nuostata dėl viešinimo, ją tikrai reikia padaryti, tačiau kitos nuostatos arba neaiškios, arba netikslios. Jau minėtas vienodas tarifas 0,2 VMDU tiek Neringai, Rietavui, tiek Vilniui. Pavyzdžiui, savivaldybės tarybos nario ataskaitos rengimas ir platinimas – gyventojų skaičius visiškai skiriasi. Kuro išlaidos? Ta pati Neringa ir didžiausias Lietuvos rajonas Varėna.

Tačiau klausimas vienas konkretus, kur man nesimato: ar telefonas ir kompiuteris vieną kartą per kadenciją perkamas iš tos pačios išmokos 0,2 VMDU, ar iš atskirų lėšų? Kadangi parašyta po tos nuostatos, kad 0,2 VMDU, taigi, ar telefonas ir kompiuteris įsigijamas iš kokių nors papildomų lėšų, ar iš tų kanceliarinių išmokų?

PIRMININKĖ. Laikas!

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Jūs visiškai teisus. Yra mažos savivaldybės, didelės savivaldybės, bet yra riba, iki kurios savivaldybės gali nusistatyti. Kaip ir minėjau, jau šiandien yra savivaldybės nusistačiusios 50 eurų, 70 eurų ar 150 eurų, ar 290 eurų. Tai būtų 400 eurų maksimali riba ir žvelgiant į tai, kaip šiandien didieji miestai, pavyzdžiui, Vilnius, susiregulavę, tos ribos pakanka. Vėlgi komitete galima diskutuoti, jeigu būtų kitų pasiūlymų.

O dėl išlaidų mobiliam telefonui ir kompiuteriui, taip, manytina, kad iš tos sumos tikrai galima nusipirkti vieną kompiuterį ir vieną telefoną per metus ar dvejus, jeigu reikės – išsimokėtinai. Ir dėl gražinimo savivaldybės tarybai: kai kurios savivaldybės ir šiandien taiko tą praktiką, kad nereikia pirkti už lėšas, tačiau jos suteikia ar planšetinį kompiuterį, ar mobilųjį telefoną, ar nešiojamąjį kompiuterį. Pasibaigus savivaldybės tarybos nario įgaliojimams, jis tiesiog yra gražinamas atgal administracijai.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi E. Pupinis.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų vakar žiūrėjau laidą, ar nemanote, kad būtų nustatyta fiksuota, išskiriant tris savivaldybių grupes, kur yra didžiosios savivaldybės, vidutinės ir labai mažos. Būtų nustatytos fiksuotos sumos, konkrečiai žiū-

rint pagal VDU. Ir tai nebūtų nei čekiuokų, nei kvitukų rankiojimas. Tu turi ir žinai, jeigu nedalyvavai posėdyje, atitinkamai būtų mažinama ir būtų ne darbo užmokestis, o konkreti fiksuota suma būtent už darbą taryboje. Ar nemanytumėte, kad būtų teisingiausia, nes iš tikrųjų teisingai profesorius pasakė, vėl rinkis čekiuokus, kvitukus ir vėl galvos, kaip išleisti maksimaliai visą sumą. Tai toks.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Matote, juk mes, Seimo nariai, taip pat suprantame, kas yra atskaitomybė rinkėjams, ir puikiai suprantame, kas tai yra mokesčių mokėtojų lėšos ir kad už mokesčių mokėtojų lėšas mes turime atsiskaityti. Aš net neabejoju, kad tam pačiam profesoriumi būtų labai patogu gauti 300 eurų ir už nieką neatsiskaityti. Dabar jis nelabai jų ima, nes, sako, reikia rinkti čekiuokus. Tai, manau, būtų ydinga praktika. Labai svarbu nepainioti, tai yra atlygis už darbo valandas, kurias tarybos narys praleidžia dirbdamas taryboje, ir išlaidos kanceliarijai. Noriu pasakyti, išlaidos jo veiklai, sveikinimams, gėlėms nupirkti, jo veiklai viešinti, kurui naudoti, kompiuterinei technikai įsigyti. Aš manau, reikėtų šituos du dalykus tikrai skirti. Tos išlaidos tarybos nario veiklai yra būtinos ir, manau, jas reikia palikti. Reikia jas sureguliuoti ir, aš manau, su šiuo įstatymo projektu mes jas sureguliuosime visi kartu taip, kad būtų aiškumas ir savivaldai, ir visuomenei ir pasitikėjimas savivaldybe augtų.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, pora klausimėlių. Vienas iš jų, tai dėl tų darbo priemonių pirkimo. Pas mus nėra jokių problemų, Seimas visiems nuperka kompiuterius kaip darbo priemones ir niekuo mes dėl to nesirūpiname. Tai iš tikrųjų galbūt ir racionalu savivaldybėms bendrą konkursą skelbti. Kam reikia, tas ima, kas nori, neima. Iš tikrųjų tas pats telefonas, surinkai informaciją ir nupirkai viešojo konkurso būdu, ir išdalintai, ir šito turbūt nereikėtų rašyti. Tai vienas klausimas dėl bendrų įsigijimų.

Ir antras, jūs išbraukėte biuro nuomą. Tai, savaime suprantama, turbūt yra keletas skandalų, kad kai žmonės atskirai nuomojasi tą biurą, bet frakcijai gal tiktų, kadangi iš tikrųjų yra daug tų partinių struktūrų, kurios neturi savo patalpų. Galbūt pastoviam darbui arba gyventojų priėmimui frakcijoje būtų galima leisti priimti sprendimą, kad vis dėlto kažkokiu būdu arba per administraciją...

PIRMININKĖ. Laikas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). ... arba per frakciją įsigytų biurą.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, Edmundai, už klausimą. Tikrai, dėl kompiuterinės technikos ir šiandien yra savivaldybių, kurios nuperka savivaldybių tarybų nariams kompiuterius, mobiliuosius telefonus, leidžia naudotis, o, pasibaigus tarybos nario įgaliojimui, technika gražinama. Mes šiomis pataisomis suteikiame galimybę ir ten aiškiai įvardinta tai, ko savivaldybės taryba nesuteikia. Jeigu savivaldybių administracija nesuteikia kompiuterinės technikos, tai tarybos narys galėtų ją įsigyti ir vėliau gražinti.

O dėl biurų nuomos yra labai sudėtinga situacija savivaldoje dėl galimo piktnaudžiavimo, kaip jūs žinote, ir neretai mažosiose savivaldybėse ir apskritai biuro nuoma kaip tokia savivaldoje faktiškai neegzistuoja. Kadangi daug piktnaudžiavimo atvejų, kai nuomojamasi iš giminaičių, iš įvairių susijusių bendrovių ir panašiai, todėl klausimas tikrai diskutuotinas, ar savivaldybės tarybos nariui šiais laikais, XXI amžiuje, reikalinga biuro nuoma, nes jis tikrai nedirba pastovaus darbo, kaip dirba Seimo nariai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į klausimus. Dabar dėl motyvų po pateikimo. A. Širinskienė kalba už.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Greičiausiai V. Semeška, matydamas, pats būdamas tarybos nariu, geriausiai žino, kokie yra pažeidimai savivaldoje, ir, matyt, galėtų papasakoti nemažai apie tai, kaip ir pats naudojo tas lėšas. Bet kur matyčiau problemą ir iš tikrųjų, matyt, ją reikia įvardinti, kad projektas, taip, jis sveikintinas, jis yra skaidrus, bet nusismulkiname iki tokių detalių, kad tuoj greičiausiai pradėsime ir batų raišteliams tarybų nariams reguliuoti. Nes jūs patys pagalvokite, ką reiškia vieno telefono įsigijimas per ketverius metus, pagalvokite, per kiek laiko jūs keičiate tą telefoną patys. Tai, matyt, tada ir bus atsakymas, ar reikia balsuoti už tokį skaidrinantį projektą už, ar prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Tikrai pripažįstame, kad yra gėdinga situacija daugelyje savivaldybių, reikia reaguoti ir aš už tai, kad Seimas reaguotų. Nors, žinoma, kai Seimas priima įstatymą dėl savivaldos, visada yra tam tikras paradoksas, ar mes paliekame erdvės savivaldai, kuri pagal žodį, pagal apibrėžimą turėtų teisę apsispręsti.

Projektas, deja, nėra išbaigtas, mano manymu, jis yra skubotas. Tikrai galėtų ir Seimo Pirminkė sudaryti darbo grupę iš įvairių frakcijų, kad apsispręstų. Bet nenoriu nuvertinti kolegų V. Semeškos iniciatyvos. Jau vien viešinimo prievolė yra tikrai puikus dalykas, ji turės atsirasti galutinėje redakcijoje. Bet šiaip noriu priminti, kad yra ir Konstitucinis Teismas pasisakęs dėl šitų kanceliariinių išmokų. Reiktų įvertinti tuos aspektus.

Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas parengė užklausas. Negavome dar iš Savivaldybių asociacijos ir Vyriausybės atstovų institucijos, kaip ten įsivaizduojama. Aš manyčiau, kad, nenurašydamas pačios idėjos ar pačių skaičių, ar pačių principų, vis dėlto šiandien būtų per ankštyvas dalykas, nes čia reikalingas didesnis sutarimas ir didesnis darbas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

Kadangi jau prasidėjo balsavimo intervalas, siūlau balsuojant apsispręsti dėl šio projekto, tai yra dėl rezervinio 4 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-2701. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 124: už – 51, prieš – 3, susilaikė 70. Po pateikimo nepritarta. Turime apsispręsti... Taip, prašom, Z. Balčytis dėl vedimo tvarkos?

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Ne, aš tik norėčiau, kad kai apsispręsimė, kad įtrauktume ir Audito komitetą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Gerbiami kolegos, turime apsispręsti dėl gražinimo tobulinti ar galutinio atmetimo. Tie, kas esate už tai, kad projektas būtų gražintas tobulinti, balsuojate už, tie, kas manote, kad projektas turėtų būti atmetas, balsuojate prieš.

Balsavo 126: už – 90, prieš – 36. Taigi projektas gražintas tobulinti.

Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Aš gal palinkėčiau... Kadangi pagal A. Tapino atliktą tyrimą, kiek supratau, konservatoriai labiausiai išlaidauja ir piktnaudžiauja, taip pat ir, man atrodo, V. Semeška, jeigu prisimintų savo savivaldybės tarybos darbą, irgi ten neblizgėjo, gal jie lai priima partijoje nutarimą ir visas šias nuostatas perkelia į savo partijos sprendimus, o tada, man atrodo, nereikės ir įstatymo. Kiti atsakingai naudoja lėšas.

PIRMININKĖ. V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Kolegos, šiandien tie, kurie susilaikė ar balsavo prieš, turės visuomenei paaiškinti, kaip yra naudojamos mokesčių mokėtojų lėšos, kaip yra viešinamas visų mokesčių mokėtojų lėšų panaudojimas ir atskaitomybė rinkėjui. Aš suprantu, kad šiandien tiems, kurie ne balsavo pateikimo stadijoje arba susilaikė, yra priimtina, kad vienos savivaldybės išmoka tūkstantį ir visiškai neatsiskaito rinkėjams, kitos savivaldybės apskritai neviešina savo ataskaitų. Tai ne tik liūdna, bet ir gaila, kad Seimas toliau leis neapibrėžtą laikotarpį tam toliau gyvuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiamas Viliau, manau, kad turės aiškintis tik tie tarybos nariai, kurie konkrečiai papuolė į tas istorijas, jie turės pasiaiškinti savo rinkėjams. Vis dėlto nereikėtų čia taip, man atrodo, juodomis spalvomis visko piešti, nes daugelis Seimo narių, su kuriais dabar kalbėta, tikrai pripažįsta, kad reikia tą problemą spręsti, bet pripažįsta ir kitą dalyką, kad toks sprendimas, koks jis buvo atneštas šiandien, konkretus ir už kurį buvo balsuota, tiesiog buvo skubos vyta ir tikrai nėra idealus. Neabejoju, kad Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas tikrai šio klausimo jau ėmėsi ir svarstys artimiausiu metu, todėl tas klausimas nebus pamirštas.

PIRMININKĖ. Ir A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš tam kolegai, kuris čia virkauja dėl telefono, siūlyčiau pirmiausia pradėti ne nuo savivaldos, o nuo savęs paties ir įregistruoti pataisas dėl Seimo statuto, kad Seimo narys per kadenciją, per ketverius metus, gali turėti tik vieną telefoną. Matyt, tada jūs geriau įvertinsite savo pasiūlymų adekvatumą.

11.01 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2613(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Replikos išsakytos. Tęsiame balsavimą. Dabar grįžtame prie pačios posėdžio darbotvarkės pradžios. Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2613(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 132: už – 118, prieš – 2, susilaikė 12. Įstatymas (projekto Nr. XIVP-2613(2) priimtas. (Gongas)

11.02 val.

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2614(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2.2 klausimas – lydimasis projektas Nr. XIVP-2614(2). Apsvarstėme visus straipsnius, išskyrus 2. Norėčiau pakviesti gerbiamą A. Gedvilienę į tribūną. Dėl 2 straipsnio yra įregistruota V. Ažuolo pataisa. Gerbiamas Valiau, ar galėtumėte pristatyti savo pataisą?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų pasiūlymo esmė labai paprasta, atliepanti ir L. Nagienės prieš tai buvusiems pasiūlymams, kad ši taisyklė galiotų tik šiuo metu esantiems poligonams, o negaliotų naujai kuriamiems, nes vis tiek žmonių turtą mes turime apsaugoti. Turbūt dar kitas pagrindinis klausimo dalykas, kad šiuo metu mes išnaudojome tik 50 % turimų poligonų teritorijos, vadinasi, mes tikrai turime, kur plėstis. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, kurie pritartų šio pasiūlymo svarstymui? Pabalsuokime. Yra. Prašau, gerbiama pirmininke, pristatyti komiteto išvadą.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti gerbiamo V. Ažuolo pasiūlymui. Argumentai yra šie: siūlomu reglamentavimu, atsižvelgdami į jo tikslą, siekiame reglamentuoti, kad žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros ateityje vyktų greičiau tam tikrais išskirtiniais atvejais, tiesiogiai susijusiais su nacionaliniu saugumu. Siūlomi įtvirtinti įstatymo taikymo atvejai yra aiškūs ir nedviprasmiški, tai yra kai tai reikalinga sąjungininkų poreikiams užtikrinti ir kai tas poreikis yra neatidėliotinas. Jeigu pritartume gerbiamo V. Ažuolo pasiūlymui, iš principo įstatymas netektų prasmės. Siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Motyvai dėl V. Ažuolo pasiūlymo. Motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų mes kalbame ir gerbiamas ministras, pristatydamas šitą projektą, akcentavo, kad tai dabar yra reikalinga plėtrai – būtent ne naujų poligonų plėtrai, o esamų poligonų, tik apie esamus poligonus kalbame. Dabar, kai gerbiama komiteto pirmininkė pristatė, tai ji akcentuoja sąjungininkų poreikius. Mes nežinome, kokie tie poreikiai bus, vadinasi, mes kalbame apie naujų poligonų steigimą, jų plėtrą ir galėsime paimti žemę, Seimas net nežinos, faktiškai Krašto apsaugos ministerija pateiks poreikį ir Vyriausybė tam pritaras.

Labai gaila, kad kartais mes neatsižvelgiame į savo žmonių poreikius. Todėl kviesčiau šiam projektui pritarti, šiam siūlymui, nes tikrai mes tada atlieptume ir žinotume, kad šitas įstatymas galioja esamiems poligonams ir kad jų plėtra būtų galima dabar šioje teritorijoje, kurioje jau yra įsteigta, o reikia paimti žemę, sutvarkyti ir operatyviau atlikti kai kuriuos teisės... įteisinti tą žemę ir sumokėti kompensacijas gyventojams, jeigu yra privati žemė. Nors mes žinome, kad pirmiausia yra valstybinė žemė paimama, bet dažnai bus, kad mes turėsime ir privačios žemės teritorijas paimti iš žmonių. Tikrai kviečiu palaikyti. Tada mes tikrai užtikrintume tą sklandų perėimą, būtent plėtrą esamų poligonų.

PIRMININKĖ. V. Semeška – motyvai prieš.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Kolegos, aš labai trumpai. Tai nėra vien tik poligonų klausimas. Yra daug karinių miestelių, kuriuos, žinote, dėl sąjungininkų atėjimo, dėl mūsų kariuomenės plėtos reikia praplėsti, kad įrengtume ir laikinąsias stovyklas, ir kitą infrastruktūrą. Tikrai yra apšukrių veršlininkų, kurie būtent tikslingai supirkinėjo žemes prie tų karinių miestelių, prie tų vienetų, kad galėtų prekiauti taip pat neįtikėtinomis kainomis, o mūsų saugumo kaina būtų kiek įmanoma didesnė. Todėl šis įstatymas ir yra būtinas, kad tam tikros teritorijos būtent prie karinių vienetų, prie karinės infrastruktūros dėl mūsų saugumo ir mūsų plėtos galėtų būti paimtos visuomenės reikmėms, tai yra nacionaliniam saugumui užtikrinti. Ačiū. Todėl siūlyčiau...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate V. Ažuolai pataisai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 129: už – 59, prieš – 42, susilaikė 28. Pasiūlymui nepritarta.

Turime apsispręsti dėl viso 2 straipsnio. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Balsuojame.“*) Balsuojame. Taigi, kas pritariate 2 straipsniui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 131: už – 90, prieš – 4, susilaikė 37. 2 straipsniui pritarta, jis priimtas. Replika po balsavimo – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų, kolega Viliau, nusišnekėjote su savo replika, turbūt dėl to pritrūko kelių balsų. Pasiūlymas neprieštarauja esamų poligonų plėtrai, ją ir leidžia. Tik naujoje vietoje, naujoje paimamoje žemėje tai būtų galiojė. Bet turbūt jums nerūpi, jūs matote kažkokią partinę liniją ir einate kitu kampu. Tas pažadas žemaičiams, kad ten nebus poligono, dabar ir parodo, kad iš tikrųjų norima daryti kitaip.

PIRMININKĖ. Turime apsispręsti dėl viso įstatymo. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuokime. Kas pritariate (projektas Nr. XIVP-2614), balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 130: už – 102, prieš – 2, susilaikė 26. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2614) priimtas. (*Gongas*).

11.10 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2615(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-2.3 klausimas – lydimasis Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2615. Taip pat priėmimas. Yra gautos dvi Seimo narės L. Nagienės pataisos. Norėčiau pakviesti L. Kasčiūną, kad pristatytų Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nuomonę.

Dėl 1 straipsnio yra L. Nagienės pataisa. Prašom pristatyti ją.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, Pirmininke. Mano pataisa yra ta, kad neatidėliotiną visuomenės poreikį plėsti... krašto gynybą tvirtintų ir infrastruktūrą tvirtintų Seimas, o ne Vyriausybė. Tai yra mano pats pagrindinis. Abu siūlymai vienas su kitu susiję, kad tvirtintų Seimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys? Panašu, kad... (*Balsai salėje*) Balsuokime. Kas pritariate svarstymui, balsuojate už. Taip, yra. Prašom, gerbiamas komiteto pirmininke, pristatyti komiteto nuomonę.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, mes jau buvome aptarę tai ir svarstymo stadijoje. Mes komitete nepritarėme. Už tokį sprendimą balsavo visi 6 komiteto nariai. Argumentas yra toks, kad tai pirmiausia Vyriausybės reikalas ir kad daugiausia bus orientuojamasi į valstybinę žemę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi užsirašiusių dėl motyvų nėra, apsispręskime balsuodami. Kas pritariate L. Nagienės pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 132: už – 56, prieš – 33, susilaikė 43. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl viso 1 straipsnio. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra pasiūlymas, bet mes dėl jo jau apsisprendėme, nes jis yra susijęs. Dėkoju, gerbiamas komiteto pirmininke. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu?

Dėkui, pritarta. Užsirašiusių dėl motyvų nėra. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate projektui Nr. XIVP-2615, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 130: už – 122, prieš nėra, susilaikė 8. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2615) priimtas. (*Gongas*)

11.13 val.

Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo Nr. VIII-822 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2588(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo projektas Nr. XIVP-2588(2). Mes jau viską apsvarstėme, liko tik balsavimas. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 132: už – 132, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2588) priimtas. (*Gongas*) Dabar praleidžiame 1-4 klausimą trumpam, nes yra gauta viena pataisa ir šiek tiek sužiūrime, ar yra išlaikyti terminai.

11.15 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1185(2)ES NKL (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Akcizų įstatymo projektas Nr. XIVP-1185(2). Nuomonės čia jau yra išsakytos, beliko tik balsavimas. Balsuokime dėl Akcizų įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 128: už – 69, prieš – 39, susilaikė 20. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-1185) priimtas. (*Gongas*)

11.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Lietuvos Respublikos Seimo nario rinkimų vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 paskelbimo“ projektas Nr. XIVP-2659(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo dėl pirmalaikių rinkimų vienmandatėje Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje projektas Nr. XIVP-2659. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 130: už – 129, prieš nebuvo, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XI-1249 „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių iš asociacijų rinkimų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2580(2) (priėmimo tęsinys)

Taip pat balsuodami galime apsispręsti dėl rezervinių klausimų, kuriuos apsvarstėme. Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo dėl 2010 m. gruodžio 22 d. nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių iš asociacijų rinkimų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-2580(2). Balsuokime.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 132: už – 131, prieš nebuvo, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.18 val.

Skolų išieškojimo įmonių įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1741(3) (svarstyimo tęsinys)

Kitas rezervinis 2 klausimas – Skolų išieškojimo įmonių įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1741(3). Komiteto siūlymas – gražinti iniciatoriams tobulinti. Taigi turime apsispręsti, ar pritariame gražinimui tobulinti. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Balsuojame.

Balsavo 131: už – 126, prieš nebuvo, susilaikė 5. Taigi gražintas iniciatoriams tobulinti.

Gerbiami kolegos, dėl 1-4 klausimo – Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projekto, kadangi yra gauta viena P. Gražulio pataisa, jos komitetas dar nespėjo apsvastyti, aš prašau Seimo leidimo komitetui apsvastyti šią pataisą ir per kitą balsavimo intervalą mes apsispręsimė balsuodami. Ar galime bendru sutarimu leisti BFK padaryti savo darbą? Dėkui.

Toliau mes tuomet svarstome pagal darbotvarkę.

Darbotvarkės 1-8 klausimas – projektas Nr. XIVP-1269(3). Labai atsiprašau, aš praleidau rezervinį 3 klausimą.

11.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2627 (pateikimo tęsinys)

Mes jį irgi buvome apsvarstę anksčiau, tai yra R. Juškos pristatytas Seimo nutarimo pakeitimo projektas. Pateikimas įvyko, apsispręskime balsuodami dėl rezervinio 3 klausimo.

Balsavo 128: už – 119, prieš – 1, susilaikė 8. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti birželio 6 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

11.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Armano Abramavičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-1269(3) (svarstymas)

Toliau svarstome 1-8 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Armano Abramavičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektą Nr. XIVP-1269(3). Svarstyimo stadija. Kviečiu komiteto pranešėją, pirmininkę I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Seimo nutarimo „Dėl Armano Abramavičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektą, projektui pritarta bendru sutarimu: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstyimo užsirašiusių taip pat nėra. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate po svarstyimo, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 121: už – 119, prieš nėra, susilaikė 2. Po svarstyimo pritarta.

Gerbiami kolegos, primenu, kad balsavimo intervalas pagal mūsų darbotvarkę tęsiasi iki 11 val. 45 min. Taigi tęsiame jį.

11.23 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2581(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-2581(2). Svarstymo stadija. Kviečiu gerbiamą I. Haase į tribūną, kad pristatytų Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektą ir komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Seimo statuto projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas neužsirašė. Apsisprendime balsuodami dėl projekto Nr. XIVP-2581(2).

Balsavo 113: už – 94, prieš – 2, susilaikė 17. Po svarstymo pritarta.

11.25 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29, 212, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 188⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2572(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2572(2). Svarstymo stadija. Kviečiu pranešėją I. Haase į tribūną.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 29, 212, 589 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 188⁴ straipsniu įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gal jūs galėtumėte likti tribūnoje, nes dar lydumuosius iš karto. (*Balsai salėje*) Jūs viską? Gerai. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsisprendime balsuodami. Kas pritariate projektui Nr. XIVP-2572, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 115: už – 90, prieš – 2, susilaikė 23. Po svarstymo pritarta.

11.27 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 208, 210, 211, 589, 611 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188³, 217² straipsniais įstatymo Nr. XIV-1660 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2573 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10.2 klausimas – lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2573. Taip pat svarstymas. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas svarstė nurodytą projektą ir komiteto išvada yra įstatymo projektą atmesti kaip nebeaktualų. Projektų paketo svarstymas Seime numatytas gegužės 9 dieną, o projektu keičiamas įstatymas Nr. XIVP-1660 įsigalioja 2023 m. gegužės 1 d., todėl akivaizdu, kad įstatymas nebus priimtas iki gegužės 1 dienos. Atsižvelgiant į tai yra pakoreguotos projekto Nr. XIVP-2572 nuostatos, o šį projektą siūloma atmesti kaip neadekvatų. Už tokį sprendimą dėl projekto balsavo 8 komiteto nariai, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Apsisprendime balsuodami. Kas pritariate atmetimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 114: už – 97, prieš – 1, susilaikė 16. Pritarta atmetimui.

11.29 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2574(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-10.3 klausimas – lydimasis Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2574(2). Pranešėjas – A. Čepononis. Kviečiu į tribūną. (*Balsai salėje*) Nėra. Teisingai, nes BFK posėdžiauja, tikėtina. Ar yra kas nors iš Biudžeto ir finansų komiteto?

Nematau. Taigi sulauksime grįžtančių kolegų ir tada apsispręsimė. (*Balsai salėje*) Vytautas, prašom. Kažkuris Vytautas, taip. Reikėtų pristatyti komiteto išvadą dėl projekto Nr. XIVP-2574.

V. MITALAS (LF). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Mokesčių administravimo įstatymą ir pritarė iniciatorių pateiktam Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų dėl šio lydimio taip pat niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Posėdžiui toliau pirmininkaus P. Saudargas.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 99, prieš – 1, susilaikė 13. Po svarstymo yra pritarta.

11.30 val.

Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2575(2) (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 1-11 klausimas – Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2575(2). Gerbiama Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė I. Haase. Prašom pateikti komiteto išvadą. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas apsvaustė Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo ketvirtuoju² skirsniu įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritari iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto išvada – siūlo atmesti. Dėkoju komiteto pranešėjai. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Gal galime bendru sutarimu pritari po svarstymo? Niekas dar kol kas neišėjo iš salės. Dėkoju, po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

11.32 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 9¹ straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2020 (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 1-12 klausimas – Žemės įstatymo vieno straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2020. Pranešėjas – gerbiamas J. Gudauskas. Jeigu galėtumėte, pateikite Kaimo reikalų komiteto išvadą. Prašom.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas kaip pagrindinis šių metų balandžio 19 dieną nusprendė atmesti kolegos V. Bako parengtą įstatymo projektą. Atsižvelgta į Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabas, Vyriausybės nuomonę ir papildomų Audito komiteto, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, Aplinkos apsaugos komiteto sprendimus. Balsavimo rezultatai: už – 7.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar dėl motyvų. Dėkoju, gerbiamas pranešėjau. Už nori kalbėti gerbiamas V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, iš tiesų, kai komitetas siūlo atmesti projektą, atrodo mažų mažiausiai keistai, nes dėl kitų klausimų tam pačiam projektui, bet jau perregistruotam, siūlo pritari. Aš noriu pasakyti, kad šis projektas buvo įregistruotas 2022 m. rugsėjo 19 d. Tam, kad būtų atvertas kelias daugiabučių namų savininkams, gyventojams gerinti savo aplinką, įrengti automobilių aikštelės, neįgaliųjų vietas, pritaikyti aplinką neįgaliesiems, taip pat būtų įrengtos laisvalaikio aikštelės, kai kurios savivaldybės, daugelis savivaldybių merų, bendruomenių prašė tokios pataisos. Deja, Seime pusantrų metų vyko šitos pataisos vilkinimas, Vyriausybė pateikė neigiamą išvadą, Žemės ūkio ministerija, kuri buvo atsakinga už žemės valdymą, nežinau, kas dabar iš šios daugumos atsakingas, taip pat pateikė neigiamą išvadą.

Gerbiami kolegos, aš iš esmės džiaugiuosi, kad yra kiti projektai, kurie juda į priekį, bet noriu pasakyti, kad mes pusantrų metų išsaldėme ir užkirtome kelią, galimybę žmonėms gerinti sa-

vo gyvenamąją aplinką, ir tai yra nenuoseklu. Šie sprendimai, kurie svarstomi šiandien, yra pavėluoti. Bet nepaisydamas to aš vis dėlto siūlyčiau pritarti šiems įstatymų projektams ir kuo greičiau atrišti žmonėms rankas, kad jie galėtų kurti saugią, jaukią, patogią gyvenamąją aplinką.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama V. Bakui. Prieš niekas nėra užsirašęs. Iš esmės galėtume apsispręsti balsuodami, nes balsavimo langas dar nėra pasibaigęs pagal darbotvarkę.

Tada kviečiu balsuoti dėl dabar aptarto projekto, tai yra Žemės įstatymo 9¹ straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-2020. Balsuojame dėl komiteto nuomonės. Komiteto nuomonė buvo atmesti, visada gi. Balsuojame dėl komiteto nuomonės atmesti.

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 75, prieš – 1, susilaikė 33. Taigi, projektas atmestas pagal komiteto siūlymą.

11.36 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2434 (svarstymas)

Toliau 1-13 klausimas – Žemės įstatymo 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2434. Taip pat svarstymas. Gal gerbiamas J. Gudauskas vėl galėtų Kaimo reikalų komiteto išvada pateikti mums iš tribūnos? Prašom.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolegose, Kaimo reikalų komitetas kaip pagrindinis šių metų balandžio 26 dieną nusprendė atmesti kolegose G. Kindurio parengtą įstatymo projektą, atsižvelgdamas į Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos pastabas ir pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 6.

Taip pat komitetas, atsižvelgdamas į posėdžių metu išsakytas nuomones, protokoliniu nutarimu pasiūlė Aplinkos ministerijai kartu su Žemės ūkio ir Susisiekiimo ministerijomis bei Nacionaline žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos išanalizuoti šio įstatymo projekto iniciatoriaus iškeltas praktines įstatymo nuostatų taikymo problemas ir pasiūlyti Kaimo reikalų komitetui jų sprendimo būdus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi, dabar išklausėme komiteto išvadą. Dabar prieš kalbės gerbiama G. Kindurys. Prašom.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų manau, kad šiuo klausimu susidare dviprasmiška situacija. Nacionalinė žemės tarnyba komitetui pateikė informaciją, kad galiojantis teisinis reguliavimas yra pakankamas, tačiau įstatyme esanti nuostata, kad privačių žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektai rengiami žemės sklypo savininkų lėšomis, neturi jokių išimčių. Pažymėsiu tai, kad žemės ūkio viceministras gerbiama D. Dudutis taip pat buvo pasisakęs, kad iš tiesų problema egzistuoja ir daug plačiau, nei mano išsakyta. Jo nuomone, reikėtų šį klausimą išplėsti dėl teisingo kompensavimo už paimtą žemę, kai gretimi sklypai yra koreguojami. Aš tikrai suprantu, kad šio klausimo dabar nepavyks nagrinėti toliau, tačiau ir negaliu pritarti jį atmesti dėl savo išsakytos nuomonės, pozicijos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nors jums ir niekas neprieštarauja, niekas neketina kalbėti už, bet mes galime apsispręsti balsuodami. Komiteto išvada buvo atmesti. Taigi dabar balsuojame dėl komiteto siūlymo atmesti Žemės įstatymo 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2434. Balsuojame. Kas balsuoja už, balsuoja už komiteto siūlymą atmesti, kas balsuoja kitaip, vadinasi, prieš komitetą.

Užsiregistravo 109, balsavo 108: už – 61, prieš – 12, susilaikė 35. Taigi pritarta komiteto siūlymui atmesti šitą projektą.

11.40 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2460(2) (svarstymas)

Toliau 1-14 klausimas – Žemės įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2460(2). Gerbiama K. Adomaitis. Pirma išklausysime Aplinkos apsaugos komiteto išvadą, po to jau Kaimo reikalų komiteto. Gerbiama K. Adomaitis galėtų mums pateikti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą. Prašom, galite pasinaudoti mūsų išvada, perskaityti ją.

K. ADOMAITIS (LF). Komiteto išvada: bendru sutarimu pritarti pagal pateiktas pastabas ir pasiūlymus patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Dabar kviečiu Kaimo reikalų komiteto pranešėją gerbiama J. Gudauską pateikti komiteto išvadą.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas šių metų balandžio 26 dieną nusprendė pritarti kolegės A. Gedvilienės parengtam įstatymo projektui. Vadovaudamasis Seimo statuto 137 straipsnio 4 dalimi pasiūlė pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui sujungti įstatymo projektą Nr. XIVP-2376 ir įstatymo projektą Nr. XIVP-2460 bei pateikti Seimui svarstyti vieną bendrą įstatymo projektą Nr. XIVP-2460(2), patobulinti jį pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos, Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos pastabas ir pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 7.

PIRMININKAS. Labai dėkoju. Gerbiami kolegos, kadangi diskusijoje niekas nenorėjo kalbėti, mes galėtume apsispręsti dėl pasiūlymų, dar liko kelios minutės balsuoti.

Buvo Seimo nario A. Vyšniausko pasiūlymas dėl 1 straipsnio. Jam komitetas pritarė iš dalies. Aš paklausčiau gerbiamo A. Vyšniausko, ar jis sutinka su komiteto pritarimu iš dalies? Sutinka.

Taip pat buvo kitas jo pasiūlymas dėl 1 straipsnio. Jam komitetas taip pat siūlo pritarti iš dalies. Ar Andrius sutinka? Taip. Dėkoju.

Pasiūlymus apsvairstėme ir galime išklausti motyvus. Už pats A. Vyšniauskas ir kalbės dabar. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų įstatymo projektas yra labai svarbus. Prieš kurį laiką padidinome nuomojamos valstybinės žemės mokesį, tai buvo geras sprendimas, tačiau buvo praleista viena nuostata, susijusi su daugiabučių namų kiemais. Iš savivaldos tikrai girdime, kad tai yra problema, yra apskaičiuojamos ganėtinai didelės mokesčio sumos, jos kartais netgi viršija rekonstrukcijai skiriamų lėšų kiekį. Suprantant, kad tai susiję su daugiabučiais namais, susiję su daugiabučių namų bendrijomis ir tikrai svarbiu sektoriumi, reikia renovuoti kiemus, įrengti vaikų žaidimų aikštelės ir visa tai yra daroma dažniausiai iš savivaldybių lėšų, tai to mokesčio nustatymas tikrai nėra logiškas.

Aš labai džiaugiuosi, kad komitete pavyko rasti ganėtinai daug kompromisų ir suderinti galutinę redakciją su visomis institucijomis. Prašyčiau pritarti šiam projektui ir palaikyti jį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai dar spėsime ir apsispręsti balsuodami dėl šio projekto, nes niekas nenori kalbėti prieš. Balsuokime tada dėl kito apsvairstyto projekto – Žemės įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2460(2). Balsuojame po svarstymo. Ir tai turbūt bus jau paskutinis mūsų balsavimų lango balsavimas. Toliau jau dirbsime nebalsuodami iki kito balsavimo lango. Tai anonsuoju tolesnę darbo tvarką.

Užsiregistravo 109, balsavo 107: už – 101, prieš nėra, susilaikė 6. Taigi, po svarstymo yra pritarta.

11.45 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo V skyriaus papildymo dvidešimt aštuntuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1708, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 5, 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1709, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1710 (svarstymas)

Dabar balsavimo langas jau pasibaigė. Toliau svarstome pagal darbotvarkę 1-15.1, 1-15.2 ir 1-15.3 klausimus. Taigi, paketas: Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Teritorijų planavimo įstatymas ir Vietos savivaldos įstatymas. Svarstymas. Ekonomikos komiteto pirmininkas K. Starkevičius galėtų mums pateikti išvadą. Prašom į tribūną.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Turbūt reikia kiekvieną projektą atskirai pristatyti. Pagrindinio komiteto išvada dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo. Komitetas, atsižvelgęs į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir Vyriausybės 2022 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. 1026 teikiamoje išvadoje priimtą sprendimą

nepritarti įstatymo projektui, siūlo įstatymo projektą atmesti. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prašom tada ir kitus pateikti, lydimuosius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ir dėl lydimųjų taip pat yra analogiška formuluotė: atsižvelgiant į Seimo Teisės departamento ir Vyriausybės nuomonę, irgi atmesti. Abu atmesti, taip. Viskas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jeigu visus tris pristatėte, nes sakėte, kad po vieną.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. Dėkoju. Niekas nenori kalbėti, niekas neužsirašė diskutuoti. Dėl motyvų taip pat. Tada lieka tik balsuoti. Apsispręsime balsuoti numatytu laiku.

11.47 val.

Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projektas Nr. XIVP-485(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-16 klausimas – Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projektas Nr. XIVP-485(2). Vėlgi gerbiamas K. Starkevičius gal galėtų iš tribūnos pateikti Ekonomikos komiteto išvadą. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Išvada yra pritarti šiam įstatymo projektui. Tik reikės čia dar papunkčiui, nes yra pasiūlymų, dėl kurių išsiskyrė komiteto ir teikėjo nuomonės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tada dar kiti komitetai. Gerbiama A. Gedvilienė gal galėtų pateikti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą dėl Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projekto. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aplinkos apsaugos komitetas nagrinėjo projektą praeitoje... Atsiprašau, ne tą gavau. Datos nepasakysiu, nes manau, kad mes kelis kartus nagrinėjome šį įstatymo projektą. Priimtas sprendimas – siūloma įstatymo projektą gražinti iniciatoriams tobulinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar tada Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą gal galėtų mums K. Masiulis pateikti. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiama kolegė, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas nagrinėjo šį įstatymo projektą ir bendru sutarimu nutarė gražinti iniciatoriams tobulinti. Aš turbūt nevardinsiu tų argumentų, nes jų yra net devyni ir ilgai užtruktų. Pirmininke, ar reikia?

PIRMININKAS. Ne, nebūtinai. Dėkoju. Visi komitetai savo išvadas pateikė. Dabar diskusija. Gerbiamas A. Vinkus ar yra? Kviečiu jus į tribūną diskutuoti dėl Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projekto. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, gerbiama kolegė, pirmiausia tenka sutikti su konstatavimu, kad jeigu kurortų ir kurortinių teritorijų veiklą ir su ja susijusius teisinius santykius reglamentuoja, kaip nurodyta aiškinamajame rašte, 20 skirtingų teisės aktų ir jie yra iš esmės neįstatymo lygmens, tai toks minėtos srities reglamentavimas negali būti, savaime suprantame, nei efektyvus, nei tinkamai subalansuotas. Todėl iniciatyva pateikti vieną, koncentruotą ir susistemintą dokumentą, reglamentuojantį minėtus santykius vienu įstatymu, jau yra racionalus žingsnis. Bandžiau pasiteirauti nuomonės ir kurortinių miestų merų, ir kitų kolegų, su kuriais teko dirbti būnant Neringos miesto meru, apie pateiktą projektą. Kai kurių kurortų merų gavau vienareikšmišką atsakymą, kad tokio įstatymo priėmimas visais atvejais pateiks geresnę alternatyvą, negu turime situaciją šiandien, nors šis projektas ir nėra tobulas. Projektas suformuotas, įstatyminės nuostatos nukreiptos, mano galva, teisinga ir racionalia kryptimi, siekiant: pirma, pritraukti daugiau turistų, o tai galėtų prisidėti prie valstybės ekonomikos augimo ir veiklos suaktyvinimo patiems kurortiniams miestams; skatinti turimų gamtinių išteklių gydomojo poveikio tyrimus, tai savo ruožtu prisidėtų prie papildomo turistų srauto pritraukimo ir miesto gyvenimo suaktyvinimo. O jeigu pasiektume turistų srautų padidėjimą, tai automatiškai padidintume darbo vietų skaičių ir pagerintume Lietuvos gyventojų užimtumą. Mes gal ir neturime pagrindo svajoti, kad Lietuvos gyvenime ir ekonomikos raidos procese kurortai užims tokią vietą kaip šilto klimato valstybėse, tačiau ir pas mus jau galime rasti išskirtinių ir sėkmingų sprendimų. Tarp tokių pavyzdžių paminėčiau Druskininkų, Birštono kurortus, Palangą, sudarytą galimybę slidinėti Druskininkuose, Lietuvoje, visus metus. Kitų pavyzdžių galėčiau pateikti. Dar prie šių pavyzdžių ga-

lėčiau pridėti ir Likėnus, jie daug metų buvo pamiršti, palaipsniui atsigauna ir pradeda naują gyvenimą.

Kadangi kurortų vystymas yra tarpžinybinis reikalas, o praktika rodo, kad tai ypač apsunkina klausimų sprendimą, todėl labai pozityvu ir sveikinu projekto autorius už tai, kad būtent įstatymo lygmeniu paskirstomos funkcijos tarp įvairių ministerijų. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkoju. Dabar kviečiu L. Slušnį taip pat į tribūną diskutuoti dėl šio įstatymo. Prašom, gerbiamas Linai, tribūna jūsų.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš iš tiesų didesnių pastabų dėl šito Kurortų įstatymo galbūt ir neturiu. Kaip ir A. Vinkus, irgi pritariu, kad jame yra pakankamai gerai surašyta ir mes turime šituos dalykus turėti. Aš labai džiaugiuosi, kad mes galime pasidžiaugti savo turimais kurortais ir turimais resursais. Kita vertus, mes turime sudaryti sąlygas plėstis ir kitiems regionams. Šį įstatymą skaitant, man kol kas yra jausmas, kad norima tai, kas yra, kad būtų įkalta kaip akmenyje ir būtų paminklas. Keturi kurortiniai miestai ir kiti neįkištų nosies. Kurioje vietoje šitai jaučiama? Šitai jaučiama ten, kur mes norime, kad būtų kiekvieno naujo stojančiojo į šitą klubą, pavadinkime kurortų, būtinai įrodymais grįsti gydymo metodai. Mano būtų siūlymas, kai mes svarstysime šito įstatymo priėmimą, kai mes svarstome šiuos dalykus, atsisaityti tokios nuostatos ir gydymo ar negydymo įrodymus turėtume palikti Sveikatos apsaugos ministerijai, universitetams ir, aišku, Valstybinei ligonių kasai. Jie geriau žino, kokių reikia reabilitacijos paslaugų, o sveikatinimas nebūtinai jau yra reabilitacija. Ir sveikatinimo paslaugos, kaip sakau, ar ten purvas, ar ten kankorėžių rankiojimas, ar dar kas nors, gali būti ne tik šiuose keturiuose miestuose. Tai gali būti ir Utenoje. Jeigu norės, galės turėti ir Vilkaviškis. Ir aš esu už tai, kad tokių vietų Lietuvoje atsirastų daugiau.

Siūlau atsisaityti įstatyme numatytų perteklinių dalykų ir sudaryti sąlygas regionams, kurie nori turėti didesnes galimybes plėstis ir turėti tą kurortinį statusą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusiją baigėme. Dabar motyvai. Nėra. Aha, pasiūlymai. Taigi čia yra pasiūlymų, todėl mes turėsime, deja, dirbti per balsavimų langą.

11.56 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2675 (pateikimas)

Dabar einame tada prie kito klausimo. Labai prašė 2-14 klausimą pristatyti, nes paskui turės susitikimų ir negalės to tuo metu atlikti. Gerbiamas R. Šarknickas mums labai greitai pateiks Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2675. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi jau pristatėte projekto ir numerį dėl Atmintinų dienų įstatymo, aš noriu pateikti, kad į mūsų Atmintinų dienų sąrašą būtų įtrauktos ir sutartinės, kurios yra įtrauktos į pasaulio UNESCO nematerialaus paveldo sąrašą 2010 m. lapkričio 16 d. Ir taip išėjo, kad nepelnytai ši Sutartinių diena nėra įtraukta į Lietuvos atmintinų dienų sąrašą, tad moraliai būtų labai teisinga sugrąžinti į mūsų Lietuvos gyvenimą šią svarbią datą. Būtent tos lietuvių polifoninės dainos – sutartinės – yra lietuvių tradicinės muzikos fenomenas, itin sena polifonijos forma, atsiradusi dar iki Lietuvos krikšto.

Taip pat noriu pasakyti, kad šį projektą remia Etninės kultūros globos taryba, ji taip pat kreipėsi į Atmintinų dienų komisiją, taip pat remia šį projektą ir dar septyni Seimo nariai. Tad prašyčiau pritarti šiam projektui po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Gerbiamas S. Tumėnas pirmas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas kolega, niekas neabejoja, kad sutartinės yra mūsų tautos turtas, tos daugiabalsės dainos. Tačiau ar būtumėte šiandien ejęs į tribūną, jeigu ne artėjanči „Eurovizija“ ir M. Linkytės daina, kuri sudomino ne tik lietuvius (ir lietuvius sudomino), bet ir pasaulis atkreipė dėmesį, su savo „Čiūto tūto“. Ar tai buvo inspiracija kokia nors, ar ir taip jūs būtumėte teikęs? Man įdomu išgirsti tą. O aš pritariu, kad reikia tokią dieną įrašyti į Atmintinų dienų sąrašą.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Na, ši garsioji „Čiūto tūto“, nuskambėjusi Lietuvos radijo stotyse ir televizijose bei Europos radijo stotyse, skamba iki šiol. Taip, ji inspiravo pasižiūrėti ir prisiminti tas mūsų sutartines. Besidomėdamas istorija, pastebėjau tokį faktą, kad nėra įtraukta į Lietuvos atmintinų dienų sąrašą, todėl ir ėmiausi šio projekto, kad jis būtų įgyvendintas ir būtų moraliai atkurtas, kaip sakyti, tas teisingumas.

Ir leiskite dar, kolega, jus pasveikinti su gimtadieniu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prisidedame prie sveikinimų su gimtadieniu.

Ir gerbiamas V. Valkiūnas dabar nori jūsų paklausti. Prašom.

V. VALKIŪNAS (DPF). Gerbiamas Robertai, lietuvių folkloras – tai tautinis paveldas per šimtmečius. Kodėl ta vadinamoji estrada, kuri greitai užsidega, greitai užgęsta, kodėl bandoma pakeisti tas vertybes ir nebenorima prisiminti? Aš manau, kad kolegos Seimo nariai palaikys šios dienos minėjimą, sutartines. Ir Biržų krašte daug sutartinių, ir mano kaime Gajūnuose buvo, kurie dainavo, net specialią knygą išleido. Kiti gal neminės, bet Stalino laikais išdrįso išleisti, nes tai yra šimtmečio paveldas, o ne vieno diktatoriaus ar kito, nei vienos valdžios, nei kitos. Kaip jūs manote, kokia sutartinių perspektyva ir kaip jas puoselėti, kad mums nebūtų gėda dėl praeities ir drašiai žengtume į ateitį?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš manau, puikiai parodė ir atlikėja M. Linkytė, kad vis dėlto grįžtame į tą praeitį ir galime ją pateikti per dabartinę tam tikrą popsą šiuolaikiškai neužmiršdami praeities. Manau, kad tos tradicijos, sutartinės ir panašiai tikrai neišnyks, juolab kad dabar ir jaunimas, universitetų kolektyvai, ansambliai, folkloriniai ansambliai gana stipriai reiškiasi įvairiuose Lietuvos liaudies dainų koncertuose, festivaliuose, televizijose. Tikėtina, kad mes tikrai su tomis vertybėmis eisime toliau į priekį, juolab kad esame išskirtinai įdomūs. Turėdami tokį išskirtinį folklorą, esame įdomūs ir Europai, ir pasauliui, todėl tuo galime didžiuotis. Šis projektas yra siekis atkreipti ir palaikyti sutartinių gyvybingumą. Aš tik pasitaisyčiau, kad Etninės kultūros globos taryba kreipėsi į Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisiją ir ji pritarė šiam projektui. Dėkoju ir visiems 47 Seimo nariams, kurie padėjo įtraukti šį projektą į šios dienos darbotvarkę, nes greitai, jau po kelių valandų ar už dienos, įvyks „Eurovizija“, kurioje pasirodys ir mūsų atlikėja M. Linkytė. Jai norime palinkėti sėkmės. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėkoju gerbiama R. Šarknickai, linkime sėkmės ir M. Linkytei, ir jums. Dabar už nori kalbėti gerbiamas S. Tumėnas. Prašau.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama kolegos, kviečiu pritari šiam projektui. Iš tikrųjų kolega užsiminė, kad sutartinės yra dainuojamos Biržuose, bet tai yra Šiaurės Lietuvos, Rytų Lietuvos specifinės dainos, atliekamos ne tik Biržų rajone, bet Kupiškio rajone, Pakruojo rajone, Pasvalio rajone. Tai yra unikalios daugiabalsės dainos. Nesiimsiu šiandien kalbėti apie jų rūšis ir apie jų turtus, kas yra dvejinės, kas yra trejinės, kas yra keturinės sutartinės, tai ne mūsų šios dienos tema, bet noriu akcentuoti, kad pasauliui, matyt, mes dar negreitai būsime įdomūs savo moksliniais pasiekimais, nors jų yra daug, bet mes pasauliui būsime įdomūs savo išskirtinumu, savo tapybės rodymu, tokios yra mūsų išskirtinės dainos. Suniveliaavę visus tuos dalykus, jų, tų liberalių idėjų, dabar mūsų Seime yra daug, įdomūs būsime dėl to, kokios yra mūsų tarmės, kokios yra mūsų sutartinės, todėl mes apie tai turime kalbėti pasauliui. Aš tikiuosi, kad ir dabar po „Eurovizijos“, po M. Linkytės dainos su sutartinių elementais „čiūto tūto“ dar daugiau apie tą mūsų tapybę, unikalius dalykus pasaulis išgirs. Linkiu pritari projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tuoj mes galėsime jam pritari balsavimo lango metu. O dabar gal spėsime dar keletą rezervinių klausimų apsvarstyti? Matau, gerbiamas E. Pupinis yra salėje. Nors jis šiek tiek užsiėmęs, bet gal vis tiek jūs jį atleiskite nuo pokalbio ir leiskite į tribūną.

12.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Broniaus Algimanto Repšio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2672 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Broniaus Algimanto Repšio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2672. Gerbiamas E. Pupinis mums jį pateiks.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Broniaus Algimanto Repšio peticijos“ projektas. Peticijų komisija B. A. Repšio peticiją iš esmės išnagrinėjo 2023 m. balandžio 19 d. posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą įstatymu įtvirtinti ribojimą asmenims, turintiems negražintų skolų, išvykti iš Lietuvos Respublikos.

Peticijų komisija sprendimą priėmė atsižvelgdama į Teisingumo ministerijos nuomonę ir manydama, kad peticijoje pateiktas siūlymas riboti asmens išvykimą iš Lietuvos, atsižvelgiant į tikslą, kurio siekiama šiuo ribojimu (kad asmuo įvykdytų teismo sprendimą), nelaikytinas pagrįstu, proporcingu, taip pat neatitinka Konstitucinio Teismo išaiškinimų, susijusių su asmenų teisių ir laisvių ribojimu.

Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti A. Repšio peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar mes galime turbūt pereiti visas stadijas. Po pateikimo nėra klausiančių. Dabar svarstymas. Diskutuoti niekas nėra užsirašęs. Priėmimo stadija. Dėl motyvų taip pat nėra. Vadinas, lieka balsavimas. Apsispręsimė netrukus per balsuoti numatytą laiką.

12.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Prano Kuconio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2673 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Prašom pateikti rezervinį 6 klausimą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Prano Kuconio peticijos“ projektas. Peticijų komisija P. Kuconio peticiją iš esmės išnagrinėjo 2023 m. balandžio 19 d. posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą tenkinti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 372 straipsnio 2 dalį, 373 straipsnio 1 dalį ir nustatyti, kad Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus atrankos kolegijai kasacinis skundas perduodamas neišreikalavus baudžiamosios bylos, o byla išreikalaujama priėmus kasacinį skundą.

Peticijų komisija sprendimą priėmė atsižvelgdama į pareiškėjo ir Teisingumo ministerijos nuomonę, kad kasacinio skundo priėmimo klausimui išspręsti pakaktų duomenų, pateikiamų Lietuvos teismų informacinėje sistemoje. Priėmus šiuos pakeitimus, sutrumpėtų kasacinių skundų baudžiamosiose bylose atrankos procesas ir būtų sutaupytos bylos pristatymo Lietuvos Aukščiausiajam Teismui lėšos.

Taip pat pažymėtina, kad Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimus, susijusius su peticijoje pateiktais siūlymais, jau rengia Teisingumo ministerija (projektas užregistruotas Teisės aktų informacinėje sistemoje).

Todėl prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai pritarti gerbiamo P. Kuconio peticijai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas nenori jūsų paklausti. Taigi svarstymo stadija. Diskutuoti niekas neužsirašė. Priėmimas. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Vadinas, balsuosime per tam numatytą laiką.

12.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Audronės Remeikienės peticijos“ projektas Nr. XIVP-2674 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 7 klausimas. Prašom dar pateikti.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Audronės Remeikienės peticijos“ projektas. Peticijų komisija A. Remeikienės peticiją iš esmės išnagrinėjo 2023 m. balandžio 19 d. posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos darbo kodeksą ir nustatyti, kad darbuotojui už atostogų laiką būtų mokamas ir vidutinis darbo užmokestis, ir atostoginiai.

Peticijų komisija sprendimą priėmė atsižvelgdama į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuomonę ir manydama, kad dabartinis atostoginių skaičiavimo reglamentavimas yra tinkamas ir atitinka sąžiningumo, teisingumo bei teisėtų lūkesčių principus. Nustačius privalomą dvi-

gubai didesnių atostoginių mokėjimą visiems darbuotojams, reikėtų didžiulių papildomų lėšų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų bei privataus verslo.

Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti gerbiamos A. Remeikienės peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų niekas nenori paklausti po pateikimo. Svarstymo stadija. Diskutuoti niekas neužsirašė. Priėmimas. Motyvų nėra. Vadinasi, balsuosime. Apsispręsimė balsavimo metu.

12.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Vytauto Jonaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2697 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar tada dar rezervinį 8 klausimą spėsime. Prašom pateikti. Dėl V. Jonaičio peticijos.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Vytauto Jonaičio peticijos“ projektas. Peticijų komisija V. Jonaičio peticiją iš esmės išnagrinėjo 2023 m. balandžio 26 d. posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus pakeisti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.82, 4.83, 4.84, 4.85 ir 4.245 straipsnius, reglamentuojančius butų ir kitų patalpų savininkų bendrosios dalinės nuosavybės teisę, patikslinant butų ir kitų patalpų savininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priskiriamus objektus, bendrosios dalinės nuosavybės dalį, bendrojo naudojimo objektų valdymo būdų reglamentavimą.

Peticijų komisija sprendimą priėmė atsižvelgdama į Aplinkos ministerijos nuomonę ir manydama, kad pritarus peticijoje pateiktiems siūlymams būtų pažeisti proporcingumo ir asmenų lygiateisiškumo principai, keistųsi butų ir kitų patalpų savininkų bendrosios nuosavybės dalis, vieniems asmenims nepagrįstai sumažinus, o kitiems padidinus su šia nuosavybe susijusių objektų išlaikymo našta. Pareiškėjo siūlymas steigti tarybą, kuri prižiūrėtų ir kontroliuotų bendrijos pirmininko ir paskirto administratoriaus veiklą ir atstovautų butų ir kitų patalpų savininkų interesams, susijusiems su namo bendrojo naudojimo objektų valdymu ir priežiūra, nesukurtų naujų galimybių, nei jau yra šiuo metu įtvirtinta teisės aktuose.

Nuostatų, įpareigojančių savivaldybes prižiūrėti ir kontroliuoti bendrijų valdymo organų ir jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų veiklą, atsisakymas neužtikrintų tinkamo gyvenamųjų pastatų valdymo ir priežiūros reikalavimų bendrojo naudojimo objektų valdytojams vykdymo.

Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti gerbiamojo Jonaičio...

PIRMININKAS. V. Jonaičio peticiją.

E. PUPINIS (TS-LKDF). ...V. Jonaičio peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas nenori jūsų paklausti pateikimo metu. Svarstymo stadijoje niekas neužsirašė diskutuoti. Priėmimas. Dėl priėmimo motyvų niekas nenori kalbėti. Lieka balsavimas.

12.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Egidijaus Gaudėšiaus peticijos“ projektas Nr. XIVP-2698 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar galbūt rezervinį 9 klausimą dar spėsime pateikti.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerai.

PIRMININKAS. Ir būsime pabaigę su peticijomis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Egidijaus Gaudėšiaus peticijos“. Peticijų komisija E. Gaudėšiaus peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų balandžio 26 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą ir nustatyti, kad mokestis už bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančio turto remontą būtų paskirstomas ne pagal savininkui priklausančio buto plotą, o visiems butams vienodai.

Peticijų komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Aplinkos ministerijos nuomonę ir manydama, kad pareiškėjo siūlomas teisinis reguliavimas pažeistų butų ir kitų patalpų savininkų teisių ir

pareigų pusiausvyrą, atsirastų prielaidų vieniems savininkams nesąžiningai privilegijuoti savo teises, kitiems, priešingai, sukurtų neteisėtas papildomas pareigas valdant bendrąją dalinę nuosavybę, ja naudojantis ir disponuojant.

Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti gerbiamojo E. Gaudėšiaus peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju jums už visus pateikimus. Jau galite prisėsti, nes niekas nenori jūsų paklausti. Diskutuoti taip pat niekas neužsirašė svarstymo metu. Priėmimas. Dėl motyvų neužsirašė, vadinasi, balsuosime iš karto, kai tam bus laikas. Bet, gerbiami kolegos, tam jau yra laikas.

12.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2705 (pateikimas)

Gal dar paskutinį rezervinį klausimą pristatys gerbiamas J. Razma. Nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas. Tai mes būsi-me įveikę visą rezervą ir sutaupę darbo laiko. Prašom, gerbiamas Jurgi. Rezervinis 10 klausimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš Seimo pasitraukus A. Nekrošiui, liko laisvos jo pareigos Europos reikalų komitete, pirmininko pavaduotojo pareigos. Į šias pareigas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija siūlo G. Burokienę. Šiuo nutarimo projektu ir siūloma patvirtinti jos kandidatūrą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pateikėte. Niekas nieko nenori klausti. Balsuosime. Gal iš karto galime ir balsuoti dėl šio pateikto rezervinio 10 klausimo – projekto Nr. XIVP-2705. Yra balsavimo langas, taigi balsuojame dėl komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų. Seimo nutarimas dėl komitetų pirmininkų ir pavaduotojų. Balsuojame. J. Razma ką tik pateikė. Pagal tradiciją nuo jo ir balsuojame.

Užsiregistravo 107, balsavo 106: už – 104, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta po pateikimo. Gerai.

12.14 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo V skyriaus papildymo dvidešimt aštuntuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1708, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 5, 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1709, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1710 (svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, grįžtame prie to, ką mes esame apsvarstę. Darbotvarkės 1-15.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-1708, darbotvarkės 1-15.2 klausimas – projektas Nr. XIVP-1709 ir darbotvarkės 1-15.3 klausimas – projektas Nr. XIVP-1710. Balsuojame dėl Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir lydimųjų. Balsuojame dėl jų atmetimo. Komiteto nuomonė buvo atmesti. Balsuojame dėl šio įstatymų projektų paketo atmetimo.

Užsiregistravo 116, balsavo 115: už – 107, prieš – 2, susilaikė 6. Taigi pritarta komiteto nuomonei atmesti.

12.15 val.

Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projektas Nr. XIVP-485(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar 1-16 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-485(2). Čia yra pasiūlymų, taigi, nebus čia taip paprasta, turėsime apsispręsti dėl pasiūlymų. Gerbiamas K. Starkevičius, pagrindinio komiteto pirmininkas. Gal tada į tribūną. Gali būti, kad mums reikės jūsų pagalbos.

Dėl 1 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Dėl 2 straipsnio buvo Seimo nario S. Jovaišos pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Gal gerbiamas S. Jovaiša sutinka? Ne. Ijunkite mikrofoną, pasakysite savo nuomonę. Tuoj, palaukite. Prašom.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš savo siūlymu siūlau išbraukti vieną perteklinę nuostatą, kad gamtiniai gydomieji veiksniai, mes apie juos žinome, kaip pasižymintys specifinėmis fizinėmis, cheminėmis, biologinio aktyvumo savybėmis pasižymintys, ir moksliskai ištirti natūralūs vandens, jūros vanduo, purvas ir taip toliau, mikroklimatas, rekreaciniai želdiniai... Juos čia buvo siūlyta pripažinti gydomaisiais, kas yra nesunešiojamos kurpaitės. Kaip mes įrodysime, kad Palangoje jūros vanduo yra kažkoks stebuklingas gydomasis ar kad pušų kvapas gydo visus vien nuo perėjimo ten?

Aš tikrai siūlau pritarti mano siūlymui išbraukti tą „pripažinti gydomaisiais“, nes savivaldybės ar įstaigos, esančios kurortuose, galės papildomai derinti su Sveikatos apsaugos ministerija ir gauti licencijas būtent gydyti. Nedarykime iš kurortų Santariškių. Tos paslaugos galės būti išplėtos specialia tvarka, o ne įrašius dabar į įstatymą, kad yra privaloma. Tokiomis nesunešiojamomis kurpaitėmis kitoms kurortinėms teritorijoms taptų. Kai kurios savivaldybės savo vystymo strategijose yra numačiusios tapti kurortais ar kurortinėmis teritorijomis, tai čia būtų tikrai didžiulė kliūtis tokioms tapti. Švarios savivaldybės, kur ir taršos zonos sužiūrėtos, ir poilsio zonos, ir gamtos arealas yra nuostabus, bet užsiimti specialiu gydymu kaip kokiose klinikose tikrai nerekomenduoju. Jau geriau tos, kurios nori tokios tapti, kaip minėjau, gali gauti specialias licencijas ir savo siūlymų pakete jas tiesiog pasiūlyti.

PIRMININKAS. Laikas!

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Prašau pritarti mano pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar komiteto nuomonė. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė, kaip ir įgarsinote, gerbiamas posėdžio pirmininke, yra pritarti iš dalies. Kodėl? Gamtiniai veiksniai gali būti laikomi gydomaisiais tik tokiu atveju, kai jie moksliskai ištirti ir pripažinti gydomaisiais. Čia yra labai svarbu. Čia ne nesunešiojamos kurpaitės, bet yra principinis reikšmingiausias dalykas, Sergejau. Reikia suprasti, kad vis tiek krepšinį žaidžiant irgi reikia taisyklės žinoti ir jų laikytis.

Čia atitinkamai ir A. Smetonos laikais buvo toks noras, bet buvo po to į įstatymo rėmus sudėta irgi. Ten 36 savivaldybės norėjo tapti kurortais, bet irgi nepavyko. Čia turi būti tam tikri reikalavimai. Vis dėlto aš, išsikasęs savo kaimo turizmo sodyboje *prūdą*, negaliu pasiskelbti ten, kad sanatorija, jau gydomosios... Vis tiek turiu pereiti tam tikras procedūras. Štai dėl ko mes ir siūlome pritarti jūsų pasiūlymui tik iš dalies.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra užsirašiusių kalbėti dėl motyvų. Gerbiamas T. Tomilinas už pasiūlymą kalbės. Prašom.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, gerbiamo S. Jovaišos pasiūlymas susideda iš trijų dalių. Ir antroji, ir trečioji dalis kaip tik kalba apie tam tikrą tvarką, kaip kurortai ar kurortinės teritorijos tampa kurortais, ir jūs reglamentavote viską tinkamai. Tačiau lieka pirmoji dalis, kur iš esmės sudedami papildomi reikalavimai ir iš esmės apribojama kurortų plėtra Lietuvoje, pasiliekančią prie tų esamų kurortų ir žiūrint į juos tik siaurai per vienos ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, ir tų mūsų gydomųjų tradicijų prizmę.

Bet jeigu mes žvelgtume plačiau, jeigu mes galvotume apie verslo plėtrą, apie kitokius metodus, kurie padeda žmonėms atgauti sveikatą, galbūt jie nėra susiję tik su purvo gydomosiomis savybėmis ar su mineraliniu vandeniu, bet su žymiai platesniu poveikiu sveikatai, kad ir, nežinau, paimkime miško terapiją, vadinamąją hipoterapiją ir panašiai. Yra daugybė kitų kurorto suvokimo praplėtimo galimybių ir tiesiog verslo plėtros galimybių. Mes neturėtume savęs taip susiaurinti, kad iš esmės paliktume nejudinamą kurortų sąrašą. Mano galva, jis tikrai gali plėstis ir negalime uždėti sau apribojimų tam tikroms inovacijoms Lietuvoje. Nepamirškime, kad konkuruojame globalioje rinkoje dėl turistų, dėl turtingų šalių turistų, ir apsiriboti viena tradicija tikrai nereikėtų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš pasiūlymą kalbės gerbiama A. Kubilienė. Prašau.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pirmiausia man labai keista, kad mes tokią pasiūlymą girdime iš tos frakcijos, kuri tarsi turėjo monopolį ir visus mokė, kad reikia remtis mokslu.

Antras dalykas. Kai neturime argumentų, naudojame klišes, naudojame etiketes, nesunešiojamas kurpaites. Tai nėra joks argumentas.

Gerbiami kolegos, trečia, ką aš noriu priminti, kad šitas įstatymas iš tikrųjų suteikia tam tikras privilegijas, taip pat ir finansines. Čia labai svarbu, kad visa Lietuva netaptų kurortu, miškelis ir linksma kompanija nėra kurortas. Visi šitie gydomieji veiksniai, kurie yra iš gamtos, turi būti įrodyti mokslo. Mes darėme apklausą kitų šalių, bet noriu atsakyti gerbiamam Tomui, kad žmonės iš kitų šalių atvažiuoja čia tik dėl to, kad yra moksliskai įrodyta, kad tas vanduo, purvas ar kažkoks kitas veiksnys padeda, o ne dėl to, kad yra gražu, linksma ar kaip nors kitaip. Žmonės į kurortą važiuoja gydytis ir atgauti jėgas. Kolegos, aš labai kviečiu nepasiduoti regioniniam populizmui ir regioniniam lobizmui ir balsuoti atmetant šitą pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju, įvyko diskusija. Dabar balsuojame dėl pasiūlymo. Buvo S. Jovaišos pasiūlymas. Dėl pasiūlymo visos apimties, S. Jovaišos pasiūlymas visos apimties. Balsuojame dėl jo. Jeigu apsispręsimė, kad nepritariame pasiūlymui visos apimties, tada liks komiteto variantas.

Užsiregistravo 123, balsavo 121: už – 50, prieš – 20, susilaikė 51. Taigi pasiūlymui nėra pritarta.

Per centrinį mikrofoną – gerbiamas E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Replika po balsavimo. Reaguuju į A. Kubilienės reikšmingą pasisakymą, kuris gal ir nulėmė tai, bet A. Kubilienė pavartojo sąvoką „regioniniai populistai“. Norėčiau sužinoti, o kokių dar būna – genetinių, sostinės populistų, laikinosios sostinės populistų? Tiesiog įdomu. Ką jūs turite omenyje sakydama „regioniniai populistai“?

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos... (*Balsai salėje*) Jau gerbiama A. Kubilienė irgi nori replikuoti, buvo paminėta jos pavardė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Noriu atsakyti, na, nebūkime populistais. Čia negalime populistinių sprendimų priimti. Galbūt neaiškiai pasakiau, tai tik dėl to.

PIRMININKAS. Dėkoju. Replikos išsakytos. Keliaujame toliau. Taigi dėl 2 straipsnio apsisprendėme. Dabar dėl 2 straipsnio buvo Vyriausybės siūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Aš klausiu tada... Tinka, gerbiama premjerė, matau iš kūno kalbos, pritaria. Toliau buvo dar vienas Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas. Irgi komitetas pritarė iš dalies. Tenkina Vyriausybę, dėkoju.

Toliau dėl 4 straipsnio buvo gerbiama A. Kubilienės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Įjunkime mikrofoną, ar jus tenkina toks variantas?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip, ačiū, tenkina.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tenkina, vadinasi, taip, kaip komitetas suredagavo, pritari iš dalies. Toliau dėl to paties straipsnio buvo vėlgi Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Dabar nematau gerbiamos premjerės, ją pridengė švietimo ir sporto ministrė, bet aš klausčiau, ar tinka komiteto pritarimas iš dalies dėl jūsų siūlymo dėl 4 straipsnio? Dėkoju. Toliau 5, 6...

Dėl 7 straipsnio buvo Seimo nario Andriaus (parašyta „Andrius“), bet jis Audrius Petrošius. Prašom, įjungėme jums mikrofoną. Gerbiamasis A. Petrošius pristatys savo siūlymą. A. Petrošius turėjo pasiūlymą dėl 7 straipsnio, jam komitetas nepritarė. Čia yra bendrieji reikalavimai bendrajai vietai, kuriai siekiama kurorto statuso ir...

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Taip, buvo ten pasiūlymas registruotas dėl to, kad norint gauti kurortinės – ne kurorto, o kurortinės teritorijos statusą nebūtų taikomi visos apimties kurortui taikomi reikalavimai. Čia konkrečiai lietuviškas teritorijas, nes tai yra teritorijų dalys dėl aplinkelių ir kitų dalykų. Man atrodo, kad yra išbrauktas visas didelis skirsnis, tad balsuoti, matyt, nėra prasmės, nes šitie dalykai Vyriausybės nutarimu arba ministerijos koku nors pavedimu bus tvarkomi. Balsuoti nematau prasmės.

PIRMININKAS. Nematote prasmės toliau balsuoti, taip išeina, kad atsiimate savo pasiūlymą. Gerai. Dėkoju, vadinasi, liekame prie komiteto siūlymo nepritari. Dėl 8 straipsnio nėra, dėl 9 straipsnio buvo Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Ar tenkina Vyriausybę komiteto pritarimas iš dalies? Dėkoju, tenkina. Dėl 10, dėl 11, dėl 12, dėl 13... Dėl 11 straipsnio buvo dar Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas taip pat pritarė iš dalies. Taip pat tenkina. Toliau dėl 12, 13, 14 straipsnių nebuvo.

Dėl 15 straipsnio buvo ilgas Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Taip pat nori premjerė žodžio. Prašom įjungti mikrofoną. Bus diskusija. Prašom. Nepavyksta mums įjungti jums mikrofono.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Čia yra toks tipinis bandymas įsivaizduoti, kad jeigu kokį nors įstatymą parašai, kad yra kokia nors programa, tai toje programoje iš biudžeto atsiranda pinigų, o kad atsirastų pinigų biudžete, čia jau yra finansų ministrės problema. Aš tiesiog tiesiai pasakysiu, kad tokia formuluotė gali likti, bet vis tiek visos biudžeto eilutės ir visos programos yra derybų klausimas. Dėl to, kad labai gudriai kažkas tą formuluotę surašė, tai nereiškia, kad tie pinigai biudžete iš kažkur, iš dangaus nukris. Neprašau balsuoti, bet tiesiog atkreipiu Seimo dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju už paaiškinimą. Neprašote balsuoti. Lieka pritarimas iš dalies. Toliau dėl 16 straipsnio taip pat buvo Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Čia tenkina? Viskas. Dabar tada daugiau nebuvo, siūlymų neturime. Dėkoju gerbiamam komiteto pirmininkui už darbą. Jūs galite prisėsti.

Dabar motyvai už – A. Bagdonas. Prašom. A. Bagdonas kalbės už.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šio įstatymo projekto gana seniai laukia visi Lietuvos kurortai, tačiau nepaisant paties Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo būtina didinti finansavimą šių teritorijų ir kurortų vystymui, nepaisant premjerės dabar išsakytos kritikos.

Lietuvos kurortams ir kurortinėms teritorijoms tvarkant infrastruktūrą tikrai nepakanka lėšų, kurios skiriamos savarankiškosioms funkcijoms vykdyti, todėl planuojant kitų metų biudžetą, nepaisydamas, kaip ir minėjau, premjerės atkreipto dėmesio, visgi aš siūlau Vyriausybės nariams atsakingai pažiūrėti į Lietuvos kurortus ir kurortines teritorijas ir esant galimybei padidinti finansavimą. Duosiu Neringos pavyzdį. Kai mes diskutavome dėl šių metų biudžeto, tai mes visi didžiavomės unikalia Kuršių nerijos gamta, tačiau net trijų gyvenviečių krantinės yra avarinės būklės. Planuojant metų biudžetą savarankiškosioms funkcijoms vykdyti, šių krantinių remontui lėšų tikrai nepakanka, nes vienos krantinės remontas yra lygus savivaldybės metiniam biudžetui. Tačiau tuo pat metu, kai mes renkame gyventojų pajamų mokestį, Neringa yra donorė ir joje lieka tik 27 % surinkto gyventojų pajamų mokesčio. Tai yra mažiausia iš visų Lietuvos savivaldybių. Tad aš manau, kad, nenumačius papildomo finansavimo ne tik Neringoje, bet ir kituose Lietuvos kurortuose, nuo sovietmečio nerekonstruota infrastruktūra ir liks avarinės būklės. Kiekvienas euras, investuotas į turizmo sektorių, atsiperka ne procentais, o kartais. Tad kviečiu palaikyti Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projektą ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Ir lieka balsavimas. Apsispręsimė per svarstymo stadiją dėl Kurortų įstatymo. Prašom balsuoti. Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projektas Nr. XIVP-485(2). Balsuojame.

Užsiregistravo 129, balsavo 129: už – 120, prieš nėra, susilaikė 9. Po svarstymo yra pritarta.

12.32 val.

Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektas Nr. XIVP-2621(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dabar grįžkime atgal, nes yra likęs iki galo neapsvarstytas darbotvarkės 1-4 klausimas. Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektas Nr. XIVP-2621(2). Tai čia mes turime pasiūlymų. Matyt, kviesiu komiteto pirmininką M. Lingę į tribūną. Vyks priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Seimo narys P. Gražulis teikė siūlymą. Gerbiamas Petrai, jūs pristatysite savo siūlymą, taip? Tuoj įjungsiu mikrofoną. Prašom. Čia kažkaip šiandien lėtai elektronai teka. Prašom.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, per svarstymo stadiją buvau pristatęs pataisą dėl Solidarumo įstatymo, kad būtų dengiamos pirmo būsto palūkanos, kai žmonės arba stato namą, arba paėmę paskolą butui įsigyti. Kaip jūs žinote, yra Vyriausybės speciali programa jaunoms šeimoms, kur dengiama 10 % ir daugiau išlaidų būstui įsigyti. Pabrangus palūkanoms, tos visos paramos nueina niekais, nes visą paramą pasiima bankai dėl padidėjusių palūkanų.

Tačiau Seimas atmetė mano šį siūlymą ir komitetas nepritarė, todėl bandžiau pasiūlyti kompromisinį variantą, kad būtų dengiama 50 % palūkanų tiems, kurie įsigijo pirmą būstą ir pasiėmė paskolą. Deja, ir dabar komitetas svarstė ir nepritarė, matydamas, kad tai nėra pati būtinausia priemonė.

Aš manau, kad tai yra pati būtinausia priemonė, nes šeimai, žmogui, kuris įsigyja pirmą būstą, tikrai reikia pagelbėti, nes, išaugus paskoloms, paskolų palūkanoms, tikrai ne viena jauna šeima liks gatvėje, nesugebės išmokėti tų palūkanų. Todėl prašyčiau Seimo pritarti mano pasiūlymui. Manau, kad tikrai tai yra būtina padaryti, siekiant, kad jaunos šeimos galėtų, įsigijusios būstus, lengvai išsimokėti palūkanas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys šį pasiūlymą? Matau, pakilo dvi rankos. Tada paspauskime mygtukus, ar yra 29 palaikantys šitą pasiūlymą. Čia dabar vyksta išsiaiškinimas, ar yra 29 palaikantys siūlymą, čia nebalsuojame dabar dėl nieko. Vyksta, ar yra 29 palaikantys P. Gražulio siūlymą, nes kažkaip suabejojau, tų rankų nebuvo tiek daug. Taigi, yra net 55 už, tai dabar svarstysime jūsų pasiūlymą. Komiteto nuomonė kokia buvo? Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas per Seimui suteiktą, leistą pertrauką apsvaistė minėtą pasiūlymą. Norime pažymėti, kad, vadovaujantis Konstitucinio Teismo išaiškinimais, atskiru įstatymu, koks ir yra Laikinojo solidarumo įstatymas, kai nėra keičiamas valstybės biudžetas, Valstybės biudžeto sandaros įstatymas, finansavimas gali būti nustatytas tik ypatingiems visuomenės ir valstybės tikslams apibrėžtą laikotarpį. Taigi, ne bet kuriems poreikiams, bet ypatingos ir ilgalaiškės strateginės visuomenės ir valstybės svarbos uždaviniais įgyvendinti, kokie ir yra šiame Laikinojo solidarumo įstatyme numatyti poreikiai, tai yra karinio mobilumo infrastruktūrai vystyti. Komitete už balsuojant 6, prieš – 4 ir susilaikius... labai atsiprašau, prieš buvo 6, už – 4, susilaikė 1. Taigi pasiūlymui nėra pritarta.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Už pasiūlymą kalbės gerbiama L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien mes kalbame apie jaunus žmones, apie šeimas ir mes galvojame, kaip išsaugoti Lietuvoje, kad žmonės neišvažiuotų, sugebėtų būti finansiškai stabilūs ir galėtų susimokėti, įsigydami būstą padengti savo kreditą. Didėjant palūkanoms, mes žinome, kokia situacija. Taip, pirmininke, aš matau, jūs skeptiškai į tai žiūrite. Visiškai. Mes užmiršome. Net jaunos šeimos pirmąjį būstą įsigyti kiek šiais metais biudžete numatyta? Labai mažai. Žinome – 18 mln. Anksčiau būdavo kur kas didesnės sumos. Ar 8 mln., jau mane taiso. Tai įsivaizduokite.

Mes kalbame apie tai, kad padėtume jaunos šeimos, mes kalbame apie tai, kad gimstamumas mažėja, bet mes joms nenorime padėti. Suprantu, jūs sakote – ypatingos svarbos. O mes... Jauna šeima mums sukuria ir pridėtinę vertę, ir pridėtinį produktą. Ji gyvena Lietuvoje ir dirba Lietuvoje. Šiandien net ir darbo jėgos trūkumas atsirado Lietuvoje. Laikykitės tai, išlaikykitės ir padėkite tai šeimai gyventi čia, Lietuvoje, ir jaustis saugiai. Aš siūlau iš tikrųjų pritarti, tai būtų didžiulė parama. Didžiulė parama padengus palūkanas, tai, ką jie yra pasiėmę, kreditą. Tai tikrai būtų didelis visos valstybės indėlis į jauną šeimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiama I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Aš į dvi koleges norėčiau referuoti. Viena kolegė ką tik pasakė, kad nereikia populizmo, ir aš visiškai tam pritariu. Antra kolegė ką tik pasakė, kad norėtų, kad jaunos šeimos jaustųsi saugiai. Ir aš būtent to paties norėčiau. Saugumas, valstybės apginamumas ir gynyba yra vienintelė tikroji viešoji gėrybė, kurios neįmanoma nusipirkti rinkoje, dėl to už ją visada atsako valstybė. Kaip rodo dabartinė praktika, kaip rodo karas Ukrainoje, kaip rodo kintanti Rusijos laikysena Vakarų atžvilgiu, agresyvėjanti laikysena, tai yra ta valstybės atsakomybė, kuri laikui einant kainuos tik brangiau. Tai pirmas dalykas.

Antras dalykas jau visiškai praktinis. Tokios nuostatos yra neįmanoma įgyvendinti. Dar daugiau, ponas P. Gražulis kalba ne apie tai, kad 50 % surenkamos sumos būtų skiriama, bet kad 50 % palūkanų visiems būtų kompensuojama. Labai ačiū, nes ta nuostata taip pat galiotų ir man, nes aš taip pat turiu kreditą už pirmą būstą. Labai miela, kad P. Gražulis manimi rūpinasi, bet turbūt to nereikėjo. Ir, tiesą sakant, nelabai aišku, kaip apskritai atrodytų finansinis šito pasiūlymo planas, jau neminint to fakto, kad tokių išlaidų biudžete nėra suplanuota. Vadinasi, faktiškai netgi atlikti tokio kompensavimo nebūtų įmanoma. O lėšos kariniam mobilumui ir karinei infra-

struktūrai, partnerių priėmimui yra numatytos biudžete, patvirtintos, suteikta teisė Vyriausybei išleisti daugiau, negu patvirtinta biudžeto projekte.

Todėl dar kartą grįžtu prie to, ką sakė viena kolegė prieš tai, – nereikia populizmo. Tai yra išskirtinės aplinkybės, kurios susiklostė trumpą laikotarpį, spręskime šio laikmečio trumpalaikes problemas. Labai prašau pasiūlymui nepritari. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai dabar ir balsuosime dėl šio pasiūlymo. Kas už, tai už P. Gražulio pasiūlymą, kas prieš, tai prieš. Balsuojame dėl P. Gražulio pasiūlymo, jam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 55, prieš – 56, susilaikė 13. Taigi pasiūlymui nėra pritarta.

Toliau 2 straipsnis. Gerbiami kolegos, tiesa, ar 1 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio buvo Seimo nario gerbiamo M. Lingės pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime 2 straipsniui pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta su pasiūlymu. Dėl 3, 4, 5 straipsnių pasiūlymų nebuvo, dėl 6 nebuvo, dėl 7 nebuvo, dėl 8 nebuvo, dėl 9 nebuvo, dėl 10 nebuvo. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 11 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam pritarta. Ar galime 11 straipsniui pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi pastraipsniui procedūrą įveikėme.

Dabar motyvai dėl viso. A. Butkevičius kalbės už.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai palaikau šią įstatymo projektą, tik gaila, kad mūsų tokia situacija ir matome tokias pasekmes, kurių faktiškai nesuvaldėme, nors matėme, kad jau kurį laiką infliacija auga. Kiekvienas ekonomistas žino: augant infliacijai, tikriausiai, žinoma, didės ir palūkanų normos, kurias reguliuos Europos Centrinis Bankas. Kiekvienas ekonomistas arba ir politikas galėjo susipažinti su Lietuvos banko teikiamomis ataskaitomis, kuriose aiškiai pabrėžta, kokio dydžio buvo komercinių bankų pelnas, tai yra pelno ir nuostolio ataskaitos. Anksčiau kalbėjome, kad reikia imtis tam tikrų priemonių mažinant finansinių paslaugų įkainius, didinti indėlininkų palūkanas, taip pat buvo galima siūlyti, kad būtų įvestos fiksuotos palūkanos tiems, kurie yra paėmę paskolas pirmajam būstui. Bet dažniausiai buvo reaguojama ir, kai Biudžeto ir finansų komitete vyko diskusija ir su Lietuvos banku, vis buvo raminama, kad infliacija atšoks, liaudiškai kalbant, situacija yra valdoma, stabilumas yra užtikrintas.

Kyla dar kitas klausimas: virš 18 mlrd. Lietuvos banke komercinių bankų likvidumo rodiklių padengimo suma. Ką darysime? Dabar mokame 3 % palūkanų. Šiais metais komercinių bankų pelnas sieks tikriausiai milijardą eurų. Tai parodo blogą makroekonominį požiūrį, taip pat parodo, kad finansų valdymo sistema yra nepaprastai bloga, ir šiandien turime to pasekmę, kad apmokestiname pelną ir siunčiame investuotojams signalą, ypač užsienio ir vietiniams: gali atsitikti taip, kad jeigu kas dirbs pelningai, investuos, vadinasi, ir jų viršpelnį pradėsime apmokestinėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ko gero, negali nesutikti su premjerės Ingridos išsakyta pozicija, kai buvo svarstomas Petro klausimas, ir kartu negali nesutikti su Algirdo pasiūlymais. Tik vieno dalyko nesuprantu: kodėl Algirdas užsirašė už balsuoti, nes šitas įstatymo projektas būtent yra naujas mokestis. Aš tikiuosi, frakcija „Vardan Lietuvos“ tikrai nebalsuos už tokį projektą, nes tokiu atveju šis įstatymo projektas arba jo priėmimas labai stipriai indikuos kitas verslo sritis. Jeigu Lietuvoje ar energetikos, ar žemės ūkio, ar transporto sektorius uždirbs daugiau pinigų, negu valdžios caras nusprendė, kad turėtų uždirbti, tokiu atveju dalį pinigų iš jo atims.

Antras labai svarbus dalykas. Konstitucinis Teismas prieš keletą metų yra pasakęs, jeigu priimamas įstatymas, mokestinis įstatymas, ir atsiranda nauji mokesčiai, įstatymo įsigaliojimas turi būti ne vėliau kaip po 6 mėnesių. Jūs pasižiūrėkite tą dalyką. Nesvarbu, laikinas ar nelaidinis, tai yra mokestis. Tokiu atveju mes šiandien, kolegos, balsuodami už įstatymo projektą, kuris įsigalios čia ir dabar, jeigu taip liaudiškai pasakius, tokiu atveju mes kaip ir nepaisome Konstitucinio Teismo sprendimo.

Kitas dalykas, kodėl aš vadinu, kad tai yra *ubagų* mokestis. Yra *ubagų* mokestis, nes palies mažiausias pajamas turinčias šeimas ir šeimos ūkius. Šiandien tomis žmonių pajamomis daugiausia ir sumokama bankams už kreditus, nes jie yra paėmę būsto paskolas, jiems palūkanų nor-

mos šiandien pakilo. Atlyginimas vidutiniškai kyla jiems tik 8 %, ką rodo Statistikos departamentu informacija, o mokestis padidėja iki 16 %. Netgi planuojamas kitų metų minimaliosios mėnesinės algos kėlimas arba NPD sulyginimas su minimaliaja alga šių kaštų nepadengia.

Todėl tikrai kviečiu, kolegos, balsuoti prieš, nes esu tikrai įsitikinęs, kad šis įstatymas yra viena iš blogybių. Tai parodo ir NATO organizuojamas *samitas* Vilniuje, kai „Litexpo“ parodų rūmuose mes perkame dešimt, aštuonis ir keturis kartus brangiau paslaugas ir prekes, negu realiai rinkoje galime nusipirkti. Ir jūs dar sakote, kad trūksta pinigų.

PIRMININKAS. Laikas! Dėkoju. Už kalbės gerbiamas A. Gedvilas. Prašom.

A. GEDVILAS (MSNG). Visiškai sutinku ir su R. Žemaitaičio pasakymais, bet labai tikiu, kad valdžia žino, ką daro. Prognozuojama, kad siūlomas laikinojo solidarumo įnašas įstatymo galiojimo laikotarpiu sugeneruos apie 410 mln. eurų. Susidariusi netipinė situacija susiformavo iš esmės dėl ekonominių procesų ir veiklos bei rinkos netobulumo Lietuvoje. Priėmus šį įstatymą šios lėšos būtų skirtos finansuoti, karinio mobilumo poreikiams Lietuvoje patenkinti, tai yra aplinkeliui įrengti kariniam transportui, oro uosto ir jūros uosto plėtrai, valstybinės reikšmės kelių plėtrai ir taip toliau.

Nors šis projektas nėra tobulas ir pažaboti bankų viršpelnius reikėjo kur kas anksčiau, tai atneš ir apčiuopiamos naudos ne tik kariniam mobilumui, kurio poreikį išryškino pastarųjų metų įvykiai, bet ir piliečiams. Žinoma, su sąlyga, kad valdžia kontroliuos tolesnius bankų veiksmus ir apsaugos piliečius ir įmones nuo bankų galimų bandymų papildoma našta apkrauti klientų pečius. Norėčiau pabrėžti, kad tai yra svarbus žingsnis, verčiant bankus solidarizuotis su valstybe ir žmonėmis bei prisiimti socialinę atsakomybę. Aš tikiu, kad tai nebus toks trumpalaikis žingsnis, o jis bus apimantis, kaip sakyti, ilgesnę perspektyvą. Pasisakau už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Bagdonas kalbės prieš.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, noriu atkreipti dėmesį, kad solidarumo įnašas savo esme taip pat yra prievolė valstybei, kaip ir bet kurie kiti mokesčiai, todėl būtina laikytis Teisėkūros pagrindų įstatyme numatytos bendros taisyklės – naujai įvedamiems mokesčiams nuo jų paskelbimo dienos taikyti 6 mėnesių įsigaliojimo terminą.

Dvigubai apmokestinti vieną sektorių, apmokestinti skubos tvarka ir tokį apmokestinimą pavadinti solidarumu tiesiog yra neteisinga, nes su solidarumu čia nieko bendro nėra. Tokie skuboti parlamento sprendimai ne tik siunčia blogą žinią Lietuvoje veikiantiems verslams, bet ir galiams investuotojams. Esu tikras, kad šis sprendimas tikrai niekaip nepagerins bankų aptarnavimo kokybės, nesumažins paslaugų kainų, priešingai – nauji bankų mokesčiai gali padidinti kainas visiems bankų klientams. Kviečiu nepritarti pateiktam įstatymo projektui ir nesukurti precedento, kuris gali turėti daugiau ilgalaikių neigiamų pasekmių nei trumpalaikių teigiamų. Kviečiu balsuoti prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išties po šio įnašo, kaip jis yra sukonstruotas, turėtume matyt, siųsti žinią, kad įtakos nei konkurencingumui bankų sektoriuje, nei tai būtų pagrindas kelti kainas vartotojams už paslaugas, tikrai to nebūtų ir neturėtų tokios įtakos, nes pats įnašo dizainas ir jo architektūra yra suprojektuoti taip, kad įsijungtų tam tikri saugikliai. Jeigu ekonominės aplinkybės klostytųsi nepalankiai ir iškiltų kokie nors nenumatyti faktoriai, tai išties nebūtų skaičiuojamas toks solidarumo įnašas. Naujoms paskoloms solidarumo įnašas taip pat nebus skaičiuojamas, kad nepadarytų poveikio gyventojams ir kitiems ekonominiams subjektams. Buvo atsižvelgta tiek į Europos Centrinio Banko, kitų Lietuvos institucijų, kaip Konkurencijos taryba, pastabas ir projektas patobulintas. Atsisakyta ir reikalavimo, kriterijaus turėti 400 mln. indėlių. Išties pakeitimai yra padaryti, projektas yra patobulintas ir pasikeitęs.

O kalbant apskritai, tai investicijų patrauklumui ypač svarbios yra geopolitinės aplinkybės, kurios šiuo metu nėra mums palankios, todėl investavimas į saugumą yra prioritetinės reikšmės investicija. Šio solidarumo panaudojimo reikmės, kaip žinome, bus ne vien tik į karinį mobilumą, bet ir į dvigubos paskirties objektus, tai yra tie patys keliai, tiltai, žvyrkeliai, kuriais naudojasi ir mūsų žmonės, šalies gyventojai, jie taip pat pajustų visos tos infrastruktūros gerinimo pasekmes ir naudą. Todėl kviečiu palaikyti, o ekonominės rentos reguliavimas nėra koks naujai išrastas dvi-

ratis, jau yra šalių, kurios yra nuėjusios panašiu keliu. Svarbiausia tai, kad jau ir energetikos sektoriuje tokių sprendimų matėme rudenį Europos Sąjungos mastu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas V. Mitalas. Prašom.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, pirmininke. Verslo sąlygos Lietuvoje, o ir apskritai viso verslo ir šalies ekonominė gerovė priklauso nuo to, kiek čia yra aišku, paprasta, suprantama, nuspėjama veikti, kiek yra laikomasi teisinės valstybės principų, geros teisėkūros principų, kiek valdžia tariausi su rinka, su visuomene prieš priimdama sprendimus. Šitas įnašas eina per visus šituos kriterijus kaip nubrėždamas didelį raudoną brūkšnį ir negelbsti jo nė gudrus naujas pavadinimas, kuriame yra žodžiai „solidarumas“, o jis jau, be abejo, pravirkdo kai kurių Seimo narių širdis, „įnašas“, o ne mokestis, o tai, be abejo, skamba irgi labai neblogai. Kai kalbame apskritai apie bankų pelno ar dalies pajamų paėmimą, tai irgi yra labai svarbus dalykas, dėl ko aš neabejoju, kad šis klausimas bus priimtas. Bet aš už jį nebalsuosiu ir aš manau, kad kuo daugiau mūsų nebalsuos už šį įstatymo projektą, tuo bus aiškesnė žinia, kad vis dėlto yra Seime žmonių, kurie gerbia teisinės valstybės principus, kurie gerbia visų lygybę prieš įstatymą ir kurie supranta, kad Seimas tiek ankstesniu pelno mokesčio padidiniu vienam sektoriui atskirai, tiek šiuo sprendimu kuria labai pavojingus precedentus, galinčius kainuoti daug daugiau, negu mes galime iš šito laikino įnašo surinkti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pranešu, kad pratęsiame balsavimo laiką, kol balsuosime dėl apsvarstytų projektų: tai šito, rezervinių ir taip pat 2-14 klausimo dėl atmintinų dienų. Taigi dėl šių balsuosime ir tada baigsis balsavimo langas. Gerbiama G. Skaistė kalba už.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad, mano žiniomis, Lietuva yra ketvirta valstybė Europos Sąjungoje, priimanti sprendimus dėl bankų matomų augančių pelnų ir dėl išskirtinių aplinkybių, kurios yra susiformavusios. Sakyti, kad mes kaip nors išskirtinai traktuojame bankus, tai mes nesame nei pirmi, nei paskutiniai, nes nematyti išskirtinių aplinkybių, kurios yra susiformavusios, tiesiog nebeįmanoma, ir tuos sprendimus priima ne tik Lietuva, bet taip pat ir kitos valstybės. Išskirtinės aplinkybės susiformavo ir dėl to, kad pandemijos metu buvo taikoma dosni valstybės pagalba, susiformavo dideli indėliai bankuose ir indėliai viršija išduotas paskolas 11 mlrd. eurų. Šie pinigai yra centriniuose bankuose. Dėl invazijos į Ukrainą išaugo infliacija. Infliaciją Europos Centrinis Bankas imasi valdyti, kelia palūkanų normas ir bankai už tuos centriniuose bankuose laikomus savo indėlius gauna aukštas palūkanas be jokios rizikos. Vadinausi, viešieji pinigai keliauja upeliais į privačių komercinių bankų kišenes be jokių verslo sprendimų, kurie būtų bankų padaryti ir garantuoti, kad tie pelnai išaugs ir bus verslo strategijos dalis. Ne, tai yra tiesiog susiformavusi išskirtinių aplinkybių pasekmė ir, man atrodo, tą taip pat reikia matyti.

Kita išskirtinė aplinkybė, kuri susiformavo, – mūsų poreikis finansuoti krašto apsaugą. Šiandien Ukraina laiko fronto liniją, bet mums reikia suprasti, kad laikas eina ir mums reikia ruoštis. Mums reikia pasiruošti ir investuoti į savo krašto apsaugą ir karinę infrastruktūrą. Nes kartais atrodo, kad krašto apsauga yra kažkieno, galbūt finansų ministro reikalas, galbūt Vyriausybės vadovės reikalas. Bet kai reikia paskirti finansavimą, atrodo, kad tai paskutinis poreikis, kuriam yra skiriamas prioritetas. Reikia matyti, kad poreikių yra, jie yra dideli, susiformavę būtent čia ir dabar, ir tam yra skiriamos lėšos iš šio solidarumo įnašo. Todėl kviečiu pritarti ir aktyviai investuoti į karinės infrastruktūros projektus, nes tam taip pat reikės skirti papildomą dėmesį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš norėčiau reaguoti kažkiek į premjerės pasisakymą. Ne viską lemia pinigai. Prisiminkime 1940 metus. Lietuva iš biudžeto skyrė beveik 18 % krašto gynybai. Tuo metu buvo viena moderniausių kariuomenių ir geriausiai apginkluotų kariuomenių. Tačiau kada įvyko Rusijos agresija, deja, mes neiššovėme nė vieno šovinio. Nepasipriešino oficialioji Lietuvos kariuomenė, nebuvo solidarai bendruomenė, nebuvo politinės valios. Žmonės apskritai buvo nusi-vylę esama valdžia.

Gerbiamieji, aš ir noriu jums pasakyti, kad žmonės turi mylėti savo kraštą, ginti, būti solidarūs, nebūti susipriešinę. Tai nė kiek ne mažiau svarbu nei gera kariuomenė. Mes patys dabartines esamas lėšas naudojame neracionaliai. Nėra vienos pozicijos tarp Prezidento, krašto apsaugos ministro ir užsienio reikalų ministro vien tik vienu klausimu – dėl Vokietijos brigados buvimo

čia. Tai ką mes kalbame? Ir man atrodo, kad tikrai svarbu, kad žmonės mylėtų, gintų savo šalį, turi joje būti ir gera gyventi. Todėl gaila, kad taip siaurai mąsto premjerė, kad taip valdančioji dauguma mąsto. Būtina užtikrinti ir socialines garantijas, ypač jaunoms šeimoms, kurios norėtų čia gyventi ir ginti tėvynę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuojame dėl aptarto projekto. Balsuojame dėl Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projekto Nr. XIVP-2621(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 128, balsavo 128: už – 103, prieš – 12, susilaikė 13. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.59 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2675 (pateikimo tęsinys)

Dirbame toliau. Buvo apsvarstytas vienas vakarinės darbotvarkės 2-14 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2675. Taip pat motyvai išsakyti, likęs balsavimas. Galime balsuoti. Prašom. Čia mes trumpąjį paleidžiame, nes bus daug rezervinių, tad greitai pabalsuojame. Čia nekeliantys, matyt, daug diskusijų klausimai. Dėl atmintinų dienų balsuojame.

Taigi užsiregistravo 119, balsavo 112: už – 98, prieš – 2, susilaikė 12. Po pateikimo yra pritar-ta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Ar galime? Dėkoju.

Dabar siūloma svarstyti gegužės 23 dieną. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritar-ta. Tai-gi klausimas išspręstas.

Rezervinis 4 klausimas buvo apsvarstytas. (*Balsai salėje*) Ne, šitą mes jau apsvarstėme, gerai, balsavome.

13.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Broniaus Algimanto Repšio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2672 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 5 klausimas buvo apsvarstytas ir dėl jo dar nebuvo balsuota. Dabar balsuojame dėl rezervinio 5 klausimo – dėl B. A. Repšio peticijos, projektas Nr. XIVP-2672.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 120: už – 116, prieš – 2, susilaikė 2. Taigi nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Prano Kuconio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2673 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 6 klausimas – nutarimas dėl P. Kuconio peticijos, projektas Nr. XIVP-2673.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 107: už – 103, prieš – 1, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Audronės Remeikienės peticijos“ projektas Nr. XIVP-2674 (priėmimo tęsinys)

Toliau. Buvo svarstytas rezervinis 7 klausimas. Balsuojame. Nutarimas dėl A. Remeikienės peticijos, projektas Nr. XIVP-2674.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 111: už – 105, prieš – 1, susilaikė 5. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Vytauto Jonaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2697 (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės rezervinis 8 klausimas – nutarimas dėl V. Jonaičio peticijos, projektas Nr. XIVP-2697. (*Balsai salėje*) Ne. Balsavome dėl A. Remeikienės, dabar – dėl V. Jonaičio.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 96, prieš – 1, susilaikė 7. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Egidijaus Gaudėšiaus peticijos“ projektas Nr. XIVP-2698 (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės rezervinis 9 klausimas – Seimo nutarimas dėl E. Gaudėšiaus peticijos, projektas Nr. XIVP-2698. Taip pat balsuojame dėl šio nutarimo. Tai bus paskutinis balsavimas dabar.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 106, balsavo 106: už – 99, prieš – 1, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, liko trys pareiškimai. Dar norėjo ministras pateikimą padaryti, bet bijau, kad mes jau esame išnaudoję savo darbotvarkės limitą. Gerbiami kolegos, turiu siūlymą: ar galime pareiškimus po pietų pirmuoju klausimu?.. (*Balsai salėje*) Ar tinka? Bendru sutarimu galime pritarti tokiam darbotvarkės pakeitimui, kad?.. (*Balsai salėje*) J. Razma. Jūs dėl pareiškimo užsirašęs, gerbiamas Jurgi? Ar dabar svarstome? Yra siūlymas svarstyti dabar 15 minučių. Gerai, svarstome dabar taip, kaip numatyta darbotvarkėje. Gerbiami kolegos, svarstome dabar, 15 minučių yra ne taip baisiai. R. Žemaitaitis kviečiamas į tribūną padaryti pareiškimą. Prašom pareiškimą.

13.03 val.

Seimo narių pareiškimai

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, vienas iš mūsų kolegų šiandien plenarinių posėdžių salėje iš pradžių kažkodėl sau leido, kad kitas Seimo narys turėtų atsiprašyti už kažką. Tai aš tiesiog noriu pasakyti, kad aš, kaip Seimo narys, noriu atsiprašyti Palestinos ir jos vaikų už Izraelio, sakyčiau, barbarų ir maurų elgesį, kuris įvyko praeitą savaitę.

Kodėl aš taip traktuoju? Šiandieną, kai gyvename XXI amžiuje, nė vienai valstybei, nė vienai organizacijai nėra suteikiama teisė griauti ir naikinti kitos valstybės infrastruktūras. Tai, kas įvyko praėjusią savaitę, Izraelio elgesys Palestinoje, yra protu nesuvokiamas elgesys prieš vaikus, prieš švietimą, prieš kultūrą. Kas gali garantuoti, kad praėjus savaitei ar dviem Izraelis nesugebės nugriauti kažkokios ligoninės, sugriauti kultūrinių dalykų?

Jeigu, Seimo nariai, galvojate, kad šiandien gyvenant XXI amžiuje galima leisti kitoje valstybėje elgtis kaip nori, tai jūs esate labai panašūs į šiandieninį Kremlių. Panašiai elgiasi ir V. Putinas. 2022 m. vasario 24 d. jis suorganizavo specialiąją operaciją Ukrainoje, o pavadinimo priežastis buvo labai paprasta – Ukraina kelia pavojų Rusijos teritorijos vientisumui. Reikia bombarduoti Ukrainos infrastruktūrą, bombarduoti mokyklas, darželius ir ligonines, teatrus, prisidengiant ir aiškiai pasakant, kad nuo jų yra bombarduojama mūsų valstybė. Tai, kas įvyko šiandien su Palestina ir Izraeliu, yra analogiški įvykiai tam, kas šiandien vyksta Ukrainoje. Leisiu mūsų kolegai... Kaip aš suprantu, jis yra vyresnis, jis gyveno toje užsklandoje ir informacija jam nebuvo pasiekiamą. 1967 metais Izraelis okupuoja Vakarų krantą, 6 dienas vyksta tenai karas. Kaip jums tai atrodo šios dienos įvykių kontekste, tai, kas įvyko 2022 m. vasario 24 d., žvelgiant į mūsų kaimyninės

šalies elgesį? Šioje teritorijoje šiuo metu gyvena 2 mln. 900 tūkst. palestiniečių, valstybės patvirtintose gyvenvietėse, kurios pagal tarptautinę teisę laikomos neteisėtomis. Taip pat gyvena apie 475 tūkst. žydų naujakurių.

Noriu pabrėžti, kad šita mokykla buvo finansuota išimtinai iš Europos Sąjungos. Tai nebuvo finansuota iš Europos Sąjungos, o finansuota iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Bulgarijos, Vokietijos, Ispanijos ir kitų valstybių, šalių, nes visos Europos Sąjungos valstybės narės daro indėlį ir įneša į Europos Sąjungos biudžetą. Ir jeigu mes manome, kad XXI amžiuje gali leisti kokiai nors valstybei sprogdinti arba naikinti kitos valstybės tokius objektus, tai leiskite paklausti patys savęs, kokiomis politinėmis ir moralinėmis vertybėmis jūs šiandien gyvenate? Aš gyvenu daug aukštesnėmis, nei jūs manote. Aš manau, kad niekam nesuteikiama teisė griauti tokių objektų. Jeigu jūs manote, kad čia yra antisemitizmas, tai čia yra jau jūsų problema. Mano teiginys, aiškiai buvo pasakyta, kai brutaliais veiksmais yra sugriaunama mokykla, pastatyta už Europos Sąjungos pinigų (aš pacitavau ir žodžius), nelieka nuostabos, kodėl po tokių įvykių atsiranda spaudoje pasakymai: „Imkit, vaikai, pagaliuką ir užmuškite tą žyduką.“

Šiandien tai, kas vyksta pasaulyje, yra beprecedenčiai įvykiai, šiandien tai, kas vyks ateityje ir kas įvyks artimiausioje ateityje... Kas gali garantuoti, kad Šilutėje, kur yra dvi gimnazijos, 9 kilometrai yra nuo Rusijos sienos teritorijos, užsimanys gerbiamas V. Putinas, kažkieno draugelis, iš Rusijos uždangos susprogdinti vieną ar kitą švietimo įstaigą? Ir ką jisai 143 mln. savo gyventojų pasakys? Žinote, kyla pavojus, nes Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija nuo šitų gimnazijų, nuo Pirmosios gimnazijos ir nuo Vydūno gimnazijos, nukreipia ginklus, nukreipia bombas, raketas į Rusijos teritoriją, todėl mes taip jas ir sulyginome.

Gerbiamieji, atsikvošėkime dėl to, kas vyksta. Šiandien, manau, *minimum* turi išsikviesti Izraelio ambasadorę mūsų užsienio reikalų ministras, Seime turi būti organizuojamos diskusijos ir keliamas klausimas, ar galime mes normaliai šitame pasaulyje gyventi? Šitokie įvykiai šios dienos kontekste tik paskatins dar didesnę neapykantą vienas kitam, dar didesnę susipriešinimą ir dar didesnius konfliktus. Todėl kviečiu visus susiburti bendram darbui, o ypač Izraelio vyriausybę nesilyginti su Izraelio žydais, gyvenančiais tenai ir gyvenančiais Lietuvoje. Ir kviečiu šiandien atsiprašyti Palestinos vaikų, atsiprašyti Palestinos bendruomenės, nesvarbu, kokie konfliktai juos bedraskytų, nesvarbu, kokie kariniai konfliktai dabar vyksta tenai, bet švietimo įstaigos, gydymo įstaigos, kultūros objektai niekada negali būti neapykantos, naikinimo ar griovimo simboliu. Todėl aš visus politikus, kolegos, kviečiu susilaikyti nuo bet kokių komentarų ir palaikymo, ypač tos šalies, kuri nepaiso tarptautinių santykių.

PIRMININKAS. Laikas!

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ir tai yra būtent pastatyta už mūsų mokesčių mokėtojų pinigų.

PIRMININKAS. Laikas! Dėkoju. Toliau pareiškimą perskaityti užsirašė gerbiamas V. Ažuo-las. Nėra. Tada sudarysime galimybę A. Vyšniauskui per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, tie, kurie klausote, man atrodo, kad mes girdėjome labai rimtą antisemitinį išpuolį čia, Seimo salėje, girdėjome, kaip žmogus dergia laisvą, nepriklausomą Izraelio Valstybę, sako netiesą ir, užuot atsiprašęs už savo žodžius, toliau klimps-ta į tą tikrai bjaurią situaciją. Man atrodo, kad kiekvieno Seimo nario garbės reikalas šiandien yra pasakyti aiškiai ir nedviprasmiškai, kad atsiriboja nuo tokių R. Žemaitaičio žodžių ir tokios pozi-cijos. Raginu visus tai padaryti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau kviečiu gerbiamą V. Semešką į tribūną. Diskusija. (*Balsai salėje*) Tada jūs atsakysite, dabar jau pakviečiau V. Semešką. Prašom.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiandien buvo pristatytas Vietos savivaldos įstatymas, tai yra siekis užlopyti tas žaizdas, kurios yra pasirodžiusios dėl savivaldybės tarybos narių išlaidų jų veiklai. Deja, šiandien Seimas neparodė politinės valios tam įstatymui pritarti po patei-kimo ir perkelti diskusijas į komitetus. Viena vertus, galbūt ir apmaudu, nes tos politinės valios pritrūko, nors mūsų Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija sutarė kartu, kad reglamentavimas yra reikalingas, kad tos žaizdos, kurios išryškėjo visuomenininko A. Tapino ty-rimuose, būtų nedelsiant užlopytos, tai yra nustatomos lubos, kad būtų įpareigtos savivaldybės viešinti išlaidas, kad būtų atskaitomybė rinkėjams, tačiau Seimui neatrodė, kad tai būtina daryti.

Kas belieka? Lieka tas pats teisinis statusas pačioms savivaldybėms vis dėlto dar kartą apmąstyti, priimti sprendimus ir susitvarkyti pačioms, be Seimo įsikišimo. Šiandien teisinis reglamentavimas savivaldybėms visiškai leidžia pačioms savo reglamentuose numatyti aiškia išmoka, šiandien teisinis reglamentavimas savivaldybėms pačioms leidžia nustatyti tvarką, kaip bus naudojami mokesčių mokėtojų pinigai, ir šiandien savivaldybėms teisinis reglamentavimas leidžia pačioms įvesti aiškia kontrolę ir atskaitomybę rinkėjui.

Kadangi šiandien Seimas nepareišė politinės valios sutvarkyti tas problemas, kurios nesutvarkomos savivaldos, o Lietuvos savivaldybių asociacija su prezidentu priešakyje taip pat nusišalino nuo šitos problemos, net šiandien Savivaldybių asociacijos prezidentas nesiteikė pateikti viešai savo ataskaitos, ignoruoja visuomenininką ir kartu visą valstybę ir rinkėjus, tarytum turėtų kažką slėpti, yra vis dėlto unikalūs šansas pačioms savivaldybėms, be Seimo įsikišimo ir be įstatymo priėmimo, imti nedelsiant kitose tarybose spręsti reglamentais, kaip būtų sureguliuotos tarybos narių išmokos. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar per šoninį mikrofoną R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas Pauliau. Aš jūsų kolegai frakcijos nariui gerbiama A. Vyšniauskui. Kadangi jam su raštingumu yra labai didelės problemos ir su skaitymu, jis turi tą, matyt, arba įgimtą, arba tiesiog įgytą, aš tiesiog noriu pabrėžti, kad Europos Sąjungos institucija pasmerkė tokį Izraelio elgesį būtent griaunant mokyklas Palestinoje. Tai yra oficialu, tai yra oficialus Europos Sąjungos institucijų pranešimas. Tegu pasiskaito, ką Europos Sąjungos institucijos praneša.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kviečiu į tribūną paskutinį užsirašiusį, jam nepavyko techniškai užsirašyti, bet jis netgi raštu užsirašė laiku. Tai gerbiamas E. Zingeris. Prašom į tribūną padaryti pareiškimą.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Taip, aš norėčiau. Aš esu Kauno getą išgyvenusios, ką tik išėjusios motinos sūnus ir noriu pasakyti, kad man, deja, šis pasisakymas yra pritrenkiantis, visiškai nesujęs su Izraelio Valstybe ir nesujęs su mano paskelbtomis abejonėmis dėl šito Izraelio Valstybės žingsnio.

Gerbiamas kolega, jūs nukreipėte dėmesį nuo savo platinamos baisiausios folklorinės, juodai antisemitinės, neapykantos pilnos patarlės, kurią bandė visą demokratinį 30 metų nepriklausomybės laikotarpį, šį palikimą, neapykantos palikimą, įveikti visa Lietuva mokyklų švietimu, savo tarptautiniais santykiais, vidiniu lietuvių veidų giedrėjimu ir atitolimu nuo tos neapykantos. Jūs, cituodamas ir iš esmės besityčiodamas savo citata, ta citata, kuri lietuvių folklore buvo, pasakyčiau, slėptina, gėdinga, vėliau sutapo su Antrojo pasaulinio karo įvykiais, man labai gerai pažįstama iš mano kiemo, kuriame aš augau... Aš manau, kiekvieno padoraus lietuvių širdyje šitas dalykas nevertotinas jokių atveju: nei Europos Sąjungos pasisakymo atveju, nei Izraelio Valstybės žingsnių, ir abejotinių žingsnių, atveju, o lietuvių vidiniam, moraliniam pasauliui.

Jūs, platindamas šią patarlę, vėl murkdote lietuvišką sielą į tą neapykantos pragarą, kuri sukurstė vokiečiai. Tai jūs gal nustokite tai daryti ir galbūt važinėdamas po Lietuvą nustokite taip pat platinti šią patarlę, nes tas, kas lipo kopėčiomis, yra ir ponas V. Zelenskis, ir aš, šalia esantis, iš dalies Latvijos Respublikos prezidentas ir daugybė žmonių. Tai jūs nelinkėkite jiems, kad jie liptų kopėčiomis, o kažkas vėliau juos užmuštų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama kolegą, tuo rytinį plenarinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 269 STENOGRAMA

2023 m. gegužės 9 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. MAZURONIS*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Pradedame vakarinį Seimo posėdį. Ir pradedame nuo registracijos. (*Gongas*)
Užsiregistravo kol kas nedaug – 44 Seimo nariai.

14.01 val.

Valstybės saugumo departamento direktoriaus Dariaus Jauniškio atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 209 straipsnį)

Pradedame darbotvarkės 1 klausimą – Valstybės saugumo departamento direktoriaus D. Jauniškio atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus. Kviečiu į tribūną gerbiamąjį D. Jauniškį.

D. JAUNIŠKIS. Gerbiamas Seimo vicepirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, esu šiandien pakviestas atsakyti į pluoštą jūsų kolegų pateiktų klausimų. Į daugelį iš jų jau ne kartą ir Seime, ir viešojoje erdvėje esu atsakęs, tačiau esu pasiruošęs dar kartą paaiškinti visas aplinkybes. Pradžioje perskaitysiu klausimą, į jį vėliau pateiksiu savo atsakymą.

Taigi, 1-as klausimas. Kokia tvarka vadovaudamiesi atliekate fizinių asmenų patikrinimą, kaip registruojamas patikrinimo faktas, rezultatai, kiek tokių patikrinimų atliekama per paskutinius trejus metus?

Mano atsakymas yra toks. Pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys VSD veiklą, yra Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymas ir Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas.

Žvalgybos įstatymas nurodo, kad pagrindinis žvalgybos institucijų veiklos tikslas yra stiprinti Lietuvos nacionalinį saugumą, renkant informaciją apie rizikos veiksnius, pavojus ir grėsmes, pateikiant ją nacionalinį saugumą užtikrinančioms institucijoms ir šalinant šiuos rizikos veiksnius, pavojus ir grėsmes.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu yra įtvirtinti šie VSD uždaviniai: vykdyti žvalgybą ir kontržvalgybą, tirti, analizuoti ir prognozuoti visuomeninius, politinius bei ekonominius procesus, susijusius su grėsmėmis nacionaliniam saugumui; laiku atskleisti veikas, keliančias grėsmę valstybės saugumui, suverenitetui, teritorijos neliečiamybei ir vientisumui, konstitucinei santvarkai, valstybės interesams, gynybinei ir ekonominei galiai; užkirsti kelią šioms veikoms ir jas šalinti įstatymų nustatyta tvarka. Tai tokie uždaviniai yra keliami Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu.

Žvalgybos įstatymo 10 straipsnio 1 dalis įtvirtina nuostatą, kad žvalgyba ir kontržvalgyba yra vykdoma vadovaujantis Valstybės gynimo tarybos patvirtintais žvalgybos informacijos poreikiais ir prioritetais žvalgybos užduočių pagrindu. Pažymėtina ir tai, kad, atsižvelgiant į VSD priskirtus uždavinius, specialūs teisės aktai taip pat įpareigoja VSD teikti išvadas dėl asmenų keliamos grėsmės valstybės saugumui. Minėti teisės aktai sudaro teisinį pagrindą vykdyti asmenų patikrą.

Asmenų tikrinimo tvarka bei fiksavimas yra reglamentuoti vidiniu teisės aktu, kurį mes pavadiname Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento atliekamo asmenų tikrinimo tvarkos aprašu. Taigi asmens tikrinimas mūsųose yra suprantamas kaip VSD disponuojamos in-

formacijos patikrinimas, įvertinant, ar neturima apie asmenį žvalgybos informacijos, o prirėkus, ir informacijos apie šiuos asmenis rinkimas registruose, informacinėse sistemose ir duomenų bazėse.

Vidiniame teisės akte dėl asmenų tikrinimo yra apibrėžtas teisinių pagrindų baigtinis sąrašas, kada atliekamas asmens patikrinimas. Nustatyta, kad nurodymas atlikti asmens tikrinimą įforminamas tik rašytine forma. Tikrinimo rezultatai taip pat yra įforminami rašytine forma. Taip pat įtvirtinti principai, kurių būtina laikytis atliekant patikrą. Aš juos pacituosiu: a) teisėtumo, kuris reiškia, kad asmens tikrinimas atliekamas tik esant teisiniam pagrindui; b) proporcingumo, kuris reiškia, kad asmens tikrinimas atliekamas tik tokia apimtimi, kuri būtinai reikšminga vykdant VSD teisės aktais priskirtas funkcijas; c) objektyvumo, kuris reiškia, kad informacija negali būti renkama selektyviai, turi būti neiškraipyta ir nešališka. Taip pat akcentuotina, kad ne tik paieškos rezultatai yra įforminami raštu, bet ir bet kokia paieška informacinėse sistemose yra fiksuojama ir gali būti patikrinta bei įvertintas jos teisėtumas ir pagrįstumas.

Kalbant apie asmenų patikrinimo skaičius, būtina pabrėžti, kad per pastaruosius metus asmenų tikrinimo skaičius išaugo daugiau nei dvigubai. Daugiausiai tai lėmė naujos priimanos įstatymo nuostatos, įpareigojančios VSD teikti informaciją apie asmenų keliamą grėsmę. Taigi 2022 metais patikrinta yra daugiau negu 200 tūkst. asmenų. Didžioji dalis šių patikrų buvo atliekama pagal kitų valstybių institucijų paklausimus dėl asmenų keliamos grėsmės. Kaip pavyzdį pateiksiu, kad 2021 metais skaičius buvo apie 99 tūkst., o 2020 metais apie 63 tūkst. asmenų. Visi tie skaičiai ir pagrindiniai tikrinimo pagrindai yra nurodyti viešose VSD veiklos ataskaitose, jas lengva atsiversti, jos yra atviros, galima pasiskaityti ir pasitikrinti.

2-as klausimas. Ar iš tuometinio kandidato į prezidentus G. Nausėdos aplinkos buvo gautas prašymas atlikti fizinių asmenų patikrinimą? Koks buvo prašymo motyvas ir teisinis pagrindas? Kas jums iš kandidato į prezidentus G. Nausėdos aplinkos (štabo narių, kampanijos talkininkų, rėmėjų ar galimų rėmėjų) pateikė sąrašus, kuriuos turėjote patikrinti? Ar pats kandidatas į prezidentus, ar kitas asmuo prašė jūsų tokio patikrinimo? Ar toks tikrintinų asmenų sąrašo pateikimas buvo vienkartinis, ar tai daryta per kelis kartus? Kiek tikrintinų asmenų buvo pateikta, kokie jų asmens duomenys buvo surašyti?

Atsakau. VSD nėra gavęs jokio nei kandidato į prezidentus G. Nausėdos, nei jo aplinkos prašymo atlikti fizinių asmenų tikrinimą. Duomenys apie kandidato aplinkos narius buvo gauti įgyvendinant žvalgybos metodus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Tuometinio kandidato į prezidentus G. Nausėdos aplinka, kaip ir kitų kandidatų į prezidentus aplinka, buvo tikrinta siekiant įvertinti kontržvalgybines grėsmes. Aš tą jau sakiau ne kartą. Tai visiškai atitinka Žvalgybos įstatymo nuostatas, VSD keliamus uždavinius bei Valstybės gynimo tarybos nustatytus poreikius. Galiu tik pabrėžti, kad dar iki oficialaus kandidatų registravimo Valstybės saugumo departamentas fiksavo užsienio valstybių žvalgybos ir saugumo tarnybų domėjimąsi galimais kandidatais Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose ir jų aplinka. Taip pat atkeiptinas dėmesys, kad kišimasis į užsienio valstybių rinkimų procesą atitinka Rusijos veiklos metodus. Tai patvirtina viešai žinomi Rusijos bandymai paveikti Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento rinkimų rezultatus. Pažymėtina, kad 2018 metų pavasarį paskelbtame viešame Valstybės saugumo departamento ir Antrojo operatyvinių tarnybų departamento grėsmių nacionaliniam saugumui vertinime VSD perspėjo, kad artėjant 2019 metų rinkimams Rusija bandys įgyti didesnės įtakos politiniams ir visuomeniniams procesams Lietuvoje. Žvalgybos įstatymo 16 straipsnyje aiškiai įtvirtinta teisė VSD tvarkyti asmenų, kurių duomenų tvarkymas yra būtinas siekiant įvertinti informaciją apie išorės rizikos veiksnius, pavojus ar grėsmes Lietuvos nacionaliniam saugumui, valstybės interesams, gynybinei ir ekonominei galiai, asmens duomenis. Todėl, įvertinus teisės aktų nuostatas, akivaizdu, kad Valstybės saugumo departamentas turėjo ne tik teisę, bet ir pareigą tvarkyti duomenis, kurie buvo būtini prognozuoti ir nustatyti rizikos veiksnius, galinčius įtakoti mūsų šalies visuomeninius, politinius procesus.

PIRMININKAS. Truputį atsiprašysiu direktoriaus, kadangi, matau, du Seimo nariai nori dėl vedimo tvarkos kreiptis. Minutėlę luktelkite. Pirmiausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gal jūs pakviestumėte savo frakcijos kolegas, nes jų yra šiuo metu salėje tik, kiek matau, penki, įskaitant jus asmeniškai. Tikrai už-

davėte klausimus, į kuriuos, sakėte, yra labai svarbu ir būtina, kad VSD vadovas atsakytų, ir išties dabar labai nekultūringai atrodo, kai netgi žmonės, pasirašę klausimus, nepasirodo posėdžių salėje ir VSD direktorius yra priverstas į tuos neva svarbius klausimus atsakinėti pustuštėje salėje sėdint opozicijai, kuriai ir taip didžiąja dalimi atsakymai yra kaip ir aiškūs. Gal jūs tuos neišsiaiškinusius Seimo narius paraginkite ateiti ir nedarykite gėdos iš tiesų prieš vadovą.

PIRMININKAS. Gerai, aš jūsų paragintas raginu visus Seimo narius ateiti į posėdžių salę ir ją labiau papildyti, bet, kaip jūs žinote, vyksta posėdžių transliacija ir Seimo nariai puikiai gali girdėti direktoriaus kalbą ir savo kabinete. Neatmeskime, kad jie įdėmiai klausosi. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš mačiau, kad labai daug Seimo narių konservatorių restorane valgo, pietauja. Alų geria gal, nežinau. Bet dabar, žiūrėkite, kitas klausimas, ar nesumaišėte jūs žanrų, taigi knygą parašė ne Saugumo departamento vadovas, o D. Pancerovas, gal jį reikėjo pakviesti į salę, kuo čia dėtas Saugumo departamento vadovas ir knyga, pagal kurią pradedami tyrimai?

PIRMININKAS. Ne dėl vedimo tvarkos kalbate. Prašau, direktoriau, tęsti.

D. JAUNIŠKIS. Galiu, ačiū.

3-ias klausimas. Kokiais teisės aktais ir kriterijais vadovaudamiesi VSD atlikote kandidato į prezidentus G. Nausėdos aplinkos sąrašo patikrinimą? Ar remiantis šiais teisės aktais ir kriterijais VSD gali tikrinti bet ką ir bet kada? Kaip fiksuojamas patikrinimo faktas ir kiek bei kaip saugoma informacija apie patikrintus asmenis bei patikrinimo rezultatus?

Atsakau. Kaip ir minėjau, tikrinimai buvo atliekami vadovaujantis Žvalgybos įstatymu, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu, Valstybės gynimo tarybos patvirtintais poreikiais bei VSD direktoriaus patvirtintomis žvalgybos užduotimis. Informacija apie visus tikrinimus VSD informacinėje sistemoje yra saugoma penkerius metus, kad būtų galimybė patikrinti atliktų veiksmų teisėtumą ir pagrįstumą.

Pabrėžtina ir tai, kad 2020 metais Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atliekant parlamentinę kontrolę buvo sudarytos galimybės patikrinti kandidatų į prezidentus aplinkos patikrinimo atlikimo teisėtumą. Komitetas, priimdamas 2020 m. kovo 30 d. sprendimą dėl VSD veiklos, nustatė, jog Valstybės saugumo departamento vadovybės pavedimai atlikti patikrinimus asmenų, galimai susijusių su rizikomis visuomeniniams politiniams procesams, iš esmės buvo formuluojami ir įgyvendinti vadovaujantis įstatymais ir VSD direktoriaus patvirtintais vidaus teisės aktais.

4-as klausimas. Pranešėjo pateikta informacija išryškino, kad VSD nepakankamai reglamentuota ir palikta laisvai interpretuoti fizinių asmenų patikra, tai yra fiziniai asmenys gali būti tikrinami prašymu asmenų, kuriems įstatymais nėra numatyta teisė tai daryti, ir nėra numatyta, kokie asmenys ir kokiomis aplinkybėmis gali būti tikrinami. Taip pat kodėl apskritai Valstybės saugumo departamentas priima tokius prašymus ir kokie VSD pareigūnai gali priimti sprendimą dėl tokių prašymų priėmimo ar atsisakymo juos priimti? Ar tais atvejais, kai vykdomos nereglamentuotos asmenų patikros, nėra nepagrįstai ribojamos žmogaus teisės ir laisvės? Ar, jūsų nuomone, VSD veikloje egzistuoja pakankami teisiniai pagrindai, aiškiai numatantys, kaip institucijose turi būti tikrinami asmenys? Ar nereikėtų koreguoti įstatymų, ar pakaktų nusistatyti aiškias vidines institucijos procedūras?

Atsakau. Noriu akcentuoti, kad VSD neatlieka fizinių asmenų nereglamentuotų patikrų, taip pat nevykdo fizinių asmenų prašymų dėl patikrų atlikimo. Kaip ir minėjau, asmenų tikrinimas Valstybės saugumo departamente atliekamas vadovaujantis teisės aktų nuostatomis. Vadovaujantis Žvalgybos įstatymu, žvalgybos institucijos vadovas, organizuodamas institucijos darbą ir jai vadovaudamas, turi teisę duoti pavedimus (tiek žodžiu, tiek raštu) padaliniais patikrinti, ar VSD turi informacijos, susijusios su rizikos veiksniais ir grėsmėmis valstybės saugumui. Tačiau siekiant išvengti bet kokios žodinių patikrų neteisėtumo regimybės bei atsizvelgiant į Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išsakytas pastabas ir rekomendacijas, 2020 metais buvo patvirtinta asmenų patikrinimo tvarka – numatyta teisė tik raštu pavesti atlikti asmenų tikrinimą. Pažymėtina ir tai, kad asmenų tikrinimai vykdomi vadovaujantis proporcingumo principu, tai yra asmens tikrinimas atliekamas tik tokia apimtimi, kuri būtina ir reikšminga, vykdamas Valstybės saugumo departamentui teisės aktais priskirtas funkcijas. Jeigu patikrinus VSD informacinėse

sistemose nenustatoma informacija, susijusi su galimomis rizikomis ar grėsmėmis, jokie tolesni veiksmai nėra atliekami. Tai reiškia, kad jokia forma nėra ribojama asmenų teisė į privatumą.

5-as klausimas. Kokie buvo G. Nausėdos aplinkos sąrašo patikrinimo rezultatai? (Cituojau, kaip parašyti klausimai.) Kurie asmenys buvo įvardinti kaip „netinkami“? Kokia forma ir kam informacija apie minėto tikrinimo rezultatus buvo perduota? Ar perduota informacija buvo išlaptinta pagal teisės aktų reikalavimus? Jei taip, koks slaptumas buvo nustatytas?

G. Nausėdos aplinkos asmenys buvo tikrinami tik Valstybės saugumo departamento informacinėse sistemose, siekiant įvertinti kontržvalgybines grėsmes. Jokie veiksmai, kurie pažeistų ar suvaržytų asmenų privatų gyvenimą ar būsto neliečiamumą, nebuvo atliekami. Asmenų susirašinėjimas ar kitoks susižinojimas nebuvo stebimas ir fiksuojamas, aš tai jau sakiau ne kartą. Turiu kartoti tai po trejų metų. Atsižvelgiant į tai, kad kontržvalgybinių grėsmių nebuvo nustatyta, nebuvo pagrindo vykdyti tolesnius veiksmus šių asmenų atžvilgiu. Dar kartą pakartosiu tai, ką ne kartą sakiau: jokia informacija apie tikrinimo rezultatus jokiems tretiesiems asmenims nebuvo perduota.

6-as klausimas. Ar Valstybės saugumo departamento valdybos surinkta medžiaga apie minėto tikrinimo eigą ir rezultatus buvo registruojama institucijos vidaus sistemose? Ar teisės aktai numato išimtis, kada tokia registracija gali būti nedaroma?

Visi veiksmai VSD informacinėse sistemose yra kruopščiai fiksuojami ir gali būti patikrinami.

7-as klausimas. Iš viešai skelbiamos informacijos žinoma, kad nebuvo tikrintas G. Nausėdos neoficialus rinkimų finansininkas J. Vaičaitis ir rinkimų metu neoficialiai talkinęs V. Sutkus? Ar galite patvirtinti, kad šie asmenys tikrai nebuvo tikrinti? Kokios priežastys tai lėmė?

Vienas pagrindinių žvalgybos institucijos veiklos principų, įtvirtintų Žvalgybos įstatyme, yra veiklos metodų neskelbtinumo principas, todėl, deja, VSD viešai nekommentuoja atliekamų veiksmų privačių asmenų atžvilgiu ir niekada to nedarys.

8-as klausimas. Kuo grindžiant, koku būdu ir kokia apimtimi G. Nausėdai ir/ar jo atstovui (-ams) buvo perduota patikrinimo informacija? Ar šie asmenys turėjo leidimą dirbti su išlaptinta informacija? Ar, perduodant G. Nausėdos aplinkos sąrašo patikrinimo informaciją tretiesiems asmenims, ji buvo perduota teisėtai?

Atsakau, nei tuometiniam kandidatui G. Nausėdai, nei jo atstovams jokia informacija apie patikras ar jos rezultatus nebuvo perduota.

9-as klausimas. Kurių kitų kandidatų į Lietuvos Respublikos prezidentus aplinkas ir kokia apimtimi tikrino VSD? Ar buvo kandidatų ar jų atstovų prašymas atlikti tokį patikrinimą? Jei tokių prašymų nebuvo, o tikrinimai buvo atliekami VSD iniciatyva, kaip buvo sudaryti tikrinamų asmenų sąrašai? Kokie šių patikrinimų rezultatai? Kaip ir kokia apimtimi rezultatai buvo perduoti kandidatams ar jų atstovams?

Mano atsakymas yra toks: Valstybės saugumo departamentas, vykdydamas jam pavestas funkcijas ir siekdamas nustatyti kontržvalgybines grėsmes, vertino iš įvairių šaltinių gaunamą informaciją apie visų kandidatų aplinkas. Išsamesnė informacija apie tikrintų asmenų skaičių 2020 m. kovo 19 d. raštu buvo pateikta Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui. Pažymėtina ir tai, kad surinkta, įvertinta ir apibendrinta informacija apie galimas rizikas, susijusias su 2019 metų rinkimais Lietuvoje, buvo ne kartą teikiama sprendimų priėmėjams, įskaitant Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą.

10-as klausimas. Ar teikėte Seimo NSGK tikrovės galimai neatitinkančią informaciją dėl to, kad VSD Prezidento rinkimų kampanijos metu neva tikrino visų kandidatų komandų narius?

Atsakingai pareiškiu, kad Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui buvo pateikta tik tikrovę atitinkanti informacija. Be to, komitetui, kaip VSD veiklos parlamentinę kontrolę atliekančiam subjektui, buvo sudaryta galimybė patikrinti pateiktos informacijos teisingumą.

11-as klausimas. Koku pagrindu pavedėte vykdyti operatyvinę veiklą ir informacijos patikrinimą VSD duomenų bazėse savo asmeninio draugo, dirbančio privačios saugos kompanijos vadovu, draugės atžvilgiu? Ar toks nurodymas buvo duotas jūsų asmenine iniciatyva? Ar vykdydami tokius patikrinimus nėra pažeidžiamos asmenų teisės į privatų gyvenimą ir slaptumą, taip pat ar nėra piktnaudžiaujama VSD įstatymais suteiktomis galiomis?

Viena iš Žvalgybos įstatyme įtvirtintų žvalgybos institucijų pareigų yra užtikrinti savo saugumą. Ir taip yra visame pasaulyje, įskaitant apsaugą nuo kontržvalgybinių grėsmių. Todėl ne tik institucijos vadovas, bet ir bet kuris kitas žvalgybos pareigūnas, gavęs informacijos apie su jo aplinkoje esančiais asmenimis susijusius galimus rizikos veiksnius, turi teisę kreiptis į kompetentingą VSD padalinį, kad būtų įvertinta gauta informacija. Asmenų patikrinimas yra tik išskirtiniais atvejais taikoma prevencinė priemonė, kai atsiranda pareigūnui riziką keliančių aplinkybių. Pažymėtina, kad jeigu patikrinus VSD informacinėje sistemoje nenustatoma informacijos, patvirtinančios galimas rizikas ir grėsmes, jokie žvalgybos veiksmai nėra atliekami. Taigi tikrinant pirminę informaciją apie rizikos veiksnius nėra taikomi jokie asmens privatų gyvenimą galintys riboti veiksmai. Tuo labiau informacija apie asmenį jokiais atvejais nėra perduodama tretiesiems asmenims. Taip pat dar kartą pažymiu, kad bet koks tikrinimas informacinėje sistemoje yra fiksuojamas ir kontroliuojančių institucijų gali būti patikrintas.

Jei kalbame apie klausime minimą atvejį, galiu patvirtinti, kad gavau informacijos apie galimus rizikos veiksnius, susijusius su jūsų nurodytu asmeniu. Todėl vadovaudamasis minėtomis nuostatomis pavedžiau kompetentingam padaliniui patikrinti VSD informacinėse sistemose gautą informaciją. Jokie veiksmai, kurie ribotų privatų gyvenimą ar kitas teises ir laisves, nebuvo atliekami. Tuo labiau apie patikrinimą informacinėje sistemoje nebuvo informuotas nei mano aplinkos žmogus, nei kiti tretieji asmenys.

12-as klausimas. Knygoje „Pranešėjas ir Prezidentas“ yra minimas atvejis, kai pranešėjo vadovaujama valdyba tikrino asmenį, pretenduojantį į strateginės įmonės vadovaujamas pareigas. Patikrinus paaiškėjo, kad tas asmuo turi ryšių su asmenimis, siejamais su Rusijos ir Baltarusijos specialiosiomis tarnybomis. Kuris asmuo ir įmonė yra minima knygoje? Minima, kad informacija apie pretendantą buvo perduota VSD vadovui D. Jauniškiui ir atitinkamos srities ministrui. Ministras asmenį paskyrė į pareigas nepaisydamas VSD informacijos apie rizikas. Kuris ministras tai padarė ir dėl kokių priežasčių? Ar VSD darbuotojams nebuvo daromas spaudimas padaryti pauzę tikrinant minimą asmenį?

Kalbant apie vadovaujamas pareigas nacionaliniam saugumui svarbiose įmonėse užimančių ir ketinančių užimti asmenų patikras, pažymėtini du teisės aktai, tai yra Korupcijos prevencijos įstatymas bei Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas. Šie įstatymai įpareigoja VSD sprendimų priėmėjams pateikti informaciją dėl galimos kandidatų neatitikties nacionalinio saugumo interesams ar korupcijos rizikos veiksnius. Turiu pažymėti, kad VSD vis dėlto nėra įgaliojtas priimti sprendimus dėl asmenų paskyrimo į pareigas ar šiuos sprendimus po to kvestionuoti.

13-as klausimas. Ar tuo laikotarpiu, kai VSD buvo sprendžiamas leidimo dirbti su slapta informacija išdavimo A. Stončaičiui klausimas, buvote susitikęs tiesioginio pokalbio ar kalbėjęs telefonu su Ministru Pirmininku S. Skverneliu ir ar tame pokalbyje buvo paliestas leidimo dirbti su slapta informacija išdavimo arba pratęsimo tuometiniam Vyriausybės kancleriui A. Stončaičiui klausimas? Jei toks pokalbis buvo, su kokiu tiksliai prašymu leidimo A. Stončaičiui išdavimo kontekste į jus kreipėsi Ministras Pirmininkas S. Skvernelis ir kodėl sutikote į jį atsižvelgti? Ar Ministras Pirmininkas S. Skvernelis darė jums spaudimą dėl leidimo A. Stončaičiui suteikimo?

Atsakymas mano yra toks. VSD tikrinimus atlieka bei išvadas teikia vadovaudamasis teisės aktų nuostatomis, laikydamasis politinio neutralumo principo, todėl savo pozicijos dėl asmenų patikimumo ir keliamos grėsmės nederina su sprendimų priėmėjais. Su tuomečiu Ministru Pirmininku S. Skverneliu, kaip ir kitais sprendimų priėmėjais, darbo reikalais susitikinėjau tiesiogiai ir kalbėjausi telefonu labai dažnai, tačiau jokių prašymų dėl Vyriausybės kanclerio A. Stončaičio negavau ir spaudimo nepatyrė. Pažymėtina ir tai, kad vadovaujantis Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nuostatomis sprendimą išduoti leidimą dirbti su įslaptinta informacija priima būtent paslapčių subjekto vadovas, o ne tikrinimą atliekanti institucija. Todėl tuometinis Ministras Pirmininkas, kaip sprendimą priimančias asmuo, net ir gavęs neigiamą išvadą, įvertinęs aplinkybių visumą, turėjo teisę priimti sprendimą išduoti leidimą, jam nebuvo jokio pagrindo daryti spaudimą.

14-as klausimas. Ar 2019 metais tuomečiam Vyriausybės kancleriui A. Stončaičiui, sprendžiant dėl leidimo dirbti su slapta informacija, buvo užsiminta apie galimybę pasitikrinti poligra-

fu? Ar tuometinis Vyriausybės kancleris tokią galimybę atmetė? Kodėl vėliau leidimas išduotas be minėto patikrinimo?

Kalbant apie tyrimą poligrafu pažymėtina, kad Poligrafo naudojimo įstatymo 7 straipsnio 1 dalis nustato, kad sprendimą dėl tyrimo atlikimo, atsižvelgdamas į šio įstatymo 5 straipsnyje nustatytus tyrimo tikslą ir atvejus, priima tyrimo subjekto vadovas. Patikrinimo metu sprendimas tikrinamą asmenį tirti poligrafu priimtas nebuvo.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad vadovaujantis įstatymo nuostatomis atlikti tyrimą poligrafu galima tik gavus kitos institucijos prašymą. Šiuo atveju toks prašymas nebuvo gautas, todėl atlikti tyrimą poligrafu nebuvo nei teisinio, nei faktinio pagrindo. Pažymėtina, kad Poligrafo naudojimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta nuostata, kad netgi asmeniui atsisakius tirtis poligrafu jam leidimas dirbti ar susipažinti su išlaptinta informacija gali būti neišduodamas tik atsižvelgiant į visą turimą informaciją apie tiriamą asmenį ir jo aplinką. Taigi šiuo atveju nebuvo pagrindo padaryti neigiamą išvadą dėl asmens patikimumo ir lojalumo.

Dar kartą norėčiau pabrėžti, kad vadovaujantis Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nuostatomis sprendimą išduoti leidimą dirbti su išlaptinta informacija priima paslapčių subjekto vadovas, o ne tikrinimą atliekanti institucija.

Ir paskutinis klausimas. Ar sutiktumėte atsakydamas į čia pateiktus ar panašius klausimus pasitikrinti poligrafu?

Atsakydamas į jūsų klausimus pateikiau tik tikrovę atitinkančią informaciją, ji gali būti patikrinta. Tačiau galiu sutikti tik su pagrįstais ir teisėtais prašymais ar pasiūlymais dėl informacijos tikrumo įvertinimo. Atkreipiu dėmesį, kad tyrimus poligrafu reglamentuoja Poligrafo naudojimo įstatymas. Šis įstatymas įtvirtina baigtinį sąrašą tyrimo objektų ir atvejų, kai gali būti atliekamas tyrimas poligrafu, todėl su siūlymu tikrintis poligrafu galėsiu sutikti tik esant tokio tyrimo atlikimo pagrindui.

Ačiū už jūsų dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip, šiek tiek ilgiau užtrukote. Aš manau, kad šiek tiek pratęsimė pusvalandžio laiką, kad būtų Statute garantuota teisė 15 minučių Seimo nariams klausti. Pirmiausia turi teisę klausti klausimų teikėjų atstovai. Tai yra E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Užkliuvo man atsakymas, gerbiamas Jauniški, į 12-ą klausimą, kuriame kalbama apie tai, kad ministras paskyrė vieną pareigūną, dėl kurio buvo jūsų tam tikra nuomonė. Jūs sakote, teisingai sakote, kad Valstybės saugumo departamentas nėra įgaliotas stabdyti asmenų paskyrimo net ir tada, kai jūs, kaip institucija, manote, kad tas asmuo neturėtų būti paskirtas.

Tai čia toks papildomas klausimas: ar nereikėtų pataisyti įstatymus, kad VSD turėtų aiškia diskretišką galimybę stabdyti tokių asmenų paskyrimą, jeigu jūs manote, kad tas asmuo negalėtų eiti tas pareigas? Šiuo atveju jūs lyg ir sutinkate, kad buvo toks asmuo paskirtas į pareigas, nors jūs turėjote prieštaraujančios informacijos. Tai ar nemanytumėte, kad reikėtų kreiptis ir į Seimą, kad Seimas patobulintų ir suteiktų galimybę, vadinkime taip, netinkamų asmenų neįleisti į valstybės tarnybą?

D. JAUNIŠKIS. Ačiū už klausimą. Tobulumui turbūt ribų nėra. Aš manau, kad mes galime tobulinti įstatymus iš tikrųjų be proto ir, sakykim, platesni įgaliojimai Valstybės saugumo departamentui, ypač šiuo momentu, kai yra iš tikrųjų sunku visame pasaulyje, būtų tikrai neprošal. Aš, žinote, kaip jėgos institucijos atstovas, turbūt pritarčiau tokiam siūlymui ir siūlyčiau, bet vėlgi mes turime atsižvelgti į bendrą situaciją, į demokratijos principus, į asmenų neliečiamumą ir žmogaus teisių klausimus taip pat. Aš tik noriu priminti, kad VSD yra pateikęs siūlymus dėl tam tikrų įgaliojimų suteikimo, jie iki šiol dar nėra Seime svarstyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau klausimus pateiks kaip Vyriausybės valandoje, pradedant nuo didžiausių opozicinių frakcijų, po to jau valdančiųjų frakcijų atstovai. Pirmas klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas direktoriau, ar jums neatrodo, kad mes čia visi dalyvaujame Prezidento diskreditacijos procese? Ar nematote sąmoningo kenkimo valstybės saugumui ir visuomenės skaldymo?

Štai nesunku sudėlioti įvykius į grandinę ir pamatysime tą seką. Buvo metas, kai kolegos, kurie pasirašė jūsų pakvietimą čia, vienas po kito atakuodavo Prezidentą įvairiais epitetais. Po to

neleido jam vykti į Briuselį. Po to konkuravo dėl komunikacijos užsienio klausimais. Apdovanojo jų atstovė D. Grybauskaitė knygos autorių, kuris parašė knygą, ją mes šiandien aptariame turbūt pirmą kartą Seimo istorijoje. Po to jis surinko biografijos duomenis.

Ar ne per brangiai valstybei kainuoja tokie, nežinau kito pavadinimo, cirkai? Ačiū.

D. JAUNIŠKIS. Ačiū už klausimą, bet aš galėčiau pakomentuoti, jeigu būčiau politikas arba viešasis asmuo, sakykim, žiniasklaidos atstovas ar analitikas. Kadangi esu pareigūnas, aš susilaukysiu nuo politinių komentarų. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, tikrai, prašau gerbti gerbiamo direktoriaus statusą ir nebandyti įtraukti jo kaip nors į mūsų politinę virtuvę. (*Balsai salėje*) Į mūsų klausimus dalykiškai atsakė, viskas gerai. Toliau klausia K. Mažeika. (*Balsai salėje*) Nėra. Iš tos frakcijos V. Bakas yra užsirašęs, bet jis turi svarbesnių reikalų, matyt.

V. BAKAS (DFVL). Labai ačiū. Turiu porą tokių klausimų. Jūs kalbėjote apie tai, kad patikrą Prezidento rinkimų kampanijos metu vykdėte ir dėl to, kad Rusija kišosi į Prezidento rinkimus. Bet štai 2019 m. birželio 4 d. jūsų BNS komentaras yra: „Žvalgyba nefiksavo Rusijos kišimosi į Prezidento rinkimus.“ 2019 metų.

Pirmas klausimas: kaip yra iš tikrųjų? Dabar jūs sakote, kad tarsi buvo bandymų paveikti, tada jūs kalbėjote ir viešai, ir NSGK, kad jų nebuvo. Aš čia prašyčiau patikslinti savo atsakymą, nes turi sprendimų priėmėjai ir visuomenė žinoti, kokia yra saugumo situacija Lietuvoje.

Antras klausimas. Jūs paminėjote savo atsakymuose, pirmame atsakyme, kad patikrinimo rezultatai ir pavedimai įforminami raštu. Kaip žinome iš knygos ir iš paties pranešėjo, tuokart pavedimas buvo duotas žodžiu. Mano klausimas: kaip buvo duotas pavedimas tikrinti kandidato į prezidentus G. Nausėdos aplinką – raštu ar žodžiu?

Ir su tuo susijęs klausimas: kam konkrečiai, kokiems sprendimų priėmėjams ši patikrinta informacija buvo perduota? Ar ji buvo perduota dar kam nors iš Prezidento G. Nausėdos aplinkos?

D. JAUNIŠKIS. Žinote, man dabar sunku atsakyti, aš nenagrinėju savo kalbų, bet jūs, kadangi analitikas, išnagrinėjote mano kalbas. Mes teigiame, kad fiksavome. Galbūt tada aš kalbėdamas BNS kažką galėjau ir nukrypti į šoną. Bet yra duomenų, kad mes esame fiksavę 2018 metais ir įspėję, esame fiksavę, kad yra domimasi kiekvieno pretendento aplinka.

Dabar dėl tikrinimo. Aš dar kartą sakau, įstatymai nedraudžia duoti pavedimų žodžiu. Po viso šito įvykio, aš visame savo atsakyme, man atrodo, pirmame irgi pasakiau, yra pataisyti vidiniai teisės aktai, jais vadovaujantis dabar galima duoti pavedimą tik raštu. Tai neklaidinkime visuomenės.

Antras dalykas, aš dar kartą sakau, jokiems tretiesiems asmenims ar kažkam kitam ta informacija nebuvo perduota. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiamas direktoriau, Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatyme numatyta, kad vienas iš specialiųjų žvalgybos institucijų veiklos principų yra politinio neutralumo principas, kuris reiškia, kad žvalgybos institucijos ir žvalgybos pareigūnai negali jiems suteiktų įgaliojimų panaudoti taip, kad savo aktyviais ar pasyviais veiksmais savavališkai įsiterptų į valstybėje vykstančius demokratinius procesus, dalyvautų priimant politinius sprendimus. Ar galite jūs, stovėdamas šioje tribūnoje, patvirtinti, kad jūsų vadovaujama žvalgybos institucija visuomet laikosi šio principo ir žvalgybos pareigūnai nesikiša į politinius procesus, vykstančius mūsų valstybėje? Gal jums yra žinomi panašūs tokie įsikišimai, iki jums ateinant vadovauti šiai įstaiagai? Ačiū.

D. JAUNIŠKIS. Aš tikrai nekomentuosiu, kas vyko iki man ateinant vadovauti šitai institucijai, bet galiu užtikrinti, kad man vadovaujant nei aš pats asmeniškai, nei Valstybės saugumo departamento pareigūnai tikrai nesikišo į politinius procesus ir išlaikė politinį neutralumą. Jeigu yra žinoma tokių faktų, aš labai norėčiau tai žinoti ir mes tikrai atliksime vidinius tyrimus ir išsiaiškinsime.

PIRMININKAS. Toliau klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Gerbiamas VSD direktoriau, klausiu ne apie knygas, bet apie Prezidentą G. Nausėdą. Dar mano 2008–2012 metų kadencijoje Prezidentas V. Adamkus yra sakęs neformalioje aplinkoje, kad Seime yra du liustruoti su KGB susiję piliečiai. Gerbiamas direktoriau,

dabar yra pasakyta, kad yra 12 mūsų kolegų, kurie liustruoti, susiję su KGB. Man nejauki aplinka, kai diskutuojami su partneriu, bet partneris kažką slepia. Gerbiamas direktoriau, ar žino Prezidentas G. Nausėda, kiek mūsų kolegų Seimo narių yra liustruotų ir buvo susijusių su KGB?

D. JAUNIŠKIS. Žinote, aš stovėdamas viešai ir kalbėdamas viešumoje tikrai negaliu kalbėti apie dalykus, kurie yra slapti. Tai ir nekomentuosiu.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Gerbiamam *spydui* ar kaip ten jis norėčiau pasakyti, kad kiekvienas Seimo narys prieš kandidatavimas privalo deklaruoti savo buvusius santykius su KGB. (*Balsai salėje: „Neprivalo!“*) Privalo, privalo. Taigi nereikia čia pasakoti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tikrai, jeigu jau kandidatuoja į Seimą, privalai deklaruoti, jeigu net esi prisipažinęs. Perskaitykite įstatymus. Netęsiame diskusijos. Dabar klausinėjame VSD vadovą. Toliau klausia V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas direktoriau, jūs savo atsakymuose teigiate, kad visi veiksmai, kurie paremia atsakymus į klausimus, yra fiksuojami VSD vidinėse sistemose ir gali būti patikrinti. Norėjau paklausti, ar tas patikrinimas dėl šiais klausimais susijusių faktų jau yra prasidėjęs, galbūt jūs savo iniciatyva ar pačiame Saugumo departamente tą tikrinimą atliekate? Arba kas nors iš kontroliuojančių institucijų tą tikrinimą yra jau pradėjęs?

Ir kitas klausimas šiek tiek platesnis jums, kaip apskritai valstybės pareigūnui, jūsų nuomonės norėčiau paklausti. Ar jūs manote, kad Lietuvoje pranešėjo institutas yra veikiantis ir teisiškai ganėtinai apsaugotas? Dėkui.

D. JAUNIŠKIS. Mums tikrinti turbūt prasmės nėra todėl, kad mes puikiai žinome, ką mes darėme tuo metu, ir tai jau seniai yra patikrinta, nes jau treji metai praėjo. Yra išmoktos pamokos, padarytos išvados ir padaryti atitinkami aktai.

Maža to, yra atlikta rimta reforma Valstybės saugumo departamente ir dabar departamentas yra kaip laikrodinis veikianti institucija. Dabar, sakykime, kokių nors dar atvejų ar abejonių tikrai neturėtų kilti dėl Valstybės saugumo departamento ar skaidrumo, ar veiklos.

O atsakyti į klausimą... Pakartokite man antrą klausimą, atsiprašau, aš... Dėl pranešėjo instituto, žinote, man labai sunku komentuoti, nes mano institucija nuo to irgi stipriai yra, dėl ko mes čia ir esame... atsiprašau, nesakysiu nieko blogo, žodžiu, bet ar jis veikiantis? Aš manau, kad, be jokios abejonės, jis veikiantis. Reikėtų, matyt, pažiūrėti, kiek tokių atvejų ir kiek pranešėjų yra Lietuvoje. Kitas dalykas, nežinau, daugiau nekomentuosiu. Pamišau jau klausimo...

PIRMININKAS. Gerai. Atsakėte į dalį klausimų. Dabar K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Noriu pasiteirauti jūsų: skaitėte knygą apie pranešėją? Kaip vertinate?

D. JAUNIŠKIS. Skaičiau, sąžiningai skaičiau tik tą dalį, kuri liečia Valstybės saugumo departamentą. Kaip vertinu? Man sunku pasakyti. Interpretacijų nevertinu ir pasakojimų tam tikrų asmenų – savo pasakojimo ir naratyvo skleidimo. Tai yra labai sunku vertinti. Aš esu įpratęs vertinti žvalgybinę informaciją. Ačiū.

PIRMININKAS. Turbūt paskutinis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš išgirdau, kad interpretacijų nevertinate, tad vertinu jūsų darbą. Ačiū.

PIRMININKAS. Jeigu atsisako, tada padėkosime direktoriui.

D. JAUNIŠKIS. Ačiū. Visiems linkiu taikos ir ramybės širdyse. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui.

Tęsiame mūsų posėdį. Buvo klausiančių, kada balsavimo pertrauka. Kol kas laikomės nustatyto intervalo pagal darbotvarkę. Man atrodo, kad panašiai mes baigsime aptarti likusius klausimus tuo laiku.

14.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Liną Pernavą Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriumi“ projektas Nr. XIVP-2704 (pateikimas)

Dabar popietinės darbotvarkės 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Liną Pernavą Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriumi“ projektas Nr. XIVP-2704. Pranešėjas – Prezidento vyriausiasis patarėjas K. Budrys. Prašom.

K. BUDRYS. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, leiskite jums šiandien pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui pritari L. Pernavo skyrimui Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriumi. „Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 10 punktu, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 12 straipsnio 1 dalimi, teikiu Lietuvos Respublikos Seimui pritari L. Pernavo skyrimui Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriumi.“ Pasirašo Respublikos Prezidentas G. Nausėda.

Taigi, gerbiamieji Seimo nariai, iš tikrųjų Specialiųjų tyrimų tarnyba, kaip viena iš pagrindinių nacionalinių saugumą užtikrinančių institucijų, yra labai svarbi ir reikšminga, todėl pats direktoriaus atrankos procesas ir pokalbiai tikrai užtruko. Ir ne su vienu iš jūsų taip pat esu kalbėjęs apie tai, kur mes esame pačiame procese, nes norime viską padaryti pagal aukščiausią standartą, kad institucija atitiktų aukščiausius lūkesčius, o jos vadovas – visus jam mūsų keliamus kriterijus. Sakydamas – mes, turiu omenyje mus visus drauge, nes apsibrėžtais kriterijais, man atrodo, neturėtume abejoti.

Pirma, kad vadovas būtų stiprus, jau ir prieš tai vadovavęs svarbiai institucijai nacionalinio saugumo srityje, kad būtų tvirtas, patikrintas įvairių permainų laikotarpiu ir turėtų tvirtą stuburą, dėl ko mums irgi nekiltų abejonių. Taip pat kad turėtų patirties diegiant įvairias antikoruptiones priemones tiek savo institucijoje, tiek kitur. Atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos uždavinius, labai svarbi dalis yra teisėsaugos darbo patirtis. Suteikti svarbūs įrankiai institucijai, su tais įrankiais reikia elgtis atsakingai, todėl žmogaus ieškojome iš teisėsaugos institucijų rato. Na ir ketvirtas ne mažiau svarbus kriterijus, į kurį atsižvelgė Prezidentas rinkdamasis kandidatūrą, yra tarptautinio bendradarbiavimo ir tarptautinio darbo patirtis. Pastaraisiais metais Specialiųjų tyrimų tarnyba tikrai padarė nemažą postūmį tarptautinio bendradarbiavimo srityje tiek integruodamasi į įvairias organizacijas, tiek prisidedama prie kitų valstybių antikoruptionių pajėgumų plėtojimo.

Taigi, Prezidento vertinimu, L. Pernavas visiškai atitinka šiuos įvardintus keturis kriterijus. Jis yra vadovavęs didžiausiai taip pat ir teisėsaugos srityje veikiančiai institucijai, tai yra Policijos departamentui, keliolikai tūkstančių žmonių. Savo vadovavimo laikotarpiu įgyvendino policijos reformą. Tai, Prezidento vertinimu, yra L. Pernavo lyderystės įrodymas ir pavyzdys, kaip galima padaryti didelius administracinius, vadybinius pokyčius finansinių sunkumų metu. Taip pat L. Pernavas yra tiesiogiai susidūręs, dirbęs, vadovavęs, prisidėjęs prie tyriminės veiklos, kurią vykdė tiek jo vadovaujami komisariatai, tiek vėliau visas Policijos departamentas. Policijos departamentas L. Pernavo vadovavimo metais, 2014–2019 metais, tikrai padarė didelę pažangą kovodamas su korupcija. Policija tapo skaidrumo pavyzdžiu ir antikoruptionių priemonių efektyvumo įrodymo vieta. Na ir galiausiai tarptautinė veikla ir patirtis. Paskutinius daugiau nei trejus su puse metų L. Pernavas, kaip žinome, dirbdamas policijos atašė darbą Jungtinėje Karalystėje, plėtojo mūsų dvišalius santykius teisėsaugos srityje, tiek visiškai tyriminėje veikloje, tiek gilindamas bendradarbiavimą tarp skirtingų institucijų.

Taigi, matydamas visas šias kandidato patirtis ir asmenines, dalykines savybes, taip pat matydamas iškeltus kriterijus (mes neturime tiek daug vadovų, galinčių atliepti juos), Prezidentas drąsiai teikia šią kandidatūrą Seimui. Taip pat tikisi, kad būsimas vadovas bent dviejose srityse tikrai pagilins Specialiųjų tyrimų tarnybos darbą. Visų pirma tai yra baudžiamojo persekiojimo sritis. Tai yra vienas iš STT uždavinių. Antra sritis yra skaidrinimo novatoriška veikla. Pavyzdžiui, STT sukaupia patirtis įgyvendinant Prezidento iniciatyvą dėl „Skaidrumo akademijos“ galėtų būti pritaikyta tokiose srityse kaip savivaldos skaidrumo ir antikoruptioninės veiklos gerinimas ir kitose.

Atsižvelgdamas į visa tai, Prezidentas prašo Respublikos Seimo pritarimo L. Pernavo kandidatūrai ir skyrimui į STT direktorius. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Kaip žinote, Prezidento atstovų mes neklausinėjame. Dabar pakviesti į tribūną kandidatą. Jam bus galima pateikti klausimus. Kviečiu L. Pernavą.

L. PERNAVAS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, dėkoju už man suteiktą žodį. Tarnybą policijoje pradėjau 1995 metais nuovados policininku, o jau 1997 metais pra-

dėjau jai vadovauti. Nuo tada 17 metų vadovavau įvairiems policijos padaliniais, o 2014–2019 metais ėjau Lietuvos policijos generalinio komisaro pareigas.

Būtent policijoje subrendau kaip žmogus, kaip vadovas įgydamas įvairialypės patirties ir kompetencijų. Organizuodamas jos veiklą visada siekiau aiškių užsibrėžtų tikslų ir maksimalaus rezultato, nors ir su ribotais resursais. Visuomet maniau, taip manau ir dabar, kad sėkmę gali garantuoti tik komandinis darbas ir sutelktos visų pastangos. Tai, kas nuveikta valstybės ir visuomenės labui, buvo padaryta bendradarbiaujant su policijos partneriais tiek Lietuvoje, įskaitant ir Specialiųjų tyrimų tarnybą, tiek ir užsienyje, taip pat ir šiuo metu man dirbant Lietuvos policijos atašė Jungtinėje Karalystėje.

Per 28 tarnybos Lietuvos valstybei metus teko susidurti su įvairiais iššūkiais, priimti ne vieną sunkų sprendimą, spręsti sudėtingas krizes. Taigi, kokius gi man tikslus pavyko įgyvendinti? Be abejo, būtų galima kalbėti apie daugelį jų, bet pabandyčiau išskirti du, mano manymu, svarbiausius.

Pirmiausia – tai policijos reforma, įgyvendinta 2015–2019 metais. Problemų ir iššūkių tuo metu policijai netrūko, esu įsitikinęs, kad kiekvienas puikiai atsimenate tas problemas, kurios buvo tapusios policijos kasdienybe: neatvykimas į įvykius, nepakankamas dėmesys nukentėjusiesiems, netinkamas policijos darbuotojų aprūpinimas, elementarus kuro stygius, maži atlyginimai ir kitos. Šiandien Lietuvos policiją galima drąsiai vadinti viena iš moderniausių įstaigų, tokią reputaciją turime ne tik Lietuvoje, bet ir tarptautinių partnerių akyse.

Antras tikslas – kovoti su korupcija ir organizacinės kultūros pokytis. Policija iš vienos korumpuočiausių tapo viena iš didžiausių pasitikėjimą visuomenėje turinčia organizacija. Kaip tai pavyko? Buvo įdiegtas visapusiškas skaitmeninis policijos pajėgų valdymas ir stebėjimas, vaizdo kameros automobiliuose, kūno kameros, viena pajėgų valdymo sistema, buvo peržiūrimos policijos vykdomos procedūros ir kiek įmanoma, kiek tai priklauso nuo pačios organizacijos, jos pakeistos, jas skaitmeninant ar kitaip tobulinant, kad būtų eliminuotos korupcinės rizikos. Pasiteisino prevencinių pokalbių bei oficialių įspėjimų pagal Policijos įstatymo 15 straipsnį, taip pat leidimo dirbti su įslaptinta informacija panaikinimo praktika.

Priimtas sprendimas sumažinti nemotyvuoto ir nesąžiningo personalo patekimo į policijos sistemą ar esančio sistemoje riziką skiriant, perkeltą į kitas pareigas skatinimo metu ir dėl atitikties nepriekaištingai reputacijai per metus buvo atliekama iki 8 tūkst. patikrinimų. Įvertinus bandymų papirkti policijos pareigūnus skaičiaus didėjimo tendencijas, 2014 metais buvo pradėta socialinė akcija, skirta visuomenei, „Kyšis išpurvina“, tai yra pradėta kreipti pastangas ne tik į darbą organizacijos viduje, bet ir visuomenės sąmoningumui didinti. Visa tai buvo pagrindas augti visuomenės pasitikėjimui Lietuvos policija. Ja šiandien pasitiki jau 82 % Lietuvos gyventojų. Tai dar kartą įrodo, kad priimti sprendimai buvo teisingi ir laiku.

Šiandien esu teikiamas į Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovo pareigas. Pretenduodamas į jas pirmiausia noriu pažymėti, kad labai vertinu darbus, kurie iki šiol šios institucijos, jos vadovų ir viso kolektyvo buvo nuveikti. Neketinu dalyti tuščių pažadų, nes laukia tikrai sunkus darbas stiprinant kovą su korupcija ir užtikrinant skaidrumą. Specialiųjų tyrimų tarnyba yra viena iš svarbiausių teisėsaugos institucijų, jos veikla tiesiogiai susijusi tiek su nacionalinio saugumo užtikrinimu, tiek su kova su korupcija, kuri kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams. Kovai su ja ir buvo įsteigta šita institucija, todėl sėkminga šios institucijos veikla yra kritiškai reikšminga skaidriam viešojo sektoriaus veikimui.

Taikydama antikorpucines priemones, tirdama nusikalstamas veikas, koordinuodama visų korupcijos prevencijoje dalyvaujančių subjektų veiklą, tarnyba vaidina išskirtinį vaidmenį, kuriant korupcijai atsparią aplinką. Praėjusią savaitę Vyriausybė pritarė teisės aktams, kuriais siekiama įgyvendinti 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais strateginį tikslą – sukurti korupcijai atsparią aplinką viešajame ir privačiame sektoriuose. Tikimasi, kad korupcijos suvokimo indekso pozityvus pokytis 2025 metais sieks 70 balų. Plano įgyvendinimo stebėseną ir pažangos vertinimą pavedamas darbotvarkės koordinatoriui Specialiųjų tyrimų tarnybai.

Tikslas labai ambicingas, todėl būtinas tarnybos veiklos stabilumo ir tęstinumo užtikrinimas bei visų sutelktos pastangos. Būtinai aktyvus bendradarbiavimas su visuomene, valstybiniu, privačiu sektoriais ir nevyriausybinėmis organizacijomis, siekiant juos įtraukti į įvairias antikorupcines bei skaidrumo iniciatyvas. Valdžios institucijos ir piliečiai turi būti siejami abipusio pasitikėjimo ir atvirumo santykio. Privalėsime didesnę dėmesį skirti prevencijai, tai yra priežastims, o ne pasekmėms šalinti, ir, neabejotinai, švietimui. Korupcijos prevencija negali remtis vien tik tvarkų, taisyklių ar formalių reikalavimų įtvirtinimu ir jų taikymu.

Būtina aiškiai identifikuoti tikrąsias priežastis, tobulinti administracines ir viešąsias paslaugas taip, kad būtų kuo mažiau prielaidų korupcijai, tai yra paslaugų skaitmeninimas, automatizavimas, nereikalingų procedūrų atsisakymas, kad procedūros, taisyklės bei algoritmai būtų aiškūs ir paprasti. Čia matyti reikšmingą Specialiųjų tyrimų tarnybos vaidmenį, teikiant racionalius ir labai konkrečius pasiūlymus, mažinančius biurokratizmą ir orientuotus į konkrečių problemų sprendimą. Būtina proaktyvi prevencinė veikla, nukreipta į rizikingiausias sritis, kurias indikuoja iki šiol tarnybos atlikti tyrimai ir analizės, tai sveikatos priežiūros sektorių, teritorijų planavimą ir statybų priežiūrą, savivaldą ir viešuosius pirkimus.

Jeigu būsiu paskirtas į tarnybos vadovo pareigas, ketinu skirti ypač daug dėmesio visų valstybės ir savivaldybių institucijų, kitų subjektų vadovų pastangoms telkti, kovai su korupcija, nes tik tai gali garantuoti sėkmę. Į tai, be abejo, dėmesį yra atkreipę tiek Lietuvos situaciją kuriant antikorupcinę aplinką vertinę EBPO ekspertai, tiek antikorupciniuose dokumentuose akcentuoja ir Europos Komisija. Žalos, kurią daro korupcija, mastas dažnai sunkiai suvokiamas. Dėl korupcijos valstybių biudžetai praranda milijardus eurų. Anot pripažintų tarptautinių korupcijos žalos apskaičiavimo metodikų, vienas antikorupcijos suvokimo indekso punkto neigiamas pokytis generuoja apie 1 mlrd. eurų žalą. Tokia tikėtina korupcijos kaina ir ją moka visa visuomenė, neminint kitų skausmingų padarinių, pavyzdžiui, pasitikėjimo institucijomis ir kartu visa valstybe silpnėjimo ir kitų, kurie yra neišvengiami. Jeigu norite tikro pokyčio, jis turi vykti visų pirma mūsųose – mūsų mintyse ir širdyse, o šiuo atveju švietimas yra efektyviausias įrankis.

Galima išvelgti problemų baudžiamąjį persekiojimo veikloje, kuri yra viena pagrindinių tarnybos veiklos sričių. Kai kurios yra unikalios, tačiau su dauguma jų susiduria visos teisėsaugos institucijos, kurioms nustatyta pareiga išaiškinti ir iširti nusikalstamas veikas. Visų pirma išskirčiau biurokratiją (neigiama šio termino prasme), kuri persmelkusi visą viešąjį sektorių, čia baudžiamasis procesas, deja, bet nėra išimtis. Klampus, sudėtingas, jokios pridėtinės vertės nekuriančiomis ir resursus eikvojančiomis procedūromis apkrautas, prielaidas piktnaudžiauti procesinėmis teisėmis sudarantis procesas – štai su kuo šiandien susiduria ne tik ikiteisminio tyrimo institucijos, bet ir nukentėjusieji bei kiti proceso dalyviai. Esu įsitikinęs, kad ilgai trunkantis baudžiamasis procesas nėra teisingas, visuomenė neturėtų būti verčiama metų metus laukti sprendimų, ypač tose bylose, kuriose atsakomybėn patraukiami sunkius korupcinius nusikaltimus padarę asmenys. Dažnai su pavydu žiūrime į daugelio Vakarų šalių, kuriose sudėtingi tyrimai atliekami ir sprendimai priimami tikrai greitai, patirtį. Ši problematika minima ir EBPO ekspertų ataskaitose, ypatingą dėmesį atkreipiant į praktikoje suformuotą sunkiai įgyvendinamą įrodinėjimo standartą korupcinio pobūdžio baudžiamosiose bylose.

Ketinu dėti pastangas stiprindamas tiek kriminalinės žvalgybos, tiek ir ikiteisminio tyrimo kokybę, suprasdamas, kad klaidos, kurios pasitaiko atliekant bet kokią darbą, tarnybos veikloje turi ypač didelę kainą. Garsiai pradėti tyrimai taip pat garsiai turi būti užbaigti, ne tik patraukiant kaltus asmenis atsakomybėn, bet ir užtikrinant nusikalstamu būdu įgyto turto sugrąžinimą valstybei. Tačiau nesprendžiant mano anksčiau aptartų problemų pastebimesnį proveržį pasiekti tikrai bus sudėtinga.

Taigi, akivaizdu, kad su visų teisėsaugos institucijų, prokuratūros, teismų ir Teisingumo ministerijos atstovais privalome peržiūrėti tas normas, kurios sudaro prielaidas biurokratizmui, eikvoja milžiniškus resursus ir neprisideda prie proceso tikslų greitai ir išsamiai iširti reikšmingas aplinkybes ir teikti siūlymus sprendimų priėmėjui. Tačiau naudojant baudžiamąjį proceso ar kriminalinės žvalgybos įrankius svarbu nepamiršti vieno, svarbiausio, principo – proporcingumo.

Aš galėčiau šiuos įrankius palyginti su antibiotikais – jeigu jų vartoji per daug ir per dažnai, jie nustos veikti. Todėl pirmiausia – dėmesys prevencijai, užkardymui ir švietimui, o tik po to visam kitam. Dėkoju už dėmesį ir esu pasirengęs atsakyti į klausimus, jeigu tokių būtų.

PIRMININKAS. Klausiančiųjų netrūksta. Pirmas – J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų tai be galo svarbi institucija ir svarbi figūra. Teko, gerbiamas Linai, pasidomėti jūsų veikla. Tikrai mane žavi jūsų tie, sakykime, nueiti tam tikri laipteliai nuo paprasto specialisto iki regiono vadovo, iki komisaro, generalinio komisaro, dabar ir ta jūsų didžiulė tarptautinės veiklos patirtis. Tai ypač, be galo svarbu dirbant STT, toje srityje ir panašiai. Tikrai savęs daug atidavėte policijai ir matosi policijos pasikeitimas, įvaizdis, ypač korupcija. Šiandien negalima net pagalvoti apie tai, kad pareigūnams būtų duotas kyšis, o tas anksčiau buvo turbūt įprasta ir visiems suprantama. Tikrai aš manau, kad jums esant šie pasikeitimai vyko, šie svarbūs lūžiai. Noriu paklausti jūsų: apskritai, gal jau ir įvardinote šiek tiek, kokią šiandien STT matote ir kokie galbūt pirmieji jūsų svarbiausi darbai būtų?

Kitas klausimas dėl profsąjungos. Mums išsiųsti profsąjungos laiškai, viešojoje erdvėje, ir spaudoje, ir televizijoje, matėme tam tikrus tokius pasisakymus. Kaip jūs vertinate? Man teko kažkada girdėti apie profsąjungos veiklą, lyg ir ten negražių dalykų vyko.

PIRMININKAS. Laikas!

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Turbūt piktnaudžiavimo dalykų. Galbūt dėl to, kad jūs užkardėte, keliami tam tikri klausimai ir nepasitikėjimas jumis?

L. PERNAVAS. Dėkui už klausimus. Pirmas klausimas, kaip aš matau STT. Kalbant apie Specialiųjų tyrimų tarnybą, aš norėčiau kalbėti apie tokį platesnį vaizdą, kaip mes jį matome ir kaip mes jį suprantame.

Pirmas. Turbūt reikėtų kalbėti apie tokius lygmenis: tai yra institucinis lygmuo, tai yra nacionalinis lygmuo ir tai yra tarptautinis lygmuo.

Kalbant apie institucinį lygmenį, Specialiųjų tyrimų tarnyba turi kelis pagrindinius uždavinius. Kaip aš ir minėjau, tai yra ir kriminalinė žvalgyba, ir ikiteisminis tyrimas, tačiau yra ir kitų įrankių. Tai yra ir prevencija, yra ir antikorupcinis švietimas, yra ir analitinė antikorupcinė žvalgyba. Tikslas būtų, kad visi šie įrankiai veiktų kaip vienas mechanizmas, kaip tam tikras ciklas.

Ką aš noriu pasakyti? Kaip ir minėjau, pagrindinis dėmesys švietimui ir prevencijai. Jeigu kur nors neveikia, yra kitų įrankių: kriminalinė žvalgyba, ikiteisminis tyrimas. Tačiau byla neturi būti baigta tik kaltinamojo suradimu, nustatymu ir bylos atidavimu į teismą. Mes turime kiekvienoje byloje aiškiai matyti tą *modus operandi*, aiškiai matyti problemas, kur yra problemų, kur yra švietimo problemų, kokias problemas mes galime spręsti vykdydami prevenciją. Taip pat mes galime pasitelkti ir analitinę antikorupcinę žvalgybą ir nukreipti savo pastangas ten. Pagrindinis dalykas, kad čia veiktų šis ciklas.

Dabar nacionalinis lygmuo. Aš jau minėjau, kad praeitą savaitę buvo patvirtinti teisės aktai, tai yra planai dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais. Pagrindinis dalykas yra pripažinti, kad mes turime problemą, nes iš esmės problemos sprendimas nuo to ir prasideda. Mes pripažinome, nes 2015–2025 metų korupcijos prevencijos programa nebuvo pabaigta. Ji buvo pakeista šia darbotvarke. Buvo patvirtinti planai ir dabar pagrindinis dalykas pradėti pirmus žingsnius įgyvendinti šį planą.

Antras dalykas, ką aš akcentuočiau, kalbėdamas apie nacionalinį lygmenį, tai yra „Skaidrumo akademija“. Tai irgi labai svarbus dalykas. Pradžioje „Skaidrumo akademija“ dirbo, arba, sakykime, sprendė problemas, vykdė švietimą, su viešuoju sektoriumi. Toliau buvo pereita prie švietimo. Trečias žingsnis turėtų būti, ką aš sakiau, ką mes darėme ir policijoje, tai yra privatus sektorius ir visa visuomenė, visi mes, nes čia yra dvi pusės: vieni, sakykime taip, duoda kyšį, kiti ima kyšį.

Ir trečias – tai tarptautinis lygmuo. Specialiųjų tyrimų tarnyba yra daug padariusi sprendama klausimus tarptautiniu lygmeniu, tai tie darbai irgi turėtų būti tęsiami.

Dabar dėl profsąjungos. Žinote, aš nesiruošiu vertinti tų lozungų, kurie buvo pasakyti. Reformų ir visų kitų panašių dalykų geriausias vertintojas yra istorija. Aišku, istorija dar kol kas yra

labai trumpa, labai nedidelė, tik treji su puse metų, kai aš baigiau savo, kaip policijos generalinio komisaro, kadenciją ir išvykau į Jungtinę Karalystę.

Tačiau prisiminkime tris dalykus. Per šį laikotarpį mes turėjome kovido krizę. Matėme policiją visur. Ir kai reikėjo 3 tūkst. policininkų vieną dieną išeiti į gatvę, policija išėjo. Krizė prie Baltarusijos sienos. Policija padėjo Valstybės sienos apsaugos tarnybai, nuolat, kas dieną, petys į petį patruliavo. Karas Ukrainoje, migrantų krizė, darbas kartu petys į petį su Migracijos departamentu. Ir čia ta institucija, kuri yra sugriauta, kuri per šį laikotarpį, sudėtingą laikotarpį, atliko visas savo funkcijas, visuomenė pasitiki 82 %, kiti tikrai galėtų pavydėti. Ir dar trys sudėtingos, ypač sudėtingos užduotys, kurios buvo atliktos puikiai. Tai mano vertinimas toks. Tikiuosi, atsakiau į klausimą.

PIRMININKAS. Ilgas klausimas ir ilgokas atsakymas. Nedaug Seimo narių spės paklausti. Prašyčiau kuo lakoniškiau atsakyti. D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamas pretendentė, kaip jūs pasielgtumėte, jeigu į jus kreiptųsi stambus verslininkas, prisipažintų ir apskųstų, kad iš jo gavo kyšius valstybės valdininkas, politikas, ir paprašytų spręsti klausimą čia, centre, Vilniuje, nesiųsti tų duomenų į gyvenamąją vietą tų kyšių ėmėjų?

Tas klausimas ne hipotetinis, jis jau buvo prieš keletą metų užduotas. Jūs rasite, ko gero, tą istoriją turbūt savo būsimoje tarnyboje. Jūsų kolegos išsiuntė tą skundą pagal kyšių ėmėjų gyvenamąją vietą ir užgesino tą reikalą. Kyšiai buvo labai stambūs ir pavardės labai žinomos.

Ar yra tokių pavardžių, kurių jūs išsigąsite, ir ar čia senaties terminas dar veikia, jeigu tas žmogus dar kartą pasiskųs ir paprašys, kad tie žmonės, kurie iki šiol veikia Lietuvos politinėje sistemoje, būtų patraukti atsakomybėn? Ačiū.

L. PERNAVAS. Labai dėkui už klausimą, geras klausimas. Iš tikrųjų aš nežinau konkrečios situacijos, nežinodamas pavardžių, negaliu ir komentuoti. Ar aš išsigąsiu? Paskambinkite man, pamatysite.

PIRMININKAS. Čia jau gerai, trumpi atsakymai. Klausia R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Ačiū. Norėjau paklausti. Kilus dabar ekonominėms problemoms, iš esmės ir Europos Bankas yra pasakęs apie Lietuvą, net, ko gero, kas antras lietuvis, apie 53 %, gali būti 6 % paklaida, būtų linkęs dirbti šešėlyje. Tokiais realiais dalykais turbūt yra gana sudėtinga tą šešėlį stabdyti ir panašiai. Gal jūs žinote, kokios priemonės galėtų būti tam šešėlio korupcijai augimui stabdyti? Ačiū.

L. PERNAVAS. Dėkui už klausimą, labai geras klausimas. Iš tikrųjų, jeigu kalbame apie šešėlį, Specialiųjų tyrimų tarnyba nėra ta pagrindinė institucija, kuri atsakinga už to klausimo sprendimą. Bet vienas dalykas, ką aš akcentavau ir savo kalboje, svarbu visoms institucijoms, kurios yra Lietuvoje, šiuo atveju turbūt reikėtų kalbėti apie Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą, apie policiją, apie Mokesčių inspekciją, taip pat galbūt kažkuriuo aspektu ir Specialiųjų tyrimų tarnybą, dirbti kartu kaip vienai institucijai. Tos patirties aš iš tikrųjų turiu. Aišku, deja, dėl visiems suprantamų priežasčių aš negaliu komentuoti Specialiųjų tyrimų tarnybos įvairių tyrimų, tačiau policija labai dažnai dirba prie tų tyrimų kartu. Ar atsakiau į klausimą?

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū. Gerbiamas pretendentė, bus gal daugiau politinis, gerbiamas Linai, klausimas. Dažniausiai prezidentai, teikdami į STT, į VSD, į teismų pareigas, derina su valdančiąja dauguma tą kandidatūrą. Dėl jūsų kandidatūros buvo keletą kartų derinta su valdančiąja dauguma. Prezidentas kaip ir sutarė, kad jūs esate tas tinkamas kandidatas eiti tas pareigas.

Bet šią savaitę pasirodė G. Landsbergio, vieno iš valdančiosios koalicijos lyderių, toks pasisakymas, kad mes nesiruošiamo ir neketiname balsuoti už jūsų kandidatūrą. Kaip jūs vertinate valdančiosios partijos tokią poziciją? Ar tai nėra sabotavimas tokios atsakingos institucijos pareigūno paskyrimo ir ar nėra mėginimas ir bandymas valdančiosios daugumos Konservatorių partijos vilkinti pareigūno paskyrimą, ką jie dažniau darė ir su teismų vadovais, su Aukščiausiojo Teismo, su Konstitucinio Teismo teisėjais? Tas cirkas, kuris vyko jų dėka.

Kaip jūs vertinate valdančiosios daugumos tokius dalykus, kai, pavyzdžiui, tas pats E. Kūris, ne E. Kūris, atsiprašau, D. Žalimas net dvejus metus jų dėka vadovavo neteisėtai Konstituciniam Teismui?

L. PERNAVAS. Dėkui, labai įdomus klausimas. Aš jums pristaciau savo matymą, aš atsakiau į savo klausimus, o jūs kiekvienas turite teisę balsuoti taip, kaip manote, kad yra geriausia.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pretendentė, vis dėlto dar pakartosiu klausimą, kurį uždavė gerbiamas kolega Justinas, tik kitu kampu. Kai tapsite vadovu, ar jūs manote, kad jums reikėtų susitikti su profsąjungomis, nes rašė ne tik policijos profesinės sąjungos, bet ir ikeisminio tyrimo įstaigų profsąjungų atstovai. Tai viena klausimo dalis.

Ir antroji – dėl prevencijos. Gerbdamas jūsų darbą Policijos departamente, nes jūs puikiai su tvarkėte reagavimą. Dabar girdėjau jūsų kalboje du kartus akcentuota: prevencija, prevencija. Tai yra labai svarbu, pats suprantate. Ir gal matote jau iš dabartinės galbūt situacijos, kaip yra svarbu policijai prevencija. Kokių priemonių jūs imtumėtės, aiškiau galite pasakyti? Ačiū.

L. PERNAVAS. Vėl grįžtame prie profsąjungos, pirmas klausimas buvo. Žiūrėkite, kad atsakčiau į tą klausimą, tada reikia truputį plačiau žiūrėti, nes čia yra, sakykim, dalis visoje sistemoje.

Aš buvau paskirtas policijos generaliniu komisaru 2014 metais. Kokia situacija buvo tada? Norint suprasti, ką mes darėme, kaip mes darėme, kodėl mes atėjome ten, kur atėjome, reikia suprasti, kur mes buvome. Problemas aš jau jums išvardinau, galiu dar kartą pakartoti, kad būtų aišku. Visuomenė iš mūsų norėjo, ji nuolat tą akcentavo: norime matyti daugiau policijos pareigūnų gatvėje, norime, kad jie greičiau reaguotų, norime, kad mums būtų skiriamas didesnis dėmesys.

Antras – vidinis klientas, policininkas, mūsų policijos darbuotojas. Nuolat buvo kalbama: nepakankami atlyginimai, netinkamas aprūpinimas, negalime nuvažiuoti į įvykio vietą, nes pasibaigė benzinas, basi policininkai, viduryje miesto stovintys. Tą reikėjo spręsti.

Antras, atsiprašau, trečias dalykas. Biudžetas. Ar visi žinote, koks buvo policijos biudžetas 2015 metais, pirmus metus, kai aš dirbau policijos generaliniu komisaru, – 199,9 mln. eurų. Kodėl aš tai sakau? Ar žinote, koks buvo prieš septynerius metus, 2008 metais, ikikriziniu laikotarpiu, – 240,8. Aš bijau klysti, tai yra 20 % mažesnis biudžetas.

Ir ketvirtas dalykas. Kur policija dažniausiai gaudavo kritikos tada, tuo metu? Aš jums priminsiu tik tris tragedijas, įvykusias netrukus prieš mane paskiriant generaliniu komisaru. Kudirkos Naumiestis, dvi moterys žiauriai nužudytos užkapojant kirviu. Policija buvo kviesta. Ar atvyko? Ne. Klaipėdos rajonas, mama savo mažamečių vaikų akivaizdoje žiauriai nužudyta. Policija buvo kviesta. Ar atvyko? Ne. Ir trečias. Panevėžio rajonas, mergina buvo išprievartauta, įdėta į bagažinę ir gyva sudeginta. Jinai skambino iš bagažinės. Įsivaizduokite, žmogus skambina, aš esu išprievartauta, aš esu sumušta, aš esu uždaryta, aš jaučiu dūmų kvapą, aš jaučiu, kad degu. Kur policija? Visada ir aš, nes aš irgi šiek tiek senesnės kartos atstovas, kuo mes girdavomės? Ištyrimas, ištyrimas, ištyrimas ir ištyrimas. Klausimas, ar mes šituos nusikaltimus ištyrėme ir kada, kaip greitai? Atvykome į Kudirkos Naumiestį nedelsiant, į Klaipėdos rajoną nedelsiant, į Panevėžį nedelsiant. Ar aš, kaip policijos pareigūnas, tada galėjau girtis, kad ištyriau tris labai sunkius nusikaltimus? Ar aš galėjau tuo girtis visuomenei? Pažiūrėti aukų artimiesiems į akis? Štai šita problema turėjo būti išspręsta. Kai mane muša, prievartauja, degina, man visiškai neįdomu, kas ir kada šitą bylą ištirs, man reikalinga pagalba čia ir dabar. Tą klausimą policija ir sprendė.

Kaip sprendėme? Pažiūrėjome į pačias geriausias Vakarų valstybes – Olandiją, Suomiją, Norvegiją, kaip jie dirba, kaip jie sprendžia tuos klausimus. Nusisukome nuo Rytų, atsisukome į Vakarų, nustojome meluoti sau, kad vieną dieną mums kas nors duos daug pinigų ir viską išspręsimė. Pradėjome spręsti savo jėgomis, tai yra taupėme lėšas ir iš sutaupytų lėšų aprūpinome šimtu procentų visus policijos pareigūnus, buvo parengti standartai. Pakeitėme darbo filosofiją, ne žmogus turėdavo ieškoti, kai jo pinigine pavogė, kuris čia Vilniuje komisariatas aptarnauja šitą teritoriją, o mūsų buvo darbas priimti skambučių 112, surasti tą žmogų ir spręsti čia ir dabar. Tam reikėjo daugiau policijos pareigūnų gatvėje, todėl buvo pakeista darbo organizavimo filosofija ir policijos pareigūnai išėjo dirbti į gatvę tam, kad mes padėtume visuomenei. Čia buvo pagrindinė užduotis. Šiandien mumis pasitiki 82 % Lietuvos gyventojų.

Kodėl aš minėjau biudžetą? 2019 metais, kai aš baigiau dirbti, kai buvo paskutiniai metai, kai buvau policijos generalinis komisaras, mūsų biudžetas vis dar buvo mažesnis negu 2008 me-

tais. Po 11 metų, 2019 metais. Tai, ką jūs matėte mano darbo laikotarpiu: nauji automobiliai, reagentai, uniformos, atlyginimai, kurie buvo padidinti 25 %, o ką tik pradėjusiems – beveik 50 %, buvo padaryta su biudžetu, kuris buvo mažesnis negu 2008 metais. Čia buvo mūsų užduotis ir mes tai padarėme. Čia atsakymas apie policijos profesiją.

Ir antra dalis apie prevencinę veiklą. Aš vėlgi grįšiu prie to, ką aš pasakiau, aš manau, būtų labai blogai, jeigu mes bandytume akcentuoti tik vieną dalį viso to ciklo, kurį aš minėjau, ir šiuo atveju esmė yra visas ciklas, o ne viena tinkamai atlikta veikla. Tebūnie tai prevencija – švietimas, ikiteisminis tyrimas, kriminalinė žvalgyba, analitinė ar antikorupcinė žvalgyba, mano, kaip vadovo, darbas – matyti visą vaizdą ir kad visa sistema, visas ciklas veiktų, ne viena dalis.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėl vedimo tvarkos – A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mes čia keletas iš Antikorupcijos komisijos ir kiti, matau, kolegos tikrai tikėjomės paklausti, išdėstyti savo klausimus ir teoriškai tam turėjo užtekti laiko. Bet, matome, jo pritrūko, gal išėitų dar pratęsti 5 ar 10 minučių, nes tikrai tikimės lakoniškesnių atsakymų ir labiau nukreiptų į ateitį, kas buvo praeityje, su ataskaita, mes turbūt nebloggeriai susipažinę ir asmeniškai susidūrę, bet mes labiau norėtume užduoti klausimus į ateitį.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, turbūt vis tiek visi nespės paklausti, matau, kad prieš jus dar yra. Turėsime susitikimus frakcijose, komitetuose. Nematau Antikorupcijos komisijos pirmininko – gal papildomo komiteto teisėmis pageidautų, tai būtų kaip ir logiška, nes STT turi glaudų santykį su Antikorupcijos komisija. Aš galvoju, kad dar porai Seimo narių duokime paklausti ir baikime. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Sveiki, gerbiamas Linai, malonu jus čia vėl matyti Lietuvoje. Iš tiesų aš norėčiau galbūt pataisyti Prezidento patarėją, vertindamas gerbiamojo kandidato tam tikrus nuopelnus. Policija pradėjo keistis ne 2014 metais, ji pradėjo keistis 2008 metais. 2014 metais, kai Linas buvo paskirtas į policiją, policijos pasitikėjimas jau buvo 68 %, čia yra „Vilmorus“ tyrimai, specialus tyrimas, todėl nekurkime naratyvo ir nenuvertinkime tikrųjų vadovų, yra V. Telyčėnas, jis 2008 metais pradėjo reformą ir atrado tą patį L. Pervaną Ignalinoje. Aš tiesiog norėčiau, kad tam tikri istoriniai pokyčių momentai būtų fiksuoti. Tikiuosi, Linai, jūs taip pat tai prisiminsite ir galbūt galėsite pasakyti, ką jums pavyko padaryti.

Mano klausimas yra toks: neseniai ponas A. Martinkus kreipėsi į Seimą pareikšdamas, kad policija, vadovaujant jums (konkuruodamas dėl generalinio komisaro posto), galimai klastojo žvalgybos bylas. Noriu jūsų paklausti, kaip jūs vertinate tokius kriminalinės žvalgybos pareigūno pareiškimus, ar iš tiesų jūs matėte, kad galimai klastojamos bylos, kandidatams konkuruojant dėl posto į generalinio komisaro pareigas?

L. PERNAVAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų norėčiau iš pradžių reaguoti į pastabą. Jokių būdu neneigiu tų policijos vadovų darbų – buvo dirbama kartu ir čia nėra jokių klausimų. Be abejo, tai yra mūsų visų nuopelnai, tiesiog aš neturėjau daug laiko ir negalėjau išsiplėsti, kalbėdamas apie visą policijos istoriją. Jūs visiškai teisus.

Dabar apie poną A. Martinkų. Aš vertinu jo teiginius šiandien kaip visiškai niekinius, nes mes gyvename teisinėje valstybėje, jis buvo atleistas iš tarnybos vidaus reikalų sistemoje nustatyta tvarka dėl tam tikrų pažeidimų. Ponas A. Martinkus kreipėsi į teismą, kiek aš žinau, ir aukštesnės instancijos teismams apskundė tuos sprendimus. Tie sprendimai patvirtino, kad jo atleidimas buvo teisėtas, tai yra visa ta surinkta medžiaga, kurios pagrindu jis buvo atleistas, – viskas buvo atlikta teisėtai. Tai mano vertinimas toks.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamas pretendentė, neabejoju, kad bus galimybė pasižvelgti detalčiau ir apie Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos programą.

Mano klausimas yra toks. Kandidato į STT vadovus procesas šiek tiek užtruko. Aš tikiuosi, kad jis užtruko ne dėl kokių nors jūsų kandidatūros niuansų, bet dėl to, kad prezidentūra taip brokuotai organizavo procesą. Ar jūs galėtumėte patikslinti, kada jūs jau tapote tuo kandidatu ir kada su Prezidento institucija pradėjote kalbėti dėl kandidatavimo į STT vadovus? Apie tą procesą eiga, kokia ji buvo, man asmeniškai nieko žinoti neteko. Ačiū.

L. PERNAVAS. Na, apie proceso brokuotumą arba nebrotuotumą aš turbūt pakomentuoti negalėsiu. Oficialiai kandidatu tapau praeitą savaitę. Be abejo, prieš tai pokalbių buvo ir anksčiau, tiesiog dabar datų neįvardinsiu. Ar atsakiau?

PIRMININKAS. Dėkui. Kadangi čia balsuoti nereikia... Dėkui, gerbiamas kandidate, galite grįžti į savo vietą. Kadangi čia balsuoti nereikia, mes iš karto galime apsispręsti dėl komitetų.

Prašom, gerbiamas A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiami kolegos, kaip ir minėjo pirmininkas, iš tikrųjų yra didelis Seimo Antikorupcijos komisijos interesas, todėl aš prašyčiau komisiją kaip papildomą.

PIRMININKAS. Gerai, taip ir sutarsime. Pagrindinis būtų Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, papildomo komiteto teisėmis būtų Antikorupcijos komisija. Svarstymo data būtų numatoma gegužės 18 diena. Tinka visiems? Pritariame bendru sutarimu.

Dabar aš, atsižvelgdamas į pranešėjų prašymus, į tai, kad įtemptos ministrų darbotvarkės, jei jūs neprieštaraujate, šiek tiek sukeisiu klausimų eigą.

15.22 val.

Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 3, 8, 20, 21, 36, 54, 55, 56, 57 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 55¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2664ES, Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1596 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2665 (pateikimas)

Dabar būtų 2-4.1 ir 2-4.2 klausimai – Konkurencijos įstatymo pataisų projektai Nr. XIVP-2664 ir Nr. XIVP-2665. Pranešėja – A. Armonaitė, ekonomikos ir inovacijų ministrė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju. Gerbiami Seimo nariai, pristatau jums Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikiamus Konkurencijos įstatymo projektus. Teikiamais įstatymo projektais siekiama sudaryti sąlygas veiksmingiau taikyti Europos Sąjungos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos taisyklės bei įgyvendinti Europos Sąjungos reglamentus: Skaitmeninių rinkų aktą ir Reglamentą dėl vidaus rinką iškraipiančių užsienio subsidijų.

Numatoma reglamentuoti neteisėtus ir (arba) su Europos Sąjungos vidaus rinka nesuderinamos valstybės pagalbos susigrąžinimą, apimant visus galimus tokios pagalbos šaltinius ir atvejus. Atsižvelgiant į problemas, susijusias su pagalbos teisėtumo kontrole savivaldybėse, įstatymo projektu numatoma visų pagalbos teikėjų pareiga pagalbos priemones derinti su Konkurencijos taryba, vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka. Apibrėžiama nauja sąvoka „valstybės pagalbos arba nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos priemonė“.

Dėl teisinio aiškumo taip pat yra atlikti kai kurie techninio pobūdžio pakeitimai. Patikslintos Konkurencijos tarybos pirmininko funkcijos. Nustatyta Konkurencijos tarybos kompetencija tvarkyti asmens duomenis Konkurencijos tarybos funkcijų atlikimo ar Konkurencijos tarybos veiklos organizavimo ir administravimo tikslais. Papildyta nuostatomis, kurios užtikrintų, kad Konkurencijos taryba būtų informuojama ne tik apie atvejus, kai Lietuvos teismai taiko konkurencijos pažeidimų draudimus nustatančios Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatas, bet ir kai taikomas vien Konkurencijos įstatymas. Taip pat vadovaudamiesi Civilinio kodekso straipsniais patikslinome sąvokas, kurios buvo gal kiek pasenusios, į naujesnes.

Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktos pastabos iš esmės susijusios su valstybės pagalbos reguliavimo nuostatų tikslinimu ir projekto nuostatų korekcijos juridinės technikos požiūriu. Tikiuosi, kad šias pastabas mes galėsime suderinti Seimo komitetuose. Dėkoju.

PIRMININKAS. Du Seimo nariai nori jūsų paklausti. L. Savickas klausų pirmasis. Nėra salėje. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš labai įdėmiai pasižiūrėjau. Labai daug yra Teisės departamento pastabų būtent dėl konstitucingumo. Kaip jūs vertinate pastabas dėl skolos išieškojimo ne ginčo tvarka ir taip toliau? Kaip į tas pastabas jūs galvojate atkreipti dėmesį, ar tą įstatymą bandysite dar peržiūrėti ir teikti dar pasiūlymų?

A. ARMONAITĖ (LF). Žinoma, kad atsižvelgsime, jokių būdu negali nuostatos prieštarauti Konstitucijai. Aš tik pabrėšiu, kad valstybės pagalbos *de minimis*, taip pat pagalbos klausimai pra-

ktikoje labai labai išryškėjo pandemijos metu. Iš esmės viską derinome su Konkurencijos taryba, čia yra įtvirtinami įstatymo patikslinimai, tikiuosi, kad labiau ir ta praktika atitiks.

Kita vertus, labai svarbu yra tikslinti įstatymo nuostatas dėl Skaitmeninių rinkų akto, dėl Reglamento dėl vidaus rinką iškraipančių užsienio subsidijų. Tai yra dalykai, kuriuos mes turime padaryti. Dėl to tikiuosi, kad techniškai į viską atsižvelgsime, kad nebūtų prieštaravimų Konstitucijai ir kitiems įstatymams, bet šiaip tai būtina priimti šitą teisės aktą.

PIRMININKAS. Į klausimus atsakėte, ačiū. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime po pateikimo per nustatytą balsavimo intervalą.

15.26 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13, 17 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2654 (pateikimas)

Vėlgi, atsižvelgdamas į įvairias pranešėjų galimybes, dabar prašysiu toleruoti, kad bus pateikiamas darbotvarkės 2-9 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Jurgi. Gerbiami kolegos, teikiu jums pasiūlymą, idėją, kad jūs nuspręstumėte, kad ginklų savininkai arba tie, kurie nori gauti ginklą, turėtų išeiti pilietinio pasipriešinimo kursus, o tie, kurie nori atsinaujinti leidimą ginklui, tai yra penkerių metų laikotarpiui, turi irgi išklaudyti pilietinio pasipriešinimo kursus. Noriu pasakyti, išklaudyti be kokio nors baigiamojo egzamino. Kol kas idėja tokia.

Kodėl tai siūlau? Noriu išjudinti visuomenės rengimą pilietiniam pasipriešinimui mūsų valstybėje. Priminsiu sociologines apklausas, kurios liudija tai, kad 14 % Lietuvos Respublikos visuomenės yra pasirengę priešintis ginklų, 36 % – kitomis priemonėmis, apie 25 % nežino, ką daryti, nes nežino savo vietos pagal gynybos planus, nežino savo vietos karo padėties metu. Tai tik liudija, kad mums reikia daugiau edukacijos, daugiau priemonių, kurios leistų labiau įtinkinti mūsų visuomenę, kurios leistų stiprinti jos įgūdžius, stiprinti jos atsparumą ir tą atgrasomąjį efektą, efektą, kurio reikia tam, kad atgrasytume mūsų priešą nuo bandymų net svarstyti galimus invazijos į Lietuvos Respubliką scenarijus.

Kol kas mes apie pilietinį pasipriešinimą ir apie visuotinę gynybą, o pilietinis pasipriešinimas yra vienas iš svarbiausių ramsčių visuotinės gynybos, kalbame dažniausiai lozungais. Noriu prieiti prie esmės ir išjudinti tai. Tai tik pirmas žingsnis. Mano požiūriu, antru žingsniu reikia daryti dar vieną labai svarbų sprendimą, kad mūsų valstybės tarnautojai irgi turėtų pilietinio pasipriešinimo kursą ir žinotų, ką daryti mobilizacijos atveju. Todėl šiuo minėtu projektu siekiu įtvirtinti reikalavimą asmenims, norintiems įsigyti ir turėti ginklus, jų šaudmenis medžioklei, savigynei, profesinei veiklai, mokymui, kad gautų tokį pilietinio pasipriešinimo kursą.

Projektu siūloma nustatyti, kad fiziniai asmenys, nustatytais atvejais neišklausę pilietinio pasipriešinimo kurso, negalėtų įsigyti ir turėti vadinamųjų mirtinų ginklų ir jų šaudmenų. Noriu iš karto pabrėžti, kad reikalavimas išklaudyti pilietinio pasipriešinimo kursą nebūtų taikomas specialiojo statuso subjekto pareigūnams, profesinės karo tarnybos kariams, kariams savanoriams ir kitiems savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams, turintiems teisę tarnybos metu nešiotis šaunamąjį ginklą ir norintiems gauti leidimą laikyti ginklus ar leidimą nešiotis ginklus, nes profesinės karo tarnybos kariai, kariai savanoriai ir kiti savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariai tokį kursą jau dabar gali išklaudyti, o specialiojo statuso subjekto pareigūnai, pirmiausia VRM struktūros, kurios karo padėties metu taptų ginkluotųjų pajėgų dalimi, minėtą kursą išklauso per bendras pratybas ar mokymus su kariais. Taip pat minėtas reikalavimas išklaudyti pilietinio pasipriešinimo kursą nebūtų taikomas ir šauliams, kurie turi savo organizacijos programas. Taip pat, kaip ir minėjau, siūlau nustatyti, kad visi šie minėti asmenys, norėdami šio įstatymo nustatyta tvarka pratęsti turimo leidimo nešiotis ginklus ar leidimo laikyti ginklus galiojimo terminą, kuris yra, kaip minėjau, penkeri metai, irgi turės Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išklaudyti pilietinio pasipriešinimo kursą. Kyla klausimas kodėl? Todėl, kad grėsmės kinta, gynybos planai kinta, prie to reikia prisitaikyti. Penkeri metai yra protingas periodas vėl atnaujinti žinias.

Ir labai trumpai dar apie tai, ko kartais pritrūksta mūsų gynybos architektūroje, tai yra pirmiausia viso paveikslo. Viso paveikslo suvokiant ne tik tai, kaip mums į pagalbą pagal regioninius gynybos planus ateis NATO, kaip padės mums gintis pajėgos, jau esančios čia, ne tik mūsų nacionaliniai pajėgumai, kuriuos dabar labai stipriai stipriname ir statome mūsų kariuomenę ant kojų, ne tik sąveika tarp mūsų kariuomenės ir VRM struktūrų, kurios būtų ginkluotųjų pajėgų dalimi karo padėties atveju, ne tik integruojant šaulius į gynybos planus, tai irgi be galo svarbu ir iki šiol čia dar nėra per daug padarytų darbų, bet lygiai taip pat ir visus žmones, kurie nori prisidėti prie gynybos ir saugumo.

Noriu jums paminėti, kad Pilietinio pasipriešinimo strategijoje yra tokia sąvoka kaip koviniai asmenų būriai, jie irgi galėtų būti patikrinti, apmokyti ir prisidėti prie gynybos. Pavyzdžiui, jų vaidmuo galėtų būti komendantūrose. Mes jau kuriame tą komendantūrų užnugario sistemą. Komendantūroms yra priskirtos septynios funkcijos, pavyzdžiui, objektų apsauga, kritinės infrastruktūros apsauga, taip pat blokpostų statyba, priežiūra ir srautų kontrolė, kova su diversinėmis grupėmis ir daug kitų dalykų, kurie yra be galo svarbūs valstybei ginantis ir organizuojant valstybės gynybą.

Bet lygiai taip pat svarbu ir civilinė gynyba. Mes dažnai, kai išgirstame „neginkluotas pasipriešinimas“, truputėlį sunerimstame ir klausiamo: ką tai reiškia? O tai reiškia civilinę gynybą, nes vienam kariaujančiam, vienam su ginklu esančiam žmogui reikia bent penkių–dešimties civilių civilinės paramos – ar organizuojant paramą, ar kovojant informaciniame lauke, ar ruošiant maistą, ar užtikrinant medicininės paslaugas. Karas yra kompleksinis dalykas ir, kaip išgyvenę kolegos ukrainiečiai iš Bučos, Borodiankos sako, be jokios abejonės, kai karas prasideda, visi planai gula į stalčių, bet kas bus išlaikęs tame kontekste aiškesnę koordinavimo struktūrą, turės aiškesnius planus ir įgūdžius, tas ir turės pranašumą. Noriu, kad kartu su jumis pajudėtume šia kryptimi. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui už projekto pateikimą. Toliau posėdžiui pirmininkaus mano kolega A. Mazuronis.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui. Gerbiamas kolega, jūsų paklausti nori gana nemažai Seimo narių. Pirmas klausia K. Mažeika. Jo salėje nematau. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Laurynai, pristatėte tikrai, atrodo, jau šiandien viskas, mes turime būti pasiruošę ir išklausę kursą pagal jus. Prašom pasakyti, kokia organizacija, kaip jums atrodo, vykdys šitą kursą, kuriai turėtų būti privalu? Ar nemanote, kad tam būtų geriausi... tam yra Šaulių sąjunga, per ją gali būti tas kursas išklausytas. Mes vėl kuriame papildomą tam, kad kažkas rinktų pinigų iš tų žmonių, nes tai bus mokami kursai, nebus nemokamų, aš taip įsivaizduoju, nes vis tiek Vyriausybė nepadarys taip, kad 2 valandų kursas bus. Kaip jūs galvojate?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, ponია Laima, už gerą klausimą. Aš atsakysiu taip. Dabar pilietinio pasipriešinimo, greičiau tokios rezistencijos, labiau ginkluotos, kursai vyksta krašto apsaugos sistemoje. Tai yra Specialiųjų operacijų pajėgų žmonės, dirbantys šioje srityje, tikrai turi daug įgūdžių, nes amerikiečiai yra parengę tokį *Resistance Operating Concept*, kuris Lietuvoje vis iki galo ir neprigyja, jis stiprina būtent tą visuomenės pasirengimą. Mums signalizuoja mūsų sąjungininkai – darykite šituos darbus, čia yra be galo svarbu. Krašto apsaugos savanoriškosios pajėgos irgi turi šitą kursą, Lietuvos karo akademijoje yra šitas kursas. Šauliai irgi turi savo programas, ir labai stiprias, bet ne visi Lietuvos Respublikos piliečiai nori ar gali būti šauliais, todėl reikia galvoti apie tai, kad kartu su jau mano įvardytomis institucijomis ir organizacijomis, pirmiausia, Šaulių sąjunga ir jos instruktoriais, sudarius naują programą, kartu su Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentu, kuris yra prie Krašto apsaugos ministerijos, sustiprinus jo pajėgumus, parengus instruktorius, tai nebus taip paprasta, subūrus tokią komandą, būtų važiuojama į atskirus visuomenės segmentus. Štai čia mes pradėdame kalbėti apie ginklų savininkus.

Lygiai taip pat reikia galvoti apie valstybės tarnautojus, kurie turės užtikrinti valstybės gyvybines funkcijas. Ir, be jokios abejonės, pratybos, pažiūrėjimas, ką jie darys mobilizacijos laikotarpiu, yra be galo svarbus dalykas.

Mes su jumis būsime pirmieji, kurie tokius kursus išklauskys jau kitą savaitę. Ateina ir Šaulių sąjungos vadai, ir Mobilizacijos departamento direktorius, ir Krizių valdymo centro direktorius. Mes pamatysime, kiek reikia mūsų kiekvienam segmentui sužinoti, kad būtume atsparesni.

Bet lygiai taip pat baziniai kursai, mažesnio lygmens, galėtų būti vykdomi net ir trečiojo amžiaus universitetų studentams, jie gerai žinotų, ką reikia sukaupti namuose, ką reikia daryti tokiu ir tokiu atveju, šeimos rate ir taip toliau. Čia yra žinojimo reikalas. Kai yra daugiau žinojimo, yra mažiau chaoso, daugiau koordinacijos. Tai būtų mūsų stiprybė. Aš manau, kad tai yra visų institucijų, kurias jūs įvardinate, kurias aš įvardinau, bendras reikalas. Bet koks bus tas konkretus modalumas, yra Vyriausybės sprendinys. Vyriausybės išvada, be jokios abejonės, po pateikimo yra privaloma, nes tam reikia pasiruošti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Laurynai, iš tikrųjų svarbu, kad mes nesnaudžiame, darome, priimame tam tikrus veiksmus, tačiau ar šiek tiek nebijote: daug idėjų, daug generuojama minčių ir šiuo atveju sistema gali prisitaikyti tokiais biurokratiniais savo veiksmais. Kažkada teko laikyti dėl kažkokio higienos paso: iš tikrųjų vos nueini, sako, čia tau klausimynas, čia tau atsakymai, svarbu, kad atėjai, kažkiek užmokėjai arba palikai pinigų. Tokiu būdu neva sprendavo problemas. Iš tikrųjų ta sistema visiems buvo aiški ir niekas neužkardydavo.

Ar dabar jūs galvojate, kad reikėtų ir to mechanizmo, kad vis dėlto nesuprimityvintume to svarbaus reikalo ir kad viskas nenueitų bloga linkme, kad pradėtume apgautinėti patys. Ar iš tikrųjų nereikėtų kokio nors plano, ne tik idėjų, bet ir kontrolės? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Edmundai, jūs visiškai teisus, didžiausias pavojus būtų, jeigu taip atsitiktų, kaip jūs sakote. Mes ir esame čia, kad to neatsitiktų. Aišku, mes čia, parlamente, negalime išstbulinti mechanizmo, tą turės padaryti vykdomoji valdžia. Be jokios abejonės, net neabejojau, kad tą ir padarys. Jau dabar kai kurie dalykai yra daromi. Jau yra mano minėti kursai, juos galima plėsti į kitus visuomenės segmentus. Bet, pavyzdžiui, dar labai svarbus dalykas: Krašto apsaugos ministerija su Mobilizacijos departamentu planuoja nuo rugsėjo mėnesio startuoti su nuotoliniais kursais. Jie rengia tam tikrą projektą, tam tikrą programą. Tai jau yra žingsnis į priekį.

Ar bus galima juos adaptuoti šiems dalykams, apie kuriuos aš kalbu? Galbūt, galbūt ne, galbūt reikės kažkokių specifikacijų. Bet faktas yra tas, kad mums reikia dabar ruošti instruktorius. Daug žmonių, protingų, gerų, dabar vairuoja mašinas, įsidarbinę kitų šalių ambasadose, o ne daro tai, ką geriausiai yra išmoke. Situacija yra tokia, kad mes turime truputį pakelti save ir pažiūrėti, ką mes turime, nes tai turi būti prioritetas. Mes nuo kalbų, nuo deklaracijų, nuo kalbėjimo... Pilietinio pasipriešinimo savaitė prasideda, vėl išgirsime daug kalbų. Reikia pradėti realias programas daryti.

Ir aš tikiu, kad mes užtikrinsime parlamentinę kontrolę, nes NSGK ir Švietimo ir mokslo komitetas yra tam, kad mes galėtume tą dalyką padaryti. Aš tikrai turiu galvoje, kad Vyriausybė turės pasiruošti, atsakingos institucijos turės pasiruošti. Bet dabar su nauju Krizių valdymo centru vadovu, su Šaulių sąjungos nauja energija ir nauju vadovu, aš manau, mes galime padaryti daug dalykų. Aš tikiu, kad padarome įtvirtinimą, principą ir po to judame į priekį.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Rakutis. Jo posėdžių salėje nematau. Kitas klausiantysis – V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Laurynai, ar jums, kaip Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkui, lyderiui šios srities, neatrodo, kad privalomus pilietinio pasipriešinimo kursus turėtų išklausti kiekvienas Lietuvos pilietis ir pilietė? Geriausias būdas tą padaryti yra visuotinė karinė tarnyba, ko gero.

Tas siūlymas yra toks vaikščiojimas aplink problemą. Aš čia tikrai matau lyderystės stoką įvertindamas geopolitinę situaciją, laikmetį, kuriuo mes gyvename. Karas Ukrainoje šiandien yra geriausias laikas tokius sprendimus priimti. Mes dėl 2 %, ko gero, dešimt metų negalėjome priimti sprendimo. Dabar negalime priimti sprendimų, o siūlome tokius atsitiktinius, aplinkinius. Mano klausimas: kas jums, kaip valdančiosios daugumos saugumo lyderiui, trukdo teikti projektus...

PIRMININKAS. Laikas.

V. BAKAS (DFVL). ...dėl kurių visi žmonės galėtų pasirengti krašto gynimui?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Dėl visuotinio šaukimo. Jūs gerai žinote, kad mūsų politinės jėgos pozicija labai vienareikšmiška, kad mes pasisakome už tai. Tačiau rengiant susitarimą tarp parlamentinių partijų dėl gynybos išryškėjo skirtumai tarp skirtingų politinių jėgų, skirtingų pažiūrų žmonių. Ir skaičiuojant balsus neatrodo, kad mes galėtume rasti sprendimą dėl visuotinio šaukimo.

Todėl nueita šiek tiek kitokiu keliu, apie tai yra diskutuojama, ką inicijavo krašto apsaugos sistema, tai yra padidinti takelių skaičių, pritraukiant daugiau šauktinių į sistemą. Taip, tas skaičius daugiau... tai yra apie 1 tūkst., 1 tūkst. 200, bet ir tai jau yra žingsnis į priekį. Jau minėta, yra pristatyta sausio mėnesį planuojama reforma. Ji jau buvo diskutuota remiantis partijų susitarimo platforma. Ji diskutuota su skirtingais segmentais. Dabar, kiek žinau, Krašto apsaugos ministerija rengia teisės aktus, kad būtų galima padidinti šauktinių skaičių, kad būtų galima atidaryti daugiau takelių.

Pavyzdžiui, Krašto apsaugos savanorių pajėgose atitarnavus trejus metus savaitgaliais, jau rasti savo vietą gynybos planuose, padidinti rezervo skaičių, kas yra planuojama. Jeigu tu esi tokios specialybės, kurios reikia kariuomenei, studentas arba baigęs tokią specialybę, tau užtektų 3 mėnesių ir tada galėtum rasti savo vietą gynybos planuose. Yra mąstoma ta kryptimi.

Bet aš suprantu, kad jūs klausiate truputėlį apie kitą dalyką. Po mokyklos iš karto vieneri metai ir tada galima jaunimui planuotis. Ir aš pritarčiau šiai idėjai. Tik paklauskime visi savęs kartu, ar rastų tokia idėja pritarimą. Bet, nepaisant to, aš neatmetu, kad aš tą ir darysiu. Nepaisant to, gerbiamas Vytautai, noriu pasakyti vieną paprastą dalyką. Visuotinis šaukimas po mokyklos nereiškia, kad visi jau dabar esantys mūsų visuomenės nariai įgis tų įgūdžių ir valios priešintis.

Todėl pilietinio pasipriešinimo kursai žmonėms, kurie galbūt turi... sakykime taip, negali būti šauktiniais, negali būti kariais profesionalais, net ir šauliais, irgi būtų reikalingi. Nuo bazinių žinių, klausiant, ką daryti, kaip ruoštis šeimoje, pavyzdžiui, iki jau realios veiklos komendantūroje su ginklu rankose, jeigu tu esi kokioje nors medžiotojų organizacijoje kurio nors mūsų rajono savivaldybės. Kitaip tariant, tai vis tiek netrukdytų tam ir tai vienas kitą papildantys procesai. Bet aš esu su jumis pagal tą jūsų mąstymo dvasią.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau. Klausiti, atsakyti skirtas laikas baigėsi. Labai dėkui. Pasisakymai dėl motyvų. Nėra norinčių kalbėti nei už, nei prieš. Balsavimas dėl įstatymo projekto visiškai netrukus balsuoti nustatytu metu.

15.43 val.

Mecenavimo įstatymo Nr. XIII-1198 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2666 (pateikimas)

Kadangi dar turime keletą minučių, gal dar spės kultūros ministras pristatyti darbotvarkės 2-5 klausimą – Mecenovimo įstatymo Nr. XIII-1198 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2666. Pateikimas. Prašom, ministre.

S. KAIRYS. Gerbiami kolegos, pristatau klausimą dėl Mecenovimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2023 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. 284 pritarė ir teikė Seimui Lietuvos Respublikos mecenavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Pagrindinis įstatymo pakeitimo tikslas – paskatinti didesnę visuomenės ir verslo įsitraukimą į mecenatystę, skatinti gerųjų pavyzdžių ir praktikų sklaidą visuomenėje.

Vadovaujantis šiuo metu galiojančiu Mecenovimo įstatymu, už mecenatystę apdovanojama labai nedaug pretendentų. Pavyzdžiui, mes turime tik vieną nacionalinės reikšmės mecenatą, o per metus savivaldybės lygmens mecenatų apdovanojama vos keletas. Todėl mecenatystės idėja visuomenėje yra nepakankamai aktyviai skleidžiama ir puoselėjama. Siūloma sukurti naują mecenatų kategoriją – bendruomenės mecenatas. Ji suteiktų galimybę kasmet apdovanoti ne mažiau kaip 50 tūkst. eurų tam tikrai visuomenės veiklos sričiai suteikusius fizinius ar juridinius asmenis.

Šiuo metu įstatyme nustatytos šios visuomenės veiklos sritys: sveikatos priežiūra, kultūra, menas, kultūros paveldas, mokslas, visuomenės gerovė, sportas ir švietimas. Šiais pakeitimais siūloma, kad mecenatus būtų galima apdovanoti ir už skirtą paramą pilietinės visuomenės stiprinimo srityje, o tai tikrai yra labai aktualu kalbant apie įvairiausias iniciatyvas dėl paramos Ukrainai.

Siekiant apdovanoti asmenis, kurie ir priima sprendimus mecenuoti, siūloma, kad tuo atveju, jeigu paramą mecenuojamajam projektui skiria juridinis asmuo, būtų sudaryta galimybė suteikti mecenato vardą sprendimo teisę juridiniame asmenyje turinčiam fiziniam asmeniui. Taip pat įstatymo projekte siūloma, kad mecenatais negalėtų būti fondai ir NVO tuo atveju, jeigu mecenuoja projektus iš gautos paramos. Taip pat siūloma sujungti visų mecenatų apdovanojimą į vieną renginį siekiant didesnio matomumo ir visuomenės dėmesio, nes dabartiniai mecenato var-do suteikimo renginiai yra išbarstomi po skirtingus renginius.

Įstatymo projektu siekiama aktyviau įtraukti visuomenę į teisėkūros procesus, todėl siūloma Mecenavimo tarybai suteikti tokias papildomas funkcijas: analizuoti mecenavimo ir paramos procesus, aktualias šios srities problemas, teikti Kultūros ministerijai siūlymus dėl šių problemų sprendimo ir mecenavimą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo. Šio įstatymo pakeitimo projektas teikiamas įgyvendinant Vyriausybės programos priemonę didinti visuomenės ir verslo įsi-traukimą į kultūros mecenatystę.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre, jūsų paklausti užsirašė gana nemažai Seimo narių. Pir-masis klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Labai sveikinu, ministre, už tokią idėją. Iš tikrųjų prieš porą metų mes apie tai diskutavome, dar nebuvo jūsų Vyriausybės, buvo kita Vyriausybė, tada kalbėjome, kad tokie dalykai turi būti keičiami. Bet vienas toks dalykas. Ministre, ar esate įvertinę, gal apskaičiavę, kiek gali atsirasti daugiau subjektų, tiek fizinių, tiek juridinių asmenų, kurie pagal šitą reguliavimą pakliūtų ir galėtų pretenduoti?

S. KAIRYS. Viskas priklauso nuo paramos dydžio ir paramos dydis...

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Bet iš esmės žinote, kiek buvo tokių juridinių ir fizinių asmenų, kurie iki tokios sumos buvo jau skyrę, ar turite tokią informaciją?

S. KAIRYS. Pirmiausia reikalingas ir pats procesas pateikti paraišką dėl mecenato. Ne visi, tarkime, juridiniai asmenys nori tai daryti ir panašiai. Bet aš tik atkreipčiau jūsų dėmesį, kad, įvedus naują mecenato kartelę – 50 tūkst. bendruomenės mecenatams, tai jų ratas stipriai išsiplės.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, įsivaizduokime hipotetiškai, kad aš labai turtingas užsienio lietuvis ir noriu paaukoti 20 mln. eurų kultūrai, bet aš noriu visai kultūrai. Tai kur jūs man patartumėte pervesti tuos pinigus, konkrečiai, į kokią sąskaitą, į kokios organizacijos, įstaigos, sakykime, ar į Kultūros tarybos, ar kokios nors kitos?

S. KAIRYS. Aš manyčiau, kad vystant tokį būdą paremti būtent veikiantį, sukurtą mechaniz-mą su ekspertų įtraukimu ir panašiai, aš manau, kad Kultūros taryba tikrai galėtų būti tas gavėjas tų lėšų ir tikrai tos lėšos kultūrai būtų panaudotos prasmingai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties Lietuvoje neturime gilių, senų mecenatystės tradicijų kaip Vakarų demokratijos ir yra sveikintina daugiau dėmesio skirti šiai temai. Mano klausimas gerbiamam ministrui yra toks.

Su kuo jūs konsultavotės rengdami šį įstatymo projektą? Ar su verslu, juridiniais asmenimis, kurie potencialiai būtų šio įstatymo projekto... na, kuriems aktualus tas turinys? Su kuo tarėtės? Galbūt ir su muziejais, su privačiais galbūt muziejais, ne tik valstybiniais, nes jiems tai ypač aktu-alu, kai jų išlaikymo šaltiniai galbūt labai priklauso nuo privačių.

S. KAIRYS. Be abejo, į procesą buvo įtraukti ir įvairių *focus* grupių pavidalu, ir per kitus procesus. Pirmiausia būtent verslas, nes iš jo yra pagrindinė žinia, kas juos paskatintų būti mece-natais. Kai mes kalbame apie mecenatystę, tai reikėtų suprasti, kad tai nėra tik pasinaudojimas kokia nors mokesčių lengvata ar panašiai. Mecenatystė yra vertybė, yra tam tikras reputacinis momentas. Čia yra labai svarbu, kad tuos dalykus aiškiai suprastume, nes yra įvairių formų, nes kartais būna parama, bet reikalaujama reklamos, kitų dalykų atgal.

Dėl šito proceso subalansavimo tikrai diskusijų vyko nemažai, jeigu būtų noro pasidomėti detaliau, tą informaciją tikrai galėtume pateikti. Bet, kaip ir minėjau, nuo įvairių *focus* grupių, nuo Mecenavimo tarybos, kurią irgi šiuo metu (aš tiktai pavardinsiu, kas ją sudaro), tarkim, sudaro ir teatro atstovai, Verslo konfederacija, Pramonininkų konfederacija, Savivaldybių asociacija, Mok-slo taryba, Kultūros taryba, tad vien joje yra skirtingų sričių ekspertų... Mes labai norėtume šiais

pakeitimais lygiagrečiai išplėsti ir Mecenavimo tarybos ratą – pakviesti atstovus iš NVO tarybos, Startuolių asociacijos, Sveikatos apsaugos ministerijos ir panašiai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, ačiū už pristatymą. Čia jus kai kas sveikina, tarsi nesusipažinęs su praeitos kadencijos Mecenavimo įstatymu, tarsi viskas yra pristatoma iš naujo. Iš tikrųjų čia yra tikrai tobulinamas įstatymas, o jūs, ministre, kai irgi pradėjote eiti pareigas, žadėjote iš pagrindų kardinaliai keisti tą įstatymą, bet dabar tikrai sumos keičiasi ir panašiai. Ar jūsų čia tik pirmas žingsnis, ar jūs manote, kad dar ir toliau jį tobulinsite? Ir tų sumų sumažinimai bendruomenių, pavyzdžiui, mecenatui... na, 50 tūkst. bendruomenei, mano nuomone, regionuose irgi yra didelė suma. Kalbant apie bendruomenių mecenato statusą, ar nereikėjo dar daugiau sumažinti?

S. KAIRYS. Žiūrėkite, mes mažinsime, mažinsime ir galų gale turbūt nieko nebesuprasime, nes kalbant apie mecenatystę, o tai yra didelė vertybė, aš nelabai tikiu tuo mažinimu, tuo labiau kad kalbant apie bendruomenes yra ir kitų padėkos formų, tiek kalbant apie merus, pavyzdžiui, savivaldybes ir panašiai, ir ne kiekvienas, kuris teikia paramą, yra mecenatas ir panašiai.

Dabar kalbant apie tobulinimą, šito įstatymo labai nepatobulinsi. Čia daugiau yra toks vertybinis pagrindas, tam tikros kryptys užbrėžtos. Jeigu jūsų klausimas yra, kokie dar papildomi instrumentai galėtų būti, daug dalykų yra, pavyzdžiui, kituose mokestiniuose įstatymuose, kurie reglamentuoja tam tikrus dalykus. Tai laukia irgi ta pati reforma, ji ir parlamentui bus pateikta. Čia labai siūlyčiau atkreipti dėmesį į pelno mokesčio lengvatos kinui pratęsimą, į tai, ką vakar Finansų ministerija pavišino, būtent atkreipiu dėmesį į atleidimą nuo nekilnojamojo turto mokesčio kultūros ir paveldo savininkų, tiek juridinių asmenų, tiek fizinių, kurie yra sutvarkę savo objektus, juos įveiklinę ir yra pasirašę saugojimo sutartį su KPD. Kitaip tariant, šitas įstatymas, iš vienos pusės, neegzistuoja be kitų įstatymų, iš kitos pusės, supraskime, tai yra susiję su tam tikromis vertybėmis ir ta mecenatystės tradicija, kaip čia ir buvo minėta anksčiau, tikrai yra dar nauja. Čia tikrai reikės laiko tą mecenatystę vystyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų džiugu, vienaip ar kitaip, įstatymas yra geras, nes manau, kad remiančius materialiai, ypač didesnėmis sumomis, mes turėtume ir pagarsinti. Bet man svarbiausia yra ta nepriekaištinga reputacija. Kartais kai kurie, suprantate, nori išsigryninti ir pasirodyti labai gražūs prieš visuomenę, prieš bendruomenę, prieš mūsų valstybę, o pinigai uždirbti galbūt yra visiškai nesažiningu būdu. Ką jūs galvojate apie tą vertinimą, kaip jūs įvertinsite tą nepriekaištingą reputaciją? Ačiū.

S. KAIRYS. Labai svarbus ir labai reikšmingas klausimas. Iš tikrųjų mes norėjome šio įstatymo pakeitimais šį įstatymą truputį aiškiau apibrėžti, kalbant apie visus nepriekaištingos reputacijos traktavimus, bet po įvairių tarpinstitucinių vertinimų teisiškai mes turime tokią situaciją, kad nepriekaištinga reputacija yra... tiesiog užtenka tau būti neteistam ir viskas. Tai įstatyme ko nors daugiau parašyta nėra. Galbūt parlamente bus diskusijų, parlamento nariai galės įsitraukti ir šitą vietą patobulinti. Bet tik labai atkreipiu dėmesį, kad tam ir yra Mecenavimo taryba. Kitu atveju, jei mes turėtume tokią situaciją, kad mecenato statusas būtų suteikiamas kiekvienam, kuris prašo ir atitinka formalius kriterijus, mes tikrai ateitume prie to rizikos momento, apie kurį jūs kalbate, kad ta mecenatystė taptų kažkoku reputacijos išskalbinimu, išplovimu, kalbant tiek apie kapitalo kilme, tiek, pavyzdžiui, apie verslo santykius su Rusija, su Baltarusija, nes, tarkime, sportas irgi yra mecenatystės objektas. Tokių juridinių asmenų, kurie greitai atitiktų tuos formalius reikalavimus, yra tikrai ne vienas. Tam ir yra Mecenavimo taryba, kad, kaip ir minėjau, galvotų ne tik apie formalumus, bet ir apie tam tikrus vertybinius dalykus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Ir paskutinis labai glaustą klausimą paklaus A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Pasistengsiu. Gerbiamas ministre, ko tikėtės priėmus šitą įstatymą? Daugiau mecenatų, didesnės pagarbos? Koks pagrindinis šio naujo įstatymo tikslas? Ačiū.

S. KAIRYS. Be abejo, ir daugiau mecenatų, ir daugiau dėmesio būtent pačiai mecenatystės idėjai. Bet kas dar yra labai svarbu? Mes ką tik turėjome įvairiausių pilietiškumo akcijų. Pilietiškumo skatinimas tampa irgi mecenatystės fokusu. Tarkime, mes turėjome įvairių akcijų, rinkome

lėšas tam pačiam „Bayraktarui“ ir panašiai. Turime labai aiškias įmones, jos tikrai skyrė nemenką dalį lėšų tiems dalykams. Esant dabartiniam reglamentavimui, mes tiesiog negalėtume tokių subjektų įvertinti, nes pilietiškumo skatinimas nebuvo Mecenavimo įstatymo objektas. Galų gale vis tiek, manau, pagrindinis dalykas yra vertybių puoselėjimas, kad ne viskas gali būti tik savanau-diška, sau, dėl pelno ir panašiai. Bet tikrai yra sudarytos galimybės įsitraukti į įvairius procesus, apibrėžtus būtent Mecenavimo įstatyme dabar.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Klausiti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi. Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymo projekto. Už pasisako V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Ačiū, ministre, už pristatymą. Iš tiesų neabejoju, kad komitete mes tikrai apsvarstysime iš pagrindų. Aš jau dabar jaučiu, kad bus tam tikrų pasiūlymų, būtent kalbant apie nepriekaištingą reputaciją, galbūt papildant ir šios dienos kontekste, potencialių žmonių, kurie turi tam tikro kapitalo ir norėtų paremti. Bet jei jie yra susiję, saky-sim, su profašistine Rusija ir taip nori, kaip čia buvo minėta, išsiplauti savo mundurą, be jokios abejonės, tai turėtų būti raudona linija ir tokie žmonės netektų tokio įvertinimo arba pagarsinimo, arba garbės titulo. Nes čia yra garbės titulas, sakyčiau, valstybės įvertinimas.

Kita vertus, kolega Stasys priminė, kad anoje kadencijoje šis įstatymas jau buvo priimtas. Bet jis labiau priminė vieno asmens tokį pasigarginimą. Aišku, mecenatystė neturi tapti indulgencija arba priemone nusipirkti kokį nors politinį postą, nes neretai, retsykais atsitinka, kai tikrai tur-tingi žmonės mecenuoja, paskui ant to žirgo atjoja į politiką ir tuomet jau visus tuos savo įdėtus pinigus susigražina per kitus dalykus.

Žodžiu, laukiame įstatymo projekto komitete. Tikrai patikinu jus, kad už galutinį variantą kiekvienas iš mūsų, esančių čia, salėje, balsuos už.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Norinčių kalbėti prieš Seimo narių nėra. Kadangi jau balsavi-mo intervalas, dėl įstatymo projekto galime nedelsdami ir apsispręsti. Kas pritariate 2-5 klausimui, įstatymo projektui Nr. XIVP-2666, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susi-laikote.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 108, prieš nėra, susilaikė 8. Įstatymo projektui pritaria po pa-teikimo. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Kultūros komitetą. Galime pritari bendru sutari-mu? Galime. Labai dėkui, pritaria.

Siūloma svarstyti 2023 m. birželio 6 d. Galime pritari bendru sutarimu? Galime. Labai dė-kui. Pritarta.

16.00 val.

Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 3, 8, 20, 21, 36, 54, 55, 56, 57 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 55¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2664ES, Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1596 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2665 (pateikimo tęsinys)

Kiti darbotvarkės klausimai, dėl kurių turime apsispręsti balsuodami, 2-4.1 bei 2-4.2 klausimai – įstatymų projektai Nr. XIVP-2664 ir Nr. XIVP-2665. (*Balsas salėje*) Konkurencijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymų projektai, Petrai. Dėl konkurencijos.

Balsavo 117 Seimo narių: už – 110, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 7. Įstatymų projektų blo-kui po pateikimo pritaria. Pagrindiniu komitetu dėl abiejų įstatymų projektų siūloma skirti Eko-nomikos komitetą. Galime pritari bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritaria. Siūloma svar-stymo data – 2023 m. birželio 6 d. Galime pritari bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritaria.

16.01 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13, 17 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2654 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, 2-9 klausimas – Ginklų ir šaud-menų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2654. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 118 Seimo narių: už – 111, prieš – 1, susilaikė 6. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą. Galime pritariti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti 2023 m. gegužės 23 d. Galime pritariti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Tai buvo visi klausimai, dėl kurių turėjome apsispręsti.

16.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Viešojo saugumo stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2663 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Viešojo saugumo stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2663. Pranešėjas – vidaus reikalų viceministras V. Dmitrijevas. Prašom.

V. DMITRIJEV. Laba diena. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiame Seimo nutarimo „Dėl Viešojo saugumo stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektą. Nutarimo projektu siūloma patvirtinti Viešojo saugumo stiprinimo ir plėtros programą, kaip ilgalaikę valstybinę saugumo stiprinimo programą, pagal kurią įgyvendinami Nacionalinio saugumo strategijoje ir Nacionaliniame pažangos plane nustatyti viešojo saugumo sričiai priskirti uždaviniai. Programos parengimas numatytas 2022 metų gruodžio mėnesį Seimo patvirtintame naujos redakcijos Ilgalaikių valstybinio saugumo stiprinimo programų rengimo plane, taigi kartu ir įgyvendindami Seimo valią teikiame šį nutarimo projektą.

Programa pakeistų šiuo metu galiojančią Viešojo saugumo plėtros programą ir būtų parengta laikantis strateginio planavimo metodikos. Programa parengta atsižvelgiant į Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo nuostatas, Strateginio valdymo įstatymo nuostatas ir 2021 metų gruodžio mėnesį atnaujintą Nacionalinio saugumo strategiją, kurioje viešojo saugumo institucijoms taip pat yra nustatyti aiškūs uždaviniai, susiję su pasirengimu atremti hibridines grėsmes ir kova su nusikalstamumu, taip pat sienos apsaugos stiprinimu ir finansų apsauga. Programos projekte atliepi ir dabarties viešojo saugumo iššūkiai, tai, žinoma, ir grėsmės regione. Mes atitinkamai orientuojamės į mūsų srities, vidaus reikalų sistemos srities, institucijų pasirengimą, mokymus, pratybas, kiek tai susiję su išitraukimu į nepaprastųjų situacijų valdymą, ekstremaliųjų situacijų valdymą, nepaprastosios padėties priemonių taikymą, taip pat į tai, kiek tai susiję su hibridinėmis grėsmėmis.

Dėl programos turinio galėčiau pasakyti tiek, kad pati programa identifikuoja viešojo saugumo srities problemas ir jų priežastis. Sąrašas yra ganėtinai išsamus. Vėlgi mes orientuojamės į tai, kad programa turi turėti savo prioritetus ir kaip mes juos identifikuojame ir siūlome nustatyti. Tai vėlgi siūlome nustatyti taip: viešojo saugumo institucijų vienas iš pirmųjų prioritetų – viešojo saugumo institucijų ir jų sistemos pasirengimas atremti hibridines grėsmes ir veikti nepaprastosios padėties, mobilizacijos ir karo padėties metu. Čia vėlgi yra uždavinys iš Seimo patvirtintos Nacionalinio saugumo strategijos, kiek tai susiję su bendradarbiavimu, su kariuomenės stiprinimu ir atitinkamai mokymais ir pratybomis, žinoma, pareigūnų aprūpinimu. Europos Sąjungos išorės sienos apsauga ir tolesnis modernių stebėjimo sistemų, taip pat kitos infrastruktūros, kuri reikalinga reaguoti į įvykius valstybės sienos juostoje, atnaujinimas. Vėlgi vienas iš prioritetų, kurių irgi siūloma numatyti, tai aprūpinti viešojo saugumo institucijas pakankamais ištekliais ir pagal standartą aprūpinti reikiamomis priemonėmis. Vėlgi čia keliamas pareigūnų saugumo klausimas. Na ir, žinoma, žmogiškieji ištekliai yra vienas iš tų klausimų, kurių siūloma spręsti kaip prioritetą šioje programoje, kalbant apie kompetencijas, apie pareigūnų motyvacijos kėlimą ir stiprinimą, matyt, pačios institucijų sistemos.

Dar vienas iš klausimų, ką mes siūlome tęsti nusikaltimų tyrimo srityje, tai būtina koordinuoti klausimus, susijusius su nusikaltimų prevencija. Tam siūlome parengtą modelį, kurį Vidaus reikalų ministerija šią minutę yra pateikusi Vyriausybei. Ir taip pat priemonės priešgaisrinės saugos srityje – atitinkamas planavimas ir prevencija priešgaisrinės saugos srityje. Bus parengti teisės aktų pakeitimai, jie šiuo metu yra derinami, ir pasiūlyti tam tikri nauji modeliai, pavyzdžiui, mes įgyvendiname Radviliškyje bandomąjį modelį ir čia pabrėžiame bendradarbiavimo su savivalda būtinybę.

Kalbant apie kryptis, yra trys pagrindiniai blokai: uždaviniai, susiję su išorės sienos apsauga, uždaviniai, skirti nusikaltimų prevencijai ir kontrolei, ir uždaviniai, skirti viešojo saugumo institucijų veiklos efektyvumui ir veiksmingumui didinti. Jie yra suderinti su Nacionaliniame pažangos plane numatytais priemonėmis ir, kaip jau minėjau, pačia strategija.

Programa numato lėšas, didelė dalis lėšų yra susijusi su europiniais fondais, iš viso apie 300 mln. eurų. Tik patvirtinu, kad programa yra numatyta iki 2030 metų. Žinoma, turėtų būti atspindėtos ir tęstinės biudžeto lėšos, bet, kad jas įgyvendintume, orientuojamės į pažangos priemonių rengimą kiekvieną kartą.

Programos vertinimas būtų įgyvendinamas pagal programoje nustatytus rodiklius, susijusius vėlgi su pažeidimų skaičiaus mažinimu ir asmenų sulaikymu prie valstybės sienos, jeigu tokių pažeidimų būtų, sunkių ir labai sunkių nusikaltimų skaičiumi, kuris tenka 100 tūkst. gyventojų, nusikaltimų ištiriamumo tam tikra dalimi, visuomenės pasitikėjimu mūsų srities, vidaus reikalų srities, institucijomis, žinoma, visuomenės saugumo jausmu ir visuomenės pasitikėjimu kitomis mūsų įstaigomis, ne tik policija.

Tikimės, kad šie rezultatai, kurie bus pasiekti įgyvendinus šią programą, sustiprins vidaus reikalų sistemą ir atlieps tas užduotis, kurias Seimas iškelė Nacionalinio saugumo strategijoje. Ačiū, trumpai tiek, atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Jūsų paklausti nori penki Seimo nariai. Pirmas klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, esu ne kartą kėlęs klausimą dėl nusikaltimų prevencijos ir teikęs pasiūlymų tiek ministrei, tiek per konferencijas dėl būtent labai aktualios temos, kuri ypač dabar skamba informacinėse priemonėse, dėl narkotikų vartojimo mokyklose. Siūliau, kad būtų grįžta prie tos sistemos, kuri anksčiau galbūt ne visuomet pasiteisino, bet prevencija tikrai gera buvo – dėl apylinkių, tai yra seniūnijų, inspektorių, dabar galėtų būti ir nepilnamečių reikalų inspektorai. Reagavimas, taip, policija reaguoja, sulaiko narkotikų siuntas, bet šiuo atveju labai aktuali prevencija ir to reikia imtis nedelsiant, nes matome, kokia yra situacija. Tai mūsų žmogiškieji resursai, potencialas, augantys vaikai, kurie turės ginti tėvynę, kurie eis valstybės tarnybą ir bus tais pačiais policijos pareigūnais. Ačiū. Kaip jūs manote, ar nereikėtų stiprinti dar labiau?

V. DMITRIJEV. Prevencija, žinoma, yra orientuota į nusikaltimų priežastis ir sąlygas jiems atsirasti ir tai yra toks pirminis žingsnis. Bet vėlgi primenu turbūt tiek, kad policija yra orientuota į pasiūlos užkardymą. Mes orientuojamės į pasiūlos užkardymą, matyt, vien dėl to, kad policija dirba šioje srityje gana aktyviai, mes turime šviečiamųjų programų, tam tikras paskaitas mokyklose, policijos pareigūnai lankosi ir tą atlieka. Tai susiję su didesnio kiekio narkotinių medžiagų sulaikymu. Jeigu kalbėtume apie praėjusius metus, policija turėjo apie 91 didelį tyrimą. Jų metu išimta iš apyvartos dešimtys tonų narkotinių medžiagų. Bet tai yra pasiūlos mažinimas, kova su pasiūla ir su policinėmis priemonėmis... kurie orientuoti į nusikaltimą.

Kalbant apie prevenciją, reikėtų kalbėti plačiau. Vidaus reikalų ministerija tikrai yra parengusi modelį, kuris, matyt, tiktų ir švietimo įstaigoms, ir ekspertams, kurie vertintų situaciją viename ar kitame Lietuvos regione, atitinkamai pasiūlytų priemonių. Bet tai nebūtų vien policijos pareigūnai – tai būtų ir vaiko teisių apsaugos specialistai, ir švietimo įstaigų, mokytojai, galbūt ekspertai, kurie galėtų pateikti prieinamą informaciją vaikams. Tai būtų šviečiamojo pobūdžio informacija.

Kalbant apie prevencijos modelį, kurį esame pateikę Vyriausybei, jisai siūlo žvelgti plačiau, analizuoti problemas regionuose, atitinkamai siūlyti priemones. Tos priemonės būtų siūlomos bendradarbiaujant kartu su Savivaldybių asociacija ir savivalda, kurioje tos problemos identifikuotos, atitinkamai pagal tuos segmentus skiriant reikiamų resursų.

Norėčiau pabrėžti, kad, matyt, ne vien policijos pareigūnų užduotis yra prevencija, bet mūsų visų ir kitų įstaigų atstovų. Mes siūlome į tą problemą žvelgti plačiau, modelį esame pateikę, laukiame svarstymo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Klausia V. Bakas. Ruošiasi A. Sysas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas viceministre, už pristatymą. Žinote, perskaitęs šią programą, kuri vadinasi Viešojo saugumo plėtros programa, kuri visų pirma turėtų būti orientuota į

vidaus saugumą, aš drįstu teigti, kad mes turime dar vieną popierinį dokumentą, ir nelabai suprantu, kodėl jis teikiamas, kokia yra jo prasmė.

Noriu jūsų paklausti. Štai jūs jame rašote, kad dėl organizuoto nusikalstamumo Europoje kasmet prarandama 110 mlrd. eurų pajamų, tai yra tiek gauna organizuotas nusikalstamumas. Didžiausią dalį sudaro prekyba narkotikais.

Mano klausimas apie Lietuvą. Čia kolega klausė apie narkotikų problemą. Aš nerandu programoje, ką ruošiasi daryti Vidaus reikalų ministerija atliepdama mokyklų bendruomenių prašymą padėti susitvarkyti (cituoju) „su narkotikų epidemija“, tai yra milžiniškais plitimo mastais. Kas šioje programoje numatyta? Kokia yra pagalba numatyta?

Antra. Iš organizuoto nusikalstamumo gauti pinigai, pajamos. Kokios jos yra Lietuvoje? Ar jūs turite suvokimą? Klausimas, ką ruošiamasi daryti, kad pinigai, kurie gaunami iš organizuoto nusikalstamumo, būtų paimti visuomenės poreikiams, kad teisėsaugos institucijos būtų orientuotos būtent į iš organizuoto nusikalstamumo gautų pinigų paiešką ir legalizavimą? Pinigų plovimas, kur Lietuva linksniojama nuolat visur. Ką čia ruošiamasi daryti? Mano klausimas apie viešojo saugumo strategines priemones.

V. DMITRIJEV. Priežastys, kodėl dokumentas yra parengtas. Jos yra susijusios su Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų planu, kurį Seimas patvirtino praeitų metų gruodį. Įpareigojimas parengti tokią programą yra kildinamas iš šito plano, Seimo nutarimu patvirtinamo.

Kalbant apie organizuotą nusikalstamumą ir narkotines medžiagas... kurių metu, matyt, policija tikrai pristato tą savo rezultata. Per praėjusius metus 91 tyrimas, susijęs su organizuotu nusikalstamumu ir narkotikais. Dešimtys tonų narkotikų yra išimta iš apyvartos. Toks yra rezultatas.

Kalbant apie bendradarbiavimą su švietimo sektoriumi, su mokyklomis ir taip toliau, policija turi statistiką. Šiandien galbūt nepasakysiu konkrečių skaičių, bet yra apie 90 priemonių, susijusių su lankymusi mokyklose, su tam tikros medžiagos pristatymu moksleiviams. Tikrai į tai investuojame. Bet aš noriu pasakyti, kad reikia platesnio matymo, kad prevencijos klausimai yra ne vien policijos kompetencija, tai yra platesnė ir švietimo įstaigų, ir kitų įstaigų kompetencija. Programoje tai atspindėta vienoje iš krypčių, kiek tai susiję su nusikaltimų prevencija.

Aš jau atsakydamas į prieš tai buvusį klausimą paminėjau modelį, kurį mes norime teikti. Modelis susijęs su nusikaltimų prevencijos nauja koncepcija ir kitų institucijų ekspertų įtraukimu į šią sritį, ir siūlymų teikimu institucijoms, kurios taikytų atitinkamas priemones. Bet vėlgi ne vien teisėsaugos tai yra uždavinys. Teisėsauga šiandien aktyviai bendradarbiauja su mokyklomis šiuo klausimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Klausia A. Sysas. Ruošiasi V. Rakutis.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, aš kažkiek irgi linkęs manyti, kad tai daugiau popierinė. Kadangi jūs pats rašote, kad ši programa pakeis Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programą, tai gal galite pasakyti, kiek tos 2015–2025 metų programos, taip sakant, uždavinių įvykdyta, gal procentiškai?

Ir sprendžiant iš tos gausos uždavinių, kuriuos keliate toje naujojoje programoje, ir jų sudėtingumo, ar jums atrodo, kad 300 mln. yra ta suma, kurios užteks įvykdyti visus iškeltus uždavinius? Čia kažkokia utopija. Čia vienam atlyginimui įvykdyti reikėtų daugiau, ką jau kalbėti apie kitus planus. Ačiū.

V. DMITRIJEV. Aš gal pradėsiu nuo galo. 300 mln. nėra suma vienam atlyginimui. Aš tik norėčiau pabrėžti, kad tai yra didžioji dalis europinio fondo lėšų, kurios yra suplanuotos pagal kelias kryptis šioje programoje. Bet, žinoma, kad dar plius, be viso šito, yra ir tęstinės lėšos, tęstinės biudžetinės lėšos, kurios planuojamos kasmet.

Vėlgi vadovaudamiesi tais prioritetais, ką mes siūlome šioje programoje, jeigu reikėtų parengti pažangos priemonę, reaguojant į besikeičiančią aplinką, į kažkokias grėsmes, mes pažangos priemonę parengtume. Tam yra priimtas ir 2021 metais įsigaliojęs Strateginio valdymo įstatymas. Noriu tik pasakyti tai, kad pagal Seimo priimtą Strateginio valdymo įstatymą, dėl kurio tikrai buvo nemažai diskusijų, ir Vyriausybės patvirtintą strateginio planavimo metodiką mes privalėjome šį dokumentą atnaujinti, kad biudžeto planavimas ir biudžeto įgyvendinimas vyktų sklandžiai.

Kalbant apie praėjusią programą, tai yra tą, kurią keičiame šiuo pakeitimu, norėčiau pasakyti, kad septyni kriterijai pagal 2022 metų reikšmes pasiekė ir viršijo 2025 metų jau planuotas reik-

šmes, tai atitinkamai tuos kriterijus reikia peržiūrėti, nes mes juos tikrai pasiekėme. Šeši kriterijai jau viršijo 2020 metais planuotas reikšmes. Tai iš viso 13 iš 17 kriterijų jau viršijome tuos rodiklius, kurie buvo nustatyti. Vėlgi kalbu apie rodiklius. Ar jie teisingai buvo nustatyti, ar ne, turbūt čia irgi yra diskusija. Bet rezultata matome ir reaguojame į tas grėsmes, kurios aktualios šiandien.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Ir labai glaustą klausimą V. Rakutis turbūt paklaus.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas viceministre, mano klausimas jums yra labai paprastas. Kokį vaidmenį naujojoje Stiprinimo ir plėtros programoje numatoma skirti Valstybės saugumo tarnybai? Koks jos vaidmuo šiuo atveju?

V. DMITRIJEV. Atsiprašau, Valstybės...

V. RAKUTIS (TS-LKDF). VST.

V. DMITRIJEV. Viešojo saugumo tarnyba.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Taip.

V. DMITRIJEV. Iš tikrųjų mes turime iniciatyvų, kalbant apie Viešojo saugumo tarnybą. Šios iniciatyvos dar nepasiekė Vyriausybės, bet Vidaus reikalų ministerijos siūlymas yra vėlgi kalbėti apie tai, kad dalis Viešojo saugumo tarnybos šiandien vykdomų funkcijų, ir tai jau buvo pristatyta viešai, dubliuoja kitų teisėsaugos institucijų funkcijas. Klausimas kyla dėl dviejų svarbių funkcijų, kas susiję su nacionaliniam saugumui svarbių objektų apsauga ir dalyvavimu ginkluotose pajėgose, bet šiandien mes taip pat turime siūlymų, juos pateiksime Vyriausybei įstatymų projektų pavidalu, ir, matyt, kalbėsime apie šios įstaigos prie Vidaus reikalų ministerijos prijungimą prie policijos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kadangi V. Rakutis paklausė labai glaustai, tai paskutinė klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas viceministre, iš tiesų iš jūsų pateiktos programos nesuprantu aš jos prasmės ir kokios naudos tikimasi. Vienoje programos dalyje įvardijama problematika, kurią skaitant tikrai šiurpstama: neefektyviai veikiančios viešojo saugumo institucijos gali kelti grėsmių viešajam saugumui, nesuvaldomos rizikos, o tai sumažintų visuomenės saugumo jausmą ir pasitikėjimą. Toliau skaitome, kad viešojo saugumo institucijos nėra pakankamai pasirengusios veikti nepaprastosios padėties, mobilizacijos ir karo padėties metu, hibridinių ir kitų naujo pobūdžio grėsmių akivaizdoje ir taip toliau, ir taip toliau, virš 20 punktų. O ką jūs darysite? Mes skaitome visišką beletristiką. Pateikiamos įgyvendinimo kryptys. Ten parašyta: „sudaryti prielaidas“, „padidinti patrauklumą“, tarp tų yra „optimizuoti“, tai mes čia suprantame, kad VST, dar norite sumažinti žmogiškųjų išteklių visam viešajam saugumui užtikrinti. Kodėl jūs pasirenkate parašyti beletristiką, o ne konkrečius uždavinius: kiek nupirksite technikos, kaip aprūpinsite ir taip toliau?

PIRMININKAS. Gerbiama Rita!

V. DMITRIJEV. Aš atsiprašau, prie programos konkrečių kryptių taip pat yra ir pasiūlyti konkretūs dalykai, tačiau vėlgi noriu pasakyti taip, kad pats programos turinys toks, koks jis yra pateikiamas, tai yra ir aplinkos analizė, kur analizuojamos priežastys, kodėl reikia tokių kryptių ir kodėl reikia būtent tokio veikimo viešojo saugumo srityje. Taip pat programos nuostatos yra suderintos su Seimo patvirtinta Nacionalinio saugumo strategija ir Nacionaliniu pažangos planu. Vėlgi tai yra Strateginio valdymo įstatymo reikalavimai, juos mes įgyvendinome teikdami šią programą, todėl struktūra yra tokia. Prioritetai yra išskirti ir kryptys yra išskirtos.

Kalbant apie tų kryptių įgyvendinimą, būtinos konkrečios pažangos priemonės, jos šiandien ir yra įvardintos tokios, kokios yra įvardintos šiame projekte. Jeigu mes manytume, kad atliepiant vieną ar kitą situaciją reikia kitų pažangos priemonių, mes jas, žinoma, rengtume.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre, atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Deja, ne visus tai įtikino. Beje, jūsų pristatymo palaikyti pasisakydami dėl motyvų nenori nė vienas Seimo narys, o prieš norėtų pasisakyti V. Bakas, jo nematau. Tada J. Jarutis, irgi nematau. (*Šurmulytės salėje*) Yra Jonas, atsiprašau, Jonai. Labai atsiprašau. Atsiprašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Nieko tokio, kartais pabūti nematomam ir sveika.

PIRMININKAS. Persodino tiesiog neseniai.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū gerbiamam viceministrui už pristatymą, bet gaila, kad mūsų ministrai kartais, nors čia pat neseniai buvo, nedrįsta pristatyti kontroversišku įstatymų. Iš principo ži-

nome, dėl ko kilo šis sujungimas – dėl ministrės nesutarimo su buvusiu Viešojo saugumo tarnybos vadu. Iš to pristatymo tikrai neaišku, kokias funkcijas vykdė Viešojo saugumo tarnyba ir kokias vykdys būdama policijos sudėtyje. Aš manau, kad tai yra visiškai skirtingos funkcijos. Ne šiaip jos buvo prieš daugelį metų atskirtos. Tai yra visai skirtingos funkcijos, užduotys ir taip toliau. Aš manau, kad tikrai neprotingas sumanymas, dėl to tiesiog nėra žodžių. Nereikia asmeniųjų konfliktų perkelti į tarnybos veiklą ir kad nuo to nukentėtų. Dabar iš principo jau motyvacijos Viešojo saugumo tarnyboje nebėra. Daugelis žmonių, kiek mes girdime, eina ieškoti kitų tarnybų. Kaip jūs surinksite kadrus galų gale? Tikrai nepritariu šitam reikalui. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Jonai. Kol jūs pasisakėte prieš, atsirado norinčių pasisakyti už. Tai ir V. Valkiūnas, ir Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė vienoje gretoje. Bet, Ministrė Pirmininke, gal galime tada Valdemarui suteikti pasisakyti už ir tada gal jūs abiem prieš tai kalbėjusiems norėsite replikuoti. Prašom.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke Andriau. Aš manau, kad reikia Vidaus reikalų ministeriją, jos veiklą stiprinti, nes tas pliuralizmas, ta pliurzė jau visiems nusibodo, tik visi bijo tai pasakyti. Aš manau, kad A. Bilotaitės valdymas, griežtumas valdant Vidaus reikalų ministeriją išeis tik į naudą. Tas visa – narkotikai ir kita, dėl ko čia Vidaus reikalų ministerijos ir darbuotojų baisūs reitingai, bet yra žinoma, kaip padaromi tie reitingai, kaip tos funkcijos, bet čia kitą kartą papasakosiu... O šiaip aš manau, kad reikia palaikyti griežtą tvarką, ir kas daugiau, jei ne Vidaus reikalų ministerija, vadovaujama A. Bilotaitės, tą tvarką gali įvesti. Už tvarką ir velniop tą pliuralizmą, nes ta pliurzė nieko gero mums neduos ir niekur nenuves. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, išklausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Dabar jau Ministrė Pirmininkė tikrai norės replikuoti. Prašau, Ministrė Pirmininke.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tam, kad kolegos balsuodami nesiklaidintų, nes tai, ką kalbėjo ponas J. Jarutis, yra susiję visiškai ne su šia programa, o su visiškai atskiru Viešojo saugumo tarnybos įstatymu, kuris nėra Seimui teikiamas, o jeigu bus teikiamas, tikrai galėsite apie jį pakankamai pasisakyti. Čia yra visiškai kitas dokumentas ir jis kalba visiškai apie kitus dalykus.

Jūs patys savo kadencijos metu priėmėte Strateginio valdymo įstatymą, kuris numato dvi programas, kurios turi būti patvirtintos Seimo: viena yra Krašto apsaugos, kita yra Viešojo saugumo programa. Ir štai čia yra ta programa, kuri yra teikiama Seimui tvirtinti. Nieko bendro su tuo, ką kalbėjo ponas J. Jarutis.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ministrės Pirmininkės pasisakymas sukėlė atgalinę reakciją. Tai V. Bakas ir P. Gražulis tada, ir judėsime.

V. BAKAS (DFVL). Taip, aš norėčiau replikuoti. Viešojo saugumo programa turi būti skirta viešajam saugumui, joje turi būti atliepti pagrindiniai visuomenės iššūkiai viešojo saugumo srityje. To šioje programoje nėra ir čia yra didžiausia problema.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir per šoninį mikrofoną – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš norėjau paklausti, ar čia tik pono V. Valkiūno tokia prokonservatoriška pozicija, ar čia ir Darbo frakcijos, o gal V. Valkiūnas jau pereis kartu su Darbo frakcija į Konservatorių frakciją?

PIRMININKAS. Petrai, į šitą klausimą atsakysime per balsavimą dėl paties apkaltos turbūt. (*Balsai, juokas salėje*) Kadangi balsavimo intervalas yra pasibaigęs, balsuosime dėl įstatymo projekto vėliau.

16.27 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 11¹, 12, 16, 18, 19, 21, 24, 25 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2688, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 6, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2689 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-6.1 ir 2-6.2 klausimai – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo keliolikos straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2688 ir lydimasis projektas Nr. XIVP-2689. Pristato socialinių reikalų ir darbo ministrė M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, ši Vyriausybė toliau įgyvendina savo programą ir dabar pristatome jums sprendimus, susijusius su Lietuvos šeimų gerovės didinimu, būtent didinant mažiausiai uždirbančių pajamas, gerinant galimybę suderinti darbą ir šeimą. Pirmiausia norėčiau pradėti nuo prezentacijos. Jos nematau. Štai ir ji.

Taigi pirmiausia tai, ką šiais įstatymų projektais mes keičiame: didiname minimalias motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros socialinio draudimo išmokas. Pastebėjome, kad tie asmenys, kurie dirbo, mokėjo mokesčius, kartais gauna mažesnes minimalias socialinio draudimo motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokas nei tie asmenys, kurie nedirbo ir išmokas gavo iš piniginės socialinės paramos. Todėl siūlome spręsti šią problemą ir didinti mažiausiai uždirbusių žmonių pajamas – nuo liepos 1 dienos mokėti didesnes išmokas mažas pajamas gaunantiems asmenims. Tad minimalios socialinio draudimo motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokos didėtų 92 eurais į rankas nuo 6 bazinių socialinių dydžių, būtent 276 eurų į rankas, iki 8, tai yra iki 368 eurų į rankas. Taip būtų užtikrinta, kad motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros socialinio draudimo išmokos būtų didesnės nei išmokos, kurios mokamos pagal Išmokų vaikams įstatymą. Šis pakeitimas paliestų apie 5 tūkst. mažas pajamas gaunančių šeimų, tam šiemet reikėtų 1,75 mln. eurų, nes įsigaliojtu nuo liepos 1 dienos, o kitiems metams – 3,5 mln. eurų.

Kitu mūsų siūlymu būtų didinamas minimalus ir maksimalus kompensuojamasis uždarbis tuo atveju, kai asmuo vaiko priežiūros atostogų metu dirba ir gauna vaiko priežiūros išmoką. Asmenys, kuriems yra suteiktos vaiko priežiūros atostogos ir kurie gauna minimalią ar maksimalią vaiko priežiūros išmoką, iki šiol nebuvo skatinami vaiko priežiūros laikotarpiu gauti pajamų iš darbinės veiklos, nes, remiantis galiojančiu teisiniu reguliavimu, gautų pajamų ir vaiko priežiūros išmokų bendra suma yra apribota minimaliu kompensuojamuoju uždarbiu, taip pat 6 BSI, arba iki 2 vidutinio darbo užmokesčio dydžių. Tad siūlome užtikrinti asmenims, gaunantiems minimalią vaiko priežiūros socialinio draudimo išmoką, galimybę dirbti ir iš dalies nemažinti gaunamos išmokos. Tai yra kai asmens gaunama minimali išmoka ir kitos gaunamos pajamos ar išmokos neviršija minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios pajamų ar išmokų gavimo mėnesį, išmoka nebūtų mažinama.

Taip pat siūlome aiškiai apibrėžti ir padidinti taikomą maksimalų kompensuojamąjį uždarbį tuo atveju, kai asmuo dirba ir gauna vaiko priežiūros išmoką. Taip pat didinti galimybę dirbti iš dalies asmenims, kurių pajamos yra didelės. Tai yra gaunama vaiko priežiūros išmoka ir gaunamas darbo užmokestis negali viršyti jo buvusio darbo užmokesčio, bet ne daugiau nei 5 vidutinių darbo užmokesčių, galiojusių už praėjusį ketvirtį iki pajamų ar išmokų gavimo dienos.

Taip pat trečias aspektas yra labai svarbus darbo ir šeimos išsipareigojimų derinimo srityje. Ilginami ligos išmokų terminai. Mes šiandien tikrai susiduriame su nemažu šeimų, auginančių negalią turinčius vaikus, skaičiumi. Pastebime, kreipiasi į „Sodrą“, kad terminai, per kuriuos būtų galima prižiūrėti sergantį vaiką, yra per trumpi. Taip pat yra išreikštas noras slaugyti vaiką ne tik stacionare, bet ir namuose. Šią problemą sprendžiame ilgindami ligos išmokų terminus, siūlome gerinti sąlygas slaugantiems artimuosius – 7 kalendorinėmis dienomis būtų ilginami išmokų terminai slaugant artimuosius. Jei slaugomas vaikas iki 14 metų, vietoj 14 kalendorinių dienų bus mokama išmoka iki 21 kalendorinės dienos, o slaugantiems vyresnius šeimos narius (sutuoktinį, motiną, tėvą ar vaikus virš 14 metų) vietoj 7 kalendorinių dienų bus mokama išmoka iki 14 kalendorinių dienų.

Taip pat bus gerinama ir slaugančių sunkią negalią turinčius asmenis padėtis. Kaip ir minėjau, bus galima slaugyti ne tik stacionare, bet ir ambulatoriškai. Tokių prižiūrimų vaikų pernai buvo 3,5 tūkst., o numatyta, kad pokyčiui prireiks 4 mln. eurų metams. Taip pat nepaminėjau, kad ligos išmokų terminų ilginimas palies apie 30 tūkst. Lietuvos šeimų ir papildomai kainuos 6,5 mln. eurų.

Taip pat Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimu siekiame pagerinti galimybes savanoriškai gydytis nuo priklausomybių. Iki šiol buvo nustatytas 28 dienų terminas, siūloma ligos išmoką mokėti iki 40 dienų. Manome, kad šie pakeitimai iš esmės turėtų tikrai pagerinti tų žmonių, kurie imasi spręsti savo sudėtingas problemas, situaciją.

Taip pat Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimu sieksime suderinti Nedarbo socialinio draudimo įstatymo nuostatas su Ligos ir motinystės įstatymo projekte siūlomomis teisinėmis reglamentavimais. Siūlysiu, kad asmenims, kurie savanoriškai gydomi nuo priklausomybių gydymu nedarbo draudimo išmoka, šios išmokos mokėjimo trukmė būtų pratęsiama tiek, kiek asmuo buvo laikinai nedarbingas. Maksimali pratęsimo trukmė būtų vienoda kaip ir visiems be-darbiams, nepaisant ligos ar gydymosi pobūdžio, tai yra 30 dienų.

Tokius siūlysiu šandien pakeitimus. Būsiu pasiruošusi atsakyti į papildomus gerbiamų Seimo narių klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Jūsų užsirašė paklausti gana daug Seimo narių. Pir-moji klausia R. Baškienė. Tuoju. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji ministre, išties ačiū už prista-tymą ir už tokį kompleksinį ir platesnį situacijos matymą. Ačiū ir už jūsų pastebėjimą, kad tie, kurie dirbo ir mokėjo mokesčius, gautų didesnes išmokas. Prašom pasakyti, ar teisingai supratau, kad didės ne tik minimalios išmokos, tos vadinamosios grindys, bet tiems žmonėms, kurie dirba ir augina vaikutį, didės ir maksimalios, tai yra tos vadinamosios lubos? Dabar, kaip žinote, yra 2 vidutiniai mėnesiniai darbo užmokesčiai. Ir tikrai, mes tada kalbėjome, kai pristatėme opozicijos, mūsų Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“, įstatymo projektą, kad minimali iki dvejų metų au-ginant vaiką... vaiko priežiūros atostogose esanti motina ir dirbanti gauna tik 1 tūkst. 132 eurus. Ar nesvarstėte ir tos galimybės, kad padidintume ir toms, kurios mokėjo didesnes įmokas, bet, deja, gauna mažesnius?..

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Mes kalbame apie tuos žmones, kurie visi mokėjo įmokas šiuo atveju. Bus didinamas kompensuojamojo uždarbio dydis iki 5 vidutinio darbo užmokesčio dy-džių, tai yra galimybė užsidirbti papildomai. Dėl lubų pakėlimo kol kas mes nediskutuojame, nes tai yra ir papildomos lėšos iš biudžeto, gana nemenkos. Mes esame apskaičiavę, kad jeigu lubas didintume nuo 2 iki 3 vidutinio darbo užmokesčio dydžių, papildomai nuo to, ką šandien siūlo-me, būtų 14,6 mln. eurų. Jeigu didintume iki 5 eurų, tai būtų dar didesnė suma, man atrodo, apie 18 mln. eurų. Tai tos sumos yra ganėtinai reikšmingos. Man atrodo, kad pirmiausia buvo svarbu dabar išlyginti tuos netolygumus tarp tų, kurie dirbo, ir tų, kurie nedirbo, nes tai irgi reikalauja nemažų „Sodros“ biudžeto lėšų. Bet dėl visų lubų kompleksiskai, aš manau, mes galėsime disku-tuoti ateityje, kai matysime geresnes biudžeto galimybes.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, ar nereikėjo pradėti nuo Socialinio draudimo įstatymo pataisų? Pirmiausia, atsiranda nauja sąvoka. Jeigu aš čia, salė-jė, paklausčiau, kurie nepažiūrėjo: dalyvumo pensija? Man pačiai niekaip nebuvo suvokiama per-skaičius, peržiūrėjus įstatymo pataisą. Tai vienas klausimas. Iš tikrųjų galvoju, kad turėjo eiti kom-pleksiškai, iš karto reikia taisyti tą naują sąvoką.

Dabar yra dar numatytos ir darbdavio 2 dienos, jeigu jis ir neturi galimybės gauti ligos išmo-kos, ligos ir motinystės, nes jūs irgi esate taip pat pateikę, kad išmokos mokamos dar 2 pirmąsias ligos dienas. Prašom pasakyti, ar Trišalėje taryboje apie tai buvo diskutuota? Aš manau, kad ir dabar dar yra darbdavių, kurie moka už pirmąsias 2 dienas.

Trečias mano klausimas. Prašom pasakyti, ar šandien užteksite pinigų, kiek yra numatyta procentiškai, būtent ligos ir motinystės išmokai...

PIRMININKAS. Laikas.

L. NAGIENĖ (DFVL). ...kiek surenkame iš socialinio draudimo biudžete numatytų lėšų?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Dėl pirmojo jūsų klausimo – dalyvumo sąvokos. Ši sąvoka yra įtvirtinta Neįgaliųjų įstatyme, tai mes tiesiog deriname prie to priimto įstatymo šiuos teikiamus projektus. Žinoma, suderinti reikėtų visus, su tuo galėčiau sutikti.

O dėl biudžeto, kuris yra reikalingas, tai taip, mes dėl to ir skaičiavome su 2023 metų biu-džeto projekcijomis, dabar jau turime pirmų 2 mėnesių, sausio ir vasario, projekcijas, tai maždaug galime numatyti, kaip atrodys 2023 metai. Tikime, kad visos dalys liks subalansuotos dėl šio įsta-tymo įgyvendinimo.

O dėl 2 dienų, man atrodo, kad čia turėsime pažiūrėti. Dėl Trišalės tarybos aš nesu tikra, kaip mes tarėmės.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, tikrai pritariu L. Nagienei, kad Socialinio draudimo pensijų įstatymas turėtų pirmiausia reglamentuoti dalyvavimo pensiją, o ne Neįgalųjų teisių apsaugos įstatymas. Ir čia turbūt greičiausiai, kai ateisite su tuo įstatymu, ištaisysime šią klaidą.

Bet turiu klausimą. Atrodo, daroma tikrai daug gerų pakeitimų ir tokių labai tikslių pakeitimų, kur terminai, pavyzdžiui, ketvirčio, keičiami: praėjęs ketvirtis keičiamas į praėjusį mėnesį. Toks sutikslinimas. Netgi suprantu, dėl ko jis, nes kai vertiname BSI dydį, kuris keičiamas ypač metų sandūroje, tada tam, kad žmogus gautų didesnę išmoką, reikia susieti šį dydį su mėnesiu, o ne su ketvirčiu. Ši visa pastanga tikrai yra vertintina, bet kaip mes darysime su kitais dydžiais, kurie vėluoja dvejus metus? Praėjusią savaitę, prieš 2 savaites pristatėme vaiko pinigų...

PIRMININKAS. Laikas.

L. KUKURAITIS (DFVL). ...arba tų pačių minimalių vartojimo poreikių dydžio didesnę indeksavimą. Mėnesius tiksliname, o čia dvejis metais atsilieka visi kiti dydžiai. Tai ar galėtumėte pakomentuoti? Visiškai pritariame šito įstatymo siūlymams.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš manau, kad mes indeksuojame taip, kaip yra nustatyta dabartiniuose teisės aktuose. Dydžiai yra susiję su tam tikrais baziniais rodikliais, taip indeksuosime ir toliau. Aš nelabai supratau, kokius terminus jūs norite šiuo atveju perskaičiuoti? (*Balsai salėje*) Nebuvo niekada kitaip.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ačiū, gerbiama ministre, už pristatymą ir įstatymo projektą. Išties tai, kad didinamos motinystės, tėvystės, priežiūros išmokos, sveikintinas dalykas, bet mano klausimas susijęs šiek tiek gal ir su kolegės Rimos, kuri klausė, gal tiesiog patikslinkite. Girdėjau, kad sakėte, kad palies ne tik tuos, kurie gauna minimalias išmokas, bet kaip palies tas šeimas, kurios augina vaikus? Ar joms didės irgi tais 92 eurais?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ne.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ne? O tada joms didės ar nedidės visai? Ir ypač toms, kurios grįžta į darbą, sakykime? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Yra skirtumas tarp išmokų dydžio didinimo, jis palies mažiausiai uždirbančius, tačiau taip pat kompensuojamasis dydis papildomai užsidirbti, jeigu žmogus ir gauna išmoką, ir papildomai gauna darbo užmokestį. Nes iki šiol mes turėjome daug uždirbantiems žmonėms apribojimą iki 2 vidutinio darbo užmokesčio dydžių nemažinti, o dabar šiuo pakeitimu siūlome nemažinti iki 5 vidutinio darbo užmokesčio dydžių. Bet tai liečia papildomą galimybę užsidirbant ir išmokos dalimi nemažinant to, ką žmogus užsidirba.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, iš dalies jau atsakėte į klausimus, bet Lietuvoje yra daug minimalių dydžių, kuriuos, taip sakant, gyvenime norėtusi matyti didesnius. Kokių principu pasirinkote, kad šįkart didiname tik šituos, kitus paliekame? Nes visiškai sutinku, kad indeksavimo sistema pas mus veikia, bet kodėl būtent pasirinkta, kad šituos minimalius dydžius reikia padidinti, o kiti paliekami geresniems laikams turbūt? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Turbūt du aspektai. Vienas aspektas, kad buvo atlikta minimalių pajamų studija ir išaiškėjo, kad štai tokie netolygumai atsiranda tarp tų žmonių, kurie nėra dirbę ir gauna išmokas iš socialinės paramos, ir tų, kurie dirbo, sąžiningai mokėjo mokesčius, bet jų išmokos, deja, išeina mažesnės. Norėjosi spręsti tai, kas, man atrodo, yra socialiai neteisingas dalykas, nes mes turime skatinti tuos žmones, kurie dirba ir moka mokesčius.

O kitas dalykas – minimalių vartojimo poreikių dydžio perskaičiavimas, jis augo tikrai labai ženkliai ir norisi, kad tos minimalios išmokos nebūtų mažesnės, o šiuo atveju pralenktų minimalių vartojimo poreikių dydį, kuris yra perskaičiuotas ir gerokai didesnis.

PIRMININKAS. Labai dėkui ministrei. Paskutinis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nebereikės, į mano klausimą yra atsakyta. Ačiū už šitą socialinę veiklą, kurią vykdyte šauniai. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Tada, gerbiama ministre, sutaupėme laiko, tai L. Girskienė dar spės paklausti.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš labai toki trumpą klausimą, gerbiama ministre.

PIRMININKAS. Gerbiama ministre, dar klausimą jums L. Girskienė užduoda, nes tiesiog klausimo nebuvo iš R. Šarknicko.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Į mane kreipėsi moterys, motinos, kurios slaugo savo neįgalius vaikus. Kaip man paaiškino, jos negauna jokių išmokų už slaugomą vaiką, bet jeigu samdo žmogų iš šalies, tas žmogus gauna atlyginimą, tai yra mokamos išmokos už vaiko slaugą. Gal galite pakoментuoti šitą situaciją ir kokius sprendimus galbūt pasiūlyti galite?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Tai yra vienas iš žingsnių, kaip mes... Yra daug paslaugų, kurias gali gauti šeima, kuri slaugo arba prižiūri negalią turinčius vaikus. Čia yra du skirtingi dalykai, ką mes sprendžiame. Jūs kalbate apie papildomą paslaugą, kuri gali būti užtikrinta šeimai, o mes savo įstatymų paketu sakome, ką gali gauti patys tėvai. Tai yra kad tėvai gali gauti. Na, ateityje ateisime ir su laikinu atokvėpiu, dabar gi yra sprendžiama, kiek laiko, kai, tarkime, negalią turintis vaikas suserga, tėvas arba mama turi teisę gauti ligos išmoką. Šiuo įstatymo projektu mes sprendžiame tik dėl išmokos dalies.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, pirmininke. Tikrai kviečiu balsuoti už šį įstatymo projektą, nes jis sprendžia dirbančių šeimų klausimą, lyginant su tomis, kurios neturi pakankamo darbo stažo ir gauna didesnes išmokas, tai tą socialinį neteisingumą tikrai turime spręsti. Lygiai taip pat labai svarbios paskatos padėti šeimoms, kurios augina vaikus, prižiūri vaikus.

Bet aš tik atkreipčiau dėmesį į tai, kad šitas įstatymas neretai viešojoje erdvėje, deja, tas yra palaikoma ir valdančiųjų, konfrontuoja su pastanga daugiau padėti šeimoms, kurios uždirba didesnes pajamas. Prieš 2 savaites, deja, buvo atmestas mūsų teiktas projektas, kuriuo būtų didinamos išmokų lubos tiems, kurie uždirba daugiau negu du vidutinius darbo užmokesčius. Tai atkreipsiu dėmesį, mieli valdantieji, kad žmonės, kurie uždirba du su puse vidutinio, tai yra 2,8 tūkst., jeigu jie eina vaiko priežiūros išmokų, šiuo metu praranda nuo 50 % pajamų, lyginant su tuo, ką uždirbtų dirbdami, jeigu renkasi 18 mėnesių, iki 70 % praranda, jeigu eina 24 mėnesiams. Kitaip sakant, dirbančioms ir uždirbančioms šeimoms mes tiesiog niekaip nepadedame apsispręsti vaikų naudai.

Dėl to tikrai nuoseklumo norėtusi palinkėti ir kitą kartą, kai ateis tokie projektai, juos suderinti tiek iš apačios, tiek iš viršaus, o tam „Sodra“ resursų turi. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsuosime dėl įstatymo projekto tam numatytu darbotvarkėje laiku.

16.47 val.

Baudžiamojo kodekso 270 ir 277¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2661 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Baudžiamojo kodekso 270 ir 277¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2661. Pranešėjas – aplinkos ministras S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau Vyriausybės vardu pateikti Baudžiamojo kodekso 270 ir 277¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Nors teisingumo ministrės pateikta Baudžiamojo kodekso pertvarka sumažino sričių, už kurias teisiama baudžiamąja atsakomybe, ir Seimas apsisprendė per priėmimą vos prieš 2 savaites, tačiau aplinkosauginiai pažeidimai, kaip matome iš praktikos, iš esmės nėra kvalifikuojami kaip didelės žalos arba sunkūs padariniai. 2018–2020 metų laikotarpiu mes matėme vos tris ikiteisminius tyrimus per kalendorinius metus, jie buvo kvalifikuojami kaip didelė žala gamtai.

Šį įstatymo pakeitimą inspiravo pastarojo laikmečio ir viešojoje žiniasklaidoje aptariami chroniški recidyvistiniai nusižengimai tvarkant atliekas, matėme, kad įmonių, dirbančių šešėliniame versle, nestabdė nei automobilių konfiskavimas, nei pakartotinė administracinė atsakomybė ir, nesant aiškiau apibrėžtos baudžiamosios atsakomybės, iš esmės vyravo nebaudžiamumas

už aplinkosauginius pažeidimus. Todėl iš praktikos, kartu diskutuodami su prokuratūra ir policijos pareigūnais, matome, kad iš esmės, nesant aiškesnės baudžiamosios atsakomybės, mes negalime užkardyti tokių nusikaltimų ir jie yra netgi ekonomiškai atsiperkantys.

Taigi šitais pakeitimais yra sprendžiama keletas dalykų: aiškiau apibrėžiama didelė žala aplinkai, nurodomas konkretus kiekis atliekų, kurios yra pavojingos, nuodingos arba nepavojingos išverčiamos, ir kada tai kvalifikuojama kaip didelė žala arba finansine verte įvertinama, kad didelė žala gamtai yra nuo 400 minimaliųjų gyvenimo lygių sumos padaryta žala gamtai.

Taip pat šiek tiek papildoma praktiniu dalyku, tai yra atsisakoma nuorodų į įvairių laukinių gyvūnų, augalų, grybų kategorijas, kurios nebeskirstomos pagal ankstesnius pakeistus teisės aktus. Projektu nesiūloma keisti sankcijų. Juridiniams asmenims ir taip nustatytos Baudžiamojo kodekso 47 straipsniu sankcijos ir baudos. Taigi, norėtume pateikti ir svarstyti šį projektą kartu su Prezidento pateiktu projektu, kuris atėjo daug anksčiau į Seimą, nes Prezidento teikiami projektai nepereina viešojo derinimo, nepereina tarpinstitucinio derinimo, o gali būti tiesiogiai po dekreto nešami į Seimą. Mūsų projektas, nors paskelbtas anksčiau, užtruko dėl viešojo derinimo ir ėjimo per Vyriausybę, todėl kviečiame jį svarstyti ir sujungti su Prezidento teiktu projektu komitete, greičiausiai Teisės ir teisėtvarkos komitete, artimiausiuose posėdžiuose. Mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Jūsų paklausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aš suprantu, jaunatviškas maksimalizmas, bet ar jis pagrįstas išmintimi? Ką noriu pasakyti: jūs norite nuteisti bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki šešerių metų. Pagal Baudžiamąjį kodeksą aš suprasčiau, kad būtų nuo trejų ir šešerių metų ar panašiai, bet dabar – ar areštu, bauda, kaip rodo juridinė ir teisėsaugos praktika, kad tai tik skatina korupciją, nes tada bet koks advokatas pasako kaltinamajam, kad bėgs surinkti pinigų, kad būtų duoti kyšiui. Korupciją skatina tuo, kad surinktų pinigus ir atsipirktų, kad būtų bauda, o ne laisvės atėmimas iki šešerių metų. Tai yra grėsmė: arba – arba. Aš manau, kada teisėsaugos praktikoje Lietuvoje reikia atsisakyti šito, nes, kaip rodo kitur, kaip sakoma, tampomas kaltinamasis ar įtariamasis ilgai ir nuobodžiai, paskui gauna baudą ir jokio arešto, kaip rodo Jurbarko tie įvykiai, nė vienos dienos neatsėdėjęs, nors, kaip sakant, ten ir prievartavimas, ir visi kiti smurtiniai veiksmai buvo.

PIRMININKAS. Laikas!

V. VALKIŪNAS (DPF). Aš manau, mums reikia atsisakyti tos praktikos. Kodėl jūs...

PIRMININKAS. Laikas!

V. VALKIŪNAS (DPF). Iš kur jūs ištraukėte, kad arba bauda, arba Baudžiamasis kodeksas, kodėl...

S. GENTVILAS (LSF). Manau, reikia tikėti Teisės ir teisėtvarkos komitetu, jis kompleksiskai vertins, ar pasiūlytos sankcijos ir mechanizmai yra proporcingi. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Jūs sakote, kad atsakomybę norite sugriežtinti, bet tam tikrais atvejais jūs ją iš esmės palengvinate, nes dabar didelės žalos sąlyga yra vertinamoji ir teismas kiekvienu atveju tą didelę žalą vertina. Ką jūs padarote, tai įrašote didelės žalos apibrėžimą. Tarkime, žala, kuri yra padaryta pavojingų atliekų paskleidimu, yra riba didelės žalos 5 tonos. Kitaip tariant, dabar teismas buvo laisvas spręsti, turėdamas 499 kilogramus, ar tai didelė, ar maža žala. Dabar jau teismui įstatymas pasakys, kad tokia žala yra iš esmės maža. Ar jūs tuos pakeitimus taikote prie konkrečios bylos, ar vis dėlto reikia pripažinti, kad bent jau gilotės, kiek tokiu atveju yra atliekama ikiteisminių tyrimų ir keliems teršėjams tokiu atveju bus palengvinamas jų likimas?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Kaip aš minėjau, per 2018–2022 metus buvo maždaug po tris atvejus, kai buvo taikomas didelės žalos įvertinimas ikiteisminiuose tyrimuose. Pagal mūsų vertinimą, visgi nepatenka dauguma aplinkosauginių pažeidimų į šitą spektrą. Kalbant su policijos komisaru pastarąjį mėnesį išaiškėjo irgi tokie faktai, kad iš 40 tūkst. vidutinių tyrimų aplinkosauginių pažeidimų, kurie patenka į policijos akiratį, yra vos iki dešimties. Vienas iš sudėtingiausių dalykų yra identifikuoti galimą mastą ir kvalifikuoti tai kaip didelę žalą gamtai. Ar tai yra teisingai apibrėžta? Tikrai konsultavomės su Teisingumo ministerija, ieškojome proporcingumo, bet

akivaizdu buvo tai, kad įstatyme reikia labiau ir aiškesnio apibrėžimo, kas yra didelė žala gamtai. Aš girdžiu kai kuriuos pasakymus, kad nepavojingų atliekų kiekis turėtų būti galbūt didesnis, kad būtų kvalifikuojama baudžiamoji atsakomybė, tikrai gal net dvigubai daugiau negu pavojingų atliekų. Bet čia tikrai po pateikimo turėtų kvalifikuotai apsispręsti tie, kurie mato visą baudžiamosios atsakomybės taikymo horizontą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Mane, kaip ir gerbiamą A. Širinskienę, neramina būtent pakeitimo siūlymo antras punktas, kur jūs nustatote dydžius. Kodėl būtent buvo pasirinktos 5 tonos? Kokiais kriterijais vadovaudamasis jūs pasirinkote 5, o ne 10 tonų ir panašiai?

Ir kitas klausimas, prisimenant „Grigeo“ bylą ir visą svarstymą, viešos antraštės buvo ne kartą, buvo kalbama, kad tarša nėra žala. Tai ar imsitės kokių nors reglamentavimo priemonių, kad būtų pirmiausia šitas dalykas apibrėžtas? Tada atsakymas būtent dėl 5 tonų pavojingų atliekų, o ne dėl 10 ir kitų. Kokie buvo kriterijai?

S. GENTVILAS (LSF). Aš irgi noriu tik keletą dalykų pasakyti. Labai dažnai žurnalistai mane klausia ir komitetuose klausia nuomonės apie Klaipėdos „Grigeo“ bylą. Aš griežtai atsisakau tai komentuoti dėl to, kad advokatai panaudos tai prieš valstybę ir pavadins bylą politizuota. Bylą veda Aplinkos apsaugos departamentas ir aš nesikišu į bylos eigą.

Dabar įstatyme didelė žala gamtai apibrėžiama, viena, finansiniu kriterijumi, tai yra 400 minimaliųjų gyvenimo lygių dydžiu, ir atliekų tonažu, kiekiu, kuris pašalintas į gamtą. Dabar galima klausti, ar čia daug, ar čia proporcinga. Aplinkos apsaugos komitetas greičiausiai bus papildomas ir apsispręs, ar čia yra proporcinga. Bet iš esmės paimta, viena vertus, finansinė išraiška, kita vertus, tonažas. Ar už to yra konkretus atvejis? Ne, konkretaus atvejo nėra.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinis klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, norėčiau jūsų paklausti, kaip su prevencija? Tai, ką jūs dabar teikiate, tai, be abejo, pasekmė, ir aš sutinku, kad reikia griežčiau bausti, nes jeigu tokių atvejų pasitaiko ir vis dar tokio kiekio, kad ir policija sako, kad jų tyrimas yra sudėtingesnis, tai galbūt tai padės, kad būtų atgrasyti tie dideli teršėjai. Bet galbūt aplinkos apsaugai žmoniškųjų išteklių nepakanka patikrinti, kad nebūtų to potencialaus teršimo tiek cheminėmis medžiagomis kokių nors netvarkingų įmonių, tiek galbūt atliekų tvarkytojų, tiek ir didesnių, tiek ir mažesnių.

S. GENTVILAS (LSF). Geras klausimas, bet ten, kur yra nelegali tarša, tai yra kompleksiniai pažeidimai. Dažniausiai, visų pirma, gyventojas yra linkęs mokėti grynaisiais už sandorį, neimti čekio. Tai čia yra pirmas žingsnis. Tai yra nelegalus sandoris.

Antra, tai yra vežėjas, kuris greičiausiai nėra atliekų tvarkytojas ir nėra registruotas atliekų tvarkytojų registre. Pavyzdžiui, jūs šiandien atsiversite populiariausio skelbimų portalo *skelbiu.lt* puslapį, tai nebebus paslaugos, kuri būtų afišuojama be atliekų tvarkytojo registro numerio. Vadinasi, tik oficialūs skelbimai.

Trečia, tai greičiausiai nelegalus darbas. Vėlgi, tai yra kompleksiniai pažeidimai, todėl mes dabar per jungtinį koordinacinį centrą, kuris yra prie Vyriausybės, esame atlikę keletą operacijų kartu su Darbo inspekcija, Mokesčių inspekcija, Aplinkos apsaugos departamentu, užčiuopiame tuos ir nė vienas nėra saugus. Net traktorininkui, kuris užvakar gabeno statybines atliekas iš Kėdainių rajono į Jonavos rajoną ar Ukmergės rajoną, irgi buvo konfiskuotas traktorius dėl to, kad iš esmės gabeno nelegalias atliekas. Prevencija lyg ir veikia.

Kitas dalykas, nuo gegužės 1 dienos įsigalioja STR, kuris įpareigoja statytoją, užbaigiant statybas, deklaruoti, kur ir kaip utilizuotos statybinės atliekos, nes statybų metu visada susidaro statybinių atliekų, todėl užbaigiant statybas privalu deklaruoti, kaip sutvarkytos statybinės atliekos, tiesiog pagrįsti faktą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už kalba T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, norėčiau paraginti palaikyti šį įstatymo projektą. Gerai, kad mes Aplinkos apsaugos komitete pradėsime šią diskusiją. Mano galva, projektą reikėtų papildyti dar ir kitais sunkiais nusikaltimais gamtai.

Atkreipiau dėmesį, kad Europos Sąjungoje yra baigiama derinti direktyva, susijusi su bau-
džiamumu, kriminalinės atsakomybės didinimu būtent ypač su didele žala susijusiems nusikal-
timams gamtai. Tikriausiai diskutuosime dėl to, kad papildytume šį projektą, pavyzdžiui, žala
miškams dėl nelegalios prekybos ypač stambiu mastu. Tikrai ši diskusija prasidės labai laiku ir
labai tinkamoje vietoje.

Labai džiaugiuosi, kad rytoj Aplinkos apsaugos komitete kaip tik turėsime diskusiją dėl Ap-
linkos apsaugos departamento darbuotojų darbo sąlygų, nes yra ir Seimui adresuotų raštų. Tikrai
aplinkosaugininkai jaučia didelį mūsų spaudimą gerinti teršėjų ir didinti teršėjų ir pažeidėjų atsa-
komybę, juos gaudyti, tačiau mes turėtume pasirūpinti būtent aplinkosaugos pareigūnų sociali-
nėmis garantijomis ir jų gerove. Tad raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Kaip parodė ministro S. Gentvilo pasisakymas, kad įstatymo projektas
nesubrandintas, ir tie visi šešeri metai, kad už žmogaus užmušimą duoda šešerius metus, o čia,
kaip sakant, už taršą. Aišku, mes visi prieš taršą, aš manau, kad baudos... galima be Baudžiamojo
kodekso – baudomis, o ne, kaip sakant, jūs čia kiti, kolegos, ginate žmogaus teises, už orumą, už
viską, o čia jau įvedate diktatūrą. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsavimas dėl įstaty-
mo projekto tam numatytu darbotvarkėje metu.

17.03 val.

**Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 28, 30, 37, 46, 50, 62, 63, 64, 64¹ straipsnių, priedo pakeitimo
ir Įstatymo papildymo 2 priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-2667 (pateikimas)**

Kitas darbotvarkės 2-10 klausimas – Žvalgybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įsta-
tymo projektas Nr. XIVP-2667. Pranešėjas – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai jums ačiū. Kolegos, būsiu labai koncentruotas ir labai kon-
ceptualus. Labai trumpai. Eina Valstybės tarnybos paketas. Apsispręsimė, kai reikės, bet dabar aš
siūlau prikabinti dar prie jo ir mūsų žvalgybos tarnybas. Kitaip tariant, kad tie koeficientai, kurie
planuojami pirmame etape nuo liepos 1 dienos, galiotų ir jiems. Štai visa esmė.

Labai prašysiu po to jau jūsų, posėdžio pirmininke, skubos tvarkos, kad galėtų pagrindinis ko-
mitetas, NSGK net nesvarstytų, prijungti prie bendro projekto ir eitų į svarstymą ir priėmimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pirmininke. Tikrai vienas conceptualiausių pristaty-
mų, kokius tik yra tekę matyti. Jūsų nenori paklausti nė vienas Seimo narys.

Pasisakymai dėl motyvų. Taip pat nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Balsavimas dėl įstaty-
mo projekto tam numatytu darbotvarkėje metu.

17.04 val.

**Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių,
2 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2699 (pateikimas)**

Kitas darbotvarkės 2-11 klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įsta-
tymo kai kurių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2699. Pranešėjas –
J. Skačkauskas. Pateikimas. Viceministre, pristatysite klausimą ar nesiruošiate? Gal praleidžiate į
darbotvarkės pabaigą, ne?

J. SKAČKAUSKAS. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, šiandien no-
rėčiau pristatyti Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstaty-
mo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių, 2 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projektą. Šiuo įstatymo proje-
ktu siekiama trijų tikslų. Pagrindinis tikslas – įgyvendinti praeitų metų vasario 24 dienos Europos
Parlamento ir Tarybos direktyvos 2022/362 2 priedo nuostatų perkėlimą ir nustatyti maksimalius
kelių naudotojo mokesčio dydžius, kurie priklauso nuo taršos euroklasės ir transporto priemonės
ašių skaičiaus.

Papildomi tikslai. Reglamentuoti atsiskaitymą su akcine bendrove Lietuvos automobilių kelių direkcija už jos valdomose elektromobilių įkrovimo stotelėse suteiktas elektromobilių įkrovimo paslaugas pagal nustatytus paslaugos tarifus.

Kitas papildomas tikslas – pagal Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo nuostatas numatyti įpareigojimą viešajai įstaigai Transporto kompetencijų agentūrai atlikti tam tikras naujas funkcijas. Šios funkcijos yra valstybinės reikšmės kelių naudojimo priežiūros vykdymas, eismo įvykių informacinės sistemos palaikymas, tobulinimas ir informacijos apdorojimas. Šioms funkcijoms vykdyti galės būti naudojamos KPPP lėšos.

Leiskite kiek detaliau pristatyti pagrindinio įstatymo projekto tikslo – direktyvos dėl maksimalių kelių naudotojo mokesčio dydžių perkėlimo – nuostatas. Šiuo metu M2, M3 (tai yra autobusai), N1, N2, N3 (krovininis komercinis transportas) motorinių transporto priemonių valdytojai moka kelių naudotojo mokesį už naudojamąsi magistraliniais keliais. Iš viso tai yra 1 tūkst. 751 kilometras iš 21 tūkst. 200 kilometrų. Kelių naudotojo mokesčio dydžius, neviršydamą šiuo įstatymu nustatomų maksimalių dydžių, šio mokesčio mokėjimo, administravimo ir priežiūros tvarką nustatys Vyriausybė. Taigi maksimalūs dydžiai nustatomi pagal direktyvą įstatymu, o konkretūs dydžiai – Vyriausybės nutarimu.

Nustatyti mokesčio dydžiai turi būti proporcingi naudojimosi keliais trukmei. Pagal direktyvą ir įstatymą yra numatyta, kad mėnesio tarifas turi būti ne didesnis kaip 10 % metinio tarifo, savaitės tarifas turi būti ne didesnis kaip 5 % metinio tarifo, o dienos tarifas turi būti ne didesnis kaip 2 % metinio tarifo. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad kelių naudotojo mokesčio dydžiai nebuvo tikslinami jau aštuonerius metus, tai yra paskutinį kartą jie buvo patikslinti 2015 metais.

Įstatymo projektu siūloma patvirtinti maksimalius kelių naudotojo mokesčio dydžius, kurie priklausytų nuo taršos euroklasės ir transporto priemonės ašių skaičiaus, užtikrinant principą „teršėjas moka“. Šiuo metu nustatyti ribiniai kelių naudotojo dydžiai yra tik iš dalies suskirstyti pagal taršos normas. Skirtingų taršos standartų pagal emisijos euroklases šiuo metu nustatytas tas pats mokestis. Tarkime, „euro 0“ ir „euro IV“ moka tą patį tarifą.

Taigi šiuo įstatymu atsirastų realus diferencijavimas nuo „euro 0“ iki „euro VI“ klasės, taip pat pagal vilkiko ašių skaičių. Tai būtų teisingiau įgyvendinant principą „teršėjas moka“.

Ačiū. Siūlyčiau pritarti įstatymo pakeitimui ir svarstyti šį klausimą skubos tvarka.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš vis dėlto norėčiau paklausti labai aiškiai ir suprantamai. Kokie yra lūkesčiai, kiek pinigų planuojama iš to surinkti ir kam tuos pinigus mes skirsime?

J. SKAČKAUSKAS. Priėmus įstatymą, po to Vyriausybei nustačius konkrečius dydžius, papildomai planuojama surinkti nuo 40 mln. eurų. Papildomai.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Per metus?

J. SKAČKAUSKAS. Per metus. Šie 40 mln. eurų, tikimasi, bus skirti keliams, nes šiuo metu prasidėjo derybos dėl kitų metų biudžeto, mes esame išreiškę savo poreikį ir iš tikrųjų kalbame apie šitą padidinimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Jūs pristatydamas du kartus paminėjote principą „teršėjas moka“. Tikslas lyg ir yra mažinti taršą. Ar numatote, kad tarša kiek nors sumažės, ar tik surinksime mokesčius?

J. SKAČKAUSKAS. Iš tikrųjų numatome, nes... Noriu atkreipti dėmesį, kad Lietuvos transporto parkas yra gana naujas, turime problemų dėl tranzitu per Lietuvą vykstančių krovininių srautų. Tai yra trečiųjų šalių vilkikai, jie yra labai seni. Mūsų manymu, padidinus patiems taršiausiems labiausiai, tie, sakykime, patys taršiausi vilkikai turbūt aplenkė Lietuvą arba būtų įpareigoti investuoti į naujesnes transporto priemones. Tarša realiai tikrai turėtų mažėti, nes tai bus paskata mokestinėmis priemonėmis.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakyti dėl motyvų taip pat nėra norinčių Seimo narių. Balsavimas dėl įstatymo projekto vyks numatytu darbotvarkėje metu.

Gerbiami kolegos, pereidamas prie kito klausimo, noriu tik informuoti, kad liko darbotvarkėje du klausimai ir nuo to, kiek bus norinčių paklausti ir pasisakyti, priklausys balsuoti skirtas laikas. Iš karto po tų dviejų klausimų pereisime prie balsavimo. Visus, kas stebi per televiziją kabinetuose, kviečiame po truputėlį judėti plenarinių posėdžių salės link, nes, tikėtina, tas laiko tarpas nebus labai ilgas.

17.10 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2426 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2426. Pranešėja – R. Tamašunienė. Pateikimas.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Mieli kolegos, labai prašau palaikyti įstatymo projektą ir perskirstyti teisingiau KPP programos lėšas. 9 % yra rezervas, skirtas vietinės reikšmės keliams, bet valstybei svarbiems objektams. Realiai kelios savivaldybės gali pretenduoti, gali pasinaudoti, bet sutarkime, kad jeigu tai yra valstybei svarbus objektas, tai šiems darbams įgyvendinti finansavimas turėtų būti skiriamas iš kitų programų. O tas rezervas yra suformuotas iš 33 %, skiriamų savivaldybės vietinės reikšmės keliams, tai yra visų savivaldybių sąskaita. Tai nei daug, nei mažai, bet 2022 metais sudarė 16 mln. eurų.

Problema yra ta, kad, pakeitus KPP programą, žiedinės savivaldybės neteko joms skiriamų papildomų 2 %. Reikia įvertinti, kad čia intensyvumas yra didžiausias, gyventojai kuriasi, atsiranda naujų urbanizuotų teritorijų, kurioms reikia papildomų investicijų, todėl, visiškai neskriaudžiant kitų savivaldybių, iš to rezervo 9 % dalies aš siūlau 30 % skirti žiedinėms savivaldybėms, tai yra Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus rajono savivaldybėms, kur intensyvumas ir problematika infrastruktūros tikrai yra viena pagrindinių mums, Seimo nariams vienmandatininkams, deklaruojamų gyventojų problemų. Taip pat vis dėlto būtų paliekama šiame įstatymo projekte dalis valstybei svarbiems objektams, bet tai būtų 70 % iš tų 9 % rezervo. Aš kalbu tik apie rezervo dalį, todėl labai prašau pritari.

Tikrai reikia ieškoti sprendimų, nes pati KPP programa nedidinama, kas irgi, mano vertinimu, neteisinga, o čia yra eismo intensyvumas nepalyginamas, yra kamščiai kaimiškose vietovėse, o juo labiau gatvės yra nesutvarkytos, nėra asfalto, nėra šaligatvių, o gyvena jaunos šeimos ir vaikai, tikrai jų yra daug, eina visiškai nesaugiomis sąlygomis. Savivaldybėms reikia ieškoti sprendimų, todėl, man atrodo, mes kartu galime tų sprendimų paieškoti ir būtent iš tos rezervo, kuriuo disponuoja Susisiekimo ministerija, o ne savivaldybės, dalies kiek nors skirti, tai yra tiek pat, kiek buvo maždaug skiriama žiedinėms savivaldybėms. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Jūsų paklausti nori septyni Seimo nariai. Pirmininkas klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū. Taip, dabar yra ypač nesaugios sąlygos, ypač vaikščioti, važiuoti tiltais, nes Lietuva šiais metais pasižymėjo tiltų griuvimo metais. Norėjau pasiteirauti, kiek toms nežiedinėms savivaldybėms liktų procentiškai toliau keliams tvarkytis? Aš pačiai jūsų idėjai tikrai pritariu, nes to tikrai reikia, buvo nesąžiningai padaryta. Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš siūlau grąžinti. Visada prieš tai buvusiose KPP programose buvo numatyta atskira eilutė žiedinėms savivaldybėms, bet pakeitus visą metodiką ir KPPP, tai yra Kelių plėtros ir priežiūros programą, tos eilutės neliko, nors yra viena išskirtinė sąlyga dėl kurortinių savivaldybių – šios savivaldybės gauna papildomą finansavimą. Manychiau, kad reikėtų rezervo sąskaita šiek tiek pagerinti, tai yra grąžinti į buvusį finansavimo lygį, nes dabar jis realiai sumažintas.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, tikrai nepritarsiu šitam projektui. Lietuvoje visi žmonės, gyvenantys regionuose ar bet kurioje savivaldybėje, yra vienodi, jiems irgi rūpi keliai. Jūs norite išskirti žiedinę savivaldybę, ji gauna lygiai taip pat finansavimą iš

KPPP lėšų pagal kelių ilgį. 9 % yra rezervas ypatingos svarbos objektams, kurie yra numatyti rezerve. Jeigu jūs kalbėtumėte apie visas savivaldybes ir mažintumėte šitą fondą, tai sutikčiau, bet šiuo atveju negalime išskirti, nes lygiai taip pat visoje Lietuvoje mes turime ganėtinai blogus kelius. Važiuoju per visą Lietuvą. Matome ir žinome, kokie yra keliai. Kalbate apie saugumą – lygiai taip pat vaikas eina į mokyklą, kur nėra šaligatvių. Lygiai taip pat ir Mažeikių mieste ar nuvažia-vus į Plungę irgi yra tokių gatvių, kur nėra šaligatvių. Taigi, mes negalėtume išskirti, kad būtent žiedinė savivaldybė turėtų būti. Mano klausimas: kodėl jūs nekalbate apie KPPP lėšų padidinimą ir apie tai, kaip kažkaip kitaip spręsti šitą klausimą?

PIRMININKAS. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Gerbiama kolege, apie KPPP lėšų padidinimą kalba visi. Ir pati Susisiekimo ministerija pateikė pasiūlymą padidinti ir skirti didesnę akcizo atskaitymo dalį KPP programai, bet Seimas balsuoja kitaip. Tai klausimas ir jums: kodėl nevaikštote, nekalbate su kolegomis, kad taip atsitiktų?

Antras dalykas, nelyginkime nepalyginamų dalykų. Yra savivaldybės, turi miesto centrą ir aplink. O čia yra išsidėstę aplink didžiuosius miestus ir tas, sakykime, lėšų panaudojimas yra skirtingas negu savivaldybėje, kuri nėra aplink žiedu, aplink kažką išsidėsčiusi, aplink kitą savivaldybę. Ir vaikų yra, aišku, nedaug, ir nedaug mokyklų regionuose, o čia yra būriai einančių vaikų ir važiuojančių automobilių. Tikrai reikia pavažiuoti į Zujūnų, Avižienių ar kitas vietas ir pažiūrėti, kaip tankiai gyvena ir koks yra poreikis.

Juo labiau, gerbiama Laima, kiek savivaldybių pasinaudoja 9 %, jums nekyla klausimų? Tai irgi yra vietinės reikšmės kelias, svarbus valstybei objektas. Bet jeigu jis svarbus, tai valstybė turėtų surasti lėšų jam finansuoti. Ar tai tiltas, ar tai aplinkkelis, bet jis yra vietinės reikšmės kelias, todėl taip pat jis turėtų būti finansuojamas pagal kelių ilgį ir gyventojų skaičių.

Kodėl mes išskiriame šitą grupę? Kodėl mes išskiriame kurortines savivaldybes? Jos turi papildomų pajamų, pavyzdžiui, lyginant su kokia Pasvalio savivaldybe, bet mes išskiriame, nes galvojame, kad ten reikia geresnės infrastruktūros, kadangi ten pritraukia lankytojų. Tai lygiai taip ir čia – užtikrinti saugumą ir tą poreikį, tai yra tikrai prioritetas, gražinti į tą lygį, koks buvo finansavimas. Mes jį sumažiname, o tai yra nedovanotina, nes ta plėtra vyksta – ir gyventojų skaičius, ir naujų namų, ir neasfaltuotų gatvių atsiranda daugiau naujų, ne tų esamų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, išties labai pritariu jums. Jūs paminėjote labai svarbų akcentą, kad didžiausia imigracija Lietuvoje vyksta į Vilnių ir būtent į Vilniaus rajoną, į tą besivystančią infrastruktūrą, ir čia tikrai reikalinga didelė valstybės parama. Tačiau mane neramina vienas dalykas, tai valstybės planavimas. Kelių plėtros programa – tokia nedidelė antklodė, kurią bando užsitempti visi, ir dar ji apkarpoma kitoms reikmėms. Ar nemanote, kad išties turėtų būti iš esmės pakeistas Kelių plėtros programos finansavimas, surastas protingas, naujas, racionalus modelis, kaip galbūt pritraukti lėšų, skolintų lėšų, kad galų gale ta plėtra būtų plėtra, o ne stabdis?

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Jūs labai teisingai pastebėjote. Mano vertinimu, mūsų valstybė jau prarado vieną Europos Sąjungos finansavimo laikotarpį, nes, pavyzdžiui, kaimyninė Lenkija visai kitaip panaudojo tas lėšas infrastruktūrai gerinti. Aišku, tai yra magistraliniai keliai, krašto, mūsų atitikmuo – regioniniai keliai. Bet savivaldybės generavo lėšas ir taip pat labai gražiai pasitvarkė kelius ir gatves nedidelių miestelių, kaimiškų vietovių ir taip toliau.

Nenumatoma nieko geresnio ir šito laikotarpio perspektyvoje. Kodėl taip yra? Klausimas, aišku, tikriausiai šiek tiek kitai pusei. Bet aš galvoju, jūs labai teisingai pastebėjote, irgi pritariu, kad ta KPP programa turėtų gauti didesnę finansavimą iš surenkamo akcizo, nes realiai surenkame iš to, už ką užmokame. Už degalus mes užmokame ir tikimės, kad mūsų pinigai, mūsų sumokėta akcizo dalis, atiteks mūsų infrastruktūrai gerinti.

Mano vertinimu, pati programa, tos dalys, kaip yra pakeista, yra ne visai teisinga. Dar, mano vertinimu, savivaldybės tikrai labai racionaliai, labai efektyviai panaudoja pinigus. Ir ta dalis, bus kitas pasiūlymas kolegos iš Socialdemokratų frakcijos padidinti savivaldybės finansavimo dalį,

jai aš taip pat pritariu, nes reikia sprendimų, kaip ir minėjo kolegė Laima, būtent sulaukti regionuose. Pati metodika irgi verta mūsų, kolegų, svarstymo, aš taip manyčiau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Čia jau daug kas pasakė, kad klausimas turbūt ne dėl procentų, o dėl pinigų iš tikrųjų. Jeigu nėra lėšų, tai turbūt dalinkime, kaip norime, vis tiek jų trūks. Ar nemanote, kad vis dėlto galbūt reikėtų kaip nors tobulinti mokesčių sistemą, to jūs nenorite daryti, kad būtų daugiau finansų skiriama keliams atnaujinti?

O šiaip dar kitas klausimas. Iš tikrųjų patogus gyvenimas skatina pasirinkti tas vietas, kurios yra patogios. Jūs norite padaryti patogias vietas, sukurti dar daugiau problemų, kad žmonės keltųsi į Vilnių, Vilniaus kraštą. O tai gal geriau atvirkščiai – kelti žmones į regionus, ten daryti ypač patogų gyvenimą, kad tenai žmonės gyventų ir noriai vystytųsi, o ne tik prie Vilniaus? Jūs viską norite padaryti Vilniuje. Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Ne, atvirkščiai, aš nenoriu taip padaryti. Bet žmonės patys pasirenka. Ir šiuo metu tas jau padaryta. Padarė laikas. Žmonės tikrai atvažiuoja studijuoti, nes regionuose nėra kur studijuoti. Mes uždarėme mokyklas, mes uždarėme mažas ligonines. Faktiškai nėra ko likti regione jaunam žmogui, todėl jis keliai ten, kur jis ras darbą, kur jis turės paslaugas, kur jis galės su šeima įsikurti. Vertinkime tų žmonių pasirinkimą. Vienas dalykas.

O antras dalykas. Ne kelių infrastruktūra ir ne KPP programa spręstų jūsų paminėtą regionų problemą, mano vertinimu, o pirmajam būstui, kaip siūlo ministerija, didesnė parama regionuose, taip pat mokyklų tinklo arba švietimo įstaigų prieinamumas – ne už 25 kilometrų, o arčiau namų. Man atrodo, tos priemonės veiktų taip, kad žmonės norėtų likti regionuose, ir tada mes galvotume, kaip jiems pagerinti visą tą infrastruktūrą, nes dabar realiai nėra kam naudotis ta gera infrastruktūra.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Turbūt faktiškai paskutinis klausia V. Valkiūnas. Nebent labai glaustą paklaustų ir J. Razma dar labai norėtų.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke Andriau. Aš manau, kad neužteks jokių finansų, jeigu taip elgsimės su tais finansais. Gerbiama Rita, jūs buvote vidaus reikalų ministrė, žinote daugiau apie visas kriminalines sąsajas. Ar nemanote, kad paraleliai reikia nukirsti mafiozines sąsajas tarp Kelių direkcijos ir rangovų, nes tie suokalbiai, kad į tą regioną neina vieni kelininkai, nėra tarptautinių konkursų ir kiti įtartinai veiksmai. Ar nereikia... kad užtektų tų finansų? Finansų užtenka, bet tvarkos nėra Lietuvoje.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Aš negaliu atsakyti dėl konkrečių atvejų. Jeigu tokie jums žinomi, tai, abejo, juos reikia atskleisti. Aš kėliau klausimą Kelių direkcijai susitikimo metu, nes ji skelbia konkursus ir konkursais sukelia lūkesčių, žmonės laukia, kad štai jau įvyks kažkoks remontas ar bus įrenginys, susijęs su eismo saugumu, ir dažniausiai konkursai neįvyksta. Arba atsisako, arba pamato, kad per mažas biudžetas. Tikrai verta ir naujam vadovui mes frakcijoje palinkėjome, kad jis peržiūrėtų, kaip vykdomi viešieji konkursai ir koks jų efektyvumas, kokie rezultatai. Kita vertus, aš ir siekiu, kad ne Susisiekimo ministerija disponuotų rezervu 9 %, o jų dalis atitektų savivaldybėms. Jos geriau žino savo gyventojų poreikius ir galės įgyvendinti, atlikti tuos konkursus dėl savo gyventojų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinis klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamoji kolege, ar nemanote, kad tos žiedinės savivaldybės pakankamai pasinaudojo tomis privilegijomis, kai Vyriausybės nutarimu anksčiau joms buvo išskirtinai numatytos tos lėšos atskira eilute? Ir kai jūs sakote, kad čia kuriasi daugiau žmonių, tai jie moka daugiau mokesčių ir savivaldybės iš tų biudžetų gali tvarkyti kelius. Jeigu kalbame apie tranzitinį transportą, tai jis važiuoja ne savivaldybių keliais, o krašto ir magistraliniais keliais per tas savivaldybes į miestų centrus. Ir ar nemanote, kad būtų geresnis radikalesnis sprendimas – tiesiog panaikinti tas žiedines savivaldybes, nes, nežinau, ar jūs rasite bent kurioje nors pasaulio šalyje pavyzdį tokių savivaldybių, kurių centras būtų kitos savivaldybės mieste?

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Na, kaimiškos savivaldybės yra regionuose ir tų pavyzdžių rastume. Bet jeigu norite panaikinti, vadinasi, bus daugiau savivaldybių Lietuvoje, nes tada tą žiedą

reikia išskaidyti į keturias arba penkias savivaldybes papildomas. Jeigu valstybė turtinga, galima galvoti, aš visai nieko prieš.

Kitas dalykas. Kai Vyriausybės nutarimu skirstoma, buvo tvarka, tai ji ir buvo pakeista, juo labiau kad Vyriausybė taip pat atsižvelgė į tuos poreikius. Dažnai net ne ko savivaldybė prašydavo, o ką nusprendavo iš viršaus. Ir Vilniaus rajonas, aš kaip dirbusi savivaldybėje, to pavyzdys. Savivaldybė prašo viena, o skiria visai kam kitam. Tai buvo ne vienos Vyriausybės tas daroma. Dabar būtų gerai parašyti metodikoje ir tokių klausimų nekiltų, kokias jūs čia abejones keliate.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kaip ir versle, jeigu verslininkas mato, kad ten vyksta geras verslas, investuoja, toliau uždirba pinigus. Taip pat ir valstybė turėtų pažiūrėti. Jeigu mūsų piliečiai intensyviausiai važinėja būtent tose vietose, tai yra žiedinės savivaldybės, važiuoja į savo namus, veža vaikus ir keliai ne tik magistraliniai, bet ir priklausantys savivaldybėms, tai kodėl mes neturėtume ten investuoti. Aš manau, kad šis įstatymo projektas nenuskriaudžia labai nieko, o būtent padeda toms intensyviai besivystančioms savivaldybėms dar geriau, protingiau ir teisingiau vystytis. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Na, iš tikrųjų, jeigu mes pradėsime taisyti tą pačią paklodę pagal savo apygardas, tai iš tikrųjų nieko gero negausime. Visų bendra problema – gal šio toks stygius finansų, skirtų tiesiai keliams, juo labiau regioniniams keliams ir aplink regionines savivaldybes, tvarkyti.

Manychiau, čia jau buvo paminėta, kad praeitą kadenciją dirbant ministrui J. Narkevičiui gana neblogai buvo pamaitintas Vilnijos kraštas kartu su visais keliukais ir kitais dalykiukais. Manychiau, kad šiuo atveju reikia tikrai sąžiningai dalintis, nes ir kitur gyvena žmonės. Kaip ir minėjau, vis dėlto ir ten turėtų būti pakankama struktūra, kad vis dėlto nebūtų taip dar kartą, kad dar labiau bėgtų link Vilniaus krašto žmonės, kadangi iš tikrųjų gyvenimo sąlygos yra nevienodos.

Ypač svarbu, ir ūkininkai tą sako, susisiekiama vietose, nes iš tikrųjų ten niekada nesivystys jokie verslai, jeigu neišspręsimė susisiekimo problemų, nes pagrindinis dalykas verslui yra geras susisiekimas. O aplink Vilniją, ypač žiediniuose kraštuose arba ten, kur yra vystomas verslas, susisiekimas yra tikrai geras, todėl verslas ir nori investuoti.

Siūlau vis dėlto paskirstyti pinigus tolygiau, ypač kuo toliau Lietuvoje, tuo labiau daryti geras susisiekimo sąlygas, nes ten tikrai transportas turi taip pat judėti. Kaip ir sakau, ypač didelės teritorijos ir ten taip pat vystosi verslai, ypač ūkininkai. Nepritariu tam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymus dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto visiškai netrukus, po paskutinio šios dienos darbotvarkės klausimo.

17.30 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 4, 40 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2680 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2680. Pranešėjas – A. Žukauskas. Pateikimas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami kolegos ir kolegės, visi turbūt žinote, kad Lietuva sparčiai žengia skaitmeninės transformacijos keliu. Ši transformacija apima visas sritis: gamybą, finansus, sveikatos apsaugą, prekybą, transportą, neaplenkia ir švietimo srities.

Jūsų dėmesiui yra siūlomos Švietimo įstatymo kelių straipsnių pataisos, jų esmė yra sąvokos „mokymosi ar mokymo programinė įranga“ įteisinimas ir jos išskyrimas iš kitų skaitmeninių ugdymo priemonių. Mokymosi programinė įranga apibrėžiama kaip interaktyvi kompiuterinė programinė įranga, sukurta bendrosiose ugdymo programose nustatytų mokomųjų dalykų mokymui arba mokymuisi. Aš noriu pabrėžti, kad šiandien mes turime nemažai skaitmeninių priemonių švietimo arsenale, tačiau dauguma jų, ženkli dalis yra pasyvios priemonės, kitaip sakant, įvairios elektroninės knygos ir albumai, kurie iš esmės nekeičia ugdymo pobūdžio. Tai yra patogu, tokiu

būdu yra padidinamas prieinamumas, mokiniai nebeturi taisyti portfelyje sunkių knygų, saugome miškus, nes popieriaus mažiau sunaudojama, bet iš esmės ugdymo pobūdis išlieka tas pats, nes ar žiūrėti į popierinį vadovėlį, ar žiūrėti į kompiuterio ar kokią nešiojamojo prietaiso ekraną iš esmės yra tas pats ir vaikas nuo to nei geriau tų ugdymo tikslų pasiekia, nei geriau mokosi. O interaktyvi kompiuterinė programinė įranga yra kintamo turinio, ji reaguoja į grįžtamąjį ryšį, kurį besimokantys jai duoda, ir jiniai iš esmės keičia ugdymo pobūdį tuo, kad ta programa prisitaiko prie konkretaus mokinio poreikių ir taip gali užtikrinti įvairių mokinių, taip sakant, individualius poreikius ir būti galingu įrankiu mokytojo rankose.

Taigi šis Švietimo įstatymo pakeitimas įteisintų tokią sąvoką ir įpareigotų ministeriją savo aprašuose skirti specialų dėmesį šitai programinei įrangai, nustatyti jos įsigijimo ir aprūpinimo tvarką atskirai nuo visų kitų skaitmeninių priemonių, kurios yra pasyvios.

Šios įstatymo pataisos yra teikiamos Laisvės frakcijos narių iniciatyva, taip pat dar pasirašė 18 kitų Seimo narių, kurie parėmė šią iniciatyvą, kad ją būtų galima teikti šiandien kaip pataisą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori penki Seimo nariai. Pirmininkas A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas profesoriau, noriu paklausti, sakykite, susieta su tuo įstatymu, ar negalvojate apie tai, kad nedidelis... Gal šiek tiek nukrypstu nuo pranešimo, bet vis platesnis mobiliųjų telefonų, planšečių, kompiuterių naudojimas man, kaip gydytojui, kelia nerimą. Jau šiuo metu pastebima nemažai vaikų prie okulistų kabinetų. Vis daugėja moksleivių, nešiojančių akinius, ir vyresnių žmonių, sergančių įvairiomis akių ligomis. Manau, kad ateities kartos, užaugusios su šia technika, dar aštriau susidurs su šiomis problemomis, bet kartu suprantu, kad tokie pasauliniai procesai. Bet ar jūs negalvojate ką nors ir tuo klausimu pasiūlyti?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip, skaitymas mažo formato ekrane iš tikrųjų yra žalingas regėjimui, bet aš manau, kad šiuo metu mokyklose jau yra pakankamai išplitę kompiuteriai su dideliais vaizduokliais, kurie, skirtingai nuo senos kartos vaizduoklių, jau nebekenkia žmogaus regai, nes tas vaizdas nemirga, ir aš manau, kad dėl to čia... Čia yra techninė problema, bet ji yra vienaip ar kitaip neišvengiama. Blogiau, jeigu vaikai skaitys telefonuose tuos PDF failus, kuriuos dabar jiems bruka, negu tas telefonas tarnaus kaip mokymo ar mokymosi priemonė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų niekur nepabėgsi nuo informacinių technologijų, vis tiek jos eina ir ateis, ir vis tiek mokysimės, gal jos tobulės kažkiek. Tik jūs taip neaiškiai parašėte dėl lėšų poreikio. Jūs parašėte, kad tvarkingai tvarkantis lėšų papildomai iš biudžeto nereikės. Kas tas yra „tvarkingai tvarkantis“? Ir kur jūs matote tuos resursus, kuriuos būtų galima panaudoti skaitmeninei daliai naudoti. Čia gražus parašymas, bet ar jis realus? Ar tikrai nereikės lėšų? Jeigu reikės lėšų, savaime suprantama, ir taip reikėtų prašyti Vyriausybės išvados, kokios ten galimybės įgyvendinti teorinę dalį praktiškai. Ačiū.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū už klausimą. Viena vertus, suprantate, pandemijos metu labai išplito tos pasyvios priemonės, gal net jų per daug, negu reikia. Yra ištisos platformos, kurios siūlo tas pasyvas priemonės. Galima būtų *to sąskaita* kažkiek daugiau įsigyti konkrečios programinės įrangos. Yra programinė įranga, pavyzdžiui, raštinės programinė įranga įsigyta centralizuotai, bet ji neatlieka to ugdymo poreikio.

Aišku, ilgainiui reikės daugiau lėšų, bet iš pradžių, man atrodo, kad išsigalioję šitas įstatymas, galima visiškai verstis esamomis lėšomis, kurios nėra jau tokios mažos, skirtos skaitmeninėms priemonėms. Būtų galima nuo šių metų rugsėjo jau tą įstatymą pradėti įgyvendinti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, noriu pratęsti, kaip dažnai darau, E. Pupinio mintį. Viskas yra gerai, skaitmeninės mokymo priemonės yra puiku, reikalinga, modernu, bet tikrai visa tai kainuoja. Ir tame projekte iš viso apie pinigų nėra užsimenama. Ar čia jau viskas yra suderinta su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, juoba kad jūsų noras nuo rugsėjo 1 dienos jau pradėti šią programą? Ar aš teisingai suprantu, kad čia paprasčiausiai lėšos bus imamos iš tų 35 mln., apie kuriuos mes kalbėjome, kuriuos ministrė A. Armonaitė yra užspaudusi, įjungusi stabdžius ir neduoda lituanistams, institutams, universitetams lituanizuoti skaitmeninę erdvę. Aš ar klystu, kad čia bus panaudota dalis šitų lėšų? Ačiū.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Aš manau, ten tos lėšos kitkam yra skirtos. Jos yra skirtos sukurti produktus, kurie lituanizuotų mūsų gyvenimą. Bet aš šneku apie ugdymo priemones ir naujo pobūdžio ugdymo priemones, kurios yra investicija į mūsų vaikus, ir tie vaikai tikrai grąžins daugeriopai tuos pinigus, kai bus išugdyti geriau, kai jie, pavyzdžiui, ir matematiką geriau supras, ir loginę mąstymą mes išvystysime individualiai kiekvienam, ir teksto suvokimą, ir visus kitus dalykus, kurie duoda po to tiesioginę grąžą. Po to tie vaikai dirbs aukštesnės kvalifikacijos darbus, robotizuos, skaitmenizuos ir padidins mūsų bendrąjį produktą. Yra gerai žinoma, kad investicija į švietimą atsiperka mažiausiai dešimteriojai. Aš dėl to nesijaudinčiau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Pastaruoju metu visuomenėje, tiek ir Europos Sąjungos šalyse, yra dažnai kalbama apie dirbtinį intelektą, kuris veržiasi ne tik į namus, bet ir į pačią švietimo sistemą. Taip, šie pinigai yra skirti dirbtiniam intelektui, kur žygiuoja ir į jūsų pateiktą projektą. Norėjau paklausti: kiek ateityje bus apsaugotas švietimas nuo dirbtinio intelekto įsikišimo? Mes žinome, kaip vyksta su propaganda ir panašiai, kaip paveikti visuomenės nuomonę, šiuo atveju švietimą, mokyklas ir panašiai. Ar kalbame apie kokį nors reglamentą, kad būtų suteikta tam tikra apsauga, kad tas dirbtinis intelektas nepaimtų daugiau, nei žmogus geba? Ačiū.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū už klausimą. Šios programos apims ir dirbtinio intelekto programas, tačiau čia pat tose patalpose yra numatoma, kad tokios programinės įrangos naudojimą, įsigijimą reglamentuos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos parengtas aprašas. Tai yra ministerija faktiškai įpareigota reglamentuoti šių programų naudojimą ir įsigijimą. Aš manau, kaip ir visos technologijos iš pradžių sukuria daug pavojų, taip ir dirbtinis intelektas, be visų privalumų, jau dabar atneša ir nemenką žalą. Bet mes turime taikstyti su tuo. Teisinėje valstybėje tokie dalykai yra sureguliuojami. Iš dalies ir mobilieji telefonai, čia ką tik buvo pasakyta, ir automobiliai kelia pavojų žmonėms, bet visokios taisyklės, įstatymai tam ir skirti, kad sureguliuotume, minimizuotume tą neigiamą technologijų poveikį.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinė klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū. Gerai, kad yra apibrėžta, kas yra mokymo (mokymosi) programinė įranga, skaitmeninė mokymo (mokymosi) priemonė. Piktnaudžiavimo bus mažiau ir interpretacijų. Bet tam reikia labai didelio intelektualinio potencialo ir, be abejo, didelių finansinių išteklių. Todėl kelia nerimą 70 straipsnio 3 dalies pakeitimas, kad skaitmeninėmis mokymo (mokymosi) priemonėmis ministro nustatyta tvarka nemokamai aprūpinama, taip pat vadovėliais ir panašiai nemokamai aprūpinama. Mes juk žinome, kad daugiausia yra sutelkiama privačiose rankose. Aš, pavyzdžiui, tikrai nematau, kad taip bus. Jūs gal galėtumėte argumentuoti, kaip tai bus galima padaryti? Ačiū.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Šiuo metu, kaip žinote, vadovėliais vaikai aprūpinami nemokamai. Tų popierinių vadovėlių tikrai mažės. Sutaupysime lėšų, viena vertus. Bet, kita vertus, ministerija turės aprobuoti tą programinę įrangą. Aš manau, vienas iš tikslų (šiandien leidžiamos, pradėtos ugdymo mokslų programos per Mokslo tarybą) ir būtų išugdyti tas kompetencijas, kurios leistų mums efektyviau ir saugiau naudotis tomis naujomis priemonėmis. Aš matau skeptiškumą profesorės veide, bet profesoriai visuomet yra skeptiški ir kritiški.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako A. Vinkus. Gerbiamas Antanai, pasisakyti dėl motyvų užsirašėte.

A. VINKUS (LVŽSF). Dėl motyvų. Kadangi čia viskas aišku, visų nuomonės sutampa, aš pritariu.

PIRMININKAS. Supratau. Tai irgi toks turiningas pasisakymas dėl motyvų. Prieš nėra norinčių kalbėti Seimo narių.

Gerbiami kolegos, kadangi žingsnelis po žingsnelio, sekundė po sekundės tarsi šveicariškas laikrodis atjudėjome preciziniu tikslumu į balsavimo intervalą, tai iškart siūlau ir apsispręsti dėl ką tik pristatyto įstatymo projekto.

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2680. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 81, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 5.

Per šoninį mikrofoną – švietimo ministrė. Įtariu, nespėjo pabalsuoti. Prašom, ministre.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Ne, ne, aš spėjau, viskas gerai. Aš noriu paprašyti, kad būtų prašoma Vyriausybės išvados, nes šiais straipsniais yra numatomas papildomas finansavimas.

PIRMININKAS. Supratau. Per šoninį mikrofoną – Ieva.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Noriu paprašyti mano balsą įskaityti už. Ir noriu palinkėti ir pasakyti, kad greičiausiai greitai parašys tą Vyriausybės išvadą, nes jau kartą buvo prašyta panašios.

PIRMININKAS. Gerai. Labai dėkui. A. Petrošius per šoninį mikrofoną.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš taip pat prašysiu įskaityti mano balsą už.

PIRMININKAS. Gerai, jūsų balsą protokole irgi įskaitysimė už.

Už balsavo 81 Seimo narys, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 5. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 6 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Ir galime bendru sutarimu paprašyti Vyriausybės išvados? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Viešojo saugumo stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2663 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Viešojo saugumo stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2663. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 59, prieš nėra, susilaikė 34. Nutarimo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas – papildomas komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 6 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.46 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 11¹, 12, 16, 18, 19, 21, 24, 25 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2688, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 6, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2689 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimų blokas, dėl kurio turime apsispręsti, 2-6.1, 2-6.2 – projektai Nr. XIVP-2688 ir Nr. XIVP-2689. Kas pritariate įstatymų projektams po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kitaip arba iš viso nebalsuojate. (*Balsai salėje*)

Balsavo 96 Seimo nariai ir visi 96 balsavo už.

Dėl abiejų įstatymų projektų pagrindiniu komitetu siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti data – birželio 6 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.47 val.

Baudžiamojo kodekso 270 ir 277¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2661 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Baudžiamojo kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2661. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 69, prieš – 1, susilaikė 23. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 15 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.48 val.

Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 28, 30, 37, 46, 50, 62, 63, 64, 64¹ straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2 priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-2667 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Žvalgybos įstatymo kai kurių straipsnių, priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2667. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, – kitaip.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 90, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą galime skirti kaip pagrindinį? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Per šoninį mikrofoną – Ministrė Pirmininkė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš paprašyčiau skubos, kadangi reikia šį įstatymą prikabinti prie Valstybės tarnybos įstatymo viso likusio paketo, kuris jau yra prieš svarstymo stadiją. Būtų reikalinga skuba, kad komitetas jį galėtų daugmaž panašiu metu pateikti plenariniame posėdyje.

PIRMININKAS. Gegužės 16 dienos svarstymo data tiktų?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Tiktų, turbūt kad tiktų, spėtume.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ar galime pritarti bendru sutarimu, kad svarstytume skubos tvarka gegužės 16 dieną? Girdžiu, kad prieštarauja. Balsuojame. Kas pritariate skubai, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 72, prieš – 3, susilaikė 18. Skubai pritarta. Gegužės 16 diena – svarstymo data. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Negalime? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkui. Pritarta.

17.50 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių, 2 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2699 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-11 klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2699. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, nebalsuojate už.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 88, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkui. Pritarta. Kaip papildomą siūloma skirti Biudžeto ir finansų komitetą. (*Balsai salėje*) Tuoj. Ar galime kaip papildomą skirti Biudžeto ir finansų komitetą bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkui. Pritarta.

Per šoninį mikrofoną L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Prašom mano balsą įskaityti už.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų balsas bus įskaitytas dėl protokolo. Siūloma svarstymo data – birželio 22 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta.

17.51 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2426 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-12 klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2426. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 42, prieš – 24, susilaukė 27. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta.

Apsispręskime, ką darome su įstatymo projektu. Alternatyvus balsavimas. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad atmestume. (*Balsai salėje*)

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 53, prieš – 39. Įstatymo projektas grąžinamas iniciatoriams tobulinti. Tai buvo paskutiniai šios dienos įstatymų projektai ir nutarimų projektai, dėl kurių turėjome apsispręsti. Žinoma, tradiciškai posėdžio pabaigoje registruojamės.

Užsiregistravo 92 Seimo nariai. Skelbiu vakarinį gegužės 9 dienos Seimo plenarinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 270 STENOGRAMA

2023 m. gegužės 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas. Gerbiamieji kolegos, pradėdame gegužės 11 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 121 Seimo narys.

Gerbiami kolegos, šį ryt Seime vieši Ukrainos Aukščiausiosios Rados deputatas, Lietuvos ir Ukrainos parlamentinės draugystės grupės pirmininkas I. Huzis su delegacija. Sveikiname jį. (*Plojimai*)

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. gegužės 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Frakcijos vardu prašau įtraukti į darbotvarkę rezoliuciją „Dėl Europos Sąjungos (liečia mus) finansuotos palestiniečių pradinės mokyklos nugriovimo Vakarų krante“. Kaip jūs žinote, kai kurie... Manau, kad vis dėlto tai yra barbariškas veiksmas ir mes turėtume išsakyti ne tik Rusijos atžvilgiu, kitais klausimais, bet nesvarbu, suprantu, kad žydų tauta yra išrinktoji Dievo tauta, bet vis tiek turi galioti visiems vienodi įstatymai ir bendras supratimas. Vis dėlto pastatyta mokykla, kuri yra nugriauta, ir mes turime išsakyti savo požiūrį.

PIRMININKĖ. Tuoj, tiksliname rezoliucijos numerį. Prašom, A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiamoji Pirmininke, šiandien parlamentas mini iškilų sukaktį – 2003 m. gegužės 10–11 d. vyko referendumas. Seimo nariai buvo šio referendumo iniciatoriai. Seime buvo įkurtas štabas. Vyko agitacinis procesas. Aš suprantu, konservatoriams yra neparanku, jų Seime tada buvo tik devyni, kai buvo priimami tokie sprendimai, bet tai yra išties iškilų sukaktis, o nematau darbotvarkėje nei diskusijos, nei pranešimo. Iš istorinės atminties ištrinamos šios datos, Seimo tinklalapyje nerasite jokios informacijos šia tema. Vilniaus savivaldybė rengia renginius Rotušėje, televizijos daro diskusijas. Bet, gerbiamoji Pirmininke, ar jūs savo iniciatyva taip elgiatės, trinate istorinę atmintį, ar konservatoriai jums liepia taip daryti?

PIRMININKĖ. Ne, aš savo iniciatyva netrinu istorinės atminties. Pati gegužės 9 dieną dalyvavau renginyje ir savo kalboje taip pat sveikinau ir minėjau būtent ir ta proga. Dėkoju už pastabą.

Ar turite pasiūlymų dėl darbotvarkės?

A. SKARDŽIUS (MSNG). Taip, aš siūlau surengti diskusiją.

PIRMININKĖ. Surengti diskusiją? (*Balsai salėje*) Dėkoju. Z. Balčytis. Prašom.

Z. BALČYTIS (DFVL). Labas rytas, gerbiamoji Pirmininke. Šiandien buvo numatyta svarstyti darbotvarkės 2-11 klausimą – Žuvininkystės įstatymą. Kaip žinome, buvo padaryti tam tikri procedūriniai pažeidimai, buvo kreiptasi į Etikos ir procedūrų komisiją, jina pradėjo tyrimą, todėl aš frakcijos vardu noriu paprašyti išbraukti šitą klausimą iš darbotvarkės.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš dėl to paties Žuvininkystės įstatymo, kadangi Seimo seniūnų sueigoje nebuvo sugebėta paaiškinti, tai kokia yra kreipimosi esmė. O kreipimosi esmė yra la-

bai paprasta. Kreipiasi lobistai, asociacija, kuriai komitete nebuvo sudaryta galimybė pasisakyti, nes jinau net neprašė, kiek atsimenu, tos galimybės pasisakyti, o klausymuose pasisakė labai plačiai ir išsamiai. Man atrodo, kad Seimas turi turėti šiek tiek garbės ir orumo, nes jeigu mes priimsime tokį sprendimą, tai kiekviena lobistinė grupė toliau Seimą stumdys, nes komitete nebuvo sudaryta neva kažkokia galimybė pasisakyti. Labai gaila, kad Seniūnų sueigoje nebuvo įvardintos prielastys. Siūlau nepritariu šiam siūlymui.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš siūlau nesivelti į Etikos ir procedūrų komisijos sprendimo svarstymą, tiesiog balsuojant apsispręsti, ar pritariame frakcijos siūlymui.

Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Dėl kažkokios rezoliucijos, kurią minėjo ponas Petras, tai tiesiog primenu tradiciją. Prieš pateikiant bet kokias rezoliucijas užsienio politikos klausimais jos yra apsvarstomos Užsienio reikalų komitete. Prašom pateikti ir šiandien neįtraukti ir prašom nelaužyti taisyklių, kurios yra priimtos Seime.

PIRMININKĖ. A. Bagdonas. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Iš tiesų vakar buvo gautas Etikos ir procedūrų komisijoje skundas dėl Žuvininkystės įstatymo galimų pažeidimų svarstymo metu, komiteto posėdžio metu. Ir aš manau, kad šis klausimas turėtų būti išbrauktas iš plenarinio posėdžio darbotvarkės tol, kol Etikos ir procedūrų komisija apsvarstys šį klausimą ir priims sprendimą, ar buvo padaryta procedūrinių pažeidimų, ar tokių pažeidimų nebuvo padaryta. Aš pritarčiau išbraukimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Jau yra gautas toks pasiūlymas, apsispręsimе balsuodami. Pirmasis P. Gražulio pasiūlymas, kaip suprantu, frakcijos vardu, įtraukti į šios dienos darbotvarkę Seimo rezoliucijos projektą Nr. XIVP-2714. Kas pritariate P. Gražulio siūlymui, balsuokite už, kas manote kitaip, balsuokite kitaip.

Balsavo 105: už – 8, prieš – 72, susilaikė 25. Pasiūlymui įtraukti į šios dienos darbotvarkę nepritariama.

Apsispręskime dėl kitų pasiūlymų. Antrasis buvo A. Skardžiaus dėl diskusijos, bet toks gana aptakus. Aš tiesiog pacituosiu Statuto 92 straipsnio 4 punktą, pagal kurį sakoma, kad 1/10 Seimo narių raštišku reikalavimu į kitos posėdžių dienos darbotvarkę privalomai gali pareikalauti įrašyti diskusiją dėl ypač svarbios problemos. Tiesiog siūlau Seimo nariui inicijuoti tokią diskusiją raštiškai.

Kitas pasiūlymas yra išbraukti iš šios dienos darbotvarkės 2-11 klausimą – Žuvininkystės įstatymo pakeitimo projektą. Frakcijos vardu siūlė Z. Balčytis. Balsuojame.

Balsavo 124: už – 56, prieš – 58, susilaikė 10. Pasiūlymui nepritariama, klausimas lieka darbotvarkėje.

Taip pat yra vienas 2-15 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Šv. Jono bažnyčios su bokštu atkūrimo Klaipėdoje projekto“ pripažinimo netekusiu galios projektas. Jis nebuvo įrašytas į pavarario sesijos darbų programą. Ar galime bendru sutarimu pritariu jo svarstymui šiandien? Ačiū. A. Skardžius – replika.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Taip, gerbiama Pirmininke, aš norėčiau sureaguoti į jūsų nenorą šiandien diskutuoti. Būtent šiandien yra ta data, kai 63 % Lietuvos piliečių, nuo visų piliečių, atėjo prie balsadėžių ir 91 % pasisakė už. Tikrai aš neinicijuosiu. Aš buvau iniciatorius šios koordinacinės grupės ir šio referendumo. Dabar kamuolys jūsų rankose ir jūsų valdžia, Pirmininke. Elkitės, kaip jums dera.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, jūs puikiai žinojote, kad ši data artėja, ir tikrai galėjote šią iniciatyvą pradėti ne šiandien, o prieš porą dienų. Prašom. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš supratau, kad čia mums būtų svarbu paminėti A. Skardžiaus indėlį į svarbius dalykus, bet gal tikrai ne ta vieta. Kitas dalykas, kad tas referendumas buvo organizuojamas, matyt, ne visai tam. Tuo metu buvo daug tokių iniciatyvų referendumus organizuoti, kad Lietuva neįstotų į NATO, neįstotų kitur. Tai čia, atleiskite, buvo kitos iniciatyvos.

PIRMININKĖ. Kolegos, nuomonės išsakytos, apsisprendime dėl visos darbotvarkės. Ar galime pritarti tokiai darbotvarkei bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame? Balsuojame. Kas priariate darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 123: už – 82, prieš – 10, susilaikė 31. Darbotvarkei pritarta.

10.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Armano Abramavičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-1269(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Armano Abramavičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-1269(3). Priėmimo stadija. Priėmimo stadijoje dėl motyvų užsirašiusių nėra. Kolegos, atkreipiu dėmesį, kad slapto balsavimas yra numatytas nuo 13 val. iki 13 val. 15 min., na, nebent prailgtų posėdis. Bet slapto balsavimo laikas yra numatytas toks – nuo pirmos ir biuletėnis yra standartinis. Ar galime jį patvirtinti bendru sutarimu? Dėkoju.

10.11 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 5, 8, 9, 10, 12, 12¹, 15, 17, 21, 22, 23, 26, 30, 43 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2341(2)VK (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2341(2)VK. Norėčiau pakviesti į tribūną A. Matulą, Sveikatos reikalų komiteto pirmininką. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra Seimo nario pataisa, jai komitetas priitaria. Pristatykite ją.

A. MATULAS (TS-LKDF). Tai yra redakcinio pobūdžio pataisa, siekiant suderinti šį įstatymo projektą su jau galiojančiais. Komitetas jai pritarė bendru sutarimu ir prašyčiau parlamento pritarti šiai pataisai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi techninio pobūdžio ir komitetas yra pritaręs, ar galime pritarti visam straipsniui bendru sutarimu? Dėkui.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pataisa. Prašom pakomentuoti.

A. MATULAS (TS-LKDF). Pritarta bendru sutarimu, irgi redakcinio pobūdžio, komitetas pritarė. Prašyčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti bendru sutarimu visam straipsniui, kuris sureduotas pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra A. Matulo pataisa, jai komitetas pritarė. Prašom pakomentuoti trumpai.

A. MATULAS (TS-LKDF). Tai irgi yra redakcinio pobūdžio. Vartojamas terminas „valstybinis socialiniu draudimu“. Tas terminas yra įteisintas būtent kituose teisės aktuose, todėl, kaip minėjau, tai redakcinio pobūdžio pataisa. Jai komitetas pritarė bendru sutarimu. Prašyčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti visam 4 straipsniui bendru sutarimu? Dėkui.

Dėl 5 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom. Ir ne viena. Trys Teisės departamento pastabos.

A. MATULAS (TS-LKDF). Visoms Teisės departamento pastaboms, kurios išties yra redakcinio pobūdžio, yra pritarta bendru sutarimu, todėl prašyčiau galbūt atskirai nenagrinėti, bet pritarti visoms pastaboms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 6 straipsniui, sureduotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta.

Dėl 7 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų.

A. MATULAS (TS-LKDF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti visam 7 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 8 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 9 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Pritarta iš dalies, ar ne? Pritarta bendru sutarimu pritarimui iš dalies. Ar galime pritarti 9 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Dėkoju, pritarta.

Dėl 10, 11, 12, 13 straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 14 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Jai taip pat pritarta bendru sutarimu, prašyčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti visam 14 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 15, 16, 17, 18 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso motyvai. D. Kepenis kalba prieš.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Na, mes puikiai žinome Lietuvos sveikatos situaciją, matome, kaip kasmet auga pagrindinių ligų skaičius, Lietuva Europoje paskutinė pagal savo sveikatos priežiūros rodiklius. Žiūrėdami į šią įstatymą, tikrai tikimės, kad jis pasitarnaus sveikatos sistemos tobulinimui ir žmonių sergamumo mažinimui, sveikatingumo kėlimui. Bet jeigu jūs pažiūrėtumėte į tai, ką mes čia šiandieną keičiame, pamatytumėte, kad nieko bendro su sveikatos gerėjimu šalyje šitas įstatymas neturi. Jis toliau tenkins poreikius tų sistemų, kurios daro čia versliuką mūsų sveikatos sistemoje ir dar geriau gyvuos.

O tikras moksleivių, vaikų, jaunimo sveikatinimas bus skriaudžiamas ir toliau, ir į gera nesi-keis. Todėl aš balsuosiu prieš šį įstatymą ir dar sykį raginu pagalvoti pagaliau suteikti daiktams savo vardus. Jeigu mes šią įstatymą pavadintume darbingumo netekimo draudimo įstatymu, na, dar suprasčiau, bet sveikatos draudimas tikrai neturi nieko bendro. Medicininių paslaugų draudimas, tvarka. Kolegos, vieną kartą įsigilinkime, ką ir kaip, ir kuo vadiname ir už ką balsuojame. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime nuo 11 val. 20 min.

10.17 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2576(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas – Farmacijos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2576(2). Priėmimo stadija. Pakeitimą sudaro du straipsniai, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu kiekvienam iš jų? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra, balsuosime numatytu laiku.

Darbotvarkės 1-4.1 klausimo dabar negalime nagrinėti, nes ten yra daug pasiūlymų, taigi jis keliamas į balsavimo laiką.

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo... Labai atsiprašau. Taip, atsiprašau, padariau klaidą.

10.17 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2463(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.2 klausimas – Farmacijos įstatymo 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2463(2). Lydimasis. Priėmimo stadija. Norėčiau pakviesti gerbiamą P. Kuzmickienę, jeigu ji yra, kad pristatytų komiteto išvadą dėl Teisės departamento pastabos, arba galbūt galėtų A. Matulas. L. Slušnys. Gerai, puiku. Prašau pristatyti. Pakeitimą sudaro du straipsniai. Dėl 1 straipsnio yra gauta viena Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Yra viena pastaba Seimo kanceliarijos Teisės departamento. Įvertino projekto atitiktį Konstitucijai ir prašo pakeisti. Komiteto nuomonė – nepritari šiai pastabai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti 1 straipsniui, komiteto suredugotam? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu?

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Galima.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ačiū gerbiama pranešėjui. Dėl motyvų užsirašiusių nėra, balsuosime numatytu laiku.

10.19 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1337 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-1337. Pranešėjas – D. Griškevičius. Kviečiu į tribūną. Tai yra svarstymo stadija.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Klausimas buvo svarstytas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete kovo 29 dieną. Atsižvelgdamas į pateiktas Teisės departamento pastabas, taip pat į Lietuvos savivaldybių asociacijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvadas, komitetas siūlo projektą atmesti. Įvyko balsavimas. Už pasisakė 9 komiteto nariai, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. Už atmetimą kalba A. Bilotaitė. Atsisako kalbėti. Taigi, dėl motyvų užsirašiusių daugiau nėra. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.20 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2066(5), Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projektas Nr. XIVP-2067(4), Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2068(4), Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2069(4), Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 28, 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2070(4), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 32, 67 ir 70 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2071(4), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2072(4), Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 16, 18, 21 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2073(4), Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2074(4), Ikitiesminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2075(4), Nacionalinės teismų administracijos įstatymo Nr. IX-787 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2076(4), Kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 6, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2077(4), Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 7, 9, 19, 22, 25 ir 28 straipsnių, V skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2078(4), Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 6, 8, 12, 26, 27 straipsnių ir šeštojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2079(4), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2080(3), Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 11, 12, 18, 30, 33, 51, 52, 55 straipsnių ir priedo pakeitimo ir 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2082(4), Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 26, 27 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2084(4), Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 22, 23, 26, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2087(4), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2088(4), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 13, 22, 26, 27, 28 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2089(4), Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 ir 5¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2090(4), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo ir 22 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2091(4),

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20, 35, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2092(4), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2093(3), Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2094(4), Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2095(4), Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2096(4), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2097(4), Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2098(4), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2099(4), Valstybės politikų darbo užmokesčio įstatymo projektas Nr. XIVP-2100(4), Prezidento įstatymo Nr. I-56 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2101(4), Teisėjų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2102(4), Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII-730 2, 7, 8, 9, 11, 13, 14 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2103(4) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2066(5). Ir lydimieji. Lydimųjų daug. Tai yra svarstymo stadija. Pirmiausia norėčiau pakviesti gerbiamą A. Petrošų, kad pristatytų Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto nuomonę.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pagrindiniam įstatymo projektui pritarė. Už balsavo 7, niekas nebalsavo prieš, susilaikė 5. Visiems lydimiesiems projektams buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Dabar norėčiau pakviesti R. Lopatą, kad pristatytų Ateities komiteto išvadą.

R. LOPATA (*LSF*). Komitetas gruodžio 16 dieną svarstė ir pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 12, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Džiugelis pristatys Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Pristatysiu iš vietos. Komitetas gruodžio 21 dieną svarstė Valstybės tarnybos įstatymo paketą. Pagrindiniam projektui pritarė. Balsai pasiskirstė taip: už – 6, prieš – 2, susilaikė 3. Ar pateikti rezultatus dėl lydimųjų?

PIRMININKĖ. Taip, visus iš karto, jeigu galima.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Visus. Svarstė lydimąjį Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo pakeitimo projektą. Pritarė bendru sutarimu. Pareiginės algos. Vyko balsavimas. Už – 6, prieš – 2, susilaikė 4 komiteto nariai. Komiteto pirmininko balsas buvo lemiamas. Taip pat svarstėme Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo projektą. Pritarta bendru sutarimu. Valstybės politikų darbo užmokesčio įstatymo projektą. Nutarėme pritarti bendru sutarimu. Prezidento įstatymo projektą. Pritarta bendru sutarimu. Teisėjų darbo apmokėjimo įstatymo projektą. Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytas komiteto išvadas. Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą I. Haase, kad pristatytų Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomas komitetas, 2023 m. kovo 15 d. nagrinėjo Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2066(3). Komiteto sprendimas – siūlyti pagrindiniam Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui įstatymo projektą Nr. XIVP-2066(3) tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, kitų institucijų pastabas, į Seimo narių pasiūlymus, jiems Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritarė, ir projekto nuostatą sukonkretinti atsižvelgiant į antikorupcinio vertinimo išvadą.

Taip pat komitetas siūlo nustatyti vienodą Valstybės tarnybos įstatymo ir lydimųjų įstatymų įsigaliojimą visoms valstybės tarnautojų grupėms – nuo 2024 m. sausio 1 d. Komitetas taip pat siūlo pagrindiniam Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui apsvarstyti galimybę nustatyti,

kad teisėjų ir prokurorų atlyginimų modelis išsigaliojų anksčiau, pagal Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlomą Valstybės tarnybos įstatymo ir jo lydimojo įstatymo projekte išsigaliojimo datą. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nėra, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą V. Juozapaitį, kad pristatytų Kultūros komiteto išvadą.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Kultūros komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir pritarė tokiu santykiu: už – 6, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Žmogaus teisių komiteto išvada – T. V. Raskevičius. Nematau salėje. Ar turime ką nors iš Žmogaus teisių komiteto? Žmogaus teisių komitetas balsavo ir vienbalsiai pritarė projektui: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

Taip pat norėčiau pakviesti Audito komiteto pranešėją R. Budbergytę. Jos salėje... Z. Balčytis. Prašom. Ačiū.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Audito komitetas svarstė Valstybės kontrolės įstatymo projektą, priėmė sprendimą jam pritarti ir pasiūlė pagrindiniam komitetui tobulinti. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Ir Vidaus kontrolės audito įstatymo straipsnis taip pat buvo svarstytas ir dėl jo komitete balsuota alternatyviai, išskyrus išvadų rengėjų pozicijas dėl komiteto sprendimo. Tai tiek. Įstatymo projektą buvo numatyta atmesti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytas išvadas. Daugiau, rodos, neturime komitetų, kurie nepasisakė.

Pereiname prie diskusijos. Kaip žinoma, Seniūnų sueigoje skyrėme daugiau laiko šiems projektams aptarti, tačiau diskutuoti užsirašė šeši Seimo nariai. Pirmąjį kviečiu D. Griškevičių. Jis kalbės frakcijos vardu. Skiriama iki 7 minučių.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Manau, tiek neprireiks. Pasistengsiu, kad neprireiktų.

Norėčiau kalbėti Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu apie pateiktą Valstybės tarnybos įstatymą. Reikia pripažinti, dokumentas tikrai labai didelės apimties, pareikalavo išskirtinio susitelkimo turbūt ir ministerijoje, ir darbo grupėje, kuri rengė šį projektą. Tikrai suprantame, kad tai nėra lengvas projektas, yra daug interesų grupių, daug galimų krypčių. Pritariame, kad pati tokia reforma turbūt valstybei yra reikalinga, ir tikrai jos ne tik su dideliu nerimu, bet ir su dideliais lūkesčiais taip pat laukėme ir tikėjomės pamatyti daug neblogų dalykų.

Bet apie tai, kas išėjo, ir pakalbėsime. Pirmiausia, aišku, norėtusi akcentuoti, kad buvo konkretūs žmonės, kurie dirbo prie šio projekto, ir tikrai jautėsi jų noras girdėti, bet, tiesą sakant, pasigedome ministrės lyderystės. Tikrai net su pavydu žiūrime į teikiamas įvairias reformas tam tikrų ministrų, kurie ateina į tribūnas, į komitetus, į frakcijas ir diskutuoja su frakcijomis tiesiogiai. Galiu net išskirti keletą iš jų, tą patį S. Gentvilą, ir E. Dobrowolską, ir M. Navickienę. Tačiau šia tema, kuri tikrai labai svarbi, ir visi pripažįstame, na, ministrė A. Bilotaitė nerado laiko, sakyme taip, dalyvauti tose diskusijose. Tai tikrai kelia apmaudą, nes tai galbūt ir parodo, kad ši reforma, nors Vyriausybės daug anonsuota ir, pavadinkime taip, reklamuota, akivaizdu, galbūt nėra vis dėlto prioritetų sąrašė, nes kitu atveju, manau, ministrė tikrai būtų vedusi šį klausimą.

Bet vis dėlto turbūt ne apie ministrės dalyvavimą ar nedalyvavimą, o apie pačią reformą, tiksliau, apie galimas rizikas ir kas mus neramina. Pirmiausia, šiek tiek su nerimu stebime situaciją, kai yra atsakoma, sakyme taip, centralizuotos atrankų sistemos. Vis dėlto kad ir kas kokie skeptikai buvo prieš keletą metų, kai ji atsirado, nepaisant to, kad pripažįstame, kad ji turi tam tikrų spragų ir taisytinių vietų, matome situaciją ir tam tikrose savivaldybėse, ir nepotizmo galimybes pasireiškimus, galvojame, kad jos atsisakymas gali vis dėlto turėti neigiamų padarinių, ypač jeigu koks nors valstybės tarnautojas, tarkime, turi kokį nors kitokį savo asmeninį požiūrį, turi kokias nors kitas politines preferencijas, tai yra įtvirtinta Lietuvos Konstitucijoje ir tai galima, tačiau mes žinome, kokia yra realybė. Todėl tikrai matome, kad tam tikros rizikos, arba, kaip siūloma, rekomendacijos, kokios turėtų būti tos atrankos, vis dėlto realybėje, ypač kalbant apie savivaldos lygmenį, gali nepasiteisinti.

Tikrai džiaugiamės ir palaikome idėją dėl siūlymo kelti atlyginimus anksčiau kai kurioms grupėms, tai yra teisėjams, merams. Tikrai manome, kad tai yra teisingas žingsnis. Vis dėlto nesuprantame, kaip nepavyko ministerijai susitarti su prokurorais ir taip pat įtraukti prokurorų į

šią paankstintą grupę, nes akivaizdu, kad tai gali dar labiau išbalansuoti ir taip jau nebelygią sistemą, kai tie patys prokurorai gali sėkmingai patraukti į tų pačių teismų sistemą. Tai, viena vertus, gal ir nėra blogai, nes teismai lygiai taip pat susiduria su problemomis, bet mes, man atrodo, galime pažeisti ir taip gana, sakykime taip, nelengviausius laikus išgyvenančią prokuratūrą.

Kitas dalykas, kad pats perskaičiavimas, atlyginimų peržiūrėjimas įvyks iš esmės 2025 metais ir yra tokie žodžiai kaip „gali būti peržiūrima“. Patys puikiai suprantame, kad kadangi nėra įpareigojimo, gali būti ir neperžiūrima. Kitaip tariant, suprantame, aišku, ir finansines galimybes tuo metu. Tai nebūtinai gali įvykti ir tie lūkesčiai, kurie yra, tarkime, į ateitį žiūrint, irgi gali būti, kad kai kurie žmonės bus tikrai nusivylę matydami rezultata. Tikėkimės, to nebus, bet, tarkime, šiandien žiūrint, iš šiandieninio taško, dėl to nerimo tikrai turime.

Kita vieta yra turbūt irgi esminė vis dėlto, ką mes kalbėjome ir frakcijoje, ir susitikimų metu su viceministre ir kitais darbo grupės nariais, kurie teikė šį projektą. Nuo pat pradžių mes pasigedome sisteminio didesnio požiūrio pirmiausia į valstybės atliekamų funkcijų peržiūrą, į dubliavimo tarp įstaigų galimybes ir galbūt jų atsisakymą susižiūrėti, nes tokiu atveju turbūt būtų atsiradusi, pavadinkime taip, tam tikra terpė ir sutaupytų lėšų, kurių pagrindu ir būtų galima kalbėti apie atlyginimų padidinimą. Vis dėlto dabar sistema kreipiama ten, kad vadovai įvertins savo įstaigas, priims teisingiausius sprendimus, o tai suponuoja, kad priims tikrai geriausius, teisingiausius sprendimus. Realybėje, mes gi žinome, nebūtinai taip yra ir šiuo atveju tikrai tam dalykui nepritariame.

Ar viskas buvo blogai? Be abejo, ne. Tikrai džiaugiuosi, kad vis dėlto ir komitete, ir daugumos atstovai pagaliau įtikino, kad reikia klausyti, ką sako profsąjungos, reikia girdėti, ką sako mažumos atstovai, ir tikrai į kai kuriuos dalykus buvo atsižvelgta. Kaip pavyzdys, tikrai verta pagirti, kad buvo atsisakyta to pirminio noro atsisakyti tam tikrų garantijų valstybės tarnyboje esantiems pareigūnams. Ačiū, kad tikrai išgirdote. Tikrai neblogas, manau, žingsnis ir kryptis yra dėl kontrolierių savivaldybėse skyrimo per opozicinius komitetus. Tikrai smagu, kad nors pradžioje į profsąjungas buvo žiūrima gana kreivai, bet galų gale jos buvo paliktos, sakykime taip, nacionaliniu mastu, kad jos dalyvaus užmokesčio fondo indeksavimo diskusijose. Taigi tikrai yra tam tikrų vietų, kur yra ir gerų dalykų.

Kitas dalykas. Matau, laikas vis dėlto baigiasi, pažado neištesėjau, kad kalbėsiu trumpiau. Valstybės pareigūnų diversifikacija pagal pradėtą laiką ir jų užmokestis, manome, tikrai kelia didelių bėdų, teiksime pataisas bent per likusį laiką. Tikimės jūsų palaikymo, nes manome, jeigu jūs to neišgirsite, yra labai didelė rizika, kad bus Konstitucinio Teismo... sakykime, kreipimasis į Konstitucinį Teismą dėl lygiateisiškumo išaiškinimo. Manau, kad to tikrai daryti neverta tik dėl kelių pareigūnų.

PIRMININKĖ. Laikas.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Tikimės, kad išgirsite ir paskutinėje studijoje tam pritarSITE. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Burokienė taip pat kalbės frakcijos vardu. Dar kartą primenu, kad skiriamos 7 minutės.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Kolegos, tikrai komitetas dirbo pusę metų, bet norėčiau vis dėlto savo refleksiją apie valstybės tarnybos pertvarką.

Inicijuoti valstybės tarnybos reformą likus metams iki naujų Seimo rinkimų ir nesulaukti, nevertinti jos rezultatų, vadinasi, būti užtikrintam, kad pertvarkos girtos sklandžiai suksis ir vyks tęstinumas. Nors dėl ko buvo inicijuota šita reforma, kaip ir mano kolega sakė, taip ir liko iki galo neaišku, nes pagrindiniai reformos akcentai sudėlioti į elito atlyginimus ir privilegijas. Teigiama, jog reformos esmė – pagerinti valstybės tarnybos veiklą. O gal iš tikrųjų yra per daug valstybės tarnautojų ir tiesiog mechaniškai norima šį skaičių sumažinti suteikiant daugiau galių tiesioginiams vadovams?

Reformos iniciatoriai teigia, kad suteikus daugiau galių vadovams valstybės tarnyboje bus pasiektas neabejotinai vadybinis proveržis. Tačiau reformos tikslas turėtų būti ne pagerinti valdininkų gyvenimą, o siekti, kad viešasis sektorius pastūmėtų valstybę į priekį. Dabar gi valstybės tarnyba sutapatinama su verslo struktūra, tačiau verslininkas rizikuoja ir už rezultatus atsako savo turtu, o valstybės tarnybos vadovas kuo atsako – savo kėde? Tai ar tikrai jis bus linkęs rizikuo-

ti savo šilta vieta, ar tai bus esminis reformos akcentas neatsižvelgiant į valstybės institucinės partitės išsaugojimą?

Visą pusmetį Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete vyko reformos svarstymas. Ginčijomės, ieškojome geriausių sprendimų ir nė viename posėdyje, pabrėžiu, nė viename posėdyje nedalyvavo vidaus reikalų ministrė. Ji net nepristatė šios reformos. Beje, ministrė komiteto posėdžiuose per trejus metus dalyvavo vos du kartus. Tai tik parodo jos požiūrį į bendro sprendimo paieškas.

Šiandien valdantieji turėtų dėkoti Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkui R. Juškai ir visam Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto biurui, kad pagaliau turime dokumentą, o ne kratinį, kuris buvo ministerijos pateiktas ir dėl kurio teisininkai turėjo begalę pastabų. Komiteto pirmininkas sugebėjo diskutuoti susodinti prie vieno stalo visas suinteresuotas puses, jas išklausti, atsižvelgti ir pagaliau rasti sprendimus. Ir šiandien mes turime dokumentą, kuriuo, galima sakyti, yra mažiau nepatenkintų ir kuriuo remiantis šiandien Seimo salėje vyksta svarstymas.

Vis dėlto ši reforma dar kelia daug abejonių, nes kol kas paliečiama tik nedidelė grupė vadovų institucijų, o valstybės tarnautojai vis dar paliekami nežinioje. Reformos antrasis etapas, Seimui žadama, bus pateiktas rudenį, tikėkimės, šių metų. Visos apimties pertvarka, tikėtina, įsigalios 2025 m. sausio 1 d., kai bus pasikeitusi valdančioji dauguma. Tai kas gali užtikrinti šios reformos naudingumą, o ne sukeltą chaosą? Nematant reformos visumos ir galutinio tikslo, neaišku, ar ja nebus galutinai sugriauta valstybės tarnautojų motyvacija ir suluošinta pati valstybės tarnyba.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Sysą. Kalbės frakcijos vardu.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, pirmiausia norėčiau nusistebėti projektu, kuris pateiktas mūsų interneto puslapyje, suvestinis variantas. Aš pirmą kartą pamačiau, kad gali pritarti įstatymo pataisai, bet jos net neįrašyti į pasiūlymus. Tai aš noriu atkreipti dėmesį ir komiteto pirmininko, ir Seimo Pirmininkės, čia kažkoks naujas variantas, kai galima surasti. Kadangi pritarta A. Syso pataisai, tai kitas pataisas atmesti. Nors A. Syso pataisos aš nerandu ten. Čia dėl bendros tvarkos, nes šį įstatymą mes čia svarstome pirmą kartą. Visos pataisos, nesvarbu, kada jos yra registruotos, prieš 3 mėnesius, prieš 2 mėnesius, prieš dieną, jeigu tai leidžia Statutas, turi būti įrašytos.

Prisimindamas visas diskusijas, kurios vyko iki šio įstatymo, visus klausimus, pasitarimus, prisimindamas svarstymą ir komitete, noriu pasakyti, kad tam tikri poslinkiai padaryti į gerąją pusę ir į kai kuriuos ir mano pasiūlymus yra atsižvelgta. Aš tuo džiaugiuosi. Atsižvelgta būtent į stažo įtraukimą, į atostogų terminų pakeitimą, į darbuotojų, kurie dirba įvairiose institucijose, turėdami ne aukštąjį išsilavinimą, bet atliekantys administravimo pareigas, galimybę dirbti toliau.

Į tai buvo atsižvelgta ir džiaugiuosi, bet manau, kad didžiausias minusas šio įstatymo, galbūt net ne vienas, o keli, tai yra valstybės tarnyba, kaip aš ją prisimenu, kaip mes ją kūrėme 1998 metais, buvo kalbama, kad turi būti objektyvūs dydžiai, objektyvūs dalykai, pagal kuriuos žmogus, eidamas į darbą, žino savo darbo užmokestį, žino, ko jis gali tikėtis, jeigu jis atlieka gerai, sąžiningai savo darbą.

Deja, per tuos daugiau nei 20 metų dėl lėšų trūkumo visa ši sistema degradavo ir mes atėjome iki šios dienos, kai sakome, kad valstybės tarnyba nesusitvarko, todėl ją reikia čia reorganizuoti. Ir, užuotėjus objektyvumo keliais, atsiranda šiame įstatyme labai daug subjektyvumo, tai yra vadovas yra Dievas Tėvas, Šventoji Dvasia ir Dievo Sūnus. Negali taip būti. Turi būti aišku, ką žmogus gali uždirbti. Negali...

Taip, atsižvelgta, kad dabar aukštesniu lygiu galės dalyvauti nustatant atlyginimus ir profesinės sąjungos, bet kiekvienoje įstaigoje mes to neturime. Iš čia ir buvo teikiami pasiūlymai, kad šiame įstatyme, kadangi yra specifika, turėtų būti įtraukta aiškiau ir kolektyvinių sutarčių sudarymas, ir profesinių sąjungų veiklos ypatumai, kad jos galėtų, taip sakant, geriau stebėti tą procesą ir daryti įtaką.

Deja, išvadų rengėjai parašo, kadangi yra Darbo kodeksas, tai kam čia rašyti, kam čia kartoti. Šiame įstatyme yra daug ko, kas yra Darbo kodekse, tai reikėtų galbūt išbraukti dar ne vieną

straipsnį, kad tas įstatymas būtų trumpesnis, jeigu mes pasiliekame, kad valstybės tarnyba Lietuvoje reikalinga. Tai objektyvumo klausimas.

Ir kitas, ko gero, svarbiausias klausimas, dėl ko žmonės, taip sakant, eina į darbą, gerai arba blogiau dirba, tai yra darbo apmokėjimas. Šiame įstatyme... Daug šnekėjome apie atsižvelgimą į rinką, konkuravimą. Jeigu mes, taip sakant, užveliname darbo užmokestį visiems mažiausiai trejiems metams, vidurkį, tai apie kokį čia žengimą koja kojon galime šnekėti.

Jeigu mes imame 2022 metų vidurkį, kuris ir įstatyme įrašytas, nors labai keista, kad mes į įstatymą įrašome dydžius, čia išvis ginčytinas dalykas, 1 tūkst. 785, kai 2022 metų IV ketvirtis jau rodė, kad 1 tūkst. 900 eurų. Aš manau, kad 2026 metais, kai pirmą kartą bus galima indeksuoti, vidutinis darbo užmokestis Lietuvoje bus turbūt 2 tūkst. 500. Vėlgi apie kokią mes galime kalbėti konkurenciją su laisvais dirbančiais darbo rinkoje žmonėmis, kai darbo užmokesčio atsilikimas yra toks didelis, ir bus toks didelis. Aš manau, kad iki priėmimo mes tikrai pagalvosime, ką dar būtų galima pasiūlyti, kad vis dėlto darbo užmokestis eitų koja kojon su gyvenimu. Turėkime omenyje, kad šiais metais infliacija buvo net 20 %, 20 % ir daugiau pasiekusi. Realiai visų dirbančiųjų realiosios pajamos sumažėjo. Jeigu mes taikome tokią sistemą, tai aišku, kad valstybės tarnautojai bus nuskriausti. Neužmirškite, kad A. Kubiliaus Vyriausybė dar nuo 2008 metų nuskriaudė valstybės tarnybą ir tik šiais metais bazinis dydis pasivijo 2008 metų lygį. Čia yra didžioji problema. 15 metų reikėjo laukti stebuklo, kad pasivytų 2008 metus.

Ir paskutinis gal toks ne esminis dalykas, bet noriu jūsų paklausti, kuris iš pareigūnų pirminkų pagal mūsų įstatymą gaus mažiausią atlyginimą? Tyla. Atsakau – kultūra. Lietuvos kultūros tarybos pirmininkas. Daug kalbame apie kultūrą, kad Lietuvoje trūksta kultūros ir nuo čia viskas prasideda. Tai jeigu Kultūros tarybos pirmininkui mes nustatome mažiausią atlyginimą tarp pirminkų, tai, kaip sakė Šveikas, Vyriausybė, kuri padidina alaus kainas, tikėsimes, kad ilgai neišsilaikys.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kviečiu K. Adomaitį. Kalbės frakcijos vardu.

K. ADOMAITIS (LF). Pakeitimas, dėl kurio yra diskutuojama, yra turbūt vienas svarbiausių šios kadencijos klausimų, jo sprendimas nulems net 20 metų valstybės raidą į priekį. Turbūt reikėtų prisiminti šitame valstybės tarnybos reformos kontekste visa tai, ką mes esame išmokę per šimtmečius apie valstybės tarnybą. Galime prisiminti Kinijos tūkstantmečių patirtį, ji garsėjo savo biurokratais, ji garsėjo. Visų pirma, valstybės pakilimas vykdavo tada, kada biurokratai būdavo nepriklausomi, kada jie nebūdavo stumdomi vietinių kunigaikščių ir galėdavo nuo jų atsiriboti, o valstybės tarnautojų atranka buvo vykdoma griežtais egzaminais. Ir priešingai, valstybė patirdavo nuosmukį, kai valstybės tarnautojai tapdavo priklausomi nuo savo vietinių kunigaikščių. Vokietijos, Prūsijos patirtis, O. Bismarkas iš praeito šimtmečio lygiai tą patį mums gali papasakoti. Aš manau, kad 1998 metų reforma, apie kurią kalbėjo gerbiamas A. Sysas, yra apie tai. Tai buvo bandymas objektyviais dydžiais nustatyti, kaip mes ugdome savo valstybės tarnautojus, bandymas juos atriboti nuo priklausomybės nuo kažkokių subjektyvių veiksnių ir išnaikinti tas visas nepotizmo apraiškas, su kuriomis galime susidurti, nes, neabejotinai, egzistuoja tokia teorija, kad kiekvienas žmogus yra proporcingai palankesnis tam, kiek jis turi su kitu žmogumi giminystės ryšių.

Šia reforma mes bandome peržiūrėti tai, ką mes padarėme prieš 20 metų. Manau, kad negalima ignoruoti pavojų, su kuriais susiduria dabartinė valstybės tarnybos struktūra. Laikai, kuriais mes gyvename, yra ypač dinamiški, ypač greitai besikeičiantys. 1998 metais dar ne visi dirbo su kompiuteriais, šiandien beveik viskas yra skaitmenizuota. Šiandien dalį užduočių jau gali atlikti skaitmeninės priemonės, nenoriu kalbėti apie dirbtinį intelektą, bet jau ir to yra užuomazgos, ypač viešojoje erdvėje, daug kas bando suponuoti, kad kai kurias užduotis gali padaryti ir visiškai automatizuoti kompiuteriai. Mūsų valstybės tarnybos struktūra buvo sukelianti gana stagnacinę aplinką, ji nesugeba reaguoti į tai, kaip keičiasi užduotys, kaip keičiasi situacija. Galime pasitelkti net tokius pavyzdžius kaip e. sveikata, nors gal tiesiogiai ši reforma neteikia.

Mes neskaitymenizuojame proceso, mes tiesiog perkeliame popierinius dokumentus į elektroninę aplinką ir tai yra vienas iš pavyzdžių, kaip mes esame užstrigę vystydami savo valstybės tarnybą. Įstaigų vadovai yra iš tiesų supančiotomis rankomis bandydami atlikti bet kokias pertransformacijas. Tai lemia daugelį sisteminių problemų. Viena vertus, etatų skaičius pučiasi. Lyg ir žmo-

nių skaičius didėja, nes funkcijų daugėja, tačiau tie etatai nebūtinai yra įveiklinami pačiu efektyviausiu būdu. Tiesiog yra supančioti įstatymiais dydžiais, nustatytais kažkokiais koeficientais, kurie nesuteikia jokie lankstumo vadovui imtis kažkur taupyti, galbūt investuoti į kokias nors skaitmenizacijos priemones, stengtis dėl savo klientų, dėl paslaugų, kurias suteikia galų gale Lietuvos žmonėms.

Visa tai mes turime išjudinti. Visam tam mes turime tam tikrą patirtį, kurią galime atsinešti iš privataus sektoriaus. Gal reiktų vėlgi pratęsti, kad atlyginimų atsilikimas, sparčiai augant privačiam sektoriui, vis didėja. Privataus sektoriaus Lietuvoje išsivystymas yra myliomis toliau, negu mes galime tą stebėti valstybės sektoriuje. Daugelis valstybės tarnautojų išeina į privatų sektorį. Vien per šią kadenciją man teko stebėti, kiek sekiau, pavyzdžiui, skaitmenizacijos srityje dirbančius žmones, jie visi išeina į privatų sektorį ir net sklendo tokia kaip frazė, kad tik per gyvenimą privačiame sektoriuje užsidirbus pinigų galima pagaliau ryžtis ateiti į valstybės tarnybą ir atiduoti duoklę valstybei. Tai turi keistis. Valstybės tarnyba negali būti tokioje pozicijoje, negali būti, kad žmonės ten eina dirbti tik turėdami užsidirbę pinigų iš kitur.

Šita reforma mes, be abejo, sukelsime tam tikrų pavojų, kuriuos minėjo ir gerbiamas D. Griškevičius. Tam tikri vadovai neišvengiamai, mano nuomone, dalis vadovų bus neišvengiamai paskatinti ir, tarkime, priimti į darbą galbūt sau artimesnius žmones. Bus labai sunku tą kontroliuoti. Bet jeigu mes nesuteiksime jiems tam tikro lankstumo, jeigu mes nesuteiksime galimybių jiems optimizuoti savo įstaigų struktūros, jeigu mes nesuteiksime jiems galimybių kelti atlyginimus savo tarnautojams, savo darbuotojams, jeigu mes nesuteiksime galimybių konkuruoti su privačiu sektoriumi, mes, tiesą sakant, rizikuosime apskritai valstybės nuosmukiu ir keliausime į tą rizikos zoną, kur tai, kaip mes stebime, kas yra viešoje erdvėje, ką pasisako teisėjai, prokurorai, ką pasisako bet kurioje ministerijoje, galime pasižiūrėti. Vakar diskutavome Aplinkos apsaugos agentūroje ir Aplinkos apsaugos departamento Aplinkos komitete, jeigu mes ignoruosime tuos ženklus, jeigu mes neieškosime būdų suteikti lankstumo valstybės tarnybai, mes, tiesą sakant, rizikuosime valstybės padėtimi.

Todėl siūlau didelėmis rezervacijomis, kurias išvardinau, kad vis dėlto yra rizikos, pripažįstu, kaip sakė D. Griškevičius, dėl nesuvaldytų kažkokių grįžtančių nepotizmo apraiškų tam tikrose įstaigose... Vis dėlto su frakcijomis esame apsitarę ir palaikysime šią reformą. Tikimės, kad tai suteiks daugiau dinamizmo mūsų valstybės tarnybai ir užtikrins ateityje būtinus pokyčius.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Vyšniauskas – frakcijos vardu.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Mielieji kolegos, valstybės tarnyba, tokia, kokią mes turime šią dieną, yra XIX amžiaus išradimas. XIX amžiaus Prūsijos išradimas. Kai valstybės tarnyba, moderni biurokratinė sistema, buvo kuriama, ji buvo įsivaizduojama kaip labai siaura, koncentruota nedidelio žmonių kiekio institucija, kurioje būtų iš tikrųjų mokami pakankamai aukšti atlyginimai ir užtikrinamos kitos socialinės garantijos. Tačiau teorija ir realybė per gana daug laiko, per 150 metų, iš esmės labai stipriai išsiskyrė. Ką mes matome šią dieną? Mes matome ne tik Lietuvoje, bet ir kitose šalyse valstybės tarnybos sistemas, kurios labai stipriai atsilieka nuo realaus gyvenimo ir privataus sektoriaus. Jeigu mes įsivaizduojame, kad tos teorinės socialinės garantijos, kurias turi valstybės tarnautojai, tokios kaip stažas ar sunkesnės galimybės atleisti žmogų iš darbo, kaip nors motyvuoja likti sistemoje, tai, man atrodo, mes labai stipriai klystame. Vienintelė reali ir normali motyvavimo sistema, kuri iš tikrųjų veikia, ir tai įrodyta tiek mokslo, tiek realaus gyvenimo, yra darbo užmokestis. Šią dieną mes turime situaciją, kad viso valstybės tarnautojų sektoriaus atlyginimai labai stipriai atsilieka nuo privačiame sektoriuje dirbančių žmonių algų. Kartu mes matome, kad valstybės tarnyboje reikia vis daugiau įvairesnio profilio darbuotojų. Na, pavyzdžiui, įsivaizduokite, kad po kokių gerų metų ministerijose reikės priimti žmones, kurie galės analizuoti procesus ir teisės aktus, susijusius su dirbtiniu intelektu. Neabejoju, kad šią dieną valstybės tarnybos sektoriuje faktiškai jūs nerasite žmogaus, kuris tikrai gerai išmanytų tokį sektorį. Vadinausi, mes turėsime priimti naujus jaunos žmones. Jų darbo stažas niekaip nemotyvuos ir jie privačiame sektoriuje galėtų gauti visiškai kitokį darbo užmokestį.

Taigi mes turime pripažinti, kad valstybės tarnyba savo darbo užmokesčiu ir kitomis sąlygomis turi pamažu artėti prie privataus sektoriaus. Ir, tiesą pasakius, tą galima padaryti. Mūsų val-

stybė turi pakankamus finansinius resursus, kad sukurtų tokį valstybės tarnybos modelį, kuris galėtų realiai konkuruoti su privačiu sektoriumi. Esame tą padarę medicinos sektoriuje, judame ta kryptimi švietimo sektoriuje ir daugybėje kitų sektorių. Manau, tą galima padaryti ir valstybės tarnyboje.

Paskutinis dalykas, kurį norėčiau pabrėžti. Visos baimės dėl to, kad mažės valstybės tarnautojų, dėl to, kad įstaigos turės kaip nors optimizuotis, griežčiau skaičiuoti savo biudžetus, yra tiesa, nes mes turime matyti valstybės tarnybą, įvairias institucijas ir tarnybas vėlgi tame pačiame realiame gyvenime. Jos turi sugebėti audituotis, jos turi sugebėti skaičiuoti savo biudžetus, optimizuotis, net kai kuriais atvejais ir ieškoti papildomų lėšų iš savo vidinių resursų tam, kad galėtų mokėti geresnį darbo užmokestį. Aš pripažįstu, tai reiškia, kad kai kurios įstaigos sugebės sustvarkyti geriau su šia užduotimi, jos sugebės optimizuotis, jos sugebės nustatyti geresnius darbo užmokesčius, o bus tokių, kurios nesugebės to padaryti. Tačiau jeigu mes išivaizduojame, kad kokių nors įstatyminiu reguliavimu mes padarysime, jog bus kokia nors lygiava valstybės tarnyboje, tai taip, deja, nenutiks, nes taip nėra ir šiandieną.

Todėl labai raginu ir kviečiu pritarti šiai reforma. Tai yra tikrai didžiulis pirmas žingsnis modernizuoti valstybės tarnybą, pradedant nuo visiškai kitokios algų sistemos ir galimybės valstybės tarnautojų algas priartinti prie realaus gyvenimo, prie privataus sektoriaus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Mazuronį.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Mieli kolegos, nėra nieko geriau, negu kalbėti paskutiniam, tereikia surinkti visas pasakytas geriausias mintis, sudėti į savo pasisakymą ir išeis puiki kalba. Bet prieš sakydamas savo trumpą ir tokią apibendrinančią kalbą, gerbiama Pirmininke, norėčiau pradėti nuo pastabos, nežinau, gal jums, gal Sekretariatui, kad paskutiniai du kalbėtojai buvo Andriai. Čia jaučiama kažkokia diskriminacija pagal vardą, jos aš neprisimenu dar nuo A. Kubiliaus laikų, kai jis būdavo čia, šioje salėje. Aš tikiuosi, kad į tai atsižvelgsite ir ateityje visi Andriai, kurie bus užsirašę kalbėti, galės kalbėti sąrašo pradžioje.

Tačiau dabar apie reikalą. Gerbiami kolegos, iš tiesų daug kas vadina šią reformą valstybės tarnybos reforma. Aš norėčiau pradėti nuo pirmos ir, mano nuomone, esminės pataisos, kad jokių būdu siūlomų įstatymų projektų pakeitimų negalima vadinti valstybės tarnybos reforma. Tai yra pakeitimai, daugiausia susiję su valstybės įstaigų, institucijų vadovų socialiniu statusu, įgaliojimais. Taip apibendrinant galima būtų pasakyti, kad tai yra valstybės tarnyboje veikiančių institucijų vadovų darbo sąlygų koregavimo įstatymo projektas.

Norėtusi pasakyti, kad taip, ypač po ilgo svarstymo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete yra įstatymo projekte atsiradusių ir tokių gana teigiamų, bet labai smulkių dalykų, sakykim, kaip tam tikras indeksavimas. Deja, keista, kodėl jis yra skaičiuojamas tik kas dveji metai, skaičiavimo formulė šiek tiek keistoka, bet tai, kad atsiranda toks dalykas, jau yra geras požymis ir geras ženklas. Bazinio dydžio skaičiavimo vėlgi metodologija, kurios irgi pirminis variantas iš Vyriausybės buvo atėjęs, buvo šiek tiek prastesnė.

Komitetas, dėkui komitetui ir komiteto pirmininkui R. Juškai, tikrai pagerino ir pataisė įstatyme esančias nuostatas, bet vis dėlto reikėtų kalbėti apie esminius šio siūlomo įstatymo reguliavimo trūkumus. Jų yra bent keletas.

Visų pirma, valstybės tarnyba visais laikais buvo, yra, bet, deja, po šio įstatymo priėmimo turbūt jau nebebus kaip tam tikra specifinė veiklos forma, arba specifinė darbo forma, kuri taip, dažnu atveju būdavo susijusi galbūt santykinai su tam tikru mažesniu atlygiu, tačiau su tam tikru paketu kitų socialinių garantijų, tam tikru paketu apsaugos priemonių, kurios visą laiką buvo specifinės ir būdingos valstybės tarnybai. Dabar labai daug šnekama apie laisvąją rinką ir šitie visi saugikliai arba didžioji dalis jų yra panaikinami. Kai yra panaikinami saugikliai, kurie būdingi specifinei veiklos formai, kokia yra valstybės tarnyba, aš keliu labai paprastą klausimą: ar tokia veiklos forma, kokia yra valstybės tarnyba, tada apskritai lieka reikalinga? Gal palikime vien darbą pagal darbo sutartis, ir viskas? Laisvoji rinka gi šitaip veikia, ten gi nėra kokių nors specifinių veiklos formų. Matyt, ne šiaip sau yra atsiradusi tokia veiklos forma, kurią būtina išlaikyti ir stiprinti, o ne bandyti daryti hibridą su laisvojoje rinkoje veikiančiais, kaip sakyti, darbo mechanizmais. Rezultatas bus gana liūdnas, man atrodo.

Antras labai svarbus trūkumas tas, kad nėra sisteminio požiūrio. Ką mes matome šiuose įstatymų projektuose, tai labai daug tokių pakrikusių pakeitimų: kažkam ten atlyginimai keičiami nuo liepos 1 dienos, kažkam – nuo sausio 1 dienos, kažkam – nuo 2026 metų, kažkam – nuo 2025 metų, kažkam – išvis nekeičiami. Žodžiu, toks jausmas, kad kaip kas sugebėjo prieiti, kaip kas sugebėjo ministerijos rengiančius asmenis įtikinti ar argumentuoti, taip ir buvo surašyta į įstatymo projektą, nesilaikant kokių nors bendrų teisėkūrai būdingų tokio sisteminio požiūrio principų, kuriuos ypač tokiuose įstatymų projektuose, liečiančiuose gana platų valstybės tarnautojų ratą, yra tiesiog būtina išlaikyti.

Ir trečias labai svarbus dalykas, pagrindinis minusas visų šitų pakeitimų, yra tai, kad yra didinami valstybės įstaigų vadovų įgaliojimai ir atlyginimai ir paliekama galimybė jiems, įstaigų vadovams, didinti darbuotojų, atskirų darbuotojų, krūvį, lygiagrečiai didinant kitų darbuotojų atlygį. Čia ir K. Adomaitis apie tai kalbėjo, kad lieka įstatymo projekte nepotizmo galimybės arba, aš tai įvardinčiau kitaip, galimybės susidoroti su tau nepalankiais darbuotojais valstybės tarnyboje. Valstybės tarnybos statusas ir siekis, pagrindinė jo funkcija buvo kaip tik apsaugoti tuos žmones, dirbančius, kvalifikuotus, tačiau turinčius savo nuomonę ir nebijančius ją išsakyti. Tai šita reforma ir šitie siūlomi pakeitimai būtent prieš tokius žmones yra nukreipti. Įsivaizduokime mes tam tikrus principingus valstybės tarnautojus, nežinau, kokias čia savivaldybes pavardinti, bet mes tokių kiekvienas savo galvoje tikrai turime, ir gana daug. Galėtume išvardinti savivaldybes, kur yra labai stiprūs merai, kur yra nusistovėjusi ir viena politinė jėga dominuoja. Specialiai neskysiu, kokios tai savivaldybės, bet jums tai žinoma yra. Ir įsivaizduokite žmogų, kuris turi kompetencijos, gebėjimų ir bendražmogiško ryžto paprieštarauti esamai politinei nomenklatūrai, nusistovėjusiai vienoje ar kitoje savivaldybėje. Šitas įstatymo projektas suteiks visas teises su tokiu žmogumi susidoroti. Vien dėl to mes negalime pritarti šiems siūlomiems įstatymų pakeitimams.

Apibendrinant visa tai, kas yra pasiūlyta, tai, ką mes dabar svarstome, ir tai, kas yra padėta mums ant stalo, galima pasakyti labai paprastai, yra siūlymuose ir tam tikrų teigiamų blizgučių, arba popierių, į kurių suvyniota, yra blizgantis, gražus, su gražiai išmargintais ornamentais, tačiau jo viduje, deja, iš to, ką šiandien matome, yra suvyniota pašvinkusi supjaustyta, segmentuota, skirtingų skonių ir, matyt, su seniai gamintais lašinukais dešra, kurios valgyti turbūt nenorėtų niekas, išpakavę blizgų popierių.

PIRMININKĖ. R. Tamašunienė. Ruošiasi K. Masiulis.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Mieli kolegos, Valstybės tarnybos įstatymas yra *de facto* valstybės tarnautojo sutartis su valstybe. Valstybė kelia specialiuosius reikalavimus, priimdama į valstybės tarnautojus pilietį, tai, be abejo, yra kompetencijos, išsilavinimo, atitinkamos kvalifikacijos, nepriekaištingos reputacijos reikalavimai ir taip pat atsakomybė. Atsakomybė už dedamus parašus, už priimamus sprendimus, už teisės aktų įgyvendinimą, atliekant valstybės tarnautojo funkciją.

Įstatymo projektas... Kaip visada, kiekvienos reformos, kiekvieno pateikiamo projekto mes įvardiname gražius ir kilnius tikslus, šiuo atveju yra, be abejo, lankstumo ir patrauklumo didinimas, bet pasirinktos priemonės yra priešingos šioms sąvokoms, kadangi, pirmiausia, mažinamos socialinės garantijos. Aišku, po tikrai geros diskusijos mūsų komitete ir klausymų su visomis suinteresuotomis pusėmis dalis garantijų išliko ir jos yra atstatytos, kokios buvo, bet vis tiek sumažintos – maksimalus stažas už valstybės tarnybą bus (jeigu mes, aišku, pritaršime) 20 metų ir daugiau to priedo, procento negaus. Kodėl kalbame apie tai kaip apie neperspektyvią, neprogresyvią priemonę, aš nežinau. Daugelyje pažangių Europos Sąjungos valstybių būtent stažas už valstybei atitarnautus metus yra kaupiamas ir atlyginimas didinamas būtent kaip institucinės atminties, geresnės kompetencijos per sukauptus metus rodiklis. Ir tikrai ne dėl tiesioginio vadovo, o įstatyme nustatyta socialinė garantija, kai kiekvienais metais 1 % didėjo atlyginimas, buvo tai, kas buvo patrauklu valstybės tarnybai.

Antras dalykas, grįžome ir palikome atostogas, nes Vidaus reikalų ministerijos planuose buvo suvienodinti ir palikti taip, kaip dirbantiems pagal Darbo kodeksą. Tai tikrai būtų dar vienas demotyvuojantis dalykas, jis nepritrauktų ateiti į valstybės tarnautojų atrankas.

Kitas svarbus momentas, ko tikrai negalima praleisti, kad bus pažeisti teisėti lūkesčiai tų valstybės tarnautojų, kurie dabar turi tokį statusą. Virš 2 tūkst. tarnautojų jo gali netekti, tai yra personalo, teisės, audito, kitų specialybių, finansinės apskaitos ar finansų analitikai, dirbantys didesnėse savivaldybėse, gali netekti valstybės tarnautojo statuso, nes Vidaus reikalų ministerija mano, kad jie tiesiog atlieka administravimo funkcijas. Aš nežinau, kaip savivaldybė gali likti be teisininko valstybės tarnautojo? Komitetas tai pabrėžė. Tada ieškoma kompromisų, bet tai yra akivaizdu, nuo pat pradžių akivaizdus yra toks dalykas.

Antras dalykas, darbo užmokesčio didėjimas. Mes kalbame apie darbo užmokesčio didėjimą ir mes kalbame apie vadovus, kad mes nepritraukiame į viešąjį sektorių vadovų, kurie ateitų dirbti už tokį atlyginimą. Visos sąlygos tai padaryti, kažkiek pakoregavus Valstybės tarnybos įstatymą, yra įmanomos, bet mes pasirenkame gražų tikslą – didiname atlyginimus, bet padidiname realiai tik vadovams, o jau nuo vadovų malonės priklausys, kaip tas atlyginimas didės kiekvienoje institucijoje kitiems valstybės tarnautojams. Žiūrint į tai, kad ir šiuo metu nė vienoje institucijoje nėra maksimalaus biudžeto, kuriuo gali disponuoti vadovas ir paskirstyti darbo užmokestį, tikėtina, kad jis niekada nebus maksimalus ir ateityje. O ką tai reiškia? Tai reiškia, kad vadovas tikriausiai atsisakys tam tikrų etatų, padidindamas krūvį dabar dirbantiems valstybės tarnautojams ir taip padidindamas atlyginimą. Lyg už padidėjusį darbo krūvį mes neprivalome didinti atlyginimo ir šiuo metu. Tai čia irgi, sakykime, tokia kaukė užtepama, tas dalykas, kad neva kils atlyginimai, bet realiai dar didės, mano vertinimu, krūvis visiems darbuotojams.

Nuolat kartojama, kad viešasis sektorius atsilieka nuo privataus, ir tas vertinimas iš tikrųjų yra labai tiesmukas. Mes negalime to kalbėti, nes tų sektorių tikslai yra skirtingi. Yra viešos, kokybiškos, laiku suteiktos paslaugos ir yra pelnas. Ar mes galime siekti juos suvienodinti? Tikriausiai ne. Visada bus tos paslaugos, kurios reikalingos gyventojams ir kurios... Na, negalime pasakyti, koks krūvis ar koku ypatingu tempu tas darbuotojas turėtų dirbti.

Kita vertus, vis dėlto norėtusi, kad įstatymas būtų motyvuojantis ateiti dirbti į viešąjį sektorių. Jeigu atsirastų kitų, papildomų garantijų, o ne jų sumažėtų, tikriausiai jis sulauktų didesnės sėkmės šiandien svarstymo metu. Pavyzdžiui, Estijoje yra valstybinė senatvės pensija, kuri didėja kiekvienais metais, atitarnautais valstybei. Kitose valstybėse yra kiti motyvuojantys dalykai.

Labai linkėčiau, kad vis dėlto mes matytume žmogų, vertintume jo darbą valstybei ir priimdami sprendimus galvotume apie tai, kad valstybės tarnautojai iš tiesų mūsų valstybę veda į priekį, valstybės tarnautojai yra tie, kurie sugeba ir pritraukti finansavimą, ir viešąjį sektorių, mūsų paslaugas padaryti kokybiškesnes, ir mes tą matome savo aplinkoje. Todėl aš galvoju, kad garantijų mažinimas yra netikslingas, ir tikrai nebalsuosiu už tuos pasiūlymus, kurie jas mažina.

Kitas svarbus momentas. Atkreipkite dėmesį, kad terminai yra skirtingi ir mes jau selektyviai žiūrime į tam tikras valstybės tarnautojų grupes: merai ir teisėjai nusipelno gauti didesnę atlyginimą greičiau, o štai prokurorai ir visi kiti – vėliau. Jau nekalbant apie politikus, kurių atlyginimas dažniausiai yra siejamas su kitos kadencijos pradžia, tas yra logiška. Todėl labai atidžiai...

PIRMININKĖ. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). ...vertinkime ir balsuokime atsakingai.

PIRMININKĖ. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke, kad leidote pasisakyti tema, kurią šiek tiek išmanau, nes teko ilgai dėstyti. Kaip tos srities specialistas, bandau iš šalies žiūrėti į tai, kas čia vyksta ir kaip yra diskutuojama. Socialiniuose moksluose, skirtingai nei fizikos moksluose ar gamtos moksluose, yra galimybė naudotis keletu paradigmu ir pagal jas skirtingai vertinti ir interpretuoti reiškinį arba siūlyti „teisingus“ sprendimus.

Valstybės valdyme ilgą laiką dominavo tai, ką mes ir vadiname valstybės tarnyba, arba bismarkinis valdymas. Biurokratinis valdymas, pagrįstas griežtu taisyklių laikymusi. Tačiau XX amžiaus antroje pusėje paaiškėjo, kad jis atsilieka nuo gyvenimo, ir Naujojoje Zelandijoje, Australijoje ir kitur atsirado tai, kas vadinama NVV (naujoji viešoji vadyba). Liberalams turėtų labai patikti toks valdymas, nes tai yra verslo paradigma – į efektyvumą ir rezultatyvumą nukreiptas valdymas. Tačiau to paties XX amžiaus pabaigoje paaiškėjo, kad jis irgi nepakankamas, nes viešajame

sektoriuje neužtenka vien į rezultatus nukreipto valdymo. Tarkime, R. Tamašunienė arba A. Mazuronis daugiau remiasi senąja tradicija ir jie teisūs, iš tikro neužtenka. Bet kas atsiranda? Nuo tada atsiranda *miksai* ir dabar yra pažangūs, populiarūs įvairūs *miksai*. Čia ir yra *miksas*. Ir mes nenorėkime gryno modelio, nereikalaukime, yra pažangu turėti *miksą*. Čia yra ir įtraukties valdymo, čia yra ir naujosios viešosios vadybos elementų, nes vadovai gali vertinti, ir tikrai nėra taip, kaip kolegė R. Tamašunienė sakė, kad yra milžiniška takoskyra tarp verslo valdymo ir viešojo sektoriaus valdymo. Nėra. Nėra taip, kad verslas nukreiptas į pelną, verslas nukreiptas tik į pelną, nes pelno neturi. Verslas, nukreiptas į geras paslaugas, gali turėti pelno, o geros paslaugos yra įdomios, vertingos ir reikalingas jų pasiekimas ir viešajam sektoriui.

Tai kaip verslas pasiekia kokybiškų paslaugų? Turime žinoti, turime suprasti ir perimti tas tradicijas. Čia ir siūloma tai padaryti. Negali vadovas vadovautis ten, kur yra paslaugos, vien subarėjusiomis taisyklėmis. Tai leidžiama čia padaryti – vadovui įvertinti geriau dirbantį ir blogiau dirbantį, lanksčiau elgtis. Čia tikrai yra daug puikiausių dalykų ir pažangių atliepta.

O dabar ta kritika, kuri buvo pasakyta, kad ministrė nedalyvauja. Ministrai neprivalo dalyvauti, nes jie gali įvairias sritis skirtingai gerai žinoti. Koks nors viceministras labiau įsitraukia, jam pavedama ta užduotis, jis labiau ją supranta ir, vien tik į tai susitelkęs, pasiekia kokybiškesnę rezultatą. Juo labiau kad čia reikėjo siekti kompromisų, įvairių kompromisų, tarp jų ir finansinių.

Iš tikro mes matėme nepasitenkinimą, nes visi nori didesnio atlyginimo ir įsivaizduoja, kad reforma – tai didesni atlyginimai. Ne, reforma yra ir tai, kad institucijų vadovai gali siekti efektyvumo, yra leidžiama siekti efektyvumo, per tai sutaupyti lėšų ir tomis lėšomis geriau disponuoti. Tai yra verslo principas ir tas verslo principas viešajame sektoriuje pasiteisina, pasiteisina ir versle.

Dabar, kai bandoma supriešinti personalo vadybos principus ar sistemą, kuri yra viešajame sektoriuje ir privačiame sektoriuje, irgi neteisybė. Jeigu tik privatus sektorius elgsis beatodairiškai, negailestingai su savo personalu, nesiskaitys su juo, jis taip pat jo neteks. Nesvarbu, kad ir didelius atlyginimus mokės, bet jeigu bus nepalankus klimatas, nepotizmas, žmonės išeis. Tai tas pat yra ir čia.

Nepotizmas visur sukelia nepalankias sąlygas žmonėms dirbti ir diskomfortą, blogą klimatą kolektyvuose. Tai tikrai nėra taip, kad lankstesnis vadovo disponavimas personalu arba resursais būtinai turėtų sukelti nepotizmą, jo nebūtinai yra. Retai mes rasime privačiame sektoriuje, retai rasime ir čia. O to nepotizmo ir dabar yra pakankamai, netgi daugiau, negu reikia.

Paimkime kokias nors savivaldybes, kuriose dominuoja kokio nors viena partija dešimtmečių dešimtmečiais, ir jūs ten rasite seniūnus tos pačios partijos, giminaičius susodintus. Jūs pažiūrėkite į savivaldybių tarybas – tas pats. Ką, čia ne nepotizmas? Čia yra nepotizmas lygiai taip pat. Jį reikia naikinti ir tai galima naikinti tais instrumentais, kurie čia yra įdiegti.

Aš labai raginu ir opoziciją balsuoti už šį įstatymą, už visą paketą, nes jis reikalingas valstybei, o ne valdančiajai daugumai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasisakė visi, kurie buvo užsirašę. Dabar jau už kelių sekundžių prasideda balsavimo laikas. Siūlau tęsti jau pradėtą klausimą. Toliau posėdžiui pirmininkaus pavaduotojas V. Mitalas.

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Laba diena, gerbiamieji kolegos. Yra keletas, gal net daugiau negu keletas pasiūlymų dėl Valstybės tarnybos įstatymo paketo. Kviečiu... Mes esame pasiekę balsavimo intervalą, reikės apsispręsti dėl jų. Kviečiu A. Petrošių, komiteto pranešėją, eisime per juos ir apsispręsime dėl siūlymų, dėl kurių reikia apsispręsti. Iš pradžių yra Ateities komiteto pasiūlymas pakeisti „tarnybos“ į „tarnautojų“. Prašau pirmininką pakomentuoti. Ar prašote dėl to balsuoti? R. Lopata, taip. Minutė!

R. LOPATA (LSF). Komitetas pateikė tris pasiūlymus.

PIRMININKAS. Dabar tiktai pirmą pristatykite.

R. LOPATA (LSF). Taip, taip, bet kad sutrumpinčiau laiką, mes sutinkame su pagrindinio komiteto pasiūlymais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir dėl to balsuoti neprašote, vadinasi, atsiimate. Aš teisingai supratau, gerbiamas pirmininke, kad jūs, gerbiamas Raimundai, dėl visų trijų, kuriuos pateikė Ateities komitetas, neprašote balsuoti?

R. LOPATA (LSF). Taip.

PIRMININKAS. Tą turėsime omenyje svarstydami toliau. Dėl 2 straipsnio yra Seimo narių K. Vilkauskas, G. Palucko, E. Sabučio, A. Syso pasiūlymas. Kviečiu K. Vilkauską pristatyti siūlymą.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Manome, kad profsajungų įtaka, ypač Valstybės tarnybos įstatyme, mažėja, todėl siūlau, nes konkrečių nuostatų stoka gali paskatinti dalies įstaigų administracijų bendradarbiavimo su profesinėmis sąjungomis vengimą, todėl siūlau įdėti formuluotę į įstatymą, kad „ilgesnės nei įstatymų nustatyta mokamo tarnybos laiko, kurį valstybės tarnautojai, profesinių sąjungų atstovai, gali skirti su atstovavimu susijusių pareigų vykdymui, trukmės“. Paprasčiau pasakius, siūlome, kad valstybės tarnautojams, profsajungų atstovams, kurie dirba, būtų už tą laiką kaip ir anksčiau mokama.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galite užtikrinti, kad mikrofonai geriau veiktų, nes vos vos girdėjome Seimo narį pristatant pasiūlymą. Prašom, kokia komiteto pozicija dėl šio pasiūlymo?

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė Seimo narių pasiūlymui, nurodydamas, kad profesinių sąjungų atstovų garantijos įstatymais turi būti nustatytos vienodos, visiškai nepriklausomai nuo to, ar reglamentuojama pagal valstybės tarnybos teisės aktus, ar pagal Darbo kodeksą, o dėl didesnių garantijų profesinės sąjungos turi ir gali susiderėti kolektyvinėse sutartyse.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar prašote balsuoti dėl šito siūlymo, taip? Gerai, balsuosime. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti, kviečiu apsispręsti. Kas pritaria K. Vilkauskas, G. Palucko, E. Sabučio, A. Syso siūlymui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 130: už – 59, prieš – 39, susilaikė 32. Pasiūlymui nepritarta.

Seimo nario A. Syso pasiūlymas dėl to paties straipsnio. Kviečiu jį pristatyti siūlymą.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia norėčiau daugumos atkreipti dėmesį, jūs savo programoje įrašėte, kad reikia stiprinti socialinį dialogą, tai būtent mano pataisa ir kalba apie socialinio dialogo stiprinimą. Taip pat įstatymo kūrėjai pabrėžia, kad valstybės tarnyba turi savo specifiką, todėl tam yra atskiras įstatymas, nors viską buvo galima surašyti į Darbo kodeksą. Šiuo atveju nuoroda tik dėl profsajungų veiklos, daryti nuorodą į Darbo kodeksą man atrodo labai keistai, nes valstybės tarnyba turi savo specifiką. Ir būtent šitas straipsnis kalba apie kolektyvinių sutarčių sudarymą nacionaliniu lygiu, šakos lygiu ir įmonių lygiu. Valstybės tarnyba nėra vientisas organizmas, nes tai gali būti specifika socialinėje srityje, specifika valstybės valdymo, pareigūnai ir visi kiti dalykai. Būtent sudarant kolektyvines sutartis šitame įstatyme stengiamės apibrėžti, kas dalyvauja šitame procese. Juo labiau kad jeigu mes pritarime šiam straipsniui, jis tikrai nepagadins paties įstatymo esmės.

Aš manau, aiškumas visada įstatymui prideda plusą. Žinodami mūsų vadovų Darbo kodekso traktavimą, mes žinome, kiek reikia paskelbti streiką – dvejų metų, nes vyksta bylinėjimasis ir visi kiti dalykai. Tai kuo įstatymas aiškesnis, tuo paprasčiau ir darbuotojams, ginantiems savo teises, ir vadovui.

Todėl aš kviečiu pritari šitam pasiūlymui, nes šitie pasiūlymai tikrai niekaip nepagadina įstatymo, o aiškiai apibrėžia derybų puses, daugiau nieko.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prašom, komiteto pozicija.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė Seimo nario pasiūlymui, mano, kad Darbo kodeksas išsamiai reglamentuoja kolektyvines sutartis, perrašyti Darbo kodekso nuostatą į Valstybės tarnybos įstatymą nėra tikslinga, juo labiau kad Darbo kodekso 194 straipsnis apibrėžia ir kolektyvinių derybų viešajame sektoriuje ypatumus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Jeigu Seimo nariai neprieštarautų, mes įjungtume trumpąjį balsavimą, vis tiek visi esate savo vietose. Aš kviečiu apsispręsti dėl A. Syso siūlymo. Kas pritaria A. Syso siūlymui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 131: už – 61, prieš – 33, susilaikė 37. Pasiūlymui nėra pritarta. A. Širinskienė – dėl vedimo tvarkos. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, jūs paprašykite pono pranešėjo Seimui nesufleruoti, kaip balsuoti. Jeigu valdantiejiems trūksta žinių, lai pasistato toje pusėje suflerio būdelę ir galės jums tiesiog parodyti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Prašom nesufleruoti, tribūna yra ir garbė, ir atsakomybė pristatyti komiteto poziciją.

Gerbiamieji kolegos, toliau mes svarstome... Ateities komiteto siūlymui pagrindinis komitetas nepritarė. Aš suprantu, kad pirmininkas tai jau yra indikavęs, kad atsiima pasiūlymą dėl 3 straipsnio.

Judame prie 9 straipsnio. Ten Ateities komitetui pritarė iš dalies. Suprantu, kad Ateities komitetą tenkina šis pritarimas. Jeigu tvarka, tada dėl 11 straipsnio yra Seimo nario J. Razmos pasiūlymas. Kviečiu Seimo narį jį pristatyti. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš visada vertinu kompromisų paiešką. Šiuo atveju, nors visa apimtimi komitetas nepritarė mano pasiūlymui išlaikyti dabartinę valstybės tarnautojų atrankos tvarką, kuri, mano manymu, užtikrina bent sąlyginai pakankamą skaidrumą, bet atsižvelgdamas į pasiūlymą numatė stipresnius kontrolės mechanizmus, vykdam atrankas. Manau, tai yra žingsnis gera kryptimi. Tai aš vis dėlto už savo visą pasiūlymą neprašau balsuoti, jį atsiimu.

Taip pat atsiimu ir kitą pasiūlymą dėl šio straipsnio, kol komitetas nepritarė. Jis būtų aktualus labai retais atvejais. Pripažįstu ir komiteto argumentus nepritari pasiūlymui. Tad dėl abiejų pasiūlymų neprašau balsuoti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dėkoju Jurgiui už geranoriškumą. Toliau. 11 straipsnio pirmam J. Razmos siūlymui komitetas pritarė iš dalies. Galime tai ir fiksuoti. Antrą pasiūlymą Seimo narys atsiima.

Dėl 13 straipsnio yra Seimo narių K. Vilkausko, G. Palucko, E. Sabučio ir A. Syso pasiūlymas. Dėl 13 straipsnio. Kviečiu K. Vilkauską pristatyti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Kalbama apie valstybės tarnautojų rezervą. Mes manome, kad valstybės tarnautojų rezervas skatintų galimybes išlaikyti valstybės tarnyboje profesionalius žmones. Jie turėtų lūkesčių, kad galės tęsti savo tarnybą valstybei. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašom pristatyti komiteto poziciją.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Komitetas nepritaria šiam pasiūlymui. Manome, kad valstybės tarnybos rezervo formavimas mažina valstybės tarnybos atvirumą, galimybes į valstybės tarnybą pritraukti naujų žmonių, įgijusių patirties ir kituose sektoriuose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra norinčių kalbėti dėl motyvų dėl pasiūlymo. A. Sysas – už. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, na, stebint, kiek neateina į konkursus, turint rezervą, tokių dalykų gal nebūtų.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Gal.

A. SYSAS (LSDPF). Gal. Teisingai. Siūlymo esmė, kad tas procesas vyktų greičiau. Juk dabar mėnesius, pusmečius nerandama vadovų arba darbuotojų. Jeigu būtų rezervas, aiškiai matytume, ką pirmiausia mes galime pasiūlyti. Jeigu tai yra specifinė įstaiga, specifinė valstybės tarnyba, aš nesuprantu, labai keistai reaguojate. Dabar ši sistema veikia, o naujame įstatyme tai nereikės. Aš nemanau. Aš manau, nepraeis ir pusmetis, kai kas nors ateis su pataisa, kad rezervas atsirastų. Prisiminkite mano žodžius.

PIRMININKAS. Dėkoju. Premjerė informavo, kad negalėjo užsirašyti kalbėti prieš. Prašom. I. Šimonytei žodis.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, tikrai turbūt nėra geriausias būdas spręsti tarnybos patrauklumo problemą turint rezervą ir galvojant, kad iš to rezervo galima kaip nors prisemti stebuklingų žmonių. Jie ir taip gali dalyvauti konkurse dabar. Jeigu neateina į konkursą, vadinasi, neateina. Arba netinka, arba netinka sąlygos.

Rezervo formavimas šiuo atveju paneigtų pačią reformos koncepciją. Jeigu mes norime, kad valstybės tarnyba būtų atvira, kad žmonės galėtų judėti, specialistai galėtų judėti iš privataus sektoriaus į valstybinį, iš valstybinio atgal į privatų, nes darbo sąlygos būtų daugiau mažiau palyginamos, ypač aukštos kompetencijos žmonės, tai tikrai rezervas nėra dalykas, kuris padidina tikimybę, kad šitaip bus. Aš tikrai turiu pakankamą patirtį darbo valstybės tarnyboje ir su rezervu. Patikėkite manimi, tikrai ne visada rezervas yra pagalba atrenkant, dažnai būna problema, nes nelabai aišku, kaip kandidatui pasakyti, kad jis netinka pareigoms užimti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu apsispręsti, ar pritariate šiam K. Vilkausko, G. Palucko, E. Sa-
bučio ir A. Syso pasiūlymui.

Balsavo 127: už – 29, prieš – 35, susilaikė 63. Pasiūlymui nėra pritarta.

Toliau. Dėl 21 straipsnio yra Seimo narių R. Tamašunienės, J. Pinskaus, A. Širinskienės, Č. Ol-
ševskio, R. Žemaitaičio, B. Pietkiewicz ir A. Palionio pasiūlymas. Prašom pristatyti. Komitetas
jam pritarė iš dalies.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Mes siūlome palikti pagrindinę socialinę garantiją, tai yra 1 % pa-
reiginės algos už kiekvienus tarnybos metus Lietuvos valstybei, nemažinti tos socialinės garanti-
jos. Šio priedo suma negali viršyti 30 % pareiginės algos. Tai iš esmės tas pats, nes naujoji valsty-
bės reforma ir naujasis įstatymas nepasiūlo kitokių socialinių garantijų, o tik siekia mažinti. Mes
norime, kad bent ta garantija liktų valstybės tarnautojams. Ji tikrai nepriklauso nuo darbdavio
malonės. Ir taip pat reikia pabrėžti, kad dalis, apie 2 tūkst. tarnautojų, neteks valstybės tarnautojo
statuso, jeigu bus pritarta kitoms įstatymo nuostatoms, taigi iš esmės ir biudžetui tai nebus tokia
nepakeliama našta, apie kurią mes čia dažnai girdime, kad už nieką, kaip viceministrė sakė, gau-
na priedą. Tai ne už nieką, o už institucinę atmintį, už tarnavimą, už kompetencijos kaupimą. Ir
kadangi neturime kitų garantijų, kaip tik, pavyzdžiui, priedą prie senatvės pensijos, tai šita priva-
lo likti, mūsų vertinimu. Labai prašome palaikyti.

PIRMININKAS. Supratau. Prašau pristatyti komiteto poziciją.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Komitetas šiam pasiūlymui pritarė iš dalies. Na, tikrai diskusijose
nuskambėjo argumentų dėl teisingumo jausmo valstybės tarnyboje, kuomet turime surasti balan-
są tarp ilgai dirbančių ir naujai ateinančių dirbti į sistemą žmonių. Buvo pritarta registruotam
A. Syso pasiūlymui apriboti stažo dydį iki 20 %. Komitetas tikrai atsakingai žiūrėjo ir diskutavo
šiuo klausimu, kad užtikrintų teisėtus lūkesčius tų žmonių, kurie valstybės tarnyboje dirba ilgiau
kaip 20 metų, ir yra priimtas sprendimas, kad tiems žmonėms, kurie dirba ilgiau kaip 20 metų ir
turi sukauptą didesnę stažą, už tą didesnę stažą būtų mokama tol, kol tie žmonės baigs savo tar-
nybę valstybei. Tai nepriklausytų nuo to, ar kuriuo nors gyvenimo tarpu jie nebedirbtų to darbo
ir atkurtų valstybės tarnautojo statusą, ar kokiais nors kitais pagrindais būtų pasitraukę. Pritaria-
me iš dalies.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš suprantu teikėją. Jūs norėtumėte, kad būtų balsuojama dėl visiš-
ko pritarimo. Supratau. Tai dėl viso pasiūlymo dėl motyvų už kalbės V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš čia klau-
siau diskusijos. Pagrindiniai argumentai dėl valstybės tarnybos buvo tokie, kad mes turime kon-
kuruoti su privačiu sektoriumi, pritraukti dirbtinio intelekto žinovus ir panašiai. Bet, žinote, pri-
vatus sektorius, rimtos įmonės turi gerovės paketus, dėl to net nediskutuojama, tarkime, sveika-
tos draudimą, galimybę lankytis sporto klubuose, kai kur vaikų darželius. Dėl to visi šiuolaikiniai
vadybininkai supranta, kad privačiame sektoriuje alga jau nemotyvuoja, reikalingi kiti sprendi-
mai. Dėl to šis įstatymas yra labai labai skurdus, jis dvelkia jeigu ne XIX amžiumi, tai XX amžiaus
pabaiga. Tai dėl to 1 % yra mažiausia, ką galime padaryti, kad bent būtų kokia nors minimali
motyvacinė priemonė sieti savo karjerą su valstybės tarnyba. Be abejo, iki privataus sektoriaus čia
labai labai toli.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tai keletas pastabų. Pirmas dalykas dėl to, kad nepaisy-
dami to, kad Vyriausybė siūlė apskritai atsisakyti stažo kaip tam tikros specialios darbo apmokė-
jimo tvarkos, vis dėlto sutikome su gerbiamo kolegos A. Syso pasiūlytu kompromisu, kad liktų
stažas, tačiau trumpesnio laikotarpio. Kaip žmogus su 27 metų stažu darbo valstybėje galėčiau
štai ką pasakyti: tikrai tai nėra dalykas, kuris savaime motyvuoja dirbti valstybei. Ir šiaip jau, kal-
bant apie gerovės paketus, ne stažas yra gerovės paketas, o valstybės tarnyboje yra kitų privalu-
mų, pavyzdžiui, atostogos, dėl kurių taip pat yra numatytos geresnės sąlygos, negu dirbant pri-
vačiame versle, valstybės tarnyboje, tos nuostatos taip pat liko ir su tuo Vyriausybė sutiko. Ir vi-
sas stažas, kuris yra sukauptas, yra įtrauktas į naujos sistemos darbo užmokestį. Mano supratimu,
iš pradžių mes padarykime bent jau minimalią higieną, tai yra priartinkime tokią pačią kompe-
tenciją turinčių specialistų darbo užmokestį prie rinkos darbo užmokesčio, be visokiausių ten že-

minančių priedų, apsimestinių kažkokių viršvalandinių krūvių, pavadavimų ir visokiausių kitų dalykų, kurie daro darbo užmokesčio sistemą neskaidrią, skaidrinkime ją, o tada kalbėkime apie kažkokių kitų dalykų. Dabar apmokėjimo sistema yra neskaidri ir tai yra pagrindinis demotyvuojantis veiksnys, nes darbo užmokestis, kurį gauna žmogus, priklauso nuo to, kiek jam ten ant eglutės žaisliukų gali prikabinti vadovas, naudodamasis įvairiomis galimybėmis, kurias dabar įstatymas numato. Tai siūlyčiau nepritari ir pritarti tam kompromisui, kurį komitetas padarė atsižvelgdamas į A. Syso pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar balsuosime, ar pritarti R. Tamašunienės ir kitų visos apimties pasiūlymui.

Balsavo 131: už – 61, prieš – 31, susilaikė 39. Pasiūlymui nėra pritarta.

Kitas K. Vilkausko, G. Palucko, E. Sabučio ir A. Syso pasiūlymas panašus. Ar jūs norėtumėte pristatyti, ar dėl jo jau Seimas apsisprendė? Prašom. (*Balsai salėje*) Minutę, tuoj. Susikaupkite, kad gerai išeitų. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi prieš tai Seimas jau apsisprendė, pasiūlymas buvo analogiškas, kaip gerbiamos kolegės Ritos.

PIRMININKAS. Manau, logiška. Dėl šito tada nebalsuojame. Dėl 30 straipsnio taip pat yra K. Vilkausko, G. Palucko, E. Sabučio ir A. Syso keletas pasiūlymų. Taip, straipsnyje reglamentuojamos atostogos. Kviečiu pirmą pristatyti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Dėl atostogų, dėl šio pirmo neišsiplėsdamas noriu pasakyti, kad komitetas šiam pirmam pasiūlymui dėl atostogų pritarė, bet yra 4 punktas...

PIRMININKAS. Pritarė iš dalies. Ar jus tenkina toks...

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ne, atsiprašau, dar nebaigiau. Bet yra vienas punktas mano pasiūlyme dėl nemokamų atostogų iki 3 mėnesių per vienus darbo metus dėl šeimyninių ar kitokių aplinkybių, kad galėtų būti suteikiamos valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens ir valstybės tarnautojo sutarimu. Šitam punktui nepritari, manau, kad dėl jo reiktų balsuoti, nes tikrai nežinia, kokie atvejai gali atsitikti žmogui. Manau, kad tai yra logiškas pasiūlymas būtent dėl Valstybės tarnybos įstatymo, nors komitetas nurodo, kad tai galėtų reguliuoti kiti įstatymai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu komiteto pranešėją pristatyti poziciją. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Komiteto pozicija – pasiūlymui pritarti iš dalies. Tikrai turiu atkreipti dėmesį, kad pirminiame variante, pirminiame projekte buvo noras atostogas prilyginti Darbo kodekso reglamentavimui, tai tikrai yra padarytas didelis pokytis ir didelis kompromisas Vyriausybės ir ministerijų. Kasmetines atostogas komitetas siūlo įtvirtinti įstatyme taip, kaip buvo iki tol, o nemokamas atostogas suteikti pagal Darbo kodekso nuostatas, Valstybės tarnybos įstatyme numatant tik tas atostogas, kurios susijusios su išskirtiniu valstybės tarnautojo statusu.

PIRMININKAS. Supratau. Spręsimas dėl visos apimties pasiūlymo. Dėl motyvų už kalbės V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Galite įjungti?

PIRMININKAS. Žinoma, galime.

V. BAKAS (DFVL). Pratešime polemiką su premjere. Aš irgi dirbau valstybės tarnyboje daug metų ir privačiame sektoriuje dirbau. Jeigu jūs darote valstybės tarnybos reformą ir orientuojatės į vakarietišką modelį – žmonių motyvacijos, pritraukimo, pakvieskite ekspertų iš Kanados, iš universitetų katedrų, iš JAV, Vokietijos, kur yra specialios katedros, kurios dirba valdydamos žmogiškuosius išteklius, pritraukdamos talentus, ir jūs išgirsite, kad papildomos atostogos yra ne vakar, o užvakar diena. Šiais laikais tam, kad išlaikytų žmogų, jam suteikiamas lankstus darbo grafikas, jam suformuluojami rezultatai, jis nėra pririštas prie darbo vietos, jis gali pasiimti dieną į polikliniką vaiką nuvežti arba susitvarkyti asmeninius reikalus. Darbo ir šeimos derinimo klausimas yra pirmu numeriu. Šita pataisa yra apie tai. Jeigu norime būti sąžiningi, tai pabandykime žengti žingsnius bent jau link kokio nors mūsų valstybės tarnybos priartinimo prie vakarietiško žmogiškųjų išteklių vadybos ir motyvacijos modelio.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai nesinori veltis į didelę polemiką su kolega Vytautu, bet jeigu neklystu, kolega Vytautas sakytų, kad jis yra kairysis. Tuomet man kyla klausimas, ką valstybėje,

kairiųjų nuomone, veikia profesinės sąjungos, ką jos veikia institucijose ir įstaigose ir dėl ko jos yra reikalingos, jeigu viską galima parašyti įstatyme, jeigu visas garantijas reikia sudėti į įstatymą ir nepalikti iš viso, dėl ko derėtis kolektyvinėse sutartyse, dėl ko vesti socialinį dialogą. Mes netgi turėjome sugalvoti, kaip galėtų tęstis socialinis dialogas toliau, Nacionalinė kolektyvinė sutartis, pakeitus darbo apmokėjimo tvarką ir priartinus ją prie rinkos sąlygų. O jūs įsivaizduojate, kad neįmanoma viešojo sektoriaus institucijose profesinėms sąjungoms ar darbo taryboms dėl tokių dalykų tartis su darbdaviu.

Man atrodo, kad čia labai keista logika, nes mes tada nugaliname tas institucijas, kurios egzistuoja organizacijose būtent tam, kad galėtų tartis dėl geresnių sąlygų tos organizacijos darbuotojams. Todėl siūlyčiau nepritari ir nesudėti į įstatymą visko, dėl ko darbuotojai turėtų diskutuoti su vadovais socialinio dialogo metu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Matau, V. Bakas norėtų atsakyti į užduotą klausimą apie tapatybę.

V. BAKAS (DFVL). Ką veikia valstybės tarnyboje profesinės sąjungos? Jeigu žiūrėtume XIX–XX amžiaus...

PIRMININKAS. Labai trumpai, replika.

V. BAKAS (DFVL). (Taip.) ... tada galima sieti su kaire. Bet šiandien Belgijoje veikia dešinėsios profesinės sąjungos, kairiosios, socialistų ir visokios kitokios. Bet pagrindinis bruožas, kad šiuolaikinių profesinių sąjungų užduotis yra rūpintis tuo, kad darbo vietoje žmogus būtų saugus, rūpintis institucijų pažanga. Štai ką veikia profesinės sąjungos.

PIRMININKAS. Ačiū.

V. BAKAS (DFVL). Premjere, tų stereotipų jau reikėtų atsisakyti.

PIRMININKAS. Ačiū už repliką. Dabar apsispręsimė dėl šio pasiūlymo – K. Vilkauskas, G. Palucko, E. Sabučio, A. Syso siūlymo.

Balsavo 130: už – 59, prieš – 28, susilaikė 43. Pasiūlymui nepritarta.

Replika po balsavimo – premjerė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Maža replika atsiliepiant į tai, kas buvo ką tik pasakyta. Tada man tiesiog nelabai aišku, kaip čia yra, kad mes kas metus deramės dėl bazinių dydžių, dėl atostogų ir dėl kitų dalykų su profesinėmis sąjungomis, jeigu, pasirodo, joms reikia tik darbuotojų saugą užtikrinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat dėl to paties straipsnio yra tų pačių Seimo narių pasiūlymas. Kviečiu jį pristatyti. K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Šio pasiūlymo esmė labai paprasta, nors jis yra gana nemažas, tai yra pagrindiniai straipsniai, išdėstomi valstybės tarnautojo veiklos ir etikos principai. Dabartiniame Valstybės tarnybos įstatyme jie irgi yra išdėstyti. Manau, labai natūralu, kad visi tie valstybės tarnautojų principai ir tarnautojų teisės būtų viename straipsnyje. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prašom pristatyti komiteto poziciją.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Teisės aktai turi būti paprasti ir suprantami, neturi būti kartojama, einant per teisės aktus. Tai nuostatos yra perteklinės, komiteto nuomone. Valstybės tarnautojai išvardintas teises įgis net jeigu jos ir nebus numatytos ir išvardintos viename įstatymo straipsnyje. Šiandien dalis siūlomų įtvirtinti valstybės tarnautojų teisių jau yra nustatytos kituose įstatymuose ar teisės aktuose. O kai kurios, pavyzdžiui, teisė į kvalifikacijos tobulinimą ar atostogas, yra įtvirtintos ir šio įstatymo kituose straipsniuose. Manome, kad išvardinant visas teises kyla ir papildoma rizika, kad vis dėlto kažkas bus neįvardinta, todėl tai apsunkintų įstatymo įgyvendinimą. Siūlyme nepritari.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs prašote balsuoti dėl šio pasiūlymo. Dėl motyvų T. Tomilinas už.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš norėčiau pratęsti dialogą su premjere. Gerbiama dešinioji premjere, aš, kaip kairysis politikas, noriu jūsų paprašyti: nevarykite profsąjungų į rezervatą, į gardelį, kad jūs ten galite sau derėtis dėl kažkokių nominalių sutarčių, o čia mes įstatymus be jūsų kursime. Čia ne XIX amžius. XXI amžiuje profsąjungos seniausiai dalyvauja kuriant įstatymus. Kai 2016 metais buvusi valdžia pabandė visiškai liberalizuoti Darbo kodeksą, jūs puikiai žinote, kas atsitiko, kas laimėjo rinkimus ir kaip paskui buvo tęsiamas darbas su profsąjungomis ir su Darbo kodeksu.

Profesajungos dalyvauja kuriant įstatymus ir šita valstybės tarnyba, kurią mes dabar turime, yra taip pat ir profesajungų pasiekimas. Tai yra jų spaudimo ir socialinio dialogo pasiekimas. Jūs dabar tą pasiekimą, tas socialines garantijas griaunate ir sakote, kad profesajungos turi eiti kažkur į kamputį ir tartis dėl deklaracijų. Ne, taip neturi būti. Ir tai nėra kairioji politika, žinoma, nėra. Tai yra dešinioji jūsų politika, jūs ją ir darykite, bet be mūsų balsų.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėl konkretaus pasiūlymo mes čia kalbame. Tikiuosi, kad dėl jo dabar argumentai. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Nelabai supratau, dėl ko gerbiamas Tomas jaudinasi. Nes jeigu jis galvoja, kad istorija visada atsikartoja, tai turėtų tik džiaugtis šia reforma, kurią pasiūlė Vyriausybė, ir pritarti, kad ji būtų priimta, ir paskui jau tikėtis, kad nukris kepti karveliai iš dangaus.

Tiesą sakant, vėlgi grįžtant prie tų pačių principų. Taip, Vyriausybė, svarstydamą šią reformą, be kita ko, diskutuodama ir su profesajungomis, su jomis diskutavo ne tik komitete, bet ir dvišaliu pagrindu, manau, rado daug kompromisų šiame įstatymo projekte. Tos išvados, kurios yra komiteto padarytos dėl Seimo narių pasiūlymų, yra po didelių apmąstymų ir didelių diskusijų. Todėl siūlyčiau šiam pasiūlymui taip pat nepritarti kaip pertekliniam dėl gerai reglamentuoto projekto šiuo metu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu apsispręsti dabar dėl K. Vilkausko ir kitų pasiūlymų, dėl kurių motyvus mes jau čia girdėjome. Kas už – už, kas kitaip galvoja, balsuoja kitaip.

Balsavo 126: už – 55, prieš – 36, susilaikė 35. Pasiūlymui nepritarta.

Replika po balsavimo – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš vis dėlto norėčiau paklausti: o kur dingo gerbiama ministrė A. Bilotaitė? Nes išties ministrės pristatoma reforma, kai ministrės, kaip girdėjome, nė komitete nėra. O dabar premjerė yra įdarbinta į advokaciją, o ministrės jokio balso negirdime dėl pasiūlymų. Tai gal jūs tikrai suraskite gerbiamą ministrę, ji, matyt, ten galinėje suolo vietoje yra pasimetusi, ir tiesiog padėkite, premjerės pagailėkite, nes į kiekvieną Seimo nario pasiūlymą atsakyti – tikrai ji užkims galų gale.

PIRMININKAS. Aš labai atsiprašau, čia nėra replika po balsavimo. Gerbiami kolegos, aš siūlau svarstyti toliau. Darbo daug. Tikrai bus galimybė visus pokštus pasakyti vėliau.

Dėl 33 straipsnio yra Seimo nario J. Razmos pasiūlymas. Kviečiu pristatyti Seimo narį. Tuoj įjungsiu mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Mano pasiūlymas buvo, kad kaip ir įstaigų vadovai, taip ir kadenciją baigę teisėjai galėtų ateiti į valstybės tarnybą. Bet komitetas sako, kad čia sudėtinga rasti tinkamas pareigas, nors gal, man atrodo, į Teisės departamentą tikrai galėtų jie pretenduoti. Bet aš tau pydamas laiką ir suprasdamas, kad pataisa būtų aktuali labai retais atvejais, neprašau už ją balsuoti. Atsiimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasiūlymas atsiimtas.

Dėl 35 straipsnio yra Seimo nario A. Syso pasiūlymas dėl papildomo skyriaus. Prašom Seimo narį pristatyti šį pasiūlymą.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Pritariu gerbiamos Ingridos aiškinimui, kad tikrai viską surašyti į įstatymą negalima ir tikrai profesajungos... reikia palikti, taip sakant, plotą deryboms. Aš irgi palaikau tokią idėją.

Bet mano siūlymas kalba apie profesinių sąjungų veiklos ypatumus, ypač specifinėje valstybės tarnybos srityje. Todėl čia negalime pasakyti, kad čia mes siauriname ar ką nors platiname, bet paprasčiausiai šiame įstatyme nėra aiškaus teisinio reguliavimo, susieto su profesinių sąjungų veikla. Kolektyvinių garantijų.

Kodėl teikiame tuos pasiūlymus? Lygiai taip pat kaip ir pirmą dėl kolektyvinių sutarčių, jį dauguma atmetė, bet dabartiniame įstatyme tokia nuostata buvo ir veikė. Todėl ir siūlymas, kad įstatyme būtų veiklos ypatumai. Nes dar kartą noriu pakartoti, nėra gerų viršininkų, yra teisingi viršininkai. Vienas supranta visiškai normaliai, priima ir pasiūlymus, ir derybas, ir viską. O kitas sugeba surasti tiek praleistų mūsų kablelių ir neparašytų žodelių, terminų arba įstatymo straipsnių, kad jokia veikla negalima. Visai neseniai mes svarstėme visokius mobingo dalykus, tai kuo aiškiau mes reglamentuosime ir parašysime įstatyme nuostatas, ką gali daryti ir kaip gali daryti

profesinė sąjunga, tikrai nuo to įstatymas turėtų laimėti. Aš matau K. Masiulį, jis šioje srityje geriausias specialistas ir jis linguoja galvą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mūsų frakcijos vardu mes siūlome daryti pertrauką, nes 11 val. 50 min. baigiasi balsavimo laikas, o iš rytinės darbotvarkės mes dar dėl pirmų keturių klausimų nebalsavome. Tai, gerbiamas pirmininke, baikime su ta Vyriausybės valanda ir pusvalandžiu 15 minučių, tada keliame vėl iki 14 val. 30 min. ir viskas. Siūlyčiau daryti pertrauką frakcijos vardu, balsuojame už likusius ir tada Vyriausybės valanda.

PIRMININKAS. Mes balsavimą turime numatę iki 12 val. 20 min. Iš tikrųjų nėra paprasta svarstyti daug didelio paketo pasiūlymų, tai, aišku, kad užtrunka. Aš vis tiek siūlyčiau, taip sakant, gera valia vadovaujantis šį įstatymų projektų paketą bent jau šiandien tikrai pabaigti, bet, suprantu, prašymas yra frakcijos vardu. Balsuojame dėl pertraukos iki kito posėdžio, taip? Suprantu. Gerai. Balsuojame dėl pertraukos iki kito posėdžio. Kviečiu apsispręsti balsuojant.

Dėl pertraukos, suprantu, balsų užtenka. Daroma pertrauka prie A. Syso pasiūlymo.

Gerbiami kolegos, aš siūlau tęsti, toli neišsivaikščioti, ačiū pranešėjui. Yra balsavimo intervalas. Kviečiu apsispręsti dėl tų projektų, dėl kurių nebuvo pasiūlymų.

11.58 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 139, 143, 144, 145, 154, 157, 158, 159, 160, 171⁴, 172, 174, 178, 180⁶, 186², 202¹ straipsnių ir dvidešimt ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 161 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-2435(2) (priėmimas)

Kviečiu apsispręsti dėl Seimo statuto 32, 67 ir 70 straipsnių pakeitimo projekto, tai yra darbotvarkės 1-7 klausimas. Priėmimas pastraipsniui. Yra iš kelių straipsnių, nuo 1 iki 4 straipsnio pasiūlymų ir pastabų negauta. Atsiprašau, reikės balsuoti dėl kiekvieno, kadangi čia Seimo statutas. Dėl 1 straipsnio kviečiu apsispręsti. Ar galime pritarti jo priėmimui? Balsavo 125: už – 74, prieš – 6, susilaikė 45. 1 straipsniui pritarta.

2 straipsnis. Kviečiu balsuoti dėl 2 straipsnio priėmimo. Balsavo 127: už – 72, prieš – 12, susilaikė 43. 2 straipsniui pritarta.

Kviečiu apsispręsti dėl 3 straipsnio priėmimo. Balsavo 127: už – 72, prieš – 6, susilaikė 49.

Dėl 4 straipsnio kviečiu apsispręsti balsuojant.

Balsavo 126: už – 72, prieš – 9, susilaikė 45. 4 straipsniui pritarta. Dabar dėl motyvų dėl viso Seimo statuto projekto priėmimo už kalbės J. Razma. (*Balsai salėje*) Ar J. Razma kalbės, ar...

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, taupysiu laiką, manau, kad visi gerai susipažinome, pataisos reikalingos, išsiaiškinome tiksliai dėl svarstymo sąvokos apibrėžimo, dėl ekspertizės, viskas ten bus gerai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš – A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš kaip suprantu, konservatoriams yra gerai tada, kai yra einama į Šiaurės Korėją ir Rusiją. (*Šurmulys salėje*) Nes tai, ką jūs darote dabar, jūs einate į nedemokratinę valstybę varžydami opozicijos teises užsakyti ekspertinį vertinimą, susiaurindami galimybes pasitelkti ekspertus, kai komitetuose iš esmės pasikeičia projektai.

Išties yra labai apmaudu ir ypač apmaudu, kad ten, kur opozicijos teises varžantys projektai atsiranda, visą laiką kažkaip figūruoja J. Razmos pavardė. Aš tikrai labai raginu, kolegos, atsiminti, kad, kaip premjerė sakė: tauta išsirinks kitus. Būsime patys opozicijoje, matyt, 2025 metų rudenį ir patys turėsite tokias pat teises suvaržytas, kokias varžote kitiems.

Tikrai yra labai apmaudu, kad negalvojate ir apie savo ateitį, ir apskritai apie demokratiją, kuri yra Seime tokiais atvejais, kai valdantieji pralaimi kažkur, iš karto puolama taisyti Statutą. Ir šitos pataisos atsirado dėl partnerystės ir dėl kanapių dekriminalizavimo įstatymų projektų, kai teko labai gėdingai Seimo salėje perbalsuoti po to, kai Etikos ir procedūrų komisija pripažino, jog ekspertinis vertinimas buvo neužsakytas dėl tų projektų, pažeidžiant Statutą. Dabar jūs tą Statutą taisote. Tikrai labai apmaudu, kad vis dėlto sekate, deja, bet Putino keliu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš labai atsiprašau, bet visas priėmimas pastraipsniui dar, pasirodo, nėra baigtas, nes ne 4, o net 19 straipsnių sudaro šį Seimo statutą. Aš labai atsiprašau, bet mes turime grįžti prie priėmimo pastraipsniui ir nuo 5 straipsnio taip pat balsuoti dėl priėmimo pastraipsniui. Jeigu galime taip sutarti, balsuojame dėl 5 straipsnio priėmimo šio Statuto pakeitimo projekto.

Balsavo 128: už – 72, prieš – 5, susilaikė 51. 5 straipsniui pritarta.

Kviečiu balsuoti dėl 6 straipsnio priėmimo.

Balsavo 125: už – 73, prieš – 4, susilaikė 48. 6 straipsniui pritarta.

G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Bet kokių atveju čia turbūt jau būtų paskutinė pertrauka dėl šio įstatymo – Statuto pakeitimo projekto. Gal galime bendru sutarimu pritarti pertraukai iki kito posėdžio? (*Balsai salėje*) Gerai. Priėmėme šešis straipsnius. Kitus straipsnius pabaigsime priimti kitame posėdyje.

Gerbiami kolegos, pagal darbotvarkę balsuojame toliau iki 12 val. 20 min.

12.04 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 5, 8, 9, 10, 12, 12¹, 15, 17, 21, 22, 23, 26, 30, 43 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2341(2)VK (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo daugelio straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2341(2)VK. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 124: už – 119, prieš – 1, susilaikė 4. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.05 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2576(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas – Farmacijos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2576. Čia pasiūlymų nėra gauta. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 124: už – 117, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.06 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2296(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas. Čia yra priėmimas. Yra pasiūlymų. Kviečiu komiteto pranešėją P. Kuzmickienę į tribūną.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai nepritarė. Galime pritarti tam bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Ir, taip, čia yra keletas Seimo narių pasiūlymų. Aš iš komiteto svarstymo suprantu, kad aiškumo dėlei iš pradžių reikėtų apsispręsti dėl A. Matulo pasiūlymo. Čia jau yra tikslus apibrėžimas, kas yra gyvenamųjų vietovių... (*Šurmulys salėje*) Iš pradžių... Žiūrėkite, ramiau, ar galima man pirmininkauti posėdžiui? Seimo narys A. Matulas yra pateikęs vieną siūlymą, kviečiu jį pristatyti.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, yra originalus projektas, bet atsirado kolegos A. Vyšniausko ir kitų tikrai netikslūs pataisai. Pavyzdžiui, teigiama, kad miesteliuose ir kaimo vietovėse bus galima, bet yra miestų. Štai aš turiu sąrašą miestų pagal Teritorijos administracinių vienetų įstatymą. Iš 103 miestų 63 miestuose yra daugiau kaip 3 tūkst., o net yra miesto statusą turinčių gyvenviečių, ir daug tokių – Užventis, Dusetos, Kalvarija ir panašiai. Čia tas įstatymas negalioja. O būtent čia ir yra didžiausios problemos.

Aš raginu balsuoti galbūt už mano pataisą, ji yra tikslesnė, bet vis dėlto galiausiai turėtume apsispręsti ir balsuoti prieš visas pataisas, pasirinkti originalią projekto redakciją, nes komitetas būtent visas tris pataisus ir atmetė. Komitetas visoms trimis pataisoms nepritarė ir mano, kad vis dėlto pradinis projektas, dėl jo buvo balsuojama po pateikimo ir po svarstymo, yra tinkamiausias ir sprestų tiek farmakoteknikų, tiek vaistinių problemą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai jūs prašote balsuoti ar atsiimate savo pasiūlymą? (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*)

A. MATULAS (TS-LKDF). Na, neatsiimu, bet raginu nebalsuoti. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Supratau. Gerbiamieji kolegos, aš irgi labai prašau, įstatymas sudėtingas, manau, vis dėlto reikia šiandien jį priimti. Su pasiūlymais ar be. Kviečiu, dabar kalbėsime dėl motyvų.

Dabar dar I. Kačinskaitė-Urbonienė dėl vedimo tvarkos.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mes pataisus svarstome pagal užregistravimo laiką. Pirmoji pataisa, ir komitete lygiai taip pat svarstėme, buvo gerbiamo A. Vyšniausko ir kitų Seimo narių. Aš noriu paprašyti grįžti prie įprastinės tvarkos ir nežaisti tokių žaidimų. Tos pataisos yra tam tikra logine seka. Gal galėtume nedaryti pertraukų, nedaryti dar ko nors, nes kitas žingsnis tikriausiai bus paprašyti pertraukos, o pabalsuoti taip, kaip turėtų būti: pirmiausia – dėl vienos pataisos, o tada dėl kitų apsispręsimė?

PIRMININKAS. Dėkoju už pasiūlymą, bet mes pasiūlymus svarstome pagal jų esmę, ne pagal laiką. Tai dabar kviečiu. (*Triukšmas salėje*) Žiūrėkite, tikrai nėra didelio skirtumo, kaip mes balsuosime. Kviečiu dabar pasisakyti dėl motyvų. P. Kuzmickienė pakomentuos komiteto išvadą ir ju-dėsime toliau.

Taip, dėl vedimo tvarkos, atsiprašau, – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš noriu patvirtinti, kad jūs viską darote teisingai. Aš, kaip pirmojo pasiūlymo teikėjas, iš tikrųjų norėčiau, kad mes apsispręstume dėl A. Matulo pasiūlymo, kuris techniškai yra šiek tiek platesnis ir yra kompromisinis variantas. Jeigu apsisprendžiame dėl jo, tai mano pataisos svarstyti nebėra prasmės, ir tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš gerbiamo V. Mitalo, mūsų posėdžio vedėjo, prašau nekurti Seimo statuto, neturint tam pagrindo. Jeigu opozicija sako kitaip, tai negalite taip žongliuoti pataisomis ir turite elgtis pagal įprastą Seimo tvarką, kuri, beje, praėjo kadencijoje, man atrodo, yra išaiškinta Etikos ir procedūrų komisijos, kad svarstoma pagal registraciją. Gerbiami kolegos, aš suprantu, kad jūs keičiate nuomonę, tačiau šioje Seimo salės pusėje nuomonė yra kita, todėl elkimės pagal taisykles. Tiesą pasakius, matyti, kaip stipriai norima pakenkti vaistininko profesijai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu P. Kuzmickienę pristatyti komiteto poziciją dėl visų šitų susijusių dalykų, dėl turinio ir dėl pasiūlymų logikos. Prašom.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Man atrodo, posėdžio pirmininkas labai išmintingai pasiūlė svarstyti pirmiau A. Matulo pasiūlymą. Taip mes svarstėme ir komitete, tokia ir buvo diskusija. Buvo siūlymas net sujungti šiuos du – kolegos A. Vyšniausko ir kitų pasiūlymus ir A. Matulo pasiūlymą, matant, kad A. Matulo pasiūlymas yra išsamesnis, aiškesnis, aiškiau apibrėžiantis vietovių aprėptis, gyventojų skaičių. Didelė diskusija buvo, buvo didelis noras Seimo komiteto pirminko pasiūlymui pritarti, bet vis dėlto reikia konstatuoti, kad pasiūlymui komitetas nepritarė. Rezultatas: 5 balsavo už, prieš – 2, o susilaikė 4. Taigi A. Matulo siūlymui nebuvo pritarta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar apsispręskime dėl šio pasiūlymo motyvų. Dar prieš tai dėl vedimo tvarkos – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu prašau pertraukos. Taip pat prašau Etikos ir procedūrų komisijos išaiškinimo, kad iki kito posėdžio tada pasakytų, ar mes turime balsuoti pagal registracijos tvarką, ar ne.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar dėl pertraukos gal galime bendru sutarimu apsispręsti ir taupyti laiką? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Kolegos, Etikos ir procedūrų komisija tikrai gali imtis klausimų, nepriklausomai nuo to, kaip, kokius sprendimus priimame. Ar galime, kolegos, judėti toliau pagal darbotvarkę, ar dar apie šį norite pasižneškėti? Replika po balsavimo. Dėl pertraukos kviečiu pasisakyti A. Širinskienei.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš tikrai siūlyčiau praregėti dėl procedūrų, nes jūs greičiausia žinote, kad Statute yra tokia galimybė kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją po priėmimo sustabdant pasirašymo procesą. Tai jūs neverskite opozicijos naudoti tokias procedūras, o tiesiog tvarkingai, kaip yra suregistruota eilės tvarka, taip ir balsuojame. Kažkaip patys, aš atsimenu, kada buvo praėjusioje kadencijoje svarstomi Alkoholio kontrolės įstatymai, ten ir skundėtės, ir rėkėte tam, kad būtų svarstoma eilės tvarka. Yra taip, kaip yra, ir tikrai nemanipuliuokime.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom, J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tiesą sakant, nematau, ką čia nagrinėti Etikos ir procedūrų komisijai, kai anksčiau įregistruotą pasiūlymą autoriai sutinka, kad jų pasiūlymas nebūtų svarstomas pirma. (*Balsai salėje*) Ir sutinka, kad A. Matulo pasiūlymas yra geresnis ir kad jį priėmus jie savo pasiūlymo nebeteiks. (*Balsai salėje*) Čia yra viskas labai aiškiai pasakyta. Kai yra pasiūlymai dėl tos pačios vietos, dėl to paties aspekto su skirtingais dydžiais, tikrai posėdžio pirmininkas turi teisę sudėlioti pasiūlymus taip, kad nebūtų balsuota teigiamai dėl kelių pasiūlymų, kad būtų aišku, koks yra rezultatas. Jeigu jis būtų pasiūlęs balsuoti net dėl I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymo kaip didžiausios ribos, aš irgi matyčiau tam tikrą logiką, nors įregistruotas paskutinis. Viskas yra gerai, tik noriu pasakyti, kad po pietų projektai, dėl kurių padaryta pertrauka, bus darbotvarkės pradžioje: Valstybės tarnybos, Statutas ir taip toliau.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos. Aš matau, kad daugėja norinčių pasisakyti. Aš kviečiu būti geranoriškus ir taip pat suprasti, kad laiko turime nedaug, bet J. Jarutis dėl vedimo tvarkos.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Vytautai. Statutas yra Statutas, yra sudėliota, kaip daryti, manau, čia neverta ginčytis. Bet jeigu kolega mano, kad jo pasiūlymas yra prastesnės kokybės, tiesiog pristatydamas atsiima ir žygiuoja klausimas toliau, kokia problema? Taigi...

PIRMININKAS. Dėkui. Paskutinės dvi replikos. A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš tikėjau... J. Razma dažnai iš tribūnos pirmininkaudamas posėdžiui pasako: ar jūs atsiimate, ir viskas aišku. Aš šitų žodžių iš J. Razmos per šoninį mikrofoną neišgirdau, kad kolega A. Vyšniauskas atsiimtų įstatymo projektą ir viskas, pasiūlymą. (*Balsai salėje: „Einame pietauti, manau, vis tiek čia nieko gero.“*)

PIRMININKAS. Dėkui. Dėl šio paketo yra padaryta pertrauka. (*Balsai salėje: „Pertrauka!“*)

Gerbiami kolegos, dar turime šiek tiek laiko, aš siūlyčiau tada... 3 minutės iki numatyto intervalo, galbūt L. Kasčiūnas galėtų trumpai pateikti 2-1.1 klausimą ir taip popietinė darbotvarkė sumažėtų vienu klausimu? (*Balsai salėje*) Prašau. Labai greitai. Aš būtent tikėdamas komiteto pirmininko galimybėmis labai greitai pristatyti esmę...

12.18 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 52¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2468, Baudžiamojo kodekso papildymo 118¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2469 (*pateikimas*)

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Vytautai, labai didelė atsakomybė man, aš galiu labai greitai, galiu su pristatymais. Mielieji, yra idėja iš tikrųjų mesti iššūkį *botų* fermoms. Norime jas kriminalizuoti, todėl siūlau atitinkamas pataisas dėl Visuomenės informavimo įstatymo ir dėl Baudžiamojo kodekso. Tai yra tada, kai naudojama prieš mūsų valstybę, jos Konstituciją, veikiama prieš Lietuvą. Ne komercinių tikslų *botų* fermos, čia mes nelendame, kalbame tik tada, kai žinome ir matome, akivaizdūs įrodymai, kai dirbtinai sukurtos paskyros yra mobilizuojamos tam,

kad sukeltų tam tikrą visiškai neautentiškų žmonių socialinį efektą socialiniuose tinkluose. Yra ne vieną kartą įrodyta, kad yra daug tokių atvejų, ypač Ukrainoje, kur jos buvo panaikintos. Įsivaizduokime, ateina srautas netikrų paskyrų, pradeda komentuoti, pradeda generuoti peržiūras ir tai iškelia tą neva naujieną ar puslapį kaip tokį, žinote, vertą dėmesio, o iš tikrųjų ten yra tuščias reikalas, tame puslapyje ar tose naujienose yra propaganda prieš Lietuvos valstybę, jos demokratiją ir santvarką. Taigi mes tam metame iššūkį. Tai būtų labai stiprus žingsnis mums diskusijose su feisbuku. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra norinčių paklausti. Pirmas – K. Adomaitis. Ar tikrai yra klausimų, kurių dabar reikėtų klausti? (*Balsai salėje*)

K. ADOMAITIS (LF). Aš manau, yra panašus klausimas visų, norinčių paklausti. Kaip čia dabar atskirti, kuri ferma yra kuri, mes net puslapių kartais nepripažįstame kaip propagandinių, čia žurnalistų etikos inspektorius, kiek žinau, turi problemų. Kaip tiesiog įvertinti, kad čia būtent tokia ferma veikia?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mes dirbome su „Debunk EU“, su mūsų nevyriausybininkais, kurie iš esmės tuo ir užsiima. Jeigu kalbame apie tokį visuomenės informavimo lygmenį, tai žurnalistų etikos inspektorius ir Radijo ir televizijos komisija, gavę signalų, kad taip gali būti, atlieka tam tikrą vidinį tyrimą ir informuoja, pavyzdžiui, feisbuko platformą „Meta“, kad atkreipkite dėmesį, yra tokie dalykai. Jeigu mes kalbame jau apie rimtesnį lygį – Baudžiamojo kodekso, tada jau yra teismo ekspertizė pagal Baudžiamojo kodekso visą mechanizmą. Taigi, mechanizmai yra ir juos dar tobulinsime svarstymo metu.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Išties, gerbiamas Laurynai, svarbus projektas, tačiau mano klausimas būtų susijęs, o ką mes su vietinėmis fermomis darysime, kurios nukreiptos prieš opoziciją ir prieš... Aš jau nekalbu apie Seimo narius, apie tautą, nes Seimo nariai – tai ne žmonės, gali juos vietinės fermos ganyti, priišti juos visus prie tų aptvarų. Ką darysime su savais?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Jūs dabar apie fermas ar apie *botų* fermas? Jeigu apie *botų* fermas, žiūrėkite, mes nelendame į vidinius politinius debatus, mes nelendame ten, kur yra mūsų skirtingų požiūrių pliuralizmas, ne apie tai. Tai yra, kai yra veikimas prieš mūsų valstybę, ir tai liečia mus visus.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Manau, tikrai diskusijos vertas projektas, bet noriu paklausti, ar nebus taip, kaip su propagandine užsienio šalių žiniasklaida. Lyg mes čia irgi darėme žygius, kad uždraustumė tiek Baltarusijos, tiek Rusijos kanalus žiūrėti per televiziją, per internetą, blokuotume IP adresus ir taip toliau, bet paskutiniu metu girdime, kad ta prieiga yra lengvai apeinama. Ar tai nebus kova su vėjo malūnais, ar yra kokia nors sukurta praktika, kuria naudojasi, tarkime, kitos šalys? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Atsakau dėl to, ką mes esame padarę televizijoje ir kitur. 2013 metais, iki Lietuvos radijo ir televizijos komisijos mandato iš esmės skirti sankciją propagandiniams kanalams, kurie veikė prieš Lietuvą, žiūrimumas tokių Rusijos televizijos propagandinių kanalų buvo apie 18 %, o kai mes įvedėme galimybę skirti sankcijas, stabdyti pusmečiui, metams, o dabar visiškai esame nukirtę mūsų erdvėje, žiūrimumas sumažėjo penkis kartus. Efektas yra.

Bet jūs kalbate apie tai, kad galima rasti televizijas kur nors jutube ir kitose srityse, nes esame atviras pasaulis. Tai ten irgi vyksta darbas, sudėtingesnis darbas, ir mūsų Radijo ir televizijos komisija, pamačiusi tokius kanalus, informuoja, pavyzdžiui, jutubo administratorių ir po tam tikrų debatų kai kas yra išimama. Tai yra nuolatinis darbas. Vyksta darbas.

PIRMININKAS. Klausia A. Veryga, bet jo salėje nematau. V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Laurynai, štai Baudžiamojo kodekso XVI skyrius numato kelis straipsnius, kuriuose jau yra atsakomybė už veiksmus, kurie nukreipti prieš Lietuvos konstitucinę santvarką. Aš manau, ar tie veiksmai yra socialiniuose tinkluose, ar organizuojant kokias nors grupes, kabinant plakatus, darant kokius kitus veiksmus, grupinius ar pavienius, juos kaip ir apima šiame skyriuje numatyta atsakomybė.

Dabar klausimas, ar tai nėra perteklinis siūlymas, kuris iš tikrųjų sukels dar daugiau painiavos ir galbūt netgi ir pagrindo pažeisti žmogaus teises?

Ir kitas klausimas, gal mums tada, jeigu yra tokių *botų, trolių* fermų, kurios ragina pažeisti Lietuvos nepriklausomybę, reikėtų paraginti prokuratūrą taikyti tą XVI skyrių?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Matote, yra principai ir yra metodai, kaip tai gali būti daroma. Apie dirbtinį amplifikavimą, į kurį mes čia nusitaikėme, Baudžiamajame kodekse nėra nė žodžio, kitaip tariant, apie tą turinį, kuris gali ateiti iš tokių mechanizmų. Todėl mes į tą jūsų pasiūlytą logiką įtraukiame papildomą erdvę, kur tai gali vykti. Aš manau, kad tai kaip tik padėtų kurti teismų praktiką, ką gerbiamas kolega K. Mažeika ir sakė.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pirmininke, Visuomenės informavimo įstatymas yra ne visai jūsų dispozicija, o tema yra, kaip sakėte, nacionaliniam saugumui ypač jautri, manipuliuojamas internetu ir taip toliau. Ar jūs, rengdamas šias pataisas, bent jau bendravote su kolega mūsų komiteto pirmininku ar komitetu, nes aš manau, kad čia yra dviejų komitetų darbas? Ar taip buvo, ar ne?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš noriu pasakyti...

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ar tik ateityje tai žadate daryti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Stasy, dar tiek daug nesu bendravęs, rengdamas kokį nors įstatymo projektą – su nevyriausybininkais, su Lietuvos radijo ir televizijos komisija, su žurnalistų etikos inspektoriumi, su mūsų kriminaline policija, su Generaline prokuratūra, rengdamas visiškai naują reglamentavimą. Kalbėjomės su Kultūros komiteto nariais, su V. Kernagiu, jis irgi dalyvavo mūsų posėdžiuose. Žinokite, tikrai dirbome net parengiamajame etape, bet dabar aš tikiu, kad, po pateikimo jums pritarus, mes keliamės į mūsų abu komitetus, jūsų Kultūros komitetą su profesoriaus lyderyste ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą. Dirbsime kartu, tikrai neskubėsime, kad galutinai apdorotume visas detales, kad klausimų neliktų.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ką tik Laurynas atsakė į tą klausimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Gerbiamas Laurynai, štai rašo žmogus, pilietis, sužinojęs, kad bus toks įstatymas Seime. Jis kreipiasi į mus ir sako: aš jums noriu pasakyti štai tokį teiginį, o jūs man pasakykite, ar tas teiginys yra gėris, ar blogis. Ir ar jo paskyra pagal šį įstatymo pakeitimą bus užblokuota, ar ne. Jis mąsto kritiškai, demokratiškai ar ne. Skaitau tą sakinį, kurį jis žada paskelbti, ir kaip jūs į jį žiūrėsite. Jis sako: aš noriu, kad karas tarp Ukrainos ir Rusijos kuo greičiau baigtųsi ir kariaujančios pusės kuo greičiau susėstų prie derybų stalo ir susitartų dėl taikos, ir baigtųsi beprasmės žmonių mirtys. Taigi, norėdamas tokio gėrio, jis gėrio ar blogio pusėje, tas žmogus klausia, bus? Ar jis mąsto kritiškai, ar yra Kremliaus naudingas idiotas? Ar ta paskyra bus uždaryta, ar ne?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mielas Dainiau, aš, aišku, nesu tas, kuris gali pasakyti, kas yra gėris, kas yra blogis. Bet aš manau, kad aš galbūt galėčiau padiskutuoti, ką reiškia susitarti, ką reiškia derybos ir taip toliau, kokiomis sąlygomis. Bet jokia būdu nemanau, kad už tokias mintis ir pagal tą įstatymą jokia būdu net nėra į tą pusę, kad ji būtų uždaryta. Bet tonas. Nekalbame apie kokią nors žmogaus paskyrą, apie asmeninę nuomonę. Mes matome tik tada, kai matome – aki-vaizdūs įrodymai, kad yra dirbtinai kuriami *botai*, netikros paskyros. Ukrainoje buvo 50 tūkst. paskyrų, generuojamų iš tam tikrų SIM kortelių. Kaip apie masinį dalyką, apie masinį dalyką... Taigi tas mūsų Lietuvos Respublikos pilietis gali jaustis ramiai, tai yra žodžio laisvė ir ji ginama.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, mes jau dabar žinome, kad Lietuvoje yra viena partija, viena tiesa ir visi kiti, kurie kalba ne taip, yra *vatnikai*. Tai šio įstatymo tikslas gal irgi yra toks pats – išrūšiuoti, kurie šneka gerai, kurie blogai, ir turėti jums įrankį to rūšiavimo. Ar nebus taip?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mielas Valiau, mes kalbame apie veikimą prieš Lietuvą, konstitucinę santvarką, apie fundamentalius dalykus. Mūsų vidiniai debatai, jūsų meilė mums, nemeilė mums, ne apie tai čia kalbama. Ir toliau galėsite mylėti ir nemylėti.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar dėl motyvų. Ar yra norinčių kalbėti? Nėra norinčių kalbėti. Mes jau esame už balsavimo intervalo, tai apsispręsimė dėl šito popietiniame posėdyje.

12.29 val.

Seimo narių pareiškimai

Kviečiu pateikti Seimo narių pareiškimus, jeigu yra tokių užsirašiusių. Tada prasidės Vyriausybės pusvalandis, dėl jo sutarėme ryte.

Pirmasis D. Kepenis. Prašom, kviečiu į tribūną.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ačiū, kolegos, kad klausotės. Štai šiandien priėmėme įstatymą dėl sveikatos draudimo. Visi žinome, jeigu jūs draudžiate automobilį ir jo neprižiūrite, daužote, patenkate į avariją, jūsų draudimas kas kartą brangsta. Sveikatos draudime tokių dalykų nebūna. Priešingai – kuo daugiau tu naudojiesi medicinos paslaugomis, kuo labiau naudojiesi biudžeto lėšomis, net esi visuomenės labai užjaučiamas žmogus. Aš sutinku, kad yra nelaimių, yra bėdų, nėra čia klausimų, tačiau mes juk šnekame apie tai, kad Lietuva yra pasuktinė Europoje pagal savo sveikatos prevencijos dalykus. Mes visiškai nesirūpiname, kad žmonės sirgtų mažiau. Ir kai mes prevenciją, sveikatinimą, tiksliau, gydymą imame vadinti sveikatinimu, tai mes sujaukiame žmonėms protus ir mes net nepastebime, kaip, neturiu kitokio žodžio, piktnaudžiautojai ima lėšas iš prevencijos fondo ir panaudoja jas ten, kur jiems patinka. Šiandien priimdami šį įstatymą mes dar kartą parodėme, kad Lietuvoje sveikatos sistemos nėra ir nenumatoma. Mes pasmerkti vis tolesniam savo sveikatos, savo jaunimo sveikatos... Kaip žinote, daugiau kaip pusė nebetinka karo tarnybai. Mes esame labiausiai skęstanti Europoje tauta. Pilna turime bėdų. Aš jau nekalbu apie tai, kad anksčiau garsėdavome girtavimu ir taip toliau. Ką nors reikia daryti ir tas kas nors yra ne šiaip sau. Reikia ne tokių kosmetinių priemonių, kurias mes dabar visą laiką taikome ir taikome. Reikia radikalių priemonių ir jas gali užtikrinti tik, sakysiu taip, tarppartinis susivienijimas. Čia jau nebėra jokios kalbos. Jeigu dar delsime, tai jau rytoj vieni gydysimės, kiti eisime slaugyti ir nebebus jau kam dirbti.

Dabar ką daryti? Aš siūlau nedelsiant pasinaudoti labai puikia galimybe. Jūs žinote, kad tuo metu, kai S. Darius ir S. Girėnas pakilo tam skrydžiui, Lietuva kartu su jais pakilo į labai gražų sveikatinimo judėjimą, kurį puikiai aprašė savo knygoje „Sveikata. Jaunumas. Grožė“ Vydūnas. Jis pakvietė susivienyti visus dėl savo sveikatos ir dėl tautos sveikatos, ją jis matė pirmiausia kaip dvasinę sveikatą. Mes turime progą šiandien tą padaryti. Aš tiesiog, kaip čia yra madinga, imuosi tam tikros lyderystės ir raginu visus kolegas, kuriems tai įdomu, kurie norėtų vieną kartą nutraukti tą mūsų ligotumo augimą, grįžti prie mūsų jaunimo, prie mūsų vaikų, šeimų sveikatos, susivienyti dėl tikslo. Ir ne šiaip sau dėl kokio nors projektėlio. Dešimties metų, dešimties metų projektas. Po dešimties metų bus 100 metų S. Dariaus ir S. Girėno skrydžiui. Dabar švenčiame 100-metį Vydūno knygos „Sveikata. Jaunumas. Grožė“. Pagerbkime savo išminčius, savo garbius tautiečius ir pasinaudokime jų patirtimi ir jų pavyzdžiu. Jeigu mes tą padarysime, tai tikrai mes įeisime į Lietuvos istoriją kaip pirmas Seimas, kuris pradėjo kurti Lietuvos sveikatos sistemą.

Na, o kad tai būtų pagal A. Einšteiną, kad jeigu tu nori naujų tikslų, tu negali jų siekti senais metodais, padarykime ką nors naujo. Aš žiūriu – kolega laksto rytais Vingio parke, ir daugiau tokių kolegų sutinku. Vadinasi, tie, kurie iš tiesų rūpinasi sveikata, tie ir gali pradėti ir, pavyzdžiui, antradienį, 6 val. 30 min., matau, kolegoms patogus laikas, yra pėsčiųjų tiltas į Vingio parką, ant to tilto susitinkame. Kadangi judant žmonėms labai puikiai veikia mąstymo procesai, gali gražiai susitarti ir visų frakcijų, visų partijų atstovai, kuriems tai rūpi. Pradėkime nuo savęs ir nuo antradienio, mūsų diena dėl susirinkimų bus sekanti, ir pasitarsime, ką daryti. O po to galbūt sukursime Seimo komisiją, gal pakviesime tautą daryti dešimties metų programą, kurią jau nuo kitų metų rudenio gali pradėti mūsų pirmokai. Kai po dešimties metų jie ateis į 10 klasę, tai bus pirmoji laida mūsų moksleivių sveikuolių, tarp kurių vienas kitas liks ten šiek tiek peršalantis, visi kiti sveikuoliai. Dabar yra atvirkščiai, tik vienas kitas tėra sveikas. Kolegos, kviečiu į talką. Tam,

kam įdomu, aš paskelbsiu tą pareiškimą savo feisbuke, prisijunkite, ir ne tik politikai, bet ir visi visuomenės veikėjai taip pat. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu V. Ažuolą į tribūną. Dėl vedimo tvarkos – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, vietoj Vyriausybės valandos lieka pusvalandis, tai gal jūs paskelbkite, jeigu apskritai bus tas pusvalandis, nuo kada iki kada jis bus?

PIRMININKAS. Jis vyks po pareiškimų pusvalandį. Taip ir numatyta pagal darbotvarkę. Prašau, Valiau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Na, iš tikrųjų neseniai konservatoriai pristatė sąžiningesnę mokesčių sistemą ir netgi tokią panašią į vokišką sistemą. Bet tuo atveju žmonėms reikėtų išversti, ką reiškia sąžiningesni mokesčiai pagal konservatorius. Jie mano, kad yra labai sąžininga, kai smulkusis verslas turės mokėti (ir dabar jau moka) daugiau mokesčių negu stambusis verslas, tai yra sąžiningiau.

Tada kita medalio pusė. Kaimo gyventojas, turintis tvartelį, daržinėlą, sandėliuką ar kažką, anksčiau nemokėjo nekilnojamojo turto mokesčio, dabar turės mokėti, nes tai yra sąžiningiau. O vėjo jėgainių vystytojai, kurie dabar sukčiauja ir moka minimalų turto mokestį, ir tai labai gerai jiems, finansų ministrė sako, kad jiems reikia mokėti dar mažiau. Papasakosiu, kaip tai vyksta. Vėjo jėgainė, naujai pastatoma, apdraudžiama 5 mln. verte. Tos pačios vėjo jėgainės Nekilnojamojo turto registre kaina stebuklingai tampa 300 tūkst. eurų, nes nuo 300 tūkst. eurų bus skaičiuojamas nekilnojamojo turto mokestis. Tada savivaldybėje bandoma ieškoti išeities iš tos situacijos, tą mokestį padaro 3 % arba 4 %, kad nors kiek nors surinktų to mokesčio.

Kolega V. Bukauskas iš opozicijos bandė šią sukčiavimo schemą ištaisyti ir sutvarkyti, atnešė ir užregistravo Seime pasiūlymus. Valdantieji, liberkonservatoriai, atmetė, neleido net pateikti, kad ta schema veiktų labai puikiai ir gerai. Tai dabar situacija yra tokia: viena iš Žemaitijos savivaldybių to nekilnojamojo turto surenka šiandien nepilnai 100 tūkst. iš vėjo parko, jeigu nebūtų sukčiaujama, surinktų 1 mln. eurų, o finansų ministrė sako, kad būtų sąžiningiau ir teisingiau, tam pritaria, aišku, ir energetikos ministras, kad vietoj 100 tūkst. jie mokėtų, pavyzdžiui, iki 10 tūkst. ir ne daugiau. Tai būtų sąžiningiau ir teisingiau.

Tai tokia mokesčių sistema pagal konservatorius ateis tuoj į Seimą. Ir žmonėms kyla klausimas, ar bus Seimo narių, kurie balsuos už tokią sąžiningą mokesčių sistemą? Pasakysiu – bus, nes valdantieji žino, kaip prispausti ir liberalus, ir laisviečius, ir netgi kai kuriuos iš opozicijos. Bus ta sistema.

Iš tikrųjų vakar įvyko labai geras Antikorupcijos komisijos posėdis. Valdantieji bandė padaryti jį slaptą, kad niekas negirdėtų ir nežinotų, kaip ten vyksta pirkimai, susiję su NATO. Aišku, ekonomikos ministrė net nežino, kad ta institucija jai pavaldi ir ji už ją atsakinga, nepavyko slapto padaryti. Tada buvo viešas ir vienas konservatorius ištarė labai gerą frazę: esu konservatorius 20 metų, bet kad taip viduryje baltos dienos būtų vykdoma tokia korupcija, dar nesu matęs. Tai ką, laukiame sąžiningų mokesčių pagal konservatorius.

PIRMININKAS. Kviečiu E. Zingerį.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Bičiuliai, kur yra laisvo žodžio ribos ir kur prasideda neapykanta? Ką mes čia veikiame 33 metus bandydami gražinti Lietuvą į ten, iš kur mus buvo sovietai ištraukę? Čia yra klausimas. Ypač norėčiau, žinote, kad nesu labai aštrus kalbėtojas, pateikti tiems, kurie prieš 2 valandas bandė paremti kolegos P. Gražulio siūlymą vėl grįžti prie tų žodžių, kuriais taip skanauja pono R. Žemaitaičio burna, kalbėdama apie pagaliukus.

Aš norėčiau paklausti vieno dalyko. Per 33 metus priėmėme visas įmanomas rezolucijas prieš neapykantą, už visuomenės santvarką ir dabar, šiandien, prieš keletą valandų, jūs norėjote gražinti mus į tą situaciją, kad vėl pasaulyje girdėtume apie save, kad mes esame atsilikę, grįžę į sovietinius laikus, kai buvo draudžiama minėti ir partizanų, ir visų žuvusių žydų, kurie miesteliuose buvo, atmintį, buvo draudžiama.

Aš atsimenu KGB volgas, stovinčias prie Kauno IX forto, kur man ir mano mamai, kuri neseniai išėjo, ir mano broliui Markui, kuris išėjo, draudė minėti mūsų minėjimus. Kalbėjimas tais žodžiais, gatvės žodžiais, kuriuos norime iš gatvės pernešti čia pas mus ir padaryti parlamentiniais žodžiais, – aš prašyčiau jūsų to nedaryti. Man atrodo, kad labai tyliai skamba mano balsas, jis yra

ne kairės ir ne dešinės balsas, bet mes gi kažką pasiekėme per tuos 32 metus. Ar mes nieko nepasiekėme? Mes vėl norime skambesio iš tų pašalių, iš gatvių, iš kiemų. Aš atsimenu, man sakė tą patarlę. Aš pasakiau savo pareiškimą, kad aš esu prieš tos mokyklos išmontavimą tame arabų gyvenamajame regione. Bet Izraelyje būna milijoninės žmonių demonstracijos gatvėse prieš Vyriausybės politiką. Čia ką tik matėme 0,5 mln. žmonių prieš teisinę reformą Tel Avivo gatvėse. Supainioti Izraelio demokratinę visuomenę su neapykanta, o po to paleisti seną folklorinę viduramžių patarlę, aš manau, mes jau atsirinkome. Aš siūlyčiau tiems aštuoniems kolegoms, ką tik balsavusiems, – jūsų teisė paremti pasiūlymą pono, ką tik čia siūliusio grįžti prie šitos temos. Geriau pasirašykite ir važiuokite į Ukmergę prašyti savivaldybės, kad nuimtų J. Krikštaponio paminklą, tuomet visa Lietuvos visuomenė supras jūsų veiklą. Aš kreipiuosi į tuos aštuonis kolegas, kurie bandė šią salę vėl paversti Lietuvos maudymosi purve vieta. Ačiū.

12.40 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar pradėsime Vyriausybės pusvalandį. Aš tik iš naujo informuosiu, kad popietiniame posėdyje spręsimė dėl rytinės darbotvarkės klausimų per pirmą balsavimo intervalą. Gal šiek tiek reikės laiką pakoreguoti, bet kad visiems būtų aišku, tuomet stengsimės balsavimo intervalo pradžios laiką laikyti tokį patį, kad visi kuo mažiau patirtumėte netikėtumų.

Pirmasis klausia A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Aš turiu du klausimus sveikatos apsaugos ministrui. Pirmasis. Kaip jums sekasi vadybinti gydymo įstaigas, kurių viena iš steigėjų yra ministerija? Sujungta Klaipėdos ligoninė dabar turi, atrodo, 9 mln. eurų skylę, panaši situacija yra ir kai kuriose Vilniaus gydymo įstaigose. Ar jūs prisiimsite atsakomybę už ten esančią situaciją, nes jūs esate vienas iš steigėjų?

O antras klausimas yra dėl steigiamų sveikatos centrų. Buvo kalbama apie savanoriškumą, bet dabar iš jūsų įsakymo projekto aiškiai matyti, kad neturintys bendradarbiavimo sutarčių ar nesusijungę rizikuoja negauti apmokėjimo iš ligonių kasų. Ar jūs neapgavote Europos Komisijos, pridengdamas investicijas į ligonines, jos yra privalomas centrų dalyvis mažose savivaldybėse, pakišdamas juos, pristatydamas kaip investicijas į pirminę sveikatos priežiūrą? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū už klausimus. Tapimas kokios nors įstaigos dalininku, žinote, nėra toks dalykas, kad iš karto pirmą dieną tu prisiimi už viską, kas ten įvyko, atsakomybę. Gal, aš sakyčiau, atvirkščiai yra. Tapimas įstaigos dalininku kaip tik pradeda viešinti tose įstaigose esančias problemas. Ten, kur tapome naujais dalininkais, dabar tas procesas yra tik prasidėjęs, vyksta pirmieji dalininkų susirinkimai, susipažįstama su informacija, finansine atskaitomybe, kalbama su vadovais apie strateginius dalykus. Tai yra normalus valdymas. Tas procesas užims ne vienerius metus.

Kalbant apie Klaipėdos dalykus, čia vėl ta pati istorija. Reorganizavimo metu, kai kelios įstaigos suneša savo rezultatus, įdomių dalykų, įvairių pasirodo. Čia aš... Kokie dydžiai ar minusai, ar ne minusai, dar nenuskubėkime, dar šitas procesas bus išsiaiškintas, ar ten yra minusų, ar nėra minusų, bet kai Vyriausybė inicijuoja kokius nors pokyčius... Tas pats procesas vyksta ir centralizuojant greitosios medicinos pagalbą. Mes pamatėme labai skirtingą 48 darinių finansinę būklę, labai skirtingą darbo užmokestį, darbo krūvį. Tai yra normalus procesas. Tapome dalininkais ir pradėdame aiškintis, kas ten yra. Iš to bus aišku, kieno tai yra atsakomybė.

Prašom.

PIRMININKAS. Klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas vidaus reikalų ministrei. Kybartiečiai klausia, kodėl vyksta rekonstrukcijos darbai Kybartų užsieniečių pabėgėlių centre, kai ten jau negyvena nė vienas pabėgėlis.

Tikrai buvau nuvykęs į vietą, apžiūrėjau, tikrai didelės rekonstrukcijos, keičiami vidinių objektų langai, tvarkomos patalpos ir taip toliau. Jeigu suskaičiuotume, tai sąmatinė vertė, aš manau, būtų nemaža? Tai vienas klausimas.

Ir antras klausimas yra apie įvestą tvarką nuo gegužės 3 dienos, kad atvykstantieji turės turėti leidimus, kad patektų 5 kilometrus nuo Kaliningrado srities sienos į Lietuvą. Ten yra Vištytis, Kybartai papuola. Sovietiniais laikais, jeigu lankydavaisi Kybartų mieste, nereikėjo, tik sovietiniais laikais reikėjo į Vištytį, jeigu atvažiuoja. Ten daugelis žmonių turi ir savo poilsio namelius pasistatę, vyksta įvairiausi kultūriniai renginiai, atvyksta užsieniečiai, vokiečiai ypač mėgsta tas vietas. Tai klausimas, kodėl yra priimtas toks sprendimas? Yra didžiulis žmonių nerimas.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimus. Pradedu nuo pirmojo klausimo dėl Kybartų centro. Taip, kadangi dabar tas likęs neteisėtų migrantų skaičius Lietuvoje yra 140, tai mes priėmėme sprendimą uždaryti Kybartų centrą, bet pasilikti galimybę ateityje jį panaudoti, jeigu, tarkime, tas skaičius padidėtų. Aš turėčiau pasitikslinti, kokie darbai ten yra daromi, bet yra sutarta, kad sprendimas toks, kad tas centras turi būti tiesiog, kaip čia pasakyti, užkonservuojamas ir pasirengiama ateityje galimiems iššūkiams, jeigu tokių būtų. Bet aš labai tikiuosi, kad šito nebus.

Jūs uždavėte antrą klausimą, kuris susijęs su mūsų sprendimu, kad mes neteisėtais būdais bandančių patekti į Lietuvą neįleidžiame, tai dėl to buvo priimtas ir Seime įstatymas. O kalbant apie tvarkas, tikrai yra patvirtinta Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado tvarka, kuri neturėtų sukelti iššūkių ir problemų gyvenantiems, turintiems savo sodybas, ir tiesiog sutrikdyti įprastą gyvenimą. Tiesiog siūlyčiau pasitikslinti, tikrai yra tvarka, kuri leidžia vietoje, jeigu žmogus atsiduria vietoje, gauti tą leidimą, jeigu jis yra būtinas. Aš tikrai patikslinsiu, nes tikrai yra netvarka, galite galbūt tiesiogiai su mūsų vadovu, Valstybės sienos apsaugos tarnybos vadu, susisiekti ir pasitikslinti. Bet tai, ką jūs teigiate, man atrodo, čia jūs truputį hiperbolizujete. Kalbėdama apie geopolitinį kontekstą, aš norėčiau pažymėti, kad tikrai turime grėsmių ir turime jas įsivertinti, nes ne tik prie sienos su Baltarusija, bet ir prie sienos su Kaliningradu yra galimų grėsmių. Vertindami tas galimas rizikas, mes turime būti pasiruošę ir negalime gyventi atsipalaidavę, lyg niekur nieko.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas būtų socialinės apsaugos ir darbo ministrei mėgstama tema, tai yra apie Socialinių paslaugų informacinę sistemą, tautoje vadinamą SPIS'u. Sezonas baigėsi, dar iki šiol skaičiuoja, neišmokėta. Bent jau jūsų pavaduotojai tikrai žadėjo šitą sutvarkyti dar kur kas anksčiau, pavasarį užbaigti. Deja, šis klausimas ir toliau lieka neišspręstas. Jūsų dėka aš gavau iš kanclerės antradienį vakare atsakymą. Deja, perskaitęs į mano klausimus atsakymą, kai projektas jau baigiasi gegužės 31 dieną, tai yra truko pusantrų metų, kai ne dešimtys tūkstančių, o ten milijonas ikišta, vienintelis, kas padaryta, tai inicijavimas – ir rezultatai yra inicijavimas, ir pradžia – inicijavimas. Tai mano klausimas: ar galima tęsti tokį darbą su tokiais tiekėjais, kurie negali nei užtikrinti sistemos veikimo, nei to, kad normaliai žmonės gautų išmokas?

PIRMININKAS. Laikas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Tai aš atsakysiu. Bet, gerbiamas Algirdai, ar jūs žinote, kiek į šią sistemą yra, kaip jūs sakote, sukišta pinigų per 16 ir daugiau metų, kai ji buvo priklausoma nuo vieno ir to paties kito tiekėjo, kuris tik ją ir sukūrė, vienintelis ją galėjo tobulinti ir per visą tą laiką išstbulino taip, kaip mes ją radome, tokią „tobulą“ ir „tobulai“ veikiančią? Jeigu čia kalbame apie investicijas, tai pirmą kartą istorijoje, kai galioja ši informacinė sistema, pavyko per viešųjų pirkimų konkursą pasikviesti kitą tiekėją. Mes puikiai suprantame, ką tai reiškia, kai į uždara sistemą ateina naujas tiekėjas, kiek jam reikia ir pastangų, ir laiko.

Dabar rezultatas. Jūs suplakate į vieną vietą daug skirtingų kontekstų. Pirmas kontekstas, jeigu kalbame apie kompensacijas. Virš 90 % kompensacijų yra jau išmokėtų. Antras kontekstas, kuris yra labai svarbus ir mažiau susijęs su SPI sistema, kad mes einame link automatizavimo, dėl kurio irgi išpareigojome ir stengsimės nuo naujo sezono padaryti maksimaliai, kad tiek, kiek yra registruose žmonių duomenų, kur nereikia vertinti atskirų labai skirtingų situacijų, galėtume priskirti automatiškai.

Ir trečias dalykas yra pačios sistemos tolesnis vystymas, kaip mes ją galime tobulinti. Yra paskelbtas konkursas, yra du tiekėjai, kurie dalyvauja tame konkurse, tarp jų ir seni tiekėjai. Taigi visi tie tobulinimo darbai nuolatos vyksta.

Jeigu apie tai, apie ką jūs kalbate, apie paramos tobulinimą, kur gegužės 31 dieną turi baigtis, ar ne, tai tiekėjai nespėja – taip, nespėja. Mokės delspinigių ir tai bus normalus vadybinis ekonominis procesas, kurį mes ir toliau darysime. Bet tai niekaip neatitraukia mūsų nuo pagrindinio tikslo – efektyvinti šią sistemą ir paprastinti žmonėms suteikiamas paslaugas ir kompensacijas, bet tą daryti skaidriai, efektyviai biudžeto prasme.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tik primenu, kad nuo 13 valandos prasidės slaptas balsavimas. Kadangi šiek tiek vėluosime, siūlau pailginti, iki kada jis truks, bent 10 minučių – iki, sakykime, 13 val. 25 min. Balsų skaičiavimo komisijoje yra T. Bičiūnas, A. Gedvilas, V. Jukna, M. Matijošaitis, L. Nagienė, R. Petrauskienė, J. Varkalys ir A. Veryga.

Kaip tik A. Gedvilas dabar klausia. Prašom.

A. GEDVILAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi yra toks posakis „gulinčių nemušė“, tai klausimas ne švietimo ministrei. Niekam ne paslaptis, kad mūsų maisto produktų kainos Europoje lyderiauja. Lenkiame ne tik Lenkiją, Vokietiją, Skandinavijos šalis, bet ir Didžiąją Britaniją. Tikiuosi, jūs žinote, kad Lietuva visoje Europos Sąjungoje yra lyderė tarp sparčiausiai mažėjančio mėsos sektoriaus. Atkreipsiu dėmesį, kad per pastaruosius dešimt metų Lietuvoje galvijų skaičius sumažėjo 14 %, kiaulių – 35 %, tuo tarpu Lenkijoje padidėjo 18 %. Kodėl nėra imamasi jokių priemonių suvaldyti ar pristabdyti tokį nuosmukį? Apskritai kas jums yra? Ar gyvulininkystė nepatenka į šios Vyriausybės prioritetų sąrašą? Buvo daug bandymų gauti atsakymą iš žemės ūkio ministro, bet, deja, nesėkmingai. Gal pagaliau, premjere, galėtumėte pateikti atsakymus, kodėl taip vyksta ir kaip jūs vertinate...

PIRMININKAS. Laikas!

A. GEDVILAS (MSNG). ...tokias tendencijas ir tokį rezultatą?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Tiesą sakant, jūs čia tiek daug dalykų sudėjote, kad man yra labai sudėtinga į jūsų klausimą atsakyti. Kokį jūsų maisto produktą pasiėmėte kokios valstybės parduotuvėje ir su koku maisto produktu lyginote Lietuvos parduotuvėje? Taip, Baltijos valstybėse praėjusiais metais maisto produktų kainos (visose) augo, ko gero, sparčiausiai Europos Sąjungoje, nors yra valstybių, kuriose jos augo ir sparčiau. Vis dėlto Lietuvos bankas yra atlikęs labai neblogą analizę ir tas kainų augimo priežastis neblogai paaiškino. Jūs turbūt neįtarinėsite, kad mes kažkaip Lietuvos banką paveikėme, kad ta analizė būtų atlikta.

Beje, jei kalbame apie Lenkiją, aš norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad, nepaisant visų tų dažnai čia mums pateikiamų labai gerų pavyzdžių, įvairių sprendimų, atleidimų nuo visų mokesčių, pinigų dalybų ir taip toliau, ir panašiai, infliacija Lenkijoje šiaip yra lygiai tokia pati kaip Lietuvoje, bent jau praėjusį mėnesį buvo. Lygiai tokia pati – 15,2. Kovo mėnesio duomenys, Eurostatas nemeluoja – pasižiūrėkite. Mūsų balandžio mėnesio duomenys jau yra, lenkų duomenų nėra, bus kitą savaitę, tada pamatysime, galėsime pasilyginti. Ne mano mada imti kažkokias atskiras anekdotines situacijas ir jas bandyti lyginti.

Dabar apie gyvulininkystę. Jūs čia *rišote* prie maisto, tada gyvulininkystės. Nelabai supratau, koks ryšys. Žemės ūkio gamyba Lietuvoje yra ir bus prioritetas. Vis dėlto tai, kad žmonės čia vertindami tą gamybą prisimena, kiek ko buvo Lietuvoje, nežinau, sovietmečio pabaigoje, ir mano, kad tiek pat turi būti dabar, tarsi vartotojų įpročiai nesikeičia, tarsi ūkininkų pasirinkimai, kaip ūkininkauti, ar užsiimti gyvulininkyste, ar augalininkyste, nesikeičia, na, man atrodo, čia tokią diskusiją tikrai labai sunku profesionaliai turėti. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas energetikos ministrui. Verslas kovoja, kad būtų fiksuotos elektros energijos supirkimo kainos 30 metų. Tai kokia ta fiksuota kaina?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Nesupratau klausimo, gal galite patikslinti?

V. VALKIŪNAS (DPF). Verslas, kaip pareiškė, kovoja, kad 30 metų būtų atsinaujinanti energetika, kad jis galėtų investuoti ten milijardus, ir bus fiksuota elektros energijos supirkimo kaina 30 metų. Tai kokia ta kaina bus fiksuota?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Supratau. Jūs siūlote, kad mes primokėtume verslui už tai, kad jis statytų atsinaujinančią energetiką, ar kaip? Nėra fiksuotos kainos, yra rinka, visa elektra yra parduo-

dama rinkoje ir už kokią kainą rinkoje nupirks, už tą kainą verslas parduos. Vyriausybė nefiksuoja kainų, kaip nefiksuoja pieno, sviesto ar mėsos kainos. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Žiūrėkite, dialogas yra jau kito žanro dalykas. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Gerbiama ministre, likviduojama Ginčų komisija. Esu perėjusi tą etapą ir atsimenu, kaip Vaikų išlaikymo fondas buvo likviduotas. Prašom pasakyti, daugiau negu pusę metų likvidatorių... jūs jau imate jį ir dar paliekate funkcijas atlikti vadovui, ar tai neprieštarauja vienas kitam, įstatymui?

Ir dar vienas klausimas energetikos ministrui. Pakomentuokite, koks turtas yra vėjo jėginių ir nuo ko turėtų mokėti mokesčius? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Aš nesu finansų ministras ir negaliu komentuoti mokesčių. Aš komentuojau energetikos sektoriaus problemas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Nieko likviduojant Ginčų komisiją nedarysime teisės aktų nenustatyta tvarka. Jeigu bus paskirtas likvidatorius, tą mes darysime tik teisės aktų nustatyta tvarka. Tik labai kviečiu kolegas Seimo narius suprasti, kad kai yra likviduojama kokia nors įstaiga, turbūt visada yra ir tam tikri interesai. Tikrai rūpinsimės, nes mūsų ministerijai yra svarbu, kad žmonės net ir iš likviduojamos įstaigos turėtų galimybę, rastų galimybę dirbti, įsidarbinti, ir niekas nenori čia kokių nors asmeninių dalykų. Tikrai visus sprendimus priimsime griežtai taip, kaip nustato teisės aktai.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Kreipiuosi į ministrę A. Armonaitę. Miela Aušrine, jūs puikiai pamenate, kaip prieš penkerius metus Seimas priėmė nutarimą „Dėl Sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių“. Mes su jumis tada šnekėdami nustebome, kur dingio sveikatos pasas iš tenai, pamenate? Paskui kažkaip netyčia tas sveikatos pasas pavirto į vergo pasą, mes ilgai ilgai dėl to kentėjome ir pažeidinėjome žmogaus teises.

Bet aš pasirengęs tai užmiršti, šitą baisų faktą, jeigu dabar jūs, kaip jauna, energinga inovacijų ministrė, sutiktumėte dalyvauti tame susivienijime už Lietuvos sveikatą, „Už sveiką Lietuvą“, kurią aš neseniai paskelbiau iš Seimo tribūnos, pakvietimą dalyvauti, skirtą S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio 90-mečiui. Padirbėkime dešimt metų visi kartu, kad iš tos gilios duobės, į kurią mes esame patekę, išbristume, mūsų vaikai po pandemijos ypač prasti. Jeigu mes kartu susivieniję dabar imtume žmones skatinti rūpintis savo sveikata, mes tikrai įeitume į Lietuvos kartų istoriją. Kaip jūs galvojate? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Atsiprašau, nesu susipažinusi su kvietimu. Jeigu jūs pasidalinsite, susipažinsiu. Tikriausiai referavote galimybių pasą. Džiaugiuosi, kad vakcinas išgelbėjo daugybę gyvybių Lietuvoje, ir visiškai nesigailiu nė dėl vieno sprendimo dėl vakcinacijos skatinimo ar atviros ekonomikos pandemijos metu. O apie ateitį ir sveikatą galime pasikalbėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Klausimas finansų ministrei. Gerbiama ministre, norėčiau paklausti dėl Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų, liaudiškai sakant, RRF'o. Kada jos pasieks Lietuvą, nes vis dėlto tai susiję su mokesčių sistema? Būtų klausimas, ar tai po pateikimo, kai jau vyksta mokesčių reformos projekto pateikimas, ar kokiu kitu laiku?

Ir klausimas žemės ūkio ministrui, nes aplinkos ministras neturėjo įgaliojimų atsakyti dėl asbestinių stogų programos, ar ji vis dėlto bus paleista? Dėkoju.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). „Naujos kartos Lietuvos“ plano pirmojo mokėjimo prašymo lėšos jau pasiekė, rodos, užvakar Lietuvą, per 0,5 mlrd. eurų. Yra pranešimas spaudai ministerijos tinklalapyje, taip pat yra išmokėtas avansas 289 mln. eurų. Šio finansinio instrumento išskirtinumas yra tas, kad lėšos yra išmokamos atsiskaitant už pasiektus rodiklius. Lietuvai už pasiektus rodiklius pagal pirmąjį mokėjimo prašymą yra išmokėta virš 0,5 mlrd. eurų. Taip pat kiti mokesčiai rodikliai, kurie yra susieti su šiuo planu, tai yra sulaikyti 26 mln. eurų lėšų, kol bus pateikti mokesčiai pasiūlymai Seimui. Taip pat analogiškai rodikliai yra susieti ir su tuo, kai tie įstatymai bus

priimti Seime, tačiau tų rodiklių pasiekimas yra numatytas vėlesniems laikotarpiams, todėl tam taip pat dar yra šiek tiek laiko.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Dėl asbestinių stogų aš girdėjau praeitą kartą jūsų klausimą. Miestuose niekada nebuvo kompensuojama ši programa, o jūs kalbėjote apie Trakus. O kalbant apie kaimiškas vietas, tai šiuo finansavimo laikotarpiu, tą ne kartą taip pat sakėme, ir atliepdamas gerbiamo kolegos Aido pastabą, sumažėjus bendram finansavimui, visas finansavimas yra nukreiptas į žemės ūkio gamybą ir į jos modernizavimą.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų krašto apsaugos ministrui. Į viešumą išlindo skandalinga informacija, kad Krašto apsaugos ministerija už milijonus perka optinę stebėjimo įrangą, siejamą su motinine įmone Baltarusijoje, o tokios įmonės turėtų būti be *batkos* neegzistuoja. Kokį jūs ten biznelį Krašto apsaugos ministerijoje sukate už mūsų mokesčių mokėtojų pinigus su *batka*?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą. Aš manau, kad biznelį jūs sukote su „Gaz-promo“ banku Baltarusijoje ar jūsų šeimos biznis. Šiuo atveju atsakymai yra pateikti. Išties informacija, kurią buvo pateikę Vizbarų, sakyčiau, įmonės atstovai, buvo atiduota detalai patikrinti sausio–vasario mėnesiais, apie kitą įmonę, apie jos produkciją. Techniniai patikrinimai tų įtarimų nepatvirtino, su Baltarusija tie techniniai parametrai arba tos įmonės gaminiai nėra susiję, nes komponentų sąrašo, komponentų sertifikato taip pat buvo paprašyta. Buvo pateikti sertifikatai, tačiau jau atlikus patikrinimus, praėjus 1,5 mėnesio, paaiškėjo, kad įmonei yra iškelta byla kitais pagrindais, jų čia aš dabar neaiškinsiu, ikiteisminis tyrimas.

Dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių mes patį procesą stabdome. Jokios sutartys nebuvo pasirašytos. Su jokia Baltarusija ar Baltarusijos piliečiais jokių reikalų neturėjau. Skirtingai nuo jūsų, aš nebendrauju apskritai su pirkėjais ir pardavėjais. Šiuo atveju tai daro specialistai. Tikrina ekspertai. Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas darė detalių patikrinimą ir, be abejo, tos išvados mums buvo pateiktos. Šiuo atveju, kai bus viskas atlikta, dar kartą patikrinimas, tada žiūrėsime, kas bus toliau. Bet parama Ukrainai turi būti teikiama greitai ir skubiai. Aš manau, kad mes tikrai ne šaldysime tas lėšas, o nukreipsime ten, kur jos efektyviai gali būti panaudotos Ukrainos paramai.

PIRMININKAS. Klausia D. Labanavičius. (*Balsai salėje*) Gerbiamasis kolega, aš suteikiu žodį D. Labanavičiui. Gerbkime vieni kitus.

D. LABANA VIČIUS (*LVŽSF*). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų gerbiamai socialinės apsaugos ir darbo ministrei ir finansų ministrei. Susitikimuose su neįgaliųjų organizacijomis mes kalbame apie jų įtrauktį, apie aktyvią visuomeninę veiklą, darbo rinką. Ir dabar turime tokią paradoksalią situaciją, kai jie būna pasyvūs, neaktyvūs, nedirbantys, tai jie būna drausti valstybės socialiniu darbo draudimu. Bet tik nusprendę tapti aktyvūs, įsitraukti į darbo rinką, jie tampa tarsi sveiki ir apmokestinami visu socialiniu draudimu. Klausimas ir būtų, ar tai socialiai teisinga neįgaliųjų atžvilgiu taikyti šį mokestį? Ir būtent, jeigu ateina mokesčių reformos paketas, galbūt bus numatytos tam tikros lengvatos ar iš viso bus netaikomas šis mokestis? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš iki galo gal nesupratau konteksto, nes čia yra kalbama apie žmogaus pajamas, draustumą, kartu ir didesnę pensiją. Lygiai taip pat mes turime suprasti, kad negalią turintys asmenys turi didesnę ir neapmokestinamąją pajamų dydį, kuris padidina to žmogaus pajamas į rankas. Man atrodo, kad mūsų pagrindinis tikslas turėtų būti suteikti žmogui galimybę grįžti į darbo rinką, užsidirbti lėšų ir turėti kuo didesnes socialines garantijas. Aš manau, kad dėl to yra padaryta, ne tik dėl to, bet iš dalies ir dėl to yra padaryta ir negalios reforma tam, kad mes tiems žmonėms galėtume suteikti galimybę grįžti į darbo rinką ir gauti pajamų. Aš manyčiau, kad šiuo atveju yra tai, kad mes siekiame, kad tie žmonės gautų po to didesnes išmokas. Tai yra teisingas dalykas.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiama premjere, norėčiau jūsų paklausti. Vakar Aplinkos apsaugos komitete buvo diskusija dėl Aplinkos apsaugos departamento darbo užmokesčio fondo. Aš suprantu, kad čia klausimas kaip ir natūraliai priklausytų ministrui S. Gentvilui, bet kadangi bu-

vo vykdyta reforma ir viena sistema sujungta su kita, tiksliau, buvo perkelta iš Nacionalinės žemės tarnybos į aplinkosaugą, tai kyla klausimas, kodėl darbo užmokesčio fondo sumažėjimas matomas Aplinkos apsaugos departamente, ir, pavyzdžiui, vidaus reikalų sistemoje yra didėjimas tam tikrų įstaigų darbo užmokesčio fondo. Klausimas toks: jeigu yra jungiamos sistemos, jeigu ateina brangi Nacionalinė žemės tarnyba į aplinkosaugos sistemą, kodėl neatsinešama kartu...

PIRMININKAS. Laikas.

T. TOMILINAS (DFVL). ...kažkiek pinigų? Šiandien yra konfliktas tarp dviejų sistemų, abiem 5 % sumažintas darbo užmokesčio fondas ir yra didelis nesusipratimas. Kaip jūs jį išspręsite?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, už savo politikos sritis ir už pavaldžias institucijas pirmiausia atsakingas kiekvienas ministras, nes biudžete asignavimai yra tvirtinami asignavimų valdytojams. Kiekviena institucija, kaip žinote, nėra asignavimų valdytojas ir būtent todėl, kad ministrai, būdami asignavimų valdytojais, turėtų pakankamai lankstumo spręsti įvairius organizacinius klausimus. Jūs čia taip sulyginote kelias institucijas, sudėjote į vieną krūvą, aš net nelabai supratau, kur yra palyginamumas, tarkim, VRM ir Aplinkos ministerijos, nes yra institucijų, kur yra efektyvumo rezervų, su visa pagarba, yra institucijų, kur jų tiesiog nėra, kur jau tikrai turi drožti nuo kaulo, kad galėtum kažką sutaupyti. Šito tikrai daryti nereikia.

Dabar kalbant apie Nacionalinę žemės tarnybą, juk dalis funkcijų atiteko savivaldai, ir tik kita dalis yra ministerijos pavaldumo. Tai čia tie pokyčiai yra labai skirtingi ir labai skirtingai išsidalina institucijų atsakomybė ir kokio nors automatizmo dėl biudžeto negalėtų būti. Bet Simonas gal galėtų tiesiog konkrečiau, kaip suvokiantis paklausimo šaknį, kuri čia susijusi su to komiteto posėdžiu, kuriame aš nebuvau ir dėl to negirdėjau diskusijos.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju Tomui už klausimą. Reikia moraliai atsakyti į klausimą, ar Aplinkos ministerijoje yra 15–16 pavaldžių įstaigų. Ar teisininkas, dirbantis Nacionalinėje žemės tarnyboje, turėtų gauti skirtingą atlyginimą negu Geologijos tarnybos ir Aplinkos apsaugos departamente, nes teisininko rinkos kaina... Mes neturime kanibalizuotis viešajame sektoriuje, kad viena įstaiga turi geresnį. Jūs užklausėte klausimo dėl vienos konkrečios įstaigos Aplinkos ministerijoje, jų yra 16. Tai mano, kaip ministro, atsakymas yra, kad už tą pačią atsakomybę, už tą pačią kvalifikaciją toje ministerijoje turi būti mokamas tas pats atlyginimas, ir negalima dabar iš Seimo nario pozicijos klausinėti dėl konkrečios įstaigos atlyginimų fondo, nes tai yra favoritizmas tiesiog vienos įstaigos atžvilgiu.

Kompleksiškai per komitetą mes pasiaiškinome, Aplinkos apsaugos departamente iš esmės atlyginimai yra didesni net už daugelį kitų institucijų sektoriuje. Vos vos už policiją žemesni, jiems taikomas kaip standartas. Tai aš nematau ten kažkokių asimetrijų.

PIRMININKAS. Dėkui. Paskutinis klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Kreipiuosi į gerbiamąjį sveikatos ministrą. Pirmiausia, ministre, noriu padėkoti, ar patiks kam, ką aš pasakysiu, ar nepatiks, bet labai gražiai buvo jūsų organizuota Mediko diena Šv. Kotrynos bažnyčioje. Matėme, kad žmonės laimingi ir patenkinti. Ačiū.

Klausimas: kalbant su vyriausiais gydytojais, jie kelia klausimą dėl gydytojų rezidentų tolygaus paskirstymo, ypač į daugiaprofilines ligonines. Dabar rezidentai faktiškai yra dviejose universiteto ligoninėse. Visi baigę medicinos universitetus gydytojai turėtų teisę ir galimybę studijas pratęsti pasirinktoje rezidentūroje. Daug privačių gydytojų išeina į privatų sektorių dėl geresnių sąlygų, dvigubo apmokėjimo, kuris susideda iš ligonių kasų ir pačių pacientų, ir labai dažnai pirštais bado patys valstybinės medicinos gydytojai, kodėl vienu atlyginimai tokie, kitų kitokie. Kaip pakomentuotumėte?

Ir paskutinis. Esant dideliame gydytojų ir slaugytojų trūkumui, reikėtų atsisakyti...

PIRMININKAS. Laikas!

A. VINKUS (LVŽSF). ...konkursų į eilines universitetų ligoninių pareigybes. Šiuo metu jie yra privalomi. Kaip galvojate?

A. DULKYS. Ačiū už ačiū. Pradėsiu nuo paskutinio, nes paskui, kai atsakau, paskutinį klausimą užmirštu. Yra pakeistas dabar įstatymas. Universitetuose priežiūros specialistai... Dabar keičiama tai, kas buvo anksčiau: penkeri metai ir konkursai, keičiama į neterminuotas sutartis. Čia gal ką nors ne taip supratau.

O dabar dėl rezidentų. Jaučiuosi, kad tikrai nemažai padarėme ir nemažai davėme jūsų minimiems gydymo įstaigų vadovams į rankas, daugybę įrankių. Visų pirma rezidentūros laikas, ta praktika, kurią jie gali atlikti, yra iš esmės padidintas. Ir tai sutiko visi labai pozityviai. Taip, jūs teisus, iki šiol tik 3 % mūsų rezidentų atlikdavo tą praktiką ne Vilniuje ir Kaune. Tikrai baisus skaičius. Dabar galimybės jau sudarytos.

Dabar mes sudarėme taip programą, kad jie galėtų 30 % laiko leisti ne Kaune, ne Vilniuje, ne didžiosiose, o būtent kitose gydymo įstaigose. Tam reikia gydymo įstaigų vadovų aktyvumo, nes ir čia sudarėme galimybes, kad nebūtų vien tik ten profesoriai reikalaujami, bet kad būtų ir mentorių. Tiesiog reikia su universitetais sėsti prie stalo, daryti rezidentūros bazes, plėsti jas ir tų rezidentų tada daugės. Vienu žodžiu, yra sukurta teisinė infrastruktūra, dabar reikia tiesiog imtis darbo.

O dar jaučiuosi, kad tikrai neblogai padarėme ir dėl rezidentų darbo užmokesčio. Sudėliojo me pagal pakopas. Faktiškai paskutiniaisiais metais, jeigu neklystu, 75 % gydytojo specialisto darbo užmokesčio rezidentui išeina. Jaučiuosi, kad tikrai yra dėl rezidentų padaryti tie žingsniai. Galbūt dar reikia ką nors padaryti, bet čia jau dabar reikia pačių gydymo įstaigų vadovų aktyvumo, kad jie atvyktų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Mūsų pusvalandis išseko. Ačiū Vyriausybei, Vyriausybės pusvalandis baigtas.

Pertrauka

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Kol kas tęsiame rytinį posėdį.

14.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Armano Abramavičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-1269(3) (priėmimo tęsinys)

Jūs puikiai žinote, kai būna slapto balsavimo pertrauka, turime užbaigti tą rytinio posėdžio klausimą, dėl kurio balsavome slaptu balsavimu. Supažindinsiu su balsų skaičiavimo protokolu dėl Seimo nutarimo „Dėl Armano Abramavičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-1269(3) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduoti 72 biuleteniai, rasti 72 biuleteniai, galiojančių – 71, negaliojančių – 1.

Už – 67, prieš – 2, susilaukė 2. Taigi nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

Taip pat baigiame ir rytinį posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 271 STENOGRAMA

2023 m. gegužės 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas J. JARUTIS*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Po sekundės pradėdame vakarinį posėdį. (*Gongas*) Jo pradžioje paminėsiu, kad jūs tribūnose šiuo metu matote šaunų jaunimą. Tai Pasaulinio robotikos čempionato vicečempionai – Kauno Jėzuitų gimnazijos robotikos komanda. (*Plojimai*) Nuoširdžiai pasidžiaugėme jų pasiekimais, plojimai tikrai buvo stiprūs.

Dabar registruojamės.

Užsiregistravo 57 Seimo nariai.

Trumpai paaiškinsiu, kaip organizuosime darbą šiame posėdyje. Kaip jau aš minėjau baigiantis rytiniam posėdžiui, į posėdžio pradžią yra įrašomi tie projektai, dėl kurių padaryta pertrauka. Tai Valstybės tarnybos įstatymo paketas, Statutas, farmacijos reikalai. Bet dėl jų visi veiksmai bus per balsavimo intervalą, nes ten yra likę tik balsavimo procesai. Tai tas įrašymas tik labai formalus. O toliau nagrinėsime projektus, kaip jie surašyti darbotvarkėje. Pirmąjį darbotvarkės projektą, teikiamą L. Kasčiūno, kaip žinote, išnagrinėjome iki pietų.

Dabar dėl vedimo tvarkos A. Butkevičius pageidauja.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau pratęsti klausimą, kurį uždaviau vidaus reikalų ministrei. Daugelis Suvalkijos krašto žmonių žiūrėjo, koks bus atsakymas dėl to, kad Vilkaviškio rajone, pasienyje, 5 kilometrų atstumu yra uždrausta įvažiuoti į tą teritoriją, jei tavo gyvenamoji vieta nedeklaruota. Atsakymas buvo visiškai netikslus. Žmonės tikrai yra sunerimę, nes nebus galima įvažiuoti į Vištytį, kitiems žmonėms – į Kybartus ir Gudkaimio gyvenvietę. Buvo paprastas pavyzdys. Kybartų futbolo klubas „Sveikata“ artimiausiu metu žais rungtynes. Tos kitos komandos, kurios norės atvykti, turi skambinti Valstybės sienos apsaugos tarnybai, užsiregistruoti, po užsiregistravimo, kai Sienos apsaugos tarnyba patikrins, jos galės atvykti į tuos miestelius.

Siūlyčiau greitai pakeisti nutarimą, paprasčiausiai išbraukti keletą miestelių. Tikrai net sovietiniais laikais tvarka buvo geriau reglamentuota. Ačiū.

PIRMININKAS. Suprantu, klausimas jautrus ten gyvenantiems jūsų minėtiems žmonėms. Jeigu ministrė norės ką nors pakomentuoti, aš koku nors momentu galėsiu suteikti žodį. Pasakykite, ministre, kai pageidausite. Dabar tiesiog dirbkime pagal patvirtintą darbotvarkę.

14.03 val.

Įstatymo „Dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama 1997 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutartis dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2549(2) (priėmimas)

Pradedame nagrinėti įstatymo „Dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama 1997 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutartis dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo, ratifikavimo“ projektą Nr. XIVP-2549(2). Priėmimo stadija.

Vienas straipsnis. Pritariame jam bendru sutarimu. Balsavimas per numatytą intervalą, nes dėl motyvų niekas čia nepageidauja kalbėti.

14.04 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 21¹, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 421, 484, 576, 577, 579, 581, 584, 587, 588, 589, 594, 608, 609, 616, 617, 619, 620, 621, 627, 644, 666, 671, 673, 675, 676, 678 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 422¹, 565¹, 574¹ straipsniais ir 591, 677 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1869(2)ES (priėmimas)

Kitas projektas – Administracinių nusižengimų kodekso daugelio straipsnių pakeitimų projektas Nr. XIVP-1869(2) iš eilės. Aš tik paminėsiu, kad dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitete pritarta iš dalies. Mes balsuoti neturime. Turėsime omenyje.

Dėl 10 straipsnio taip pat buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas visiškai pritarė ir pparedagavo.

Iki 44 straipsnio jokių pastabų nebuvo. Dėl 44 straipsnio Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Taip pat turėsime tą omenyje. Ir dėl 2 dalies taip pat yra pastaba, jai komitetas pritarė.

Turbūt niekas nereikalauja balsuoti dėl kiekvieno straipsnio? Nematau tokių reikalavimų. Pritariame bendru sutarimu. Balsuosime dėl viso projekto per numatytą intervalą, nesant užsirašiusių kalbėti dėl motyvų.

14.06 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1870(2) (priėmimas)

Lydimasis – Mokesčių administravimo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1870(2). Vienas straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. Balsuosime per numatytą intervalą. Dėl motyvų niekas nepageidauja kalbėti.

14.07 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29, 212, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 188⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2572(2) (priėmimas)

Kitas projektas yra darbotvarkės 2-4.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 29, 212, 589 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 188⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2572(2). Taip pat priėmimas. Jokių pastabų nėra. Iš viso čia penki straipsniai. Niekas nereikalauja dėl atskirų straipsnių balsuoti. Pritariame jiems bendru sutarimu ir balsuosime dėl viso projekto per balsuoti numatytą intervalą.

14.07 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2574(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4.2 lydimasis klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2574(2). Taip pat priėmimo stadija. Taikoma skubos tvarka. Du straipsniai. Dėl atskirų straipsnių niekas nereikalauja balsuoti. Pritariame bendru sutarimu. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Balsuosime dėl viso per numatytą balsavimo intervalą.

14.08 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2558(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2558(2). Taip pat priėmimas. Čia jau... Gal nekviėsiu komiteto atstovo, nes dėl 1 straipsnio jokių pastabų nėra. Dėl 2 straipsnio yra Seimo nario, paties projekto autoriaus A. Žukausko, pasiūlymas dėl įstatymo įsigaliojimo. Komitete pritarta bendru sutarimu. Įsigaliojimo įstatymas sausio 1 dieną. Galime pasiūlymą gal ir mes priimti bendru sutarimu? Matau, kad pritariama.

Tada dėl atskirų straipsnių niekas nereikalauja balsuoti. Pritariame abiem straipsniams bendru sutarimu. Balsuosime dėl projekto per numatytą balsavimo intervalą.

14.09 val.

Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3, 12, 13, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4¹, 4² straipsniais, V¹, V² skyriais įstatymo projektas Nr. XIVP-2279(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-6.1 klausimas – Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo daugelio straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo kitais straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2279(2). Taip pat priėmimas. Čia yra daugiau Teisės departamento pastabų. Gal komiteto atstovas?.. Bet, atrodo, kad visiems pritarta, tai tada taupydamas laiką aš pats paminėsiu, kad dėl 1 ir 2 straipsnių pastabų nėra. Pritariame jiems bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba, komitetas jai visiškai pritarė, parengė. Kita pastaba, iš viso trys pastabos, visoms pritarta. Turime omenyje, kad straipsniai atitinkamai pakoreguoti pagal tas pastabas, ir pritariame. 3 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 4, 5, 6, 7 straipsnių pastabų nebuvo. Galime pritari jiems bendru sutarimu. Dėl 8 straipsnio vėl Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė bendru sutarimu, straipsnis atitinkamai pakoreguotas. Pritariame su ta Teisės departamento pastaba. Dėl 9, 10 ir 11 straipsnių taip pat pastabų nėra. 12 straipsnis. Jokių... 12, taip. Kadangi čia ilgas straipsnis, tai yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Pritariame šiems minėtiems straipsniams, įskaitant ir 12 straipsnį su Teisės departamento pastaba, bendru sutarimu. Dėl 13 straipsnio pastabų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Ir 14 straipsnis – dėl įstatymo įsigaliojimo ir įgyvendinimo. Yra Teisės departamento pastaba, komitetas vėlgi pritarė bendru sutarimu. Šiam straipsniui taip pat pritariame bendru sutarimu.

Ir dėl viso projekto yra norinčių pasisakyti. Prašom, pirma – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Lietuva yra viena labiausiai skaitmenizuotų valstybių pasaulyje ir daugybę skaitmeninių paslaugų mes priimame lygiai taip pat kaip vandenį, liaudiškai tariant, iš krano. Tai yra labai labai gerai, tačiau mes turime nestovėti vietoje, turime daugiau investuoti į pokyčius, į naujausias technologijas. Ir tai, ką šiandien naudojame, jungdamiesi kiekvieną dieną prie savo banko paslaugų, prie Elektroninių valdžios vartų, prie įvairių deklaracijų formų ir registro, mes naudojame elektroninės atpažinties priemones. Tų priemonių yra ne viena, ne tik elektroninis parašas, jų gali būti ir daugiau. Dėl to mums reikia jas vystyti, mums reikia konsoliduotai žiūrėti atsižvelgiant į viešąjį valdymą ir nuosekliai vystyti šią rinką. Kartu su Vidaus reikalų ministerija, Susisiekimo ministerija ir kitomis Vyriausybės institucijomis mes tikimės, jog, priėmę šį įstatymą, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai suteikę visą atsakomybę, mes galėsime sparčiau eiti į priekį.

Dabar kodėl tai yra svarbu. Pirmiausia, tai yra svarbu gyventojams, nes būtent jiems bus galima pasiūlyti daugiau įvairesnių paslaugų internete, bus galima tobulinti elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo būdus. Tai yra labai svarbu verslui, nes ši konsolidacija leis greičiau vystyti elektroninės atpažinties rinkai, suteiks jai daugiau stabilumo. Aišku, tai ir valstybei yra svarbu, nes ši konsolidacija mums leis nuosekliai formuoti, įgyvendinti ir kontroliuoti tokią politiką. Taigi, eikime į priekį, atverkime kelią naujausioms technologijoms ir palaikykime šiuos įstatymo pakeitimus.

PIRMININKAS. Ir A. Kupčinskas taip pat nori pasisakyti už. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų, ką ir ministrė Aušrinė kalbėjo, konsolidacija Elektroninės atpažinties įstatyme tikrai reikalinga ir reikia, kad Lietuvoje rūpintųsi viena institucija. Šiuo žingsniu, šiais įstatymo pakeitimais tai ir daroma – viskas koncentruojama į Ekonomikos ir inovacijų ministeriją.

Iš skaičių galima paminėti, kad išties pandemijos laikotarpis sudarė tą terpę, kai daugelis piliečių būtent perėjo į internetinę erdvę, kad naudotųsi daugeliu valstybės ir savivaldybių paslaugų. 2019 metais buvo tik 19 mln. prisijungimų Lietuvoje, užsisakant vienokias ar kitokias paslaugas per Elektroninius valdžios vartus, o jau 2021 metais – 53 mln. prisijungimų. Akivaizdu, kad reikia tobulinti tą tvarką. Išties mane žavi estų pavyzdys, kai yra sukurta trijų žingsnių prisijungi-

mo autentifikavimo politika. Aš labai tikiuosi, kad konsolidavus tas paslaugas Ekonomikos ir inovacijų ministerija irgi taip pat imsis rimtos lyderystės, tobulins esamas tvarkas, nes, reikia pripažinti, iki šiol pas mus elektroninė atpažintis dominavo ir, galima sakyti, ją kuravo dvi ministerijos. Tikiuosi, viena ministerija tam skirs daugiau dėmesio.

Mes pirmadienį taip pat Ekonomikos pakomitetyje apie tai kalbėjome. Aš galvoju, kad ne tik prisijungimai per bankus, bet ir kitos priemonės, kurios kol kas nėra populiarios Lietuvoje, taip pat bus notifikuotos, valstybė taip pat turės savo rimtesnius autentifikacijos instrumentus ir tam turėtų būti naudingi būtent šie įstatymo pakeitimai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui išsakiusiems motyvus. Apsispręsimė dėl projekto per numatytą balsavimo intervalą.

14.16 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 147¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2280(2) (priėmimas)

Lydimasis šio projekto yra Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektas Nr. XIVP-2280(2). Keturi straipsniai. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Pritariame jiems bendru sutarimu. Dėl viso projekto balsuosime per numatytą intervalą. Turbūt dėl motyvų užsirašiusių nėra. Man sufleruoja, kad nėra.

14.16 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2372(2) (priėmimas)

Toliau pagal darbotvarkę kitas projektas, darbotvarkės 2-7 klausimas – Aviacijos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2372(2). Priėmimas. Du straipsniai. Jokių pastabų ir pasiūlymų negauta. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Pritariame jiems bendru sutarimu.

Dėl motyvų dėl viso projekto A. Kupčinskas pasisakys už.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išties Aviacijos įstatymo pakeitimas yra gana techninis, susijęs su tuo, kad ultralengvieji orlaiviai galėtų būti lengviau įregistruojami Lietuvoje. Kol kas Lietuvoje, numatyta, gali būti registruojami tik 475 kilogramų masės orlaiviai, o dažniausiai gamyklinės specifikacijos yra iki 600 kilogramų. Tai lemia, kad arba Lietuvos lengvųjų orlaivių savininkai dažniau registruoja savo priemones Vokietijoje, Čekijoje, Slovakijoje ar kitose kaimyninėse Europos Sąjungos valstybėse, arba yra gudraujama lengvinant savo orlaivius ir taip stengiantis juos akredituoti Lietuvos aviacijos erdvėje.

Todėl šis pakeitimas, kaip ir sakiau, daugiau techninis, bet norėtusi, kad mūsų oro parkas būtų žymimas Lietuvos tapatybės sistema, numeriais, ir siūlome, kad būtent šis pakeitimas būtų priimtas. Susisiekimo ministerija tam pritaria ir aš tikiuosi, kad daugiau orlaivių bus registruojama būtent Lietuvos aviacijos erdvėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Šiuo momentu baigiame šio projekto aptarimą. Balsuosime per numatytą intervalą.

14.18 val.

Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1740(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 2-8 klausimas – Žemės gelmių įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1740(2). Taip pat priėmimas. Du straipsniai šio įstatymo. Dėl 1 straipsnio buvo gauta Teisės departamento pastaba, jai pagrindinis komitetas pritarė bendru sutarimu. Tai 1 straipsniui pritariame su Teisės departamento priimta pastaba. Ir pritariame 2 straipsniui.

Dėl viso projekto yra nemažai norinčių kalbėti. J. Urbanavičius kalba už.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mielieji kolegos, tikrai kviesčiau palaikyti šį įstatymo projektą. Iš tikrųjų miškuose, urėdijose bus galima įsteigti mažuosius karjerus vietiniams patvarkymams, sakykime, pavasarinio atlydžio metu, rudeninio, kur truputį sudė-

tingiau pravažiuojami keliai, galės pasipilti žvyro. Tas žvyras bus naudojamas tik vidinėms reikmėms tam tikru metu, kai poreikis didesnis kyla. Dėl kelių tiesimo, stambių darbų bus skelbiami konkursai, ateis rangovai su savo ištekliais ir jie tikrai pirks iš tų didžiųjų karjerų. Juo labiau urėdija šiandien turi mažosios technikos, ekskavatorių, kuriuos tikrai galėtų ekonomiškai panaudoti, patvarkydama kelius.

Na, tai iš tikrųjų labai toks svarbus ir reikšmingas būtų projektas, jis prisidėtų ir ekologiniu požiūriu, ir ekonominiu, ir visais kitais. Tikrai kviesčiau palaikyti ir įsiklausyti į pastabas. Būčiau dėkingas.

PIRMININKAS. Prieš pasisakys K. Navickas, bet jo, regis, salėje nėra šiuo metu. Tai tada prieš kalbės S. Gentvilas, jis yra salėje ir skuba prie savo mikrofono.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, iš tikrųjų Vyriausybės išvada yra neigiama šio įstatymo atžvilgiu. Vienas iš argumentų yra, kad urėdija turi didžiuosius karjerus ir urėdijai visai nereikia mažųjų karjerų. Jeigu mažuosius karjerus įteisinsime urėdijai, tada pasiprašys ir Kelių direkcija, ir „Lietuvos geležinkeliai“, pasiprašys gal ir uostas turėti savo karjeriuką. Mažieji karjerai savo specifiška yra ydingi, nes jie neapskaitomi, jiems nedaromas poveikio aplinkai vertinimas, nemokami valstybiniai išteklių mokesčiai ir jie nerekuliuojami taip, kaip rekuliuojami didieji karjerai. Todėl urėdijos strategijoje yra apsibrėžta, kad urėdija nebeekspluatuos mažųjų karjerų, ir įmonės strategijoje, lūkesčių laiške, kuris parašytas iš ministerijos, yra nesūlyoma to daryti.

Kviesčiau nedaryti išimčių, kurios gražins neapskaitomą valstybės išteklių naudojimą, ir balsuoti prieš arba susilaikyti projekto atžvilgiu.

PIRMININKAS. Už turėtų kalbėti K. Mažeika, bet salėje, regis, jo taip pat nėra. K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų urėdijos turi ir didesnių, ir mažesnių karjerų, bet 2020 metais jų galimybė buvo apribota įstatymiškai ir naudą gaudavo tik privačių karjerų savininkai. Valstybė dėl to patirdavo nemažų nuostolių, nes reikėdavo pirkti tą resursą, kuris yra visai šalimais. Ir tie mažesnieji karjerai buvo tikrai prižiūrimi, kai išekspluatuojami – sulyginami. Tie mažieji karjerai yra tikrai ne daugiau kaip 3 metrų gylio ir ne daugiau kaip 0,5 hektaro.

Tikrai šiuo įstatymo projektu valstybei yra gražinamos ne tik lėšos, bet urėdijoms gražinama didesnė galimybė efektyviai tvarkyti miško keliukus. Kviečiu pritari ti šiam projektui.

PIRMININKAS. Ir paskutinis V. Semeška prieš.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Kolegos, tikrai siūlau įsiklausyti ir į aplinkos ministro motyvus, ir į Vyriausybės išvadą. Dar daugiau, yra labai svarbi Specialiųjų tyrimų tarnybos išvada ir labai aiškūs pastebėjimai, kad (cituoju) miškų urėdijos ūkio reikmėms neva planuoja, bet tai gali būti interpretuojama kur kas plačiau, todėl tai galimai sudarytų sąlygas žemės gelmių išteklius naudoti ir kitoms su Miškų įstatymu miškų urėdijoms perduotų valstybinių funkcijų atlikimu nesusijusioms reikmėms.

Akivaizdu, kad ne tik pridarysime žaizdų savo miškuose, visiškai nereikalingų, nemažą skaičių, o miškai yra mūsų didžiausia vertybė, tačiau dar ir sudarysime tam tikras sąlygas nebūtinai naudoti pagal paskirtį karjero išteklius. Dėl to siūlysiu susilaikyti arba balsuoti prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Nors pasakiau, kad V. Semeška paskutinis, bet užsiregistravo dar pasisakyti V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Naudodamasis Statutu užsiregistravau pasisakyti taip, kaip noriu. Noriu pasisakyti už šio įstatymo priėmimą ir pasakysiu kodėl.

K. Navickas, būdamas aplinkos ministru, buvo interpeluotas tada Konservatorių frakcijos iniciatyva ir už tai, kad uždarinėjo tuos karjerus. Jo iniciatyva buvo uždaryti tie mažieji karjerai, kurie labai sėkmingai veikė ir galėjo toliau tęsti tą veiklą.

Kai kalbame apie ŠESD išmetimą, tai kalbame apie tai, kad transporto turėtume naudoti mažiau, kad arčiau viską darytume. Šiuo atveju ir yra, kad jeigu yra duobė miške, kur galima pasikasti žvyro, tai žvyro ir pasikasame.

Bet dar ką girdžiu. Tai yra valstybės nepasitikėjimas valstybės įmone. Valstybės įmonėmis turėtume pasitikėti arba skirkime žmones, kuriais pasitikime, o jeigu pagal savo kurpalių galvoja-

me, kad būtinai vogs, tai galvokime iš naujo. Linkiu nevogti, linkiu naudoti išteklius racionaliai ir leisti egzistuoti tiems karjerams, kurie jau yra, ir jokios jų plėtros čia nebus.

PIRMININKAS. Matau, kad ministras nori, atseit, dėl vedimo tvarkos, bet spėju, kad realiai kalbės dėl motyvų. (*Balsai salėje*)

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Jau kalbėjo.

PIRMININKAS. Ministre, sąžiningai tada, ar dėl vedimo tvarkos, ar dėl motyvų? Gerai, įjungiu mikrofoną.

S. GENTVILAS (*LSF*). Aš tik primenu, kad Konstitucijoje valstybės ištekliai yra išskirtinė valstybės nuosavybė ir pasikasinėjimas iš tikrųjų nėra apibrėžtas Konstitucijoje.

PIRMININKAS. Matau, neišvengiamai mes tęsime diskusijas.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Neišvengiamai. Valstybės įmonė ir naudotų valstybės išteklius.

PIRMININKAS. Gerai. Buvo papildomų motyvų, ką padarysi. Dabar darome pauzę ir apsišpėsime per balsuoti numatytą intervalą.

14.26 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2410(2) (priėmimas)

Pradedame svarstyti kitą projektą – Sodininkų bendrijų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2410(2). Taip pat priėmimas. Dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė bendru sutarimu. Atsižvelgiame. Ir buvo A. Butkevičiaus pasiūlymas, bet komitete autorius pasiūlymą atsiėmė. Mes taip pat jo nesvarstome, nes pasiūlymas atsiimtas. Taip pat buvo dar viena Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė bendru sutarimu. Atsižvelgiame. Ir galime pritari 1 straipsniui su paminėtomis Teisės departamento pastabomis? Priimame bendru sutarimu. Dėl 2, 3 straipsnio nėra pastabų. Pritariame jiems bendru sutarimu. Dėl viso projekto bus kalbančių dėl motyvų. R. Žemaitaitis kalbės už.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties klausimas yra gana senas ir, matau, kolegė, kuri yra užsirašiusi prieš, praėjusią kadenciją kaip tik kėlė šitą klausimą, kaip tik mes diskutavome. Matyt, gal yra kokių nors dar argumentų, dėl ko kolegė nepritaras, bet aš iš esmės tikrai kviečiu, nes tie, kurie mes esame rajonų, regionų vienmandatininkai ir atstovai, ypač didžiųjų miestų, kur sodai buvo nutolę nuo miesto 5, 7, 10 kilometrų... Žmonėms infrastruktūra šiandien nėra išvystyta, todėl tiek savivaldos, tiek sodų bendrijų gyventojai su šitais dalykais labai stipriai susiduria. Aš manau, kad esant tokiai nuostatai, kad, esant sodininkų bendrijų iniciatyvai, atlikus kadastrinius matavimus, būtent būtų sudaromas žemės sklypas, kad ten būtų galima vystyti infrastruktūrą. Tikrai kviečiu pritari ir balsuoti už.

PIRMININKAS. A. Kubilienė kalbės prieš.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų tai tikriausiai labiausiai taisomas įstatymas, tačiau niekada neįsigilinama iki esmės. Man iš tikrųjų kelia abejonių šitas įstatymo projektas dėl to, kad ir šiame projekte nėra numatyto finansavimo ir nėra jokių valstybės išpareigojimų dėl vykdymo terminų. Vadinasi, geriausiu atveju rezultatų mes galime tikėtis kitoje kadencijoje. Kodėl aš susilaikysiu balsuodama dėl šio įstatymo, todėl, kad projekte palikta spraga. Kalbu apie tai, kad įstatymas nenumato, kokiu konkrečiu sandoriu bus perleisti keliai, kurie yra registruoti sodininkų bendrijų vardu. Turėsime akylai stebėti kiekvieną iš šitų sandorių, nes tai yra galimybė nesąžiningai asmenims pasipelninti valstybės sąskaita. Ačiū.

PIRMININKAS. K. Mažeika kalbės už. Nėra kol kas Seimo nario. V. Pranckietis – už.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Šis įstatymas vėl apie sodininkų bendrijas ir, kaip paminėjo A. Kubilienė, daug kartų yra keičiamas. Aš manau, kad jį reikėtų keisti iki tol, kol tie žmonės galėtų tapti viena kartą tikrais Lietuvos Respublikos piliečiais, o ne anklavų gyventojais. Tas įstatymas veda link to, kad sklypai, kurie nepriklauso sodininkų bendrijai, arba keliai, kurie nepriklauso sodininkų bendrijai, galėtų būti įteisinami ir ta infrastruktūra galėtų būti gerinama. Ir dar ko nenorėčiau. Nenorėčiau, kad būtų kalbama iš Vilniaus tribūnos apie vilnietiškus sodus, kurie seniai yra tapę Vilniaus miesto dalimi, dar atstovaujant saviems interesams, kalbėti apie kažkokias

lengvatas arba kelių pardavimą. Balsuojame už įstatymą ir tęsiame sodininkų pozicijų gerinimo klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Visi, kas pageidavo pasisakyti, pasisakė. Balsuosime dėl projekto per numatytą intervalą.

14.30 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2196(2) (priėmimas)

Toliau pradėdame svarstyti Šalpos pensijų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Taip pat priėmimo stadija. Du straipsniai. Dėl 1 straipsnio nėra jokių pasiūlymų. Pritariame bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio dėl įstatymo įsigaliojimo datų yra Seimo narės M. Ošmianskienės pasiūlymų, jiems komitetas pritarė bendru sutarimu. Manau, kad nelaukdami balsavimo intervalo galime pritarti bendru sutarimu. Pritariame. 2 straipsniui pritariame bendru sutarimu. Dėl projekto balsuosime per numatytą intervalą, bet yra pasisakančių dėl motyvų. M. Ošmianskienė. Jos nėra. K. Adomaitis – už.

K. ADOMAITIS (LF). Matau, kad nėra Monikos pasisakyti. Mes, frakcija, gavome... Noriu pabrėžti, kad įspūdinga situacija būdavo iki šiol, ir labai džiugu, kad Monika tą situaciją pastebėjo, atrado ir pateikė pakeitimus, nes žmonėms, kurie turi nulinį darbingumą, nebūdavo užtikrintos netgi absoliutaus skurdo lygio dydžio pajamos. Šitas įstatymas tai iš dalies taiso. Monikos pasiūlymas buvo kur kas ambicingesnis, kad visiems, kurie neturi net 25 % darbingumo, absoliutus skurdo pajamų lygis būtų užtikrinamas dar didesnis, šalpos pensijos siektų bent jau tiek.

Iš ministerijos grįžo pasiūlymas, jis yra kompromisinis. Nelabai suprantama, kam čia tokių kompromisų reikia ieškoti, kai žmonės apskritai negali dirbti ir reikia dar kažkokius koeficientus įvesti. Tų žmonių nėra daug, tų, kurie apskritai neturi, turi nulinį darbingumą, yra 400 ir mes iš esmės ginčijamės dėl kelių milijonų eurų tikrai sudėtingai gyvenantiems žmonėms. Bet nepaisant to, situacija tikrai pagerės, be abejo, šiam įstatymui palaikymas bus. Tik, aišku, labai gaila, kad vis dėlto buvo priimta kažkokių tokių keistų kompromisų ir dar tarpinių koeficientų, priklausomai nuo kiekvieno 5 % darbingumo lygio.

PIRMININKAS. Dėkui už išsakytus motyvus. Daugiau pasisakančių nėra. Balsuosime per numatytą intervalą.

14.33 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 6, 14, 14¹, 14³, 14⁴, 15, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2334(2) (svarstymas)

Toliau pagal mūsų darbotvarkę – Žuvininkystės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2334(2). Svarstymo stadija. A. Vyšniauskas – dėl vedimo tvarkos.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kadangi einame žymiai greičiau, norėčiau frakcijos vardu parpašyti pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKAS. Siūlymas frakcijos vardu daryti pusvalandžio pertrauką. Balsuojame už pasiūlymą. (*Balsai salėje*) Kad nebūtų ginčų, geriau balsuokime. Dėl pertraukų, kaip žinote, visada balsuojama tuomet, kai jų paprašoma. Niekas nelaukia balsavimo intervalo. Balsuojame, ar darome pertrauką.

Balsavo 43: už – 26, prieš – 10, susilaikė 7. Su atsarga balsų pakanka, kad darytume pertrauką. Pusvalandžio pertrauka, kuri gal bus ir šiek tiek ilgesnė, nes mes, matyt, pradėsime balsuoti dėl kitų projektų. Taip, sakykime, sąlyginai ta pusė valandos.

Manau, nespėjome paploti, ką tik tribūnoje buvo A. Valujavičius, perplaukęs Atlantą. Bet labai trumpai buvo balkone, tai aš net nespėjau paskelbti. (*Plojimai*)

Pažiūrėsime, jeigu grįš, tai mes pakartosime plojimus. (*Balsai salėje*) Tai va, kol jūs kalbėjote dėl motyvų ir dėl pertraukų, aš, deja, neįvertinau, kad gali tik trumpai užtrukti. Gerai, tęsiame darbą. Jeigu sugrįš, tikrai dar kartą paskelbsiu. (*Balsas salėje*) Ne, ne, matome, kad ne tas asmuo čia balkone.

14.36 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 18, 19, 23 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2685 (pateikimas)

Iki balsavimo intervalo liko dar beveik 20 minučių, tuomet mes iš eilės nagrinėsime kitus klausimus. Tai būtų darbotvarkės 2-13 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2685. Pateikimas. Pranešėjas – A. Žukauskas.

Ar būtų pasirengęs pranešėjas? (*Balsas salėje*) Matyt, į kažką išigilinęs pranešėjas, nes net negirdi mano prašymo. Ar gerbiamas A. Žukauskas galėtų pateikti Mokslo ir studijų įstatymo pataisų projektą Nr. XIVP-2685? (*Balsai salėje*) Kaip? Darbotvarkės 2-16 klausimas? Ne, čia yra 2-13 klausimas. Darbotvarkės 2-16 klausimas yra Pakuočių atliekų įstatymo projektas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Jūsų dėmesiui siūlomas Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimas, kuris yra susijęs su 59 straipsniu. Čia yra apibrėžiama stojimo tvarka. Pagrindinė esmė yra ta, kad...

PIRMININKAS. Aš truputį atsiprašau, kad mes nesuklystume. Jeigu kalbate apie 59 straipsnį, čia yra darbotvarkės 2-14 klausimas, tai yra vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Aš paskelbiau 2-13 klausimą, čia yra kai kurių straipsnių pakeitimo projektas. Tai ar jūs nenorite to pirmojo pristatyti? (*Balsas salėje: „Nenori.“*)

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ne. Ai, čia kitas yra. Čia dėl tyrėjų karjeros. Pagrindinis dalykas yra atidėti tą karjeros įgyvendinimą iki 2024 m. sausio 1 d., nes Mokslo taryba nespėjo parengti būtinų kompetencijų, o aukštosioms mokykloms reikia laiko, kad tos kompetencijos būtų aprašytos jų dokumentuose.

PIRMININKAS. Trumpas pristatymas. Nori paklausti V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Dėkui. Čia yra ne tas. Projekte Nr. XIVP-2685 yra įrašytos ne tik mokslo darbuotojų kvalifikacijos, bet ir kompetencijos.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip, kompetencijos.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Tai yra klausimas ir Teisės departamento, ir mano: kodėl reikia įrašyti kompetencijas, kurias paskui nustato Lietuvos mokslo taryba? Užtenka įrašyti kvalifikacijas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip, čia yra siūlymas Teisės departamento, tai bus taip ir padaryta. Kompetencijos bus minimos tik tame straipsnyje, kur tyrėjams yra būtina, nes kvalifikacijos yra kompetencijų visuma pagal Teisės departamento... Mes galime konkrečias kompetencijas apibrėžti, bet kai kalbame apie visumą, užtenka žodžio „kvalifikacija“, nes apima visas kompetencijas. Į tai atsižvelgsime, matyt, svarstydami.

PIRMININKAS. Kol kas ačiū pranešėjui. Bet jūs gal pasilikite tribūnoje, nes toliau yra taip pat kitas jūsų projektas.

Dėl motyvų niekas nepageidauja kalbėti. Apsispręsime per numatytą balsavimo intervalą.

14.40 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2678, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75¹, 75², 75³, 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76¹, 76², 83¹ straipsniais pakeitimo įstatymo Nr. XIV-654 3 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1258 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2679 (pateikimas)

Dabar būtų 2-14.1, 2-14.2 klausimų paketas – Mokslo ir studijų įstatymo 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir Mokslo ir studijų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Tai kompleksinis paketas. Pateikimas. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, šios pataisos liečia priėmimo tvarką. Iki šiol buvo parašyta, kad priėmimą vykdo valstybės įgaliota institucija, tai yra turėta omenyje LAMA BPO, ta bendroji sistema. Bet dabar vyksta transformacija tos LAMA BPO, jos pagrindu bus įkurta jau valstybės institucija vietoj Universitetų rektorių konferencijos nuosavybės, ir tai sukelia universi-

tetų autonomijos problemų. Iš tikrųjų ji nevykdo priėmimo, ji tik techniškai aptarnauja, tai ten pagrindinis dalykas, kad reikia pakeisti tuos žodžius, kad nebūtų prieštaravimo universitetų autonomijai.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori dvi Seimo narės. Pirmoji klausia L. Nagienė. Kortelės, ko gero, neįdėjote.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Prašom pasakyti, kas būtent pasikeistų ir kas dabar buvo blogai, kad vykdė viena institucija, o dabar tas priėmimas būtų kitaip organizuojamas?

A. ŽUKAUSKAS (LF). LAMA BPO priklausė Universitetų rektorių konferencijai, tai yra universitetams, ten dar viena kolegija buvo sąjungininkas, tai buvo asociacija. Kadangi tai jų buvo, tai tas neprieštaravo autonomijai, bet jeigu dabar yra jau sutarimas su universitetais, kad tai taps valstybės institucija, nes ir iki šiol ją finansavo valstybė daugiausia, tai tuomet iškyla problema, kad negali valstybės institucija vykdyti priėmimo. Ji iš tikrųjų ir nevykdė priėmimo, ji vykdė techninį aptarnavimą, o stojančiųjų sutartis vis tiek pasirašė universitetai. Tai tiesiog patikslinamas tas žodis, nes kilo diskusijų tarp rektorių, kad tokiu būdu būtų pažeista autonomija, reikėtų visų senatų pritarimo, kad jie perduotų tą teisę tai valstybinei institucijai. Iš tikrųjų ta institucija ir nevykdo priėmimo, ji techniškai sudėlioja, suskaičiuoja balus, eiles sudaro, bet priėmimą vykdo vis tiek universitetai.

PIRMININKAS. Klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū. Taupydama laiką neskaitysiu Teisės departamento išvadų, bet kaip jūs galvojate jas sutvarkyti, nes iš tikrųjų formuluotės yra netikslios ir klaidinančios? Ačiū.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Tai Vyriausybė tą atlieka, ten vyksta derybos su Rektorių konferencija ir jie ieško variantų. Iš tikrųjų ten buvo prieštaravimų ir daugiau. Tą asociaciją finansavo valstybė, bet iškilo klausimas tada dėl viešųjų pirkimų, kodėl ne konkurso tvarka ir taip toliau. Jeigu ji taps valstybinė, tai išliks valstybės finansavimas ir nereikės ginčytis, ar čia reikia viešųjų pirkimų, ar ne.

PIRMININKAS. Ačiū. Atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų niekas nepageidauja kalbėti. Balsuosime per numatytą intervalą.

14.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XIII-2791 „Dėl Šv. Jono bažnyčios su bokštu atkūrimo Klaipėdoje projekto“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-2686 (pateikimas)

Jeigu A. Petrošius yra salėje, tai galėtų pateikti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. sausio 14 d. nutarimo „Dėl Šv. Jono bažnyčios su bokštu atkūrimo Klaipėdoje projekto“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą Nr. XIVP-2686. Pateikimas. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia iš tikrųjų atrodo kaip gana smulkus projektas, tačiau praėjusioje kadencijoje Šv. Jono bažnyčiai Klaipėdos mieste Seimo nutarimu buvo suteiktas valstybei svarbaus objekto statusas. Klaipėda laikosi pozicijos, kad tas statusas jau atliko savo funkciją. Iš esmės valstybei svarbaus objekto statuso suteikimui tada sąlygos nebuvo tinkamos. Paprastai šis statusas yra suteikiamas Vyriausybės nutarimu, o tą kartą buvo padaryta išimtis ir statusas suteiktas Seimo nutarimu. Tikslas buvo pritraukti daugiau dėmesio, pabandyti pritraukti investicijų iš liuteronų fondų Vokietijoje. Laikomasi pozicijos, kad tą projekto viešinimo funkciją šitas nutarimas kaip ir atliko. Šiandien Klaipėdos miesto savivaldybė ir projekto organizatoriai yra susidūrę su biurokratinėmis kliūtimis, nes projektas iš esmės neatitinka valstybei svarbaus objekto reikalavimų. Vyriausybė negali pradėti detalaus plano korektūros organizavimo procedūros, Klaipėdos miesto savivaldybė taip pat, nes šitas statusas, nors ir butaforinis, bet uždeda tam tikrus pančius, lygiai taip pat negali pradėti procedūrų. Tikrai yra atlikti archeologiniai tyrimai, remiantis šiuo suteiktu statusu, yra atlikti tam tikri žingsniai. Šiandien po archeologinių tyrimų yra poreikis vis dėlto startuoti su detaliojo plano korekcijomis, jas Klaipėdos miesto savivaldybė yra pasiruošusi atlikti, yra davusi, kaip suprantu, tokį pažadą bendruomenėms, todėl buvo gautas poreikis šitą statusą panaikinti su galimybe ateityje, jau atitinkant reikalavimus, nustatyta tvarka galbūt tą statusą gauti iš naujo.

PIRMININKAS. Du Seimo nariai nori klausti. Pirma klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Žinokite, visai nesupratau jūsų paaiškinimo, nes, viena vertus, jūs sakėte, kad statusas yra butaforinis, tarsi jokių pareigų ir teisių nesukuria, paskui sakėte, kad jisai uždeda savivaldybei neva kažkokias pareigas. Vienu metu jūs sakėte, kad nutarimas atliko savo funkciją, bet siūlote jį naikinti. Tų nutarimų, kurie atliko savo funkciją, Teisės aktų registre yra labai daug. Ar reikia suprasti, kad dabar dėl kiekvieno nutarimo, kuris jau yra nenaudingas, jūs registruosite to nutarimo panaikinimą ir gaišinsite Seimo laiką, ar vis dėlto reikėtų suprasti, kad yra kokios nors kitos gilesnės priežastys, nes jūsų paaiškinimuose yra tikrai labai daug prieštaravimų pačiam sau?

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Reikia remtis ne vien mano paaiškinimais, bet perskaityti, matyt, ir patį nutarimo projektą. Iš esmės ten viskas gana aiškiai atspindėta. Tikrai jokių paslėptų dalykų čia nėra. Jeigu vis dėlto tie nutarimai bus tokie, kurie trukdys atitinkamoms institucijoms, organizacijoms, šiuo atveju Klaipėdos miesto savivaldybei, tęsti ar vykdyti kokias nors funkcijas, tai, taip, su tokiais projektais ateisiu ir ateityje, jeigu bus toks poreikis.

PIRMININKAS. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Ar tai yra gražaus bendradarbiavimo su Klaipėdos savivaldybe pavyzdys, šis jūsų teikiamas projektas?

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Be jokios abejonės. Iš tikrųjų Klaipėdos miesto savivaldybė yra dėkinga už tas pastangas suteikti šitą statusą praėjusioje kadencijoje. Kaip minėjau, poreikis panaikinti šitą statusą dabartiniame etape yra būtent Klaipėdos miesto savivaldybės ir liuteronų bendruomenės, kuri yra atsakinga už šito projekto rengimą ir vystymą, prašymo rezultatas. Apie tai yra ir straipsnių viešojoje erdvėje. Tikrai yra įkalinti biurokratinuose mechanizmuose. Savivaldybė nori tęsti projektą ir tesėti pažadus bendruomenei, tačiau šiandien tikrai tos biurokratinės kliūtys neleidžia judėti iš mirties taško.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš kažkaip labai giliai turiu abejonių, ar Seimo narys turi savivaldybės įgaliojimus šnekėti savivaldybės vardu. Labai prašyčiau frakcijos vardu pertraukos iki kito posėdžio, o mes jau tikrai susisieksime su meru ir paklausime apie jūsų įgaliojimus kalbėti už Klaipėdos miesto savivaldybę. Tikiuosi, kad merą pasveikinote, beje, šiandien su jubiliejumi, jeigu jau įgaliojimus turite.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, mes būtume galėję tą spėti išsiaiškinti iki svarstymo stadijos, bet jūsų valia. Jeigu prašote pertraukos iki kito posėdžio, mes turime balsuoti, čia nėra galimybės ką nors svarstyti. (*Balsai salėje*) Paprašyta pertraukos, balsuojame dėl... (*Šurmuly salėje*) Aš suteiksiu žodį A. Petrošiui, kad paaiškintų, bet pertraukos prašymas nuskambėjo, čia nėra galimybės jo kaip nors paneigti.

Už – 29, prieš – 35, susilaikė 9. Opozicijos frakcijos prašymui balsų pakanka, pertrauka iki kito posėdžio. Ir A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš norėjau savo argumentus išdėstyti dar prieš balsavimą. Yra viešų straipsnių, „Vakarų eksprese“ vakar ar užvakar buvo paviešintas straipsnis, buvo kalbinti tiek savivaldybės atstovai, tiek bendruomenės atstovai. Jie sakė, kad nėra kitos išeities, kaip tik tokiu būdu judėti į priekį. Tai būtų smagu, kad mes nevilkindume tų procedūrų ir savo aklaish prašymais netrukdytume tiems subjektams vis dėlto vystyti projektą, o pasidomėtume, paskaitytume ar bent jau paklaustume. Būčiau parodęs.

PIRMININKAS. Galbūt jūs nusiųskite kolegei to straipsnio nuorodą, kad ji giliau susipažintų ir išsklaidytų abejonę. Antradienį pratęsimė, nieko tokio.

14.51 val.

Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1928 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2354 (pateikimas)

Dabar dar 5 minutės iki balsavimo intervalo. Ilgai svarstomo projekto nenorėčiau siūlyti, galbūt darbotvarkės 2-18 klausimą – Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstaty-

mo pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą galėtume panagrinti. Pateikimas. Pranešėja – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Mieli kolegos, leiskite jums pristatyti įstatymo projektą, kuris, turiu pripažinti, nėra mano vienos iniciatyva. Tiesiog Teisės ir teisėtvarkos komitete svarstydami Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo kitas pataisas išsiaiškinome, jog direktyva yra įgyvendinta ne visos apimties, nors ji turėjo būti įgyvendinta jau 2005 metais. Tuomet diskutavome ir tarpusavyje, ir su Teisingumo ministerija, ir su teisingumo ministre. Išties labai dėkoju, kad Teisingumo ministerija padėjo tą įstatymo projektą parengti, o visi komiteto nariai pasirašė.

Projekto esmė, kaip jau minėjau, įgyvendinti 2005 metų direktyvą visa apimtimi ir leisti žmonių, kurie yra nukentėję nuo smurtinių nusikaltimų, artimiesiems paveldėti kompensacijas ir žalos atlyginimą. Šiuo metu dalis artimųjų gali paveldėti, jeigu smurtinis nusikaltimas įvyko iki 2019 metų birželio 30 dienos, kita dalis artimųjų negali paveldėti, nebent tik tais atvejais, kai dėl smurtinio nusikaltimo žuvęs asmuo spėjo pareikalauti kompensacijos. Kaip žinome, tokiais atvejais dauguma žmonių miršta ir to padaryti nespėja.

Atitinkamai artimieji, turėdami direktyvos garantijas į žalos atlyginimą, į žalos kompensaciją, būna priversti bylinėtis teismuose, nes, kaip žinome, direktyva, jeigu ji yra neįgyvendinta visa apimtimi, taikoma tiesiogiai, savo teises teisme ginti galima. Tačiau manyčiau, kad vis dėlto būtų šaunu, jeigu įstatymas žmonių neverstų bylinėtis teismuose ir tiesiog įgyvendintų direktyvą visa apimtimi.

Labai kviečiu palaikyti, kartu dėkoju praėjusią kadenciją dirbusiam Seimo nariui V. Gailiui, kuris labai principingai visada komitete kapsejo, kad reikia sutvarkyti būtent šios direktyvos įgyvendinimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Niekas nenori klausti. Dėl motyvų, pažiūrėsime, ar yra užsirašiusių. Yra. Gerbiamas A. Vinkus turi galimybę pasisakyti už.

A. VINKUS (LVŽSF). Kaip mes girdėjome iš ponios Agnės pristatymo, pagal dabar galiojančią teisinį reglamentavimą smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimas priklauso nuo smurtinio nusikaltimo padarymo datos. Mano galva, nereikia būti nei teisininku, nei ekspertu, kad suvoktum, jog tikrai neteisinga ir nelogiška, kad smurtiniais nusikaltimais padaryta žala nėra kompensuojama, jeigu nusikaltimas padarytas iki tam tikros datos. Šiuo atveju data susieta su įstatymo nuostatos galiojimo data, nes teisė į kompensaciją ir teisė kreiptis dėl smurtinių nusikaltimų padarytos žalos kompensavimo nuo 2019 metų vidurio galioja tik į priekį. O išeina, kad aukos, patyrusios žalą iki tol, lieka ant ledo.

Taigi palaikau siūlymą pakeisti įstatymo nuostatas taip, kad tiek teisė į kompensaciją, tiek teisė kreiptis dėl smurtinių nusikaltimų padarytos žalos kompensavimo nepriklausytų nuo nusikaltimo padarymo datos. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Kaip tik jūsų motyvai leido mums pasiekti numatytą balsavimo intervalą. Galime dabar ir apsispręsti dėl šio projekto, ar pritariame po pateikimo, nes jis liko mūsų švieslenteje. Balsuojame, ar pritariame ką tik kolegės A. Širinskienės pateiktam įstatymo projektui.

Balsavo 110, už visi 110. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymo data – birželio 15 diena. Pritariame bendru sutarimu.

Dabar grįžtame prie tų projektų, kur buvo padaryta pertrauka rytiniame posėdyje. Pastebėsiu, kad dėl visų trijų projektų daugiau pertraukų prašyti nebegalima. Mes pasižiūrėjome, dėl visų jų yra jau dvi pertraukos imtos. Jei kiltų tokių sumanymų, iškart pasakau, kokia situacija.

14.56 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2066(5) (svarstymo tęsinys)

Mes esame sustoję prie 35 straipsnio. Seimo narys A. Sysas pateikė savo pasiūlymą, buvo išklaudyta komiteto pozicija. Aš vis tiek į tribūną kviečiu sugrįžti A. Petrošių, nes bus daugiau pasiūlymų.

Dabar motyvai už, prieš. Buvo užsirašęs už Seimo narys T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, noriu pratęsti, nors po pietų gal ne visi dar atsiga-
vę, bet noriu pratęsti diskusiją apie tai, ar gali profesinės sąjungos ir jų... ir papildomos garanti-
jos atsirasti įstatymuose. Mano galva, tai konceptuali diskusija. Tikrai šis projektas dvelkia ir teče-
rizmu, ir mūsų ne visai garbingu įvairiausių institucijų optimizavimu. Todėl mes turime, įvertinę
ir Darbo kodekso priėmimo, ir paskui – kaitaliojimo praktiką, turime labai rimtai pažiūrėti į šį
klausimą.

Negalima sakyti, kad socialinės garantijos kolektyvinėse sutartyse, o čia, įstatymuose, tik pa-
grindinės nuostatos ir... Mes negalime išmesti į šiukšlių dėžę jau esamų pasiekimų to socialinio
dialogo, tų kolektyvinių derybų, tų politinio proceso rezultatų ir tiesiog iš naujo sukurti naujos
valstybės tarnybos. Taip tiesiog nebus. Istorinė atmintis, istoriniai pasiekimai turi būti fiksuojami
ir minimaliai koreguojami. Kitaip mes tikrai atbaidysime žmones nuo valstybės tarnybos.

Privataus verslo socialiai atsakingose įmonėse tikrai yra daugybė papildomų socialinių ga-
rantijų, daugybė įvairiausių palengvinimų ir darbuotojų įgalinimo taisyklių. Tai čia, įstatymuose,
jeigu yra poreikis, o poreikis numatyti tam tikrus profsąjungų veiklos ypatumus valstybės tarny-
boje yra, didžiulis poreikis, tai traktuokime šį įstatymą kaip didelį kolektyvinį susitarimą. Bet
koks įstatymas pagal savo esmę ir yra susitarimas – visuomeninis susitarimas dėl kažko. Man la-
bai keista, kad mes nenorime pritarti gerai A. Syso iniciatyvai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ryte dėl motyvų prieš buvo užsirašęs K. Masiulis. Jam pirmenybė, jeigu pa-
geidauja. Jeigu...

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ar čia kalbame apie A. Syso?

PIRMININKAS. Taip.

K. MASIULIS (TS-LKDF). A! Gerbiamo Syso, Algirdo. Aš manau, kad Algirdas prieštaravo ir
pasisakydamas, ir argumentuodamas. Jis sakė, jog mano, kad perdėta reglamentacija nereikalin-
ga ir kad tos reglamentacijos, jis sutinka, jog nereikia perdėti, tačiau pats kitu veiksmu siūlo tą
reglamentaciją perdėti. Tai jeigu jau yra pakankamai reglamentuota, tai didesnė laisvė, manau,
netgi naudinga ir profsąjungoms yra.

PIRMININKAS. Pasitiksliname, kad komiteto pozicija ir motyvai vis dėlto nebuvo pasakyti
rytiniame posėdyje, tai suteikiu žodį pranešėjui tą padaryti.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aišku, jau dabar išklausėme argumentus, bet iš esmės, matyt, toks
jausmas, kad ne apie tai argumentai kai kuriose vietose buvo. Iš esmės įstatymo projektas yra pa-
pildytas nuostata, kad kolektyvinėms deryboms ir kolektyvinių sutarčių sudarymui valstybės
tarnyboje taikomos Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostatos. Ši nuostata reiškia, kad minė-
tiems kolektyviniams santykiams Darbo kodekso nuostatos taikomos be jokių išimčių. Maža to,
kaip jau minėjau, prie ankstesnių punktų 194 straipsnyje yra numatyti ir kolektyvinių derybų
viešajame sektoriuje ypatumai. Profesinių sąjungų atstovų garantijos įstatymais turi būti nusta-
tytos vienodai ir čia iš esmės dauguma sutikome ir komitete su šia nuostata. Taip pat įstatymai
neturi diferencijuoti profesinių sąjungų atstovų garantijų priklausomai nuo to, kokio, viešojo ar
privataus, sektoriaus dirbančiuosius vienija profesinė sąjunga. Na ir dėl didesnių garantijų profe-
sinės sąjungos turi susiderėti kolektyvinėse sutartyse. Tai šiuo atveju mes turėjome situaciją, ku-
omet yra bandoma iš Darbo kodekso perkelti tikrai nemažą skirsnį. Teisės aktai vis dėlto turi būti
trumpi, aiškūs ir perkelti nuostatų, kurios jau yra surašytos, nėra tikslinga. Komitetas nepritarė
šitam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl aptarto A. Syso pasiūlymo.

Balsavo 121: už – 53, prieš – 21, susilaikė 47. Pasiūlymui yra nepritarta.

Toliau dėl 36 straipsnio yra Seimo narių K. Vilkausko ir kitų pasiūlymas, jam pritarta iš da-
lies. Aš klausu, ar tenkina dalinis pritarimas?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Taip, tenkina iš dalies, nes šio pasiūlymo esmė, kad buvo teiktas
pasiūlymas dar anksčiau Valstybės tarnybos departamentui dėl jų funkcijų sustiprinimo, būtent
sprendžiant įvairius klausimus, kad nereikėtų dėl tokių smulkesnių klausimų valstybės tarnauto-
jams kreiptis į teismą. Tenkina. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Balsuoti dėl visos apimties pasiūlymo nebereikia.

Toliau dėl kitų straipsnių pasiūlymų nėra. Pasiekėme to bendro projekto 2 straipsnį. Čia buvo mano paties pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Aš sutinku su tuo pritarimu iš dalies, neprašau balsuoti. Yra A. Syso pasiūlymas taip pat dėl šio straipsnio, jam pritarė iš dalies. Aš klausiu, ar tenkina pritarimas iš dalies?

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū. Aš noriu padėkoti, yra rastas dar geresnis sprendimas, nes įvairiai gali susiklostyti žmonių likimai. Aš nereikalauju balsuoti.

PIRMININKAS. Čia buvo dar Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies, bet jis čia bendro pobūdžio, ne konkretus, ir čia balsuoti dėl kažko nereikia. Ap-svarstėme visus pasiūlymus.

Toliau nagrinėsime kitus projektus, dėl kurių yra pasiūlymų, ir galiausiai balsuosime po svarstymo už visą paketą. Prašau man pateikti projektus, dėl kurių yra kokių nors pasiūlymų. Čia Sekretoriatas šiek tiek turi...

15.05 val.

Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2068(4) (svarstymo tęsinys)

Tada imame Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2068(4). Dėl 1 straipsnio yra Kultūros komiteto pasiūlymas, jam pagrindinis komitetas pritarė iš dalies. Aš klausiu, ar tenkina. Žiūriu į Kultūros komiteto pirmininką, ar tenkina pritarimas iš dalies? (*Balsai salėje*) Dėl vedimo tvarkos. Tuoj įjungsiu.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL) Pirmininke, tiesiog pasitikslinsiu dėl vedimo tvarkos. Mes galvojo-me, kad jau yra balsavimo laikas prasidėjęs ir dabar balsuosime. Čia dėl lydimumų dabar?

PIRMININKAS. Dabar pereisime lydimumus, dėl kurių yra kokių nors pasiūlymų, ir bal-suosime dėl viso paketo jau finale. Dabar Kultūros komiteto pirmininko klausiu, ar tenkina prita-rimas iš dalies 1 straipsniui?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Tenkina.

PIRMININKAS. Tenkina. Balsuoti nereikia. Taip pat 2 straipsniui irgi yra pritarė iš dalies.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Netenkina, bet pritariame.

PIRMININKAS. Tenkina. Ir 3 straipsniui taip pat iš dalies pritarė. Ir čia tenkina. Gerai, kad išvaduojate nuo balsavimo ir motyvų.

Baigiame su šiuo lydimumu projektu.

15.06 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2069(4) (svarstymo tęsinys)

Dabar kitas lydymasis – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2069(4). Yra du straipsniai. Dėl 1 straipsnio yra Kultūros komiteto pasiūlymas, jam pritarė iš dalies. Tai vėl, matau, komiteto pirmininkas linksi, dalinis pritarimas tenkina. Balsuoti nereikia. (*Balsai salėje*) Galbūt mes pavadinsime, kad būtų aiškumas. Eilės tvarka. (*Balsai salėje*)

Eilės tvarka dėl kitų įstatymų projektų pasiūlymų nėra. (*Balsai salėje*) Man duokite tuos, dėl kurių yra pasiūlymų.

15.08 val.

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2072(4) (svarstymo tęsinys)

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2072(4). G. Burokienė – dėl vedimo tvarkos. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Pirmininke, mes nelabai susigaudome, kas čia vyksta. Perėjome vieną įstatymą, balsuojame už įstatymą ir einame prie kitų įstatymų, kad ir lydimųjų. Kas čia yra per šokinėjimas?

PIRMININKAS. Aš paaiškinau, kad mes...

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Bet ar yra... Kokių Statuto straipsniu remdamasis jūs dabar ištraukinėjate vieną po kito įstatymus, pasiūlymus ir balsuojame? Mes nesigaudome, kas čia vyksta. Čia kažkoks naujas vedimo būdas.

PIRMININKAS. Visada taip darome, kai yra daug lydimųjų. Mes nagrinėjame tuos projektus, dėl kurių yra pasiūlymų.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Nagrinėjame įstatymą, po įstatymo – lydimuosius.

PIRMININKAS. Taip.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, mes dabar svarstėme vieną įstatymą, taip pabaigiame su tuo vienu ir paskui einame prie lydimųjų, vieną paskui kitą. O jūs dabar per visus lydimuosius norite perbėgti greitai.

PIRMININKAS. Ir balsuoti dėl viso paketo.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ne dėl kiekvieno atskirai?

PIRMININKAS. Ne, projektai yra susiję, nėra taip, kad... Jeigu jie būtų kažkokie nepriklausomi, jų nebūtų pakete. Svarstymo stadijoje mes paprastai...

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Palaukite, kiekvienas ten yra ir paketo, ir išimtų, vis tiek paketas eina. Už kiekvieną atskirai galime balsuoti, čia nesusiję vienas su kitu.

PIRMININKAS. Prašau – A. Širinskienė dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Pirmininke, aš nelabai suprantu, kuo jie yra susiję. Tarkime, gali būti, kad Seimo narys nenorės balsuoti už teisės aktą, kuriuo jam yra didinamas atlyginimas, bet galbūt jis norės paremti kitą įstatymo projektą iš paketo. Kaip mes galime už visus 20 ar 30 projektų balsuoti vienu ypu? Gal eikime nuosekliai.

PIRMININKAS. Tikrai esame balsavę ir už dar daugiau projektų svarstymo stadijoje vienu ypu, čia nėra nieko naujo. Bet jeigu yra skirtingų siūlymų – ar numatyti balsavimą už visą paketą, ar balsuoti už kiekvieną atskirai – gali būti tokie siūlymai. Aš tuomet pateikiu alternatyvų balsavimą, ką darome. Kas balsuoja už, balsuoja už tai, kad galiausiai balsuosime už visą paketą, kas balsuoja prieš, pageidauja balsuoti už kiekvieną projektą atskirai.

Dar kartą A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Gerbiamas pirmininke, neverskite rašyti Etikos ir procedūrų komisijai skundo. Jeigu būtų bendras sutarimas, tai būtų bendras sutarimas. Dabar jeigu bent vienas Seimo narys paprašo balsuoti už kiekvieną ir išreikšti savo valią, tai koks gali būti kitoks balsavimas?

15.11 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2066(5) (svarstymo tęsinys)

PIRMININKAS. Gerai, kad nebūtų čia ginčų, svarbus paketas, iš tikrųjų būtų gaila, jeigu mes įsiveltume į procedūrinius aiškinimus Etikos ir procedūrų komisijoje. Tuomet iš eilės. Grįžtame prie Valstybės tarnybos įstatymo projekto. Pasiūlymus aptarėme. Motyvai už, prieš. Ir balsuosime. Dėl Valstybės tarnybos... Dėl motyvų reikėjo leisti, atsiprašau, nepaleiskite balsavimo. Dėl motyvų dėl viso įstatymo projekto. Tuomet balsuosime. V. Mitalas – už.

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji kolegos, turbūt nėra pastaruoju metu labiau su nacionaliniu saugumu susijusio klausimo negu šis įstatymų paketas. Ir čia yra tikroji jo svarba. Man atrodo, mes visi matome ir visi suprantame, kad valstybės tarnyba dažniausiai, vis dažniau remiasi iš idėjos dirbančiais, idealistais, tais žmonėmis, kurie yra pasišventę dirbti šį darbą. Bet ta konkurencija, apie kurią mes kalbėjome, su privačiu sektoriumi, galima ar negalima, neišvengiamai vyksta. Ir todėl valstybė turi taip pat gebėti, viešasis sektorius turi taip pat gebėti kokybiškai konkuruoti kitomis sąlygomis, kitomis galimybėmis, bet vis dėlto konkuruoti su privačiu sektoriumi, pritraukti darbuotojus, mokėti jiems konkurencingą atlyginimą, skatinti už pasiekimus, skatinti už pasiektus darbo rezultatus ir būtent dėl to taip stiprėti iš vidaus.

Aš vertinu šitą įstatymų paketą labai rimtai, kaip vieną svarbiausių šios kadencijos darbų. Tikiuosi, jam pavyks pereiti visas stadijas iki pat priėmimo ir būti sėkmingai priimtam. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė – prieš.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Mieli kolegos, įvyko diskusija svarstymo metu. Čia, kaip sakoma, priėjo K. Masiulis ir tarė. Žmogus tikrai bandė rasti pagyros žodžių šiam įstatymo projektui, ilgai ieškojęs, gerą definiciją rado šiam Valstybės tarnybos įstatymui, tai yra miškas. Iš tiesų tai yra miškas, toks suplaktas kokteiliukas, labai dietinis valstybės tarnautojams, šiek tiek riebesnis įstatygų vadovams, kalbant apie jų galias ir augantį darbo užmokestį. Miškas. Čia primiksiuota įstatyme ir įgyvendinimo terminų. Vienaip mes traktuojame prokurorus, kitaip teisėjus, vienaip mes kalbame apie merus ir jų atlyginimus, kitaip apie savivaldybių tarnautojus.

Taip pat mes nežinome ir ministrės nuomonės apie Valstybės tarnybos įstatymą. Tikėtina, aš darau tokią prielaidą, kad gal tik iš dalies ministrė A. Bilotaitė pritarė I. Šimonytės pasiūlytai reformai. Iš tiesų po svarstymo negaliu pritarti įstatymo projektui, kuris iš tiesų mažina valstybės tarnautojų socialines garantijas, nepasiūlo jiems papildomų adekvačių garantijų ir nebus priemonė, kuri didins patrauklumą. Tiesiog mes naikiname valstybės tarnybą, kitaip kalbant, ir pereiname į režimą, žvelgiant į Darbo kodekso aprėptį. Net profsąjungos – ir tos – derybose lieka kaip Darbo kodekso dalis, kitaip, negu, tarkime, Vidaus tarnybos statute numatytais atvejais. Iš tiesų iki Valstybės tarnybos įstatymo priėmimo mes tikimės dar tokio prasmingo dialogo, socialinio dialogo, koks įvyko Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete, kad jis bus pratęstas ir surasime dar geresnius sprendimus dėl šio įstatymo projekto. Po svarstymo aš negaliu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas pirmininke, matome tikrai daug užsirašiusių kalbėti. Taip, svarstymo stadija, kalba paprastai po vieną, bet, man rodos, matome, kad užsirašiusi ir vadaus reikalų ministrė, kurios nuomonės tarsi viešai ir nesame girdėję, tai siūlome suteikti žodį bent jau, kad dar po vieną kalbėtų už ir prieš ir kad galėtų pasisakyti ministrė.

PIRMININKAS. Na, jūs griežtai pareikalavote balsuoti dėl kiekvieno atskirai. Tai dėl atskiro projekto, deja, pagal Statutą vienas kalba už, vienas – prieš. Paskui apskųsite mane, kad leidau daugiau kalbėti. (*Triukšmas salėje*) Jeigu jau čia griežtai sutarėme... (*Balsai salėje*) Kas nori dar išsakyti kokius nors motyvus, tegul užsirašo dėl lydimųjų. Balsuojame dėl to pagrindinio Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 121: už – 74, prieš – 9, susilaikė 38. Projektui po svarstymo pritariama.

15.17 val.

Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projektas Nr. XIVP-2067(4) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projektas Nr. XIVP-2067(4). Svarstymas. Ar yra pageidaujančių dėl motyvų? A. Širinskienė – prieš. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš, girdėdama tokius skambius pareiškimus, kaip šimtmečio reforma ar kadencijos reforma, vis dėlto tikrai norėčiau išgirsti ministrės A. Bilotaitės balsą. Galbūt užtenka slėptis už premjerės, už Vyriausybės pečių ir tiesiog pačiai paraginti reikėtų Seimo narius balsuoti už įstatymo projektą, kuris, manyčiau, tikrai nėra šimtmečio ar dešimtmečio reforma, bet tai yra projektas, kuris griauja valstybės pamatus. Ir valstybės pamatus, kurie yra esminiai, tai yra valstybės tarnyba. Jūs kuriate valstybės tarnybą, kurios atrankos bus, supraskime, vėl necentralizuotos, kur vadovas galės labai lengvai disponuoti atlyginimu ir duoti didesnę atlyginimą tam, kuris labiau patinka. Kai atsimename tuos laikus, kada buvo decentralizuotos atrankos, turėjome didžiulę problemą su nepotizmu, kitais reiškiniiais, tai tokią vaivorykštinių bebrų valstybės tarnybą jūs bandote sukurti. Bet tikrai labai raginu ministrę A. Bilotaitę turėti drąsos atsisototi prie mikrofono ir pagaliau pasakyti pačiai, o ne premjerės lūpomis, kad tai yra puiki reforma, kuriai ji, kaip ministrė, pritaria.

PIRMININKAS. Kaip tik ir turėsite galimybę išgirsti tą išsvajotą ministrės balsą. Už kalba A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, labai džiaugiuosi, kad mūsų Vidaus reikalų ministerijos parengta reforma sulaukė tiek dėmesio, ir aš suprantu kodėl. Todėl, kad svarstome ypatingos svarbos projektą. Tikriausiai visi šioje salėje sutariame, kad situacija valstybės tarnyboje yra grėsminga. Man atrodo, nėra šiandien nė vieno žmogaus, kuris manytų kitaip.

Iki krizių akis tikrai badė tai, kokia sudėtinga situacija yra mūsų valstybės tarnyboje. Jeigu žiūrėtume į rodiklius, ką rodo tarptautiniai tyrimai, tai pagal mūsų efektyvumo indeksą Lietuva yra 20 vietoje iš 38 valstybių, pagal gebėjimus mūsų valstybės tarnyba yra 36 iš 38. Taip pat krizės parodė, kad mums katastrofiškai trūksta profesionalų, į kuriuos galima atsiremti. Tikrai laukti daugiau negalime, valstybei išgyvenant krizę po krizės reikalingi stipriausi protai. Tai yra sudėtinga padaryti, nes čia yra dvigubai mažesni atlyginimai negu privačiame sektoriuje. 60 % šiuo metu yra nepatenkinti valstybės tarnyboje esama situacija, kasmet mažėja apskritai norinčių ateiti į valstybės tarnybą, mažėja ir pačios visuomenės pasitikėjimas valstybės tarnyba.

Taigi ieškodami geriausių sutarimų turėjome ne vienus debatus, tikrai turėjome daug debatų, daug aptarimų, daug formatų ir buvo rastas kompromisas – mes išgirdome kitokias nuomones, susitarėme tam, kad turėtume lanksčią, modernią, profesionalią valstybės tarnybą. Kviečiu palaikyti. Man atrodo, šitas sprendimas yra labai svarbus, nes nuo to priklausys ir mūsų visos valstybės raida, ir žmonių gyvenimo kokybė. Suprantu – emocijos yra emocijos, bet, man atrodo, visi suprantame, kad tas pokytis yra reikalingas. Yra buvę daug bandymų, yra buvęs ne vienas bandymas daryti pokyčius, bet kažkaip pritrūkdavo politinės valios, užsispyrimo tą pokytį įgyvendinti.

PIRMININKAS. Ar premjerė nori pasinaudoti teise kalbėti be eilės? Ne. Gerai. Balsuojame, ar pritariame Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projektui Nr. XIVP-2067(4).

Balsavo 124: už – 74, prieš – 6, susilaikė 44. Po svarstymo pritarta.

Replika po balsavimo – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, ne visi salėje sutinka su jūsų nuomone apie valstybės tarnybą. Jūs naudojate tuos skaičius ketverių ar trejų metų senumo, bet niekada nepaminite, kelintoje vietoje Lietuvos valstybė yra pagal valstybės tarnautojo darbo užmokestį. Va jeigu jūs paminėsite šitą faktorių, tada suprasime, kodėl mes esame vienoje vietoje, kuri prasideda raide š.

15.22 val.

Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2068(4) (svarstymo tęsinys)

PIRMININKAS. Toliau – Dokumentų ir archyvų įstatymo 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2068(4). Svarstymas. Pažiūrėsime, ar yra dėl motyvų. Nėra. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 123: už – 78, prieš – 5, susilaikė 40. Pritarta. Toliau...

A. Gedvilas dėl vedimo tvarkos.

A. GEDVILAS (MSNG). Balsą prašau įskaityti, susilaikiau.

PIRMININKAS. Kaip balsavote?

A. GEDVILAS (MSNG). Susilaikiau.

PIRMININKAS. Susilaikė A. Gedvilas. Fiksuojame dėl protokolo.

15.23 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2069(4) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2069. Nėra dėl motyvų užsirašiusių. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Už – 76, prieš – 4, susilaikė 41. Po svarstymo pritarta.

15.24 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 28, 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2070(4) (svarstymo tęsinys)

Toliau – Visuomenės informavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2070(4). Dėl motyvų už – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš suprantu, kad kai kurias koleges erzina mano balsas, bet ką jau dabar padarysi, čia turbūt abipusis jausmas. Vis dėlto norėčiau referuoti į tai, ką sakė ką tik gerbiamas Algis. Galbūt įvairūs reitingų duomenys yra ir pavėlavę, ir labai dažnai netikslūs, bet yra pakankamai gerų duomenų, kur labai gerai matosi situacija dabar. Statistika periodiškai skelbia laisvas darbo vietas ir kur yra jų didžiausias procentas. Kad ir kaip būtų gėda, didžiausias jų procentas yra viešajame valdyme ir administravime. Tai patvirtina tik tai, ką sakė Agnė, nes konkursų statistiką mes turime aktualią ir visą šitą situaciją matome ir dabar tokią pačią.

Aš tikrai labai gerbiu valstybės tarnautojus. Man jų negerbti tiesiog neišeitų pagal savo darbo praktiką, nes pati daugybę metų tokia buvau ir tikrai žinau, kaip sunku kartais būti iniciatyviam ir drąsiam ir turėti savo nuomonę, ir nebijoti, kad tave kokia nors viena ar kita politinė konjunkštūra gali priversti daryti dalykus, kurių tu nenori daryti. Bet mes bent jau pradėkime keisti tą situaciją. Čia yra ta reforma, kuri būtent ir pradeda keisti, būtent tą atlyginimą priartindama prie rinkos atlyginimų, kai jau nebereikės žmonių žeminti, išsigalvojant jiems papildomų darbų, išsigalvojant kokių nors papildomų krūvių ir visų kitų dalykų, kurių nėra ir kuriuos mes darome tik tam, kad kažkaip žmonėms padoriau atlygintume už darbą, kurį jie dirba.

Nors su šiuo konkrečiai projektu tai nėra susiję, bet labai ačiū, kad išklausėte.

PIRMININKAS. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš taip pat suprantu, kad salėje yra Seimo narių, kuriuos mano balsas labai erzina. Tačiau noriu pasakyti esminį dalyką, kad viso šito įstatymų paketo autorius yra V. Vasiliauskas, buvęs D. Grybauskaitės rinkimų štabo vadas, buvęs premjerės patarėjas, buvęs Lietuvos banko valdytojas, kuris pasakė sparnuotąją frazę: moralė – ne šio pasaulio dimensija. Štai čia viskas sudėta į šitą įstatymą, visos pono V. Vasiliausko mintys. Šitas įstatymas dabar ne skatins žmones, tarnautojus geriau dirbti, bet skatins gerai prisitaikyti ir pataikauti savo viršiniui. Štai kokia yra V. Vasiliausko mintis, todėl aš prieš šitokią jo sparnuotąją frazę, kad moralė – ne šio pasaulio dimensija.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame, ar pritariame šiam projektui po svarstymo.

Už – 76, prieš – 5, susilaikė 40. Projektui pritarta.

15.27 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 32, 67 ir 70 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2071(4) (svarstymo tęsinys)

Kitas klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-2071(4). Svarstymas. A. Širinskienė pasisako prieš.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš vis dėlto premjerei, kuri čia sako, kad labai erzina kai kuriuos balsus girdėdama, galiu pasakyti, kad, žinote, visą laiką galima ir nesierzinti, o tiesiog mokėti girdėti ir įsiklausyti. Tie jūsų žodžiai, kurie skambėjo iš ministrės A. Bilotaitės lūpų, kad jūsų idealas yra lanksti, moderni, profesionali valstybės tarnyba, tai geriausia iliustracija, kaip jūs lanksčią, profesionalią ir modernią valstybės tarnybą suprantate, yra konkursas į „Lietuvos geležinkelius“, kurį laimėjo A. Armonaitės klasiokė ar kursiokė. Čia yra tas idealas, prie ko veda visa valstybės tarnybos reforma su galimybe lengviau įdarbinti savus, su galimybe lengviau saviems paskirti geresnį atlyginimą, ir tai yra jūsų žadamas skaidrumas. Tikrai labai siūlau nesierzinti, reaguoti ramiai, tiesiog nedarykite tokių darbų ir jūsų niekas nebekritikuos.

PIRMININKAS. Premjerė I. Šimonytė – už.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Nežinau, gerbiama kolege, kodėl jūs asmeniškai mano pasisakymą priėmėte, tikrai aš jūsų neminėjau.

O kalbant apie „Lietuvos geležinkelius“, aš netikiu, kad tokia kompetentinga teisininkė kaip jūs neskiriate, kuo skiriasi valstybės valdomos įmonės nuo valstybės tarnybos. Siūlau palaikyti šitą Statuto pataisą. Ačiū.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl Statuto pataisos.

Balsavo 120: už – 77, prieš – 7, susilaikė 36. Projektui pritarta.

15.29 val.

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2072(4) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas yra Nr. XIVP-2072(4). Čia buvo mano paties pasiūlymas palikti prievolę kandidatams deklaruoti turtą. Įvertinęs komiteto argumentus, aš pasiūlymą atsiimu ir sutaupau laiko. Galime spręsti dėl viso projekto, jeigu yra norinčių kalbėti. Nėra. Balsuojame, ar pritariame šiam projektui.

Už – 77, prieš – 4, susilaikė 40. Projektui pritarta.

15.31 val.

Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 16, 18, 21 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2073(4) (svarstymo tęsinys)

Kitas – Lygių galimybių įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-2073(4). Čia yra Žmogaus teisių komiteto pasiūlymas dėl 1 straipsnio, jam pagrindinis komitetas pritarė iš dalies. Ar tenkina? Tenkina, tada daugiau nenagrinėjame. Taip pat yra Žmogaus teisių komiteto pasiūlymas dėl 4 straipsnio. Vėlgi pritarta iš dalies. Tenkina? Nenagrinėjame. Viskas. Dėl viso šio projekto nėra užsirašiusių dėl motyvų. Balsuojame.

Už – 80, prieš – 5, susilaikė 40. Pritarta.

Aš paskelbsiu, kad balsavimo intervalą pratęsiu iki šio posėdžio pabaigos, kadangi iš esmės visi likę projektai, dėl kurių turime balsuoti. Galbūt pora projektų, kur dar nebuvo pateikta, tai dėl jų daryti dar vieną atskirą balsavimo intervalą tikrai nėra prasmės. Tęsiame tada numatydami, kad balsuosime ištiesai dabar.

15.32 val.

Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2074(4) (svarstymo tęsinys)

Toliau – Korupcijos prevencijos įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-2074(4). Pasiūlymų nėra. Motyvai. T. Tomilinas – prieš.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Jeigu leisite, pasisakysiu bendru klausimu, ne konkrečiai dėl šio projekto. Manęs visiškai neerzina jokie nei premjerės, nei valdančiųjų balsai, bet vis dėlto norisi pasakyti, kad jeigu jūs taip moralizujete, kad čia šis projektas išgelbės valstybės tarnybą, kad suteiks žmonėms daugiau orumo, tai kur pinigai?

Nejaugi visiems neaišku, kad pinigai turi eiti paskui reformas. O kur yra jūsų žadėta reforma viešojo sektoriaus finansavimo, kur yra mokesčių reforma? Ar ji iš viso bus priimta? Sprendžiant iš to, ką mes girdime, – jokio plano realiai nėra ir pinigų nebus.

Gana ciniškai atrodo, kad Seimo nariai, jeigu jie pasididins tuos koeficientus, tai tikrai kitoje kadencijoje gaus žymiai daugiau, kas yra... Aš sutinku su tuo, kad turime gauti didesnius atlyginimus, tačiau mūsų tie koeficientai garantuoti, o daugybės dešimčių, šimtų įstaigų algos negarantuotos, nes paskui turi eiti asignavimai. O asignavimai turi atsirasti iš visiškai kitokios mokesčių

sistemos. Tai pirmiausia reikėjo padaryti mokesčių reformą, padidinti BVP perskirstymą ir jau tada imtis tokių žiaurių reformų.

Mano buvęs dėstytojas D. Žeruolis, kaip suprantu, yra tas *mastermind* tos reformos. Viskas gerai, bet tai yra labai liberali naujosios viešosios vadybos reforma, kai patys skęstantys turės save gelbėti ir prasidės visų kovos prieš visus tose įstaigose, kur pinigų nebus.

PIRMININKAS. A. Navickas – už.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Kadangi ponas T. Tomilinas pradėjo cituoti kino filmus, tai aš irgi turiu tada jam atsakyti: Tomai, kam jums pinigai, jeigu neturite fantazijos? O šiaip, man atrodo, čia tikrai yra subalansuotas dalykas. Tikrai raginu pritarti mokesčių reformai. Ji yra tikrai subalansuota ir tikrai turėsite pinigų viešojoje sferoje. (*Balsai salėje*) Ne, dabar valstybės tarnyboje, atsi-prašau, gerbiamasis.

PIRMININKAS. Gerai. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Korupcijos prevencijos įstatymo pataisos.

Už – 74, prieš – 4, susilaikė 38. Pritarta po svarstymo.

15.35 val.

Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2075(4) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2075(4). Čia yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasiūlymas. I. Haase pasakys, ar teikia pasiūlymą, nes pagrindinis komitetas nepritarė.

I. HAASE (TS-LKDF). Sutinkame su pagrindinio komiteto nuomone.

PIRMININKAS. Priimate pagrindinio komiteto poziciją? Neprašote balsuoti?

I. HAASE (TS-LKDF). Taip. Ne.

PIRMININKAS. Taip, tai prie to nesustojame. Buvo dar pasiūlymas dėl 2 straipsnio, čia pritariama iš dalies. Ar tenkina pritarimas iš dalies? Tenkina, taip pat nebenagrinėjame. Dėl viso projekto nėra norinčių kalbėti, balsuojame.

Už – 97, prieš – 2, susilaikė 26. Pritarta projektui po svarstymo.

15.36 val.

Nacionalinės teismų administracijos įstatymo Nr. IX-787 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2076(4) (svarstymo tęsinys)

Toliau – Nacionalinės teismų administracijos įstatymo 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2076(4). Jokių pasiūlymų čia nėra. Dėl motyvų nėra užsirašiusių, balsuojame.

Už – 111, prieš – 1, susilaikė 13. Po svarstymo pritariama.

15.37 val.

Kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 6, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2077(4) (svarstymo tęsinys)

Toliau – Kultūros tarybos įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-2077(4). Yra Kultūros komiteto du pasiūlymai. Pasiūlymui dėl 4 straipsnio nepritariama.

5 straipsniui pritariama iš dalies. Klausiu Kultūros komiteto pirmininko, ar prašysite balsuoti dėl kurio nors pasiūlymo, ar priimate pagrindinio komiteto poziciją?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Pritariame. Priimame.

PIRMININKAS. Priimate pagrindinio komiteto poziciją, tai nebalsuojame dėl buvusių pasiūlymų.

Dėl viso projekto nėra norinčių kalbėti. Balsuojame, ar... Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Už – 110, prieš – 1, susilaikė 13. Kuo toliau, tuo daugiau palaikymo.

15.38 val.

Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 7, 9, 19, 22, 25 ir 28 straipsnių, V skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2078(4) (svarstymo tęsinys)

Toliau – Seimo kontrolierių įstatymo pataisų įstatymo projektas Nr. XIVP-2078(4). Dėl 2 straipsnio yra T. V. Raskevičiaus pasiūlymų. Pritarta iš dalies. Taip pat 6 straipsniui pritarta iš dalies. Ar tenkina? Autorių tenkina pritarimas iš dalies. Mes neturime ką svarstyti ir galime apsispręsti dėl viso projekto. Nėra užsirašiusių kalbėti, balsuojame.

Už – 112, prieš – 1, susilaikė 10. Po svarstymo projektui pritarta.

15.39 val.

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 6, 8, 12, 26, 27 straipsnių ir šeštojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2079(4) (svarstymo tęsinys)

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-2079(4). Čia yra Žmogaus teisių komiteto pasiūlymų dėl 5 straipsnio. Čia pagrindinis komitetas pritarė iš dalies. Klausiu, ar tenkina pritarimas iš dalies. Tenkina. Tuomet motyvai dėl viso. Nėra. Balsuojame.

Už – 117, prieš – 1, susilaikė 9. Po svarstymo projektui pritarta.

15.40 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2080(3) (svarstymo tęsinys)

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2080(3). Yra siūlymas projektą atmesti. Balsuojame dėl išvados, nes dėl motyvų nėra pasisakančių. Balsuojame, ar pritariame atmetimui.

Už – 117, prieš – 2, susilaikė 5. Projektas atmetas.

15.41 val.

Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 11, 12, 18, 30, 33, 51, 52, 55 straipsnių ir priedo pakeitimo ir 53, 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2082(4) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-2082(4). Pasiūlymų, pastabų nėra. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsuojame dėl šio projekto.

Už – 114, prieš nėra, susilaikė 10. Pritarta po svarstymo.

15.42 val.

Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 26, 27 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2084(4) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Regioninės plėtros įstatymo pataisų projektas XIVP-2084(4). Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsuojame.

Balsavo 123: už – 113, prieš – 1, susilaikė 9. Po svarstymo pritarta.

15.42 val.

Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 22, 23, 26, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2087(4) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Valstybės kontrolės įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-2087(4). Pasiūlymų nėra, bet yra užsirašiusių dėl motyvų. R. Budbergytė kalbės prieš.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, aš labai norėčiau jus informuoti apie tai, kad Valstybės kontrolei, kaip aukščiausiai audito institucijai, jau beveik dvejus metus netaikomas Valstybės tarnybos įstatymas. Dabar tai, kaip yra pasiūlyta reglamentuoti jų nepriekaištingą reputaciją, jų negali tenkinti. Labai svarbus dalykas, kad Valstybės kontrolėje galėtų dirbti ne tik tokie nepriekaištingą reputaciją turintys žmonės, kurie nėra padarę nusikaltimo ar nusižengimo valstybės tarnybai, bet labai svarbu, kad nebūtų padarytas nusižengimas finansų sistemai. Todėl reikėtų išplėsti nepriekaištingos reputacijos sąvoką ir įrašyti, kad negali būti padarytas nusižengimas finansų sistemai.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad pagal INTOSAI standartus reikia nuorodos į atskirą jų etikos kodeksą, todėl projektas irgi turėtų būti papildytas. Prašyčiau nepalaikyti šio projekto, susilaikyti, registruosime siūlymus priėmimo metu, kad galėtume teisingai reglamentuoti šiuos svarbius nepriekaištingos reputacijos klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Už – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Na, su visa pagarba gerbiamai Rasai, tikrai tuos dalykus galima įregistruoti kaip projekto pataisymus ir apsvarstyti priėmimo stadijoje, todėl patį projektą atmesti tikrai yra netikslinga. Labai raginčiau kolegas palaikyti svarstymo stadijoje. Girdžiu, ką sakote, galima buvo prieš svarstymą įregistruoti pasiūlymus, bet jei jau nėra svarstyme pasiūlymų, tai įregistruokite prieš priėmimą. Tikrai tuos dalykus galima suderinti.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Už – 81, prieš – 2, susilaikė 41. Pritarta.

15.44 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2088(4) (svarstymo tęsinys)

Viešųjų pirkimų įstatymo 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2088(4). Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsuojame.

Už – 96, prieš – 2, susilaikė 23. Pritarta po svarstymo.

15.45 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 13, 22, 26, 27, 28 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2089(4) (svarstymo tęsinys)

Vyriausybės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2089(4). Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsuojame.

Už – 106, prieš – 2, susilaikė 17. Po svarstymo projektui pritarta.

15.46 val.

Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 ir 5¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2090(4) (svarstymo tęsinys)

Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, ir taip toliau įstatymo projektas Nr. XIVP-2090(4). Nėra pasiūlymų. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame.

Už – 99, prieš – 2, susilaikė 21. Po svarstymo pritarta.

15.46 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo ir 22 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2091(4) (svarstymo tęsinys)

Mokesčių administravimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2091(4). Nėra pasiūlymų. Nėra užsirašiusių dėl motyvų. Balsuojame.

Balsavo 124: už – 95, prieš nėra, susilaikė 29. Pritarta po svarstymo.

15.47 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20, 35, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2092(4) (svarstymo tęsinys)

Toliau – Vietos savivaldos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2092(4). Taip pat nėra pasiūlymų. Dėl motyvų kalbėti irgi nėra užsirašiusių. Balsuojame.

Už – 93, prieš – 1, susilaikė 27. Pritarta po svarstymo.

15.47 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2093(3) (svarstymo tęsinys)

Dar vienas Vietos savivaldos įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-2093(3). Taip pat nėra pasiūlymų. Nėra norinčių kalbėti dėl motyvų. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Taip, kad nebūtų nesusipratimų, balsuosime iš naujo, nes buvo pasiūlymas projektą atmesti. Galėjo kai kurie Seimo nariai to nepastebėti, nes visada balsuojame dėl komiteto išvados. Šiuo atveju turėjome balsuoti dėl komiteto išvados, kad projektą atmestume. Aš pakartosiu balsavimą, kad viskas būtų tvarkingai. Balsuojame, ar atmesti projektą.

Už – 112, prieš nėra, susilaikė 8. Projektas atmetas.

15.49 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2094(4) (svarstymo tęsinys)

Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2094(4). Nėra pasiūlymų. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsuojame.

Už – 105, prieš nėra, susilaikė 20. Pritarta po svarstymo.

15.49 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2095(4) (svarstymo tęsinys)

Dar vienas Viešojo administravimo įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-2095(4). Čia buvo mano pasiūlymai dėl 1 ir 2 straipsnių. Komitetas pritarė iš dalies. Aš neprašau balsuoti dėl visos apimties, tai galime pritari taip, kaip komitetas pritarė – iš dalies. Ir tada dėl viso projekto prieš – R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Aš labai atsiprašau, atsisakau dėl šito.

PIRMININKAS. Atsisako. Tada galime iš karto balsuoti dėl viso projekto.

Už – 105, prieš – 2, susilaikė 17. Pritarta po svarstymo.

15.51 val.

Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2096(4) (svarstymo tęsinys)

Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2096(4). Čia nėra konkrečių pasiūlymų, tik galbūt pagrindinio komiteto atstovas gali pakomentuoti. Čia buvo Audito komiteto tam tikrų pastabų. Prašom pakomentuoti.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėl Audito komiteto pasiūlymo balsuoti nėra tikslinga, nes Seimas pritarė Viešojo administravimo įstatymo (projektas Nr. XIVP-2094(4)) siūlomiems pakeitimams, jame vidaus audito funkcijų atlikimas priskiriamas vidaus administravimui.

PIRMININKAS. Kadangi turime atsižvelgti į ankstesnį projektą, tai balsuoti neteikiame. Tai gi, dėl viso projekto, prašom, R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Iš tiesų aš norėčiau vis tiek pasisakyti, kad pritarus Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimui, atrodo... Vadinasi, mes tikrai, matyt, klystame ir reikės tą situaciją ištaisyti, nes priskirti vidaus administravimo funkcijas vidaus audito tarnyboms yra tikrai, matyt, nedovanotina klaida, kurią galime padaryti, vis tiek tai yra viešosios finansų kontrolės funkcijos. Vidaus auditoriai turi tam tikrą išskirtinę vietą valdymo sistemoje, kontrolės sistemoje. Jie atlieka ir priežiūrą, ir vertinimą, ir kontrolę, todėl traktuoti, kad jie yra vidaus auditas, kaip vidaus administravimo padaliniai, būtų vis dėlto neteisinga. Jie turi turėti galimybę būti valstybės tarnautojais. Matyt, tokiems registruotiems siūlymams priėmimo metu reikėtų pritarti. Aš tikiuosi, pagrindinis komitetas taip pat išgirs, ką sakė ir Audito komitetas. Ačiū.

PIRMININKAS. I. Šimonytė – už projektą

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš atkreipčiau dėmesį į tai, kad vis dėlto konkrečią funkciją atliekančio asmens statusas (ar tai yra valstybės tarnautojas, ar darbo sutartininkas) niekaip nedaro įtakos jo nepriklausomumui. Geriausias to įrodymas turbūt yra Valstybės kontrolė – ji vis sa dirba pagal darbo sutartis.

Dabar jeigu mes grįšime prie vidaus tarnybos, jau atitinkamai prie vidaus audito, tai vidaus audito funkciją dabar institucijose atlieka maždaug 50 % valstybės tarnautojų, 50 % žmonių, dirbančių pagal darbo sutartis. Tai turbūt geriausiai ir paliudija, kad nėra niekuo ypatingas šitas statusas, dėl ko šitas statusas turėtų būti užfiksuotas kaip valstybės tarnybos statusas. Todėl šita diskusija čia buvo tikrai labai ilga, labai daug buvo diskutuota apie tai, kiek yra pagrįstas ar nepagrįstas vienos ar kitos funkcijos priskyrimas valstybės tarnybai, bet vis dėlto vidaus auditas yra pirmiausia skirtas vadovui ir todėl tai yra iš tikrųjų vidaus funkcija. Siūlyčiau pritarti šiam įstatymui taip, kaip jis yra suformuluotas.

PIRMININKAS. Balsuojame.

Už – 71, prieš – 7, susilaikė 48. Projektui pritarta. R. Budbergytė – replika po balsavimo. Prašom.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Gerbiama premjere, aš vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad visas Valstybės kontrolės nepriklausomumo statusas yra įtvirtintas mūsų Konstitucijoje. Čia reikia nemaišyti tokių dviejų institucijų kaip vidaus auditas ir Valstybės kontrolė – iš tiesų pagal funkcijas tai yra priskyrimas vidaus administravimo funkcijoms. Tai nelabai reikia sieti su tuo nepriklausomumu, o su tuo, kad jie vykdo tikrai tokias funkcijas, kurios nėra nei ūkinės ar techninės, nei vidaus administravimo funkcijos.

PIRMININKAS. Replikas išklausėme.

15.54 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2097(4) (svarstymo tęsinys)

Nagrinėjame toliau projektus. Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2097(4). Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame.

Už – 99, prieš – 2, susilaikė 22. Projektui po svarstymo pritarta.

15.56 val.

Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2098(4) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2098(4). Čia jau turime pasiūlymų. Dėl 5 straipsnio yra Seimo narių K. Vilkausko ir kitų pasiūlymai. Čia yra pritarta iš dalies. Aš klausiu, ar tenkina, ar prašote balsuoti dėl visos apimties?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Siūlau balsuoti dėl visos apimties. Iš tikrųjų mes apie tai visi kalbėjome daug ir vis dėlto dar norėtume pateikti balsuoti, kad prokurorai irgi būtų sulyginti su teisėjais ir galėtų dalyvauti šiame procese. Dėkoju.

PIRMININKAS. Tada išklausome komiteto poziciją.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Komitetas išties turėjo rimtą diskusiją ir ieškojo šios situacijos dėl prokurorų sprendinio, tačiau prokuroro institucija, matyt, dar nėra pasirengusi pokyčiui esamoje situacijoje, todėl komitetas, sutikdamas su pasiūlymo autorių idėja, kad prokurorams turi būti didinamas pareiginės algos koeficientas, taip pat sistemiškai įvertinęs visus gautus pasiūlymus, iš esmės pakoregavo įstatymo projektą ir priėmė sprendimą prokurorų pareiginės algos koeficientus peržiūrėti, tačiau padaryti tai šių metų rudens sesijoje. Todėl mes laikomės pozicijos, kad pritarimas iš dalies ir šiuo atveju.

PIRMININKAS. Motyvai. Prieš pasiūlymą pasisako I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Vėlgi su visa pagarba Generalinei prokuratūrai, visiems prokurorams ir visoms prokuratūroms... Kai prasidėjo ši diskusija komitete, buvo padėtas ant stalo vienas vienintelis argumentas – prokurorų atlyginimai turi būti 90 % nuo teismų. Tokią taisyklę tiesiog kažkas paskelbė kaip kažkokią duotybę ir nusprendė, kad ji tokia turi būti.

Aš labai nesiginčiju, gal taip ir turi būti, bet tokiu atveju reikia atsisėsti ir padaryti labai rimtą analizę prilyginant konkrečios prokuratūros pareigybės atsakomybę konkrečiai jau teisminės sistemos pareigybei pagal naują darbo apmokėjimo sistemą. Tikrai tam reikia šiek tiek daugiau laiko, todėl rudenį Vyriausybė pateiks kaip ir kitus teisės aktus, kurie dabar su paketu nėra svarstomi – dėl vidaus tarnybos, dėl diplomatinės tarnybos, dėl kai kurių kitų institucijų; paketą, kuris įsigalios nuo sausio 1 dienos.

Man atrodo, kad dabar tas svarstymas yra tiesiog neparengtas, nes nėra ir lydimojo šiandien, mes jo nesvarstome, nes komitetas jį atidėjo vėlesniam laikui. Dėl tos priežasties tikrai prašyčiau neimprovizuoti, nes gero pasiūlymo niekas nėra pateikęs ir nėra sugalvojęs ir pati generalinė prokurorė gero pasiūlymo kol kas neturi. Turiu mintyje – pagrįsto pasiūlymo, tik galbūt šiek tiek tokią derybinę poziciją, dėl kurios, matyt, dar reikės padiskutuoti ir sudėlioti normalią ir logišką schemą. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Širinskienė – už pasiūlymą.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Esu labai nustebusi, kad premjerė nežino, kad prokurorų ir teisėjų atlyginimų vienodumas yra tarptautinis standartas. Tokia yra realybė tarptautine plotme ir toks susitarimas. Tiesiog to standarto anksčiau buvo siekiama laikytis, bet aš tikrai suprantu, kad dabar, matyt, prokuratūra neįtinka Vyriausybei, juo labiau, kaip matome, ir tyrimai yra pradėti dėl kai kurių ministrų tam tikrų lėšų panaudojimo. Matyt, čia ir yra tas šuo pakastas, kodėl prokuratūra yra diskriminuojama. Iš tikrųjų yra gėdinga, kai mes kalbame ne tik apie prokurorų atlyginimus, bet kalbame ir apie prokuratūros aprūpinimą, kuomet komitete prokurorai kalba apie tai, kad bijo važiuoti tarptautiniais... savo tarnybiniais automobiliais dėl tos priežasties, kad jie jau yra nebesaugūs, o lėšų pakeisti negauna. Tai aš tikrai raginu bent jau prokuratūrai suteikti adekvatų finansavimą ir įvertinti jų pastangas kovojant su nusikalstamumu, ir šiek tiek tas asmenines nuoskaudas ir ambicijas, na, pasidėti į stalčių.

PIRMININKAS. Premjerė be eilės turi teisę pasisakyti. Prašau, įjungsiu tuoj mikrofoną.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Aš tikrai privalau pasisakyti be eilės, kadangi ką tik nuškambėjo melas ir kažkokios asmeniškios insinuacijos.

Tai dar kartą noriu atkreipti dėmesį, kad tikrai Vyriausybė sieks pagerinti prokuratūros tiek materialinį aprūpinimą, tiek ir darbo užmokestį, bet vis dėlto pasiūlymai turi būti paremti kokia nors logika. Tai, ką jūs kalbate apie tarptautinę praktiką, aš norėčiau, kad jūs tą tarptautinę praktiką kitą kartą tiesiog man parodytumėte, kur ji yra parašyta. Bet net jeigu tokia yra, tai Lietuvoje ji veikia išvirkščiai, nes teisėjų darbo užmokestis nebuvo keičiamas nuo 2008 metų, jis didėjo tik tiek, kiek didėjo bazinis darbo užmokestis. Taip, kaip ir Seimo narių.

Prokuratūros darbo užmokesčiai buvo peržiūrėti 2018 metais, buvo padidintas prokuratūrai finansavimas. Prokuratūra neišsiteko, galbūt šį kartą pavyks geriau, bet tai reiškia, kad tokiam

dalykui reikia tiesiog gerai pasiruošti. Su visa pagarba, kaip ir sakiau, prokuratūrai norėčiau, kad Seimo nariai nebūtų klaidinami ir kad nebūtų kažkokios insinuacijos keliamos, kad čia yra kažkokie asmeniškumai ar panašūs dalykai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar galime apsispręsti dėl aptarto pasiūlymo. Kas balsuoja už K. Vilkausko ir kolegų pasiūlymą, balsuoja už, kas prieš ar susilaiko – atitinkamai. Pastebėsiu, kad balsuojame už kompleksinį pasiūlymą, nors čia parašyti kaip du pasiūlymai, bet vienoje vietoje išbraukiamas, kitur įrašomas. Turbūt autoriai sutinka, kad čia yra vienas pasiūlymas.

Už – 56, prieš – 33, susilaikė 34. Pasiūlymui nepritaru.

M. Skritulskas. Prašau.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mano balsą prašau įskaityti už. Ne už, o prieš.

PIRMININKAS. Prašom atidžiau dalyvauti posėdyje, būti darbo vietose, kad mums nereikėtų protokolo pildyti be reikalo. Fiksuoju, kad M. Skritulsko balsas už.

Dabar galime dėl viso projekto apsispręsti. Dėl motyvų yra kalbančių prieš. Pirmas – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, šis konkrečiai projektas, kaip ir visa reforma, tarsi užšaldo dabartinį *status quo* ir net neleidžia dvejus metus derėtis dėl geresnių asignavimų tam tikroms sritims. Na, nežinau, aš matau tokį cementavimą dešiniųjų mito, kad visa valstybės tarnyba iš esmės veikia neefektyviai, yra kažkoks neribotas stebuklingas rezervas kiekvienoje įstaigoje ir ten daugiau yra imituojamas darbas, o ne dirbama, ir tikrai iš kažkur atsiras pinigų.

Ne, kolegos, neatsiras pinigų. Mūsų žmonės, mūsų valstybės tarnautojai yra tikrai prie išsekimo ribos ir dirba tikrai už mažus atlyginimus. Esminė diskusija čia vyks tada, kai svarstysime viešojo sektoriaus finansavimo klausimus.

Aš noriu pasakyti, kad šis projektas, kuris išaldo dvejiems metams derybas, yra tikrai labai ydingas. Nesvarbu, kaip skaičiuojama ta bazinė alga, bet jeigu derybos yra užšaldomos, na, tikrai sudėtinga tikėtis, kad bus proveržis, juolab kad tų pinigų nesimato.

Aš raginu balsuoti prieš, raginu ieškoti iki priėmimo dar papildomų sprendimų. Labai gaila, kad neįtraukėme prokurorų. Nesvarbu, kad kažkada, 2018 ar 2019 metais, buvo taisomos klaidos konkrečiai vienai grupei, jūs dabar darote tą patį. Vieną konkrečią grupę išmetate iš visos sistemos ir siunčiate jiems labai aiškų signalą, kad jiems čia ne vieta. Na, labai keistai atrodo.

PIRMININKAS. I. Šimonytė pasisako už projektą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Na, tiesiog liūdna klausytis tų interpretacijų. Nežinau, kokį tada signalą siunčiame Seimo nariams, kuriems tie pakeitimai įsigalioję iš viso nuo būsimos kadencijos, kaip ir naujiems institucijų vadovams. Jiems tai įsigalioję nuo naujos kadencijos, nebent jie suktų prisiimti sau didesnę atsakomybę. Čia nėra taip, kad viską galima paimti ir per vieną dieną sudėlioti, todėl, kad biudžetas taip pat turi būti valdomas. 2024 metai bus pereinamieji metai tuomet, kuomet institucijos turės pasitvirtinusios darbo užmokesčio politikas išmokti veikti ir skatinti darbuotojus būtent operuojant biudžetu, o ne kokiomis tarifinėmis nuo O. Bismarko laikų nustatytomis lentelėmis. Man atrodo, kad čia visiškai kitaip reiktų į šitą dalyką žvelgti. Vėlgi dėl to darbo užmokesčio ir kitų dalykų aš siūlau atmerkti akis ir pažiūrėti, kiek per tą pastarąjį laiką kito bazinis dydis, kuris buvo indeksuojamas labai simboliškai, ir kiek kito viešojo administravimo darbo užmokesčio fondas, kuris augo gerokai labiau nei bazinis dydis. Tai reiškia, kad vis tiek yra taip, kad darbo užmokesčio fondas nėra statiškas, bet vis dėlto reikia nusistatyti tam tikrą higieną ir tam tikrą procedūrą, kiek iš tikrųjų valstybė, perskirstanti 31,8 % BVP per mokesčius, turi galimybių didinti viešojo sektoriaus darbo užmokesčių, ir tam turi būti nustatytos lubos, tam turi būti nustatyti rėžiai. Jeigu našumo ir ekonomikos augimas leidžia tai daryti, per kolektyvines derybas dėl to bus susitarta. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti, balsuojame dėl viso projekto, ar pritariame po svarstymo.

Už – 75, prieš – 8, susilaikė 42. Po svarstymo projektui pritaru.

S. Skvernelis dėl vedimo tvarkos.

S. SKVERNELIS (DFVL). Aš trumpą repliką, priminimą kolegei premjerei. Nėra taip, kad nuo 2008 metų nebuvo kelti atlyginimai teisėjams. Jeigu gerai pasitikslinau ir prisimenu, tai buvo pa-

kelti atlyginimai apylinkės teismų teisėjams nuo 2018 m. sausio 1 d. Ir tas principas tarp prokuro-
rų ir teisėjų, jis buvo čia paminėtas, yra išlaikytas.

PIRMININKAS. Taip, pasiaiškinome dėl kilimo peripetijų.

16.06 val.

Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2099(4) (svarstymo tęsinys)

Dabar tęsiame toliau projektų svarstymą. Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2099(4). Čia yra J. Šiugždinienės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Ar tenkina dalinis pritarimas? Tenkina. Pasiūlymo nebesvarstome. Taip pat yra V. Juozapaičio ir kitų Seimo narių pasiūlymas dėl žurnalistų etikos ir Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko koeficiento. Pritarta iš dalies. Ar tenkina? Tenkina. Nebediskutuojame dėl šių pasiūlymų. Motyvai dėl viso projekto gali būti išsakyti. Nėra užsirašiusių dėl motyvų. Galime balsuoti.

Už – 106, prieš – 1, susilaikė 13. Projektui po svarstymo pritarta.

16.08 val.

Valstybės politikų darbo užmokesčio įstatymo projektas Nr. XIVP-2100(4) (svarstymo tęsinys)

Valstybės politikų darbo užmokesčio įstatymo projektas Nr. XIVP-2100(4). Čia yra dėl 4 straipsnio Seimo nario A. Petrošiaus pasiūlymas, jam komitetas pritarė bendru sutarimu. Galime pritari bendru sutarimu? Čia dėl įsigaliojimo datos dėl merų. Nėra... Ar dėl šito pasiūlymo užsirašėte? (*Balsai salėje*) Pritariame pasiūlymui bendru sutarimu? 2023 m. liepos 1 d. būtų merų atlyginimams. Tada dėl viso projekto. (*Balsai salėje*) Nėra. Yra užsirašiusių. I. Šimonytė – už.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ilgai nekalbėsiu, bet kadangi čia daug kartų nuskambėjo visokios in-sinuacijos, kad kažkas kažką myli ar nemyli, tai pastebėkite, kad Vyriausybė labiausiai myli me-
rus, tarp kurių beveik nėra konservatorių. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, išsiaiškinome dėl meilės merams aplinkybių. Balsuojame.

Už – 108, prieš nėra, susilaikė 11. Projektui pritarta po svarstymo.

16.10 val.

Prezidento įstatymo Nr. I-56 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2101(4) (svarstymo tęsinys)

Toliau – Prezidento įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2101(4). Pasiūlymų nėra. Galime iš karto spręsti, balsuoti, nes dėl motyvų niekas neužsirašė.

Už – 113, prieš – 1, susilaikė 7. Projektui pritarta po svarstymo.

16.10 val.

Teisėjų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2102(4) (svarstymo tęsinys)

Kitas – Teisėjų darbo apmokėjimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2102(4). Čia yra I. Haase pasiūlymas. Jam komitetas nepritarė. Klausiu autorės, ar gina savo pasiūlymą, ir turėsime svarstyti. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, aš nereikalauju balsuoti dėl savo pasiūlymo visa apimtimi. Paanalizavus komiteto argumentus, vis dėlto buvo atsižvelgta į Konstitucinio Teismo teisėjų darbo užmokesčio mokėjimą už darbą ir budėjimą poilsio ir švenčių dienomis, kai teisėjai atlieka būtinus neatidėliotinus veiksmus, vykdydami įstatyme numatytas funkcijas. Kadangi ma-
no pasiūlymas buvo teikiamas, kai projekte pareiginės algos koeficientai dar buvo skaičiuojami

pagal 2021 metų vidutinį darbo užmokestį, tai šiuo metu dabartiniame projekte yra kitokia situacija – pareiginės algos koeficientai skaičiuojami atsižvelgiant į 2022 metus. Taigi manau, kad mane tenkina komiteto atsakymas. Aš neprašau balsuoti dėl mano pasiūlymo.

PIRMININKAS. Balsuoti dėl pasiūlymo nereikės. Tuomet galime apsispręsti dėl viso projekto. A. Vinkus – dėl vedimo tvarkos.

A. VINKUS (LVŽSF). Aš noriu užfiksuoti, kad apsirikau. Dėl projekto Nr. XIVP-2100, kas susiję su merais, aš balsavau už, turiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Protokole pažymėsime, kad balsuota už dėl merų ir kitų atlyginimų.

Dėl viso projekto E. Dobrowolska nori kalbėti už.

E. DOBROWOLSKA (LF). Kai kalbama apie teismų nepriklausomumą, tai sudėtinė dalis yra ir jų biudžetas. Vyriausybė, priešingai nei kitais atvejais, negali tiesiog duoti kiekvienais metais didesnio biudžeto, nes teisėjų koeficientai yra nustatyti įstatyme. Labai tikiuosi, kai mes kalbame apie nepigų teisingumą, apie teismų nepriklausomumą, atsiras ryžto tikrai vieningai balsuoti ir užtikrinti, kad pirmoji dalis, tai yra teisėjų atlyginimų klausimas, būtų išspręsta ir būtų galima skirti jau šiemet. Dėl antrosios dalies šiuo metu Teisingumo ministerija kartu su Teisėjų taryba tikrai eina į visas frakcijas, pristato teismų žemėlapio reformą tam, kad mes galėtume užtikrinti ir visos teisėjų komandos tinkamą finansavimą.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame, ar pritariame Teisėjų darbo apmokėjimo įstatymo projektui po svarstymo.

Už – 117, prieš nėra, susilaikė 5. Pritarta po svarstymo.

16.14 val.

Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII-730 2, 7, 8, 9, 11, 13, 14 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2103(4) (svarstymo tęsinys)

Ir liko paskutinis paketo projektas – Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-2103(4). Jokių pasiūlymų čia nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame.

Balsavo 120: už – 89, prieš nėra, susilaikė 31. Pritarta po svarstymo. Baigėme šį nemenką paketą.

16.14 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 139, 143, 144, 145, 154, 157, 158, 159, 160, 171⁴, 172, 174, 178, 180⁶, 186², 202¹ straipsnių ir dvidešimt ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 161 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-2435(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar prašau visų susikaupti, nes tęsime balsavimą dėl Seimo statuto pataisų, čia, kaip žinote, reikia 71 balso dėl kiekvieno straipsnio. Esame iki pietų priėmę šešis straipsnius. Dabar 7 straipsnis – 158 straipsnio pakeitimas.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar pritariame priėmimo stadijoje.

Už – 71, prieš nėra, susilaikė 18. Straipsnis priimtas.

Trumpas 8 straipsnis. Balsuojame.

Už – 72, prieš – 2, susilaikė 19. Priimtas.

9 straipsnis. Balsuojame.

Už – 71, prieš – 8, susilaikė 30. Priimta.

Dabar 10 straipsnis. Balsuojame.

Už – 72, prieš – 3, susilaikė 41. Priimta.

11 straipsnis. Balsuojame.

Už – 72, prieš – 7, susilaikė 39. Pritarta.

12 straipsnis. Balsuojame.

Už – 73, prieš – 8, susilaikė 40. Pritarta.

13 straipsnis. Balsuojame.

Už – 72, prieš – 8, susilaikė 40.

14 straipsnis. Balsuojame.

Už – 73, prieš – 6, susilaikė 40. Pritarta.

15 straipsnis. Balsuojame.

Už – 72, prieš – 6, susilaikė 41. Pritarta.

16 straipsnis. Balsuojame.

Už – 72, prieš – 7, susilaikė 39. Pritarta.

17 straipsnis. Balsuojame.

Už – 72, prieš – 6, susilaikė 41. Pritarta.

18 straipsnis. Balsuojame.

Už – 72, prieš – 6, susilaikė 41. Pritarta.

19 straipsnis. Balsuojame.

Už – 72, prieš – 6, susilaikė 39. Pritarta.

Pastraipsniui balsavimas baigtas. Dabar apsispręsime dėl viso Seimo statuto pataisų projekto. E. Gentvilas dar nori kalbėti už, bet niekas nekalba prieš, atsisako, tai balsuojame iš karto...

E. GENTVILAS (*LSF*). Jeigu norite, galiu, bet...

PIRMININKAS. Nenorime! (*Balsai salėje*) Tai gerai. Tada balsuojame, ar priimame šį Statuto pataisų projektą.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 120: už – 72, prieš – 8, susilaikė 40. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.21 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1337 (*svarstymo tęsinys*)

Dabar dar balsuosime už šiek tiek mūsų primirštą vieną Valstybės tarnybos įstatymo pataisų projektą, kurį pagrindinis komitetas siūlo atmesti. Tai yra projektas Nr. XIVP-1337, teiktas A. Strelčiūno. Kaip minėjau, pagrindinis komitetas siūlo atmesti. Darbotvarkėje jis buvo įrašytas kaip 1-5 klausimas. Balsuojame, ar pritariame, kad atmestume.

Ir toliau kviesiu pirmininkauti kolegą J. Jarutį.

Už – 94, prieš – 7, susilaikė 13. Šis projektas yra atmetamas.

Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas A. Vinkus. Prašau.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Kolegoms turiu pasakyti, kad turiu perbalsuoti. Suklydau, turiu norą perbalsuoti. Už.

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Jūs dėl protokolo jau pasakėte, kad – už.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Aš pasakiau, kad turiu perbalsuoti, o norėjau pasakyti – turiu norą perbalsuoti.

PIRMININKAS. Gerai, tvarka, supratome. Ačiū, gerbiamas Antanai.

Dabar minutėlę, kol aš išjausiu. Minutėlę, gerbiami kolegos.

16.23 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2296(3) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Farmacijos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2296(3). Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pakeitimų. Kviečiame komiteto pirmininką. Yra siūloma nepritarti. (*Balsai salėje*) Teisės departamento apsvartyta, liko tik... Turbūt yra 29 Seimo narių parašai. Prašom. Seimo nariai A. Vyšniauskas, J. Sejonienė, L. Slušnys.

Ne, kolegos, taip yra darbotvarkė sudėliota, tai pradedame nuo to. Ryte buvo diskusijos dėl to, kaip su tuo... Taip, A. Vyšniauskas pristato savo pasiūlymą. Įjunkite. Prašau, gerbiamas Andriau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tikrai savo pasiūlymo neatsiimu ir prašau už jį balsuoti. Jo esmė yra labai paprasta: ji yra susijusi su įstatymo esme. Įstatymo esmė kyla iš to, kad yra norima pagerinti situaciją žmonėms, kurie gyvena regionuose, kur iš tikrųjų galbūt yra vaistininčių trūkumas. Tačiau toks įstatymas, koks išėjo po svarstymo, iš esmės neatitinka paties įstatymo tikslo taip labai tiksliai, nes suteikia galimybę farmakoteknikams atlikti vaistininčio darbą tam tikromis sąlygomis ir didžiuosiuose miestuose. Mano pasiūlymas yra atliepti pagrindinį tikslą ir leisti prižiūrimiems farmakoteknikams dirbti vaistininčio darbą būtent miesteliuose, kaimuose, iš esmės mažose teritorijose, ten, kur yra didžiausia problema. Pasiūlymo esmė tokia ir kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Andriau. Turbūt pagal nutylėjimą galime sutarti, kad yra 29 palaikantys, taip? Ačiū. Ir komiteto nuomonė. Prašom.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas svarstė A. Vyšniausko, J. Sejonienės ir L. Slušnio pasiūlymą, atkreipė dėmesį į naujo, papildomo, kriterijaus, kuris leistų mažuose miesteliuose dirbti farmakoteknikams, įvedimą ir, deja, šiam pasiūlymui po diskusijų komitete nebuvo pritarta. Rezultatai: už – 4, prieš – 6, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, balsuojame dėl pasiūlymo. (*Balsai salėje*) Dar motyvai. J. Džiugelis nori kalbėti už. Prašom, gerbiamas Justai.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų norėčiau pakalbėti už šitą pasiūlymą, nes tiek įstatymo aiškinamajame rašte, tiek pati farmacininkų bendruomenė akcentuoja, kad nuotolinė priežiūra yra reikalinga dėl to, kad regionuose, ypač mažuose, nebėra kam dirbti ir tokiu būdu farmakoteknikai, prižiūrimi normalių vaistininčių, galės teikti vaistinių paslaugas. Todėl man atrodo, kad šita pataisa, kuri iš tikrųjų yra orientuota į tai, kad būtent regionuose šitas įstatymo projektas veiktų, yra labai reikalinga, nes Vilniuje, Kaune ir kituose Lietuvos miestuose vaistinėse puikiai gali dirbuoti sertifikuoti vaistininčiai ir vaistininčiai negali tapti kasininkais. Vaistai lygiai taip pat gali tapti pavojingi. Todėl manau, kad jeigu mes norime atliepti regionų poreikius, kad visgi liktų mažos vaistinės, galbūt ne tokios kokybiškos, deja, dėl darbuotojų stygiaus, tai turėtume ir išskirti šia pataisa šią aplinkybę, kad mažuose regionuose būtent tokia aplinkybė turėtų likti. Aš kviečiu pritarti A. Vyšniausko ir kitų kolegų pataisai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Prieš nori kalbėti I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom, gerbiama Ieva.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tiesiog, kolegos, noriu pagarsinti tai, apie ką diskutavome Sveikatos reikalų komitete, kad apibrėžimas konkrečiais skaičiais, tarkime, tų pačių 3 tūkst. gyventojų riba neigiamai paveiks vaistų prieinamumą, vaistinių prieinamumą regionuose, nes gyventojų skaičius yra kintantis dalykas. Kai mes įvedame tam tikras ribas, tai 3 tūkst. ir 3 tūkst. 100 yra labai artimi skaičiai ir, pavyzdžiui, tame pačiame Rietave, Pasvalyje, Kalvarijoje ar kituose mažesniuose miestuose, miesteliuose gali nebelikti vaistinių dėl to, kad žmonės keliai į tas gyvenvietes ne dėl darbo vietų, o dėl to, kad tenai gyvena, ir paprasčiausiai ten dažniausiai nėra vaistininčio kvalifikaciją turinčių žmonių. Tam, kad neapribotume, tam, kad nesugadintume, tam, kad neužkirstume kelio įsigyti vaistų, siūlau pritarti pagrindiniam teiktam įstatymo projektui ir nepritarti šiai pataisai, nes bet koks ribų įvedimas tikrai sukels neigiamas pasekmes ir, ko gero, dalis vaistinių regionuose bus uždarytos.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Taigi, teikiu balsuoti. Kas pritariate Seimo narių pasiūlymui, balsuojate už, kas pritariate komitetui, balsuojate prieš. Komitetas, noriu pakartoti, nepritarė šiam pasiūlymui.

Kolegos, už pasiūlymą balsavo 59, prieš – 10, susilaikė 36. Pasiūlymui pritarta.

Kitas pasiūlymas Seimo nario kolegos A. Matulo. Prašom, gerbiamasis, pristatyti. Pasakysite komiteto nuomonę. Prašom, gerbiamasis.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis ir prieš tai pataisos autoriai teigė ir pritarė, kad mano pataisa yra kur kas tikslesnė, nes kolegos nurodė, kad išimtis gali būti taikoma mieste-

liuose, kaimo vietovėse. Mes matome pagal Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymą, kad yra 103 miestai, bet po 63 numerio eina miesto statusą turinčios gyvenvietės, kuriose gyvena po kelis šimtus žmonių, ir būtent ten yra daugiausiai problemų. Aš esu pateikęs, konsultuodamasis su teisininkais, įstatymo projektą, kad ir gyvenvietėse, kuriose yra 3 tūkst. ir mažiau, ir tai apima mažus miestus, kuriuose gyvena mažiau kaip 3 tūkst., ir miestelius, todėl mano pataisa yra gerokai tikslesnė.

Prašyčiau pritarti šitai pataisai, nes priešingu atveju, kaip ir minėjo kolegė I. Kačinskaitė-Urbonienė, tiesiog liepos mėnesį turėsime problemų, nes dalis kaimo vaistinių greičiausiai turės užsidaryti. Kodėl mes norime pasirinkti griežčiausią variantą? Kaip jau minėjau ne kartą, Europos direktyva numato, kad kontrolė reikalinga, bet šalis pasirenka mechanizmą. Suomija, Švedija, Portugalija ir Danija pasirinko būtent tą kelią, kurį mes dabar siūlome, kad nuotolinės kontrolės būdu mažesnėse vaistinėse galėtų dirbti farmakotechnikai, kurių išsilavinimas Lietuvoje yra kur kas geresnis negu kai kuriose kitose valstybėse.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė. Ir kaip dabar tai koreliuos? Prašom.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Iš tikrųjų mes komitete norėjome svarstyti, buvo mano pačios siūlymas suvienyti šiuos A. Vyšniausko ir A. Matulo pasiūlymus ir surasti bendrą vardiklį išvedant gyvenviečių gyventojų skaičių – 3 tūkst. 500. Tas leistų geriau ir tikslingiau atliepti šitą sunkią užduotį. Po ilgų diskusijų komiteto pirmininko pasiūlymui nebuvo pritarta, nors palaikymo šis siūlymas komitete sulaukė daugiau. Balsavo už 5, prieš – 2, susilaikė 4.

PIRMININKAS. Aišku, reikėtų balsuoti. Dėl vedimo tvarkos T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, tiesą pasakius, tiesiog siūlau nekurti naujų taisyklių. Mes turime tokią praktiką, kad jeigu yra pritariama vienam pasiūlymui, tai kitų, kurie yra iš esmės apie tą patį, bet siūlo kitokius variantus, nesvarstome. Taip visada darėme. Nežinau, koks yra pagrindas dabar daryti kitaip.

PIRMININKAS. Mes klausėme...

T. TOMILINAS (DFVL). Kuris pasiūlymas galiotų, jeigu mes dabar pritartume A. Matulo?

PIRMININKAS. Dėl to aš ir klausiau komiteto...

T. TOMILINAS (DFVL). Neįmanoma. Viskas, mes priėmėme sprendimą.

PIRMININKAS. Klausiu komiteto atstovės, kaip čia vertinti, nes tai yra lygiagretūs, vienas neva geresnis. Tai kas galėtų tą verdiktą pasakyti? Prašom, gerbiama Paule.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komiteto pirmininko siūlymas yra labiau atliepiantis ir mano... (*Triušmas salėje*)

PIRMININKAS. Atsiprašau, noriu sustabdyti. Gerbiami kolegos, nesigirdi. Nei jums, nei man nesigirdi, kas yra sakoma. Galima šiek tiek mažiau decibelų? Prašom.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Tai aš jau pristaciau. Ir komitete buvo akivaizdu, kad reikia šiuos siūlymus suvienyti ir pasirinkti vieną vardiklį. Kita vertus, mano nuomone, A. Matulo siūlymas yra tikslesnis ir taiklesnis, bet čia reikia, matyt, apsispręsti.

PIRMININKAS. Kolegos, bet mes jau nubalsavome už kolegos A. Vyšniausko. Tuoju dar suteiksiu žodį A. Vyšniauskui ir mes pažiūrėsime, kokia yra Statuto norma. Prašom, gerbiamas Andriau, per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Žiūrėkite, mes nepažeidžiame Statuto normos, nes A. Matulo pasiūlymas iš esmės papildoma mano pasiūlymą, nes mano pasiūlyme nėra kalbama apie miestus. Supraskime, kad Lietuvoje mes turime keistą administracinę struktūrą, nes turime miestų su 300 gyventojų. Ir šitie nepatenka. Jeigu tai būtų miestelis – patektų, jeigu miestas – nepatenka. Todėl A. Matulo pasiūlymas iš esmės papildoma ir nieko čia labai nepraplečia. Balsuoti tikrai galima.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, minutėlę. Statuto 152 straipsnio 8 dalies 4 poskirsnis pasako, kad pasiūlymų prieštaraujančių anksčiau priimtiems, posėdžio pirmininkas neteikia balsuoti. Tai aš turėčiau neteikti balsuoti gerbiamo A. Matulo pasiūlymo. Bet ne mano, ne posėdžio pirmininko, turbūt kompetencija yra nuspręsti – sujungti ar nesujungti, nes čia yra komiteto prerogatyva. (*Balsai salėje*) Gerai, kolegos, ramiai, ramiai! Dėl vedimo tvarkos R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Kadangi buvo pateikti paeiliui pasiūlymai ir buvo pritarta A. Vyšniausko pasiūlymui, tai jau ir pritarta pasiūlymui. Kiti analogiško pobūdžio pasiūlymai, bet su

kitais atspalviais, nebetenka prasmės, nes mes jau apsisprendėme, kad pritariame A. Vyšniausko pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū, supratome. Aš irgi taip suprantu. Bet čia gal mano kaltė, kad leidau balsuoti. Prašom. Premjerė dar. Minutėlę, tuoj įjungsiu. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Bet jūs citavote Statutą ir sakėte, kad nebalsuojama dėl pasiūlymų, kurie prieštarauja prieš tai nubalsuotiems pasiūlymams. Aš nesakyčiau, kad čia yra prieštaravimas, nes tas pasiūlymas tiesiog yra platesnis. Šiaip realiai mes galėtume iki pat pabalgos balsuoti pagal tai, kaip pasiūlymai yra įregistruoti.

PIRMININKAS. Aš teikiau... (*Balsai salėje*) Palaukite, palaukite, gerbiami kolegos, aš teikiau taip, kaip užregistruoti. Ryte mes buvome susitarę. Mes ginčijomės dėl to labai daug. Pirmas pasiūlymas buvo gerbiamojo A. Vyšniausko ir kolegų, jam pritarta. Antras pasiūlymas – gerbiamo Antano, dėl jo mes dar nebalsavome. Dar komiteto atstovė nori pateikti paaiškinimus. Prašom, Paule.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Kelias gali būti toks: mes išklausime visus pasiūlymus, taip pat ir I. Kačinskaitės, ir balsuojame. Bet, kita vertus, matydami... Žiūrėkite, kita vertus, matydami ne prieštaravimus, o kaip tik vienas kitą papildančius pasiūlymus, natūralu, kad aš galiu pasinaudoti savo teise ir pasiūlyti gražinti klausimą į komitetą ir jį perduoti.

PIRMININKAS. Aš, kaip posėdžio pirmininkas, kolegos, siūlau nutraukti diskusijas šiuo klausimu, kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, kad išaiškintų Statuto normas. Mes per posėdį turėt to nepadarysime. Tai reikia atidėti klausimą. (*Balsai salėje*) Balsuoti nebalsuojame.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Aš prašau sugrąžinti į komitetą ir mes ten apsitarsime.

PIRMININKAS. Aš nusprendžiau gražinti į komitetą, taip, į Etikos ir procedūrų komisiją. (*Triukšmas salėje*) Aš, kaip posėdžio pirmininkas... Minutėlę, galite, kolegos, ramiai? Palaukite, leiskite pasakyti, tuoj, tuoj. Aš matau, posėdžio metu... ir aš matau, ir jūs matote, visi mes matome, kad neina išsiaiškinti. Šiuo metu yra trys analogiški pasiūlymai. Vienas nubalsuotas. Gerbiamo kolegos Antano irgi dar nebalsuotas. Dar turi kolegė Ieva pasiūlymą. Visi susiję su tuo pačiu dalyku. Priimu sprendimą kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, kad išaiškintų... (*Balsai salėje*) Taip, prašom. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, ar galima paklausti, kolegos, prieš...

PIRMININKAS. Minutėlę, atsiprašau. Andriau, minutę, aš kaltas čia. Pirmiausia stovėjo Ieva. Labai atsiprašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų reikėtų rasti kokį nors išmintingą sprendimą dėl to, kad pataisos yra viena kitą papildančios. Tai dabar tikriausiai paskutinę priimtą laikysime priimtą. Kažkaip negerai išeina. Nežinau, kokie būtų pasiūlymai A. Vyšniausko, nes jis sakė, kad turi gerą pasiūlymą, bet man atrodo, kad ne visai teisinga yra grįžti į komitetą. Galbūt mes galėtume čia šį klausimą išspręsti, nes komitetas jau tikrai yra išdiskutavęs.

PIRMININKAS. Gerbiamasis A. Vyšniauskas, tada Rimantė, tada R. Žemaitaitis.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, prieš porą savaitių, kiek pamenu, mes turėjome labai panašią situaciją dėl A. Petrošiaus pataisos ir buvo... (*Šurmuly salėje*) Palaukite, palaukite, palaukite. Situacija yra labai panaši, nes gali tekti kitas nuostatas suderinti. Jeigu mes šiandien apsvarstome kitas dvi pataisas, kitus du pasiūlymus, matome, kaip nubalsuojame, komitetui reikės tik suderinti nuostatas, ir tiek. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Na, čia dabar yra jau priėmimo stadija. Tada gerbiamasis Antanas, tada Rimantė. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš labai prašau apsiraminėti, nes mes čia sprendžiame regiono ir žmonių likimus, farmakotechniką. Todėl nereikia čia kalbėti: o Jėzau! Čia jokio Jėzaus nėra. Tiesiog dabar situacija yra tokia, kad nubalsavome už pasiūlymą, kad farmakotechniką veikla gali būti kontroliuojama nuotoliniu būdu miesteliuose, kuriuose gyvena mažiau nei 3 tūkst. gyventojų. Bet už borto liko miestai, miestai, kurie jau nepateks į tą išimtį, nes kai kuriuose miestuose, pagal įstatymą yra 103 miestai, ir nuo 65 miesto kaip Simnas, Priekulė, Ramygala,

Veisiejai, Jieznas ir panašiai, ir panašiai, Troškūnai, gyvena mažiau kaip 3 tūkst. gyventojų ir jie nepakliūva. Tai mano pataisa yra tikslinanti ir pasakyta, kad gyvenvietėse, o į gyvenviečių sąvoką pagal įstatymą įeina ir miesteliai, ir miestai, kuriuose gyvena mažiau kaip 3 tūkst., ta išimtis taikoma ir viskas sustatoma...

PIRMININKAS. Gerbiamas Antanai.

A. MATULAS (TS-LKDF). Jeigu yra neaiškumų... Baigiu.

PIRMININKAS. Aš nutraukiu. Palaukite, paklauskite. Čia argumentacija jau yra išsakyta. Aš norėjau išsiaiškinti dėl vedimo tvarkos. Nebeduosiu, nepykite, neduosiu. Prašau. R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Visų pirma iš tikrųjų jūs negražinkite į komitetą, nes vakar dienos posėdyje buvo taip: iš dalies, iš dalies, iš dalies dėl visų trijų pasiūlymų, o ne argumentų. Man atrodo, šiandien tas balsavimas vyksta todėl, kad Seimo nariai nežino visų pasiūlymų turinio. Jeigu žinotų visų pasiūlymų turinį, tai jie apsispręstų. O dabar tas eiliškumas. Aš suprantu, pagal Statutą, irgi pritariu, kad turi būti iš eilės pagal įregistravimą. Bet tai jūs paklauskite, pirmininke, ar žino Seimo nariai turinį? Ir į komitetą, atėjau pasakyti, nebegražinkite. (*Triukšmas salėje*) Mes priėmėme sprendimą, tą patį, du kartus, jeigu ką.

PIRMININKAS. Ačiū. R. Žemaitaitis, tada A. Matulas dar tą sakinį. Nepykite, bet...

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš manau, kad gal, Violeta, kitą savaitę Seimo nariams pradėkime organizuoti Statuto pamokėles ir kad pagal Statutą kolegos čia nedžiazuotų ir nedarytų. Mes turime pranešėją, pranešėja šiandien gali pasinaudoti Statuto nuostata ir paprašyti pertraukos, ir gražinti į komitetą. Gali, priėmimo stadija. Gali, Violeta, yra tokia numatyta teisė.

PIRMININKAS. Yra 158 straipsnis, 1 dalis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Apie ką aš ir kalbu. Jokių Etikos ir procedūrų komisijų nereikia ir čia, kai džiazuoja visi, sakau, Statutą pavartome, kolegos, ir panašiai.

Yra antras dalykas. Visi trys pasiūlymai yra papildantys kolegos A. Vyšniausko pasiūlymą. Plačiausias yra gerbiamo Levos pasiūlymas. Vakar komitetas išsiginčiojo ir pasakė: apsispręs Seimas. Matome, kad Seimas neapsisprendžia, pranešėja paima, grįžtame kitą trečiadienį į komitetą ir komitetas iš tų trijų suformuluoja vieną pasiūlymą ir pateikia. Aš tą vakar komitete siūliau, bet, deja, šeši nariai prieštaravo tokiam siūlymui, penki buvo už, šeši nepritarė mano siūlymui. Tai tikrai kviečiu pranešėją nutraukti diskusijas.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir dar A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, Seimo apsisprendimas maždaug aiškus, todėl irgi prašau pranešėjos imti pertrauką ir mes su...

PIRMININKAS. Žiūrėkite, gerai, tada...

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš nesakau kada, bet aš sakau: po to, kai bus apsispręsta, paimti pertrauką ir tikrai rasime bendrą sprendimą, nes kaip balsavo už kokią pataisą ir kokia yra parlamento nuomonė, maždaug aišku, bet dar kartą atkreipiu jūsų dėmesį, kad čia yra žmonių likimai ir regionų likimai.

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, nutraukiame diskusijas. Siūliau variantą. Apsvarstome dabar visus pasiūlymus ir tada... (*Triukšmas salėje*) Palaukite. Yra Statuto norma – 158 straipsnio 1 dalis. Pranešėjas gali pareikalauti apsvarsčius visus pasiūlymus grįžti į komitetą, suderinti pozicijas ir tada kitą savaitę mes balsuojame priėmimo stadijoje. (*Triukšmas salėje*) Statuto norma. Gerai, J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tai kodėl mes turime plenarinio posėdžio metu daryti tą, ką privalėjo padaryti komitetas? Trys pasiūlymai yra dėl to paties – dėl to paties straipsnio tos pačios dalies. Visiems trims komitetas nepritarė. Dabar įsivaizduokime situaciją. Mes pritarėme... Seimas pritarė vienam siūlymui, paskui pritarė antram siūlymui, pritarė trečiam. Su kuriuo siūlymu derinsime? Neišina derinti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Juliau. Vis dėlto buvo A. Matulo pasiūlymas. (*Balsai salėje*) Nutraukiu diskusiją, gerbiamas Tomai, tikrai nesuteiksiu žodžio, nepykite, nes čia mes užsižaidėme dėl vieno klausimo. Taip, dėl 3 tūkst. gyventojų nuomonę išsakėte. Komiteto nuomonė yra prieš.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė A. Matulo siūlymui ir balsavo prieš.

PIRMININKAS. Nepritarė. Argumentai už, prieš? Nėra. Kolegos, balsuojame dėl gerbiamo A. Matulo pasiūlymo. (*Triukšmas salėje*)

Už pasiūlymą balsavo 84, prieš – 9, susilaikė 18. Pasiūlymui pritarta.

Yra dar vienas pasiūlymas. Seimo narė I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom, gerbiama Ieva. (*Triukšmas salėje*) Minutėlę!

Dėl vedimo tvarkos – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, dabar yra minutė, kai priimti du vienas kitam prieštaraujantys pasiūlymai. Būtent dabar reikia imti pertrauką, nes jau Seimas du kartus nubalsavo dėl to paties skirtingai.

PIRMININKAS. Tomai! Tomai!

T. TOMILINAS (DFVL). Trečias pasiūlymas yra didesnis įvėlimas į nežinia ką. Šiuo atveju yra du pasiūlymai.

PIRMININKAS. Neprieštarauja.

T. TOMILINAS (DFVL). Jie absoliučiai vienas kitam prieštarauja, nes...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, nutraukiu. Sprendžia komitetas. Taip, prašom, Ieva.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Chaosas kažkoks.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Teikiu dar vieną papildančią pataisą dėl šio straipsnio. Ji apibrėžia gyvenamąsias vietas ir nustato 50 tūkst. gyventojų ribą. Jei gyventojų yra mažiau, tai leidžiama dirbti farmakoteknikams, baigusiems iki 2006 metų, jei yra daugiau, neleidžiama. Čia toks kaip kompromisinis variantas.

Kodėl toks variantas gimė? Nes yra diskutuojama, kad regionuose trūksta vaistininkų, miestuose netrūksta. Atvirkščiai, miestuose susidaro negeros konkurencinės sąlygos, kai dėl farmakoteknikų vaistininkams yra siūlomas mažesnis atlyginimas. Taip stengiamasi nusiderėti vaistininkų atlyginimą. Štai. Ten, kur vaistininkų netrūksta, didžiuosiuose miestuose, jei mes neleistume dirbti farmakoteknikams, tada neliktų šito klausimo, o regionuose, jau neskirstydami į ribas – 3 tūkst. ar 3 tūkst. 209, kiek yra Rietave, ar dar kiek nors, mes sudarytume galimybes dirbti.

Todėl labai prašau ir agituojau balsuoti už šią pataisą. Panašu, kad vis tiek bus grįžta į komitetą.

PIRMININKAS. Ačiū. Yra nuomonių. Prieš nori... Tiesa, pirma komiteto nuomonė. Nepritarėta komiteto.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas turėjo diskusiją. Šiam I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymui nepritarė. Balsavimo rezultatai: už – tik 2, prieš – 2, susilaikė 7 komiteto nariai. Taigi, pasiūlymui nepritarta.

PIRMININKAS. Prieš pasiūlymą nori kalbėti A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, jei kuris nors pasiūlymas prieštarauja prieš tai priimtiems, tai būtent šis. Jis tiesiogiai paneigia tą pasiūlymą, kurį priėmėme prieš tai, tai yra A. Matulo, nes kalba apie skaičius ir tiesiog toje pačioje vietoje įrašo. Tačiau taip pat pasiūlymas, man atrodo, nėra labai logiškas, nes tuo būdu iš tos sistemos yra eliminuojami tik penki didieji miestai, tuo tarpu visi kiti miestai, visos kitos savivaldybės patenka. Tuomet mes vėl grįžtame prie tos pačios situacijos – nesprenžiamo esminės problemos būtent mažų miestelių, mažų miestų, kaimų ir kitur. Aš siūlau atmesti ir toliau keliauti į komitetą su tais dviem pasiūlymais, kurie buvo priimti. Ir tikrai, komitetas, manau, suderins nuostatas taip, kaip ir numato Statutas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Už kalba R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš manau, kad ir ši pataisa yra apie tą patį, tik nustato kitą skaičių. Tai reikia pritarti visoms trimis, pavesti komitetui suderinti, ar 3 tūkst., ar 50 tūkst. miesteliai gali turėti farmakoteknikus. Mano nuomone, iš tiesų iki 3 tūkst. miesteliai – tai labai nedidelės vietovės, todėl tas skaičius turėtų būti šiek tiek didesnis, nes mažieji miesteliai tikrai praras tą galimybę. Ir tos vaistinės, kurios nėra rentabilios, greičiausia bus uždarytos, juo labiau kad mes paliekame galimybę specialistams konsultuoti farmakoteknikus nuotoliniu būdu ir taip užtikrinti kokybiškas paslaugas gyventojams. Aš siūlau pritarti ir šiam pasiūlymui, o komitetui surasti geresnę kompromisą, negu mes išgirdome iš visų trijų kolegų. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, balsuojame. Kas už šį pasiūlymą, balsuojate už, kas už komiteto pasiūlymą, balsuojate prieš.

Už – 26, prieš – 21, susilaikė 64. Pasiūlymui nepritarta. Dabar komiteto pranešėja. Prašom, gerbiama Paule.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, matome, kad dviem pasiūlymams buvo pritarta, tačiau matome ir tai, kad reikėtų atrasti bendrąjį vardiklį. Pasinaudojusi savo pranešėjos galimybe, noriu paprašyti pertraukos ir gražinti klausimą į komitetą, kad komitetas atliktų savo darbą. Naudojuosi ta savo teise, žiūrėdama į Statuto 158 straipsnio 1 ir 2 dalis. Prašau tokiam mano teisėtam lūkesčiui pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Čia nebalsuojame. Dėl vedimo tvarkos – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tai jūs laiku ir vietoje pasiūlėte Etikos ir procedūrų komisijai išnagrinėti, prieš padarant pažeidimus. Mes su komisijos pirmininke kalbėjome, Etikos ir procedūrų komisija tikrai tirs, nes, mūsų manymu, buvo padaryti du pažeidimai. Jeigu Seimas apsisprendė dėl vieno siūlymo, tai dėl kitų balsuoti nebuvo galima, nes jie iš esmės prieštarauja tam siūlymui, dėl kurio Seimas buvo apsisprendęs pritarti.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Neprieštarauja.

PIRMININKAS. Tikrai, labai ačiū būtų, jeigu būtų Etikos ir procedūrų komisijos išaiškinimas, visi mes esame... Prašom, gerbiamas Jurgi. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmininke, aš tik norėčiau pasitikslinti, nes jau vieną sykį čia buvome šiek tiek suklydę. Ta pertrauka, kurios prašo pranešėja, mano supratimu, gali būti tuomet, kai mes baigsime apsispręsti dėl visų straipsnių. Bet dabar mes apsisprendėme tik dėl pasiūlymų.

PIRMININKAS. Čia tik vienas straipsnis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai vis tiek turi būti apsispręsta, turi būti pritarta straipsniui, tada jau galima.

PIRMININKAS. Turbūt negalime priimti straipsnio, nes nėra pritarta pasiūlymui. Tai prieštarauja. Galima priimti straipsnį be pasiūlymų? Gerai. Sufleruoja, kad galima. Kas už straipsnį... (*Balsai salėje*) Minutėlę. (*Balsai salėje*) Sekundę. (*Balsai salėje*) 1 straipsnis, 5 straipsnio pakeitimas, dėl kurio buvo trys pasiūlymai. Balsuojame dėl straipsnio, paskui balsuosime dėl viso įstatymo projekto su priimtais pasiūlymais.

Už – 69, prieš – 11, susilaikė 5. Straipsniui pritarta.

Dabar dar kartą pacituoju Statuto 158 straipsnį – „Pertraukos įstatymo projekto priėmimo metu.“ 1 dalis: „Pranešėjo reikalavimu, jeigu jis mano, kad priimtiems pasiūlymams suderinti reikia dar vieno pagrindinio komiteto posėdžio, po balsavimo dėl visų straipsnių gali būti padaryta priėmimo pertrauka, bet ne ilgesnė kaip iki artimiausios Seimo posėdžių dienos. Po pertraukos apsvartomi komiteto padaryti pakeitimai ir papildymai, kurie neturi prieštarauti jau priimtų straipsnių esmei.“ Šiomis dviem 158 straipsnio dalimis vadovaudamiesi dabar priėmėme sprendimą. Pagaliau. Dar, prašom, gerbiamas A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nerekomenduoju kreiptis ir svarstyti Etikos ir procedūrų komisijai, nes pataisos, kurioms buvo pritarta, neiškraipo mūsų keturių pirminio projekto autorių esmės. O dabar, kadangi yra pritarta dviem panašioms pataisoms, mes, kaip ir minėjo pranešėja, suredaguosime, sužiūrėsime ir ateisime į priėmimą jau su vieninga nuomone, nes dabar iš trijų pasiūlymų buvo pritarta dviem. Mes nepritarėme komitete visoms trimis pataisoms, galvojome, kad pirminis variantas geriausias. Bet dabar yra aiški valia dėl tų dviejų, kurie vienas kitam ne prieštarauja, bet tikslina. Mes sudėliosime ir čia Etikos ir procedūrų komisijos tikrai praščiau nesvarstyti, nes pranešėja labai gražiai visko paprašė ir laiku paprašė.

PIRMININKAS. Gerai, gerbiami kolegos, šiaip ne taip išsprendėme. Aš tik noriu replikuoti, kad į Etikos ir procedūrų komisiją bet kuris Seimo narys gali kreiptis, jeigu jam yra neaiškūs kokie nors klausimai, juo labiau susiję su Statutu. P. Gražulis, prašom.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš noriu atkreipti dėmesį – kur A. Vyšniauskas, ten *bardakas*.

PIRMININKAS. Čia nebūtina. (*Juokas salėje*) Žygiuojame toliau. Gerai, užtenka. Aš pasakiau. (*Balsai salėje*) Ne dėl vedimo tvarkos, kolega, kalbate. (*Balsai salėje*) Jeigu taip, tai sakykite. Prašom, replika po balsavimo.

P. GRAŽULIS (MSNG). Jau beveik viską pasakiau – kur ponas A. Vyšniauskas įsikiša, ten *bar-daką* padaro. Kaip žemdirbiai pasakė: jeigu ateina į žemės ūkį A. Vyšniauskas, tai ten jau *galauskas*. **PIRMININKAS**. Na gerai, viskas. Dabar jau patenkinti visi turbūt.

16.58 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 52¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2468, Baudžiamojo kodekso papildymo 118¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2469 (pateikimo tęsinys)

Tęsiame darbotvarkę. 2-1.1 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 straipsnio, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 52¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2468. Pateikimas. L. Kasčiūnas. Ai, buvo šitas? Balsavimas liko. Balsuojame, atsiprašau. Balsuojame dėl šito. 2-1.1 klausimas ir 2-1.2 klausimas – lydimasis Baudžiamojo kodekso papildymo 118¹ straipsniu...

Balsavo 107: už – 104, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kaip papildomas – Kultūros komitetas. Svarstyti siūloma birželio 20 dieną. Dėl šito dėl komitetų galime pritarti?

Dėl lydimąjo Baudžiamojo kodekso projekto pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas.

Data ta pati – birželio 20 diena. Ačiū, pritarta. Po pateikimo pritarta. Komitetai paskirti, data paskirta.

16.59 val.

Įstatymo „Dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama 1997 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutartis dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2549(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 2-2 klausimas – įstatymo „Dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama 1997 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutartis dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2549(2). Prašom balsuoti. Balsavimas – 15 sekundžių.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 103, susilaikė 1. Priimta. (*Gongas*)

17.00 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 21¹, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 421, 484, 576, 577, 579, 581, 584, 587, 588, 589, 594, 608, 609, 616, 617, 619, 620, 621, 627, 644, 666, 671, 673, 675, 676, 678 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 422¹, 565¹, 574¹ straipsniais ir 591, 677 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1869(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso daugelio straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-1869(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103: už – 96, susilaikė 7. Priimta. (*Gongas*)

Taip pat informuoju, kad pratęsiu posėdžio laiką iki tol, kol baigsime šios dienos darbotvarkę.

17.01 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1870(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3.2 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-1870(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 103: už – 94, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.02 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29, 212, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 188⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2572(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2572(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103: už – 94, prieš nėra, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.02 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2574(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4.2 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo 40¹ straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIVP-2574(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 102, balsavo 100: už – 92, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.03 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2558(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2558(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103, vienbalsiai 103 – už. Priimta. (*Gongas*)

17.03 val.

Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3, 12, 13, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4¹, 4² straipsniais, V¹, V² skyriais įstatymo projektas Nr. XIVP-2279(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6.1 klausimas – Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo projektas Nr. XIVP-2279(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103: už – 81, susilaikė 22. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.04 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 147¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2280(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2280(2). Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103: už – 89, susilaikė 14. Priimta. Ačiū. (*Gongas*)

17.04 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2372(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2372(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 103, susilaikė 1. Priimta. (*Gongas*)

17.05 val.

Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1740(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Žemės gelmių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1740(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102: už – 68, prieš – 19, susilaikė 15. Priimta. (*Gongas*)

17.05 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2410(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Sodininkų bendrijų įstatymo 6 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2410(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99: už – 97, susilaikė 2. Priimta. (*Gongas*)

17.06 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2196(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2196(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100, už – 100. Vienbalsiai priimta. (*Gongas*)

17.06 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 6, 14, 14¹, 14³, 14⁴, 15, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2334(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Žuvininkystės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2334(2). Buvo paimta pusės valandos pertrauka, ji jau, žinoma, senokai praėjo. Prašom. (*Balsai salėje*) Svarstymas. Kviečiu komiteto atstovą gerbiamą J. Urbanavičių. Taip, 1 straipsnis. (*Balsai salėje*) Nereikia. Diskusija. Gerai, prašom, Justinai. Atsiprašau.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas svarstė šį įstatymo projektą. Išvadą galiu pasakyti. Balsavimo rezultatai: už – 6, susilaikė 1. Šiaip buvo pateiktas vieno Seimo nario pasiūlymas, taip pat buvo teikti Vyriausybės tam tikri siūlymai. Visiems Vyriausybės siūlymams pritarta iš dalies ir faktiškai atsižvelgta į siūlymus. Aš dabar nežinau, gal iš eilės. Trumpai galiu pristatyti, jeigu iš eilės eitume.

PIRMININKAS. Dabar bendroji diskusija, gerbiamas Justinai. Frakcijos vardu Z. Balčytis. Prašom į diskusiją. Ruošiasi A. Petrošius frakcijos vardu. Ne, pirma Z. Balčytis. Frakcijos vardu yra numatytos 7 minutės, taip – 5 minutės. Yra septyni pasisakantys, gal galime apriboti laiką iki 20 minučių bendrai? (*Balsai salėje*) Galima? 20 minučių diskusija.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, kolegos, kaip ir man apribojote, bet būtų užtekę.

PIRMININKAS. Prašom.

Z. BALČYTIS (DFVL). Gerbiami kolegos, gerbiamas pirmininke, manau, šis įstatymas, kaip čia sakyti... Dvasia šio įstatymo nėra nauja, mes dėl to esame ne kartą diskutavę, ginčijęsi, kai kada yra tekę ir truputį apsipykti, bet šiandien, manau, turėsime galimybę surasti bendrą kompromisą.

Mano kolega, kuris šiandien pristatė nuo komiteto esmę viso šito, pasakė, kad Vyriausybė visus pakeitimus priėmė ir pritarė iš dalies. Vadinas, iš tikrųjų mes turime dėl ko kalbėti, turime dėl ko diskutuoti. Labai trumpai norėčiau paminėti keletą akcentų, kurie yra numatyti šiame įstatymo projekte, jie vis dėlto nėra jau labai suderinti ir neatitinka ne tik verslo logikos, bet netgi, sakyčiau, vieno ar kito regiono plėtros pačių pagrindinių principų.

Mano supratimu, šis įstatymo projektas tikrai kelia nerimą. Jį reikėtų iš esmės tobulinti, nes jau šiemet aplinkos ministras 30 % sumažino kvotas 2023–2027 metams, uždarė žvejybą kituose vidaus vandenyse, ežeruose. Europos Sąjungai nepritarus kompensacijoms, ežerų ir kitų vandens telkinių žvejai lieka be verslo ir liktų be kompensacijų. Todėl kyla klausimas, ko vertas toks įstatymas, jeigu numatoma po įstatymo priėmimo kreiptis į Europos Komisiją dėl pritarimo? Ar nebūtų galima kreiptis galutiniu įstatymo projektu ir gavus pritarimą balsuoti už jo priėmimą?

Kompensacijos žvejams numatytos turint tikslą kuo greičiau išstumti juos iš verslo, nes, kaip yra numatyta įstatymo projekto 10 straipsnyje, jeigu pasitraukė per dvejus metus, tai yra 2024 ir 2025 metus, bus išmokama 100 % kompensacija, o jeigu trečiaisiais, 2026 metais, ta kompensacija bus tik 80 %. Projektu numatyta, jeigu mažės žuvų išteklių, aplinkos ministras pagal mokslininkų rekomendacijas gali daugiau sumažinti limitus negu išpirkto kvotos. Komiteto posėdyje, svarstant projektą, aplinkos ministro patarėjas M. Čepulis paaiškino, kad lėšos kompensacijoms bus surinktos iš žvejų mėgėjų ir, jeigu trūks, iš biudžeto. Todėl kyla klausimas, kaip tikrai reikėtų žiūrėti į šią klausimą, ypač kaip žiūri Konkurencijos taryba, kai valstybė „susitaria“ su žvejais mėgėjais, žvejybinio organizavimo verslu, surenka iš jų lėšas ir išstumia kito verslo grupę – žvejus verslininkus. Paskutiniaisiais duomenimis, žvejai mėgėjai sužvejoja 1 tūkst. 300 tonų žuvies, o verslo atstovai 1 tūkst. tonų, tai yra Nemuno žemupyje ir Kuršių mariose. Praėjusių metų statistika rodo, kad žvejų mėgėjų pinigų į biudžetą surinkta konkrečiai iš Šilutės rajono 146 tūkst. o žvejai verslininkai sumokėjo 252 tūkst. eurų į valstybės biudžetą.

Įstatyme abstrakčiai pasakoma apie kompensacijas, išdėstant bendrus dalykus ir kriterijus, tai yra kad kompensacijos bus skaičiuojamos, atsižvelgiant į paskutinių penkerių metų pajamas. Bet ką reiškia „atsižvelgiant“? Vyriausybės atstovas nepaaiškino, sakė, kad čia paliekama erdvė jų kūrybai. Taigi, kokios bus kompensacijos? Kaip bus atsižvelgta į pajamas, iki šios dienos nėra aišku. Įstatymo projekte siūloma skaičiuoti išmokas, įvertinus penkerių metų ūkio subjektų iš žvejų gautas pajamas. Laikotarpis 2018–2022 metai – pats blogiausias laikotarpis. Buvo kovidai,

taip pat šitame regione kai kurios privačios kompanijos vykdo tiriamuosius darbus arba žvalgybinius darbus ir tuo laikotarpiu yra labai griežtai apribojama žvejojimas, todėl aišku, kad jų pateikti skaičiavimai ir pateiktos sumos bus visiškai kitokios ir žymiai mažesnės. Todėl ne nuo ūkio subjektų priklausančių prižasčių žvejojimo veikla negalėjo būti įvykdyta visa apimtimi. Į Žuvininkystės įmonių asociacijos prašymą, kad būtų suteikta teisė ūkio subjektams pasirinkti penkerius veiklos metus iš pastarųjų aštuonerių, einančių prieš 2023 metus, kada įvyko tie esminiai apribojimai, buvo neatsižvelgta. Todėl aiškiai jaučiama, kad šitas projektas yra daugiau politinis negu aplinkosauginis.

Labai dažnai yra mėgstama palyginti Kauno marių situaciją su Kuršių marių. Kaip žinote, Kauno mariose jau dešimt metų nevykdoma verslinė žvejojimas, nes ji buvo uždrausta 2013 metais. Ką rodo moksliniai tyrimai? Abu telkiniai turi vienos žuvies rūšies blogą būklę, dviejų žuvų vidutinę ir vienos gerą. Yra lentelė, aš ją galėčiau, kaip sakoma, pakomentuoti, bet esmė yra ta, kad situacija yra labai panaši tiek viename, tiek kitame telkinyje, nors įžuvinant dabartinėmis sąlygomis ir tuometinėmis sąlygomis į Kauno marias buvo išlieta gana nemažai mailiaus ir taip pat buvo, kaip sakoma, išleistos didelės pinigų sumos.

Strategijos, kaip bus toliau ir kas toliau, nėra. Pagrindimo, paskaičiavimo, kaip paveiks ekonomiką, taip pat nėra. Neaptarti visi socialiniai aspektai – ar bus taikomos kitos apsaugos priemonės, ar žvejams mėgėjams bus kokie kiti apribojimai, nes Europos Sąjunga ir mokslininkai sako, kad mėgėjų žvejojimas didelę įtaką daro taip pat žuvų ištekliams, daro neigiamą įtaką žuvų ištekliams. Nesureaguota ir į siūlymą, apskaičiuojant pajamas, įteisinti sąvoką „iš žvejojimo produktų gautos pajamos“. Šis terminas apimtų ne tik iš žvejojimo veiklos, bet ir iš žvejojimo produktų perdirbimo gautas pajamas. Mokslininkai abejoja, ar situaciją iš esmės pakeistų draudimai tik viename Kuršių marių ketvirtadalyje, priklausančiame Lietuvai, nes trys ketvirtadaliai marių priklauso, kaip žinome, Rusijos Federacijai.

PIRMININKAS. Laikas jau!

Z. BALČYTIS (DFVL). Labai trumpai, baigiu. Kaimo reikalų komitetas iš svarstymo eliminuotas. Į Aplinkos apsaugos komiteto posėdį, vykusį čia, Seime, Žuvininkystės įmonių asociacija nebuvo įleista, todėl liko neatsakytų klausimų. Aš manau, kad tai ištirs Etikos ir procedūrų komisija, mes turėsime atsakymą. Bet mano šio pasisakymo esmė yra ta, kad aš kviečiu nepalaikyti šio įstatymo projekto ir balsuoti prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Petrošius frakcijos vardu.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Na, pagaliau, kolegos. Pagaliau po nelengvo ir itin dulkėto šio teisės akto projekto kelio į svarstymo stadiją vienas daugiausia diskusijų šią kadenciją sukėlusiu klausimų šiandien čia. Daug mitų, dar daugiau prielaidų ir manipuliacijų, tačiau šiandien turime sugrįžti prie faktų ir projekto esmės. Kuršių marių tyrimai rodo, kad žuvų ištekliams mariose mažėja pagal įvairius rodiklius: neužtikrinama žuvų migracijos kelių ir nerštaviečių apsauga, retų ir nykstančių žuvų apsauga. O Kuršių marių aplinkos būklė pagal tam tikrus rodiklius vertinama kaip bloga.

Kaip spręšime šią situaciją? Viešojoje erdvėje ir įvairiuose susitikimuose vyraujant prastėjančią Kuršių marių situaciją neigiančioms nuomonėms, Aplinkos ministerijai šiemet teko išgirsti mokslininkų argumentus, kad žuvų išteklių situacija vis dėlto nėra tokia gera, kaip buvo galvojama. Jau šiemet ministro įsakymu, atsižvelgus į mokslininkų rekomendacijas, kaip pageidauta, beveik 30 % buvo sumažintas leistinas žvejojimo įrankių skaičius. Aš norėčiau atkreipti dėmesį tų kolegų, kurie buvo prisidėję prie šio klausimo svarstymo. Jei klausimas nebūtų tiek laiko strigęs Seimo komitetuose, žvejams verslininkams už tokius žingsnius būtų buvusi numatyta kompensacija. Kadangi visomis įmanomomis priemonėmis buvo bandoma neigti problemą, stabdyti procesą, šis pirminis įrankių skaičiaus mažėjimas nebuvo jokia forma kompensuotas žvejų verslininkų įmonėms. Tai tik dar vienas įrodymas, kad akla priešprieša ir gynyba nebūtinai yra pats teisingiausias veikimo variantas.

Šiandien esame pasirinkimo kryžkelėje, kaip valstybė turi naudotis savo išsekintais žuvų ištekliais. Aklausi jį likučius, už tai gaunant neesmines valstybės egzistavimui sumas per su-

mokamus mokesčius, ar vis dėlto pasirinkti tvaresnį išteklių naudojimo būdą, per susiformavusius žmonių įpročius ne tik leidžiantį surinkti daugiau mokesčių valstybei, bet ir investuoti juos į žuvų išteklių gausinimą, visuomenės švietimą, kad situacija ilgainiui kistų.

2019 metų duomenimis, versline žvejyba Kuršių mariose užsiėmė 47 įmonės. Jose dirba 140 žmonių. Per metus žvejai verslininkai oficialiai pagavo virš 800 tonų įvairių žuvų. Nedideli skaičiai. Remiantis viešais duomenimis, mariose žvejojančios verslinės žvejybos įmonės per 2019 metus sumokėjo 170 tūkst. eurų mokesčių.

Žvejojančių Baltijos jūros pakrantėje 40 % įmonių pajamos tesiekia apie 900 eurų. Tuo metu žvejai mėgėjai nupirko beveik 380 tūkst. įvairių žvejybos leidimų, už juos sumokėję virš 1 mln. 700 tūkst. eurų mokesčių. Žvejybos parduotuvės, skirtos mėgėjiškai žvejybai, turizmas ir paslaugos žvejams mėgėjams generuoja dideles pajamas valstybei ir kuria darbo vietas. Taigi mums belieka investuoti surinktas lėšas ištekliams gausinti, kontrolei ir švietimui.

Negalima sutikti ir su argumentais, kad ant mūsų stalų neliks lietuviškos žuvies. Absoliučiai didžioji žuvų dalis, įskaitant ir mūsų pajūrio zoną, yra įvežtinė. Ir tai nėra blogai, nes įsivežimo galimybės sudaro galimybes mums dar labiau tausoti savo išteklius, kol situacija esmingai pasikeis.

Iš tiesų gali sutikti, kad pirminis projekto variantas buvo ganėtinai drastiškas. Ši įstatymo projekto redakcija yra pakitusi iš esmės. Pirminiame projekte buvo tikimasi griežtesniu būdu atsisakyti verslinės žūklės, nepaisant to atitinkamai kompensuoti už patirtas netektis, o šio projekto esmė yra savanoriškas pasitraukimas. Verslo subjektams, kuriuos kamuoja prasti verslo rezultatai, sunkaus darbo našta, galbūt net mintys apie nebūtinai skaidrią veiklą, yra sudaromos prielaidos savanoriškai pasitraukti iš šio verslo ir gauti už tai kompensacijas. Iš tiesų maksimaliai ieškota būdų, kad kompensaciniai mechanizmai tenkintų įmonių poreikius ir geriausiu įmanomu būdu atlieptų jų netektis. Kvotos bus išperkamos valstybės naudai.

Teko bendrauti su žvejybos įmonių atstovais, sakė, neatiduokite, neparduokite, tai jas perimtų Aplinkos ministerijos įgaliotos institucijos, todėl neteisingos spekuliacijos, kad kvotas perims kiti subjektai, įskaitant tuos iš Kaliningrado. Bus taikoma vienoda kvotų išpirkimo sistema tiek vidaus vandenyse, tiek Kuršių mariose, o kvotos liks valstybės žinioje. Iš verslo pasitraukę ir išmokas gavę subjektai į šį verslą grįžti nebegalės.

Tiek iš vidaus vandenų, tiek iš Kuršių marių 2024 ir 2025 metais bepasitraukiantiems verslininkams bus skiriama 100 % pagal aplinkos ministro patvirtintą tvarką apskaičiuotos išmokos, kad motyvacija būtų didesnė. O štai šiek tiek uždelsę ir 2026 metais bepasitraukiantys gaus šiek tiek mažesnę – jau 80 % – išmoką. Buvo pasistengta užtikrinti teisėtus lūkesčius ir įstatymų lygmeniu numatyta priemonė rengiant tvarką įvertinti ir verslų pajamas, ir ilgalaikį turta, ir darbo vietas, ir nuostolius, susijusius su finansinių išipareigojimų vykdymu. Siūloma remtis palankiausiais šioms įmonėms veiklos periodais.

Priimdami įstatymus turime atsižvelgti, kad aplinkos būklė pasaulyje blogėja dėl įvairių veiksnių, tačiau taip pat labai stipriai yra veikiama žmogaus veiklos ir besaikio išteklių vartojimo. Privalome užtikrinti, kad ši situacija pasikeistų iš esmės – mūsų šalies vandenyse žuvis neišnyktų, atsikurtų prie išnykimo ribos esančios žuvų rūšys, pagerėtų ekosistema. Iš tiesų, dėkodamas A. Gedvilienei už nepailstamą darbą šiuo klausimu ir kviesdamas palaikyti, dar kartą visiems primenu, kad projekto esmė yra savanoriškas pasitraukimas gaunant kompensacijas. Nepasitraukus iš verslo, yra sudaromos galimybės verslą vykdyti toliau. Atvertais vidaus keliais judančios žuvis neišplauks į Kaliningrado vandenį, didžioji jų dalis plaukia neršti aukštyje mūsų upėmis, o mes pasistenkime, kad mūsų ištekliai būtų naudojami tvariai ir atgytų, investuokime į atsakingos mėgėjiškos žūklės švietimą, taip pat į sprendimus dėl kontrolės ir įžuvinimo problemų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, dar turėjote minutę, sutaupėte. A. Bagdonas. Prašau. 5 minutės jūsų.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šiek tiek norėčiau taip pat išsklaidyti mitus ir pateikti tam tikrų faktų, ar tikrai vis dėlto mes kalbame apie savanorišką pasitraukimą. Praėjusios kadencijos metu buvusiai valdžiai buvo klijuojama draudimų politikos epitetas, kad yra viskas draudžiama. Tie žmonės, kurie šiandien yra valdan-

čioji dauguma, kurie kritikavo buvusią valdžią, šiandien sako, kad mes galime priimti, panašu, kad ne vieną, ne antrą ir ne trečią draudimą.

Vienas iš tokių smulkaus verslo žlugdymo įstatymų projektų pristatomas šiandien, pristatomas prisidengiant ekologiniais sprendimais, tačiau niekas nekalba apie uosto gilinimo darbus, niekas nekalba apie „Grigeo“, niekas nekalba apie tai, kad sūrus vanduo iš jūros pasiekė Juodkrantę, ir apie tuos pagrindinius ekologinius motyvus niekas nekalba. Šiais metais, aplinkos ministro sprendimu, jau 30 % sumažintos kvotos verslinei žvejybai. Tai reiškia, kad iš žvejų verslininkų jau atimta dalis įrankių ir pagaunamos žuvies kiekiai sumažėjo. Atimami įrankiai iš žvejų, tačiau panašu, kad to nepakanka. Šiandien apskritai norima uždrausti verslinę žvejybą tai pavadinant savanorišku pasitraukimu gaunant kompensaciją. Atimame dalį įrankių ir pavadiname lakoniškai – savanoriškas pasitraukimas. Nuo 2026 metų nepasitraukusiems žvejams paliekama galimybė žvejoti tik stintas du mėnesius per metus ir stinteles vidaus vandenyse.

Prašom, gerbiama komiteto pirmininke, nešaukti iš vietos ir turėti šiek tiek savigarbos. Ačiū.

Ar tikrai išlieka galimybė užsiimti normaliu verslu? Aš manau, kad ne. Stebina noras ir sunaikinti smulkųjį verslą, kurį puoselėjo karta iš kartos, tėvai mokė vaikus, vaikai mokė savo vaikus. Šiuo metu Neringoje yra žvejų grandžių, kuriose yra tėvai, vaikai ir anūkai. Tai yra geras pavyzdys, kaip žmonės ne sezono metu gyvena patys, užsidirba ir uždirba pinigus kitiems. Šių žmonių beliko vos kelios dešimtys. Kiekvieną dieną jie sunkiai dirba: tiekia žuvį maitinimo įstaigoms, žuvų rūkymo įstaigoms, miesto svečiai turi galimybę įsigyti rūkytų žuvų, kavinėse taip pat yra galimybė įsigyti vieną ar kitą produktą, pagamintą iš Kuršių mariose pagautų žuvų. Dalis šios veiklos Neringoje yra priskiriama kultūriniam paveldui. Puikiai pamenu Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkės A. Gedvilienės duotus pažadus Neringos bendruomenei – ji žadėjo, kad tie verslininkai, kurie žvejoja ir turi kultūros paveldo dokumentus, ir galės tą žvejybą tęsti toliau. Lietuvai priklauso tik 25 % Kuršių marių, ar tikrai uždrausdami verslinę žvejybą Kuršių mariose mes pakeisime pačią ekosistemą? Nes 3/4 Kuršių marių toliau sėkmingai vyksta žvejyba.

Ir pabaiga. Liberalų požiūriu, žmonės... Mes visuomet sakome, kad reikėtų skatinti žmones veikti savarankiškai, nesitikėti iš valstybės paduoto vieno ar kito riestainio, bet mes šiandien elgiames visiškai priešingai. Jeigu mes sakome – duok žmogui meškerę tam, kad jis pasigautų žuvį rytoj, poryt ir užporyt, šiandien mes jam sakome – imkite kompensaciją, imkite žuvį, o poryt galvosite, kaip patys toliau galėsite gyventi. Aš kviečiu nepalaikyti tokio įstatymo projekto, jis yra tikrai tobulintinas. Kaip kolega Z. Balčytis minėjo, dėl galimų procedūrinių pažeidimų yra kreiptasi į Etikos ir procedūrų komisiją, kuri ir turėjo išnagrinėti visų pirmą klausimą, ar yra pažeidimų padaryta, ar jų nėra, ir tik tuomet parlamentas turėjo svarstyti šį klausimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Laikas visai į pabaigą. Simonas pažada per 2–3 minutes spėti, tai prašom. Paskutinis kalba S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, šitas projektas yra koalicinės sutarties dalis ir mes, kaip valdančioji koalicija, ieškome bendro sutarimo. Tai yra antras projektas, nes pirmasis buvo griežtas, imperatyvus draudimas. Šis projektas yra savanoriškas pasitraukimas iš verslinės žvejybos ir šito projekto laukia ir dalis neringiškių, kuriems aš atstovauju kaip vienmandatininkas, ir dalis klaipėdiečių, ir, tikiu, dalis rytinės Kuršių marių pakrantės žvejų, nes tai yra savanoriškas projektas, dėl kurio galima turimas kvotas parduoti ir persiorientuoti į naujas veiklas, turizmą – turizmą, kuris pradeda klestėti visose Kuršių mariose.

Ką tik kartu su Aplinkos apsaugos komitetu Aplinkos ministerijoje organizavome seminarą apie mėgėjišką žvejybą, kiek ekonomikos jinai gali sukurti, užkrauti mus ir išsaugoti ekosistemą. Prašau nebaksnoti į Kaliningrado sritį kaip į kažkokį sėkmingą pavyzdį, nes galima kartoti, kartoti ir kartoti, kiek blogo jie ten daro anoje pusėje, kaip jie nemylį savo gamtos ir kaip mes turime būti pavyzdžiu jiems, demonstruodami, link ko einame.

O šiaip pasauliniu mastu apsirūpinimas žuvimis vis dar vyksta medžiojimo principu. Žuvis yra sumedžiojama, tai yra sužvejojama laukiniu būdu, 70 % žuvų vis dar yra sugaunamos ir pasaulio ekosistemos yra pereikvojamos. Gerbiamieji, opozicija, jūsų deleguotas eurokomisaras, atsakingas už žuvininkystę ir vandenynus, nuolatos kalba apie kvotų mažinimą. Jo sprendimais

sumažintos Baltijos lašišų kvotos, menkių kvotos be jokių kompensacijų kai kuriais atvejais pakrantės žvejams, Baltijos jūros pakrantės žvejams.

Matykime esmę, kad ištekliai yra riboti, ištekliai neišmaitins Lietuvos, iš jų pridėtinė vertė gali būti gaunama turizmo pavidalu, mes turime transformuoti ir apsirūpinimą maistu, akvakultūrą. Šitas projektas yra po ilgų kompromisų suderintas ir jam numatytas pakankamas finansavimas. Dalis žvejų verslininkų tikrai laukia šito projekto priėmimo, todėl kviečiu pritarti jam.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Pasisakymai baigti, diskusija baigta. Yra pasiūlymų dėl daugelio straipsnių, bet didžioji dalis, beveik visi pasiūlymai, išskyrus vieną, yra Vyriausybės pasiūlymai, jiems komitetas iš dalies pritarė. Gal galime nesvarstyti? (*Balsai salėje*) Pritarti komiteto nuomonei galime bendru sutarimu? Ačiū. Ačiū, pritarta.

Ir yra L. Jonausko pasiūlymas, bet paties Lino nematau. Justinai, pristatykite L. Jonausko pasiūlymo esmę ir komiteto nuomonę. Mes matome, aišku, bet...

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip ir minėjau, Aplinkos apsaugos komitete mes svarstėme šį įstatymo projektą. Išvada: už balsavo 6, susilaikė 1. Perėjome visas išvadas ir buvo vienas Seimo nario gerbiamojo kolegos L. Jonausko teiktas pasiūlymas. Jo tokios nuostatos, visiškai griežtinančios, faktiškai siūlančios uždrausti visas komercinės žvejybos sritis, taip pat ir paveldo, kas išlieka, stintelių žvejybą. Komitetas šiam siūlymui nepritarė.

PIRMININKAS. L. Jonauskui nepritarėte.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Motyvai dėl L. Jonausko pasiūlymo. Z. Balčytis. Prašom. Kalba prieš.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Nenoriu kartoti, vis dėlto iš tos pristatymo kalbos yra aišku, kad verslas yra žvejyba, meškerės taip pat yra verslas. Tik kažkodėl šiandien mes įstatymo projektu mėginame atskirti tuos du dalykus. Taip pat buvo paminėtos sumos, kiek sumoka arba kiek naudos gauna valstybė, o verslininkai dar didesnę naudą iš šitos veiklos. Todėl aš tikrai manau, kad šitas įstatymas skaldo mūsų žvejų bendruomenę ir skaldo tas vietas, kuriose daugiausiai vyksta šita veikla, tai yra pakrantės zonos, tai yra Nidos ir Neringos apylinkės. Todėl aš tikrai nepalaikau šito projekto ir siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Kas už L. Jonausko pasiūlymą, balsuojate už, kas pritariate komiteto nuomonei, balsuojate prieš. (*Balsai salėje*) Kas palaikote L. Jonausko pasiūlymą, balsuojate už, kas komiteto – prieš.

Balsavo 80: už – 2, prieš – 17, susilaikė 61. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar dėl viso įstatymo projekto svarstymo stadijoje nuomonės už ir prieš. Už kalba A. Gedvilienė. Prašom. Kol įjungs, tada... Atsiprašau, minutėlę. Prašom, A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Nespėjau įdėti kortelės. Mano balsą įskaitykite prieš.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. Dėl protokolo – balsas prieš. Prašom, gerbiama Aiste. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra antras projektas ir tai yra kompromisinis projektas. Jisai nenumato verslinės žvejybos draudimo. Kita vertus, jisai sudaro sąlygas oriai pasitraukti žvejams verslininkams iš vidaus vandenų ir iš Kuršių marių. Tam numatyta ir Vyriausybė jau išipareigojusi pagal Vyriausybės išvadas skirti apie 5 mln. eurų. Numatyta, kad bus išmokos skiriamos už penkerius metus. Atsižvelgiama į išipareigojimus, į skaičių žmonių, dirbančių įmonėje. Kiekvienas žvejys verslininkas pagal patvirtintą tvarką galės įvertinti, kokia išmoka jo laukia, ir priimti sprendimą, ar žvejos jis toliau Kuršių mariose, ar nežvejos. Tvarka numatyta galioti trejus metams, galios iki 2027 metų. Pirmus dvejus metus besitraukiantys žvejai gaus 100 % išmoką, paskutiniaisiais – 80 %. Tie, kurie nepasitrauks, žvejos ir toliau.

Aš noriu atkreipti dėmesį, kad yra daug įbaugintų žmonių, kad mes nebeturėsime žuvies, bet mes visiškai neliečiame Lietuvos Baltijos jūros priekrantės. Mes nekalbame apie draudimus, mes paliekame verslinę žvejybą, bet sakome, kad liks tiek, kiek nuspręš žvejoti po galimybės pasitraukti.

Taip pat atkreipiu dėmesį, kad vidaus vandenyse mes taip pat taikome pasitraukimo mechanizmą, bus taip pat siūlomos išmokos žmonėms, o nuo 2026 metų liks tradicinė žvejyba ir stintelių žvejyba. Kitų žuvų rūšių nebeliks. Man atrodo, šis įstatymo projektas tikrai subalansuotas. Kas yra labai svarbu, kad...

PIRMININKAS. Laikas!

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). ...mes savo vidaus vandenyse pagauname tik 1 tūkst. tonų, kai Lietuvos poreikis yra apie 50, virš 1 tūkst. tonų. Taigi mes ir taip esame importuojanti šalis. Tai to vieno...

PIRMININKAS. Laikas, kolege!

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). ...tas praradimas nebus toks ženklus. Tai tikrai labai agituojau už balsuoti, nes tai yra kompromisinis variantas.

PIRMININKAS. Gerai. Prieš kalba A. Bagdonas. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį.

Gerbiami kolegos, šiandien svarstome naujus draudimus. Draudimus smulkiajam verslui, kuriuo kaip tik turėtume rūpintis, sudaryti jam palankias sąlygas veikti, o ne tikslingai jį naikinti. Kaip sako: duok žmogui žuvį, jis bus sotus vieną dieną, išmokyk žvejoti, žmogus bus sotus visą gyvenimą.

Vienkartinė išmoka savanoriškai pasitraukiantiems žmonėms neatstoja jų pragyvenimo šaltinio, kurį puoselėjo karta iš kartos. Tėvai mokė vaikus, vaikai – savo vaikus. Šiuo metu yra žvejų grandžių, kuriose dirba net kelios kartos: tėvai, vaikai ir anūkai. Šie žmonės kiekvieną dieną sunkiai dirba, pristato žuvų miesto gyventojams ir svečiams. Dalis šios veiklos Neringoje yra priskiriama kultūriniam paveldui. Puikiai atsimenu keletą susitikimų su Aplinkos apsaugos komiteto pirmininke A. Gedviliene. Ji Neringos bendruomenei žadėjo, kad tiems žvejams, kurie turi kultūros paveldo statusą, jokie draudimai nebus taikomi. Tačiau, panašu, tai liko tik pažadai.

Be kita ko, šiais metais jau buvo sumažinta 30 % kvota žvejams. Tai iš esmės pagaunamų žuvų kiekiai turėtų mažėti ir be šio draudimo. Ieškoti ekologiškų sprendimų yra svarbu ir turime tai daryti, tačiau šiuo atveju Lietuvai priklauso tik ketvirtadalis Kuršių marių. Kita dalis priklauso Rusijos Federacijai. Dėl to šiuo sprendimu iš esmės didesnio ekologinio pokyčio nepasieksime, o tik sunaikinsime lietuvišką smulkųjį verslą. Todėl tokio įstatymo projekto aš tikrai palaikyti negaliu.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū. Kolegos, balsuojame.

Balsavo 85: už – 66, prieš – 8, susilaikė 11. Po svarstymo pritarta.

17.37 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 18, 19, 23 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2685 (pateikimo tęsinys)

Dabar, kolegos, trys klausimai, kurie jau aptarti, teliko balsuoti. Darbotvarkės 2-13 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2685. Pateikimas. Prašom balsuoti.

Balsavo už 84. Vienbalsiai. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti birželio 6 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.38 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2678, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75¹, 75², 75³, 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76¹, 76², 83¹ straipsniais pakeitimo įstatymo Nr. XIV-654 3 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1258 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2679 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-14.1 klausimas. Gal čia už viską galima? Už du, paketą. Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2678 ir dar Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2679. Pritarta vien-

balsiai po pateikimo. Siūloni komitetai. Pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Svarstyti taip pat siūloma birželio 6 dieną. Abu. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Darbotvarkės 2-15 klausimas. Paprašyta pertrauka iki kito posėdžio.

17.39 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 papildymo 8³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2601, Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2602, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 108³ ir 108⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2603 (*pateikimas*)

Dabar, kolegos, vėl grįžtame prie pateikimų stadijos. Darbotvarkės 2-16.1, 2-16.2, 2-16.3 klausimai, tai yra Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2601, Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektas Nr. XIVP-2602 ir Aplinkos apsaugos įstatymo projektas Nr. XIVP-2603. K. Adomaitis. Prašom, gerbiamas kolega Kasparai.

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki, kolegos. Jau artėjame į vakarą, tai stengsiuosi trumpai pristatyti problemą. Vėl kalbame apie vienkartinius gaminius, apie šiukšlinimą, apie sudėtingą perdirbimo situaciją ir siekiame pokyčių šioje srityje. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad vienkartiniai maisto taros gaminiai yra iš tiesų išpopuliarėję, jiems beveik šiuo metu nesiūloma alternatyvų, tačiau juos labai sunkiai surenkame. Paprastai jie pakliūna į bendras atliekas ir net, jeigu jie yra išrūšiuojami, juos sunku po to perdirbti, nes sunku sukaupti į vieną vietą didelį kiekį. Kiekiai iš tiesų išleidžiami į rinką yra dideli. Skaičiuojama, kad Didžiojoje Britanijoje, pavyzdžiui, kas devintas žmogus kasdien sunaudoja puodelį, tai tūkstančiai tonų per metus. Lietuvoje, jeigu mes atsižvelgtume į tai, kiek mes mažiau sunaudojame pakuočių apskritai, ir pritaikytume panašų suvartojimo tempą kaip Didžiojoje Britanijoje, tai būtų apie 200 tūkst. vienkartinių puodelių per dieną. Kažkada buvo paskaičiuota 40 mln., čia vien tik apie puodelius kalbu, per metus, bet, aišku, tai buvo dešimties metų senumo tyrimas, tai ta situacija galbūt dar pablogėjusi. Kai kurių nevyriausybinų organizacijų teigimu, „Rethink Plastic“ organizacija teigia, kad Lietuva visiškai neįgyvendina Europos Sąjungos direktyvos mažinti vienkartinių pakuočių naudojimo tempus. Nors kitas direktyvos nuostatas įgyvendiname, bet šiuo atveju tikrai atsiliegame ir nesame padarę jokių veiksmy, kurie realiai reguliuotų šitą situaciją.

Dabar norėjau trumpai pasakyti, ko mes nedarome šituo pakeitimu. Kai kurios šalys imasi daug drastiškesnių veiksmų, bando drausti tas vienkartinės pakuotes apskritai. Nemanau, pavyzdžiui, buvo pavyzdys, kad surenka plastikinius šiaudelius, nemanau, kad tai geras sprendimo būdas, nes iš tiesų alternatyvos kartais būna dar blogesnės ir ekologinis pėdsakas tų grynai popierinių alternatyvų gali būti dar didesnis, negu pateikti atitinkamą kiekį plastiko gaminių. Todėl mes čia nesiūlome nieko drausti.

Kitos šalys įveda mokesčius vienkartinei tarai. Aš prašiau Seimo tyrimų skyriaus surinkti tą informaciją ir galiu pacituoti, kad štai Estijoje skinasi kelią projektas, kur numatytas minimalus 50 centų mokestis už vienkartinę tarą, Nyderlanduose 25 centai už puodelį ir panašiai. Tokių sprendimo būdų yra, bet nemanau, kad tai geras būdas, nes vis dėlto tai sunku ir administruoti, ir pastatome į labai didelius biurokratinis rėmus verslą, apribojame jo pasirinkimą. Todėl Lietuvoje siūlau nuosaikiausią sprendimą kartu su kolegomis, kurie su manimi teikė šį projektą, tikrai platus mūsų būrys prisidėjo, tiesiog siūlome, kad būtų išskirta vienkartinės pakuotės kaina ir atitinkamai gėrimo, maisto, kuris į jas pilamas.

Šiuo būdu siekiame keletą tikslų. Visų pirma tai psichologinis efektas, kad žmonės pagaliau supras, kad pakuotė irgi kainuoja, antra, atsinešus su savimi daugkartinę pakuotę į bet kurią kavinę ar restoraną norint išsinešti maisto, akivaizdžiai pajustų ir finansinę naudą, nes tiesiog neturėtų mokėti už tą vienkartinę pakuotę, kurią tau siūlo pati kavinė, ir trečia, kas yra iš tiesų svarbiausia, tai atsirastų paskata vystyti užstato sistemą. Įstatyme yra labai aiškiai suformuluota, kad už pakuotę turi būti pasiūlytas atlygis, atlygis gali būti ir užstatas, tai yra jeigu kurios nors kavinės siūlytų užstatą, tai irgi būtų tinkama kaina. Šiuo metu, pavyzdžiui, renginiuose yra neįmano-

ma konkuruoti siūlant užstato sprendimus, nes konkurentas šalia nesiūlo jokios kainos, dalina viską už dyką, o jeigu tu pasiūlai su užstatu pakuotę, tai tau gali sukelti didelę problemą. Dabar tai išsilygins, nes vienas turės pasiūlyti bent jau kokią nors kainą, jeigu jis nesiūlys užstato sprendimo. Iš tiesų teko dalyvauti renginiuose, konferencijose, kur minimalios bendros žaidimo taisyklės užstato sistemos plėtrai tikrai sudaro problemų.

Kviečiu palaikyti, tikiuosi, kad taip mums pavyks sumažinti vienkartinio plastiko pakuočių, atsiprašau, ne vien plastiko, vienkartinės pakuotės naudojimą ir tai yra vienas iš nuosaikiausių, mažiausiai verslui sukeliančių biurokratinių apribojimų būdų. Tikrai, manau, nesukels problemų Lietuvoje tai įgyvendinti. Kol kas tiek labai trumpai, tiek norėjau pristatyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė. Laima, prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, atsiverčiau dar ir patį įstatymą, dar ir ryte pasižiūrėjau, prašom pasakyti, čia verslas turės ir investicijas kartu dėti? Kalbu apie viešąjį maitinimą. Viešojo maitinimo... Jiems bus draudžiama duoti gėrimus, net jei nemokamai dalins kokiose nors pakuotėse, neatlygintinai, vadinasi, niekas neįskaičiuota. Jūs sakote užstatas, bet šiame teisės akte nėra jokio užstato numatyta. Kaip jūs galvojate, kaip būtų verslas priims tą jūsų siūlymą, dabar teikiamą, įstatymo pataisas? Ar buvo diskutuota su viešojo maitinimo įstaigomis?

Dar kitas momentas – „Barbora“. Sakysime, vežioja. Lygiai taip pat pakuotėse jau vežioja. Kaip jie tokiu atveju? Įskaičiuos, neįskaičiuos? Kaip jūs tai numatote kontroliuoti ir kaip ta kontrolė vyks?

K. ADOMAITIS (LF). Maisto išvežiotojai, tiesą sakant, visokie „Bolt“ ir „Wolt“, mano žiniosis, jau dabar taiko pakavimo mokesť. Bet tai nėra viešojo maitinimo įstaigos. Išvežiotojams nekainuotų toks maistas, kuris dar nėra parengtas vartoti iš karto, jei tokį maistą mes vežiojame. Yra nuostata, kad šiais atvejais nebūtų taikoma. Verslui daugeliu atvejų tai nekainuotų papildomai, nes blogiausiu atveju, jei jie nieko nenori keisti, tiesiog turės skirti kainą. Tai yra jei iki šiol jie įpila ar kavos, ar įdeda maisto, už pakuotę nieko neprašo, dabar jie tiesiog turės prašyti kažkokių sumos, ar 1 cento, ar daugiau. Verslui kainuos tais atvejais, jei jisai siūlo tik vienkartinę pakuotę. Įstatyme yra numatyta... Čia greitojo maisto restoranus greičiausiai galima prisiminti, jie siūlo tik vienkartinę pakuotę net ir maitinimosi vietoje. Įstatymo imperatyvus reikalavimas numato, kad maitinantis vietoje privaloma neatlygintinai pasiūlyti daugkartinę pakuotę.

Čia bus tam tikram verslui kaštų, bet aš manau, kad turi keistis tas verslas. Tie pokyčiai kitose šalyse vyksta, mes tikrai galime pamatyti, kaip tai atrodo. Kitais atvejais išsinešti jie tiesiog turės skirti kainą, pakartosiu, bet papildomai nekainuos. Tik pažangesniam verslui, pavadinkime taip, atsiras žaidimo taisyklės, pagal kurias jisai galės pasiūlyti užstato sistemą. Visi privalės pasiūlyti arba kainą, arba užstatą maistui išsinešti. Čia jau bus jų pasirinkimas, ar jie būtina nori taikyti užstatą, ar tiesiog skirti kainą, jei kalbame apie maistą išsinešti.

Ir galbūt dar pabaigai. Iš tiesų dabar jau yra labai daug atsakingų verslų, taikančių nuolaidą, jei tu atsineši daugkartinę pakuotę išsinešti, bet tiesiog nėra bendrų žaidimo taisyklių. Vienas verslas gali sau leisti ignoruoti tą mūsų siekį mažinti vienkartinę pakuočių kiekį, o kitas vis dėlto savo iniciatyva tą daro. Suvienodinkime tas paslaugas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Pasistenkite klausti trumpiau ir atsakyti trumpiau. Prašom. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai turbūt vertas diskusijos klausimas. Manau, kad jam tikrai turėtume pritarti ir pritarsime. Bet turbūt čia klausimas, kodėl nutaikytą tik į paslaugų sektorių? Turbūt tenka ir jums pačiam matyti parduotuvėse, kai perki mažą daiktą, net ir Lietuvoje pagamintą, bet jis būna įpakuotas į turbūt keliais kartais didesnę pakuotę. Kartais net pažiūri, kad tai yra labai neadekvatu, galima tai padaryti daug paprasčiau. Aišku, visos viltys yra į Europos Sąjungos direktyvą dėl pakuočių. Tikiuosi, ją perkelsime ir mes. Dėl pakuočių dydžių, įpakavimo ir mokesčių. Bet ar negalvojate, kad tai turėtų plėstis ne tik į paslaugų sektorių? Tai dabar liečia turbūt daugiausia viešojo maitinimo įstaigas. Daugiausia. Bent jau pagal projektą, kurį matau.

K. ADOMAITIS (LF). Šitas projektas iš tiesų taikytinas viešojo maitinimo įstaigoms. Dėl visų kitų pakuočių, ypač plastiko pakuočių, tai šiuo metu kaip tik mane informavo, kad yra parengta Vyriausybės išvada, yra anksčiau pateiktas įstatymo projektas, kuris numato mokestį už neperdirbtą pakuotę. Tai yra verslas bus motyvuojamas perdirbti visą pakuotę ir visose parduotuvėse, ir panašiai, todėl nėra tikslo plėsti ir kitose vietose šios nuostatos.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų skaitant ir jūsų aiškinamąjį raštą, ir departamento išvadas matyti, kad, savaime suprantama, aiškus dalykas yra plastikinė pakuotė. Direktyvoje apie tai kalbama, kadangi ji nesuyra ir apskritai ją perdirbti sudėtinga. Jūs imate visą pakuotę, tai kaip dabar bus organizuojami, tarkime, renginiai, nes turbūt esmė viso to nėra užsidirbti kažkam, vargstant su ta pakuote, kaip yra su ta, kuri su užstatu. Ten viskas aišku, parsineši namo ir kad neišmestumei, tu kažkur ją realizuoji.

O kaip su popierine? Ar iš tikrųjų yra tikslas, nes viskas vietoje yra, tarkime, kad gali rūšiuoti to paties renginio metu? Negi tu nešiesi lėkštutę kur nors kitur, kuomet renginyje gali ją panaudoti? Tai koks pagrindinis tikslas, ar apsaugoti ir visas popierines pakuotes, ar čia iš tikrųjų kiti tikslai yra kokie nors, kad medžius saugotume? Ačiū.

K. ADOMAITIS (LF). Pagrindinis tikslas iš tiesų yra, kad atsirastų daugiau rūšiavimo ir galbūt depozito sistemų. Nėra labai griežtai nustatoma įstatymu, kad būtinai toks depozitas turi atsirasti, paliekama laisvė verslui rinktis. Galbūt toks greitas pasikeitimas pareikalautų tikrai daug pokyčių, nes visur ir visuotinai įrengti depozitus būtų daug organizacinių dalykų, todėl čia bus gal tik toks pradinis žingsnis. Pradinis žingsnis, kaip jau minėjau, kad šiuo metu atsiras atskira pakuotės kaina. Kai atsiras atskira pakuotės kaina, tai tuomet verslui ir vartotojui jau atsiras logika mąstyti, ar aš geriau mokėsiu už užstatą vienoje kavinėje, ar geriau mokėsiu tiesiog kainą už tą pakuotę, ar galbūt aš žinosiu, kad jeigu aš atsinešiu savo daugkartinę pakuotę, ne užstatinę, bet savo, tai sutaupyčiau tuos kelis centus. Tarkime, šiuo metu kai kurios degalinės siūlo nuolaidą kavai, jeigu tu atsineši savo daugkartinę, tai tiesiog galėtų būti išplėta visose viešojo maitinimo įstaigose.

O pagrindinis tikslas yra bent šiek tiek mažinti tų vienkartinų pakuočių naudojimą, tikintis, kad tai bus toks pradinis žingsnis, bet taip bus išvystytos depozito sistemos, kiti dalykai. Gal tik, nes jūs užsiminėte, dar apie plastiką ir kokio tipo čia tos pakuotės. Iš tiesų tas įstatymas galios dėl visų vienkartinų pakuočių, nes nėra prasmės labai skirstyti, kokio tai tipo vienkartinė pakuotė, ar plastiko, ar popierinė, nes paprastai beveik visais atvejais tai būna kombinuota pakuotė – truputį to, truputį to. Visų jų naudojimą verta mažinti, visas jas verta naudoti tik tiek, kiek reikia, o ne tiek, kiek gali pasiimti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Ačiū, Kasparai. Viskas. Gal galime nekaltbėti, nes prieštarauti nėra norinčių. Būtinai norite? T. Tomilinas. Sugaišite nereikalingas dvi minutes. Prašom. Prašom kalbėti.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, tikrai matau, kad ne visi linkę balsuoti už, todėl pasisakymai, man atrodo, yra reikalingi.

PIRMININKAS. Prieš nėra kalbančių.

T. TOMILINAS (DFVL). Kalbančių nėra, bet kai bus balsavimas, tik Dievas nežino.

Gerbiami kolegos, man vakar teko lankytis naujame japoniškame sode, čia, prie pat Seimo, netoli, kitoje upės pusėje. Ir ten tokios didelės šiukšlių dėžės, matyti net ir jų vidus, kas jose dažniausiai yra, kas dažniausiai papuola į tas dėžes. Tai Tomas apžiūrėjo šiukšlių dėžes ir ten dominantė į vienus vartus – „Circle K“ degalinės vienkartiniai kavos puodeliai. Jeigu jų nebūtų, tai tarša ir šiukšlinimas būtų kur kas mažesnis tame konkrečiame parke. Tai akivaizdžiai rodo, kad visuomenė nesusimąsto, kai neturi susimokėti už vienkartinę pakuotę. Toks socialinės inžinerijos pavyzdys mane įkvepia, tikrai pačiam asmeniškai kartais sunku atsispirti tai pagundai pasinaudoti vienkartinio puodeliu. Ir papildoma paskata apgalvoti savo veiksmą, kai tai kerta per kišenę, nors ir minimaliai, yra labai labai gera.

Atskiras malonumas, tiesą pasakius, yra, kai Laisvės partija siūlo konkrečią prievolę, verslo reguliavimą įstatymo lygmeniu, tokias „smulkmenas“ siūlo reguliuoti. Tikrai prisiminsiu, kai teikčiau kokį nors irgi pažangų projektą ir girdėsiu jūsų komentarus, kad čia įstatymuose jiems ne vieta.

PIRMININKAS. Laikas!

T. TOMILINAS (DFVL). Labai džiaugiuosi Kasparo iniciatyva ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Kol jūs kalbėjote, atsirado norinčių kalbėti prieš. Kalba V. Semoška. Prašom. V. Semeška, atsiprašau.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Semeška – kaip meška, bet nieko tokio. Ačiū, posėdžio pirmininke.

Kolegos, yra ir kitų pavyzdžių. Pavyzdžiui, Vokietijoje pirkdamas bokalą alaus tu susimoki užstatą 2 eurų ir priduodi tą bokalą alaus, atgauni tą užstatą. Yra masė kitų sistemų. Dabar, kai iš liberalų, laisvės ateina mokesčių įvedimas, aš jau nežinau, kur čia mums, konservatoriams, dėti ausis tada nuo rinkėjų ir nuo visų kitų. Be jokios abejonės, nustebino ir pono T. Tomilino domėjimasis šiukšlinėmis. Gal ir neblogai, kad to Valstybės tarnybos įstatymo pataisas arba naują įstatymą priimsime – atlyginimai augs, nereikės į šiukšlines dairytis, gal bus ir kitų idėjų. Iš esmės nesu visiškai prieš, tačiau manyčiau, kad yra geresnių, protingesnių alternatyvų, kaip kad Vokietijos pavyzdys.

PIRMININKAS. Ačiū. Gal galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne. Gerai, balsuojame. Kas už tokį pasiūlymą, prašom balsuoti. Dėl viso paketo: Pakuočių, Administracinių nusižengimų ir Aplinkos apsaugos įstatymų.

Balsavo 64: už – 49, prieš – 1, susilaikė 14. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai. Dėl Pakuočių ir pakuočių atliekų įstatymo – Aplinkos apsaugos komitetas kaip pagrindinis. Dėl Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto pagrindinis yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Ir dėl Aplinkos apsaugos įstatymo – pagrindinis Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 20 dieną.

O kodėl dabar Kasparas nori kalbėti? Gerai, bet jeigu bus replika po balsavimo, o jeigu ne, tai tada... Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Norėjau sureaguoti į kai kurias išsakytas pastabas.

PIRMININKAS. Oi, palaukite, palaukite minutėlę. Šiaip pagal Statutą, jeigu pavardė ir vardas yra įgarsinama... Partijos jeigu minimos, žodžio neprivaloma suteikti. Bet kadangi jau kalbate, tai trumpai.

K. ADOMAITIS (LF). Visų pirma, visi labai klaidina, kad tai bus mokestis. Tai yra tiesiog siūlymas sudaryti kainodarą, jokio mokesčio valstybėje, nieko čia neįvedame.

Ir antras dalykas, tai yra labai liberalus, labai daug laisvės palieka verslui apsispręsti, kaip jis nori matyti savo verslą, ir visas galimybes palieka jam.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Gerbiami kolegos, prieš įgarsindamas kitą klausimą, kurį mes turime svarstyti, ir prieš pakviesdamas gerbiamą V. Kernagį noriu pateikti tokią informaciją – pasibaigus posėdžiui pasistenkite susirinkti asmeninius daiktus, nes šioje salėje artimiausiomis dienomis bus keletas renginių, tai turėkite mintyje.

17.59 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 2, 9², 9⁵ ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2590(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 70¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2591 (*pateikimas*)

Dabar gerbiamas V. Kernagis pristato dviejų įstatymų paketą – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2590(2) ir Sveikatos sistemos įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Prašom, gerbiamasis.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Pateikiu įstatymų pakeitimų paketą. Šie pakeitimai leis tarnyboms ir institucijoms geriau atlikti savo darbą. Visų pirma, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas galės naudotis slaptu pirkėju (šiuo metu jie turi pranešti apie savo vizitus, jeigu nori ką nors patikrinti), taip pat galės neatlygintinai paimti prekių ar produkcijos mėginius. Taip pat Vartotojų teisių tarnyba turės cheminių medžiagų sąrašą, kuris leis aiškiau kontroliuoti draudžiamų elektroninių cigarečių prekybą, kur skoniai ir kvapai yra draudžiami. Taip pat

atsiras privalomas elektroninių cigarečių ženklavimas ir lygiai taip pat Vartotojų teisių apsaugos tarnyba galės nagrinėti bylas rašytinio proceso tvarka. Tai trumpai tiek.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti net penki mūsų kolegos. Klausia A. Bagdonas. Ruošiasi L. Nagienė, jos nematau. Prašau, Andriau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiamas kolega, tikrai dėkoju už iniciatyvą, nes problema yra visuotinė ir ji yra matoma. Mūsų visų tikslas turbūt yra apsaugoti nepilnamečius šiuo atveju, mes kalbame apie rūkymą. Bet kaip jūs galvojate, ar dabar institucijos išnaudoja visas suteiktas galimybes, ar vis dėlto ir ugdymo įstaigų vadovybė kartais slepia tuos atvejus tam, kad reitingai nebūtų prastesni, bet tuo pat metu nukenčia vaikai, kurie tas ugdymo įstaigas lanko? Toks trumpas klausimas būtų.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Ugdymo įstaigos, be abejo, pačios sprendžia, kaip joms elgtis. Jos galėtų elgtis geriau ir mažiau rūkančių jaunuolių aplinkui turėtų, bet čia jau yra įstaigų pasirinkimas. Aš nežinau, aš negirdėjau, kad kas nors slėptų kažkokią informaciją. Manau, kad institucijos išnaudoja visus įmanomus būdus šiuo metu, bet joms reikia ir papildomų.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi K. Vilkauskas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamasis pranešėju, aš tikrai džiaugiuosi, kad jūs imatės šios labai svarbios iniciatyvos. Kiek aš spėju susipažinti su projektu, suprantu, yra tiesiog nežymūs tie pakeitimai, labiau reglamentuojantys tam tikrų terminų vartojimą. Kaip konkrečiai jie galės prisidėti prie prevencijos, galbūt jūs galėtumėte plačiau pristatyti?

Kitas mano klausimas, ar iš esmės sutiktumėte svarstyti kur kas radikalesnį sprendimą, gal laikiną – šito skystojo tabako ir elektroninių cigarečių draudimą – bent jau tam, kad susitvarkytume su kylančia tikrai, sakyčiau, masine pandemija mokyklose?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Atsakau į pirmą klausimo dalį, kiek aš supratau, tai čia tiesiog tarnyboms leis plačiau veikti ir greičiau priimti sprendimus. Tai yra tai, ko jos prašo.

O antra jūsų klausimo dalis, tai aš jau seniai sakiau, kad esu už visišką draudimą elektroninių cigarečių, ypač su atviromis talpyklomis. Ateis laikas, ruošiami projektai ir aš tikiuosi, kad dar pavasario sesijoje mes pasiūlysim.

PIRMININKAS. Ačiū. K. Vilkauskas. Ruošiasi V. Mitalas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, Vytautai, kad pateisinate savo vardą, teisingai, reikia kovoti su šitokiais dalykais, ir kuo greičiau, tuo geriau. Dabar, šituo trumpuoju laikotarpiu, reikia būtent reaguoti į įvykius, o paskui galime kalbėti ir galvoti apie tai, kaip stiprinti prevenciją.

Mano klausimas. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas dabar pagal jūsų įstatymo projektą turės tirti, nes, kiek žinau iš pokalbių su pareigūnais, būna, kad jeigu tirs, tai tikrai didesni pajėgumai turėtų įsitraukti. Gal kalbėjote su pareigūnais, ar jiems pakaks pajėgų, nes tas medžiagas tirti irgi yra gana imlus procesas?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Medžiagas tiria čia daugiau Vartotojų teisių apsaugos tarnyba, kuri siunčia į laboratorijas. O Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, taip, dabar turės daugiau galios, galės naudotis slaptu pirkėju ir netikėtai ateiti apsipirkti pas elektroninių cigarečių pardavėją. Tas, be abejo, jam palengvins patį darbo procesą.

PIRMININKAS. Klausia V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Tema tikrai aktuali, labai daugialypė ir kompleksiška, dėl to vienoks ar kitoks reguliavimas, jo tikslinimas turbūt yra reikalingas. Bet tik kad suprasčiau, ar galėtumėte pateikti kokių nors pavyzdžių iš šitos srities, kur įvesti papildomi reguliavimai ir ribojimai suveikė taip, kaip planuota, ir pasiekė savo rezultata? Ačiū.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Jūs kalbate apie ką? Apie elektroninių cigarečių prekybą? Ne, turbūt dabar taip konkrečiai negalėčiau sugalvoti ir pasakyti, kad būtent šitai veikia. Aš manau, kad daugelis veikia. O tai, kad verslas naudojami kažkokiomis išvelgiamomis spragomis, jau yra verslo neteisėtas veiksmas. Net nežinau, kokius pavyzdžius reikėtų pateikti.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Už nori kalbėti J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama kolega, kadangi A. Veryga kol kas tik kalba, kad teiks projektą dėl elektroninių cigarečių uždraudimo, to projekto mes neturime, negalime svarstyti. Padarykime nors tiek, ką siūlo kolega V. Kernagis.

PIRMININKAS. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai. Pa-grindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Svarstyti birželio 20 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

18.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2705 (svarstymas)

Ir dar šiandien mums liko du rezerviniai klausimai. Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutari-mo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2705. (*Balsai salėje*) Svarstymo stadija. Dalyvauti diskusijoje nėra norinčių. Motyvų dėl viso turbūt irgi. Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Ačiū, pritarta.

18.06 val.

Seimo savaitės (2023-05-15 – 2023-05-19) – 2023 m. gegužės 16 d. (antradienio) ir 18 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Ir rezervinis 2 klausimas – Seimo savaitės, prasidedančios gegužės 15 diena, posėdžių dar-botvarkės tvirtinimas. Prašom. Pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitos savaitės darbotvarkės, manau, gana turiningos. Daugiau ar mažiau normalios trukmės. Antradienį, kaip įprasta, daugiausia svarstymo stadijos projektų – ir socialinės krypties, ir saugaus eismo, ir visokių kitokių sričių.

Žinoma, čia neišvengiamai turime įrašyti projektus, dėl kurių šiandien buvo paprašyta per-traukų. Tai Farmacijos įstatymo pataisos, kolegos A. Petrošiaus nutarimo projektas dėl Klaipėdos bažnyčios.

Taip pat toks jau nekasdienis dalykas – svarstysime Seimo nutarimų projektus, kurie susiję su apkaltos iniciatyva mūsų kolegai P. Gražuliui. Pagal Seimo statutą čia numatyti du Seimo nu-tarimų projektai, juos ir priimsime.

Toliau gal kiek neįprastas dalykas – po pertraukos iš esmės du Vyriausybės pusvalandžiai. Pirmasis yra skirtas pasisakyti vaiko teisių apsaugos kontrolierei E. Žiobienei, o antrasis jau čia neišvengiamai privalomas, nes yra Seimo narių raštu pateikti klausimai sveikatos apsaugos mi-nistrui.

Po to daugybė projektų, kuriais siūloma keisti Rinkimų kodeksą. Čia buvo surašyti visi pro-jektai, kiek jų pozicija ar opozicija įregistravo. Ir dar keletas kitų projektų.

Ketvirtadienį pradėsime minėjimu pagerbdami buvusį Seimo Pirmininką Č. Juršėną. Toliau apsispręsime dėl L. Pernavo tvirtinimo į STT vadovus. Taip pat numatome priimti Žuvininkystės įstatymo pataisų projektą, dėl kurio čia šiandien gana aistringai diskutavome. Taip pat kai kurie kiti priėmimo stadijos projektai.

Po pietų turbūt ne mažiau svarbūs klausimai, bet jie pateikimo stadijos: Mokesčių sistemos keitimo paketas ir Žemės įstatymo pataisų projektas, taip pat tęsiantis esminę reformą, su visais lydimaisiais. Na ir keletas kitų pateikimų Seimo narių projektų pagal jų registracijos eilę.

PIRMININKAS. Taip, ačiū. Jūsų nori paklausti du kolegos. V. Bakas. Ruošiasi V. Mitalas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega Jurgi, norėčiau pa-prašyti ir pasiūlyti įtraukti Žvalgybos kontrolierių įstatymo projektą Nr. XIVP-2662. Vakar apie jį paskelbė, kaip suprantu, ir Seimo Pirmininkė. Šiandien posėdžio darbotvarkėje nepamačiau. Čia labai daug Seimo narių pasirašė, yra Teisės departamento išvada. Manychiau, mes galėtume už-baigti tą žvalgybos kontrolierių formavimo etapą. Toks prašymas. Jeigu atsižvelgtumėte, būčiau dėkingas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip, tikrai galime tą projektą įrašyti. Fiksuokime, kad įrašome. Turbūt į antradienį, kad būtų kuo anksčiau. Antradienį galime ir ilgiau posėdžiauti. Ketvirtadienį turbūt visi nori anksčiau grįžti į savo apygardas, į gyvenamąsias vietas. Tai įrašykime, be abejo.

PIRMININKAS. Ir V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, pirmininke. Aš matau, kad mokesčių sistemos projektai bus įrašyti. Kadangi koalicija renkasi pirmadienį, aš suprantu, kad registravimas įvyks pirmadienį po to pasitarimo ar antradienį. Tai ar per dieną Teisės departamentas iš tikrųjų spės parengti savo vertinimus dėl daugybės įstatymų projektų?

J. RAZMA (TS-LKDF). Tų projektų nėra tokia daugybė. Žinote, yra pagrindiniai projektai: Gyventojų pajamų mokesčio, Pelno mokesčio, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymų pataisos, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas. Kiek žinau, Teisės departamentas yra preliminariai gavęs projektus ir aš iš Teisės departamento negirdėjau nusiskundimų, kad jie nespėtų. Pavyzdžiui, dėl Žemės įstatymo paketo, kurį pradžioje buvome įrašę į antradienį, jie iš karto pasakė, kad iki antradienio tikrai nespės, galbūt net iki ketvirtadienio nespės. Bet dėl mokesčių jie to nepasakė.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, atsakėte į visus klausimus. Gal galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Tada registruojamės. Skelbiu 2023 m. gegužės 11 d. vakarinį posėdį baigtą. (*Gongas*)
Užsiregistravo 58 Seimo nariai. Visiems gero savaitgalio ir gerų darbų.

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Abramavičius Armanas 359, 428, 461
Adamkus Valdas 387
Adomaitis Kasparas 215, 216, 276, 291, 292, 346, 348,
362, 363, 435, 438, 451, 468, 505, 506, 507, 508
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 207, 223
Anušauskas Arvydas 64, 66, 70, 71, 72, 73, 131, 134,
135, 136, 137, 168, 220, 459
Armonaitė Aušrinė 66, 209, 225, 242, 243, 396, 421,
458, 464, 478
Asanavičiūtė Dalia 50, 51, 52, 54
Auštrevičius Petras 248
Ažubalis Audronius 43

Ą

Ąžuolas Valius 51, 52, 55, 57, 67, 71, 136, 155, 156,
217, 222, 226, 278, 293, 331, 356, 357, 379, 452, 454

B

Bagdonas Andrius 52, 74, 75, 81, 86, 87, 88, 89, 150,
165, 206, 223, 259, 260, 262, 268, 296, 312, 320, 352,
372, 375, 427, 495, 501, 504, 509
Bakas Vytautas 117, 120, 168, 169, 184, 185, 186, 187,
189, 190, 195, 317, 318, 319, 320, 337, 338, 361, 362,
387, 395, 399, 405, 407, 408, 443, 444, 445, 451, 510
Balčytis Zigmantas 156, 157, 233, 355, 426, 427, 432,
499, 500, 502, 503
Bartoševičius Kristijonas 46, 112
Basanavičius Jonas 97
Baškienė Rima 136, 148, 195, 197, 255, 258, 259, 304,
305, 313, 315, 316, 410
Baublys Juozas 79, 80, 81
Baueris Robertas, Robas (Bauer Robert, Rob) 280
Bičiūnas Tomas 99, 457
Bilotaitė Agnė 63, 118, 120, 184, 193, 194, 195, 251,
252, 408, 430, 432, 446, 456, 476, 477, 478
Bismarkas Otas Eduardas Leopoldas fon
(Bismarck Otto Eduard Leopold von) 435, 486
Borelis Žozepas (Borrell Josep) 44
Bortkevičienė Felicija 269
Budbergytė Rasa 33, 156, 157, 432, 481, 482, 483, 484
Budrys Kęstutis 137, 138, 140, 141, 142, 388, 389
Bukauskas Valentinas 454
Bukėnienė Aušra 241
Burokienė Guoda 68, 99, 109, 110, 112, 130, 147, 217,
369, 433, 448, 474, 475
Butkevičius Algirdas 59, 60, 65, 72, 74, 129, 165, 166,
212, 215, 287, 311, 312, 313, 326, 349, 374, 455,
462, 467

C

Cichanouskaja Sviatlana (Cichanouskaja Sviatlana) 180

Č

Čepononis Antanas 87, 151, 360
Čepulis Marius 499
Čmilytė-Nielsen Viktorija 33, 96, 149, 263, 267, 268,
269, 344, 426

D

Danielė Morgana 257
Darius Steponas, Jucevičius 302, 308, 453, 458
Dmitrijev Vitalij 404, 405, 406, 407
Dobrowolska Ewelina 59, 67, 124, 127, 204, 297, 432, 488
Dudutis Donatas 362
Dulkys Arūnas 61, 62, 300, 455, 460
Dumbrava Algimantas 44, 59, 304, 305
Džiugelis Justas 37, 236, 315, 318, 328, 333, 344, 431, 490

E

Einšteinas Albertas (Einstein Albert) 453

F

Fiodorovas Viktoras 60, 61, 154, 155, 160, 161, 163,
207, 208, 215

G

Gailius Vitalijus 472
Gaižauskas Dainius 305, 306, 307
Gapšys Vytautas 68, 211, 215, 232
Gaudėšius Egidijus 368, 369, 378
Gedvilas Aidas 64, 91, 99, 215, 224, 273, 296, 347, 375,
387, 457, 477
Gedvilienė Aistė 55, 57, 58, 77, 78, 93, 238, 356, 363,
364, 501, 502, 503, 504
Gentvilas Eugenijus 46, 89, 112, 149, 186, 221, 282,
292, 344, 352, 353, 355, 371, 386, 489
Gentvilas Simonas 54, 58, 59, 79, 86, 93, 152, 160, 195,
214, 251, 304, 332, 349, 412, 413, 414, 415, 432, 459,
460, 466, 467, 502
Giedraitis Egidijus 155
Giraitytė-Juškevičienė Vaida 163, 215, 221
Girėnas Stasys, Girskis 302, 308, 453, 458
Girskienė Ligita 67, 72, 83, 109, 192, 230, 412, 414
Goda Gintaras 45, 46, 68, 98, 99
Grakauskas Eimantas 97
Gražulis Petras 33, 40, 43, 44, 45, 46, 56, 57, 108, 109,
110, 111, 112, 123, 137, 138, 140, 150, 168, 173, 174,
175, 176, 207, 264, 265, 274, 275, 276, 277, 278, 294,
295, 297, 355, 359, 372, 373, 374, 376, 383, 408, 426,
427, 454, 478, 495, 496, 510

Grybauskaitė Dalia 216, 387, 478

Griškevičius Domas 221, 223, 257, 258, 259, 260, 334,
338, 352, 353, 355, 430, 432, 433, 436, 474, 476

Gudauskas Jonas 49, 197, 361, 362, 363

Guoga Antanas 315

H

Haase Irena 45, 47, 53, 105, 109, 112, 120, 121, 124,
125, 203, 204, 205, 234, 235, 270, 282, 284, 285, 297,
327, 359, 360, 361, 431, 480, 487

Hitleris Adolfas (Hitler Adolf) 290

Huzis Ihoris (Guz Igor) 426

J

Jakavonytė Angelė 162, 176

Jankauskas Ignas 151

Jarutis Jonas 70, 72, 141, 150, 170, 178, 215, 221, 228,
250, 407, 408, 450, 462, 489

Jauniškis Darius 381, 383, 385, 386, 387, 388

Jonaitis Liudas 149

Jonaitis Vytautas 368, 378

Jonauskas Linas 81, 82, 83, 84, 147, 148, 257, 258,
259, 503

Jovaiša Sergejus 94, 148, 151, 162, 336, 369, 370, 371

Jukna Vigilijus 99, 157, 158, 215, 457

Juozapaitis Vytautas 171, 172, 224, 403, 432, 474,
480, 487

Juršėnas Česlovas 510

Juška Ričardas 103, 350, 359, 434, 437

K

Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 88, 130, 215, 294, 304, 307,
308, 312, 315, 316, 423, 449, 450, 490, 491, 492, 494

Kairys Simonas 62, 400, 401, 402

Kalėda Saulius Lukas 47

Kanopa Vidmantas 197

Karbauskis Ramūnas 112

Kasčiūnas Laurynas 37, 41, 42, 43, 46, 47, 100, 101,
119, 120, 121, 178, 182, 184, 185, 186, 187, 188, 193,
239, 242, 246, 267, 280, 281, 327, 357, 397, 398, 399,
400, 415, 450, 451, 452, 462, 496

Kepenis Dainius 46, 47, 62, 127, 134, 225, 227, 233,
302, 308, 386, 393, 429, 452, 453, 458

Kernagis Vytautas 162, 170, 171, 172, 452, 508, 509

Kindurys Gintautas 66, 80, 122, 200, 272, 362

Kreivys Dainius 61, 130, 228, 230, 231, 232, 233, 290,
302, 457, 458

Krikštaponis Juozas 455

Krivickas Rimvydas 240

Kubilienė Asta 370, 371, 467

Kubilius Andrius 175, 278, 435, 437

Kuconis Pranas 367, 377

Kudirka Vincas 97

Kukuraitis Linas 334, 335, 336, 337, 340, 341, 342, 343,
411, 412

Kuodytė Dalia 191

Kupčinskis Andrius 34, 35, 75, 76, 100, 101, 205, 206,
236, 256, 263, 395, 464, 465

Kūris Egidijus 393

Kuzmickienė Paulė 239, 240, 247, 344, 429, 448, 449,
490, 491, 492, 494, 495

Kuzminskas Kazimieras 344

L

Labanavičius Deividas 459

Landsbergis Gabrielius 160, 393

Leiputė Orinta 286, 301

Lengvinienė Silva 68, 328

Lydeka Arminas 38, 44

Lingė Mindaugas 103, 210, 213, 234, 236, 287, 288,
293, 295, 346, 347, 350, 372, 373, 374, 375

Linkytė Monika 365, 366

Lopata Raimundas 36, 39, 40, 431, 440, 441

Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 140,
141, 179, 180, 183, 184, 188, 193, 267

M

Mačys Jonas 96, 97, 98

Majauskas Mykolas 82, 95, 98, 107, 108

Maldeikis Matas 210, 338, 339, 340

Martinkus Algimantas 395

Masiulis Kęstutis 105, 162, 176, 177, 190, 272, 277,
323, 324, 327, 329, 337, 341, 364, 388, 427, 438, 439,
447, 473, 476

Matelis Bronislovas 162, 169, 170, 174, 175, 342, 353

Matijošaitis Marius 41, 99, 162, 457

Matulas Antanas 209, 210, 240, 283, 428, 429, 448,
449, 450, 490, 491, 492, 493, 494, 495

Mazuronis Andrius 65, 77, 78, 174, 181, 381, 398,
437, 440

Mažeika Kęstutis 57, 62, 123, 128, 149, 150, 152, 153,
154, 155, 157, 162, 163, 169, 170, 175, 198, 275, 282,
283, 286, 303, 318, 320, 327, 328, 329, 335, 338, 347,
348, 387, 398, 451, 452, 466, 467, 506

Mitalas Vytautas 33, 59, 62, 68, 70, 100, 168, 179, 180,
209, 228, 242, 285, 292, 361, 376, 388, 395, 426, 440,
449, 475, 509, 510, 511

Mogenienė Laima 49

Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 47

N

Nagienė Laima 50, 51, 71, 74, 99, 136, 137, 158, 200, 209, 221, 230, 231, 235, 238, 239, 245, 246, 270, 271, 272, 273, 307, 308, 313, 315, 316, 330, 331, 332, 333, 339, 342, 353, 356, 357, 373, 396, 398, 402, 410, 411, 417, 424, 457, 458, 470, 506, 509
 Narkevič Jaroslav 420
 Nausėda Gitanas 382, 383, 384, 387, 388, 389
 Navickas Andrius 46, 106, 107, 112, 173, 242, 243, 480
 Navickas Kęstutis 70, 84, 98, 99, 106, 107, 108, 150, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 161, 169, 170, 175, 176, 178, 459, 466
 Navickienė Monika 301, 305, 316, 317, 333, 339, 341, 342, 408, 409, 410, 411, 412, 432, 456, 458, 459
 Nekrošius Arvydas 217, 220, 286, 369
 Ničajienė Rūta 98
 Norkienė Aušrinė 162, 248, 249
 Norkūnas Gediminas 290

O

Olševski Česlav 443
 Orvelas Džordžas (Orwell George) 177
 Ošmianskienė Monika 236, 237, 468

P

Pakarklytė Ieva 56, 199, 252, 253, 254, 401
 Palionis Andrius 106, 107, 162, 213, 215, 256, 293, 295, 296, 443
 Paluckas Gintautas 148, 264, 272, 276, 287, 293, 441, 442, 443, 444, 445
 Pancerovas Dovydas 383
 Paulauskas Artūras 110
 Pavelas Petras (Pavel Petr) 280
 Pavilionis Žygimantas 36, 37, 38, 39, 40, 41, 52, 104, 116, 117, 118, 120, 189, 427
 Pečkauskas Aurimas 143, 144, 145, 146
 Pernavas Linas 388, 389, 392, 393, 394, 395, 396, 510
 Petkevičaitė-Bitė Gabrielė 269
 Petrauskienė Rasa 99, 457
 Petrošius Audrius 204, 282, 344, 371, 423, 431, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 470, 471, 472, 473, 483, 485, 487, 492, 499, 500, 510
 Pietkiewicz Beata 171, 172, 231, 236, 443
 Pinskus Jonas 213, 215, 293, 301, 443
 Pociūnienė Liuda 109, 173
 Pocius Arvydas 121, 239, 280
 Prancietis Viktoras 33, 46, 55, 56, 57, 58, 59, 89, 93, 94, 122, 123, 160, 235, 254, 259, 285, 315, 332, 416, 466, 467, 471
 Puidokas Mindaugas 110, 112, 149, 215

Pūkas Kęstutis 110

Pupinis Edmundas 35, 50, 75, 76, 83, 84, 129, 155, 156, 197, 198, 206, 207, 208, 257, 258, 314, 319, 322, 328, 329, 331, 345, 353, 354, 366, 367, 368, 399, 419, 420, 421, 507
 Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 37, 40, 140, 184, 378, 379, 447

R

Rakutis Valdas 141, 243, 268, 399, 406, 407
 Raskevičius Tomas Vytautas 105, 109, 110, 111, 112, 116, 117, 118, 119, 121, 182, 183, 184, 185, 187, 188, 194, 249, 432, 481
 Razma Jurgis 74, 75, 80, 86, 92, 94, 107, 110, 121, 131, 173, 174, 189, 191, 216, 217, 220, 221, 222, 249, 250, 263, 267, 270, 282, 284, 324, 326, 369, 378, 381, 419, 426, 442, 446, 447, 450, 461, 462, 495, 509, 510, 511
 Remeikienė Audronė 367, 368, 377, 378
 Repšys Bronius Algimantas 366, 367, 377
 Romeris, Remeris (Römeris) Mykolas Pijus 185
 Rudelienė Edita 50, 166, 172, 259, 311, 411

S

Sabatauskas Julius 78, 172, 173, 187, 221, 222, 282, 283, 284, 285, 311, 327, 493
 Sabutis Eugenijus 68, 162, 235, 441, 442, 443, 444, 445
 Saudargas Paulius 33, 56, 96, 110, 149, 168, 191, 209, 310, 311, 344, 361
 Savickas Lukas 92, 396
 Sejonienė Jurgita 111, 112, 162, 210, 247, 489, 490
 Semeška Vilius 38, 39, 46, 73, 82, 92, 135, 138, 148, 179, 194, 195, 222, 243, 270, 275, 351, 352, 353, 354, 355, 357, 379, 388, 466, 508
 Serafinas Gintaras 64
 Siegel-Suodaitė Viktorija 175
 Sysas Algirdas 57, 60, 87, 89, 106, 149, 172, 181, 231, 255, 322, 324, 402, 405, 406, 411, 434, 435, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 450, 456, 472, 473, 474, 477
 Skačkauskas Julius 415, 416
 Skaistė Gintarė 60, 64, 65, 67, 163, 165, 166, 167, 168, 250, 294, 348, 376, 458
 Skardžius Artūras 35, 59, 61, 84, 101, 102, 135, 178, 206, 215, 216, 232, 264, 266, 271, 272, 273, 276, 277, 313, 319, 416, 418, 426, 427, 451, 454, 459
 Skritulskas Mindaugas 68, 486
 Skuodis Marius 66, 303
 Skvernelis Saulius 385, 486
 Slušnys Linas 88, 108, 109, 112, 247, 328, 335, 337, 338, 341, 365, 429, 430, 489, 490
 Smetona Antanas 370

Stalinas Josifas (Stalin Josif) 366
 Starkevičius Kazys 89, 101, 102, 104, 129, 130, 147,
 174, 206, 207, 265, 274, 275, 277, 363, 364, 369, 370
 Statkus Nortautas 69
 Stončaitis Algirdas 385, 396
 Storosta Vilhelmas, Vydūnas 226, 453
 Streikus Zenonas 210
 Strelčiūnas Algis 489
 Suodaitis Laurynas 175
 Surplys Giedrius 40, 41, 44, 53, 95, 153, 159, 162, 170,
 177, 217, 233
 Survila Rimvydas Raimondas 96, 97
 Sutkus Valdas 384

Š

Šakalienė Dovilė 37, 44, 142, 180
 Šalaševičiūtė Rimantė 336, 339, 493
 Šapoka Vilius 277
 Šarknickas Robertas 38, 253, 254, 259, 268, 329, 339,
 365, 366, 388, 393, 411, 412, 417, 422, 452
 Šedbaras Stasys 45, 75
 Šilinskas Vytautas 255, 256
 Šimonytė Ingrida 54, 56, 57, 61, 62, 65, 68, 161, 169,
 175, 178, 258, 259, 260, 278, 283, 286, 295, 296, 300,
 302, 303, 304, 305, 325, 341, 372, 373, 408, 424, 442,
 443, 444, 445, 446, 457, 460, 476, 478, 479, 482, 484,
 485, 486, 487, 492
 Širinskienė Agnė 40, 41, 53, 74, 109, 111, 112, 155,
 180, 186, 192, 234, 249, 253, 254, 283, 284, 285, 298,
 354, 355, 382, 413, 414, 441, 443, 446, 447, 450, 471,
 472, 475, 476, 478, 485
 Šiugždinienė Jurgita 60, 64, 66, 423, 487
 Šurajev Oleg 66

T

Tamašunienė Rita 65, 66, 68, 73, 75, 82, 139, 140, 146,
 169, 198, 204, 244, 309, 329, 339, 407, 417, 418, 419,
 438, 439, 440, 443, 444, 476, 491, 494
 Tapinas Andrius Balys 351, 355, 379
 Targamadžė Vilija 64, 68, 134, 207, 286, 300, 327, 328,
 329, 422, 469, 470
 Telyčėnas Vizgirdas 395
 Tomilinas Tomas 90, 91, 92, 118, 166, 167, 171, 172,
 180, 185, 188, 189, 190, 192, 193, 196, 247, 248, 255,
 320, 321, 322, 323, 324, 370, 414, 445, 449, 459, 460,
 473, 479, 480, 486, 491, 494, 507, 508, 509
 Tumėnas Stasys 51, 54, 66, 77, 144, 171, 344, 365, 366,
 402, 421, 452

U

Urbanavičius Justinas 84, 123, 235, 236, 392, 465, 499, 503

V

Vaičaitis Jonas 384
 Vaitkus Romualdas 35, 68, 77, 122, 162, 199, 232, 235,
 256, 262
 Valionytė Birutė 97, 98
 Valkiūnas Valdemaras 63, 64, 135, 162, 200, 226, 243,
 264, 302, 307, 346, 366, 387, 408, 413, 415, 419, 457
 Valujavičius Aurimas 302, 468
 Vanagas Benediktas 160
 Varkalys Jonas 99, 457
 Vasiliauskas Vitas 478
 Vaupšas Algimantas 177
 Veryga Aurelijus 56, 87, 88, 89, 99, 125, 126, 136, 144,
 145, 146, 241, 246, 247, 253, 309, 318, 451, 455,
 457, 509
 Vilkauskas Kęstutis 63, 73, 76, 81, 122, 123, 154, 166,
 167, 181, 303, 315, 319, 394, 401, 405, 414, 420, 441,
 442, 443, 444, 445, 446, 458, 466, 473, 484, 485,
 486, 509
 Vinkus Antanas 54, 64, 103, 104, 240, 242, 299, 364,
 365, 421, 422, 460, 472, 488, 489, 503
 Vizbaras Augustinas 459
 Vizbaras Dominykas 459
 Vizbaras Kristijonas 459
 Vydūnas, žr. Storosta Vilhelmas 226, 453
 Vyšniauskas Andrius 57, 58, 163, 176, 222, 326, 344,
 363, 379, 380, 426, 436, 449, 450, 468, 489, 490, 491,
 492, 493, 494, 495, 496
 Voicechovskis Janušas Česlavas
 (Wojciechowski Janusz Czesław) 55

Z

Zelenskis Volodymyras (Zelenskij Volodymyr) 380
 Zingeris Emanuelis 38, 39, 95, 104, 105, 380, 454

Ž

Žalimas Dainius 393
 Žemaitaitis Remigijus 109, 112, 119, 120, 130, 136,
 158, 159, 160, 161, 176, 177, 179, 181, 190, 195, 238,
 248, 249, 250, 253, 275, 289, 292, 296, 344, 348, 349,
 374, 375, 378, 379, 380, 393, 401, 443, 447, 454, 467,
 492, 493
 Žeruolis Darius 480
 Žiobienė Edita 510
 Žukauskas Artūras 420, 421, 422, 463, 469, 470

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Šeštoji sesija
2023 m. balandžio 6 d. – gegužės 11 d.
259–271 posėdžiai

ISSN 2538-7979. 2024 03 27. 52,7 apsk. leid. I.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2024-0648-1.

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.

Interneto puslapis *www.lrs.lt*

Spausdino UAB „Printėja“,

Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.

Interneto puslapis *www.printeja.eu*